ШАХМАТНЫЙ
ИНФОРМАТОР

•

CHESS
INFORMANT

•

SCHACH-
INFORMATOR

•

INFORMATEUR
D'ECHECS

•

INFORMADOR
AJEDRECISTICO

•

INFORMATORE
SCACCHISTICO

•

SCHACK-
INFORMATOR

šahovski informator

BEOGRAD

fide

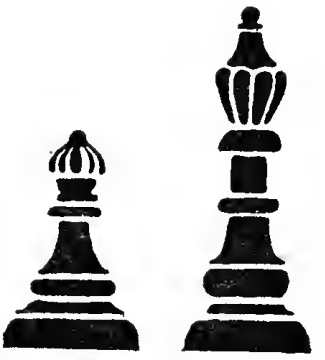

XV

ŠAHOVSKI INFORMATOR
ШАХМАТНЫЙ ИНФОРМАТОР
CHESS INFORMANT
SCHACH-INFORMATOR
INFORMATEUR D'ECHECS
INFORMADOR AJEDRECISTICO
INFORMATORE SCACCHISTICO
SCHACK-INFORMATOR

BEOGRAD 1973

Odgovorni urednik — Главный редактор — Editor in-chief — Chefredakteur — Rédacteur responsable — Redactor en jefe — Redattore Capo — Ansvarig utgivare:

ALEKSANDAR MATANOVIĆ, šahovski velemajstor

Zamenik odgovornog urednika — Заместитель главного редактора — Assistant of the Editor-in-chief — Assistent des Chefredakteurs — Assistant du Rédacteur en Chef — Vice-Redactor — Vice Redattore — Vice Chefredaktör:

Aleksandar Božić, šahovski majstor

Redakcija — Редакционная коллегия — Editorial board — Redaktion — Collège de rédaction — Colegio de redacción — Collegio Redazionale — Redaktion:

Božić Aleksandar, Ivkov Borislav, Majstorović Stevan, Marić Rudolf, Matanović Aleksandar, Milić Borislav, Molerović Milivoje, Parma Bruno, Rabar Braslav, Ugrinović Dragan

Saradnici — Сотрудники — Assistants — Mitarbeiter — Collaborateurs — Colaboradores — Collaboratori — Medarbetare:

A. Adorjan, U. Andersson, V. Bagirov, I. Boleslavski, E. Bukić, R. Byrne, V. Ciocaltea, D. Ćirić, M. Damjanović, M. Euwe, M. Filip, T. Florian, G. Forintos E. Geler, A. Gipslis, S. Gligorić, E. Gufeljd, H. Hecht, V. Hort, R. Hübner, M. Judovič, A. Karpov, R. Keene, P. Keres, V. Korčnoj, J. Kostro, J. Kotkov, A. Kotov, Z. Krnić, B. Larsen, Lj. Ljubojević, B. Malich, H. Mesing, N. Minev, D. Minić, I. Nej, L. Polugajevski, L. Popov, K. Pytel, M. Quinteros, I. Radulov, J. Razuvajev, Z. Ribli, V. Smislov, V. Sokolov, A. Suetin, M. Talj, M. Tajmanov, P. Trifunović, G. Tringov, W. Uhlmann, E. Vasjukov, D. Velimirović

Autor klasifikacije — Автор классификации — Author of the classification — Urheber der Klassifizierung — Auteur de la classification — Autor de la Clasificacion — Autore della classificazione — Klassifikationsförfattare

Braslav Rabar

Combinations — Endings

Editor Borislav Milić

FIDE INFORMATION

Editor Božidar Kažić

Direktor edicije — Директор эдиции — Director of the edition — Herstellungsleiter — Directeur de l'édition — Director de la edicion — Direttore editoriale — Produktionschef:

MILIVOJE MOLEROVIĆ

Izdavač — Издатель — Editor — Herausgeber — Editeur — Editorial — Editore — Utgivare:

Centar za unapređivanje šaha
Šahovskog saveza Srbije
Beograd, 7 jula 30 P. Box 739

DESET NAJBOLJIH PARTIJA XIV TOMA
ДЕСЯТЬ ЛУЧШИХ ПАРТИЙ XIV ТОМА
THE TEN BEST GAMES OF VOLUME XIV
DIE ZEHN BESTEN SCHACHPARTIEN IN BAND XIV
LES DIX MEILLEURES PARTIES DU VOLUME XIV
DIEZ DE LAS MEJORES PARTIDAS DEL TOMO XIV
LE DIECI MIGLIORI PARTITE DEL VOLUME XIV
DE TIO BÄSTA PARTIERNA I VOLYM XIV

A

	№	EUWE Dr MAX	BARCZA GEDEON	FILIP Dr MIROSLAV	LILIENTAL ANDRE	PIRC VASJA	KOTOV ALEKSANDAR	SCHMID LOTHAR	TOTAL
1. **PORTISCH**—LARSEN	142	—	—	8	7	10	7	8	40
2. **FISCHER**—SPASKI (10)	300	2	5	10	—	—	10	10	37
3. **FISCHER**—SPASKI (6)	547	4	—	9	9	7	—	2	31
4. **SPASKI**—FISCHER (11)	503	—	7	—	10	5	9	—	31
5. **KERES**—BYRNE D.	624	8	4	—	6	—	6	3	27
6. HUG—**HORT**	566	6	6	6	4	—	3	—	25
7. **RODRIGUEZ O.**—QUINTEROS	490	10	—	1	—	6	—	5	22
8. **TAJMANOV**—HOLMOV	48	—	2	3	8	—	—	9	22
9. **POLUGAJEVSKI**—GHEORGHIU	87	3	10	7	—	—	—	—	20
10. **GLIGORIĆ**—KAVALEK	148	7	—	5	2	4	—	—	18

DESET NAJVAŽNIJIH TEORIJSKIH NOVOSTI XIV TOMA
ДЕСЯТЬ ВАЖНЕЙШИХ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПАРТИЙ XIV ТОМА
THE TEN MOST IMPORTANT THEORETICAL NOVELTIES OF VOLUME XIV
DIE ZEHN WICHTIGSTEN THEORETISCHEN NEUERUNGEN IN BAND XIV
LES DIX PLUS IMPORTANTES NOUVEAUTES THEORIQUES DU VOLUME XIV
DIAZ DE LAS MAS IMPORTANTES NOTICIAS TEORICAS DEL TOMO XIV
LE DIECI IMPORTANTISSIME NOVITA TEORICHE DEL VOLUME XIV
DE TIO MEST BETYDELSEFULLA TEORETISKA NYHETERNA I VOLYM XIV

B

		№	BOTVINIK Dr MIHAIL	IVKOV BORISLAV	LARSEN BENT	PETROSJAN TIGRAN	ŠAMKOVIČ LEONID	UHLMANN WOLFGANG	TOTAL
1.	FISCHER—SPASKI (4)	411	9	8	10	—	9	10	46
2.	SPASKI—FISCHER (15)	507	5	6	—	9	7	5	32
3.	**GLIGORIĆ**—KAVALEK	148	10	4	7	10	—	—	31
4.	**SPASKI**—FISCHER (11)	503	8	10	3	—	—	7	28
5.	SPASKI—**FISCHER** (3)	146	—	9	—	—	4	9	22
6.	**FISCHER**—SPASKI (10)	300	7	—	—	—	10	3	20
7.	SPASKI—**FISCHER** (5)	572	—	5	—	7	8	—	20
8.	**KOČIJEV**—RUDERFER	392	—	1	4	8	2	—	15
9.	**FISCHER**—SPASKI (6)	547	—	—	5	—	—	8	13
10.	HORT—PORTISCH	661	4	—	9	—	—	—	13

PREDLOG REDAKCIJE
ПРЕДЛОЖЕНИЕ РЕДАКЦИИ
EDITORIAL SELECTION
VORSCHLAG DER REDAKTION
LA PROPOSITION DE LA REDACTION
PROPOSICION DE LA REDACCION
PROPOSTA DELLA REDAZIONE
FÖRSLAG TILL REDAKTIONEN

A

1. Tajmanov — Holmov 48
2. Karpov — Browne 73
3. Pomar — Ljubojević 78
4. Polugajevski Gheorghiu 87
5. Petrosjan — Larsen 121
6. Portisch — Larsen 142
7. Spaski — Fischer (3) 146
8. Gligorić — Kavalek 148
9. Ljubojević — Emma 156
10. Spaski — Fischer (19) 168
11. Timoščenko — Karasev 191
12. Kočijev — Tukmakov 451
13. Bellon — Korčnoj 217
14. Mecking — Petrosjan 231
15. Fischer — Spaski (10) 300
16. Calvo — Panno 315
17. Suttles — Larsen 316
18. Tukmakov — Weichert 351
19. Mecking — Kaplan 370
20. Talj — Jakobsen 438
21. Karpov — Cobo 468
22. Rodriguez O. — Quinteros 490
23. Spaski — Fischer (11) 503
24. Evans — Larsen 524
25. Fischer — Spaski (6) 547
26. Hug — Hort 566
27. Portisch — Bobocov 578
28. Keres — Byrne D. 624
29. Korčnoj — Ciocaltea 635
30. Uhlmann — Andersson 658

B

1. Hübner — Savon 29
2. Fischer — Spaski (8) 100
3. Spaski — Fischer (3) 146
4. Gligorić — Kavalek 148
5. Spaski — Fischer (17) 190
6. Suetin — Židkov 197
7. Talj — Pohla 207
8. Andersson — Hug 223
9. Smejkal — Smislov 263
10. Pfleger — Medina 266
11. Kostro — Sznapik 298
12. Fischer — Spaski (10) 300
13. Keres — Gligorić 304
14. Tukmakov — Weichert 351
15. Polugajevski — Bednarski 360
16. Jansa — Matulović 383
17. Ghizdavu — Enklaar 387
18. Kočijev — Ruderfer 392
19. Fischer — Spaski (4) 411
20. Geler — Polugajevski 497
21. Spaski — Fischer (11) 503
22. Nikolić V. — Nikolić Ž. 504
23. Pokojowczyk — Pytel 505
24. Spaski — Fischer (15) 507
25. Spaski — Fischer (9) 542
26. Fischer — Spaski (6) 547
27. Spaski — Fischer — (5) 572
28. Gligorić — Mecking 582
29. Spaski — Fischer (1) 591
30. Hort — Portisch 661

SISTEM ZNAKOVA — СИСТЕМА ЗНАКОВ — CODE SYSTEM — ZEICHENERKLÄRUNG — SYSTEME DE SIGNES — SISTEMA DE SIGNOS — SPIEGAZIONE DEI SEGNI — TECKENFÖRKLARING

± Beli stoji bolje. Белые стоят лучше. White has the upper hand. Weiss steht besser. Les Blancs ont le meilleur jeu. El blanco està mejor. Il Bianco sta meglio. Vit står bättre.

∓ Crni stoji bolje. Черные стоят лучше. Black has upper hand. Schwarz steht besser. Les Noirs ont le meilleur jeu. El negro està mejor. Il Nero sta meglio. Svart står bättre.

⩱ Beli stoji nešto bolje. Белые стоят немного лучше. White stands slightly better. Weiss steht etwas besser. Les Blancs ont jeu un peu meilleur. El blanco està algo mejor. Il Bianco sta un po' meglio. Vit står något bättre.

⩲ Crni stoji nešto bolje. Черные стоят немного лучше. Black stands slightly better. Schwarz steht etwas besser. Les Noirs ont jeu un peu meilleur. El negro està algo mejor. Il Nero sta un po' meglio. Svart står något bättre.

+— Beli ima odlučujuću prednost. Белые имеют решающее преимущество. White has a decisive advantage. Weiss hat entscheidenden Vorteil. Les Blancs ont un avantage décisif. El blanco tiene una ventaja decisiva. Il Bianco é in vantaggio decisivo. Vit har avgörande fördel.

—+ Crni ima odlučujuću prednost. Черные имеют решающее преимущество. Black has a decisive advantage. Schwarz hat entscheidenden Vorteil. Les Noirs ont un avantage décisif. El negro tiene una ventaja decisiva. Il Nero é in vantaggio decisivo. Svart har avgörande fördel.

= Igra je jednaka. Игра равна. The game is even. Das Spiel ist ausgeglichen. Le jeu est égal. El juego està equilibrado. Gioco pari. Lika spel.

∞ Igra je neizvesna. Неясная позиция. The position is unclear. Das Spiel ist unklar. Le jeu est incertain. La posicion no es clara. Gioco poco chiaro. Ställningen är oklar.

⩯ Beli ima kompenzaciju za materijalnu prednost protivnika. Белые имеют компенсацию за материальный перевес противника. White has compensation for his opponent's material advantage. Weiss hat für materiellen Nachteil ausreichende Kompensation. Les Blancs ont une compensation pour l'avantage matériel de l'adversaire. El blanco tiene compensación por la ventaja material del adversario. Il Bianco ha compenso per lo svantaggio materiale. Vit har kompensation för motstandarens materiella övertag.

⩰ Crni ima kompenzaciju za materijalnu prednost protivnika. Черные имеют компенсацию за материальный перевес противника. Black has compensation for his opponent's material advantage. Schwarz hat für materiellen Nachteil ausreichende Kompensation. Les Noirs ont une compensation pour l'avantage matériel de l'adversaire. El negro tiene compensación por la ventaja material del adversario. Il Nero ha compenso per lo svantaggio materiale. Svart har kompensation för motstandarens materiella övertag

! Vrlo dobar potez. Очень хороший ход. A very good move. Ein sehr guter Zug. Un tres bon coup. Jugada muy buena. Buona mossa. Ett bra drag.

!! Odličan potez. Отличный ход. An excellent move. Ein ausgezeichneter Zug. Un excellent coup. Jugada excelente. Mossa ottima. Ett utmärkt drag.

? Slab potez. Плохой ход. A mistake. Ein schwacher Zug. Un coup faible. Mala jugada. Mossa debole. Ett dåligt drag.

?? Gruba greška. Грубая ошибка. A blunder. Ein grober Fehler. Une grave erreur. Gran error. Grave errore. Ett grovt fel.

!? Potez zaslužuje pažnju. Ход, заслуживающий внимания. A move deserving attention. Ein beachtenswerter Zug. Un coup qui mérite l'attention. Jugada que merece atención. Mossa degna di considerazione. Ett drag som förtjönar uppmärksamhet.

?! Potez sumnjive vrednosti. Ход, имеющий сомнительную ценность. A dubious move. Ein Zug von zweifelhaftem Wert. Un coup d'une valeur douteuse. Jugada de dudoso valor. Mossa dubbia. Ett tvivelaktigt drag.

TN Teorijska novost. Теоретическая новинка. A theoretical novelty. Theoretische Neuerung. Une innovation théorique. Novedad teórica. Novità teorica. Teoretisk nyhet.

N Novost. Новинка. A novelty. Neuerung. Une innovation. Novedad. Un' innovazione. Nyhet.

RR Primedba redakcije. Примечание редакции. Editorial comment. Anmerkung der Redaktion. Remarque de la Rédaction. Nota de la Redacción. Nota redazionale. Redaktionens anmärkning.

△ Sa idejom... С идеей... With the idea... Mit der Idee... Avec l'idée... Con idea... Con l'idea... Med idén...

Mat. Мат. Mate. Matt. Mat. Mate. Matto. Matt.

⊕ Vreme. Время. Time. Zeit. Temps. Tiempo. Tempo. Tid.

□ Jedini potez. Единственный ход. Only move. Einziger Zug. Le seul coup. Unica Jugada. Unica mossa. Enda drag.

⌓ Bolje je. Лучше было бы. Better is. Besser ist. Est meilleur. Es mejor. E' meglio. Bättre är.

⊙ Iznudnica. Цуг цванг. Zug zwang. Zugzwang. Zug zwang. Zug zwang. Dragtvang.

ŠEMA PODELE GLAVNIH GRUPA OTVARANJA — СХЕМА ГЛАВНЫХ ГРУПП ДЕБЮТОВ — MAIN OPENINGS GROUP SCHEME — SCHEMATISCHE AUFTEILUNG DER ERÖFFNUNGS - HAUPTGRUPPEN — SCHEMA DES GROUPES PRINCIPAUX D'OUVERTURES — ESQUEMA DE LA DIVISION DE LOS PRINCIPALES GRUPOS DE APERTURAS — SCHEMA DEI PRINCIPALI GRUPPI DI APERTURE — ÖVERSIKT AV SPELÖPPNINGARNAS HUVUDGRUPPER

R

R = razni početni potezi — **R** = разные начальные ходы — **R** = miscellaneous opening moves — **R** = verschiedene Anfangszüge — **R** = différentes coups de début — **R** = diferentes movimientos iniciales — **R** = mosse iniziali varie — **R** = diverse öppningsdrag

R0	1. f4 1. g3 1. b4	i ostali retki početni potezi; и остальные редкие ходы; Other unusual openings; und andere ungewöhnliche Eröffnungszüge; et les autres coups de débuts rares; y los demás movimientos iniciales raros; e altre aperture poco usate; och andra ovanliga öppningsdrag
R1	1. ♘f3	Retijevo i razna indijska otvaranja; Дебют Рети и разные индийские дебюты; Rhety's and various Indian openings; Réti-System und verschiedene indische Eröffnungen; Débuts: Réti et les différentes indiennes; de Reti y diferentes aperturas indias; apertura Reti ed altri attacchi indiani; Réti och olika indiska öppningar
R2	1. c4	Engleska I, razni odgovori bez e7—e5 i c7—c5; Английское начало I, разные ответы без e7—e5 и c7—c5; English I, various continuations without e7—e5 and c7—c5; Englisch I, verschiedene Fortsetzungen ohne e7—e5 und c7—c5; Anglaise I, différentes continuations sans e7—e5 et c7—c5; Inglesa I, diferentes respuestas sin e7—e5 y c7—c5; Inglese I: diverse risposte senza e7—e5 e c7—c5; Engelskt I, olika fortsättningar utan e7—e5 och c7—c5
R3	1. c4 e5	Engleska II; Английское начало II; English II; Englisch II; Anglaise II; Inglesa II; Inglese II; Engelskt II
R4	1. c4 c5	Engleska III; Английское начало III; English III; Englisch III; Anglaise III; Inglesa III; Inglese III; Engelskt III
R5	1. d4	Igra daminog pešaka (bez c2—c4); Дебют ферзевой пешки (без c2—c4); Queen's Pawn Game — without c2—c4; Das Damenbauernspiel (ohne c2—c4); Pion Dame — sans c2—c4; Juego del peón dama (sin c2—c4); Apertura del Pedone di Donna (senza c2—c4); Dambondespel — utan c2—c4
R6	1. d4 f5	Holandska; Голландская защита; Dutsh; Holländisch; Hollandaise; Holandesa; Olandese; Holländskt
R7	1. d4	Benonijeva i Staroindijka i retki indijski sistemi (s c2—c4); Защита Бенони, Староиндийская и редкие индийские системы (с c2—c4); Benoni, Old Indian and unusual Indian systems with c2—c4; Ben-Oni — Indisch und Altindisch und andere seltene indische Systeme (mit c2—c4); Benoni, vielle Indienne et les rares systémes indiens; de Benoni e India antigua y diferentes sistemas indios raros (con c2—c4); Benoni, Vecchia Indiana ed altri sistemi indiani poco frequenti (con c2—c4); Ben-Oni, gammalindiskt och ovanliga indiska system (med c2—c4)
R8	1. e4	Pirčeva, Aljehinka, Skandinavka, Nimcovičeva odbrana i ostalo; Защиты Пирца, Алехина, Нимцовича, Скандинавская и остальные; Pirc's Alekhine's, Scandinavian, Nimzovic's and other defenses; die Pirc-Verteidigung, die Aljechin-Verteidigung, die skandinavische Verteidigung, die Nimzowitsch-Verteidigung usw.; Défense Pirc, Alékhine, Scandinave et Nimzowitsch, et le reste; Defensa y otros de Pirc, Alekhin, Escandinava y de Nimzowitch; Pirc, Alekhine, Scandinava, Difesa Nimzovic ed altre; Jugoslaviskt, Aljechin, Skandinaviskt, Nimzowitsch o.s.v.
R9	1. e4 c6	Caro Kann; Защита Карo-Канн; Caro—Kann; Caro Kann; Caro-Kann; Caro-Kann; Caro Kann; Caro-Kann

E = 1. e2-e4

E0	1. e4 e6	Francuska odbrana; Французская защита; French; Französisch; Française; Francesa; Francese; Fransk
E1	1. e4 e5	Otvorene igre bez Španjolke; Открытые дебюты без испанской партии; Open games other than the Ruy Lopez; Die offenen Spiele ohne Spanisch; Parties ouvertes autres que l' Espagnole; Juegos abiertos sin Ruy-López; Giochi aperti, eccetto la Spagnola; Öppna spel förutom Spanskt
E2	1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5	Španjolka I; Испанская партия I; Ruy Lopez I; Spanisch I; Espagnole I; Ruy-López I; Spagnola I; Spanskt I
E3	1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6	Španjolka II; Испанская партия II; Ruy Lopez II; Spanisch II; Espagnole II; Ruy-López II; Spagnola II; Spanskt II
E4	1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 0—0 8. c3 d6 9. h3	Španjolka III; Испанская партия III; Ruy Lopez III; Spanisch III; Espagnole III; Ruy-López III; Spagnola III; Spanskt III
E5	1. e4 c5	Sicilijanka I; Сицилианская защита I; Sicilian I; Sizilianisch I; Sicilienne I; Siciliana I; Sicilianskt I
E6	1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6	Sicilijanka II; Сицилианская защита II; Sicilian II; Sizilianisch II; Sicilienne II; Siciliana II; Sicilianskt II
E7	1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3	Sicilijanka III; Сицилианская защита III; Sicilian III; Sizilianisch III; Sicilienne III; Siciliana III; Siciliana III; Sicilianskt III
E8	1. e4 c5 2. ♘f3 d6	Sicilijanka IV; Сицилианская защита IV; Sicilian IV; Sizilianisch IV; Sicilienne IV; Siciliana IV; Siciliana IV; Sicilianskt IV
E9	1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6	Sicilijanka V; Сицилианская защита V; Sicilian V; Sizilianisch V; Sicilienne V; Siciliana V; Siciliana V; Sicilianskt V

D = 1. d2-d4

D0	1. d4 d5 2. c4	Primljeni, Katalonka, Tarrascheva i dr. — Damin gambit I; Принятый, Каталонское начало, защита Тарраша и др. — Ферзевый гамбит I; Queen's Gambit Accepted, Catalan, Tarrasch Defense — Queen's Gambit I; Das angenommene Damengambit, das Katalanische System des Damengambits, die Tarrasch-Verteidigung — Das Damengambit I; Gambit dame accepté, Catalan, Défense de Tarrasch — Gambit dame I; Aceptada, Catalana, de Tarrasch y otras — Gambito dama I; Gambetto di Donna accettato, Catalana, Tarrasch ed altre — Gambetto di Donna I; Antagen Damgambit, Katalanskt, Tarrasch-Försvaret — Damgambit I
D1	1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘c3 ♘f6	Izmene, Ragozinova, Polutarrascheva, Ortodoksna, Laskerova, Tartakowerova i ostale odbrane — Damin gambit II; Разменный вариант, защиты Рагозина, Ортодоксальная, Ласкера, Тартаковера и остальные — Ферзевый гамбит II; Exchange Variation, Ragosin's, Semi-Tarrasch, Ortodox, Lasker's and other defenses — Queen's Gambit II; das Abtausch-System, das Ragosin-System, das Halb-Tarrasch System, die Lasker Variante, das Tartakower-System — Das Damengambit II; Variante d'échange, Catalan, Ragozin, Semi-Tarrasch, Ortodoxe, Lasker, Tartakower et les autres défenses — Gambit dame II; Cambios, de Ragozin, Semi-Tarrasch, Ortodoxa, de Lasker, Tartakower y demas defensas. — Gambito dama II; Sistema del cambio, sistema Ragozin, Semi-Tarrasch, Ortodossa, Difesa Lasker ed altre — Gambetto di Donna II; Avbytesvarianten, Ragosin-systemet, Halv-Tarrasch, Lasker-varianten, Tartakower-systemet — Damgambit II
D2	1. d4 d5 2. c4 c6	Slavenska i poluslavenska — Damin gambit III; Славянская и Полуславянская защита — Ферзевыя гамбит III; Slav, Semi-Slav defense — Queen's Gambit III; Slawisch, Halbslawisch — Das Damengambit III, — Défense slave et semi-slave — Gambit dame III; Eslava y Semi-eslava — Gambito Dama III; Slava e Semislava — Gambetto di Donna III; Slaviskt, Halvslaviskt — Damgambit III
D3	1. d4 ♘f6 2. c4 e6	Damina, Bogoljubovljeva indijka i dr.; Новоиндийская, защита Боголюбова и др.; Queen's Indian, Bogo-Indian and other defenses; Damenindisch, Bogoljubow-System u.a.; Ouest-Indienne, Bogo-Indienne et autres; de dama, india de Bogoljubov y otras; ovestindiana, Bogolindiana ed altre; Damindiskt, Bogoindiskt m.m.
D4	1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4	Nimcovičeva indijka I; Защита Нимцовича I; Nimzo-Indian I; Nimzoindisch I; Nimzo-indienne I; Nimzo-india I; Nimzoindiana I; Nimzoindiskt I
D5	1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0	Nimcovičeva indijka II; Защита Нимцовича II; Nimzo-Indian II; Nimzoindisch II; Nimzo-indienne II; Nimzo-india II; Nimzoindiana II; Nimzoindiskt II
D6	1. d4 ♘f6 2. c4 g6 sa sprovođenjem d7-d5	Grünfeldova indijka; Защита Грюнфельда; Grünfeld's-Indian; Grünfeldindisch; Grünfeld-indienne; India Grünfeld; Grünfeld; Grünfeldindiskt
D7	1. d4 ♘f6 2. c4 g6 sa sprovođenjem d7-d6	Kraljeva indijka I; Староиндийская защита I; King's Indian I; Königsindisch I; Défense Est-indienne I; India del Rey I; Estindiana I; Kungsindiskt I
D8	1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4	Kraljeva indijka II; Староиндийская защита II; King's Indian II; Königsindisch II; Défense Est-indienne II; India del Rey II; Estindiana II; Kungsindiskt II
D9	1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♗e2	Kraljeva indijka III; Староиндийская защита III; King's Indian III; Königsindisch III; Défense Est-indienne III; India del Rey III; Estindiana III; Kungsindiskt III

1-I-1973—30-VI-1973

R

1. **R 00**

LARSEN—ELEY
Hastings 1972/73

1. b3 e5 2. ♗b2 ♘c6 3. e3 ♘f6 4. ♗b5 **[4.** c4 — I-№-9/26] d6?! **[4...** ♕e7!?△ **5.** ♘f3 e4**]** 5. ♘e2 ♗d7 6. 0—0 ♗e7 7. f4 e4 8. ♘g3 0—0 9. ♗c6 bc6 **[9...** ♗c6 **10.** ♘f5±**]** 10. c4 d5 11. ♘c3 ♖e8 12. ♖c1 ♗g4 13. ♘ce2 ♘d7 14. h3 ♗e2 15. ♕e2 ♘c5? **[15...** ♗f6 **16.** ♗f6 ♘f6 **17.** cd5 cd5 **18.** ♘f5±**]** 16. ♕g4 g6 **[16...** ♗f6 **17.** ♗f6 ♕f6 **18.** cd5+—**]** 17. f5! ♘d3 **[17...** ♖f8 **18.** fg6 hg6 (**18...** fg6 **19.** ♘f5 ♗f6 **20.** ♗f6 ♖f6 **21.** cd5+—) **19.** ♘f5! ♘d3 **20.** ♘e7 ♕e7 **21.** ♗f6+—**]** 18. fg6 hg6

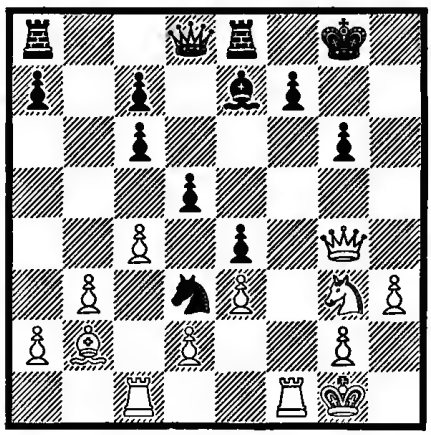

19. ♖f7!+— ♔f7 20. ♖f1 ♗f6 21. ♗f6 **[21...** ♕f6 **22.** ♕d7**]** **1 : 0**
[Bukić]

2. **R 00**

DAMJANOVIĆ—TATAI
Netanya 1973

1. b3 e5 2. ♗b2 ♘c6 3. c4 ♘f6 4. ♘f3 d6 5. g3 ♗g4 6. ♗g2 ♕d7 7. h3 ♗h5 **[7...** ♗f5 **8.** ♘h4? ♗e4 **9.** f3∓; **8.** d4! e4 ♘h4±**]** 8. d3 ♗e7 9. ♘bd2 h6 **[9...** 0—0 **10.** g4 ♗g6 **11.** ♘h4!±**]** 10. a3 a5 11. ♘e4! ♘e4 12. de4 ♗f3 13. ♗f3 ♗f6?! 14. ♗g4 ♕e7 15. e3 g6 16. ♗c3 0—0 17. ♗e2 ♗g7 18. h4 h5? 19. g4!! ♗f6 20. gh5 ♗h4 21. ♗f3 ♔g7 22. ♔e2 g5? 23. ♗g4 ♔h6 24. ♖h3 ♘d8 25. ♕g1 ♘e6 26. ♕g2 ♖g8 27. ♔d3 ♘g7 28. ♔c2 ♘h5?? 29. ♖ah1 ♖g6 30. ♗f5 ♖gg8 31. ♕g4 a4 32. b4 ♖ad8 33. f4! f6 34. ♗e1 ♕f7 35. ♗e6 ♕h7 36. f5 **1 : 0** **[Damjanović]**

3. **R 10/a**

HORT—MESTEL
Hastings 1972/73

1. ♘f3 ♘c6 2. b3 e5 3. d3 **[3.** ♗b2 e4 **4.** ♘d4 ♕f6**]** g6 **[3...** d5**]** 4. ♗b2 ♗g7 5. c4 d6 6. g3 ♘f6 **[6...** f5!**]** 7. ♗g2 0—0 8. 0—0 ♗d7? **[8...** ♘h5△ f5**]** 9. ♘c3 ♕c8 10. d4 ♗h3? **[10...** e4 **11.** ♘d2 (**11.** ♘g5 e3!; **11.** ♘e1!?△ ♘c2) ♘d4 **12.** ♘de4 ♘e4 **13.** ♗e4∞**]** 11. d5 ♘e7 12. e4± ♘h5 **[12...** ♗g2 **13.** ♔g2 ♕d7 **14.** c5±**]** 13. c5! dc5 **[13...** ♕d7 **14.** ♗a3±**]** 14. ♘a4 ♗g2 15. ♔g2 ♕g4 16. ♘c5 b6 17. ♘a6 f5 **[17...** ♕e4 **18.** ♘c7 ♖ad8 **19.** ♖e1+—**]** 18. ♘d2 ♕d1 19. ♖fd1 ♖ac8 20. ♗a3 ♖f7 21. ♖ac1

c5 22. b4 fe4 [22... cb4 23. ♗b4+−] 23. ♘e4 cb4 24. d6! ♖c1

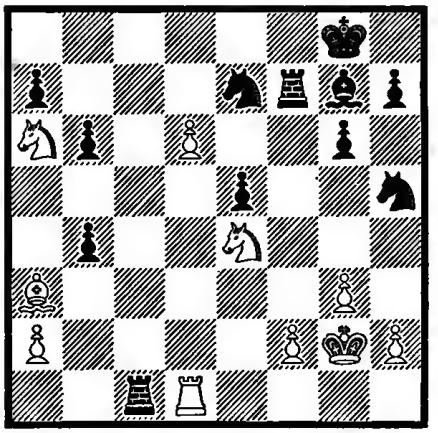

25. de7 [25... ♖c8 26. ♖d8] 1 : 0
[Bukić]

4. **R 11/b**

PODGAJEC—PERESIPKIN
SSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 b5 3. ♗g2 ♗b7 4. 0—0 e6 5. d3 d5 [RR 5... ♗e7 6. e4 d6 7. ♘bd2 c5 8. ♘h4 ♕c7 9. f4± Gufeljd — Balašov, Baku—SSSR 1972] 6. ♘bd2 ♗e7 7. a4 b4?! [7... a6] 8. e4 0—0 9. ♖e1 c5 10. e5 ♘fd7 [10... ♘e8△ ♘c7, f6] 11. ♘f1 ♘c6 12. h4 ♖c8 13. ♘1h2 b3?! [13... a5 14. ♗f4△ ♘g5] 14. c3 d4 15. c4 ♕b6 16. ♗f4 ♖ce8 17. h5 f6 18. ef6 ♗f6 19. h6 ♘b4 [19... g6 20. ♘g4 ♗h8 21. ♘g5±] 20. a5 ♕a6 [20... ♕d8 21. ♕b3 e5 22. ♗d2±] 21. ♕b3 e5 22. ♗d2 ♘d3 23. ♕d3 e4 24. ♕b3 ef3 25. ♘f3 gh6 26. ♗h6 ♗g7 27. ♗f4! [27. ♗g7 ♔g7 28. ♖e8 ♖e8 29. ♘d4? ♗g2 30. ♘f5 ♔f6 31. ♔g2 ♕c6!−+] ♘f6?! 28. ♕b5! ♕c6 29. ♕c6 ♗c6 30. ♗d6 ♖e1 31. ♘e1! ♖c8 32. ♘d3 ♗f8 33. ♗f4 ♗d7 34. ♘e5 ♗e6 35. ♗b7 ♖c7 36. a6 ♘h5 37. ♗d2 ♗g7 38. ♖e1! ♗c8 39. ♗a5 ♖e7 40. ♘d3! ♖e1 41. ♘e1 ♗f5 42. g4! ♗g4 43. ♗b6 ♗e2 1 : 0
[Gufeljd]

5. **R 11/b**

RESHEVSKY—DAMJANOVIĆ
Netanya 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 b5 3. ♗g2 ♗b7 4. 0—0 c5 5. d3 d5?! [5... e6 6. e4 d6; 5... d6] 6. c4! dc4? 7. dc4 ♕d1 8. ♖d1± b4 9. a3! a5 10. ab4 ab4 11. ♖a8 ♗a8 12. ♗f4 ♘fd7 13. ♘bd2 ♗f3 14. ♘f3 f6 15. ♗c7! e6 16. ♖a1 ♗e7 17. ♖a7 ♔f7 18. ♘d2 ♖c8 19. f4 ♔e8 20. ♘e4 ♖c7 21. ♖c7+− ♔d8 22. ♖b7 h6 23. ♘f2 f5 24. ♘d3 ♗d6 25. e4 fe4 26. ♗e4 e5 27. ♔g2 ef4 28. ♘f4 g5 29. ♘d3 ♘f6 30. ♘c5 1 : 0
[Damjanović]

6. **R 11/c**

RESHEVSKY—TATAI
Netanya 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. b3 ♗g7 4. ♗b2 0—0 5. ♗g2 c5 6. c4 ♘c6 7. 0—0 d5 8. cd5 ♘d5 9. ♗g7 ♔g7 10. ♕c1 [10. d4 cd4 11. ♘d4 ♘d4 12. ♕d4 ♘f6 13. ♖d1 ♗g4!=] b6 11. d4 [11. ♕b2 ♔g8 12. d4 cd4 13. ♘d4 ♘d4 14. ♕d4 ♗b7 15. ♖d1 e6=] ♘d4 12. ♘d4 cd4 13. ♕c4 ♗e6!? [13... ♗b7 14. ♕d4 ♔g7 15. ♖d1 e6=] 14. ♕d4 ♘f6 15. ♕a4 ♖c8 16. ♕a7 ♕d6 17. ♘a3 ♖fd8⩲ 18. ♕a6 ♕b4! 19. ♘c4! [19. ♖fd1? ♖d1 20. ♖d1 ♖c5∓] ♗c4 20. bc4 ♕c4 21. ♕b6 ♖d2 22. a4 ♕e2 23. a5 [23. ♖fe1? ♕h5 24. ♖e7?? ♘g4−+; 23. ♖ae1 ♕c4 24. a5 ♖a2 25. ♖e7 ♖c5!=] ♘d5! 24. ♕b7 [24. ♗d5 ♖d5 25. a6 ♕b5!=] ♖c7 25. ♕b8 ♖c6! 26. ♕b7 ♖f6! 27. ♕a7 [27. ♗d5?? ♖ff2−+] ♘b4 [△ 28... ♘d3−+] 28. ♖ae1 ♕a6 29. ♖e7 ♖a2 30. ♕b8 ♕a5 31. ♖e8 ♕c5!= 32. ♖g8 ♔h6 33. ♕f8 ♕f8 34. ♖f8 ♔g7 35. ♖d8 ♘c6 36. ♖d5 ♘e7 37. ♖d7 ♘c6 38. f4 ♘b4 39. ♖d4 ♖b2 40. ♖fd1 ♖a6 41. ♖1d2 ♖d2 42. ♖d2 ♖a1 43. ♔f2 ♖a2 44. ♖a2 ♘a2 45. ♔e3 ♘c3 46. ♗c6 f5!? [⌓ 46... ♔f6] 47. ♔d3 ♘a2 48. ♔c4 ♘c1 49. ♗b5 [49. ♗f3 ♔f6 50. ♔c3 h6 51. ♔c2 ♘a2=] ♘e2! [49... ♔f6?? 50. ♔c3+−] 50. ♔d3

♘f4!! **[50... ♘g1? 51. ♔e3+−]** 51. gf4 g5! 52. fg5 h6 **1/2 : 1/2** **[Tatai]**

7. **R 11/c**

RUKAVINA—TALJ
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. b3 a5!? 4. ♗b2 ♗g7 5. ♗g2 d6 6. d4 c6 7. 0—0 0—0 8. ♘bd2 a4 9. a3 ♘bd7 10. ♖b1 ♕c7 11. ♖e1 e5?! **[11... d5±]** 12. e4 ♖e8 13. h3 b5? 14. b4! ♘b6 15. de5 de5 16. ♗f1 ♗a6 17. c4 ♘c4 18. ♘c4 bc4 19. ♕c2± c3 20. ♕c3 ♗f1 21. ♔f1 ♕b7 22. ♕c4 ♘d7 23. ♖ed1 ♘b6 24. ♕e2 **[24. ♕c2 ♕a6 25. ♔g2]** h6 25. ♖bc1 ♖e6 26. ♘e1 ♘d7 27. ♕d3 ♘f8 28. ♕c2 h5 29. ♘d3 ♘d7 30. ♕e2 ♗f8 31. ♖c2 ♕b5 32. ♗c1! ♖d6 33. ♗e3 ♖d8 34. ♘b2 ♘f6 35. ♖d6 ♗d6 36. f3 ♗e7 37. ♕b5 cb5 38. ♔e2 ♘d7 39. ♘d3 ♗d6 40. ♖c6 ♗b8 41. ♘c5 **1 : 0** **[Rukavina]**

8. **R 13/a**

LJUBOJEVIĆ—TIMMAN
Hilversum 1973

1. e4 e6 2. d3 c5 3. ♘f3 ♘c6 4. g3 g6 5. ♗g2 ♗g7 6. 0—0 ♘ge7 7. c3 **[7. ♖e1** d6 **8.** c3 0—0 **9.** d4 cd4 **10.** cd4 d5 **11.** e5! ♗d7 **12.** ♘c3 ♖c8 **13.** ♗f4 ♘a5 **14.** ♖c1 b5 **15.** b3!± I-№-10/10**]** 0—0 8. d4 cd4 9. cd4 d5 **[9... d6!?]** 10. e5± ♘f5 11. ♘c3 f6 12. ♖e1! fe5 13. de5 ♗d7 14. ♗f4 h6 15. h4 ♗e8 16. ♕d2 ♕b6?! 17. ♖ad1! ♖d8 18. ♘a4 ♕b5? **[18... ♕c7]** 19. b3 ♔h7 20. ♗f1! ♕b4 21. ♕b4 ♘b4 22. ♘c5 ♗f7 23. a3!!+−

(diagram)

23... b6 **[23... ♘c2 24.** ♖e2 ♘a3 **25.** ♖a2 ♖c8 **26.** ♘d7 ♖fd8 **27.** ♘f6 ♗f6 **28.** ef6 ♘c2 **29.** ♖a7+−**]** 24. ab4 bc5 25. bc5 ♖b8 26. ♖b1 a5 **[26... ♖fc8 27.** b4 ♗e8 **28.** ♗d3△ ♗f5, ♘d4**]** 27. ♗d2 ♖fc8 28. ♖ec1 g5 29. ♗d3 g4 30. ♘d4 ♗g6 31. ♘f5 ♗f5 32. ♗f5 ef5 33. ♗a5 ♗e5 34. b4 ♖b5 35. ♖d1 d4

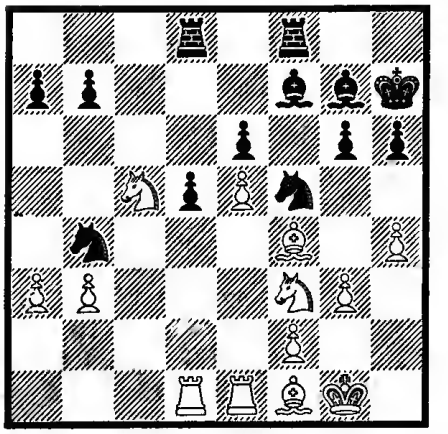

36. ♔f1 ♖e8 37. ♖e1 ♖e7 38. ♖bd1 ♔g6 39. ♖d4 ♗d4 40. ♖e7 ♔f6 41. ♗d8 **1 : 0** **[Ivkov]**

9. **R 13/b**

PLANINC—TALJ
Wijk aan Zee I 1973

1. g3 g6 2. ♗g2 ♗g7 3. ♘f3 ♘f6 4. 0—0 0—0 5. ♖e1 c5 **[5... d5 6.** d3 ♘c6=**]** 6. e4 ♘c6 7. c3 d6 8. d3 **[⌓ 8.** d4 cd4 **9.** cd4± **]** ♘e8 **[8... ♖b8 9.** e5**]** 9. a4 a6 10. ♘bd2 ♖b8 11. ♘f1 b5 12. ab5 ab5 13. ♗g5? **[⌓ 13.** ♘e3**]** b4 14. ♕d2 **[⌓ 14.** ♕c2**]** bc3 15. bc3 ♖b3 16. ♖ec1 ♕b6∓ 17. h4? **[⌓ 17.** ♘e3**]** ♘f6 18. ♘e3 ♗e6 19. ♘e1? **[⌓ 19.** ♗f6 ♗f6 **20.** ♘d5 ♗d5 **21.** ed5 ♘e5 **22.** ♘e5 ♗e5 **23.** ♖a2∓**]** ♖b8∓ 20. ♘d5 ♗d5 21. ed5 ♘e5 22. ♘c2 **[△ 23.** ♘e3, f4, ♘c4**]** ♖b2! 23. d4 **[23.** ♗f6 ♗f6 **24.** f4 c4 **25.** d4 ♘d3−+**]** ♘c4 24. ♕d3 ♘a5 25. ♘a3? **[⌓ 25.** dc5 ♕c5 **26.** ♗e3 ♕c7 **27.** ♘d4∓**]** cd4 26. cd4 ♘b3 27. ♘c4 ♘c1 28. ♗c1 ♖b3! 29. ♕d1 ♕b5 −+ 30. ♘a5 ♖d3 31. ♕c2 ♖d4 32. ♗f1 **[32.** ♘c6 ♘d5 **33.** ♗d5 ♖d5 **34.** ♘e7 ♔h8 **35.** ♘d5 ♗a1−+**]** ♕d5 33. ♘c6 ♖e8 34. ♖a5 ♕e4 35. ♘d4 ♕d4 36. ♗e3 ♕b4 37. ♖b5 ♕e4 38. ♕c7 h5 39. ♖b7 ♔h7 40. ♗g5 ♘g4 41. ♕d7 ♗d4 42. ♖b2 ♕f3 **0 : 1**
[Trifunović]

10. **R 14/a**

BRONŠTEJN—TALJ
SSSR 1972

1. b3 d5 2. ♗b2 ♗g4 N 3. h3 **[RR 3.** ♘f3 ♘d7 **4.** e3 ♘gf6 **5.** ♗e2 e6 **6.** 0—0 ♗d6 **7.** d3 0—0= Thal O.—Hennings, DDR 1973**]** ♗h5 4. ♘f3 ♘d7 5. e3 ♘gf6 6. ♗e2 e6 7. d3 ♗d6 8. ♘bd2 **[8.** g4 ♗g6 **9.** g5 ♘h5 **10.** ♖g1 h6 **11.** h4 hg5 **12.** hg5 ♕e7∓**]** ♕e7 9. a3 c6 10. c4 0—0 **[10...** e5 **11.** ♘h4!?**]** 11. g4 **[11.** 0—0 e5∓**]** ♗g6 12. ♘h4 **[12.** h4 ♘g4 **13.** h5 ♗f5 **14.** e4 de4 **15.** de4 ♗c5 **16.** ef5 ef5!△ ♗f2**]** ♘e8 **[12...** e5 **13.** ♘f5!?**]** 13. ♘g6 fg6 14. h4 b5!? 15. g5 **[15.** cb5 cb5 **16.** d4 b4 **17.** a4 e5**]** bc4 16. dc4 e5 17. b4 a5!

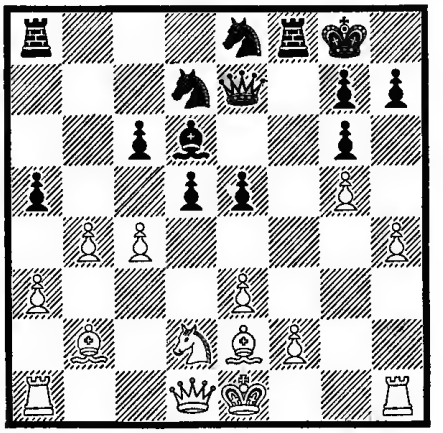

18. c5 **[18.** b5 ♘c5 **19.** bc6 d4 **20.** ed4 ed4 **21.** ♗d4 ♘d3 **22.** ♔f1 ♗c5 **23.** ♗c5 ♕c5 **24.** ♘e4!! ♖f2 **25.** ♔g1+—; **21...** ♗e5!?∓**]** ♗b8 18. ♕a4 ♕e6 19. ♖g1? **[19.** ♗f1!?△ ♗h3**]** ♘c7 20. ♗g4 ♕f7 21. 0—0—0 **[21.** ♗d7 ♕f2 **22.** ♔d1 ♕g1 **23.** ♔c2 ♕e3 **24.** ♕c6∞; **21.** ♗d7 ♕d7∓**]** ab4 22. ♕c6 ba3 23. ♕d7 **[23.** ♗a1 ♖d8**]** ab2 24. ♔b2 ♗a7 25. ♕f7 ♖f7 26. ♖gf1 ♗c5 27. ♘b3 ♗a3! 28. ♔c2 ♖e7 29. ♔d3 ♖b8! 30. ♘a5 e4 31. ♔d4 ♖b4 32. ♔c5 ♖b5 33. ♔c6 ♖a5 34. ♖a1 ♖c5 35. ♔b6 ♘a8 36. ♔a6 ♖c6 37. ♔b5 ♖b6 38. ♔a4 ♖a7 # **0 : 1** **[Talj—Gufeljd]**

11. **R 14/a**

PLANINC—HARTOCH
Wijk aan Zee I 1973

1. b3 d5 2. ♗b2 ♗g4 3. h3 ♗h5 4. ♘f3 **[4.** g4!? ♗g6 **5.** ♗g2 e6 **6.** c4 c6 **7.** ♘f3 ♘bd7 **8.** d3 ♘gf6 **9.** ♘bd2 ♗d6=**]** ♘d7 5. e3 c6 **[5...** e6! **6.** ♗e2 ♘gf6 **7.** d3 ♗d6 **8.** ♘bd2 ♕e7 **9.** a3 c6=**]** 6. d3 ♗f3? **[6...** e6**]** 7. ♕f3 ♘gf6? **[7...** e5!?**]** 8. g4!± e5 9. g5 ♘g8 10. h4 ♗b4 11. ♔e2!

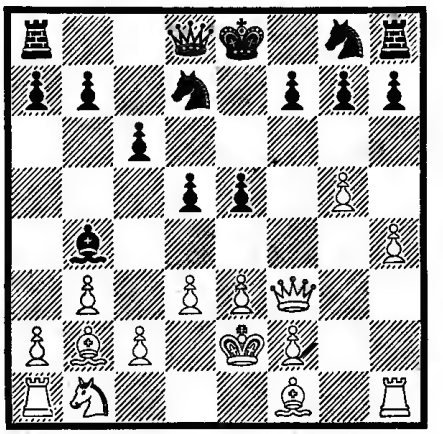

11... ♘e7 **[11...** ♕e7△ 0—0—0!?**]** 12. ♗h3 ♗d6 13. ♘d2 ♘c5 14. h5 ♘c8 15. g6 ♕e7 16. ♖ag1 fg6? **[16...** hg6 **17.** hg6 ♖f8±**]** 17. hg6 h6 18. ♕f7! ♕f7 19. gf7 ♔f7 20. f4+— ♖e8 21. ♗g4! **[△** ♗h5**]** ♔g8 22. fe5 ♗f8 23. ♖h6! ♘b6 **[23...** gh6 **24.** ♗h5+—**]** 24. ♗f5 ♖e7 25. e6 **1 : 0** **[Hartston]**

12. **R 14/b**

JANSA—ESTEVEZ
Luhačovice 1973

1. ♘f3 d5 2. c4 dc4 3. ♘a3 ♘f6 4. ♘c4 g6 5. b4!± ♗g7 6. ♗b2 0—0 7. g3 ♗e6 8. ♕c2 ♗c4?! 9. ♕c4 ♘bd7 10. ♗g2 c6 11. 0—0 ♘b6 12. ♕c2 ♘bd5 13. ♖ab1 a6 14. a3 ♘fd7 15. ♗g7 **[15.** d4!?±**]** ♔g7 16. ♘d4 e5 17. ♘b3 ♘7f6 18. e4 ♘c7 19. f4 ef4 20. gf4 ♔g8!? 21. f5 ♘b5 22. ♕b2 ♘h5 23. d4 ♕g5∞ 24. ♔h1 ♘f4?! **[24...** ♕h4!?**]** 25. ♗f3 ♖ad8 26. ♖bd1 ♘h5 27. ♖g1 ♕h4

28. a4 ♘d6 29. ♕e2± ♘f4 30. ♕e3 ♘h3 31. ♖g2 ♘c4 32. ♕c1 ♘f2? **[32... b5]** 33. ♖f2!+− ♕f2 34. ♖f1 ♕b2 35. ♕c4 b5 36. ab5 cb5 37. ♕d3⊕ ♖c8 38. ♘c5 ♕b4 39. f6?? **[39.** ♕e3 ♖fd8 **40.** ♖d1△ f6+−**]** ♖fd8!∞ 40. ♘a6?! ♕a4 41. ♕e3?! **[41.** ♗g4!∞**]** ♕a6∓ 42. e5 b4! 43. ♗e2 ♕c6 44. ♗f3 ♕c4 45. ♗g2 ♔h8 46. ♕h6 ♖g8 47. d5 b3 48. e6 b2 49. ef7 ♕f1 50. ♗f1 b1♕ 51. fg8♕ ♖g8 52. ♕f4 ♖f8!−+ 53. f7 ♕a1 54. d6 ♔g7 55. d7 ♖f7 56. d8♕ ♖f4 57. ♕c7 ♖f7 **0 : 1 [Hort]**

13. **R 15/a**

SCHMIDT—MARSZALEK

Polska 1973

1. ♘f3 d5 2. g3 c6 3. ♗g2 ♗g4 4. 0—0 e6 5. d3 ♗d6 **[5...** ♘f6**]** 6. ♘bd2 ♘e7 7. h3 ♗h5 8. b3 ♘d7 9. ♗b2 f6 **[9...** 0—0 **10.** ♕e1 a5 **11.** a4 b5 **12.** e4 ba4 **13.** ♖a4 c5 **14.** ♘h4 ♘b5 **15.** e5±**]** 10. ♕e1 e5 11. e4 0—0?! **[⌓ 11...** d4**]** 12. d4! ed4 13. ed5 **[13.** ♘d4 ♖e8**]** ♗b4!? 14. ♘d4 ♖e8 15. dc6?! **[15.** ♕c1 ♘d5 **16.** c4!±**]** ♘c6 16. ♕c1 **[16.** ♘c6 bc6 **17.** ♕c1 ♗e2 **18.** ♖e1 ♘c5! **19.** c3 ♘d3 **20.** ♕c2 ♕b6!+−**]** ♘d4 17. ♗d4 ♘e5? **[⌓ 17...** ♗e2 **18.** ♖e1 ♘c5! **19.** c3 ♘d3 **20.** ♕c2 ♘e1 **21.** ♖e1 ♖c8! **22.** ♕b2!∞**]** 18. c3 ♘d3 19. ♕c2 ♗e2 20. ♘f3!± ♗c5! 21. ♖fb1 ♕b6

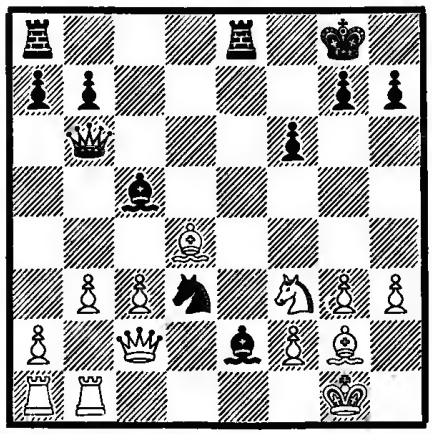

22. ♗f1!! ♘f4 **[22...** ♗f3 **23.** ♗d3 ♗d4 **24.** ♗h7 ♔h8 **25.** cd4 ♕d4 **26.** ♖e1±**]** 23. ♕f5! ♗d4 24. ♘e4 ♗f1 25. ♔f1 ♘g6 26. ♖e1 ♘e5 27. ♖e3 ♖ad8 28. ♖ae1 ♖f8 29. ♕e6 **1 : 0 [Schmidt]**

14. **R 16/b**

RIBLI—GELER

Budapest 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 d5 3. ♗g2 c6 4. b3 ♗g4 5. ♗b2 ♘bd7 6. d3 e6 7. ♘bd2 ♗e7 8. h3 ♗f3! 9. ♗f3 **[9.** ♘f3 ♗a3! **10.** ♗a3 ♕a5=**]** 0—0 10. 0—0 a5 11. a3 **[11.** a4 b5**]** b5 12. e4 ♕b6 13. ♖ab1 **[13.** ♗g2△ ♔h2**]** b4!? 14. a4 ♗c5 15. ♗g2 ♗d4 16. ♗c1 ♘e5! 17. ♕e2 **[17.** ♘f3 ♘f3 **18.** ♕f3∞**]** ♕c5! 18. ♘f3 ♘f3 19. ♗f3 ♘d7∓ 20. ♗g2 f5 21. ♗f4! **[21.** ef5? ef5∓**]** ♖ae8 22. ♖be1 e5? **[22...** ♘e5△ ♘g6∓; **22...** ♗c3!? **23.** ♗d2 ♗d2 **24.** ♕d2 ♕d4**]** 23. ♗c1 de4 24. de4 f4 25. ♔h2 ♖f7 **[25...** ♘f6 **26.** gf4 ef4 **27.** ♗f4 ♘h5=**]** 26. ♗f3 ♖ef8 **[26...** ♘f8!?△ ♘e6-g5**]** 27. ♖d1 fg3 28. fg3 ♕a7 29. ♗g2 ♘c5 30. ♖f7 ♖f7 31. ♕c4 h6 **1/2 : 1/2 [Geler]**

15. **R 17/b**

FORINTOS—IVKOV

Caorle 1972

1. d4 e6 2. g3 c5 3. ♘f3 ♘f6 4. ♗g2 ♘c6 5. 0—0 d5 6. b3!? **[6.** c4**]** cd4 7. ♘d4 ♗c5 8. ♗b2 0—0 9. e3 ♗d7 10. c4 ♖c8! 11. cd5 ♘d5 12. ♘f5?! ef5 13. ♗d5 ♘b4

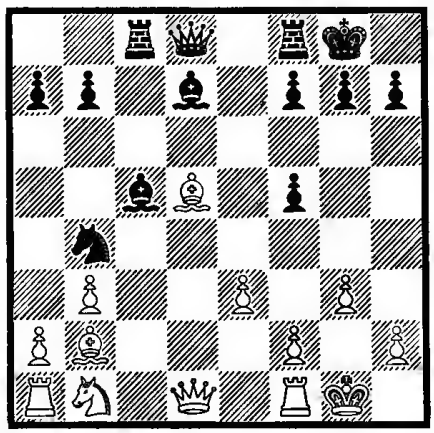

14. ♗b7 ♖b8∓ 15. ♗f3 **[15.** ♗g2? ♗b5−+**]** ♗b5 16. ♕d8 ♖fd8 17. ♖c1 ♘d3 18. ♖c5 **[18.** ♖c2? ♘e1 **19.** ♖c5 ♘f3 **20.** ♔g2 ♘e1△ ♘d3−+**]** ♘c5 19. ♗d4 ♖bc8 **[19...** ♘d3 **20.** ♘c3**]** 20. ♘c3 ♗a6 21. ♘d5 ♔f8 22. ♘f4 ♖d7 23. ♖d1? ♔g8! 24. ♗d5 ♘e4 25. a4 ♘c3−+ 26. ♗c3 ♖c3 27. h4 ♔f8 28. ♖d4 ♖cc7 29. b4 ♗b7 30. f3? ♗d5 31. ♘d5 ♖c2 32. b5 ♖d8 33. a5? ♖c5 34. e4 fe4 35. fe4 ♖b5 36. ♖a4 ♖b2 37. ♔f1 ♖c8 38. ♖a1 ♖cc2 **0 : 1 [Ivkov]**

16. **R 17/c**

QUINTEROS—POMAR

Malaga 1973

1. ♘f3 d5 2. g3 ♘f6 3. ♗g2 c5 4. 0—0 ♘c6 5. d3 **[5.** d4; 5. c4**]** e5 6. c4 **[6.** c3△ a3, b4; **6.** e4; **6.** ♗g5**]** ♗e7 7. ♘c3 **[**△ **8.** cd5**]** d4 8. ♘a4 0—0 9. e4 ♘d7 10. ♘d2 ♘b6?! **[10...** a6 **11.** b3 b5 **12.** ♘b2 ♘b6**]** 11. ♘b6 ♕b6 12. f4± f5?! **[12...** f6 **13.** ♘f3 ♕c7 **14.** f5 ♘d8△ **15...** ♘f7±**]** 13. ♕e2 ♕c7 14. ef5 ♗f5?! **[14...** ef4!**]** 15. g4 ♗d7 16. f5 g6 17. fg6 hg6 18. ♕e4!± **[18.** ♘e4 ♖f1 **19.** ♗f1 ♘d8△ ♘e6, ♘f4**]** ♖f1 19. ♗f1 ♕d6 20. ♘f3 ♖f8 21. ♗g2 ♕e6 22. h3 **[**△ **23.** ♗d2, **24.** ♖e1**]** ♘b4? 23. ♘e5 ♔g7 24. ♘g6+− ♕g6 25. ♕e7 ♕f7 26. ♕g5! ♕g6 **[26...** ♔h8 **27.** ♕h4 ♔g8 **28.** ♗h6△ **29.** ♖f1+−**]** 27. ♕g6 ♔g6 28. ♗d2 ♘c2 29. ♗e4 ♔g7 30. ♖c1 ♘e3 31. ♗e3 de3 32. ♖c2 ♗c6 33. ♗c6 bc6 34. ♖e2 ♖e8 35. ♔g2 ♔g6 36. h4 **1 : 0 [Quinteros]**

17. **R 18/b**

CSOM—IVKOV

Ljubljana—Portorož 1973

1. ♘f3 e6 2. g3 c5 3. ♗g2 ♘c6 4. 0—0 d5 5. d3 ♘f6 6. ♘bd2 g6?! 7. e4 ♗g7 8. ed5! ♘d5 **[8...** ed5 **9.** ♖e1±**]** 9. ♘b3 b6 10. c4! ♘de7 11. d4± cd4 12. ♘fd4 ♗d7 **[12...** ♗b7 **13.** ♗g5**]** 13. ♗g5 f6 14. ♗e3 0—0 15. ♕e2 e5 16. ♘b5 ♘f5 17. ♖ad1 ♕e7 18. ♖d2 ♖ac8 19. ♖fd1 ♗e8 **[19...** ♖fd8 **20.** ♗d5 ♔h8 **21.** ♗c6 ♗c6 **22.** ♖d8 ♖d8 **23.** ♖d8 ♕d8 **24.** ♘a7 ♗a8 **25.** ♕d2**]** 20. ♗e4 **[**△ ♗f5, ♘d6**]** ♘e3 21. ♕e3 f5 22. ♘d6 ♖c7 23. ♘e8 ♕e8 24. ♗d5 ♔h8 25. c5 bc5 **[25...** ♘d4 **26.** ♘d4 ed4 **27.** ♕e8 ♖e8 **28.** c6±; **25...** ♕b8**]** 26. ♕c5 ♖c8 27. ♖c1 ♘d4?? **[27...** ♘e7!**]** 28. ♕a7 ♘b3 29. ♖c8 ♕c8 30. ♗b3 ♕c1 31. ♖d1 ♕b2 32. ♕e7! e4?? **[32...** h6 **33.** ♖d8+−; **32...** h5 **33.** ♗f7 ♕c2**]** 33. ♖d8+− ♕a3?? **[33...** ♕c1 **34.** ♔g2 ♕h6 **35.** a4+−**]** 34. ♕a3 **1 : 0** **[Ivkov]**

18. **R 20/b**

TORRE—BYRNE R.

Lenjingrad 1973

1. g3 f5 2. ♗g2 ♘f6 3. c4 e6 4. b3!? ♗e7 5. ♗b2 0—0 6. f4?! **[**⌓ **6.** ♘f3; **6.** d4**]** d5! 7. ♘f3 c5! 8. 0—0 b6 9. e3 ♗b7 10. ♕e2 ♘c6 11. ♘c3 ♕d7 12. ♘d1? **[**⌓ **12.** d3=**]** ♖ad8 13. ♘f2 ♘e4?! **[13...** dc4 **14.** bc4 ♘e4! **15.** ♖fd1 ♗f6! **16.** ♗f6 gf6!∓; **16.** d3 ♘c3∓**]** 14. d3 ♘f2 15. ♔f2!? ♗f6 16. ♗f6 ♖f6 17. cd5 ♕d5 **[17...** ed5? **18.** d4△ ♘e5**]** 18. ♘e5 ♕d6 **[18...** ♕g2!? **19.** ♔g2 ♘d4? **20.** ♔f2 ♘e2 **21.** ♔e2±; **19...** ♘e5!? **20.** ♔g1 ♘d3 **21.** ♖fd1 ♗e4 **22.** ♖d2 ♖f7△ ♖fd7∞**]** 19. ♗c6 ♗c6 20. ♖g1 **[20.** ♖ad1!?**]** ♗b7 21. g4 ♕c7! 22. ♖g3 ♖d5 23. ♖ag1? **[**⌓ **23.** ♕b2 fg4 **24.** ♘g4 ♖g6 **25.** ♘e5 ♖g3 **26.** hg3=**]** ♖e5! 24. fe5 ♕e5∓ 25. gf5 ♖f5 26. ♔e1 ♖f7 27. ♕c2 g6! 28. e4 ♗a6 29. ♖1g2 ⊙ **[29.** ♖3g2 ♖f3 **30.** ♖d2 ♗d3−+**]** ♕a1 30. ♔e2 **[30.** ♕d1?? ♖f1**]** ♖f1 31. ♕d2 ♖b1 32. ♕g5 **[32.** ♔f3 ♖d1 **33.** ♕b2 ♖d3 **34.** ♔f4 ♕f1 **35.** ♔g5 ♖d5 **36.** ed5?? ♕f5△ ♕h5#**]** ♖e1 33. ♔f3 ♕d1 34. ♔f4 ♖f1 35. ♔e5 ♕a1 36. ♔e6 ♗c8 37. ♔d6 **[37.** ♔e7 ♕g7 **38.** ♔d6 ♕d7 **39.** ♔e5 ♕d4#**]** ♖f6 38. ♔c7 ♗e6 39. d4 **[39.** ♖g4 ♕d4 **40.** ♖f4 ♕d7 **41.** ♔b8 ♕d6−+**]** ♕d4 40. ♖d2 ♖f7 41. ♔b8 ♕e4 **0 : 1** **[Byrne R.—Zuckerman]**

19. **R 21/a**

KERES—SMITH
San Antonio 1972

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 c6 3. e4 d5 4. e5 **[4.** cd5 cd5 **5.** e5!**]** d4 5. ef6 dc3 6. fg7 **[6.** bc3!?**]** cd2 7. ♗d2 ♗g7 8. ♕c2 ♘d7 **[8...** ♕b6; **8...** c5!?**]** 9. ♘e2 ♘f6 10. ♘g3 ♕c7 11. ♗d3 ♗d7 12. ♗c3 0—0—0 13. 0—0—0± ♘e8 14. ♖he1 e6 15. ♗g7 **[15.** ♘h5!?**]** ♘g7 16. ♕c3 ♘f5 17. ♕f6 ♖hf8 18. ♖e5 **[18.** ♖d2!±**]** ♔b8 19. ♗f5 ef5 20. ♕d6? **[20.** ♘f5! ♗f5 **21.** ♕f5 ♖d1 **22.** ♔d1 ♖d8 **23.** ♔e2 ♕d6 **24.** ♔f3 ♕d1 **25.** ♔g3 ♖g8 **26.** ♔h3+—**]** ♗e6 21. ♕c7 ♔c7 22. b3 ♖d1 23. ♔d1 ♖g8! 24. f4 ♖g4 25. ♔e2 ♖f4 26. h3 ♔d6? **[26...** ♖h4 **27.** ♔f3!; **26...** b5! **27.** cb5 ♔d6!; **27.** ♔e3 ♖h4 **28.** ♘f5 ♖h5 **29.** ♔f4 bc4∓**]** 27. ♖a5 a6 28. ♔e3 ♖h4 29. ♘f5 **[29.** ♖f5!**]** ♗f5 **30.** ♖f5 ♔e6 31. ♖g5 ♖h6 32. ♔e4 ♖h4 33. ♔e3 ♖h6 34. ♔d4 ♖g6? **[34...** ♖f6!**]** 35. ♖e5? **[35.** ♖g6! fg6 **36.** ♔c5 ♔d7 **37.** ♔b6 ♔c8 **38.** h4 ♔b8 **39.** g4 h6 **40.** g5 hg5 **41.** hg5 ♔c8 **42.** b4 ♔b8 **43.** a4 ♔c8 **44.** ♔a7 ♔c7 **45.** b5 cb5 **46.** cb5 a5 **47.** ♔a8!+—**]** ♔d6 36. c5 ♔d7 **37.** g4 ♖h6 38. ♖f5 **[38.** ♖e3!**]** ♔e6 39. ♖f3 ♖f6? **[39...** ♖h4!△ **40...** h5!**]** 40. ♖e3? **[40.** ♖f6! ♔f6 **41.** h4 ♔e6 **42.** ♔e4 ♔f6 **43.** ♔f4 h6 **44.** h5; **42...** h6 **43.** ♔f4 f6 **44.** ♔e4; **42...** f6 **43.** ♔f4 ♔e7 **44.** ♔f5 ♔f7 **45.** b4 ♔e7 **46.** g5 fg5 **47.** ♔g5 ♔f7 **48.** ♔f5!+—**]** ♔d7 41. ♖e5 ♖h6 42. ♖e3 ♖f6 43. ♔e4 ♔e6 44. ♖d3 ♖f2! 45. ♖d6 ♔e7 46. ♖d4 **[46.** ♖h6 ♖a2 **47.** ♔d4 a5!**]** ♖a2 47. ♖b4 ♔e6 48. ♖b7 ♖e2 49. ♔d4 ♖d2 **50.** ♔c4 **[50.** ♔c3 ♖h2 **51.** ♔b4 ♖h3 **52.** ♖c7 a5 **53.** ♔c4 ♖g3 **54.** ♖c6 ♔e5!**]** ♖c2 51. ♔b4 a5 52. ♔a5 ♖c5 53. ♔b4 ♖c1 54. ♖c7 ♔f6 55. ♔a3 ♔g6 56. ♔b2 ♖c5 **57.** h4 h6 **[57...** f6!**]** 58. ♖d7 f6 59. ♖d6 ♔g7 **60.** h5 f5! 61. ♖g6 ♔h7 62. gf5 **[62.** b4 ♖b5!**]** ♖f5 63. ♖c6 ♖h5 64. b4 ♖g5 65. ♖c5 ♖g8 66. b5 ♔g6 67. ♔c3 **[67.** b6 ♖b8 **68.** ♖b5 ♔f6 **69.** ♔b3 ♔e6 **70.** ♔b4 ♔d6=**]** h5 68. b6 h4 69. ♔d4 ♖d8 70. ♔c4 h3 71. ♔b5 h2 72. ♖c1 ♔g5 73. b7 ♖b8 **1/2 : 1/2**
[Keres]

20. **R 21/a**

ANDERSSON—POLUGAJEVSKI
Hilversum 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 **0—0** 5. ♘f3 d6 6. **0—0** c6 **[6...** e5**]** 7. d3 **[7.** d4!**]** ♘bd7 8. ♖b1 a5 9. a3 ♘b6! 10. ♗d2 **[10.** b4?! ab4 **11.** ab4 d5 **12.** c5 d4!∓; **11.** ♖b4 ♘fd5!∓**]** d5 **[10...** a4!? **11.** b3 ab3 **12.** ♕b3 ♘fd7 **13.** ♗e3 ♖a6**]** 11. cd5 cd5 12. a4?! **[12.** ♘b5!∞**]** ♘e8! 13. ♘b5 ♗d7 14. ♕b3 **[14.** ♗c3 ♗b5 **15.** ♗g7 ♔g7 **16.** ab5 ♘d6∓**]** ♘a4!? 15. ♕a4 ♘c7 **[15...** ♘d6? **16.** ♘fd4 e5? **17.** ♕a2+—**]** 16. ♘fd4! **[16.** ♗a5?! ♘b5! **17.** ♗d8 ♖a4 **18.** ♗e7 ♖e8 **19.** ♗g5 ♖e2∓**]** e5 17. ♕b3 **[17.** ♕a2!∞**]** a4 18. ♕a2 **[18.** ♕b4!?**]** ed4 19. ♘c7 ♕c7 20. ♗d5? **[20.** ♕d5! ♗c6 **21.** ♕c4 ♖e8∞**]** ♗g4!∓ 21. ♖fe1 ♖fe8 22. ♖bc1 ♕d7 23. ♗f4? **[23.** f3!? ♗e6!∓**]** ♖ac8 24. ♗e4 ♗e6! —+ 25. ♕a1 b5 26. ♖c8 ♖c8 27. ♖c1 ♗b3?? **[27...** ♖c1! **28.** ♕c1 b4 **29.** ♗c6 ♕a7 **30.** ♗d5 ♗d5 **31.** ♕c8 ♗f8△ **32...** ♕a8—+**]** 28. ♖c8 ♕c8 29. ♕a3! h5 30. ♕d6! ♕c2 31. ♕b8 ♔h7 32. ♕b5 ♕e2 33. ♔g2 ♗e6 34. ♕a4 ♕b2 35. ♕d1 ♗g4 36. ♗f3 **1/2 : 1/2**
[Polugajevski]

21. **R 21/b**

HORT—SMEJKAL
ČSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. dc3! N ♕d1 7. ♔d1 ♗g7 8. ♔c2 ♘d7 9. ♗f4 c6 10. ♘d2! **0—0** 11. f3 **[⌓ 11.** ♘c4△ ♘a5**]** f5 12. ♗g5 ♗f6 13. ♗f6 ♘f6 14. ♗c4 ♔g7 15. e5± ♘e8 16. ♖ad1 ♘c7 17. ♘b3 f4 18. ♔c1 ♗f5 19. ♖d2! ♖ad8 20. ♖hd1± ♖d2 21. ♖d2 g5 22. ♘a5 ♗c8?! **[22...** ♖b8!**]**

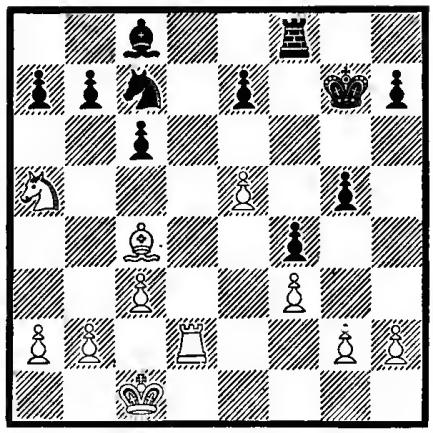

23. ♘b7! ♗b7 24. ♖d7 ♗a6 25. ♖e7 ♔h8 **[25... ♔g6? 26.** ♖c7 ♗c4 **27.** ♖c6+− **]** 26. ♗a6 ♘a6 27. b4? **[27.** ♖a7+− **]** ♖c8!± 28. ♖a7 ♘c7 29. c4 ♔g7 30. a4 ♔g6 31. ♔b2 ♔f5 32. ♖a5 ♘e6 33. ♔c3 h5 34. h3 ♖g8 35. b5 **[35.** ♖a6 c5**]** g4 36. hg4 hg4 37. b6 gf3 38. gf3 ♖b8! 39. c5 ♔e5= 40. ♔c4 ♖d8 41. ♖a7 ♖d1 42. ♖e7 ♖c1 43. ♔b4 ♖b1 44. ♔a5??⊕ **[44.** ♔c4= **]** ♔d5−+ 45. ♖e6 ♔e6 46. ♔a6 ♔d5 47. a5 ♔c5 48. ♔b7 ♖b5 49. ♔a6 ♔b4 50. b7 ♖a5 51. ♔b6 c5 **0 : 1 [Marić]**

22. **R 21/b**

GULJKO—BAGIROV

SSSR 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 d5 3. cd5 ♘d5 4. ♘f3 g6 5. ♕a4 ♗d7 6. ♕b3 **[6.** ♕h4 ♗c6 **7.** ♘e5 ♗g7 **8.** ♘c6 ♘c6=; **7.** g3 ♗g7 **8.** ♗g2 0—0 **9.** 0—0 e5∓ **]** ♘b6 7. d4 ♗g7 8. ♗g5 h6 9. ♗h4 ♗e6 10. ♕c2 0—0 **[10...** ♘c6 **11.** ♖d1 0—0 **12.** e3 ♘b4 **13.** ♕b1 ♗f5 **14.** e4 ♗g4 **15.** d5 g5 **16.** ♗g3 f5! **]** 11. e4 ♗d4 12. ♘d4 ♕d4 13. ♗e7 ♖e8 14. ♗h4 **[14.** ♖d1 ♕e5 **15.** ♗h4 f5△ **16...** g5, **17...** f4**]** ♘c6 15. ♗b5 ♘b4 16. ♕d2 c6 17. a3! cb5 18. ab4 ♕d2 19. ♔d2 g5?! **[19...** a6**]** 20. ♗g3 a6 21. h4 g4 22. ♔c2 ♖ac8 23. b3?! ♖ed8? **[23...** ♗f5! **24.** ef5! ♘d5 **25.** ♔b2! ♖c3 **26.** ♖he1 ♖ec8 **27.** ♖e4! ♖c2 **28.** ♔a3 h5 **29.** ♖d4 ♘f6= **]** 24. ♖hd1 ♖d1 25. ♖d1 a5 26. ba5 b4 27. ab6 ♖c3 **1/2 : 1/2 [Bagirov]**

23. **R 21/b**

GHEORGHIU—STOICA

Bucuresti 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 d5 3. cd5 ♘d5 4. g3 ♘c3 5. bc3 g6 6. ♗g2 ♗g7 7. ♖b1!± ♘d7 **[7...** 0—0?! **8.** ♖b7 ♗b7 **9.** ♗b7 ♘d7 **10.** ♗a8± **]** 8. ♘f3 0—0 9. 0—0 c5 10. d4 **[10.** c4 ♕c7 **11.** d3± **]** ♕a5 11. ♕b3!± ♘f6 **[11...** e5 **12.** ♗e3!± **]** 12. ♕a3! ♕a3 **[12...** ♕c7 **13.** ♗f4+− **]** 13. ♗a3 ♘e4 14. ♖fc1 b6!? **[14...** ♖b8 **15.** ♗c5 ♘c5 **16.** dc5 ♗e6 **17.** ♘d4± **]** 15. ♘g5 ♘g5 16. ♗a8 ♗f5 17. e4! **[17.** ♗g2!? ♗b1 **18.** ♖b1 cd4? **19.** ♗e7!±; **18...** ♘e6 **19.** e3 ♖c8 **20.** ♗d5± **]** ♖a8 **[17...** ♘e4 **18.** ♗e4 ♗e4 **19.** ♖b2 cd4 **20.** cd4 ♗d4 **21.** ♖e2±; **17...** ♗h3!? **18.** ♗d5 ♘f3 **19.** ♔h1 e6 **20.** ♗b3± **]** 18. ef5 ♘f3 19. ♔g2 ♘d2 20. ♖b2 ♘c4 21. ♖b3! ♘a3! **[21...** ♘d2 **22.** dc5 ♘b3 **23.** ab3 bc5 **24.** ♗c5± **]** 22. ♖a3 cd4 23. cd4 ♗d4 24. ♖d3 **[24.** ♖a6!?; **24.** ♖c7 **]** ♗c5 25. fg6 hg6 26. ♖d7 a5 27. a4!± ♔g7 28. f4 ♔f6 29. ♖d3 ♖b8 30. ♔f3 ♖c8 31. h4 ♖b8 32. ♖d5 ♖c8 33. g4 ♖h8 34. ♖h1 ♗b4 35. h5 ♔g7! 36. ♔e4 ♗d6 37. f5!? **[37.** ♖g5 e6 **38.** ♖b5± **]** gh5 38. ♖h5 ♖c8! **[38...** ♖h5 **39.** gh5 ♔h6? **40.** f6+− **]** 39. g5! ♖c4 40. ♖d4 **[40.** ♔d3! **]** ♖c5 41. ♖d5 **[41.** f6?! ♔g6! **42.** fe7 ♗e7! **43.** ♖h6 ♔g5 **44.** ♖b6 f5!± **]** ♖c4 42. ♔d3!±

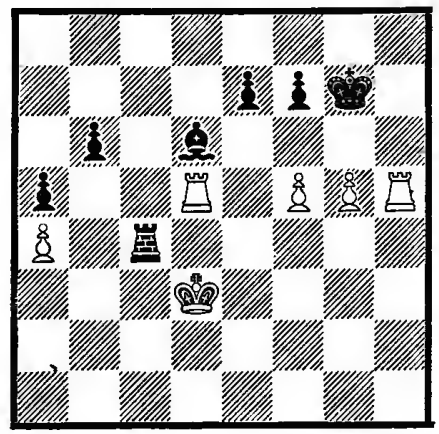

42... ♖c1!? **[42...** ♖a4 **43.** f6 ♔g8 **44.** ♖b5! ♖b4 **45.** ♖f5! ♖g4 **46.** ♖d5!! a4 **47.** ♔c2 a3 **48.** ♖d1 a2 **49.** ♖dh1+− **]**

43. ♔e2! ♗f4 44. ♖d4 ♗e5 45. ♖d7 ♗f4!? **[45... ♗d6 46.** f6 ♔g6 47. ♖h8! +− **]** 46. ♔f3! **[46.** ♖e7? ♗g5!**]** ♖f1 47. ♔g2 ♖a1 **[47...** ♖e1 **48.** ♖e7!! ♖e7 **49.** f6 ♔f8 **50.** ♖h8#**]** 48. ♖d4 ♗e3! 49. ♖g4! **[49.** ♖dh4? ♖g1!**]** ♗c5 50. ♖gh4 e6 51. ♖h7 ♔f8 52. g6!? **[52.** ♖h8 ♔e7 **53.** f6 ♔d6 **54.** ♖4h7 ♖g1 **55.** ♔f3 ♖g5 **56.** ♖f7 ♔e5!; **52.** fe6 fe6 **53.** ♖g4! +− **]** fg6 53. ♖a7 ♔g8 54. f6 **[54.** fe6 ♖e1; **54.** fg6 ♖g1△ ♖g6**]** ♖g1? **[54...** ♖a2 **55.** ♔f3! ♖f2 **56.** ♔g4 ♖f6 **57.** ♔g5+− **]** 55. ♔h2!+− **[△** ♖g7, ♖h8**]** **1 : 0** **[Gheorghiu]**

24. **R 21/b**

POLUGAJEVSKI—SAX

Hilversum 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 d5 3. cd5 ♘d5 4. g3 g6 5. ♗g2 ♘b6 **[5...** ♘c3**]** 6. d3 ♗g7 7. ♗d2 **[7.** ♗e3!?△ **8.** ♕d2**]** ♘c6 8. ♕c1 ♘d4 **[8...** 0—0 **9.** ♗h6±**]** 9. ♘f3 c5?! **[9...** ♘f3; **9...** e5**]** 10. ♘e4 ♗f5 **[10...** ♗g4 **11.** ♘d4 cd4 **12.** ♗h6 ♖c8 **13.** ♕d2±**]** 11. ♘d4 cd4 12. ♗h6 ♖c8 13. ♕d2 0—0 14. h4!± ♗h6 **[14...** ♘d7!?**]** 15. ♕h6 ♗e4 16. ♗e4 ♕d6 17. h5 f5 18. ♗b7 ♖c2 19. hg6?! **[19.** ♔f1! ♖b2 **20.** ♖c1±**]** ♕g6 20. ♖b1? **[20.** b3!△ **21.** ♔f1, **22.** ♗f3±**]** ♖b8! 21. ♗f3 e5?! **[21...** ♕h6! **22.** ♖h6 ♘a4! **23.** ♗d5 ♔g7 24. ♗b3 ♖b2 **25.** ♖b2 ♔h6; **23.** ♖e6?! ♘c3 **24.** ♖a1 ♔f7 **25.** ♖e5 ♔f6∓**]** 22. ♔f1 **[22.** ♕h4!?**]** ♕h6 23. ♖h6 e4! 24. de4 ♘c4 25. ♔g2 **[25.** ♖d1 ♘d2 **26.** ♖d2? ♖d2 27. ef5 d3!**]** fe4?? **[25...** ♘d2! **26.** ♖bh1 fe4? **27.** ♗g4±; **26...** ♘f3! **27.** ♔f3 fe4 **28.** ♔e4 ♖e2**]** 26. ♗e4+− ♖e2 27. ♗d5 **1 : 0** **[Polugajevski]**

25. **R 22/a**

BALAŠOV—KUZMIN

SSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 b6 3. g3 **[3.** d3!△ e4**]** ♗b7 4. ♗g2 e5 5. d3 ♗b4 6. ♘bd2!? **[6.** ♗d2 ♗d2 **7.** ♕d2**]** 0—0 7. 0—0 ♖e8 8. e4 c6 **9.** a3 ♗d2 10. ♗d2 d5 11. ♗c3 dc4 **[11...** d4 **12.** ♗d2△ ♘h4, f4±**]** 12. ♘e5 cd3 13. ♕b3 ♕c7 14. ♘d3 **[14.** f4 c5!**]** ♘bd7 15. f3 **[15.** e5? ♘g4∓**]** ♖ad8 16. ♖fe1 ♗a6 17. ♕c2 **[17.** ♘f2 ♘c5 **18.** ♕c2 ♘d3**]** ♗d3 18. ♕d3 ♘e5 **19.** ♕e2 c5 20. ♖ad1 c4 21. ♖d8 ♖d8 22. ♗e5 ♕c5 23. ♔f1 ♕e5 24. ♕c4 ♕b2 25. e5 ♘d5 26. f4 ♕d2 27. ♗d5 ♕d5 28. ♕d5 ♖d5 **29.** ♖c1 **1/2 : 1/2** **[Gufeljd]**

26. **R 22/b**

HECHT—VAGANJAN

Budapest 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. b4 ♗g7 4. ♗b2 d6 5. g3 0—0 6. ♗g2 e5 7. d3 ♘h5 **[△** e4**]** 8. ♕c2 f5 **9.** ♘bd2 **[9.** ♘c3?! c6!△ d5**]** a5 **[9...** c6? **10.** c5△ ♘c4**]** 10. b5 **[10.** a3!? ab4 **11.** ab4 ♖a1 **12.** ♗a1 e4 **13.** ♘d4 c5 **14.** bc5 dc5 **15.** ♘b3 ♗a1 **16.** ♘a1 ed3 **17.** ♕d3**]** ♗e6 **[10...** ♘d7!?**]** 11. 0—0 **[11.** c5!?**]** ♘d7 12. ♘e1 ♖b8 13. e3 g5 **[13...** f4 **14.** ef4 ef4 **15.** ♗g7 ♘g7 **16.** ♘1f3**]** 14. d4 e4 **[14...** f4!? **15.** ♘d3∞**]** 15. g4!? fg4 **[15...** ♘hf6 **16.** d5 ♗f7 **17.** gf5+−**]** 16. ♘e4 ♗f5! 17. ♕e2 ! **[17.** ♘d3 ♕e7 **18.** ♘c3 ♘df6∓; **17.** ♕b3!?**]** ♘hf6 **[17...** ♕e7! **18.** ♘c3 ♘df6∓**]** 18. ♘g3 **[18.** ♘g5? h6 **19.** e4 ♖e8—+**]** ♗g6 **19.** e4 ♖e8 20. ♘d3 h5! **[20...** ♘e4 **21.** ♘e4 ♗e4 **22.** ♗e4 ♘f6 **23.** ♘e5!**]** 21. e5 de5 22. ♘e5 h4 23. ♘e4 ♘e5 24. de5 **[24.** ♘f6 ♕f6 **25.** de5 ♕f5∓**]** ♘e4 25. ♗e4 ♗e5 **[25...** ♗e4 **26.** ♕e4 ♕d2 **27.** ♗c1!±**]** 26. ♖ad1! ♕f6 27. ♗d5 **[27.** ♗g6 ♗h2 **28.** ♔h1 ♕g6 **29.** ♕g4 ♖e4!∓**]** ♔g7 28. ♗e5 ♖e5 **29.** ♕g4 ♗f5 30. ♕d4 **[30.** ♕g2!? ♖e2!**]** ♗h3 31. ♗g2 **[31.** f4 ♖f5!**]** ♗g2 32. ♔g2 h3?! 33. ♔g1 ♖be8 34. ♕d7 **[34.** ♖d3!?**]** ♕f7 35. ♕h3 ♕c4 36. ♖c1 ♕f7 37. ♕c3 ♔h6! 38. ♕a5 ♕d7 39. ♕c3 ♖b5 40. ♕c7 ♕c7 41. ♖c7± **1/2 : 1/2** **[Hecht]**

27. **R 23/c**

KÄRNER—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 d5 3. ♗g2 c6 4. 0—0 ♗f5 5. c4 dc4!? **[5... e6]** 6. ♘a3 e5 7. ♘c4 **[7.** ♘e5? ♗a3 **8.** ba3 ♕d4—+**]** e4 8. ♘fe5!± ♘bd7 9. d4 ed3 10. ♘d3 ♗e7 11. ♕b3 ♘b6 12. ♘a5± ♕c8 13. ♘f4 **[13.** ♖e1**]** 0—0 14. ♖e1 ♖e8 15. e4 ♗f8 16. f3 ♗c5 17. ♗e3 **[17.** ♔h1△ **18.** ♗d2**]** ♗e3 18. ♖e3 ♗d7 19. ♖ae1 **[19.** ♖d1; **19.** ♘d3△ ♘c5, f4**]** ♕c7 20. ♖3e2 ♖ad8 21. ♕c2 ♘bd5!± 22. ♘d5 ♘d5 23. ♕d2 ♘f6 24. ♕c3 ♕b6 25. ♔h1 ♗e6 26. b3 ♖e7 27. ♘c4 ♕c5 28. e5 ♘e8 29. f4± g6 30. ♕a5 ♕a5 31. ♘a5 ♘g7 32. ♔g1 h5 33. ♔f2 ♘f5 34. ♗e4 ♖d4 35. ♗f5 gf5!= 36. ♖c1 ♖ed7 37. ♘c4 ♗c4 38. bc4 ♖d2 39. ♖c2 ♖d1 40. h3 ♔g7 41. e6 ♖e7 42. ef7 **1/2 : 1/2** **[Nej]**

28. **R 23/c**

KEENE—KERES
Dortmund 1973

1. ♘f3 d5 2. g3 ♗g4 3. ♗g2 ♘d7 4. 0—0 ♘gf6?! **[4... e5!?; 4...** c6!?**]** 5. c4 c6 **[5...** dc4 6. ♘a3 e5 7. ♘c4 e4 **8.** ♘fe5; **8.** ♘g5!?**]** 6. cd5 cd5 7. ♕b3! e5? **[7...** ♕b6! **8.** ♕b6 ♘b6 9. ♘c3±**]** 8. d4!± **[8.** ♕b7? ♘c5!∓**]** ed4 **[8...** e4 9. ♘e5 ♗e2 **10.** ♖e1 ♗a6 **11.** ♘c3△ **12.** ♘d5; **12.** ♘e4±**]** 9. ♘d4 ♘c5 10. ♕c2 ♖c8 11. ♘c3 ♗e7 12. ♗g5 0—0 13. ♖ad1 **[13.** ♘f5? d4! **14.** ♖ad1 d3!; **14.** ♘e7 ♕e7 **15.** ♘d5 ♕e2∓**]** ♘e6 14. ♗e3 ♕a5 15. h3! ♘d4□ **[15...** ♗h5 **16.** ♘f5 ♗b4 **17.** a3+—; **16...** ♗c5 **17.** ♘d5+—**]** 16. ♗d4 ♗e6 17. ♕b3 ♕a6 18. e3! ♖c6 19. ♖fe1 b6 20. ♘d5 ♘d5 21. ♗d5 ♗d5 22. ♕d5 ♕c8 23. ♗c3 ♖d8 24. ♕e4 ♖e6 25. ♕g4 g6 26. ♖d8 ♗d8? **[26...** ♕d8**]** 27. ♖d1 ♗c7 28. ♕c4? **[28.** ♖d5!+—**]** ♖e7 29. ♕c6? **[29.** ♖d5!△ ♕d4+—**]** ♖e6 30. ♕d7?? **[30.** ♕c4!△ ♖d5+—**]** ♕d7 31. ♖d7 ♖c6± 32. ♔g2 ♔f8 33. ♗b4?! ♔g7 34. ♔f3 ♔f6 35. ♗c3?! ♔e6 36. ♖d4 ♗d6 37. ♔e2 b5 38. ♔d3 h5 39. ♖e4 ♔d7 40. a4?! ba4 41. ♖a4 ♗c5 42. g4 hg4 43. hg4 ♖d6 44. ♔e4 ♔e6 45. ♔f4 f6! 46. ♖a5 ♗b5 47. ♖a1 ♖d5 48. ♔e4 ♖g5 49. ♔f3 ♖d5 50. ♖a4 ♖c5 51. ♖e4 ♔f7 52. ♖f4 ♗d8 53. ♔e2 ♔e6 54. ♖e4 ♔f7 55. ♔d3 ♗b6 56. ♖f4 ♖d5 57. ♔c4? ♖c5 58. ♔b4? ♖c6 59. g5 f5 60. e4? **[60.** ♖h4!**]** ♗d8 61. ef5 ♗g5 62. fg6 ♔g6 63. ♖f3 a6± 64. ♔b3 ♗e7 65. ♔a4 ♗c5 66. ♖f4 ♖e6 67. b4 ♗e7 68. ♗d4 ♗d6 69. ♖f3 ♗e7 70. ♗c5 ♗f6 71. ♖d3 ♗e5 72. ♖d7 ♖c6 73. ♔a5 ♔f5 **[73...** ♗c7!? **74.** ♖c7 ♖c7 **75.** ♔a6=**]** 74. ♖f7 ♔e4 75. ♔a4 ♗f4 76. ♖f8 ♗h6 77. ♖a8 ♗d2 78. ♔b3 ♖f6 79. ♖d8 ♗f4 80. ♔c4 ♔f3 81. ♖e8 ♗h6! 82. ♔b3 ♗d2 83. ♗e3 ♗e3 84. fe3 ♖c6!= 85. ♔a4 ♖c1 86. ♖e6 ♖a1 87. ♔b3 ♖b1 88. ♔c4 ♖c1 89. ♔d3 ♖d1 90. ♔c2 ♖a1 91. ♔b2 ♖a4 92. ♔b3 ♖a1 93. ♔c3 ♖a4 94. ♖e5 ♖a3 95. ♔d4 ♖b3 96. ♖f5 ♔g4 97. ♖f4 ♔g5 98. ♔c5 ♖e3 99. ♖d4 ♖a3 100. ♔b6 ♔f6 **1/2 : 1/2** **[Keene]**

29. **R 24/b**

HORT—MALICH
Karlovi Vari 1973

1. ♘f3 d5 2. g3 ♗g4 3. ♗g2 ♘d7 4. c4 e6 5. b3 **[5.** ♕b3?! ♘c5=**]** c6 6. ♗b2 ♘gf6 7. 0—0 ♗c5!? 8. d4 ♗e7 9. ♘bd2 0—0 10. ♖c1 **[10.** h3; **10.** ♘e1±**]** h6 11. ♘e1!? ♖e8 12. ♘d3 **[12.** f3!? ♗h5 **13.** ♘d3 ♗d6 **14.** ♘f4 ♗f4 **15.** gf4±**]** ♗f5 13. ♘b1 ♗d6 14. ♘c3∞ ♘e4?! **[14...** ♕e7**]** 15. ♘e4 de4 16. ♘e1 ♕e7 17. ♘c2 ♗g6 18. ♕d2 ♘f6 19. ♘e3 ♖ed8 20. ♖fd1 ♖d7± 21. ♕c2 ♖ad8 22. ♗h3 ♗a3?! **[22...** ♘h7 **23.** d5 ♘g5 **24.** ♗g2±**]** 23. c5! ♗b2 24. ♕b2 ♘h7 25. ♘c4 ♘g5 26. ♗g2 f6 27. ♖d2 ♘f7 28. ♖cd1 ♖d5 29. b4 e5!? 30. de5 ♘e5 31. ♘d6 ♖d2 32. ♖d2 ♘f7 33. ♕d4 ♔f8 34. h4 h5 35. a4 b6 36. a5 b5?! 37. a6!+— ♕e6 38. ♕e3! f5 39. f3 ♘d6 40. cd6 ♖d7 **[40...** ♖d6 **41.** ♕c5 +—**]** 41. ♔h2! ♔g8 42. fe4 fe4 **[42...**

♖d6 **43.** ♖d6 ♕d6 **44.** ef5 ♗f5 **45.** ♕a7+−] **43.** ♕c5 ♕c4 44. ♗h3 ♕c5 45. bc5 ♖d8 46. d7 ♗f7 47. ♖d6 ♗d5 48. ♖d5 **1 : 0 [Hort]**

30. **R 25/b**

KORČNOJ—ANDERSSON
Palma de Mallorca 1972

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♗b4 4. ♕c2 **[4. g3]** c5 5. a3 ♗a5 6. g3 0—0 **[6... d5 7.** ♘a4± **]** 7. ♗g2 ♘c6 8. 0—0 a6 **[8... ♘d4 9.** ♘d4 cd4 **10.** ♘b5±; **8... d5 9.** ♘a4± **]** 9. b3?! **[9.** ♖d1! (△ d4) ♘d4 **10.** ♘d4 cd4 **11.** ♘e4± **]** ♖b8 10. ♘a2 d6?! **[10... ♕e7! 11.** ♗b2 b5 **12.** cb5? ab5 **13.** ♖ac1 ♗b6∓ **]** 11. ♖b1 ♗c7?! **[11... b5!? 12. b4** ♗b6! ∞**]** 12. b4± cb4 **[12... ♖e8!? 13.** ♗b2 e5**]** 13. ab4 d5 14. d3 **[14.** cd5± **]** ♘e5! **[14... d4 15.** b5± ab5? **16.** cb5 ♘e7 **17.** ♘d4± **]** 15. ♗g5!? **[15.** ♗b2; **15.** cd5**]** dc4 **[15... d4 16.** b5 ab5 **17.** ♖b5± **]** 16. dc4 b6 **[**△ **17.** b5 a5**]** 17. c5 **[17.** ♘e5!? ♗e5 **18.** b5 a5 (**18...** ab5 **19.** ♘b4) **19.** c5 bc5 **20.** ♕c5± **]** bc5 18. bc5 h6 19. ♗d2 ♘f3 20. ♗f3 ♖b1 21. ♖b1 e5 22. ♘c3 ♕d7? **[22... ♗f5 23.** ♕f5 ♕d2 **24.** ♘e4 ♘e4 **25.** ♕e4± **]** 23. e4± ♗d8 24. ♘d5 ♗b7 **[24... ♕c6 25.** ♖b6 ♕e8 **26.** ♘f6 ♗f6 **27.** ♖f6 gf6 **28.** ♗h6+−**]** 25. ♘b6? **[25.** ♖b7! ♕b7 **26.** c6 ♕a7 **27.** c7 ♗c7 **28.** ♕c7 ♕c7 **29.** ♘c7 ♖d8 **30.** ♘d5± **]** ♕c6? **[25... ♗b6 26.** ♖b6 ♗e4 **27.** ♗e4 ♘e4=**]** 26. ♘c4 ♗a8 27. ♘a5?? **[27.** ♘e5 ♕e6; **27.** ♗e3 ♗c7 (**27...** ♘e4 **28.** ♘e5 ♕d5 **29.** c6±) **28.** ♘b6△ ♘d5± **]** ♕e6? **[27... ♗a5 28.** ♗a5 ♘e4∓**]** 28. ♗g2 ♗c7 29. f3 ♖c8 30. ♘c4 ♘d7 31. ♗e3 ♗d8 32. ♕d3?! **[32.** ♕d1! ♕c4 **33.** ♕d7±; **32...** ♘c5 **33.** ♘d6+−; **32...** ♗e7 **33.** ♘b6 ♖b8=**]** ♗e7 **33.** ♘b6 ♘b6? **[33...** ♘c5 **34.** ♕c2 ♖b8 **35.** ♗c5 ♕c6 **36.** ♖c1 ♗c5 **37.** ♕c5 ♖b6 **38.** ♕e3 ♕b7! (**38...** ♕e6 **39.** ♗h3) **39.** ♗f1∓**]** 34. ♖b6 ♗c6 35. ♕a6± ♖c7 36. ♗f1 ♕d7 37. ♕c4 ♗f6 38. ♕b3 ♔h7 39. ♗c4 ♗a4 40. ♕b1 ⊕ **1 : 0 [Korčnoj]**

31. **R 25/b**

UHLMANN—LARSEN
Hastings 1972/73

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♗b4 4. ♕c2 0—0 5. a3 ♗c3 6. ♕c3 d6 7. d4 b6 8. g3 ♗b7 9. ♗g2 ♘bd7 10. 0—0 ♕e7 11. b3 e5?! **[11...** ♘e4 **12.** ♕c2 f5 **13.** ♘g5 ♘df6∞**]** 12. d5!± a5 **[12...** ♘e8 **13.** e4 g6 **14.** ♗h6 ♘g7 **15.** ♘e1 f5 **16.** ♘d3±**]** 13. ♘h4 ♘c5 14. ♗b2 ♖fe8 15. ♕c2 b5 16. ♘f5 ♕f8 **[16...** ♕d7 **17.** f4 bc4 **18.** fe5 cb3 **19.** ♕c1 ♘d5 **20.** ♘g7+−**]** 17. f4 bc4 18. fe5 de5 **[18... cb3 19.** ef6!+−**]** 19. bc4 ♘cd7 20. ♗c1! ♘b6 **[20... g6 21.** d6!**]** 21. ♗e3 ♘g4 22. ♗b6 cb6 **23.** ♕e4! ♕c5 24. ♔h1 h6 **[24...** ♘f2 **25.** ♖f2 ♕f2 **26.** ♕g4 g6 **27.** ♖f1+−**]** 25. h3! ♘f2 26. ♖f2 ♕f2 27. ♖f1+− ♕c5 28. ♕g4 ♕f8 29. ♕h5 f6 30. ♕g6 ♖e7 31. ♗e4 ♕e8 **32.** ♘h6 ♔f8 33. ♖f6 **1 : 0 [Bukić]**

32. **R 25/b**

REE—EUWE
Holland 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♗b4 4. ♕c2 0—0 5. a3 ♗c3 6. ♕c3 b6 7. e3 **[7. g3!]** ♗b7 8. ♗e2 c5 9. b4 d6 10. ♗b2 ♘bd7 11. 0—0 e5 12. d3 ♕e7 13. ♘d2 **[**△ ♗f3**]** d5 14. cd5 **[14.** bc5 d4 **15.** ed4?? ed4−+**]** ♘d5 15. ♕c4 cb4 16. ♗f3 ♖fc8 **[16...** ♖ac8 **17.** ♕a2 ♖c2 **18.** ♘c4 ♘c3 **19.** ♕b3 ♗f3 **20.** ♕c2 ♕g5△ **21.** ♘e2; **18.** ♗d5 ♗d5 **19.** ♕d5 ♖b2 **20.** ♘c4 ♖c2 **21.** ab4=**]** 17. ♕a2 ♘7f6 18. ♘c4 ♘c3 **[18...** ba3 **19.** ♗a3 ♕e6 **20.** ♘d6**]** 19. ♗c3 bc3 20. ♗b7 ♕b7 21. ♘d6 ♕d7 22. ♘c8 ♖c8

(diagram)

23. ♕c2 b5 24. ♖fd1 **[**⌓ **24.** ♖ab1△ **25.** ♖fc1**]** a5 25. ♖ab1 ♘d5 26. ♖dc1 **[26.** d4 e4! **27.** ♕e4? c2−+**]** b4 27. e4 **[27.** ab4 ♘b4**]** ♘f4 28. ab4 ab4 29. g3 **[29.** ♖b4 ♘d3**]** ♘e6 30. ♖b4 ♘d4 31. ♕a2 **[31.** ♕d1 c2 **32.** ♕f1 ♕g4 **33.**

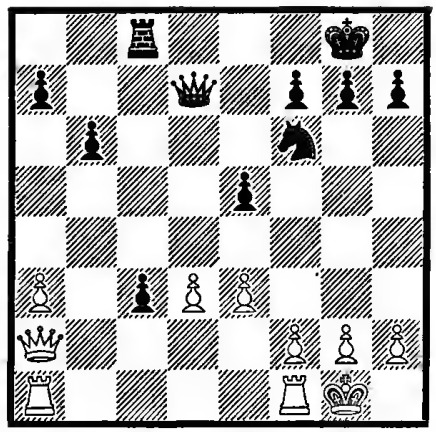

♔h1 ♕f3 **34.** ♕g2 ♕d1 **35.** ♕g1 ♕g1 −+] ♕h3 32. ♖d4 **[32.** f4 ♕g4! **33.** ♖c4 ♖c4 **34.** dc4 h5!] ed4 33. ♕a4 ♕h6 34. ♖c2 ♕b6 35. ♔f1 ♕b1 **36.** ♔e2 h6 37. e5 ♖b8 38. ♔f3 ♕h1 39. ♔g4 ♕d1 **0 : 1 [Mühring]**

33. **R 25/b**

VARNUSZ—NAGY E.
Hungary 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♗b4 **4.** ♕c2 a5?! N **[4...** 0—0 **5.** a3 ♗c3 **6.** ♕c3 — I-№-12/37] 5. d4! d5 6. ♗g5 0—0 7. e3 ♘bd7 8. ♗d3 h6 9. ♗h4 a4!? 10. 0—0 dc4 11. ♗c4 a3 12. ba3 ♗a3 13. e4! ♗e7 14. e5! ♘d5 15. ♗e7! **[15.** ♘d5 ♗h4 **16.** ♘c7 ♗f2!=] ♘e7 16. ♕e4! ♖e8 17. ♖fd1 ♘b6 18. ♗d3 ♔f8? 19. ♕h7! ♘g8 20. ♕h8 **[△ 21.** ♗h7 ♔e7 **22.** ♕g7] g6 21. h4! ♘d5 **[21...** ♔e7 **22.** ♗g6! fg6 **23.** ♕g7#] 22. ♘d5 ed5 23. h5 ♖e6 24. g3! ♗d7 25. hg6 fg6 26. ♘h4 ♗e8 27. f4 ♖b6 28. ♖f1! ♗f7 29. f5! ♕g5 30. fg6 ♕g3 31. ♘g2 ♖g6 32. ♗g6 ♕g6 33. ♖f6 ♕g7 34. ♖f7! **[34...** ♔f7 **35.** ♖f1 ♔g6 **36.** ♘h4+−] **1 : 0 [Florian]**

34. **R 25/b**

UHLMANN—HÜBNER
Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♗b4 4. ♕c2 c5 5. g3 ♘c6 6. ♗g2 0—0 7. 0—0 ♕e7 **[7...** d5 **8.** cd5 ed5 **9.** d3±] 8. d3 ♗a5 9. ♘h4! ♖d8 10. e4! d6 11. f4 a6 **[11...** ♗d7 **12.** f5 ♘d4 **13.** ♕d1 ef5 **14.** ♗g5±] 12. e5! ♘g4! **[12...** de5?! **13.** ♗c6! bc6 **14.** fe5 ♘d7 **15.** ♘f3 h6 **16.** h4!±] 13. ♕e2 ♘h6 14. ♗c6! bc6 15. ♘e4 **[15.** ♗e3 d5 **16.** ♘a4±] d5 16. ♘d6 **[16.** ♘g5!; **16.** f5!? de4 **17.** f6! ♕f8 **18.** ♗h6! gh6 **19.** ♖f4!! ed3 **20.** ♖g4 ♔h8 **21.** ♕e3 d2 **22.** ♖d1 ♖d4 **23.** ♖g7±; **18...** ed3 **19.** fg7±; **17...** ♕c7 **18.** ♗h6 ♕e5 **19.** fg7 ♕d4 **20.** ♕f2 ♕f2 **21.** ♖f2 ed3 **22.** ♖f7!! ♔f7 **23.** ♖f1+−; **16...** ef5! **17.** ♗g5 ♕e5 **18.** ♗d8 ♗d8 **19.** ♘f3 ♕e6 **20.** ♘c3∞] ♗c7 17. ♘c8 ♖ac8 18. ♗e3 ♖d7 **[18...** ♘f5±] 19. ♕h5! f6?! **[19...** ♕f8!] 20. ef6 ♕f6 21. b3 ♗d6 22. ♘f3 ♘f7 23. ♖ae1 ♖e8 **[23...** ♕f5 **24.** ♕f5 ef5 **25.** ♗f2±] **24.** d4 cd4 25. ♗d4 ♕d8 26. c5 ♗f8 27. ♖e2 ♖b7 28. ♖fe1 ♕a5! 29. f5! **[29.** ♖c1! ♖b5 **30.** ♔g2±] e5 30. ♘e5 ♘e5 31. ♗e5? **[31.** ♕e8!! ♘f3 **32.** ♔h1! ♘e1 **33.** f6!! gf6 **34.** ♕e6 ♖f7 **35.** ♗f6! ♕b4 **36.** a3!+−; **35...** h5 **36.** ♖e5! ♘f3 **37.** ♖h5 ♗g7 **38.** ♕e8 ♖f8 **39.** ♖h8!! ♗h8 **40.** ♕g6 ♗g7 **41.** ♕g7#; **35...** ♗g7 **36.** ♕c8 ♖f8 **37.** ♖e8! ♕c5 **38.** ♕e6 ♔h8 **39.** ♕f7!!+−; **33...** ♘f3 **34.** fg7 ♖g7 **35.** ♕e6 ♖f7 **36.** ♕g4+−; **35...** ♔h8 **36.** ♗g7 ♔g7 **37.** ♕g4+−; **32...** ♘d4? **33.** ♖e7! ♖e7 **34.** ♖e7+−] ♕c5 32. ♔g2 ♖f7 33. ♕g4 d4 34. ♗d4 **[34.** ♕d4] ♖e2 35. ♖e2 ♕d5 36. ♕e4 ♖f5 37. ♕d5 ♖d5 38. ♗f2 **[38.** ♗e3!] ♗b4 39. ♔f3 ♔f7 40. ♖c2 c5 41. ♔e4 ♔e6 **42.** ♗e3 h5! 43. ♖c4 g6 44. h3 ♖e5 45. ♔d3 ♖d5 46. ♔e2 ♖e5 47. g4 ♔d5 48. ♔d3 ♖e6 49. ♗c1 ♗e1! 50. ♗e3 ♗b4 51. gh5 gh5 52. ♖f4 ♖g6!? 53. ♖f5 ♔c6 54. ♔c4 **[54.** ♖h5 ♖g2 **55.** ♖h6 ♔b7 **56.** a4 ♖b2 **57.** ♔c4 ♖c2 **58.** ♔d5 ♖c3 =] ♖g2 55. ♗c5 ♗c5 56. ♖c5 ♔b6 57. ♖h5 ♖a2 58. ♖h6 ♔b7 59. h4 ♖h2 60. b4 ♖h1 61. h5 ♖c1 62. ♔d5 ♖b1 63. ♖h7 **[63.** ♖f6 ♖b4 **64.** h6 ♖h4 **65.** ♔e6 ♔b6 **66.** ♔f7 ♔b5 **67.** ♔g6 a5 **68.** ♖f5 ♔b4 **69.** ♖h5 ♖g4 **70.** ♔f7 ♖f4=] ♔b6 64. ♖h8 ♔b7 65. ♔c4 ♖c1 66. ♔d3 ♖d1 67. ♔c3 ♖c1 68.

♔b2 ♖c4 69. ♔b3 ♖h4 70. ♔c3 ♔a7 71. ♖h6 ♔b7 72. ♖h7 ♔b6 73. h6 ♔b5 74. ♖h8 ♖h3 **1/2 : 1/2 [Uhlmann]**

35. **R 27/b**

UHLMANN—SPASOV
Cienfuegos 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 b6 4. e4! ♗b7 5. ♕e2! **[5. d3]** c5 6. g3 ♘c6 7. ♗g2 ♘d4?! **[7... d6]** 8. ♘d4 cd4 9. ♘b5± e5 10. 0—0 ♗e7 11. d3 0—0 12. f4! d6 13. ♗d2 ♘d7 14. ♖f2! ♗c6 15. ♖af1 ♘c5 16. b4 **[16. ♗h3!]** ♘a4 17. ♕d1 a6! **[17... ♗b5? 18.** cb5 ♘c3 **19.** ♕b3±**]** 18. ♘a3 ♗d7! 19. h4! b5 20. ♔h2 ♘b6 21. ♕b3 ♗f6?! **[21... ♖c8 22. ♗h3!±]** 22. ♗h3! ♗c6 23. fe5! de5 **[23... ♗e5 24.** cb5 ab5 **25. ♖f7 ♖f7 26.** ♕f7 ♔h8 **27. ♗g5!+—; 24.** cb5 ♗e8 **25. ♗g5+—]** 24. c5! ♘d7 25. ♗g5!! a5 **[25... ♗g5 26. ♖f7 ♖f7 27.** ♕f7 ♔h8 **28.** hg5+—**]** 26. ♗d7 ♕d7 27. ♗f6 ab4 28. ♘c2! gf6 29. ♘b4 ♗b7 30. ♖f6 ♗c8 **[30... ♖ac8 31. ♖d6** ♕e7 **32.** ♘d5! ♗d5 **33.** ♕d5!+—**]** 31. ♖6f5 ♔h8 32. c6 ♕d6 **[32... ♕c6? 33.** ♕e6 ♗e6 **34. ♖e5+—]** 33. ♖f7 ♖f7 34. ♖f7! **[34.** ♕f7 ♕b4 **35.** ♕e8 ♔g7 **36.** ♕e5 ♔g8 **37.** ♕e8 ♔g7 **38. ♖f2!⊙+—]** ♕h6 **[34... ♗e6 35. ♖f6 ♖c8 36.** c7 +—**]** 35. ♖f2 ♗e6 36. ♕d1! ♕g6 37. ♕f3 ♗g4 38. ♕f7! ♕f7 39. ♖f7 ♖a4 40. ♘d5! ♖a2 41. ♔g1 ♖d2 42. c7! ♖d3 **[42... ♖d1 43.** ♔g2 ♖d2 **44. ♖f2** +—**]** 43. c8♕! ♗c8 44. ♘f6!! **[44... ♖g3 45.** ♔f2 ♖g7 **46. ♖f8 ♖g8 47. ♖g8#]** **1 : 0 [Uhlmann]**

36. **R 27/c**

STEAN—LARSEN
Hastings 1972/73

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. g3 b6 4. ♗g2 ♗b7 5. 0—0 d5 6. b3 ♘bd7 7. ♗b2 ♗b4!? 8. a3 **[8.** d4!? 0—0 **9.** c5 bc5 **10.** a3 ♗a5 **11.** dc5 c6∞; **8.** d3 a5=**]** ♗e7 9. d3 0—0 10. ♘bd2 a5 11. ♕c2 ♕b8! 12. e4? **[12. ♗c3△** b4, ♕b2∞**]** de4 13. de4 ♘c5 14. ♖fe1 ♖d8∓ 15. e5 ♘g4! 16. h3 ♘h6 17. ♘d4 ♗g2 18. ♔g2 ♕b7 19. f3 ♘f5! 20. ♘f5 ef5 21. ♘f1 b5 22. ♘e3? **[⌓ 22. ♖ad1]** bc4 23. ♘f5 **[23.** bc4 ♘d3 **24. ♖e2** ♕b2 **25.** ♕b2 ♘b2 **26. ♖b2 ♗c5 27. ♖e2** (**27.** ♘f5 g6 **28.** ♘h6 ♔g7 **29.** ♘g4 ♗d4 −+) ♗e3 **28. ♖e3 ♖d2 29.** ♔f1 ♖b8 **30. ♖e2 ♖d3−+]** ♗g5 24. ♖ad1 ♕b3 25. ♕b3 cb3 26. f4 ♘a4! 27. ♗d4 g6 28. ♘e3 ♗e7−+ 29. ♘c4 ♖d5 30. ♗a1 ♖ad8 31. ♖d5 ♖d5 32. ♔f3 ♖c5 33. ♖e4 ♘b6 34. ♘d2 a4 35. ♔e3 ♖c1 36. ♗d4 c5 37. ♗b2 ♖c2 **0 : 1 [Bukić]**

37. **R 28/c**

SUTTLES—KERES
San Antonio 1972

1. c4 e6 2. g3 d5 3. ♗g2 ♘f6 4. ♘f3 dc4 5. ♕a4 **[5.** ♘a3!?**]** ♘bd7 6. 0—0 a6 7. ♘c3 **[7.** ♕c4!**]** c5 8. ♘e5 ♖b8!∓ 9. ♘d7 ♕d7 10. ♕c4 b5 11. ♕f4 ♗d6 12. ♕g5 0—0 13. d3 ♗b7 14. ♗b7 ♖b7 15. ♕h4 ♖c8 16. a4 ♗e7 17. ab5 ab5 18. ♕h3 h6 **[18... b4!]** 19. ♕g2 b4 20. ♘e4 c4 21. dc4 ♖c4 22. ♖a8 ♖c8 **[22...** ♔h7 **23.** ♘f6 ♗f6 **24.** b3!**]** 23. ♖c8 ♕c8 24. ♘f6 ♗f6 25. b3 ♖d7 26. ♕f3 ♗c3 **[26...** ♕c2! **27.** ♗h6 ♗c3 **28.** ♗f4 ♕b3; **26... ♖d5 27.** e4 ♖c5!**]** 27. ♕e4 ♕a6 28. ♕c2 ♕b5 29. ♖d1 ♕f5 30. ♖d3 ♔h7? **[30... ♗d4! 31.** ♗e3 ♗e3 **32.** fe3 ♖d5!∓**]** 31. e4 ♕b5 **[31... ♕e4? 32. ♖c3!]** 32. ♖d7 ♕d7 33. ♗e3 ♕b5 34. ♔g2 g6 35. ♕d1 h5 **36.** ♕d6 ♕b7 37. ♔f3 **1/2 : 1/2 [Keres]**

38. **R 29/b**

POLUGAJEVSKI—SPASKI
Tallinn 1973

1. c4 e6 2. g3 d5 3. ♘f3 ♘f6 4. ♗g2 ♗e7 5. 0—0 0—0 6. b3 c5 7. ♗b2 ♘c6 8. e3 ♗d7 N **[8... b5 9.** ♕e2 ♗a6!?**]** 9. ♕e2 ♖e8 10. ♖d1 ♕a5 11. d3 **[11.** ♘c3 ♖ad8 **12.** d4**]** ♖ad8 12. ♘b12 ♗c8 13. cd5 ed5 14. d4± ♘e4 15. ♘e4 de4 16.

♘e5 cd4 17. ♘c6 bc6 18. ♖d4 ♖d4 19. ♗d4 c5 20. ♗b2 ♗f8 21. ♕c2 ♕b4 22. ♗c3 ♕b7 23. h3 ♗d7 24. ♖d1 ♗b5 25. ♗f1 **1/2 : 1/2 [Nej]**

39. **R 29/b**

ANDERSSON—NEJ
Tallinn 1973

1. ♘f3 d5 2. g3 ♘f6 3. ♗g2 e6 4. 0—0 ♗e7 5. b3 **[5.** c4!**]** 0—0 6. ♗b2 c5 7. c4 ♘c6 8. e3 ♗d7 **[8...** b6 **9.** ♘c3 ♗b7 **10.** d3=**]** 9. ♕e2 ♖e8 10. ♖d1 ♕a5 11. ♘c3 **[11.** d3 ♖ad8 **12.** ♘bd2 ♗c8=**]** ♖ad8 12. d4 ♘e4 **[12...** cd4 **13.** ed4 ♗a3!?; **13...** dc4 **14.** bc4 ♗c8**]** 13. ♖ac1 **[13.** ♘e4 de4 **14.** ♘e5 ♘e5 **15.** de5 ♗c6=**]** cd4 14. ed4 ♘c3 15. ♗c3 ♕a6 16. ♗f1 b6± 17. ♖e1 ♕b7 18. ♗g2 ♕a6 19. ♗f1 **[19.** ♗a1±**]** ♕b7 20. ♗b2 ♗f6 21. ♗g2 ♗e7 **1/2 : 1/2 [Keres]**

40. **R 29/b**

MALICH—HOLMOV
Luhačovice 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. b3 c5 4. g3 ♘c6 5. ♗g2 d5 6. 0—0 ♗e7 7. ♗b2? **[7.** e3△ 7... dc4 **8.** bc4 ♕d3 **9.** ♕b3±; 7... d4 **8.** ed4! cd4 **9.** d3**]** d4! 8. e3 e5 9. ed4 ed4 10. d3 0—0∓ 11. ♘a3 ♖e8 12. ♘c2 a5 13. a3 ♗f5 14. b4 ♕d7 15. bc5 ♗c5 16. ♕d2 h6 17. ♖fe1 ♗g4 18. ♖e8 ♖e8 19. ♖e1 ♖d8! **[19...** ♖e1 **20.** ♕e1=**]** 20. ♘e5 ♘e5 21. ♖e5 ♕c7 22. ♖e1 b6 23. h3 ♗e6 24. ♔h2 ♕d6 25. ♖a1 **[25.** ♕c1 ♗f5 **26.** ♗f1 ♘d7∓**]** ♗d7 26. ♘e1 ♖e8 27. ♘f3 ♗f5 28. ♕d1 g5!∓ 29. ♗c1 ♘d7 30. ♖a2 ♕f6 31. ♖e2 ♖e6! 32. ♖e6 fe6 33. ♕e2 ♗d6 34. ♗b2 **[34.** ♘d2 ♘c5 **35.** ♘e4 ♗e4 **36.** de4 d3—+**]** e5 35. ♘d2 ♘c5 36. ♗d5 ♔g7 37. ♘e4⊕ ♗e4 38. de4 **[38.** ♗e4 ♘e4 **39.** de4 d3 **40.** ♕e1 ♕f3—+**]** d3 39. ♕e3 ♘a4—+ 40. ♕d2 ♕f3 41. ♔g1 ♕e2 **[42.** ♗c1 ♗c5 **43.** ♕e2 de2 **44.** ♗d2 ♘b2△ **45...** ♘d3**]** **0 : 1 [Minev]**

41. **R 30/a**

LARSEN—KORČNOJ
Lenjingrad 1973

1. c4 e5 2. g3 c6 3. ♘f3 e4 4. ♘d4 d5 5. cd5 ♕d5!? **[5...** cd5**]** 6. ♘b3 ♘f6 7. ♗g2 ♕h5 8. h3 **[8.** ♘c3 ♗h3**]** ♕g6 9. ♘c3 ♘bd7 **[9...** ♘a6!?**]** 10. ♕c2 e3 11. ♕g6 ef2 12. ♔f2 hg6 13. d4 ♘b6 14. e4 ♗e6 15. ♗f4 ♗b4 16. ♘c5 **[⌓ 16.** ♖ac1**]** 0—0—0 17. ♘e6 fe6 18. a3 ♗e7 19. ♖ad1 ♖hf8 **[19...** ♘c4!?**]** 20. ♔e2 **[20.** h4 ♘h5 **21.** ♗h3 ♘f4 **22.** gf4 ♖f4 **23.** ♔e3 ♖df8 **24.** ♗e6 ♔c7∓**]** ♘c4 21. h4?! **[△ 22.** ♗h3; ⌓ **21.** ♗c1 ♘h5 **22.** ♖d3∞**]** ♘h5 22. ♗h3 ♖f4!∓ 23. ♗e6 **[23.** gf4 ♘f4 **24.** ♔f3 ♖f8 **25.** ♔g3∓**]** ♔c7 24. ♗c4 ♘g3 25. ♔e3 ♖df8 **[25...** ♘h1 **26.** ♔f4 ♘f2**]** 26. ♖hg1 ♗h4 27. ♔d3 ♖f2 28. ♖d2 ♗g5! 29. ♖f2 ♖f2 30. ♘e2□ **[30.** ♖g3?? ♖d2#; **30.** ♗g8 ♗f4!; **30.** ♗f7!? ♖f3 **31.** ♔c2 ♗e3!**]** ♖f3 31. ♔c2 ♘e4 32. ♗d3 ♖e3 33. ♘c3 **[33.** ♖g4 ♖d3—+**]** ♘g3 34. d5 ♗f6 35. ♘d1 ♖f3 36. dc6 ♔c6 37. ♗g6 ♔d6—+ 38. ♖e1 ♘f5 39. ♖e8 ♘d4 40. ♔d2 ♗g5 41. ♔e1 ♗h4 42. ♔d2 ♖g3 43. ♗e4? **[43.** ♗d3**]** ♗g5 **0 : 1 [Osnos]**

42. **R 30/a**

LJUBOJEVIĆ—SZABO
Hilversum 1973

1. b3 e5 2. ♗b2 ♘c6 3. e3 d6 4. c4 g6 5. ♘f3 ♗g7 6. ♗e2 f5!? 7. h4! ♘f6 8. ♘c3 e4!? 9. ♘g5 ♘e5 10. ♕c2! h6 11. ♘h3 ♗e6 **[11...** c6 **12.** 0—0—0 d5 **13.** d3**]** 12. 0—0—0 **[12.** f3 ♘h5! **13.** ♘f4 ♘f4 **14.** ef4 ef3 **15.** gf3 ♘c6**]** ♕d7 13. ♘f4 ♗f7 14. f3 g5 15. ♘fd5 ♘d5 16. cd5 ef3 17. gf3± g4 **[17...** 0—0—0 **18.** h5!△ d4**]** 18. f4 ♘f3 19. ♘b5! ♗b2 20. ♔b2 0—0—0?+— **[20...** c6 **21.** dc6 bc6 **22.** ♕f5!; **20...** ♔d8! **21.** ♗f3 gf3 **22.** ♘d4 ♗d5 **23.** ♘f5 ♖e8!; **20...** ♔d8 **21.** ♕c3!**]** 21. ♘a7 ♔b8 22. ♘c6 bc6 23. dc6 ♕e7 24. ♕c3? **[24.** ♕d3!△ ♕a6, ♕b7#**]** d5 25. ♖c1?? **[25.** d4+—**]** d4 26. ♕a5 ♖d5 27. ♗b5? **[27.** ♕a6

♕b4 **28.** ♖c4 ♕b6 **29.** ♖a4 ♕a6 **30.** ♗a6 ♔a7 **31.** ♗b7 ♔b6; **31.** ♖c1! ♔b6 **32.** ♗d3 ♖a5 **33.** ♖b4 ♔a7 **34.** ♖b7 ♔a8 **35.** ♖c7∞] de3 28. ♕a6 ♖d2 29. ♖c2 ♖c2 30. ♔b1 ♘d2 31. ♔c2 ♕c5 **[31...** ♕e4! **32.** ♗d3 ♕b4 **33.** ♗b5 ♗b3 34. ab3 ♕b3 **35.** ♔c1 ♕b1#] 32. ♗c4 ♕b6 33. ♕b6 cb6 34. ♗f7 ♖d8 35. ♖e1 g3 36. ♖e3 g2 **[37.** ♖g3 ♘f3] **0 : 1 [Ljubojević]**

43. **R 30/b**

UHLMANN—LARSEN

Lenjingrad 1973

1. c4 f5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 e5 4. ♗g2 c6 **[4...** d6 — I-№-14/56; **4...** ♗b4?! **5.** ♕c2!±] 5. d4 e4?! **[5...** d6] 6. ♘h3 ♘a6 7. 0—0 **[7.** ♗g5!?; **7.** f3!?] ♘c7 8. f3 d5 9. cd5 cd5 10. ♗g5 ♗e7 11. ♘f4 **[11.** ♕b3 h6!?∞] ♘e6! 12. ♕a4 ♔f7 13. ♘e6 ♗e6 14. fe4 de4 15. ♔h1 **[15.** ♖ad1!?] h5! 16. ♖ad1 ♔g6 17. h4 ♕d6 18. ♖f4?! **[18.** ♗f4 ♕b4=; **18...** ♕c6=] ♖hc8! 19. ♗h3 **[19.** d5 ♗d7 **20.** ♕d4 b5∓] ♖c3!∓ 20. bc3 ♘d5 21. ♗e7 ♕e7 22. ♖df1 ♘f4 23. ♖f4 ♕c7 24. d5 ♗d7 25. ♕b4 ♖e8 26. ♖f1 b6 27. ♔h2 ♔f6 28. c4 g6 29. e3 ♖c8 30. ♖c1 ♕e5 31. ♗f1 ♖c5 32. ♕a3 g5 33. ♕a7?? **[33.** hg5 ♔g5 34. ♕c3 ♕c3 **35.** ♖c3 b5∓] ♕d6! 34. ♖b1 b5! 35. hg5 **[35.** ♔g2 gh4 **36.** gh4 ♖c8] ♔g5 36. ♔g2 h4—+ **37.** gh4 ♔h4 38. ♔f2 bc4 39. ♕b8⊕ **[39...** ♕b8 **40.** ♖b8 c3—+] **0 : 1 [Larsen]**

44. **R 32/a**

IVKOV—TORRE

Madonna di Campiglio 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 ♗g7 3. g3 d6 4. ♗g2 e5 5. e4 ♘e7 6. ♘ge2 c5!? **[6...** ♘bc6 **7.** 0—0 0—0 **8.** d3 ♘d4] 7. d3 ♘bc6 8. 0—0 0—0 9. a3 ♗e6!? **[9...** a6!] 10. ♖b1 f5 11. ♘d5 fe4!? 12. de4 ♘d4?! 13. ♘d4 cd4 14. ♗g5± ♗d5 15. cd5 ♕d7?! 16. ♗h3! ♕h3 17. ♗e7 ♖fe8 18. ♗d6 ♗f8! 19. ♗f8 ♖f8 20. ♕d2! ♕g4 **[20...** ♖f3 **21.** ♕g5] 21. f4+— ♖ae8 22. ♖be1 ♕h5 23. ♕d3 ♖f7 24. ♖f2 ♖ef8 25. ♖ef1 a6 26. ♔g2 g5!? 27. f5 ♖f6 28. ♖c1 ♖8f7 29. h3 g4? 30. h4 ♕h6 31. ♖fc2 ♖b6 32. b4 ♕d6 33. ♖c8 ♖f8 34. ♕e2! h5 35. ♕d2 ♕f6 36. ♕g5 ♕g5 37. hg5 a5 38. ♔f2 ab4 39. ab4 ♖a6 40. ♖f8 ♔f8 41. ♖c8 ♔f7 42. g6 ♔g7 43. ♖c7 ♔g8 44. b5 ♖a2 45. ♔e1 ♖a1 46. ♔d2 ♖a2 47. ♔d3 ♖a3 48. ♔c2 ♖a8 49. f6 ♖f8 50. ♖g7 ♔h8 51. ♖h7 ♔g8 52. f7 **1 : 0 [Ivkov]**

45. **R 32/a**

AVERBAH—BALAŠOV

SSSR 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 d6 3. g3 ♗e6 4. ♗g2 c6 5. d3 ♘f6 6. ♘f3 ♗e7 7. 0—0 0—0 8. c5! h6 9. cd6 ♗d6 10. b3 ♘bd7 11. ♗b2 ♕e7 12. ♕c2 ♗g4? **[12...** ♖fd8] 13. h3 ♗f3 14. ♗f3 ♗a3 15. ♗a3 ♕a3 16. ♖fd1 ♖ad8 **[16...** a5] 17. b4! ♕b4 18. ♖ab1 ♕a5 19. ♖b7 ♘c5 20. ♖b2 ♘e6 21. ♕d2 ♘d4 22. ♗g2 ♕a6 23. ♖c1 ♖fe8 24. e3 ♘e6 25. ♘e4 ♘e4? **[25...** ♕d3] 26. ♗e4 c5 27. ♕e2 ♘g5 28. ♗g2± ♘e6 **[28...** ♕d3 **29.** ♕d3 ♖d3 **30.** ♖c5 e4 **31.** h4] 29. ♖b3 ♖b8 30. ♕b2 ♖bd8 31. ♕a3! ♖d6 32. h4 ♖ed8 33. ♕a6 ♖a6 34. ♖c2 ♔f8 35. ♗h3 ♔e7 36. ♖b7 ♖d7 **[36...** ♔f6 37. ♗e6 ♔e6 **38.** ♖c5 ♖d3 **39.** ♖cc7±] 37. ♖d7 ♔d7 38. ♖c5 ♔d6 39. ♖c2 ♘c5 40. ♗g2! f5 41. ♗h3± f4 **[41...** g6 **42.** h5] 42. gf4 ef4 43. ♗f1 ♖a3 44. h5 ♘a4 45. ♔g2 ♖c3 46. ♖c3 ♘c3 47. a3 ♘d5 48. ♔f3 fe3 49. fe3 ♘f6 50. d4 ♘h5 51. e4 g5 52. ♗c4 ♘g7 53. e5 ♔c6 54. ♔g4 ♔b6

(diagram)

55. ♗f7 ♔c6 56. ♗b3 ♔b6 57. ♗a4 ♔a5 58. ♗b3 ♔b6 59. ♗d5 ♔c7 60. ♗e4 ♔d7 61. d5 ♔e7 62. ♗d3 ♔f7 63. ♗f5 ♔e7 64. d6 ♔f7 65. ♗c8 ♔e8 66. ♗f5 ♔f7 67. ♗d7 a6 **[67...** ♔g6 **68.**

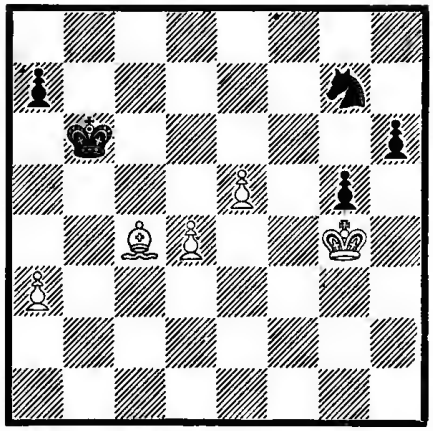

♗e8!] 68. ♗c8 ♔g6 69. ♗a6 h5 70. ♔f3 ♔f5 71. ♗c4! g4 72. ♔e2 **1 : 0 [Holmov]**

46. **R 33/a**

SAIDY—KERES
Tallinn 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e5 3. ♘f3 d6 4. g3 **[4.** d4**]** c6 5. ♗g2 ♗e7 6. 0—0 0—0 7. ♕c2 **[7.** d4 e4; **7.** d3**]** ♗g4 8. h3 ♗h5 9. d3 ♘b17 10. e4 **[10.** ♘h4**]** ♘e8 11. ♗e3 ♘c7 12. d4 ♗f3 13. ♗f3 ed4 **[13...** ♘e6**]** 14. ♗d4 ♘e6 15. ♗e3 ♗g5= 16. ♗g5 ♕g5 17. ♖ad1 ♖ad8 **[17...** ♘e5 **18.** ♗e2 c5!∞**]** 18. ♗g2 **[18.** ♖d6?? ♘e5∓**]** ♕e7 19. f4 f6 20. ♖d2 g5! 21. ♘e2 ♔h8 22. ♕c3 ♖g8 23. ♔h2 ♖g7 24. ♘d4 ♘d4 25. ♕d4 gf4 26. gf4 ♘c5 27. b4 **[27.** e5**]** ♘e6 28. ♕a7 c5!≅

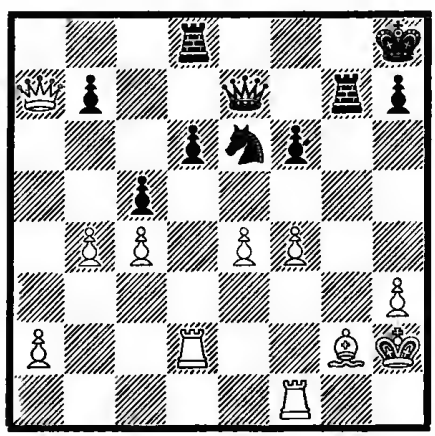

29. ♕a3 ♖dg8 30. bc5 dc5 31. ♕e3 ♘d4 32. ♖ff2 **[32.** e5 ♖g3!∓**]** ♖e8 33. e5 fe5 34. ♕e5 ♕f8 35. ♕d5 b6 **[35...** ♖e3**]** 36. ♖b2 ♕f6 37. ♕h5 ♖e3 38. ♗d5?? **[38.** ♖b12∞**]** ♘f3! 39. ♖f3 **[39.** ♗f3 ♕f4—+**]** ♕b2 **0 : 1 [Nej]**

47. **R 33/d**

UHLMANN—RAJKOVIĆ
Hastings 1972/73

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘c6 3. ♘f3 ♘f6 4. g3 g6?! **[4...** ♗b4**]** 5. d4! ed4 6. ♘d4 ♗g7 7. ♗g2 0—0 8. 0—0 ♖e8 9. ♘c6 bc6 10. ♕a4± a5 11. ♖d1 ♗b7 12. ♖d3 ♘g4 **[12...** ♕e7 **13.** ♗f4±**]** 13. ♘e4 f5 **[13...** ♘e5 **14.** ♖d1△ ♘c5**]** 14. ♗g5! fe4 **[14...** ♕c8 **15.** ♘c5+—**]** 15. ♗d8 ed3 16. ed3! ♖ad8 **[16...** ♗d4 **17.** c5 ♗f2 **18.** ♔h1 ♖ad8 **19.** ♕g4±**]** 17. c5!+— h5 18. h3 ♖e2 19. hg4 ♖f8 20. ♖f1 ♗a6 21. gh5 ♖b2 22. ♗e4 ♗b5 23. ♕a5 gh5 24. ♕c7 ♖bf2 25. ♖f2 ♗d4 26. ♕d7 ♗f2 27. ♔g2 ♖f7 28. ♕e6 ♔g7 29. ♕e5 ♖f6 30. ♗f3 **1 : 0 [Bukić]**

48. **R 33/d**

SMISLOV—MESTEL
Hastings 1972/73

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e5 3. ♘f3 ♘c6 4. g3 ♗b4 5. ♗g2 **[5.** ♘d5 — I-№-10/52**]** 0—0 6. 0—0 ♖e8 **[6...** e4 **7.** ♘e1 — I-№-14/65; **7.** ♘g5 ♗c3 **8.** bc3 ♖e8 **9.** f3!**]** 7. ♘d5 e4! **[7...** ♘d5 — I-№--14/62; **7...** ♗f8 **8.** d3 h6 **9.** b3±**]** 8. ♘e1 d6?! **[8...** ♗f8 9. d3 ed3 **10.** ♘d3 ±**]** 9. d3 ♗e1 **[9...** ed3 **10.** ♘d3±**]** 10. ♖e1 ed3 11. ♗g5!± de2 12. ♖e2 ♖e2 13. ♕e2 ♗e6 14. ♘f6 gf6 15. ♗h4 ♘e5 16. ♗b7 ♗c4 **[16...** ♖b8 **17.** ♗e4!±**]** 17. ♕h5 ♖b3 18. ♗e4 ♘g6 19. b3 ♗a6 **[19...** ♗e6 **20.** ♖e1±**]** 20. ♖e1 ♖b5 21. ♗d5! ♔g7 **[21...** c6 **22.** ♕h6!! (**22.** ♗f7? ♔g7**)** ♖d5 **23.** ♗f6! ♕f8 **24.** ♖e8**]** 22. a4 ♖b4 23. ♗f7! ♕d7 24. ♗g6 hg6

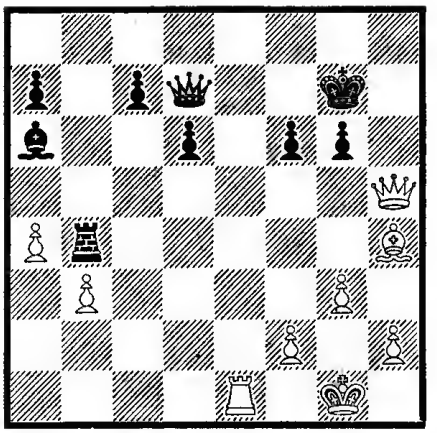

25. ♗f6!+— ♔f6 26. ♕h8 ♔g5 27. f4 ♔g4 28. ♖e3 g5 29. ♕h6 ♖f4 30. gf4 ♔f4 31. ♔f2 ♕c6 32. ♕f6 ♔g4 33. ♖g3 ♔h5 34. ♕g5# **1 : 0**
[Bukić]

49. **R 33/d**

UHLMANN—SMISLOV
Hastings 1972/73

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘c6 3. ♘f3 ♘f6 4. g3 ♗b4 5. ♗g2 0—0 6. 0—0 e4 **[6... ♖e8 — I-№-14/62]** 7. ♘g5 **[7. ♘e1 — I-№--14/65]** ♗c3 8. bc3 ♖e8 9. f3 ef3 10. ♘f3 d5? **[10... ♕e7!?]** 11. cd5 ♘d5 12. e4!± ♘b6 **[12... ♘f6 13.** e5! ♘e5 **14.** ♘e5 ♖e5 **15.** d4 ♖e8 **16.** ♗g5; **12... ♖e4 13.** ♘g5 ♖e7 **14.** ♕h5+—**]** 13. d4 ♗g4 **[13... ♖e4 14.** ♘g5**]** 14. h3 ♗h5 15. e5 ♘d5 16. ♗d2 ♕d7 17. g4 ♗g6 18. ♘g5 ♘a5 **[18... h6 19.** ♘e4±**]** 19. h4! h6 20. h5 hg5 21. hg6 fg6 22. ♕f3 c6 23. ♗g5 ♘c4 24. ♕h3 ♕e6? **[24... ♖f8!]** 25. ♖f2 ♖f8 26. ♗f3! ♘c3 27. ♖af1! **[△ ♖h2]** ♖f3□ 28. ♕f3 ♘b5 29. ♔g2 ♘d4? **[29... ♕d5 30.** ♕d5 ed5 **31.** e6+—**]**

(diagram)

30. ♕f8! **[30... ♖f8 31.** ♖f8 ♔h7 32. ♖h1#**]** **1 : 0** **[Bukić]**

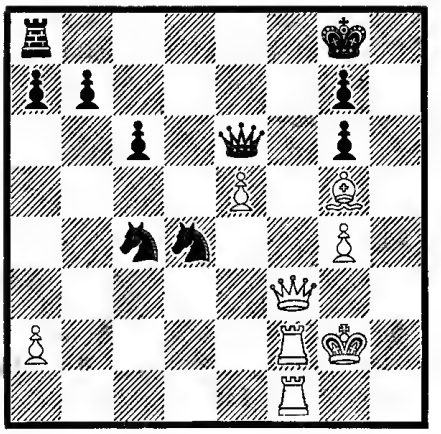

50. **R 33/d**

POLUGAJEVSKI—PODGAJEC
SSSR 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. ♘f3 ♘c6 4. g3 ♗b4 5. ♗g2 0—0 6. 0—0 ♖e8 7. ♘d5 ♗f8 8. d3 h6 **[8... d6?! 9.** ♗g5**]** 9. ♗d2 a5 10. ♗c3 d6 11. ♘d2! **[△ f4]** ♘d5?! **[11... ♗d7!?]** 12. cd5± ♘e7 13. d4 ed4 14. ♗d4 c5 15. ♗c3 b5 16. b3 ♗a6 17. a4!± b4 18. ♗b2 ♘c8 19. ♖e1 ♘b6 20. e4 ♕d7 21. ♖c1 ♖ab8 **[21... c4 22.** ♗d4!**]** 22. ♗a1! ♖e7! 23. e5?! ♖be8 24. ♖e3 ♕d8! 25. ♕h5?! **[25.** ♘e4 ♖e5 **26.** ♗e5 ♖e5 **27.** ♘d2 ♖e3 **28.** fe3 ♗e7∞**]** de5 26. d6 ♕d6 27. ♘e4 ♕g6 28. ♕g6 fg6 29. ♖c5 ♖d7 30. ♖c1 ♖c8 31. ♖ee1 ♖c1 32. ♖c1 ♖d5 **33.** ♗f3?! **[33.** h4!?∞**]** ♗b7! 34. ♘d2 ♖d2 35. ♗b7 ♘d7! **36.** ♗c8! ♘c5 **[36... e4!?]** 37. ♗e5 ♔f7 38. ♗f4 ♖b2?! **[38... ♖d8! 39.** ♗g4 ♘b3=**]** **39.** ♗e3 ♘b3 40. ♖c7 ♗e7?? 41. ♗a6+— ♖b1 42. ♔g2 g5 **43.** ♗c4! ♔e8 44. ♗d3! **1 : 0** **[Gufeljd]**

51. **R 33/d**

BALAŠOV—MAKARIČEV
SSSR 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. ♘f3 ♘c6 4. g3 ♗b4 5. ♗g2 0—0 6. 0—0 **[6.** ♘d5**]** d6 7. d3 ♗c3 8. bc3 h6? **[8... e4!]** 9. ♘e1 ♗e6 10. f4? **[10.** e4**]** e4! 11. f5 ♗d7 12. ♘c2 **[12.** de4 ♘e5**]** ♘e5 13.

♘e3 ed3 14. ed3 ♗c6 15. d4 **[15.** ♘d5**]** ♗g2 16. de5 ♗f1 17. ef6 ♗h3 18. ♕h5 ♖e8! 19. ♕h3 **[19.** fg7 ♕g5**]** ♕f6 20. ♘d5 **[20.** ♗d2 ♖e3!**]** ♖e1 21. ♔g2 ♕e5 22. ♕g4 ♔h7 23. ♔h3! ♕e2 24. ♕e2 ♖e2 25. ♗f4 c6 26. ♘b4 ♖ae8! 27. a4 **[27.** ♗d6 a5 **28.** ♘d3 ♖d2**]** ♖8e4 28. ♖d1 a5 29. ♘d3 ♖c4 30. ♗d6 ♖c3? **[30...** ♖a4**]** 31. ♘f4 ♖e4 32. ♖b1 b5 33. ab5 cb5 34. ♖b5 ♖c6 35. ♗a3? **[35.** ♗f8=**]** ♖f4 36. gf4 ♖c3 37. ♔g4 ♖a3 38. ♖b7 f6 39. h4 ♖a2 **[39...** ♖a1**]** 40. ♖b5? **[40.** ♖a7!**]** a4 41. ♖a5 ♖a1 42. ♖a7 a3 43. ♖a8 a2 44. ♔h5 ♖f1 45. ♖a2 ♖f4 46. ♖a5 ♖f5−+ **0 : 1 [Makaričev]**

52. **R 34/a**

KORČNOJ—CEJTLIN
SSSR 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 ♗b4 4. ♗g2 0—0 5. ♕b3?! **[5.** ♘f3**]** ♘c6 6. ♘d5 ♗c5 7. e3 e4!? 8. ♘f6 ♕f6 9. ♗e4 ♖e8 10. d3 d6 11. ♗d2? **[11.** ♘e2**]** ♗f5 12. ♗c3 ♕g6!∓ 13. ♗f5 ♕f5 14. ♖d1 **[14.** ♕b7! ♕d3 **15.** ♕c6 ♗e3 **16.** fe3 ♖e3 **17.** ♔f2 ♖ae8 **18.** ♖e1 ♕c2 **19.** ♔f1 ♕d3 **20.** ♔g2 ♕c2=**]** d5! 15. ♕b7 **[15.** cd5 ♗e3 **16.** fe3 ♖e3 **17.** ♔d2 ♖d3∓**]** ♗e3 16. fe3 ♖e3 17. ♔d2 ♖d3 18. ♔c1 ♖b8!∓ 19. ♖e1 **[19.** ♕c6 ♖c3 **20.** bc3 ♖b1**]** h6 20. ♕b8 ♘b8 21. ♘e2 ♘d7 22. ♘f4 ♖f3 23. ♘d5 ♔h7 24. ♘f4 ♘c5 25. ♖ef1 ♖f1 26. ♖f1 g5 27. g4 ♕g4 28. ♘d5 ♕c4 29. ♖f7 ♔g6 30. ♖f6 ♔h5 **0 : 1 [Suetin]**

53. **R 34/a**

HÜBNER—ESTEVEZ
Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 ♗b4 4. ♗g2 0—0 5. ♘f3 ♖e8 6. 0—0 e4 7. ♘g5!? N **[7.** ♘d4 — I-№-12/43; **7.** ♘e1 — I-№-14/65**]** d5 **[7...** ♗c3 **8.** dc3 h6 **9.** ♘h3±**]** 8. cd5 ♗f5 9. ♕b3! ♗c3 10. bc3 ♕d5 11. f3!!± ♕b3 12. ab3 ef3 13. ♗f3 c6 14. ♖a5 ♗g6 15. d3 ♘bd7 16. ♘h3 ♘e5 17. ♘f4 a6 18. ♗g2 ♖ad8 19. h3 ♘ed7 20. c4! ♘f8 21. ♗b2 ♘6d7 22. ♔f2 ♘e6 23. ♘g6 hg6 24. b4 **[△ 25.** b5**]** ♘c7 25. ♖c1 ♘f6 26. ♗f3 ♖e7 27. h4 ♖dd7 28. g4 ♘h7 29. h5 ♘f8?! **[29...** g5!?**]** 30. ♖h1 ♘ce6 31. ♗e4 g5 32. h6 g6 33. b5! cb5 34. cb5 ♘c5 35. ♗f3 b6? 36. ♖5a1 a5 37. h7! +— ♘h7 38. ♖h7 **1 : 0 [Sokolov]**

54. **R 34/a**

CUELLAR—UHLMANN
Lenjingrad 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 ♗b4 4. ♗g2 0—0 5. ♘f3 **[5.** e4**]** ♖e8 6. 0—0 e4 7. ♘e1 ♗c3 8. dc3 d6 9. ♘c2 ♘bd7 10. b3 h6 11. ♗e3?! **[11.** ♘e3!△ ♘d5**]** b6 12. ♕d2 ♗b7 13. ♖ad1 ♘e5! 14. ♕c1 ♕c8! 15. h3? **[15.** ♗d4 ♕f5∓**]** ♘f3!! 16. ♔h1 **[16.** ef3 ef3 **17.** ♗h1 ♕h3 **18.** ♖d4 ♘e4! **19.** ♖e4 **(19.** ♗f3? ♘c3! **20.** ♖h4 ♘e2 **21.** ♗e2 ♕g2#; **19.** ♖fd1 ♘g3! **20.** fg3 ♕g3 **21.** ♔f1 ♕h3 **22.** ♔g1 f2! **23.** ♔f2 ♕h2 **24.** ♔e1 ♕h1 **25.** ♔d2 ♕g2−+) ♗e4! **20.** ♗f4 **(20.** ♘d4 ♖e5−+) g5 **21.** ♗d2 **(21.** ♗e3? ♗c2 **22.** ♕c2 ♖e3−+) ♖e5△ g4−+**]** ♖e5! 17. ♘e1 ♖h5 18. h4 **[18.** ef3 ef3 **19.** ♘f3 ♗f3−+**]** ♕g4! 19. ef3 **[19.** ♗f4? ♘h4! **20.** gh4 ♖h4 **21.** ♗h2 ♕h5 −+**]** ef3 20. ♘f3 ♗f3 21. ♗f3 ♕f3 22. ♔g1 g5! 23. ♖d4 ♖e8! 24. ♕d1?? **[24.** ♖e1 ♘g4 **25.** ♕d1 ♘e5−+; **25...** ♕d1 **26.** ♖dd1 ♘e3 **27.** ♖e3 ♖e3 **28.** fe3 gh4−+**]** ♖e3! 25. fe3 ♕g3 26. ♔h1 g4! **0 : 1 [Uhlmann]**

55. **R 34/a**

KORČNOJ—TAJMANOV
Lenjingrad 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 ♗b4 4. ♗g2 **[4.** ♘f3 — I-№-13/56**]** 0—0 5. e4 **[5.** ♘f3 — I-№-14/65; **5.** ♕c2 — I-№--10/54; **5.** e3 — I-№-14/55**]** c6 **[5...** ♘c6 — I-№-14/66; **5...** ♗c3 — I-№--13/54; **5...** ♖e8 — I-№-13/51, 52**]** 6. ♘ge2 d5?! 7. cd5 cd5 8. ed5 **[8.** ♘d5 ♘d5 9. ed5 ♗f5 **10.** ♕b3 ♘a6 **11.** 0—0 ♕b6⩲**]** ♗f5 9. d4± e4 **[9...** ♗c3 **10.**

♘c3 ed4 **11.** ♕d4 ♘c6 **12.** ♕f4+−; **9...** ♘d5 **10.** 0−0 ♗c3 **11.** ♘c3 ♘c3 **12.** bc3±] 10. ♗g5 ♘bd7 **[10...** ♕d5 **11.** ♗f6△ 0−0±] 11. ♕b3 ♕b6 12. 0−0 h6 13. ♗f4 **[13.** ♗f6?! ♘f6 **14.** a3 ♗c5±] ♖fe8 14. ♘a4 ♕a5 15. a3 ♗f8 **[15...** ♗d2!?] 16. ♘ec3 g5 17. ♗e3 ♖ac8 18. ♖fc1 **[18.** ♖ac1!? b6 **19.** ♖fe1 ♕a6 **20.** ♗f1 ♕b7 **21.** ♗b5±] ♘g4 19. ♕b7 **[19.** ♗d2?! ♕d8△ ♕f6] ♖cb8 20. ♕c6 ♖ec8 21. b4 ♖c6 22. ba5 ♖a6 23. ♗e4 ♗e4 24. ♘e4 ♖a5 25. ♘ac5 ♘c5 26. dc5 **[26.** ♘c5!?] f5 **[26...** ♘e3 **27.** fe3 f5 **28.** ♘f6 ♔f7 **29.** ♘d7+−] 27. ♗d2 ♖a4 **[27...** ♖a6 **28.** ♘d6 ♗d6 **29.** cd6 ♖d6 **30.** ♖c7 ♖d5 **31.** ♗c3±; **27...** ♖b5 **28.** ♘d6 ♗d6 **29.** cd6 ♖d5 **30.** ♗b4 a5 **31.** ♖c5 ♖c5 **32.** ♗c5±] 28. ♘d6 ♖d4 29. ♗b4 ♖d5 30. ♖d1 ♘f6 31. c6 ♗d6 32. ♗d6 ♖c8 33. c7 ♔f7 34. ♖d5 ♘d5 35. ♖e1 ♔f6 36. f4! gf4 37. ♖e5 **[37.** gf4? ♘c7! **38.** ♖c1 ♖g8=] ♘b6 38. ♖c5 fg3 39. ♗g3 h5 40. ♔f2 ♔e6 41. ♖a5 ♔d6 **[41...** ♖a8 **42.** a4 a6 **43.** ♖c5 ♘c8 **44.** a5 ♖a7 **45.** ♖c6 ♔e7 **46.** ♖b6 ♔d7 **47.** ♖b8+−] 42. ♖a7 ♔d7 43. ♖a5 ♖f8 44. ♗f4 ♔c6 45. ♖e5 ♔b7 46. ♖b5 ♔c6 47. a4 ♖a8 48. ♔f3 ♖f8 **49.** ♖b4 ♖e8 50. a5 ♘c8 51. ♖d4 ♔b7 52. a6 **1 : 0 [Korčnoj]**

56. **R 34/b**

DAMJANOVIĆ−FARAGO
Cienfuegos 1973

1. b3 e5 2. ♗b2 ♘c6 3. c4 ♘f6 4. ♘c3 d5 5. cd5 ♘d5 6. g3 ♗e7 7. ♗g2 ♗e6 8. ♘f3 0−0 9. 0−0 ♘c3 10. ♗c3 e4 11. ♘e1 f5 12. d3! ed3 13. ♗c6! bc6 14. ♘d3 ♗d6 15. ♕d2 ♗d5 16. ♗e5 ♗e5 17. ♘e5 f4 18. ♖ad1 **[18.** gf4 ♕h4 **19.** e3 g5 **20.** f3 gf4 **21.** e4+−] fg3 19. hg3 ♕e8 20. ♘d3 ♕h5 21. f3 ♕h3 22. ♕e1? **[22.** ♕g5] g5 23. ♕f2 ♖ae8 24. ♖de1 ♖e3! 25. ♘b4 ♗e4 26. ♕g2 ♕g2 27. ♔g2 a5 28. ♘a6 ♗f5 29. ♔f2 ♖fe8 30. g4 ♗c2 31. ♘c5 ♖c3 32. ♘a4 ♖ce3 33. ♘b2 ♗g6 34. ♘c4 ♖c3 35. ♖c1 ♖c1 36. ♖c1 a4 37. ba4 ♖a8 38. a5? **[38.** ♘e5 ♖a4 **39.** ♘g6 hg6 **40.** ♖c6+−] ♗f7 39. ♘e5 ♖a5 40. ♖c6?? ♖e5 41. ♖c7 ♗a2 42. e3 ♖b5 43. ♔g3 ♗f7 44. ♔f2 ♔g7 45. ♔g3 ♔f6 46. ♔f2 ♖b2 47. ♔g3 ♖e2 48. ♖c3 ♗e6 49. ♖a3 h6 50. ♖c3 ♔e5 51. ♖d3 ♗c4 52. ♖d4 ♖c2 53. ♖d1 ♖a2 54. ♖h1 ♖a6 55. ♖c1 ♗d5 56. ♖c5 ♔d6 57. ♖c1 ♖a3 58. ♔f2 ♖a2 59. ♔g3 ♖e2 60. e4 ♗b7 61. ♖h1 ♔e5 62. ♖h6 ♗e4 63. fe4 ♖e3 64. ♔f2 ♖a3 65. ♖h8 ♔f4 66. ♖e8 ♔g4 **1/2 : 1/2 [Damjanović]**

57. **R 34/c**

PETROSJAN−TUKMAKOV
SSSR 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 d5 3. cd5 ♘d5 4. g3 g6 5. ♗g2 ♘b6! **[5...** ♘c3!?] 6. d3 **[6.** d4 ♗g7 7. ♘f3 ♘c6 **8.** e3 e5] ♗g7 7. ♗e3 **[7.** ♘f3!? 0−0 **8.** 0−0 ♘c6 **9.** ♗e3 h6] 0−0 **[7...** ♘c6?! **8.** ♗c6 bc6 **9.** ♕c1±] 8. ♕d2 e5 9. ♗h6 **[△** h4] ♘8d7 10. h4 ♘f6 11. ♗g7 **[11.** ♗f3!?△ h5] ♔g7 12. h5 ♘h5 13. ♗f3 **[13.** 0−0−0 f5] ♕e7 14. ♗h5 gh5 15. ♖h5 f6 16. ♘f3?! **[16.** ♖h4!?] ♗g4 17. ♘h4 **[17.** ♖h4!? ♗f3 **18.** ef3 ♖d8 **19.** 0−0−0±] ♕d7! 18. ♖h6 ♘c4 19. ♕c1 ♘d6! **[19...** ♘b2 **20.** ♘g2!] 20. ♘g2= **[20.** ♘d5?!] ♖ad8 21. ♖h2 ♔g8 22. f3 ♗e6 23. g4 c5∞ 24. ♕e3 ♖c8 25. ♔f2 ♖f7 26. a4 b6 27. ♖ah1 ♖g7 28. ♖h6 ♖f8 29. ♘e4 ♘e4 30. ♕e4 ♗d5 31. ♕f5 ♗e6 32. ♕e4 ♗d5 33. ♕f5 ♗e6 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

58. **R 39/a**

TAJMANOV−REŠKO
SSSR 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘c6 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. ♖b1 a5 6. a3 h5? **[6...** ♘f6; **6...** f5] 7. ♘f3 d6 8. d3 ♘ge7 9. 0−0 ♘f5 10. h4! 0−0 11. b4 ab4 12. ab4 ♘cd4 13. ♘g5! ♖b8 14. b5 ♘e6 15. ♘ce4 f6 16. ♘e6 ♗e6 17. ♗d2 ♕d7 18. e3 ♗h6 19. ♖a1± ♔g7 20. ♖a7 ♘e7 21. ♔h2 f5? 22. ♘g5 ♗g5 23. hg5 c6 24. ♕a4 c5 25. f4!± ♘c8 26. ♖a8

♖a8 **[26...** ♘b5 **27.** ♖b8 ♘a4 **28.** ♖b7**]** 27. ♕a8 ♖f7 28. ♗c3 ♔h7 29. fe5 de5 30. ♕b8! ♕c7 31. ♕c7 ♖c7 32. ♗e5 ♖d7 33. ♖a1! ♖d3 34. ♖a8 ♖e3 35. ♗f6 ♖e2 36. ♔g1 f4 37. ♗b7! **[37.** gf4? h4! **38.** ♗b7 h3 **39.** ♗c8 ♗c8 **40.** ♖c8 h2 **41.** ♔h1 ♖e1 **42.** ♔h2 ♖e2 **=]** fg3 38. ♗c8 ♗c4 39. ♗b7 ♗g8 40. ♗f3 **1 : 0 [Tajmanov]**

59. **R 39/a**

ARNAUDOV—MESING
Varna 1973

1. c4 e5 2. g3 ♘c6 3. ♘c3 g6 4. ♗g2 d6 5. ♖b1 ♗e6 6. d3 ♗g7 7. b4 ♕d7 8. b5 ♘d8 9. ♘f3 h6 10. 0—0 ♘e7 11. ♘e1 0—0 12. ♘c2 ♗h3± 13. ♘b4 ♗g2 14. ♔g2 f5 15. ♘bd5 ♘e6 16. a4?! **[16.** ♗a3; **16.** ♕a4**]** c6= 17. bc6 bc6 18. ♘e7 ♕e7 19. a5?! e4 20. ♘a4 d5 21. cd5 cd5 22. ♕b3 ♖ab8! 23. ♕a3∓ **[23.** ♕b8 ♖b8 **24.** ♖b8 ♔h7∓**]** ♕c7?! **[23...** ♕f7∓**]** 24. ♖b8 ♖b8 25. ♗d2 f4∓ **[25...** ♕c2? **26.** ♕d6! ♖e8 **27.** ♕d7+—**]** 26. de4 de4 27. ♖c1?! **[27.** ♕a2 ♕f7 **28.** ♔g1∓; **27.** gf4 ♘f4 **28.** ♗f4 ♕f4 **29.** ♕g3 ♕g3 **30.** hg3 ♖b5 —+; **27.** f3 ♕c4∓**]** ♕f7 **[**△ f3, ♖b3**]** 28. ♖c4? f3—+ 29. ef3 ♘d4 30. ♖c1 ♖b3 31. ♕a2 ♕f3 32. ♔h3 g5 33. ♖c5 ♗f6 **[**△ g4#**]** **0 : 1 [Mesing]**

60. **R 39/b**

TAJMANOV—HONFI
Bucuresti 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. ♘f3 d6 6. 0—0 0—0 7. d3 ♘c6 8. ♖b1 ♘d4 9. ♘d4 ed4 10. ♘b5 ♘g4 11. b4 N **[11.** h3 a6!**]** a6 **[11...** a5!?**]** 12. ♘a3 ♖b8 13. ♘c2 c5 14. h3 ♘e5 15. f4 ♘d7 16. e3! de3 17. ♗e3 b5?! 18. d4!? bc4 **[18...** cb4 **19.** c5!?; **18...** ♘b6?! **19.** cb5 ♘c4∞**]** 19. dc5 dc5 20. bc5 ♖b1 21. ♕b1 ♘f6 22. ♘b4! ♖e8 **[22...** ♗f5 **23.** ♕c1±**]** 23. ♘c6 ♕c7 **[23...** ♕d3 **24.** ♕d3 cd3 **25.** ♔f2±**]** 24. ♗f2 ♗h3 25. ♗h3 ♕c6 26. ♕b6± ♕f3 **[26...** ♕d5 **27.** c6 ♕h5 **28.** ♗g2 ♘g4 **29.** ♖e1±**]** 27. ♕a6! **[27.** c6? ♘d5!**]** c3 **[27...** ♕d3!? **28.** ♕a4!; **27...** ♘e4 **28.** ♕c6!**]** 28. c6 ♘h5 29. ♗g2 ♕g4 30. ♕d3 ♕c8 31. ♕d7 ♘f6 32. ♕c8 ♖c8 33. a4 ♘e8 34. a5 ♘c7 35. ♖c1 ♘b5 36. ♔f1 ♖a8 37. ♗b6 ♖c8 38. ♔e2 ♘d4 39. ♗d4 ♗d4 40. ♔d3 ♗f6 41. a6 ♗d8 42. ♖c3 ♗c7 43. ♔c4 ♖a8 44. ♖a3 ♖a7 45. ♔b5 ♔f8 46. ♖d3 ♖a8 47. ♖d7 ♖b8 48. ♔c4 **1 : 0 [Tajmanov]**

61. **R 39/c**

DONNER—GARCIA S.
Cienfuegos 1973

1. c4 e5 2. g3 ♘c6 3. ♗g2 g6 4. e3 ♗g7 5. ♘e2 d6 6. d4 ed4 7. ed4 ♘ge7 8. 0—0 0—0 9. ♘bc3 ♘f5?! **[9...** ♗g4 **10.** f3 ♗f5 **11.** g4 ♗c8 **12.** ♗f4 d5 **13.** c5 b6 **14.** ♘b5 ♗a6 **15.** ♘c7 ♗e2 **16.** ♕e2 ♘d4 **17.** ♕d3 ♖c8 **18.** cb6 ab6 **19.** ♗e3 ♘ec6∓**]** 10. d5 ♘cd4 11. ♘d4 ♘d4 12. ♘e4 b5! 13. c5 dc5 14. ♗g5 f6 15. ♗e3 ♗g4! 16. ♕g4 f5 17. ♕d1 fe4 18. ♗e4 ♕d6 19. ♖c1 a5 20. b3 b4 21. ♕d3 a4 22. ♕c4 ab3 23. ab3 ♖a2 24. ♗c2 ♘f3 25. ♔g2 ♗d4 26. ♗d4 cd4 27. ♖fd1 ♖f7! 28. ♕e2 ♕d5 29. ♗e4 ♕b3 30. ♖c2 ♖c2 31. ♗c2 ♕a2 32. ♕d3 ♔g7 33. ♗b3 ♘e1 34. ♖e1 ♕f2 35. ♔h3 ♕e1 36. ♗f7 ♔f7 37. ♕d4 ♕f1 **0 : 1 [Damjanović]**

62. **R 42/a**

TALJ—KORČNOJ
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 b6 3. g3 c5 4. ♗g2 ♗b7 5. 0—0 g6 6. b3 ♗g7 7. ♗b2 0—0 8. ♘c3 ♘e4 9. ♘a4 ♗b2 10. ♘b2= d5 11. cd5 ♗d5 12. ♕c1 ♘c6 13. d3 ♘d6 14. e3?! **[⌓ 14.** ♘c4**]** e5 15. ♘c4 f6 16. ♖fd1 ♘f7 17. ♕c3 ♕d7 18. a3 ♖ac8 19. ♕b2 ♖fd8 20. ♖ac1 ♕e7 21. ♖b1 ♖c7 22. ♘cd2 ♗e6 23. ♗f1 ♗f5∓ 24. ♘e4 ♗g4 25. ♘ed2 ♘g5 26. ♗e2 ♖cd7 27. ♖e1 ♘f3 28. ♘f3 ♗f5 29. b4 ♗d3 30. ♗d3 ♖d3 31. ♖ec1 e4 32. ♘e1 ♖d5 33. bc5 bc5 34. ♕b7? **[34.**

♕a2! ♔g7 **35.** ♖b5!△ **36.** ♕c4] ♕b7 35. ♖b7 ♘e5 36. ♔f1 ♖8d7 37. ♖d7 ♘d7 38. ♔e2 ♔f7 39. f3 ef3 40. ♘f3 ♔e6∓ 41. ♘d2 ♘e5 42. ♘c4 f5 43. ♖c2 ♔d7 44. ♘d2 ♔c6 45. h3 [⌓ **45.** e4 fe4 **46.** ♘e4] ♘f7! 46. ♖c4 ♖e5 47. ♖h4 ♘g5 48. ♖a4 ♖e7 49. g4 ♘e4! 50. ♘e4 fe4 51. ♖a6 ♔b5 52. ♖d6 a5 53. ♔d2 ♔c4 54. ♖a6 ♖d7! 55. ♔e2 ♔b3 56. ♖a5 c4 **0 : 1 [Kotov]**

63. **R 42/a**

KORČNOJ—KUZMIN

Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 b6 3. ♘c3 ♗b7 4. d3 g6 5. e4 ♗g7 6. g3 0—0 7. ♗g2 c5 8. 0—0 ♘c6 9. ♖b1 ♘e8 10. ♗e3 ♘d4 11. ♘e2 e5= 12. b4 d6 13. bc5 dc5 14. ♘ed4 cd4 15. ♗d2 ♘c7 16. ♘e1 ♘a6 17. a4 ♗c6 18. a5?! [⌓ **18.** f4=] ba5! 19. ♖a1 a4 20. f4 ef4 21. gf4 ♖b8 22. ♗c1 ♖b3!∓ 23. ♗a3 ♘b4 24. ♖f2 a5 25. e5 ♗g2 26. ♖g2 ♕d7 27. ♕e2 ♕f5 28. ♖g5

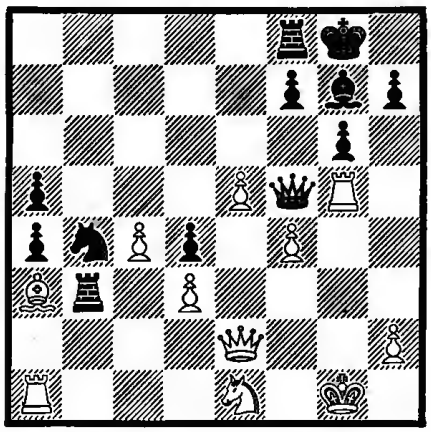

28. . . ♕f4?! [**28. . .** ♖a3! **29.** ♖f5 ♖a1△ a4-a3-a2—+; **29.** ♖a3 ♕f4!∓] 29. ♗c1 ♕h4 30. ♔g2! [△ **31.** ♘f3] a3! 31. ♘f3 ♕h6 32. ♖g3 ♕h5 33. ♖g5 ♕h6 34. ♖g3 ♕h5 **1/2 : 1/2 [Kotov]**

64. **R 43/a**

CUELLAR—KARPOV

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 c5 3. c4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 ♕b6 6. e3 e6 7. ♗e2 ♗e7 8. 0—0 0—0 9. b3 a6 10. ♗b2 d6 11. ♕d2 ♗d7= 12. ♖ad1 ♖fd8 13. g4!? ♕a7 14. g5 ♘e8 15. ♘f3 ♖ab8 16. e4 ♗f8 17. ♕f4 ♘e7 18. ♘h4 b5! 19. ♖d2 ♗c6 20. ♖fd1 ♕a8 21. ♗d3 ♖d7 22. ♕g4 ♘c7 [⌓ **22. . .** bc4 **23.** ♗c4 ♕b7] 23. ♘d5! bc4 24. ♘e7 ♗e7 25. bc4 g6 26. ♗c3 a5 27. ♗c2 ♘e8 28. ♘f3 ♖dd8 29. ♘d4 ♗d7 30. e5 ♗f8 31. ♘e2 d5 32. ♖d3 ♖bc8 33. cd5 ed5 34. ♕h4 ♗f5 35. e6? [⌓ **35.** ♖3d2 ♘g7 **36.** ♗b3; **35. . .** ♗c2 **36.** ♖c2 ♘g7 **37.** ♖cd2] fe6 36. ♘d4 ♘g7 37. ♘f5 ♘f5 38. ♕a4 ♗g7 39. ♗g7 ♔g7—+ 40. ♗b3 ♖c5 41. ♖e1 ♕c6 42. ♕f4 ♕d6 43. ♕d2 ♔g8 44. f4 ♘g7 45. ♖d4 ♕b6 46. ♔h1 ♖b5 47. ♖c1 ♖f8 48. ♖d3 ♖b4 49. ♖f3 ♕d6 50. f5 ♘f5 51. a3 ♖h4 52. ♗d1 ♕e5 53. ♕f2 ♖e4 54. ♔g2 ♘h4 55. ♔h3 ♘f3 **0 : 1 [Kotov]**

65. **R 43/b**

ZILJBERŠTEJN—VASJUKOV

SSSR 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. ♘f3 cd4 4. ♘d4 e6 5. g3!? ♗b4 [RR **5. . .** d5 **6.** ♗g2 e5 **7.** ♘f3 d4 **8.** 0—0 ♘c6 **9.** e3 ♗g4= **10.** ♕d3 ♗e7 **11.** ed4 ed4 **12.** ♘bd2 0—0 **13.** ♖e1 ♕d7!∓ Muhin — Gufeljd, Baku — SSSR 1972] 6. ♗d2 ♕b6 7. ♗b4 ♕b4 8. ♘c3! ♕b2 [**8. . .** ♕c4 **9.** e4 ♕c5 **10.** ♘b3 ♕e7 **11.** e5 ♘d5 **12.** ♘d5 ±] 9. ♘db5 [△ ♖b1] ♕b4 10. ♘c7! ♔d8 11. ♕d2 ♘e4! 12. ♘e6 fe6 13. ♘e4 ♕d2 14. ♔d2 ♘c6 15. ♗g2 b6 16. ♖hd1 ♔e7 17. ♔c3 ♖f8 18. ♖d2 ♖b8 19. ♖ad1 ♘e5 20. f4 ♘f7 21. c5?! [**21.** h4!± h6 **22.** g4△ g5-g6] bc5 22. ♘c5 d6 23. ♘b3 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

66. **R 43/b**

RAŠKOVSKI—KAPENGUT

SSSR 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. ♘f3 cd4 4. ♘d4 e6 5. g3 ♕c7!? [**5. . .** ♗b4 **6.** ♗d2 ♕b6 **7.** ♗b4 ♕b4 **8.** ♘c3! a6!! **9.** ♕b3 ♕c5 **10.** ♖d1 ♘c6!! **11.** ♘c6 ♕c6∓] 6. ♗g2 N [**6.** ♘c3 ♕c4 **7.** e4±] ♕c4 7. 0—0

♘c6 8. ♘c6 bc6 **[8... dc6]** 9. b3 ♕a6 10. e4 d5 11. ♘c3! ♗b4?! **[11... ♗e7 12.** ♖e1!**]** 12. ♘a4!± 0—0 13. e5 ♘e8 14. ♗e3± f5 15. ef6? **[15.** ♖c1±**]** ♘f6 16. ♗d4 ♕a5 17. ♕c2 ♗d7 18. ♘c5 e5 19. ♘d7 ♘d7 20. ♕c6 ed4 21. ♕d7 ♖ad8 22. ♕e6 ♔h8 23. ♖ad1 ♗c3 24. ♖d3 ♕c5 25. ♖fd1 ♖fe8 26. ♕g4 ♕e7 27. ♖f3 ♖f8 28. ♖dd3 ♕e1 29. ♗f1 ♕e4 30. h3 g6 31. ♗g2 ♕g4 32. ♖f8 ♖f8 33. hg4 ♖d8 34. ♔f1 ♔g7 35. ♖d1 a5 36. ♔e2 ♔f6 37. ♔d3 ♔e5 38. ♖c1 ♔d6 39. ♖c2 ♖e8 40. ♖e2 ♖e2 41. ♔e2 g5 42. f4 **1/2 : 1/2**
[Gufeljd]

67. **R 43/c**

RUKAVINA—KARPOV
Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 c5 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♗b4 6. ♘c2?! **[6.** ♗d2**]** ♗c3 7. bc3 ♕a5 8. ♘b4 0—0 9. e3 b6 10. ♗e2 ♗b7 11. 0—0 ♖c8∓ 12. f3 ♘c6 13. ♕b3 ♕e5 14. ♘c6 ♖c6 15. ♗d2 ♕c7 16. ♕a4 a5 17. ♖fb1 ♗a6 18. ♖b2 ♗c4 19. ♗c4 ♖c4 20. ♕b5 ♖c6∓ 21. e4 d6 22. ♕g5 ♘d7 23. ♕e7 ♘e5 24. ♕c7 ♖c7 25. ♖b5 **[25.** ♖b6? ♘c4**]** ♘c4 26. ♗c1 ♖ac8 27. ♖ab1 ♖c5 28. ♔f1 ♔f8 29. ♔e2 ♔e7 30. ♖5b3 ♔d7 31. a4 ♔c7 32. ♗f4 ♔b7 33. ♗e3 ♖5c6 34. ♗d4 f6 35. ♖d1 ♖d8 36. f4 d5! 37. ♗f2 ♖cd6 38. ♗c5 ♖c6 39. ♗f2 ♖dd6 40. ed5 ♖d5 41. ♖d5 ed5 42. ♖b5 ♖e6 43. ♔d3 ♔c6 44. g3 ♖e7 45. ♖b1 ♖b7 46. ♖b5 ♘d6 47. ♖b2 b5 48. ab5 ♖b5 **0 : 1** **[Kotov]**

68. **R 43/d**

GHEORGHIU—O'KELLY
Malaga 1973

1. ♘f3 c5 2. c4 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. ♘db5 **[6.** g3**]** d5?! **[6...** d6 — I-№-11/43; **6...** ♗c5!? I-№-10/68; **6...** ♗b4! I-№-10/69**]** 7. ♗f4 ♗b4 **[7...** e5 I-№-1/44**]** 8. ♘c7 ♔f8 9. ♘a8 ♘e4 10. ♖c1 d4 **[10...** ♕f6 **11.** e3 d4 **12.** a3+—**]** 11. a3 ♗a5 12. f3? **[12.** ♕c2 dc3 13. b4+—; **12...** f5 **13.** ♗c7+—**]** e5 13. fe4 ef4♕ 14. b4 ♕h4 15. ♔d2 dc3 16. ♔c2 ♕e7! 17. ba5 ♕a3 18. ♖b1 ♔e7 19. ♘c7 ♕a2 20. ♔c1 ♕a3 21. ♔c2 ♕a2 **1/2 : 1/2**
[Matanović]

69. **R 45/b**

IVKOV—DUNKELBLUM
Caorle 1972

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 c5 3. g3 d5 4. cd5 ♘d5 5. ♗g2 ♘c7 **[RR 5...** ♘b4 **6.** f4 g6 7. ♘f3 ♗g7 **8.** 0—0 0—0 **9.** b3 ♘d7 **10.** ♗b2 ♖b8 **11.** ♘a4 ♗b2 **12.** ♘b2 b6 **13.** a3 ♘c6 **14.** b4 e5 **15.** b5 ♘d4 **16.** ♘c4± Ignatjev—Rozenberg, SSSR 1972**]** 6. d3 e5 **[6...** ♘c6 7. ♗c6!**]** 7. ♘f3 f6 8. ♘d2 ♕d7!? 9. 0—0 ♗e7 10. ♘c4 ♘c6 11. ♕a4!? **[11.** f4!**]** ♘d8 **[11...** ♘d4 **12.** ♕d7±**]** 12. ♕d7 ♔d7? **[⌓ 12...** ♗d7**]** 13. ♗e3 ♘c6 14. ♖ac1 ♘a6?! 15. ♘d5 ♘d4? 16. ♗d4 ed4 17. ♖fe1 **[17.** ♘cb6+—**]** ♖b8 18. e3 de3 19. ♖e3 ♗d8 20. ♖ce1 ♘b4 21. ♗h3 ♔c6 22. ♖e6!

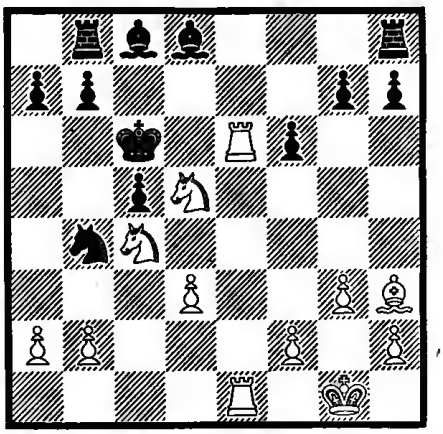

22... ♗e6 23. ♖e6 ♔d7 24. ♖f6! **[24...** ♔e8 **25.** ♘d6#**]** **1 : 0** **[Ivkov]**

70. **R 46/a**

TALJ—DONNER
Wijk aan Zee I 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. ♘c3 ♘c6 4. d4 cd4 5. ♘d4 d5?! **[5...** e6; **5...** g6**]** 6. ♕a4?! **[6.** cd5 ♘d5 7. ♘c6 bc6 **8.** ♗d2

±] ♕b6!? [6... ♕d7?! 7. ♘db5 e6 8. ♗f4 e5 9. cd5±; 7. cd5 ♘d5 8. ♘d5 ♕d5 9. ♘b5±] 7. ♘db5 e6! [7... dc4 8. ♗e3 ♕d8 9. ♗f4 e5 10. ♗e5 ♘e5 11. ♘c7 ♔e7 12. ♘a8 ♘c6 13. e4±] 8. ♗f4 [8. ♗e3? d4! 9. ♘d4 ♕b2∓; 9. ♗d4 ♘d4 10. ♘d4 ♗d7 11. ♘db5 a6−+] e5 [8... ♗c5 9. ♘c7 ♔e7 10. 0−0−0 ±; 9. e3 0−0 10. ♗c7 ♕a6 11. ♕a6 ba6 12. ♗d6!±] 9. cd5 [9. ♗g5?! d4 10. ♗f6 dc3] ef4 10. ♕f4 ♘b4! [10... ♗c5 11. ♘c7 ♔d8 12. ♘a8? ♕b2∓; 12. 0−0−0! ♕c7 13. dc6 ♗d7 14. ♕c7 ♔c7 15. cd7 ♗f2 16. e4!±] 11. ♘c7 ♔d8 12. ♘a8 ♕a5 [12... ♕c5!? 13. ♖c1] 13. 0−0−0?! [13. ♖d1! ♘a2 14. ♖a1 ♗b4 15. ♖a2 ♗c3 16. bc3 ♕a2 17. ♕c7±; 13... ♘bd5 14. e4+−; 13... ♕c5 14. d6!±] ♕c5 14. e4 [14. ♔b1 ♗d6 15. ♕g5 h6 16. ♕g7 ♗f5 17. e4 ♘e4!? 18. ♕h8 ♔d7 19. ♗d3 ♘c3 20. bc3 ♘d3 21. ♖d3 ♕f2∞; 16... ♖e8!] ♘a2 15. ♔c2 ♘c3 16. bc3 ♗d6 17. e5 ♘d5! 18. ♕c4!? [18. ♖d5 ♕d5 19. ed6 ♕a2 20. ♔c1=; 20. ♔d3 ♖e8 21. ♔d4 ♗e6∞; 18. ♕d4 ♗f5 19. ♗d3 ♕d4 20. cd4 ♘b4 21. ♔d2 ♘d3 22. ed6 ♘f2 23. ♖hf1 ♘e4! 24. ♔c1 ♘d6∓] ♗f5 [18... ♕f2? 19. ♔b3] 19. ♔d2 [19. ♔c1 ♕a3 20. ♔d2 ♖e8!] ♕f2 20. ♗e2 [20. ♕e2 ♕c5] ♕e3? [20... ♗c5! 21. ♕d5? ♔c8 22. ♕f3 ♖d8 23. ♔c1 ♗a3#; 22. ♖df1 ♕e3 23. ♔d1 ♗e6∓; 21. ♔c1! ♗a3 22. ♔d2 ♗c5=] 21. ♔e1 ♗e5 22. ♖d5 ♔e7 23. ♘c7! ♗c3 24. ♔d1 ♗e4?! [24... ♖d8!? 25. ♖f1!+−] 25. ♗f3! [25. ♗f3 26. gf3 ♕f3 27. ♔c2 ♕h1 28. ♕c5 ♔f6 29. ♕d6#] **1 : 0** **[Talj]**

71. **R 46/b**

SMEJKAL—HOLMOV
Luhačovice 1973

1. c4 ♘f6 2. g3 e5 3. ♗g2 c5 4. ♘c3 ♘c6 5. ♘f3 d6 6. 0−0 ♗e6 7. d3 h6 8. a3 d5?! [⌓ 8... ♗e7!△ 9. b4 cb4 10. ab4 ♘b4 11. ♖b1 a5 12. ♗a3 0−0=; 9. ♖b1 d5!=] 9. ♕a4 ♗d6 10. b4! 0−0 [10... cb4 11. ab4 ♗b4 12. ♘d5 ♘d5 13. cd5 ♗d5 14. e4 ♗e6 15. ♘e5 +−; 10... dc4 11. bc5 ♗c7 12. dc4±] 11. b5 ♘e7 12. cd5 ♘ed5 13. ♗b2 ♘b6 [13... ♘c3 14. ♗c3 ♘d7 15. ♘d2 ♘b6 16. ♕c2 ♕e7 17. a4±] 14. ♕c2 ♖c8 [14... c4 15. d4!±] 15. ♘d2 ♕e7 16. ♘a4! ♘a4 [16... ♗d5 17. e4! ♗e6 18. ♘c4 ♘bd7 19. f4±] 17. ♕a4 ♗b8 18. ♘c4 ♗d5 19. e4! ♗c4 20. ♕c4± ♖cd8 21. ♗h3?⊕ [21. f4? ef4 22. gf4 ♘g4 23. ♖ae1 ♕h4 24. h3 ♗f4!−+; 21. ♖ae1!△ 22. f4±] ♘h7! 22. ♗g2 ♘g5 [22... ♘f6 23. ♖ae1±] 23. f4 ef4? [23... ♘e6! 24. fe5 ♘d4=; 24. f5 ♘d4=] 24. gf4 ♘e6 25. e5 ♘d4 26. ♖ae1± ♔h8 27. a4 b6 28. ♔h1 f6 29. e6 ♖fe8 30. ♖f2 [30. f5?? ♕d6−+] f5 31. ♗c6 ♖f8 32. ♖g1 ♔h7 33. ♗d7 ♖f6 [33... ♖d7 34. ed7 ♕d7 35. ♗d4 cd4 36. ♖e1+−] 34. ♗d4 cd4 35. ♕d5! [35. ♕d4?? ♖e6 36. ♖g7 ♕g7 37. ♕g7 ♔g7 38. ♗e6 ♖d3=] ♗d6 36. ♖fg2 g6 37. ♖f2 ♔g7 38. ♖c1 ♗c5 39. a5 ♔h7 40. ♖e2 ♗d6 41. ab6 ♗f4 [41... ab6 42. ♕d4] 42. ♖f1 ♗b8 43. b7!+− h5 44. ♖c1 f4 45. ♕f3 ♔h6 46. ♖c8 ♖ff8 47. ♖ec2 g5 48. ♖d8 ♖d8 49. ♖c8 ♗d6 50. ♕c6! ♖f8 51. b8♕ [51. ♖f8 ♕f8 52. b8♕ ♕b8 53. e7+−] ♗b8 52. ♖f8 g4 53. ♖f7 ♕b4 54. e7 ♗d6 55. ♕c1 ♗e7 56. ♕f4 ♗g5 57. ♖f6 ♔h7 58. ♕f5 **1 : 0** **[Minev]**

72. **R 47/a**

BYRNE D.—EVANS
San Antonio 1972

1. g3 g6 2. ♗g2 ♗g7 3. c4 c5 4. ♘c3 ♘c6 5. d3 e6 [5... d6!?; 5... ♘h6!?] 6. ♗d2 ♘ge7 7. a3!? d5 8. cd5 ed5 [8... ♘d5 9. ♖c1] 9. ♘h3! 0−0 10. ♘f4 ♖b8 [10... ♗e6!?] 11. 0−0 d4 12. ♘e4 b6 13. b4 cb4 14. ab4 a6 15. b5! ab5 16. ♕b3± h6 17. ♖fb1 ♔h7 18. ♗e1 f5 19. ♘d2 b4 20. ♘e6 ♗e6 21. ♕e6 ♖f6 22. ♕b3 ♗f8 23. ♘f1 ♘c8 24. ♗c6 ♖c6 25. ♗b4 ♗g7 26. ♖c1 ♘a7?! [26... ♖c1!?] 27. ♕f7! ♖c1 28. ♖c1 ♘b5 29. ♖c6 ♕g5 30. ♘d2!+− ♖a8 31. ♘f3 ♕h5 32. ♖b6

♘c3 33. ♘d4 **[33... ♘e2 34.** ♘e2 ♕e2 **35.** ♗c3+−**]** **1 : 0** **[Sokolov]**

73. **R 47/a**

LARSEN—HARTSTON

Hastings 1972/73

1. c4 g6 2. g3 ♗g7 3. ♗g2 c5 4. ♘c3 ♘c6 5. d3 e6 **[5... d6 6.** ♗d2 ♗d7 **7.** ♘f3 ♘f6 **8.** ♖b1 ♖b8**]** 6. ♘h3!? **[6.** ♘f3 — I-№-9/55**]** ♘ge7 7. ♘f4 d6 8. ♕d2 ♖b8 **[8... ♕a5 9.** ♖b1 ♖b8 **10.** a3 a6 **11.** b4! cb4 **12.** ab4 ♘b4 **13.** ♘e4±**]** 9. b3 0—0 10. ♗b2 ♕a5 11. 0—0 e5 **[11... ♗d7!?△** a6, b5**]** 12. ♘fd5 ♘d5 13. ♗d5 ♘e7 **[13... ♗h3! 14.** ♖fd1 ♘e7∞**]** 14. ♗g2 ♗e6 15. ♖ad1 ♕d8 16. f4 ef4? **[16... f5!?]** 17. ♘e4!± d5 18. ♘f6 ♔h8 19. cd5 ♘d5 20. ♗d5 ♗f6 **[20... ♗d5 21.** ♖f4△ ♖df1, ♖h4+−**]** 21. ♖f4! ♗b2 22. ♕b2 ♔g8 23. ♗e6 fe6 24. ♖f8 ♕f8 25. ♕e5 ♖e8 26. ♖f1 ♕e7 27. ♖c1 b6 28. b4! ♖c8 **[28...** cb4 **29.** ♖c7**]** 29. ♖c4! **[△** d4**]** ♕d7 30. bc5 ♕d5! 31. ♕f6 bc5 **[31... ♖c5 32.** ♖f4**]** 32. ♕e7 ♕e5 33. ♖h4 ♖c7 **[33... ♕e3 34.** ♔h1!**]** 34. ♕e8 ♔g7 35. ♖f4 ♕d6 36. ♕b8 h5? **[36... ♖d7!±]** 37. ♖f8! +− ♕d4 **[27... ♕f8 38.** ♕c7+−**]** 38. ♔g2 ♖f7 39. ♖f7 ♔f7 40. ♕a7 ♔g8 41. ♕a8 ♔h7 42. ♕b7 ♔g8 43. ♕e4 ♕c3 44. a4 g5 45. a5 h4 46. a6 **1 : 0** **[Bukić]**

74. **R 47/a**

ANDERSSON—HORT

Wijk aan Zee I 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 c5 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 ♘c6 5. d3 **[5.** e3; **5.** ♘f3**]** e6! 6. h4 ♘f6 7. ♘h3 h6 **[7... d5 8.** cd5 ed5 **9.** ♗g5 h6 **10.** ♗f6 ♗f6 **11.** ♘d5 ♗b2 **12.** ♖b1 ♗g7; 7... d5 **8.** ♗g5 d4!? **9.** ♘e4 0—0 **10.** h5±**]** 8. ♘f4 d6 9. a3 ♕d7 10. ♖b1?! **[10.** b4!? ♘e4 **11.** ♘e4 ♗a1 **12.** ♗e3 ♗e5 **13.** bc5⩱; **10.** b4!? cb4 **11.** ab4 ♘b4 **12.** ♗a3 ♘c6 **13.** ♘b5 ♗f8 **14.** ♖a2△ **15.** ♕a1, **16.** ♗b2**]** b6 11. b4 ♗b7 12. ♕a4 0—0 13. ♗d2 ♖fc8! 14. 0—0 ♕e7 15. ♖fc1 ♘e5∓ 16. ♗b7 ♕b7 17. ♕d1 g5! 18. ♘g2 ♘h7 19. ♘e4 ♕e7 20. ♗c3 f5 21. ♘d2 ♘g6 22. ♗g7 **[22.** ♘f3 ♗c3 **23.** ♖c3 ♕g7△ gh4**]** ♕g7 23. ♘f3 gh4 24. ♘gh4 ♘h4 25. ♘h4 f4 26. ♔g2 ♘f6?! **[26... ♔h8** △ fg3, ♖g8∓**]** 27. ♕d2 ♘h5 **[⌓ 27...** fg3**]** 28. ♖h1! ♖f8! **[28... fg3 29.** ♘f5 ef5 **30.** ♖h5±**]** 29. ♘f3 ♕g6 30. ♖bg1! fg3 31. ♖h5! ♕h5□ 32. ♖h1 ♕g6 33. ♖h6 ♕g7 34. ♖e6! gf2 35. ♔f2 ♖f6 36. ♕e3∓ ♖af8 37. ♕e4 ♕h6 38. ♖e7 ♖8f7! **[38... ♔h8 39.** ♖a7 ♖e6 **40.** ♖h7±**]** 39. ♖f7 ♖f7 40. ♕d5 ♔g7 41. b5? ♖e7 42. ♘g1!□ **[42.** ♕g5 ♕g5 **43.** ♘g5 ♔f6−+**]** ♕e3 43. ♔f1 ♕f4 44. ♔e1 ♕c1 45. ♔f2 ♕f4 46. ♔e1 ♖e5 47. ♕b7 ♔h6 48. ♕a8 ♖e7 49. ♕h1 ♔g7 50. ♕d5 **1/2 : 1/2** **[Andersson]**

75. **R 47/b**

LENGYEL—VELIMIROVIĆ

Budapest 1973

1. c4 g6 2. g3 ♗g7 3. ♗g2 c5 4. ♘c3 ♘c6 5. a3 a6 6. ♖b1 ♖b8 7. b4 cb4 8. ab4 b5 9. cb5 ab5 10. e4 d6 11. ♘ge2 h5?! **[11... e5!]** 12. h3 **[12.** d4 h4 **13.** ♗e3 ♗e6! **14.** d5 ♗g4△ h3∞**]** e5 13. d4? **[13.** d3 ♗e6 **14.** 0—0 ♕d7 **15.** ♔h2 ♘ge7∞**]** ♘d4 **[13... ed4? 14.** ♘d5 ♗e6 **15.** ♗b2±**]** 14. ♘d4 ed4 15. ♘d5 ♗e6 16. 0—0 ♘e7 17. ♗b2 ♗d5 18. ed5 ♕b6 19. ♖e1 ♖b7 20. ♖e4 0—0 21. ♕d2? **[21.** ♗d4 ♗d4 **22.** ♕d4 ♕d4 **23.** ♖d4 ♖a8=**]** ♘f5 22. ♖b⩱1 ♖c7 23. ♖e8 ♖c8 24. ♖f8 ♔f8 25. g4 hg4 26. hg4 ♘h4 27. ♗h1 ♔g8! 28. ♕g5, ♕d8 29. ♕d8 **[29.** ♕d2 ♕f6**]** ♖d8 30. ♗c1 ♗f6 31. ♗f4 g5 32. ♗g3 ♘g6 33. ♖c1 **[33.** ♗e4 ♗e5 **34.** ♗g6 fg6 **35.** ♗e5 ♖e8∓; **34.** ♗e5 ♘e5△ ♖c8**]** ♗e5!∓ 34. ♗e4 ♗g3 35. fg3 **[35.** ♗g6? ♗f4**]** ♘e5 36. ♖d1 ♘g4 37. ♖d4 ♘e5 38. ♔f2 ♖a8 39. ♗d3 ♘d3 40. ♖d3 ♖a2 41. ♔f3 ♔g7 42. ♖c3 **[42... ♔f6 43.** ♔g4 ♖b2 **44.** ♖c6 ♖b4 **45.** ♔h5 ♔e5 **46.** ♔g5 f5−+; **43.** ♖c6 ♔e5 **44.** ♖b6 f5 **45.** ♖b5 g4−+**]** **0 : 1** **[Velimirović]**

76. **R 47/b**

BENKÖ—MARTZ
Vrnjačka Banja 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 c5 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 ♘c6 5. a3!? e6!? **[5... a6!?]** 6. ♖b1 ♘ge7?! **[6... a5!?]** 7. b4 cb4?! **[⌓ 7... d6]** 8. ab4 d5?! **[⌓ 8... 0—0]** 9. b5 ♘e5 10. cd5 ed5 11. d4 ♘c4 12. e3± ♗e6 **[12... ♗f5 — I-№-14/91]** 13. ♘e2 ♕d7 14. ♖a1! 0—0 15. ♗a3 ♘a3!? **[15... ♖fd8!]** 16. ♖a3 ♘c8 17. 0—0 ♘d6 18. ♕b3 ♘e4!? **[18... ♘c4]** 19. ♖fa1± b5 20. ♘f4!? **[20.** ♖a6!?△ ♖1a4, ♕a3**]** ♘c3 21. ♕c3 ♕b5 22. ♖a7 ♖a7 **[22...** ♖ac8 **23.** ♖c7**]** 23. ♖a7±

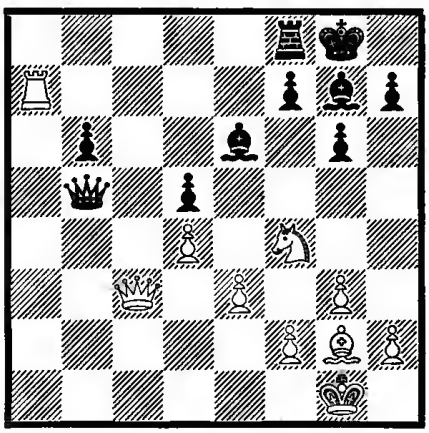

23... ♖c8?? **[23...** g5!? **24.** ♘e6 fe6 **25.** ♕c7 ♕b1 **26.** ♗f1 ♕g6 **27.** ♕b6±**]** 24. ♘e6! **1 : 0** **[Benkö]**

77. **R 47/d**

RITOV—SPASKI
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. c4 ♘c6 3. ♘c3 g6 4. g3 ♗g7 5. ♗g2 d6 6. d3 ♘f6 7. ♘ge2 0—0 8. 0—0 ♖b8 **[8...** ♘e8! **9.** h3 ♘c7 **10.** f4 f5=**]** 9. ♖b1 **[9.** h3! a6 **10.** a4!±**]** b6 10. d4!? **[10.** h3△ **11.** ♗e3**]** cd4 11. ♘d4 ♘d4 12. ♕d4 ♘e4! 13. ♕e4 ♗c3 14. ♗g5? **[14.** bc3! ♗f5 **15.** ♕e2 ♗b1 **16.** g4!⩱**]** ♗e5∓ 15. ♕h4 ♖e8 16. ♗d5 ♗b7 17. ♖fe1 ♗d5 18. cd5 ♕d7 19. ♖e4 ♕b5 20. ♗e7 ♕d5 21. ♖be1 ♗b2—+ 22. ♕h6 ♗g7 23. ♕f4 ♖bc8 24. a4 f5 25. ♖4e2 ♗c3 26. ♖c1 ♖c4 27. ♕e3 ♗d2! 28. ♖d1 ♗e3 29. ♖d5 ♗c5 **0 : 1** **[Nej]**

78. **R 48/a**

KEENE—HECHT
Dortmund 1973

1. ♘f3 c5 2. c4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 ♘c6 5. 0—0 e6 6. e3 ♘ge7 7. d4 cd4 8. ♘d4 ♘d4 9. ed4 d5 10. cd5 ♘d5 11. ♘c3 0—0 12. ♖e1 **[12.** ♘d5 ed5 **13.** ♕b3 ♗e6=**]** ♕b6 **[12...** ♘c3!? **13.** bc3 ♕a5 **14.** ♕b3? ♗d4**]** 13. ♗d5! ed5 14. ♘d5 ♕d4 15. ♕d4 ♗d4 16. ♘c7 ♖d8 17. ♘b5 ♗b6! **[17...** ♗g7? **18.** ♗f4 ♖a8 **19.** ♘c7 ♖b8 **20.** ♘e8 ♖a8 **21.** ♗d6+—**]** 18. ♗h6 ♖d8 19. ♗f4 **[19.** ♗g5 f6! **20.** ♗f6? ♖d2—+; **20.** ♗f4 ♖a8 **21.** ♘c7 ♗c7 **22.** ♗c7 ♖d7!=**]** ♖a8 20. ♘c7 ♗c7 21. ♗c7 ♖f8 22. ♗d6 ♖d8 23. ♗c7 ♖f8 24. ♗d6 **1/2 : 1/2** **[Hecht]**

79. **R 48/a**

LARSEN—TALJ
Lenjingrad 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 ♗g7 3. ♘f3 c5 4. g3 ♘c6 5. ♗g2 e6 6. 0—0 ♘ge7 7. d3 0—0 8. ♗d2 **[8.** ♗f4!? — I-№-13/731**]** d5= 9. ♕c1 **[9.** a3 — I-№-9/55; **9.** ♖b1 b6 **10.** a3 — I-№-10/81**]** b6 10. ♗h6 ♗b7 11. ♗g7 ♔g7 12. cd5 **[12.** b3?! d4∓ — I-№-10/8**]**2 ♘d5 **[12...** ed5 **13.** d4!?**]** 13. h4 **[13.** a3!?**]** ♘d4 14. ♖e1 **[14.** ♘d4=**]** h6 15. ♘e5? **[15.** ♘d4=**]** ♘c3∓ 16. ♕c3 **[16.** bc3? ♗g2 **17.** ♘g4 ♘e2? **18.** ♖e2 ♗f3 **19.** ♕h6 ♔g8 **20.** h5!; **17...** h5!∓**]** ♗g2 17. ♔g2 ♕d5 18. ♘f3 ♖ad8 **[18...** e5? **19.** e4=**]** 19. ♔g1 e5 20. ♘d4 ed4 21. ♕c4 **[21.** ♕a3!? a5 **22.** ♕b3 ♕c6 **23.** e4 de3 **24.** ♖e3∓**]** ♕h5 22. ♕a4? **[22.** b4? cb4 **23.** ♕b4 ♖fe8∓; **22..** e4!?**]** ♖fe8! 23. ♕a7 ♖d6 24. b4 ♖f6!—+ 25. bc5 ♕f5 26. f3 ♕h3 27. ♕c7 ♖f5 28. cb6 ♖fe5! **[28...** ♖ee5 **29.** g4!**]** 29. e4 ♕g3 30. ♔h1 ♕h4 31. ♔g2 ♖g5 32. ♔f1 ♕h3 33. ♔e2 ♖g2 34. ♔d1 ♕f3 35. ♔c1 ♕f2 **0 : 1** **[Larsen]**

80. **R 48/a**

UHLMANN—RADULOV
Lenjingrad 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♘c3 e5 4. g3 **[4.** e3!? ♘f6 **5.** d4 ed4 **6.** ed4 d5± **]** g6 5. ♗g2 ♗g7 6. 0—0 ♘ge7 7. ♘e1 0—0 8. ♘c2 d6 9. d3 ♗e6 10. a3 ♕d7!? **[10...** a6 **11.** ♖b1 ♖b8 **12.** b4± **]** 11. ♘e4?! **[11.** b4 ♖ae8 **12.** b5 ♘d8 **13.** ♗d2 f5=; **11.** ♘e3 f5 **12.** ♘ed5= **]** f6! **[11...** h6?? **12.** ♗h6!+— **]** 12. b4 b6 13. ♗d2 h6 14. ♘e3 **[14.** b5 ♘d4 **15.** ♘d4 ed4 **16.** ♗f4 d5∓ **]** ♖ad8 15. ♘d5 f5∓ **[15...** ♘d5? **16.** cd5 ♗d5 **17.** ♘f6 ±; **15...** ♗d5? **16.** cd5 ♘d5? **17.** ♕b3 ♕f7 **18.** ♕d5 ♕d5 **19.** ♘f6+— **]** 16. ♘ec3 f4 **[16...** g5? **17.** b5! ♘b8 **18.** e3± **]** 17. b5 ♘d4 18. gf4 **[18.** e3 fe3 **19.** fe3 ♗g4∓ **]** ♘d5 19. ♘d5 **[19.** ♗d5 ♗d5 **20.** ♘d5 ♕g4 **21.** ♔h1 ♕e2∓ **]** ♗h3 20. f3 **[20.** e3 ♗g2 **21.** ♔g2 ♘f5!△ **22...** ef4; **22...** ♘h4∓ **]** ♖de8 21. e4 **[21.** ♗h3 ♕h3 **22.** e4 ♘e6!∓ **]** ♗g2 22. ♔g2 ef4 23. ♘f4 **[23.** h3 g5∓ **]** g5 24. ♘h5 **[24.** ♘d5 ♘f3! **25.** ♖f3 ♖f3 **26.** ♕f3 ♖f8—+ **]** ♘f3! 25. ♘g7 **[25.** ♖f3 ♖f3 **26.** ♔f3 ♕h3 **27.** ♘g3 ♖f8—+ **]** ♘h4 26. ♔h1 ♕h3 27. ♕e2 ♔g7∓ 28. ♖g1 **[⌓ 28.** ♗c3 ♔h7 **29.** ♖f8 ♖f8 **30.** e5 **]** ♕f3 29. ♕f3 ♖f3 30. ♗e1 ♘g6 31. ♖d1 ♘e5 32. ♗c3 ♔g6 33. ♖g3 ♖ef8 34. a4⊕ ♖g3 35. hg3 ♖f2! **[△** ♘f3, ♖h2# **]** 36. ♗e5 de5—+ 37. a5 ♔h5 38. ab6 ab6 39. ♔g1 ♖f3 40. d4 ed4 41. ♖e1 ♖g3 42. ♔f2 ♖e3 **0 : 1**
[Minev]

81. **R 48/a**

KARPOV—RADULOV
Lenjingrad 1973

1. c4 e5 2. ♘c3 c5 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. ♘f3 ♘e7 6. 0—0 0—0 7. ♘e1 **[△** ♘e1-c2-e3-d5 **]** ♘bc6 8. ♘c2 d6 9. ♘e3 ♗e6 10. a3 ♕d7 11. d3 ♗h3! 12. ♘ed5 ♗g2 13. ♔g2 ♘d5 14. ♘d5 ♘e7 15. ♘e7 ♕e7= 16. e4 f5! 17. f3 h5 18. ♗d2 ♔h7 19. b4 ♗h6 20. ef5 ♖f5 21. ♗h6 ♔h6 22. ♕d2 ♔g7 23. bc5 dc5 24. ♖ae1 ♖d8 25. ♖e3 ♖d4 26. ♕e2= ♕d6 27. ♖b1 ♖f7 28. a4 b6 29. ♖e1 ♖d7 30. h4 ♖d3 31. ♖d3 ♕d3 32. ♕e5 ♔h7 33. ♕e6 ♕f5 34. ♕f5 gf5 35. ♔f2 ♔g7 36. a5 ♖d4 37. ab6 ab6 38. ♖e6 ♖c4 39. ♖b6 f4 **1/2 : 1/2**
[Kotov]

82. **R 49/c**

TALJ—TORRE
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 c5 6. d4 cd4 7. ♘d4 ♘c6 8. 0—0 ♘d4 **9.** ♕d4 d6 10. ♕d3 a6 11. ♗e3 **[⌓ 11.** e4 **]** ♘g4 12. ♗d4 ♘e5 13. ♕d1 ♖b8 14. ♖c1 ♗e6 15. ♘d5 **[⌓ 15.** b3± **]** b5! 16. cb5 ♗d5! 17. ♗d5 ab5= 18. ♕d2 e6 19. ♗g2 ♘c4 20. ♕c3 ♗d4 21. ♕d4 d5 22. b3 ♕b6 23. ♖fd1 ♕d4 24. ♖d4 ♘d6 25. ♖c6 ♖fd8 26. e3?! **[⌓ 26.** ♖d1 ♖bc8 **27.** ♖dc1= **]** ♖bc8 27. ♖b6? **[⌓ 27.** ♖c8 ♖c8 **28.** ♗f1= **]** ♖c1 28. ♗f1 ♘e4 29. ♔g2 e5 30. ♖b4 ♖c2∓ 31. a4 ba4 32. ba4 ♖f2 33. ♔g1 ♖a2 34. ♖b8 ♖b8 35. ♖b8 ♔g7 36. ♖b5 ♘c3! 37. ♖c5 ♘d1 38. ♖d5 ♘e3 39. ♖e5 ♘f1 40. ♔f1 ♖h2 —+ **41.** ♖e7 ♖a2 42. ♖e4 h5 43. ♖h4 f6 44. ♔g1 ♔f7 45. ♔f1 ♔e6 46. ♖e4 ♔f5 47. ♖f4 ♔e5 48. ♖h4 ♖d2 49. ♖b4 g5 50. ♖b3 ♖a2 51. ♖b4 ♔f5 52. ♔g1 ♔g6 53. ♖c4 g4 54. ♖b4 f5 55. ♖b8 h4! 56. gh4 ♖a4 57. ♔g2 ♖a3 58. ♖g8 ♔f7 59. ♖g5 ♔f6 60. ♖g8 ♖h3 61. ♖h8 ♔e5 62. h5 ♔f6 63. h6 ♔g6 64. ♖g8 ♔h6 65. ♔f2 ♖a3 66. ♔g2 ♔h5 67. ♔f2 ♔h4 **0 : 1** **[Kotov]**

83. **R 50/c**

GLIGORIĆ—PUC
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 c5 2. d5 e5 3. e4 d6 4. ♘c3! ♘d7 5. f4! ♗e7 6. ♘f3 a6± **[6...** ♗f6 7. ♘b5 ♕b6 **8.** ♘d2△ **9.** ♘c4 **]** 7. ♗e2! **[7.** a4 ♗f6± **]** ♗f6 8. 0—0 ♕e7 9. ♕e1 b5 10. ♕g3 ♗b7 11. fe5 ♘e5 12. ♗f4 h5?! 13. ♘e5 de5!? **[13...** ♗e5 **14.** ♗e5 ♕e5 **15.** ♕e5 de5 **16.** ♖f5 f6 **17.** ♖h5± **]**

14. ♗e3 ♕d6 15. a4 b4 16. ♘b1 ♘e7 17. ♘d2 ♘g6 18. ♘c4 ♕c7 19. ♖f6 gf6 20. ♖f1 ♕e7 21. ♕f2 ♖c8 22. ♘a5 +− ♘f4 23. ♗f4 ef4 24. ♕f4 ♖g8!? 25. ♗h5 ♖g5 26. ♗g4 ♖d8 27. ♘c4 a5 28. ♘a5 ♗a6 29. ♘c6 **[29... ♕d6 30. ♘d8]** **1 : 0** **[Gligorić]**

84. **R 50/d**

KERES—BROWNE
San Antonio 1972

1. d4 c5 2. d5 ♘f6 3. ♘c3 d6 4. e4 g6 5. ♘f3 ♗g7 6. ♗b5 ♘fd7 7. 0—0 **[7. a4!]** a6 8. ♗d3 b5 9. a4 b4 10. ♘b1 **[10. ♘e2!]** a5 11. ♘bd2 ♘b6 12. ♘c4 ♘8d7 13. ♘fd2 0—0 14. ♕e2 ♗a6 15. ♘b6 ♕b6 16. ♘c4 ♕a7 **[16... ♗c4 17. ♗c4 ♘e5 18. ♗b5!]** 17. ♖ab1 ♘b6 18. ♘b6 ♕b6 19. ♗g5 ♖fe8 **1/2 : 1/2** **[Keres]**

85. **R 50/d**

BENKÖ—FORINTOS
Vrnjačka Banja 1973

1. ♘f3 g6 2. e4 ♗g7 3. d4 c5 **[3... d6]** 4. d5 d6 **[4... b5?! 5. e5∞]** 5. ♗e2 ♘a6 6. 0—0 ♘c7 7. a4 ♖b8 8. ♘c3 b6 9. ♗f4 ♘f6 10. h3 0—0 11. ♕d2 **[11. e5 de5 12. ♘e5 ♗b7 13. ♘c6 ♗c6 14. dc6 ♖c8△ 15... ♘e6]** ♘d7 12. ♗h6 ♗h6 13. ♕h6 f6 14. ♕d2 **[14. ♘h2 ♘e5 15. f4 ♘f7 16. ♕h4 a6]** ♘e5 15. ♘h2 ♘f7 16. f4 **[△ 17. ♘f3±]** g5! 17. fg5 **[17. f5]** ♘g5 18. ♔h1 ♔h8 19. ♗h5 b5= 20. ♘f3? **[20. h4]** ♖g8!∓ 21. ab5 ♘b5 22. ♘g5 ♖g5 23. ♘b5 **[23. ♗f3 ♘d4∓]** ♖h5! 24. ♘a7 **[24. ♕e2? ♕e8! 25. ♘a7 ♗h3! 26. gh3 ♖h3 27. ♔g2 ♕g6!! 28. ♔h3 ♖g8 29. ♕f2 ♕g4 30. ♔h2 ♕h5#; 24. ♖a7 ♖b5 25. ♕e2 ♕e8 26. ♖a8 ♖b2 27. ♖c8 ♕c8 28. ♕h5 ♖c2∓]**

(diagram)

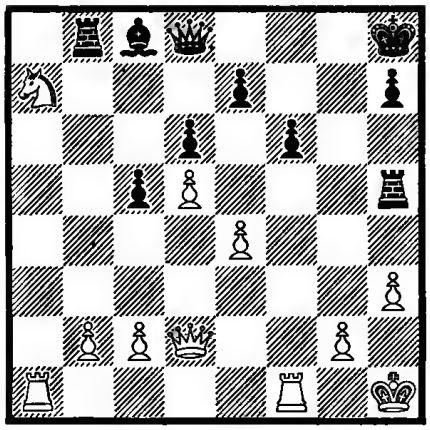

24... ♗h3! 25. gh3 ♖h3 26. ♔g2 ♕d7 27. ♖f5 **[27. ♕f4 ♖h5!]** ♖h4! 28. ♔f3 ♖g8 29. ♕f2 ♖h3 30. ♔e2! **[30. ♔f4? e5! 31. de6 ♕g7!]** ♖hg3 31. ♖h1! ♖8g7 **[31... ♖g2? 32. ♖h7! ♔h7 33. ♖h5 ♔g7 34. ♕g2 ♔f8=]** 32. ♖fh5 ♕g4 33. ♔e1 ♕e4 34. ♔d1 ♖g2? **[34... ♖3g5!△ 35... ♕d5; 35... ♖h5 36. ♖h5 ♖g2; 35. ♕e2 ♖g1 36. ♖g1 ♖g1 37. ♔d2 ♕d4 38. ♕d3 ♖g2 39. ♔e1 ♕g1 40. ♕f1 ♕e3 41. ♔d1 ♕d2#; 35. ♖5h4 ♕d5 36. ♔c1 ♕b7!−+]** 35. ♖1h4! ♕g6?! **[35... ♖g1! 36. ♔d2 ♖1g4! 37. ♘b5 ♖h4 38. ♖h4 ♕d5 39. ♔c1 ♖g2 40. ♕e3 ♕f5!−+; 39. ♔e1 ♕e5 40. ♔d2 ♕b2 41. ♘c3 ♕b7∓; 37. ♖g4 ♖g4 38. ♖h2 ♖g5−+]** 36. ♕f5= ♖g1 37. ♔d2? **[37. ♔e2! ♕g2 38. ♕f2 ♕g6 39. ♕f5=]** ♕g2−+ 38. ♔c3 ♖g3 39. ♔c4 ♕e2 40. ♕d3 ♖d3 41. ♖h7 ♔g8 42. ♖h8 ♔f7 43. cd3 ♖g4 **[43... ♕b2]** 44. ♖g4 ♕g4 45. ♔b5 ♕b4 46. ♔c6 ♔g7 **0 : 1** **[Forintos]**

86. **R 52/b**

NEJ—RITOV
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 b6 3. ♗g5 e6 **[3... ♗b7!]** 4. e4 h6 5. ♗f6 ♕f6 6. ♗d3 ♗b7 7. ♘c3 ♗b4 **[7... d6! 8. 0—0 ♘d7=]** 8. 0—0 ♗c3 9. bc3 0—0 10. ♘d2!± d6 **[10... c5!]** 11. f4 ♘d7 12. e5 ♕e7 13. ♕h5 **[13. ♕e2!]** f5 14. g4?! **[14. ef6 ♘f6 15. ♕e2±; 14. ed6!? cd6 15. ♖ae1]** de5! **[14... ♕e8 15. ♕e8 ♖ae8 16. ed6 cd6 17. ♘c4±]** 15. fe5 **[15. gf5 ed4∞]** ♘e5! 16. de5 ♕c5 17.

♖f2 ♕d5 **[17... fg4! 18.** ♕h4 ♖f4∓**]** 18. ♖f3 **[18.** ♔f1 ♕h1 **19.** ♔e2 ♕a1∓**]** ♕c5 **[18... fg4 19.** ♖f8 ♖f8 **20.** ♗e4!**]** 19. ♖f2 ♕d5 20. ♖f3 ♕c5 **1/2 : 1/2 [Keres]**

87. **R 53/b**

TAJMANOV—SPIRIDONOV
Bucuresti 1973

1. ♘f3 g6 2. d4 ♘f6 3. ♗f4 c5 4. dc5!? ♕a5 **[4...** ♘a6!?**]** 5. ♘c3 ♕c5 6. e4 ♗g7 7. ♘d2! d6 8. ♘b3 ♕b6 9. ♗e2± ♘bd7 10. 0—0 0—0 11. ♗e3 **[11.** a4!±**]** ♕c7 12. f3 **[12.** a4!**]** a6 13. a4 b6 14. ♘c1 ♗b7 15. ♘1a2 ♘e5 16. ♖c1 ♖fd8 **[16...** e6**]** 17. ♕d4! ♕c5 **[17...** ♘e4? **18.** fe4 ♘f3 **19.** ♗f3 ♗d4 **20.** ♗d4±; **17...** ♘fd7 **18.** ♘d5! ♘f3? **19.** ♖f3±; **17...** ♘ed7!±**]** 18. ♖fd1 ♘fd7 **[18...** ♕d4 **19.** ♗d4±**]** 19. ♕d2 ♕c7 20. ♘d5 ♗d5 21. ♕d5 ♘c5 22. ♘c3 ♘c6 23. ♕d2! ♗c3 **[23...** e6±**]** 24. ♕c3 ♘a4 25. ♕a3 ♘c5 26. b4 ♘d7 27. ♕b3 a5 28. c3!± ♔g7 **[28...** ♘f6 **29.** g4!**]** 29. f4 f6 30. h4 ♖db8 31. h5 ♘d8 32. h6!? **[32.** ♔f2!△ **33.** ♖h1**]** ♔h6 33. ♕g8 ♘c6 **[33...** ♘b7? **34.** ♕e6 ♘f8 **35.** ♕f7△ **36.** ♔f2**]** 34. ♕c4! b5 **[34...** ♕c8 **35.** ♗g4!**]** 35. ♕d5 ♕b7 36. e5!

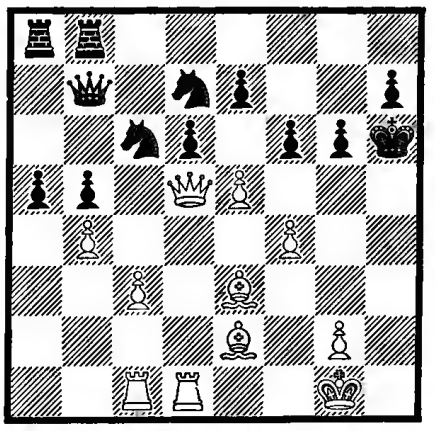

36... ♔g7 37. ed6 ed6 38. ♗f3 ♖a6 39. ♕d6 ♘f8 40. ba5 ♕e7 41. ♕e7 ♘e7 42. ♗b6 ♖ab6 **[42...** ♘c8 **43.** ♗c7**]** 43. ab6 ♖b6 44. ♖b1 ♘c8 45. ♖d8 ♘d6 46. ♗d5 ♖a6 47. ♖e1 f5 48. ♖e7 ♔f6 49. ♖d6! **1 : 0 [Tajmanov]**

88. **R 53/b**

QUINTEROS—UHLMANN
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 g6 2. d4 ♘f6 3. ♗f4 ♗g7 4. ♘bd2 0—0 5. e4?! **[5.** e3**]** d6 6. ♗e2 ♘bd7 7. c3 ♘h5! 8. ♗e3 **[8.** ♗g5 h6 **9.** ♗h4 ♘f4 **10.** 0—0 ♕e8△ e5**]** e5 9. ♕c2 ♕e8 10. ♘g1? **[10.** ♘h4! ♘f4 **11.** ♗f3 c5!∓**]** f5! 11. g4 **[11.** ♗h5 gh5 **12.** ef5 ♘b6∓**]** fg4 12. ♗g4 ♘f4 13. ♗f3 ed4! 14. cd4 c5! 15. ♘e2 ♘e6! **[15...** ♘e2 **16.** ♗e2 cd4 **17.** ♗d4=**]** 16. dc5 ♘e5 **[16...** dc5!**]** 17. ♗g2 dc5 **[17...** ♘c5 **18.** 0—0 ♘g4∓**]** 18. ♘c4! ♘c4 19. ♕c4 ♗b2 **[19...** ♗d7 **20.** ♗h3! b5 **21.** ♕d5 ♖f7∓**]** 20. ♖b1 ♗g7 21. f4! **[21.** ♗c5? ♕c6 **22.** ♖c1 ♕c5 **23.** ♕c5 ♘c5∓**]** ♖b8 22. a4! ♔h8 23. 0—0 b6 24. e5 ♘c7! 25. ♘c3 ♗a6 **[25...** ♗e6 **26.** ♕e2∞**]** 26. ♘b5 ♘b5 27. ab5 ♗b7 28. ♖be1 **[28.** ♖bd1 ♗g2 **29.** ♔g2 ♖d8 ∓**]** ♗g2 29. ♔g2 ♖d8 30. e6 ♕e7 31. ♖e2 ♖d6! 32. ♗f2 ♗d4! 33. ♗g3 ♖f5 34. ♕b3 **[34.** ♗h4 ♗f6 **35.** ♗f6 ♖f6∓**]** ♔g7 35. ♖fe1 h5! 36. h3 ♗f6 37. ♕a4 ♖d4 38. ♕b3 h4 39. ♗h2 ♕b7 40. ♕f3 **[40.** ♔f2 ♖b4—+**]** ♕f3 41. ♔f3 ♗e7 42. ♖a2 ♔f6 43. ♖a7 c4! 44. ♖e5! ♖e5 45. fe5 ♔e6 46. ♗g1 ♖d5 47. ♗b6 **[47.** ♖c7 ♖b5 **48.** ♖c4 ♔e5 **49.** ♖c6 ♗c5—+**]** ♖b5 48. ♗d4! ♗c5! 49. ♖a6 ♔f5! **[49...** ♔d5 **50.** ♗c5 ♖c5 **51.** ♖g6 c3 **52.** e6! ♖c8 **53.** e7 c2∓**]** 50. ♖f6?! **[50.** ♗c5 ♖c5 **51.** e6 ♔f6! **52.** e7 ♔e7 **53.** ♖g6 c3 **54.** ♖g1 ♔f6! **55.** ♔e4 ♖g5 **56.** ♖c1 ♖g3—+**]** ♔g5 51. ♔e4 **[51.** ♗c5 ♖c5 **52.** ♔e4 c3 **53.** ♖f1 c2 **54.** ♖c1 ♖c8—+**]** ♗d4 52. ♔d4 ♖b3! 53. ♖f1 **[53.** ♖f8 ♖h3 **54.** e6 ♖d3! **55.** ♔c4 ♖e3—+**]** ♖h3 54. e6 ♖d3! 55. ♔c4 ♖e3 56. ♔d5 h3 57. ♔d6 ♔h4 58. ♖f8 h2! 59. e7 ♔g3! **0 : 1 [Uhlmann]**

89. **R 55/b**

LANGEWEG—VASJUKOV
Wijk aan Zee I 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. ♗g2 ♗g7 4. 0—0 0—0 5. d4 d6 6. ♘c3 ♘bd7 **[⌓ 6... d5=]** 7. e4 e5 8. a4 ed4 9. ♘d4 ♖e8 **[⌓ 9... a5△ ♘c5]** 10. a5!± ♘c5 11. ♖e1 ♘g4 **[⌓ 11... ♗g4 12. f3 ♗d7]** 12. h3 ♘e5 13. f4 ♘ed7 14. ♗e3 ♘f8 15. ♕d2 a6 16. b4 ♘cd7 17. ♘b3 ♘f6 18. ♖ad1 ♗e6 **[△ ♗c4]** 19. ♕d3 ♕c8 20. ♔h2 ♗b3?! **[⌓ 20... ♗d7]** 21. cb3 ♕e6 22. ♘d5 ♘d5 23. ed5 ♕d7 24. ♗f2 h5 25. ♖e8 ♖e8 26. ♖e1 ♖e1 27. ♗e1±, ♘h7 28. ♕c4 ♗b2 29. ♗f1 ♘f6 30. ♗d3 ♔g7 31. ♗d2 ♘g8? **[31... ♕b5! 32.** ♕b5 ab5 **33.** ♗b5 ♘d5 **34.** ♗c4 ♘e7 **35.** b5 ♗d4 **36.** a6 ba6 37. ba6 d5=**]** 32. b5!+— ab5 33. ♕b5 ♕b5 34. ♗b5 ♘e7 35. ♗c4 ♗d4 36. b4 ♔f8 37. b5 ♘c8 **[⌓ 37... ♘f5]** 38. a6 b6? **[⌓ 38...** ba6 **39.** ba6 ♔e8**]** 39. f5+— ♗f6 40. h4 ♔g7 41. fg6 fg6 42. ♔g2 **[⌓ 42.** ♔h3**]** ♘a7 43. ♔f3 ♔f7 44. ♗d3 ♔g7 45. ♔g2! ♔f7 46. ♔h3 ♔g7 47. g4! hg4 48. ♔g4 ♔f7 49. ♗g5! ♔g7 **[49... ♗d4 50.** ♗d8+—**]** 50. ♗f6 ♔f6 51. ♔f4 ♘c8 52. ♗c4 ♘a7 53. ♗f1 ♘c8 54. ♗h3 ♘a7 55. ♗d7! ♔e7 56. ♔g5! ♔f7 **[56... ♔d7 57.** ♔g6 ♔e7 **58.** ♔g7!+—**]** 57. ♔h6 ♔f6 58. ♗e8 ♔e7 59. ♔g6 c5 60. bc6 ♔e8 61. ♔g7 **1 : 0 [Trifunović]**

90. **R 55/c**

POMAR—TORRE
Malaga 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. d4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 d6 6. b3 c6 **[6... ♘bd7** 7. ♗b2 e5**]** 7. ♗b2 ♕a5 8. ♘bd2 ♕h5 9. e4 ♗g4 **[9... ♗h3 10.** ♖e1±**]** 10. ♖e1 ♘fd7!? 11. ♕e2 **[△** ♕f1, h3**]** c5 12. c3 cd4 13. cd4 ♘c6 14. ♕f1 ♖ac8 **[△** ♘b4**]** 15. a3 ♘c5 **[15... g5 16.** h3 ♗f3 **17.** ♘f3±**]** 16. ♖e3 ♘e6 17. e5± de5 18. h3! **[18.** d5 e4 **19.** ♗g7 ♘g7=**]** ♗f3 19. ♗f3 ed4 **[19...** ♕h6 **20.** d5 e4 **21.** ♗g7 ♘g7 **22.** ♗g4 f5 **23.** dc6 fg4 **24.** cb7±**]** 20. ♗h5 de3 21. ♗g7 ♘g7 22. ♗g4 f5 23. fe3+— fg4 24. ♕c4 ♔h8 25. hg4 ♖cd8 26. ♖f1 ♖f1 27. ♘f1 ♘e8 28. g5 ♘d6 29. ♕c3 ♔g8 30. ♘h2 ♘f5 31. ♘g4 e5 32. ♘e5 ♘e5 **33.** ♕e5 ♖f8 34. ♔g2 a6 35. g4 ♘g7 36. e4 ♘e8 37. ♕e6 ♔g7 38. ♕e7 ♔g8 39. ♕b7 ♘d6 40. ♕d5 ♘f7 41. e5 ♖d8 **1 : 0 [Matanović]**

91. **R 56/c**

LARSEN—WESTERINEN
Hastings 1972/73

1. ♘c3 d5 2. d4 ♘f6 3. ♗g5 c6 **[3... c5 — I-№-11/58]** 4. ♗f6 **[4.** ♕d3 — I-№-11/59**]** ef6 5. e3 ♗d6 **[5... ♗f5!?]** 6. ♗d3 0—0 7. ♕f3 ♖e8 8. ♘ge2 ♘d7 9. a3 ♕c7 10. e4 de4 11. ♘e4 ♗e7 12. 0—0± b6 13. ♖ad1 ♗b7 14. c4 ♖ad8 15. b4 g6 16. c5 f5 17. ♘4c3 ♕c8 18. h3 ♗f6 19. ♖d2 bc5 20. bc5 ♘f8 21. ♖fd1 ♘e6= 22. ♗c4 ♗a6! 23. ♗a6 **[23.** ♗a2 ♘g5∓**]** ♕a6 24. g4 **[24.** ♕d3 ♕d3 **25.** ♖d3 ♖d7∓**]** ♘g5 25. ♕d3 ♕c8 **[25... ♕d3=]** 26. gf5

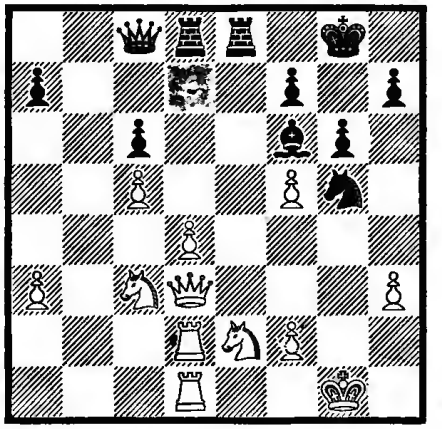

26... ♗d4! 27. ♕g3 **[27.** ♘d4? ♖d4**]** ♗c3 28. ♖d8 ♖d8 29. ♖d8 ♕d8 **30.** ♘c3 ♕d4 31. ♔h2 **[31.** ♕g5 ♕c3 **32.** f6 h6!**]** ♔g7 32. h4 ♘e4 33. ♘e4 ♕e4 34. fg6 hg6 35. h5 ♕f5 36. hg6 **1/2 : 1/2 [Bukić]**

92. **R 61/b**

GRIGORJAN K.—TALJ
SSSR 1972

1. d4 f5 2. e4 fe4 3. ♘c3 ♘f6 4. f3 ♘c6 **[4... ef3 5.** ♘f3 e6 **6.** ♗d3 ♗e7 **7.** ♗g5∞**]** 5. fe4 e5 6. de5!? ♘e5 7. ♘f3 ♗d6!? N **[7... ♘f3 8.** ♕f3± **]** 8. ♗g5 h6 **[8... 0—0? 9.** ♘d5± **]** 9. ♗h4 ♘g6! 10. ♗g3! **[10.** ♗f2 ♕e7∓**]** ♗g3 11. hg3 ♕e7 12. ♕d4± d6 13. ♗c4?! **[13.** 0—0—0± 0—0 **14.** ♗c4 ♗e6 **15.** e5; **14...** ♔h8 **15.** ♘d5 ♘d5? **16.** ♖h6+—; **15...** ♕d8± **]** ♗e6 14. 0—0—0 ♗c4= **[14...** 0—0 **15.** e5**]** 15. ♕c4 0—0—0 16. ♘d5 ♘d5 17. ed5 **1/2 : 1/2**
[Gufeljd]

93. **R 63/c**

UHLMANN—FARAGO
Cienfuegos 1973

1. c4 f5 2. ♘c3 ♘f6 3. ♘f3 d6 4. d4 e6? **[4... g6]** 5. ♕c2! ♘c6? **[5... d5]** 6. d5± ♘e5 7. ♘d4! g6 8. ♘e6 ♗e6 9. de6 ♕c8 10. ♘d5 ♗g7 11. h3!? **[11.** g3! c6 **12.** ♘f4± **]** ♘e4! 12. g4! c6 13. ♘f4 ♕d8! 14. ♗g2 **[14.** gf5!? gf5 **15.** ♘h5 ♗f8∞**]** ♕a5 15. ♔f1 ♕c5 16. ♗e4 fe4 17. ♕e4 ♕c4 **[17...** ♘c4? **18.** ♘g6!+—**]** 18. ♕c4 ♘c4 **19.** ♖b1!? **[19.** ♔g2!±**]** ♔e7 20. b3 **[20.** ♔g2!**]** ♘b6 21. ♔g2 ♗e5 22. ♘d3 ♗f6 23. e4! ♔e6 24. f4! ♔f7 25. a4 ♖he8 26. ♖e1 ♗c3 27. ♖e2 ♘d5 28. ♔f3 ♘b4 **29.** ♗d2! ♗d2 30. ♖d2 ♘d3 31. ♖d3 ♖ad8 32. ♖**b**d1 ♔e6 33. h4! ♖f8 34. g5! d5 35. ♔g4! ♖d6 36. ♖d4 ♖f7 37. b4 ♖f8 38. a5! a6 39. ♖1d3 ♖f7 40. ♖d2 ♖f8 41. h5! gh5 42. ♔f3! de4 43. ♖e4 ♔d7 44. ♖d6 ♔d6 45. ♖e5! ♖g8 **[45...** ♖f7 **46.** ♔e4! ♖g7 (**46...** h4? **47.** f5!+—) **47.** ♖f5 ♔e7 **48.** ♔f3 ♔e6 **49.** ♖f6 ♔d5 **50.** ♖h6 ♔c4 **51.** ♖h5 ♔b4 **52.** f5 c5 **53.** f6 ♖f7 **54.** ♔e4 c4 **55.** ♔d5 c3 **56.** ♔e6 ♖c7 **57.** f7 ♖c8 **58.** ♖h7+—**]** 46. ♖f5 ♖g6 **[46...** ♖g7 **47.** ♔g3! ♔e6 **48.** ♖f6 ♔d5 **49.** ♔h4 ♔c4 **50.** f5 ♔b4 **51.** ♖e6!+—**]** 47. ♔g3! ♖e6 **[47...** h6 **48.** ♔h4! hg5 **49.** ♔h5 ♖g8 **50.** fg5+—**]** 48. ♖f7 h6 49. f5!! h4 50. ♔f3 **1 : 0** **[Uhlmann]**

94. **R 64/c**

SPIRIDONOV—STANCIU
Bucuresti 1973

1. c4 f5 2. d4 ♘f6 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. ♘c3 0—0 6. ♘f3 **[6.** ♘h3!**]** d6 7. 0—0 c6 **[7...** ♘c6**]** 8. d5 e5 **[8...** ♕c7 **9.** ♘d4 c5 **10.** ♘c2!±; **10.** ♘e6?!∓**]** 9. de6 ♗e6 10. b3 h6 **[10...** ♘e4? 11. ♘e4!±; **10...** ♘a6!?**]** 11. ♘d4?! **[11.** ♗a3!?**]** ♗f7 12. ♗b2 ♘a6 13. ♖c1 ♖e8?! **[13...** d5!±**]** 14. ♖c2 d5 15. cd5 ♘d5 16. ♘d5 ♗d5 17. ♖d2! ♘c7 **[17...** ♗g2? **18.** ♘e6!+—**]**

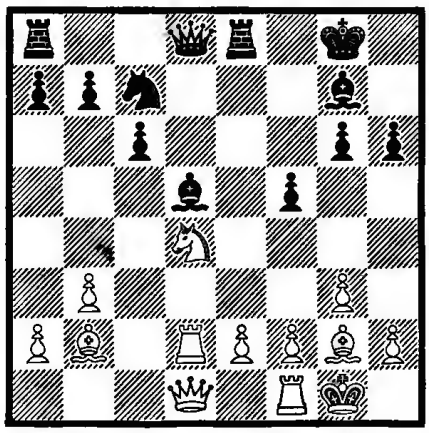

18. ♘b5!? **[18.** e3!△ ♘d4-e2-c3**]** ♗b2?! **[18...** ♘b5! **19.** ♗d5 cd5 **20.** ♗g7 ♔g7 **21.** ♖d5 ♕b6! **22.** ♖d7 ♔f6!**]** 19. ♘c7 ♕c7 20. ♗d5 cd5 21. ♖b2 ♕e5 22. ♖d2 ♖ad8 23. e3± ♖e6 24. ♖d4 ♖c6 25. ♕d2 **[**△ ♕a5**]** b6 26. ♖d1 ♖cd6 27. h4 ♔g7 28. ♕c3 ♖8d7 **29.** ♖c1 ♕f6 30. ♕c8 ♕d8 31. ♕a6 ♖c7 32. ♖cd1 ♖cd7 33. ♕b5 ♕f6 34. ♔g2 ♕e6 35. a4 ♔f7 36. ♕d3 ♔f6 37. ♖c1 ♔g7 38. b4 ♔f6 **39.** b5± ♔f7 40. ♖c8 ♖d8 41. ♖c3 ♖8d7 42. ♕c2 h5?! 43. ♕c1 ♕e7 44. ♔h2 ♕e6 45. ♔g1 ♕f6 46. ♖c8 ♖d8 47. ♖d8 ♖d8 48. ♖d2 ♖d7 49. ♖c2? **[49.** ♕c8**]** ♕e5! 50. ♖c6 ♔g7 51. ♕c3 d4! 52. ed4 ♖d4 53. ♕a1 ♔h6?? **[53...** ♕d5!∞**]** 54. ♖c4+— ♖d5 55. ♕e5 ♖e5 56. ♖c7 a6 57. ba6 ♖a5 58. a7 ♖a4 59. ♔f1 **[59.** f4!**]** g5 60. ♖c6

♔g7 61. hg5 ♖a7 62. ♖b6 ♖a4 63. ♖f6! **[63.** f4? ♖a2! **64.** ♖h6 ♖a1 **65.** ♔g2 ♖a2 **66.** ♔h3 ♖a1=**]** h4 64. gh4 ♖h4 65. ♖f5 ♔g6 66. ♖a5 ♖g4 67. ♔e2 ♖g5 68. ♖g5 ♔g5 69. ♔e3! **[69.** ♔f3?? ♔f5=**]** ♔f5 70. ♔f3 **1 : 0**
[Spiridonov]

95. **R 64/c**

SUETIN—SMEJKAL
Ljubljana — Portorož 1973

1. c4 f5 2. ♘c3 ♘f6 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. d4 0—0 6. ♘f3 d6 7. 0—0 c6 8. ♖b1?! **[8.** d5**]** ♘e4 9. ♗f4 h6 10. ♕c2 ♘c3 11. bc3 **[⌓ 11.** ♕c3 =**]** g5 12. ♗c1 e5∓ 13. ♗a3 ♖f7 14. ♖fd1 **[14.** de5 de5 **15.** ♖fd1 ♕e8**]** e4 15. ♘d2 ♕c7 16. e3 ♘d7 17. f3 **[17.** g4? ♘f6 **18.** gf5 d5**]** ef3 18. ♗f3 ♘f6 19. ♕d3?! **[19.** e4**]** ♗e6 20. ♖f1 d5∓ 21. cd5 cd5 22. ♖bc1 ♖c8 23. ♗e2 ♕a5 24. ♗b4 ♕a4 25. ♕c2 ♕e8! 26. ♕d3 a6 27. ♗d1 ♗d7 28. ♗b3 b6 29. ♖fe1 **[29.** a3!? a5 **30.** ♗d6 a4 **31.** ♗a2 b5**]** a5 30. ♗a3 a4 31. ♗d1 ♗b5 32. ♕b1 f4! 33. gf4 gf4—+ 34. ♘f3 ♘e4⊙ **0 : 1**
[Smejkal]

96. **R 64/c**

RUKAVINA—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. c4 g6 2. d4 ♗g7 3. g3 c5 4. d5 d6 5. ♗g2 ♘a6 6. ♘f3 f5 7. 0—0 ♘f6 8. ♘c3 0—0 9. ♘e1 ♖b8 10. ♕d3?! **[10.** ♘c2 — I-№-5/10-III**]** ♗d7 11. b3 ♘e4= 12. ♗e4? **[12.** ♗b2 b5 **13.** ♗e4∞; **12.** ♗b2 ♘b4 **13.** ♕e3 ♘c3 **14.** ♗c3 f4=**]** fe4 13. ♕c2 **[13.** ♕d2 ♕a5 **14.** ♗b2 b5**]** ♗h3 14. ♘g2 ♘b4 15. ♕d2 e3!∓ 16. fe3 ♖f1 17. ♔f1 e6 18. ♗b2 ed5 19. cd5 **[19.** ♘d5 ♗b2 **20.** ♕b2 ♘d5 **21.** cd5 ♕e7—+**]** ♕g5 20. ♖d1 ♗e5 21. e4 ♕g4 **[21...** ♗f4?! **22.** ♕f4 ♖f8∓**]** 22. ♔g1 ♖f8 **[22...** ♗g3!? **23.** hg3 ♕g3 **24.** e3 ♖f8 (△ ♘d3) **25.** ♖f1 ♖f1 **26.** ♔f1 ♘d3 **27.** ♕d3 ♕g2 **28.** ♔e1 ♕b2**]** 23. ♘e3 ♕g5 **[23...** ♗f4?! **24.** ♘g4 ♗d2 **25.** e3!**]** 24. ♘g2 ♕h5 25. ♖e1? **[25.** a3? ♗g2 **26.** ab4 ♗g3; **25.** ♘b5! ♗g2 **26.** ♗e5 ♗e4 **27.** ♗f4∓; **25.** ♘b5! ♕g4!—+; **25.** ♖f1? ♗d4—+**]** ♗g2 26. ♔g2 ♖f2! 27. ♔f2 ♕h2 28. ♔f1 ♕h3 **0 : 1** **[Larsen]**

97. **R 67/a**

SPASOV—PADEVSKI
Varna 1973

1. ♘f3 e6 2. c4 f5 3. g3 ♘f6 4. ♗g2 ♗e7 5. 0—0 0—0 6. d4 d5 7. ♘bd2 **[7.** ♘c3; 7. ♕c2**]** c6 8. ♘e5 b6? **[8...** ♗d7△ ♗e8, ♗h5; **8.** ♘bd7**]** 9. ♘df3 ♘e4 10. h4± ♗b7 11. ♕a4 ♕e8 12. ♗f4 h6 13. cd5 ed5 14. ♖ad1 g5 15. hg5 hg5 16. ♗d2 a5? **[16...** g4 **17.** ♘e1 ♘d2 **18.** ♖d2 ♗g5 **19.** ♖c2 ♕h5△ ♔g7, ♖h8; △ ♖f6, ♖h6**]** 17. ♕b3 b5 18. g4!+— f4 19. e3 ♔g7 20. ef4 gf4 21. ♕c2 ♘a6 22. ♕c1 ♘d2 23. ♖d2 ♕c8 24. ♖e2 ♕c7 25. ♕b1 ♖f6 26. g5 ♖d6 27. ♘f7! ♔f7 28. ♕h7 ♔f8 **[28...** ♔e8 **29.** ♗h3+—**]** 29. ♕h8 **[29...** ♔f7 **30.** ♘e5 ♔e6 **31.** ♗h3#**]** **1 : 0**
[Mesing]

98. **R 67/b**

SMEJKAL—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. d4 f5 2. g3 ♘f6 3. ♗g2 e6 4. ♘f3 ♗b4+!? **[4...** ♗e7 **5.** 0—0 0—0 **6.** b3!?**]** 5. c3 ♗e7 6. 0—0 0—0 7. c4 c6 **[7...** d5 **8.** b3!?△ ♗a3**]** 8. ♘c3 d5 9. ♕c2 ♘e4!? **[9...** a5? I-№-14/124; **9...** ♕e8 — I-№-9/77**]** 10. ♘e5 ♘d7 11. ♘e4 fe4 **[11...** ♘e5!? **12.** ♘d2 ♘f7 **13.** ♘f3 b6=**]** 12. ♗f4 ♗f6 13. ♖ad1 **[13.** ♘d7! ♕d7 **14.** ♖ad1±**]** ♗e5= 14. ♗e5 ♘e5 15. de5 ♕e7 16. ♕c3 ♗d7 17. f3 ef3 18. ef3 ♕c5 19. ♖d4?! **[19.** ♕d4 ♕d4 **20.** ♖d4 c5 **21.** ♖d2 d4= **22.** f4 ♗c6 **23.** ♗c6 bc6 **24.** b4?! cb4 **25.** ♖d4 ♖fd8 **26.** ♖fd1 ♖d4 **27.** ♖d4 a5! **28.** ♖d6? a4**]** a5 20. f4 ♕a7 **[20...** ♕b6!?**]** 21. f5?! **[21.** ♔h1**]** ♖ae8!∓ 22. cd5 **[22.** ♔h1 c5 **23.** ♖d5? ed5 **24.**

♗d5 ♔h8 **25.** e6 ♗e6!] cd5 23. ♔h1 ♖c8! **[23...** ♗b5 **24.** ♖ff4!] 24. ♕d2 ♖c2∓ 25. ♕c2 ♕d4 26. ♕c3 ♕c3 27. bc3 ♖c8∓ 28. ♖d1 ♖c5 **[28...** ♖c3? **29.** fe6 ♗e6 **30.** ♗d5 ♔f7 **31.** ♗b7 ♗a2 **32.** ♗d5=; **28...** ♗a4? **29.** ♖d4 ♖c3 **30.** ♗d5!±] 29. fe6 ♗e6 30. ♔g1 ♔f7 31. ♖d3 ♖b5! 32. ♖d2 a4 33. a3?!⊕ ♖b3−+ 34. ♗d5 ♖a3 35. c4 ♖b3 36. ♔f2 a3 37. ♔e2 **[37.** ♔e1 ♖b1!] ♖b2 38. ♖b2 ab2 39. ♗e4 ♗c4 40. ♔d2 ♗a2 **0 : 1 [Larsen]**

99. **R 68/c**

CSOM−SZABOLCSI
Hungary 1972

1. ♘f3 f5 2. g3 ♘f6 3. ♗g2 d6 4. d4 e6 5. 0−0 ♗e7 6. c4 0−0 7. b3 a5 8. ♘c3 ♕e8 9. ♖e1 **[9.** ♗b2 − I-№-6/131, 10/94, 11/64] ♕g6 10. ♗a3 N **[10.** e3; **10.** e4 fe4 **11.** ♘e4 ♘e4 **12.** ♖e4 ♘c6 **(12...** ♕e4? **13.** ♘h4+−) **13.** ♕e2±] ♘a6 11. e3 **[11.** d5? ♘e4△ ♘ac5] ♘b4 12. ♗b2 c6 **[12...** ♖b8 **13.** a3 ♘a6 **14.** ♘e2△ ♘f4-d3] 13. a3 ♘a6 14. b4± ab4 15. ab4 ♗d7 16. ♕b3 ♕h5 17. ♘d2? **[17.** b5 cb5 **18.** cb5 ♘c7 **19.** ♘d2 d5 **20.** f3△ ♗f1±] d5! 18. b5 ♘b4 19. ♘a2? **[19.** ♗f1; **19.** ♗a3 ♖a3 **20.** ♕a3 ♘g4△ ♘f2⩲] ♘a2 20. ♖a2 ♖a2 21. ♕a2 ♘e4 **[21...** ♗b4 **22.** ♗c1 ♘e4 **23.** bc6 bc6 **24.** ♕c2=] 22. ♘e4 fe4 23. bc6 ♗c6 24. c5 g5 25. ♗c3 g4 26. ♖b1 ♖f6 27. ♕a8 ♗f8 28. ♕c8 **[28.** ♖b7? ♖f7−+] ♖h6 29. ♖b7 ♗b7 30. ♕b7 ♕h2 31. ♔f1 ♖f6 [△ ♕g3] 32. ♕b8 h5? **[32...** ♕h6 **33.** ♔g1 ♖f7 **34.** c6 ♕f6 **35.** ♗e1 ♕e7 **36.** ♗a5 ♕f6 **37.** ♗e1=] 33. ♕e5+− ♗g7 34. c6 ♖f2 **[34...** ♖f8 **35.** ♕e6 ♔h8 **36.** ♗b4+−] 35. ♔f2 ♗e5 36. de5 h4 37. c7 h3 **[37...** ♕g3 **38.** ♔f1 h3 **39.** c8♕ ♔h7 **40.** ♕d7 ♔h8 **41.** ♕e8 ♔g7 **42.** ♕e7 ♔h8 **43.** ♕f8 ♔h7 **44.** ♕f7 ♔h8 **45.** ♕h5 ♔g7 **46.** ♕g5 ♔h7 **47.** ♗h1+−] 38. c8♕ ♔g7 39. ♕d7 ♔g6 40. ♕e6 ♔h5 41. ♕f5 ♔h6 42. ♕f6 ♔h5 43. ♕h4 **1 : 0 [Csom]**

100. **R 70/a**

PORTISCH F.−KURAJICA
Wijk aan Zee II 1973

1. d4 g6 2. c4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. ♗g5 c6 5. ♕d2 ♕c7?! 6. h3 **[6.** ♘f3 ♗g4] h6 7. ♗h4 f5 8. e3 e5 [△ g5, f4] 9. ♗g3 g5?! 10. ♗d3 ♘e7 11. ♘ge2 f4 12. ♗h2 ♗e6 13. 0−0−0 ♘a6 14. ♖he1! **[△ 15.** ef4 gf4 **16.** ♘f4] ♗f7 15. de5 de5 16. ef4 gf4 17. ♘f4! 0−0−0 **[17...** ef4 **18.** ♗f4 ♕d7 **19.** ♕e2 ♔f8 **20.** ♗c2 ♕e8 **21.** ♗d6+−] 18. ♕e3 h5 **[△ 19...** ♗h6; **18...** ♔b8 **19.** g4 ♖he8 **20.** ♘fe2+−] 19. ♕a7! ef4 20. ♖e4 ♘g6 **[20...** ♗h6 **21.** f3△ **22.** ♘a4] 21. ♘a4 ♕a5 22. ♘b6 ♔c7 23. ♗f4 ♘e5 **[23...** ♘f4 **24.** ♖e7 ♔d6 **25.** ♖f7+−]

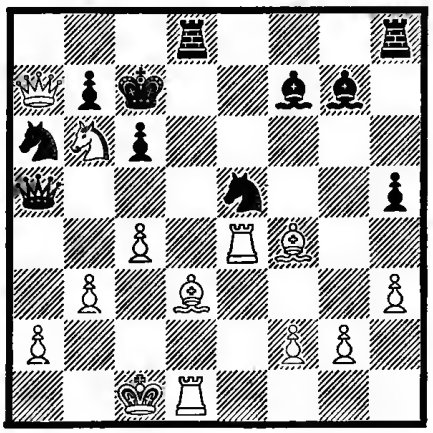

24. ♘d5! ♗d5 25. ♖e5 ♗e5 26. ♗e5 ♔d7 27. ♗f5 ♔e8 28. ♗h8 ♗c4 29. ♕e3 **1 : 0 [Trifunović]**

101. **R 70/b**

KUNSZTOWICZ−KEENE
Dortmund 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 b6!? 3. f3 **[3.** ♘c3 ♗b7 **4.** ♕c2; **4.** f3] c5 **[3...** d5!?] 4. d5 g6 **[4...** b5!?] 5. e4 d6 6. ♘c3 ♗g7 7. ♗g5! 0−0?! **[7...** h6!] 8. ♕d2 ♘bd7 9. ♘h3 ♘e5 10. ♘f2 ♗a6 11. b3 ♕c7 12. ♗e2 e6 13. f4 ♘ed7 14. de6 **[14.** 0−0! ed5 **15.** ed5±] fe6 15. ♖d1 ♘b8!! ∞ 16. ♘b5 **[16.** ♕d6 ♕d6 **17.** ♖d6 ♘e8 **18.** ♖d3 h6 **19.** ♗h4 ♖f4] ♗b5 17. cb5

♘e8 18. ♗c4 ♕d7 **[18... ♕f7? 19.** ♘g4! ±**]** 19. ♘g4 **[19.** ♗d5!? ed5 **20.** ♕d5 ♔h8 **21.** ♕a8 ♗c3!?; **21...** ♕b5!?⩲**]** ♗d4 20. h4 ♘g7 21. ♘h6? **[21.** e5! d5 22. ♘f6 ♖f6 **23.** ef6 ♘h5 **24.** ♗d3 ♕f7△ ♘d7⩱**]** ♔h8 22. g4 a6 23. ♕e2?! **[23.** a4!?**]** ab5 24. ♗b5 ♕a7 25. a4 ♘a6 26. ♔f1 ♕b7 **[△** ♘c7**]** 27. ♗d3 ♘b4 28. ♗b5? **[28.** ♔g2 ♘d3△ b5∓**]** e5! 29. h5 ♘e6!−+ 30. ♔g2 **[30.** hg6 ♘f4? **31.** ♘f7 ♖f7 **32.** gf7 ♘e2?? **33.** ♗f6#; **30...** ♘g5! **31.** ♘f5 ♘e4?? **32.** ♕e4! ♕e4 **33.** ♖h7 ♔g8 **34.** ♘h6#; **31...** ♖f5! **32.** gf5 ♘e4 **33.** ♖h7 ♕h7△ ♘g3; **33.** ♕h2 ♘g3−+**]** ♘g5 31. ♖d4 ef4! 32. ♕c4 cd4 33. ♕d4 ♕g7 34. ♕b4 ♕h6 35. hg6 f3 36. ♔g3 ♕g6 37. ♗d3 ♖ae8 38. ♖h5 ♕f6 39. ♕d2 h6 **0 : 1**
[Keene]

102. **R 70/b**

GLIGORIĆ—PLANINC
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 b6 3. ♘c3 ♗b7 4. ♕c2 d5 5. cd5 ♘d5 6. ♘f3 **[6.** e4 ♘c3 **7.** bc3 e5!**]** ♘c3 7. bc3 g6 8. e4 ♗g7 9. ♗b5 c6 **[9...** ♘d7 **10.** 0—0 0—0 **11.** ♗f4 a6 **12.** ♗d3 ♖e8 **13.** ♖ad1 c5 **14.** a4 e6 **15.** ♖fe1 h6±**]** 10. ♗e2 0—0 11. 0—0 ♘d7 12. ♗f4± e6 13. ♗d6 ♖e8 14. ♖ad1 ♘f6 15. e5 ♘d5 16. ♘d2 f6 17. ♗f3 **[17.** c4!**]** fe5 18. ♗e5 **[18.** de5? ♘c3 **19.** ♕c3 ♕d6!**]** ♖f8 19. ♖fe1 ♕d7 20. ♗g7 ♔g7 21. c4 ♘f4 22. ♕c3 ♔g8 23. ♘e4 ♕e7 24. c5! ♖ad8 25. g3 **[25.** ♘d6!**]** ♘d5 26. ♕a3 ♗c8 27. ♗g2 e5!⩱ 28. de5 ♕e5 29. f4 **[29.** ♕a7? ♗g4**]** ♕c7 30. ♘g5 bc5! 31. ♕c5 ♕b6 32. ♕b6 **[32.** ♖c1 ♘b4!**]** ab6 33. ♗d5 ♖d5 34. ♖d5 cd5 35. ♖e7 d4 36. ♔f2 ♗f5 37. ♘h7 ♖d8! **[37...** ♖a8 **38.** g4! ♗g4 **39.** ♔g3△ ♔h4-g5-h6**]** 38. ♘f6 **[38.** g4 d3 **39.** gf5 d2 **40.** fg6 ♖d6!**]** ♔f8 39. ♖e5 d3 40. ♖d5 ♖a8 41. g4 ♔f7 42. gf5 ♔f6 43. fg6 ♖a2 44. ♔e3 ♔g6 45. h4 ♖h2 46. ♔d3 ♖h4 47. ♔e4 ♖h1 48. ♖d6 ♔f7 49. ♖b5 ♖a1 **1/2 : 1/2**
[Gligorić]

103. **R 73/a**

BRAMEYER—ESPIG L.
DDR 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 d6 3. c4 ♘bd7 4. ♘c3 e5 5. ♗g5 ♗e7 **[5...** h6**]** 6. e3 0—0?! **[6...** c6 **7.** ♕c2 ♕a5 — I-№--12/98**]** 7. ♕c2 c6 8. 0—0—0 ♕a5 9. ♗d3 ♖e8 10. g4!± ♘f8 11. ♗f6 ♗f6 12. g5 ♗e7 13. ♖dg1 ♗e6 14. ♔b1 b5 15. d5 cd5 16. cd5 ♗d7 17. ♗h7!? ♘h7 18. g6 fg6 19. ♕g6 ♗f6 20. ♘e4 **[20.** h4△ **21.** ♘g5±**]** ♕d8 21. h4 ♕e7 22. ♘fg5 ♘f8 23. ♘f6 ♕f6 24. ♕f6 gf6 25. ♘e4 ♔h8 26. ♘f6 ♗f5!∞ 27. ♔a1 **[27.** e4 ♘h7!**]** ♘d7 28. ♘e8 ♖e8 29. f3 b4 30. e4 ♗h7 31. b3 ♘c5 32. h5 ♘d3 33. h6? **[33.** ♔b1**]** ♖e7 34. ♖h4 ♖f7 35. ♖h3 ♖f6∓ 36. a3 a5 37. ab4 ab4 38. ♖gg3 ♗g6 39. ♖h2 ♔h7 40. ♖a2 ♔h6 41. ♖a8 ♘e1 42. ♖g8? **[42** ♖b8∓**]** ♔h7 43. ♖d8 **[43.** ♖b8**]** ♘f3 44. ♖h3 ♔g7 45. ♖d7 ♗f7 46. ♖g3 ♔h6 47. ♖b7 ♘d4 48. ♖b6 ♗g6 49. ♖b8 ♔g7 50. ♖b7 ♖f7 51. ♖b8 ♔f6 52. ♖h3 ♗e4 53. ♔b2 ♗d5 54. ♖h6 ♔e7 **0 : 1** **[Malich]**

104. **R 73/b**

ERMENKOV—ESPIG
Varna 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 d6 3. c4 ♘bd7 4. ♘c3 e5 5. e4 **[5.** ♗g5; **5.** g3; **5.** de5**]** ♗e7 6. g3 0—0 7. ♗g2 c6 8. 0—0 ♕c7 9. h3 a6 10. ♗e3?! **[10.** d5; **10.** a4**]** b5!? 11. cb5 ab5= 12. a3 ♗a6 13. ♖e1 c5!∓ 14. de5 de5 15. ♖c1 ♖fd8 16. ♘d5 ♘d5 17. ed5 ♗d6 18. ♔h2 c4 19. h4 ♗b7 20. h5 ♘f6 21. ♘h4 ♗c5 22. ♗g5 ♖a6 23. b4? **[23.** ♖c2∓**]** ♗f2 24. ♖f1 h6!∓ 25. ♗f6 ♖f6 26. ♗e4 ♗d5!−+ 27. ♗d5 e4 28. ♖c3 e3 29. ♖e3 ♗e3 30. ♖f6 gf6 31. ♘f5 ♗g5 32. ♕d4 c3 33. ♕e4 c2 34. ♘h6! ♔h8! 35. ♘f7 ♕f7 36. ♗f7 c1♕ 37. ♕g6 ♖d2 38. ♔h3 ♕c8 **0 : 1** **[Mesing]**

105. **R 74/a**

DŽINDŽIHAŠVILI—ALJBURT
SSSR 1972

1. ♘f3 ♘f6 2. d4 c5 3. d5 b5 4. c4 g6 5. cb5 a6 6. b6!? d6 7. ♘c3 ♗g7 8. e4 ♘bd7 **[8... ♕b6!?]** 9. b7!?± ♗b7 10. ♗e2 0—0 11. 0—0 ♖b8 12. ♗f4 ♕c7 13. ♕d2 ♗c8 14. ♖fe1 ♕a5 15. ♖ab1!± **[15. ♗f1 ♘h5!△ ♖b2]** ♘b6 **[15... ♘h5 16. ♗g5 ♖b2 17. ♕b2 ♗c3 18. ♗d2+—]** 16. e5! ♘h5 17. ♗h6 ♗g4?! **[17... ♗f5!?]** 18. ♗g7 ♘g7 19. ed6 ed6 20. b4! cb4 21. ♘e4 f5 **[21... ♘d7 22. ♘d4 ♗e2 23. ♘c6+—]** 22. ♕h6! ♘e8 23. ♘fg5 ♖b7 24. ♘e6+— ♖ff7 25. ♗g4 fg4 26. ♘d8 ♘d5 27. ♘b7 ♖b7 28. ♘c5 ♖e7 **[28... ♖b8 29. ♘d7+—]** 29. ♘e6 ♘g7 30. ♘g7 ♖g7 31. ♖e8 ♔f7 32. ♖be1 ♕a2 33. ♕g5 **1 : 0**
[Gufeljd]

106. **R 74/a**

HOLM—PYTEL
Polanica Zdruj 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb5 a6 5. ba6 ♗a6 6. ♘c3 d6 7. ♘f3 g6 8. e4 ♗f1 9. ♔f1 ♗g7 10. g3 **[10.** h3!? I-№-9/88**]** 0—0 11. ♔g2 ♘bd7 **[11... ♕b6 12.** ♖e1 ♘a6 — I-№-14/134**]** 12. ♖e1 **[12.** h3!? I-№-13/120, 14/139**]** ♘g4 **[12... ♕c7** — I-№-14/137; **12... ♕b6** — I-№-9/87, 12/100; **12... ♕b8** — I-№-11/71**]** 13. ♖e2! ♕c7 **[13... ♕a5** — I-№-14/130**]** 14. ♖c2 ♖fb8 15. h3! ♘ge5 16. ♘e5 ♘e5 17. ♕e2± ♕b7 18. f4 ♘d7 19. ♗d2 ♕a6 20. ♕f3 e6?! **[20... ♘b6!?]** 21. de6 fe6 22. ♖d1 ♕c6 23. ♗c1 ♖b4 24. e5! d5 25. b3 ♖f8

(diagram)

26. ♘d5!! ed5 27. ♕d5 ♕d5 28. ♖d5 ♖d4 29. ♖d2! ♘b6 30. ♖c5 ♖d2 31. ♗d2+— ♖c8 32. ♖c8 ♘c8 33. ♗b4 h5 34. a4 ♔f7 35. ♔f3 h4 36. gh4 ♔e6 37. ♔e4 ♔d7 38. ♗c5 ♔c6 39. b4 ♘b6 40. ♗b6 ♔b6 41. h5 gh5 42. f5 ♗f8 43. b5 ♔c5 44. f6 **1 : 0** **[Sokolov]**

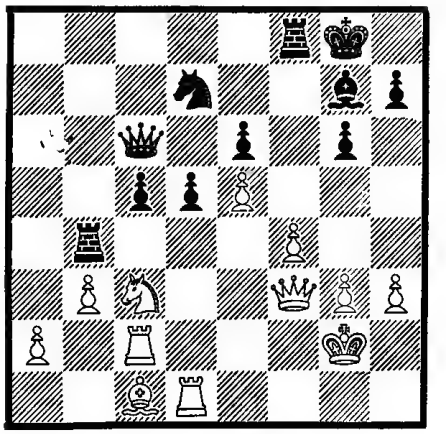

107. **R 74/a**

PEEV—ALJBURT
Lublin 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. a4!? bc4?! **[4... b4!?]** 5. ♘c3 d6 6. e4 ♗a6 7. f4!? e6 **[7... ♘bd7 8. ♘f3 ♕b8 9. ♕e2 ♕b7 10.** g3 e5 **11.** de6 fe6 **12.** e5! ♘d5 **13.** ♘d5 ♕d5 **14.** ed6 0—0—0 **15.** ♗g2 ±**]** 8. ♘f3! ed5 9. e5 de5 10. fe5 ♘e4 11. ♕d5 ♕d5 12. ♘d5± ♔d7 13. ♗f4 ♔c6 14. ♖d1 ♘d7 15. e6! fe6 16. ♘c7 e5 17. ♘a6! ef4 18. ♗c4 ♘df6 19. ♘e5 ♔b7 20. ♘f7 ♖g8 21. ♘d8 ♔b6 22. a5! ♔a5 23. ♗g8 ♘g8 24. ♘c7 ♖c8 25. ♘ce6+— ♗e7 26. 0—0 g5 27. ♖d7 ♔b4 28. ♖c1 ♘d6 29. ♘f7!! ♘b5 **[29... ♘f7 30. ♖b7+—]** 30. ♘fg5 ♗f6 31. ♘e4 c4 32. ♘f6 ♘f6 33. ♖f7 ♘d5 34. ♘f4 ♘f4 35. ♖f4 ♔b3 36. g4 a5 37. g5 a4 38. h4 c3 39. bc3 ♘c3 40. ♔g2 a3 41. ♖f7 ♔b2 42. ♖cf1 h6 43. g6 ♖c4 44. g7 ♖g4 45. ♔h3 h5 46. ♖7f2 **[46... ♔b3 47. ♖g2+—]**
1 : 0 **[Sokolov]**

108. **R 74/a**

FILIP—JANATA
ČSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. a4!? N bc4 5. ♘c3 d6 6. e4 g6 7. ♗c4 ♗g7 8. ♘f3 ♘fd7?! **[8... ♗g4!?△ ♘bd7]** 9. 0—0 ♘a6 10. ♗f4 0—0 11. ♕d2 ♖e8? **[11... f6!?]** 12. ♖fe1 ♘c7 13.

e5!± ♘b6 14. ♗a2 ♗a6 15. ♗h6 ♘c4 16. ♗c4 ♗c4 17. ♗g7 ♔g7 18. ♖e4 ♗b3 19. ♖h4 h5? **[19... ♖h8 20.** ♖a3 c4 **21.** ed6! ed6 **22.** ♘e4+− **]**

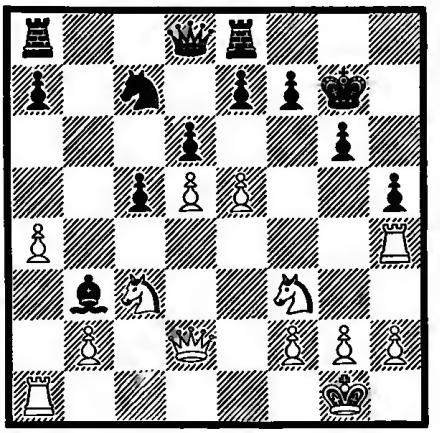

20. ♖h5!+− ♖h8 **[20... gh5 21.** ♕g5 ♔f8 **22.** ♕h6 ♔g8 **23.** ♘g5+− **]** 21. ♖h8 ♕h8 22. ed6 ed6 23. ♘e4 ♔g8 24. ♘d6 ♘d5 **[24... ♗d5 25.** ♘b5+− **]** 25. ♖a3 ♕f6 26. ♘f7 ♖b8 27. ♘7e5 ♕f5 28. ♖b3 ♕b1 29. ♘e1 ♖b3 30. ♕d5 ♔g7 31. ♔f1 **1 : 0 [Marić]**

109. **R** 74/**a**

PYTEL—GHEORGHIU

Bucuresti 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5!? **[3... e5; 3... e6; 3... g6]** 4. cb5 a6 5. ba6 ♗a6 6. g3 **[6.** ♘c3 d6 7. e4 ♗f1 **8.** ♔f1 g6 **9.** h3 ♗g7 **10.** ♔g1 0—0 **11.** ♔h2△ ♖e1±**]** d6 7. ♗g2 g6 8. b3!? **[8.** ♘c3 0—0 **9.** ♘f3 ♘bd7 **10.** 0—0 ♕b6!=**]** ♗g7 9. ♗b2 0—0 10. ♘h3 ♕b6 **[10...** ♘bd7 **11.** ♗c3 ♘b6 **12.** ♘f4∞**]** 11. ♕d2 ♘bd7 12. 0—0 ♕b4! 13. ♗c3! **[13.** ♕b4? cb4 **14.** ♘bd2 ♖fc8!∓**]** ♘e4! 14. ♗e4 **[14.** ♗b4 ♘d2 **15.** ♘d2 ♗a1 △ cb4—+**]** ♕e4 15. ♗g7 ♔g7 16. ♘c3 ♕d4 **[16... ♕b4!]** 17. ♖fd1 ♕d2 18. ♖d2 ♖fb8± 19. ♘f4 ♘e5! 20. ♖b1 ♖a7 21. f3 **[△ 22.** ♔f2**]** ♖ab7! 22. ♖dd1 c4

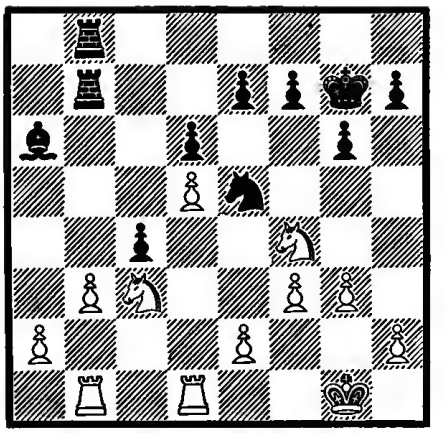

23. bc4 ♗c4 24. ♖b7 ♖b7 25. ♖d2 ♗a6! **[△ 26... ♘c4]** 26. ♔f2 ♖c7! 27. ♘d1 **[27.** ♖c2!?**]** ♖c1 28. ♘e3 ♖c3 29. ♖c2 ♖a3 30. h4 ♖a4! 31. ♘fg2 ♘c4 32. ♖c3 ♔f8! **[32... ♘e3 33.** ♖e3! ♔f8 **34.** a3 ♗c4 **35.** ♘f4 ♖a5±**]** 33. ♘c2 ♘b6 34. ♘f4 ♗c4! 35. e4 ♖a2 36. ♔e3 ♖a4 37. ♖a3 ♖a3 38. ♘a3 ♗a6 39. ♔d4 ♘d7 40. ♘d3 ♗d3 41. ♔d3 **[41...** e6 **42.** ♘b5 ♔e7**]** **1/2 : 1/2 [Gheorghiu]**

110. **R** 74/**a**

BUKIĆ—BOGDANOVIĆ

Jugoslavija 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb5 a6 5. ba6 d6 6. g3 g6 7. ♗g2 ♗g7 8. ♘h3!? 0—0 9. 0—0 ♘a6 10. ♘f4 ♕b6 11. ♘a3 ♘b4 12. ♗d2 ♘g4 13. h3 ♘e5 **[13... ♗b2? 14.** ♘c4**]** 14. ♗c3 ♗d7 15. ♕d2 **[15.** ♗e5 de5!**]** ♖fb8 16. ♘d3!? **[16.** ♖fc1 ♕a6!∞**]** ♘bd3 **[16...** ♘ed3 **17.** ed3△ ♘c4**]** 17. ed3 ♕a6 18. ♘c4! **[18.** ♗e5 ♗e5 **19.** ♘c4 ♗f6=**]** ♘c4 19. dc4 ♕c4 20. ♖fe1± ♖a2?! **[20...** ♖e8 **21.** ♖e4±**]** 21. ♖a2 ♕a2 22. ♗g7 ♔g7 23. ♖e7 ♗e8 **[23... ♖b2? 24.** ♕c3**]** 24. ♕c3 ♔g8 **[24...** ♔f8 **25.** ♖e2±**]** 25. ♕f6 ♕a6 **[25... ♕b2? 26.** ♖e8**]** 26. h4 ♕b6

(diagram)

27. ♗h3! **[27... ♕d8 28.** ♗e6+−; **27...** ♔f8 **28.** ♗d7!+−**]** **1 : 0 [Bukić]**

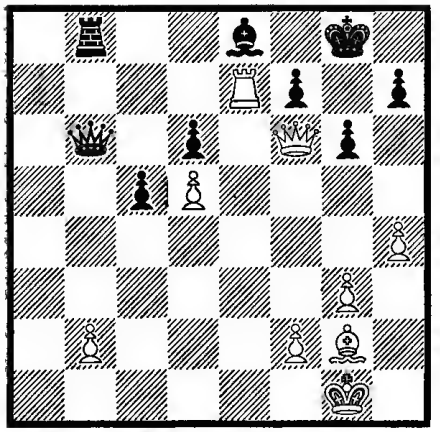

111. **R 74/a**

PODGAJEC—ŠEREŠEVSKI
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb5 a6 5. ba6 ♗a6 6. ♘c3 d6 7. ♘f3 **[7.** e4 ♗f1 **8.** ♔f1 g6 **9.** ♘ge2 ♗g7 **10.** h3 0—0 **11.** ♔g1△ ♔h2⩲**]** ♘bd7 8. e4 ♗f1 9. ♔f1 g6 10. g3 ♗g7 11. ♔g2 0—0 12. ♕e2 **[12.** ♖e1 — I-№-11/71; **12.** h3 — I-№-13/120**]** ♕b8 **[12...** ♕a5 — I-№-12/101**]** 13. h3 ♕b7! 14. ♖d1 ♖fb8 **[14...** ♖a6!?△ **15.** a4 ♖fa8**]** 15. ♖b1 **[15.** a4 (△ ♘b5) ♕a6⩲**]** ♘e8 16. ♗d2 ♘c7 **[16...** ♗c3!? **17.** ♗c3 ♖a2 **18.** e5∞**]** 17. a3?! **[17.** ♗e1△ b3**]** ♕a6 18. ♕a6 ♖a6 19. ♖dc1 ♔f8 20. ♗f4? **[20.** b4 ♗c3 **21.** ♗c3 ♖a3 **22.** ♗d2=**]** f5! 21. ef5 gf5 22. ♘h4 **[22...** ♗c3 **23.** ♖c3 ♘d5 **24.** ♖f3 ♘f4 **25.** ♖f4 e6 **26.** g4 ♖a3 **24.** gf5 e5∓**]** **1/2 : 1/2**
[Boleslavski—Kapengut]

112. **R 74/a**

KRAIDMAN—DAMJANOVIĆ
Netanya 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb5 **[4.** ♕c2 bc4 **5.** e4 d6 **6.** f4 g6 **7.** ♘f3⩲**]** a6 5. ba6 ♗a6 6. ♘c3 d6 7. ♘f3 g6 8. ♘d2 **[8.** e4**]** ♗g7 9. e4 ♗f1 10. ♘f1 ♕a5?! 11. ♘d2 ♘fd7?! 12. ♕c2 ♕a6 13. a4 0—0 14. ♘b5 ♕b7 15. ♘c4 ♘a6 16. 0—0 ♘b4 17. ♕b3 f5 18. ♗g5 ♘e5 19. ♘e5 ♗e5 20. ♗d2? fe4! 21. ♗b4 cb4 22. ♕b4 ♖f4!! 23. g3 ♕d7 24. ♕d2 ♕h3 25. ♖a3! ♖f3 26. ♕c2 ♖c8 27. ♕e2 **[27.** ♕e4 ♖f2! **28.** ♔f2 ♕h2 **29.** ♔e3 ♖c2∓ **30.** ♘c3 ♕d2 **31.** ♔f3 ♗c3 **32.** ♕e6 ♔h8 **33.** ♕c8 ♔g7 **34.** ♖c3 ♕e2—+**]** ♖f5 28. f4 ef3 29. ♖af3 ♕g4 30. b3 ♖f6 31. ♔g2 ♕b4 32. ♘a7 ♖c3 33. ♘c6 ♕b3 34. ♘e7 ♔g7 35. ♖f6 ♗f6 **[35...** ♖g3? **36.** ♔h1+—**]** 36. ♕g4 ♗e7 37. ♕e6 ♖c2 38. ♔h1 ♖c7 39. ♖f7 ♔h8 40. ♔g2 ♕c2 41. ♔h3 ♕d1 42. ♖e7 ♕f1?? **[42...** ♕h5 **43.** ♔g2 ♖c2—+**]** 43. ♔h4 ♕c1?? **[43...** ♖e7**]** 44. ♕f6 **1 : 0**
[Damjanović]

113. **R 74/a**

KORČNOJ—QUINTEROS
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 d6 4. g3 g6 5. ♗g2 ♗g7 6. ♘f3 b5 7. cb5 a6 8. ba6 0—0 9. ♘c3 ♗a6 10. 0—0 ♘bd7 11. ♕c2 ♕b6 12. ♖b1 ♖fb8 13. b3⩲ ♘e8?! **[⌓ 13...** ♘g4! **14.** ♗b2 c4 **15.** bc4 ♗c4 **16.** ♗a1 ♕a6⩲**]** 14. ♘d2 ♕a5 15. ♗b2 c4 16. ♖fc1 ♘e5 17. ♗a1 ♖b4 18. bc4! ♘c4 19. ♖b4 ♕b4 20. ♘c4 ♗c4

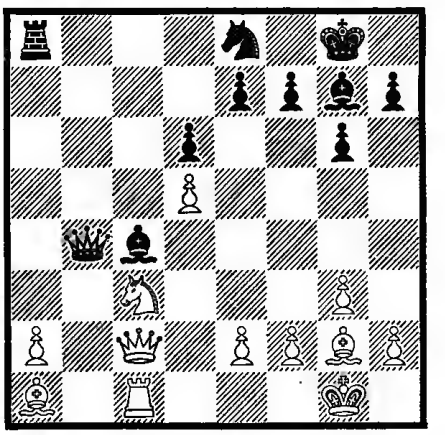

21. ♗h3! **[△** ♗d7, ♗c6**]** ♘c7 22. e4 ♗d4? **[⌓ 22...** ♘a6 **23.** ♗d7 ♘c5 **24.** ♗c6 ♗d3**]** 23. ♗d7 ♘a6 24. ♗c6 ♖a7 25. ♖b1! ♕a5 **[25...** ♕c5 **26.** ♘a4; **25...** ♕a3 **26.** ♘b5 ♗b5 **27.** ♗d4 ♗d3 **28.** ♕b3⩲**]** 26. ♘b5! ♗a1 **[26...** ♗b5 **27.** ♗d4 ♖c7 **28.** ♗c3 ♕a4 **29.** ♕a4 ♗a4**]** 27. ♕c4 **1 : 0** **[Kotov]**

114. **R 74/a**

SPASOV—TRINGOV
Varna 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb5 a6 5. ba6 ♗a6 **[5... e6 — I-№-14/133]** 6. ♘c3 g6 7. ♘f3 ♗g7 8. ♘fd2 **[8.** e4 ♗f1 **9.** ♔f1△ h3, ♔g1, ♔h2**]** 0—0 9. e4 ♗f1 10. ♘f1 ♕a5 11. ♗d2 d6 12. ♘e3 ♘bd7 13. 0—0 ♕a6 14. ♕c2 c4!∓ 15. ♘e2 ♘c5 16. ♘g3 ♖fc8 17. ♗c3 ♕a4 18. f3 **[18.** b3! ab3 **19.** ab3 ♕b3 **20.** ♖a8 ♖a8 **21.** ♕b3 ♘b3 **22.** ♖b1 ♘c5 **23.** f3=**]** ♕c2 19. ♘c2 ♘a4 20. ♘e2?! **[20.** ♗d4 ♖ab8 **21.** b3∓**]** ♘c3∓ 21. bc3 ♘d7 22. ♘e3 ♘c5 23. ♘c4 ♘a4 24. ♘e3 ♘c3 25. ♘c3 ♖c3!—+ 26. ♘g4 ♗d4 27. ♔h1 ♖c2 28. ♖ad1 **[28.** ♖ac1? ♖c1 **29.** ♖c1 h5**]** ♗c5 29. ♖c1 ♖d2 30. e5 ♖aa2 31. ed6 ed6 32. ♖a1 ♖g2 33. ♖a2 ♖a2 34. ♘f6 ♔g7 35. ♘e4 ♖c2 36. ♖b1 f5 37. ♖b7 ♔h6 38. ♘f6 ♔g5 39. ♘h7 ♔h4 40. f4 ♔g4 41. h4 ♗e3 **0 : 1** **[Mesing]**

115. **R 74/a**

LOMBARD—DIEZ DEL CORRAL
Schweiz — España 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. ♘d2!? d6 **[4... ♕a5 5.** b4!? ♕b4 **6.** ♖b1 ♕a4 **7.** ♕a4 ba4 **8.** e4**]** 5. e4 bc4 6. ♘e2 g6 7. ♘c3 ♗g7 8. ♘c4 0—0 9. ♗e2 ♗a6 10. 0—0 ♘bd7 11. ♗g5 ♖b8 12. ♕c2 ♗c4 13. ♗c4 ♘e8? **[13... ♘e5!? 14.** ♗e2 c4 **15.** f4 ♘d3**]** 14. ♖ae1 ♘c7 15. f4 **[△ 16.** e5 de5 **17.** d6±**]** ♖b4 16. b3 ♘b6 17. a3± ♗d4 18. ♔h1 ♘c4 19. ab4 ♘e3 20. ♖e3 ♗e3 21. ♕d3! cb4 22. ♘e2!± ♗c5 23. ♗h6 ♖e8 24. f5 f6 **[24...** e5 **25.** de6! fe6 **26.** fg6 hg6 **(26...** e5 **27.** ♕c4+—**) 27.** e5! ♔h7 **28.** ♖f7+—**]** 25. fg6 hg6

(diagram)

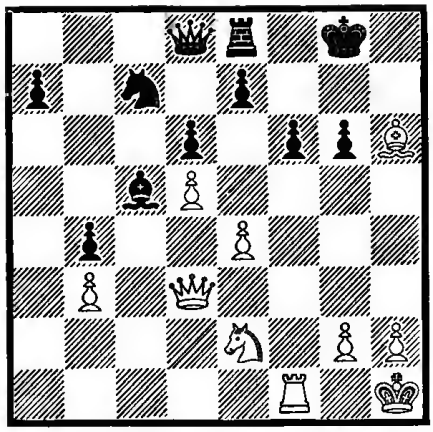

26. e5!+— ♔h7 **[26...** f5 **27.** ♖f5! gf5 **28.** ♕f5+—**]** 27. ♘f4! ♖g8 **[27...** f5 **28.** ♘g6 ♔g6 **29.** ♖f5+—**]** 28. ♖f3!? **[28.** ♕h3! ♖h8 **29.** ef6 ef6 **30.** ♘g6! ♔g6 **31.** ♕g4+—**]** ♔h6 29. ♖h3 ♔g7 30. ♕g6 ♔f8 31. ♕h6 ♔e8 32. e6! ♘e6 33. de6? **[33.** ♕h5! ♔d7 **34.** de6 ♔c8 **35.** ♕f7! ♖f8 **36.** ♘g6!+—**]** ♕a5! ∓ 34. ♕g6! ♔d8 35. ♕g8? **[35.** ♕b1∓**]** ♔c7—+ 36. g3 ♕a1 37. ♔g2 ♕g1 38. ♔f3 ♕d1 39. ♔g2 **[39.** ♔e4 ♕c2—+**]** ♕c2 40. ♔f3 f5! 41. ♘d5 ♔b7 42. ♘e3 ♕e4 **0 : 1** **[Marić]**

116. **R 74/b**

KUZMIN—TALJ
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 ♗g7 5. e4 0—0 6. ♘f3 d6 7. ♗e2 e5 8. 0—0 ♘e8 9. a3 ♕e7 10. b4 ♘bd7? **[⌓ 10...** ♘a6 **11.** ♖b1 f5 **12.** ♘g5 h6 **13.** ♘e6 ♗e6 14. de6 ♕e6 **15.** ef5 gf5 **16.** ♘d5**]** 11. ♖b1 h6 12. g3!± f5 13. ♘h4 ♕f6 14. ef5 gf5 15. ♗b2 b6 16. ♗d3 e4? **[⌓ 16...** ♕f7**]** 17. ♘e4 ♕b2 18. ♖b2 fe4 19. ♗e4! ♗b2 20. ♗h7? **[20.** ♕c2 ♗f6 **21.** ♗h7 ♔h8 **22.** ♘g6 ♔g7 **23.** ♘f8 ♘f8 24. ♗f5+—**]** ♔h7 21. ♕c2 ♔g8 22. ♕b2 ♘g7 23. ♖e1 ♘e5 24. ♕c3 ♗f5 25. f4 ♘g6 26. ♘f5 ♖f5 27. bc5 bc5 28. ♕a5 ♖f7= 29. ♕a6 ♖d8 30. ♕b5 ♘e7 31. ♕a5 ♖d7 32. ♖b1 ♘gf5 33. ♖b8 ♔g7 34. ♕c3 ♘d4 35. ♕e3 ♘g6 36. ♕e8 ♘f8 37. ♕c8 h5 38. ♖b2 ♖de7 39. ♕d8 ♘f5 40. ♔f2 ♘g6 41. ♖e2!= ♖f8 42. ♖e7 ♘ge7 43. ♕d7 ♖f7 44. ♕d8 ♔h7 45. a4 ♘g8? 46. ♕g5!± ♘g7 47. h3 ♘e7 48. g4 ♘g6 49. f5 ♘e5 50. ♔e2! hg4 51. hg4

♘e8 52. ♕d8 ♖f8 53. g5 ♔g8 54. ♕e7 +— ♘g7 55. f6 ♘h5 56. ♔d1! ♘g6 57. ♕a7 ♘e5 58. ♕e7 ♖f7 59. ♕d6 ♘c4 60. ♕h2 ♘f6 61. gf6 ♖f6 62. ♕h4 ♘e3 63. ♔e2 **1 : 0 [Kotov]**

117. **R 74/c**

O'KELLY R.—PENROSE

England 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e5 4. ♘c3 d6 5. e4 ♗e7 6. ♕d3!? N 0—0 7. g3 ♘a6?! **[7... ♘e8△ f5]** 8. h4 ♘c7 9. a4 ♘a6? **[9... a6!?; 9... ♘fe8!?]** 10. ♗h3± ♘b4 11. ♕e2 ♗h3 12. ♘h3 ♕d7 13. ♔f1 ♘e8 14. ♔g2 f5?? **[14... ♘c7!]** 15. ef5 ♕f5 16. ♘e4 ♘f6 17. ♘hg5+— h6 18. ♘f6 ♖f6 19. ♘e4 ♖f7 **[19... ♖g6? 20. h5+—]** 20. ♖a3! ♖af8 21. g4! ♕d7 **[21... ♕g6 22. h5+—]** 22. g5 ♔h7 23. ♖g3 ♖f5 24. gh6 g6 **[24... gh6 25. ♕g4+—]** 25. h5 g5 26. ♗g5 ♗g5 27. ♘g5 ♔h6 28. ♘e4 ♖f4 29. ♖g6 ♔h7 30. ♘g5 ♔h8 31. ♖h6 **[31... ♔g8 32.** ♘e6 ♖f2 33. ♕f2 ♖f2 34. ♔f2△ ♖g1+—; **31... ♔g8 32.** ♘e6 ♖8f6 33. ♖f6 ♖f6 34. ♕g4 ♔h8 **35.** h6 ♖f7 **36.** ♕g7! ♖g7 **37.** hg7; **34.** ♕g4 ♔h7 **35.** ♕g6! ♖g6 **36.** hg6 ♔g8 **37.** g7+—**]** **1 : 0 [Keene]**

118. **R 74/c**

HORT—CIOCALTEA

Budapest 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e5 4. ♘c3 d6 5. e4 ♗e7 6. g3 0—0 **[6... b5!?]** 7. ♗g2 a6 8. a4 ♘e8 9. ♘ge2 ♘d7 10. 0—0 g6 **[10... b6!?]** 11. ♗h6 ♘g7 12. ♕d2 f5 13. h3 ♖f7!? N 14. a5 **[14.** ♖ae1**]** ♖b8 15. b3 b6 16. ab6 ♖b6 17. ♖ab1 ♘f6∞ 18. ♖b2 ♘e4?! 19. ♘e4 fe4 20. g4± ♗f6 21. ♗e4 ♖fb7 22. ♖fb1 ♘e8 23. ♗e3 ♗e7 24. ♘g3 ♗h4?! **[24... ♖b4 25.** ♕c1△ ♗d2±**]** 25. b4 ♖b4 26. ♖b4 cb4 27. ♖b4 ♕a5? **[27... ♖b4 28.** ♕b4 ♗d7 **29.** c5 a5 **30.** ♕a3 dc5 **31.** ♗c5 a4 **32.** d6 ♘f6 **33.** ♗c2±**]** 28. ♖b7 ♕d2 29. ♗d2 ♗b7 30. ♗c2!+— ♗g3 **[30... ♗e7 31.** ♗b4**]** 31. fg3 ♔f7 32. g5! ♗c8 33. g4 ♗d7 34. ♔f2 ♔e7 35. ♗a5 ♗c8 36. ♔e3 ♗d7 37. ♗b6 ♗c8 38. ♔e4 ♗d7 39. ♗b3 ♗c8 40. c5 ♗d7 41. c6 ♗c8 42. ♗c4 ♘g7 43. ♔d3 **[△** ♔c3-b4-a5**]** ♘e8 44. ♔c3 **1 : 0 [Hort]**

119. **R 75/c**

DONNER—PLANINC

Wijk aan Zee I 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♘c3 ed5 5. cd5 d6 6. ♘f3 g6 7. ♘d2 **[△ 8.** ♘c4**]** ♗g7 **[7... ♘bd7 8.** ♘c4 ♘b6 **9.** e4 ♘c4 **10.** ♗c4 ♗g7 **11.** 0—0 0—0=**]** 8. ♘c4 0—0 9. ♗f4 b6!? **[9... ♘e8]** 10. ♗d6 **[10.** ♘d6? ♘h5 **11.** ♘c8 ♘f4 —+**]** ♖e8 11. ♗g3 ♘e4 12. ♘e4 ♖e4 13. e3 b5! 14. ♘d6 ♖b4 15. ♗b5 ♗f8 **[15... ♗b2? 16.** 0—0! ♗a1 **17.** ♕a1+—**]** 16. ♗c6 ♗a6! **[16... ♘c6 17.** dc6 ♗a6 **18.** ♕d5 ♗d6 **19.** ♗d6 ♕a5 **20.** ♕d2 ♖d8≌**]** 17. ♗a8? **[**⌓ **17.** ♕d2 ♘c6 **18.** dc6 ♕f6 **19.** ♕c3 ♕e6 **20.** ♖d1≌**]** ♖b2 18. ♕a4? **[**⌓ **18.** ♘e4**]** ♕f6!—+ **[△ 19... ♕c3]** 19. ♖c1 ♗d6 20. f4 ♕f5 21. e4 ♖e2 22. ♔d1 ♕h5 **0 : 1 [Trifunović]**

120. **R 75/c**

LENGYEL—TATAI

Madonna di Campiglio 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♘c3 ed5 5. cd5 d6 6. ♘f3 g6 7. ♗f4 a6 **[7... ♗g7 8.** ♕a4 — I-№-14/142**]** 8. a4 ♗g7 9. e4 0—0 10. ♘d2 ♘h5 11. ♗e3 ♘d7 12. g4 **[12.** ♗e2**]**

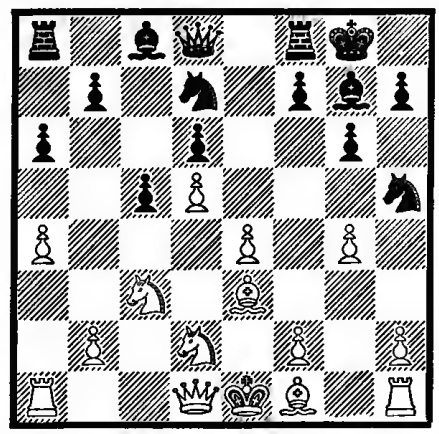

12... ♗d4! 13.♕♗d4 **[13.** gh5? ♗e3 **14.** fe3 ♕h4 **15.** ♔e2 ♘e5⩲**]** cd4 14. gh5 dc3 15. bc3 ♘e5 16. ♕e2 ♗g4 17. ♕e3 ♗h5 18. f4 ♘g4 19. ♕g3 f5∓ 20. ♗h3 ♖c8? **[20...** ♕b6∓ **21.** ♖b1 ♕c5 **22.** ♖b7 ♖ab8**]** 21. ♗g4 ♗g4 22. 0—0 ♕b6 23. ♖f2 ♕b2 24. ♖b1 ♕c3 25. ♖b7 ♖f7 26. ♕c3 ♖c3 27. ♖b6 fe4? **[27...** ♗h3!**]** 28. ♘e4 ♖d3 29. h3 ♗h3 30. ♖d6 ♖e7 31. ♘g5 ♖d1 **[31...** ♗f5!=**]** 32. ♔h2 ♗f5 33. ♘f3 ♖e4 **[33...** ♖d7=**]** 34. ♖b2 ♖f4 35. ♖b7 ♗e4 36. ♘g5 ♖f2?⊕ **[36...** ♗d5=**]** 37. ♔g3 ♖g2 38. ♔f4 ♖f1 39. ♔e4 ♖g5 40. ♖d8 ♖f8 41. ♖d7 ♖e8 42. ♔d3 ♖f5 43. d6 ♖e6 44. ♔d4 h5 45. ♖d8 ♖f8 46. ♖f8 ♔f8 47. ♔d5 ♖e1 48. ♖b8 ♔f7 49. d7 ♖d1 50. ♔c6 ♖c1 51. ♔b7 **1 : 0 [Matanović]**

121. **R 75/c**

BAGIROV—SAVON
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♘c3 ed5 5. cd5 d6 6. ♘f3 g6 7. ♗g5 h6 8. ♗h4 ♗g7 9. ♘d2 g5 10. ♗g3 ♘h5 11. e3 ♘g3 12. hg3 ♘d7 13. ♘c4 ♘e5 **[13...** ♘b6 **14.** ♘b6 ♕b6 **15.** ♗b5 ♔f8 **16.** ♕c2!⩲**]** 14. ♘e5 ♗e5 15. ♕c2 **[15.** ♗b5 ♔f8 **16.** ♗d3**]** a6 16. a4 ♗g7 17. ♗d3 ♕e7 18. a5 0—0 19. ♗h7 ♔h8 20. ♗f5 ♕e5 21. g4= ♖b8 22. ♘a4?! **[22.** ♖a4 b5 **23.** ab6 ♖b6 **24.** ♗c8 ♖c8 **25.** ♖e4 ♕f6 **26.** ♖h3 ♖cb8 **27.** ♖f3 ♕d8∓; **22.** ♗c8 ♖fc8 **23.** ♕f5 ♕f5 **24.** gf5 b6 **25.** ♔d2 ba5 **26.** ♔c2=**]** ♕d5 23. ♘b6 ♗f5! 24. gf5 **[24.** ♕f5 ♕f5 **25.** gf5 ♗b2 **26.** ♖a2 ♗c3 **27.** ♔e2∞**]** ♕g2 25. 0—0—0 ♕f3! 26. ♘d5 **[26.** ♘d7 ♖fd8 **27.** ♘b8 ♖b8△ b6∓**]** ♖fe8! **[26...** f6 **27.** e4 ♖fe8 **28.** ♖he1△ ♖e3, ♘c7-e6⩲**]** 27. f6 ♗f8 28. ♖hg1 **[28.** ♖h2 ♖e4 **29.** ♖dh1 ♖h4 **30.** ♖h4 gh4 **31.** ♕d1 ♕f2 **32.** ♕h5 ♕g2 33. ♖h4 ♕g6∓**]** ♖e5 29. ♖g3 ♕f5 30. ♕f5 ♖f5 31. f3 ♖e8 32. e4 ♖fe5 33. ♔c2 ♖8e6? **[33...** ♔h7**]** 34. ♖d3 ♖e8 35. ♖b3 ♖b8 36. ♔d3 ♔h7 37. ♘b6? **[37.** ♖b6 ♔g6 **38.** f4 ♖d5 **39.** ed5 ♔f6 **40.** fg5 hg5 **41.** ♔e2△ ♖gb3∞**]** ♖d8 38. ♘c4 ♖e6 39. ♖b7 d5!∓ **[39...** ♖f6 **40.** ♘e3**]** 40. ed5 **[40.** ♖f7? ♔g6 **41.** ♖f8 dc4**]** ♖d5 41. ♔c2 ♖f6 42. ♘b6 ♖d8 43. ♖a7 ♗d6 44. ♖g2 ♗b8 45. ♖a6 ♗c7 46. ♖a7 ♗b6 47. ab6 ♖b8 48. ♖c7 ♖bb6 **0 : 1 [Bagirov]**

122. **R 75/c**

TUKMAKOV—ŽIDKOV
SSSR 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 c5 4. d5 ed5 5. cd5 d6 6. ♘c3 g6 7. ♘d2 **[7.** ♗g5 ♗g7 **8.** e4 h6 **9.** ♗h4 g5 **10.** ♗g3 ♘h5 **11.** ♗b5 ♔f8∞**]** ♗g7 **[7...** ♘d7**]** 8. ♘c4 0—0 9. ♗f4⩲ ♘e8 10. ♕d2 ♗c3!? 11. bc3 **[11.** ♕c3 b5 **12.** ♘d2 b4∞**]** b5 12. ♘b2 f5 13. a4 ♕a5 14. e3 ♗a6 15. ♗e2 b4 16. c4 ♘d7 17. 0—0 ♘ef6 18. f3 ♕c7 19. h3 ♘h5 20. ♗h2 ♖ae8 21. ♖ae1 ♖f7 22. g4⩲ ♘g7 23. ♖f2 ♘f6 24. ♗d3 ♗c8 25. ♖g2? **[25.** e4!△ ♕f4**]** ♕e7 26. g5? ♘fh5 27. f4 ♕c7 28. ♖ge2 **[△** e4**]** ♖fe7 29. ♕c2 ♗d7 30. ♔g2 ♕d8 31. h4 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

123. **R 76/a**

MAROVIĆ—RODRIGUEZ O.
Cienfuegos 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. d4 c5 4. d5 ed5 5. cd5 d6 6. ♘f3 g6 7. g3 ♗g7 8. ♗g2 0—0 9. 0—0 ♗g4?! 10. ♖e1⩲ ♗f3 11. ♗f3 a6 12. a4 ♘bd7 13. a5 ♖e8 14. ♗g2 ♕c7 15. h3 ♖ab8 16. e4?! **[16.** ♕c2**]** b5 17. ab6 ♖b6 18. f4 c4 19. ♖a4 a5! 20. ♖e2? **[20.** ♖a5=**]** ♖b4 21. ♔h2 ♘c5 22. ♖a2 ♘d3 23. ♘a4 ♘fd7 24. ♗d2 ♘b2 25. ♘b2 ♖b2 26. ♗a5 ♖e2 27. ♕e2 ♕c5 28. ♗e1! ♘b6 29. ♖a5?⊕ **[⌓ 29.** e5 de5 **30.** ♗f2**]** ♕c7—+ 30. ♗f2 c3 31. ♕c2 ♘c4 32. ♖a7 ♕b8 33. e5 de5 34. d6 ♘d6 35. ♕c3 ♘b5 **0 : 1 [Marović]**

124. **R 76/b**

PEEV—SPASOV
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 c5 4. d5 ed5 **[5... b5!?]** 5. cd5 d6 6. ♘c3 g6 7. g3 ♗g7 8. ♗g2 0—0 9. 0—0 a6 10. a4 ♘bd7 11. ♘d2 ♖e8 **[11... ♖b8 12.** ♘c4 ♘e8 **13.** h3 ♘b6 **14.** ♘a3?!**]** 12. ♘c4 ♘e5 13. ♘a3 ♖b8 14. h3 ♘h5 15. ♗d2 **[15.** e4!**]** f5! 16. e3 **[16.** e4? f4!**]** ♗d7 17. ♕e2 ♘f7 18. ♕d3 g5 19. ♕e2 ♘f6 **[19... g4!]** 20. f4! b5! 21. ab5 ab5 22. ♘ab5 ♘e4!? 23. ♗e4 fe4 24. ♔h2 gf4 25. ef4 **[25.** gf4? ♕h4!**]** ♖b6⩱ 26. ♗c1 ♘h6 27. ♘a3 **[27.** ♘a7**]** ♘f5 28. ♕g2! ♖b3! 29. ♘ab1 **[29.** ♘e4? ♖e4!**]** ♖b4 30. ♖a6? ♖d4 31. ♖e1 ♖d3 32. ♘e2 ♗b5 33. ♖a3 ♗c4!∓ 34. ♘bc3 ♕e7 35. ♖a4 ♗c3 36. ♘c3 ♖d4?! **[36... ♖g3!** 37. ♕3g ♘g3 **38.** ♖c4 ♔h8! —+**]** 37. ♗e3 ♗d3! 38. ♖aa1 **[38.** ♗d4 cd4—+**]** ♖b4 39. ♖ad1 ♘d4 40. ♗d4 ♖d4 41. ♖e3! ♖b8 42. g4 ♖bb4 43. ♖de1 ♔f8 **[43... ♕b7 44.** ♘e4 ♗e4 **45.** ♖e4 ♖e4 **46.** ♖e4 ♖b2 **47.** ♖e2 ♖e2 **48.** ♕e2 ♕d5=**]** 44. ♕f2 ♕b7 45. ♕h4 ♖b2 46. ♔g3 ♖b3 47. ♕f6?! **[47.** ♕d8!! ♔g7 **48.** ♖a1+—**]** ♔g8 48. ♕g5 ♕g7 49. ♕d8 ♕f8 50. ♕g5
1/2 : 1/2 **[Peev]**

125. **R 76/c**

VAGANJAN—KORELOV
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 c5 4. d5 ed5 5. cd5 d6 6. ♘c3 g6 7. e4 ♗g7 8. ♕a4? ♗d7 **[8... ♘bd7 9.** ♗f4 0—0 **10.** ♗d6? ♘b6—+**]** 9. ♕b3 ♕c7 10. ♗e2 0—0 11. ♗f4 b5!? N **[11...** a6 — I-№-10/121**]** 12. ♗b5 ♘e4 13. ♘e4 ♕a5 14. ♘fd2? **[14.** ♗d2! ♕b5 **15.** ♕b5 ♗b5 **16.** ♘d6 ♗a6 **17.** 0—0—0 ♖d8 **18.** ♗f4±**]** ♗b5 15. ♘d6 ♗a6 16. 0—0—0 ♘d7 17. ♘2c4 ♕d8⩱ 18. ♕a3 ♗c4 19. ♘c4 ♕f6 20. ♗g3 **[20.** ♗d6? ♘b6 **21.** ♗f8 ♘c4 **22.** ♗g7 ♕f4—+**]** ♘b6 21. ♘e5 c4 22. ♖he1 ♕f5 **[△** ♗h6**]** 23. ♕e3 ♖ae8 24. ♕f4 ♕c8 25. ♔b1? **[25.** ♕f3∞**]** c3 26. bc3 ♘d5—+ 27. ♕c4 ♘c3 28. ♔c2 ♘d1 29. ♕c8 ♖c8 30. ♔d1 ♖fd8 31. ♔e2 ♗e5 32. ♗e5 ♖e8 33. ♔d2 ♖e6 34. ♖e3 f6 35. ♖c3 ♖c3 36. ♗c3 ♔f7 37. ♗d4 a6 38. ♔c3 ♖e1 39. ♔c4 ♔e6 40. a4 ♖b1 41. h4 g5 42. hg5 fg5 43. a5 h5 44. ♔d3 ♖g1 45. f4 ♖g2 46. ♔e4 h4 **0 : 1** **[Boleslavski—Kapengut]**

126. **R 77/b**

DONNER—RODRIGUEZ O.
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 c5 4. d5 ed5 5. cd5 d6 6. ♘f3 g6 7. e4 ♗g7 8. ♗e2 0—0 9. 0—0 ♗g4 10. ♗f4 a6 11. a4 ♖e8 12. ♘d2 ♗e2 13. ♕e2 ♘h5 14. ♗e3 ♘d7 15. a5 ♕c7 16. h3!? **[16.** g4! ♘f6 **17.** h3**]** f5!? 17. ef5 ♘g3 18. fg3 ♖e3 19. ♕g4 ♗d4 20. ♔h1 **[20.** ♔h2!**]** ♘e5 21. ♕h4 gf5 22. ♖f5 ♘g6 23. ♕g4 ♖ae8 24. ♘f3 ♕g7 25. ♖f1 ♘e5 26. ♕h5! **[26.** ♘e5 ♖3e5±**]** ♘f3 27. gf3± ♖e1 28. ♖e1 ♖e1 29. ♔h2 h6 30. ♖f4 ♖e5 31. ♕g4 ♗c3 32. bc3 ♕g4 33. ♖g4 ♔f7 34. ♖f4 ♔g6 35. c4 ♖e2 36. ♔g1 ♖a2 37. ♖e4 h5 38. ♖e6 ♔f5 39. ♖d6 h4 40. gh4 ♖c2 41. h5 ♖c4 42. ♖b6 ♖h4 43. h6 c4 44. ♔g2 c3 45. ♖b7 ♖h6 46. ♖c7 ♖d6 47. ♖c3 ♖d5 48. ♖a3+— ♖d4 49. ♔g3 ♖b4 50. h4 ♖c4 51. ♖a1 ♖b4 52. h5 ♔g5 53. ♖h1 ♔h6 54. ♖c1 ♔h5 55. ♖c6 ♔g5 56. ♖a6 ♖b8 57. ♖b6
1 : 0 **[Donner]**

127. **R 77/b**

KORČNOJ—TORRE
Lenjingrad 1973

1. d4 c5 2. d5 g6 3. e4 d6 4. c4 ♗g7 5. ♘c3 ♘f6 6. ♘f3 0—0 7. ♗e2 e6 8. 0—0 ed5 9. cd5 a6 10. a4 ♗g4 11. ♗f4 **[11.** h3 ♗f3 **12.** ♗f3 ♘bd7 **13.** ♗g5 h6 **14.** ♗f4 ♕c7 **15.** ♖e1 ♖e8 **16.** ♕c2 c4=; **11.** ♗g5; **11.** ♘d2!?**]** ♖e8 12. ♘d2 ♗e2 13. ♕e2 ♘h5 14. ♗e3 ♘d7 15. a5 ♕e7 **[15...** ♗d4!?**]** 16. ♖ac1?! **[16.** g4? ♗c3 **17.** bc3 ♘hf6 **18.** f3 ♘d5∓; **16.** ♖fe1!?**]** ♖f8 17. g4 ♘hf6 18. ♗g5

b5 19. ab6 ♘b6 20. ♕f3 h6 21. ♗h4 ♕e5 22. ♖cd1 **[22.** ♕g2!?△ f4**]** ♘fd7 23. ♔h1 ♖fe8 24. ♗g3 ♕e7 25. ♖fe1 ♘e5 26. ♕e2 c4∞ 27. f4 ♘d3 28. ♘c4 ♘c4 29. ♖d3 ♖ab8 30. ♖f3 ♖ec8 **[30...** ♕c7**]** 31. ♘d1 ♘b2 32. e5 ♘d1 33. ♖d1 ♖b5 **[33...** de5!?**]** 34. e6!± ♖b2 **[34...** ♖cc5 **35.** f5 ♖d5 **36.** ♖d5 ♖d5 **37.** f6 ♗f6 **38.** ♖f6+−; **37...** ♕e6 **38.** ♕e6 fe6 **39.** fg7±; **35.** ♖fd3!?**]** 35. ♕a6 ♖cc2 36. f5+− gf5 **[36...** ♗e5 **37.** ♕a8+−**]** 37. ♕d6 ♕d6 38. ♗d6 **[38.** ef7!? ♔f7 **39.** ♗d6**]** fe6 39. de6 ♗f8 **[39.** fg4 **40.** e7 ♖c8 **41.** ♖f4+−**]** 40. ♗e5 fg4 41. ♖g1! h5 **[41...** ♖b4? **42.** ♖f8+−**]** 42. ♗b2 ♖b2 **[42...** ♗d6 **43.** ♖h3!+−**]** 43. ♖e3 **1 : 0 [Osnos]**

128. **R 77/c**

GLIGORIĆ—TAJMANOV

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 c5 4. d5 ed5 5. cd5 d6 6. e4 g6 7. ♘f3 ♗g7 8. ♗e2 0—0 9. 0—0 ♖e8 10. ♘d2 ♘bd7 **[10...** ♘a6 **11.** ♔h1 ♘c7 **12.** a4 b6 **13.** f3±**]** 11. a4 ♘e5 **[11...** a6 **12.** ♕c2 ♘h5 **13.** ♗h5 gh5 **14.** ♘d1 ♘e5 **15.** ♘e3 ♕h4 **16.** ♖a3±**]** 12. ♕c2 ♘h5?! **[12...** g5∞**]** 13. ♗h5 gh5 14. ♘d1 b6 N [⌓ **14...** ♕h4 **15.** ♘e3 ♘g4 **16.** ♘:4 hg4 **17.** ♘c4 g3!±**]** 15. ♖a3 f5?! 16. ef5! ♗a6 17. ♘e4! **[17.** ♖e1? ♘c4!∓**]** ♗f1 18. ♔f1≅ ♘f7 19. ♖g3 ♔h8 20. f6 **[20.** ♖g7! ♔g7 **21.** ♕c3 ♔g8! (**21...** ♔f8 **22.** ♗h6!! ♘h6 **23.** ♕h8 ♘g8 **24.** f6! ♕d7 **25.** ♘g5+−) **22.** ♘f6 ♔f8 **23.** ♘h7 ♔g8 **24.** ♕g3 ♔h7 **25.** ♕g6 ♔h8 **26.** f6 ♖e1 **27.** ♔e1 ♕g8 **28.** ♕h5 ♕h7 ±**]** ♗f8 21. ♗d2 ♕d7 22. ♗c3 ♗h6 **[22...** ♕f5?? **23.** ♘g5!+−**]** 23. ♘e3 **[23.** ♖g7? ♖e4!**]** ♖:8 **[23...** ♗e3? **24.** ♖g7!**]** 24. ♖g7! ♖g7 25. fg7 ♗g7 26. ♘f6 ♗f6 27. ♗f6 ♔g8 28. ♕e4! ♖e8 29. ♕f4 ♔f8 30. ♘f5?! **[30.** h3!±**]** ♕b7! [△ **31...** ♕a6, **32...** ♖e1#**]** 31. ♗g7 ♔g8 32. ♗c3 ♕a6 33. ♔g1 ♕d3! 34. h3 ♖e2 35. ♘g3 ♕d5!= 36. ♘e2 ♕d1 37. ♔h2 ♕e2 38. ♕g3 ♔f8 39. ♕g7 ♔e7 [⌓ **39...** ♔e8 **40.** ♕h7 ♕f2 **41.** ♕h5 ♕f4**]** 40. ♕f6 ♔e8 41. ♕f5! ♘d8 42. ♕h7 **[42.** f3 ♕e7 **43.** ♕h5 ♕f7 ∞**]** ♕f2 43. ♕h5 ♘f7! 44. ♕g4 ♔d8 45. ♕e6 **[45.** ♕e4 ♘g5!**]** ♕f4 46. ♔g1 ♔c7 [△ **47...** ♘e5**]** **1/2 : 1/2 [Tajmanov]**

129. **R 79/c**

PEEV—DONNER

Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f4 0—0 6. ♘f3 c5 7. d5 e6 8. ♗e2 ed5 9. cd5 ♖e8 **[9...** ♗g4!**]** 10. e5 de5 11. fe5 ♘g4 12. ♗g5! f6 **[12...** ♕b6 **13.** 0—0! ♘e5 **14.** d6!±**]** 13. ef6 ♗f6 14. ♕d2 **[14.** ♗f4!?**]** ♘d7 **[14...** ♘e5 **15.** 0—0—0! ♘f3 **16.** ♗f6 ♘d2 **17.** ♗d8 ♖d8 **18.** ♖d2±**]** 15. 0—0 ♘de5 16. ♗f6! ♕f6 17. ♘g5! **[17.** h3 ♘f3 **18.** ♖f3 ♕d4!**]** ♕b6 18. ♘ge4 **[18.** h3 c4 **19.** ♔h1 ♘f2△ ♘fd3**]** c4 19. ♔h1 ♗f5 20. d6! ♘d3 21. ♗d3?! **[21.** d7!! ♖e5 **22.** ♗g4! ♗e4 **23.** ♖ae1!! ♕d4 (**23...** ♗g2 ♔g2!) **24.** ♖e4 ♖e4 **25.** ♘e4 ♕e4 **26.** ♕g5!! ♕d4 (**26...** ♘f2 **27.** ♔g1!) **27.** ♕e7!+−**]** cd3 22. ♕d3 ♖ad8 23. ♕g3?! **[23.** h3 ♘f2 **24.** ♖f2 ♕f2 **25.** ♘f2 ♗d3 **26.** ♘d3 ♖d6=**]** ♗e4 24. ♕g4 ♗c6! 25. ♖ad1 ♕e3 26. ♘d5? **[26.** ♕d4!**]** ♗d5 27. ♖d5 ♕e2! 28. ♕e2 **[28.** ♕f4? ♖f8!**]** ♖e2 29. h4 ♖b. 30. h5 ♖b6 31. ♖f6 ♔g7 32. ♖e6 gh5 33. ♖e7 ♔f6 34. ♖h5 ♖dd6 35. ♖hh7 ♖d2 **1/2 : 1/2 [Peev]**

130. **R 79/c**

VIGH—DELY

Hungary 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 d6 4. ♘c3 g6 5. e4 ♗g7 6. f4 0—0 7. ♗d3 **[7.** ♗e2 e6 **8.** ♘f3 ed5 **9.** cd5 ♖e8 **10.** e5!? de5 **11.** fe5 ♘g4 **12.** ♗g5 — I-№-14/155, 13/134, 12/120; **12.** ♗f4!?**]** e6 8. ♘f3 ed5 9. cd5 ♘a6! 10. 0—0 ♘c7 11. a4 ♖e8 12. h3 a6 13. ♖e1 **[13.** a5!**]** ♖b8 14. ♗d2 **[14.** a5!**]** b5 15. ab5 ab5 16. b4 cb4 17. ♘a2 ♘a6 18. ♘b4 ♘b4 19. ♗b4 ♘h5! 20. ♗d2!? ♗a1 21. ♕a1

b4 22. g4? ♘f6 23. ♔h2? ♘d7 24. ♘d4? **[24. g5!]** ♘c5! 25. ♘c6 ♕h4! 26. ♖g1 ♘d3 27. ♘b8 ♘f2! 28. ♕f1 ♘g4 29. ♔g2 ♘e3! **0 : 1 [Florian]**

131. **R 79/c**

JANOŠEVIĆ—FORINTOS

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. c4 c5 4. d5 d6 5. ♘c3 ♘f6 6. ♗e2 0—0 7. f4 e6 8. ♘f3 ed5 9. cd5 ♖e8 10. e5 de5 11. fe5 ♘g4 12. ♗g5 ♕b6 **[12... f6?! I-№--15/155]** 13. 0—0 ♘e5 **[13... c4?! 14.** ♔h1 ♘f2 **15.** ♖f2± **]** 14. ♘e5 ♗e5 15. ♗c4 ♕b4 16. ♕b3 ♗f5 17. d6∞ ♕b3 18. ab3! ♗d6 19. ♘d5 ♘d7 20. ♖f5 **[20.** ♗b5 ♖e5! **21.** ♖ad1 ♗c2 **22.** ♗d7 ♗d1 **23.** ♘f6 ♔h8 **24.** ♖d1 ♖g5 **25.** ♖d6 ♖d8!∓**]** gf5 21. ♗b5

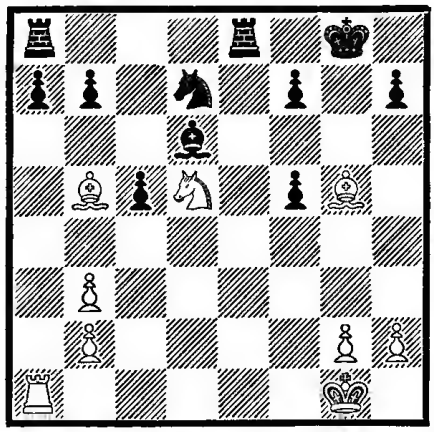

21... ♗e5! 22. ♗d7 ♖ed8!∓ 23. ♗d8 ♖d8 24. ♘e7 **[24.** ♖d1? ♗d4 **25.** ♔f1 ♔f8!—+**]** ♔f8 25. ♗f5 ♔e7 26. ♖a7 ♔f6 27. ♗h7 b5 28. ♖b7 b4 29. ♗e4? **[29.** ♔f1**]** ♖d2∓ 30. ♗c6 ♔e6 31. g3 ♖b2 32. ♗b5 f6 33. ♗c4 ♔f5 34. ♗d5! **[34.** ♖d7? ♗d4 **35.** ♔h1 ♔e4!△ ♔e3; ♔f2—+**]** ♖d2 35. ♖d7 ♗d4 36. ♔h1 ♔e5 37. h4 **[34.** ♗c4 ♔e4**]** ♗f2? **[37...** ♔f5! **38.** h5 ♔g4! **39.** h6 f5!—+△ ♔g3, ♔h3**]** 38. ♗c6= ♖d7 **[38...** ♖b2 **39.** ♖d3**]** 39. ♗d7 ♗g3 40. h5 c4 41. bc4 b3 42. ♗a4 b2 43. ♗c2 ♗f4 44. ♔g2 ♗h6 45. c5 ♔d5 46. ♔f3 ♔c5 47. ♔e4 **1/2 : 1/2 [Forintos]**

132. **R 80/c**

REE—RIBLI

Wijk aan Zee I 1973

1. c4 g6 2. e4 e5!? 3. d4 **[3.** ♘f3 ♗g7 **4.** d4 ed4 **5.** ♘d4 ♘f6 **6.** ♘c3 0—0=**]** ♘f6 4. de5 ♘e4 5. ♕d4! N **[5.** ♕d5 f5! **6.** ef6 ♘f6 **7.** ♕d1 ♗g7=**]** ♘c5 6. ♘f3 ♘c6 7. ♕e3 ♘e6 8. ♘c3 d6! 9. ♗d2 de5 10. ♘e5 ♘e5 11. ♕e5 ♗g7 12. ♕g3 0—0 13. 0—0—0 a6? **[13...** c5!△ ♘d4∓**]** 14. h4! h5 15. ♗g5 ♕e8 16. ♘d5 ♕a4 17. ♕b3! ♕b3 18. ab3 f6 19. ♗e3 f5 20. g3 c5 21. ♗g2 ♔h7 22. ♖he1? **[22.** ♘b6! ♖b8 **23.** ♗d5±**]** ♖b8 23. ♘b6 f4! 24. ♗d2 fg3! 25. ♘c8 ♘d4! 26. ♘e7 ♖f2 27. ♗e4 ♘b3 28. ♔c2 ♘d4 29. ♔b1 ♘b3 30. ♗g6? **[30.** ♔c2 ♘d4 **31.** ♔b1 ♘b3 **32.** ♔c2=**]** ♔h8 31. ♗c1 ♘c1 32. ♔c1 ♗b2 33. ♔b1 ♗d4! 34. ♘f5 ♖g8 35. ♘d4 ♖g6 36. ♘e6 g2 37. ♘g5 ♖g5! 38. hg5 h4 39. ♔c1 ♔g7! **[39...** h3? **40.** ♖e3 h2! **41.** ♖h3 ♔g7 **42.** ♖h2 g1♕ **43.** ♖g1 ♖h2 **44.** ♖d1!=**]** 40. ♖e7 ♔g6 41. ♖e6 ♔g5 **[41...** ♔h5 **42.** ♖h6 ♔g4 **43.** ♖f6? ♖f5!—+; **41...** ♔h5 **42.** ♖h6 ♔g4 **43.** g6! ♖f1 **44.** g7 ♖d1 **45.** ♔c2 ♖d8 **46.** ♖h8 ♖g8! **47.** ♖g8 g1♕ **48.** ♖f8! ♕g2 **49.** ♔c1 ♕h1 **50.** ♔d2=**]** 42. ♖e8 h3? **[42...** ♔g4!△ ♔g3, h3—+**]** 43. ♖g8 ♔f4 44. ♖f8 ♔g3 45. ♖d3 ♔g4 46. ♖g8 ♔f5? **[46...** ♔f4 **47.** ♖h3 ♖f1 **48.** ♔b2 g1♕ **49.** ♖g1 ♖g1 **50.** ♖h6!△ ♖b6∓**]** 47. ♖h3 ♖f1 48. ♔b2 g1♕ 49. ♖h5! **1/2 : 1/2 [Ribli]**

133. **R 82/a**

GUNDERSSON—HLOUŠEK

Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. e4 ♘f6 2. ♘c3 d5 3. ed5 ♘d5 4. ♗c4!? ♗e6?! **[4...** ♘b6**]** 5. ♕f3 c6 6. ♘ge2 ♘c7 7. ♗e6!? N **[7.** ♗b3 ♘d7 **8.** d4 g6=**]** ♘e6 8. d3 g6 **[8...** ♘d4 9. ♘d4 ♕d4 **10.** ♗e3±**]** 9. h4 h5 10. ♗e3 ♗g7 11. 0—0—0! ♘d7?! **[11...** ♘d4!?**]** 12. d4 ♘b6 13. d5!± ♘d5 14. ♘d5 cd5 15. ♖d5 ♕c7 16. ♖hd1 0—0 17. g4! ♕c4 **[17...** hg4 **18.** ♕g4△ h5**]** 18. gh5!

♕a2 19. c3 ♖ac8 20. hg6 ♕a1 21. ♔c2! ♕a4 22. ♔b1 fg6 23. ♕g2 ♖c6 24. h5 g5 25. ♖h1 g4?! **[25... ♗h6!?]** 26. h6 ♖f3 27. ♘d4!! **[27. hg7? ♕e4∞]** ♘d4 28. ♖d4! ♗d4 29. ♕g4 **1 : 0 [Sokolov]**

134. **R 82/b**

MARKLAND—GHIZDAVU

Reggio Emilia 1972/73

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. c4 ♘b6 4. c5 ♘d5 5. ♗c4 e6 6. ♘c3 **[6.** d4 — I-№--14/162**]** ♘c3 **[6... ♗c5 7.** d4 ♗b4 **8.** ♗d5 ed5 **9.** ♕g4± **]** 7. dc3 ♘c6! **[7...** d5 — I-№-13/139; 7... ♗c5?! **8.** ♕g4 ♔f8 **9.** ♗f4 d5 **10.** 0—0—0∞**]** 8. ♗f4 b6 **[8... ♗c5 9.** ♕g4 g5!? **10.** ♕g5 ♕g5 **11.** ♗g5 ♘e5 **12.** ♗f6 ♘c4 **13.** ♗h8 ♘b2 ∞**]** 9. cb6 ab6 10. ♘f3 ♗e7 11. 0—0 0—0 12. ♕e2 **[△ 13.** ♕e4, ♗d3**]** f5 13. ef6 ♗f6 14. ♖fd1 **[14.** ♖ad1**]** d5 15. ♗g3 ♔h8 16. ♗b5± ♘a7 17. ♗d3 ♘c6 18. a3 ♕e7 **[△** e5**]** 19. ♖e1 ♕f7 20. ♕c2 ♕h5! 21. ♗b5 **[21.** ♗c7? e5♕**]** ♘e7 **[21... ♘a7 22.** ♗e2**]** 22. ♗c7 d4 23. ♗e2 ♕c5 24. ♕e4 ♗d7 25. ♗e5 dc3 26. bc3 ♖a3 27. ♗d3 ♘g6 28. ♖a3 ♕a3 29. ♗f6 gf6 30. ♕d4?! **[30.** h4!? ♕c3 **31.** h5 f5 **32.** ♕e3 ♘e7 **33.** ♘e5 ♗c8 **34.** ♖c1 ♕a3 **35.** ♕h6 ♔g8 **36.** ♕g5△ h6+—**]** ♗c8 31. ♗g6 hg6 32. ♘h4?! **[32.** ♘g5!? ♕e7 **33.** ♘e4 b5 **34.** f4±**]** ♔h7 33. ♕g4 ♖g8 34. ♕h3 ♔g7 35. ♕g3 ♔h6 36. ♕f4 ♔g7 37. ♕c7 ♔h6 38. h3 **[38.** ♘f3!△ ♕f7+—**]** g5 39. ♘f3 ♕c5 40. ♕c5 bc5 41. ♘d2!± ♖d8 42. ♘e4 ♖d3 43. ♖e3?! **[43.** ♖c1 ±**]** ♖d1 44. ♔h2 ♔g6 45. ♘c5 e5 46. g4 ♖a1 47. ♖d3 ♖a5 48. ♘e4 ♗b7 49. ♘d6 ♗c6 50. f3 ♖a2 **51.** ♔g3 ♖c2 **1/2 : 1/2 [Marić]**

135. **R 82/c**

HONFI—GHIZDAVU

Bucuresti 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. c4 ♘b6 4. d4 d6 5. f4 de5 6. fe5 ♘c6 7. ♗e3 ♗f5 8. ♘c3 e6 9. ♘f3 ♕d7?! 10. ♗e2 0—0—0 11. 0—0 ♗g4 **[11...** f6? **12.** d5! ♘e5 **13.** ♘e5 fe5 **14.** a4!∞**]** 12. c5 ♘d5 13. ♘d5 ♕d5 14. ♘g5!± **[14.** ♕e1 — I-№-14/163**]** ♗e2 15. ♕e2 ♘d4 16. ♗d4 ♕d4 17. ♔h1 ♕d2 **[17... ♕b4? 18.** ♘f7 ♖d2 **19.** ♖ad1!+—; **17...** ♖d5 **18.** ♖ad1 ♕c5 **19.** ♖d5 ed5 **20.** ♘f7 ♖g8 **21.** ♕g4 ♔b8 **22.** ♕e6+—**]** 18. ♕d2 ♖d2 19. ♖f7 ♗c5 20. ♘e6 ♗d4! **[20... ♗b6 21.** ♘g7 ♖e2 **22.** e6 ♗d4 **23.** e7 ♗g7 **24.** ♖g7+—**]** 21. ♘d4! **[21.** ♖c7? ♔b8 **22.** ♖d7 ♗b2 **23.** ♖d2 ♗a1 —+; **21.** ♖c1? ♗e5 **22.** ♘c7 ♗b2—+**]** ♖d4 22. ♖af1? **[22.** ♖g7! ♖e4 **23.** ♖c1! c6 **24.** ♖f1 ♖e5 **25.** g4!△ **26.** ♖ff7±**]** ♖d7! 23. ♖d7 **[23.** e6 ♖f7 **24.** ♖f7 g6! **25.** ♔g1 ♖e8=**]** ♔d7 24. ♖f7 ♔e6 25. ♖c7 **[25.** ♖g7 ♖f8! **26.** ♔g1 ♖f7=**]** ♖d8! **1/2 : 1/2 [Ghizdavu]**

136. **R 82/c**

PADEVSKI—MARTZ

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. c4 ♘b6 5. f4 de5 6. fe5 ♘c6 7. ♗e3 ♗f5 8. ♘c3 e6 9. ♘f3 ♕d7!? 10. ♕d2 **[10.** ♗ 2 0—0—0 **11.** 0—0 ♗g4 **12.** c5 ♘d5 **13.** ♘d5 ♕d5 **14.** ♖e1!±; **10...** ♖d8!? **11.** 0—0 ♗g4 **12.** c5 ♘d5 **13.** ♘d5 ♕d5 =; **12.** ♘g5!? ♘c4 **13.** ♗f2!∞**]** ♗e7 11. ♗e2 f6 12. ef6 ♗f6 13. 0—0 0—0—0 14. ♖ad1 ♖hf8 **[14... ♗g4 15.** ♘e4 ♗f3 **16.** ♘f6±**]** 15. c5? **[15.** ♕c1±**]** ♘d5 16. ♘d5 ♕d5 17. b4 e5! 18. de5 ♕e4 19. ♕c1 ♘e5∓ 20. ♘d4 ♗g4! 21. ♖f4 ♕g6 22. ♗g4 ♘g4 23. c6? ♗g5—+ 24. ♘f5 **[24.** ♘b5 ♖d1 **25.** ♕d1 ♗f4 **26.** ♕d7 ♔b8 **27.** ♗f4 ♕b1; **27.** ♗a7 ♔a8 **28.** cb7 ♔b7 **29.** ♕d5 ♕c6**]** ♘e3 25. ♖d8 ♖d8 26. ♕e3 ♕f5 **0 : 1 [Martz]**

137. **R 82/c**

VELIMIROVIĆ—MARTZ

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. c4 ♘b6 4. d4 d6 5. f4 ♗f5 6. ♘c3 de5 7. fe5 e6 8. ♘f3 ♗b4? **[8... ♗e7]** 9. ♗d3!! ♗g4 **[9... ♗d3 10.** ♕d3 c5 **11.** 0—0△ ♘e4

+−; RR **9...** ♗g6?! **10.** 0−0 ♗c3 **11.** bc3 ♘3d7 **12.** ♗g6 hg6 **13.** ♘g5 ♖f8 **14.** ♘h7+− Mesing−Popov, Jugoslavija 1972] 10. 0−0 ♘c6 **[10...** ♗f3 **11.** ♕f3 ♕d4 **12.** ♗e3 ♕d7 **13.** ♖ad1 ♕e7 **14.** ♗g5 ♕c5 **15.** ♔h1 0−0 **16.** ♗f6 gf6 **17.** ♗h7 ♔h7 **18.** ♕h5 ♔g8 **19.** ♕g4 ♔h8 **20.** ♖f3+−; **14...** ♕f8 **15.** ♗g6; **15...** ♖f8 **16.** ♗g6; **16...** ♘8d7 **17.** ♗h7△ ♘e4+−] 11. c5!! **[11.** ♗e3? ♘d4−+] ♗c3 **[11...** ♘d5 **12.** ♘e2+−] 12. bc3 ♘d5 13. ♕e1 ♘de7 **[13...** 0−0 **14.** ♗g5 ♕d7 **15.** ♗h7 ♔h7 **16.** ♕h4 +−] 14. ♖b1 ♖b8 15. ♘g5 ♗f5 16. ♗f5 ♘f5 **[16...** ef5 **17.** e6] 17. ♕e4! [△ ♖b7] ♕d7 18. d5 ♘ce7 19. c4 c6 20. d6 ♘g6 21. g4! ♘h6 **[21...** h6 **22.** ♘e6+−] 22. ♖b3 0−0 **[22...** b6 **23.** ♖bf3△ **24.** ♘h7 ♖h7 **25.** ♕g6+−] 23. ♖bf3 b6 24. h4 ♖fc8 25. ♘h7 ♘h4 26. ♖h3 **1 : 0 [Velimirović]**

138. **R 82/c**

PEKKER−ŠAGIVALJEJEV
SSSR 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. c4 ♘b6 5. f4 de5 6. fe5 ♘c6 7. ♗e3 ♗f5 8. ♘c3 e6 9. ♘f3 ♗e7 10. d5 ♘b4 11. ♖c1 ed5 **[11...** 0−0 **12.** a3 ♘a6] 12. a3 ♘e6 **[12...** c5!? **13.** ab4 d4] 13. cd5 ♘c5? **[13...** 0−0] 14. b4 ♘e4 15. ♗b5± ♔f8 16. ♗b6 ♗b5 17. 0−0! ♖a3 18. ♘e4 ♗e4 19. d6!+− cd6 20. ♘d4 ♔g8 21. ♕g4 ♗c6 22. ♘e6! **1 : 0 [Judovič]**

139. **R 83/a**

TALJ−LJUBOJEVIĆ
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 g6 5. ♗c4 c6 **[⌓ 5...** ♘b6 **6.** ♗b3 ♗g7] 6. 0−0 ♗g7 7. ed6 ♕d6 **[7...** ed6 **8.** ♖e1] 8. ♖e1 0−0 9. ♗g5 N **[9.** ♘bd2] ♗g4 10. ♘bd2 **[10.** ♗d5 ♕d5 **11.** ♗e7 ♖e8 **12.** ♘c3 ♕d7±] ♖e8 11. ♗b3 h6?! **[⌓ 11...** ♘d7] 12. ♗h4 ♘d7 13. c4!? **[13.** h3 ♗f3 **14.** ♘f3±] ♘f4 **[13...** ♘f6 **14.** ♗g3±] 14. c5 ♕d4 **[14...** ♕c7 **15.** ♗e7 ♘d3 **16.** ♖e3 ♘b2 **17.** ♕c2+−] 15. ♖e4 ♗f3 16. gf3 ♘h3 17. ♔g2 ♕c5 18. ♔h3 ♕h5? **[⌓ 18...** ♘f6! **19.** ♗f6 ♗f6 **20.** ♕e2 ♗b2 **21.** ♖g1 ♕f5∞] 19. ♘f1!+− ♘e5 **[19...** g5 **20.** ♕d7] 20. ♔g2 g5 21. ♗g3 ♖ad8 22. ♗e5!? **[22.** ♕e2 ♘g6 **23.** ♘e3+−] ♖d1 23. ♖d1 g4 24. fg4 ♕g6 25. f3 ♗e5 26. ♖e5 e6 27. ♘g3 ♕f6 28. ♖e2 ♖d8 29. ♘e4 ♕e7 30. ♖d8 ♕d8 31. ♖d2 ♕a5 32. ♖d7 ♕b4 33. h4 a5 34. g5 hg5 35. hg5 a4 36. g6! ♔g7? **[⌓ 36...** ab3 **37.** ♖f7 ♕d4! **38.** ab3 (**38.** ♘f6? ♕f6 **39.** ♖f6 ba2−+) ♕b2 **39.** ♔h3 ♕h8 **40.** ♔g4 ♕d4 **41.** ♔f4 b6∞; **36...** fg6? **37.** ♗e6 ♔f8 **38.** ♖f7 ♔e8 **39.** ♘f6 ♔d8 **40.** ♖d7 ♔e8 **41.** ♖d4+−] 37. ♗e6+− ♕b2 38. ♔h3 ♔g6 39. ♗f7 ♔h6 40. ♖d6 ♔g7 41. ♖d7 b5 **[⌓ 41...** ♔h6 **42.** ♗e6] 42. ♗e6 ♔g6 43. ♖d8 c5 44. ♖g8 ♔h7 45. ♘g5 ♔h6 46. ♘f7 ♔h7 47. ♖g5 [△ **48.** ♗f5] **1 : 0 [Trifunović]**

140. **R 83/a**

MATANOVIĆ−MARTZ
Malaga 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 g6 5. ♗c4 ♘b6 6. ♗b3 ♗g7 7. ♘g5 d5 8. f4 **[8.** 0−0] ♘c6 9. c3 **[9.** ♗e3 − I-№-13/149] f6 10. ♘f3 ♗f5 11. 0−0 ♘a5 **[11...** a5 **12.** a4±] 12. ♗c2 ♗c2 13. ♕c2 ♕d7 14. ♘bd2 f5 15. ♘e1± e6 16. ♘df3 ♗f8 17. ♘d3 ♗e7 18. a4 0−0 19. b3 ♖fd8 20. ♕a2 ♕e8 21. ♗a3?! **[21.** ♗e3△ ♖fc1, c4] ♗a3 22. ♕a3 ♘d7 23. ♘d2 ♕f8 24. b4 ♘c6 25. a5 a6 26. ♘b3 ♔f7 **[26...** ♕e7=] 27. ♘bc5 ♘c5 28. ♘c5 ♖a7 **[28...** ♖ab8?! **29.** ♕a4±] 29. ♕a4 ♕e8 30. b5 ab5 31. ♕b5 ♘a5 32. ♖a5 ♖a5 33. ♕a5 b6 34. ♕a7 bc5 35. ♕c7 ♕e7 **1/2 : 1/2 [Matanović]**

141. **R 83/a**

KARPOV−TORRE
Lenjingrad 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 g6 5. ♗c4 ♘b6 6. ♗b3 ♗g7 7. ♘g5

[△ 7... 0—0 8. f4±] d5 8. f4 ♘c6 9. c3 f6 10. ♘f3 ♗f5 11. 0—0 ♕d7± 12. ♘bd2 fe5 13. fe5 0—0 14. ♖f2 ♘a5 15. ♗c2 ♗c2 16. ♕c2 ♕f5 17. ♕d1 e6? [⌓ 17... ♕d7△ 18... e6, 19... ♖ac8, 20... c5] 18. ♘f1 c5 19. h3 cd4 20. cd4 ♘c6 21. b3 ♘d7? [⌓ 21... ♕f7 22. ♗a3 ♘e7±] 22. ♗a3 ♖f7

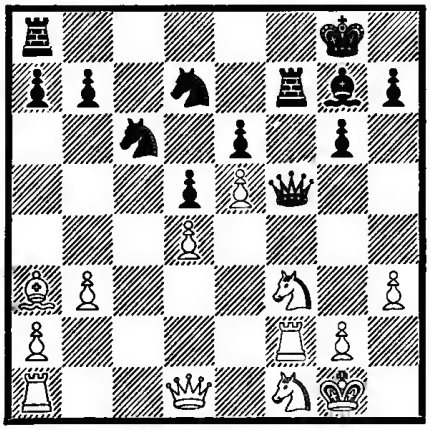

23. g4! ♕e4 [23... ♕f4 24. ♗c1 ♕e4 25. ♘g5+—] 24. ♘g5! **1 : 0** **[Kotov]**

142. **R 83/a**

KOSTRO—PŘIBYL
ČSSR 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 g6 5. ♗c4 ♘b5 6. ♗b3 ♗g7 7. 0—0 de5?! N 8. ♘e5 0—0 9. ♗f4 ♘8d7 10. ♕f3 [△ ♘f7!+—] ♕e8 11. ♕e3! ♘f6 12. ♘c3 c6 13. ♖fe1± ♕d8! 14. ♖ad1 ♘bd5 15. ♘d5 ♘d5 16. ♗d5 ♕d5 17. c4 ♕a5 18. a3 ♗f5 19. d5?! [19. ♗h6!?] cd5 20. ♖d5 ♕a4 21. ♖b5 f6! 22. ♘f3 e5∓ 23. ♖b7?! [23. ♗h6 ♗h6! 24. ♕h6 b6∓] ♖fb8! [23... ef4 24. ♕e7+—] 24. ♖b8 [24. ♖g7 ♔g7 25. ♗h6 ♔g8 26. ♘e5? fe5 27. ♕e5 ♕d7—+] ♖b8 25. ♗g3 [25. ♗h6] ♖b2∓ 26. ♕c5 ♕d7 27. h3 ♗f8 28. ♕a5 ♖a2 29. ♖e3 ♗e6 30. c5 ♖c2 31. ♖c3 ♖c3 32. ♕c3 ♕c6—+ 33. ♕a5 ♕c5 **0 : 1** **[Marić]**

143. **R 83/a**

KAVALEK—LJUBOJEVIĆ
Las Palmas 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 g6 5. ♗c4! [5. ♘g5 c6 6. ♗c4 ♗g7 7. ♕e2 0—0 8. 0—0 de5 9. de5 h6 10. ♘f3 ♗g4=] c6 [5... ♘b6!? 6. ♗b3 ♗g7 7. ♘g5 d5 8. 0—0 0—0 9. ♖e1 ♘c6 10. c3 f6!=] 6. 0—0 ♗g7 7. ed6 ♕d6 8. h3! 0—0 9. ♘bd2 ♘d7 10. ♗b3 ♕c7 11. ♖e1± ♘7f6 [11... ♘7b6!? 12. ♘e4 ♗d7△ ♖ad8, ♗c8±] 12. ♘c4 a5? [12... ♗f5!?] 13. a3 a4 14. ♗a2 b5 15. ♘ce5± c5 16. dc5 ♕c5 17. ♕d4! ♕d6 18. ♕h4 ♗f5 19. ♗h6! ♗c2 20. ♗g7 ♔g7 21. ♘d4 ♖ac8 [21... ♗f5 22. ♘f5 gf5 23. ♕g5 ♔h8 24. ♖ad1±; 21... ♗b3! 22. ♘b3 ab3 23. ♗b3 e6] 22. ♖ac1 ♗e4? [22... ♗b3!?] 23. ♖c8 ♖c8 24. ♖e4 ♖c1 25. ♔h2 ♘e4 26. ♕e4 ♖c5 27. f4 f5 28. ♘f5! gf5 29. ♕f5+— ♘f6 [29... ♕f6 30. ♕g4△ ♘d7+—] 30. ♕g5 ♔f8 31. ♘d7! ♕d7 32. ♕c5 ♕d2 33. ♕e5 ♕f2 34. ♗e6 h6 35. ♕b8 ♔g7 36. ♕c7 ♔f8 [36... ♘g8 37. ♕c3△ ♕g3+—] 37. ♕d8 ♘e8 38. ♕b8 ♕d2 39. ♗g4 ♕d6 40. ♕d6 ♘d6 41. ♗e2 ♔f7 42. g4 ♔f6 43. ♔g3 e5 44. ♔f3 ♔e6 45. h4 ♔d5 46. fe5 ♔e5 47. ♔e3 ♔d5 48. ♗d3 ♔c5 49. g5 hg5 50. hg5 b4 51. g6 ♘e8 52. ♗c2 ba3 53. ba3 ♔b5 54. ♔d4 ♘g7 55. ♔e5 ♘e8 56. ♔e6 **1 : 0**
[Velimirović]

144. **R 83/a**

TIMMAN—LJUBOJEVIĆ
Hilversum 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗f5!? 5. ♗d3 ♕d7 6. 0—0 ♘c6 [6... ♘b4 7. ♗f5 ♕f5 8. c3 ♘c2 9. ♘h4 ♕e4 10. ♘d2 ♕d3 11. ♖b1 de5 12. ♘df3 ♘b4∞] 7. ♗f5 [7. ed6] ♕f5 8. c4 ♘b6 9. ed6 ed6! 10. ♖e1 ♗e7 11. ♗g5!? [11. d5 ♘e5 12. ♘e5 de5 13. ♗e3] f6 12. ♗c1 ♘c4 13. ♘h4 ♕d7 14. ♕h5 ♔d8 15. ♘c3 [15. ♘g6 ♕e8; 15. ♕f7 g5] ♘b6! 16. a4 a5 17. ♘b5

[17. d5] g5! 18. ♘f3 ♕e8 19. ♕h3 ♕g6 20. ♕e6 ♕g8! 21. ♕e2 ♔d7! 22. ♗d2 ♖e8 23. b4!? ♕c4 24. ♕e4 ab4 25. a5 ♘d5 26. a6 ba6 27. ♖a6 ♕b5! 28. ♕f5 ♔d8 29. ♖a8 ♘b8 30. ♗b4? **[30. ♖ea1 c6 31. ♖1a5 ♕b6 32. ♖5a6 ♕a6; 31. ♖1a7 ♘c7 32. ♕b5 cb5 33. ♖b8 ♔d7 34. ♖b5 ♖b8∓]** ♕b7 31. ♖b8 ♕b8 32. ♕d5 ♕b4 33. ♖a1 ♕b2! 34. ♖e1 ♕c3 35. h3 c6 36. ♕a2 d5 37. ♖b1 ♗d6 38. ♕a7 ♗c7 **0 : 1**
[Ljubojević]

145. **R 83/a**

KAVALEK—LJUBOJEVIĆ
Lanzarote 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 **[2. ♘c3 d5 3. e5 ♘d7 4. e6 fe6 5. d4 c5 6. ♘f3 ♘c6 7. dc5 a6 8. ♗e3?! ♘f6 9. ♗d4 ♕c7∓** Perez—Ljubojević, Lanzarote 1973; **7... g6 8.** h4 ♘f6 **9. ♗b5 ♗d7 10.** h5 gh5 **11.** ♕e2 ♕c7 **12. ♖h4±** Rostenis—Mikenas, SSSR 1972**]** ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗f5 N 5. ♗d3 **[5. ♘h4!?]** ♕d7 6. 0—0 ♘b4 7. ♗f5 ♕f5 8. c3 **[8. ♘a3 d5]** ♘c2 9. ♘h4 ♕e4 10. ♘d2 ♕d3 11. ♖b1 **[△** ♕f3**]** de5 12. ♘df3! ♘b4□ 13. ♗d2? **[13. ♕a4 ♘4c6 14. ♘e5 b5 15. ♘d3** ba4 **16. ♗f4±]** ♘4c6 14. ♕b3 b5! 15. ♘e5 ♘e5 16. de5 e6 17. ♘f3± ♘c6 18. a4 b4?! **[18... ♖b8]** 19. ♕d1!± ♖b8 20. cb4 ♘b4 **[20... ♗b4 21. ♕c1]** 21. ♕c1! ♕d7 22. ♗b4 ♗b4 23. ♖d1 ♕a4 24. ♖a1 ♕b5 25. ♘d4+— ♕b6 26. ♕c6 ♔f8 27. ♖a6 ♕b7 28. ♘e6 fe6 29. ♕b7 ♖b7 30. ♖d8 ♔f7 31. ♖h8 ♗c3 32. g3 ♗b2 33. ♖h7 ♗e5 34. ♖h4! ♗d6 35. ♔g2 ♗c5 36. ♖a5 ♗b4 37. ♖f4 ♔e7 38. ♖g5 ♗c3 39. ♖c4 ♗f6 40. ♖a5 ♔d6 41. ♖ca4 c5 42. ♖a7 ♖b2 43. ♖a2 ♖b1 44. ♖2a6 ♔d5 45. ♖d7 ♔c4 46. ♖e6 ♗d4 47. ♖e4 ♔c3 48. h4 ♖b2 49. ♖f4 ♖b4 50. h5 ♔c2 51. ♖d5 ♔b3 52. g4 ♗f6 53. ♔f3 c4 54. ♖c5 ♗b2 55. ♔e2 ♖a4 56. ♖e4 ♗a1 57. f4 ♔c3 58. ♔f3 ♗b2 59. g5 ♔d3 60. ♖d5 ♔c2 61. ♔g4 **1 : 0**
[Matanović]

146. **R 83/c**

GUFELJD—GRIGORJAN K.
SSSR 1972

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0 ♗e7 7. c4 ♘b6 8. ♘c3 0—0 9. ♗e3 ♘c6 10. ed6 cd6 11. d5 ed5 **[11... ♗f3 12. ♗f3 ♘e5 13.** de6**±]** 12. ♘d5 ♘d5 13. ♕d5± ♗f6 14. ♕d2 **[14.** ♖fd1 ♗b2 **15.** ♖ab1 ♗f6 **16. ♖b7±]** ♕a5 15. ♖fd1 ♖fe8 16. ♕c2!? ♗f5 17. ♕b3 ♕b4 18. ♖d2 b6 **[18... ♕b3!? 19.** ab3 b6**±]** 19. ♕b4 ♘b4 20. ♗g5! ♘c2 21. ♖ad1 **[21.** ♖ac1? ♘d4**]** ♗g5 **[21... ♗b2 22.** ♘h4! ♘d4 **23. ♗f1!+—]** 22. ♘g5 ♘b4 23. a3 **[23.** b3!?**]** ♘c6 24. g4 ♗g6 25. ♗f3 **[25.** h4?! h6 **26.** h5 ♗h5!**]** ♖ac8 26. ♖d6 ♘e5 27. ♗d5 ♖e7 **[27... ♘c4 28. ♖g6]** 28. ♖d4+— ♔f8 29. ♘f3 ♘f3 30. ♗f3 ♖e1 31. ♔g2 ♖b1 32. ♖d7 ♖b2 33. ♖a7 ♖c2 34. h4 ♖2c4 35. ♖dd7 ♖f4 36. ♔g3 ♖f6 37. h5 ♗c2 38. ♗d5 ♖c3 39. f3 g5 40. h6 ♔e8 41. ♗f7 **1 : 0**
[Gufeljd]

147. **R 83/c**

ZUK—PIASETZKI
Canada 1972

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0 ♗e7 7. c4 ♘b6 8. ed6 cd6 9. ♘c3 0—0 10. h3! **[10.** ♗e3 — I-№-14/169**]** ♗h5 11. ♖e1 N **[11.** b3 — I-№-12/147**]** ♘8d7 **[11... ♘c6!?]** 12. b3 ♘f6 13. a4!± a5 14. ♗a3 ♖c8?! **[14... d5!?]** 15. ♕d2 ♘bd7 16. ♗d1! ♘b8 17. d5! ♗f3 **[17... e5?** 18. ♘e5!**]** 18. ♗f3 e5 19. ♗g4 ♘g4 20. hg4 g6 21. g3! **[△** ♔g2, ♖h1**]** ♘a6 22. ♔g2 f5 23. gf5 ♖f5 **[23... gf5 24. ♕h6]** 24. ♘e4± b6 25. ♖h1 ♕d7 26. ♕h6 ♗f8 27. ♕h4 ♕f7 28. ♘g5!+— ♖g5 29. ♕g5 ♘c7 30. ♕g4 ♖d8 31. ♖h3 ♗g7 32. ♖ah1 h5 33. ♕e4 ♘e8 34. ♕e3 ♖b8 35. ♖b1 ♕d7 36. ♖3h1 ♘f6 37. ♕d3 e4 38. ♕e3 ♔h7 39. ♕f4 ♖f8 40. ♕d6 ♕f7 41. ♕f4 ♗h6 42. ♕e5 ♘g4 43. ♕e7 ♕e7 44. ♗e7 ♖f2 45. ♔h3! g5 46. ♖bf1 ♖d2 47. d6 ♔g6

48. b4! ♗g7 49. c5 bc5 50. bc5 ♘e5 51. ♗g5! ♔g5 52. ♖d1 ♖d3 53. ♖d3 ed3 54. ♔g2 ♘c6 55. ♖d1 ♘b4 56. ♖d3 ♔f6 57. d7 **1 : 0** **[Sokolov]**

148. **R 83/c**

TIMOŠČENKO—PODGAJEC
SSSR 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0 ♗e7 7. c4 ♘b6 8. ed6 cd6 9. b3 **[9.** ♘c3**]** 0—0 10. ♗b2 ♘c6 11. ♘bd2!?± d5 12. c5 ♘d7 13. a3 ♗f6 14. b4 a6 15. ♖e1 ♗f5 **[15...** b6!∞**]** 16. ♕b3 ♖e8 17. ♖ad1 ♖b8 18. ♗a1 ♕c7 19. ♗f1 h6 20. h3 ♖e7 21. ♖c1 ♗g6 22. a4 b6 23. ♗a6! bc5 24. ♗b5!± ♖be8 **[24...** ♘b4? **25.** ♕b4; **24...** c4 **25.** ♘c4 dc4 **26.** ♕c4**]** 25. dc5 ♗a1 **26.** ♖a1 e5 27. ♕d5!+— ♘b4 28. ♕d6 ♕c5 29. ♕c5 ♘c5 30. ♗e8 ♖e8 31. ♖e5 ♖c8 32. a5 f6 33. ♖c5 ♖c5 34. a6 ♖c8 35. a7 ♖a8 36. ♘d4 ♗f7 37. ♖a5 ♗d5 38. ♖b5 ♖a7 39. ♖b4 ♖a1 40. ♖b1 ♖a2 41. ♘f1 ♔f7 42. ♘f5 ♖a7 43. ♘1e3 ♗a8 44. ♖c1 h5 45. ♘d6 ♔g6 46. ♘c8 ♖a5 47. ♖c7 ♖a1 48. ♔h2 ♖a2 49. ♘e7 ♔g5 50. h4 ♔h4 51. ♖c5 f5 52. ♖f5 **1 : 0** **[Suetin]**

149. **R 83/c**

CIOCALTEA—WESTERINEN
Dortmund 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0! **[6.** c4 — I-№--14/169**]** ♗e7 7. h3 ♗h5 8. c4 ♘b6 9. ♘c3 0—0 10. ♗e3 ♘c6 11. ed6 cd6 12. b3 **[12.** d5!**]** d5 13. c5 ♘c8 14. b4! a6 15. ♖b1 ♗f6 16. a4 ♗f3 17. ♗f3 ♘8e7 18. b5 ab5 19. ab5 ♘a5 20. ♗e2! ♘f5 21. ♗d3 ♘d4 **[21...** ♘e3 **22.** fe3 ♗g5 **23.** ♕f3±; **22...** e5?! **23.** de5 ♗e5? **24.** ♕h5+—; **22...** g6!?±**]** 22. ♗d4 ♗d4 23. ♗h7 ♔h7 24. ♕d4 ♕c7 25. ♖fe1! ♘c4 **[25...** ♖fc8 **26.** ♖e5! ♕c5?! 27. ♖h5 ♔g8 **28.** ♕h4 f6 **29.** ♘e4! ♕c2? **30.** ♖h8 ♔f7 **31.** ♘d6+—; **26...** g6!? **27.** ♖be1∞**]** 26. ♘e4! ♕f4 27. ♖b3! ♔h8 **[27...** ♖a3 **28.** g3! ♕f5 **29.** ♖a3 ♘a3 **30.** ♘d6±**]** 28. ♖g3 ♘e5 29. ♖g5 de4 **[29...** f6 **30.** ♖h5 ♔g8 **31.** ♘f6!△ ♖e5+—**]** 30. ♖e5 ♖fd8 31. ♕e4 ♕e4 32. ♖5e4 ♔g8⊕ 33. ♖c4 ♔f8 34. ♖ec1 ♖a5 35. ♖b1 ♖a2 **36.** c6? **[36.** b6! ♖dd2 **37.** c6 ♖f2 **38.** cb7 ♖g2 **39.** ♔f1 ♖f2 **40.** ♔e1 ♖e2 **41.** ♔d1 ♖d2 **42.** ♔c1+—; **36...** ♖a6!±**]** bc6 37. b6 ♖a6 38. ♖c6 ♖b8! 39. f3 ♖b7 40. ♔f2 ♔e8= 41. ♖c8 ♔d7 42. ♖g8 g6 43. g4 ♖ab6 44. ♖b6 ♖b6 45. ♔g3 ♔e7 **1/2 : 1/2** **[Ciocaltea]**

150. **R 83/c**

BROWNE—MARTZ
Lone Pine (USA) 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. h3 ♗h5 7. c4 ♘b6 8. ed6 cd6 9. ♘c3 ♗e7 10. 0—0 0—0 11. ♗e3 d5 12. b3 **[12.** c5 ♗f3 **13.** ♗f3 ♘c4 **14.** ♗c1 b6∓; **14.** b3 ♘e3 — I-№-14/168**]** ♘c6 13. c5 ♗f3 14. ♗f3 ♘c8 **[△ 15...** ♗f6, **16...** ♘c8-e7-f5**]** 15. ♖b1!± **[△** b4-b5**]** ♗g5? **[⌓ 15...** a5 **16.** a3 ♗f6 **17.** b4 ab4 **18.** ab4 ♘8e7 **19.** b5 ♘a5±**]** 16. b4 ♗e3 17. fe3 ♕g5 18. ♕e1 a6 19. a4 ♘8e7 20. b5 ab5 21. ab5 ♘a5 22. h4 ♕h6 23. e4!+— ♘c4 **[23...** ♖fd8 **24.** ed5 ♘d5 **25.** ♘d5 ed5 **26.** ♖a1!+—**]** 24. ed5 ♘d2 **[24...** ♘d5 **25.** ♘d5 ed5 **26.** ♗d5 ♘d2 **27.** ♗b7+—**]** 25. d6 ♘f5 26. ♗b7 ♖a3 27. ♖f5! ♖c3 **[27...** ♘b1 **28.** ♘b1+—; **27...** ef5 **28.** ♖d1+—**]** 28. ♖d1 ef5 29. ♕d2 ♖e3 30. c6 f4 31. c7 ♕e6 32. ♕c1 f3 33. c8♕ f2 34. ♔f2 **1 : 0** **[Trifunović]**

151. **R 83/c**

SAX—HECHT
Wijk aan Zee II 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0 ♗e7 7. h3 ♗h5 **[7...** ♗f3!? **8.** ♗f3 c6**]** 8. c4 ♘b6 9. ♘c3 0—0 10. ed6 cd6 11. ♗e3 d5 12. c5 ♗f3 13. ♗f3 ♘c4 14. ♗f4 ♘c6 **[14...** ♘b2 **15.** ♕b1!+—**]** 15. b3 ♘4a5 16. ♖c1 b6 17. ♘a4± ♗f6 18. ♗e3 b5

19. ♘c3 a6 20. ♕d2 ♘e7 **[△ 21. . . ♘f5]** 21. g4! h6 22. ♗g2 **[△ f4, g5]** g5 23. f4 ♘g6 24. f5 ♘h4 25. ♗h1 ♘c6 26. ♗f2 ♖c8 27. ♖cd1 **[27. ♗h4 gh4 28.** ♕h6? ♗g5−+**]** ♔h7 28. ♕d3 ♔h8 29. ♕e3 b4 30. ♘e2 ef5 31. ♗h4 ♖e8 **[31. . . f4 32.** ♘f4+−**]** 32. ♕f2 gh4 33. ♕f5 ♗g7 **[33. . .** ♖e2 **34.** ♕f6 ♕f6 **35.** ♖f6+−**]** 34. ♗f3 ♕c7 35. ♔h1 ♖cd8 36. g5 hg5 37. ♕g5 ♖e6 38. ♘f4 ♖h6 39. ♖g1 ♖g8 40. ♘d5 ♕d7?? **[40. .** ♕d8+−**]** 41. ♕h6! **[41. .** ♗h6 **42.** ♖g8 ♔g8 **43.** ♘f6**]** **1 : 0**
[Trifunović]

152. **R 83/c**

GELER—HECHT
Budapest 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. d4 d6 4. ♘f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. 0—0 ♗e7 7. h3 ♗h5 8. c4 ♘b6 9. ♘c3 0—0 10. ♗e3 **[**RR **10.** ♗f4 N d5?! **11.** c5 ♘6d7 **12.** b4± Gufeljd—Vasjukov, Baku — SSSR 1972**]** d5 11. c5 ♗f3 12. ♗f3 ♘c4 13. ♗f4 N ♘c6 **[13. .** ♗g5 **14.** ♗g5 ♕g5 **15.** b3 ♘d2? **16.** ♗d5 ed5 **17.** f4+−; RR **13. .** b6 **14.** b3 ♘a5 **15.** ♖c1 bc5 **16.** dc5 ♘d7 **17.** b4 ♘c6 **18.** ♘d5+− Adorjan—Př.byl, Luhačovice 1973**]** 14. b3 ♘4a5 15. ♕d2 b6 16. ♖ac1 bc5 17. dc5 ♗c5?? **[17. .** ♖b8!?∞**]** 18. ♘d5 +− ♗d4 **[18. .** ♗a3 **19.** ♗g5+−**]** 19. b4 ed5 20. ba5 ♕d7 21. ♖c6 ♕c6 22. ♕d4 ♖ad8 23. ♖c1 ♕b7 24. ♗g5 **1 : 0** **[Geler]**

153. **R 84/b**

PFLEGER—TALJ
Tallinn 1973

1. d4 g6 2. ♘f3 ♗g7 3. e4 d6 4. ♗e2 **[4.** ♗c4; **4.** ♗g5**]** c5!? **[4. .** ♘f6**]** 5. dc5 **[5.** 0—0; **5.** d5**]** ♕a5 6. ♘bd2 ♕c5 7. 0—0 ♘f6 8. c3 **[8.** b3!? ♘d5 **9.** ed5 ♗a1 **10.** ♘e4 ♕b4 **(10. .** ♕c7 **11.** ♗h6**)** **11.** ♗d2 ♕e4 **12.** ♕a1=**]** 0—0 9. ♘b3 ♕c7∓ 10. ♕c2 ♘bd7 11. h3 b6 12. ♖e1 ♗b7 13. ♗f1 e5∓ 14. ♗g5 d5 15. ed5 ♘d5 16. ♖ad1 h6 17. ♗c1 ♖ad8 18. ♘bd2 ♘5f6 19. b3 ♖fe8 20. ♘c4 ♗f8 **[20. .** ♘d5∓; **20. .** ♗f3 **21.** gf3∞**]** 21. ♘fe5! ♘e5 22. ♖d8= ♘eg4 **[22. .** ♘f3 **23.** gf3 ♖e1 **24.** ♕d2**]** 23. hg4 ♖e1 24. ♕d2 ♘g4 25. ♖f8! ♔f8 26. ♗a3 ♔g8 27. ♗d6= ♖f1 28. ♔f1 ♕d7 29. f3 ♕f5 30. ♘e3 ♕b1 31. ♔e2 ♘e3 32. ♔e3 ♕g1 33. ♕f2 **1/2 : 1/2**
[Keres—Nej]

154. **R 84/b**

NEJ—SAIDY
Tallinn 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. c3 **[3.** ♘c3; **3.** ♘f3**]** d6 4. f4 ♘f6 5. e5 de5 6. fe5 ♘d5 7. ♘f3 0—0 8. ♗c4 c5! **[8. .** ♗g4 **9.** 0—0 e6 **10.** ♕b3±**]** 9. 0—0 **[9.** dc5 ♗e6 **10.** ♘g5 ♘c6**]** cd4 10. cd4 **[10.** ♕d4 e6 **11.** ♗g5 ♘c6!=**]** ♘c6 11. ♘c3 ♗e6 12. ♗b3 **[12.** ♘g5? ♘c3!; **12.** ♗d3 ♖c8**]** ♘a5? **[12. .** h6!**]** 13. ♘g5!± ♘b3 **[13. .** ♘c3 **14.** bc3±**]** 14. ♘e6 ♘c3 **[14. .** fe6!?**]** 15. bc3 fe6 16. ♖f8 ♗f8 17. ab3 ♕d5 18. ♗e3 a6 19. ♕c2 ♗g7 20. h3± ♖f8 21. c4 ♕c6 22. ♖f1 ♖f1 23. ♔f1 ♗f8 24. ♔f2 ♗g7 25. ♕d3 ♕c7 26. ♗g5 ♕d8 27. ♔e2 ♕c7 28. ♔f2 ♕d8 29. ♔e2 ♕c7 30. ♕f3 ♕b6 31. ♕e3 ♕c6 32. ♔f2 ♕c7 33. ♕c3 ♕d8 34. ♔g3 ♕c7 35. ♕b4 ♗f8 36. ♗e3 ♔f7 **[36. .** h5!?△ ♔h7, ♗h6**]** 37. ♔f2 ♗g7 38. ♕a4 ♗h8 39. ♔e2 ♗g7 40. ♔d2 ♗h8 41. ♔d3 ♗g7 42. ♗d2 ♕d8 43. ♔c3 ♕c7 44. ♔c2 ♕d8 45. ♕a1 ♔g8 46. ♕c3 ♕d7 47. ♕e3 ♕c6 48. ♕f3 ♕c7 **[48. .** ♕f3 **49.** gf3 +−**]** 49. g4! ♕d7 50. ♕e4 ♕c7 51. g5! ♔f7 52. h4 ♔g8 53. ♔b2 ♕d7 54. ♗a5 ♕c8 55. ♔a3 ♔f7 56. ♗c3 ♔e8 57. h5 ♔f7 58. hg6 hg6 59. ♗a5 ♕b8 60. ♕f4 ♔g8 61. ♗b5 ♕c8 62. ♕e4 ♔f7 63. ♔b4 ♕d7 64. ♔a5 ♗h8? **[64. .** ♕c8!?**]** 65. ♕f3 ♔g8 **[65. .** ♔e8 **66.** ♕d3 ♔f7 **67.** ♕f1! ♔e8 68. ♕a1! ♕c6 **69.** ♕a4 ♔d7 **70.** ♗c5!+−; **68. .** ♔f7 **69.** ♕a4 ♕c8 **70.** ♕b4△ ♕c5, ♕c7**]** 66. ♕c3! ♕c6 **[66. .** ♔f7 **67.** ♕b4 ♗g7 **68.** ♕c5+−**]** 67. ♕b4 ♔f7 68. ♗d8

♕d7 69. ♕e7! ♕e7 70. ♗e7 ♔e7 71. ♔b6 **1 : 0** **[Keres]**

155. **R 85/a**

VASJUKOV—RIBLI
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘f3 d6 4. ♗c4 ♘f6 5. ♕e2 ♘c6! 6. e5!? **[6.** c3 0—0 **7.** ♘bd2 ♗g4=**]** de5! **[6...** ♘d7? **7.** ♗f7 ♔f7 **8.** ♘g5 ♔e8! **9.** ♘e6 ♘d4! **10.** ♘g7! ♔f7 **11.** ♕c4 ♔g7 **12.** ♕d4±**]** 7. de5 ♘g4 8. ♗b5?! ♗d7 9. ♗f4 0—0 10. ♘c3 a6 11. ♗c4 b5! 12. ♗b3 b4 13. ♘a4 ♘a5 14. 0—0—0 ♕e8 15. h3!? **[15.** ♘c5 ♗b5 **16.** ♕e1 ♘b3 **17.** ab3 a5△ a4∓**]** ♗b5! **[15...** ♘f2? **16.** ♖d7! +—**]** 16. ♕d2 ♘f2 17. ♕f2 ♗a4 18. ♕c5 **[18.** ♕h4? ♘b3 **19.** ab3 ♗c6 **20.** ♘g5 h6 **21.** ♘f3 ♗f3 **22.** gf3 g5—+**]** ♘b3 19. ab3 ♗c6 20. ♘d4!? **[20.** ♕b4?! a5△ a4∓**]** ♗g2 21. ♖hg1 ♗h3 22. ♘c6 ♔h8 23. ♖d2 a5!! 24. ♖h2 ♖a6 25. ♘e7 ♖e6 26. ♘d5 ♗f5 27. ♕f2! **[27.** ♘c7 ♖e5! **28.** ♘e8 ♖c5 **29.** ♘g7 ♔g7 **30.** ♗h6 ♔g8 **31.** ♗f8 ♔f8—+**]** ♕d8! **[27...** ♖e5? **28.** ♕h4 h5 **29.** ♘f6 ♕e7 **30.** ♕h5+—**]** 28. ♘f6!? ♗f6! 29. ef6 ♕f6 30. ♗g5 ♕e5 31. ♕h4 h5 32. ♗f4 ♕e4 33. ♕g5 ♖fe8! 34. ♔b1 a4! 35. ♕h6 **[35.** ♖h5 ♔g8 **36.** ♕h4 ♕d4!—+**]** ♔g8 36. ♕h5 ♕e1! 37. ♔a2 **[37.** ♗c1 ♗c2! **38.** ♔c2 ♖c6—+; **38.** ♔a1 ♕c1 —+**]** ab3 38. ♔b3 ♖e3 39. ♗e3 ♕e3 40. c3 ♗e6 **0 : 1** **[Ribli]**

156. **R 85/a**

ADORJAN—HORT
Budapest 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘f3 d6 4. ♗c4 ♘f6 5. ♕e2 0—0 6. 0—0 ♗g4 7. e5?! ♘e8! **[7...** de5 **8.** de5 ♘d7 **9.** e6 ♘e5 **10.** ef7 ♔h8 **11.** ♕e5!! ♗e5 **12.** ♘e5 ♗f5 **13.** ♗d2±**]** 8. ♖d1 **[8.** e6? d5∓; **8.** c3 ♘c6 **9.** ed6 ♘d6 **10.** ♗d5 ♕d7∓; **8.** ♕e4 ♗f3 **9.** gf3 ♘c6 **10.** f4 e6∓**]** ♘c6 9. ♗d5 ♕d7! 10. ♗f4 e6? **[10...** ♕f5!**]** 11. ♗b3 ♘a5 12. h3 ♗f3 13. ♕f3 f6 14. ed6! cd6 15. ♘d2 ♖c8 16. c3 d5 17. ♕g4± g5?! 18. ♗h2 ♗h6 **[18...** ♘d6? **19.** ♗d5 f5 **20.** ♕g3+—**]** 19. h4! f5 **[19...** ♘g7 **20.** hg5 ♗g5 **21.** ♘f3±**]** 20. ♕h5 ♕g7 21. hg5 ♗g5 22. ♘f3 h6 23. ♘e5! **[23.** ♘g5 hg5 **14.** ♗e5 ♘f6∞**]** ♘f6 24. ♕g6 **[△ 25.** f4**]** f4 25. ♖e1 ♖ce8 26. ♖e2 ♘e4 27. ♖e4?? **[27.** ♗c2+—**]** ♘b3! 28. ab3 de4 29. ♕e4 a6 30. ♘g6 ♖f5 31. ♘f4 ♗f4 32. ♗f4 ♕g4 33. g3 h5 34. ♔g2 ♖e7 35. ♖h1 ♕g6 **1/2 : 1/2** **[Adorjan]**

157. **R 85/a**

ŽIDKOV—TRINGOV
Varna 1973

1. e4 d6 2. ♘f3 g6 3. d4 ♗g7 4. ♗c4 ♘f6 5. ♕e2 0—0 6. 0—0 ♘fd7 N **[6...** c6△ ♕c7**]** 7. ♗g5! ♘c6 **[7...** h6 **8.** ♗h4 g5 **9.** ♗g3±**]** 8. c3 ♕e8 9. ♘a3 a6 10. ♖ad1 e5 11. ♘c2 ♘b6 12. ♗b3 ed4 13. ♘cd4 ♘d4 14. ♘d4± ♗d7 15. ♖fe1 ♗a4 16. f4 ♗b3 17. ab3 ♘d7 **[17...** d5 **18.** ed5 ♘d5 **19.** ♘f5! c6 **20.** ♘e7+—; **18...** ♕e2 **19.** ♖e2 ♘d5 **20.** ♘f5! c6 **21.** ♘g7 ♔g7 **22.** c4±**]** 18. ♕f3± ♕c8 19. ♖e2 ♖e8 20. ♘c2 ♘b6 21. ♖de1 ♕e6 22. ♘d4 ♕d7 23. h3 c5 24. ♘c2 ♕c6 25. g4! f6 26. ♗h4 ♖e7 27. ♕d3 ♖ae8 28. c4 ♖f7 29. ♗g3 f5? 30. ef5 ♖e2 31. ♖e2 gf5 32. gf5 ♗b2 33. ♖e6!+— ♘c8 34. ♔h2 ♕d7 35. ♘e3 ♗g7 36. ♗h4 b5 37. ♕e4 bc4 38. bc4 ♕c7 39. f6 ♗f8 40. ♖e8 ♘b6 41. ♘f5 ♔h8 42. ♘h6 d5 43. ♕e5 **1 : 0** **[Ćirić]**

158. **R 85/b**

WESTERINEN—ANDERSSON
Hastings 1972/73

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. c4 d6 4. ♘c3 ♘d7 5. ♘f3 e5 6. ♗e2 ♘h6 **[6...** ♘e7 **7.** ♗e3±**]** 7. h4 c6 8. c5!? N **[8.** d5 ♘f6 **9.** dc6 bc6. **10.** c5±**]** ed4 **[8...** dc5 **9.** de5 ♕e7 (**9...** ♘g4 **10.** e6±) **10.** ♕d6 ♘g4 **11.** ♗g5 ♕e6 **12.** ♗c4±**]** 9. ♗h6 ♗h6 10. ♕d4 0—0 11. cd6 ♗g7 12. ♕e3 b5? **[12...** ♕b6! **13.** ♕b6 ab6∞; **13.** ♕d2 ♘c5△ ♗c3, ♘e4**]** 13. ♖d1

♕a5 14. ♘d4 ♗b7 15. ♘b3 ♕b6 16. ♕h3± ♖ad8 17. h5 ♖fe8 18. hg6 hg6 19. f4 ♘f8 20. e5 f6

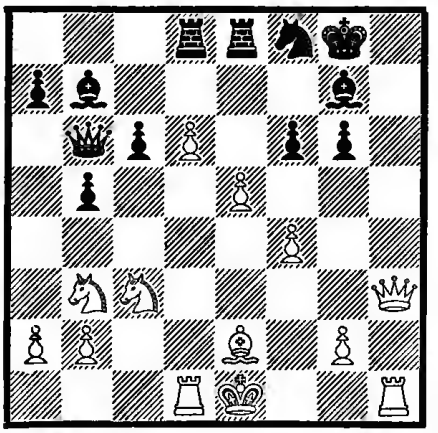

21. ♘a4! ba4 **[21... ♗c8 22.** ♘b6 ♗h3 **23.** ♖h3 ab6 **24.** ♘d4 ♖c8 **25.** e6!+−**]** 22. ♗c4+− ♘e6 23. ♗e6 ♔f8 24. ♘d4 ♕b2 25. ♕h7 ♕c3 26. ♔f2 **1 : 0 [Bukić]**

159. **R 85/c**

KERES—WESTERINEN
Tallinn 1973

1. d4 g6 2. e4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. ♗g5 c5!? **[4...** ♘f6**]** 5. dc5 ♕a5 6. ♕d2 ♕c5 **[6...** ♗c3!? 7. bc3 ♕c5±**]** 7. ♘d5! **[△ 8.** ♗e3 ♕c6 **9.** ♗b5**]** ♗e6 8. c4± ♘d7 9. ♖c1 ♘gf6 10. f3 a5 11. ♗e3 ♕c8 12. ♘e2 ♕b8 13. ♘d4± ♘c5 14. ♘b5 ♘d5 **[14...** ♗d5**]** 15. cd5 ♗d7 16. ♖c5! dc5 17. d6 ed6 18. ♘d6 ♔f8 19. ♘f7 ♗e6 20. ♘g5!+− ♗a2 21. ♗c5 ♔g8 22. b4 ♗b3 23. ♕d3 ♗f7 **[23...** a4 **24.** ♕c4 ♗c4 **25.** ♗c4#**]** 24. ♘f7 ♕f4 25. ♘g5 ♕c1 26. ♔f2 ♕b2 27. ♗e2 ♗f6 28. ♕d5 ♔g7 29. ♕b7 ♔h6 30. ♘f7 **1 : 0 [Nej]**

160. **R 86/a**

SMEJKAL—SZNAPIK
Polanica Zdruj 1972

1. ♘f3 g6 2. e4 ♗g7 3. d4 d6 4. ♗c4 c6 **[4...** ♘c6 — I-№-11/136, 14/185; **4...** ♘f6!? I-№-12/169**]** 5. ♗b3 ♘f6 6. ♘bd2!? 0—0 7. 0—0 ♘bd7?! **[7...** a5!?**]** 8. ♖e1 e5 9. ♘c4! ♘e4 **[9...** ed4 **10.** ♘d6±; **9...** ♕c7 **10.** de5 de5 **11.** ♕d6±**]** 10. ♖e4 d5 11. ♘ce5!! de4 **[11...** ♘e5? **12.** ♖e5+−**]** 12. ♘f7! ♕e7 **[12...** ♖f7 13. ♘g5+−**]** 13. ♘3g5 ♗f6 14. ♘d6 ♔g7 **[14...** ♔h8 **15.** ♘gf7 ♔g8 **16.** ♘c8+−**]** 15. ♘e6 ♔h8 16. ♘f8 ♕d6 17. ♘e6 ♘b6 18. ♗f4+− ♕e7 19. ♘c7 ♖b8 20. ♘e8 ♕e8 21. ♗b8 ♗f5 22. ♗e5 ♘d7 23. ♗f6 ♘f6 24. ♕d2 ♕b8 25. h3 ♔g7 26. ♕e3 h5 27. c4 h4 28. ♖d1 ♘h5 29. ♗c2 ♕e8 30. d5 cd5 31. cd5 ♘f6 32. d6 ♕c6 33. ♗b3 a5 34. a4 b5 35. ab5 ♕b5 36. ♕c3 a4 37. ♗c4 ♕b6 38. d7 ♕d8 39. ♖d6 ♗d7 40. ♗e6 **1 : 0 [Sokolov]**

161. **R 86/a**

ANDERSSON—HARTSTON
Hastings 1972/73

1. ♘f3 g6 2. e4 d6 3. d4 ♘f6 4. ♘bd2 ♗g7 5. ♗d3 0—0 6. 0—0 ♘c6 7. c3 e5 8. de5 ♘e5 9. ♘e5 de5 10. ♕e2 ♗h6! = 11. ♖d1 ♕e7 12. b4 **[12.** ♘c4 ♗c1=**]** ♗g4 13. f3 ♗e6 14. ♗b2 a5 15. a3 ♘h5 16. g3 ♖fd8 17. ♔h1 ♖d7 18. ♗c2 ♖ad8 19. ♘f1 ♖d1 20. ♖d1 ♖d1 21. ♕d1 ♗c4 22. ♘d2 ♗d2 23. ♕d2 ♕e6 24. ♔g2 ♔g7 25. ♗c1 ♗b3 26. ♗d3 ♗c4 27. ♗b1 **[27.** ♗c2 ♗b3=**]** ♘f6 28. ♕d8 ♕a6 29. ♔f2 ♗f1 30. ♕d1 ♗c4 31. ♗c2 ♗e6 32. ♔g2 h6 33. ♗e3 g5 34. ♕d2 ♘e8 35. ♕d8 ♘f6 36. ♕c7?? **[36.** ♕d2=**]**

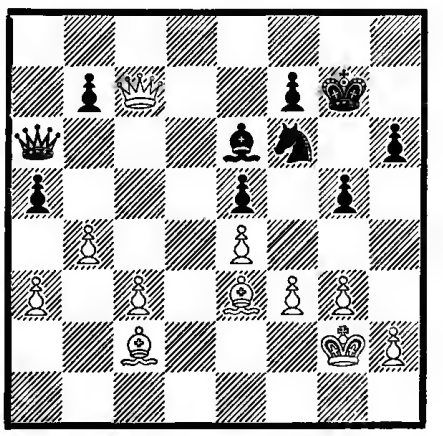

36... ♗h3! [37. ♔h3 ♕f1#] **0 : 1** **[Bukić]**

162. **R 86/a**

QUINTEROS—NIJDAM
Wijk aan Zee II 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. f3!? c5 4. c3 e6 5. ♗d3 ♘c6 6. ♘e2 ♗e7 [⌓ **6...** ♕b6] 7. ♗e3 0—0 8. ♘bd2 b6 9. 0—0 e5 [⌓ **9...** ♗b7; **9...** cd4?! **10.** cd4 ♘b4 **11.** ♗b5! a6 **12.** a3±] 10. ♗b5 ♕c7 11. d5 ♘b8 12. g4!± ♘e8 13. ♘g3 h6 14. ♔g2 ♗g5 15. ♕e1 ♕d8 16. ♖h1 [△ ♗g5, h4] a6 17. ♗d3 g6 18. h4 ♗f4 19. ♗f4 ef4 20. ♘e2 ♕f6 21. ♕g1!+— ♘d7 22. ♕h2 ♘e5 23. ♘f4 b5 24. ♗e2 c4 25. ♕g3 ♕d8 26. ♘h3 f6 27. f4 ♘f7 28. f5 g5 29. ♘f3 ♕e7 30. ♘f2 ♘c7 31. ♘d4 ♕e5 32. ♕e5 ♘e5 33. hg5 hg5 34. ♖h6 ♗b7 35. ♖ah1 **1 : 0** **[Quinteros]**

163. **R 86/c**

CIOCALTEA—RAZUVAJEV
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. ♗e3 c6 5. ♕d2 b5 6. f3 ♘f6 [**6...** ♘d7 **7.** ♘h3 — I-№-10/170; 12/164] 7. h4 h5 8. ♘h3 ♘bd7 9. ♘g5 ♗b7 10. ♗e2 0—0 [**10...** a6?! **11.** a4 ♕c7?! **12.** 0—0 0—0 **13.** f4 e5 **14.** de5 de5 **15.** f5±] 11. 0—0 a5 12. f4 [**12.** a4!?] b4 13. ♘d1 c5 14. d5 ♘g4! 15. ♗g4 hg4 16. c4?! [**16.** ♘f2!? g3] bc3 17. ♘c3 ♗a6 18. ♖fd1 ♖b8 19. ♖ac1 ♖b4∓ 20. b3 ♘f6 [**20...** ♘b6?! **21.** ♕f2 c4 **22.** h5△ ♕h4 ±] 21. e5 ♘h5 [**21...** de5!? **22.** fe5 ♘h5 23. e6!; **23.** ♗c5 ♗e5∞] 22. ♘ce4 de5 23. ♗c5 ♘f4 [**23...** ♖e4!? **24.** ♘e4 ef4] 24. ♗b4 ab4 25. ♘c5 ♕b6± 26. ♔h1 ♗e2! [**26...** ♗c8 **27.** d6±] 27. d6! [**27.** ♘d7?? ♕f2—+] ed6 [**27...** ♗d1 **28.** de7 ♖e8 **29.** ♕d7 ♕b8 **30.** ♖d1△ ♕e8, ♖d8] 28. ♕d6 ♕a7 29. ♖d2 ♕a8 30. ♘ce4 ♗a6 [**30...** f5? **31.** ♖c7△ ♕d7+—] 31. ♘f6 ♗f6 32. ♕f6 ♗b7⊕ 33. ♕e5 ♘g2 34. ♔g1 ♘h4 35. ♖c7 ♕a7 36. ♕c5 **1/2 : 1/2** **[Ciocaltea]**

164. **R 86/c**

GELER—ANDERSSON
Hilversum 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. f3 c6 5. ♗e3 ♘bd7 [**5...** b5] 6. ♕d2 [**6.** a4!?] b5 7. ♘h3 a6 8. ♘f2 e5? 9. ♗e2 ♕c7 10. 0—0 ♗g7? [**10...** ♗b7] 11. de5! de5 12. a4! ♗b7!? 13. ♖fd1 [**13.** ab5 ab5 **14.** ♗b5 cb5 **15.** ♘b5 ♕c6 **16.** ♘d6 ♔e7 **17.** ♖ad1 ♗a6 **18.** ♕b4 ♗f8! **19.** ♖fe1 ♖b8 **20.** ♕a3 ♘e8∞; **16.** ♖a8 ♗a8 **17.** ♕b4! ♗f8 **18.** ♕a5 ♗b7 (**18...** ♗c5 **19.** ♗c5 ♘c5 **20.** ♘a7! ♕d6 **21.** ♖d1 ♕e7 22. ♘c8+—) **19.** ♘c7 ♔e7 **20.** ♘d3+—] 0—0 14. ♕d6 ♕c8 15. ab5 cb5 16. ♘d3 ♖d8 17. ♕a3 ♗f8 18. ♕a5 ♖e8 19. ♖ac1 ♗e7 20. ♘a2!± ♗d8 21. ♕d2 ♗b6 22. c4! bc4 23. ♘f2 ♗e3 24. ♕e3 ♖e6!? [**24...** ♕c5 **25.** ♕c5 ♘c5 **26.** ♗c4 ♖ac8 27. ♖d6 ♔g7 **28.** b4±] 25. ♗c4 ♖c6 26. ♗d5 [**26.** ♕b3 ♘c5 **27.** ♗f7 ♔g7∓] ♖c1 27. ♖c1 ♕b8 28. ♗c4 ♕f8! 29. ♘d3 ♔g7 30. ♘c3 ♕d6 31. ♖d1 ♖c8 32. b3 ♕c7 33. ♘a4 ♕a5 34. ♕d2 ♕c7 35. ♕e3 ♕a5 36. ♘db2± ♖c6 37. ♗f1 ♘c5 38. ♘c4 [**38.** ♘c5 ♖c5 **39.** b4 ♕b4 **40.** ♘d3 ♕b3 **41.** ♕c5 ♕d1 **42.** ♕c7 ♕b3 **43.** ♘e5 ♘e8 **44.** ♕c5 ♕e6] ♕c7 39. ♘c5 ♖c5 40. ♗e2 [**40.** ♘d6 ♖c6] a5 41. ♘d6 ♖c6 **1/2 : 1/2** **[Andersson]**

165. **R 87/b**

BISGUIER—TARJAN
Lone Pine (USA) 1973

1. e4 ♘f6 2. ♘c3 d6 3. d4 g6 4. ♗g5 c6 [△ b5] 5. f4 ♗g7 6. ♘f3 0—0 7. ♕d2 b5 [△ **8...** b4] 8. ♗d3 ♘bd7 9. e5 b4 10. ♘e2 [**10.** ef6 bc3 **11.** ♕c3 ef6 **12.** ♕c6 ♖e8 **13.** ♔f2 ♖b8 **14.** ♗h4 ♖b2=] de5 11. fe5 ♘d5 12. ♗h6 f5? [⌓ **12...** f6±] 13. h4!± e6 14. h5 [△ **15.** hg6 hg6 **16.** ♗g7 ♔g7 **17.** ♕h6] ♕e7 15. hg6 hg6 16. ♗g7 ♕g7 17. ♘g5!+— [△ **18.** ♖h7] ♖e8 18. ♖h7 ♕f8 19. 0—0—0 ♖e7 20. ♖dh1 ♖h7 21. ♖h7 [**21...** ♘7b6 **22.** ♕e1

♕d8 **23.** ♖h8 ♔h8 **24.** ♕h4 ♔g7 **25.** ♕h7 ♔f8 **26.** ♕f7#] **1 : 0**
[Trifunović]

166. **R 87/b**

TALJ—BRONŠTEJN
SSSR 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. ♗g5 c6 **[4... ♗g7]** 5. ♘f3 ♗g7 6. ♕d2 ♗g4 **[6... h6 7. ♗e3 ♘g4 8. ♗f4 e5±]** 7. 0—0—0 **[7.** ♕f4!? ♗f3 **8.** ♕f3 ♘bd7 **9.** 0—0—0!?± **]** h6 8. ♗e3 b5 **[8... d5 9.** e5 ♘e4 **10.** ♘e4 de4 **11.** h3 ♗e6 **12.** ♘g1± **]** 9. ♗d3 a6 10. ♖de1!? [△ e5] ♘fd7 11. e5!? d5? **[11... ♗f3 12.** ed6 ♗g4 **13.** de7 ♕a5∞ **]** 12. ♘h4± c5 13. ♘g6!+— fg6 14. ♗g6 ♔f8 15. ♘d5 ♘c6 16. f3 **[16.** h3 cd4 **]** ♗e6 17. ♘f4 ♗g8 18. ♕d3?! **[18.** ♗h5!+— ♘de5 **19.** de5 ♕d2 **20.** ♗d2 ♗f7 **21.** ♗f7 ♔f7 **22.** e6+— **]** e6 19. ♕e4 ♘e7 20. ♖d1! ♕b8 21. ♘h5 ♘d5 22. dc5 ♕e5 23. ♗d4 ♕g5 24. f4 **1 : 0** **[Gufeljd]**

167. **R 88/a**

MEDINA—PARMA
Tunis 1973

1. e4 d6 2. ♘c3 g6 3. d4 ♗g7 4. ♘f3 ♘f6 5. ♗c4 0—0 6. 0—0 **[6.** ♗b3?! ♘c6 **7.** h3 ♘a5!△ b6, ♗b7 **]** ♘c6 7. h3 ♘e4= 8. ♗f7 ♖f7 9. ♘e4 d5! 10. ♘eg5? **[10.** ♘c5 — I-№-13/162 **]** ♖f8 11. ♖e1 ♕d6∓ 12. c4 h6 13. cd5 ♕d5 14. ♘e4 ♕f7 15. ♗e3 ♗f5 16. ♘g3 **[16.** ♘ed2 ♘b4 **]** ♗h3 17. ♘e5 **[17.** d5 ♖ad8? **18.** ♘d2; **17.** d5 ♘b4 **]** ♘e5 18. de5 ♗e6 19. ♕c2 c6 20. f4 ♗d5 21. ♖f1 ♕e6 22. ♖f2 ♖f7 23. ♘e2 ♖af8 24. ♘c3 g5 25. fg5 ♕e5 26. ♗a7 ♕g5—+ 27. ♖f7 ♖f7 28. ♘d5 ♕d5 29. ♕g6 c5! 30. ♖c1 ♕d4 31. ♔h1 ♖f4 32. ♕e6 ♔h7 33. g3 ♖f6 34. ♕e2 **[34.** ♕e7 ♖f2 **35.** ♕e6 ♕d3—+ **]** ♖f2 35. ♕c4 ♕d2 **0 : 1** **[Parma]**

168. **R 88/b**

GELER—ADORJAN
Budapest 1973

1. ♘f3 g6 2. e4 ♗g7 3. d4 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. ♗e2 0—0 6. 0—0 **[6.** h3!? **]** c6 7. ♖e1 ♕c7 8. ♗f4 **[8.** e5!?± **]** ♘bd7!? **[8... ♘h5 9.** ♗e3 e5 **]** 9. e5 ♘h5 10. ed6 ed6 11. ♗e3 ♘b6 12. h3 ♖e8 13. ♕d2 ♘f6! [△ **14...** ♗f5 **]** 14. ♗d3 ♗e6 15. ♗g5 **[15.** ♗h6 ♗c4 **]** ♘bd5 16. ♘e2?! **[16.** ♘d5? ♗d5 **17.** ♕f4 ♘h5=; **16.** ♘e4 **]** c5!∓ 17. c4! **[17.** c3 c4 **18.** ♗c2 b5; **17.** b3 ♘b4 **]** ♘b4 18. ♕f4 ♗d7 19. ♗f6 ♗f6 20. a3 ♘d3 21. ♘d5 ♖e1 22. ♖e1 ♕d8 23. ♕d3 ♗e6 24. ♘f6 ♕f6 25. b4 cb4! 26. ab4 a5?? **[26...** ♖c8! **27.** d5 ♗f5 **28.** ♕b3 a6∓; **27.** ♘d2 ♗f5 **28.** ♘e4 ♗e4 **29.** ♖e4 a5!∓; **27.** ♖c1 ♗d5 **28.** ♘d2 ♕g5; **27.** c5! dc5 **28.** dc5 ♖d8∓ **]** 27. ba5 ♖a5 28. ♕b3!+— ♖f5!? **[28...** b5 **29.** ♕b4!+— **]** 29. ♕b7 d5 **[29...** ♖f3 **30.** ♕f3 ♕d4 **31.** ♖e4+— **]** 30. c5 ♖f3 31. ♕b8 ♔g7 32. gf3 ♕d4 33. c6 ♕d2 34. ♕e5 ♔g8 35. ♖b1 **1 : 0**
[Adorjan]

169. **R 88/b**

GELER—SAX
Budapest 1973

1. ♘f3 g6 2. d4 ♗g7 3. e4 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. ♗e2 0—0 6. 0—0 ♘a6?! 7. ♖e1 c5 8. e5! **[8.** ♗a6 cd4!**]** ♘g4! **[8...** ♘e8 **9.** ♗g5 cd4 **10.** ♘d5 f6 **11.** ♘e7±; **9...** h6 **10.** ♗h4 g5 **11.** ♘g5 hg5 **12.** ♗g5 de5 **13.** de5 ♕d1 **14.** ♖ad1 f6 **15.** ♗c4 ♔h7 **16.** ef6⩲ **]** 9. ed6 ♕d6! **[9...** ed6 **10.** ♗g5± **]** 10. ♘e4 ♕c7 11. ♗a6 ba6 12. ♘c5 **[12.** h3 cd4! **13.** hg4 ♗g4⩱ **]** e5! **[12...** ♖d8 **13.** c3 e5 **14.** ♗g5± **]** 13. h3 ed4 14. ♘b3 ♘f6 **[14...** ♘e5 **15.** ♗f4± **]** 15. ♘bd4± ♗b7 16. c3 ♖fe8 17. ♖e8 ♖e8 18. ♗g5 **[18.** ♕a4!? **]** ♘d5? **[18...** h6!? **19.** ♗f6 ♗f6 **20.** ♕d2 ± **]** 19. ♕d2 ♖e4 20. ♖e1 ♖e1 21. ♕e1 h6 22. ♕e8 ♔h7 23. ♗h4 ♘f6 24. ♗f6 **[24.** ♕e5!?± **]** ♗f6 25. h4 ♔g7 26. h5 ♗d4? **[26...** ♕e7!?± **]** 27. ♘d4 ♕f4 28. hg6! ♕c1 29. ♔h2 ♕f4 30. ♔g1 ♕c1 31. ♔h2 ♕f4

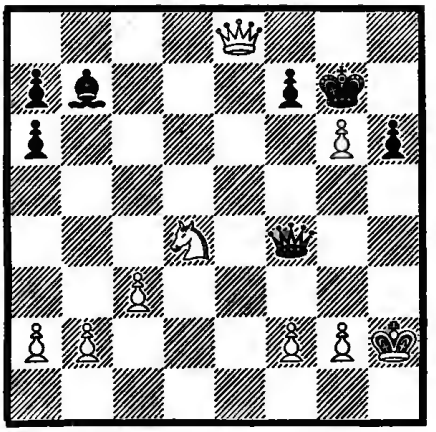

32. ♔h3! ♔g6 33. ♕g8 ♔f6 34. ♕g3 **[34.** ♕d8!? ♔g7 **35.** ♕d7+− **]** ♔e5 35. f3 ♗d5 36. a3 **[36.** b3!?**]** a5 37. ♘e2 ♗e6 38. ♔h2 ♕g3 39. ♔g3 ♗a2 40. ♔f2 ♔d5 41. ♔e3 ♗b1 **[41...** a4!?± **]** 42. b3!+− a4 43. c4 ♔c5 44. ♘c3 ♗c2 45. ♘a4 ♔c6 46. ♔d4 ♗b3 47. ♘c5 **1 : 0 [Geler]**

170. **R 88/b**

ANTOŠIN—CIOCALTEA

Budapest 1973

1. d4 g6 2. e4 ♗g7 3. ♘f3 d6 **[3...** c6!? 4. ♘c3 d5 **5.** h3 ♘h6!?∞**]** 4. ♘c3 ♘f6 5. ♗e2 0—0 6. 0—0 c6 **[6...** ♗g4 — I-№-12/173, 174; 13/183, 184**]** 7. a4 **[7.** h3 — I-№-13/185**]** a5 8. h3 ♘a6 9. ♗g5 **[9.** ♗e3 — I-№-12/172**]** h6 10. ♗e3 ♔h7 11. ♘d2 d5 **[11...** e5? **12.** de5! de5 **13.** ♘c4± **]** 12. ed5 **[12.** e5!? ♘e8 **13.** f4 f5∞**]** ♘d5 13. ♘d5 cd5 14. c3 ♘c7! 15. ♘f3 ♘e8 16. ♗f4 ♘d6 17. ♗d3 ♗f5 18. ♗d6 ♕d6 19. ♗f5 gf5 20. ♕d3± e6 21. g4 ♕f4! 22. ♖ae1 ♗f6! 23. ♔h1 ♖g8 24. gf5?! **[24.** ♘e5!?**]** ef5 25. ♘e5 ♖ae8 26. ♘d7 ♗h4! 27. ♖e8 ♖e8 28. ♘e5 ♕e4! 29. f3 **[29.** ♕e4 fe4! **30.** ♘f7 ♖f8 **31.** ♘e5 e3 **32.** ♘d3 ♖f3!∓; **32.** ♘g4 e2 **33.** ♖e1 h5∓**]** ♕f4= 30. ♖g1 ♗g5! **[**△ **31...** f6**]** 31. ♖g4 ♕c1 32. ♖g1 **[32.** ♔h2? ♗f4! **33.** ♔g2 ♕d2! **34.** ♕d2 ♗d2 **35.** ♖g3 ♗f4; **35.** ♖h4 ♗g5 **36.** ♖h5 f6−+**]** ♕f4 33. ♖g4 **[33.** ♕f1 f6 **34.** ♘d3 ♕d2! **35.** ♖g2 ♕e3 **36.** ♔h2 (**36.** f4 ♕h3 37. ♔g1 ♕e3∓) ♗f4 **37.** ♘f4 ♕f4∓**]** ♕c1 34. ♖g1 ♕f4 **1/2 : 1/2 [Ciocaltea]**

171. **R 88/b**

GELER—SZABO

Hilversum 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘f3 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. ♗e2 c6 6. 0—0 ♘bd7 7. a4 ♕c7 8. ♗e3 0—0 **[8...** ♘g4 **9.** ♗g5**]** 9. ♕d2 e5 **[9...** ♘g4 **10.** ♗g5**]** 10. de5! **[10.** ♗h6!?**]** de5 **[10...** ♘e5 **11.** ♖ad1±**]** 11. h3± ♘h5 12. ♖fd1 ♘f4 13. ♗f1 ♖e8 14. a5! ♗f8 15. ♗c4 ♘e6 **[15...** ♘c5 **16.** ♗f4 ef4 **17.** e5±**]** 16. ♘g5 ♘dc5 **[16...** ♘f6 **17.** ♘e6 ♗e6 **18.** ♗e6 ♖e6 **19.** ♕e2±**]** 17. b4 ♘g5 18. ♗c5 ♗c5 **[18...** ♘e6 **19.** ♗e6 ♗e6 **20.** ♕e3 ±**]** 19. bc5 ♕e7! 20. ♕e3! **[20.** ♕d6 ♘h3! **21.** gh3 ♕g5 **22.** ♔f1 ♗h3=**]** ♗e6 21. ♗f1 f6 22. a6 ♖ed8? **[22...** ♘f7 **23.** ab7 ♕b7 **24.** ♖a6±**]** 23. ♖d6 +− ♖d6 24. cd6 ♕d7 **[24...** ♕d6 **25.** ab7 ♖b8 **26.** ♕a7+−**]** 25. ab7 ♕b7 26. ♘a4 ♖d8 27. ♘c5 ♕b2 28. ♖a7 ♖d6 29. ♘e6 ♘e6 30. ♕h6 **1 : 0 [Geler]**

172. **R 88/b**

KARPOV—KORČNOJ

Lenjingrad 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. ♘f3 ♗g7 5. ♗e2 0—0 6. 0—0 ♘c6 7. d5 ♘b8 8. h3 c6 9. a4 a5± 10. ♗g5 ♗d7 11. ♖e1 ♘a6 12. dc6 **[**⌓ **12.** e5! de5 **13.** ♘e5±**]** ♗c6 13. ♗b5 ♘b4 14. ♕e2 h6 15. ♗f4 e5!= 16. ♗h2 ♖c8 17. ♖ad1 ♕e7 18. ♖d2 h5 **1/2 : 1/2 [Kotov]**

173. **R 89/c**

WEICHERT—VADASZ

Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. f4 ♘f6 5. ♘f3 0—0 6. ♗d3 ♘c6 7. e5 de5 8. fe5 ♘g4 9. ♗e4 f6 10. h3 **[10.** ef6 — I-№-10/188; **10.** ♗d5 — I-№-8/147, 9/141**]** ♘h6 11. ef6 **[11.** ♗d5 — I-№-10/190, 12/184**]** ef6 12. 0—0 ♘e7 **[12...** ♘f5!?**]** 13. ♖e1 ♘f7 14. ♕e2! ♘f5 15. ♕f2 c6 16. d5! ♗d7 17. dc6 bc6 18. ♗f4 ♕c8 19. ♕c5 ♖d8 20. ♖ad1±

♗f8 21. ♕a5 ♘5d6 22. ♗d3 ♕b7 23. ♘a4 ♖ab8 24. a3 ♕a8 25. ♗a6 c5?! 26. ♘c5 ♖b2 27. ♘d7 ♖d7 28. ♕a4 ♕d8 29. ♗c4 ♖bb7 30. ♗e6 ♖dc7 31. ♕d4 ♔h8 32. c4! ♖e7 33. c5 **1 : 0**
[Sokolov]

174. **R 89/c**

LJUBOJEVIĆ—DONNER
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. f4 ♗g7 5. ♘f3 0—0 6. ♗d3 ♘c6 7. e5 de5 8. de5 ♘d5 9. ♗d2 ♘cb4 10. ♗e4 ♘b6? [⌓ 10... c6 11. a3 ♘c3 12. ♗c3 ♘d5 13. ♗d2 f6±] 11. a3 ♘a6 12. ♕e2 ♘c5 13. 0—0—0 ♘e4 14. ♘e4 c6 15. ♗a5 ♕e8 [15... ♕c7 16. ♘c5 ♕b8 17. ♗b6 ab6 18. ♘d7 ♗d7 19. ♖d7+—] 16. ♕f2 ♘d5 17. ♕h4 f6? [⌓ 17... h6] 18. ef6 ef6 19. ♖he1± ♗f5 20. ♘g3 ♕c8 21. c4 b6 [21... ♘b6 22. ♗b6 ab6 23. ♘d4 ♗d7 24. f5+—] 22. ♗d2 ♘c7 23. ♖e7 ♖e8

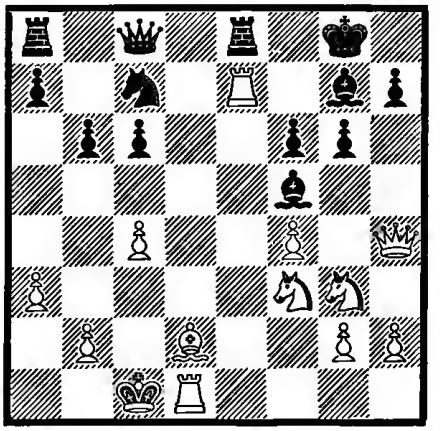

24. ♘f5 gf5 25. ♖g7!+— ♔g7 26. ♗c3 ♖e6 27. ♘g5 h6 28. ♘e6 ♕e6 29. ♖e1 ♕f7 30. ♗f6! ♔g6 [30... ♕f6 31. ♖e7 ♔g6 32. ♕g3+—] 31. ♖e7 ♕c4 32. ♗c3 **1 : 0** **[Trifunović]**

175. **R 89/c**

OSTOJIĆ—TIMMAN
Stockholm 1973

1. e4 d6 2. d4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. f4 ♘f6 [4... a6!? I-№-14/201] 5. ♘f3 0—0 [5... c5] 6. ♗d3 [6. ♗e2; 6. ♗e3; 6. ♗c4; 6. e5 — I-№-14/191] ♘c6 7. e5 [7. h3; 7. f5; 7. d5] de5 8. fe5 [8. de5 ♘d5 9. ♗d2 ♘cb4 10. ♗e4 ♘b6 11. a3! ♘a6 12. ♕e2 ♘c5 13. 0—0—0 ♘e4 14. ♘e4 c6 15. ♗a5±] ♘h5 [8... ♘g4 9. ♗e4! f6 10. ef6 ef6 11. 0—0 ♔h8 12. ♖e1±; 8... ♘d5 9. ♘d5 ♕d5 10. c3 ♗e6! 11. ♕e2 ♖ad8 12. 0—0 f6∞] 9. ♗e3 ♗g4 10. ♗c4! ♔h8 11. ♕d2 ♗f3 N [11... f6 — I-№-13/199] 12. gf3 f6 13. f4 fe5 14. fe5 ♘a5 [△ 15... c5] 15. ♗e2! [15. ♗d5 c6 16. ♗e6 c5!] c5 16. d5± ♗e5 [16... ♖c8 17. ♗h6! ♗h6 18. ♕h6 ♘f4 19. 0—0—0 ♘e2 20. ♘e2 ♘c4 21. ♘f4 ♕b6 22. b3 ♘e5 23. ♘e6! ♖f7 24. ♖hf1 ♘g4 25. ♕h3! ♖f1 26. ♖f1 ♘f6 27. ♘g5+—△ ♖f6; 23... ♖g8 24. ♕e3 ♘d7 25. ♕c3 ♘f6 26. ♖hf1+—△ ♖f6; 17... ♗e5? 18. ♗f8 ♕f8 19. ♖f1+—△ 0—0—0] 17. ♗c5 ♖f4?! [17... ♘f4!? 18. 0—0—0 ♘e2 19. ♕e2 ♗f6 20. d6 ed6 21. ♗d6 ♖e8 22. ♕b5±; 19... ♖f5 20. ♖hf1!; 19... ♗c3 20. bc3 ♖f7 21. ♕e6±; 19... ♕c7 20. ♗d4 ♗d4 21. ♖d4±; 18... ♖c8 19. ♗d4 ♘e2 20. ♕e2 ♗d4 21. ♖d4 ♕b6∞; 18. ♗f1△ 0—0—0, ♗d4±] 18. ♕e3!+— ♗c3 [18... ♕c7 19. ♘b5; 18... ♗f6? 19. ♗h5] 19. ♕c3 ♘f6 20. 0—0—0 ♖c8 21. ♗e7 **1 : 0**
[Ostojić]

176. **R 89/c**

SAVON—DONNER
Cienfuegos 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. f4 ♗g7 5. ♘f3 0—0 6. ♗d3 ♘c6 7. ♗e3?! [7. e5] ♘g4 8. ♗g1 e5 9. fe5 de5 10. d5 ♘d4 11. h3 ♘h6 12. ♕d2 f5 13. 0—0—0 fe4 14. ♗e4 ♘hf5 15. ♕e1 ♘f3 16. ♗f3 ♘d4 17. ♗e4 ♗f5 18. ♔b1 ♗e4 19. ♕e4 ♕d7 20. ♗h2 ♖ae8 [20... ♖f2 21. ♗e5 ♗e5 22. ♕e5 ♘c2 23. ♘e4+—] 21. ♖he1 b5 22. ♕g4 ♖f5 23. ♘e4 b4 24. ♘g3 ♕a4 25. b3 ♕d7 26. ♘f5 gf5 27. ♕g5 f4 28. ♖d4! ed4 29. ♖e8 ♕e8 30. ♗f4 d3! 31. ♗d2 ♕e2

32. ♕d8 ♗f8 33. ♕g5 ♗g7 34. ♕d8 ♗f8 **1/2 : 1/2 [Damjanović]**

177. **R 89/c**

PARMA—KEENE
Dortmund 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. f4 ♘f6 5. ♘f3 0—0 6. ♗d3 ♘c6 7. e5 de5 8. de5 **[8.** fe5 — I-№-14/197**]** ♘d5 9. ♗d2 ♘cb4 **[9... ♗**g4?! I-№-11/150; **9...** ♘db4 **10.** ♗e4 f5 **11.** ♗c6!± **]** 10. ♗e4 ♘b6 11. a3! **[11.** ♕e2? f5!**]** ♘a6 12. ♕e2 ♘c5 13. 0—0—0 ♘e4 14. ♘e4 ♕d5 15. ♘c3!± **[15.** ♗b4?! ♕a2 **16.** ♘c3 ♕a1 **17.** ♔d2 ♖d8 **18.** ♔e3 ♖d1 **19.** ♖d1 ♕b2 **20.** ♔f2 (**20.** ♖b1? ♘d5) a5∞**]** ♕c4 16. ♕c4 ♘c4 17. ♘d5 ♗g4?! **[17...** ♘d2±**]** 18. ♗b4!± c6 19. ♘e7 ♔h8 20. ♖he1 ♗f3? **[20...** ♖fe8 **21.** ♖d4△ f5±**]** 21. gf3 ♖fd8 22. ♖d8 ♖d8 23. b3 **[23.** ♖e4?! ♘b6 **24.** f5 ♘d5**]** ♘b6 24. f5+— ♗h6 25. ♔b2 ♘a8 26. ♗d6 ♗f4 **[26...** ♗g7 **27.** f6 ♗f6 **28.** ef6 ♖d6 **29.** ♘f5△ ♘h6, ♖e7+—**]** 27. ♖e4 ♗h2 28. fg6 fg6 29. ♖h4 ♗g3 **[29...** ♖d6 **30.** ed6 ♗d6 **31.** ♘g6 ♔g7 **32.** ♘f4+—**]** 30. ♘g6! **[30.** ♖h3 ♖d6!**]** ♔g7 31. ♖g4 hg6 32. ♖g3 ♘b6 33. c4 ♖h8 34. ♗c5 ♖h2 35. ♔c3 ♘d7 36. ♗a7 ♘f8 37. f4 ♔f7 38. ♖d3 ♔e8 39. ♖d6 ♖h3 40. ♔b4 ♖f3 41. ♖f6 ♘d7 42. ♖g6 ♖f4 43. e6 ♘f8 44. ♖g8 **1 : 0 [Parma]**

178. **R 89/c**

STEAN—BOTTERILL
England 1973

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 g6 4. f4 ♗g7 5. ♘f3 0—0 6. ♗d3 ♘c6 7. e5 de5 8. de5 ♘d5 9. ♗d2 ♘cb4 10. ♗e4 ♘b6 11. a3 ♘a6 12. ♕e2 ♘c5 13. 0—0—0 ♘e4 14. ♘e4 ♕d5! N 15. ♗b4!? **[15.** ♘c3 ♕c6 **16.** ♘d4 ♕c4 **17.** ♕c4 ♘c4 **18.** ♘d5 ♗g4**]** ♕a2 16. ♘c3 ♕a1 17. ♔d2 ♖d8 18. ♔e3! ♖d1 19. ♖d1 ♕b2 20. ♔f2! **[20.** ♖b1? ♘d5—+; **20.** ♘a4!? ♘a4 **21.** ♖d8 ♗f8 **22.** ♗e7 ♕b6 **23.** ♘d4 (RR **23.** ♔d2!+—) c5!**]** ♗f5! 22. ♘d4? **[22.** ♘e1! c5! **23.** ♖b1 ♕b1 **24.** ♘b1 cb4 **25.** ab4 ♖c8∞**]** c5! **[22...** ♖d8? **23.** ♘f5+—**]** 23. ♖b1 ♕b1 24. ♘b1 cd4 25. g4 ♗e6 26. ♔g3 ♖c8 27. ♕e4?! **[27.** c3!? ♗c4?! **28.** ♕e4 d3 **29.** ♘d2; **27.** c3!? dc3 **28.** ♘c3=**]** g5!∓ 28. f5 ♗d5 29. ♕d4 ♖c4 30. ♕e3 ♖e4 31. ♕g5 h6 32. ♕e7 ♗e5 33. ♔h4 ♗g3?? **[33...** ♖e2! **34.** h3 ♖e3—+ **35.** ♕d8 ♔h7 **36.** ♗c5 ♗g3 **37.** ♔h5 ♗c7! **38.** ♕h4 f6!!; **35.** ♕f8 ♔h7 **36.** ♗e7 ♘d7△ ♗g2**]** 34. ♔g3 ♖e7 35. ♗e7 ♗e4 **1/2 : 1/2 [Stean]**

179. **R 90/a**

BRONŠTEJN—SAIDY
Tallinn 1973

1. e4 c6 2. d3 d5 3. ♘d2 g6 **[3...** e5 **4.** ♘gf3 ♘d7 **5.** d4!±**]** 4. g3 ♗g7 5. ♗g2 e5 6. ♘gf3 ♘e7 7. 0—0 0—0 8. b4! ♘d7 **[8...** a5! I-№-7/172**]** 9. ♗b2 b6 **[9...** ♕b6 **10.** ♖b1**]** 10. ♖e1± d4 11. c3! dc3 12. ♗c3 ♗a6 13. ♘b3 ♕c7 14. d4 ♖ad8! 15. ♕c1 ed4 16. ♗d4 ♘e5 17. ♗e5 ♗e5 18. ♘e5± ♕e5 19. ♕a3? **[19.** f4 ♕b5 **20.** ♗f1±**]** ♗c4 20. f4! **[20.** ♕a7?? ♖a8—+**]** ♕c7 21. ♕b2= c5? **[21...** ♗b3!=**]** 22. ♘d2 ♗a6 23. ♖ac1 ♕d6 24. ♘f3 cb4 25. e5 ♕b8 26. ♕b4± ♘f5 27. ♘g5 ♘g7 28. e6 fe6 29. ♘e6 ♘e6 30. ♖e6 ♖f7 31. ♕b3 ♖c8? 32. ♖c8 ♕c8 33. ♗c6+— ♕c7 34. ♕c3 ♖f8 35. ♖g6 hg6 36. ♗d5 ♕f7 37. ♗f7 ♖f7 38. ♕c2 ♔g7 39. ♕a4 ♗c8 40. ♕d4 ♔h7 41. ♕c4 **1 : 0 [Keres—Nej]**

180. **R 90/a**

TRINGOV—VUKIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c6 2. d3 **[RR 2.** d4 d5 **3.** f3 e6 **4.** ♘c3 ♘f6 **5.** ♗g5 ♕b6 **6.** a3 c5 **7.** ♗e3! N ♗d7 **8.** e5 ♘g8 **9.** ♘ge2 f6 **10.** f4 ♘h6 **11.** ef6 gf6 **12.** ♘g3! ♕b2 **13.** ♘b5 ♗b5 **14.** ♖b1 ♕c3 **15.** ♗d2 ♕d4? **16.** ♗b5 ♔d8 **17.** c3 **1 : 0** Lutikov—Gavrilov, SSSR 1973**]** d5 3. ♘d2 g6 4. ♘gf3 ♗g7 5. g3 e5 6. ♗g2 ♘e7 7. 0—0

0—0 8. ♖e1 **[8.** b4; **8.** c3 ♘d7 **9.** ed5 cd5 **10.** ♖e1**]** d4 9. b4 ♕c7 10. ♗b2 ♖d8 11. ♕b1 a5 12. ba5 ♖a5?! **[12...** ♕a5!?△ c5, ♘bc6**]** 13. a4 c5 14. c3 b5 **[14...** ♘c6? **15.** ♘b3**]** 15. cd4 cd4 16. ♗a3!!± ♗a6 **[16...** ba4?? **17.** ♗e7 ♕e7 **18.** ♕b8+—; **16...** ♖a4 **17.** ♗e7 ♖a1 **18.** ♗d8 ♖b1 **19.** ♗c7+—; **17...** ♕e7 **18.** ♖a4 ba4 **19.** ♕b8+—**]** 17. ♖c1 ♘ec6 18. ab5 ♖b5 19. ♕c2 ♕b7 20. ♘c4 ♗f8 21. ♗f8 ♔f8 22. h4! ♖c5 23. ♖ab1 ♕e7 24. ♕a4 ♗c4 25. ♖c4 ♖c4 26. ♕c4 ♔g7 27. ♖b5 **[**⌓ 27. h5△ ♕c1±**]** ♖d6 28. ♗h3 **[28.** h5!**]** ♖f6! 29. ♔g2 ♕a3! 30. h5 **[30.** ♘e5? ♘e5 **31.** ♖e5 ♕b2—+**]** ♕c3 31. ♖c5 **[31.** ♕c3? dc3 **32.** ♖c5 c2∓**]** ♕c4 32. ♖c4 ♖d6 33. ♖c5 f6= 34. ♖b5 ♘a6 35. hg6 hg6 36. ♖b7 ♔h6 37. ♖b6 ♘ab4 38. ♘d2 ♖d8 **[39.** ♗e6 ♖b8 **40.** ♖b8 ♘b8 **41.** ♗c4=**]** **1/2 : 1/2**
[Tringov]

181. **R 93/c**

CEJTLIN—VOROTNIKOV
SSSR 1973

1. c4 c6 2. e4 d5 3. ed5 cd5 4. d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. cd5 **[6.** ♕b3 — I-№-14/208**]** ♘d5 **[6...** ♗g7 — I-№-13/209**]** 7. ♗c4 ♘b6 8. ♗b3 ♗g7 9. ♘f3 **[9.** ♘ge2 — I-№-12/197**]** ♘c6 10. a4 N **[**△ **11.** a5; **11.** d5 ♘a5 **12.** ♗a2; **10.** ♗e3±; **10.** d5 ♘a5!**]** ♘d4 11. ♘d4 ♕d4 12. ♕d4 ♗d4 13. a5 ♘d7 **[13...** ♗c3 **14.** bc3 ♘d7 **15.** ♗a3⩲**]** 14. ♘d5 ♗e5 15. 0—0⩲ e6 **[15...** ♘c5 **16.** ♗c4△ ♖e1; **15...** ♘f6 **16.** ♖e1**]** 16. ♖e1 ed5 17. f4 0—0 18. fe5 ♘c5 19. ♗d5 ♗e6= 20. ♗f3 ♘b3 21. ♖a4 ♘c1 22. ♖c1 ♖ac8 23. ♖e1 ♖c5?! **[23...** ♖c7 **24.** ♖b4 ♗c8 **25.** ♖d1 ♖e8=**]** 24. ♗b7 ♖b5 25. a6 ♖b2 26. ♖aa1 ♗c8 **[26...** ♖d8 **27.** ♖ed1 ♖dd2±**]** 27. ♖ab1 ♖b1 28. ♖b1 ♗b7? **[28...** ♗f5!**]** 29. ♖b7+— ♖e8 30. ♖a7 ♖e5 31. ♖b7 ♖a5 32. a7 ♔g7 33. ♔f2 ♖a3 34. ♔e2 ♔f6 35. ♔d2 ♔e6 36. ♔c2 h5 37. ♔b2 ♖a6 38. ♔c3 ♖a1 39. ♔c4 f5 40. ♔c5 f4 41. ♔c6 g5 42. ♔b6 ♔f5 43. ♖b8 g4 44. a8♕ ♖a8 45. ♖a8 f3 46. ♖f8 ♔e4 47. gf3 gf3 48. h4 **1 : 0**
[Korčnoj]

182. **R 93/c**

CEJTLIN—BUHMAN
SSSR 1973

1. e4 d5 2. ed5 ♘f6 3. c4 c6 4. d4 **[4.** dc6 ♘c6 **5.** ♘c3 e5 **6.** d3∞**]** cd5 5. ♘c3 g6 **[5...** e6**]** 6. ♕b3 ♗g7 7. cd5 0—0 8. ♘ge2 **[8.** ♗e2 — I-№-14/208; **8.** g3 — I-№-6/234**]** ♖e8 **[8...** ♘bd7 — I-№-7/176**]** 9. g3 **[9.** ♘f4!?**]** e6 10. d6?! **[10.** ♗g2!? ed5 **11.** ♗e3△ ♘d5; **10.** de6 — I-№-5/159**]** ♕d6 11. ♗g2 ♘c6 12. 0—0 ♘d5 **[12...** ♘d4 **13.** ♘d4 ♕d4 **14.** ♗e3⩲**]** 13. a3?! **[13.** ♖d1!**]** ♘c3 14. bc3 e5∓ 15. d5 **[15.** ♖d1 ♗g4? **16.** ♕b7**]** ♘a5 16. ♕a4 ♕d8 17. ♗g5 f6 18. ♗e3 ♗d7 19. ♕b4 ♗f8 20. d6 b6 21. c4 **[21.** ♗a8 ♕a8⩱**]** ♗e6 22. ♖fd1 **[22.** c5 ♘c4!**]** ♘c4∓ 23. ♖ac1 ♗d6 **[23...** ♖c8! **24.** ♗b7 ♘e3! **25.** ♖c8 ♗c8 **26.** ♗c8 ♘d1 **27.** ♕b3 ♔g7 **28.** d7 ♘f2∓; **24.** ♗d5 ♗d5 **25.** ♖d5 ♘e3 **26.** ♖c8 ♕c8 **27.** fe3 ♖d8 **28.** ♕d2 ♖d7 **29.** ♘c3 ♕d8—+**]** 24. ♖d6 ♕d6 25. ♖c4 ♕d1 26. ♗f1 ♖ac8 27. ♘c3 ♖c4 **[27...** ♕a1 **28.** ♘b1!**]** 28. ♕b5! ♕d7 29. ♕d7 ♗d7 30. ♗c4∓ ♗e6 31. ♗a6 ♖e7 32. f4?! **[32.** ♔f1**]** ♗b3 33. ♔f2 ♖c7 34. ♗d2 ef4 35. gf4 ♔f7 36. ♔e3 ♗c4 37. ♗c4 ♖c4 38. ♘b5? ♔e6? **[38...** ♖a4 **39.** ♗b4 a5 **40.** ♘c3 ab4 **41.** ♘a4 ba3∓; **40.** ♗d2 ♔e6 **41.** ♗c1 ♔d7 **42.** ♔e3 ♔c6 **43.** ♘c3 ♖c4 **44.** ♔d3 ♖c5∓**]** 39. ♘a7 ♔d7 40. ♘b5 ♖c5 41. ♘c3?? **[41.** ♘d4!**]** ♖h5—+ 42. a4 f5 43. ♔f3 ♖h2 44. ♗e3 ♖h3 45. ♔f2 ♔c6 46. ♘e2 ♔b7 47. ♘c3 ♖h2 48. ♔g3 ♖b2 49. ♘d5 ♖b3 50. ♔f2 ♖a3 51. ♘f6 h5 52. ♘d7 h4 53. ♘b6 h3 54. ♘c4 ♖c3 55. ♘a5 ♔a6 56. ♗d2 ♖c2 57. ♘b3 ♖b2 58. ♘c5 ♔a7 **[58...** ♔b6!**]** 59. ♔g3 ♖d2 60. ♔h3 ♔b6 61. ♘e6 ♔c6 62. ♘f8 ♔d5 63. ♘g6 ♔e4 64. ♔h4 ♖a2 65. ♔g5 ♖a4 66. ♘e7 ♖a7 67. ♘c8 ♖g7 68. ♔f6 ♖g8 69. ♘e7

♖e8 70. ♘g6 ♖a8 71. ♘e7 ♖e8 72. ♘g6 ♖b8 73. ♘e7 ♖b7 **0 : 1**
[Korčnoj]

183. **R 93/c**

MESING—ATANASOV
Varna 1973

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ed5 cd5 4. c4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. cd5 ♘d5 [RR **6...** ♗g7 **7.** ♗b5 ♘bd7 **8.** d6 0—0 N **9.** de7 ♕e7 **10.** ♘ge2 a6 **11.** ♗d3 b5 **12.** 0—0 ♗b7 **13.** ♗g5 ♘b6 **14.** ♕d2 ♖fe8 **15.** ♘g3 ♕d7 **16.** ♘ce2 ♘e4 **17.** ♗e4 ♗e4 **18.** b3 ♘d5 **19.** f3 **1/2 : 1/2** Bronštejn—Gurgenidze, SSSR 1972] 7. ♕b3 ♘b6 [**7...** ♘c3 **8.** ♗c4!] 8. ♗b5 ♗d7 [**8...** ♘8d7 — I-№-9/150] 9. ♘f3 ♗g7 10. ♘e5 0—0 11. ♘d7 ♘8d7 12. ♗e3 ♘f6 13. 0—0 e6? [**13...** ♘fd5!= **14.** ♘d5 ♕d5 **15.** ♕b4? a5 **16.** ♕c5 ♕c5 **17.** dc5 ♘d5∓] 14. d5! ♘bd5 15. ♗c5 ♘c3 16. ♗f8 ♘b5 17. ♗g7 ♘d4? [**17...** ♔g7 **18.** ♕b5 ♕d5±] 18. ♕e3! ♘f5 [**18...** ♘c2 **19.** ♕c3 ♔g7] 19. ♗f6 ♘e3? 20. ♗d8 ♘f1 21. ♗a5 **1 : 0** **[Ćirić]**

184. **R 93/d**

VELIMIROVIĆ—BENKÖ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ed5 cd5 4. c4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. ♘f3 ♗e7 7. cd5 ed5 8. ♗b5 ♘c6 [**8...** ♗d7 **9.** ♗d7 ♘bd7 **10.** ♗f4±] 9. ♘e5 ♗d7 10. 0—0 0—0 11. ♖e1 ♖c8 12. ♗g5 [**12.** ♗f4!?] ♗e6 [**12...** ♖e8!±] 13. ♗c6! bc6 14. ♘a4 h6 15. ♗f6 ♗f6 16. ♘c5 [**16.** ♖c1!] ♖e8 17. ♕c2 ♖c7 18. f4 ♗c8 19. ♖e3 ♕d6 20. ♖ae1 ♖ce7 21. ♖c3 ♖c7 22. ♖c1± g6 [**22...** g5 **23.** g3±] 23. ♘b3 ♗b7 24. g3 ♗g7 25. ♔f2 [△ **26.** ♘c6] g5 26. ♘c5 gf4 27. gf4 ♕f6 28. ♕d2 ♗c8 29. ♖g3 ♔h8 30. ♖cg1 ♖g8 31. ♖1g2⊕ [⌓**31.** ♔e3!△ ♕g2] ♗f5 32. ♕e3 ♗h7 33. h3 ♕f5 34. ♔g1 ♖cc8 35. ♔h2 ♗e5? [**35...** ♖c7±] 36. ♖g8 ♖g8 37. ♕e5 ♕e5 38. ♖g8 [**38.** fe5! +—] ♔g8 39. fe5 ♗f5 40. ♔g3 ♔f8 [**40...** ♗c8 **41.** ♘d3±] 41. ♘a6! ♗c8 [**41...** ♔e7 **42.** ♘b8 ♗d7 **43.** b4 ♗e8 **44.** ♔f4 ♔d8 **45.** ♘a6! ♗d7 **46.** h4±; **43.** ♘d7? ♔d7 **44.** ♔f4 a5!△ c5=; **45.** ♔f5 ♔c7 **46.** ♔f6 ♔b8 **47.** ♔e7 c5 **48.** bc5 ♗a4!=] 42. ♘b8 ♗b7 43. b4 ♔e7 44. ♔g4! f6 [**44...** ♔d8 **45.** ♔h5! +—] 45. ♔f5 fe5 [**45...** ♗c8 **46.** ♔f4! +—] 46. ♔e5 ♗a8 47. a3 ♗b7 48. a4 ♗a8 49. a5? [**49.** h4 h5 **50.** b5+—; **49.** b5+—] ♗b7 50. a6 ♗a8 51. h4 h5= 52. ♔f5 ♔d6! [**52...** ♔d8 **53.** ♔e6!] 53. ♔g5 ♔c7 54. ♔h5 c5! [**54...** ♔b8? **55.** ♔g5 c5 **56.** h5+—] 55. bc5 ♔b8 56. ♔g5 ♗c6 57. h5 ♗b5 58. h6 ♗d3 59. ♔f6 ♔c7 60. ♔g7 ♔c6 61. h7 ♗h7 62. ♔h7 **1/2 : 1/2** **[Velimirović]**

185. **R 94/a**

ESPIG TH.—ZINN
DDR 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 c6 4. f4?! [**4.** ♘f3 d5 **5.** h3±] d5 5. e5 h5 6. ♘f3 [**6.** ♗e3—I-№-11/161, 162, 163] ♗g4 7. ♗e2 e6 [**7...** ♘h6] 8. ♗e3 ♘d7 9. g3 [**9.** h3? ♗f3 **10.** ♗f3 h4!=] b5 [**9...** ♘h6; **9...** a5] 10. h3 ♗f3 11. ♗f3 ♗f8 12. ♔f2 ♘b6 13. b3 ♕c7?! [**13...** ♘e7 ±] 14. g4± h4 15. f5! gf5 16. gf5 ef5 17. ♕d3 ♕d7 18. ♘e2 0—0—0 [**18...** ♗h6] 19. a4 ba4 20. c4 dc4 21. bc4 c5 22. d5 f6 23. e6 ♕e6 24. ♘d4! ♕d7 25. ♘f5 ♘e7 26. ♗g4 ♔b7 27. ♗f4 ♘f5 28. ♗f5 ♕f7 29. d6!+— [△ **30.** ♕e4 ♔a6 **31.** ♖a4 ♘a4 **32.** ♕c6 ♘b6 **33.** ♖a1#; **30.** ♕e4 ♔b8 **31.** d7] ♗h6 30. ♕e4⊕ ♔b8 [**30...** ♔a6 **31.** ♖a4+—] 31. d7 ♗f4 32. ♕f4 ♔b7 33. ♕e4 ♔c7 34. ♕f4 ♔b7 35. ♗e4 ♔a6 36. ♖a4! [**36.** ♕d6 ♕d7!—+; **36.** ♕c7 ♕d7? **37.** ♗b7 ♔a5 **38.** ♕c5#; **36.** ♕c7 ♕c4! **37.** ♕b7 ♔a5 **38.** ♕a7 ♕a6—+] ♘a4 37. ♕d6 ♔a5 [**37...** ♘b6 **38.** ♖a1#] 38. ♕c7 ♔b4 39. ♖b1 ♔c3 [**39...** ♔a3] 40. ♕a5 ♔d4 41. ♕d2! ♔e4 42. ♖e1 [**42...** ♔f5 **43.** ♕d3 ♔g5 **44.** ♖g1 ♔h6 **45.** ♕e3 ♔h5 **46.** ♕f3 ♔h6 **47.** ♕f4 ♔h5 **48.** ♕g4 ♔h6 **49.** ♕h4 ♕h5 **50.** ♕f6] **1 : 0** **[Malich]**

186. **R 94/a**

VELIMIROVIĆ—CIOCALTEA
Budapest 1973

1. e4 g6 2. d4 c6!? 3. ♘c3 d5 4. e5?! **[4.** ♘f3! ♗g7 **5.** h3! de4± I-№-12/201, 202; **5...** ♘h6!? I-№-10/207**]** h5 5. f4 ♘h6 6. ♘f3 ♗g4! 7. ♗e3 ♘f5 8. ♗f2 e6 9. ♗e2 **[△ 10.** ♘g5**]** ♗e7 10. ♘d2 **[10.** h3 ♗f3 **11.** ♗f3 h4!∓**]** ♗e2 11. ♕e2 ♘d7 12. ♘f3 b5 13. 0—0 a5 14. g3?! **[14.** a4!?**]** a4! 15. a3 ♘b6 16. ♘a2 **[16.** h4!?∓**]** ♘c4 17. c3 g5! 18. fg5 ♗g5 19. ♘b4 ♔d7!∓ 20. ♔h1 ♕g8 21. ♘d3 ♗e7 22. ♖g1 ♕g4 23. ♖g2 ♗g5? **[23...** ♖ag8!△ **24.** ♖e1 h4 **25.** ♘h4 ♖h4!—+; **24.** ♘g1 ♕g7! **25.** ♘h3 ♕h6△ **26...** ♖g4, ♖hg8∓; **24.** ♖ag1 ♕e4! **25.** ♖e1 h4! **26.** g4 ♖g4—+; **26.** ♘h4 ♖h4!—+**]** 24. ♖e1 ♗h6 25. ♘h4! ♕e2 26. ♖e2 ♘h4? **[26.** ♘fe3 **27.** ♗e3 ♗e3!△ ♖ag8 =**]** 27. gh4 ♖hg8 28. ♖g3 ♖af8 29. ♖f3 ♖g6 30. ♗g3 f5?! 31. ♗f4! **[31.** ef6?! ♖gf6**]** ♖fg8 **[31...** ♗f4? **32.** ♘f4 ♖g4 **33.** h3! ♖h4?? **34.** ♖g2!△ ♔h2-g3 +—**]** 32. ♖f1 ♔e7 33. ♗h6 ♖h6± 34. ♘f4 ♖h7 35. h3 ♔f7 36. ♔h2 ♖gg7 37. ♖ff2 ♖h8+— 38. ♖g2 ♖hg8 39. ♖g7 ♖g7 40. ♘h5 ♖h7 41. ♘f6? **[41.** ♘f4!+—**]** ♖h4 42. ♔g3 ♖h8 43. ♖f2 ♘d6! **1/2 : 1/2** **[Ciocaltea]**

187. **R 94/a**

KERES—KÄRNER
Tallinn 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘f3 **[3.** c3; **3.** ♘c3**]** c6 4. ♘c3 d5 5. h3 ♘h6?! 6. ♗f4 f6? **[6...** de4**]** 7. ed5 cd5 8. ♘b5± ♘a6 9. c4! 0—0 10. ♕b3 **[10.** cd5!**]** e5 11. de5 fe5 12. ♗g5 ♕a5 13. ♗d2 ♕b6 14. cd5 e4 15. d6 ♔h8 16. ♘fd4 ♘c5 17. ♕a3 **[17.** ♕e3! a6 **18.** ♘b3**]** ♘e6! 18. ♘e6 **[18.** 0—0—0 ♘d4 **19.** ♘d4 ♕d4 **20.** ♗c3 ♕f2 **21.** d7∞**]** ♕f2 19. ♔d1 ♗e6 20. ♘c7 ♖ae8 21. ♘e8 ♖e8⩲ 22. ♗e3 ♕f5 23. ♗e2 **[23.** ♖c1**]** ♕d5 24. ♔e1 ♘f5 25. ♖d1 ♕e5 26. ♗g4? **[26.** g4!±**]** ♕g3! 27. ♗f2 ♕a3 28. ba3 e3 29. ♗h4 **[29.** ♗e3! ♘e3 **30.** d7 ♗d7 **31.** ♗d7=**]** ♗c4?? **[29...** ♗c3! **30.** ♔f1 ♘h4!—+**]** 30. ♗e2 ♗c3 31. ♔f1 ♗e2⊕ **1 : 0** **[Nej]**

188. **R 95/b**

RADULOV—LARSEN
Hastings 1972/73

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♘c3 de4 4. ♘e4 ♘f6 5. ♘f6 gf6 6. ♘f3! ♗f5 **[6...** ♗g7 — I-№-6/237; **6...** ♗g4!? 7. ♗e2 ♕c7**]** 7. ♗d3!? **[7.** ♗e2; **7.** c3; **7.** ♗c4**]** ♗g6 8. 0—0 ♕c7 **[8...** e6 **9.** c4 ♗d6 **10.** d5!±**]** 9. c4 ♘d7 10. d5! 0—0—0 11. ♗e3± e5 12. ♗e2 ♔b8 13. ♖c1 f5

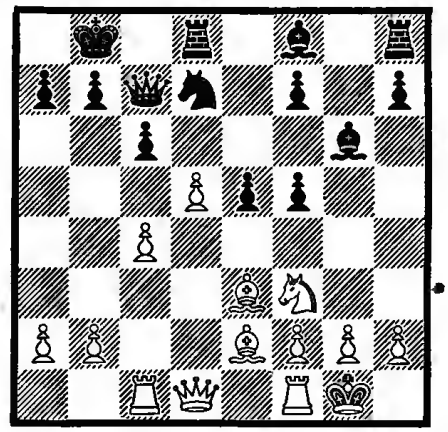

14. c5! **[△ 14...** f4 **15.** d6 ♕c8 **16.** ♗d2 ♗e4 **17.** ♘g5 ♗d5 **18.** ♗f3+—; **14...** cd5 **15.** c6! bc6 **16.** ♗b5 d4 **17.** ♖c6 ♕a5 **18.** ♘d4!+—**]** ♘c5 15. ♗c5 e4 16. ♗d4!+— ef3 **[16...** ♖d5 **17.** ♗e5 ♖e5 **18.** ♘e5 c5 **19.** ♕d8#; **17...** ♗d6 **18.** ♕d5!+—**]** 17. ♗h8 fe2 18. ♕e2 ♗d6 19. ♗f6 ♗h2 20. ♔h1 ♗f4 21. ♖c4! **[21...** ♖d5 **22.** ♕e8; **21...** ♖g8 **22.** ♖f4!**]** **1 : 0** **[Minev]**

189. **R 99/b**

GIPSLIS—POMAR
Olot 1973

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♘c3 de4 4. ♘e4 ♗f5 5. ♘g3 ♗g6 6. h4 h6 7. ♘f3 ♘d7 8. h5 ♗h7 9. ♗d3 ♗d3 10. ♕d3 ♕c7 11. ♗d2 e6 12. ♕e2 ♘gf6 13. 0—0—0 0—0—0 14. ♘e5 ♘b6 **[14...** ♘b8?! **15.** ♖h4 ♗d6 **16.** ♖e1! ♘a6 **17.** ♘f1

c5 **18.** ♘c4 ♘d5 **19.** ♗a5± ; **14...** ♘e5 **15.** de5 ♘d7 **16.** f4 ♗e7 **17.** ♘e4 ♘c5 **18.** ♘c3 f6 **19.** ef6 ♗f6 **20.** ♕c4± ; **17.** ♗e3 ♕a5 **18.** ♔b1 ♘c5 **19.** c3 ♖d1 **20.** ♖d1 ♖d8 **21.** ♖d4± ; **15...** ♘d5 **16.** f4 c5 **17.** c4 ♘b4 **18.** ♗b4 ♖d1 **19.** ♖d1 cb4 **20.** ♘e4±] 15. ♗a5 ♖d5 **[15...** c5? **16.** c4! ♔b8 **17.** ♔b1 cd4 **18.** ♖c1!±] 16. ♗b6 **[16.** b4 ♖a5 **17.** ba5 ♘a4] ab6 17. c4 ♖d8 **[17...** ♖a5 **18.** ♔b1 ♗d6 **19.** f4 ♖d8 **20.** ♖d3!±] 18. ♘e4 ♘e4 19. ♕e4 ♗d6 20. f4 **[20.** ♘f3 ♖he8 **21.** ♔b1 ♕e7 **22.** ♖he1 ♕f6 **23.** g3±] f5 21. ♕e2 ♗e5 22. ♕e5 ♕e5 23. de5 ♖hg8! **[23...** ♔c7 **24.** ♖h3!±] 24. ♖h3 g5 25. hg6 ♖g6 26. g3 **[26.** ♖d8 ♔d8 **27.** g3 ♔e7 **28.** ♔d2 ♔f7 **29.** ♔e2 ♖g8! **30.** ♔f3 ♔g6 **31.** ♖h2 ♖d8=] ♖dg8 27. ♖d3 h5 28. ♔d2 ♖g4 29. ♔e2 h4 **[29...** ♖h8!] 30. gh4? **[30.** ♖h4 ♖g3 **31.** ♖g3 ♖g3 **32.** ♖h8 ♔d7 **33.** ♖h7 ♔c8 **34.** ♖e7 ♖g6±] ♖f4 31. h5 ♖g2 32. ♔e3 ♖ff2 33. ♖d1 **[33.** h6 ♖h2!; **33.** ♖d6!] ♖e2 34. ♔f3 **[34.** ♔d3 ♖b2 **35.** h6 ♖a2 **36.** h7 ♖a3 −+] ♖ef2 35. ♔e3 ♖e2 36. ♔f3 **[36.** ♔f4 ♖g8 **37.** h6 ♖eg2] ♖ef2 **[37.** ♔e3 ♖e2 **38.** ♔f3 ♖gf2 **39.** ♔g3 ♖e3 **40.** ♔f2 ♖h3 **41.** ♖d6 ♖h5 **42.** ♖e6 ♖h2 **43.** ♔e3 ♖b2 **44.** ♖f6 ♖a2 **45.** ♖f5=] **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

190. **R 99/b**

GAPRINDAŠVILI—POMAR

Olot 1973

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♘c3 de4 4. ♘e4 ♗f5 5. ♘g3 ♗g6 6. ♘f3 ♘d7 7. h4 h6 8. h5 ♗h7 9. ♗d3 ♗d3 10. ♕d3 ♕c7 11. ♗d2 e6 12. ♕e2 ♘gf6 13. 0—0—0 0—0—0 14. ♘e5 ♘b6 15. ♖h4 ♗d6 16. ♗a5 ♖he8 **[16...** c5 **17.** dc5] **17.** ♘f1 TN **[17.** f4? c5 **18.** dc5 ♗c5 **19.** ♖d8 ♖d8 **20.** ♘d3 ♗d4 **21.** ♘e4=] ♗e5 18. de5 ♖d1 19. ♔d1 ♘fd7 20. ♖e4 ♖d8 21. ♔c1 ♘c5 22. ♖g4± f5 23. ef6 gf6 24. b4 **[24.** b3!?; **24.** ♖g6!?] ♘ca4 25. ♕e6 ♔b8 26. g3! a6 27. ♘e3 ♖d6 28. ♖g8 ♔a7 29. ♕e8 ♖d7! 30. ♕e6 ♖d6 31. ♕e8 ♖d7 32. ♕e6 **[32.** ♘f5!?] ♖d6 33. ♕b3? **[33.** ♕c4!] ♕e7! 34. ♗b6 ♘b6 35. a4 ♕e5 36. a5? ♘c4!!−+

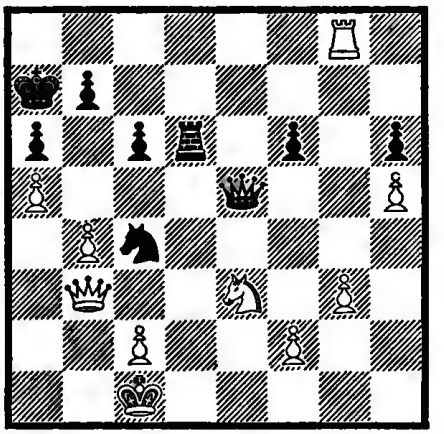

37. ♘c4 **[37.** ♕c4?? ♕a1#] ♕a1 38. ♕b1 ♖d1 39. ♔d1 ♕b1 40. ♔d2 ♕b4 41. ♔d3 ♕c5 42. ♖e8 ♕h5 43. ♖e3 ♕f5 44. ♔c3 ♕f2 45. ♖e8 ♕g3 46. ♔b2 ♕g5 **0 : 1 [Gipslis]**

E

191. **E 01/c**

SAX—LJUBOJEVIĆ
Hilversum 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘c6 4. c3 de4!? **[4...** e5 **5.** ed5 ♕d5 **6.** ♘gf3 ed4 **7.** ♗c4**]** 5. ♘e4 ♘f6 6. ♘f6 **[6.** ♗d3**]** ♕f6 7. ♘f3 h6 8. ♗b5 ♗d7 9. ♗c6?! **[9.** 0—0 ♗d6 **10.** ♖e1**]** ♗c6 10. ♘e5 ♗g2 **[10...** ♕h4 **11.** 0—0 ♗d6 **12.** g3 ♕e4 **13.** f3±**]** 11. ♕a4 c6 12. ♖g1 ♗d5 13. c4 b5! 14. cb5 **[14.** ♕a6 bc4 **15.** ♕b7 ♖d8∓; **14.** ♕a6 ♗b4!**]** ♗d6 15. bc6 ♗e5? **[15...** 0—0 **16.** ♘g4 ♕f3 **17.** ♗h6!; **16...** ♕h4!∓; **16.** ♘d7 ♕f3? **17.** ♗h6; **16.** ♘d7 ♕h4! **17.** ♘f8 ♗h2 **18.** ♖f1 ♕e4 **19.** ♗e3 ♗c6 **20.** ♕a3 ♖f8∓**]** 16. c7 ♔f8 **[16...** ♔e7 **17.** de5 ♕e5 **18.** ♗e3 ♕c7 **19.** ♖c1**]** 17. ♕a7! ♗c7 **[17...** ♖a7 **18.** c8♕ ♔e7 **19.** ♕c5!**]** 18. ♕c7 ♕d4 19. ♗e3 ♕b4 20. ♕c3 **[20.** ♗d2 ♕e4 **21.** ♗e3 ♔g8; **20.** ♔f1 ♕c4 **21.** ♕c4 ♗c4 **22.** ♔e1 ♖a2**]** ♕c3 21. bc3 ♖a2 22. ♖a2 ♗a2 23. ♗c5 ♔g8 24. ♗d4 ♖h7 25. ♔d2 **1/2 : 1/2**
[Ljubojević]

192. **E 01/d**

VAGANJAN—MUREJ
SSSR 1973

1. d4 e6 2. e4 d5 3. ♘d2 ♘c6 4. ♘gf3 ♘f6 5. e5 ♘e4 **[5...** ♘d7**]** 6. ♗d3 **[6.** c3**]** ♘d2 7. ♗d2 ♘b4 8. ♗b4 ♗b4 9. c3 ♗e7 10. h4 ♗d7 11. ♖h3 c5 12. dc5 **[12.** ♔f1**]** ♕c7 **[12...** ♗c5 **13.** ♘g5±**]** 13. ♕e2 ♗c5 14. ♖g3 **[14.** ♘g5 h6**]** g6 15. h5 0—0—0 16. 0—0—0 ♖df8 **[16...** d4 **17.** c4!**]** 17. ♔b1 f6 18. hg6 hg6 19. ♖g6? **[19.** ♖f1!±**]** fe5 20. ♖g7? **[20.** ♕e5 ♕e5 **21.** ♘e5 ♖f2 **22.** ♘d7 ♔d7 **23.** ♗b5 ♔e7 **24.** ♖e1=**]** e4! 21. ♗e4 ♖hg8 22. ♖g8 ♖g8 23. ♗d3 ♖g2 24. ♖h1 ♕f4 25. ♖h8 ♔c7 26. ♖h7 **[26.** ♕e5 ♗d6!**]** ♔d6 27. b4 **[27.** ♕e5!**]** ♗b6 28. c4 dc4 29. ♗e4 **[29.** ♕d1!**]** ♗d4! 30. ♖h4

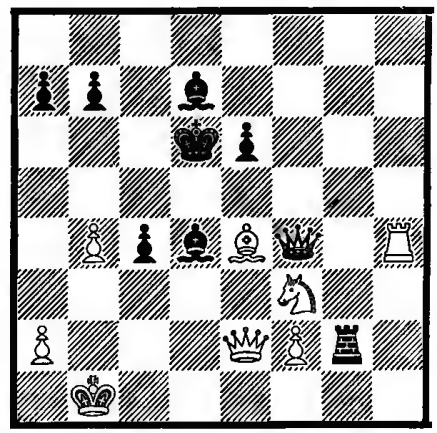

30... ♕h4! 31. ♘h4 ♖g1 32. ♔c2 ♗a4 33. ♔d2 c3 34. ♔d3 ♗b5 35. ♔d4 ♗e2 36. ♔c3 ♖g4 37. ♗f3 ♖h4 38. ♗e2 ♖h2 39. ♗d1 ♖f2 **0 : 1** **[Murej]**

193. **E 01/d**

GEORGADZE—SVEŠNIKOV
SSSR 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘c6 4. ♘gf3 ♘f6 5. e5 ♘d7 6. c3 f6 7. ♗d3 g6 N **[7...** fe5 **8.** ♘e5 ♘de5 **9.** de5 ♘e5 **10.** ♕h5 ♘f7 **11.** ♗h7 ♕g5 **12.** ♕g5 ♘g5 **13.** ♗g6 ♔e7 **14.** h4±**]** 8. ♕e2 ♗g7

9. ♗b5 0—0 10. 0—0 fe5 11. ♗c6 bc6 12. ♘e5 c5 13. ♘d7 ♕d7 14. ♘b3! cd4! **[14... c4? 15.** ♘c5 ♕d6 **16.** f4△ **17.** b3, **18.** ♗a3!±**]** 15. cd4 ♕d6 16. ♖e1 a5 17. ♕e3 ♖e8 18. ♕c3 e5? **[**⌓ **18...** ♕b4 **19.** ♗f4 ♕c3 **20.** bc3 ♖a7±**]** 19. ♗f4! ♕b4 20. ♗e5? **[20.** ♕c7! a4 **21.** ♗e5! ♗e5 **22.** ♖e5 ♗f5 **23.** ♕c5 +—**]** ♗e5 21. ♖e5 ♖e5 22. ♕b4 **[**⌓ **22.** de5**]** ab4 23. de5 ♗a6! 24. ♘c5 ♗c4 25. b3 ♖a5 26. ♘b7 ♖a7! 27. bc4 dc4! 28. ♘c5 b3 29. ♔f1 b2 30. ♖b1 c3 31. ♘d3 ♖a2 32. ♘b2! cb2 33. ♔e2 g5 34. f3 ♔f7 35. g3 ♔e6 36. f4 gf4 37. gf4 ♔f5 38. ♔d2 h5 39. ♔c3 **[**⌓ **39.** ♔c2!**]** ♔f4 40. e6 ♖a6 41. ♖b2 ♖e6 42. ♖b4 ♖e4 43. ♖b5 ♔g4 **[43...** h4 **44.** ♖c5 ♖e2 **45.** ♖c4! ♔g5 **46.** ♖c7=**]** 44. ♖c5 ♖e7 45. ♔d2 h4 46. ♖c3 ♖h7 47. ♔e2 ♔f4 48. ♖c4 ♔e5 49. h3 ♔d5 50. ♔d3 ♔d6 51. ♖g4 ♔c5 52. ♔c3 ♖h5 53. ♖c4 ♔b6 54. ♖b4 ♔a5 55. ♖c4 c5 56. ♖f4 ♔b5 57. ♖g4 **1/2 : 1/2 [Kotov]**

194. **E 01/d**

KOSTRO—SCHINZEL
Polska 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘c6 4. ♘gf3 ♘f6 5. e5 ♘d7 **[5...** ♘e4 — I-№-10/231**]** 6. ♘b3 **[6.** c3!? f6 7. ♗d3 g6**]** f6 **[6...** a5 — I-№-7/193**]** 7. ♗b5 a6 8. ♗c6 bc6 9. ♘a5!? **[9.** 0—0 c5 **10.** c4 dc4 **11.** ♘a5 ♘b6 **12.** ef6 ♕f6 **13.** dc5∞**]** ♗b4 10. ♗d2 ♗a5 11. ♗a5 c5 **[11...** fe5 **12.** ♘e5 ♘e5 **13.** de5 ♕g5 **14.** ♕d4±**]** 12. dc5 ♘c5 **[12...** ♘e5? **13.** ♘e5 fe5 **14.** ♕h5 g6 **15.** ♕e5+—; **12...** fe5 **13.** c6 ♘b6 **14.** ♘e5 ♕g5 **15.** ♕d4 ♕g2 **16.** 0—0—0±; **12...** 0—0 **13.** ♕d4! fe5 **14.** ♘e5 ♕g5 **15.** ♗c7±**]** 13. 0—0 ♖b8 14. c4!± dc4 **[14...** ♖b2?? **15.** ♕d4 +—**]** 15. ♕d8 ♔d8 16. ♖fd1 ♗d7 17. ♘d2! ♘b7 **[17...** ♖b2? **18.** ef6△ ♗c3 ±**]** 18. ♗c3 ♔e7? **[18...** f5!±**]** 19. ef6 gf6 20. ♘e4!+— ♖hf8 **[20...** e5 21. ♘f6! ♔f6 **22.** ♖d7+—**]** 21. ♗f6! ♔e8 **[21...** ♖f6 22. ♘f6 ♗a4 **23.** b3 cb3 **24.** ab3 ♗b3 **25.** ♖db1**]** 22. ♗g7! **[22.** ♗e5 ♗c6! **23.** ♗c7 ♖c8 **24.** ♘d6 ♘d6 **25.** ♗d6 ♖g8!±**]** ♖f7 23. ♘f6 ♔d8 24. ♘d7 ♖d7 **25.** ♗f6 ♔e8 26. ♖d7 ♔d7 27. ♖d1 ♔c6 28. g4 ♘c5 29. ♔g2?! ♘d3 30. ♔g3 e5! 31. ♖d2 ♖b5! 32. h4! ♘b2 33. h5 ♘d3 34. g5 ♘f4 35. ♔g4 ♘e6 36. g6 hg6 37. hg6 ♖b4! 38. ♔h5?⌓ **[38.** ♔f5!! c3 (**38...** ♘d4 **39.** ♖d4! ed4 **40.** g7 ♖b8 **41.** ♗d4+—) **39.** ♖d3 c2 (**39...** ♖c4 **40.** ♔e6 c2 **41.** ♗g5+—) **40.** ♖c3 ♔d5 **41.** ♗e5! ♖c4 **42.** ♖c4 ♔c4 **43.** ♗b2+—**]** c3! 39. ♖c2 ♔d5 40. ♖c3 ♖f4! 41. g7 **[41.** ♗h4 ♘g7 **42.** ♔h6 ♘f5 **43.** ♔g5 ♖h4! **44.** ♔f5 ♖f4 **45.** ♔g5 ♖f2 **46.** ♖g3 ♖f8 **47.** g7 ♖g8 **48.** ♔f6 e4 **49.** ♔f7 ♖g7 **50.** ♖g7 e3 **51.** ♔f6 ♔d4 **52.** ♖c7 e2=**]** ♘g7 42. ♗g7 ♖f2 43. ♖a3 e4 44. ♖a6 e3 45. ♗c3 ♔c4 46. ♖c6 ♔d3! **[47.** ♖c7 ♖c2! **48.** ♗a5 ♖c7 **49.** ♗c7 e2 **50.** ♗a5**]** **1/2 : 1/2 [Kostro]**

195. **E 01/d**

ESTEVEZ—HÜBNER
Lenjingrad 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘bd2 ♘c6 **[**⌓ **3...** c5; **3...** ♘f6**]** 4. ♘gf3 ♘f6 5. e5 ♘d7 6. ♘b3 ♗e7 7. ♗b5 a6 **[**⌓ **7...** ♘cb8**]** 8. ♗c6 bc6 9. ♘a5 ♘b8 **[9...** c5?? **10.** ♘c6**]** 10. 0—0 c5 11. c4!± 0—0 12. dc5 ♗c5 13. ♗g5 **[13.** ♘b3 ♗a7 **14.** c5 a5=**]** ♕d7 **[13...** f6 **14.** ef6 gf6 **15.** ♗h6 ♖f7 **16.** cd5±**]** 14. ♘b3 ♗a7 15. ♖c1 **[15.** c5 a5**]** ♗b7? **[15...** dc4±**]** 16. c5!± f6 17. ♗f4! ♘c6 18. ♖e1 ♖ae8 19. ♘bd4 ♘d8 20. b4 c6 21. a4 ♗b8 22. ♗g3 h6 **[**△ **23...** f5 **24.** ♗f4 g5**]** 23. h4! ♕f7 24. ♕d2 ♕h5 25. b5!± ♖f7 **[25...** ab5 **26.** ab5 cb5? **27.** c6**]** 26. ♖b1 ♗c7 27. ♕d3 ab5 28. ab5 cb5 29. ♕b5 ♖fe7 30. c6 ♗c8 31. ♖a1 fe5 32. ♗e5 ♗e5 33. ♖e5 ♕g6 **[33...** ♕g4 **34.** ♕c5△ **35.** ♖a8**]** 34. ♖a8 ♖c7 35. ♕b6 ♕f7 36. ♖e2! **[**△ ♘e5**]** ♕f4 37. g3! ♖c6 **[37...** ♕c1 **38.** ♖e1 ♖c6 **39.** ♖c1**]** 38. ♕c6! **[38.** ♘c6? ♕c1∞**]** ♕f3 39. ♕c8 ♕d3 40. ♕c5 **1 : 0 [Euwe]**

196. **E 02/b**

WADE—BROWNE
Hastings 1972/73

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘d7 5. f4 c5 6. c3 ♘c6 7. ♘df3 ♘b6 **[7... cd4 8.** cd4 h5 — I-№-6/265, 266; **7...** ♕b6; **7...** ♕a5!? **8.** ♔f2 b5 **9.** ♗d3 b4∞**]** 8. ♗d3 ♗d7 9. ♘e2 cd4 10. cd4 ♗b4?! **[10...** h5!?△ g6**]** 11. ♔f2 ♕c7 12. ♖f1 f6 13. ♔g1± 0—0—0 14. a3 ♗e7 15. b3 ♔b8 16. ♗e3 h6 17. ♕d2 ♖dg8 18. ♖fc1 ♘a8 **[18...** fe5 **19.** fe5 g5 **20.** b4±**]** 19. b4 ♕b6 20. ♘c3! fe5 21. fe5 ♕d8 22. ♘a4 g5 23. ♘c5 g4 24. ♘e1 ♗g5 25. ♘c2 b6 **[25...** ♗e3!? **26.** ♕e3 ♘c7△ b6**]** 26. ♘a6 ♔b7 27. a4 ♗e3 28. ♕e3 ♕g5 **29.** ♕g5 ♖g5 30. ♖f1 ♖g7 31. ♖f6 ♘d8 32. b5 ♘c7 33. ♘c7 ♔c7 34. ♖af1 ♗e8 35. ♖f8 ♖gg8 36. ♖g8 ♖g8 37. ♖f6 ♖h8 38. ♔f2 ♔d7 39. ♔e3 ♔e7 40. ♘b4 h5 41. ♖f1! ♘f7 42. ♖c1+— ♔d8 **[42...** ♗d7 **43.** ♖c7 ♖c8 **44.** ♘c6+—**]** 43. ♘a6 h4 44. ♖c7 h3 45. g3 ♘g5 46. ♖a7 ♘f3 47. a5 ba5 48. b6 ♗c6 49. ♗b5! **1 : 0 [Bukić]**

197. **E 02/b**

PERETZ—TATAI
Netanya 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘fd7 5. f4 c5 6. dc5?! ♗c5 7. ♕g4 0—0 8. ♘gf3 f5 9. ♕h3 **[9.** ef6 ♘f6 **10.** ♕h4 ♘c6 **11.** ♗d3 ♕e8!△ e5—+**]** ♕b6! **[9...** ♘c6? **10.** ♘g5+—**]** 10. ♗d3 **[⌓ 10.** ♕h4∓**]** ♗f2 11. ♔e2 ♘c5 12. ♘g5!? **[12.** ♖f1 ♘d3 13. cd3 ♕e3 **14.** ♔d1 ♘c6—+**]** h6 13. ♖f1 ♘d3 14. cd3 ♗c5 15. ♘gf3 **[15.** ♕h5 ♗d7!**]** ♗d7! **[△ 16...** ♗b5**]** 16. ♘b3 ♗b5! 17. ♗d2 **[17.** ♘c5 ♕c5 **18.** ♘e1 ♘c6 **19.** ♗e3 d4—+; **17.** g4 ♗d3!! **18.** ♔d3 ♕b5 **19.** ♔d2 ♗b4—+**]** ♘c6 18. ♖fc1 ♗e7 **19.** ♘e1 a5∓ 20. ♗e3 d4 21. ♗f2 a4 22. ♘d2 ♗b4! **[△ 23.** ♘c4 ♗c4 **24.** ♖c4 ♗e1 **25.** ♖e1 ♕b2**]** 23. ♘c2 ♗d2 24. ♔d2 ♗a6 25. ♖ab1 ♕a5 26. ♔e2 ♕d5 27. ♕f3 ♕a2—+ 28. ♗e1 ♕b3 **29.** ♘a3 ♖ac8 30. ♘c4 ♘b4 31. ♗b4 ♕b4 32. ♘d2 ♖c1 33. ♖c1 ♕b2 34. ♖c7 ♕b6 35. ♖e7 ♕c5 36. ♖d7 ♗b5 37. ♖d6 a3 38. ♕b7 a2 **0 : 1 [Tatai]**

198. **E 02/c**

KERES—DVORECKI
SSSR 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. ♗d3 **[4.** e5!**]** c5 **[4...** de4 **5.** ♘e4±**]** 5. e5 ♘fd7 6. c3 b6 **[6...** ♘c6 7. ♘ge2; **6...** ♘c6 **7.** ♘gf3 ♕b6 **8.** 0—0 cd4 **9.** cd4 ♘d4 **10.** ♘d4 ♕d4 **11.** ♘f3 ♕b6 **12.** ♕a4 ♕b4! **13.** ♕c2 ♕c5!?∞**]** 7. ♘e2 **[7.** ♕e2 cd4 **8.** cd4 ♘c6 **9.** ♘df3 ♘b4!?; 7. f4 ♗a6 **8.** ♗a6 ♘a6 **9.** ♘df3±**]** ♗a6 8. ♗a6 ♘a6 **9.** 0—0 ♘c7 **[9...** ♕c8 **10.** f4 g6 **11.** g4±**]** 10. ♘f4 **[10.** ♘g3 ♗e7 **11.** ♘f3 h5=**]** ♗e7 11. ♖e1 0—0 12. ♘f1 ♕c8 13. ♘g3 f5 14. c4!? **[14.** ef6±**]** g5! **[14...** dc4 **15.** d5±**]** 15. ♘e6 ♘e6 16. cd5 ♘d4 17. d6 ♗d8 18. e6 ♗f6! **19.** ♘h5 ♕c6! 20. ed7 ♕d6 21. ♘f6 ♕f6 22. ♗e3 ♖ad8 23. ♕a4 ♕d6 24. ♗g5 ♖d7 25. ♗e3= f4 26. ♗d4 ♕d4 27. ♕d4 ♖d4 28. ♖e2 f3 29. gf3 ♖f3 30. ♖ae1 ♔g7 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

199. **E 02/c**

PAOLI—HECHT
Dortmund 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘fd7 5. ♗d3 **[5.** f4!**]** c5 6. c3 ♘c6 7. ♘e2 cd4 8. cd4 ♘b6 **9.** 0—0 ♗d7 10. ♘f3 **[10.** f4!**]** ♗e7 11. ♗d2?! **[11.** ♘f4!?△ ♘h5∞; **11.** b3 ♘b4 **12.** a3 (**12.** ♗b1 a5 **13.** a3 ♘a6 14. ♗d3 a4 **15.** b4 ♘c7 **16.** ♘c3 ♘c4∞) ♘d3 **13.** ♕d3 a5 **14.** a4 ♘c8 **15.** ♗a3 ♗a3 **16.** ♖a3 ♘a7 **17.** ♖c1 ♘c6 **18.** ♖aa1 0—0 **19.** ♘f4 f5 **20.** h4 ♕e7±; **11.** a3!? a5 **12.** b3 a4 13. b4 ♘a7 **14.** ♘c3±**]** ♘b4 12. ♗b4?! **[12.** ♗b1 ♘c4 13. ♗c1 a5 14. b3 ♘b6 **15.** a3 ♘a6**]** ♗b4 13. ♕b3 ♗e7 14. a4! 0—0!? **[14...** ♗c6 **15.** a5 ♘c8 **16.** a6 ♖b8=**]** 15. a5 ♘c4 16. ♗c4 **[16.** ♕b7 ♖b8 **17.** ♕a7 ♘b2∓**]** dc4 17. ♕c4 **[17.** ♕b7 ♖b8 **18.** ♕a7 ♗c6∞**]** ♗c6

18. ♕d3 a6! [△ ♗b4] 19. ♘d2 ♖c8 [19... ♕d5 20. ♘f4 ♕b5 21. ♘c4 ♗d5 22. ♘b6!±; 19... ♗b5 20. ♘c4 ♖c8 21. b3±] 20. ♘c3 [20. b3!?] ♗c5 [20... ♗b4 21. ♘de4! ♗a5 22. ♘d6 ♖b8 23. d5±] 21. ♘b3 ♗b4 [△ ♗c3] 22. ♖fc1 ♕h4 23. ♕g3 ♕h6 24. ♕e3 ♕g6 25. ♕g3?! [25. f3!△ ♘e4±] ♕f5⩲ 26. ♘a2? [26. ♘c5! ♗c5 27. dc5 f6 28. ♖e1 ♖cd8=] ♗e7 27. ♘c3 f6 28. ♘d1 [28. ♖e1 fe5 29. ♖e5 ♕c2△ ♕b3, ♗d6] fe5 29. ♘e3 ♕e4! 30. ♕e5 [30. de5 ♗h4] ♗h4! 31. ♖c2 [31. ♕e4 ♗f2 32. ♔f1? (32. ♔h1∓) ♗e4 33. ♖c8 ♗d3#] ♕g6 32. ♘c5? [32. ♖d2 ♖f5 33. ♕d6 ♖d8 34. ♕c7 ♖df8 35. g3 ♗d8 36. ♕d6 ♖f3△ ♕e4∓; 32. g3 ♗g5△ ♗f4∓] ♗g2!−+ 33. ♕e6 ♕e6 34. ♘e6 ♖c2 35. ♘c2 [35. ♘f8 ♗f2 36. ♔g2 ♗e3 37. ♔f3 ♗d4−+] ♖f2 36. ♘e3 ♗h3 37. ♘g5 ♗d7 38. ♘d1 [38. ♘g2 ♖g2] ♖f4! **0 : 1** **[Hecht]**

200. **E 02/d**

KARPOV—HORT
Budapest 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘fd7 5. c3 c5 6. ♗d3 ♘c6 7. ♘e2 ♕b6 [RR 7... cd4 8. cd4 f6 9. ef6 ♘f6 10. ♘f3 ♗d6 11. ♗f4 0−0 12. ♗d6 ♕d6 13. 0−0 e5 14. de5 ♘e5 15. ♘e5 ♕e5 16. ♕d2 ♗d7 17. ♖ae1 ♔h8 18. ♗b1 ♘g4 19. ♘g3 ♕d6 20. f3± Suetin—Portisch, Ljubljana — Portorož 1973] 8. ♘f3 [8. 0−0!? cd4 9. cd4 ♘d4 10. ♘d4 ♕d4 11. ♘f3] cd4 9. cd4 f6 10. ef6 ♘f6 11. 0−0 ♗d6 12. ♘c3!? 0−0 13. ♗e3 ♕d8 [13... ♕b2? 14. ♘b5 ♗e7 15. ♖b1 ♕a2 16. ♖a1 ♕b2 17. ♖a4!△ 18. ♗c1 +−] 14. ♗g5 ♗d7 15. ♖e1 ♕b8 [15... ♖c8 16. ♖c1△ ♗b1, ♕d3±] 16. ♗h4 a6 17. ♖c1 b5 18. ♗b1 ♗f4 19. ♗g3 [19. ♖c2 ♕d6 20. ♖ce2=] ♗g3 20. hg3± ♕b6 21. ♘e2 [21. ♕d3! ♖ae8 22. ♘e5!] ♖ae8 [△ 22... e5±] 22. ♘f4 ♘d4 23. ♕d4 [23. ♘d4! e5 24. ♘d5 ♘d5 25. ♘f3±; 24... ♕d4 25. ♘f6 ♖f6 26. ♕d4 ed4 27. ♖e8 ♗e8 28. ♖c8 ♔f7 29. ♖d8±] ♕d4 24. ♘d4 25. e5 ♘fe6! ♗e6 26. ♖e5 ♗d7 27. ♖e8 ♖e8 28. f3 ♖c8 29. ♖c8 ♗c8± 30. ♔f2 ♔f7 31. ♔e3 ♔e7 32. b4 g6 33. g4 ♘d7 34. f4 ♘f8? [34... ♘b6 35. ♘c6 ♔d6 36. ♘e5 ♘c4 37. ♔d4±; 34... ♔d6!? 35. g5! (35. ♘f3? ♘f6 36. g5 d4!△ 37... ♘d5) ♘b6 36. ♗d3±] 35. g5 ♔d6 36. ♔f3± ♘e6? 37. ♘e6 ♗e6 38. ♔e3+− ♗g4 39. ♗d3 ♗e6 40. ♔d4 ♗g4 41. ♗c2 ♗e6 42. ♗b3 ♗f7 43. ♗d1 ♗e6 44. ♗f3 ♗f7 45. ♗g4 [△ ♗c8-a6] **1 : 0** **[Karpov]**

201. **E 03/a**

GHIZDAVU—PADEVSKI
Varna 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ♕d5 5. ♘gf3 [5. dc5] cd4 6. ♗c4 ♕d6 7. 0−0 ♘c6 8. ♘b3 a6 [8... ♘f6 — I-№-4/214, 215] 9. ♘bd4 ♘d4 10. ♘d4 ♘f6 11. b3 ♗e7 [11... ♕c7 12. ♕e2 ♗d6 13. ♘f5 ♗h2 14. ♔h1 0−0 15. ♘g7!] 12. ♗b2 b5 [12... 0−0 13. ♕f3±] 13. ♕f3 ♖b8 14. ♗d3 ♗b7 15. ♕h3 [15. ♕g3=] ♘d5 16. ♖ad1! ♕f4 [16... ♘f4 17. ♕g4 ♗g2 18. ♘e6 ♕e6 19. ♕f4 ♗d6 20. ♗b5 ♔e7 21. ♖d6! ♕d6 22. ♗a3! ♕a3 23. ♕e5+−; 18... fe6 19. ♕g7 ♖f8 20. ♗e5 ♕c6 21. ♗f4 ♗f1 22. ♗b8 ♗d3 23. ♖d3 ♖f2 24. ♔f2 ♕c2 25. ♔e3 ♗c5 26. ♖d4 ♕c3 27. ♔e4 ♕c2=; 18. ♘b5 ab5 19. ♗b5 ♖b5 20. ♖d6 ♗d6 21. ♕g7 ♖f8 22. ♖d1 ♖d5 23. ♖d5 ♗d5 24. ♗e5±] 17. g3 ♕c7 18. ♘e6! fe6 19. ♗g7 ♗f6 20. ♗h8 ♗h8 21. ♕e6 ♔f8 22. ♗e4 ♘c3 23. ♖d7 ♘e2 24. ♔h1 **1 : 0** **[Ćirić]**

202. **E 03/a**

SAX—ANDERSSON
Hilversum 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ♕d5 5. ♘gf3 ♘f6 [5... cd4 6. ♗c4 ♕d6] 6. ♗c4 ♕d8 7. 0−0 cd4 8. ♘b3 ♘c6 9. ♕e2! [9. ♗f4 ♗d6=] a6?! [9... ♗e7 10. ♖d1 0−0 11. ♘bd4 ♕c7 12.

♘c6 bc6 **13.** ♗g5±] 10. ♖d1 b5 11. ♘bd4 ♘d4 12. ♖d4 ♕b6 13. ♗d3 ♗b7 14. a4! ♗c5 15. ♖h4 b4 16. a5! ♕c7 17. ♗d2 ♘d5 18. ♘e5 ♕e7 **[18...** ♗e7 **19.** ♖g4 ♗f6 **20.** ♖c1 ♕d6 **21.** ♗b5±] 19. ♗b5!! ♔f8 **[19...** ab5 **20.** ♕b5 ♔d8 **21.** ♖c4! ♖c8 **22.** ♖d1! f6 **23.** a6 ♗a8 **24.** ♗b4!! fe5 **25.** ♗a5+−; **21...** ♗d6 **22.** ♘c6! ♗c6 **23.** ♕c6 ♖b8 **24.** a6!+−; **21...** f6 **22.** ♖c5 fe5 **23.** ♗g5!+−; **21...** ♗a7 **22.** a6+−] 20. ♖c4! ♗d6 **[20...** f6 **21.** ♘d3 ♗f2 **22.** ♕f2 ab5 **23.** ♖c5±] 21. ♗c6 ♔g8 22. ♖e1! ♗c6 23. ♖c6 h6 24. ♘c4? **[24.** ♘f3 ♗c7 **25.** ♖a1△ ♖a6±] ♗c7 25. ♕e4 ♕d7 26. ♖c5 ♖d8 27. g3 g6 28. ♘e5 ♗e5 29. ♕e5 ♔h7 30. ♖e4 ♖c8 31. ♖h4 h5 32. ♗b4 ♘b4 33. ♖b4 ♖c5 34. ♕c5 ♖c8 **[35.** ♖d4 ♕e8 **36.** ♕e5 ♖c2 **37.** ♕f6 ♖c8 **38.** ♖d6 ♔g8 **39.** h4±; **35...** ♖c5! **36.** ♖d7 ♔g7 **37.** b4 ♖c2=] **1/2 : 1/2 [Sax]**

203. **E 03/b**

IVANOVIĆ—PADEVSKI
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ed5 5. ♗b5 ♘c6 6. ♕e2 ♗e7 7. dc5 ♘f6 8. ♘b3 0—0 9. ♗e3 a6! **[9...** ♗g4; **9...** ♖e8 — I-№-3/227, 228] 10. ♗d3 [RR **10.** ♗a4 ♖e8 **11.** 0—0—0 ♘g4!? **12.** ♘f3 ♗f6 **13.** ♖he1 ♘e3 **14.** fe3 ♖e4 **15.** ♗c6 bc6∓ Kuprejčik—Guljko, SSSR 1973] d4!? 11. ♗g5 **[11.** 0—0—0 de3 **12.** ♗h7 ♘h7 **13.** ♖d8 ♖d8 **14.** fe3∞; **14.** ♕e3? ♗g5 **15.** f4 ♗g4 **16.** ♘f3 ♖e8 **17.** ♕d2 ♖ad8∓] ♖e8 12. 0—0—0 ♗g4! **[12...** ♗c5? **13.** ♗f6±] 13. f3 ♗e6 14. ♗c4 ♗c4 15. ♕c4 ♘d5⩲ 16. ♗d2! **[16.** ♗e7 ♖e7∞] ♗f6 17. f4 ♖c8 18. ♘f3 b5! 19. cb6? **[19.** ♕d3 ♕c7⩲] ♘cb4∓ 20. ♘c5 ♕b6 21. ♗b4 ♘b4 22. ♖he1 ♖ed8 23. ♘d7 ♖c4 24. ♘b6 ♖c6! [△ **25...** ♘c2] **25.** c3 ♘a2 26. ♔b1 ♘c3 27. bc3 ♖b6 28. ♔a1 g6 29. ♘d4? **[29.** cd4 ♖d5∓] ♖c8 30. ♖e3 ♖c4 31. ♖d2 ♖a4 **32.** ♖a2 ♖d4 **0 : 1 [Padevski]**

204. **E 03/b**

KUZMIN—KORČNOJ
SSSR 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ed5 5. ♗b5 ♗d7 6. ♕e2 **[6.** ♗d7 ♘d7 **7.** ♘e2 ♗d6 **8.** 0—0 ♘e7 **9.** ♘f3 c4 **10.** ♗f4 ♕c7] ♗e7 **[6...** ♕e7 7. ♗d7 ♘d7 **8.** dc5 ♘c5 **9.** ♘df3 ♕e2 **10.** ♘e2 ♘f6 **11.** ♗e3±] 7. dc5 [**7.** ♘gf3 ♘f6 **8.** 0—0 0—0 **9.** dc5 ♗c5 **10.** ♗d7 ♘bd7 **11.** ♘b3 ♖e8 **12.** ♕d3 ♗b6=] ♘f6 8. ♘b3 **[8.** ♘gf3 0—0 **9.** ♘b3 ♖e8 **10.** ♗e3 ♗c5 **11.** ♗d7 ♘bd7 **12.** ♘c5 ♘c5 **13.** ♕b5±] 0—0 9. ♗e3 **N [9.** ♘gf3] ♖e8 10. 0—0—0 a6 11. ♗d7 ♘bd7 12. ♘h3!? ♘c5 13. ♗c5 ♗c5 14. ♕f3 ♗a7 15. ♘f4 ♖e5 16. ♖he1 ♖e1 17. ♖e1 ♕c7!? = 18. ♖d1 ♖d8 19. g4?! **[19.** ♘d5] ♕c4 20. h3 a5?! **[20...** ♘e4=] 21. ♔b1 a4 22. ♘d2 ♕b5 23. g5± ♘e8 24. ♘f1 ♘c7 25. ♘g3 ♘e6 26. ♘f5 ♘f4 27. ♕f4 a3! **[27...** ♕e2 **28.** ♖c1 a3 **29.** ♕c7±] 28. ♕e5 ♕b2 29. ♕b2 ab2 30. f4 ♔f8= 31. ♖d3 g6 32. ♘h6 ♔e7 33. ♘g4 **[33.** ♖b3 ♖d7 **34.** ♘g4 ♗d4=] ♔e6 34. ♖b3 ♖b8⊕ **[34...** ♖d7] 35. ♘e5 ♗c5 36. a4 b6 37. a5 b5 38. a6 d4 39. ♖b2 ♔d5= 40. ♖a2 ♔e4?? **[40...** ♖a8! **41.** ♖a5 ♗d6 **42.** ♖b5 ♔e4=] 41. ♘d7+− **1 : 0 [Gufeljd]**

205. **E 03/b**

SMISLOV—UHLMANN
Cienfuegos 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ed5 5. ♗b5 ♘c6 **[5...** ♗d7 **6.** ♕e2 ♕e7 7. ♗d7 ♘d7 **8.** dc5 ♘c5 **9.** ♘b3±] 6. ♕e2 ♗e7 7. ♘gf3 ♘f6 8. dc5 0—0 9. ♘b3 ♖e8 10. ♗e3 a6 11. ♗d3! ♗g4 12. 0—0—0 ♘e5 13. h3 ♗f3 14. gf3 ♕c7 15. ♔b1 ♘ed7 16. c4!± [△ **17.** cd5 ♘d5 **18.** ♗h7] dc4 17. ♗c4 ♘c5 18. ♗f7! ♔f7 19. ♗c5 b5 **[19...** ♗c5 **20.** ♕c4] 20. ♗e7 ♖e7 21. ♕d3 ♖d7 22. ♕f5 ♖ad8 23. ♖c1 ♕b6 24. ♖he1 ♖d5 **[24...** ♕f2 **25.** ♕e6 ♔f8 **26.** ♕a6 △ **27.** ♘c5] 25. ♕c2 ♕d6? 26. ♘c5! [△

27. ♘b7] ♖e8 27. ♖e8 ♔e8 28. ♘e4 ♕d7 29. ♕b3! a5 30. ♕e3 ♔f7 31. a3 ♖d3 32. ♘f6 gf6 33. ♕h6 ♕f5 34. ♔a1 ♖d7 35. ♖g1 a4 36. ♕g7 ♔e6 37. ♕g8 ♔d6 38. ♖d1 ♔c7 39. ♖c1 ♔b7 [39... ♔b6 40. ♕b8 ♖b7 41. ♕d6 ♔a7 42. ♖c6] 40. ♕c8 ♔a7 41. ♖c7 **1 : 0 [Smislov]**

206. **E 03/b**

SAX—IVKOV
Hilversum 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ed5 5. ♗b5 ♘c6 6. ♘gf3 ♗d6 7. 0—0 cd4 8. ♘b3 [8. ♘d4?! ♗h2] ♘e7 9. ♘fd4 0—0 10. ♗g5 ♕c7 11. h3 h6 12. ♗e3 a6 13. ♗e2 [13. ♗d3 ♘e5 14. ♕h5∞] ♖d8 14. c3 ♘f5 [14... ♗f5!?] 15. ♘f5 ♗f5= 16. ♘d4 ♗e4! 17. ♗f3?! ♗e5 18. ♘c6 ♕c6∓ 19. ♖e1 ♕b5 20. ♗e4 de4 21. ♕b3 h5 22. ♗b6?! ♖d2! 23. ♖ab1 [23. ♕b5 ab5 24. ♖e4 ♖a2!∓] ♕b3∓ 24. ab3 ♖e8 25. ♖ed1 ♖d1 26. ♖d1 ♖e6 27. ♗c5 f5 28. ♖d8 ♔h7 29. ♖d7 b5 30. ♔f1 ♔g6 31. ♔e2 h4 [⌓ 31... f4] 32. ♔e3 ♗f6 33. ♗d4 ♔g5 34. f4!? ef3 [34... ♔g6!? 35. b4∓] 35. ♔f3 ♗d4 36. ♖d4 ♖e1 37. ♖d6 ♖f1 38. ♔e3 ♖b1 39. ♖d2 ♖c1 40. ♔d4 ♔f6 [40... ♔f4 41. ♖f2 ♔g3 42. ♖f5 ♔g2 43. ♖g5 ♔h3 44. ♖g7 ♔h2 45. b4∓] 41. ♔c5 g5 42. ♔b6 g4! 43. hg4 [43. ♔a6? g3—+] fg4 44. ♔a6 g3! 45. ♔b5 ♖f1 46. c4! [46. ♖d8 ♖h1! 47. ♖g8 ♖h2 48. ♖h8 ♔g5 49. ♖g8 ♔f5 50. ♖f8 (50. ♖h8 ♖g2 51. ♖h4 ♖h2—+) ♔e4 51. ♖h8 ♔e3 52. c4 ♔f2 53. c5 ♔g2 54. c6 ♔h3 55. c7 ♖c2 —+] ♖f2 47. ♖d4 h3!!—+ [47... ♔g5 48. ♖d5 ♖f5 49. ♖f5 ♔f5 50. c5 ♔e5 51. c6 ♔d6 52. ♔b6 h3 53. c7 hg2 54. c8♕ g1♕ 55. ♔b7 ♕f2∓; 48. c5 ♖g2 49. c6 ♖c2 50. ♖c4 ♖f2 51. c7 ♖f8 52. c8♕ ♖c8 53. ♖c8 h3 54. ♖h8! g2 55. ♖h3 g1♕∓] 48. gh3 g2 49. ♖g4 ♖f5 50. ♔c6! ♖g5 51. ♖g2 ♖g2 52. b4 ♖b2??= [52... ♔e7! 53. b5 ♔d8 54. ♔b7 ♖b2 55. b6 ♔d7 56. h4 ♖c2 57. h5 ♖c4 58. h6 ♖c8 59. ♔a7 ♖h8 60. b7 ♔c7 61. h7 ♖f8—+; 52... ♔e7! 53. ♔c7 ♖b2 54. b5 ♖b4 55. b6 ♖c4 56. ♔b8 ♔d7 57. b7 ♖b4 58. h4 ♖h4—+; 52... ♔e7! 53. b5 ♔d8 54. b6 ♔c8 55. b4 ♖g6 56. ♔b5 ♔b7 57. c5 ♖f6 58. h4 ♖f1! 59. ♔a5 ♔c6!! 60. b5 ♔c5 61. b7 ♖f1—+] 53. b5 ♔e7??+— [53... ♔e5=] 54. b6 ♔e6! [54... ♔d8?? 55. b7+—] 55. b7 ♔e5 56. h4 ♔d4 57. c5??= [57. h5!+—] ♔c4! 58. h5 [58. ♔c7 ♔c5 59. h5 ♔d5! 60. h6 ♖c2=] ♖b5!! 59. h6 ♖c5 60. ♔d6 ♖d5 61. ♔c6 [61. ♔e7 ♖e5 62. ♔f7 ♖f5 63. ♔g7 ♖g5 64. ♔f6 ♖g8 65. h7 ♖b8!=] ♖c5 62. ♔b6 ♖b5 63. ♔a6 ♔c5! [63... ♖b2?? 64. ♔a7+—] 64. h7 ♖b3 65. ♔a7 ♖a3 66. ♔b8 ♖h3 67. ♔a8 ♖a3 **1/2 : 1/2 [Ivkov]**

207. **E 03/d**

TUKMAKOV—UHLMANN
Hastings 1972/73

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ♘gf3 ♘c6 5. ed5 [5. ♗b5 — I-№-12/212, 213, 214, 216] ed5 6. ♗b5 ♗d6 7. 0—0 [7. dc5±] cd4! [7... ♘e7 8. dc5±] 8. ♘b3 ♘e7 9. ♘bd4 0—0 10. h3 [10. ♗g5 f6! I-№-10/240; RR 10. b3 ♗g4 11. ♗b2 ♕b6 12. a4 N ♖ad8 13. ♕d2± Krnić—Leković, Jugoslavija 1973] ♘d4 11. ♕d4 ♗f5 12. c3 ♗e4 13. ♘g5 ♘f5 14. ♕d1 ♕f6 15. ♖e1 [15. f3? ♗c5 16. ♔h2 ♕e5∓] ♗c5! 16. ♘e4 de4 17. ♖e4 ♗f2 18. ♔f2 ♕b6 19. ♗e3 ♕b5 [19... ♘e3 20. ♖e3 ♕b5 21. ♕e2=] 20. ♖b4 ♕e5 21. ♕f3 ♖fe8 22. ♗d4 ♘d4 23. ♖d4 ♕b5 24. b3 ♖ac8 25. ♔g1 ♖c7 **1/2 : 1/2 [Bukić]**

208. **E 03/d**

HORT—VELIMIROVIĆ
Budapest 1973

1. d4 c5 2. c3 e6 3. e4 d5 4. ed5 ed5 5. ♘f3 ♘c6 6. ♗b5 ♗d6 7. 0—0 ♘e7 8. ♘bd2 ♗g4?! [8... 0—0] 9. dc5 ♗c5 10. ♕a4!± ♗d7 11. ♘b3 ♗d6 12. ♗f4

♕c7 13. ♗d6 ♕d6 14. ♗c6 ♗c6 **[14...** bc6 **15.** ♕b4± **]** 15. ♕d4 0—0 16. ♖fe1 a5! 17. a4 ♘g6 18. ♖e3 ♖fe8 19. ♖ae1 ♖e3 20. ♖e3 b5!? **[20...** ♕f4 **21.** ♕b6! ♕a4 **22.** ♘bd4± **]** 21. ab5 ♗b5 22. ♕c5 ♕c5 23. ♘c5± a4 24. ♘d4 ♗e8 25. ♘a6 ♔f8 26. ♘b4 ♘e7 27. ♘dc2 ♖b8 28. ♖d3 ♗d7 29. ♘e3 ♗e6 30. f3 g6 31. ♔f2 ♖b6 32. ♔e1 ♘c6?! 33. ♘c6 ♖c6 34. ♔d2 ♖c5 35. ♘c2⊕ ♗f5?! 36. ♖d4 ♗c2 37. ♔c2 ♖a5

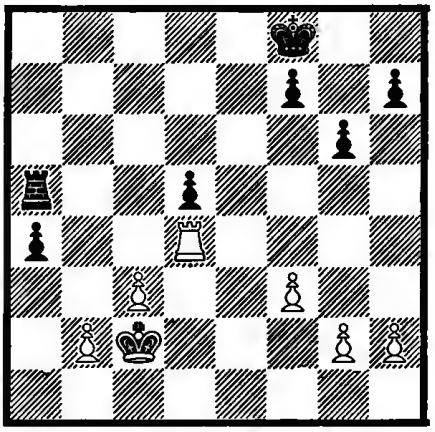

38. ♔b1± a3 39. b4 a2 40. ♔a1 ♖a3 41. ♖d5 ♖c3 42. ♔a2! ♖c2 43. ♔b3 ♖g2 44. b5 ♔e7 **[44...** ♖g1 **45.** ♖e5**]** 45. b6+— ♖g1 46. ♔c2! ♖g2 47. ♔c3 ♖g1 48. ♔c2 ♖g2 49. ♔c3 ♖g1 50. ♖b5 ♖c1 51. ♔d4 ♖d1 52. ♔c5 ♖c1 53. ♔d5 ♖d1 54. ♔c6 ♖c1 55. ♖c5 ♖c5 56. ♔c5 ♔d7 57. ♔d5 f5 58. h4 **1 : 0 [Hort]**

209. **E 03/d**

KARPOV—VAGANJAN
Budapest 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ♘gf3 ♘c6 5. ed5 ed5 6. ♗b5 ♗d6 7. dc5 ♗c5 **[7...** ♕e7∞**]** 8. 0—0 ♘e7 9. ♘b3 ♗b6 **[9...** ♗d6±**]** 10. ♖e1 0—0 11. ♗g5!? **[11.** ♗e3±**]** h6 12. ♗h4 **[12.** ♗c6?! hg5 **13.** ♗b5 g4∓; **12.** ♗e3**]** g5 **[12...** f6!? **13.** ♗g3 ♘f5∞**]** 13. ♗g3 ♘f5 **[13...** ♗g4 **14.** ♕d3±△ ♘fd4**]** 14. ♕d2 ♘g3 15. hg3 ♕f6 16. c3 ♗f5 17. ♕d5 ♖ad8 18. ♕c4 ♗d3 19. ♕a4 ♗b5 20. ♕b5 g4 21. ♘fd4 ♘d4 22. cd4 **[22.** ♘d4? a6 **23.** ♕h5 ♗d4=**]** a6 **[22...** ♗d4 **23.** ♘d4 ♖d4 **24.** ♕b7 ♖d2 **25.** ♕a7 ♖b2 **26.** a4±**]** 23. ♕h5 **[23.** ♕e5? ♗d4=**]** ♗d4 24. ♕g4 ♕g7 25. ♕f3 **[25.** ♕g7 ♗g7 **26.** ♖e7 ♖fe8 **27.** ♖b7 ♖e2; **26.** ♖e2 ♖fe8 **27.** ♖ae1 ♖e2 **28.** ♖e2 b6**]** ♗b2 26. ♖ad1 **[26.** ♖ab1 b5! (**26...** b6? **27.** ♖e4 ♔h8 **28.** ♕e2+—) **27.** ♖e4 ♔h8±**]** b6 27. ♕b7 **[27.** ♖e4!?**]** ♖d1! 28. ♖d1 ♕g4 29. ♖b1 ♖d8 30. ♕a6 ♖d1 31. ♖d1 ♕d1 32. ♕f1 **[32.** ♔h2 ♕h5 **33.** ♔g1 ♕d1**]** ♕c2 33. ♕b5 ♗a3 34. ♕d5± ♗f8 **[34...** ♕a2 **35.** ♕d8 ♔g7 **36.** ♕b6 ±; 34... ♗c5!**]** 35. ♕d2 **[35.** a4? ♕b1 **36.** ♔h2 ♕a2 **37.** ♘d2 ♕d1**]** ♕e4 36. ♔h2 ♗c5 37. ♘c1 ♔g7 38. ♘d3 ♕d4 39. ♕e2 ♗d6?! **[39...** ♕c4!?**]** 40. ♔h3 ♕d5 41. ♘f4 ♗f4 42. gf4± ♔f8 43. ♔g3 b5 44. ♕b2 ♕d3 45. ♔h4 ♕d8 46. ♔g3 ♕d3 47. ♔h2 ♔g8 48. a3 ♕d6 49. ♕b4 ♕f6 50. f3! ♕h4 51. ♔g1 ♕h5? **[51...** ♕f6**]** 52. ♕e7 ♔h7 **[52...** ♕f5 **53.** ♕e8 ♔g7 **54.** ♕e5 ♕e5 **55.** fe5 ♔g6 **56.** f4 ♔f5 **57.** g3 h5 **58.** ♔f2 ♔g4 **59.** ♔e3! ♔g3 **60.** f5 h4 **61.** e6 fe6 **62.** fe6 h3 **63.** e7 h2 **64.** e8♕ h1♕ **65.** ♕g8 ♔h3 **66.** ♕h8+—; **52...** ♕g6 **53.** ♕e8 ♔g7 **54.** ♕b5+—**]** 53. g4 ♕h3 **[53...** ♕g6 **54.** ♕e4 f5 **55.** ♕d3+—; **54...** ♔g7 **55.** ♕e5△ **56.** ♕b5+—**]** **1 : 0 [Karpov]**

210. **E 03/d**

KARPOV—KUZMIN
Lenjingrad 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ed5 ed5 5. ♘gf3 ♘c6 6. ♗b5 ♗d6 7. dc5 ♗c5 8. 0—0 ♘e7 9. ♘b3 ♗d6 10. ♗g5 **[△** ♗g5-h4-g3**]** 0—0 11. ♗h4 ♕c7? **[⌓ 11...** ♗g4 **12.** ♗g3 ♗g3 **13.** hg3 ♕b6 **14.** ♗d3 ♘f5**]** 12. ♗g3 ♗g3 13. hg3 ♗g4 14. ♖e1 ♖ad8 15. c3 ♕b6 16. ♗d3 ♘g6 17. ♕c2 ♗f3 18. gf3± ♖d6 19. f4 ♖fd8 20. a3! **[△ 21.** ♔g2, **22.** ♖e2, **23.** ♖ae1**]** h5?! 21. ♔g2 h4 22. ♖e2 ♘f8 23. ♘d2 ♖h6 24. ♘f3 hg3 25. fg3 ♘d7 26. ♖ae1 ♔f8

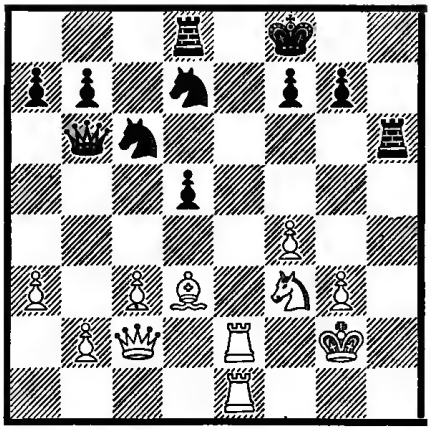

27. g4! ♕c7 28. g5 ♖h8 29. ♔g3! ♘c5 30. ♗f5 g6 31. b4 ♘e4 **[31... ♘d7 32. ♗g6 fg6 33. ♕g6±]** 32. ♗e4 de4 33. ♕e4 ♔g7 34. b5 ♘a5 35. ♕e7! ♕e7 **[35... ♕c3 36. ♖e3!; 36. ♖e5? ♖h3!]** 36. ♖e7 ♖d3 37. ♖c7 ♘b3 38. ♔g4 ♖f8 39. ♖ee7 **[△ 40. ♘e5]** **1 : 0**
[Kotov]

211. **E 06/a**

GROTTKE—UHLMANN
DDR 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. ♗d3 de4 5. ♗e4 c5 6. ♘e2 ♘f6 7. ♗f3 ♘c6 8. a3 ♗c3 9. bc3 e5 10. ♗g5 ed4 11. ♗c6 bc6 12. cd4 ♗a6?! N **[12... cd4 13. ♕d4 ♕a5 14. ♗d2 ♕d5 15. 0—0—0 =]** 13. 0—0 0—0 14. ♖e1 ♖e8 **[14... ♗e2? 15. ♕e2 ♕d4 16. ♖ad1±]** 15. ♘g3! ♕d4 16. ♕f3 ♖e1 **[16... ♘d5? 17. ♘e4△ ♘d6]** 17. ♖e1 ♖e8 18. ♖e8 ♘e8 19. h3 ♕d7 20. ♘e4 ♕d4 21. ♗e3! ♕d5 **[21... ♕a1 22. ♔h2 ♕a3 23. ♘g5]** 22. ♕f4 ♗c8 23. c4? **[23. ♕b8 ♕e4 24. ♕c8 h5 25. ♕b8]** ♕f5 24. ♘c5 ♕f4 25. ♗f4 ♔f8 26. ♔f1 ♔e7 27. ♔e2 ♘d6 28. ♔d3 ♗f5 29. ♔d4 ♗b1 30. ♗d6 **[30. g4!]** ♔d6 31. a4 h5 32. h4 ♗c2 33. a5 g6 34. g3 ♗f5 35. ♘b3 ♗c2 36. ♘c5 ♗f5 37. ♘a6⊕ f6 38. ♘c5 ♗c2 39. ♘b7 ♔c7 40. ♘c5 **1/2 : 1/2**
[Hennings]

212. **E 06/a**

LJUBOJEVIĆ—ANDERSSON
Las Palmas 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. ♗d3 de4! 5. ♗e4 ♘f6 6. ♗f3 **[6. ♗d3 c5 7. a3 ♗c3 8. bc3 ♘bd7 9. ♘f3 ♕c7! 10. 0—0 c4 11. ♗e2 ♘d5∓]** c5 **[6... ♘c6!? 7. ♘e2 e5!∞]** 7. a3 ♗a5 8. dc5?! **[8. ♘e2!? cd4 9. ♕d4!± 8... ♘c6 9. ♗c6 bc6 10. dc5±]** ♗c3 9. bc3 ♕a5 10. ♘e2 ♘bd7 11. ♗f4 **[11. c6? ♘e5]** e5 12. c6 bc6 13. ♗c6 0—0! 14. ♗a8 ef4 15. 0—0 ♗a6⩲ 16. ♗f3 ♘e5 17. ♘f4 ♗f1 **[17... ♖d8 18. ♘d3 ♕c3 19. ♘e5!±]** 18. ♔f1 ♖d8 19. ♕e1 **[19. ♘d3 ♘d3 20. cd3 ♕c3⩲]** ♘f3 20. gf3 h6? **[20... ♕f5!∓]** 21. ♕e3 ♕f5 22. c4 ♖c8 23. ♘d5 ♘d5 24. cd5 ♕d5 25. ♖c1 ♕c4 **[25... ♖c4!?]** 26. ♔g2 a6 27. c3 ♖c6 28. ♕e4 ♖g6 29. ♔h1 ♕c5 30. ♖g1!= ♕f2 31. ♖g6 fg6 32. h4 h5 33. ♕g6 ♕f3 34. ♔h2 ♕f2 35. ♔h3 ♕f3 36. ♔h2 ♕f2 37. ♔h3 ♕f1 38. ♔h2 ♕f2 **1/2 : 1/2** **[Velimirović]**

213. **E 06/b**

ZUIDEMA—ANDERSSON
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 b6 5. a3 **[5. ♗d2 ♕d7 6. a4!? ♗a6 7. ♘b5 ♗f8±]** ♗f8 6. f4 ♘e7 7. ♗e3 h5 8. ♘f3 ♕d7 **[⌓ 8... ♗a6 9. ♗a6 ♘a6 10. ♕d3 ♕c8 11. ♘d1△ ♗f2, ♘e3, f5]** 9. ♗f2 ♘f5 **[⌓ 9... ♗a6 10. ♗a6 ♘a6 11. ♕d3 ♕c8 12. 0—0 c6△ ♘c7, ♕a6±]** 10. ♗d3 ♗a6 11. ♗a6 **[11. ♗f5 ef5 12. ♕d2 (12. b4 ♕c6 13. ♕d2 ♘d7 14. ♖b1 ♗c4∓) ♘c6 13. 0—0—0 ♗e7 14. ♖he1 0—0—0∓]** ♘a6 12. ♕d3 ♘b8 13. ♘e2 c5!? 14. b3?! **[14. c4!±]** ♘c6 15. c3?! **[⌓ 15. 0—0]** ♖c8 16. 0—0 c4! 17. bc4 dc4 18. ♕b1 **[18. ♕c4 ♘e5 (18... ♘cd4 19. ♕d3 ♘e2 20. ♕e2 ♖c3 21. ♖fd1 ♕c6 22. ♕d2 ♗e7∓) 19. ♘e5 ♖c4 20. ♘d7 ♔d7∓△ ♗d6, ♖hc8]** ♘ce7 19. a4 ♘d5 20. ♕b5 ♖c6! 21. ♘d2 ♘c7 22. ♕b1 ♗e7—+ 23. ♘g3 ♘d5 24. ♘e2 a6 25. ♘e4 h4 26. h3 ♖c8 27. ♔h2

♕c6 28. ♗e1 ♖b8 29. ♖f3 0—0 30. ♘d2 b5 31. ab5 ab5 32. ♗f2 ♖a8 33. ♖a8 ♖a8 34. ♘e4 ♕a6 35. ♘g1 ♕a4 36. ♘c5 ♕a5 [⌓ **36...** ♗c5 **37.** dc5 ♕b3 **38.** ♕e1 ♕b2 **39.** ♗h4 b4 **40.** cb4 c3 **41.** ♘e2 ♖a1 **42.** ♕f2 ♕b1—+] 37. ♘e4 g6 38. ♕b2 ♔g7 39. ♕b1 ♖a6 40. ♘c5 [**40.** ♕b2 ♘c7△ ♕a2—+] ♗c5 41. dc5 ♘c3 42. ♕e1 ♘d5 43. ♗h4 ♕e1 44. ♗e1 ♘d4 **0 : 1** **[Andersson]**

214. **E 06/b**

CIOCALTEA—HECHT
Budapest 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 b6 5. a3 [**5.** ♕g4 ♗f8] ♗c3 [**5...** ♗f8!?] 6. bc3 ♕d7 7. ♘h3 ♗a6 8. ♗a6 ♘a6 9. ♕g4 f5 10. ♕h5! g6 [**10...** ♕f7? **11.** ♕e2 ♘b8 **12.** c4!±] 11. ♕e2 ♘b8 12. c4!? ♘c6 13. c3? [**13.** ♗b2! dc4 **14.** ♕c4 ♘ge7 **15.** ♕d3 (**15.** ♘f4 ♘d5!) ♖d8 **16.** ♖d1 b5!;] **16...** ♘a5 **17.** ♗c3! ∞] ♘ge7 [**13...** dc4!?] 14. cd5 ♘d5 15. ♗b2 [△ c4] b5! 16. ♕b5?! [**16.** a4!? b4 **17.** c4 ♘c3 **18.** ♗c3 bc3 **19.** d5 ed5 **20.** e6 ♕d6∓] ♖b8 [**16...** ♘e5? **17.** ♕e2!] 17. ♕e2 ♘a5 18. a4?! [**18.** c4! ♘c4 **19.** ♕c4 ♖b2 **20.** 0—0 ♕b5!∓] ♕c6 19. 0—0 ♕c4! 20. ♕c4 [**20.** ♕d2 ♘b3 **21.** ♕h6 ♘a1 **22.** ♗a1 ♕d3△ ♖b1 —+] ♘c4 21. ♗a3 ♔d7?! [**21...** a5!∓] 22. a5! [△ ♗b4] ♘c3 23. ♗c5 a6 24. ♘f4 ♖b3 [**24...** ♘d5 **25.** ♘d5 ed5 **26.** e6!] 25. h4 ♖e8 [△ ♘d5; **25...** ♖hb8! ∓] 26. ♖fc1! [△ ♖c2 **26...** ♘d2!∞] **1/2 : 1/2** **[Hecht]**

215. **E 06/b**

DIEZ DEL CORRAL—HORT
Las Palmas 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 ♕d7 5. a3 ♗c3 6. bc3 b6 7. a4 [**7.** ♕g4!?] ♗a6 8. ♗a6 ♘a6 9. ♕d3 [**9.** ♕g4!?] ♘b8 10. h4 ♘c6 11. ♘f3 [**11.** h5 f6!∓] ♘a5∓ 12. h5 h6 13. ♗f4 ♘e7 14. ♘d2 ♕c6 15. ♘b3 ♘c4 16. 0—0 a5∓ 17. ♗c1 g6 18. ♕f3 ♖h7! 19. ♘d2 0—0—0? [**19...** ♔d7!? **20.** ♕f6? ♖g8 **21.** ♗a3 ♘f5—+; **20.** ♘c4 dc4 **21.** ♕c6? ♔c6 —+; **21.** d5!? ♘d5 **22.** ♖d1≅] 20. ♘c4! ∞ dc4 21. ♕c6 ♘c6 22. hg6 fg6 23. ♗a3= ♖f7?! 24. f4! h5 25. ♖f3 ♖dd7 26. ♔f2 ♘d8 27. ♖g1 ♖h7± 28. ♖h3 ♖h8 29. g4 ♖f7 30. ♔e3 c6!?∞ **1/2 : 1/2** **[Hort]**

216. **E 06/b**

TRINGOV—SPIRIDONOV
Varna 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 ♕d7 5. a3 ♗c3 6. bc3 b6 7. a4 [**7.** ♘h3!?] ♗a6 [**7...** a5 **8.** ♘h3 ♗b7 **9.** ♘f4 ♗c6 **10.** ♘h5 g6 **11.** ♗h6!+—] 8. ♗a6 ♘a6 9. ♕g4 f5 10. ♕h5 g6 11. ♕e2 ♘b8 12. ♘f3 [**12.** h4 — I-№-10/245] ♘c6 13. c4 dc4 14. ♕c4 h6 15. ♗b2 ♘ge7 16. 0—0 g5 17. ♖fd1 g4 [**17...** ♘a5 — I-№-12/225] 18. ♘d2 ♖d8 19. ♕f1? [**19.** ♘f1 0—0 **20.** ♕e2; **20.** ♘g3] 0—0 20. ♘b3 ♘g6 21. c4 ♕f7 22. ♕e2 ♖fe8!∓ 23. a5 ♔h7 24. f3? ♖g8 25. fg4 ♘f4 26. ♕f3 ♖g4 27. g3 [**27.** ♕c6 ♖g2 **28.** ♕g2 ♘g2 **29.** ♔g2 ♕h5!—+]

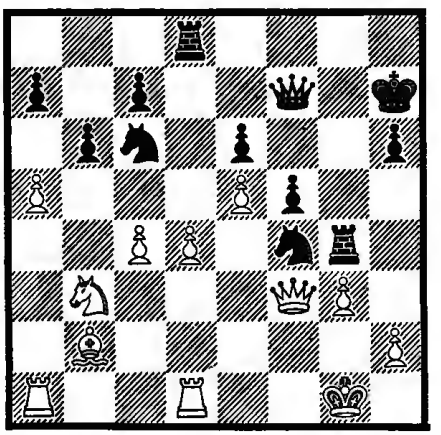

27... ♕h5 28. ♔h1 ♖dg8 29. ab6 ab6 30. ♘d2 ♘b4 31. ♗c3 [**31.** gf4 ♘d3! **32.** ♕d3 ♖g2 33. ♘f3 ♖8g3!—+] ♘bd3 32. d5 ♖g3 **0 : 1** **[Ćirić]**

217. **E 06/b**

FAJBISOVIČ—TAJMANOV
SSSR 1972

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 b6 5. ♕g4 ♔f8? **[5...** ♗f8! I-№-10/244**]** 6. ♘h3 **[6.** ♗d2!△ 0—0—0**]** c5 **[6...** ♗a6!?**]** 7. a3 ♗c3 8. bc3 ♕c7 9. ♗d2 ♗a6 10. ♗d3 ♗d3 11. cd3 c4 12. ♘f4 ♕c6 13. 0—0± g6 **[13...** cd3!?**]** 14. dc4 ♕c4 15. ♖ae1 ♘c6?! **[15...** ♘a6!? △ ♘c7**]** 16. ♖e3 ♘ce7? **[16...** ♖e8!**]** 17. ♘e6+— fe6 **[17...** ♔e8 **18.** ♖f3**]** 18. ♕e6 ♘f5 **[18...** ♔g7 **19.** ♖f3 ♖f8 **20.** ♗h6 ♘h6 **21.** ♕e7 ♖f7 **22.** ♖f7 ♘f7 **23.** ♕f6△ e6**]** 19. ♖f3 ♖e8 20. ♖f5 gf5 21. ♕f5 ♔g7 22. e6 ♕c7 23. ♕g5 ♔f8 24. ♕f5 ♔g7 25. ♗f4 ♕e7 26. ♗e5 ♔h6 27. g4 **1 : 0** **[Korčnoj]**

218. **E 06/b**

LJUBOJEVIĆ—ANDERSSON
Hilversum 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 b6 5. ♕g4!? **[5.** a3 ♗c3 **6.** bc3 ♕d7 **7.** ♘h3 ♗a6 **8.** ♗a6 ♘a6 **9.** ♕g4 f5 **10.** ♕h5 g6 **11.** ♕e2±; **5.** ♗d2**]** ♗f8 6. a4 ♗a6 7. ♘b5 ♕d7 8. ♗d3 ♘e7 9. ♕e2! ♗b7 10. b3 a6 11. ♘a3 c5 12. c3 ♘bc6 13. ♘f3 ♘f5? **[13...** cd4 **14.** cd4 ♘b4 **15.** ♗b1 ♘ec6 **16.** 0—0±**]** 14. ♘c2 h5?! **[14...** ♗e7 **15.** g4! ♘h4 (**15...** ♘h6 **16.** h3) **16.** ♘h4 ♗h4 **17.** g5 c4 **18.** bc4 dc4 **19.** ♗e4 ♘e7 **20.** ♖g1+—**]** 15. 0—0 ♗e7 16. ♗d2± g6 17. ♖fb1! ♕c7 18. dc5 **[18.** b4 c4 **19.** ♗f5 gf5 **20.** h4!△ ♗g5, g3, ♘c2-e3-g2-f4**]** bc5 19. b4 cb4 20. cb4 ♘h4! 21. ♘h4 ♗h4 22. f4 ♗e7 23. a5!? 0—0 24. ♕f2 ♕d7 25. ♖a3 ♖fc8 26. ♗e3 ♗f8 27. ♗b6 ♘e7 28. ♕e2? **[28.** ♘d4**]** d4! 29. ♕f2 ♘d5 30. ♗d4 ♗h6 31. ♗f1! ♗f4? **[31...** ♘f4! 32. ♗e3 ♕d5 33. ♗f4 ♗f4 **34.** ♕f4 ♖c2 **35.** ♖f3 ♖f8!**]** 32. ♘e1! ♗h6 33. ♘d3 ♖c7 **[33...** ♗f8**]** 34. ♘c5 ♕e8 35. ♖ab3! ♗f8 36. ♘b7 ♖b7 37. b5 ab5 38. ♗b5 ♕c8 39. a6 ♖c7? **[39...** ♖a6! **40.** ♗a6 ♖b3 **41.** ♖b3 ♕a6±**]** 40. ♗d3! ♗c5 41. ♗c5 ♖c5 42. ♖b7+— ♖c7 43. ♖c7 ♘c7 44. ♖b7 **[44.** a7! ♘d5 **45.** ♗a6+—**]** ♖b8 45. ♗e4 **[45.** ♕b2**]** ♕d8 46. ♖b8 ♕b8 47. a7 ♕b4 48. ♕e3! **[48.** a8♕? ♘a8 **49.** ♗a8 ♕a5 **50.** ♗f3 ♕a1 **51.** ♕f1 ♕e5=**]** ♕a5 49. ♗f3 h4! 50. h3 ♔g7 51. ♔h2 ♔g8 52. ♗c6 ♔g7 53. ♕d4 ♕a3 54. ♕f2 ♕a5? **[54...** ♔g8!**]** 55. ♕e3 ♔g8 56. g3! hg3 57. ♔g3 ♔g7 58. h4 ♔f8 59. ♕d4 ♔g7 60. ♔g4 ♕a3 61. ♕f2 ♔g8 62. ♕b6 ♔g7 63. ♕f2 **[63.** ♕c7? ♕b4 **64.** ♔f3 ♕c3 **65.** ♔f4 ♕c4 **66.** ♗e4 ♕c7 **67.** a8♕ f6!=**]** ♔g8 64. ♗g2 ♕c3 65. ♔f4 ♔g7 66. ♕e3 ♕b4 67. ♔g3 ♕a5 68. ♗f3 ♔f8 69. h5!+— gh5 70. ♔h4 ♔e7 71. ♕d4 ♔f8 72. ♔h5 ♔g7 73. ♕e3 ♔f8 74. ♔h6! ♔e7 75. ♔g7 **1 : 0** **[Andersson]**

219. **E 09/a**

HEUER—DVORECKI
SSSR 1972

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♗d3 ♘bc6 8. ♕g4 c4 9. ♗e2 0—0 10. h4 f5 11. ♕g3 ♕a5 12. ♗d2 ♕a4 13. ♘h3?! **[13.** ♗d1**]** ♕c2 14. ♗h6 ♘g6 **[⌓ 14...** ♖f7**]** 15. h5 f4 16. ♘f4 ♖f4 17. hg6 **[17.** ♗f4? ♘f4—+**]** gh6 18. ♖h6!∞ **[18.** gh7 ♔h7 **19.** ♖h6△ ♕f4=**]** ♗d7 **[18...** ♘e7? **19.** gh7 ♔h8 **20.** ♕g7!! ♔g7 **21.** h8♕+—**]** 19. ♔f1! **[19.** ♖h7 ♖e4 **20.** ♖h8 ♔g7 **21.** ♖h7=**]** ♖af8 20. gh7 ♔h8 21. ♖g6 ♖f2 22. ♔g1 ♘e7 **[22...** ♕g6 **23.** ♕g6 ♖e2 **24.** ♖f1+—**]** 23. ♖g8 ♘g8 24. hg8♕ ♖g8 25. ♕f2 **[25.** ♕h3 ♔g7 **26.** ♔f2 ♖f8 **27.** ♔e1=**]** ♕c3 26. ♕h4 ♔g7 27. ♖f1 ♕e3 28. ♔h1 ♗e8 **[28...** ♖h8 **29.** ♗h5△ ♕f6**]** 29. ♖f3? **[29.** ♕e7=**]** ♕h6!∓ 30. ♖g3 ♗g6 31. ♗h5 ♔h7!—+ 32. ♖g5 c3 **[33.** ♗g6 ♖g6 **34.** ♖h5 ♕h5△ ♖h6—+**]** **0 : 1** **[Marić]**

220. **E 09/a**

HARTSTON—UHLMANN
Hastings 1972/73

1. e4 e6 2. ♘c3 d5 3. d4 ♗b4 4. e5 ♘e7 5. a3 ♗c3 6. bc3 c5 7. ♘f3 ♗d7 8. a4

♕a5 **[8...** ♘bc6 **9.** ♕d2 — I-№-9/175; **8...** ♘bc6 **9.** ♗a3 — I-№-7/210; **8...** ♘bc6 **9.** ♗e2 — I-№-10/250] 9. ♕d2 ♘bc6 10. ♗e2 ♖c8 11. dc5 ♘g6 12. 0—0 ♘ge5 N **[12...** 0—0 **13.** ♕e3 ♕c7 **14.** ♘d4! I-№-1/147] 13. ♘e5 ♘e5 14. ♕e3 ♘g6 15. ♗a3 ♗c6 **[15...** ♕a4? **16.** c6!] 16. f4 0—0 17. ♕h3 ♖cd8 18. ♗b4 ♕c7 19. ♗d3 f5 20. ♕g3 ♖f6 21. ♕e3?! **[21.** a5!?] a5 22. ♗a3 ♗a4 23. ♗b2 ♗c6 24. c4 ♖f7 25. g3 ♖e7 26. ♖ae1 ♕d7 27. ♕d4 a4∓ 28. h4 dc4 29. ♕d7 ♖dd7 30. ♗c4 ♖d2 31. ♖f2 **[31.** ♗e6? ♖e6 **32.** ♖e6 ♖g2—+] ♖f2 32. ♔f2 ♔f7 33. h5 ♘f8 34. ♗e5 ♖e8 35. ♗d6 ♘d7 36. g4!? fg4 37. f5 ♘f8 38. ♔g3 ♔f6? **[38...** ♗f3! **39.** fe6 ♘e6 ∓; **38...** ♗f3! **39.** ♗f8 ♔f8 **40.** fe6 ♔e7∓] 39. ♗e5? **[39.** fe6! ♘e6 **40.** ♔g4! g5 **41.** hg6 hg6 **42.** ♖f1+—; **39.** fe6! ♗f3 **40.** e7 ♘d7 **41.** ♔f4+—] ♔f5 ∓ 40. ♗g7 ♘d7 41. ♗d3 ♔g5 42. ♗h7 ♔h5 43. ♖e2 ♔g5 44. ♗d4 ♗f3 45. ♖d2 ♘f8 46. ♗d3 ♘g6—+ 47. ♖h2 e5 48. ♗e3 ♘f4 **49.** ♖h7 a3 50. ♗c4 ♔g6 51. ♖h2 ♖a8 52. c3 ♗d5 **0 : 1 [Bukić]**

221. **E 09/a**

PRITCHETT—IVKOV

Caorle 1972

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♘f3 ♕a5 8. ♗d2 ♘bc6 9. a4 ♗d7 10. ♗e2 c4 11. 0—0 f6 12. ♖e1!? f5! 13. ♕c1 ♘d8 [△ ♘f7, h6, g5] 14. ♕a3 h6 15. h4 g6 16. ♖eb1 ♗c6 17. ♕b4 ♕c7¡ **[17...** ♕b4=] 18. a5 ♘f7 19. ♗c1 ♖g8 20. ♗a3 g5∓ 21. hg5?! hg5 22. g3 ♘g6 **23.** ♕c5 g4 24. ♘d2 ♘g5 25. f4?⊕ gf3—+ 26. ♗f3 a6 27. ♗g2 [△ ♘c4, ♖b7] f4! 28. ♘c4 dc4 **29.** ♖b6 **[29.** ♖b7 ♘h3—+] f3 30. ♖ab1 ♖c8 **0 : 1 [Ivkov]**

222. **E 09/a**

CIOCALTEA—VAGANJAN

Budapest 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♘f3 ♕a5! **[7...** ♘bc6 **8.** ♗e3 ♕a5 **9.** 0—0! ♕c3? **10.** ♗d2 ♕b2 **11.** ♖b1 ♕a3 **12.** ♖b3 ♕a2 **13.** ♕c1±] 8. ♗d2 ♘bc6 9. a4 ♗d7 10. ♗e2 c4 11. 0—0 f6 12. ♖e1 **[12.** ef6 gf6 **13.** ♖e1 0—0—0 **14.** ♗f1 ♘f5=] fe5 13. de5 0—0 14. ♗f1 ♖f5! 15. g3 ♖af8 16. ♖e3 ♖5f7 17. ♗g2 ♕c7 18. ♗c1 d4! 19. cd4 ♘d5 20. ♗a3! **[20.** ♖e1 ♖f3 **21.** ♗f3 ♘c3 **22.** ♕d2 ♖f3 **23.** ♔g2 ♘cb4! **24.** ♔f3 ♗c6 **25.** ♔g4 ♕f7 **26.** ♕c3 ♕f5 **27.** ♔h4 ♗f3 —+] ♘ce7 **[20...** ♘e3 **21.** fe3△ ♘g5-e4 ±] 21. ♗d6 ♕c8 22. ♖ea3 ♗c6 23. ♕e2 c3! 24. ♖f1 ♘g6! 25. ♗f8 **[25.** ♘e1 ♘df4 **26.** gf4 ♘f4 **27.** ♕g4 h5 **28.** ♕h4 g5! **29.** ♕g5 ♖g7∓] ♕f8 26. ♖fa1 ♘df4 27. gf4 ♘f4 28. ♕c4 ♘g2 29. ♘g5 **[29.** ♔g2 ♖f3∓] ♖f2! 30. ♖f1 **[30.** ♕e6 ♔h8 **31.** d5 ♘e3! **32.** dc6 ♖f1#; **30.** ♘e6 ♕f7 **31.** d5 ♘e3∓] ♖f1 31. ♕f1 ♕a3 32. ♕f7 ♔h8 33. ♔f2! ♘f4! 34. ♕f4 ♕e7 35. a5 h6 36. ♘e4 ♗e4 37. ♕e4 ♕g5 38. ♕d3 ♕f4 **39.** ♔e1 ♕h4 40. ♔f1 ♕f4 41. ♔e1 ♕h2 42. ♕c3 ♕g1 43. ♔d2 ♕g5 44. ♔e1 ♔h7 45. ♕c4 ♕g4 46. c3 h5 47. ♕d3 ♔h6 48. ♕e3 ♔g6 **49.** ♕d3 ♕f5 50. ♕g3 ♔h6 51. ♕e3 g5 52. d5? ♕b1 **0 : 1 [Vaganjan]**

223. **E 09/a**

PLANINC—HORT

Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♘f3 ♕a5 8. ♗d2!? ♘bc6 9. a4 ♗d7 10. ♗e2 c4?! **[10...** ♕c7] 11. 0—0 f6 12. ef6 gf6 13. ♘h4 ♘g6?! **[13...** 0—0—0!∞ **14.** ♗h5 e5!] 14. ♗h5 0—0—0 **[14...** ♖g8 **15.** ♕f3±] 15. ♗g6 hg6 16. ♘g6 ♖hg8 **[16...** ♖h7 **17.** ♕f3!±] 17. ♘f4 e5 18. ♘e2 ♖g4?! **[18...** ♖g7⩲] **19.** f3 ♖g6 **[19...** ♖g7]

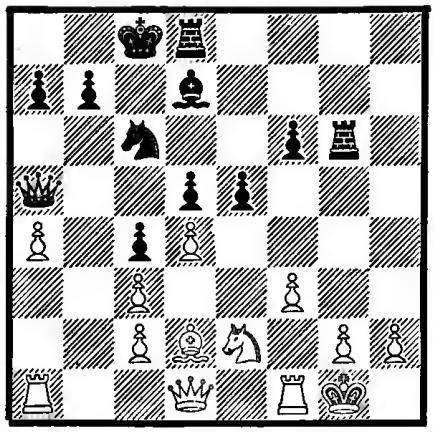

20. ♖f2!± ♖dg8 21. ♘g3 ♔b8?! 22. de5 fe5 23. f4 ♖f6 24. ♕e2 e4 **[24... ♗g4?! 25.** ♕e3 d4 **26.** cd4 ed4 **27.** ♕d4! **±]** 25. f5 ♔a8 26. ♖af1 ♘e5 27. ♕e3! ♖f7 28. ♖f4 ♕a4 29. ♕d4 ♖e8 30. ♗e3 ♕a5 31. ♖d1 ♗a4 32. ♕d5!+— ♕d5 33. ♖d5 ♗c2⊕ 34. f6 ♘d7 35. ♘h5 ♗d3 36. g4 ♖e5? 37. ♖d7 ♖d7 38. f7 ♖f7 39. ♖f7 ♖e8 40. ♘f6 ♖c8 **1 : 0 [Hort]**

224. **E 09/a**

CIOCALTEA—IVKOV

Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♘f3 b6!? **[7...** ♘bc6 — I-№-12/230; **7...** ♕a5 — I-№-11/184; **7...** ♕c7!? **8.** ♗d3!? b6 **9.** 0—0 ♗a6 **10.** ♘g5 ♗d3 **11.** cd3 cd4 **12.** ♕h5 g6 **13.** ♕f3±; **7...** ♕c7!? **8.** a4 b6 **9.** ♗b5 ♗d7 **10.** ♗d3 ♘bc6 **11.** 0—0 h6!=**]** 8. ♗b5! ♗d7 9. ♗d3 c4 10. ♗f1! ♗a4 11. g3 h6 12. h4 ♘bc6 13. h5 ♕d7 14. ♘h4 0—0—0 15. ♗h3± g5! 16. hg6! **[16.** ♘g2?! (△ ♘e3-g4-f6) f5! **17.** ef6 ♘g8**∓]** fg6 17. ♘g2 g5 18. ♗g4 ♘f5 19. ♗e2 **[△** g4, ♗e3, ♕d2, f4**]** ♔b7 20. g4 ♘fe7 21. ♗e3 ♘g6 22. ♕d2 ♖df8 23. 0—0—0 **[23.** f4? gf4 **24.** ♘f4 ♘f4 **25.** ♗f4 ♗c2!—+**]** a6! **[23...** ♘a5 **24.** ♔b2 ♕b5 **25.** ♔a2**]** 24. ♖df1⊕ **1/2 : 1/2 [Ciocaltea]**

225. **E 09/b**

LEVY—FARAGO

Cienfuegos 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 ♘e7 5. a3 ♗c3 6. bc3 c5 7. ♕g4 0—0!? **[7...** ♕c7!**]** 8. ♘f3 ♘bc6 9. ♗d3 f5 10. ef6 ♖f6 11. ♗g5 ♖f7 **[11...** e5? **12.** ♗h7! ♔h7 **13.** ♕h5 ♔g8 **14.** ♗f6 gf6 **15.** de5±**]** 12. ♕h3! N **[12.** ♗e7 ♖e7 **13.** ♕h4 g6 **14.** 0—0 c4 **15.** ♗e2 ♗d7 **16.** ♖fe1 ♕a5=**]** h6 **[12...** g6 **13.** ♘e5**]** 13. ♗g6! ♖f8 14. ♘e5 ♘e5 15. de5 ♕c7 16. ♗e7 ♕e7± 17. ♕e3? **[17.** 0—0! ♕g5 **18.** ♕g3 ♕g3 **19.** hg3△ f4±**]** ♗d7 18. 0—0 **[18.** f4? ♗b5**∓]** ♕g5 19. ♕g5 hg5 20. c4! dc4 21. ♗e4 ♖ab8 **[21...** ♗c6?! **22.** ♗c6 bc6 **23.** ♖fd1±**]** 22. ♖ad1 ♗a4 23. ♖d6 ♖fe8 24. ♗g6∞ ♖e7 25. ♖fd1 ♖f8 26. ♖d8 ♗e8 27. ♗e4? **[27.** ♗e8 ♖fe8 **28.** ♖e8 ♖e8 **29.** ♖d7=**]** ♗h5**∓** 28. ♖f8 ♔f8 29. ♖d8 ♔f7 30. ♔f1 ♗g6 31. ♗g6 ♔g6 32. g4! b6 33. ♔e2 ♖b7 34. ♖a8 ♔f7 35. ♖c8? **[35.** ♔d2△ ♔c3**]** ♖d7**∓** 36. ♖a8? **[36.** c3**]** c3—+ 37. ♔e3 b5 38. ♖b8 a6 39. ♖a8 ♖d2 40. ♖a7 ♔g8 41. ♖a6 **[⌓ 41.** ♖a8 ♔h7 **42.** ♖a6**]** ♖c2 42. ♔d3 ♖c1 **0 : 1 [Levy]**

226. **E 09/c**

NYMANN—RITTNER

correspondence 1972

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♕g4 ♕c7 8. ♕g7 ♖g8 9. ♕h7 cd4 10. ♘e2 **[10.** ♔d1!?**]** ♘bc6 11. f4 ♗d7 12. ♕d3 dc3 13. ♖b1 0—0—0 14. ♗e3 **[14.** ♘c3 a6? **15.** ♕a6!; **14...** ♘a5! **15.** ♘b5 ♗b5 **16.** ♖b5 ♔b8**∓]** ♘f5 15. ♗f2 d4! 16. h3 **[16.** ♘g3 f6!**]** f6! 17. ef6 e5 18. g4 e4!! 19. ♕e4 ♖ge8 20. ♕d3 ♕f4 21. ♗g2 **[21.** gf5 ♗f5—+; **21.** f7 ♘e5!! **22.** ♘f4 ♘d3 **23.** ♔d1 ♘f2 **24.** ♔c1 ♖e1#**]** ♖e2! 22. ♔e2 ♖e8 23. ♔f1 ♖e3 24. ♕c4?! **[24.** ♕d1!?**]** ♘d6 25. ♕a4 ♖e2! 26. ♔e2 d3 27. cd3 ♕a4—+ 28. ♖hc1 ♘d4 29. ♔f1 c2 30. ♗d4 ♕d4 31. ♖c2 ♔d8 32. ♔e2 ♗b5 33.

♖d2 ♘e4! 34. ♗e4 ♕e4 35. ♔f2 ♕f4 36. ♔e2 ♕e5 37. ♔f2 ♕f6 38. ♔g1 ♕d4 39. ♖f2 ♕d3 40. ♖bb2 ♕g3 41. ♖g2 ♕e3 42. ♔h2 ♕e5 43. ♔g1 ♗c6 44. ♖bd2 ♔c7 45. ♖c2 b5 46. g5 ♔b6 47. g6 ♗g2 48. ♖g2 ♕d4 49. ♔h2 ♕g7 50. h4 a5 51. h5 b4 52. ab4 ab4 53. ♔g1 b3 **0 : 1** **[Sokolov]**

227. **E 09/c**

HANSEN—WIRTH
correspondence 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♘e7 7. ♕g4 cd4 8. ♕g7 ♖g8 9. ♕h7 ♕c7 10. ♔d1 ♘bc6 11. ♘f3 dc3 12. ♘g5 ♘e5 13. f4 ♖g5 14. fg5 ♘5g6 15. h4!? **[15.** ♗e2 e5 **16.** ♖f1 ♗e6 **17.** ♗b5 ♔d8 — I-№-7/211**]** ♕g3?! **[15...** e5 **16.** h5 ♘f8 **17.** ♗b5 ♘c6 **18.** ♕g7 ♗g4 **19.** ♔e1 0—0—0∞**]** 16. h5 ♘f4 17. ♕h8± ♔d7 18. ♗b5 ♘c6 19. ♗f4 ♕f4 20. ♕c3 ♔d6 **[20...** ♕g5 **21.** h6!+—**]** 21. h6 e5 22. ♕d2 ♗g4 23. ♔c1 ♕d2 24. ♔d2+— ♘d4 25. ♖h4 ♗f5 26. ♖f1 ♗c6 27. ♖d4! ed4 28. ♗d3 ♔e5 29. ♗g6 fg6 30. ♖f6 **[△ 30...** ♖g8 **31.** ♖g6!+—**]** **1 : 0** **[Marić]**

228. **E 10/b**

PINKAS—GIZELAK
Polska 1973

1. e4 e5 2. ♘c3 ♘f6 3. f4 d5 4. fe5 ♘e4 5. ♘f3 c5?! 6. ♗d3 **[6.** d3**]** ♘c3 **[6...** f5**]** 7. dc3 ♗e7 **[7...** c4!∞**]** 8. 0—0 0—0? **[8...** c4!**]** 9. ♗h7!+— ♔h7 10. ♘g5 ♗g5 11. ♕h5 ♗h6 12. ♖f6! ♘d7 13. ♖h6 gh6 14. ♗h6 ♖e8 15. ♗g5 ♔g8 16. ♗f6 ♘f6 17. ♕g5! ♔h8 18. ef6 **1 : 0** **[Pytel]**

229. **E 11/b**

PLANINC—VASJUKOV
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. f4 d5 3. ed5 e4 4. ♘c3 ♘f6 5. ♕e2 ♗e7 **[5...** ♗f5**]** 6. ♘e4 0—0 **[6...** ♘d5**]** 7. ♘f6 ♗f6∞ 8. ♕f3 ♖e8 9. ♔d1 **[9.** ♔f2!?**]** c6 10. ♗c4 b5 11. ♗b3 **[11.** dc6?! bc4 **12.** c7 ♕c7 **13.** ♕a8 ♗b7 **14.** ♕a7 ♗f3—+**]** ♗b7≅ 12. ♘e2 a5! 13. a3 **[13.** a4 b4**]** c5! 14. d3 a4 15. ♗a2 ♘d7 **[△ 16...** c4 **17.** dc4 bc4 **18.** ♗c4 ♘b6**]** 16. ♘c3? b4 17. ♘e4 b3!∓ **[△ 18.** cb3 ♗d5 **19.** ba4 ♗e4 **20.** de4 ♘e5—+**]** 18. ♘d6 ba2 19. ♘e8 **[19.** ♘b7 ♕b6—+**]** ♕e8 20. ♖a2 ♘b6 21. c4 ♕d7 22. ♖a1

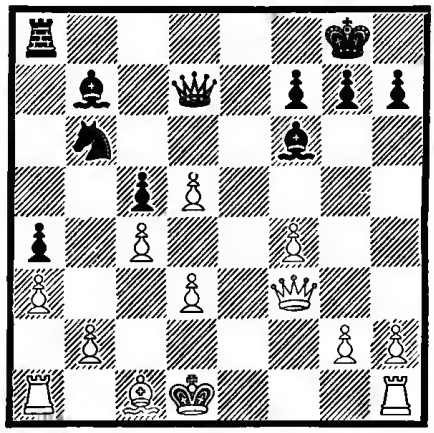

22... ♘d5! 23. cd5 ♗d5 24. ♕g3 ♗b3 25. ♔d2 ♖d8 **[25...** c4!?△ **26...** ♖c8, **27...** c3**]** 26. ♖e1 c4!—+ **[26...** ♗h4?! **27.** ♕f3**]** 27. ♖e3 ♕c7 **[27...** ♕d4!△ **28...** c3—+**]** 28. d4 **[28.** ♔e1 c3?! **29.** d4 ♗d4 **30.** bc3 ♗e3 **31.** ♕e3 ♖d1 **32.** ♔f2 ♕d7∓; **28...** ♕d7!△ **29...** cd3**]** ♗d4 29. ♔e2 ♗c2 30. ♕h4 h6 31. ♕e7 **[31.** ♔f3 ♗d1 **32.** ♔g3? g5—+**]** ♕b8! 32. ♗d2 ♗f6 33. ♕b4 **[33.** ♕c5 ♖d2! **34.** ♔d2 ♕b2—+**]** ♕f4—+ 34. g3 **[34.** ♖e8 ♖e8—+**]** ♗d3 35. ♔d1 ♕f1 36. ♖e1 ♕f3 37. ♔c1 ♗f5! 38. ♕a4 **[38.** ♕c4 ♖c8 **39.** ♕c8 ♗c8 **40.** ♖e8 ♔h7 **41.** ♖c8 ♕f1**]** ♗b2 39. ♔b2 ♖d2 40. ♔c1 ♕c3 **0 : 1** **[Vasjukov]**

230. **E 12/a**

SALNINS—PURINS
correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 f5 3. ♗c4 b5 **[3...** fe4 **4.** ♘e5 ♕g5 — I-№-13/251**]** 4. ♗g8 ♖g8 5. d4! N **[5.** ♕e2 ♕e7 **6.** ♕b5? I-№-13/250**]** fe4 6. ♗g5! ♗e7 7. ♘e5 g6 **[7...** ♗g5? **8.** ♕h5 g6 **9.** ♕h7+—**]**

8. ♗e7 ♕e7 9. ♕e2 ♘c6? **[9... c6!?△ 10... d6]** 10. ♘c6 dc6 11. ♘c3 ♖g7 12. h3 **[12.** 0—0!?] a5 13. ♕e3 b4 14. ♘a4! **[14.** ♘e4 ♗f5 **15.** ♘c5 ♕e3 **16.** fe3 ♗c2 **17.** ♖c1 ♗f5 **18.** g4 ♗c8 **19.** ♔f2!±] ♗b7 15. ♘c5 0—0—0 16. 0—0—0 ♖e8 17. ♔b1 g5 18. ♕b3? **[18.** ♖he1!△ **19.** ♕b3!±] e3! 19. fe3 **[19.** ♕a4 ef2 **20.** ♕a5 ♕e1! **21.** b3! ♕d1 **22.** ♖d1 ♖e1 **23.** ♕b4 ♖d1 **24.** ♔b2 ♖b1 **25.** ♔a3 f1♕ **26.** ♕b7 ♔d8 **27.** ♕b8 ♔e7 **28.** ♕c7 ♔f6 **29.** ♘e4 ♔g6 **30.** ♕d6 ♔f7 **31.** ♕d7 ♔f8=; **29.** ♕d6 ♔f7 **30.** ♕e6 ♔f8 **31.** ♕c8=; **29...** ♔f5?? **30.** ♕e6 ♔f4 **31.** ♕e5#] ♕e3 20. ♕a4 ♕e2 21. ♕a5 ♕b5 22. ♕a7 **[22.** ♕b5 cb5 **23.** ♘b7 ♔b7 **24.** b3 ♖e2=] ♖ge7= 23. ♘b7 ♕b7 24. ♕c5 **[24.** ♕b7 ♔b7 **25.** b3 ♖e2=] ♕b5 25. ♔c1 **[25.** ♕b5=] ♕c5 26. dc5 ♖e5 27. ♖d4 ♖c5 28. b3 **[28.** ♖b4 ♖e2∓] ♖e2 29. ♖d2 ♖ce5 30. ♔d1 ♖2e4 **[30...** ♖d2 **31.** ♔d2 ♖a5 **32.** ♖f1=] 31. ♔c1 h5 32. ♖hd1 ♔b7 33. ♔b2 ♖e2 34. a3 ♖d2 35. ♖d2 c5 36. c3 ba3 37. ♔a3 ♔b6 **1/2 : 1/2 [Milić]**

231. **E 12/a**

ATARS—TOMSON

correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 f5 3. ♗c4 fe4 4. ♘e5 ♕g5 **[4...** d5 **5.** ♕h5 g6 **6.** ♘g6 ♘f6 **7.** ♕e5 ♗e7 **8.** ♗b5! c6 **9.** ♘e7 ♕e7 **10.** ♕e7 ♔e7 **11.** ♗e2 ♖g8 **12.** g3+—] 5. d4 ♕g2 6. ♕h5 g6 7. ♗f7 ♔d8 8. ♗g6! ♕h1 **[8...** d6 **9.** ♕g5 ♕g5 **10.** ♗g5 ♗e7 **11.** ♘f7+;— **8...** hg6 **9.** ♗g5 ♗e7 **10.** ♕h8+—; **8...** ♘f6 **9.** ♘f7 +—] **9.** ♔e2 c6 **[9...** d6 **10.** ♘c3! ♗e7 **11.** ♘f7 ♔e8 **12.** ♘d6! ♔d8 **13.** ♘f7 ♔e8 **14.** ♘h8 hg6 **15.** ♕g6 ♔d7 **16.** ♕f5 ♔d8 **17.** ♕d5+—; **9...** ♕c1 **10.** ♘f7 ♔e8 **11.** ♘h8 hg6 **12.** ♕g6 ♔d8 **13.** ♘f7 ♔e7 **14.** ♘c3 ♕c2 **15.** ♔e1 d6 **16.** ♘d5 ♔d7 **17.** ♕g8 ♕b2 **18.** ♖d1 +—; **15...** c6 **16.** ♘d6! ♘f6 **17.** ♕g5! +—] 10. ♘c3 ♔c7 **[10...** ♘f6 **11.** ♕h4 ♗e7 **12.** ♗g5! I-№-13/251] 11. ♗f4! N +—

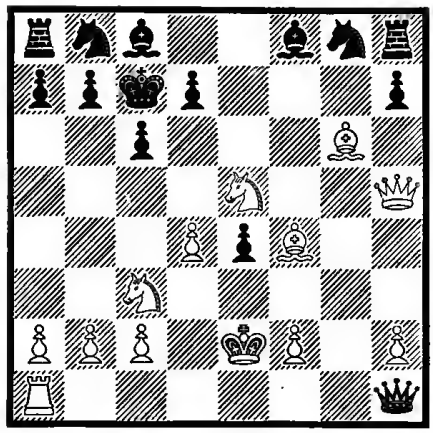

11... ♕a1 12. ♘d7! ♔d7 **[12...** ♔d8 **13.** ♕e5!+—; **12...** ♗d6 **13.** ♘b5!! cb5 **14.** ♕c5+—; **13...** ♔d7 **14.** ♘d6 hg6 **15.** ♕h8 ♕b2 **16.** ♕h3! ♔e7 **17.** ♕h7!+—; **13...** ♔d8 **14.** ♘d6△ **15.** ♘f7+—] 13. ♕f5 ♔d8 **[13...** ♔e7 **14.** ♕f7 ♔d8 **15.** ♗c7#] 14. ♕f8 ♔d7 15. ♕e8# **1 : 0 [Milić]**

232. **E 14/a**

TORRE—GLIGORIĆ

Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗e2 ♘f6 4. d3 g6 **[4...** d5] 5. c3 ♗g7 6. ♘bd2 0—0 7. 0—0 d6= 8. d4? ed4! **9.** cd4 ♖e8 10. d5 ♘b8∓ 11. ♖e1 ♘bd7 **[11...** c6!; **11...** ♘e4? **12.** ♗b5] 12. ♗b5 a6 13. ♗a4 b5 14. ♗c2 ♗b7 15. a4 **[15.** ♘d4? ♘d5] c6 16. dc6 ♗c6 17. ♘d4 ♕b6 **[17...** ♗b7? **18.** ab5 ♕b6 **19.** ♘c4 ♕c5 **20.** ♘a5] 18. ♘c6 ♕c6 19. ab5 ab5 20. ♖a8 ♖a8 21. ♘b3 ♘e5 22. h3 ♘fd7! 23. ♗d3 **[23.** ♘d4 ♕b6 **24.** ♗e3 ♘c4] ♘d3 24. ♕d3 ♘e5 25. ♕d5 ♕d5 26. ed5 ♘d3 27. ♖e7 ♘c1 28. ♘c1 ♗b2—+ 29. ♘d3 ♗d4 30. ♔f1 ♖a2 31. ♔e1 ♗c3 32. ♔f1 ♖d2 33. ♖e3 b4 34. ♘f4 ♗e5 35. ♘d3 b3 36. ♘e5 b2 37. ♖e1 de5 **0 : 1 [Gligorić]**

233. **E 14/c**

PINKAS—PIOCH

Polska 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 ed4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c6 bc6 6. e5 ♕e7 7. ♕e2 ♘d5

8. c4 ♗a6?! [8... ♘b6! 9. ♘d2 ♕e6 10. b3 ♗e7 11. ♗b2 0—0 12. ♕e4 d5 13. ed6 cd6 14. ♗d3∓; 11. g3 d5 12. cd5 cd5 13. ♗g2 0—0 14. 0—0 a5=; 8... ♕b4 — I-№-5/233] 9. ♘d2 ♘b6 [9... ♘b4!? 10. ♘f3 c5 11. a3 ♘c6 12. ♗d2 ♕e6 13. ♗c3 ♗e7 14. 0—0—0 f6 15. ef6 ♕e2 16. f7 ♔f7±] 10. b3 g6 11. ♗b2 ♗g7 12. 0—0—0 0—0—0 13. f4 ♖he8 14. ♕f2!± [△ c5] d6?! [14... ♗b7!] 15. c5! ♗f1 16. ♕f1 dc5 17. ♕a6 ♔b8 18. ♘c4! [△ ♘a5] ♘c4 19. bc4 ♕e6 20. ♗c3 ♔a8 21. ♗a5 ♖b8 22. ♖d2! [22. ♗c7? ♖b4!] ♖b7 23. ♖b2! ♖b2 24. ♔b2 f6 [24... ♖b8 25. ♔a3! ♖b7 26. ♖d1△ ♗c7+—] 25. ♔a3! fe5 26. ♖d1 ef4 [26... ♖c8 27. ♗c7!△ ♖d6+—] 27. ♗c7 ♕e3 28. ♔a4 ♕e4 29. ♖d3+— ♕g2 30. a3 ♖b8 31. ♖b3! **1 : 0 [Kostro]**

234. **E 15/c**

EUWE—REE

Holland 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♘c3 ♘f6 4. ♗b5 ♗b4 5. 0—0 0—0 6. d3 d6 7. ♗g5 ♗c3 8. bc3 ♕e7 9. ♖e1 h6 [⌓ 9... ♘d8△ 10... ♘e6] 10. ♗h4 ♗d7 [10... ♗g4 11. h3] 11. d4 ♖ad8 12. ♖b1 b6 [12... ♘a5? 13. ♗d7 ♖d7 14. ♗f6 ♕f6 15. de5] 13. ♕d2 ♘b8 14. ♗d3 ♗g4 15. ♕e3 ♘c6 16. ♗b5 ♘a5 17. h3 ♗d7 18. ♗d3 ♗c8 19. ♗g3 [19. g4] ♘d7 20. ♘h4 ♕g5 21. ♕e2 ♖fe8 [⌓ 21... g6] 22. ♘f5 ♘f6 23. ♗h4 ♕g6 24. d5 [24. ♕f3? d5] ♗f5 25. ef5 ♕h7 26. ♗f6 gf6 27. ♖b4 ♔h8 [27... ♔f8? 28. ♗b5] 28. ♕h5 ♖g8 29. ♖h4 c6 30. c4 ♖c8

(diagram)

31. ♕h6? [31. ♖ee4! cd5 32. cd5 ♖c5 33. ♖eg4 ♖g4 34. ♖g4△ ♕h4+—; 33... ♖g7 34. ♖g6!] ♕h6 32. ♖h6 ♔g7 33. ♖h4 cd5 34. cd5 ♖c3 35. ♖ee4 ♖c5 [35... ♖a3 36. ♖a4!] 36. c4 ♘b7 37. ♗c2 ♖a5 38. ♗b3 ♘c5 [39. ♖hg4 △ 40. ♖g8, 41. ♖e2, 42. ♖b2] **1/2 : 1/2 [Mühring]**

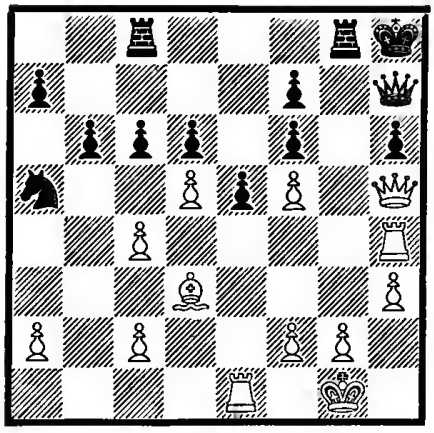

235. **E 16/c**

PUC—PLANINC

Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 ed4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♗b4 6. ♘c6 bc6 7. ♗d3 0—0!? [7... d5 8. ed5 cd5 9. 0—0 0—0] 8. 0—0 ♖e8 9. ♗g5! N [9. ♕f3 — I-№-12/253] h6 10. ♗h4 d6 [10... g5? 11. ♗g3 ♗c3 12. bc3 ♘e4 13. ♕h5 ♔g7 14. f4!±] 11. f4 ♗b7 12. ♔h1 [12. ♘e2 g5! 13. fg5 ♘e4∓] ♗c3 13. bc3 c5 14. ♖e1 ♖e6?! [14... c4! 15. ♗c4 ♖e4 16. ♖e4 ♗e4 17. ♕d4 ♗c2 18. ♖e1 c5! 19. ♗f6 cd4 20. ♗d8 ♖d8 21. cd4 ♖c8∓; 14... c4! 15. ♗c4 ♖e4 16. ♖e4 ♗e4 17. ♗b3∞] 15. c4!± ♕e7 16. ♕f3? [⌓ 16. ♖b1! ♗e4? 17. f5 ♖e5 18. ♗f6+—; 16. ♖b1 ♗c6 17. ♔g1! ♖e8 18. f5 ♖e5 19. ♗g3 ♖e4 20. ♗e4 ♘e4 21. ♕g4±] ♖e8∓ 17. ♖ab1? [17. f5 ♖e5△ ♗e4—+] ♗e4—+ 18. ♗f6 gf6 19. ♕g3 ♔h8 20. f5? [20. ♕h4 f5 —+] ♗g2 **0 : 1 [Minić]**

236. **E 17/a**

BRONŠTEJN—NEJ

Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗c4 ♘f6 4. d3 [4. d4; 4. ♘g5; 4. ♘c3?!] ♗e7 [4... d5?! 5. ed5 ♘d5 6. 0—0 ♗e7 7. ♖e1±; 4... ♗c5] 5. ♘bd2 [5. ♘c3!] 0—0 6. c3 d6 7. ♗b3 ♘d7 [7... ♗e6!?] 8. ♘f1 [8. d4 ed4 9. cd4 ♗f6; 8... ♗f6] ♘c5

9. ♗d5 [9. ♗c2!] ♗f6 10. ♗e3 ♘e7= 11. ♗c4 ♘e6 12. ♘g3 d5! 13. ♗b3 de4 [13... c5!?] 14. de4 ♘g6 15. 0—0 ♘ef4 16. ♘f5 ♗e6 17. g3 ♕d1 18. ♗d1 [18. ♖fd1 ♗b3 19. ab3 ♘e6=] ♘d3 19. b3 ♖fd8 20. ♘d2 [20. ♗c2 ♗f5 21. ef5 ♘e7] ♖d7 21. ♗e2 ♖ad8 **1/2 : 1/2 [Keres]**

237. **E 18/b**

FLORIAN—DEUTSCH
Hungary 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗c4 ♘f6 4. d4 ed4 5. 0—0 ♘e4 6. ♖e1 d5 7. ♗d5 ♕d5 8. ♘c3 ♕a5 9. ♘e4 ♗e6 10. ♗d2!? [10. ♘eg5∞] ♕d5 [10... ♗b4 11. ♘d4!; 10... ♕b6; 10... ♕f5] 11. ♗g5 ♗e7 [11... h6 12. ♗f6!?; 11... ♗d6!?] 12. ♗e7 ♔e7 13. c4!? dc3 [13... ♕c4 14. ♖c1 ♕d5 15. ♖c5] 14. ♕c2! ♘d4 [14... cb2 15. ♕b2∞] 15. ♕c3 ♘f3 16. gf3! ♕c6 17. ♕b4 ♔d8 18. ♖ad1 ♔c8 19. ♖c1 ♕b6 20. ♕e7! a5 21. ♘c5! [21. ♘d6 ♔b8 22. ♘f7 ♗f7 23. ♕f7±] ♖d8 [21... ♔b8? 22. ♖e6! fe6 23. ♘d7 +—] 22. ♘e6 fe6 23. ♖e6 ♖d7? [23... c6! 24. ♕g7±] 24. ♕f8! ♖d8 25. ♕f5! ♕d4 [25... g6 26. ♕h3 ♕b5 27. ♖e5! ♕d7 28. ♖e7!! ♕h3 29. ♖1c7 ♔b8 30. ♖b7 ♔c8 31. ♖ec7#] 26. ♖d6 **1 : 0 [Florian]**

238. **E 19/a**

OETZEL—GONSIOR
ČSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗c4 ♘f6 4. ♘g5 d5 5. ed5 b5 6. ♗f1 ♘d4 7. c3 ♘d5 8. ♘e4 [8. cd4 — I-№-10/275] ♕h4 [8... ♘e6!?] 9. ♘g3 [9. ♗b5 c6 10. ♗d3 ♘f4] ♗g4 10. f3 e4!? 11. cd4 ♗d6 12. ♗b5 ♔d8 13. 0—0 ef3 14. ♖f3 ♖b8 15. ♗e2?! [15. a4!? I-№-12/215; 15... ♗f1!? ♖e8∞] ♗f3 16. ♗f3 ♕d4 17. ♔h1 ♗g3 18. hg3 ♖b6 19. d3 ♘e3 20. ♗e3 ♕e3 21. ♗g4 h5 22. ♗f3 [22. ♗h3 g5∓] h4!—+ 23. g4 h3 24. ♕e2 [24. ♕d2 hg2 25. ♔g2 ♕e5! —+] ♕c1 25. ♕d1

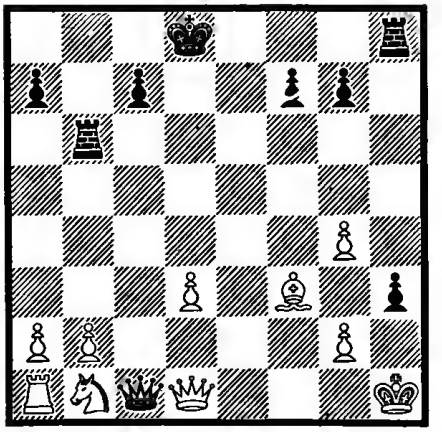

25... ♖b2!! [26. ♕c1 hg2 27. ♔g1 ♖h1#] **0 : 1 [Marić]**

239. **E 19/a**

JOVČIĆ—MESING
Jugoslavija 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗c4 ♘f6 4. ♘g5 d5 5. ed5 ♘d4 6. d6?! [6. c3 b5 7. ♗f1 ♘d5 8. ♘ge4±; 6. c3 b5 7. cd4 bc4 8. de5∞] ♕d6 7. ♗f7 [7. ♘f7? ♕c6 —+] ♔e7 8. ♗b3 ♘b3 9. ab3 h6 10. ♘f3 e4 11. ♘g1 ♗f5 12. ♘c3?! [12. ♕e2 ♔f7⩲] a6∓ 13. ♕e2 ♔d7 14. ♕e3 ♘g4!∓ 15. ♕e2 ♖e8 16. ♘d1 ♕g6 17. h3 ♘e5 18. ♘e3 ♗c5 19. b4 ♗b4 20. b3 ♖hf8 21. ♗a3 [21. ♗b2 ♘d3! 22. cd3 ed3 23. ♕f3 ♖e3!—+] ♗a3 22. ♖a3 ♔c8 23. ♕f1 ♗d7 24. ♘e2 ♗b5!—+ 25. ♕g1 ♕d6 26. ♖a1 ♖d8 27. ♖d1 ♗e2 28. ♔e2 ♘c6 29. ♕h2 ♘d4 30. ♔e1 ♕c5 31. ♕g3 ♖d7 32. ♔f1 ♘c2 33. ♔g1 ♘d4 34. ♔h2 ♘e2 35. ♕g4 ♕e5 36. g3 ♖f2 37. ♘g2 h5 38. d4 ed3 **0 : 1 [Mesing]**

240. **E 20/a**

SMISLOV—DE GREIFF
Cienfuegos 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘ge7? 4. 0—0 g6 5. c3 ♗g7 6. d4 ed4 7. cd4 d5 8. ed5 ♘d5 9. ♖e1 ♗e6 10. ♘e5 ♕d6 11. ♘d2! 0—0 12. ♘e4 ♕b4 13. ♗c6 bc6 14. ♘c6 ♕b6 15. ♘e5 f6 16. ♘c4 ♕b5 17. b3 ♖fe8 18. ♗b2 ♘b6 19.

♘cd2 f5 20. ♘c5 ♗d5 21. ♘f3 ♖e1? 22. ♘e1 ♘d7 **[22... ♖e8 23.** a4 ♕c6 **24.** ♖c1 ♕d6 **25.** ♘ed3 ♗a8∞**]** 23. ♖c1 ♘c5 24. dc5 ♕c6 25. ♗g7 ♔g7 26. ♕d4 ♔g8 27. f3 ♖d8 28. ♘d3 ♕a8 29. ♕e3 ♖e8 30. ♘e5 c6 31. ♕d4 ♕b7 32. ♘d3 ♕e7 33. ♖e1 ♕e1 34. ♘e1 ♖e1 35. ♔f2 ♖c1 36. ♕d2 ♖c5 37. a4 ♔f7 38. ♔g3 a5 39. ♕e3 ♖c2 40. ♕a7 ♔f6 41. ♕a5 g5 42. ♕d8 ♔g6 43. h4 f4 **1 : 0 [Damjanović]**

241. **E 20/b**

CEJTLIN—KLAMAN
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘d4 4. ♘d4 ed4 5. 0—0 c6 6. ♗c4 d5 7. ed5 cd5 8. ♖e1 ♘e7 9. ♗b5 ♗d7 10. ♗d7 ♕d7 11. ♕h5 h6? **[11...** ♖c8 **12.** d3 ♖c6 **13.** ♘d2±**]** 12. d3 ♖h7 13. ♘d2 g6 14. ♕h4 0—0—0 15. ♕d4 ♘c6 16. ♕a4 ♘b4 17. ♕a7!± ♘c2 18. ♘b3! ♗d6 **[18...** ♘e1 **19.** ♕a8 ♔c7 **20.** ♗f4+—**]** 19. ♗e3 ♗b8 20. ♕a8 ♕c7 21. ♖ac1 **1 : 0 [Korčnoj]**

242. **E 20/b**

GELER—SZABO
Budapest 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘d4 4. ♘d4 ed4 5. 0—0 c6 6. ♗c4 ♘f6 7. ♖e1 d6 8. c3 ♘g4?! 9. ♕e2! N dc3 10. ♘c3 **[10.** d4!? cb2 **11.** ♗b2 ♗e7 **12.** ♘c3 0—0 **13.** ♖ad1⩲**]** ♕h4?! **[10...** ♘e5!?**]** 11. h3 ♘e5 13. d4 ♘c4 13. ♕c4 ♗e7 14. d5± ♗d7 15. ♕b3 ♖b8 16. dc6 ♗c6 17. ♗e3 a6 18. ♖ad1 0—0 19. ♖d4 ♖bd8 20. ♖ed1 ♕h5 21. ♗f4 ♗f6 22. ♖d6 ♖d6 23. ♗d6 ♖e8 **[23...** ♖d8 **24.** ♘d5 ♗d5 **25.** ♖d5 ♕e2 **26.** e5±**]** 24. ♘d5! ♖e4 25. ♘f6 gf6 26 ♖d3 ♔h8 27. ♖g3? **[27.** ♗b4!?±; **27.** ♕b6!?±**]** ♖e8? **[27...** ♕d5! **28.** ♗f8 ♕b3 **29.** ab3 f5 **30.** f3±**]** 28. ♗b4! +— ♖g8 29. ♗e7! h6 **[29...** ♖g3 **30.** ♗f6 ♖g7 **31.** ♕g3+—**]** 30. ♗f6 ♔h7 31. ♖g8 ♔g8 32. ♕g3 ♔f8 33. ♕d6 **1 : 0 [Geler]**

243. **E 21/c**

LJUBOJEVIĆ—PANNO
Las Palmas 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘f6 4. 0—0 ♘e4 5. d4 **[RR 5.** ♖e1 ♘d6 **6.** ♘e5 ♗e7 **(6...** ♘e5**) 7.** ♕h5 N ♘e5? (**7...** 0—0**) 8.** ♕e5 ♘b5 **9.** ♕g7 ♖f8 **10.** a4! ♘d6 **11.** ♘c3 ♘f5 **12.** ♘d5 f6 **13.** ♕h7 d6 **14.** ♕g6 1 : 0 Ljubojević—Calvo, Lanzarote 1973**]** ♘d6 6. ♗c6 dc6 **[6...** bc6 **7.** de5 ♘b7 **8.** ♗g5! ♗e7 **9.** ♗e7 ♕e7 **10.** ♖e1±**]** 7. de5 ♘f5 8. ♕d8 **[8.** ♕e2 ♘d4!=**]** ♔d8 9. ♘c3 ♔e8 10. ♘e4 **[10.** ♘e2 ♘e7!**]** h6! **[10...** ♗e7? **11.** ♗g5!±**]** 11. ♖e1 ♗e6 12. g4 **[12.** ♗f4 ♖d8=**]** ♘e7 13. h3 ♖d8 14. ♔g2 ♘d5 15. c3 **[15.** ♘d4 ♘f4**]** c5 16. ♘h4 g5! 17. ♘f5 ♔d7 18. ♗4 ♘b4 19. ♖d1 ♔c8 20. ♖d8 ♔d8 21. b3 ♔c8= 22. ♗d2 ♘d3 23. ♖d1 ♘b2 24. ♖e1 ♘d3 25. ♖e3 ♘f4 26. ♔g3 ♘g6 27. ♖e1 b6 28. ♗c3 ♘e7 29. ♘e7 **[29.** ♘e3 ♗g7**]** ♗e7 30. ♖d1 ♖g8 31. ♖d3 a6 32. ♘f6 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

244. **E 22/a**

BALAŠOV—SZABO
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♗c5 4. c3 **[4.** 0—0 ♘d4=**]** f5 5. d4 fe4 6. dc5! ef3 7. ♕f3 ♘f6 8. ♗g5 0—0 9. ♘d2 d5 **[9...** ♕e7? **10.** ♗c6 dc6 **11.** ♘e4±**]** 10. cd6 ♕d6 11. ♕e2 ♘d5? **[⌓ 11...** ♗f5 **12.** 0—0 ♖ad8±**]** 12. ♗c4 ♘a5 **[12...** ♗e6 **13.** ♘e4 ♕d7 **14.** ♘c5+—**]** 13. ♗e7!± ♕e7 14. ♗d5 ♔h8 15. 0—0 ♗d7 16. b4 ♘c6 17. ♖ad1 ♖ae8 18. ♗e4 **[△ 19.** ♕h5**]** ♖f6 19. ♘c4 ♖h6 **[⌓ 19...** ♗e6**]** 20. f3 **[△ 20...** ♕h4 **21.** g3**]** ♗e6 21. ♘e3 ♕g5 22. ♖d2 ♘e7 23. ♘g4! ♗g4 24. fg4 ♖f6 25. ♖f6 **[25.** ♗b7 ♖f1 **26.** ♔f1 c6⩲**]** ♕f6 26. ♕f2! ♕h6 **[26...** ♕f2 **27.** ♔f2+—**]** 27. h4 c6? **[⌓ 27...** ♕e6 **28.** g5 b6±**]** 28. ♖d7 +— ♘d5 29. g5 ♕e6 30. ♗f5 ♕g8 31. ♖b7 e4 **[31...** ♖f8 **32.** ♗e6! ♖f2 **33.** ♗g8 ♖a2 **34.** ♖b8+—**]** 32. ♗d7 e3 **[32...** ♖f8 **33.** ♕e1**]** 33. ♕e1 ♖e5

34. ♕g3! ♖e4 35. ♖b8 e2 36. ♖g8 **[36... ♔g8 37. ♕e1 ♘f4 38. ♗c6 ♘d3** 39. ♗e4 ♘e1 **40. ♔f2]** **1 : 0** **[Trifunović]**

245. **E 22/a**

PADEVSKI—MESING
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♗c5 4. c3 f5 5. d4 fe4 6. ♘fd2 **[6.** ♗c6 bc6 7. ♘e5 ♗d6 **8.** ♕h5 g6 **9.** ♕e2± **; 6.** dc5 є f3 7. ♕f3±**]** ♗e7!? N **[6...** ♗b6 7. ♗c6 bc6 **8.** ♕h5 ♔f8 **9.** ♕e5± **; 6...** e3 7. fe3 ♗d6 **8.** ♗c6 dc6 **9.** de5±**]** 7. d5 ♘f6! **8.** dc6 bc6 **9.** ♗e2?! **[9.** ♗a4⩲**]** d5 10. ♘b3 c5 11. ♗g5 **[11.** ♗b5 ♔f7**]** 0—0 12. ♘1d2 a5! **[12...** c4 **13.** ♘c4±**]** 13. a4? **[13.** c4! c6 (**13...** a4 **14.** cd5 ab3 **15.** ♕b3±) **14.** cd5 cd5 **15.** ♖c1 ♕b6∓**]** ♕e8∓ 14. ♘f1?! **[14.** 0—0 ♕g6 **15.** ♗f6 ♗h3 **16.** g3 gf6∓**]** ♕g6! —+ 15. h4 **[15.** ♗f6 ♕f6 **16.** f3 ef3 **17.** ♕d5 ♗e6 **18.** ♕f3 ♗b3—+**]** h6 16. ♗h5 ♘h5 17. ♗e7

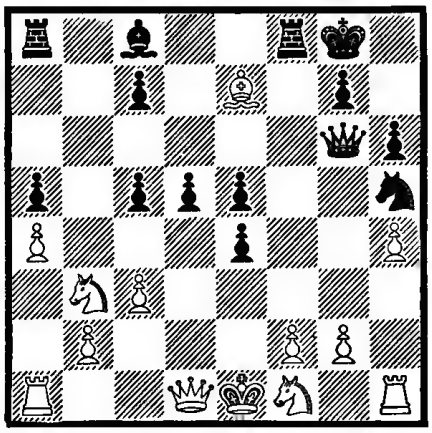

17... ♘f4!! 18. ♗f8 ♗g4! **19.** ♕c2 ♘g2! **[19...** e3? **20.** ♘e3 ♘ʒ2 **21.** ♔d2 +—**; 19...** ♖f8 **20.** ♘e3 ♘d3 **21.** ♔f1 ∞**; 19...** ♘d3 **20.** ♕d3! ed3 **21.** ♗c5∓**]** 20. ♔d2 ♖f8 21. ♔c1 ♘e1!

(diagram)

[22. h5 ♕g5 **23.** ♕d2 ♖f2 **24.** ♕g5 ♘d3 **25.** ♔b1 ♖b2#**; 22.** ♕b1 ♖f2△ ♗f3**]** **0 : 1** **[Mesing]**

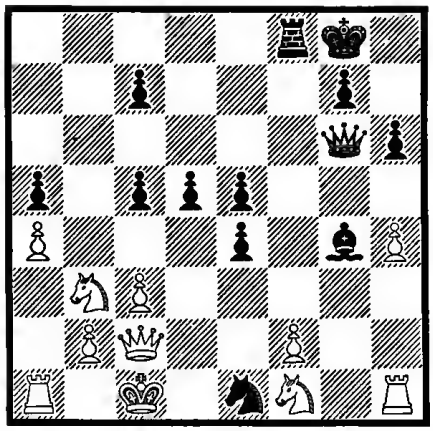

246. **E 22/b**

KRZYNTOCH—NIELSEN
correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♗c5 4. c3 ♘ge7 5. 0—0 **[5.** d4 ed4 **6.** cd4 ♗b4 7. ♗d2 ♗d2 **8.** ♕d2 d5!**]** ♗b6 6. d4 ed4 7. cd4 d5 8. ed5 ♘d5 **9.** ♖e1 ♗e6 10. ♗g5 **[10.** a4!?**]** ♕d6 **[10...** ♕c8!?**]** 11. ♘bd2 h6 **[11...** 0—0 **12.** ♘c4 ♕b4 **13.** a4±**]** 12. ♘e4 ♕b4 13. ♗c6 bc6 14. ♕c1 hg5 15. ♕c6 ♔e7 16. ♘fg5 N **[16.** a3 ♕b2 **17.** ♘eg5∞**]** ♕d4 17. ♘c5! ♘f4 **[17...** ♕c5 **18.** ♖e6**]** 18. ♘ge6 fe6 19. ♖e6 ♔f7 **[19...** ♘e6 **20.** ♕e6 ♔f8 **21.** ♘d7**]** 20. ♖e4 ♘e2 21. ♖e2 ♗c5 **[21...** ♕c5 **22.** ♕f3 ♔g6 **23.** ♖e6 ♔h7 **24.** ♕e4 ♔g8 **25.** ♕a8**]** 22. ♕f3 ♔g6 23. ♖e6 ♔h7 24. ♖d1 ♕h4? **[24...** ♕f2!?**]** 25. g3 ♕h3 26. ♕e4 ♔g8 27. ♕a8 ♔f7 28. ♖1d7! ♔e6 29. ♕d5 ♔f6 30. ♕f7 **1 : 0** **[Pytel]**

247. **E 23/d**

HAZAI—SZÉLL
Hungary 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 f5 4. ♘c3 fe4 5. ♘e4 d5 6. ♘e5 de4 7. ♘c6 ♕g5 **[7...** ♕d5 **8.** c4 ♕d6 **9.** c5!?**]** 8. ♕e2 ♘f6 **9.** f4 ♕h4 **[9...** ♕f4 — I-№-11/218, 13/277**]** 10. g3 ♕h3 11. ♘e5 **[11.** ♘a7 ♗d7 **12.** ♗d7 ♕d7 **13.** ♘b5 c6±**]** c6 12. ♗c4 **[12.** ♘c6? a6! **13.** ♗a4 ♗d7—+**]** ♗c5 **[12...** ♗e6 **13.** c3 ♗e7∞**]** 13. c3 ♗f5 **[13...** ♘g4 **14.** d4 ♘e5 **15.** fe5

♗e7 **16.** ♖f1! ♗f5 **17.** ♖f2 ♖f8±] 14. d4 ed3 15. ♘d3 ♗e7 16. ♘e5 0—0—0 17. ♗d2! **[17.** ♘f7? ♗g4 **18.** ♘d8 ♖d8!; **18...** ♗e2? **19.** ♗e6!±] ♘g4 18. 0—0—0! ♗c5 **[18...** ♗f6 **19.** ♘f7 ♖he8 **20.** ♘d6!+—] 19. ♕f3! ♘f2 20. ♖he1 **[20.** ♗a6? ♗e4!] ♖he8? 21. ♗a6!? [△ **22.** ♕c6 ♔b8 **23.** ♕b7#] ♔b8? **[21...** ♖e6 **22.** ♘c6! ♖d2 **23.** ♔d2? ♘e4∓; **23.** ♘a7! ♔d8 **24.** ♖d2 ♘d3 **25.** ♖d3 ♗d3 **26.** ♕d3 ♖d6 **27.** ♕e4±; **22...** ♗g4? **23.** ♘a7!+—; **22...** ba6!? **23.** ♖e6? ♘d3!—+; **23.** ♘d8! ♘d3 **24.** ♕d3!+—] 22. ♘c6! ♔c7 23. ♘d8 ♖e4? **[23...** ♗e4 **24.** ♖e4±; **23...** ♘e4 **24.** ♘b7+—] 24. ♘e6! ♖e6 25. ♕b7 ♔d8 26. ♖e6 ♗e6 27. ♗e3! ♘d1 28. ♗c5 **1 : 0**
[Florian]

248. **E 24/a**

ADORJAN—HARANDI
Graz 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 f6 6. d4 ♗g4 7. de5 ♕d1 8. ♖d1 fe5 9. ♖d3 ♗d6 **[9...** ♗f3!?] 10. ♘bd2 ♘f6 11. ♘c4 ♘e4 12. ♘fe5 **[12.** ♘ce5 — I-№-14/271] ♗e5 13. ♘e5 ♗e6 14. f3 ♘c5 **[14...** ♘f6 — I-№-14/272] 15. ♖e3! N **[15.** ♖d1 ♘d7±] 0—0—0 16. ♖e1 ♖de8 17. ♗d2 ♗f5 18. ♖ac1 ♘d7 19. ♘f7 ♖hf8 20. ♗c3!± ♘f6 21. ♘e5 g6 22. ♗b4 ♖g8 23. c4 ♘d7 24. ♘f7 c5 25. ♗c3 ♗e6 26. ♘h6 ♖gf8 27. ♗g7 ♖f4 28. ♖e3! [△ ♖ce1 +—] ♘b6 29. ♖ce1 ♔d7 30. b3 ♘c4?! 31. bc4 ♖c4 32. ♘g4 ♔d6 33. ♘f6 **1 : 0**
[Sokolov]

249. **E 24/a**

SILVA—IVKOV
Caorle 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 f6 6. d4 ♗g4 7. de5 ♕d1 8. ♖d1 fe5 9. ♖d3 ♗d6!? 10. ♘bd2 b5 [RR **10...** ♘f6 **11.** ♘c4 ♗f3 **12.** gf3 0—0—0 **13.** ♗g5 b5 **14.** ♘a5 c5 **15.** c4 ♖df8 **16.** cb5 ab5 **17.** a4± Adorjan—Muhin, Luhačovice 1973] 11. h3?! ♗h5 12. c4 ♘e7 13. b3 **[13.** c5] c5 [△ ♘c6-d4] 14. ♗a3? **[14.** a4] ♘c6 15. ♖c1 b4∓ 16. ♗b2 0—0 17. a4! ba3 18. ♗a3 a5!? 19. ♖d5! ♘e7 20. ♖d3 **[20.** ♖c5 ♗f3 **21.** ♘f3 ♘g6] ♘c6 21. ♖d5 ♗f7 22. ♖d3? **[22.** ♗c5! ♗d5 **23.** cd5 ♘b4 **24.** ♗b4; **23...** ♘e7∞] ♖fb8 23. ♘g5 ♘d4 24. ♔f1 ♗h5 25. ♘gf3 ♗f3 26. gf3 ♘e6 27. f4?⊕ ♘f4 28. ♖g3 ♘e6 29. ♗b2? a4—+ 30. ♖a1 ♘d4 31. ♖d3 ab3 32. ♖a8 ♖a8 33. ♘b3 ♖b8 34. ♗d4 cd4 35. ♘d2 **[35.** c5] ♖b2 36. ♘b3 ♗b4 37. f4 c5! 38. fe5 ♔f7 39. ♖f3 ♔e6 **0 : 1** **[Ivkov]**

250. **E 24/a**

WILLIAMS—IVKOV
Caorle 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 ♕d6!? 6. d3 ♘e7 7. ♘bd2 ♘g6 8. ♘c4 ♕f6 9. d4 **[9.** ♗g5 ♕e6△ f6] ed4 10. ♗g5 [⌓ **10.** ♘d4] ♕e6 11. ♕d4 f6 12. ♖ad1 ♗e7 13. ♗c1 0—0 14. b3 **[14.** ♖fe1] b6 15. ♕d3 **[15.** ♖fe1] c5 16. ♕d5 ♖b8!? **[16...** ♕d5= **17.** ed5] 17. ♖fe1 ♖e8 18. ♘e3 ♗d6= 19. ♘d2!? b5 20. f3 ♘f4 21. ♕e6 ♘e6∓ 22. ♘df1?! **[22.** ♗b2] ♗e5 23. ♘g4 ♗d4 24. ♗e3 ♗b7 25. ♘f2 **[25.** ♗d4 cd4∓] ♗e5! 26. ♘d3 ♗d6 27. ♘d2 ♖bd8 28. ♖c1?! ♗f8 29. ♘f4 ♘d4 30. c3 ♘c6 31. ♖cd1 ♘e5 32. ♘f1 c4∓ 33. b4! ♔f7 34. ♗d4 ♗d6 35. ♘e3?? ⊕ ♘f3—+ 36. gf3 ♗f4 37. ♔f2 ♗c6 38. h4 ♖a8 39. a3 a5 40. ♖e2 ab4 41. ab4 ♖a3 42. ♖c2 ♖ea8 43. ♘g2 ♖a2! 44. ♖a2 ♖a2 45. ♔f1 ♗g3 **0 : 1**
[Ivkov]

251. **E 24/a**

GEORGADZE—KUPREJČIK
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 ♕d6 6. d4 [RR **6.** a4 N ♘e7 7. ♘a3 ♘g6 **8.** ♘c4 ♕e6 **9.** b3 c5 **10.** c3± J. Bednarski—Pytel, Polska 1973] ed4 7. ♘d4 ♕g6 8. ♘c3 **[8.** ♗f4 ♗g4

9. f3 0—0—0 **10.** fg4 c5; **9.** ♘e2 ♗f3 **10.** ♗g3 ♗e4 **11.** ♘f4 ♕f5 **12.** ♖e1] ♗g4 9. ♘de2 **[9.** f3!] ♗d6 10. ♕d3 0—0—0 11. ♗f4 **[11.** ♕e3] ♗c5 **[11...** ♘f6] 12. ♕c4 ♗b6 13. ♗g3 h5 14. ♗h4 ♘f6 **[14...** f6] 15. ♔h1 ♕h6 16. f4 ♖d2 17. ♖ac1 ♖e8 18. ♘g3 ♗e6 19. ♕b4 a5 20. ♕a4 ♘g4 21. ♗g5 ♕g6 **[21...** ♕h7!?; **21...** h4!? **22.** ♗h6 hg3 **23.** ♗g7 ♖g8] 22. h4 f5? **[22...** ♖d4!] 23. b4 ♖d4 **[23...** ♘e3] 24. ♖b1 ♔b8? **[24...** ♕f7] 25. ♕a3 ab4 26. ♖b4 ♖b4 27. ♕b4 ♘f2 28. ♔h2 fe4 29. ♘a4 ♘g4 30. ♔h1 ♘f2 31. ♔h2 e3? **[31...** ♘g4] 32. ♘b6? **[32.** f5 ♗f5 **33.** ♘b6] ♕c2! 33. ♖b1 ♘g4 34. ♔h1 ♗a2 35. ♖a1 e2 36. ♘e2 ♕e2 37. ♘d7 ♔c8 38. ♘e5 ♘e5 **[38...** ♘e3 **39.** ♕e4] 39. fe5 ♗d5? **[39...** b6]

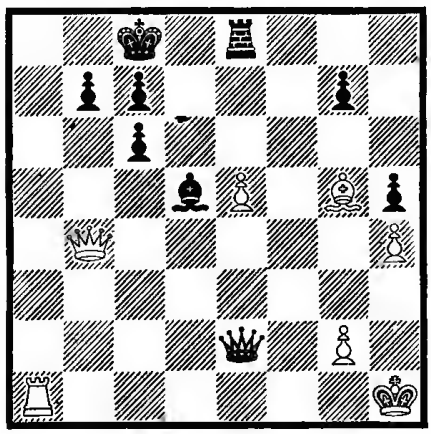

40. ♖a8 ♔d7 41. ♖d8! **1 : 0**
[Georgadze — Kuprejčik]

252. **E 24/a**

ZINN—PLACHETKA
Karlovi Vari 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 ♕d6!? 6. d3 **[6.** d4!?] f6 7. ♗e3?! ♗e6 8. ♘bd2 0—0—0 9. b3?! **[9.** ♕e2!] ♘e7 10. ♘c4 ♕d7 11. ♘e1?! **[11.** ♕e2] g5∓ 12. c3 ♘g6 13. d4?! ♕f7! 14. ♘a5 ed4 15. cd4 ♗b4∓ 16. ♘c4 ♗c4 17. bc4 ♕c4 18. ♘d3 ♗d6 19. ♖b1?! **[19.** ♕e2] ♘f4! 20. ♗f4 gf4 21. ♘f4 ♗f4 22. ♕g4 ♔b8 23. ♕f4 ♕d4 24. g3 ♖he8 25. ♖fd1 **[25.** ♖fe1 c5] ♕d1—+ 26. ♖d1 ♖d1 27. ♔g2 ♖d6 28. h4 c5 29. g4 ♖c6 **0 : 1**
[Hort]

253. **E 24/a**

RIBLI—ZUIDEMA
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 f6 6. d4 ed4 7. ♘d4 c5 8. ♘b3 ♕d1 9. ♖d1 ♗g4 N 10. f3 ♗d7 11. ♘c3 0—0—0 12. ♗f4 c4 13. ♘a5 ♗c5 14. ♔h1 b5 15. ♘d5!

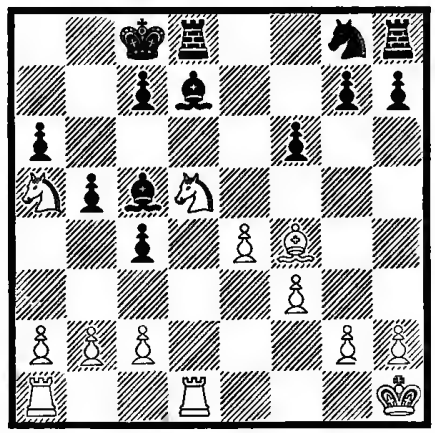

15... c6? **[**⌓ **15...** ♘e7! **16.** ♗c7? ♘d5 **17.** ♖d5 ♔c7 **18.** ♖c5 ♔b6 **19.** b4 cb3 **20.** ♘b3 ♗e6 **21.** ♖c3 ♖c8∓; **15...** ♘e7 **16.** ♗e3!=; **15...** ♗b6? **16.** ♘b6!! cb6 **17.** ♖d6 ba5 **18.** ♖b6 +—] 16. b4! ♗a7 **[16...** cd5 **17.** bc5 de4 **18.** c6 ♗e6 **19.** ♘b7+—; **16...** cb3 **17.** cb3 cd5 **18.** ♖ac1+—] 17. ♘c7!? **[17.** ♗e3] ♗b8 18. ♘e6 ♗f4 19. ♘c6 [⌓ **19.** ♘f4 ♘e7 **20.** ♖d6 ♔c7 **21.** ♖ad1 ♗c8 **22.** ♖d8 ♖d8 **23.** ♖d8 ♔d8 **24.** ♘h5] ♗e6? **[**⌓ **19...** ♖e8 **20.** ♘a7 ♔b8 **21.** ♘f4 ♖e7 **22.** ♘d5 ♖e6 **23.** ♘f4=] 20. ♘d8! ♗d7 21. ♘f7 ♘e7 22. ♘h8 ♗e6 23. a4 ♗e5 24. ab5! ♗a1 25. ba6 ♗e5 26. ♖d8! **1 : 0**
[Trifunović]

254. **E 24/a**

GAPRINDAŠVILI—MEDINA
Olot 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 f6 6. d4 ed4 7. ♘d4 ♘e7 8. ♗e3 ♘g6 9. ♘d2 **[9.** ♕h5!? ♗d6 **10.** ♘f5 0—0 **11.** f4 ♗f5 **12.** ♕f5 ♕e7 **13.** ♘d2 ♖ad8 **14.** ♖ae1 ♖fe8 **15.** c3±**]** ♗d6 10. c3 0—0 11. ♕b3 ♔h8 12. ♘f5 b5 **[12...** ♗f5 **13.** ef5 ♘h4 **14.** ♕b7 ♕d7 **15** ♕b3 ♘f5 **16.** ♘c4±**]** 13. ♘d6 cd6 14. a4± ♖e8 15. ab5 cb5 **[15...** ♗e6 **16.** ♕b4 c5 **17.** ♕a5 ab5 **18.** ♕b5 ♖b8 **19.** ♕a6±**]** 16. ♖fd1 ♕c7 17. ♕b4 ♗b7 18. c4 bc4 19. ♕c4 ♖ac8 **[19...** ♕c4 **20.** ♘c4±**]** 20. ♕d4 ♕c6 21. ♖a3 ♕c2 22. ♖e1 ♘e5! 23. f3 ♖ed8 24. ♖c3 ♖c3 25. bc3 ♖c8 26. ♕b6 ♗a8 27. ♕a6? **[27.** ♕d6 ♕c3 **28.** ♕a6±**]** ♕c3 28. ♕d6?? ♘c4—+ 29. ♕d4 **[29.** ♕f4 g5!**]** ♕d4 30. ♗d4 ♘d2 31. e5 ♘b3 32. ♗b2 ♖e8 33. ♖e3 ♗d5? **[33...** ♘c5! **34.** ♗d4 ♘d7—+**]** 34. ♖d3 ♗c4 35. ♖c3 ♗e6 36. ef6 gf6 37. ♖c7 ♔g8 38. ♗f6 ♗f7 39. h4 ♘d2 40. ♖e7 ♖e7 41. ♗e7 ♘c4 42. ♗g5 ♗g6 **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

255. **E 24/a**

MARTIN—MEDINA
Olot 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 ♘e7 6. ♘e5 ♕d4 7. ♕h5 g6 8. ♕g5 ♗g7 9. ♘d3 f5 **[9...** ♗e6? **10.** ♘c5 ♗c8 **11.** d3 b6 **12.** ♘b3±**]** 10. e5 c5 **[10...** ♗e5? **11.** ♘e5 ♕e5 **12.** d4! ♕d4 **13.** ♖e1 ♕g7 **14.** ♗d2 h6 **15.** ♕g3 0—0 **16.** ♗c3+—**]** 11. b3 h6 12. ♕e3 f4 13. ♕d4 cd4 14. ♗b2 ♗f5 15. ♘f4 ♗e5 16. ♘e2 0—0—0 17. d3 ♖he8! **[17...** ♘c6 **18.** a3±**]** 18. ♖e1 ♘d5 19. a3 ♘f4! 20. ♘d2 **[20.** ♔f1? ♗d3!∓**]** ♘e2 21. ♖e2 ♗h2 22. ♔f1 ♖e2 23. ♔e2 ♗f4 24. ♘e4 h5 25. g3 ♗e5 26. ♔f3 ♗h3 27. ♘g5 ♖f8 28. ♔e4 ♗g2 29. ♔e5 ♖f5 30. ♔d4 ♖g5 31. ♖e1 ♔d7 **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

256. **E 24/a**

GIPSLIS—PIJOAN
Olot 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗c6 dc6 5. 0—0 f6 6. d4 ♗g4 7. c3 ♗d6 8. de5 fe5 9. ♕b3 ♗f3 10. gf3 b6! **[10...** ♕c8 **11.** ♗e3 ♘e7 **12.** ♘d2 ♘g6 **13.** ♔h1 b6 **14.** ♖g1 ♖f8 **15.** ♖ad1 ♖f7 **16.** ♘c4±; **12...** ♕h3 **13.** ♕b7 0—0 **14.** ♕b3 ♔h8 ♕d1±; **10...** b5? **11.** a4±**]** 11. ♕c4 **[11.** ♗e3!?**]** ♕d7 12. ♗e3 ♘e7 **[12...** ♘h6**]** 13. ♔h1 ♘g6 14. ♖g1 b5 15. ♕b3 ♕f7 **[15...** 0—0—0 **16.** a4∞**]** 16. ♘d2 0—0 17. ♕f7 ♖f7 18. a4± ♖ff8 19. ♖a2 ♘h4 20. ♖g3 **[20.** ♖ga1 ♘f3 **21.** ♘f3 ♖f3 **22.** ab5 cb5 **23.** ♖a6±**]** ♖fb8 21. ♖g4 ♘g6 22. ♖g1 ♘f8 23. ♖ga1 b4 24. ♖d1 bc3 25. bc3 ♔f7 26. ♘c4 **[26.** ♔g2!?**]** ♖b3 27. ♖c2 ♔e6 28. ♘a5 **[28.** ♔g2 ♖ab8!**]** ♖a3 29. ♘c6 ♖a4 30. c4 ♘g6 31. c5 ♗e7 32. ♖cd2 ♘f8 33. ♖d5 ♗f6 34. h4 a5 35. ♗g5! ♖c4 36. ♗f6 gf6 37. h5! a4 38. ♖g1 ♔f7 **[38...** a3 **39.** ♖g7 ♖e8 **40.** ♖e7!! ♖e7 **41.** ♘d8#**]** 39. h6 ♘g6 40. ♖d7 ♔e6 **[40...** ♔g8 **41.** ♘e7 ♔h8 **42.** ♖g6! hg6 **43.** ♘g6 ♔g8 **44.** ♖g7#**]** 41. ♖h7 ♖c5 42. ♘b4 ♘f4 **[42...** ♘f8 **43.** ♖h8**]** 43. ♖gg7 ♖c1 **[43...** ♖c4 **44.** ♖d7! f5 **45.** ♘d5 ♘d5 **46.** ed5 ♔f6 **47.** ♖hg7+—**]** 44. ♔h2 ♖c4 45. ♖d7! f5 46. ♘d5 ♘d5 47. ed5 ♔f6 48. ♖hg7! **[48...** ♖f8 **49.** h7 ♖h4 **50.** ♔g2 ♖h6 **51.** ♔f1△ ♖g8+—**]** **1 : 0 [Gipslis]**

257. **E 24/c**

TRINGOV—IVANOVIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 b5 5. ♗b3 ♘a5 6. 0—0 d6 7. d4 ed4 8. ♘d4 ♗b7 9. ♗d2 ♘b3 **[9...** c5 **10.** ♕e1±**]** 10. ♘b3! N **[10.** ab3 g6!**]** ♘e7 **[10...** ♘f6? **11.** ♘a5 ♗e4 **12.** ♖e1 ♗e7 **13.** ♗g5+—**]** 11. ♖e1 ♘c6 12. ♘c3 ♗e7 13. a4! b4 **[13...** ba4?!**]** 14. ♘d5 a5 15. c3 0—0 **[15...** bc3 **16.** ♗c3±**]** 16. cb4 ab4 17. ♘b4 ♘b4 18. ♗b4 c5 **[18...** ♗f6**]** 19. ♗c3 f5? **[19...** ♗c6

20. ♘d2±] 20. ♘c5+— dc5 21. ♕b3 ♖f7 22. ♕b7 ♗h4 23. ♕b3 **[23.** ♕c6!? ♖c8 **24.** ♕e6] fe4 24. g3 ♕e7 **[24...** ♗e7 **25.** ♖e4+—] 25. ♕c4 ♖e8 26. gh4 ♕h4 27. ♔h1 ♕f4 28. ♖e3 ♕f2 29. ♖ae1 h5 30. ♕e2 ♕h4 31. ♕g2 ♖e6 32. ♖g1 ♕e7 33. ♖g3 **1 : 0**
[Tringov]

258. **E 25/b**

BELJAVSKI—PANČENKO
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. c4 ♗d7 6. ♘c3 g6 7. d4 ♗g7 8. ♗g5 f6 9. ♗e3 ♘ge7 **[9...** ♘h6! **10.** h3 0—0=] 10. d5 ♘b8 11. c5!± 0—0 12. ♗d7 ♘d7 13. cd6 cd6 14. 0—0 h6 15. ♘d2 f5 16. f3 f4 17. ♗f2 ♗f6 18. ♕b3 ♕b8 19. ♖fc1 ♖c8 20. ♘c4 b5! 21. ♘a5 ♔g7 22. ♘e2 ♘c5 23. ♕d1 ♘b7! 24. ♘b3? **[24.** ♘c6! ♘c6 **25.** dc6 ♘a5 **26.** ♕d5 ♕c7 **27.** ♖c2!±; **26...** ♘c4 **27.**b3 ♘b6 **28.** ♕e6±] ♖c1 25. ♘ec1 ♕e8 26. ♘d3 ♖c8 27. ♘d2 a5! 28. a4 b4 29. ♕b3 ♘g8 30. ♘c4 ♗d8 31. ♖c1 ♘f6 32. ♕d1 g5 33. b3 g4 34. ♘d2 ♖c3? [⌓ **34...** ♕d7±] 35. ♖c3 bc3 36. ♘b1 gf3 37. gf3 ♕g6 38. ♔h1! **[38.** ♔f1 ♕h5 **39.** ♔g2 ♘e4!] ♘e4 39. fe4 ♕e4 40. ♔g1 ♕g6 41. ♔f1! f3 42. ♘e1!± e4 43. ♘c3 ♘c5 44. ♕c2?! **[44.** ♗c5! dc5 **45.** ♕c2±] ♗b6! 45. ♘e4? **[45.** ♗d4! ♔h7 **46.** ♕f2!±] ♘e4 46. ♗b6 ♕f5 47. ♕d1 [⌓ **47.** ♘d3±] ♕h3 48. ♔g1 ♕g4 49. ♔h1? **[49.** ♔f1 ♕h3=] ♘g3 50. hg3 ♕h5!—+ 51. ♔g1 f2 52. ♔f2 ♕d1 53. ♗a5 ♕b3 54. ♘f3 ♕a4 55. ♗c3 ♔g6 56. ♘h4 ♔h5 57. ♗e1 ♕d4 **0 : 1** **[Kotov]**

259. **E 25/b**

WESTERINEN—NEJ
Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 ♗d7 **[5...** ♗g4; **5...** ♘f6; **5...** b5 **6.** ♗b3 ♘a5!?] 6. c4 **[6.** d4!] ♘ge7 **[6...** g6; **6...** ♘f6] 7. ♘c3 g6 8. d4 ♗g7 9. de5 **[9.** ♗e3 ed4 **10.** ♘d4 0—0; **9.** d5!? ♘d4 **10.** ♗d7 ♕d7 **11.** ♘d4 ed4 **12.** ♘e2 c5 **13.** ♘f4; **13.** dc6 ♘c6 **14.** ♘f4!?] ♘e5! 10. ♘e5 ♗e5 11. ♗g5 **[11.** ♗h6!] f6 12. ♗e3 ♗c3 13. bc3 ♗a4 14. ♕a4 ♕d7∓ 15. ♕b3 b6 16. ♖ad1 **[16.** ♗d4! ♕e6 **17.** c5; **16...** ♖f8 **17.** f4] ♕e6 17. ♖fe1 0—0 18. f4 ♘c6 19. ♖d5 ♘a5 20. ♕a4 ♕e8! **[20...** ♕e4? **21.** ♗d2 ♕c4 **22.** ♖a5!] 21. ♕d1 ♘c4 22. ♗f2 b5 23. ♕g4 ♕f7 24. h4 ♖ae8 25. h5 c6 26. ♖d3 f5?! **[26...** ♖e4? **27.** ♖e4 f5 **28.** hg6 hg6 **29.** ♕h4 fe4 **30.** ♖h3!; **26...** g5!] 27. ♕h4 ♕e7 **[27...** fe4 **28.** hg6!] 28. ♕h2 fe4! 29. ♖g3 **[29.** hg6 ed3 **30.** ♖e7 ♖e7 **31.** gh7 ♖h7 **32.** ♕g3 ♖g7 **33.** ♕d3 ♖f4∓]

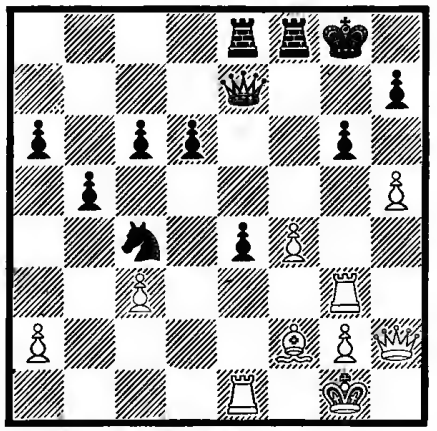

29... e3!—+ 30. ♗e3 ♘e3 31. ♖ee3 **[31.** hg6 ♕a7!] ♕a7! 32. hg6 ♖e3 33. ♕h7 ♕h7 34. gh7 ♔h7 35. ♖e3 ♖f4 36. ♖e6 ♖c4 37. ♖d6 ♖c3 38. ♖d2 a5 39. ♔f2 a4 40. ♖e2 ♔g6 41. ♔e1 b4 42. ♔d1 c5 43. ♔d2 ♔f5 44. ♔d1 ♔f4 45. ♔d2 c4 46. ♖f2 ♔e4 47. ♖e2 ♔d4 48. ♖f2 ♖a3 49. ♔c1 b3 50. ab3 ab3 51. ♖f4 ♔c3 52. ♖f3 ♔b4 53. ♖f4 ♖a1 54. ♔b2 ♖a2 **0 : 1** **[Keres]**

260. **E 25/c**

LUKIN—VOROTNIKOV
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 ♗g4 6. h3 h5 7. d4 **[7.** c3 — I-№-14/277; 7. ♗c6!? bc6 **8.** d4 ♗f3

9. ♕f3 ed4 **10.** c3⩲; **8...** ♕f6 **9.** de5 de5 **10.** ♘bd2±] b5 8. ♗b3 ♘d4 9. hg4 hg4 10. ♘g5 ♘h6 11. f4 d5 **[11...** gf3 **12.** ♖f3±; **12.** ♘f3!?] 12. ♗d5 **[12.** ♗e3 ef4!] ♗c5 13. ♗e3 ♕d6 [△ ♘c2; ♘b3; ♘df5] 14. b4 ♗b6 15. c4 **[15.** ♖e1±; **15.** ♗a8 ef4!; **15...** ♘c2 **16.** ♗b6 ♕b6 **17.** ♖f2 ♘a1 **18.** ♕d5 g3 **19.** ♕c6 ♔e7 **20.** ♕b6 cb6 **21.** ♖f1 ♖a8 **22.** ♘a3 ♖c8! **23.** ♖a1 ♖c3−+; **16.** ♗f2 ♗f2 **17.** ♔f2 ♕b6 **18.** ♔g3 ♕e3 **19.** ♖f3 gf3 **20.** ♗c6 ♔e7 **21.** ♕d7 ♔f6∓] bc4 16. ♘a3 ♘df5 17. ♗f2 g3 18. ♘c4 gf2 19. ♖f2 ♗f2 20. ♔f2 ♕b4 21. ♗c6 **[21.** ♗a8 ♕c4 **22.** ef5 ♕f4 **23.** ♕f3 ♕g5 **24.** ♕c6 ♔f8∓] ♔e7 22. ♕d7 ♔f8 23. ef5 ♕c5? **[23...** ♕c4! — I-№-10/300] 24. ♔f3 ♕c4 25. ♗a8 ♕f4 26. ♔e2 ♕g5 27. ♕c8 ♔e7 28. ♕c7 ♔f8 29. ♕c8 ♔e7 30. ♕c5 ♔f6 31. ♕d6 ♔f5 32. ♖f1 ♔g4 33. ♗f3 ♔g3

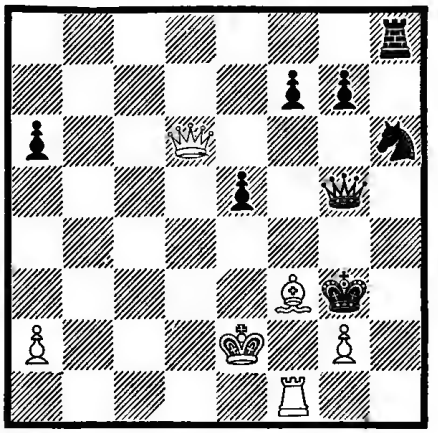

34. ♕b4!+− e4 35. ♕e1 ♔f4 36. ♕d2 ♔f5 37. ♗e4 ♔g4 38. ♗f3 ♔f5 39. ♗h5 **1 : 0 [Korčnoj]**

261. **E 27/a**

HASIN—ANGELOV
correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. c3 f5 6. ef5 ♗f5 7. d4 e4 8. ♘g5 d5 9. f3 e3 **[9...** h6! **10.** fe4 hg5 **11.** ef5 ♗d6⩱] 10. f4 ♘f6 **[10...** ♗d6 **11.** ♕h5 g6 **12.** ♕f3∞] 11. ♘f3!? ♗d6 12. ♗e3 **[12.** ♘e5 ♗e5 **13.** de5 ♘g4 **14.** 0—0 ♕h4 **15.** h3 ♘f2∓] 0—0 13. 0—0 ♘g4 14. ♕d2 ♘a5! 15. ♗b3 ♘b3 16. ab3 ♗e4? **[16...** ♘e3 **17.** ♕e3 ♗f4! **18.** ♕f4 ♗b1 **19.** ♕e3 ♗f5=] 17. ♘e5 ♕h4 18. h3 ±♘e3 19. ♕e3 g5 20. fg5 ♖f1 21. ♔f1 ♗e5 **22.** de5 ♖e8 23. ♘d2 ♖e5 24. ♘e4 ♖e4 25. ♖a4!± ♖e3 26. ♖h4 c5 27. b4 d4 28. cd4 cb4 29. d5 ♖d3 30. ♖b4 b5 31. ♔e2 ♖d5 32.h4 a5 33. ♖e4 ♖c5 34. ♔f3!+− b4 35. ♖e8 ♔f7 36. ♖a8 b3 37. ♖b8 a4 38. ♖b4 ♖c2 39. ♖a4 ♖b2 40. ♖b4 ♖b1 41. ♔g4 ♔e6 42. ♔h5 b2 43. g3 ♔f5 44. ♔h6 ♖c1 45. g4 **1 : 0 [Suetin]**

262. **E 29/a**

TALJ—KERES
Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 **[5.** ♗c6; **5.** c3; **5.** c4] ♗d7 **[5...** ♗g4?!] 6. c3 **[6.** c4; **6.** d4] ♘ge7 7. d4 ♘g6 8. ♖e1 **[8.** d5 ♘b8 **9.** c4; **8.** ♗e3] ♗e7 9. ♘bd2 h6 10. ♘f1 ♗g5 11. ♗e3 ♗e3 **[11...** ♕f6] 12. ♘e3 0—0= 13. ♗c2 ♖e8 14. ♕d2 ♖c8 15. g3!? ♕f6 **[15...** ♗h3=] 16. ♘d5 ♕f3 17. ♗d1 ♘h4 18. gh4 ♕h3 19. ♘f6 ♔h8? **[19...** gf6! **20.** ♕h6 ed4 **21.** ♔h1 ♘e5∞] 20. ♘e8 ♖e8 21. h5± ♗g4 **[21...** f5] 22. ♕e3 ♕h5 23. ♔h1 ♗d1 24. ♖ad1 ♕h4 25. ♕f3 ♔g8 26. ♖e3 ♖f8 27. ♕g3 ♕e7? **[27...** ♕f6! **28.** ♖f3 ♕e7] 28. f4! ef4 29. ♕f4 ♖e8 30. ♖g1 ♔h7 31. ♖g4 ♘d8 32. e5 d5? **[32...** ♕f8] 33. ♖h3 ♕f8 34. ♖f3 ♔h8 35. ♕f5 ♕e7 36. b4 ♖f8 37. ♕h5 ♘e6? **[37...** ♖e8] 38. ♖f6!+− ♔h7 39. ♕f5 ♔h8 40. ♕h5 ♔h7 41. ♖h4 ♔g8 42. ♕g4! ♘g5 43. ♖hh6 ♘e4 44. ♕h5 gh6 45. ♖h6 **1 : 0 [Nej]**

263. **E 29/a**

PLANINC—BALAŠOV
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 ♗d7 6. ♖e1 ♘ge7 7. d4 ♘g6 8. c3 ♗e7 9. ♘bd2 0—0 10. h3! ♖e8?! **[10...** ♗g5∞] 11. ♗b3 ♘h4? 12. de5 **[12.** ♘h4 ♗h4 **13.** ♕h5 g6 **14.** ♗f7?

♔g7−+] ♘f3? [12... de5] 13. ♘f3 de5 [13... ♘e5? 14. ♘e5 de5 15. ♕d5+−] 14. ♗d5!± ♗f6 15. ♕b3 [15. b4!?] ♕e7 16. ♗e3 [16. ♕b7?? ♖eb8 17. ♕c7 ♖a7−+] ♖ab8 [16... ♘d8 17. a4!±; 16... ♘a5 17. ♕b4 ♕b4 18. cb4 ♘c6 19. a3±] 17. ♕c4 b5 18. ♕e2 ♘d8 19. b4 ♗e6 20. ♗c5 ♕d7 21. ♖ed1 ♗d5 22. ♖d5 ♕c6 23. ♖c1! ♘b7 [23... ♘e6 24. g3 (24. ♘e5? ♘f4!) ♘c5 25. ♖c5±] 24. c4 ♖bd8? [24... bc4! 25. ♖c4 ♕e6]

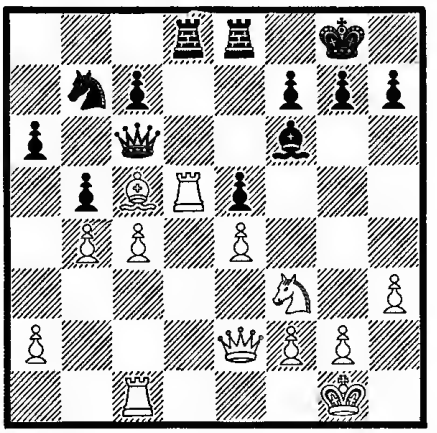

25. ♗e3!+− bc4 26. ♖c4 ♕a4 27. ♖c7 ♕b4 28. ♕a6 ♕e4 29. ♖d2! ♖b8 30. ♖b2 [30. ♗a7? ♘c5] **1 : 0**
[Balašov]

264. **E 29/a**

PLANINC—IVKOV
Ljubljana—Portorož 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 ♗d7 6. ♖e1 ♘ge7 7. d4 ♘g6 8. c3 ♗e7 9. ♘bd2 h6 10. h3 [10. ♘f1 ♗g5] 0—0 11. a3! [11. ♘f1 ♘h4] ♗f6 12. ♘f1 ♘h4 13. ♘h4 ♗h4 14. ♘e3 ♗g5 15. ♘d5± ♗c1 16. ♖c1 ♔h8 17. de5 [17. f4!?] ♘e5 18. ♗c2! ♘g6 19. c4 ♗e6 20. ♗b1 c6 21. ♘e3 ♕g5 22. ♘f5 ♖ad8!? [22... d5!? 23. cd5 cd5 24. h4 ♕f6] 23. ♖c3! d5 24. cd5 cd5 25. e5!±

(diagram)

25... ♗f5 26. ♖g3 ♕f4 27. ♖f3 ♗g4 28. hg4!? [28. ♖f4! ♗d1 29. ♗g6 fg6 30. ♖f8 ♖f8 31. ♖d1 ♖d8 32. f4 ♔g8

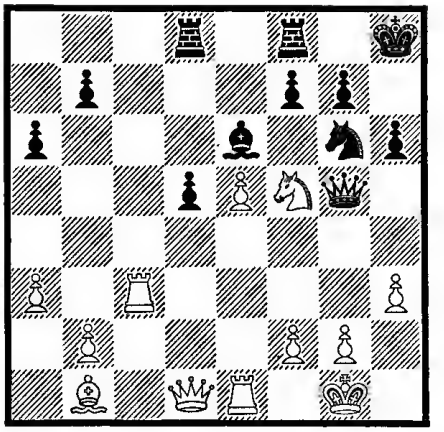

33. ♔f2 ♔f7 34. ♔e3 ♔e6 35. ♖c1] ♕g4 29. ♕d3 ♕e6 30. g3 ♖fe8 31. ♔g2 ♖e7 32. ♕d4 ♘f8 33. ♗f5 ♕c6 34. ♖h1 ♔g8 ⊕ 35. ♖c3 ♕b5 36. ♖cc1 ♘e6 37. ♕g4 ♕b2 38. ♖b1 ♕e5 39. ♖h6 g6 40. ♗d3 ♖ed7?? [40... ♕g5 −+; 40... ♕d4−+] 41. ♖bh1∞ ♕d4?! [41... ♘g5!!=] 42. ♖g6! [42. ♕e2!?] fg6 43. ♕g6 ♔f8 [43... ♘g7?? 44. ♖h8+−] 44. ♕e6 ♖d6 [44... ♖f7? 45. ♕h6!] 45. ♕e2 ♖e8 46. ♕f3 ♖f6 47. ♖h8 ♔g7 48. ♖h7 ♔g8 49. ♕h5 ♖f2 50. ♔h3 ♕d3 ⊕ 51. ♖h8 ♔g7 52. ♕h6 ♔f7 53. ♕h5 ♔g7 [53... ♕g6 54. ♖h7 ♔f6 55. ♖h6 ♕h6 56. ♕h6 ♔f7 57. ♕h5!=] 54. ♕h6 ♔f7 55. ♕h5 ♔g7 56. ♕h6 **1/2 : 1/2**
[Ivkov]

265. **E 29/a**

KAVALEK—YANOFSKY
Netanya 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. c3 [5. ♗c6] ♗d7 [5... f5] 6. d4 ♘ge7 7. ♗b3 h6 8. ♘bd2 ♘g6 9. ♘c4 ♗e7 10. ♘e3 ♗g5 11. ♘g5 ♄g5 12. ♕f3? ♘f4 13. d5 ♘a5 14. ♗c2 ♗b5 15. ♕d1 ♗e2 16. ♕d2 ♘c4∓ 17. ♘c4 ♗c4 18. f3 g4 19. g3 ♘h5 20. ♕f2 gf3 21. ♕f3 ♕f6 22. ♗d1 ♗b5 23. ♗e3 ♕g6 24. ♗c2 ♗d7 25. ♔d2 ♘f6 26. h4 ♘g4 27. ♖af1 ♘e3 28. ♕e3 ♕h6 29. ♗d1 ♕e3 30. ♔e3 **1/2 : 1/2**
[Damjanović]

266. **E 29/a**

TUKMAKOV—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘ge7 4. c3 **[4.** d4!? ed4 **5.** ♘d4 ♘d4 **6.** ♕d4 ♘c6 **7.** ♕d5!⩲; **5...** g6!?; **4.** 0—0 a6 **5.** ♗c4!? — I-№-10/278**]** a6 **[4...** g6?! **5.** d4 ed4 **6.** cd4 d5**]** 5. ♗a4 **[5.** ♗c4?! d5! 6. ed5 ♘d5 **7.** ♕b3 ♗e6!**]** d6 6. d4 ♗d7 7. ♗b3 h6 8. ♘h4!? ed4! 9. cd4 ♘d4 10. ♕d4 ♘c6 11. ♕d5! **[11.** ♗f7? ♔f7 **12.** ♕d5 ♗e6 13. ♕h5 ♔g8∓**]** ♕h4 12. ♕f7 ♔d8 13. ♘c3 ♘e5 14. ♕d5 ♗c6 15. ♕d4 ♗e7 N **[15...** g5!?; **15...** ♕g4!? **16.** ♗e3△ h3**]** 16. ♘d5? **[16.** ♗e3!=**]** ♕g4!∓ 17. ♗e3 ♖f8 18. h3 ♕g2 19. 0—0—0 ♘f3 20. ♕d3 ♕g6∓ 21. ♔b1 **[21.** ♘f4 ♖f4**]** ♗g5 22. ♗c2 ♗e3 23. ♕e3 ♕g5 24. ♕c3 ♕e5 **[24...** ♔c8 **25.** ♖d3!**]** 25. ♕e5!? ♘e5 26. f4 ♘c4 27. ♖hg1 ♖f7 28. ♖g6 ♔e8 29. e5 ♗d5 30. ♖d5 ♘e3 31. ♗a4 ♔f8 32. ♖d3 ♘f5 33. ♗b3 ♖e7 34. ed6 ♘d6 35. f5 ♖e1 36. ♔c2 ♖f1 37. f6 ♖f2 38. ♔c1 ♖f6 39. ♖f6 gf6 40. ♖g3 ♘f7 **[40...** ♖e8!?**]** 41. ♖g6 ♔e7 42. ♔d2 c5 43. ♖g7 ♖f8 44. ♔e3 f5 **[44...** b5!?**]** 45. ♖g6 f4 **[45...** ♘d6!?**]** 46. ♔f2 ♘g5? **[46...** ♘d6**]** 47. ♖h6 ♖f6 **[47...** ♖d8 ♔e2**]** 48. ♖f6! **[48.** ♖h5? ♘e4 **49.** ♔f3 ♘d2 **50.** ♔e2 ♘b3 **51.** ab3 ♖b6—+; **49.** ♔e1 ♔d6∓**]** ♔f6 49. h4 ♘e4 50. ♔f3 ♔e5 51. ♗c2! **[51.** h5? c4 **52.** ♗c2 ♘g5**]** ♘d2 **[51...** ♘f6 **52.** b3 b5 **53.** ♗d3=**]** 52. ♔g4 **[52.** ♔d2 ♘c4 **53.** ♔f3 ♘b2 **54.** h5=**]** b5 **[52...** ♘c4 **53.** h5!=**]** 53. h5 f3 54. ♔g3 ♔f6 55. h6= ♘c4 56. b3 ♘d2 57. ♔f2 c4 58. bc4 bc4 59. ♔e3 c3 60. ♗d3 a5 61. a4 ♔f7 62. ♔d4 f2 63. ♔c3 f1♕ 64. ♗f1 ♘f1 65. ♔c4 ♘d2 66. ♔b5 **1/2 : 1/2** **[Larsen]**

267. **E 29/a**

TIMMAN—IVKOV
Hilversum 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. c3 ♗d7 **6.** d4 ♘ge7 7. 0—0 **[7.** ♗b3**]** ♘g6 8. ♘bd2 ♗e7 9. ♖e1 h6 10. ♘f1 ♘h4!? **[10...** ♗g5**]** 11. ♘h4 ♗h4 12. ♘e3 ♗g5 **[12...** ♗f6 **13.** ♘d5 ed4 **14.** cd4 ♘d4?? **15.** e5+—**]** 13. de5 de5 **[13...** ♘e5 **14.** ♗c2⩲**]** 14. ♕h5!⩲ ♗e3 **[14...** 0—0 **15.** ♘d5⩲; **14...** ♘e7 **15.** ♖d1 b5 16. ♗b3 0—0 **17.** ♘d5 ♗c1 **18.** ♖ac1+—; **17.** ♘f5 ♗c1 **18.** ♖ac1 ♘f5 **19.** ef5 ♕e7 **20.** f6+—**]** 15. ♗e3 ♕f6 16. ♖ad1 0—0—0 17. ♖d5 ♖he8 **[17...** ♘e7? **18.** ♗d7 ♖d7 **19.** ♖d7 ♔d7 **20.** ♕g4**]** 18. ♖ed1 **[18.** ♕e2 ♘b8**]** ♗e6 19. ♗c6 **[19.** ♕e2!**]** bc6 20. ♖c5!? ♕g6 21. ♖d8 ♖d8 22. ♕e2 ♗h3= **[22...** ♕e4 **23.** ♕a6 ♔d7 **24.** h3∞**]** 23. ♕a6 ♔d7 **[23...** ♔b8?? **24.** ♖b5 +—**]** 24. ♕f1 ♔c8 25. ♕a6 ♔d7 **[26.** ♕f1 ♔c8 **27.** ♖a5?? ♕g2—+**]**
1/2 : 1/2 **[Ivkov]**

268. **E 29/b**

KAPLAN—KERES
San Antonio 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. 0—0 ♗d7 6. d4 ♘f6 7. c3 g6 **[7...** ♗e7**]** 8. ♘bd2 **[8.** ♗c6!? ♗c6 **9.** de5 ♘e4 **10.** ♘bd2∞**]** b5 **[8...** ♕e7!?**]** 9. ♗c2 ♗g7 10. ♘b3!? 0—0 **[10...** ♕e7 **11.** de5 ♘e5 **12.** ♘e5 ♕e5!?**]** 11. de5 de5 12. ♘c5 ♗g4 13. h3 ♕e7 14. b4? **[14.** hg4 ♕c5 **15.** g5⩲**]** ♖fd8? **[14...** ♗f3 **15.** ♕f3 a5! **16.** ♗d2 ab4 **17.** cb4 ♘d4∓**]** 15. ♗d3! **1/2 : 1/2**
[Keres]

269. **E 31/b**

BYRNE R.—SMEJKAL
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 b5 6. ♗b3 ♗b7 7. d4 ♘d4 8. ♘d4 ed4 9. c3 ♘e4 10. ♖e1 ♗e7! 11. ♕g4 0—0 12. ♖e4 ♗e4 13. ♕e4 ♗f6 **[△** ♖e8**]** 14. ♗d2 ♖e8 15. ♕f3 c6 N **[15...** ♕e7!?**]** 16. cd4 d5 17. ♘c3 **[17.** ♕d3 ♕b6**]** ♗d4 18. ♖c1 ♕f6= 19. ♕f6 ♗f6 20. ♔f1 ♖ac8? **[20...** d4! **21.** ♘e2 ♖ac8**]** 21. ♗c2! g6 22. ♗d3 c5!? 23. ♘d5 ♗b2 24. ♖c2 ♗d4 25.

♗a5 ♔g7 26. ♗e2 ♖c6 27. ♗f3 ♖d6 28. g3 g5? 29. ♘c3± c4 30. ♘e4 ♖g6 31. g4 ♗e5 32. ♘g3? ♗g3= 33. hg3 ♖d6 34. ♗b4 ♖d3 35. ♗e2 ♖d7 36. a4 f6 37. a5 ♖e6 38. ♗c5 ♖d5 39. ♗e3 ♖d7 40. ♔e1 ♖ed6 **1/2 : 1/2**
[Filip]

270. **E 32/b**

KOTKOV—KERNAŽICKI
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♘e4 6. d4 b5 7. ♗b3 d5 8. de5 ♗e6 **9.** ♕e2 ♗e7 10. ♖d1 0—0 11. c4 bc4 12. ♗c4 ♕d7 **[12...** dc4?! **13.** ♖d8 ♖fd8 **14.** h3 ♘c5 **15.** ♗g5!±**]** 13. ♘c3 **[13.** ♗a6? ♘c5!∓**]** ♘c3 14. bc3 ♘a5?! **[14...** f6 — I-№-10/316, 14/284**]** 15. ♗d3± **[15.** ♗a6 ♕c6?! **16.** ♗d3 ♕c3 **17.** ♘g5!±; **15...** ♖fb8!?; **15...** ♗g4 **16.** ♗d3 ♘b3 **17.** ♖b1 ♘c1 **18.** ♖bc1 ♗f3=**]** c5 16. ♗g5 **[16.** h3!? — I-№-10/315**]** f6? **[16...** ♗g4 **17.** ♗e7 ♕e7 **18.** ♗a6 ♗f3 **19.** gf3±; **16...** ♗g5 **17.** ♘g5 h6 **18.** ♘e6 ♕e6 **19.** ♗c2△ **20.** ♕d3±**]** 17. ef6 ♗f6 18. ♗f6 ♖f6 **19.** c4! ♗g4 **[19...** d4? **20.** ♕e4+—; **19...** ♖e8 **20.** cd5 ♗d5 **21.** ♗e4! ♔h8 **22.** ♕d3+—**]** 20. ♗e4!+— ♘c6 21. ♗d5 ♔h8 22. ♕e3 ♕f5 23. h3 ♗f3 24. ♗f3 ♖af8 25. ♖d5 ♕f4 26. ♕c5 ♖e8 27. ♖dd1 ♘e5 28. ♗d5 ♖ef8 **29.** ♕d4 ♕d4 30. ♖d4 ♖f2 31. ♖e1! ♘g6 32. c5 ♖c2 33. c6 ♖c8 34. ♖de4 h5 35. ♖e8 ♖e8 36. ♖e8 ♔h7 37. ♗e4 **1 : 0** **[Kotkov]**

271. **E 33/c**

KOSTRO—PIOCH
Polska 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♘e4 6. d4 b5 7. ♗b3 d5 8. de5 ♗e6 **9.** c3 ♗c5 10. ♘d2 0—0 11. ♗c2 ♗f5 **[11...** f5 — I-№-7/258**]** 12. ♘b3 ♗g6 **[12...** ♗g4 **13.** ♘c5; **13.** ♕e1!**]** 13. ♘fd4! **[13.** a4**]** ♘d4 **[13...** ♗d4 **14.** cd4 a5 **15.** ♗e3 ♘b4 **16.** ♗b1 a4 **17.** ♘d2 a3 **18.** ♕c1!±**]** 14. cd4 ♗b6 15. f3 ♘g5 16. ♗g5! ♕g5 17. f4± ♕h4 **[17...** ♗c2 **18.** ♕c2±**]** 18. f5 ♗h5 **19.** ♕d2 f6 20. e6 c6 21. g3 ♕h3 22. ♖f4 ♗g4 23. ♗d3 ♕h5 24. ♖c1! ♖fc8 25. ♕e3!+— ♗c7 26. ♖f2?! **[26.** ♖g4! ♕g4 **27.** ♖c6 ♕h5 **28.** ♕c1 ♖a7 **29.** ♕c5 ♕d1 **30.** ♗f1 ♖b7 **31.** ♘a5+—**]** ♗d6 27. ♘a5 ♕e8 28. ♔g2 ♗b4 **29.** ♘b3 ♕h5 30. a3 ♗d6 31. ♘a5 c5 32. dc5 ♗e5 33. b4 g6 34. ♘b7! gf5 35. ♘d6 ♕h3 36. ♔g1 f4 37. ♖f4 ♖c7 38. ♘f7! ♖f7 **[38...** ♗f4 **39.** ♕f4△ ♕g4+—**]** **39.** ef7 ♔f7 40. ♕e5 **1 : 0**
[Kostro]

272. **E 33/c**

KOZLOV—ESTRIN
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♘e4 6. d4 b5 7. ♗b3 d5 8. de5 ♗e6 **9.** c3 ♗c5 10. ♘bd2 0—0 11. ♗c2 ♘f2!? **[11...** f5 **12.** ♘b3 ♗b6 **13.** ♘bd4 **14.** ♘d4 ♗d4 **15.** cd4 f4 **16.** f3 ♘g3=**]** 12. ♖f2 f6 13. ef6 ♗f2! **[13...** ♕f6 **14.** ♕f1±**]** 14. ♔f2 ♕f6 15. ♔g1 ♖ae8 16. ♕f1 **[16.** ♘f1! ♘e5 **17.** ♗e3 ♘f3 **18.** ♕f3 ♕f3 **19.** gf3 ♖f3 **20.** ♗d4 ♗h3 **21.** ♘g3 g6=**]** ♔h8 17. h3 ♗f7 18. ♘b3 ♗h5 **19.** ♗g5 ♕d6 20. ♕d3 ♗g6 21. ♕d1 ♖f3!∓ 22. ♗g6

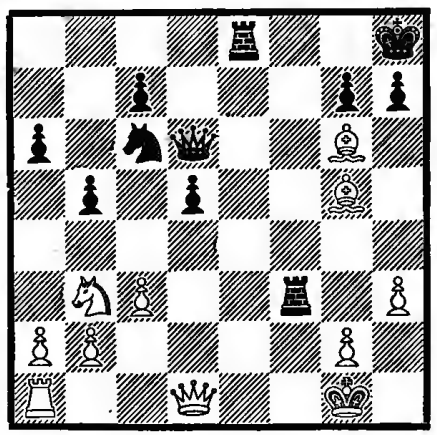

22... ♖ef8! 23. gf3 **[23.** ♗d3 ♖h3!**]** ♕g3 24. ♔h1 ♕h3 25. ♔g1 ♕g3 26. ♔h1 ♕g5 27. ♕g1 ♕h6 28. ♕h2 ♕g6 **0 : 1** **[Estrin]**

273. **E 35/b**

TORRE—MATANOVIĆ
Madonna di Campiglio 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. d4 ed4 7. e5 ♘e4 8. b4 ♘c3 **[8... ♗b4!? 9.** ♘d4?! 0—0 **10.** ♘f5 d5∓; **9.** ♕e2 ♘c3 **10.** ♘c3 dc3 **11.** ♗c6 bc6□ **12.** ♕c4 a5 **13.** ♕g4 ♔f8; **8...** 0—0?! **9.** a3 f6 **10.** ♖e1 ♘g5 **11.** ♘g5 fg5 **12.** c3**]** 9. ♘c3 dc3 10. a3 **[10.** ♘d4 — I-№-13/300**]** 0—0 11. ♕d3 N **[11.** ♕d5?! b5 **12.** ♗b3 ♗b7∓**]** b5 12. ♗b3 a5 13. ba5 ♗a6 **[13...** ♘a5!? **14.** ♗d5 ♗b7**]** 14. ♖d1 b4 **[14...** ♘a5**]** 15. ♕f5 **[15.** ♕d7? ♗e2△ ♕d7, ♖fd8**]** ♗e2? **[15...** ♘a5**]** 16. ♘g5± **[16.** ♖d7? ♕d7 **17.** ♕d7 ♖fd8! **18.** ♗f7 ♔f8**]** ♗g5 17. ♗g5 ♕e8 18. ♖e1 **[18.** ♖d7? ♖a5**]** ♖a5 19. ♖e2 ♘d4 20. ♕d3 ♘e2 21. ♕e2 ba3 22. ♗f4 d6? **[22...** d5±**]** 23. ♕d3+— de5 24. ♕c3 ♕b5 25. ♗d2 ♖fa8? 26. ♕f3 ♖5a7? 27. ♕f7 ♔h8 28. ♗h6 **1 : 0** **[Matanović]**

274. **E 37/a**

KERES—CAMPOS-LOPEZ
San Antonio 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 d6 7. c3 ♗g4 **[7...** 0—0**]** 8. d3 ♕d7 **[8...** 0—0!**]** 9. ♘bd2 0—0 10. h3 ♗h5 11. ♘f1 ♖fe8 12. ♘g3 ♗g6 13. d4 **[13.** ♘h4!±**]** b5 **14.** ♗c2 ed4 15. cd4 ♖ad8 **[15...** ♘b4 **16.** ♗b3 c5 **17.** a3 ♘c6 **18.** dc5 dc5 **19.** e5!+—**]** 16. d5! ♘b8 17. ♘d4 c6 18. f4! h6 19. f5 ♗h7 20. ♗b3 cd5 21. ed5 ♗f8 22. ♖f1 **[22.** ♗e3!**]** ♖c8 23. ♕f3 ♕b7 24. ♗e3 ♘bd7 25. ♘c6 ♘e5! **[25...** ♘c5 **26.** ♗d4 ♘b3 **27.** ab3 ♘d5? **28.** ♘b4!+—**]** 26. ♘e5 de5 27. ♘e4 ♘e4 28. ♕e4 ♔h8 **[28...** ♗c5 **29.** ♗c5 ♖c5 **30.** ♕e3!**]** 29. ♖ac1 ♖c1 30. ♖c1 f6 31. ♖c6 ♖d8 32. ♕c2 ♗d6? **[32...** ♕d7 **33.** g4 ♗g8 **34.** ♖c7 ♕d6 **35.** ♖c8!**]** 33. ♗b6 ♖d7 34. ♖c8 ♗g8 35. ♕c6!+— ♔h7 36. ♖d8! ♕c6 37. dc6 ♖d8 **[37...** ♗c5 **38.** ♔f1!**]** 38. ♗d8 ♗b3 39. ab3 g6 40. g4 h5 41. ♔f2 **1 : 0** **[Keres]**

275. **E 41/c**

SAVON—KUZMIN
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 h6 10. d4 ♖e8 11. ♘bd2 ♗f8 12. ♘f1 ♗d7 13. ♘g3 ♘a5 14. ♗c2 c5 15. b3 ♘c6 16. d5 ♘a5 **[16...** ♘e7**]** 17. ♘f5 **[17.** ♘h2(△ **18.** f4) ♘h7 **18.** f4 ♕h4 **19.** ♕f3 ef4 **20.** ♗f4 ♘g5 **21.** ♕f2±**]** ♗f5 18. ef5 e4! 19. ♘d2 **[19.** ♘h2 ♕d7!**]** e3 20. ♖e3 ♖e3 21. fe3 ♘d5 22. ♘e4 ♘f6 **[22...** ♘b6∞**]** 23. ♗b2 d5! 24. ♘f6 ♕f6 25. ♕d5 ♖d8 26. ♕e4 b4 27. ♖d1 **[27.** cb4 ♕b2 **28.** ♖b1 ♕a2 **29.** ba5 ♕a5 **30.** ♗d3△ **31.** ♗c4±; **28...** ♕c3 **29.** ba5 ♖d2 **30.** ♗d1 ♖a2 **31.** ♗h5!△ **32.** ♗f7**]** ♖d1 28. ♗d1 bc3 29. ♗c1 ♘c6 30. a3 ♕d6 31. ♗c2 ♕g3 32. ♕f3 ♕d6 33. ♕d1 c4 **[33...** ♕e5∓**]** 34. ♕d6 ♗d6 35. b4 **[35.** bc4 ♘a5∓**]** ♘e5 36. e4 a5 37. ♗f4! **[37.** ba5? ♗c5 **38.** ♔f1 ♘d3—+ **1/2 : 1/2** **[Kotkov]**

276. **E 42/a**

BALAŠOV—KERES
Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘d7 10. d4 **[10.** d3 ♘a5 **11.** ♗c2 c5**]** ♗b7 **[10...** ♘b6; **10...** ♗f6**]** 11. ♘bd2 ♗f6 **[11...** ♘a5 **12.** ♗c2 c5 **13.** ♘f1 cd4 **14.** cd4 ♖c8 **15.** ♘e3 g6 **16.** ♗d2±**]** 12. ♘f1 ♘e7 13. ♘1h2 c5 14. ♘g4 ♘g6 15. a4 ♗e7 16. ♗c2 ♘h4 **[16...** cd4! **17.** cd4 ♘h4**]** 17. ♘h4 ♗h4 18. de5 de5 19. ♘e3 ♗g5 20. ♕e2 c4 **[20...** ♗c6**]** 21. ♖d1 ♗c6? **[21...** ♗e3**]** 22. ♖d6± ♗e3 23. ♗e3 ♕c7 24. ♖ad1 ♖fe8 25. b3 cb3 **[25...**

♘f8] 26. ♗b3 ♘f8 [26... ba4? 27. ♗f7!; 26... ♘f6 27. ♖f6!±]

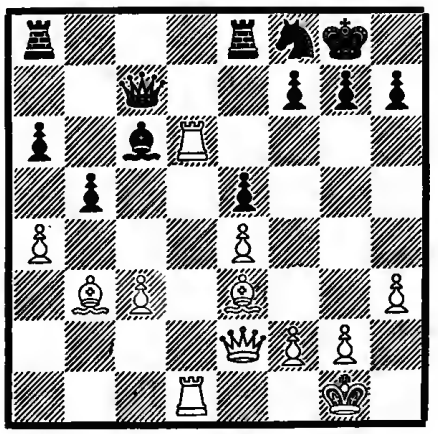

27. ♕h5± ♖e7 28. ♗g5 ♖e6 [28... ♗e4] 29. ♗d8 ♕b7 30. ♗e6+— ♘e6 31. a5 h6 32. ♕e5 b4 33. cb4 ♗a4 34. ♖b6 [34.♕d5!] ♕c8 35. ♖d3! ♘d8 36. ♖g3 f6 37. ♖g7! ♔g7 38. ♕f6 ♔g8 39. ♕g6 ♔f8 40. ♖f6 **1 : 0 [Nej]**

277. **E 43/a**

TALJ—FURMAN
SSSR 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d3 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♘f1 ♘c5 13. ♗c2 ♖e8 14. ♘e3 [14. b4 ♘cd7 15. d4 a5] ♗f8 15. b4 ♘e6 16. c4?! [16. ♗b2△ ♗b3] g6 [16... ♘d4?!] 17. ♗b2 ♗g7 18. a4?! [18. ♕d2△ ♖ad1∞] bc4!∓ [18... ♕d7 19. ♘d5] 19. ♘c4 ♘f4 20. ♗b3 [20.♕d2 ♗h6 21. ♘e3!?] ♘6h5 21. ♘e3 [21. ♘a5 ♗c8∓] ♖b8! 22. ♗c4 ♗c8 23. ♕b3 [23. b5 c6!∓] ♕f6!∓ 24. ♘d5 [24. ♘g4 ♘h3 25. gh3 ♕f3 26. ♖e3 ♕f4—+] ♘d5 [24... ♘h3?? 25. gh3 ♕f3 26. ♖e3+—] 25. ♗d5 ♗h3? [25... c5!△ ♘f4∓] 26. d4! ♗g4 [26... ♗d7!?] 27. ♖ac1 ♘f4 28. de5 de5 29. ♖c6 ♕e7 30. ♘e5 ♗e5? [30... ♖b4! 31. ♗f7 ♔f8 32. ♘g6 hg6 33. ♗g7 ♔g7 34. ♕c3 ♔f7 35. ♖c7 ♗d7 36. ♖d7 ♕d7 37. ♕b4∓] 31. ♗e5± ♕e5 32. ♗f7 ♔f8?! [32... ♔h8!?] 33. ♗e8 ♖e8 34. ♕e3 ♖e7 [34... ♘e2! 35. ♔f1! ♕h2 36. f3 ♖e4∞; 35. ♖e2 ♗e2 36. ♕e2 ♕e4=] 35. ♖a6+— ♔g7 36. ♖a5 ♕f6 37. ♖c5 g5 38. a5 h6 39. b5 ♖d7 40. e5 ♕e6 41. a6 ♕b6 42. e6 ♖e7 [42... ♗e6 43. ♕e5△ ♖c6+—] 43. a7 ♕b7 [43... ♕a7 44. ♖g5] 44. ♕d4 **1 : 0 [Talj—Gufeljd]**

278. **E 43/a**

KARPOV—GLIGORIĆ
San Antonio 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d3!? ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♘f1 ♘c5 13. ♗c2 ♖e8 14. ♘g3 [14. ♘e3 ♗f8 15. b4 ♘e6!=] ♗f8 15. b4 [15. ♘h2 d5! 16. ♕f3 ♘e6 17. ♘f5 ♔h8 18. ed5 ♗d5 19. ♕g3 ♘h5!∓] ♘cd7 [15... ♘e6!? 16. d4 ♘f4∞] 16. d4 h6! [16... a5?! 17. a3 ab4 18. cb4 ed4 19. ♘d4 d5 20. ♗f4!±; 18... c5 19. bc5 dc5 20. de5 ♘e5 21. ♘e5 ♕d1 22. ♖d1 ♖e5 23. ♗b2 ♖e6 24. e5±] 17. ♗d2 [17. a4!?] ♘b6 18. ♗d3 ♖c8 [18... g6 19. ♕c2 ♘fd7 20. ♖ad1 ♗g7 21. de5 de5 22. c4! bc4 23. ♗c4 ♕e7 24. ♗b3 c5 25. a4! c4 26. ♗a2 ♗c6 27. a5 ♗a4 28. ♕c1±] 19. ♕c2 ♕d7 [19... ed4!? 20. cd4 c5 21. d5 c4 22. ♗f1 g6∞; 19... ed4!? 20. ♘d4 g6△ c5] 20. ♖ad1 ♕c6 21. ♗e3 ♘a4 22. ♖c1 ♘b6 23. ♕b1 ♕d7 24. ♘d2 c5 25. bc5 dc5 26. d5 ♘a4 27. c4 b4 28. ♖f1 ♕c7 29. f4 ♘d7 30. ♕c2 ♘c3 31. f5!± ♘f6 32. ♘e2 ♘e2 33. ♗e2 ♗d6 [33... a5] 34. g4 ♔f8 35. h4 ♔e7 36. g5 hg5 37. hg5 ♘d7 38. ♗g4 ♖g8 39. ♔f2 ♖h8 40. ♖h1 ♖cg8 41. ♕d1 ♔d8 42. ♕g1 ♘b6 43. ♖h2 ♕e7 44. ♘b3 ♔c7 45. ♔f3 ♘d7

(diagram)

46. a3!+— ba3 47. ♖a2 ♖h4 48. ♖a3 ♖gh8 49. ♖b1 ♖b8 50. ♕e1 ♖g4 51. ♔g4 ♗c8 52. ♕a5 **1 : 0 [Minić]**

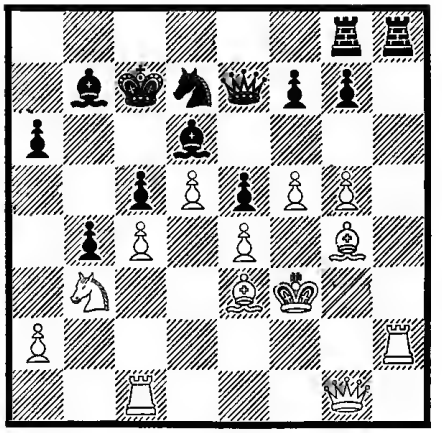

279. **E 43/a**

KARPOV—SPASKI
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d3 ♗b7 11. ♘bd2 ♘bd7 12. ♘f1 ♖e8 13. ♘g3 ♘c5 14. ♗c2 ♗f8 15. b4 ♘cd7 16. d4 h6 17. ♗d2 ♘b6 18. ♗d3 g6 19. ♕c2 ♘fd7 20. ♖ad1 ♗g7 21. de5 de5 22. c4 bc4 23. ♗c4 ♕e7? **[23... ♘c4]** 24. ♗b3! c5 25. a4 c4 **[25... cb4 26.** a5 ♖ac8 **27.** ♕a2 ♘a8 **28.** ♗b4!± **]** 26. ♗a2 ♗c6 27. a5 ♗a4 28. ♕c1 ♘c8 29. ♗h6 ♗d1 30. ♖d1 ♘d6? **[30... ♖a7 31.** ♗g7 ♔g7 **32.** ♕c4± **]** 31. ♗g7 ♔g7

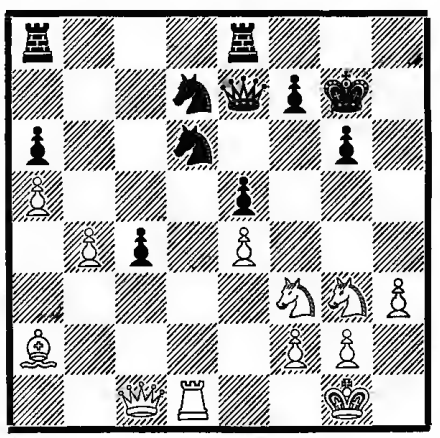

32. ♕g5! f6 33. ♕g4 ♔h7 34. ♘h4! **[34... ♖g8 35.** ♗c4 ♖g7 **36.** ♖d6! ♕d6 **37.** ♘hf5; **34...** ♘f8 **35.** ♘g6! ♘g6 **36.** ♕h5 ♔g7 **37.** ♖d6+— **]** **1 : 0**
[Karpov — Tukmakov]

280. **E 43/a**

JANSA—HENNINGS
Karlovi Vari 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d3 **[10.** d4**]** ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♘f1 ♘c5 13. ♗c2 ♖e8 14. ♘g3 ♗f8 15. b4 **[15.** ♘h2 d5 **16.** ♕f3 ♘e6 **17.** ♘f5 ♔h8!= **]** ♘cd7 16. d4 **[16.** ♗b3 h6**]** ♘b6!? N **[16... h6; 16... g6; 16...** a5**]** 17. ♗d3 **[17.** ♗g5 h6 **18.** de5 hg5 **19.** ef6 ♕f6∓ **]** g6 18. ♗d2 ♗g7 19. ♕c2 ♖c8 20. ♖ad1 c6? **[20... ♘fd7!?; 20...** ♕e7!?**]** 21. de5 de5 22. c4! bc4 **[22...** c5?! **23.** bc5 ♖c5 **24.** ♗e3 ♖c6 **25.** ♕b3 bc4 **26.** ♗c4 ♕c7 **27.** ♗b6 ♖b6 **28.** ♗f7 ♔f8 **29.** ♖c1+— **]** 23. ♗c4 ♘c4 24. ♕c4 ♕c7 25. ♖c1± ♘d7 26. ♗e3 ♘f8 **[26... ♗f8 27.** ♘d2!△ ♘b3-c5**]** 27. ♘d2 ♘e6 28. ♘b3 ♗f8 29. ♘e2 ♖ed8 30. ♘c3 ♕d6 31. ♘c5 ♘c5 32. ♗c5?! **[32.** bc5! ♕c7 (**32...** ♕d3 **33.** ♕b3△ ♖cd1) **33.** ♘a4△ ♖c1-b1-b6**]** ♕c7 33. ♘a4 ♗c5 34. ♘c5 ♖d4 35. ♕c3 ♖cd8 36. ♘b3 ♖d3 37. ♕c5?! **[37.** ♕c2△ ♖cd1±**]** h5 38. ♖e3 **[38.** ♕c2!?**]** ♖d1 39. ♔h2 ♖c1 40. ♕c1 ♕e7± 41. ♘c5 ♖d4 42. ♖d3 ♗c8 43. ♖d4 ed4 44. ♕f4 ♗e6! 45. a3!? **[45.** ♕e5? ♕d8=**]** ♗c4? **[45...** ♕d8 **46.** e5±**]** 46. e5!+— ♕d8 47. ♘e4 [△ ♕h6] ♔h7 48. ♘d6 ♗d5 49. ♘f7 ♕f8 50. ♘g5 ♔g7 51. ♕d4 ♕f5 52. h4 ♔g8 53. e6 ♕f8 54. ♔g1 a5 55. ♕a7 ♕f4 56. ♕h7 ♔f8 57. ♕h8 ♔e7 58. ♕g7 **1 : 0**
[Hort]

281. **E 43/a**

MATULOVIĆ—BARCZA
Zagreb 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. a4!? **[10.** d4;

10. d3] ♗b7 11. d3 ♘bd7 12. ab5 ab5 13. ♖a8 ♗a8 **[13... ♕a8 14.** ♘h4± **]** 14. ♘a3 ♕b8?! **[14... ♗c6 15.** ♘c2 ♘c5 **16.** ♘b4 ♗b7! **17.** ♗a2 ♘e6?; **17...** ♘cd7!= I-№-14/295**]** 15. ♘c2 ♘c5 16. ♗a2 ♗c6 17. ♘e3! **[17.** ♘b4?! ♗b7!=**]** ♗d7 18. ♘f5! ♗f5 19. ef5 ♕a8 20. ♗b1± ♖e8 21. d4 ed4 22. ♘d4! **[22.** cd4? ♘a4! **23.** ♕b3 c6 **24.** ♘g5 ♘d5 **25.** ♘e4 ♘ab6=**]** ♕b7? **[22...** c6±**]** 23. g4 ♗f8 24. ♖e8 ♘e8 25. ♕e2+— ♕a8 26. ♘b5 d5 **[26...** ♕a1 **27.** ♘a3!+—**]** 27. ♗f4 c6 **[27...** ♕a1 **28.** ♕e8 ♕b1 **29.** ♔g2 ♕b2 **30.** ♘c7 ♘e4 **31.** ♗e3 ♕c3 **32.** ♘d5!+—**]** 28. ♘d4 ♘f6 29. g5 ♕a1 30. ♕c2 ♘fd7 31. f6! g6 32. ♘c6 ♘e6 33. ♗e3 ♘e5? 34. ♘e5 **1 : 0 [Popov L.]**

282. **E 43/b**

BALAŠOV—ZUIDEMA
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 ♗f8 14. ♘g3 g6 15. ♗d2 c5 **[15...** ♗g7 **16.** ♕c1 d5 **17.** ♗g5 de4? **18.** ♗e4 ♗e4 **19.** ♘e4 ed4 **20.** cd4±; **17...** ♕c8! **18.** ♘e5 ♘e5 **19.** de5 ♘e4 **20.** ♗e4 de4 **21.** ♗f6±**]** 16. d5 ♗g7 17. b3 **[17.** a4 c4; **17.** ♕c1**]** ♘b6 18. ♕c1 ♗c8?! **[18...** ♕e7=**]** 19. a4! ♕c7 **[19...** ba4 **20.** ba4 ♘c4 **21.** ♗g5±; **19...** c4 **20.** bc4 bc4 **21.** a5±**]** 20. ♗d3 ♗d7?! **[20...** c4 **21.** bc4 bc4 **22.** ♗c2 a5±**]** 21. a5 ♘c8 22. b4 c4 23. ♗c2 ♔h8 24. ♗e3 ♕d8 25. ♕d2 ♘g8 26. ♘h2 ♕h4 27. ♘f3 **[27.** ♗g5? ♗h6!**]** ♕e7 28. ♖ad1 ♖f8 29. ♘h2 f6? **[29...** f5±**]** 30. f4± ♗h6 31. ♘f3 ef4 32. ♗f4 ♗f4 33. ♕f4 ♔g7?! **[33...** ♕g7!**]** 34. ♘d4 ♘h6? **[34...** ♕e5 **35.** ♕h4 ♕e7 (**35...** ♘h6? **36.** ♘gf5! gf5 **37.** ef5+—) **36.** ♖d2 (△ ♗d1, ♗g4) f5 **37.** ♕e7 ♖e7 **38.** ♖f1!±**]** 35. ♘df5+— ♗f5 **[35...** gf5 **36.** ♘h5+—; **35...** ♘f5 **36.** ef5+—**]** 36. ef5 ♕a7 37. ♔h2 ♕f7 38. ♖e6 ♖a7 39. fg6 hg6 40. ♘e4 ♘g8 41. ♘d6 ♘d6 42. ♕d6 ♘e7 43. ♖f1 ♘c8 44. ♕c5 ♖d7 45. ♖1f6 **1 : 0 [Balašov]**

283. **E 43/b**

VASJUKOV—ZUIDEMA
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. a4

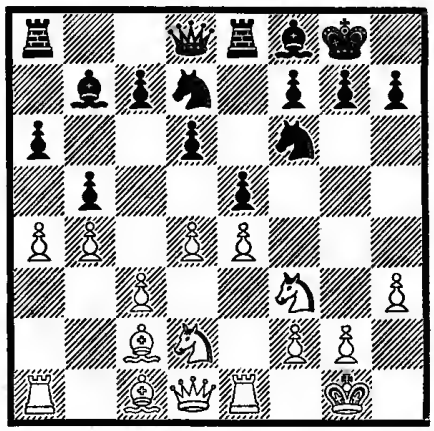

14... d5!? N **[14...** ♘b6 **15.** a5 ♘bd7 **16.** ♗b2 ♕b8 **17.** ♖b1 c5 **18.** bc5 dc5 **19.** de5 ♘e5 **20.** ♘e5 ♕e5 **21.** c4 ♕f4 **22.** ♗f6 ♕f6 **23.** cb5 ♖ed8 **24.** ♕c1 ♕c3±; **17.** c4! bc4 **18.** ♗a4! c6 **19.** ♘c4±; **14...** a5!? **15.** ba5 ♖a5 **16.** ♖b1 ♗a6 **17.** ab5 ♖b5 **18.** ♗b3 ♖e7 **19.** ♕c2 ♖a5 **20.** ♘c4 ♗c4 **21.** ♗c4 ♕a8 **22.** ♗d2±**]** 15. de5 **[15.** ♘e5 de4 **16.** ♘g4 ♗d5=**]** ♘e4 16. ♘e4 de4 17. ♗g5± **[17.** ♗e4 ♗e4 **18.** ♖e4 ♘e5=**]** f6! 18. ♗e4 ♗e4 19. ♖e4 ♘e5± **[19...** fg5? **20.** ♖d4 ♖e7 **21.** e6±**]** 20. ♖d4 ♘f3 **[20...** ♕c8 **21.** ♘e5 fg5? **22.** ♕b3 ♕e6 **23.** ♕e6 ♖e6 **24.** ♘f3±△ **25.** ab5, **25.** ♘g5**]** 21. ♕f3 ♕c8 22. ♗e3 c5 23. ♕d5 ♔h8 24. ♖h4 cb4 25. ♕d3 **[25.** cb4 ba4**]** h6 26. cb4 ba4 27. ♖a4 ♖e5 28. ♖d4 ♕e8 29. ♖a1 ♕b5 30. ♕g6 ♕e8 31. ♕d3 ♕b5 32. ♕b5 ♖b5 33. ♗d2 ♖ab8 34. ♖a4 ♖8b6 35. ♖d8 ♔g8 36. ♔f1 ♔f7 37. ♖d7 ♔e6 38. ♖a7 ♗b4 39. ♗b4 **1/2 : 1/2 [Vasjukov]**

284. **E 43/b**

SAVON—MUHIN
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. a4 ♘b6 **[14... a5!? 15.** ba5 ♖a5 **16.** ♖b1 ♗a6∞; **15.** ab5 ab4 **16.** ♖a8 ♕a8 **17.** cb4 ed4 **18.** ♘d4 d5=**]** 15. a5 ♘bd7 16. ♗b2 ♕b8 17. c4! N **[17.** ♖b1 c5**]** bc4 **[17...** ed4 **18.** cb5 ab5 **19.** ♘d4±; **17...** c6 **18.** ♗b3±**]** 18. ♗a4! c6? **[18...** ♖d8±**]** 19. ♘c4 ♕c7 20. ♖c1 **[20.** de5! de5 **21.** ♕b3±**]** ♖ac8? **[20...** ed4! **21.** ♘d4 ♘e4 **22.** ♘f5 d5 **23.** ♘h6 gh6 **24.** ♕g4 ♘g5∞; **21.** ♕d4 d5!**]** 21. de5 de5 22. ♕b3 h6 23. ♕c3+— ♗d6 **[23...** c5 **24.** ♘ce5? ♘e5 **25.** ♘e5 ♘e4; **24.** ♘b6!**]** 24. ♖cd1 ♖e6 25. ♗b3 ♖d8 26. ♘d6 ♖d6 27. ♖d6 ♕d6 28. ♖d1 ♕e7 29. ♘e5 ♘e5 30. ♖d8 ♕d8 31. ♕e5 c5 32. ♕c5 ♗e4 33. ♕a7 ♗d5 34. ♗f6 ♕f6 35. ♕b8 **1 : 0 [Kotkov]**

285. **E 43/b**

BELJAVSKI—PETROSJAN A.
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4!? ♗f8 14. a4 a5 **[14...** ♘b6 **15.** a5 ♘bd7 **16.** ♗b2 ♕b8 **17.** c4! bc4 **18.** ♗a4!±; **14...** c5 — I-№-2/301**]** 15. ba5 ♖a5 16. ♖b1 ♗a6 17. d5 N **[17.** ab5 ♖b5 **18.** ♗b3 ♖e7=**]** ♕a8 18. ♗a3 c5 19. dc6 ♕c6 20. ♗b4 ♖a4 21. ♗a4 ba4± 22. ♖a1 ♘b6 23. ♗a5 ♘fd7 24. ♕c2 ♘c5 25. c4 g6 26. ♘h2! ♗g7 27. ♘g4 ♘bd7 28. ♘e3 ♘f8 29. ♖eb1?! **[29.** ♗b4 ♘fe6 **30.** ♗c5 ♘c5 **31.** ♘d5±**]** ♘fe6 30. ♖b6 ♕d7 31. ♗b4 ♗b7 32. ♗c5 ♘c5 33. ♘d5 f5 34. ♖ab1 ♖f8 35. ♘f1 ♗h6 36. ♘g3? f4 37. ♘f1 f3 38. g4 ♗g5 39. ♘h2 h5 40. ♕d1 ♗c6 41. ♖b8 **[41.** ♘f3 ♗d8∞**]** ♗d8 42. ♕d2 ♔g7 43. ♕e3 ♗d5 44. cd5 hg4 45. hg4 ♖f4 46. ♔f1 ♖e4 **[46...** ♘b3!?△ **47...** ♖e4**]** 47. ♕f3 ♖f4 48. ♕e3 ♗h4 49. f3 ♕f7 50. ♖c8 ♕d5 **[50...** ♗g3 **51.** ♔g2 ♗h2 **52.** ♖c5!**]** 51. ♔g2 ♗g5 52. ♔h3! ♗e7 **[52...** ♖g4?? **53.** ♘g4 ♗e3 **54.** ♖c7 +—**]** 53. ♖e8 ♔f7 54. ♖h8 ♘e6 55. ♖c8 ♘g5 56. ♔g3 ♘e6 57. ♖h8 ♘g5 58. ♕a7 **1/2 : 1/2 [Timoščenko]**

286. **E 43/b**

JAČEK—KREČMER
correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 ♗f8 14. ♘g3 g6 15. ♗g5 **[15.** ♗d2 — I-№-13/320**]** h6 16. ♗d2 ♗g7 17. ♕c1 ♔h7 18. h4 c5!? **[18...** d5 — I-№-10/362**]** 19. h5 ♘h5 20. ♘h5 gh5 21. ♗e3 ♕f6 22. ♕d2 cd4 23. cd4 ♘f8!∓ 24. a4 ♗c6 25. d5 **[25.** de5!? de5 **26.** ♗d4 ♖ad8 **27.** ♕a5∞**]** ♗d7 26. ♘d4 ♘g6 27. ♘f5 ♘h4! 28. ♘h4 ♕h4 29. ♖f1 **[29.** ♕b4**]** ♖g8 30. f4 ♗h3!? 31. ♖f2 **[31.** gh3? ♗f6—+**]** ♗f6 32. ab5? **[32.** ♔f1**]** ♗g2!—+ 33. ♖g2 ♖g2 34. ♕g2 **[34.** ♔g2 ♖g8△ ♕h3—+**]** ♖g8 35. ba6 ♖g2 36. ♔g2 ♕g4 37. ♔h2 ♕e2 38. ♔h1 ♕e3 39. a7 ♕h3 40. ♔g1 ♗h4 41. ♖a3 **[41.** a8♕ ♕g3 **42.** ♔h1 ♕f3△ ♗f2-♗g3—+**]** ♗g3 42. ♖f3 ♕h2 **[43.** ♔f1 ♕h1 **44.** ♔e2 ♕g2**]** **0 : 1 [Marić]**

287. **E 43/b**

ŽLEBČIK—ŠIDLO
correspondence 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 ♗f8 14. ♘g3 g6 15. ♗g5 **[15.** ♗d2 — I-№-13/320**]** h6 16. ♗d2 ♗g7 17. ♕c1 ♔h7 18. h4 c5!? 19. h5 cd4 **[19...** ♘h5**]** 20. cd4 ed4!? 21. hg6 fg6 22. ♘d4 ♘g4! 23. ♘f3 ♖c8∞ 24. ♕b1? **[24.** ♖b1**]**

♘de5 25. ♗c3 ♖f8∓ 26. ♗e5 **[26.** ♘e5 ♗e5 27. ♗e5 de5∓**]** ♗e5 27. ♘f1 ♕f6 **[27...** ♕b6 **28.** ♘e3**]** 28. ♕d1 ♗b2−+ 29. ♖b1 ♖c5 30. ♗b3 ♘f2! 31. ♔f2 ♗d4 32. ♔e2 **[32.** ♘e3 ♗e4 −+**]** ♗e4 33. ♘1d2 ♕f5 34. ♘e4 ♕e4 35. ♔f1 ♕h4 36. ♖e7 ♔h8 37. ♕e1 ♕h1 38. ♔e2 ♕g2 39. ♔d1 ♕f3 **0 : 1**
[Marić]

288. **E 43/b**

MICHELI—MATANOVIĆ
Madonna di Campiglio 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 **[12...** c5!? I-№-14/304**]** 13. b4 ♗f8 14. a4 ♘b6 15. a5 ♘bd7 16. ♗b2 ♕b8 17. ♖b1 c5 18. bc5 dc5 19. de5 ♘e5 20. c4! N **[20.** ♘e5 — I-№-14/300**]** ♘fd7?! **[20...** ♘f3!? **21.** ♕f3 ♘d7**]** 21. cb5 ab5 22. ♗e5± ♘e5 23. ♖b5 ♘f3 24. ♕f3 **[24.** ♘f3!?**]** ♕c7 25. ♗b3 ♗a6 26. ♖b6 c4 27. ♘c4 ♗c5 28. ♘e3! ♗b6 29. ab6 ♕c3 30. ♗f7 ♔h8 31. ♖d1 ♖f8 32. ♕h5 **[32.** ♖d7**]** ♕f6 33. ♖d7 ♕b6 34. e5 ♗c8 35. ♖d6 ♕b4 36. ♖d1 **[36.** ♘d5!**]** ♖a6 37. ♗c4 ♖h6 38. ♕e2 ♗e6 39. ♗e6?! ♖e6 40. ♘d5?! ♕c5 41. ♕e3 ♕e3 42. ♘e3 ♖e5 43. ♖d3 ♖a5 44. ♖d1 ♖a2 45. ♖f1 g6 46. ♘g4 ♔g7 47. ♘e5 ♖e8 48. ♘d3 ♖d2 49. ♘f4 ♖a8 50. h4 ♖aa2 51. g3 ♔f6 52. ♔g2 h6 53. ♘h3 g5 54. hg5 hg5 55. g4 ♖d4 56. ♔g3 ♖d3 57. f3 ♖dd2 58. ♖f2 ♖e2 59. ♖e2 ♖e2 60. ♘f2 **1/2 : 1/2**
[Matanović]

289. **E 43/b**

WESTERINEN—SPASKI
Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 **[10.** d3**]** ♘bd7 11. ♘bd2 **[11.** c4; **11.** ♘h4; **11.** ♗g5; **11.** a4**]** ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 **[13.** b3 — I-№-9/256**]** ♗f8 14. ♘g3 c5 **[14...** g6 **15.** ♗d2 ♗g7**]** 15. b3 g6 16. ♗b2 ♗g7= 17. ♕d2 ♕c7 18. ♗d3!? **[18.** d5**]** c4! 19. bc4 bc4 20. ♗c2 ed4! 21. ♘d4 **[21.** cd4? c3! **22.** ♕c3 ♕c3 **23.** ♗c3 ♖ac8 **24.** ♖e3 ♗h6∓**]** ♘c5∓ 22. ♕f4 ♘fd7 23. ♗a3 ♘e5 24. ♖e3 ♘cd3∓ 25. ♕h4 ♕a5 26. ♗b4 ♘b4 27. cb4 ♕b4 28. ♘gf5!? gf5 29. ef5 ♘g6!∓ 30. fg6 hg6 31. ♖b1 ♕d2 32. ♖d1 **[32.** ♖b7 ♖e3∓**]** ♕a5 33. ♖e7 ♖ab8 34. ♖b1 ♖e7 35. ♕e7 ♗d4 36. ♗g6 **[36.** ♖b7 ♖b7 **37.** ♕b7 ♕e1−+**]** fg6 37. ♕d6 ♕e5 **0 : 1** **[Nej]**

290. **E 43/b**

KAVALEK—RESHEVSKY
Chicago 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 **[11.** ♘h4 ♘b6 **12.** ♘bd2 ♗b7 **13.** ♘f5 c5 **14.** ♘f1 c4 **15.** ♗c2**]** ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. a4 **[14.** ♗b2!?△ **15.** a3**]** ♘b6 **[14...** a5!?**]** 15. a5 **[15.** ab5 ab5 **16.** ♖a8 ♕a8 **17.** ♗d3 ed4!∓**]** ♘bd7 16. ♗b2 ♕b8 17. c4 **[17.** ♖b1 — I-№-14/300**]** bc4 18. ♗a4!± c6 19. ♘c4 ed4! N **[19...** ♕c7? **20.** ♖c1±**]** 20. ♕d4 **[20.** ♘d4 d5! **21.** ed5 cd5∓**]** d5! 21. ed5 ♖e1 **[21...** ♘d5 **22.** ♘e3 ♘7f6 **23.** ♘c2=**]** 22. ♘e1 **[△ 23.** ♘d3**]** ♘d5 23. ♘d3 ♕c7 24. ♘e3 ♘df6 25. ♘d5 ♘d5 26. ♘c5 ♖d8 **[26...** ♗c5? **27.** ♕g7#**]** 27. ♖d1 ♗c8 28. ♕c4 ♖e8 29. ♘d3 **[29.** ♘a6? ♗a6 **30.** ♕a6 ♘b4 **31.** ♕c4 ♕a5 **32.** ♖d7 ♖e1 **33.** ♔h2 ♕f5∓; **32.** ♗c6 ♘c6! (**32...** ♖c8 **33.** ♖d7) **33.** ♕c6 ♖e1 **34.** ♖e1 ♕e1 **35.** ♔h2 ♕f2 **36.** ♗e5∓**]** ♗b7 30. ♖c1 **[△ 31.** ♕d5**]** ♕d8 31. ♘e5 **[31.** ♘c5!±**]** ♕f6! **[31...** ♘b4 **32.** ♗b3±**]** 32. ♗c6 ♗c6 33. ♕c6 ♕c6 **[33...** ♖e5? **34.** ♕f6 gf6 **35.** ♗e5 fe5 **36.** b5! ab5 **37.** a6±**]** 34. ♘c6 ♘b4

[34... ♖c8? **35.** b5 ab5 **36.** a6± **]** 35. ♗d4 h5 **[35...** ♖c8? **36.** ♘e7**]** 36. ♗b6 ♔h7 37. ♘b4 ♗b4 38. ♔f1 ♖e5 39. ♖a1 ♔g6 40. g3 f6 **41.** ♖a4 ♖b5 42. ♔e2 ♗c5 43. ♗c5 ♖c5 44. ♔f3 ♔f7 45. g4 h4 46. ♔g2 ♔e6 **[**△ ♔d5-c6-b5**]** 47. ♖b4! ♖a5 48. ♖b7 g5 49. ♖a7 f5 **[49...** ♔d5 **50.** ♖f7**]** 50. gf5 ♔f5 51. ♔f3 ♖a3 52. ♔g2 g4 **[52...** a5 **53.** ♖f7 ♔g6 **54.** ♖a7**]** 53. hg4 ♔g4 54. f3 ♔g5 55. ♖g7 ♔h6 56. ♖g4 ♔h5 57. ♖c4 a5 58. ♖c5 ♔g6 59. ♖c6 ♔g5 60. ♖c5 ♔f6 61. ♖h5 ♖a4 62. ♔h3 **1/2 : 1/2 [Trifunović]**

291. **E 43/b**

GELER—KARPOV
Budapest 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 **[13.** b4! ♗f8 **14.** a4± **]** ♗f8 14. ♘g3 g6 15. a4 **[15.** b4 a5 **16.** a3 ab4 **17.** cb4 d5!= **]** c5 16. d5 c4 17. ♗g5 h6 18. ♗e3 ♘c5 19. ♕d2 ♔h7 20. ♖a3± ♕c7 21. ♖ea1 ♗g7 22. ♕d1! **[**△ ♖1a2, ♕a1**]** ♖ab8 23. ab5 ab5 24. ♖a7 ♕b6 **[24...** ♖a8? **25.** ♗c5 dc5 **26.** d6**]** 25. ♖1a5 ♖a8 26. ♕a1 ♖a7 27. ♖a7 ♘fd7 28. h4 **[28.** ♘d2!?△ b4**]** ♖b8! 29. h5 ♕d8 30. ♘d2 ♖a8 31. b4 **[31.** ♖a8!? ♕a8 **32.** ♕a8 ♗a8 **33.** ♘b1 ♗b7 **34.** ♘a3 ♗a6 **35.** hg6 fg6 **36.** ♘e2△ ♘c1-a2-b4**]** cb3 32. ♘b3 ♘b3 33. ♗b3 ♖a7 34. ♕a7 ♕a8 35. ♕a8 ♗a8 36. c4 bc4 37. ♗a4 ♘b8 38. ♗a7 ♘a6 39. ♗b5 **[39.** ♗c6 ♗c6 **40.** dc6 c3 **41.** ♗b8 c2 **42.** ♘e2 gh5 **43.** ♗d6 ♗f6=; **42.** hg6 ♔g6 **43.** ♘e2 h5 **44.** ♗d6 f6△ ♗h6; **44.** c7 ♘c7 **45.** ♗c7 ♗h6 **46.** ♗d6 c1♕ **47.** ♘c1 ♗c1 **48.** ♗e5 f5 **49.** f3 fe4 **50.** fe4 ♔g5 **51.** ♔f2 ♔g4= **]** ♗b7 40. ♗c4 ♗f6 41. ♘f1 ♗g5! 42. ♗b5 ♔g7 43. hg6 fg6 44. f3 ♔f7 45. ♔f2 ♔e7 46. ♘e3 ♗e3 47. ♔e3 g5 48. ♔d3 ♘c7 49. ♔c4 ♗c8 50. ♗e3 ♗d7 51. ♗c6 ♗c8 52. ♗b5 ♗d7 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

292. **E 43/b**

HORT—HECHT
Budapest 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 ♗f8 14. ♘g3 g6 15. a4 c5 16. d5 c4 17. ♗g5!? h6 18. ♗e3 ♘c5 19. ♕d2 ♔h7 20. ♖a3!? ♕c7 21. ♖ea1 ♖ab8 **[21...** ♗g7 **22.** ♕d1± **]** 22. ♕d1 ♗g7 23. ♘d2 **[23.** ab5!?**]** ♘fd7?! **[23...** ♗c8!?∞**]** 24. ab5 ab5 25. ♖a5! ♕b6 26. b4± cb3 27. ♘b3 ♖a8 28. ♗d3 ♖a5 29. ♖a5 ♕c7 30. ♖a7± ♖a8 **[30...** ♕b6 **31.** ♕a1!± **]** 31. ♖a8 ♗a8 32. ♗b5 ♗b7 33. ♘c5 ♘c5 34. ♕b1 ♗f6 35. ♗e8?! **[35.** ♕b4!?**]** ♗a6 36. ♗c5?! ♕c5 37. ♗f7 ♗h4!

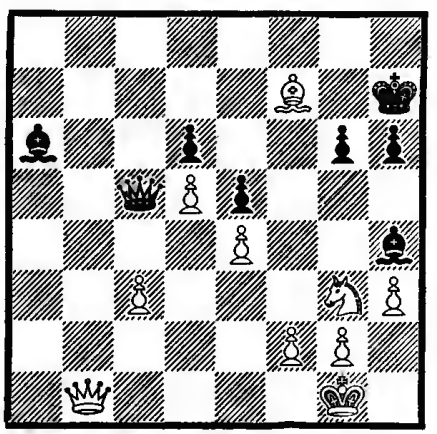

38. ♕b4?! **[38.** ♕b8! ♗c8 **39.** ♕b4 ♕a7 **40.** ♗g6 ♔g6 **41.** ♕d6 ♗f6 **42.** ♘h5! +—; **39...** ♗g3 **40.** ♕c5 dc5 **41.** fg3 ♔g7 **42.** ♗e8+—**]** ♗g3! 39. ♕c5 dc5 40. fg3 ♔g7 41. ♗e8 g5 42. d6 ♔f6 43. ♗d7 ♗d3 44. ♗f5 ♗c4 45. ♔f2 ♗b5! 46. ♔e3 ♗a4 47. h4 ♔f7 48. ♗g4 ♔f6? **[48...** ♗c6!!**]** 49. ♗e2!+— ♔e6 50. ♔f3 ♗c2 51. ♔g4 ♗e4 52. ♔h5 ♗g2 53. ♔h6 gh4 54. gh4 e4 55. h5 e3 56. ♔g7 ♔d6 57. h6 ♗e4 58. h7 ♗h7 59. ♔h7 ♔e5 60. ♔g6 ♔f4 **1 : 0**
[Hort]

293. **E 43/b**

CIOCALTEA—SPASKI
Dortmund 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 **[12... c5 — I-№-14/304]** 13. ♘f1 **[13. b4!? I-№-14/300, 301]** ♗f8 14. ♘g3 g6 15. a4 c5 16. d5 **[16. b3!? ♗g7 17. de5±]** c4 17. ♗g5 ♗e7 N **[17... h6 18. ♗e3 ♕c7 19. ♕d2 ♔h7 20. ♖a3±]** 18. ♗e3 ♕c7 19. ♖a3! ♘c5 20. ♕e2 ♗f8 **[20... ♘fd7!? 21. ♘h2!△ 22. ♘g4; 22. f4∞]** 21. ♖ea1 ♗g7 22. ♖1a2 ♘fd7 23. ♕d1! ♘b6 24. ab5 ab5 25. ♖a8± **[25... ♖a8! 26. ♖a8 ♗a8 27. ♕a1△ ♕a3, ♕b4±; 25... ♗a8?! 26. ♖a5! ♘d5? 27. ♖a8 +−]** **1/2 : 1/2** **[Ciocaltea]**

294. **E 43/b**

BALAŠOV—SPASKI
Tallinn 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 **[10. d3; 10. a4]** ♘bd7 11. ♘bd2 **[RR 11. ♗g5 ♗b7 12. ♘bd2 h6 13. ♗h4 ♖e8 14. a4 ed4 N 15. cd4? (15. ♘d4=) ♘e4∓ Tatai—Gligorić, Ljubljana — Portorož 1973]** ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. ♘f1 **[13. b3 — I-№-9/256; 13. b4 — I-№-12/311; 13. a3 — I-№-12/312]** ♗f8 14. ♘g3 g6 **[14... d5 15. ♗g5!±]** 15. ♗d2 **[15. ♗g5 h6 16. ♗d2 ♗g7 17. ♖c1 c5∓; 15. a4 c5 16. b4!? cd4 17. cd4 d5!∓]** ♗g7 16. ♕c1 c5 **[16... d5]** 17. d5 ♘b6 18. ♗h6 ♘fd7 19. b3 a5 20. a4 ba4 21. ba4 ♗a6 22. ♘f1 ♖b8 23. ♘1h2 ♘f6 24. ♘g4 ♘g4 25. hg4 ♗c8 26. ♘h2 ♗d7 27. f3 ♕e7 28. ♘f1 ♖b7 29. g3 ♗h6 30. ♕h6 f6 31. ♘e3 **1/2 : 1/2** **[Nej]**

295. **E 43/b**

RAZUVAJEV—MATANOVIĆ
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 c5! **[12... ♖e8 13. b4±]** 13. b3 **[13. d5 ♘b6! 14. ♘f1 ♖e8 15. ♘g3 g6 16. b3 ♗f8=]** ♖e8 14. d5!? **[14. ♗b2 ♗f8 15. de5 de5 16. a4 g6 17. ab5 ab5 18. c4 b4=]** g6 **[14... ♘f8 15. a4 ♖b8 16. c4 b4 17. ♘f1 ♗c8 18. g4?! h5!∓** Suetin—Matanović, Ljubljana — Portorož 1973; **16. b4! ♕c7?! 17. bc5 ♕c5 18. ♖e3 ♘6d7 19. ♗a3 ♕c7 20. ♖b1 ♗c8 21. c4!±; 16... c4±]** 15. a4 ♖b8 16. ♗d3?! **[16. b4!±]** ♗c8 17. b4 c4 18. ♗c2 ♘h5!= 19. ♘f1 ♘g7 20. ♗h6 ♘f6 21. ♕d2 ♔h8 22. ab5 ab5 23. ♘3h2 ♘g8 24. ♗e3 f5?! **[24... ♗h4!=]** 25. f4 ♘f6 26. ♘g3 fe4 27. fe5 de5 28. ♗e4!± ♘f5 29. ♗f2 ♘d6 30. ♗f3 ♗f8 31. ♘g4!± ♗g4 32. hg4 e4 33. g5 ef3 34. gf6 fg2 35. ♖a7?± **[35. ♖e6! ♔g8 36. ♕c2±; 36. ♖ae1!?]** ♔g8 36. ♘e4?? ♖e4!−+ 37. ♖e4 ♘e4 38. f7 ♔h8?? **[38... ♔g7 −+]** 39. ♕d4! ♘f6

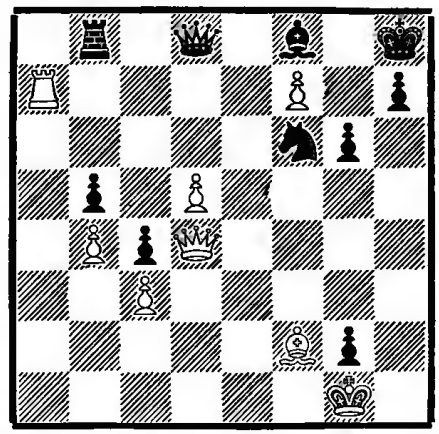

40. ♖d7! ♕b6 **[40... ♕d7 41. ♕f6 ♗g7 42. ♗d4! ♖g8 43. ♕g7 ♖g7 44. f8♕#]** 41. ♕e5! ♕a6 42. ♕b8 ♕a1 **[42... ♘d7 43. ♕f8 ♘f8 44. ♗d4 ♕f6 45. ♗f6#]** 43. ♔g2 ♔g7 44. ♕f8 **1 : 0** **[Razuvajev]**

296. **E 43/b**

CIOCALTEA—GLIGORIĆ
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 c5 13. d5 **[13.** a4 ♖e8 **14.** d5 ♘b6 **15.** b4 cb4 **16.** cb4 ♘a4 **17.** ♗a4 ba4 **18.** ♘c4 ♗c8 **19.** ♕a4 ♗d7= Minić—Gligorić, Ljubljana — Portorož 1973] ♘b6 14. ♘f1 ♖e8 15. ♘g3 g6 16. b3 ♗f8 17. ♗g5 h6 18. ♗e3 ♗g7 19. ♕c1 h5?! **[19...** ♔h7] 20. ♗g5± ♕e7 [△ **21.** ♘h4 ♕f8 **22.** f4?! ef4 **23.** ♕f4 ♘fd7] 21. ♗d3?! **[21.** a4!?] ♕f8 22. a4 ba4 23. ba4 ♖eb8! 24. a5 **[24.** ♘d2?! ♘h7! **25.** ♗e3 h4 **26.** ♘gf1 f5∓] ♘bd7 25. ♗c2 **[25.** ♘d2 ♘h7 **26.** ♘c4 ♘g5 **27.** ♕g5 ♗h6∓] ♘h7 26. ♗e3 ♕e7 27. h4! ♘df6 28. ♘g5 ♗c8 29. f3 ♗d7 30. ♘f1 ♗b5 31. ♘d2 c4 32. ♗a4?⊕ **[32.** ♘b1!? ♘d7 **33.** ♘a3 ♘c5 **34.** ♕d2∞] ♘g5 33. hg5 ♘d7 34. ♗c2 ♖c8 35. g3 ♘c5∓ 36. ♔g2 ♖ab8 37. ♕a3 f6 38. gf6 ♗f6 39. ♖h1 ♘d3 [△ **40...** ♗g5] 40. ♗d3 cd3 41. ♖ab1 ♗g5 **[41...** h4?! **42.** gh4 ♗h4 **43.** ♖bg1△ ♔f1] 42. f4 ef4 43. gf4 ♕d7! 44. ♖h3! **[44.** fg5? ♕g4 **45.** ♔h2 ♕e2—+; **45.** ♔f2 ♖f8—+] ♗f6! **[44...** ♕g4?! **45.** ♖g3 ♕e2 **46.** ♔h1 ♗h4 **47.** ♖g6 ♔h7 **48.** ♕d6+—] 45. c4 ♗c4 46. ♖b8 ♖b8 47. ♘c4? **[47.** ♖g3 ♗b5 **48.** ♖g6 ♔f7 **49.** f5△ **50.** ♖f6 ♔f6 **51.** ♕c3 ♔f7 **52.** ♗g5!; **49...** ♖g8 **50.** ♖g8 ♔g8 **51.** ♗f4 ♕g7 **52.** ♔h1 ♗e5 **53.** ♗e5 ♕e5 **54.** ♕c1=] ♕g4 48. ♖g3 ♕e2 49. ♔h1 ♖b1 50. ♖g1 **[50.** ♗g1 ♗d4] ♖g1 51. ♔g1

(diagram)

51... h4!!—+ 52. ♕b4 **[52.** ♕c1 h3 **53.** ♕d2 ♕g4 **54.** ♔h2 ♗h4] ♕g4 53. ♔h1 ♕f3 54. ♔g1 h3 55. ♕d2 ♗h4 [△ ♗g3, h2] 56. ♕b2 d2! 57. ♕b8 ♔h7 58. ♕c7 ♔h6 59. f5 ♗g5! 60. ♗g5 ♔g5 **0 : 1** **[Ciocaltea]**

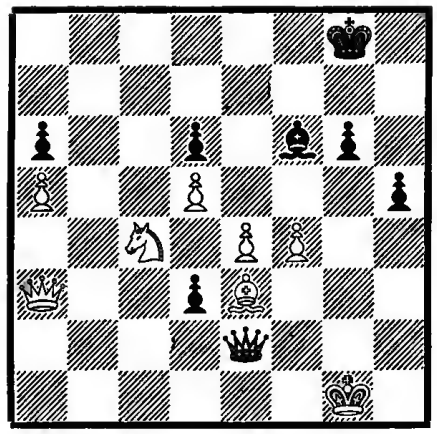

297. **E 43/b**

RAZUVAJEV—SMEJKAL
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 0—0 8. c3 d6 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4! ♗f8 14. a4 a5! **[14...** d5 **15.** de5 ♘e4 **16.** ♘e4 de4 **17.** ♗g5±] 15. ba5 ♖a5 16. ♖b1 ♗a6 17. ab5 ♖b5 18. ♗b3?! **[18.** ♖a1! ♖b6 **19.** ♗b3 h6 **20.** ♗a3 (**20.** ♕c2!) c5 **21.** dc5 ♘c5 **22.** ♗c5 dc5 **23.** ♗c4 ♗b7± Matanović—Smejkal, Ljubljana — Portorož 1973] c6! N **[18...** ♖e7 **19.** ♖a1!±] 19. ♕c2 [△ ♗f7] ♖a5!= 20. ♗b2 ♕c7 21. ♖a1 h6 22. ♖a5 ♕a5 23. ♖a1 ♕b6 24. ♗a3 d5 25. ♗f8 ♔f8 **1/2 : 1/2** **[Razuvajev]**

298. **E 43/b**

TALJ—KARPOV
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. ♗b2 a5?! **[14...** ♘b6! **15.** a3 ♘fd7; RR **14...** ♘b6 **15.** ♕b1 ♘fd7 **16.** a3 c5!? **17.** bc5 dc5 **18.** a4 ♕c7!± Kuprejčik—Petrosjan A., SSSR 1973] 15. ♗d3! c6 16. a3 ♘b6 17. ♖c1 ed4 18. ♘d4 ♘fd7 19. ♘2b3 ♘e5! 20. ♘a5 ♖a5! 21. ba5 ♘bc4 22. ♖c2 ♕a5 23. ♗f1 **[23.**

♗c1 ♘d3 **24.** ♕d3 d5 **25.** ♖ce2 c5 **26.** ♘b3±] ♘b2 24. ♖b2 ♕c3 25. ♖b3 ♕a5 26. ♕b1 ♕a7 27. ♖d1 ♘d7 28. ♘f5 ♖e6 29. ♘d4 ♖e8

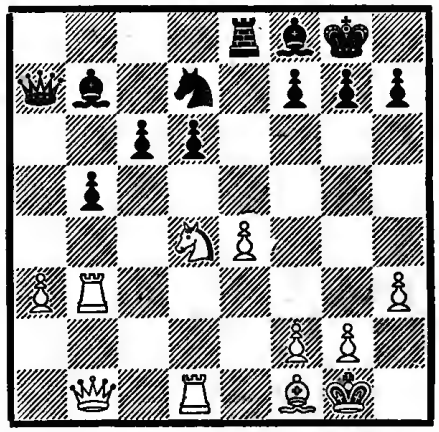

30. ♗b5! cb5 **31.** ♘b5 ♕c5 **32.** ♘d6 ♗d6 **33.** ♖b7 ♘f6 34. ♕b3 ♗c7?! [⌓ **34...** ♖e6!=] 35. ♕b5! ♕c2 **36.** ♕b1! ♕b1 37. ♖db1 ♗d6 38. a4 ♖e4 39. ♖d1 [**39.** a5!±] ♘e8 40. a5 ♔f8 41. a6 ♖a4 42. ♖a7! g5! 43. ♖a8 ♗e5 44. g3? [**44.** f4! ♖f4 **45.** ♖dd8 ♗d4 **46.** ♔h2 ♖e4 **47.** a7 ♗a7 **48.** ♖a7±] ♔e7 45. ♖e1 f6 46. a7 ♘c7 47. ♖h8 ♖a7 **1/2 : 1/2 [Kotov]**

299. **E 43/b**

TALJ—GLIGORIĆ
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 c5 13. ♘f1 ♖e8 14. ♘g3 ♗f8! [**14...** g6 **15.** ♗h6 ♗f8 **16.** ♕d2±] 15. d5 g6 16. b3 ♘b6 17. ♗e3 [**17.** ♕e2] ♗c8 18. a4 ba4 19. ba4 ♘c4 20. ♗g5 ♗g7 [**20...** h6] 21. ♕e2 ♘a5 22. ♕d2! ♖b8 [**22...** ♘c4 **23.** ♕c1±] 23. ♖eb1 ♖b1 24. ♖b1 ♗d7? [**24...** ♖e7△ **25...** ♖b7±] 25. c4!± ♘c4? [**25...** h6 **26.** ♗h6 ♘c4] 26. ♕d3! ♘a5 27. ♕a6 ♗c8 28. ♕a7 ♖e7 29. ♕a8 ♕c7 30. ♘d2! [△ **31.** ♖b5 ♘b7 **32.** ♘c4+—] c4 31. ♗e3 ♘d7 32. ♖b5 +— ♘b7 33. a5 c3 34. ♘b3 ♖e8 35. a6 ♘c5 36. a7 [**36.** ♘c5!+—] ♘b7 37. ♘e2 ♖f8 38. ♘ec1 f5 39. f3 ♗f6? 40. ef5 ♔g7 41. fg6 hg6 42. ♘d3 [△ **43.** ♖b4-g4; **43.** ♘b4-c6, ♕b8] ♗h4 **1 : 0 [Gligorić]**

300. **E 43/b**

KARPOV—GLIGORIĆ
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 c5 [**12...** ♖e8] 13. d5 [**13.** b3; **13.** ♘f1] ♘e8! N [**13...** ♖e8] 14. ♘f1 g6 15. ♗h6 ♘g7 16. ♘e3 ♘f6 17. a4 ♔h8 18. b3 [△ **19.** ♗d3] ♖b8 19. ♕e2 ♗c8 20. ab5 ab5 21. ♖a7 ♘g8 22. ♗g7 ♔g7 23. ♖ea1 ♘f6 24. ♗d3 ♗d7 25. ♕a2 ♘e8? [**25...** ♕b6!=] 26. ♕a6 ♖b6?! [**26...** ♘c7? **27.** ♕a5 ♖a8 **28.** ♖a8 ♕a8 **29.** ♕c7! ♕a1 **30.** ♔h2 ♖d8 **31.** ♗b5 ♗b5 **32.** ♕e7 ♖d7 **33.** ♕h4 f6 **34.** c4 ♗a6 **35.** g4±] 27. ♕a5 ♘f6± 28. ♘g4 ♖b8 29. ♘f6 ♗f6 30. ♕c7 ♕c7 31. ♖c7 ♖fd8 32. ♖aa7 ♗e8 33. ♖ab7 [△ **34.** ♗b5 ♗b5 **35.** ♖f7] ♔g8 34. g4 h6 35. h4 ♖b7 36. ♖b7 c4 37. bc4 bc4 38. ♗e2! [**38.** ♗c4 ♗d7!] ♖a8 39. ♗c4 ♗a4 40. ♗b3 ♗b3 41. ♖b3 ♖c8 42. ♔g2 [**42.** h5 ♗d8 **43.** ♖a3 ♔g7 **44.** ♔f1 gh5 **45.** gh5 f5 **46.** ef5 ♔f6 **47.** ♘d2 ♔f5 **48.** f3 e4! **49.** ♘e4! ♔e5 **50.** ♖a6 ♔d5 **51.** ♖d6 ♔e5 **52.** ♖h6 ♗a5 **53.** ♖g6 ♗c3 **54.** ♘c3 ♖c3 **55.** ♔g2 ♔f5 **56.** ♖g4! +—] h5 [**42...** ♗e7 **43.** ♔g3△ **44.** ♘d2+—] 43. gh5 gh5 44. ♖b6 [△ **45.** ♖c6] ♖c3 45. ♖d6 ♔g7 46. ♖c6 ♖d3 47. ♖c7 ♔g6? [**47...** ♖a3] 48. ♖c8!+— [△ **49.** ♖e8] ♗g7 49. ♖c6 ♔h7 [**49...** f6 **50.** ♘e5] 50. ♘g5 ♔g8 51. ♖c8 ♗f8 52. ♖c7 f6 53. ♘e6 ♗h6 54. ♖d7 ♖d2 55. ♔f1 ♖d1 56. ♔e2 ♖d2 57. ♔e1 ♖c2 58. d6 ♖c1 59. ♔e2 ♖c2 60. ♔f1 ♖c6 61. ♔g2 ♖b6 62. ♘c7 ♖b7 63. ♘d5 [**63...** ♖d7 **64.** ♘f6 ♔f7 **65.** ♘d7 ♔e6 **66.** ♘e5!] **1 : 0 [Gligorić]**

301. **E 43/b**

BYRNE R.—TUKMAKOV
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. ♗b2 ♘b6! **[14... a5 15.** ♗d3 c6 Talj—Karpov, Lenjingrad 1973**]** 15. a3 ♘fd7 16. ♖c1 g6 17. ♗b1 ♗h6 18. ♖c2 a5 19. c4? **[⌓ 19.** ba5 ♖a5 **20.** c4 bc4 **21.** ♘c4 ♘c4 **22.** ♖c4± **]** ab4 20. ab4 ed4 21. ♗d4 bc4 22. ♗a2 ♖a4 23. ♕b1! ♕a8!∓ 24. ♘c4 ♖e4 25. ♘e3 c5 26. bc5 dc5 27. ♗c3 ♘d5 28. ♘d5 ♗d5 29. ♗d5 ♕d5 30. ♖d1 ♕e6 31. ♖b2 ♖a8? **[⌓ 31...** f5∓**]** 32. ♖d7 ♖e8 33. ♖d1 ♗f4 34. ♖b6 ♕c4 35. ♕b3 ♕e2 36. ♖b7 c4 37. ♕b1 ♗e3 38. ♖f1 ♗c5 39. ♖b8 h6 40. ♖e8 ♖e8 41. ♕b5 **1 : 0 [Kotov]**

302. **E 43/b**

TUKMAKOV—KARPOV
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. c4 **[⌓ 11.** ♘bd2 ♗b7 **12.** ♗c2 ♖e8 **13.** b4 Talj—Karpov, Byrne R.—Tukmakov, Lenjingrad 1973**]** c6 12. ♗g5 h6 13. ♗h4 ♘h5! 14. ♗e7 ♕e7 15. cb5 ab5 16. ♘c3 b4 17. ♘b1 ♘f4∓ 18. ♘bd2 ed4 19. ♘d4 ♘e5 20. ♘2f3 ♕f6 21. ♘e5 de5! 22. ♘f5 **[22.** ♘e2 ♖d8 **23.** ♕c2 ♕g5 **24.** ♘f4 ef4 **25.** ♔h2 f3∓**]** ♗f5 23. ef5 ♖ad8 24. ♕f3 ♖d2∓ 25. ♖e3 ♖b2 26. ♖ae1 ♖e8 27. ♖e4 ♘d5 28. ♕g3 ♘c3 29. ♖b4 **[29.** ♖e5? ♘e2!**]** ♘e2 30. ♖e2 ♖e2 31. ♖b7? **[⌓ 31.** ♕g6! ♔f8 **32.** ♕h7; **31.** ♕g6! ♖f8 **32.** ♖b7**]** ♖e7 32. ♖b8 ♔h7 33. ♔f1 ♖d2 **0 : 1 [Kotov]**

303. **E 45/b**

KUPREJČIK—ROMANIŠIN
SSSR 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘a5 10. ♗c2 c5 11. d4 ♘d7 12. ♘bd2 cd4 13. cd4 ♘c6 14. ♘f1 **[14.** a4 — I-№-13/327**]** ed4 15. ♘d4 ♘d4 16. ♕d4 ♘e5= 17. ♕d1 ♗f6 18. ♖b1 ♗b7 19. ♘e3 ♖c8 20. b3 ♘g6 21. ♖e2 ♗c3 22. ♘d5 ♗d5 23. ♕d5 ♗e5 24. g3? **[24.** ♗e3!**]** ♕d7 25. ♔g2 **[25.** ♔h2 h5∓**]** ♖c3! **[△ 26...** ♘h4!**]** 26. ♗e3 ♖fc8 27. ♕d1 h5!∓ 28. ♗d3 h4 29. f4 ♗f6 30. g4 ♗d4! 31. ♔f3□ **[31.** ♗d4? ♖d3 **32.** ♕d3 ♘f4—+**]** ♗e3 32. ♖e3 ♕e7! **[△ 33...** ♘f4! **34.** ♔f4 ♕f6#**]**

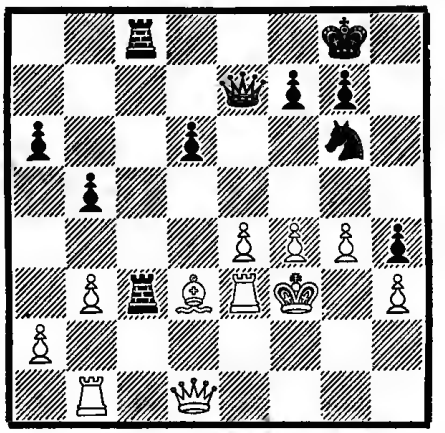

33. g5 d5! 34. ♕f1 d4!—+ 35. ♖ee1 ♖d3 36. ♕d3 ♖c3 37. ♖bd1 ♕d7 38. e5 ♕f5 **0 : 1 [Kotov]**

304. **E 50/a**

OZSVATH—VARNUSZ
Hungary 1973

1. e4 c5 2. b4?! cb4 3. d4 d5 4. ed5 ♘f6! N 5. ♗b5 ♗d7 6. ♗c4 ♗g4 7. f3 ♗f5 8. a3 ♘d5 9. ab4 ♘b4 10. ♘a3 e6 11. ♘e2 ♗e7 12. 0—0 0—0 13. c3 ♘d5 14. ♗b3 **[△ 15.** c4**]** ♘c6 15. ♘c2! ♖c8 16. ♘e3 ♘e3 17. ♗e3 ♘a5! **[17...** a6 **18.** d5!∞**]** 18. ♗a2 a6 19. ♗f2 ♘c4 20. ♘g3 ♗g6 21. ♕e2 **[21.** ♕a4 ♘b6 **22.** ♕b3 ♗d3!**]** ♘b6 22. c4 ♗f6 23. ♖fd1

♘a4! 24. ♕d2 **[24.** ♖ac1 b5! **25.** c5? b4!; **25.** ♗b3 ♕a5! **26.** ♖a1 ♕b4**]** b5 25. ♕b4 **[25.** ♗b3? ♘c5! **26.** ♗a2 ♘d3!; **26.** ♗c2 ♗c2 **27.** ♕c2 ♘a4**]** a5! 26. ♕a3 **[26.** ♕b3 ♖c4 **27.** ♕b5 ♖b4!**]** ♗c2! 27. ♖d2 b4! 28. ♕e3 ♗g6 29. ♘e2 ♘b6 30. c5? **[30.** ♖c1△ **31.** d5**]** ♘d5 31. ♗d5 ed5 32. ♖da2 ♖e8 33. ♕b3

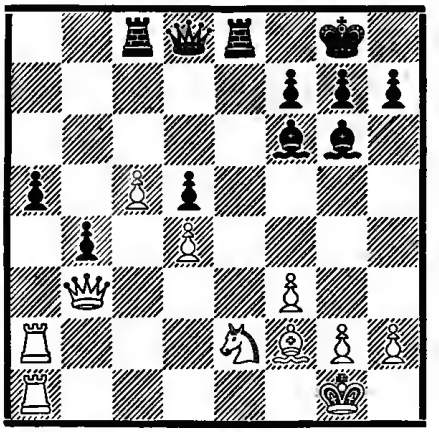

33... ♖c5! 34. dc5 ♗a1 35. ♘f4 **[35.** ♖a1 ♖e2 **36.** c6 ♖c2 **37.** ♖d1 h6; **36.** ♖c1 ♕g5! **37.** ♖d1 h6 **38.** ♕d5 ♕d5 **39.** ♖d5 b3!**]** ♗c3 36. ♘d5 ♖e5! 37. ♘f4 **[37.** ♘b6 ♗d4; **37.** ♘c3 bc3△ **38...** c2 **39.** ♖c2 ♕d1−+**]** ♗d4! **[**△ **38...** ♖e1#**]** 38. ♘e2 ♗f2 39. ♔f2 ♖c5 40. ♕e3 ♖c8 41. ♘d4 h6 42. g3 ♖c3 43. ♕e5 f6 44. ♕f4 b3 45. ♖d2 ♕b6 46. ♖b2 ♖d3 **0 : 1 [Florian]**

305. **E 50/a**

CZERNIAK—TATAI

Netanya 1973

1. e4 c5 2. b3!? ♘c6 3. ♗b2 e6 4. ♘f3 ♘f6 5. ♘c3 **[**⌓ **5.** e5 ♘d5 **6.** c4 ♘c7 **7.** ♘c3 ♗e7 **8.** ♘e4**]** d6 6. g3 ♗e7 7. ♗g2 0—0 8. d4 cd4 9. ♘d4 ♗d7 10. 0—0 ♘d4 11. ♕d4 ♕c7 12. a4 a6 13. ♕d3 ♖ac8 14. ♖ac1 ♖fd8 15. f4? b5!∓ 16. ab5 ab5 17. f5 **[17.** ♘b5? ♕b6 **18.** ♘d4 e5−+**]** e5 18. ♘d1 b4 19. c4 bc3 20. ♖c3 ♕b6 21. ♕e3 ♕b4 22. ♘f2 ♖c3 23. ♕c3 ♖b8 24. ♕b4? **[**⌓ **24.** ♖c1 ♕b3 **25.** ♕b3 ♖b3 **26.** ♗c3∓**]** ♖b4 25. ♖a1 ♖b3 26. ♖a8 ♗f8−+ 27. ♖a2 g6 28. g4 ♗h6 29. h4 ♗e3 30. ♗f3 **[30.** g5!? ♘g4?? **31.** ♖a8 ♔g7 **32.** f6+−; **30...** ♗f2! **31.** ♔f2 ♘g4 **32.** ♔e2 gf5−+**]** ♗c6 31. ♔g2 gf5 32. gf5 ♗f2 33. ♔f2 ♗e4 34. ♗e2 ♗d5!? **[34...** ♗f5**]** 35. ♗c1 ♖h3 36. ♖a4 ♘e4 37. ♔g2 ♖c3 38. ♖a1 ♖c2 39. ♔f3 ♘c3 40. ♔e3 ♖e2 41. ♔d3 ♖a2 **0 : 1 [Tatai]**

306. **E 51/a**

SMISLOV—LARSEN

Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘c3 e6 3. ♕e2 ♘c6 4. ♘f3 ♘ge7! 5. g3 d5 6. ♗g2 d4 7. ♘d1 **[7.** ♘b1!?△ d3, ♘bd2**]** e5 8. 0—0 f6 9. b3? **[9.** ♘e1! ♗e6 **10.** ♗h3! ♗h3 **11.** ♕h5∞**]** ♗g4!∓ 10. ♘b2 ♕d7 11. a4 g5 12. h3 ♗e6 **[12...** ♗h3? **13.** ♘e5**]** 13. h4 h6 14. ♘d3 **[14.** ♘c4 ♗g4△ gh4, ♘g6−+**]** ♘c8 15. ♘h2 ♖g8 16. f4 **[**⌓ **16.** hg5 hg5 **17.** f3△ ♘g4**]** gf4 17. gf4 ♕g7 18. f5 ♗f7 19. ♔h1 ♘d6 20. ♖g1 **[20.** ♘c5 ♘f5**]** c4 21. bc4 ♘c4 22. ♗b2 0—0—0 23. ♗f3 ♕h7 24. ♖g8 ♕g8 25. ♖g1 ♕h7 26. ♗c1 h5 27. ♘b2 ♘b6 28. ♕b5 ♘d7 29. ♘d3 ♗d6 30. a5 a6 31. ♕a4 ♖g8 32. ♗a3 ♖g1 33. ♔g1 ♗a3 34. ♕a3 ♕h6 35. ♘f1 ♗c4 36. ♔f2 ♗d3 37. ♕d3 ♕f4+− 38. ♘g3 ♕h4 39. ♗h5 ♘c5 40. ♕a3 **[40.** ♕f3 ♘a5−+**]** ♘e4 **0 : 1 [Bukić]**

307. **E 51/a**

PŘIBYL—NEJ

Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘c3 e6 3. f4 d5 4. ♘f3 de4 **[4...** ♘f6!?**]** 5. ♘e4 ♘c6 6. ♗b5 ♗d7 7. 0—0 ♘h6 **[7...** a6!**]** 8. b3 ♘f5 9. ♗b2 ♗e7 10. g4!? ♘fd4 11. ♘d4 ♘d4 12. ♗d3 ♗c6 **[12...** h5!; **12...** f5!?**]** 13. f5 ♕d7 **[13...** ef5 **14.** gf5 ♕d7 **15.** ♕h5∞**]** 14. fe6 ♘e6 15. ♕f3 0—0—0 **[15...** 0—0 **16.** ♕f5!**]** 16. ♖ae1 **[16.** ♕f7? ♘g5!**]** ♖hf8 **[16...** h5! **17.** gh5 ♘g5 **18.** ♕f5 ♖h5∓**]** 17. ♕g3 h5 18. ♗c4 ♗e4? **[18...** hg4! **19.** ♕g4 ♘g5

20. ♕d7 ♖d7∓; **19...** ♘d4!?] 19. ♖e4 ♘g5 20. ♗b5! ♕d6 **[20...** ♕b5 **21.** ♖e7±] 21. ♕d6 ♗d6 22. ♖a4!± hg4 23. ♖g4 ♗e7 24. h4 ♘e6 25. ♗c4 ♘d4 26. ♖g7 ♗h4 27. ♖ff7 ♘f3 28. ♔g2 ♖f7 29. ♗f7 ♘g5 **[29...** ♘d2 **30.** ♗e5!] 30. d3 ♖f8 **[30...** ♘f7! **31.** ♖f7 ♖d7±] 31. ♖g8 **[31.** ♗d5! ♖f2 **32.** ♔g1 ♖c2? **33.** ♗b7; **32...** ♘h3 **33.** ♔h1 ♖c2 **34.** ♗e6 ♔d8 **35.** ♗e5 ♘f2 **36.** ♔g1 ♘d3 **37.** ♗d6+−] ♖g8 32. ♗g8 ♔d7 33. ♗d5 b6 34. ♗e5 **[34.** ♗f6 ♘f3!] ♘e6 35. ♗e6? **[35.** c3±] ♔e6 36. ♗b8 ♔d7 37. ♔f3 **[37.** ♗a7 ♔c7!=] ♔c6 38. ♔e4 a6 39. c3 ♔b7 40. ♗e5 ♔c6 41. d4 cd4 42. cd4 b5 43. ♗f4 ♗f6 **1/2 : 1/2 [Keres]**

308. **E 51/c**

PADEVSKI—VELIMIROVIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘c3 ♘c6 3. g3 g6 4. ♗g2 ♗g7 5. d3 d6 6. ♘h3 h5?! 7. f3! e5 **[RR 7...** h4 **8.** g4 e5 **9.** 0—0 ♘ge7 **10.** f4 f5= Novak—Ozsvath, SSSR 1972] 8. ♗e3 ♘d4 9. ♘d5?! **[9.** ♘f2!?] ♗e6 10. 0—0 ♘e7 11. ♘e7 ♕e7= 12. c3 ♘c6 13. ♕d2 h4 14. g4 ♖d8 **[14...** f5!?] 15. ♘f2 d5 16. ed5 ♗d5 17. ♖ae1 f5 18. ♗g5 ♗f6 19. ♗f6 ♕f6 20. ♕e3 ♕e7 21. f4± ♗g2 22. ♔g2 ♖d5! 23. ♔h1 ♔d8 24. gf5 gf5 25. ♕h3 ♕d7 26. c4 ♖d4 27. fe5⩲ ♘b4 28. ♖e3 ♖e8 29. a3 ♘c6 30. ♖fe1 ♖f4 31. ♕g2 ♔c7 32. ♘h3 ♖g4 33. ♕d5 b6= 34. ♕d6 ♔c8 35. ♕d7 ♔d7 36. ♘f2 ♖f4 37. ♘h3 ♖g4 38. ♘f2 **[38.** ♖f1 ♖e5 **39.** ♖e5 ♘e5 40. ♖f5 ♔e6 **41.** ♖f4 ♖f4 42. ♘f4 ♔f5∓] ♖g6 39. ♖f3 ♘d4 40. ♖f4 ♖eg8 41. ♘h3 ♖g2?! 42. e6 ♔e7 43. ♖ff1!± ♖b2 44. ♘f4 ♔d6 45. e7 ♖e8 46. ♘d5 b5 47. ♖e3 b4? **[47...** ♖b3!! **48.** ♖fe1 bc4 **49.** ♘f6 ♖e7 **50.** ♖e7 cd3 **51.** ♖d7 ♔c6 **52.** ♖d1 h3∞] 48. ♖g1 ba3 49. ♖g6 ♔d7 50. ♘f6 ♔c8 51. ♘e8 a2 52. ♘d6 ♔c7 53. ♖g1 ♖b1 54. ♖ee1 **1 : 0 [Padevski]**

309. **E 52/b**

SVEŠNIKOV—ŠTEJN
SSSR 1973

1. e4 c5 2. c3 d5 **[2...** ♘f6 **3.** e5 ♘d5 **4.** d4 cd4 **5.** ♕d4 e6 **6.** ♘f3 ♘c6 7. ♕e4 f5!?] 3. ed5 ♕d5 4. d4 e6 5. ♘f3 ♘c6 6. ♗d3 **[6.** ♘a3! cd4 7. ♘b5 ♕d8 **8.** ♘bd4±; **6...** ♕d8 7. ♘c2±] ♘f6 7. 0—0 ♗e7 8. ♗g5? **[8.** ♗e3 cd4 **9.** cd4 0—0 **10.** ♘c3 ♕d6!?] cd4!∓ 9. ♕e2 **[9.** cd4 ♘d4] h6 10. ♗h4 0—0 11. ♖d1 e5! 12. ♗c4 ♕d6 13. h3 ♗f5 14. ♗g3 ♘e4 15. ♗h2 ♕g6 16. ♘e5 ♘e5 17. ♗e5 ♗h3 **[17...** ♗h4!? **18.** cd4 ♗h3 **19.** f3 ♗f2—+; **19.** ♕f3 ♘g5 **20.** ♕e2 ♖ae8—+] 18. f3 dc3 19. ♘c3 ♗c5 20. ♗d4 ♘c3 21. bc3 ♖ac8 22. g4 h5!—+ 23. ♗d3 ♕g5 24. ♔h2 hg4 25. ♕e5 ♕e5 26. ♗e5 ♖fe8 27. ♗f5 ♖c6 28. f4 ♖h6 29. ♗d7 ♗f2 **0 : 1 [Gufeljd]**

310. **E 52/b**

SVEŠNIKOV—GUFELJD
SSSR 1973

1. e4 c5 2. c3 e6 **[2...** d5 **3.** ed5 ♕d5 **4.** d4 ♘f6; **2...** ♘f6 3. e5 ♘d5 **4.** d4∞] 3. d4 d5 4. ed5 ed5 **[4...** ♕d5!?] 5. ♘f3 ♘c6 6. ♗b5 ♗d6 7. ♗e3 cd4 **[7...** c4!? **8.** b3 cb3 **9.** ab3 ♘e7 **10.** 0—0 0—0 ∞] 8. ♗d4!? **[8.** ♘d4 ♘e7=] ♘f6 9. 0—0 0—0 10. ♗f6!? ♕f6 11. ♕d5 ♗f5? **[11...** ♗f4!; **11...** ♖d8!?] 12. ♗c6!± bc6 13. ♕d4 ♕g6 **[13...** ♕h6 **14.** ♕h4] 14. ♘bd2 **[14.** ♘h4 ♕h6 **15.** ♖fd1 ♗c2!] ♖ad8 15. ♕h4 ♗c7 16. ♖fe1 ♖d5? **[16...** ♖d3±] 17. ♘c4± ♗c8 18. ♘ce5 ♗e5 **[18...** ♕d6 **19.** c4+−] 19. ♘e5 ♕d6 20. ♘f3 c5 21. ♕e7+− ♕b6 22. b3 ♗b7 23. ♘e5 ♖dd8 24. ♖ad1 ♖de8 25. ♕d6 ♕a5 26. ♘d7 ♕c3 27. ♖e3 ♕c2 28. ♖de1 ♖d8 29. ♕c7 ♕d2 30. ♘f8 ♕d5 31. f3 ♖f8 32. ♖e8 ♕d4 33. ♔h1 **1 : 0 [Gufeljd]**

311. **E 52/c**

SVEŠNIKOV—PALATNIK
SSSR 1973

1. e4 c5 2. c3 ♘f6 3. e5 ♘d5 4. d4 cd4 5. cd4 d6 6. ♘f3 ♘c6 7. ♗c4 ♘b6 8. ♗b5 d5 9. ♘c3 ♗g4 10. h3 ♗f3 **[10... ♗h5 11.** g4 **♗g6 12.** e6! fe6 **13.** ♗f4± **]** 11. ♕f3 e6 12. 0—0 ♗e7 13. ♕g3 ♔f8 14. ♘e2± ♖c8 15. ♗f4 h5 16. ♖fc1! **[**△ ♖c1—c3—f3**]** g6 17. ♖c3 ♘a5 18. ♖f3! ♗h4 19. ♕h2 ♘ac4! **[19...** a6 **20.** ♗d3!**]** 20. b3 a6 21. bc4 dc4 **[21...** ab5 **22.** c5! ♘c4 **23.** ♗c1△ **24.** ♖ab1±**]** 22. d5! ♘d5 **[22...** ed5 **23.** e6±; **22...** ♕d5 **23.** ♗e3 ♕b5 **24.** ♗b6 ♕b6 **25.** ♕f4±**]** 23. ♗a4 ♔g7 24. ♗d2 b5 25. ♗c2 ♖f8 26. ♘c3! ♘b4 27. ♕f4 ♘c2 28. ♕h6 ♔g8 29. ♘e4! +— ♘d4 30. ♖f6! ♘f5 31. ♖f5! ef5 32. ♘g5 ♗g5 33. ♗g5 ♕g5 **[33...** f6 **34.** ♕g6 ♔h8 **35.** ♕h5 ♔g8 **36.** ♕g6 ♔h8 **37.** ♗f6 ♖f6 **38.** ef6+—**]** 34. ♕g5 ♖fe8 35. ♕e3 c3 36 ♖c1 c2 37. ♕e2 ♖c5 38. ♖c2 ♖ee5 39. ♕d2 ♖c2 40. ♕c2 ♖e6 41. ♔h2 ♔g7 42. ♕c3 ♔h7 43. ♔g3 **1 : 0 [Kotov]**

312. **E 52/c**

MARIĆ—COULON
Strasbourg 1973

1. e4 c5 2. c3 ♘f6 3. e5 ♘d5 4. d4 cd4 5. ♕d4 e6 6. ♗c4 ♘c6 7. ♕e4 ♘b6 8. ♗b3 d6 9. ed6 ♗d6 10. ♘f3 ♘d7!? 11. 0—0 ♘c5 12. ♕g4! ♘b3 **[12...** 0—0? **13.** ♗h6 ♕f6 **14.** ♗g5 ♕f5 (**14...** ♕g6 **15.** ♘h4 ♕d3 **16.** ♖d1+—) **15.** ♕f5 ef5 **16.** ♖d1±**]** 13. ♕g7 ♘a1 14. ♕h8 ♔d7 15. ♕h7 ♕f6 16. ♖d1+— ♔c7 17. ♘bd2 e5 **[17...** ♕g6 **18.** ♕g6 fg6 **19.** ♘c4! ♗e7 **20.** ♗f4+—**]** 18. ♘e4 ♕f5 19. ♕f5 ♗f5 20. ♘d6 ♖d8 21. ♘b5 ♔b6 22. ♖d8 ♘d8 23. ♘a3 **1 : 0 [Marić]**

313. **E 53/a**

PUC—QUINTEROS
Ljubljana—Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♕c7!? 3. ♘c3 **[3.** c4 e5=; **3.** d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6! **6.** f4 b5! 7. e5 b4 **8.** ♘cb5 ab5 **9.** ef6 gf6 **10.** ♘b5 ♕c6 **11.** ♕d5 ♘a6 **12.** ♕c6 dc6 **13.** ♘d4 ♗d7 **14.** ♗d2 e5= — I-№-10/391**]** a6 4. a4 **[**⌓ **4.** d4**]** e6 5. ♗c4 **[5.** d4 cd4 **6.** ♘d4 ♗b4!**]** ♘c6 6. 0—0 ♗d6! 7. d3 ♘ge7 8. ♗e3 b6 9. ♔h1 0—0= 10. ♕e2 ♗b7 11. ♖ae1 ♘g6 12. ♘d1?! f5∓ 13. ♘g5 f4 **[13...** h6 **14.** ♗e6 de6 **15.** ♘e6△ ♘f8∞**]** 14. ♕h5 **[14.** ♗d2 ♖f6∓**]** h6 15. ♕g6 hg6 16. ♗d2 ♕d8? **[16 ..** ♗e7 **17.** e5 ♘d4 **18.** c3 ♘c2∓; **17...** ♘e5 **18.** ♗e6!; **17.** ♗c3 ♘e5 **18.** ♕h5 ♗f6△ ♖ae8, d5∓**]** 17. ♗c3 ♘d4 **[17...** ♘e5? **18.** ♗e6 de6 **19.** ♗e5±**]** 18. f3 ♕f6 19. ♕h5 ♕h6 20. ♕h6 gh6 21. e5 ♗e7 22. ♗d4 cd4 23. c3 ♗c5 24. ♘f2 dc3 25. bc3 ♗c6 26. d4 ♗e7 27. ♗b3 b5 28. ab5 ab5 29. ♖a1 ♖fc8! 30. c4! bc4 31. ♗c4 ♖a1 32. ♖a1 ♗b4!∓ **[32...** ♗f3 **33.** ♗a6! ♖c2 **34.** gf3 ♖f2 **35.** ♗c8=**]** 33. ♗b3 ♗c3 34. ♖c1 **[34.** ♖d1 ♖b8! **35.** ♗c4 ♖b4—+; **35.** ♗c2 ♖b2—+**]** ♗d4—+ 35. ♘g4 ♔g7 36. ♖d1 ♖b8 37. ♖d4 ♖b3 38. h4 ♖f3! 39. gf3 **[39.** ♖d7 ♗d7 **40.** gf3 ♗c6 **41.** ♔g2 gh4—+**]** ♗f3 40. ♔g1 ♗g4 41. hg5 hg5 42. ♖d7 ♔g6 43. ♔f2 ♔f5 44. ♖g7 ♗d1 45. ♔e1 ♗f3 **0 : 1 [Quinteros]**

314. **E 53/a**

HECHT—VELIMIROVIĆ
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 b6?! 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♗b7 5. ♘c3 e6? **[5...** ♘c6; **5...** a6**]** 6. ♘db5!± d6? **[6...** a6 7. ♘d6 ♗d6 **8.** ♕d6 ♘c6 **9.** ♗e3±; **6...** d5 7. ♗f4 +—; **6...** ♘f6 **7.** ♗f4+—**]** 7. ♗f4 e5 8. ♘d5!+— ♘a6 **[8...** ef4 **9.** ♘bc7 ♔d7 **10.** ♕g4+—; **8...** ♗d5 **9.** ♕d5 ♘a6 **10.** ♗c4+—**]** 9. ♗e3 ♗e7 10. ♗c4 ♘f6 **[10...** ♖c8 **11.** ♕d3△ ♘a7, 0—0—0**]** 11. ♘f6 gf6 12. ♕h5 0—0

[12... d5] 13. ♘c3! ♘c5 14. ♗h6 **[14.** ♗c5+−] ♘e6 **[14...** ♘e4 **15.** ♗d3! +−] 15. 0−0−0 ♕c8 **[15...** ♘f4 **16.** ♗f4 ef4 **17.** ♖d3 ♗c8 **18.** g4+−] 16. ♗e6 fe6 **[16...** ♕e6 **17.** ♖d3 ♔h8 **18.** ♖h3 ♖g8 **19.** ♗f8 ♕h3 **20.** ♕h3 ♗f8 **21.** ♕d7+−] 17. ♖d3 **[17...** ♔h8 **18.** ♖h3 **(18.** ♗g7) ♖g8 **19.** ♗f8] **1 : 0 [Hecht]**

315. **E 53/a**

POLUGAJEVSKI—LJUBOJEVIĆ
Hilversum 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 b6!? 3. ♘c3 ♗b7 4. e4 d6 5. d4 cd4 6. ♘d4 ♘f6 7. f3 e6 8. ♗e2 ♗e7 9. 0−0 0−0 10. ♗e3 ♘bd7 11. ♖c1 ♖e8 12. ♕d2 a6 13. ♖fd1 ♖ac8 14. ♗f1 ♖c7 15. ♕f2 ♕b8 16. ♘b3 ♗c6 [△ b5] 17. ♗f4 ♖cc8 18. ♔h1 ♖cd8 19. ♖d2 ♘c5 20. ♘d4 ♗a8 21. ♗e3 ♖c8! 22. ♖dc2 g6 23. b4!? ♘cd7 24. ♘b3 d5!!

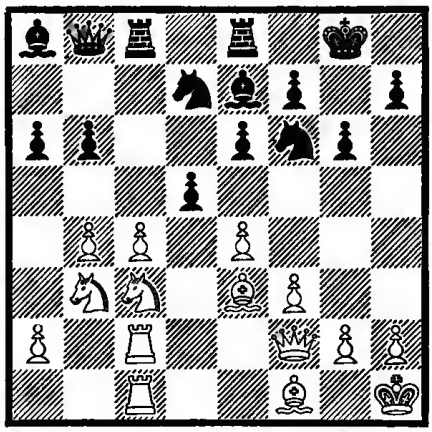

25. cd5 ed5 26. ♗a6 ♖cd8 27. ed5 ♗d6!⩲ 28. ♘d2⊕ ♗h2 29. ♘f1 ♗d6 30. ♘b5 ♘d5 31. ♗g5 f6 32. ♗d2? **[32.** ♘d6] ♗b4 33. ♘c3 ♗c5?! **[33...** ♘c3 **34.** ♗c3 ♗c3 **35.** ♖c3 ♘c5−+] 34. ♕h4 ♘b4 35. ♗c4 ♔h8 36. ♖b2 ♖e5 37. ♘g3 ♖de8 38. ♘ce4 ♗e4 39. fe4 ♘c6⊕ 40. ♗f4 ♕d8∓ 41. ♗e5 ♘de5 42. ♖d2 ♕e7 43. ♘f1! ♘c4 44. ♖c4 ♘e5 45. ♖c1 h5! 46. ♖cd1 ♕e6 47. ♘h2 ♔g7 48. ♕g3 ♖e7 49. ♖d5 ♖a7 50. ♕b3 ♘g4 51. ♘g4 ♕g4 52. ♖d8 ♕h4 53. ♕h3 ♕e4 **[53...** ♕h3 **54.** gh3 ♖a2 **55.** ♖1d7 ♔h6 **56.** h4=] 54. ♖1d7 ♖d7 55. ♕d7 ♔h6 56. ♕d2 ♗e3 57. ♕e1 f5 58. a3 f4 59. ♕b4 ♕e5 60. ♕f8 ♔g5 61. ♖d1= ♔h4 62. ♕c8 ♕b2 63. a4 ♕e2 64. ♕d7 ♕c2 65. ♔h2 ♗f2 66. ♖d5 ♗g3 67. ♔h1 ♕c1 68. ♖d1 ♕e3 69. ♕h3 ♔g5 70. ♕c8 ♔h4 71. ♕h3 ♔g5 72. ♕c8 ♕b3 73. ♕d8 ♔g4 74. ♕d3 ♕d3 75. ♖d3 ♗f2 76. ♖d5 **1/2 : 1/2 [Ivkov]**

316. **E 53/b**

ADORJAN—SAX
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 g6 3. d4 cd4 4. ♕d4!? ♘f6 5. e5 ♘c6 6. ♕a4 ♘d5 7. ♕e4 ♘db4 **[7...** ♘c7 **8.** ♘c3 ♗g7 **9.** h4 h5 **10.** ♗f4±] 8. ♗b5! N **[8.** a3 d5 **9.** ♕e2 ♘a6 **10.** b4 ♘c7] ♕a5 **[8...** d5?? **9.** ♕b4+−] 9. ♘c3 d5 10. ♕e2 ♗g4 11. 0−0 0−0−0 **[11...** a6 **12.** ♗a4 b5 **13.** a3+−] 12. a3!± ♗f3?! **[12...** ♘d4 **13.** ♘d4!? ♗e2 **14.** ab4 ♕a1 **15.** ♗e2 ♗h6 **16.** ♗h6 ♕b2 **17.** ♗d2 ♕b4 **18.** ♘b3∓] 13. ♕f3 ♘e5!? **[13...** ♘c2 **14.** ♗c6 bc6 **15.** ♖b1 ♘d4 **16.** ♕f7±] 14. ♕h3! e6 **[14...** ♘d7 **15.** ab4 ♕a1 **16.** ♘d5+−] 15. ab4! ♕a1 16. ♗f4 ♕f1 **[16...** ♕b2 **17.** ♗e5 ♖g8 **18.** ♕h7+−] 17. ♗f1 ♗g7 18. ♘b5 **1 : 0 [Adorjan]**

317. **E 53/b**

VELIMIROVIĆ—FORINTOS
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 g6 3. d4 ♗g7 4. dc5! ♕a5 5. ♘c3 ♘f6 **[5...** ♗c3 **6.** bc3 ♕c3 **7.** ♕d2! ♕a1 **8.** c3⩱; **5...** ♕c5 **6.** ♘d5!±] 6. ♘d2! ♕c5 7. ♘c4 ♕c6! **[7...** d6 **8.** ♗e3 ♕c7 **9.** e5! de5 **10.** ♘b5 ♕d8 **11.** ♕d8 ♔d8 **12.** 0−0−0△ ♘e5±; **7...** 0−0 **8.** ♗e3 ♕c6 **9.** e5 ♘g4 **10.** ♕g4 d5 **11.** ♕d4 dc4 **12.** ♘d5 ♕d7 13 f4 b5 **14.** 0−0−0±] 8. ♘d5 **[8.** e5 ♘e4 **9.** ♘d5 e6!] ♘d5 9. ed5 ♕f6 10. ♗d2 **[10.** d6 0−0∞] 0−0 11. ♗c3 ♕f4 12. ♗g7 ♔g7 13. ♗d3 b5?! **[13...**

d6!? **14.** ♕d2 ♕f6∞] 14. ♘e3 ♕b4 15. ♕d2 ♕b2 16. 0—0 d6 17. ♖ab1 ♕f6 18. f4 ♘d7 19. ♗b5 **[19.** f5! ♕g5 **20.** ♗b5± a) **20...** ♘e5 **21.** ♗c6 ♘c6 **22.** dc6 ♔g8 **23.** ♕d4! ♗f5 **24.** h4! ♕f6 **25.** ♕f6 ef6 **26.** ♘f5 gf5 **27.** c7 △ ♖b7, ♖fb1; b) **20...** ♔g8 **21.** ♕d4!±; c) **20...** ♖b8 **21.** fg6 fg6 **22.** ♗d7±] ♖b8! 20. ♘g4 ♕h4 21. ♗d7 ♖b1 22. ♕c3 f6 23. ♗c8 ♖f1 24. ♔f1 h5 25. ♘f2 ♕f4 26. g3 ♕e5 27. ♕e5 fe5 28. ♗d7⊕ **[28.** ♗a6!?] e4 29. ♔e2 ♔f6 30. ♘e4 ♔e5 31. ♘c3 ♔d4 32. ♘b5 ♔d5 33. ♘a7 ♔c5 34. ♘c8 e5 35. a4 ♖d8= 36. ♗e6 ♖e8 37. ♗d7 ♖d8 38. ♗e6 ♖e8 39. ♗h3 g5 40. ♗f5 ♖f8 41. ♗d7 ♖d8 **[42.** ♗f5 ♖f8 **43.** g4 hg4 **44.** ♗g4 ♖f4 **45.** ♗d7 ♖f7] **1/2 : 1/2**
[Velimirović]

318. **E 54/a**

TOMPA—CUIBUS
Hungary 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. e5 ♘d5 4. ♘c3 e6 5. ♘e4!? **[5.** ♘d5 — I-№-13/339] f5 **[5...** ♘c6 **6.** c4△ **7.** b3] 6. ♘c3 d6 7. ♘d5 ed5 8. d4 ♘c6 9. ed6 ♗d6 10. ♗e2 0—0 11. 0—0 c4!? **[11...** f4!?] 12. b3 c3 13. ♕d3 ♕a5 14. a3 ♗d7? **[14...** f4△ **15...** ♗f5] 15. b4! ♗b4? **[15...** ♘b4 **16.** ♕c3 ♘c6] 16 ♖b1 ♗d6 17. ♖b7 ♕d8 **[17...** ♖ad8 **18.** ♖b5] 18. ♕c3 ♖c8 19. ♕b3! ♗e6 20. ♘g5 ♘d4 21. ♕h3 h6

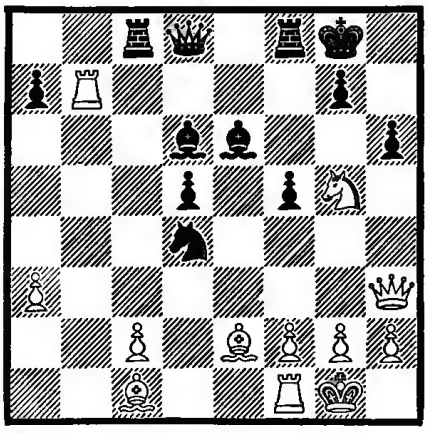

22. ♖g7!! ♔g7 23. ♘e6 ♘e6 24. ♕h6 ♔f7 25. ♗h5 ♔e7 26. ♕h7 ♔f6 27. ♕g6 ♔e7 28. ♕h7 ♔f6 29. ♖e1! ♗h2! 30. ♔h1 **[30.** ♔h2 ♕d6] ♕b6 31. ♕g6 ♔e7 32. ♗g5 ♔d7 33. ♕h7 ♔c6 34. ♖e6 ♗d6 35. ♗f4 ♖fd8 **[35...** ♖cd8 **36.** ♖d6 ♖d6 **37.** ♗d6 ♔d6 **38.** ♕h6 ♔e7 **39.** ♕g7+—] 36. ♗e8! ♔c5 37. ♖d6 **[37.** ♗e3 d4 **38.** ♕f5 ♔c4 **39.** ♕d3 ♔d5 **40.** c4! ♔e6 **41.** ♕g6! ♔e5 **42.** f4#] ♕b1 **[37...** ♖d6 **38.** ♗e3 d4 **39.** ♕f5△ **40.** ♕c8+—] 38. ♔h2 ♖e8 **[38...** ♖d6 **39.** ♗d6 ♔d6 **40.** ♕d7+—] 39. ♕a7 ♔c4 40. ♕a4 ♔c5 **[40...** ♔c3 **41.** ♖c6+—] 41. ♕a5 **1 : 0**
[Florian]

319. **E 54/a**

HAAG—CUIBUS
Hungary 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. ♘c3 d5 4. ed5 ♘d5 5. ♗b5 ♘c6 **[5...** ♗d7 **6.** ♘e5 ♗b5 **7.** ♕f3 f6 **8.** ♘b5! fe5 **9.** ♕d5!±] 6. ♘e4!? N **[6.** ♘e5 ♘c3 **7.** dc3 ♕d1±] ♕b6? **[6...** e6] 7. a4 a6 8. ♗c4 e6 9. 0—0 ♗e7 10. ♖e1 0—0 11. b3 ♕d8 12. ♗b2 ♘a5? **[12...** ♘f6△ ♘d4] 13. d4! ♘c4 14. bc4 ♘f6 15. ♘c5! ♗c5 16. dc5 ♗d7 **[16...** ♕c7 **17.** ♗e5△ **18.** ♗d6] 17. ♘e5 ♕c7 18. ♖a3! ♖fd8? 19. ♘f7! ♔f7 20. ♗f6 ♔f6 **[20...** gf6 **21.** ♕h5 +—] 21 ♖f3 ♔e7 22. ♕d4! **[22...** ♖g8! **23.** ♕h4! ♔e8 **24.** ♕h7 ♔e7 **25.** ♕h4! ♔e8 **26.** ♕h5 ♔d8 27. ♖d1! ♔c8 **28.** ♖f7 ♖d8 **29.** ♖g7△ ♕f7, h4-h5-h6-h7-h8] **1 : 0** **[Florian]**

320. **E 54/a**

SPASKI—PŘIBYL
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. ♘c3 **[3.** e5 ♘d5 **4.** ♘c3] ♘c6 4. d4 d5? **[4...** cd4] 5. ed5 ♘d5 6. ♘d5! ♕d5 7. ♗e3!± cd4 8. ♘d4 ♕a5 **[8...** e5 **9.** ♘b5±] 9. c3! ♘d4 10. b4! N **[10.** ♕d4 e5 **11.** ♕d2 ♗e7±] ♕e5 **[10...** ♕c7 **11.** ♕d4 e5? **12.** ♗b5±] 11. ♕d4 ♕d4 12. ♗d4± f6 13. f4 e6 14. g3 ♗d6 15. 0—0—0

♔e7 16. ♗g2 a5 17. b5+— a4 18. c4 e5 19. fe5 fe5 20. ♖he1 ♗g4 21. ♗e5! ♗d1 22. ♗g7 ♔d7 23. ♖d1 **1 : 0 [Nej]**

321. **E 54/a**

MUHIN—PŘIBYL
Luhačovice 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. e5 ♘d5 4. d4 cd4 5. ♕d4 e6 6. ♗d3 ♘c6 7. ♕e4 f5 **[7... d6 8. 0—0±]** 8. ♕e2! **[8. ef6 ♘f6 9. ♕e2 ♗e7∞]** ♗e7 9. 0—0 0—0 10. ♖d1 ♕c7 11. ♗c4 ♘b6 12. ♗b3 ♘a5 13. ♘c3 a6 14. ♖d4!± ♘b3 15. cb3! d5 16. ed6 ♗d6 17. ♕d1 ♗c5 18. ♗f4 ♕e7 19. ♖d3 ♗d7? **[19... ♗b4 20.** a3 ♗c3 **21.** ♗d6+—; **19...** ♕e8 **20.** ♖c1 ♗d7±**]** 20. b4! ♗b4 21. ♗e3+— ♗c5 **[21... ♘d5 22.** ♖d5!+—**]** 22. ♗c5 ♕c5 23. ♖d7 ♘d7 24. ♕d7 ♕c8 25. ♕d6 ♖d8 26. ♕e5 h6 27. ♖e1 ♖e8 28. h4 ♕c4 29. b3 ♕b4 30. ♖d1 ♖ac8 **[⌓ 30... ♕e7]** 31. ♖d7! ♕c3 32. ♘d4 **1 : 0 [Minev]**

322. **E 55/a**

WESTERINEN—TALJ
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. b3 ♘f6 4. e5 ♘d5 5. ♗b2 ♗e7 6. c4 ♘c7 **[6... ♘b4!]** 7. ♘c3 f6 8. ♘e4 fe5 9. ♘e5 0—0 10. d4! **[10.** ♕g4 ♘e8△ **11...** d6, **12...** e5∓**]** cd4 11. ♕d4 ♗b4 12. ♔d1? **[12.** ♔e2!?; **12.** ♗c3 ♘c6 **13.** ♘c6 ♗c3 **14.** ♕c3 bc6±**]** d6!∓ 13. ♘d3 **[13.** ♘c6 e5—+**]** e5 14. ♕e3 ♗a5! 15. ♕g5 ♕d7∓ 16. ♔c2 ♕c6! 17. f3 ♗f5 18. ♘g3 ♗g6 19. ♖c1 ♘ba6 20. ♗a3 **[20.** a3 ♘c5—+**]** ♘b5—+ 21. ♔b2 ♘a3 22. ♕e3 ♘b4 23. ♔a3 ♗d3 24. ♗d3 ♕a6 **0 : 1 [Keres — Nej]**

323. **E 57/a**

SVEŠNIKOV—GORČAKOV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♗d3 ♕c7 6. 0—0 ♘f6 7. c4 **[RR** 7. ♕e2 d6 **8.** f4 ♘bd7 **9.** c4 N h5?! **10.** ♔h1± Quinteros—Debarnot, Sao Paulo 1972**]** ♗e7 8. b3 N **[8.** ♘c3**]** d6 9. ♗b2 ♗d7 10. ♘c3 ♘c6 11. ♘c6 ♗c6 **[⌓ 11...** bc6±**]** 12. ♖c1! ♕b8 13. ♖e1 ♗d7 **[13... 0—0 14.** ♘d5!**]** 14. f4 0—0 15. e5 ♘e8 16. ♘e4 ♕a7 17. ♔h1± de5 18. fe5 ♗c6 19. ♕h5 g6 20. ♕h6 ♖d8

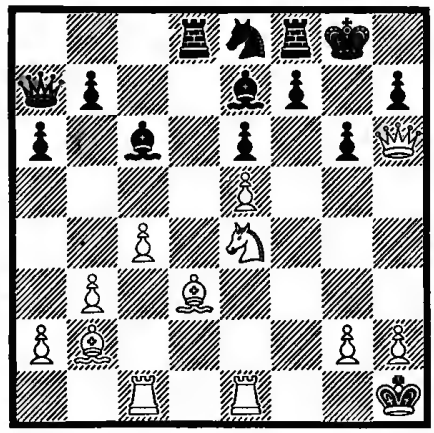

21. ♗a3! b6 22. ♘g5! **1 : 0 [Kotov]**

324. **E 57/a**

KARPOV—HÜBNER
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♗d3 ♘f6 6. 0—0 ♕c7 7. ♕e2 d6 8. c4 g6 9. ♘c3 ♗g7 10. ♗e3 0—0 11. ♖ac1 **[11.** f4!?**]** ♘c6 12. ♘c6 bc6 13. f4 **[13.** c5 d5 **14.** ed5 ♘d5=**]** c5 14. ♖fd1 ♗b7?! **[14... ♖b8!]** 15. a3 ♗c6 16. b4 **[16.** e5 de5 **17.** ♗c5 ♗f3 **18.** ♕f3 ♕c5 **19.** ♔h1 ef4 **20.** ♕f4 a5∓**]** cb4 17. ab4 ♕b7 18. e5 **[18.** ♗d2 ♕b4 **19.** ♘d5 ♕b8 **20.** ♘e7 ♔h8 **21.** ♘c6 ♕b6 **22.** ♘d4 ♘d7 **23.** e5 de5 **24.** c5 ♘c5 **25.** ♖b1 ♕d8**]** de5 19. fe5 ♘d7 20. b5 ab5 21. cb5 ♗d5 22. ♗d4 **[22.** ♘d5 ed5 **23.** b6 ♗e5 **24.** ♗b5 ♖ad8 **25.** ♗c6 ♕b8∞**]** ♕b8 23. ♖e1 ♗b7 24. b6 ♖d8 25. ♗b5 ♖a5 26. ♕e3 ♕a8? **[26... ♗a8!△** ♕b7**]** 27. ♕f2 ♗a6 28. ♖b1 ♗b5 29. ♖b5? **[29.** ♘b5 ♕d5 **30.** ♘d6 ♘e5 **31.** ♗e5 ♗e5 **32.** ♕f7 ♔h8 **33.** ♘e8!+—; **30...** ♖f8 **31.** b7+—**]** ♖b5 30. ♘b5 ♕a5 31. ♘d6 ♘e5 32.

♗e5 **[32.** ♘b7? ♘f3 **33.** gf3 ♕g5**]** ♖d6 **[32...** ♗e5? **33.** ♘c4**]** 33. ♗g7 **[33.** ♗d6? ♗d4−+; **33.** ♖f1? ♕b6−+; **33.** b7? ♖b6 **34.** ♖a1 ♗e5 **35.** ♖a5 ♖b1 **36.** ♕f1 ♗d4 **37.** ♔h1 ♖f1#; **34.** b8♕ ♖b8 **35.** ♗b8 ♗d4−+**]** ♔g7 34. ♖b1?! **[34.** ♕b2**]** ♖d8 35. ♕b2 ♔g8? **[35...** e5**]** 36. b7 ♖b8? **[36...** ♕c5 **37.** ♔h1 ♖b8**]** 37. ♕c2 **[37.** ♖a1? ♖b7**]** ♔g7 38. ♕c8 ♕a2 39. ♕c3 ♔g8 40. ♖a1 ♕d5 41. ♕c8 **1/2 : 1/2** **[Hübner]**

325. **E 57/b**

MATULOVIĆ—POPOV L.

Zagreb 1973

1. **e4** c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♗d3 ♘c6 **[5...** ♗c5 **6.** ♘b3 ♗a7 **7.** ♕e2 ♘c6 **8.** ♗e3 ♗e3 **9.** ♕e3 d6 **10.** 0—0 ♘f6 **11.** ♘c3 0—0±**]** 6. ♘c6 dc6 7. f4 e5 8. f5 b5 9. a4 ♗b7 10. ♗e3 ♘f6 11. ♘d2 ♕c7 12. ♕e2 **[12.** ♘b3? c5!**]** ♘d7 13. ♕f2 **[13.** 0—0 ♘c5!=**]** ♗e7 14. 0—0 0—0 15. ♖fd1 ♖ac8 16. h3 ♖fd8 17. ♗f1 ♕b8 18. g4 ♘f6 19. ♗g2 **[19.** g5?! ♘h5! **20.** ♗g2 ♘f4∓**]** c5 20. ♗f3 c4 21. ab5 ab5 22. g5 ♘d7 23. ♘f1 ♕c7 **[23...** ♗c5? **24.** ♖d7 ♗e3 **25.** ♖d8+−**]** 24. ♘g3 ♗c5 25. f6 g6 **[25...** gf6? **26.** ♘h5!+−**]** 26. ♗g4 ♗e3 27. ♕e3 ♖b8 28. b4 cb3 29. cb3 ♕c5 30. ♔f2 ♕e3 31. ♔e3 ♘c5 32. b4 ♖d1 33. ♖d1 **[33.** ♗d1? ♘e6 **34.** h4 h6 **35.** gh6 ♔h7∓**]** ♘a6 34. ♖d6! **[34.** ♖b1? ♖d8; **34...** ♗c8∓**]** ♘b4 35. ♖b6 ♘c2?! **[35...** ♘c6 **36.** ♗d7 ♗a8 **37.** ♖c6 ♗c6 **38.** ♗c6 b4 **39.** ♔d2 b3 **40.** ♔c1 b2 **41.** ♔b1 ♖b3∓; **35...** ♘c6 **36.** ♖b5 ♗a8 **37.** ♖b8 ♘b8 **38.** ♘e2 ♗c6=**]** 36. ♔f2 ♘d4 37. ♗d7 h6 38. h4 hg5 39. hg5 ♘b3 40. ♗b5 ♘c5 41. ♗c6 ♖c8?? **[41...** ♘e6! **42.** ♗b7 ♘g5 **43.** ♔e3 ♘h7! **44.** ♘e2 ♘f6!=**]** 42. ♗b7 ♖b8 43. ♖b5 ♘e6 **44.** ♘e2 ♘g5 45. ♘c3 ♔h7 46. ♖b1 ♘h3 47. ♔g3 ♘f4 48. ♔g4 ♔h6 49. ♘d5 ♘h5 50. ♖b6 ♖d8 51. ♖c6 ♖d7 52. ♖b6⊕ ♖d8 53. ♗a6 ♖a8 54. ♖c6 ♖b8 55. ♘b6 ♖d8 56. ♘d5 ♖b8 57. ♖c8! **1 : 0**
[Popov L.]

326. **E 57/c**

KURAJICA—GERUSEL

Wijk aan Zee II 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♗d3 ♗c5 **6.** c3!? **[6.** ♘b3 ♗a7 **7.** ♕e2△ c4±**]** ♘c6 7. ♗e3 ♗a7 **[7...** ♕b6?! **8.** ♘d2 ♘d4 **9.** ♘c4 ♕a7 **10.** cd4 ♗d4 **11.** 0—0 b5 **12.** ♘d6 ♔e7 **13.** ♗b5±**]** 8. ♘d2 ♘f6 9. 0—0 0—0 10. ♘2f3 **[△** e5**]** ♘g4?! **[10...** d6 **11.** ♘c6 bc6 12. ♗a7 ♖a7 **13.** e5±**]** 11. ♗g5 f6?! **[11...** ♕c7**]** 12. ♗h4 ♗b8 13. ♗g3 ♘ge5 14. ♗e2 **[14.** ♗c2!**]** d5?! **[14...** ♘f3 **15.** ♘f3 d5**]** 15. ed5 ♕d5 16. ♘e5 ♘e5 17. f4 ♘c4 18. ♗f3 ♕c5 19. ♕e2!± ♖e8 **[19...** e5? **20.** b4 ♕c7 **21.** ♗d5 +−**]** 20. ♔h1 ♗d6 21. ♗f2 ♕c7 22. ♗d5 ♘b6 23. ♗e6 ♔h8 24. ♕g4? **[24.** f5 ♗h2 **25.** ♕h5**]** ♘c4 25. ♗c8 ♖ac8 26. ♘e6 ♕f7 27. f5 ♘b2 28. ♗d4 ♘c4 29. ♖ae1 ♗e5 **[△** g6**]** 30. ♕h3 ♖e7 31. g4 g6 32. ♖f2⊕ b5 33. ♖fe2 ♕e8 34. ♕g2 ♕c6?? **[34...** gf5**]** 35. ♕c6 ♖c6 36. g5!+− gf5 **[36...** ♗d4 **37.** cd4 gf5 **38.** gf6+−**]** 37. ♘d8 ♖c8 38. gf6 ♖d7 39. ♖e5 ♖dd8 40. ♖e8! ♖e8 41. ♖e8 ♖e8 42. f7 **1 : 0** **[Kurajica]**

327. **E 57/c**

SPASKI—GERUSEL

Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♗d3 ♗c5 6. ♘b3 ♗a7 7. ♘c3 ♘c6 8. ♕e2! d6 **[8...** ♘ge7**]** 9. ♗e3 ♗e3 10. ♕e3 ♘f6 11. 0—0—0! **[11.** 0—0?! 0—0 **12.** ♖ad1 ♕c7 **13.** ♔h1 b5 **14.** f4 ♗b7= I-№-5/354**]** 0—0?! **[11...** ♕c7 **12.** f4 ♖b8 **13.** ♖hg1 b5 **14.** g4 b4∞**]** 12. f4 ♕c7 **[12...** e5?! **13.** f5 b5 **14.** ♗e2 b4! **15.** ♘a4?! ♕c7 **16.** g4± I-№-1/246**]** 13. ♖hg1 ♘b4? **[13...** b5 **14.** g4 ♗b7 **15.** g5 ♘d7±**]** 14. g4 e5 15. ♗e2 d5 16. ed5 ef4 17. ♕c5+− **[17.** ♕f3!+−**]** ♕c5 18. ♘c5 ♖e8 **[18...** b6 **19.** ♘5a4 ♘d7 **20.** ♖d4+−**]** 19. g5 ♘d7 20. ♘d7 ♗d7 21. ♗g4 ♗g4 22. ♖g4 a5 23. ♖f4+− ♖ad8 24. h4

♔f8 25. a3 ♘a6 26. ♘e4 ♖e5 27. c4 a4 28. ♔c2 b6 29. ♔c3 ♘c5 30. ♔d4 ♖e4 31. ♖e4 ♘e4 32. ♔e4 ♖e8 33. ♔d3 ♖e5 34. b3 ab3 35. ♖b1 ♖f5 36. ♔e4 ♖f2 37. ♖b3 ♖h2 38. d6 ♔e8 39. ♖b6 ♔d7 40. ♔d5 ♖d2 41. ♔c5 ♔e6 42. ♖b8 **1 : 0** **[Gerusel]**

328. **E 58/b**

HECHT—POPOV L.

Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. ♘c3 a6 4. d4 cd4 5. ♘d4 b5 6. ♗d3 ♘e7 7. 0—0 ♘ec6 8. ♘b3 d6 9. ♗e3 ♘d7 10. f4 ♗e7 11. ♕f3 ♕c7 12. ♖ae1 0—0 13. ♕g3 ♔h8 14. a3? **[14.** ♗f2!±△ **14...** ♗b7?! **15.** ♘d5 ed5 **16.** ed5 ♘ce5 **17.** fe5 ♘e5 **18.** ♗d4△ ♖e5±**]** b4! 15. ab4 ♘b4 16. ♗d4 f6!? **[16...** ♖g8!; **16...** e5? **17.** ♘d5 ♘d5 **18.** ed5 ♗f6 **19.**fe5 ♗e5 **20.** ♕h4±**]** 17. f5 ♘e5! **[17...** e5!? **18.** ♗e3 ♘d3 **19.** cd3△ ♘d5∞**]** 18. ♖f4! ♘bd3 **[18...** ♘ed3 **19.** cd3 e5 **20.** ♖h4 ed4 **21.** ♕g6 h6 **22.** ♖h6=**]** 19. cd3 ♖g8 20. ♕h3 **[**△ ♕h7**]** g5! 21. ♖f2 ♖b8 22. ♘c1 ♖b4!? **[22...** ef5! **23.** ♘d5 ♕b7 **24.** ♘e7 ♕e7 **25.** ef5△ ♗c3**]** 23. ♘1e2 ♕b7?!⊕ **[23...** ef5 **24.** ♘d5 fe4∞**]** 24. fe6 g4 25. ♕e3 ♗e6 26. ♘f4. g3 27. hg3 ♘g4 28. ♕f3 ♗f7 29. ♘ce2! ♘f2? **[29...** ♘e5 **30.** ♕e3 ♘g4 **31.** ♕c1 ♖d4 **32.** ♘d4 ♘f2 **33.** ♔f2 ♖c8 **34.** ♕e3 ♕b2 **35.** ♖e2 ♕b6 **36.** ♘d5±; **34...** d5 **35.** ♘f5±**]** 30. ♕f2 **[**△ **31.** ♗c3 ♖b6 **32.** ♘d4±**]** ♖b2 31. ♗b2 ♕b2 32. ♕a7! ♖e8 33. ♕a6 d5? **[33...** ♕e5!△ f5, d5±**]** 34. ed5 ♗c5?! **[34...** ♕e5 **35.** d4!; **34...** ♗b4 **35.** ♖f1△ d4**]** 35. ♔h2 ♕e5 **[35...** ♗f2 **36.** ♖f1 ♖e2 **37.** ♘e2 ♕e2 **38.** ♕f6+—; **35...** ♔g7 **36.** ♖f1**]** 36. d4!+— ♗d4 37. ♘d4 ♕e1 **[37...** ♕d4 **38.** ♖e8 ♗e8 **39.** ♕c8 ♕a4 (**39...** ♕e5 **40.** d6+—) **40.** ♕d8 ♔g7 **41.** ♕e7+—**]** 38. ♕f6 ♔g8 39. ♘f5 **[39...** ♕e5 **40.** ♘h6**]** **1 : 0** **[Hecht]**

329. **E 59/a**

SAX—GROSS

Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. ♘c3 a6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♕c7 6. g3 ♘f6 7. ♗g2 ♗e7 8. 0—0 0—0 9. a4!? ♘c6 10. ♘de2 ♖d8 **[10...** ♖e8; **10...** ♖b8!?**]** 11. ♘f4 ♖b8 12. ♕e2 d6 13. b3!? g5?! **[13...** d5!? **14.** ed5 ♘b4∞**]** 14. ♘d3 ♘d4 15. ♕d2 ♕c3 16. ♕g5 ♔f8 17. ♗b2 ♘g8 **[17...** ♕c2 **18.** ♗d4±**]** 18. ♕e3 ♘c2 **[18...** ♕c2 **19.** ♗d4 ♕b3 **20.** ♗a7 ♖a8 **21.** ♗b6±**]** 19. ♗c3 ♘e3 20. fe3 ♔e8 **[20...** ♗d7!?**]** 21. ♗d4 b5?! 22. e5! d5 23. a5± ♗b7 24. ♗f3! f5 25. ef6 ♘f6 26. ♗e2+— ♘e4 27. ♗h5 ♔d7 28. ♘e5 ♔d6 29. ♘f7 ♔d7 30. ♘d8 ♖d8 31. ♖ac1 ♗c6 32. ♖f7 ♖c8 33. ♖h7 ♔d6 34. ♗g4 ♗g5 35. ♖a7 e5 36. ♗b6 ♖f8 37. ♗c7 ♔e7 38. ♗e5 ♔d8 39. ♗d4 **1 : 0** **[Sokolov]**

330. **E 59/a**

BYRNE R.—TAJMANOV

Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♘c3 a6 **[3...** e6 **4.** ♗b5!?**]** 4. d4 **[4.** g3!?**]** cd4 5. ♘d4 e6 6. g3 ♘ge7 **[6...** ♕c7; **6...** d6**]** 7. ♘b3 **[7.** ♗e3 ♘d4 **8.** ♕d4 ♘c6 **9.** ♕b6**]** b5 N **[7...** ♘a5 **8.** ♕h5! ♘ec6 **9.** ♗g5 ♕c7 **10.** ♗f4! d6 **11.** ♘a5±**]** 8. ♗g2 d6 9. f4 ♗b7 10. ♗e3 g6! 11. ♕d2 ♕c7 12. ♕f2 **[12.** 0—0—0!?**]** ♗g7 13. 0—0 0—0= 14. ♖ad1 ♖fe8! 15. ♖d2 ♘c8! 16. a3 **[16.** ♖fd1 ♘a5 **17.** ♘a5 ♕a5 **18.** a3 b4**]** ♖b8! 17. ♖fd1 b4 18. ab4 ♘b4 19. ♗d4 ♗d4 20. ♕d4 ♗a8 21. ♗f1 e5 **[21...** ♘c2?! **22.** ♖c2 ♖b3 **23.** ♗a6 ±**]** 22. fe5 ♖e5 23. ♕f2! ♗e4? **[23...** ♕e7±**]** 24. ♘e4 ♖e4 25. c3 ♘c6?? **[25...** ♘a2 **26.** ♘d4; **25...** ♘c2! **26.** ♗d3 ♘e3! **27.** ♗e4 ♘d1 **28.** ♖d1 ♖b3 **29.** ♗d5 ♖b8 **30.** ♖f1±**]** 26. ♘c5!! dc5 27. ♖d7 ♕d7 28. ♖d7 ♖e7 29. ♖d1 **[**⌓ **29.** ♖e7 ♘8e7 **30.** ♗a6**]** ♘8a7 30. ♗a6 ♘e5 31. ♗f1?⊕ **[31.** ♕c5! ♖b2 **32.** ♖d8 ♔g7 **33.** ♕e7+—; **32.** ♕e7?? ♘f3=**]** c4 32. ♗g2 ♘d3 33.

♕d4 ♘b5 34. ♕c4 ♘b2 35. ♕f4 ♖be8 36. ♖b1 ♘d3?⊕ **[36...** ♘c3! **37.** ♖b2 ♖e1 **38.** ♗f1 ♘e2 **39.** ♖e2 ♖8e2 (△ ♖b1, ♖ee1) **40.** ♕c4! ♖f1 **41.** ♔f1 ♖h2=**]** 37. ♕d2 ♘a3 38. ♖a1 ♖e1 39. ♖e1 ♘e1 40. ♕d7 ♖e2 41. ♗d5 **[41...** ♔g7 **42.** ♕f7 ♔h6 **43.** ♕f8 ♔h5 **44.** ♗f3**]** **1 : 0**

[Byrne R. — Zuckerman]

331. **E 59/b**

TALJ—HÜBNER

Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♘c3 ♕c7 6. ♗e2 b5 7. a3 ♗b7 8. f4 ♘c6 9. ♗e3 ♘d4 10. ♕d4 ♘e7 11. ♖d1 ♖d8?! **[11...** ♘c6**]** 12. 0—0 ♘c6 13. ♕d2 **[13.** ♕b6±**]** ♗e7 14. ♕e1 **[14.** ♘d5 ed5 **15.** ed5 ♕d6=**]** d6 15. f5 0—0 **[15...** ♘e5 **16.** fe6 fe6 **17.** ♕g3 ♗f6 **18.** ♗h5**]** 16. f6 ♗f6 17. ♖f6 gf6 18. ♕h4 **[18.** ♖d3 ♘e5 **19.** ♗h6 ♘g6 **20.** ♖g3 ♕c5 **21.** ♔h1 ♔h8**]** ♕e7 **[18...** ♘e5? **19.** ♕f6 ♘g6 **20.** ♘d5! ed5 **21.** ♗h6+—**]** 19. ♖d3?! **[19.** ♗h6 ♔h8 **20.** ♖d3 f5 **21.** ♕e7 ♘e7 **22.** ♗f8 ♖f8 **23.** ♖d6 ♘c8 **24.** ♖d7 ♗e4 **25.** ♘e4 fe4 **26.** ♔f2±**]** f5 20. ♗g5 f6 21. ♗h6 fe4 22. ♖g3 ♔h8 23. ♗g7! ♕g7 24. ♖g7 ♔g7 25. ♘e4 **[25.** ♕g4 ♔h8 **26.** ♕e6 ♘e5△ f5, f4**]** ♘e5 26. ♘g3 ♘g6? **[26...** ♔h8∓**]** 27. ♕d4 ♔h8 28. ♘h5 ♘e5 **[28...** e5 **29.** ♕b6 ♖d7 **30.** c4 bc4 **31.** ♗c4 d5 **32.** ♗a6 ♗a6 **33.** ♕a6 d4 **34.** ♕c6 ♖e7 **35.** ♕d6±**]** 29. ♕h4? **[29.** ♕b6 ♖d7 **30.** a4∞**]** ♖d7 30. ♘f6?! **[30.** a4**]** ♖g7—+ 31. ♕h6 **[31.** ♘g4 ♗g2 **32.** ♔g2 ♘g4 **33.** ♗g4 ♖g4 **34.** ♕g4 ♖g8; **31.** g3 ♖gf7 **32.** ♘e4 ♖f1 **33.** ♔g2 ♖1f2; **31.** g4 ♗f3**]** ♖g2 32. ♔f1 ♖f7 33. ♗h5 ♘g4 34. ♗g4 ♖g4 **0 : 1** **[Hübner]**

332. **E 59/c**

RADULOV—QUINTEROS

Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 a6 5. ♘c3 ♕c7 6. ♗d3 ♘f6 7. 0—0 ♗c5?! **[7...** ♘c6 **8.** ♗e3 ♘e5**]** 8. ♘b3 ♗a7?! **[8...** ♗e7**]** 9. ♗g5!? **[9.** ♕e2 ♘c6 **10.** ♗e3±**]** ♕e5? **[⌓ 9...** ♘c6**]** 10. ♕d2 ♘h5 **[10...** ♘c6 **11.** ♗f4 ♕h5 **12.** ♗d6±**]** 11. ♔h1 h6 12. ♗e3 g5 13. ♘a4!± ♕c7 14. c4 b6 15. ♗d4! e5 16. ♗e3 d6 17. ♖fd1 ♘f6 18. f3 ♘bd7 19. ♗f1 ♔e7 20. ♖ac1 ♗b7 21. ♘c3 ♘c5 22. ♘a1 ♖ad8 23. b4 ♘cd7 **[23...** ♘e6 **24.** ♘d5+—**]** 24. ♗f2 ♘f8 25. ♘c2 ♘g6 26. ♘e3 ♔f8 27. ♘f5 ♘e7 28. ♘e7 **[28.** ♘d6 ♘e8 **29.** c5 bc5 **30.** bc5 ♗b8∞**]** ♔e7 **[28...** ♕e7 **29.** c5+—**]** 29. ♗e3 ♗c8 30. ♕f2 ♗e6 31. a4 **[△ 32.** a5**]** ♖a8 32. ♘d5 ♗d5 33. cd5 ♕b7 34. ♖c6 ♘d7 35. ♖dc1 b5 **[35...** ♖hc8 **36.** a5!+—**]** 36. ♖c7 ♗e3 37. ♕e3 ♕b8 38. a5+— ♖d8 39. g3 ♔f8 40. ♗h3 ♘f6 41. ♗c8 ♘e8 **[41...** ♖c8 **42.** ♖c8 ♕c8 **43.** ♖c8 ♖c8 **44.** g4!△ **45.** ♕b6; **45.** ♕a7+—**]** 42. ♖7c6 ♕a7 43. ♕a7 ♖a7 44. ♗a6 ♖b8 45. ♗c8 ♔e7 46. ♖b6 ♖aa8 47. ♗b7 ♖a7 48. ♗c6 **1 : 0**

[Minev]

333. **E 60/a**

TORFASON—BENGTSSON

Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. c3 ♘f6 4. e5 ♘d5 5. d4 cd4 6. cd4 d6 7. ♘c3 ♘c3 **[7...** de5!?**]** 8. bc3 ♗g4?! **[8...** ♕a5!?; **8...** e6!?**]** 9. d5!! ♗f3 **[9...** ♘e5? **10.** ♘e5! ♗d1 **11.** ♗b5+—**]** 10. gf3 ♘e5 11. ♕a4 ♘d7 12. ♖b1 ♕c7 13. ♗h3!∞ b6 14. ♗e3 0—0—0!? 15. 0—0 ♔b7 **[△** ♘c5**]** 16. ♗d7! ♕d7 17. ♖b5 ♕c7 18. ♖fb1 ♖b8 19. ♖a5!+— ♔a8 20. ♖a6 ♖b7 21. ♖bb6! **1 : 0** **[Sokolov]**

334. **E 60/a**

RADULOV—TAJMANOV

Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d3 g6 4. g3 ♗g7 5. ♗g2 e6 6. 0—0 ♘ge7 7. c3 0—0 8. ♗e3?! **[⌓ 8.** ♖e1 d6 **9.** ♘a3±**]** b6 9. d4 cd4 10. ♘d4 **[10.** cd4?! d5! **11.** e5 ♘f5 **12.** ♗g5 f6 **13.** ef6 ♗f6∓**]** ♗b7! **[△ 11...** d5**]** 11. ♘c6 ♗c6∓ 12. ♕d6

♘c8 13. ♕d2 ♕c7 14. ♘a3 ♕b7 15. ♖fe1 b5! 16. ♗d4 [⌓ **16.** ♗h6] e5 17. ♗e3 ♘b6 [⌓ **17...** f5 **18.** f3 ♘b6] 18. b3 f5 19. c4!? bc4 20. ♗b6 ab6 21. ♘c4∞ f4 22. a4 [**22.** ♘d6 ♕a7 **23.** ♗f1 h5 **24.** ♗c4 ♔h7 **25.** a4∞] h5 23. ♖ad1 ♔h7 24. h4? b5! 25. ♘d6 [**25.** ab5 ♕b5 ∓] ♕b6 26. gf4 [**26.** ab5? fg3−+] ♖f4 27. ab5 ♗b5 28. ♕e3?! [**28.** ♘b5 ♕b5 **29.** ♕d7 ♕b3∓] ♕e3! 29. fe3 ♖g4−+ 30. ♖a1 [**30.** ♘b5 ♖a2] ♖a1 31. ♖a1 ♗c6 [△ **32...** ♗f8!] 32. ♖f1 ♔g8! 33. b4 ♗f8 34. b5 ♗d6 35. bc6 dc6 36. ♔f2 ♗e7! [**36...** ♖h4? **37.** ♗f3 ♖h2 **38.** ♗g2∞] 37. ♗f3 ♗h4 38. ♔e2 ♖g3 39. ♖c1 ♖h3 40. ♖c6 ♖h2 41. ♔d3 ♔g7 42. ♖c5 [**42.** ♗d1 ♗e1!] ♔f6 43. ♖c6 ♔g5 44. ♖e6 ♗g3 45. ♗d1 ♖f2 46. ♗a4 ♖f6 47. ♖e7 ♔g4! 48. ♖h7 ♔f3 49. ♖h6 ♖d6 50. ♔c4 ♔e3 51. ♔c5 ♖f6 52. ♔d5 [**52.** ♗e8 ♗f4 **53.** ♖g6 ♖g6 **54.** ♗g6 h4 **55.** ♗f5 ♔f3] ♗f4 53. ♖h7 g5! 54. ♖h5 g4 55. ♖e5 ♗e5 56. ♔e5 ♖f4 **0 : 1** **[Tajmanov]**

335. **E 60/b**

MESTEL—RADULOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 g6 4. 0—0 ♗g7 5. ♖e1 e5 6. b4!? [**6.** c3; **6.** ♗c6] cb4 7 a3 ♘ge7 8. ab4 [**8.** ♗b2 ba3? **9.** ♘a3± I-№-10/411] 0—0 9. ♗a3 N [**9.** ♗b2 — I-№-13/352] a6 10. ♗f1 d6 11. b5 ab5 12. ♗b5 h6 13. d3 ♔h7 14. ♘bd2 f5 15. ♘c4 ♖f6 16. h3 g5! 17 c3 ♘g6 18. d4 fe4 19. de5 ♖f4 20. ♗c6?! [**20.** ♘d4 ♘ce5 **21.** ♗d6∞] bc6 21. ♘d4 d5! 22. g3 [**22.** ♘c6 ♕c7 **23.** ♕d5 ♗b7 **24.** ♘4a5 ♖a5−+] dc4! 23. gf4 ♘f4⩲ 24. ♕b1 [**24.** ♘c6 ♕b6 **25.** ♘d4 ♗e5 **26.** ♕b1∞; **24...** ♕e8! **25.** ♘d4 ♘h3 **26.** ♔g2 ♗e5∓; **24.** ♖e4 c5! **25.** ♗c5 ♖a1 **26.** ♕a1 ♕d5−+] ♘d3 25. ♖e4? [⌓ **25.** ♗e7 ♖a1 **26.** ♗d8 ♖b1 **27.** ♖b1 c5 **28.** ♘e2 ♗e5∓] c5 26. ♘e2 ♕d5 27. ♘g3 ♗e5 28. ♖e3 ♗h3 29. ♘e4 ♗f5 30. f3 ♖g8!−+ 31. ♗c5⊕ ♗e4 32. ♖a7 ♖g7 **0 : 1** **[Minev]**

336. **E 60/b**

HUG—HORT
Las Palmas 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 g6 4. 0—0 ♗g7 5. c3 ♘f6 6. ♖ 1 0—0 7. d4 [**7.** e5!?] cd4 8. cd4 d5 9. e5 ♘e4 10. ♘c3 ♘c3 11. bc3 ♘a5!?= [**11...** ♕a5?] 12. a4 ♗f5?! [**12...** ♗g4!?] 13. ♗a3 a6 14. ♗d3!? ♗g4 [**14...** ♗d3 **15.** ♕d3 ♘c4 **16.** e6±] 15. ♖b1 ♖c8 16. ♗c5 ♖c6 [**16...** ♖c5!? **17.** dc5 ♕c7!⩲] 17. c4!?∞ ♘c4 18. ♖b7 ♖e8 19. ♕c2 ♗f3 20. ♗c4

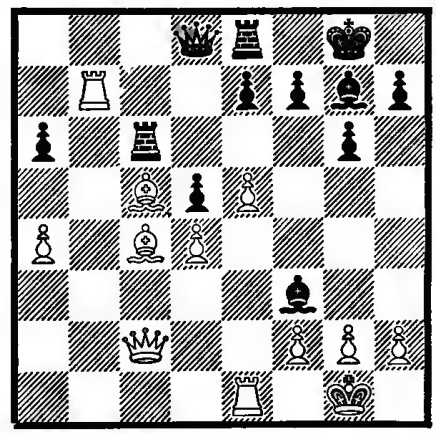

20... ♕c8! 21. ♖b3!? [**21.** ♖eb1? ♕g4 **22.** g3 dc4−+; **22.** ♗f1 ♗e4−+; **21.** gf3?! ♖c5! **22.** dc5 ♕b7∓] ♗g2 22. ♔g2 dc4 23. ♕c4 e6 24. ♕e2⊕ [**24...** ♗f8∓] **1/2 : 1/2** **[Hort]**

337. **E 60/b**

HECHT—SPASKI
Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 g6 4. 0—0 ♗g7 5. ♖e1 ♘f6 6. ♘c3 0—0 7. ♗c6 bc6 [**7...** dc6!? **8.** d3 ♘e8△ ♘c7-e6-d4 =] 8. h3 d6 9. e5 ♘d7 [**9...** ♘d5 **10.** ed6 ed6 **11.** ♘d5 cd5 **12.** d4±] 10. ed6 ed6 11. d3 ♖b8! 12. ♗g5 f6 13. ♗f4 ♘e5 14. ♖b1 ♖b7 [**14...** ♖b4!? **15.** ♘e5 fe5 **16.** ♗e3 ♖h4!?∞] 15. ♘e4! [**15.** ♘e5!?] ♘f7! 16. ♗d2! [**16.** ♕d2?! g5! **17.** ♗h2 h6△ f5∓] ♖e8!? [**16...** ♖e7!] 17. ♗a5 ♕d7 [**17...** ♕a5? **18.** ♘f6+—] 18. ♗c3± ♖e6 [**18...** ♕d8]

19. ♕d2 ♕d8 20. ♗a5?! ♕f8 21. ♗c3 d5?! 22. ♘g3 ♕d6 23. b3 ♗h6 24. ♖e6 ♗e6 25. ♕e2 ♗d7 26. ♖e1 ♗f8 **[26... ♗f4!?]** 27. ♗b2!± ♗c8 28. ♕d2 ♔g7 29. ♗a3!? **[29. ♖e2!?]** ♕d8! 30. ♕c3 ♖b5 31. d4 ♕a5 32. ♕a5 ♖a5 33. ♗c5 ♗c5 34. dc5 ♔f8! 35. ♘d4 ♘d8! **[35... ♖c5 36. ♖e6!±]** 36. ♘ge2 ♖c5 37. ♘f4 ♗d7 **[37... ♔f7 38.** f3 ♖c3 **39.** ♖e2 ♗a6 **40.** ♖d2 g5 **41.** ♘fe2 ♗e2 **42.** ♘e2 ♖e3 **43.** ♔f2 ♖e8 **44.** ♖d4△ c4±; **40...** c5 **41.** ♘de2 ♗e2 **42.** ♘d5+−**]** 38. f3 ♖a5 39. a4 c5? **[39... ♔f7±]** 40. ♘de6 ♘e6 41. ♘e6 ♔g8± **[41...** ♔f7? **42.** ♘d8 ♔f8 **43.** ♘b7+−; **41...** ♗e6 **42.** ♖e6 ♔f7 **43.** ♖c6±**]** 42. ♘c7!? **[⌓ 42.** g4!; **42.** ♔f2!**]** d4!? **[⌓ 42...** c4 **43.** b4! ♖a4 **44.** ♘d5 ♖a6 **45.** ♖e7±; **43.** ♖d1 ♗f5!±**]** 43. ♘e6! c4□ **[43...** ♗c6 **44.** ♔f2 ♗d5 **45.** ♘c7 ♗f7 **46.** ♘e6!+−**]** 44. ♘d4 ♔f7 45. ♔f2 h5 46. h4 ♖d5 47. ♔e3 g5 **[47...** ♖e5 **48.** ♔f2 ♖d5 **49.** ♖d1 ♗f5 **50.** bc4 ♖a5 **51.** ♘f5 gf5 **52.** ♔e3 ♖a4 **53.** ♔d4+−**]** 48. g3 ♖e5 49. ♔f2 cb3 50. cb3 ♖e1?! **[50...** ♖c5!**]** 51. ♔e1 ♔e7 52. ♔d2 ♔d6 53. ♔d3 ♔e5 54. a5 a6 55. b4 ♔d5 **[55...** gh4 **56.** f4 ♔d5 **57.** gh4 ♗h3 **58.** ♘b3 ♗f1 **59.** ♔e3 ♗b5 **60.** ♘d2 f5 **61.** ♘f3 ♔c4 **62** ♘d4 ♔b4 **63.** ♘f5 ♔a5 **64.** ♘d6+−**]** 56. ♔c3 gh4 57. gh4 ♔e5 58. ♔c4!+− ♔d6 **[58...** ♔f4 **59.** ♔c5 ♔g3 **60.** ♔d6 ♗c8 **61.** ♔c7 ♗h3 **62.** b5+−**]** 59. b5 ab5 60. ♘b5 ♔e5 61. ♔c5 ♗c8 62. ♔b6 ♗h3 **[62...** ♔f4 **63.** ♘d6**]** 63. a6 ♗g2 64. f4! ♔f4 **[64...** ♔e6 **65.** a7△ ♘d4-e2-g3**]** 65. ♘d6 f5 **[65...** ♗a8 **66.** ♔a7 ♗g2 **67.** ♔b8**]** 66. ♘b7 ♔g3 67. a7 f4 68. a8♕ f3 69. ♕b8 **1 : 0**
[Hecht]

338. **E 60/b**

KUZMIN—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 ♘f6 4. e5 **[4.** ♘c3!?**]** ♘d5 5. 0—0?! **[5.** ♘c3! I-№-13/349**]** ♕c7 6. ♖e1 e6 7. b3?! **[7.** ♘c3**]** b6! 8. ♗f1 **[8.** ♗c4!?**]** ♗b7 9. ♗b2 a6 10. ♘a3 ♗e7 11. ♘c4 0—0∓ **[△ f6]** 12. ♘d6?! ♗d6 13. ed6 ♕d6 14. d4 cd4 15. ♘d4 ♘f4 16. ♘c6 ♕c6 17. ♕g4 **[17.** ♕d4 ♘h3 **18.** ♔h1 f6**]** ♘g6 18. c4 d6 19. ♖ad1 e5 20. ♖e3 f5∓ 21. ♕g5 ♖f6 22. ♖g3 f4 23. ♖gd3 ♘e7? **[23...** ♘h8!**]** 24. ♖d6!∓ ♖d6 25. ♖d6 ♕d6 26. ♗e5 ♕g6 27. ♕e7 ♗e4 **[27...** ♗g2 **28.** ♗g2 f3 **29.** ♕g7; **27...** ♖e8 **28.** ♕b7 ♖e5 **29.** ♕a6∞**]** 28. c5! **[28.** ♗f4 ♖e8 **29.** ♕g5 ♕g5 **30.** ♗g5 ♗b1−+**]** bc5 29. ♗f4? **[29.** ♗c4 ♔h8 **30.** ♗g7∓**]** ♖e8 30. ♕d6 ♕d6 31. ♗d6 ♖d8 32. ♗c4 ♗d5!−+ **[32...** ♔h8? **33.** f3∓**]** 33. ♗d5 ♔h8 34. g3 ♖d6 35. ♗c4 g5 36. ♔g2 ♔g7 37. a4? a5 38. ♔f3 ♖h6 39. ♔g2 ♔f6 40. h3 ♔e5 41. ♗g8 ♔d4 42. ♗c4 ♖f6 43. ♗g8 ♔c3 44. ♗c4 ♔d2 45. ♔f1 h5 46. ♗e2 h4 47. gh4 gh4 48. ♗c4 ♖f3 49. ♔g2 ♖c3 50. f4 ♔e1 51. f5 ♖g3 52. ♔h2 ♖f3 **0 : 1** **[Larsen]**

339. **E 63/a**

KUZMIN—KAPENGUT
SSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 g6 5. ♘c3 ♗g7 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗c4 ♕a5 8. 0—0 0—0 9. ♘b3 ♕c7 10. ♗g5 N **[10.** f4 d6 **11.** ♗e2 b6∞**]** a5 11. a4 ♘b4 12. ♗e2 ♖d8 **[12...** d6 **13.** ♘d4 ♗d7 **14.** ♕d2 ♖fe8 **15.** ♗h6±**]** 13. ♘d4 ♕e5 **[13...** d5 **14.** ♘db5±**]** 14. ♘f3 ♕e6 15. e5!? ♘g4 16. ♘b5! ♗e5 17. h3 ♘f6 18. ♖e1 ♘c6 19. ♗f1 ♘e8 20. ♘e5 ♘e5 21. ♗h4 f6 22. f4 g5! 23. fg5 d5! **[23...** fg5 **24.** ♗g3+−**]** 24. ♔h1 ♗d7 25. gf6 ef6 26. ♕d4 ♕f7 27. ♖ad1 ♗f5 28. ♕f2 ♗e4 29. ♘c3 ♗g6 30. ♗b5 ♖d6 31. ♕c5 b6 32. ♕f2 ♘c7 33. ♗g3 ♕g7 34. ♖d2 ♖ad8 35. ♗f1 ♘e6 36. ♗h4 ♘c5⊕ **37.** ♖e5 fe5 38. ♗d8 ♖d8 39. ♗c4 ♘e4 40. ♕b6 **1 : 0**
[Gufeljd]

340. **E 63/b**

TALJ—GUFELJD
SSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e3 ♗g7 7. ♗c4 ♘c6 **[7... ♘g4 8. ♗b5 ♔f8]** 8. h3 **[8.** f3 0—0 **9.** ♕d2∞**]** 0—0 9. ♗b3 ♘d4 10. ♗d4 b5!? 11. ♘b5 **[11.** a3?!**]** ♘e4 **[11... ♕a5 12.** ♘c3 ♘e4 **13.** ♗**g7** ♔**g7 14.** ♕d5 ♘c5 **15.** ♕a8 ♗b7 **16.** ♕f8 ♔f8 **17.** 0—0 ♘b3 **18.** ab3 ♕g5 **19.** f3 d5!∞**]** 12. ♗g7 ♔g7 13. ♕d4 ♘f6 14. 0—0—0 ♗b7 **[14... ♕a5!?]** 15. ♖hg1 ♕a5 16. ♘c3 ♖ac8 17. ♖ge1 e6! 18. g4 ♖fd8! 19. f4 **[19.** ♗e6 fe6 **20.** ♖e6 ♖f8∓**]** ♕c5 20. ♕d3 d5 21. f5?! ef5∓ 22. ♘a4! **[22.** gf5 d4∓**]** ♕b4 23. gf5 ♕f4 **[23...** d4!?**]** 24. ♔b1 ♖e8 25. fg6 hg6 26. ♘c3 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

341. **E 63/c**

SAX—VELIMIROVIĆ
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 3. ♘c3 d6 6. ♗c4 ♗d7 7. ♗b3 g6 8. ♗e3 ♗g7 9. f3 0—0 10. ♕e2 ♘a5! 11. 0—0—0 **[11.** 0—0!?**]** a6 12. ♕d3 b5 13. ♗g5?! **[13.** ♔b1**]** ♘b3 14. ♘b3 b4! 15. ♗f6 ♗f6 16. ♘d5 ♗g7 17. ♕e3 **[17.** ♘b4 a5⩲**]** ♖b8∓ 18. e5 ♗e6 19. f4? **[19.** ed6 ed6∓**]** ♖b5—+ 20. ♕f3 ♗d5 21. ♖d5 ♖d5 22. ♕d5 de5 23. ♕d8 ♖d8 24. fe5 ♗e5 25. g3 ♖d5 26. ♖e1 a5 27. ♘d2 **[27.** ♖e2 f5—+**]** ♗b2 28. ♔b2 ♖d2 29. h4 ♖g2 30. ♖e3 f5 31. ♖e7 ♖g3 32. h5 gh5 33. ♖e5 ♖g5 34. ♖a5 h4 35. ♖d5 h3 36. ♖d1 ♖g3 **0 : 1 [Velimirović]**

342. **E 63/d**

VOGT—PŘIBYL
ČSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘c3 ♘c6 3. ♘ge2 g6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♗g7 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗c4 0—0 8. ♗b3 d6 9. f3 ♕a5 10. ♕d2 ♗d7 11. 0—0—0 ♖fc8 12. ♔b1 ♘e5 13. ♗g5! ♘c4?! **[13...** ♕d8!?**]** 14. ♗c4 ♖c4 15. ♘b3! **[15.** ♗f6?! ♗f6 **16.** ♘d5 ♕d2 **17.** ♘f6 ♔g7!=**]** ♕a6 **[15...** ♕d8?! **16.** e5! de5 **17.** ♘d5!; **15...** ♕e5!?**]** 16. ♗f6 ♗f6 17. ♘d5!± ♗e5 **[17...** ♔g7 **18.** ♘f6 ♔f6 **19.** e5!+—**]** 18. ♘e7 ♔f8 19. ♘d5 ♖ac8 20. c3 ♗a4 21. f4 ♗g7 22. f5! ♖e4 23. f6 ♗h8 24. ♖he1!+— ♖ce8 25. ♕h6 ♔g8 26. ♖e4 ♖e4 27. ♘e7 ♖e7 28. fe7 ♗g7 29. ♕e3 ♗e8 30. ♘d2 ♕a4 31. ♖e1 b6 32. ♘e4 ♕c6 33. ♕f4 d5 34. ♘d6 **1 : 0 [Sokolov]**

343. **E 64/a**

RESHEVSKY—KAVALEK
Chicago 1973

1. ♘f3 g6 2. c4 ♗g7 3. ♘c3 c5 4. d4 **[⌓ 4.** e3△ **5.** d4**]** cd4 5. ♘d4 ♘c6 6. ♘c2 d6 7. e4 ♘h6?! **[7...** ♗c3!? **8.** bc3 ♘f6∞**]** 8. ♗e2 f5 9. h4?! **[⌓ 9.** 0—0**]** fe4 10. h5?! **[⌓ 10.** ♘e4!?±**]** ♗f5= 11. hg6 hg6 12. ♘e3 ♘f7 13. ♖h8 ♗h8 14. g4 ♗e6? **[14...** ♗c3! **15.** bc3 ♗e6 **16.** ♕c2 ♘g5 **17.** f4 ef3 **18.** ♕g6 ♔d7! **19.** ♕g5 fe2∓**]** 15. ♕c2 ♘g5 16. ♘e4 ♘d4 17. ♕d3 ♘df3? **[17...** ♘e4 **18.** ♕e4 ♕c8! **19.** ♕g6 ♔d7!=**]** 18. ♔f1 ♕a5 19. ♗f3! ♘f3 20. ♗d2 ♘d2 21. ♘d2 ♗b2? **[21...** ♔d7!=**]** 22. ♖b1± ♗e5 **[22...** ♕a2? **23.** ♕c2**]** 23. ♖b7 ♔f7 24. ♘f3 ♖h8 **[24...** ♗f6 **25.** ♕d6+—**]** 25. ♘g5 ♔f6 26. ♘e6 ♖h1 27. ♔g2 ♖h2 28. ♔f3 ♖h3 29. ♔e4!+— ♔e6 30. ♕d5 ♕d5 31. ♘d5 ♔f7 **[31...** ♗f6 **32.** ♘f4; **31...** ♖h7 **32.** f4 ♗f6 **33.** g5 ♗a1 **34.** ♖a7+—**]** 32. ♖e7 ♔f8 33. c5! ♖a3 34. c6 ♖a4 35. ♔f3 ♖c4 36. c7 ♗f6 37. ♖d7 **[△ 38.** ♖d8; **37...** ♔e8 **38.** ♘f6**]** **1 : 0 [Trifunović]**

344. **E 64/b**

ADORJAN—VELIMIROVIĆ
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 g6 5. c4 ♗g7 6. ♗e3 ♘f6 7. ♘c3 d6 8. ♗e2 0—0 9. 0—0 ♘d4 10. ♗d4 ♗d7 11. ♕d2 **[11.** ♕d3!**]** ♗c6 12. f3 ♘d7

13. ♗g7 ♔g7 14. f4!? ♕b6! 15. ♔h1 ♕c5?! **[15... ♘f6! 16.** ♗f3 ♕c5**]** 16. ♘d5! ♗d5 **[16...** ♘f6?? **17.** b4 ♘e4 **18.** ♕b2+−; **16...** a5!? **17.** ♘e7 ♗e4 **18.** ♕c3 ♘f6 **19.** ♗f3 ♕b4!**]** 17. b4! ♕b6 18. cd5 a5 19. ♖ab1 ♔g8! 20. ba5 ♕c7? **[20...** ♕a5! **21.** ♕a5 ♖a5 **22.** ♖b7 ♖a2**]** 21. ♖b5 ♖a7 22. ♖c1 ♘c5 23. e5! ♖fa8 **[23...** ♕d7 **24.** e6!; **23...** f6!?**]** 24. f5 ♖a5 25. e6?! **[25.** f6! ef6 **26.** ed6+−; **25...** de5 **26.** ♖a5 ♖a5 **27.** fe7 ♖a8 **28.** d6 ♕c6 **29.** d7+−; **25...** ♖b5 26. ♕h6+−**]** f6 **[25...** fe6 **26.** fg6+−; **25...** gf5 **26.** ♕g5+−; **25...** ♖a2 **26.** ef7 ♔f7 27. ♕h6 ♖e2 **28.** fg6 hg6 **29.** ♖f1+−**]** 26. fg6? **[26.** ♕h6 g5 **27.** ♗h5 ♖f8 **28.** ♗g6+−; **26.** ♕h6 gf5 **27.** ♗h5 ♖f8 (**27...** ♖b5 **28.** ♗f7 ♔h8 **29.** ♗g6+−) **28.** ♖c3+−**]** ♔g7 27. gh7 ♖b5 **[27...** ♖a2 **28.** h8♕+−**]** 28. ♗b5 ♔h8 29. ♗d3 ♕a5 30. ♕a5 ♖a5 31. ♗b1 ♖a4 32. g4! ♖d4 **[32...** ♖g4 33. ♖c5!+−**]** 33. g5 fg5 34. ♖f1 ♖f4 35. ♖g1 **[35.** ♖f4 gf4 36. ♔g2+−**]** b6? **[35...** ♘e4!**]** 36. ♗g6 ♘e4? **[36...** g4**]** 37. ♖b1 ♘f6 38. ♖b6 ♔g7 39. ♖b7 ♖h4 40. ♗c2 ♘d5 41. ♗b3 **1 : 0 [Adorjan]**

345. **E 64/c**

KORČNOJ—MAKAROV
SSSR 1973

1. c4 g6 2. e4 c5 3. ♘f3 ♗g7 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘c6 6. ♗e3 ♘f6 7. ♘c3 ♘g4 8. ♕g4 ♘d4 9. ♕d1 ♘e6 **[9...** e5 — I-№-14/358**]** 10. ♖c1 **[10.** ♕d2 — I-№--14/359; **10.** ♗e2 — I-№-13/374**]** b6 11. ♗d3 0—0 12. 0—0 ♗b7 13. ♖e1 ♖c8 14. b4± ♘d4 15. f4 d6 16. ♗f1 e5 17. ♕d2 ♕f6 18. ♖cd1 ♖fe8 19. ♕f2 ♗c6 20. g4 ♘e6 21. f5 gf5 **[21...** ♘f4△ g5**]** 22. ef5 ♘g5 23. ♘d5 ♗d5 24. ♖d5 ♖c4 25. ♕g2⩲ ♖ec8 **[25...** ♖b4 **26.** a3! ♖b3 27. h4+−; **26...** ♖a4 **27.** ♗b5**]** 26. ♗c4 ♖c4 27. ♖c1 ♖b4 28. h4 ♘e4 29. ♖c8 ♗f8 30. ♕h3! h6 **[30...** ♖b1 **31.** ♔g2 ♖b2 **32.** ♔f3 ♘c3 33. g5 e4 **34.** ♔g3 ♘e2 **35.** ♔g4±**]** 31. ♖d1 **[**△ **32.** ♔h1, 33. g5**]** ♕g7 32. ♔h1 ♘f6 33. g5+− hg5 34. hg5 ♘g4 35. ♖dc1 ♘e3 36. f6 **1 : 0 [Korčnoj]**

346. **E 65/a**

TIMOŠČENKO—BELJAVSKI
SSSR 1973

1. ♘f3 c5 2. c4 g6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. e4 ♘f6 6. ♘c3 ♘d4 7. ♕d4 d6 8. ♗e3 ♗g7 9. f3 0—0 10. ♕d2 ♕a5 11. ♖c1 ♗d7 12. ♗d3 ♖fc8 13. 0—0 a6 14. ♖c2! b5 15. b3 ♖ab8 16. ♖fc1 b4 17. ♘d5! N **[17.** ♘e2 — I-№-12/362**]** ♘d5 18. ed5± ♕d8 19. ♕f2 a5 20. ♖e2 ♗f6 21. ♗d4 ♕c7 22. ♖ce1 ♖e8 23. h3 **[23.** f4? ♗g4!**]** a4 24. f4 ♖a8 25. ♔h1 ♕c8 26. ♗f6 ef6 27. ♖e8 ♗e8 28. ♕b6! ab3 29. ab3 ♗d7?! **[29...** ♕b8 **30.** c5! ♕b6 **31.** cb6 ♖b8 **32.** b7 +−; **30...** dc5 **31.** ♕f6+−; **29...** ♕c5 **30.** ♕c5 dc5 **31.** ♖e7 ♖c8 **32.** f5+−**]** 30. ♕d6 ♗h3 31. ♗f1! ♗g4 32. ♕f6+− ♕c5 33. ♕e7 ♕f2 34. ♕e3 ♕h4 35. ♔g1 ♖a2 36. ♖c1 **[36.** d6 ♗d7; **36.** c5 ♗f3!**]** ♕h5 37. ♕d4 ♕f5 38. c5 ♗e2? 39. ♖e1! ♕g4 40. ♕f2 **1 : 0 [Timoščenko]**

347. **E 65/a**

COBO—JANOŠEVIĆ
Orense 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. ♘f3 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 g6 6. e4 ♘d4 7. ♕d4 d6 8. f3 ♗g7 9. ♗e3 0—0 10. ♕d2 ♗e6! **[10...** ♕a5?! I-№-14/363**]** 11. ♖c1 ♕a5 **[11...** a6? I-№-12/359**]** 12. ♗e2 **[12.** ♘d5 — I-№-14/360, 361, 362**]** ♖fc8 13. b3 a6 14. ♘a4!? ♕d2 15. ♔d2 ♘d7 16. ♖hd1 **[16.** ♖c2 ♖c6!△ **17.** ♖hc1 ♘c5 **18.** ♘c3 f5=**]** ♖ab8 17. ♔e1? **[17.** ♘c3!△ ♘d5±**]** ♘c5? **[17...** ♖c6! **18.** ♘c3 ♗c3! **19.** ♖c3 b5△ b4, ♘c5, a5=**]** 18. ♘b6!± ♖c6 19. ♘d5 ♗d5? **[19...** ♔f8**]** 20. cd5+− ♖cc8 21. ♖c2 a5 22. ♖dc1 b6 23. a3 ♖d8 24. ♖b1 ♖dc8 25. ♗b5 ♖c7 26. ♖bc1 ♖a7 27. b4 ab4 28. ab4 ♗e5 **[28...** ♘d7 **29.** ♗d7△ ♖c8+−**]** 29. f4 ♖a3 30. ♔e2 ♗f4

31. ♗f4 ♘e4 32. ♗e3 ♔g7 33. ♗d4 f6 34. ♗d3 ♘g5 35. ♖c7 **1 : 0**
[Parma]

348. **E 65/a**

POLUGAJEVSKI—TIMMAN
Hilversum 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 g6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 **[4... ♘f6 5. ♘c3 d5 6. ♗g5±]** 5. e4 ♘f6 6. ♘c3 ♘d4 7. ♕d4 d6 8. f3 ♗g7 **9.** ♗e3 0—0 10. ♕d2 ♗e6 11. ♖c1 ♕a5 12. b3 **[12.** ♘d5 ♕a2! **13.** ♘e7 ♔h8 **14.** ♗e2 ♘g8!=; **14.** ♗d4!?**]** ♖fc8 13. ♗d3!? **[13.** ♗e2**]** a6 14. ♘a4!? ♕d2 15. ♔d2 ♘d7 16. f4 f5 17. ♖he1 ♔f8 **[17...** ♔f7? **18.** g4!±**]** 18. ef5 **[18.** g3!?±**]** ♗f5 19. ♗e2 h5! **[19...** ♗e4? **20.** ♗g4! ±; **19...** ♘c5? **20.** g4!±**]** 20. ♗f3 ♖c7 21. ♘c3?! **[21.** ♘b6!? ♘b6 **22.** ♗b6±**]** e6! **[21...** ♘f6 **22.** ♗b6! ♖d7 **23.** ♘d5 ±; **21...** e6! **22.** ♘e4 ♘c5 **23.** ♘c5 dc5=; **23.** ♘g5?! ♖e8!∓; **22.** ♖ed1 ♖d8! **23.** ♔e2 d5!∞**]** **1/2 : 1/2**
[Polugajevski]

349. **E 66/b**

PERESIPKIN—TIMOŠČENKO
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘b5 d6 6. ♗f4 e5 7. ♗e3 ♘f6 **[7...** a6!?**]** 8. ♗g5 ♗e6! **[8...** a6 **9.** ♗f6 gf6 **10.** ♘5c3 f5 **11.** ♕h5±; **8...** ♕a5 **9.** ♕d2 ♘e4 **10.** ♕a5 ♘a5 **11.** ♗e3 ♔d7 **12.** ♘1c3!±**]** 9. ♘d2! N **[9.** ♘1c3 — I-№-12/376**]** ♗e7 10. ♗f6 ♗f6 11. ♘c4 0—0 12. ♕d6 ♕c8 13. c3 ♗c4 **14.** ♗c4 a6 15. ♘a3 ♕g4 16. 0—0 ♖ad8? **[16...** ♕e4±**]** 17. ♕c7 ♖d7 18. h3! ♕g2 **19.** ♔g2 ♖c7 20. ♖ad1± ♖d8 21. ♖d8 ♗d8 22. ♖d1 ♗e7 23. ♘c2 ♔f8 24. ♘e3 ♗g5 25. ♘d5 ♖d7 26. a4! ♘e7? **[26...** ♗d8 **27.** b4 a5**]** 27. a5 ♘d5 28. ♗d5 ♖d6 **29.** ♖a1 b5 30. ♔f3 ♗h4 31. ♔e2 ♖f6 32. f3 ♖g6 33. b4 ♖g2 **34.** ♔d3 ♖f2 35. ♗b7 ♖f3 36. ♔c2 ♖f6 37. ♖d1 ♔e7 38. ♖d5 ♗g3 39. ♖c5 h5 40. ♖c7 ♔d8 41. ♖c8 ♔e7 42. ♖a8 ♗e1! 43. ♖a6 **[43.** ♗a6 ♖c6**]** ♖f2 44. ♔b3 g5 45. ♖c6 ♖f3 46. ♖c5! **[46.** a6? ♗f2 **47.** ♖c5 ♗c5 **48.** bc5 ♖f1 **49.** ♔b2! ♖f2=**]** ♖c3!? 47. ♖c3 ♗c3 48. ♔c3 g4 **49.** hg4 h4 50. a6 h3 51. a7 h2 52. a8♕ h1♕

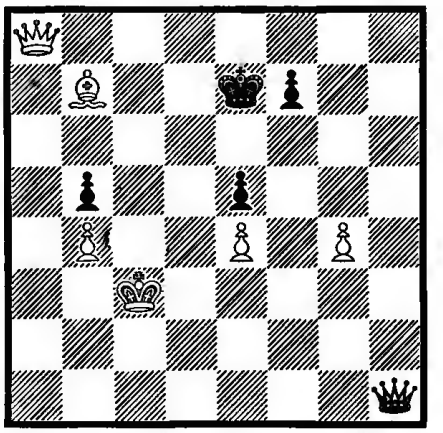

53. ♕a2? **[53.** ♕a3! ♕f3 **54.** ♔b2 ♕e2 **55.** ♔b1 ♕d1 **56.** ♕c1 ♕b3 **57.** ♔a1 ♕a4 **58.** ♔b2! ♕b4 **59.** ♔a2 ♕a4 **60.** ♕a3+—**]** ♕f3 54. ♔b2 ♕f2! **[△ 55.** ♔a3 ♕a7**]** **1/2 : 1/2** **[Timoščenko]**

350. **E 66/c**

BRONŠTEJN—TALJ
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘b5 d6 6. c4 ♘f6 7. ♘1c3 a6 8. ♘d4 **[8.** ♘a3∞**]** ♗d7 9. ♗e2 ♗e7 10. ♗e3 0—0 11. 0—0 ♘d4 **[11...** ♕b8!? **12.** a4 ♘d4 **13.** ♕d4 a5∞**]** 12. ♕d4 ♗c6 13. f3 d5?! **[13...** ♕b8**]** 14. cd5 ed5 15. e5!± ♘d7 16. ♘d5 ♗c5 17. ♕c3 ♗d5 **[17...** ♗e3 **18.** ♘e3 ♖c8 **19.** e6! ♗f3? **20.** e7! ♕e7 **21.** ♘f5+—**]** 18. ♗c5 ♖c8 **19.** b4 ♖e8 **[19...** b6 **20.** ♗a6 ♖c6 **21.** ♗b5±**]** 20. f4 b6 21. ♕d2 **[21.** ♗a6 ♖a8 **22.** ♕d3 bc5 **23.** ♕d5 ♖a6**]** ♘c5! 22. bc5 ♖c5 23. ♖ad1 ♕c7 24. ♗d3 ♗c4 25. ♗c4 ♖c4 26. ♕d6 ♕d6 27. ♖d6 ♖c2 28. ♖f2 ♖c1 **29.** ♖f1 ♖c2 30. ♖f2 ♖c1 **1/2 : 1/2**
[Geler]

351. **E 66/c**

ČABRILO—KRNIĆ
Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 e6 5. ♘b5 d6 6. c4 a6 7. ♘5c3 ♘f6 8. ♗e2 ♗e7 9. 0—0 0—0 10. ♗e3 **[10.** ♘a3; **10.** b3 ♕a5 **11.** ♗b2 ♖d8 **12.** a3 ♗d7 **13.** ♕d3 ♘e5?! I-№-12/378; **13...** ♗e8! **14.** ♘d2 d5 **15.** cd5 ed5 **16.** b4 de4 **17.** ♕b1 ♕e5 **18.** ♘ce4 ♘d4 **19.** ♗d3 ♗c6∓; **14.** b4 ♕e5; **16.** ed5] ♕a5 **[RR 10...** ♗d7 **11.** f4 ♕b8?! **12.** ♘d2 ♗d8?! **13.** c5± Stanciu—Tajmanov, Bucuresti 1973] 11. a3 ♖d8 12. ♖a2! N ♗d7 13. b4 ♕c7 14. f4± **[14.** ♖c2?! ♘e5 **15.** ♘d2 b5! **16.** cb5 ab5 **17.** ♗b5 ♗b5 **18.** ♘b5 ♕b7 **19.** ♕e2 ♖db8 **20.** ♖c7? ♕b5 **21.** ♕b5 ♖b5 **22.** ♖e7 ♘ed7! △ ♔f8; **20.** ♘d4 ♖a3∓; **17.** ♘b5 ♕b8 ∓; **17.** f4 ♘c4 **18.** ♘b5? ♘e3 **19.** ♘c7 ♘d1 **20.** ♘a8 ♘e3—+] ♗e8 15. ♖d2 ♖ac8 16. ♕b3!± ♘b8! 17. ♖c1 b5 18. cb5 ab5 19. ♖dc2 ♕b7 20. ♘d2 ♗c6 21. ♗f3 ♘bd7 22. ♘e2 ♘b6 **[22...** e5!; **22...** ♘e4? **23.** ♘e4 ♗e4 **24.** ♖c8 ♖c8 **25.** ♖c8 ♕c8 **26.** ♗e4+—] 23. ♘d4 ♗d7 24. ♕d3 ♖c2 25. ♖c2 ♘a4? **[25...** ♖c8!?] 26. ♘2b3 ♖c8?! 27. ♘a5± ♕a6 28. h3? **[28.** ♖c8! ♕c8 **29.** ♘b5 ♕a6 **30.** ♗e2 ♘e4 **31.** ♕e4 ♗b5 **32.** ♗b5 ♕b5 **33.** ♕a8 ♗f8 **34.** ♘c6 +—] ♗d8 29. ♘db3? **[29.** ♖c8 ♕c8 **30.** ♘b5 ♕a6 **31.** ♗e2 ♗b5 **32.** ♕b5 ♕b5 **33.** ♗b5 ♘c3 **34.** ♗d3 ♘fe4 **35.** ♗e4 ♘e4 **36.** ♘c6+—; **31...** ♗a5 **32.** ba5 d5 **33.** ed5 ♘d5 **34.** ♗d2+—; **32...** ♕a5 **33.** ♘d6] ♖c2 30. ♕c2 ♗b6 31. ♕f2 ♗e3 32. ♕e3 ♕c8 33. ♕d3 **[33.** e5! de5 **34.** fe5 ♘d5 **35.** ♗d5 ed5 **36.** ♘c5±] ♕c7 34. ♘d2 e5 35. fe5 de5 36. ♔h2 ♔f8 37. ♘f1 ♔e7 38. ♘e3 ♕d6 39. ♕e2 g6 **[39...** ♕d4?? **40.** ♘f5 ♗f5 **41.** ♘c6+—] 40. ♘g4 ♘g4 41. ♗g4 f5 42. ♗f3 ♘c3 43. ♕e1 ♘e4 44. ♗e4 fe4 45. ♕e4 ♗f5⊕ **[45...** h5] 46. ♕h4 ♔e6 47. ♘b7 **[47.** ♕h7?! e4△ e3∓] ♕d4= 48. ♕h7 ♕f4 49. ♔h1 ♕f1 50. ♔h2 ♕f4 51. ♔h1 ♕c1 52. ♔h2 ♔d5 **[52...** ♕a3? **53.** ♕g8 ♔f6 **54.** ♕d8 ♔g7 **55.** ♕e7△ ♘d6] 53. ♕e7 ♕f4 54. ♔h1 ♔d4 **[54...** ♗e4? **55.** ♕d7 ♔c4 **56.** ♘d6 ♔b3 **57.** ♘e4 ♕e4 **58.** ♕b5; **54...** e4? **55.** ♕c5 ♔e6 **56.** g4+—; **54...** ♗d3?? **55.** ♕c5 ♔e4 **56.** ♘d6#] 55. ♕c5 ♔d3 56. ♕b5 ♔d2 57. ♕d5 ♔e1 58. ♘c5 e4 59. ♕d4 ♕f1 60. ♔h2 ♕f4 **1/2 : 1/2** **[Krnić]**

352. **E 66/c**

TATAI—JANSA
Madonna di Campiglio 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘b5 d6 6. c4 ♘f6 7. ♘5c3 ♗e7 8. ♗e2 0—0 9. 0—0 b6 **[9...** a6 — I-№-12/378, 14/366] 10. f4 ♗b7 11. ♗f3 ♖c8 12. b3 ♕c7 13. ♔h1 ♖fd8 14. a3!? a6 15. ♖a2 ♕b8 **[15...** ♘a7] 16. ♖d2 ♘a7 17. a4 ♗c6 18. ♗a3 b5 19. e5 b4 20. ef6 ♗f6 21. ♗b2 bc3 22. ♗c3 ♗c3 23. ♘c3± ♗f3 24. ♖f3 ♘c6 25. ♘e4 **[25.** ♖g3!?] d5! 26. cd5 ed5 27. ♘g3 **[27.** ♖d5? ♖d5 **28.** ♕d5 ♖d8] d4 28. ♘f5 ♖d5 **[28...** g6 **29.** ♘h6 ♔g7 **30.** f5∞] 29. ♘e3 **1/2 : 1/2** **[Matanović]**

353. **E 66/c**

ESTEVEZ—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘b5 d6 6. c4 ♘f6 7. ♘1c3 a6 8. ♘a3 ♗e7 9. ♗e2 0—0 10. 0—0 b6 11. ♗e3 ♗b7 12. ♖c1 ♘e5 13. ♕d4 ♘ed7 14. ♘c2 **[14.** ♖fd1 — I-№-14/368] ♕b8 **[14...** ♕c7!?] 15. ♖fd1 ♖e8 16. f3 **[16.** ♔h1!?] d5!= 17. ed5 ed5 18. ♗f4?∓ **[18.** cd5?? ♗c5 **19.** ♕d2 ♖e3! —+; **18.** ♘d5! ♗d5 **19.** cd5 ♗c5 **20.** ♕d2 ♗d6 **21.** h3 ♖e5=] ♕a7 19. ♔h1 ♗c5 20. ♕d2 dc4 21. ♗c4 b5 22. ♗b3?! **[22.** ♗f1] ♘e5∓ 23. ♘d5?? ♗d5 24. ♗d5 ♖ad8 25. ♘e3 **[25.** ♗e5 ♖d5 **26.** ♗d4 ♗d4 **27.** ♘d4 h6 **28.** ♘c6 ♖d2 **29.** ♘a7 ♖b2—+] ♘c4! **0 : 1** **[Larsen]**

354. **E 66/d**

MESING—JANSA
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 ♘ge7!? 7. ♗e3 b5 **[7... ♘d4 8. ♕d4 b5]** 8. ♘b3 ♘g6 9. f4 d6 10. 0—0 ♗e7 11. f5?! **[11. ♗d3 0—0 12. ♕h5±]** ♘ge5 12. fe6 ♗e6 13. ♘d5 **[13. a4 ♘c4∞]** 0—0 14. a4 ♘c4! 15. ♗c4 bc4 16. ♘d4 ♗d5 17. ed5 ♘e5 = 18. b4?! **[18. ♖a3]** cb3 19. cb3 ♗g5 20. ♗g5 ♕g5 21. ♕c1 ♕d8!∓ 22. ♔h1 ♖c8 23. ♕d2 ♖c5 24. ♘f5 **[24. ♘f3∓]** g6 25. b4 ♖c4 26. ♘e3 ♖e4∓ 27. ♘c2 ♕h4 28. ♖ae1 **[28. b5 ♖a4 29. ba6 ♕c4! 30. a7 ♖a8∓]** ♖c8 29. ♖e4 ♕e4 30. ♘e3 ♖b8 31. ♘c2 ♖c8?! **[31... ♘d3∓]** 32. ♘e3 f5 33. h3 ♔g7 **[33... f4? 34. ♘g4 ♘g4 35. hg4 ♖c2 36. ♖f4=]** 34. ♖c1? **[34. ♖e1!∓]** ♖c1 35. ♕c1 ♕b4—+ 36. ♕d1 a5 37. ♘f1 ♕c4 38. ♘h2 ♘d3 39. ♕a1 ♔f7 40. ♘f3 ♕c1 41. ♕c1 ♘c1 **[42. ♘d2 ♔e7 43. ♘c4 ♘b3—+]** **0 : 1** **[Jansa]**

355. **E 66/d**

TIMMAN—ANDERSSON
Tallinn 1973

1. ♘f3 c5 2. e4 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 a6 6. g3 ♘ge7!? **[6... ♕c7]** 7. ♘b3 ♘a5 8. ♕h5 ♘ec6 9. ♗g5± ♕c7 10. ♗f4 d6 11. ♘a5 ♘a5 12. 0—0—0 ± ♘c6 13. ♕c5! dc5 **[13... e5 14. ♘d5 ♕d7 15. ♕b6]** 14. ♗c7 b5 15. ♗g2 ♗b7 16. e5 ♖c8 17. ♗b6 ♘a5 18. ♗b7 ♘b7 19. a4 ♖c6 20. ♗a7 b4 21. ♘e4 ♗e7 22. ♖d2 f5 23. ef6 gf6 24. ♖hd1 f5 25. ♖d7 fe4 26. ♖b7 ♗g5 27. ♔b1 0—0 28. ♖dd7+— ♗f6 29. ♗b8 ♗d4 30. ♗d6 ♖e8 31. ♗f4 h5 **[31... ♗f2 32. ♗e5+—]** 32. ♗e3 ♗e3 33. fe3 e5 34. ♖g7 ♔h8 35. ♖h7 ♔g8 36. ♖bg7 ♔f8 37. ♖f7 ♔g8 38. ♖hg7 ♔h8 39. ♖g5 c4 40. ♖h5 ♔g8 41. ♖fh7 ♖ee6 42. ♖b7 **1 : 0** **[Nej]**

356. **E 67/a**

PLANINC—SUETIN
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 a6 6. f4 ♕c7 7. ♘c6 ♕c6 8. ♗d3 b5 9. ♕e2 ♗b7 10. ♗d2?! ♗c5! 11. ♕g4?! **[11. a3=]** g6 12. ♕h4 b4! 13. ♘d1 ♗e7 14. ♕h3 ♘f6 15. ♘f2 d5 16. ed5 **[16. e5 ♘e4 17. ♗e3=]** ♕d5∓ 17. 0—0 0—0 18. ♖ae1 ♖fe8 19. b3 ♗c5 20. ♖e5 ♕c6 21. ♔h1 ♕b6∓ 22. ♕h4 ♗e7 23. ♗e3 ♕c6 24. ♕h3 ♖ad8 25. ♗c1 ♘d7! 26. ♘g4! ♗f8 **[26... h5 27. ♘h6 ♔g7 28. ♘f7!]** 27. ♗b2? **[27. ♖e2!∓]** f5!∓ 28. ♖e3 fg4 29. ♕g4 ♘c5 30. ♖h3 ♘d3 31. cd3 ♗g7 32. ♗g7 ♔g7 33. ♕g5 ♔g8 **0 : 1** **[Suetin]**

357. **E 67/b**

GAPRINDAŠVILI—KURAJICA
Olot 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♕c7 5. ♘c3 e6 6. g3 a6 7. ♗g2 h5? **[7... ♘f6]** 8. h3 ♘ge7 9. ♘de2 b5 10. 0—0 ♗b7 11. a3 d6 12. ♗e3 g6 13. ♕e1 ♗g7 14. ♖d1 ♘a5 **[14... ♖d8]** 15. ♗c1 0—0 16. f4 ♘c4 17. ♔h2 ♕c5 18. ♖d3± f5 19. b3 ♘a3 20. b4!

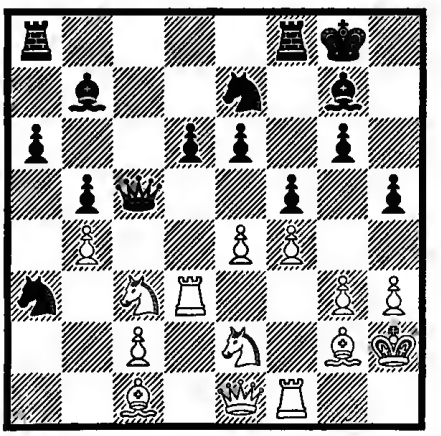

20... ♕b4 21. ♗a3 ♕a3 22. ♘d5! ♕c5 23. ♘e7 ♔f7 24. ef5 **[24. ♘g6 ♗e4]** ♗g2 25. ♘d4!! e5 **[25... ♗f1 26. ♕e6 ♔e8 27. ♘ec6#; 25... ♗d4 26. ♕e6**

+−] 26. ♔g2 ♔e7 27. fe5 [27. ♕e4 d5; 27. ♘e6 ♕c2 28. ♖d2 ♕c6 29. ♔h2 ♗f6∞] ♗e5 28. ♕e4 ♖ac8 29. fg6 ♖f1 30. ♔f1 ♕c4 31. g7! ♔d7 32. ♕h7 ♕g8 33. ♕f5 ♔e7 34. ♕g5 ♔d7 35. ♕f5 ♔e7 36. ♕e4 ♔d7 37. ♕b7 ♖c7 38. ♕a6 ♗d4 39. ♕b5? [39. ♖d4! ♕g7 40. ♕d6 ♔c8 41. ♕a6 ♖b7 42. ♕a8 ♔c7 43. ♕d8 ♔c6 44. ♕d6#; 42... ♖b8 43. ♕c6 ♕c7 44. ♕e6 ♔b7 45. ♖d7+−] ♖c6 40. ♕f5 ♔c7 41. ♖d4 ♕g7 42. ♖a4 ♕c3! 43. ♕f7 ♔b6 44. ♕f2 ♔b5 45. ♖h4 ♖c5 [45... ♕c2 46. ♖h5±] 46. ♕e2 ♔b6 47. ♕d3 ♕f6 48. ♖f4 ♕e6 49. ♔g2 ♔c7 50. ♖e4 ♕f6 51. ♖c4 ♖c4 52. ♕c4 ♔b6 53. ♕b3 ♔c7 54. ♕c4 ♔b6 55. ♕d5 ♕g6 56. ♕d3 ♕f6? [56... ♕h6] 57. ♕e3 ♔c7 58. ♕a7 ♔c6 59. ♕a6 ♔d5 60. ♕b5 **1 : 0 [Gipslis]**

358. **E 67/c**

JANOŠEVIĆ—MATULOVIĆ

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♕c7 5. ♘c3 e6 6. g3 a6 7. ♗g2 ♘f6 8. 0—0 ♗e7 9. ♘b3 [RR 9. ♖e1 ♘d4 10. ♕d4 e5!? N Krnić—Kurajica, Jugoslavija 1973] 0—0 10. f4 d6 [10... ♖d8!?△ d5] 11. a4 b6! 12. g4 ♖b8? [12... d5! 13. ed5 ♘d5 14. ♘d5 ed5 15. ♕d5 ♗b7⩲; 13. e5 ♘d7∞] 13. g5 ♘d7 14. f5 ♖e8 [14... ♘de5 15. f6±] 15. ♗f4 ♘de5 16. ♘d4! ♘d4 17. ♕d4 ef5 18. ♘d5 ♕d8 [18... ♕c2? 19. ♖f2 ♕c6 (19... ♕c4? 20. ♗e5) 20. ef5±] 19. h4 fe4 20. ♗e4 ♗f8 21. c4⩱ ♗h3? 22. ♗e5! de5 [22... ♖e5 23. ♗h7±] 23. ♗h7! ♔h8 [23... ♔h7 24. ♕d3 ♔g8 25. ♕h3±] 24. ♕e4! [24. ♕d1?! ♗f1 25. ♕h5 ♗e2!; 25. ♗e4!+−; 24... ♕d7∞] ♗f1 [24... ♕d7 25. ♗f5! ♗f5 26. ♖f5△ ♖af1+−] 25. ♖f1 ♖b7 26. ♗f5 g6 27. ♗h3 ♗g7 28. ♗g2⩱ ♖d7 29. b4 ♕b8 30. h5! ♕d6 31. ♕h4+− gh5 32. ♕h5 ♔g8 33. ♘f6 ♗f6 34. gf6 ♕d3 35. ♕g4 ♕g6 36. ♕d7 ♖f8 37. ♕f5 ♕f5 38. ♖f5 ♔h7 39. ♖g5 **1 : 0 [Velimirović]**

359. **E 68/a**

MATULOVIĆ—CEBALO

Zagreb 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♕c7 5. ♘c3 e6 6. ♗e2 a6 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 b5?! [8... ♗b4; 8... d6] 9. ♘c6 dc6 [9... ♕c6 10. e5△ 11. ♗f3±] 10. f4 ♗b7?! [10... b4 11. ♘a4±] 11. e5 b4? [11... ♘d5; 11... ♘d7±] 12. ef6 bc3 13. ♕d4! cb2 14. ♕b2 gf6 15. ♖ab1 ♗c8 16. ♕f6 ♖g8 17. ♖fd1 [△ ♗b6] ♗e7 18. ♕h6 ♖b8 19. ♕h7+− ♖f8 20. ♖b8 ♕b8 21. ♗f3 ♗d7 22. ♗d4! ♕f4 23. ♗g7 ♗c5 24. ♔h1 ♗d6 25. ♗e2 [△ 26. ♗f8 ♔f8 27. ♖f1] f5 26. ♗f8 ♔f8 27. ♗a6? [27. ♖d6! ♕d6 28. ♗h5- ♗e8 28. ♗e2 ♗e5 29. ♖f1 ♕g5 30. ♕h3 c5 31. ♗d3 ♔g7 32. ♕f3?! ♔f6?! [⌓ 32... ♕h4! 33. h3 ♔f6; 33. g3? ♕a4△ ♗c6∓] 33. ♗e2 ♕h4 34. g3 ♕a4 35. ♕d3 [⌓ 35. ♕b3] ♗d4 36. c3 ♗c6 37. ♗f3 ♗b5 38. ♕d1 ♕a2 [⌓ 38... ♕d1 39. ♖d1 ♗c3] 39. ♖e1 ♗a4 40. ♕c1 ♕b3 41. ♕h6 ♔e7 42. cd4 ♕f3 43. ♔g1 ♗d7 44. dc5 ♕c3 45. ♕g5 ♔f7 46. ♕c1 ♕d4 47. ♕e3 ♕c4 48. ♕e5 ♔g6 49. ♕d6 ♕c3 50. ♔f2 ♕b2 51. ♖e2 ♕b5 52. ♕c7 ♔f6 53. ♕d8 ♔f7 54. ♕b6 ♕a4 55. ♕d6 ♕b5 56. h4 ♕b7 57. ♔g1 ♕b5 58. ♖e1 ♔f6 59. ♔f2 ♕a4 60. c6 ♕c6 61. ♖e6 **1 : 0 [Antunac]**

360. **E 68/c**

RADULOV—ANDERSSON

Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 e6 5. ♘c3 ♕c7 6. ♗e3 a6 7. ♗d3 ♘f6 8. 0—0 ♗d6 9. h3 ♗f4 10. ♕d2 [10. ♗f4 — I-№-12/403, 13/394] ♗e3 11. ♕e3 ♕b6 [11... d6∞ I-№-9/331] 12. ♘f5 ♕e3 13. ♘e3 b5 14. ♖fb1! [△ 15. b4, 16. a4±] b4 15. ♘a4 ♔e7 16. a3± a5 17. ab4 ab4 [17... ♘b4 18. ♘b6 ♖a7 19. ♘ec4±] 18. f3 d6 19. ♘b6 ♖b8 20. ♘bc4 ♗b7 21. ♘d2! ♖a8 22. ♘b3 g5 23. ♘c4 ♖a1 24. ♖a1 ♖a8 25. ♘ca5 ♘a5 26. ♖a5 ♖a5 27.

♘a5 ♗a8 28. ♗b5!± [△ **29.** ♗c6] d5 29. e5 ♘d7 30. ♗c6 ♗c6 31. ♘c6 ♔e8 32. b3 [△ ♔f2-e3-d4] d4 33. ♔f2 d3 34. ♔e3 [**34.** cd3 ♘c5 **35.** ♔e3 ♘b3 **36.** ♘b4+−] dc2 35. ♔d2 ♘c5 36. ♔c2 ♘a6 37. ♔d3 ♔d7 38. ♘d4 ♘c7 39. ♔c4 ♘d5 40. ♘c2 h5 41. ♔b5 ♘f4 42. ♘e1 ♘g6 43. ♘d3 ♘h4 44. ♘c5? [**44.** g4! hg4 **45.** fg4 ♘f3 **46.** ♔b4±] ♔e7 45. g4 ♘f3 46. gh5 ♘e5 47. ♔b4 g4 48. hg4 ♘g4 49. ♔c3 ♘f6 50. h6 **1/2 : 1/2 [Minev]**

361. **E 69/c**

MINIĆ—SUETIN

Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 ♕c7 7. ♗e3 ♘f6 8. 0—0 ♗b4 9. ♘c6 [RR **9.** ♘a4 0—0 — I-№-12/407; **9...** ♘e7?! **10.** ♘b3 ♗d6 **11.** ♘b6 ♖b8 **12.** g3 ♘e4 **13.** ♕d4 ♘f6 **14.** ♘c4 ♘f5 **15.** ♘d6 ♕d6 **16.** ♕d6 ♘d6 **17.** ♗f4+− Postler—Liberzon, SSSR 1972] bc6 10. ♘a4 ♖b8!? N [**10...** ♗b7 **11.** c4 ♗d6 **12.** f4 ♘e4 **13.** c5 ♗e7 **14.** ♗d4 0—0 **15.** ♗d3±] 11. c4 ♗d6 12. g3 [**12.** ♗b6 ♗h2 **13.** ♔h1 ♖b6 **14.** ♘b6 ♕b6 **15.** ♔h2 ♘e4 **16.** ♗f3 ♕b8 **17.** ♔g1 ♘g5 **18.** c5⩲] c5 13. ♕d3 [**13.** e5?! ♗e5 **14.** ♗c5 ♘e4!⩱] ♗b7 14. ♖ad1 ♗e7 15. ♘c3 [**15.** e5? ♕c6∓!] d6 16. f4 0—0 17. g4!? [**17.** ♗f3±] ♖bd8! 18. g5 ♘d7 19. ♗c1 ♖fe8 20. ♕g3 ♗f8 21. ♗d3 g6 22. h4 ♗g7 23. h5 ♘f8 [**23...** d5?! **24.** cd5 ed5 **25.** ♘d5 ♗d5 **26.** ed5 c4 **27.** ♗b1 ♘b6 **28.** ♕f3 ♕c5 **29.** ♔h1 ♖d5 **30.** f5±] 24. ♔h2? [**24.** f5! ♗d4 **25.** ♔h2 ef5 **26.** ef5 ♗e5 **27.** ♗f4 gf5] d5! 25. e5 [**25.** cd5 ed5 **26.** ♘d5 ♗d5 **27.** ed5 c4! **28.** ♗b1 ♕c5∓] dc4! 26. ♗c4 gh5!∓ 27. ♗e2 ♘g6 28. ♗h5 ♖d4! 29. ♗f3 [**29.** ♗e3 ♖b4!] ♗f3 30. ♕f3

(diagram)

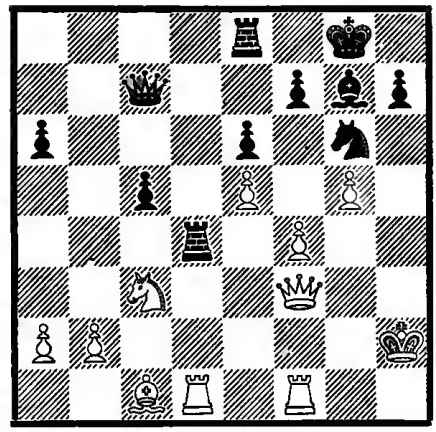

30... ♘f4!∓ 31. ♖d4 [**31.** ♘e4 ♘g6 **32.** ♘f6 ♗f6 **33.** gf6 ♕e5−+] cd4 32. ♗f4 dc3 33. ♕c3 ♕c3 **34.** bc3 ♖c8! 35. ♖f3 [**35.** ♖b1 ♖c4! **36.** ♖b8 ♗f8 **37.** ♗d2 ♖e4∓] ♖c4 36. ♔g3 ♖e4! 37. c4 ♗e5 38. ♗e5 ♖e5 39. ♖c3 ♖g5 40. ♔f4 ♖f5 41. ♔e4 ♔f8 42. c5 ♔e7 43. c6 ♔d8 **0 : 1 [Suetin]**

362. **E 69/c**

SMEJKAL—KARPOV

Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 ♕c7 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 ♗b4 9. ♘a4 0—0 10. ♘c6 bc6 11. ♘b6 ♖b8 12. ♘c8 ♖fc8 13. ♗a6 ♖d8! N 14. ♗d3 ♗d6 15. ♔h1 ♗e5! 16. c3 ♖b2 17. ♕c1 ♘g4 18. f4 [**18.** ♕b2? ♗c3−+] ♘e3 19. ♕b2 ♗f4 20. ♕f2! ♘f1 21. ♖f1 e5 22. g3 ♕d6! 23. ♗e2! ♗g5 24. ♕f7 ♔h8 25. a4 ♗e7 26. a5 ♖f8 27. ♕c4 ♖f1 28. ♗f1 ♕f6 29. ♔g2 ♕f8 30. ♗e2 ♗c5 31. ♗g4! ♕f2 32. ♔h3 d6 33. ♗d7?! [⌓ 33. ♕e6!±] g6 34. ♗c6 ♔g7 35. ♗b5 ♕b2 36. a6 ♗g1! 37. ♕e2 ♕c3 38. ♗c4 ♕c1 39. ♕f1? [**39.** ♔g2=] ♕h6 40. ♔g2 ♕h2 41. ♔f3 ♕h5 42. ♔g2 ♕h2 43. ♔f3 ♗d4 44. ♗d5?! [⌓ 44. ♗b5±] ♗c5 45. ♗c6 ♗d4 46. ♗b7 g5! 47. ♔g4 h5 48. ♔f5 ♕g3 49. ♔e6 ♕f2−+ 50. ♕b5 ♕f6 51. ♔d5 g4 52. ♗c8 ♕e7 53. ♗f5 ♔h6 54. ♕f1 ♕c7 55. ♕e2 ♕c5 56. ♔e6 ♔g5 57. ♕f1 ♕a3 58. ♕e2 ♗c5 59. ♕d2 ♕e3 60. ♕a5 ♗b6 61. ♕a2 ♕f2 62. ♕b1 g3 63. ♗h3 ♔h4 64. ♗g2 ♕g1 65. ♕g1 ♗g1 66. ♔d6 [**66.** ♔f5 ♗d4 **67.** ♗f1 g2!

68. ♗g2 ♔g3△ h4-h3] ♗d4 67. a7 ♗a7 68. ♔e5 ♔g4 69. ♔d5 h4 70. e5 h3 71. ♗h3 ♔h3 72. e6 ♗c5! **0 : 1 [Kotov]**

363. **E 70/a**

PERESIPKIN—SVEŠNIKOV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e5 6. ♘db5 d6 7. ♗g5 a6 8. ♘a3 b5 9. ♗f6 gf6 10. ♘d5 f5 11. ♗b5? **[⌓ 11.** ef5 ♗f5 **12.** c3△ ♘a3-c2-e3 ⩲**]** ab5 12. ♘b5 ♖a7! 13. ♘a7 ♘a7 14. ♕f3 ♘c6 15. 0—0—0 ♗h6 16. ♔b1 fe4 17. ♕e4 0—0!∓ 18. g4 ♔h8 19. ♖hg1 f5! 20. gf5 ♗f5 21. ♕c4 ♕e8 22. ♘e3 ♗e6 23. ♕h4 ♗f4 24. ♖d6 ♘d4! **[△ 25. . .** ♗e3 **26.** fe3 ♗a2! **27.** ♔a2 ♕a4 **28.** ♔b1 ♕c2△ **29. . .** ♖a8—+**]** 25. ♘d5 ♘f3 26. ♖e6 ♕e6 27. ♕g4 ♕g4 28. ♖g4 ♘h2 29. ♖g1 ♘f3 30. ♖h1 ♘d2 31. ♔a1 e4—+ 32. ♖e1 ♗g5 33. a4 ♖f2 34. b4 e3 35. ♘e3 ♘f3 36. ♖d1 ♗e3 37. ♖d3 ♘d4 38. c3 ♘b3 39. ♔b1 ♗c1 **0 : 1 [Kotov]**

364. **E 70/a**

KLOKOV—LOMOV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e5 6. ♘db5 d6 7. ♗g5 a6 8. ♗f6 **[8.** ♘a3**]** gf6 9. ♘a3 b5 **[9. . .** f5 **10.** ♕h5 d5!; **9. . .** d5!?**]** 10. ♘d5 f5 11. ef5? **[11.** g3!? fe4 **12.** ♗g2 ♗f5? **13.** f3⩲; **12. . .** ♗g7!**]** ♗f5 12. ♕f3 ♘d4! 13. ♘c7 ♕c7 14. ♕a8 ♔e7 15. c3 b4! 16. cb4 ♕b6 17. ♗a6 ♕b4 18. ♔f1 ♕d2∓ 19. h3 **[19.** h4**]** ♗d3 20. ♗d3 ♕d3 21. ♔g1 ♗h6! 22. ♕b7 **[22.** ♕h8 ♗f4 **23.** g3 ♕f3!**]** ♔f6 23. ♖h2? **[23.** ♖e1**]**

(diagram)

23. . . ♖b8! 24. ♕b8 ♘e2 25. ♔h1 ♘c1 26. ♕d6 ♕d6 27. g3 ♕d3 28. ♖g2 ♘e2 29. b3 ♗c1 30. ♘c4 ♕d1 31. ♔h2 ♘d4 32. h4 h5 **0 : 1 [Kondratjev]**

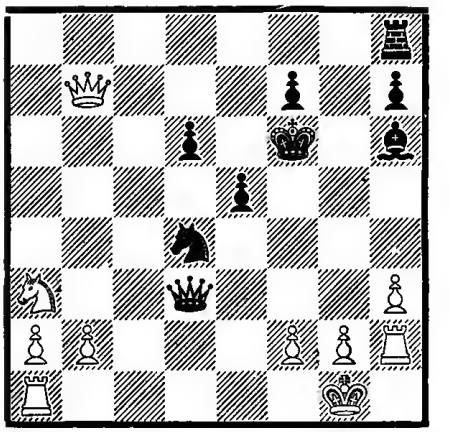

365. **E 70/a**

LUCZAK—SZCZEPANIEC
Polska 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e5 6. ♘db5 d6 7. ♗g5 a6 8. ♗f6 gf6 9. ♘a3 f5 10. ♕h5 d5!? 11. 0—0—0! **[11.** ♘d5 ♗a3 **12.** ba3 ♕a5 **13.** c3 ♗e6 **14.** 0—0—0 fe4∓**]** ♗a3 12. ba3 ♘d4 13. ef5! N **[13.** ♘d5 ♗e6 **14.** ♕h6?! ♖c8 **15.** ♕g7 ♖c2 **16.** ♔b1 ♕b6!! **17.** ♘b6 ♗a2—+**]** ♕a5 14. ♖d4! ed4 **[14. . .** ♕c3 **15.** ♖d5 ♕a3 **16.** ♔d1⩲**]**

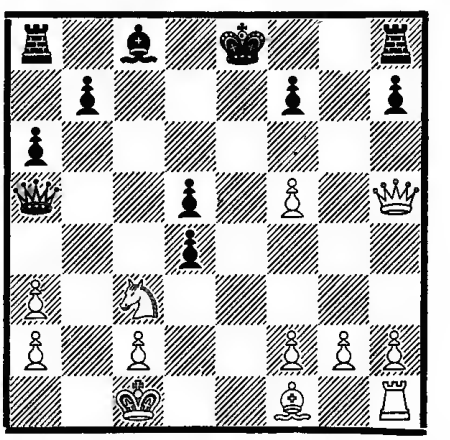

15. ♗b5!! ab5 **[15. . .** ♔d8 **16.** ♕h4 ♔c7 **17.** ♕f4+—**]** 16. ♖e1 ♗e6? **[16. . .** ♔d8?! **17.** ♕h4 ♔c7 **18.** ♖e7 ♗d7 **19.** ♘d5 ♔c8 **20.** ♕d4⩱**]** 17. ♖e6+— ♔d8 **[17. . .** ♔f8 **18.** ♕h6 ♔g8 **19.** f6+—**]** 18. ♕f7 ♔c8 **[18. . .** ♕a3 **19.** ♔d1 ♖f8 **20.** ♕b7+—**]** 19. ♘d5 ♔b8 20. ♕g7 ♕a3 21. ♔d1 ♖c8 22. ♖b6! ♖a7 23.

♕e5 **[23...** ♔a8 **24.** ♘c7 ♔b8 **25.** ♘a6 ♔a8 **26.** ♕b8 ♖b8 **27.** ♘c7#**]** **1 : 0**
[Marić]

366. **E 70/c**

MATULOVIĆ—BENKÖ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. ♘db5 ♗b4 7. a3 ♗c3 8. ♘c3 d5 9. ed5 ed5 10. ♗d3 0—0 11. 0—0 ♗g4 **[11...** d4; **11...** h6**]** 12. f3 ♗e6 13. ♗g5 **[**RR **13.** ♔h1 ♘d7 **14.** ♗f4 ♕b6 **15.** b4 ♘ce5 **16.** ♖e1 1/2 : 1/2 Parma—Benkö, Malaga 1973**]** ♕b6 14. ♔h1 ♘d7 15. f4! f5 16. ♕f3! ♕c5? 17. ♘b5? **[17.** b4! ♕c3 **18.** ♗f5 ♕f3 **19.** ♗e6+—**]** ♖ae8 18. b4 ♕b6 19. ♖ae1 ♘f6 20. ♗f6 ♖f6 21. ♘c3 ♖d8 22. ♘a4± ♕c7 23. ♘c5 ♗c8 24. ♘b3 d4 25. ♖e2 ♘e7 26. ♕f2 ♖fd6 27. ♘d2 ♘g6 28. ♖fe1 ♖c6 29. g3 b6 30. h4 h6 31. ♔h2 ♖f6 32. ♘f3 ♕d6 33. ♖e8! +— ♖f8 34. ♖d8 ♖d8 35. ♕d4 ♕c7 36. ♕c4 ♕c4 37. ♗c4 ♔f8 38. ♗d3 ♘e7 39. ♘e5 ♗b7 40. h5 ♗d5 41. ♔h3 ♖d6 42. c4 ♗e6 43. c5 bc5 44. bc5 ♖d5 45. c6 ♗c8 46. ♗f1 ♖d6 47. ♗g2 ♖d2 48. ♖e3 ♖c2 49. ♖d3 ♔e8 50. ♖d4 ♖c5 51. ♖a4? **[51.** ♖d6! ♘g8 **52.** ♖g6 ♔f7 **53.** ♘d7+—; **51...** ♗a6 **52.** c7+—; **51...** ♖c1 **52.** ♗f3△ ♗e2, ♗c4+—**]** a6 52. ♖d4 a5 53. a4 ♗e6 54. ♗f1 ♗d5 55. ♗b5 ♔d8 56. ♘c4 ♔c7 57. ♘e3 **1/2 : 1/2** **[Mesing]**

367. **E 71/b**

BRAMEYER—MÖHRING
DDR 1972

1. ♘f3 c5 2. e4 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 d6 6. g3 ♘f6 7. ♗g2 ♗e7 8. 0—0 **[8.** ♘c6 bc6 **9.** e5 ♘d5 **10.** ♘d5 cd5 **11.** c4 ♗b7 **12.** ed6 **(12.** cd5 de5 **13.** ♕a4 ♔f8∓**)** ♕d6=**]** 0—0 9. ♔h1 ♗d7 10. f4 ♘d4 11. ♕d4 ♗c6 12. a4?! **[⌓ 12.** b3△ ♗b2**]** ♕d7= 13. b3 b6 14. ♗b2 ♖fd8 15. ♖ad1 ♖ac8 16. h3 ♕b7∓ 17. g4? **[17.** b4!?**]** d5! 18. ed5 **[18.** e5 ♘e4 **19.** ♘e4 de4 **20.** ♕e3 ♗c5 **21.** ♗d4 ♗d4 **22.** ♖d4 ♖d4 **23.** ♕d4 e3—+**]** ed5 **[△** ♗c5**]** 19. b4 ♗c5! 20. bc5 bc5 21. ♕c5 d4!!—+ 22. ♗c6 ♖c6 23. ♕b5 ♖b6 24. ♔h2 ♖b5 25. ab5 ♕c7 26. ♘b1 ♕c2 27. ♖d2 ♕e4 **0 : 1**
[Marić]

368. **E 72/a**

SAREN—ROBATSCH
Forssa — Helsinki 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗c4 ♗d7 7. ♗b3 g6 8. f3 ♘d4 9. ♕d4 ♗g7 10. ♗g5!? **[10.** ♗e3?! I-№-9/341**]** 0—0 11. ♕e3!? **[11.** 0—0—0 — I-№-2/386; 8/369**]** b5 12. h4! b4?! **[12...** a5!? I-№-10/465**]** 13. ♘e2 a5 14. ♗h6 ♖c8 15. h5! ♗h6 **[15...** a4 **16.** hg6 ab3 **17.** ♗g7 ♔g7 **18.** ♕h6 ♔g8 **19.** g7!△ g4-g5+—**]** 16. ♕h6 e6 **[16...** ♘h5 **17.** g4 ♘f6 **18.** g5 ♘h5 **19.** ♖h5! gh5 **20.** g6+—**]** 17. ♘f4 ♕e7 **[17...** a4 **18.** hg6 ab3 **19.** ♘h5! +—**]** 18. g4 a4 19. g5! ab3 **[19...** ♘h5 **20.** ♖h5! gh5 **21.** ♘h5 f6 **22.** gf6+—**]** 20. gf6 ♕f6 21. hg6 ♕g7 22. gh7 ♔h8 23. ♕g7 ♔g7 24. cb3 ♖c2 25. ♘h5! ♔g6 **[25...** ♔h8 **26.** ♘f6 ♗b5 **27.** ♖g1 +—**]** 26. ♘f4 ♔g7 27. ♘h5 ♔g6 28. ♘f6!+— ♔f6 29. h8♕ ♖h8 30. ♖h8 ♖b2 31. ♖b8 ♖h2 32. ♖d1 ♖a2 33. ♖d6 ♖a7 34. f4 ♔g6 **1 : 0**
[Sokolov]

369. **E 72/a**

HARTSTON—RADULOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗c4 ♕b6 7. ♘b3 a6 8. ♗e3 ♕c7 9. f4 e6 10. ♗d3 b5 11. ♕f3 ♗b7 12. 0—0 **[12.** 0—0—0 ♘b4 **13.** g4? d5 **14.** g5 ♘e4 **15.** ♘e4 de4 **16.** ♗e4 ♕c2!—+**]** ♗e7 13. a4 **[13.** ♕h3!?**]** b4 14. ♘b1 **[14.** ♘e2△ g4, ♘g3**]** ♘a5 **[14...** a5 — I-№-12/397**]** 15. ♘a5 **[15.** ♘1d2 ♘b3 **16.** cb3 d5! **17.** e5 d4!**]** ♕a5 16. ♘d2 ♕h5 **[16...** ♕c7△ d5**]** 17. ♕h5 ♘h5 18. e5 g5! 19. ed6! **[19.** fg5 de5 **20.** ♗e4 ♗e4 **21.** ♘e4 h6∞**]**

gf4 20. ♗c5 ♗f6 21. ♗e4 ♖c8! 22. ♗b7 **[22.** ♗b4 ♗d4 **23.** ♔h1 ♗e4 **24.** ♘e4 f5 **25.** ♖ad1 ♖c4!∞**]** ♖c5 23. ♘e4 ♗d4 24. ♔h1 ♘g3! 25. ♘g3 fg3 26. ♗a6 ♗b2= 27. ♖ae1 0—0 **[27...** ♖c2? **28.** ♗b5 ♔f8 **29.** ♖e6±**]** 28. ♖e3 ♖c2 29. ♖g3 **1/2 : 1/2 [Bukić]**

370. **E 72/a**

KUZMIN—RODRIGUEZ O.

Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗c4 ♕b6 7. ♘b3?! **[7.** ♘c6 bc6 **8.** 0—0 e6 **9.** b3!±**]** e6 8. 0—0 ♗e7 9. ♗e3 ♕c7 10. f4 a6 11. ♗d3 b5 12. ♕f3 ♗b7= 13. ♕h3!? **[13.** ♖ae1 ♘b4 **14.** ♕h3 e5 **15.** a3 ♘d3 **16.** cd3 0—0=**]** h5?! **[13...** ♘b4 **14.** a3 ♘d3 **15.** cd3 e5 **16.** ♖ac1 ♕d8!**]** 14. ♔h1 ♘g4 15. ♗g1 g6 16. ♖ae1 ♗f6?! 17. e5! de5 18. ♘c5 0—0? **[18.** ♗c8! **19.** ♕f3 ♖b8 **20.** b4!±**]** 19. f5! gf5 **[19...** ef5 ♘d5+—**]** 20. ♘b7 ♕b7 **[20...** ♘d4 **21.** ♕h5 ♔g7(**21...** ♕b7 ♖e4!) **22.** ♗f5 ef5 **23.** ♖f5!+—**]** 21. ♕h5+— ♘e7 **[21...** ♔g7 **22.** ♗f5 ef5 **23.** ♖f5 ♘h6 **24.** ♖f6 ♔f6 **25.** ♕h6 ♔e7 **26.** ♗c5+—; **21...** ♗g7 **22.** ♖f5! ef5 **23.** ♕f5 ♘f6 **24.** ♘d4 ♖fe8 **25.** ♘f6 ♗f6 **26.** ♕f6+—**]** 22. ♖e4! ♔g7 23. ♖g4 ♘g6 24. ♗f5 ef5 25. ♕f5 **1 : 0 [Kuzmin]**

371. **E 72/b**

JANOŠEVIĆ—GHEORGHIU

Orense 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗c4 e6 7. ♗e3 ♗e7 8. ♕e2 0—0 9. 0—0—0 ♕c7 10. ♗b3 a6 11. g4! **[11.** ♖hg1**]** ♘d4 **[RR 11...** ♘d7 **12.** f4 N ♘c5 **13.** f5 ♗d7 **14.** ♔b1 b5 **15.** ♘c6?! (**15.** fe6 fe6 **16.** ♘f5±) ♕c6 Romanišin—Kočijev SSSR 1973**]** 12. ♖d4 b5 **[12...** e5 **13.** ♖c4 ♕d8 **14.** g5 ♘e8 — I-№-8/374**]** 13. g5 ♘d7 14. ♖g1! **[14.** ♕h5?! — I-№-13/413**]** ♖b8 15. ♕h5 ♖d8? **[15...** g6□ **16.** ♕h6 ♖d8 **17.** e5 d5∞**]**

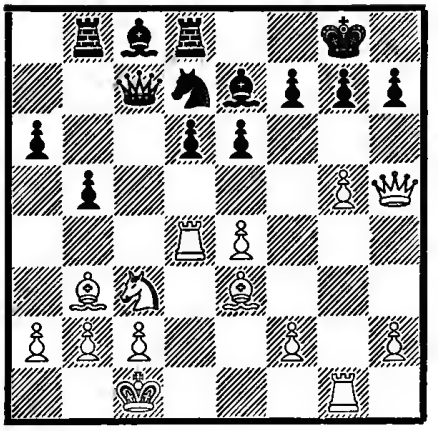

16. e5?? **[16.** g6! hg6 **17.** ♖g6 ♗f6 **18.** e5△ ♖h4; **16.** g6! hg6 **17.** ♖g6 ♘f6 **18.** ♖g7+—; **16.** g6 hg6 **17.** ♖g6 ♘f8! **18.** ♖g3±**]** d5!—+ 17. ♘d5 ed5 18. ♗d5 ♘e5 19. ♖h4 ♗f5 **0 : 1 [Parma]**

372. **E 72/b**

BOUDY—KUZMIN

Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 d6 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗c4 a6 8. ♕e2 ♕c7 9. ♗b3 ♘a5 10. 0—0—0 ♘b3 11. ab3 ♗e7 12. g4 b5 13. g5 ♘d7 14. ♘f5?! ef5 15. ♘d5 ♕d8 16. ef5 ♗b7 17. f6 gf6 18. ♖he1! ♗d5 19. ♖d5 ♖g8! 20. h4! N **[20.** ♗d2 ♔f8 **21.** ♗a5 ♕a5 **22.** ♕e7 ♔g7∓**]** 20. ♖g6 21.f4 ♔f8 22. ♔b1 ♖c8 23. ♖d3 f5?! 24. ♖d5 ♘c5? **[24...** ♔g8! **25.** ♖f5 ♘f8 ∓∞**]** 25. ♕h5! ♔g8 26. ♖f5 ♕d7?

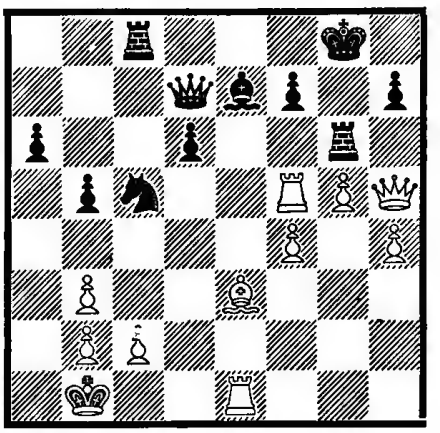

27. ♖f7!! ♔f7 28. ♕h7 ♖g7 29. g6 ♔f8 30. ♕h8 ♖g8 31. g7 ♔f7 32. ♕h5 ♔g7 33. f5!+— ♔f8 34. ♗h6 ♖g7 35. ♗g7 ♔g7 36. ♖g1? **[36.** ♕g6 ♔f8 **37.** ♖g1 ♗g5 **38.** ♖g5 +—**]** ♔f6 37. ♕g5? **[37.** ♖g6+—**]** ♔e5 38. f6 ♕f5 39. fe7 ♕g5 40. hg5—+ ♘e6? **[40...** ♖e8 **41.** g6 ♘f6—+**]** 41. g6 ♔f6 42. ♖f1! ♔g6 43. ♖d1 ♔f7 44. ♖d6 ♖a8 45. e8♕! ♖e8 46. ♖a6 ♘d4 **1/2 : 1/2**
[Kuzmin]

373. **E 72/b**

MEŠTROVIĆ—KELEČEVIĆ
Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘c3 d6 3. ♘f3 ♘f6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘c6 6. ♗c4 e6 7. ♗e3 ♗e7 8. ♕e2 a6 **[**RR **8...** ♘d4 9. ♗d4 0—0 **10.** 0—0—0 ♕a5!? **11.** e5 de5 **12.** ♗e5 b6 **13.** ♖d4 ♗b7 **14.** ♗b5?! (**14.** ♖hd1!?) a6 **15.** ♗d3 ♖fd8 **16.** ♖a4 ♕c5 **17.** ♖c4 ♕a5 **18.** ♖d1 ♖ac8 **1/2 : 1/2** Velimirović — Geler, Budapest 1973**]** 9. 0—0—0 ♕c7 10. ♖hg1 ♖b8?! **[10...** b5!? **11.** ♘c6 ♕c6 **12.** ♘b5 ♘e4∞**]** 11. g4 b5 12. ♗b3 ♘a5 13. g5 ♘b3 14. ab3 ♘d7 15. ♘f5! b4 **[15...** ef5 **16.** ♘d5 ♕d8 **17.** ef5 ♗b7 **18.** f6 ♗d5 **19.** ♖d5 gf6 **20.** ♗d4±**]** 16. ♘g7 ♔f8 17. ♘e6! fe6 18. ♕h5 ♘e5 **[18...** bc3 **19.** g6 ♗f6 **20.** g7! ♗g7 **21.** ♖g7!+—**]** 19. f4 ♘g6 20. f5 ef5 21. ♘d5+— ♕c6 22. ♖gf1 ♗e6 23. ef5 ♗d5 24. fg6 ♔g8 25. g7! ♗b3 **[25...** ♔g7 **26.** ♗d4 ♔g8 **27.** ♕h6+—**]** 26. gh8♕ ♔h8 27. ♖f2
1 : 0 **[Velimirović]**

374. **E 72/b**

GHIZDAVU—OSTOJIĆ
Bucuresti 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗c4 e6 7. ♗e3 ♗e7 8. ♗b3 a6 9. ♕e2 0—0 10. 0—0—0 ♕e8 11. ♖hg1 ♘d7 12. g4 ♘c5 13. g5 b5 14. ♔b1!? N **[**△ **14...** b4 **15.** ♘c6! ♕c6 **16.** ♘d5!; **14.** ♕h5 b4 **15.** ♘c6?! — I-№-14/405; **14.** a3**]** ♗d7 15. ♕h5 ♘b3 16. ab3?! **[16.** cb3!**]** ♘b4! 17. ♖g3 g6 18. ♕e2 **[18.** ♕h6!? f6!±; **18...** e5? **19.** ♘f5!+—**]** e5 19. ♘f3 ♖c8?! **[19...** a5!△ a4∞**]** 20. h4 ♗e6 **[20...** ♘c2 **21.** ♘d5!△ ♘f6±**]** 21. ♘e1 ♕c6 22. ♕d2?! **[22.** ♘d3!**]** ♕c7 23. ♘d3 ♘d3? **[23...** a5!**]** 24. ♕d3 ♖fe8± 25. h5 ♗f8 26. ♖d2 b4 27. ♘d5 ♗d5 28. ♕d5 a5 29. hg6 hg6 30. ♖f3 **[**△ ♗b6**]** ♖e6 31. ♖h3 ♕c6 32. ♖h1 ♕a6 **[32...** ♕d5 33. ♖d5 ♖a8 **34.** ♖b5△ ♖d1**]** 33. f4!+— ef4 34. ♗d4 ♗g7 35. ♖dh2 **[**△ ♖h8**]** ♖e5 36. ♗e5 ♗e5 **[36...** de5 **37.** ♖h7△ ♖g7**]** 37. ♕e5! de5 38. ♖h8 ♔g7 39. ♖1h7#
1 : 0 **[Ciocaltea]**

375. **E 72/b**

WESTERINEN—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 e6 5. ♘c3 d6 6. ♗c4 **[6.** ♗e2; **6.** ♗e3**]** ♘f6 7. ♗e3 a6 8. ♕e2 ♕c7 9. 0—0—0 ♘a5!? **[9...** ♗e7! **10.** ♗b3 ♘a5**]** 10. ♗d3! b5 11. a3 ♗b7 12. f4± ♗e7 13. g4 d5 14. ed5 ♘d5 15. ♘d5 ♗d5 16. ♖he1 ♘c4 17. f5 0—0 18. fe6 fe6 19. ♔b1 ♗h4 20. ♖f1 ♖f1 21. ♖f1 ♕e7 22. ♗c1 g6 23. ♗e4 ♗e4 24. ♕e4 ♖e8 25. ♕c6 e5 26. ♘f3 **[26.** ♘e2**]** ♗f6 27. ♕a6 ♘d6 28. ♕c6 e4 29. ♘d4 ♔g7 30. ♘e2? **[30.** ♗e3! ♘c4? **31.** ♖f6!±**]** e3∞ 31. ♖f3 ♖c8 32. ♕d5 ♘c4 33. ♔a2 ♖d8 34. ♕b5 ♘d2 35. ♖g3 ♕e6 36. ♔a1 **[36.** b3 ♖d5 **37.** ♕b7 ♖d7 **38.** ♕b5 ♖d5=**]** ♗h4 37. ♖g1 ♕e4 38. ♖1 ♕e4 39. ♕b6 ♖d7 40. ♕b5 ♖c7 41. ♖d1 ♕c2 42. ♕e5 ♔g8 43. ♕e8 **[43.** ♖d2?!**]** **1/2 : 1/2** **[Nej]**

376. **E 72/c**

HARTSTON—TUKMAKOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗c4 e6 7. ♗e3 a6 8. ♕e2 ♘a5!? **[8...** ♕c7**]** 9. ♗d3 **[9.** ♗b3 b5 **10.** a3 ♗b7∓**]** ♕c7 **[9...** b5!?**]** 10. f4 b5 11. 0—0 ♗b7 12. a3 ♗e7 13. ♖ad1 ♖c8 14. ♔h1 0—0 15. ♗c1 ♘c4 16. ♖f3? **[16.** b3! ♘a3? **17.** ♗a3 ♕c3

18. e5±] g6 17. ♖h3 e5 18. ♘f3 ef4 19. ♖f1 ♕c5 **[19...** ♘e3! **20.** ♗e3 fe3 **21.** ♕e3 h5∓] 20. b4! ♕b6 **[20...** ♕c7 **21.** ♗f4 ♘a3 **22.** e5±] 21. ♗f4 ♘g4? **[21...** ♖fe8!? **22.** ♗g5 ♘d7!; **22.** e5 ♗f8] 22. ♗c4 bc4 **[22...** ♖c4 **23.** ♘d2+−] 23. ♘d2± h5 24. ♘c4 ♖c4? **[24...** ♕d4!?] 25. ♕c4 ♘f2 26. ♖f2 ♕f2 27. ♖f3+− ♕c2 28. ♗h6 d5 29. ♕d4 f6 30. ♗f8 de4 31. ♖f1 ♔f8 32. ♘d5 ♗d5 33. ♕d5 ♕e2 34. ♕d1 ♕b2 35. ♕c1 ♕a2 36. ♕h6 ♔f7 37. ♕h7 ♔f8 38. ♕g6 ♕a3 39. ♕e4 ♔f7 40. ♕h7 ♔f8 41. ♕h8 **1 : 0 [Bukić]**

377. **E 72/c**

LUKIN—KORČNOJ
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 ♘c6 4. d4 cd4 5. ♘d4 d6 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗c4 ♘a5?! [⌓ **7...** a6△ ♗e7; **7...** ♗e7 — I-№-14/404] 8. ♗d3 **[8.** ♕e2!?] a6 9. ♕e2 ♗e7? **[9...** ♕c7 **10.** f4 b5] 10. f4± ♕c7 11. 0—0 b5 12. a4 b4 13. ♘a2 ♕b8 **[13...** d5!? **14.** e5 ♘e4 **15.** c3 b3 **16.** ♘b4 ♘c5] 14. c3 d5 15. e5 ♘e4 16. cb4 ♗b4 17. ♘b4 **[17.** f5!+−] ♕b4 18. ♗e4 de4 19. f5! ef5 20. ♘f5 ♗f5 **[20...** 0—0 **21.** ♘g7 ♔g7 **22.** ♕h5+−] 21. ♖f5 ♘b3 22. ♖af1 0—0± **[22...** ♘d4! **23.** ♗d4 ♕d4 **24.** ♕f2 e3 25. ♕f4 ♕f4 **26.** ♖5f4 0—0±] 23. ♕f2 ♕c4 24. ♕h4 ♘d4 25. ♖h5 ♘e2

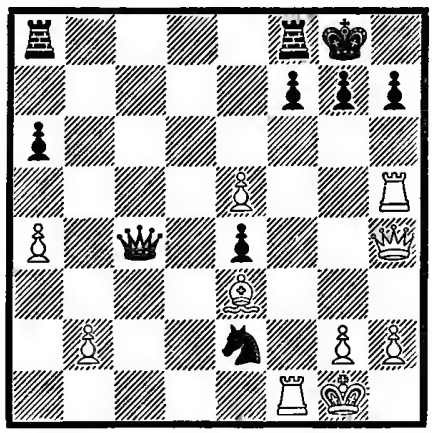

26. ♔h1! **[26.** ♔f2? ♕c2−+] ♘g3 27. hg3 ♕f1 28. ♔h2+− h6 29. ♗h6 g6 30. ♗e3! gh5 31. ♕g5 ♔h8 32. ♕h5 ♔g8 33. ♗h6 **1 : 0 [Korčnoj]**

378. **E 74/b**

KARPOV—MARKLAND
Graz 1972

1. ♘f3 c5 2. e4 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♕d2 ♖c8 8. 0—0—0 ♘d4 9. ♕d4 ♕a5 10. ♗d2 **[10.** f4] a6 **[10...** ♕c5 — I-№-10/479] 11. f3 ♕c5?! [11... e5!?] 12. ♕d3 N **[12.** ♕c5 — I-№-12/424] g6 13. g4 ♗g7 14. h4 h6 **[14...** 0—0 **15.** h5±] 15. ♔b1 ♗e6 16. ♗e3 ♕a5 17. ♗d4 0—0 18. ♕d2! ♘d7 **[18...** ♖fe8 **19.** g5] 19. ♘d5! ♕d8 **[19...** ♕d2? **20.** ♘e7+−] 20. ♗g7 ♔g7 21. ♘e3 ♘e5 22. ♗e2 f6 23. f4 ♘c4 24. ♗c4 ♗c4 25. g5!+− hg5 26. hg5 fg5 27. ♕c3 e5 28. ♘c4 b5 29. fe5 ♖c4 30. ♕h3 **1 : 0 [Sokolov]**

379. **E 74/b**

TUKMAKOV—TALJ
SSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♕d2 ♘d4 [7... ♖c8; **7...** a6] 8. ♕d4 ♕a5 9. ♗d2 e5 10. ♕d3 **[10.** ♘d5? ♕d5!∓] ♖c8 11. f3 **[11.** 0—0—0 ♖c3 **12.**♗c3 ♕a2 **13.** ♕c4!] a6 12. ♘d5?! ♕c5 13. ♘f6 gf6 **14.** 0—0—0 ♗e6 15. ♔b1 **[15.** a3 d5! **16.** ♗b4 de4 **17.** ♕e4 ♕c6; **17.** fe4 ♕c4!∓; **15.** ♔b1 d5?! **16.** ed5 ♕d5 **17.** ♕d5 ♗d5 **18.** ♗d3? ♖g8∓] **1/2 : 1/2 [Talj—Gufeljd]**

380. **E 74/b**

BROWNE—RADULOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♕d2 ♘d4 8. ♕d4 ♕a5 9. ♗d2 a6? **[9...** e5!] 10. ♘d5! ♕d8 11. ♘b6 e5?! **[11...** ♖b8 **12.** ♗a5 ♗c6] 12. ♕e3 ♖b8 13. f3 ♗e7 **[13...** ♗e6 **14.** c4!±] 14. ♗c4 0—0 15. 0—0—0± ♗c6 16. ♔b1 ♘d7 17.

♘d5 b5? [⌓ **17...** ♗d5 **18.** ♗d5 b5] 18. ♗a5! ♕e8 [**18...** ♕a5? **19.** ♘e7 ♔h8 **20.** ♘c6+−] 19. ♘c7 ♕c8 20. ♗d5 ♗d8 21. ♗c6 ♗c7 22. ♗d7 ♕d7 23. ♕a7+− ♖bc8 24. ♗c7 ♖c7 25. ♕a6 ♖c6! 26. ♕b5?! [**26.** ♕a5 ♖fc8 **27.** ♖d2] ♕c7 27. ♕d3 ♖a8 28. a3 ♖b8 29. ♖d2 ♖c3! 30. ♕a6 [**30.** ♕d6 ♖c2! **31.** ♕c7 ♖bb2] ♖c6 31. ♕d3 ♖c3 32. ♕a6 ♖c6 33. ♕e2 ♖c3 34. ♖d3 ♕c5 35. ♖c3 ♕c3 36. b3 ♕c5 37. ♔b2 f5 38. ♕d2 fe4 39. fe4 ♔h8 40. ♖d1 ♖c8 41. a4 **1 : 0** **[Minev]**

381. **E 74/b**

TUKMAKOV—RADULOV

Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♕d2 ♘d4 8. ♕d4 ♕a5 9. f4 [**9.** ♗d2; **9.** ♗f6] h6 [**9...** e6; **9...** e5!?] 10. b4 ♕d8 11. ♗f6 [**11.** ♗h4? g5!∓ I-№-8/388] gf6 12. ♘d5 ♗g7 13. ♗c4 0—0 14. f5 e6 15. ♘e3 b5 16. ♗b3 a5! [**16...** ♕c7? **17.** ♖d1±; **16...** ef5 **17.** ef5 ♗c6 **18.** 0—0△ ♖ad1, ♗d5±] 17. ♕d6 a4! 18. fe6 ♗e6 19. ♕d8 ♖ad8 20. ♗d5 f5≅ 21. 0—0—0 □ [**21.** ♖d1 fe4 **22.** ♗e4 ♗a2∓; **22.** ♗e6 fe6 **23.** ♔e2 ♗c3∓] fe4 22. ♗e6 fe6 23. ♖d8 ♖d8 24. ♖d1 ♖c8! [**24...** ♗d4? **25.** ♔b1!△ c3, ♖d8±] 25. ♖d6 ♔f7 26. ♖d7 [**26.** ♖b6?? ♗d4 **27.** ♖b7 ♔g6 **28.** ♘d1 e3−+] ♔g6 27. ♖d6 [**27.** ♖b7 ♗d4 **28.** ♘f1 ♖f8 **29.** ♘g3 e3!△ **30...** ♖f1!! **31.** ♘f1 e2−+] ♔f7 28. ♖d7 ♔g6 **1/2 : 1/2** **[Minev]**

382. **E 74/b**

GIPSLIS—CSOM

Olot 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 ♘d4 8. ♕d4 ♗d7 9. 0—0—0 [**9.** ♘b5 ♗c6∓] ♕a5 10. f4! ♗e7 11. ♗c4 ♖d8 12. e5! de5 13. fe5 ♗c6 [**13...** h6 **14.** ♗d2 ♗c6 **15.** ♘d5! ♖d5 **16.** ♗a5 ♖d4 **17.** ♖d4±; **13...** 0—0 **14.** ♕h4 ♕e5 **15.** ♖he1 ♕a5 **16.** ♗d3 h6 **17.** ♘e4! +−; **13...** ♘d5 **14.** ♘e4!±] 14. ♕f4 [**14.** ♕e3? ♘g4 **15.** ♕f4 ♕e5!∓] ♖d1 [**14...** ♘h5 **15.** ♕h4 ♗g5 **16.** ♕g5± g6] 15. ♖d1 ♘d7 16. ♗e7 ♔e7 17. ♕h4! [**17.** ♕g5 ♔f8 **18.** ♘e4 h6!] ♔f8 18. ♘e4? [**18.** ♗b5!! ♕c7 **19.** ♕b4 ♔e8 **20.** ♘e4!+−; **19...** ♔g8 **20.** ♕e7+−; **18...** ♔e8 **19.** ♘e4!; **18...** ♗b5 **19.** ♘b5] h6 19. ♘d6 [**19.** ♘c5? ♘c5 **20.** ♖d8 ♗e8−+] ♔g8 20. ♘b7 [**20.** ♕e7 ♘e5 **21.** ♘f7 ♘f7 **22.** ♗e6 ♕g5 −+] ♕e5 21. ♘d8 ♕e3! [**21...** ♗d5 **22.** ♗d5 ed5 **23.** ♖e1!±] 22. ♔b1 ♘e5 23. ♗d3? [**23.** ♗f1±; **23.** ♘c6 g5] ♗g2? [**23...** g5! **24.** ♕h5 ♗g2∓; **24.** ♕b4 ♘d3 **25.** cd3 ♗d5±] 24. ♕e7± ♘d3 [**24...** ♗e4? **25.** ♘e6! fe6 **26.** ♕e6 ♘f7 **27.** ♗e4−; **26...** ♔h7 **27.** ♕e5+−; **25...** ♗d3 **26.** ♕f8+−] 25. ♕f7! [**25.** ♘f7 ♔h7!] ♔h7 26. ♘e6 ♖g8 27. cd3 [**27.** ♕f5 ♔h8! **28.** cd3 ♗h3−+; **28.** ♘f8 ♗e4 **29.** ♘g6 ♔h7 **30.** ♘f8=] ♕f3 [**27...** ♗f3 **28.** ♕f5 ♔h8 **29.** ♘f8+−] 28. ♕f3 ♗f3 29. ♖e1 g5 [**29...** ♖e8 **30.** ♘g5+−] 30. ♘d4 g4 31. ♔c2 ♗d5 32. ♖e5 [**32.** ♖e7 ♖g7] ♖d8 33. ♖e7 [**33.** a4 a5] ♔g6 34. ♖a7 ♗a2 35. ♖a2 [**35.** ♖a6 ♔g5 **36.** ♘c6 ♖c8? **37.** b3+−; **36...** ♖d6! **37.** b3 ♗b3 **38.** ♔b3 ♖d3=] ♖d4 36. ♔c3 ♖d8 37. b4 h5 38. b5 ♔f6? [**38...** h4!] 39. ♖a6? [**39.** b6!] ♔f5 40. b6 h4 41. ♔c4 g3 42. hg3 hg3 43. ♖a2 ♖g8 [**43...** ♔f4 **44.** d4 ♔e4 **45.** ♖e2 ♔f3 **46.** ♖e1 g2 **47.** d5 ♖h8 **48.** ♖g1 ♖h1 **49.** ♖g2 ♔g2 **50.** d6 ♔f3 **51.** d7 ♖h8 **52.** ♔d5 ♔f4 **53.** ♔d6+−; **44...** ♔f3 **45.** d5 g2 **46.** ♖g2? ♔g2 **47.** ♔c5 ♔f3 **48.** b7 ♔e4 **49.** ♔c6 ♔e5=; **45.** ♔c5 g2 **46.** ♖g2 ♔g2 **47.** b7 ♔f3=; **46.** ♖a1! ♔f2 **47.** ♔c5 g1♕ **48.** ♖g1 ♔g1 **49.** b6!+−; **46...** ♖h8 **47.** ♖g1 ♖h1 **48.** ♖g2 ♔g2 **49.** d6+−] 44. b7?? [**44.** ♖g2! ♔f4 **45.** d4 ♔f3 **46.** ♖g1 ♔f2 **47.** ♖b1 g2 **48.** d5 g1♕ **49.** ♖g1 ♔g1 **50.** d6 ♔f2 **51.** d7 ♔f3 **52.** ♔d5+−] ♖b8! 45. ♖b2 g2 46. ♖f2 [**46.** ♖g2 ♖b7 **47.** d4 ♖b8!=] ♔e6 47. ♖g2 ♖b7 48. ♖g6 ♔f7 49. ♖h6 ♖b1! 50. ♔c5 ♔e7 51. ♔d5 ♖g1 52. ♖h8 ♔d7

54. ♖h7 ♔d8 55. ♔c5 ♖g5 56. d5 ♖g6 **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

383. **E 74/b**

SUETIN—RADULOV

Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♘b3?! **[7.** ♗e2 a6 **8.** ♗f6 gf6 **9.** 0—0 ♘d4 **10.** ♕d4 ♖g8 **11.** ♔h1? (**11.** ♘d5) f5= Matanović—Radulov, Ljubljana — Portorož 1973**]** a6 8. ♗f6 gf6 9. ♕h5?! ♖c8 10. ♗d3 ♘e5! 11. 0—0 ♖g8 12. f4 ♗g4? **[12...** ♘g4! **13.** h3 ♕b6 **14.** ♔h1 ♘f2 **15.** ♔h2 ♕e3!∓**]** 13. ♕h4 ♘f3? 14. gf3 ♗h3 15. ♔f2! **[15.** ♔h1 ♗g2**]** ♕b6 16. ♔e2 ♗f1 17. ♖f1 e6 18. f5!± ♔e7 19. fe6 fe6 20. ♕h7 ♖g7 21. ♕h4 ♖g2 22. ♖f2 ♖g1 23. f4! ♗g7 24. f5! ♖h8 25. ♕f4 e5 26. ♘d5 ♔f8 27. ♘b6 ef4 28. ♘d4 ♖h1 29. ♘e6 ♔g8 30. ♘g7 ♔g7 31. ♖f4 **1 : 0 [Suetin]**

384. **E 74/b**

DUEBALL—SÜSS

Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗g5 ♗d7 7. ♕d2 ♘d4 8. ♕d4 e6 9. 0—0—0 ♕a5 10. ♗d2 **[10.** ♗f6?! gf6 **11.** ♕f6 ♖g8∓; **10.** f4 ♗e7 **11.** ♗c4±**]** a6 11. ♗c4 ♕c5 12. ♕d3? **[12.** ♕c5 dc5=**]** b5! **[12...** ♕f2!?; **12...** ♘g4? **13.** ♕e2**]** 13. ♗b3 ♗e7? **[13...** b4! **14.** ♘a4 ♕a5—+; **14.** ♘e2 ♗b5 **15.** ♕f3 ♗c6△ a5-a4—+**]** 14. f4? **[14.** ♗e3 ♕c7 **15.** f4=**]** 0—0? **[14...** b4! **15.** ♗e3 ♕a5 **16.** ♘b1 0—0 **17.** ♘d2 d5∓; **16.** e5 bc3 **17.** ef6 cb2 **18.** ♔b1 gf6 **19.** f5 d5∓**]** 15. ♗e3 ♕c7 16. f5 b4 17. fe6 bc3?! **[17...** ♗e6 **18.** ♘d5±; **17...** fe6=**]** 18. ed7 cb2 19. ♔b1 ♘d7 20. ♖hf1 ♘e5 21. ♕d5± a5 22. a4 ♖ab8 23. ♗d4?! **[23.** ♗d2! ♗d8 **24.** ♗f4±**]** ♗f6 24. ♗b2 ♖fc8 **[24...** ♘c4? **25.** ♗f6 ♘e3 **26.** ♕g5! ♕c2 **27.** ♔a1+—**]** 25. ♖f6! **[25.** ♕d6? ♖b3! **26.** cb3 ♕c2 **27.** ♔a1 ♘c4!—+; **25.** ♔a2? ♘c6 **26.** ♕d6 ♖b3!—+**]** gf6 26. ♕d6 ♕d6 **[26...** ♖b3? **27.** cb3 ♕c2 **28.** ♔a2 ♖c3 **29.** ♕b8! ♖c8 **30.** ♖d8+—; **28...** ♘c4 **29.** bc4 ♕c4 **30.** ♔a3!+—**]** 27. ♖d6 ♔g7 28. ♖d5 ♘c4 29. ♗c3 ♔g6 **[29...** ♘e3? **30.** ♖d3**]** 30. ♔a2 ♖b7 31. ♖d3 h5! 32. ♖g3 ♔h7 **[32...** ♔h6? **33.** ♗f6±**]** 33. ♖h3 **[33.** ♗f6? ♘d2!∓**]** ♔g6 **[33...** ♔h6? **34.** g4+—; **33...** ♖c5? 34. ♗d4+—**]** 34. ♖g3 ♔h7 35. ♖h3 ♔g6 36. ♖g3 **1/2 : 1/2 [Dueball]**

385. **E 76/a**

SAVON—PAOLI

Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 ♗e7 8. 0—0—0 0—0 9. f4 ♘d4 10. ♕d4 ♕a5 11. ♗c4 ♗d7 12. e5 de5 13. fe5 ♗c6 14. ♗d2!? ♘d7 15. ♘d5 ♕d8 16. ♘e7 ♕e7 17. ♖he1 ♕c5 18. ♕c5 **[18.** ♕f4 a5∞**]** ♘c5 19. ♗b4 b6 20. ♖e2!± N ♖fd8 21. ♖ed2 ♖d2 22. ♖d2 ♔f8 **[22...** a5 **23.** ♗a3 b5? **24.** ♗b5!+—**]** 23. g3 ♔e7 24. b3 ♖d8 25. ♖d8 ♔d8 26. ♔d2 ♔d7?± **[26...** ♗e4! **27.** ♗c5 bc5 **28.** ♗d3 ♗d3 **29.** cd3 ♔d7 **30.** d4? ♔c6!; **26...** ♗e4 **27.** ♗e2!±**]** 27. ♔e3 ♔c7?+— **[27...** a5 **28.** ♗a3 ♘e4 **29.** ♗f8 g6±**]** 28. ♔d4 ♘d7 29. ♗d6 ♔b7 30. ♗d3 g6 31. c4 ♔c8 32. ♔e3! ♘c5 33. ♗c2 ♘d7 34. ♔f4 h6 35. ♔e3 ♔d8 36. ♔d4 ♗b7 37. ♗b4? **[37.** ♗d1△ g4, h4, b4-b5, ♗a3, ♗c1 +—**]** ♘b8!± 38. ♗c3 ♘c6 39. ♔e3 ♘e7 40. g4 ♔d7 41. b4 ♗g2 42. ♗a4 ♔d8 43. ♔e2? ♗h3 44. ♔f3 ♗f1 45. ♗b3 b5? **[45...** g5! **46.** b5! ♘g6 **47.** a4±**]** 46. cb5 ♗b5 47. a4 ♗c6 48. ♔g3 ♗d5?+— **[48...** a6!±**]** 49. ♗d1 g5 50. b5 ♔c8 51. h4 gh4 52. ♔h4 ♗e4 53. ♔h5 ♘g8 54. ♗d4 ♔b8 55. ♗e2 ♔b7 56. a5 ♗g6 57. ♔h4 ♗e4 58. ♗c5 ♔b8 59. ♗f8 ♔b7 60. g5 hg5 61. ♔g5 ♔c8 62. ♗c5 ♔d7 63. ♗a7 ♘e7 64. a6 ♘c8 65. ♗c5 ♔c7 66. ♔f6 **1 : 0 [Savon]**

386. **E 77/a**

GELER—CSOM
Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 ♘c6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 a6 8. 0—0—0 h6 9. ♗e3!? ♗d7 10. f4 ♕c7 11. ♗d3 ♘d4?! **[11...** b5; **11...** ♗e7**]** 12. ♗d4 ♗c6 13. ♖he1± 0—0—0 14. ♕f2 ♘d7 15. ♔b1 ♔b8 16. a3 ♖c8 17. e5 ♗e7 18. ♗e4 d5 19. ♗f3! g6 20. g4 ♖hg8 21. f5 gf5 22. gf5 ♖g5 23. f6 ♗f8 24. ♕e3 ♔a8 25. h4 ♖g3 26. ♕f2 ♖g8 27. ♗h5 ♘b8 28. ♗b6 ♕d7 29. ♖g1 ♖h8 30. ♖g7!± ♗g7 31. fg7 ♖h7 32. ♕f6 ♖g8 33. ♗f7 ♖gg7 34. ♗e6 ♕e8 35. ♗d5 ♖e7 36. ♕f5 ♖hg7 37. e6+— ♖g6 38. ♗b3 ♖ee6 39. ♗e6 ♖e6 40. ♖d8 ♖e1 41. ♔a2 **[41...** ♕e6 **42.** ♕e6 ♖e6 **43.** b3!+—**]** **1 : 0**
[Geler]

387. **E 79/a**

BROWNE—TUKMAKOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 a6 8. 0—0—0 ♗d7 9. f4 b5 10. ♘c6 **[10.** ♗f6 — I-№-6/515**]** ♗c6 11. ♕e1 ♗e7 **[11...** ♕b6? **12.** ♗f6 gf6 **13.** ♘d5 ♕d8 **14.** ♕c3+—**]** 12. ♗d3? **[RR 12.** e5?! ♘d5 **13.** ♗e7 ♕e7 **14.** ♘e4 de5 **15.** fe5 0—0= Gufeljd—Tukmakov, Baku — SSSR 1972; **12.** ♗f6! gf6 **13.** ♗d3±**]** ♘d7! 13. ♗e7 ♕e7 14. ♕g3 0—0 15. ♖he1 ♘c5∓ 16. a3 ♖ab8 17. e5 de5 18. ♖e5 ♘d3 **[18...** b4? **19.** ♗h7!**]** 19. ♖d3 b4 20. ab4 ♕b4 21. b3 ♖fd8 22. ♖ee3 h6 23. ♕f2 a5 24. ♕d2 ♖dc8 25. ♖g3 a4 26. ♕e3 **[26.** ♘a4 ♕a3 **27.** ♔d1 ♗a4 **28.** ba4 ♕a4△ ♖b1, ♖c2; **26.** f5 ♕a3 **27.** ♔d1 ♕a1 **28.** ♔e2 ef5! **29.** ♕h6 ♖e8—+**]** ab3 27. ♕e5 g6 28. ♖g6 fg6 29. ♕e6 ♔g7 30. ♕e5 ♔h7 31. ♖d6 ♕a3 **[32.** ♔d2 ♕d6!**]** **0 : 1**
[Bukić]

388. **E 79/b**

KESTLER—SPASKI
Dortmnd 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 a6 8. 0—0—0 ♗d7 9. f4 ♗e7 10. ♘f3 b5 11. e5 b4 12. ef6 bc3 13. ♕c3 gf6 14. ♗h4 d5 15. ♔b1 ♘a5 **[15...** ♘b4 — I-№-6/516**]** 16. f5?! **[16.** ♗e1!? ♘c4?! **17.** ♗c4 ♖c8 **18.** ♘d2; **16...** ♘b7 **17.** f5 ♘d6 **18.** fe6 fe6 **19.** ♘d4**]** ♖c8 17. ♕d2 ♕c7 18. fe6 fe6 19. ♗a6?! ♖a8∓ 20. ♗e2 **[20.** ♕e2 0—0△ ♕a7, ♖fb8**]** ♘c4 21. ♗c4 ♕c4 22. b3 ♕a6 23. c3 0—0 **[△** ♗e8-g6, ♖fb8**]** 24. ♔a1 d4!! 25. ♘d4 e5 26. ♘f3? **[26.** ♘e2**]** ♗f5 **[27.** ♘e5 ♕a2—+; **27.** a4 ♖fb8 **28.** ♕a2 ♖b3 **29.** ♕b3 ♗e6 **30.** ♕c2 ♕c4 —+**]**

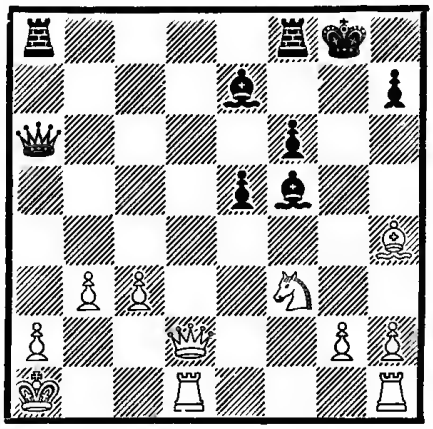

0 : 1 **[Matanović]**

389. **E 79/b**

SCHMID—KUNSZTOWICZ
BR Deutschland 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗g5 e6 7. ♕d2 a6 8. 0—0—0 ♗d7 9. f4 **[9.** f3 — I-№-14/422**]** ♗e7 10. ♘f3 b5 11. e5 **[11.** ♗f6 — I-№-14/424**]** b4 12. ef6 bc3 13. ♕c3 gf6 14. ♗h4 d5 **[14...** ♖g8**]** 15. ♔b1 a5 **[15...** ♘b4?! I-№-6/516**]** 16. ♗b5 ♖c8 17. ♘d4 ♘d4?! **[17...** ♘b4**]** 18. ♗d7 ♕d7 19. ♕d4± ♖g8 20. g3 ♕b5 21. ♖he1 **[21.** ♗f6? ♖c4 **22.** ♕e5

♖e4−+] ♖c4 22. ♕a7± ♖f8 [22... ♖c8 23. f5! e5 24. ♖e5+−] 23. b3! [△ 24. ♖d5! ♕d5 25. bc4 ♕c4 26. ♕a5+−] ♖c8 24. ♕d4! [24. f5? ♗c5 25. ♖d5 ♕c6!−+] a4 [24... f5 25. ♗e7 ♔e7 26. ♕d5+−] 25. ♗f6+− ab3 26. ab3 ♗b4 27. ♖e3 ♕c6 28. ♕d5! ♕c2 29. ♔a1 ♗d6 [29... ♕c7 30. ♕b5] 30. ♖e6 **1 : 0** **[Marić]**

390. **E 80/a**

HOLMOV—GELER
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♘c3 ♘f6 [3... a6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘f6] 4. e5 [4. d4 cd4] de5 5. ♘e5 e6 [5... ♘bd7 6. ♘c4 ♘b6 7. ♕f3±] 6. ♗b5 ♗d7!? [6... ♘bd7] 7. ♘d7 [7. ♕f3 ♕c7] ♘bd7 8. 0—0 ♗e7 9. d4 cd4 10. ♕d4 0—0 11. ♗f4 ♘b6!?= 12. ♗e5 [12. ♖ad1 ♕d4 13. ♖d4 ♖fc8] ♕d4 13. ♗d4 ♖fc8 14. ♖fd1 [14. ♗b6?! ab6 15. ♗d3 ♘d7 16. ♗e4 ♘c5 17. ♗f3 ♗f6∓] ♘c4 15. ♘e2 [15. ♗c4 ♖c4∓] a6 16. ♗c4 ♖c4 17. c3 ♖c7 [17... b5 18. b3 ♖c7 19. a4] 18. a4?! ♖d7 19. ♘f4 ♖ad8 20. ♖e1 ♘d5 21. ♘d3?! [21. ♘d5 ♖d5 22. ♔f1=] ♗f6∓ 22. ♗f6 ♘f6 23. ♘c5 ♖c7 [23... ♖d2?! 24. ♖ab1] 24. ♖ed1 ♖d1 25. ♖d1 ♔f8 26. ♘b3 ♔e7 27. ♔f1 ♘d7 28. ♖d4 ♘e5 29. ♘d2 h5 30. ♔e2 f6 31. ♖b4 [31. ♘f3 ♘c4 32. b3 ♘a5] ♖d7 32. ♘e4 ♘d3 33. ♖b6 ♘c1 34. ♔e1 ♘d3 35. ♔f1?! [35. ♔e2 ♘f4 36. ♔f3 ♘d5 37. ♖b3 ♖c7∓] ♘f4∓ 36. f3 ♘d5 37. ♖b3 ♖c7 38. a5?⊕ g5? [38... ♘e3 39. ♔e2 ♘c4] 39. g3? [39. ♔f2 g4∓] ♘e3 40. ♔e2 ♘c4−+ 41. h4 ♘a5 42. ♖b4 gh4 43. gh4 b5 44. ♖d4 ♘c4 45. b4 ♘e5 46. ♖d1 f5 47. ♘c5 a5 48. ♖g1 a4 49. ♖g7 ♔d6 50. ♘e6 ♖g7 51. ♘g7 ♘g6 52. ♘f5 ♔e5 53. ♘e3 a3 54. ♘c2 a2 55. ♔e3 ♘h4 56. f4 ♔d5 **0 : 1** **[Geler]**

391. **E 80/c**

ANDERSSON—LARSEN
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 ♘c6 4. 0—0 ♗g4 5. h3 ♗h5 6. ♖e1 [6. d3!? a6 7. ♗c6 bc6 8. b3] e6 7. c3 a6 8. ♗c6 [8. ♗a4 b5 9. ♗c2 ♘e5] bc6 9. d4 cd4 10. cd4 ♘f6 11. ♘c3 ♗e7 12. b3? [12. ♕a4 ♕d7 13. e5 ♘d5 14. ed6 ♗d6 15. ♘e5 ♗e5 16. de5 0—0=] d5! 13. e5 ♘d7 14. ♘a4 0—0 15. ♖e3 f6! 16. ef6 ♖f6 17. g4 ♗g6 18. ♕e2 ♗d6! 19. ♗b2 [19. ♖e6 ♗d3! 20. ♕e3 ♗e4 21. ♖f6 ♕f6 22. ♘g5 ♖e8∓] h5 20. ♘g5 ♘f8 21. ♘c5 [21. gh5 ♗f5 (△ ♗f4); 21. ♘e6 ♘e6 22. ♖e6 hg4 23. ♖f6 (23. hg4 ♖e6 24. ♕e6 ♗f7 25. ♕f5 ♕h4∓) ♕f6 24. ♕g4 ♖f8 25. ♖f1 ♗d3−+] hg4 22. hg4 [22. ♘ge6 ♘e6 23. ♘e6 ♕d7 24. hg4 ♖e8 25. ♘g5 ♖e3 26. fe3 ♗d3! 27. ♕g2 ♖g6−+]

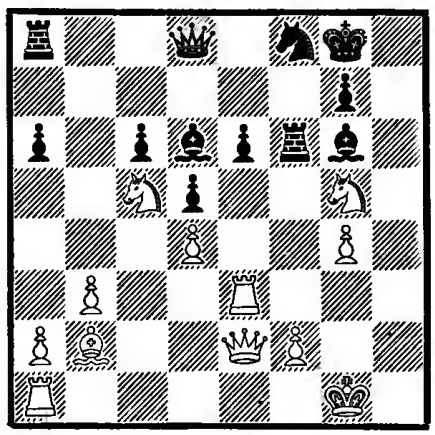

22... ♖f2! 23. ♕f2 ♕g5∓ 24. ♖f1 ♗f5! [24... ♕g4 25. ♕g2] 25. ♖g3 [25. ♗c1 ♕g4 26. ♕g2 ♕d4] ♗g3 26. ♕g3 ♕g4 27. ♕g4 ♗g4 28. ♖c1 ♘g6 29. ♘d3 ♗f5 30. ♘b4 ♘f4 31. ♖c6 a5 32. ♘a6 ♗e4 33. ♘c5 ♖f8! 34. ♘e4 de4−+ 35. ♖c2 g5 36. ♗c1 ♔g7 37. ♗a3 ♖f5 38. ♗d6 ♔g6 39. ♔f2 ♘d5 40. ♔e2 ♖f3 41. ♖c5 a4 42. ba4 ♖a3 43. ♖c2 ♖a4 44. ♗c5 ♔f5 45. a3 ♖a8 46. ♖c1 ♖h8 47. ♖f1 ♘f4 48. ♔d2 ♖h3 49. a4 e3 50. ♔c2 ♖h2 51. ♔c3 ♔e4 **0 : 1** **[Bukić]**

392. **E 80/c**

TORRE—MICHELI
Madonna di Campiglio 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 ♗d7 4. ♗d7 ♕d7 5. c4 ♘c6 6. ♘c3 g6 **[6. . .** e5!? I-№-14/429**]** 7. d4 cd4 8. ♘d4 ♗g7 9. ♗e3 ♘f6 **[9. . .** ♘h6 — I-№-14/428**]** 10. f3 0—0 11. 0—0 ♖ac8 12. b3 ♖fd8 13. ♕d2 e6 14. ♖ad1 d5!? 15. ed5 **[15.** cd5 ed5 **16.** ♘c6 bc6 **17.** ed5 ♘d5 **18.** ♘d5 cd5 **19.** ♗d4 ♗d4 **20.** ♕d4 ♖c2=**]** ed5 16. c5 ♘e8 17. ♘de2 **[17.** ♘ce2 ♘c7△ ♘e6**]** d4 18. ♘b5 d3 19. ♘c1 ♘e5 20. ♘c3 ♕c6 21. h3 ♕a6 22. f4 ♘c6 23. ♘d3 ♖c7⩲ 24. ♘e4 ♖e7 25. ♘ef2 ♘c7 26. f5□ ♘d5 27. ♗g5 ♗c3 28. ♕c1 f6 29. ♘f4 **[29.** ♗h6 ♘d4**]** ♘d4 30. ♔h1 **[30.** ♘d5 ♖d5**]** fg5 31. ♘d5 ♖d5 32. ♕c3 ♘e2 33. ♕c4 **[33.** ♕a1**]** ♕c4—+ 34. bc4 ♖f5 35. g4 ♖c5 36. ♘e4 ♖c8 **[36. . .** ♖e4? **37.** ♖d8 ♔g7 **38.** ♖d7 ♔h6? **39.** ♖ff7**]** 37. ♘d6 ♖d8 38. ♖f2 ♘f4 39. ♔h2 ♖e3 40. ♖fd2 ♖h3 41. ♔g1 ♖g3 42. ♔f2 ♖g4 43. ♔f3 h5 44. ♘e4 ♖f8 45. ♖d8 ♘e6 46. ♘f6 ♔g7 47. ♖f8 ♖f4 48. ♔e3 ♔f8 49. ♘d7 ♔e7 50. ♘e5 ♔f6 51. ♘d7 ♔f5 52. ♖d5 ♔g4 53. ♘e5 ♔g3 54. ♘g6 ♖c4 55. ♖e5 ♖c6 56. ♔e2 ♖d6 57. ♔f1 ♔g4 58. ♖b5 ♘d4 59. ♘e5 ♔f5 **0 : 1 [Matanović]**

393. **E 80/c**

MATULOVIĆ—VELIMIROVIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♘c3 ♘c6 4. ♗b5 ♗d7 5. 0—0 ♘f6 6. d3 **[6.** ♗c6 ♗c6 **7.** e5 de5 **8.** ♘e5 ♕c7=**]** e6 7. a3 ♗e7 8. ♗c6 ♗c6 9. b4 0—0 **[9. . .** b6!∓**]** 10. bc5 dc5 11. ♘e5 ♗e8 12. ♖b1 ♖b8 13. ♗f4 ♗d6 14. ♗g3 **[14.** ♘f7? ♗f7 **15.** e5 ♘h5—+**]** b5 15. f4 **[15.** ♘f7 ♖f7 **16.** e5 ♗c7 **17.** ef6 ♗g3 **18.** hg3 ♗c6⩲**]** b4 16. ab4 cb4 17. ♘a2 **[17.** ♘e2 ♘h5∓**]** a5 18. c3?! **[18.** ♘c4!? ♗c5 **19.** ♗f2**]** bc3 19. ♘c3 ♖b1 20. ♘b1 a4∓ 21. ♘c3 ♕a5 22. ♕c1 ♘h5 23. ♘c4 ♕c7 24. e5 **[24.** ♘d6 ♘g3 **25.** hg3 ♕d6∓**]** ♘g3! 25. hg3 **[25.** ed6 ♕a7! **26.** ♖f2 ♘h1—+**]** ♗c5 26. ♔h2 f5 **[26. . .** ♗c6!?△ f5**]** 27. ef6! ♖f6 28. g4 ♖h6 ⊕ **[28. . .** g5 **29.** ♘e4∞**]** 29. ♔g3 ♕d8! 30. g5 ♕d3 31. ♖f3 ♕c4 32. gh6 ♗c6⩲ 33. ♕f1 ♕d4 34. ♖d3 ♕f6 35. hg7 **[35.** ♕e2!?**]** ♗d4! 36. ♕d1? **[36.** ♘a4 ♗b5—+**]** ♕g6 37. ♕g4 ♕d3 38. ♔h2 ♕g6 39. ♕g6 hg6 40. ♘a2 a3 41. g4 **0 : 1 [Velimirović]**

394. **E 80/c**

NEJ—SPASKI
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 **[3.** d4; **3.** ♘c3**]** ♗d7 **[3. . .** ♘d7 **4.** d4 cd4 **5.** ♕d4; **3. . .** ♘c6 **4.** 0—0**]** 4. ♗d7 ♕d7 5. c4 **[5.** 0—0 ♘f6 **6.** ♖e1 ♘c6**]** ♘c6 **[5. . .** ♕g4 **6.** 0—0 ♕e4 **7.** d4±; **5. . .** ♘f6 **6.** ♘c3 ♕g4? **7.** 0—0 ♘e4 **8.** ♕b3±**]** 6. 0—0 g6 7. d4! cd4 8. ♘d4 ♗g7 9. ♗e3 ♘h6 **[9. . .** ♘f6 **10.** f3 0—0 **11.** ♘c3 ♖ac8 **12.** b3 e6 **13.** ♖c1 ♖fd8 **14.** ♕d2 d5 **15.** ed5 ed5 **16.** c5±**]** 10. f3 f5 11. ♘c3 fe4 12. ♕d2! N **[12.** ♘e4 ♘f5 **13.** ♘f5 gf5 **14.** ♘c3 ♗c3 **15.** bc3 ♕e6=**]** ♘f7 **[12. . .** ♘f5 **13.** ♘f5 gf5 **14.** fe4±**]** 13. ♘e4 0—0 14. ♖ad1± **1/2 : 1/2 [Keres]**

395. **E 80/c**

RADULOV—SMEJKAL
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 ♗d7 4. ♗d7 ♕d7 5. c4 e5! 6. ♘c3 ♘c6 7. 0—0 ♘ge7 8. ♘d5 **[8.** d3 g6△ ♗g7, 0—0, f5**]** ♘d5 9. cd5 ♘b4!= 10. d3 ♗e7 11. ♘e1 0—0 12. ♗d2? **[12.** a3 ♘a6 **13.** f4**]** f5!∓ 13. a3 **[13.** ♗b4 cb4△ ♗d8, ♗b6**]** ♘a6 14. ♘c2 fe4 15. de4 c4!∓ 16. ♘e3 ♘c5 **[**△ b5**]** 17. ♘c4 ♘e4 18. ♖c1 ♕b5?! **[18. .** b5! **19.** ♘a5 ♗d8 **20.** ♘c6 ♗b6**]** 19. ♗b4 a5 20. ♕g4? **[20.** ♘a5! ♖a5 **21.** ♕e1±**]** ab4 21. ♕e4 ♖f4 22. ♕c2 ♖c8 23. ♘d6?? ♖c2?? **[23. . .** ♕f1**]** 24. ♘b5 ♖ff2! 25. ♖c2 ♖c2 26. d6 ♗d8 27. ab4 ♗b6 28. ♔h1 e4! 29. ♘c3 e3!∓ 30. ♖d1? **[30.** ♘d5 ♖d2!; **30.** g3! ♖d2 **31.** ♖e1 ♖d6 **32.** ♔g2**]** ♖b2—+ 31.

g3 [31. ♘d5 ♖d2] ♖d2 32. ♖d2 ed2 33. ♔g2 ♔f7 34. ♔f3 ♗d4 35. ♘d1 ♔e6 36. ♔e2 ♔d6 37. ♔d2 ♔d5 38. b5 ♔c4 39. b6 ♗b6 40. ♘b2 ♔d4 41. ♘d3 ♗a5 42. ♔e2 ♗c7 43. ♘e1 b5 44. ♘f3 ♔c3 45. ♔d1 ♔d3 46. ♘g5 h6 47. ♘e6 ♗e5 48. g4 g5 49. h3 ♔e3 50. ♘d8 ♔f3 51. ♘f7 ♗g7 52. ♘d6 b4 53. ♘f5 ♗f8 54. ♔c2 ♔g2 55. h4 ♔f3 56. ♘h6 gh4! **0 : 1 [Filip]**

396. **E 80/c**

TORRE—RADULOV
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 ♗d7 4. ♗d7 ♕d7 5. c4 e5 [**5...** ♘c6 **6.** d4 cd4 **7.** ♘d4 ♘f6 **8.** ♘c3 g6 **9.** f3 ♗g7 **10.** ♗e3 0—0 **11.** 0—0±] 6. ♘c3 g6!? N [**6...** ♘c6 **7.** ♘d5± I-№-14/429] 7. d3 ♗g7 8. a3 ♘c6 9. ♖b1 ♘ge7 [**9...** a5? **10.** ♘d5±] 10. b4 0—0 11. bc5?! [⌓ **11.** ♘d5! f5 **12.** ♗g5± ; **11...** h6?? **12.** ♗h6!+—] dc5 12. 0—0 [**12.** ♘d5!?] h6! 13. ♘d5 f5∓ 14. ♕b3 b6 15. ♗d2 g5! 16. ♗c3 [**16.** a4 g4 **17.** ♘e1 f4 **18.** f3 h5 **19.** a5 ♘d5 **20.** cd5 ♘d4∓] fe4 17. de4 ♖f3! 18. gf3 ♘g6 19. ♗a1?! [⌓ **19.** ♔h1 ♕h3 **20.** ♕d1 ♘d4 **21.** ♗d4 ed4 **22.** f4∞ ; **20...** ♘h4 **21.** ♖g1 ♘f3 **22.** ♖g2 ♖f8 **23.** ♖b3!⩲] ♘h4 20. ♔h1 ♕h3 21. ♖g1 ♘f3 22. ♖g2 ♖f8?! [**22...** ♘cd4! **23.** ♗d4 ed4 **24.** ♘e7 ♔h7 **25.** ♘f5 ♗e5 **26.** ♘g3 ♖f8△ h5, h4] 23. ♕a4 ♘cd4 24. ♕a7? [**24.** ♗d4 ed4 **25.** ♕a7 d3△ d2, ♘e1∞] ♘e2 —+ 25. ♕b6 ♘h4 26. ♖bg1 ♕f3! 27. ♕e6 ♔h7 28. ♕g4 [**28.** ♗e5 ♘g1—+] ♘g1 29. ♔g1 ♖b8! 30. ♘c3 [**30.** ♕f3 ♖b1#] ♕c3! **0 : 1**
[Radulov—Minev]

397. **E 80/c**

RADULOV—CUELLAR
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♗b5 ♗d7 4. ♗d7 ♕d7 5. c4 ♘c6 [**5...** e5!?] 6. d4 cd4 7. ♘d4 g6 8. 0—0 ♗g7 9. ♗e3 ♘f6 10. f3 0—0 11. ♘c3± ♘e8 [**11...** ♖ac8 **12.** ♖c1 ♘e5 **13.** b3±] 12. ♕d2 ♘c7 13. ♘de2 ♖fd8 [**13...** f5 **14.** ef5 gf5 **15.** f4!±] 14. ♖ac1 ♘e5 15. b3 b5?! [⌓ **15...** ♖ac8] 16. cb5 ♘b5 17. ♘b5 ♕b5 18. ♖c7± ♖d7 [**18...** ♘c6 **19.** ♖fc1+—] 19. ♘d4! ♕a6 [**19...** ♘f3 **20.** ♖f3 ♗d4 **21.** a4!+— ; **19...** ♕b8 **20.** ♖d7 ♘d7 **21.** ♘c6 ♕e8 **22.** ♖c1±] 20. ♖fc1 ♖c7 21. ♖c7 ♖c8? [**21...** ♗f6 **22.** ♕c2△ **23.** a4, **24.** ♘b5±] 22. ♕e2!+— ♘f3 [**22...** ♕e2 **23.** ♖c8 ♗f8 **24.** ♘e2+—] 23. ♘f3! [**23.** gf3 ♗d4 **24.** ♕a6 ♗e3 **25.** ♔g2 ♖c7±] ♕e2 24. ♖c8 ♗f8 25. ♗h6 ♕d1 26. ♔f2 ♕c2 27. ♖c2 **1 : 0**
[Radulov—Minev]

398. **E 81/a**

PACKROFF—SCHÖNEBERG
DDR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♕d4 ♗d7 5. c4 ♘c6 6. ♕d2 g6 [**6...** ♘f6 — I-№-13/443, 444] 7. ♘c3 ♗h6! [**7...** ♗g7 **8.** b3!±] 8. ♕c2?! [**8.** ♕d3; **8.** ♕d1] ♗g7 9. b3 [**9.** ♗e2] ♘f6 10. ♗b2 ♕a5 11. a3? [**11.** ♖c1!? ♘b4 **12.** ♕b1 ♘e4!? **13.** ♕e4 ♗f5 **14.** ♕b7 0—0 **15.** ♕b5; **12...** ♘g4 **13.** a3 ♕c5? **14.** ♘d1; **11.** ♖c1 ♘b4 **12.** ♕b1 ♘e4 **13.** ♕e4 ♘a2 **14.** ♕b7 0—0!; **14.** ♕c2∞] ♘e4! 12. b4 ♘b4 13. ab4 ♕b4 14. ♖c1 ♘c5 15. ♗a1 ♘b3 16. ♕b2 a5 17. ♗d3 b5!⩲

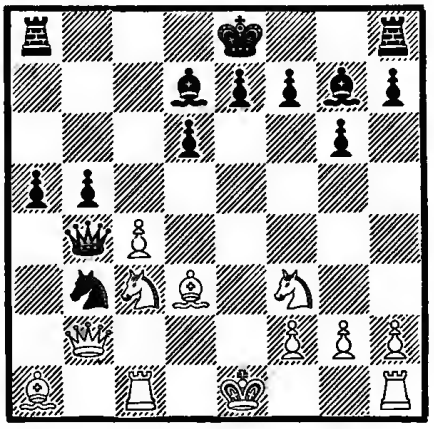

18. 0—0 [**18.** cb5 ♘c1 **19.** ♕c1 ♖c8—+] bc4 19. ♗e2 ♘a1 20. ♕a1 0—0 21. ♖fd1 e6 22. ♘d4 d5∓ 23. ♗f3 ♕c5

24. ♘de2 ♖ab8 25. ♕a2 ♗c6 26. h4 ♖b3 27. ♕d2 ♖fb8 28. h5 ♖b2 29. ♕g5 h6 30. ♕g4 g5 31. ♘d4 f5 32. ♘f5 ♕f2 33. ♔h1 ef5 34. ♕f5 ♖f8 35. ♗d5 ♗d5 36. ♕f2 ♖ff2−+ 37. ♘d5 ♖g2 38. ♖c4 ♖h2 39. ♔g1 ♖hd2 40. ♖d2 ♖d2 41. ♘e7 ♔f7 42. ♘f5 ♗f8 43. ♖c6 a4 44. ♘h6 ♗h6 45. ♖h6 a3 **0 : 1** **[Malich]**

399. **E 81/a**

DAMJANOVIĆ—KUZMIN

Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♕d4 a6 **[4... ♘c6 5. ♗b5 ♗d7 6. ♗c6 ♗c6 7. c4 ♘f6 8. ♘c3±]** 5. c4 ♘c6 6. ♕d1 **[6. ♕d2 g6 7. b3 ♗g7 8. ♗b2 ♗b2 9. ♕b2]** g6 7. ♗d3 ♗g4 8. h3 ♗f3 9. ♕f3 ♗g7 10. ♕d1 ♘f6 11. 0—0 0—0 12. ♘c3 ♘d7 13. ♗e3 ♗c3! 14. bc3 ♕a5 15. ♕d2 ♘ce5 16. ♗e2 ♘b6 17. ♗b6? **[17. ♕d4 ♘a4 18. ♖fc1 ♘c5 19. f4 ♘c6 20. ♕d5 ♖fd8 21. ♗f3±]** ♕b6 18. ♖ab1 ♕c7 19. f4?? ♘c4 20. ♗c4 ♕c4 21. ♖b4 ♕c5 22. ♔h1 b5 23. f5 ♖ac8 24. f6 ef6 25. ♖d4 ♕g5 26. ♕d3 ♕e5 27. ♖f3 ♖c6 28. ♖d5 ♕e6 29. a4 ba4 30. ♕d4 a3 31. ♕a4 ♖fc8 32. ♕a3 ♕e4 33. ♖dd3 ♕e1 34. ♔h2 ♕e5 35. ♔h1 ♖b6 36. ♖d1 f5 37. ♖fd3 ♕c5 38. ♕a2 ♖e8 39. ♕d2 ♖c6 40. ♕g5 ♕f2 41. ♕c1 a5 42. ♖f3 ♕c5 **0 : 1** **[Damjanović]**

400. **E 81/a**

KAVALEK—HUGUET

Las Palmas 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♕d4 ♘c6 5. ♗b5 ♗d7 6. ♗c6 ♗c6 7. ♘c3 ♘f6 8. ♗g5 e6 9. 0—0—0 ♗e7 10. ♖he1 0—0 11. ♔b1 **[11. e5 de5 12. ♕h4 ♕c7 13. ♘e5 h6!=]** ♕a5?! **[11... ♕c7!?]** 12. ♕d2! ♕c7 13. ♘d4 ♖fd8 14. f4 h6 15. ♗f6 **[15. ♗h4? ♘e4; 15. ♗h6!? gh6 16. f5∞]** ♗f6 16. f5 ♗d4 **[16... ♕d7 17. g4±; 16... d5 17. e5! ♗e5 18. fe6±]** 17. ♕d4 e5 18. ♕e3 f6 19. g4 b5 20. h4 b4 21. ♘d5 ♗d5 22. ♖d5 ♖ac8 23. ♖c1 **[23. ♖e2! ♕c4 24. g5± hg5 25. hg5 fg5 26. b3 ♕a6 27. ♖d3; 24... ♔h7 25. ♕d3 ♕d3 26. g6 ♔g8 27. cd3]** ♕c4 24. g5 hg5 **[24... ♔h7 25. g6 ♔g8 26. ♕d3! ♔f8 27. ♖d6 ♕d3 28. ♖d3 ♖d3 29. cd3 ♖c1 30. ♔c1 ♔e7 31. ♔d2 ♔d6 32. ♔e3! ♔c5 33. d4! ed4 34. ♔d3+−; 26... ♕c6 27. c4; 26... ♖c5 27. ♖c5 ♕c5 28. c4! △ ♕d5]** 25. hg5 ♔f7 **[25... fg5 26. b3]** 26. gf6 ♔f6 **[26... gf6 27. ♕h6 ♕e4 28. ♕h7 ♔e8 29. ♖d2+−]** 27. ♕g1 g5 28. ♕h1 ♔g7 29. ♕h5 ♕e4 30. ♕g5 ♔f8 31. ♕f6 ♔e8 32. ♕e6 ♔f8 33. ♖d6 ♖d6 34. ♕d6 ♔e8 35. f6 ♕h7 36. ♕e5 **1 : 0** **[Velimirović]**

401. **E 81/a**

KARPOV—SZABO

Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♕d4 ♘c6 5. ♗b5 a6?! **[5... ♗d7 6. ♗c6 ♗c6 7. ♘c3 ♘f6 8. ♗g5 e6 9. 0—0—0 ♗e7 10. ♖he1 0—0 11. e5 de5 12. ♕h4 ♕c7 13. ♘e5 h6!=]** 6. ♗c6 bc6 7. 0—0 e5 8. ♕d3 ♗e7 9. c4 ♘f6 10. ♘c3 ♘d7 11. b4! 0—0 **[11... a5 12. b5±]** 12. ♗e3 a5 13. b5 ♗b7 14. a4 c5 15. ♘d2 ♘b6 16. ♖fd1? **[16. f4!±]** ♕c8 17. f3 ♕e6 18. ♘d5 ♗d5 19. cd5 ♕g6 20. ♘c4 ♘c4 21. ♕c4 ♗g5 22. ♗f2 ♖ab8 **[22... f5!?]** 23. g4 h5 **[23... ♗f4!△ f5]** 24. h3 ♕h6 25. ♔g2 ♗e3 26. ♗e3 ♕e3 27. ♕d3 ♕d3 28. ♖d3 h4 29. ♖b3 ♖b6 30. g5 f5 31. gf6 ♖f6 32. ♔f2 ♖g6 33. ♖bb1 ♔f7 **[33... ♖g3 34. ♖h1△ ♖ag1]** 34. ♖g1 ♖g1 35. ♖g1 ♔f6 36. ♔e3 g5 37. ♔d3 ♖b8 38. ♖b1 ♖b6 **1/2 : 1/2** **[Velimirović]**

402. **E 81/a**

CIOCALTEA—SAX

Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♕d4 a6 **[4... ♘c6 5. ♗b5 ♗d7; 4... ♗d7?!**

I-№-13/444] 5. c4 ♘c6 6. ♕d2 g6! [6... ♘f6 7. ♘c3 g6 8. b3±] 7. h3?! [7. b3!] ♗g7 8. ♘c3 ♘f6 9. ♗d3 0—0 10. 0—0 ♕a5 11. a3 ♕h5 12. ♗e2 h6! 13. b4 ♗h3! [13... ♘e4?? 14. ♘e4 ♗a1 15. ♘g3+—; 13... g5?! 14. ♗b2 g4 15. ♘h2 ♘e5 16. f4±] 14. gh3 ♕h3 15. ♗b2 ♘h5?! [15... ♘g4! 16. ♕f4!; 16. ♘a4? ♗b2 17. ♘b2 g5!—+] 16. ♘d5 ♕g4 17. ♔h1 ♗b2 18. ♕b2 ♕e4 19. ♖ad1! [19. ♖ae1?!] e6 20. ♘c3 ♕f5 21. ♘h2 ♘f4 22. ♗g4 ♕f6 23. ♕d2 [△ 24. ♘e4 ♕e5 25. ♖fe1±] g5 24. ♘e2! [△ 24... ♘g6 25. f4!±] ♘e5 25. ♘f4 gf4 26. ♖g1 ♔h8 [26... ♘c4?? 27. ♗e6+—] 27. ♕e2 ♖g8? [27... ♖ac8!?±] 28. ♖d6 ♖g5 29. ♖dd1 ♖ag8 30. ♗f3+— ♕g7 31. ♖g5 ♕g5 32. ♗b7 f6 33. ♗f3 h5 34. c5 ♘g4 35. ♗g4 hg4 36. ♕e6 [36... g3 37. ♕h3 ♔g7 38. ♖d7 ♔f8 39. ♕e6+—; 36... ♕h4 37. ♖d6 g3 38. fg3! fg3 39. ♕f6 +—] 1 : 0 [Ciocaltea]

403. **E 82/a**

HONFI—PARTOS
Bucuresti 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. f4?! [6. ♗c4!] d6! [6... ♗g7?! 7. e5! ♘g8 8. ♗c4±] 7. ♘c6 bc6 8. e5 ♘d7! [8... de5?! 9. ♕d8 ♔d8 10. fe5 ♘d7 11. ♗f4△ 0—0—0±; 10... ♘g4 11. ♗f4 ♗g7 12. 0—0—0 ♔e8? 13. ♘b5!!+—] 9. ed6 ed6 10. ♗e3 ♗e7!? N [10... ♕e7 11. ♕d4] 11. ♕d2 ♘f6! 12. 0—0—0 ♗e6 13. ♗d3 ♕a5 14. f5?! gf5! [14... ♗f5? 15. ♗f5 ♕f5 16. ♖hf1△ 17. ♖de1±] 15. ♗d4? [15. ♖hf1!?] ♖g8 16. ♕e2 ♖g4! 17. ♗c4 d5! [17... ♗c4 18. ♕c4 c5 19. h3 ♖d4 20. ♖d4 cd4 21. ♕c6] 18. ♕e5 0—0—0 19. ♗d3 ♘e4 [19... ♘d7? 20. ♕e2! ♖d4 21. ♗a6] 20. h3 ♖g2 21. ♗e4 fe4 22. ♖hg1 ♖g1 23. ♗g1 ♕c7 24. ♕h5 ♕f4 25. ♔b1 ♕f3 26. ♕f3 [26. ♕h7 ♗f6!△ 27... ♖h8] ef3 27. ♖f1 ♖g8 28. ♗a7 ♖g3 29. ♗f2 ♖h3 —+ 30. ♘a4 ♖h2 [△ 31... ♗h3] 0 : 1 [Ciocaltea]

404. **E 82/b**

ŠMIT—VITOLINŠ
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 g6 7. f4 ♘bd7 8. g4! ♘c5 9. ♘b3 ♘fd7 [9... ♘fe4? 10. ♘e4 ♘e4 11. ♕d4 ♘f6 12. g5±] 10. ♗e3 b6 11. ♗f3 e6 12. e5 d5 13. ♕e2 ♗b7 14. 0—0—0 ♕c7 15. ♔b1 0—0—0 16. ♗d4 b5 17. ♕e3 [17. ♗d5!?] ♗e7 18. h4 h6 19. f5 ♔b8 20. ♘e2 gf5 21. gf5 ef5! 22. ♘f4 ♘e4 23. ♘d3 ♖c8 24. c3 a5∓ 25. a3 a4 26. ♘bc1 ♘dc5 27. ♗h5 ♘e6 28. ♘e2 [28. ♗f7 ♘d4 29. ♕d4 ♗a3] f4 29. ♘df4 [29. ♘ef4!] ♘d4 30. cd4 b4! 31. ♖c1 ♕b6—+ [31... ♕a5!] 32. ♔a1 ♕a5 33. ♗f7 ba3 34. b4 ♗b4 35. ♖b1 ♘d2 36. ♗d5 a2 37. ♗a2 ♘b3 38. ♔b2 ♗d2 **0 : 1** **[Gipslis]**

405. **E 82/b**

BELJAVSKI—KUPREJČIK
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e2 ♗g7 7. f4 0—0 8. 0—0 ♕b6? 9. ♗e3 ♕b2 10. ♕d3 ♕b4 [10... ♘c6 11. ♖ab1 ♕a3 12. ♘c6 bc6 13. ♘d5±] 11. e5! de5 12. fe5 ♘g4 13. ♗g4 ♗g4 14. ♖f4!± ♗d7 15. ♘d5 ♕a5 16. ♘e7 ♔h8 17. e6 ♕d8 [17... fe6 18. ♖h4!+—; 17... ♗e6 18. ♘e6 fe6 19. ♖h4 ♗a1 20. ♖h7!+—] 18. ♖af1! ♕e7 19. ♖f7 ♖f7 20. ♖f7 ♕e8

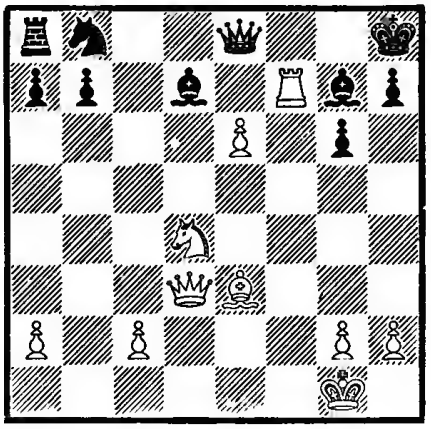

21. ♘f5!! gf5 **[21. ♕e6 22. ♖g7 ♕f5 23. ♗d4!; 21... ♗e6 22. ♖g7±]** 22. ♗d4 ♕e6 **[22... ♕f7 23. ef7 ♘c6 24. ♗g7 ♔g7 25. ♕d7+−]** 23. ♖f8! **[23. ♖g7 ♕e1]** ♕g8 24. ♖g8 ♔g8 25. ♕g3 ♔f7 26. ♕g7 **1 : 0 [Kotov]**

406. **E 83/a**

LITTLEWOOD−MILES
England 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e3 ♗g7 7. f3 0−0 8. ♕d2 ♘c6 9. g4 ♘d7 **[9... ♘d4 10.** ♗d4 ♗e6 **11.** 0−0−0 ♕a5 **12.** ♔b1 ♖fc8 **13.** a3 ♖ab8 **14.** g5 ♘h5 **15.** ♘d5 **±]** 10. h4! ♘de5 11. ♗e2 ♘d4 **[11...** ♘a5 **12.** b3**]** 12. ♗d4 ♗e6 **13.** f4! ♘c6 14. ♗g7 ♔g7 15. h5 ♗d7 16. 0−0−0 ♕a5 17. e5 ♖ac8 18. ed6 ed6 19. hg6 hg6 20. f5 ♖h8 21. ♗b5! **[△** ♗c6, f6+−**]** ♕d8 22. ♘d5 gf5 23. ♖h8 ♕h8 24. ♗c6 ♗c6 25. ♕d4 **1 : 0 [Littlewood]**

407. **E 84/b**

TROFIMOV−NESIS
correspondence 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e3 ♗g7 7. f3 0−0 8. ♗c4 ♘c6 9. ♕d2 ♗d7 10. h4 ♖c8 11. ♗b3 ♘e5 **[11...** ♕a5 − I-№-13/450**]** 12. 0−0−0 ♘c4 13. ♗c4 ♖c4 14. h5 **[14.** g4 − I-№-13/451**]** ♘h5 **[14...** ♕c7 − I-№-13/457**]** 15. g4 ♘f6 16. ♗h6 **[16.** e5 − I-№-14/445; **16.** ♘de2!; **16.** ♘b3!?**]** ♘e4 17. ♕e3 ♖c3 18. ♕e4? **[18.** bc3 ♘f6 **19.** ♗g7 ♔g7 **20.** ♖h2± I-№-12/441**]** ♗h6 19. ♖h6 e5 20. ♖dh1 **[20.** f4 ♖c4−+**]** ♖c4−+ 21. ♖h7 ♖d4 22. ♕e3 ♖f4 23. g5 ♕g5 24. ♖h8 ♔g7 25. ♖1h7 ♔f6 26. ♖f8 ♗e6 27. b3 ♖f5 28. ♕g5 **[28.** ♔d2 ♕g2−+; **28...** ♖f3? **29.** ♖hf7+−**]** ♔g5 29. ♖b8 b6 30. ♖a8 ♖f3 31. ♖h1 ♔f4 32. ♖a7 g5 33. ♖b7 g4 34. ♖b6 g3 35. ♖g1 ♗h3 36. ♖d6 g2 37. ♖dd1 ♖f1 38. a4 ♖g1 39. ♖g1 ♔g3 **0 : 1 [Korčnoj]**

408. **E 84/b**

REE−TALJ
Wijk aan Zee I 1973

1. ♘f3 g6 2. e4 c5 **[2...** ♗g7; **2...** d6**]** 3. d4 cd4 4. ♘d4 **[4.** ♕d4 ♘f6 **5.** ♗b5!?**]** ♘f6 **[4...** ♗g7 **5.** c4±**]** 5. ♘c3 d6 6. ♗e3 ♗g7 7. f3 ♘c6 8. ♕d2 0−0 9. ♗c4 **[9.** 0−0−0 d5∞**]** ♗d7 **[9...** ♘d4 **10.** ♗d4 ♗e6 **11.** ♗b3**]** 10. 0−0−0 ♕a5 11. ♗b3 ♖fc8 12. ♔b1 **[12.** h4 ♘e5 **13.** h5 ♘h5 **14.** ♗h6 ♘d3 **15.** ♔b1 ♘b2 **16.** ♔b2 ♗h6 **17.** ♕h6 ♖c3! **18.** g4 ♘f6 **19.** e5 de5 **20.** ♘e2 ♖b3 **21.** ab3 ♗e6 **22.** ♘c3 ♖c8 **23.** ♘e4 ♖c6 **24.** g5 ♘h5 **25.** ♖d6!? ♗b3! **26.** ♖a1 ♕a1 **27.** ♔a1 ♖d6 **28.** ♘d6? ed6 **29.** cb3 a5!−+; **28.** cb3=**]** ♘e5 13. ♗g5! ♘c4 **[13...** b5 **14.** ♘d5! ♕d2 **15.** ♖d2 **±]** 14. ♗c4 ♖c4 15. ♘b3!± **[15.** ♗f6 ♗f6 **16.** ♘d5 ♕d2 **17.** ♘f6 ♔g7 **18.** ♘h5 gh5**]** ♕e5 **[15...** ♕d8 **16.** e5!; **15...** ♕a6 **16.** ♗f6! ♗f6 **17.** ♘d5±**]** 16. ♖he1! **[16.** f4 ♕e6; **16...** ♕c3!? **17.** bc3 ♘e4 **18.** ♕e3 ♘c3 **19.** ♔c1 ♖ac8∞**]** ♖c3 **[16...** ♕h2?? **17.** ♗f4 ♕h5 **18.** ♖h1+−; **16...** ♗c6 **17.** ♗f4 ♕e6 **18.** e5 de5 **19.** ♖e5±**]** 17. bc3 ♗e6 18. ♗e3 ♖c8 19. ♗d4 **[19.** ♗a7?! ♖a8**]** ♕b5 20. ♔a1 **[20.** e5 ♘d5**]** ♕a4 **[20...** ♕a6!? **21.** ♖b1 ♘d7**]** 21. ♖b1 ♗f8!? **[21...** ♗c4 **22.** e5! de5 **23.** ♖e5 ♘d5? **24.** ♖d5!+−; **23...** e6 **24.** ♖a5±; **21...** ♗d7 **22.** e5! ♘d5 **23.** ed6! ♘c3 **24.** ♖b2±; **21...** ♘d7 **22.** ♗g7 ♔g7 **23.** ♕d4+−**]** 22. f4?! **[22.** ♗f6! ef6 **23.** g4±**]** ♘d7 23. f5 ♗c4 24. h4 e5!± 25. fe6 **[25.** ♗e3 ♗b3 **26.** cb3 ♕e4; **25...** ♗a6!?△ ♘d7-b6-c4**]** ♗e6 26. h5 ♘e5 27. hg6 hg6 **[27...** fg6?! **28.** ♕g5!**]** 28. ♖h1 ♗g7 29. ♕g5 b5! 30. ♕e7 **[30.** ♕h4 b4∞**]** ♗f8 **[30...** ♘c6? **31.** ♗g7! ♘e7 **32.** ♗f6 ♔f8 **33.** ♖h8 ♘g8 **34.** ♖g8 ♔g8 **35.** ♖h1+−**]** 31. ♕f6 **[31.** ♕a7 ♕a7 **32.** ♗a7 ♖c3∞; **31...** ♕c4!? △ ♕c6, ♖a8**]** ♗g7 32. ♕e7 ♗f8 **1/2 : 1/2 [Talj]**

409. **E 84/b**

ERMENKOV—ARNAUDOV

Bulgaria 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e3 ♗g7 7. f3 ♘c6 8. ♕d2 0—0 9. ♗c4 ♗d7 10. ♗b3 ♖c8 11. h4 **[11.** 0—0—0**]** ♘e5 12. h5 ♘h5 **[12...** ♘c4 — I-№-13/457**]** 13. g4 **[13.** 0—0—0 — I-№-11/361**]** ♘f6 14. ♘d5?! **[14.** 0—0—0 ♘c4 **15.** ♗c4 ♖c4 **16.** ♗h6∞**]** ♘d5 15. ed5

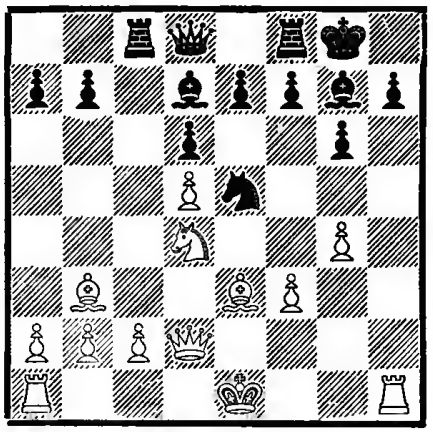

15... ♘f3! **[15...** ♘c4 **16.** ♗c4 ♖c4 **17.** ♕h2+—; **15...** b5 **16.** 0—0—0 a5 **17.** ♕h2+—**]** 16. ♘f3 ♗g4 17. ♘d4 h5 18. ♗h6 **[18.** c3!△ ♘e2, ♗d4**]** ♖c5! 19. ♗g7 ♔g7 20. 0—0 **[20.** ♘e2 e5 **21.** de6 ♖e5 **22.** ♖h2 ♗e2 **23.** ♖e2 ♕h4 —+**]** e5! 21. de6 **[21.** ♘f3 ♗f3 **22.** ♖f3 f5△ f4, g5—+**]** ♖g5 22. ♖f7 **[22.** ♔h2 ♖e5 **23.** ♘f3 ♗f3 **24.** ♖f3 fe6—+**]** ♖f7 23. ef7 ♗d7—+ 24. ♔h2 ♕f6 25. ♘f3 **[25.** ♖e1 ♖g4 **26.** f8♕ ♔f8 —+**]** ♖f5 26. f8♕ ♕f8 27. ♕d4 ♔h7 28. ♘e1 ♖f2 29. ♘g2 ♕f3 30. ♕f2 ♕f2 31. ♗d5 ♗c6 32. ♗c6 bc6 33. ♖e1 h4 34. ♖e7 ♔h6 35. ♔h1 h3 36. ♘e3 ♕f3 37. ♔h2 d5 38. c3 c5 **0 : 1** **[Minev]**

410. **E 84/b**

MESING—VELIMIROVIĆ

Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 g6 5. ♘c3 ♗g7 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗c4 0—0 8. ♗b3 d6 9. f3 ♗d7 10. ♕d2 ♖c8 11. h4 ♘e5 12. ♗h6 ♗h6 13. ♕h6 ♖c3! 14. bc3 ♕a5 15. ♕d2 ♖c8 16. 0—0 ♖c3⩲ 17. ♖ae1 ♕c5 18. ♖e3 ♖e3 19. ♕e3 a5 20. a4 ♗c6! 21. c3 **[21.** ♖e1!? △ ♘c6, ♕c5**]** ♘ed7 22. ♖e1 ♔f8 **[22...** ♕h5 **23.** ♕g5**]** 23. ♘c6? **[23.** ♔f2**]** ♕c6∓ 24. ♕d4 e6 25. g4 ♔e7 26. ♔g2 ♘c5 27. ♗c2 h5 28. g5 ♘fd7 29. ♔g3 ♕c7 30. f4? **[30.** ♔g2**]** e5 31. fe5 ♘e5 32. ♖f1 ♘e6 33. ♕e3 ♕c4! **[33...** d5 **34.** ♔h3!∞**]** 34. ♖b1 ♘c5 35. ♔g2 ♕a2? **[35...** ♘g4! **36.** ♕d2 ♕e6! (△ ♕e5) **37.** ♕d4? ♕a2—+**]** 36. ♕e2 ♘g4 **[36...** ♘c4!?**]** 37. ♔g1 ♕e6 38. ♖f1 ♕e5 **[38...** ♕a2!?△ ♘e5**]** 39. ♖f3 ♘d7 40. ♕d2 ♕c5 41. ♕d4 ♘de5? **[41...** ♘ge5 **42.** ♖f1 ♕a3∓**]** 42. ♖f1 ♕a3 43. ♗d1! ♕b2 **[44.** ♗g4! ♘g4 **45.** ♖d1; **44...** hg4 **45.** ♖f2 ♘f3 **46.** ♔g2 ♕c1 **47.** ♖f3!**]** **1/2 : 1/2** **[Velimirović]**

411. **E 84/b**

KUZMIN—LEVY

Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗c4 ♗g7 7. ♗e3 0—0 8. f3 ♘c6 9. ♕d2 ♗d7 10. ♗b3 ♖c8! 11. 0—0—0 ♘e5 12. h4 ♘c4 13. ♕e2?! **[13.** ♗c4 ♖c4 **14.** h5 ♘h5 **15.** g4 ♘f6 **16.** ♘de2!? ♕a5 **17.** ♗h6 ♗h8!? **18.** ♗f8 ♔f8⩲**]** ♘e3 14. ♕e3 ♕b6! **[△ 15...** e5**]** 15. ♕d2 ♕c5 16. h5?! **[16.** g4 b5 **17.** h5 b4∞**]** ♘h5!∓ N **[16...** b5 **17.** hg6 hg6 **18.** a3 a5∞**]** 17. ♘d5 **[17.** g4 ♕d4 **18.** ♕d4 ♗d4—+**]** ♖fe8 **[17...** ♘g3? **18.** ♘e7 ♔h8 **19.** ♖he1±**]** 18. ♘f5 **[18.** g4? ♕d4**]** ♗f5 19. ef5 ♘g3! 20. fg6 hg6 21. ♕g5? **[21.** ♖h3 ♘f5∓**]** ♘e2?? **[21...** ♘h1 **22.** ♖h1 ♕d4 **23.** c3 ♕e5—+; **22.** ♕g6 ♕c2!—+; **22.** ♕g6 fg6 **23.** ♘f6 ♔h8—+**]** 22. ♔b1± ♘d4 23. c3! ♘b3 24. ab3 e6? **[24...** a5△ **25...** e6; **24...** a5 **25.** ♘e7 ♔f8 **26.** ♕c5 ♖c5 **27.** ♘d5±**]** 25. b4!+— ♕c6 26. ♘f6 ♔f8 27. ♖h7 ♕a4 28. ♖dh1 **[28.** ♖d6? ♖ed8**]** ♖ed8 29. ♖g7 ♔g7 30. ♘e4 **1 : 0** **[Levy]**

412. **E 84/b**

OSTOJIĆ—VELIMIROVIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♘c3 ♘c6 4. d4 cd4 5. ♘d4 g6 6. ♗c4 **[6.** ♘d5 ♗g7! **7.** ♘b5 ♖b8!**]** ♗g7 7. ♗e3 ♘f6 8. f3 0—0 9. ♗b3 ♗d7 10. ♕d2 **[10.** ♕e2 ♘a5!**]** ♖c8 11. 0—0—0 ♘e5 12. h4 a5 13. a4 **[RR 13.** h5 ♘h5 **14.** g4 ♖c3 **15.** bc3 ♘f6 **16.** a4 ♕c7 **17.** ♗h6 ♗h6 **18.** ♖h6 ♖c8 **19.** ♖dh1 ♕c3 **20.** ♕c3 ♖c3 1/2 : 1/2 Marjanović—Velimirović, Vrnjačka Banja 1973**]** ♘c4 14. ♕e2 ♘e3 15. ♕e3 ♖c5 16. g4 ♕c7 17. h5 ♖fc8 18. hg6 hg6 19. ♖d2? **[19.** ♖d3!∞**]** ♖c3 20. ♕c3 ♕c3 21. bc3 ♖c3⩲ 22. e5 **[22.** ♔b2 ♖c5**]** ♘e8! **[22...** de5?! **23.** ♘b5 ♗b5 **24.** ab5± a4 **25.** ♖d8 ♗f8 **26.** ♖h8! ♔h8 **27.** ♖f8 ♔g7 **28.** ♖f7 ♔h6 **29.** ♗a4±; **26...** ♔g7 **27.** ♖df8 ab3 **28.** g5+—; **28...** ♔g8 **29.** ♗e6; **24...** ♖c8 **25.** g5△ ♖d7; **24...** e6 **25.** g5±**]** 23. f4 **[23.** e6 fe6 **24.** ♗e6 ♗e6 **25.** ♘e6 ♖a3 **26.** ♘g7 ♔g7⩲; **25...** ♗f6; **24.** ♘e6 ♖b3 **25.** ♘g7 ♖a3 **26.** ♔b2 ♖a4 **27.** ♘e8 ♗e8⩲; **23.** ed6 ♘d6∓**]** ♔f8 **[23...** de5 **24.** ♘f5! ♗f5 **25.** gf5 gf5 **26.** ♖d8 ♔f8 **27.** ♖h7 ♖g3 **28.** ♗c4+—**]** 24. e6 fe6 25. ♘e6 ♗e6 26. ♗e6 ♘c7 **[26...** ♖a3 **27.** ♖dh2 ♗c3 **28.** ♖h8 ♔g7 **29.** ♔d1±**]** 27. ♗b3 b5! 28. ♖d3 **[28.** ab5 a4∓**]** ♖c5 29. ab5 ♖b5 **[29...** ♘b5 **30.** ♖d5**]** 30. ♔d2 ♖b4∓ 31. ♖f1 ♘a6 32. ♗a2 ♘c5 33. ♖h3 ♘e4 34. ♔d3 ♘c3 35. ♗c4 ♘a4 **[35...** d5 **36.** ♗a6 ♖b6 **37.** ♗c8 a4∓**]** 36. ♗a2 d5! 37. ♖b1 ♖b1 38. ♗b1 ♘c3 39. ♖h1 a4 40. ♔d2 a3 41. ♔c1 ♗d4 **[41...** g5!—+**]** 42. ♖h3 e6! 43. ♖c3 ♗c3 44. ♗a2 **[44.** ♔d1 ♔e7 **45.** ♔e2 ♔d6 **46.** ♔d3 ♗b2 **47.** ♔d2 ♗g7! **48.** ♗a2 ♔c5 **49.** ♔d3 ♗h6—+ **50.** ♔e3 ♔b4 **51.** g5 ♗g5 **52.** fg5 ♔c3; **50.** g5 ♗f8 **51.** ♗b3 ♗d6 **52.** ♔e3 ♔b4△ ♔c3; **47.** ♗a2 ♗c1—+; **49.** c3 ♗h6!—+ **50.** ♔e3 e5 **51.** g5 ef4 **52.** ♔f4 ♗g7; **50.** g5 ♗f8 **51.** ♗b3 ♗d6 **52.** ♔e3 e5 **53.** fe5 ♗e5 **54.** ♔d3 ♗f4**]** ♗b4! 45. c4 d4 46. ♔c2 g5!—+ 47. fg5 e5 48. ♔d3 ♔g7 **0 : 1 [Velimirović]**

413. **E 85/a**

NEJ—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 d6 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗d3 **[7.** ♗e2**]** ♗e7 8. 0—0 0—0 9. h3 **[9.** ♘b3**]** ♘d4! 10. ♗d4 e5 11. ♗e3 ♗e6 12. ♕d2 **[12.** ♗e2=**]** d5!∓ 13. ed5 ♘d5 14. ♘d5 ♕d5 15. c4 ♕c6 16. b3 f5 17. f4 e4∓ 18. ♗e2 ♖fd8 19. ♕e1 ♖d7 **[19...** a5 **20.** a4=**]** 20. ♖d1 ♖d1 21. ♕d1 ♖d8 22. ♕c1 **[22.** ♕e1**]** ♗c5∓ 23. ♔f2! **[23.** ♖d1 ♖d1 **24.** ♗d1 ♕d6 ∓**]** ♕d6 24. g3 ♗e3 25. ♕e3 ♕a3 26. ♕c3 ♔f7 27. ♖c1 ♕a2 28. ♖a1 ♖d3! 29. ♕g7! ♔g7 30. ♖a2 ♖b3 31. ♖a7= e3 **[31...** ♗d7 **32.** ♖a1**]** 32. ♔g2 ♗d7 33. ♗f3! ♖b2 34. ♔f1!= **[34.** ♔g1? ♗c6! **35.** ♗c6 ♖b1—+; **34...** ♖f2 **35.** ♔e1 ♖f3 **36.** ♖b7=**]** **1/2 : 1/2**
[Keres—Nej]

414. **E 85/a**

GUFELJD—ŠTEJN
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 e6 5. ♘c3 **[5.** ♘b5 d6 **6.** c4±; **5...** ♘f6 **6.** ♘1c3 d6 **7.** ♗f4 e5 **8.** ♗g5 a6∞**]** d6 6. ♗e3 ♘f6 7. f3 N ♗e7 **[7...** d5 **8.** ♗b5**]** 8. ♕d2 0—0 9. g4 ♘d4!? **[9...** d5 **10.** g5 ♘e8 **11.** ♖g1 de4 **12.** ♘e4∞**]** 10. ♕d4 a6 11. g5 ♘d7 12. h4 b5 13. 0—0—0 **[13.** ♖g1 b4! **14.** ♕b4 ♖b8 **15.** ♕d4 ♖b2 **16.** ♘d5 ♖c2∓**]** ♗b7

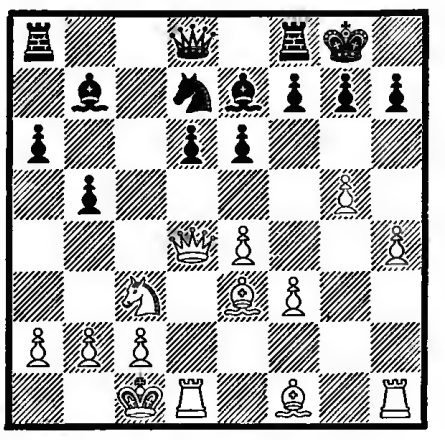

14. h5! **[14.** ♖g1 ♘e5 **15.** ♗e2 ♖c8∓**]** ♗g5! 15. h6 ♗f6! **[15...** ♗h6 **16.** ♖h6 +−; **15...** ♕f6 **16.** ♗g5 ♕g5 **17.** ♔b1 ±**]** 16. ♕d6 ♘e5 17. hg7 ♕d6 18. ♖d6 ♖fd8 19. ♖d8 ♖d8 20. ♗e2 ♗g7 21. ♖g1 ♘g6 22. ♗d3 ♔h8 23. a3 ♘e5!∓ 24. ♗e2 f5 **[24...** ♘c4△ f5**]** 25. ♗g5! ♖g8 26. ♗e3 **[**△ ♖d1**]** ♘f7 27. ef5 ef5 28. ♗d3 ♖e8 29. ♗f4 ♘e5 30. ♗f5 ♘f3 31. ♖h1 ♖e1 **[31...** ♘d4 **32.** ♖h7 ♔g8 **33.** ♖h5; **33.** ♗d3? ♖e1 **34.** ♔d2 ♘f3#**]** 32. ♖e1 ♘e1 33. ♘e4± ♘g2 34. ♘c5 ♘f4 35. ♘b7 h5 36. b4 ♘e2!= 37. ♔d2 ♘c3 38. ♘c5 ♘b1 39. ♔d3 ♘a3 40. ♘a6 h4 **1/2 : 1/2**
[Gufeljd]

415. **E 85/b**

TALJ—BALAŠOV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 e6 5. ♘c3 d6 6. ♗e3 ♘f6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 e5 9. fe5 de5 10. ♘c6 bc6 11. ♗c4 0—0 12. h3 **[12.** 0—0 ♘g4 **13.** ♖ad1 ♘e3! **14.** ♗f7 ♔h8 **15.** ♕e3∓**]** ♗e6 13. ♗b3 **[13.** ♗e6 fe6 **14.** ♕e2 ♖b8 **15.** 0—0 ♖b2±**]** c5 14. ♕e2? **[14.** ♗e6**]** ♖b8∓ 15. ♗e6 fe6 16. b3? **[16.** 0—0 ♖b2 **17.** ♕c4∓**]** c4! 17. ♕c4? **[17.** 0—0 ♕e7 **18.** ♘a4∓**]** ♕c8! 18. 0—0 **[18.** ♔e2!? ♗b4**]** ♕c4 19. bc4 ♖b4! 20. ♗a7 ♖a8! 21. ♗e3 ♖c4 22. ♘b5 ♖a5! 23. a4 **[23.** ♖fb1 ♘e4**]** ♖e4 24. ♗d2 ♖aa4 25. ♘c3 ♖a1 26. ♖a1 ♖c4! 27. ♖a8 ♔f7 28. ♖a7 h6 29. ♘b5 ♘e4 30. ♗a5 ♔f6 31. ♖c7 ♗c5 32. ♔h2 ♔g6! 33. ♗e1? ♖c2 34. ♘c3 ♗d4 35. ♘b5 ♖b2 36. ♘a3 ♖a2 37. ♗b4 ♖a1 38. g4 ♖f1−+ 39. ♖c2 ♖f3 40. ♘c4 ♘g5 41. ♗d6 ♖h3 42. ♔g2 ♖c3 43. ♖c3 ♗c3 44. ♘e5 ♗e5 45. ♗e5 ♘f7 46. ♗c3 e5 47. ♗b4 ♔f6 48. ♔f2 ♘g5 49. ♔e3 ♘h7 50. ♔f3 ♔e6 51. ♗a3 ♘f6 52. ♗f8 ♔f7 53. ♗c5 ♘d7 **0 : 1**
[Geler]

416. **E 85/c**

FAJBISOVIČ—KORELOV
SSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. g4 a6 **[6...** ♘c6; **6...** h6!; **6...** ♗e7**]** 7. g5 **[7.** ♗g2 — I-№-14/453**]** ♘fd7 8. ♗g2 **[8.** ♗e3; **8.** ♖g1**]** ♕c7 **[8...** ♗e7**]** 9. 0—0 **[9.** ♕h5 — I-№-11/366**]** b5 10. ♖e1 ♘b6 11. ♗f4?! **[11.** f4!?**]** b4? **[11...** ♗e7 **12.** ♘f5! ef5 **13.**ef5+−; **11...** e5 **12.** ♗g3 ed4 **13.** e5 ♗e6∓**]** 12. ♘d5! ed5 13. e5 **[13.** ed5 ♗e7 **14.** ♕e2 ♖a7−+**]** ♔d8 14. g6! **[**△ **15.** ♗g5**]** ♘c6 **[14...** f6!**]** 15. ♗g5 ♘e7 16. gf7 ♖a7 17. c4 de5 18. ♖e5+− ♗d7 19. ♕e1 ♕c5 20. cd5 ♘bc8 21. ♘c6 ♗c6 22. dc6 **1 : 0**
[Korčnoj]

417. **E 85/c**

PLANINC—RIBLI
Wijk aan Zee I

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. g4!? a6 7. ♗g2 **[7.** g5 ♘fd7 **8.** ♗g2 ♘c6 **9.** ♗e3 ♘de5!∓**]** ♘c6! 8. ♘c6!? **[8.** g5 ♘d7 **9.** f4 h6! **10.** ♘e6?! fe6 **11.** ♕h5 ♔e7∓**]** bc6 9. e5 ♘d5 10. ed6 **[10.** ♘d5 cd5 **11.** c4 de5 **12.** cd5 ♗b4 **13.** ♗d2 ♗d2 **14.** ♕d2 ♗b7 ∓**]** ♕d6! N **[10...** ♗d6 **11.** ♘e4△ c4±**]** 11. ♘e4 ♕c7 12. c4 ♘f4! 13. ♗f4 ♕f4 14. ♘f6!? **[14.** ♘d6 ♗d6 **15.** ♗c6 ♔e7 **16.** ♗a8 ♖d8!∓**]** ♔e7! 15. ♘e4 **[15.** ♗c6 ♖a7 **16.** ♘e4 ♖c7 **17.** ♕a4 f6!∓**]** h5! 16. ♕a4 ♖b8? **[16...** hg4! **17.** ♕c6 ♖b8 **18.** ♖d1 f5 **19.** ♘d6 ♔f6! **20.** ♘c8? ♖c8 **21.** ♕c8 ♗b4−+**]** 17. ♖d1 f6 **[17...** hg4? **18.** ♕a3! ♔e8 **19.** ♘f6 gf6 **20.** ♗c6 ♗d7 **21.** ♗d7 ♔d8 **22.** ♕a5 ♔e7 **23.** ♕c5 ♔d8 **24.** ♗e6+−**]** 18. ♘d6 ♗d7 19. ♕a6 ♕e5! 20. ♗e4 ♕c5! 21. 0—0 hg4 22. ♖fe1 ♖b2 23. ♘f5!? ef5 24. ♗f5 **[24.** ♗d5 ♔d8! **25.** ♕a8 ♔c7−+**]** ♔f7 25. ♖d7 ♔g8 26. ♗e6 ♔h7 27. ♖e3 ♔g6? **[27...** ♗d6! **28.** ♗g4 ♖e8!! **29.** ♖f3 ♕g5! **30.** h3 ♖e1 **31.** ♔g2 ♖bb1!−+**]** 28. ♗g4 ♖h2 **[28...** ♗d6! **29.** h3 ♖e8! **30.** ♖f3 ♖e1

31. ♔g2 ♖ee2−+] 29. ♗e2 ♖e2?? **[29...** ♖h4! **30.** △ ♖e2, ♕g5−+] 30. ♖e2 ♕h5 31. ♕c6! ♖h4 32. ♖e3 ♔h7 33. ♕d5! f5 34. ♖f7 ♗c5 35. ♖g3 ♖g4 36. ♖g4 ♕g4 37. ♔f1 ♕h3 38. ♔e2 ♕g4 39. ♔d2 ♕f4 40. ♔d3 **1 : 0 [Ribli]**

418. **E 85/c**

MEDNIS—PADEVSKI

Orense 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. g4 a6 7. g5 ♘fd7 8. ♗g2 ♘c6 **[8...** ♗e7; **8...** b5?! **9.** f4 ♗b7 **10.** f5**]** 9. 0—0 **[9.** f4!? I-№-12/455**]** ♗e7 10. ♘c6?! bc6 11. f4 e5 **[11...** d5 **12.** f5!**]** 12. f5 h6!∓ 13. f6 gf6 **14.** ♕h5 ♘f8 15. gh6 ♗e6 16. ♗h3 ♕d7 17. ♗e6 ♘e6 18. ♗e3 ♕b7 19. ♖ab1 ♕b4 20. ♔h1 ♕c4 21. ♕f3?! ♘g5 22. ♗g5 fg5 23. ♕h5 ♕e6 24. h7 ♕g6−+ 25. ♕g6 fg6 26. ♖f3 ♖h7 27. ♖bf1 ♖b8 28. b3 ♖b4 29. ♔g2 ♖d4 30. ♖d3 ♖h4 31. ♖fd1 ♗f6 32. ♖e1 ♔e7 33. ♖f1 ♖g4 34. ♔h3 ♖f4 35. ♖f4 ef4 36. ♖d4 ♗d4 37. ♘e2 ♗e3 38. ♔g4 ♔f6 39. h3 ♔e5 40. ♔f3 ♗d2 41. ♘g1 ♗c3 42. ♘e2 ♗b2 43. ♘g1 ♔d4 44. ♘e2 ♔c5 45. c3 d5 46. e5 ♔b6 47. b4 ♔c7 48. a4 ♔d7 49. a5 d4! 50. ♘d4 **[50.** cd4!! ♗a3 **51.** h4; **50.** cd4 ♔e6 **51.** ♔e4△ h4**]** ♗c3 51. e6 ♔d6 52. e7 ♔e7 53. ♘c6 ♔d6 54. ♘b8 ♗b4 55. ♘a6 ♗a3! 56. ♘b8 ♔c7 **0 : 1 [Parma]**

419. **E 85/c**

CALVO—PANNO

Las Palmas 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. g4 h6 7. g5 **[7.** ♖g1!? ♘c6 **8.** ♗e3 a6 **9.** h4 h5 **10.** gh5! ♖h5 **11.** ♗g5 ♖h7 **12.** ♕d2 ♕b6 **13.** ♘b3±**]** hg5 8. ♗g5 a6 9. ♕d2 **[9.** ♗g2!? ♘bd7 **10.** ♕e2! ♕c7 **11.** 0—0—0±**]** b5?! 10. ♗g2 ♗b7 **[10...** b4 **11.** ♘a4±**]** 11. 0—0—0 **[11.** f4!? b4?! **12.** ♘d5! ed5 **13.** e5±; **11...** ♘bd7 **12.** e5! ♗g2 **13.** ♕g2 de5 **14.** fe5 ♘e5 **15.** 0—0—0±; **11...** ♕c7!**]** ♘bd7 12. f4 ♕c7 13. e5 de5 14. fe5 b4! 15. ♘e6! fe6 **[15...** ♕e5? **16.** ♖he1 bc3 **17.** ♕d7! ♘d7 **18.** ♘c7#**]** 16. ef6 gf6 17. ♘e4 **[17.** ♗b7 ♕b7 **18.** ♘e4 fg5 **19.** ♖hf1 ♖h7∞; **17.** ♘d5 ed5 **18.** ♖he1 ♔d8 **19.** ♗d5 ♖h2 **20.** ♗f7 ♕c2!**]** ♗e4 **[17...** fg5 **18.** ♕d7 ♕d7 **19.** ♘f6 ♔f7 **20.** ♖d7 ♔f6 **21.** ♗b7 ♖b8 **22.** ♗a6±**]** 18. ♗e4 0—0—0 19. ♕e2 **[19.** ♕d3 ♕b6 **20.** ♕c4 ♗c5**]** ♘c5 **[19...** ♕b6!?**]** 20. ♖d8 ♕d8 21. ♗e3 ♕a5 22. ♗c5 **[22.** ♕c4 ♕b5!**]** ♗c5 23. ♔b1 ♕b6 24. h4 a5 **[24...** f5 **25.** ♗d3△ ♗c4±**]** 25. h5 ♗d4 26. ♖d1 **[26.** h6!?**]** ♖d8 27. h6 f5 28. ♗g2 ♗f6 29. ♕c4 ♔b8 30. ♖d8 ♗d8 31. h7 ♗f6 32. ♔c1 ♕e3 33. ♔d1 ♕d4= 34. ♕d4 ♗d4 35. c3 bc3 36. bc3 ♗c3 37. ♔c2 ♗f6 38. ♗h3 ♔c7 39. ♔d3 ♔c6 40. a4 ♔c5 41. ♗g2 e5 42. ♗h3 e4 43. ♔e3 ♗d4 44. ♔f4 e3 45. ♗f1 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

420. **E 85/c**

PLACHETKA—HORT

Luhačovice 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. g4 ♘c6 7. g5 ♘d7 8. ♘db5!? ♘b6 9. ♗f4 ♘e5!? **[9...** e5 **10.** ♗e3 ♗e6∞**]** 10. ♕h5 ♗d7 11. ♗e5! **[11.** 0—0—0 ♕b8∓**]** de5 12. g6 a6! 13. gf7 ♔e7 14. ♘a3 ♕c7 15. 0—0—0 g6 16. ♕h4 ♔f7 17. ♘c4 ♘c4 18. ♗c4 ♗e7∞ 19. ♕g4 ♖ad8 20. ♗b3 ♗c8 21. h4 h5 22. ♕g3 ♖d1 23. ♖d1 ♗f6 **[23...** ♗f8!**]** 24. ♘e2 ♗g7 25. ♔b1 ♗h6 26. ♖g1 ♖g8 27. ♕f3 ♔e7 28. a3 ♖f8 29. ♕g3 ♖f6 30. ♘c1! ♗f4 31. ♕g2 ♕a5 32. ♘d3 ♕d2?! 33. ♕h3! ♔f7 **[33...** ♔f8!?**]** 34. ♘f4? **[34.** c3△ ♖d1, ♖e1=**]** ♖f4∓ 35. ♔a2 ♕f2?? **[35...** ♗d7∓**]**

(diagram)

36. ♕c3!+− ♕g1 **[36...** ♗d7 **37.** ♕c7 ♕d4 **38.** ♖g3+−**]** 37. ♕c7! ♔g8 38. ♕c8 ♖f8 39. ♕e6 **1 : 0 [Hort]**

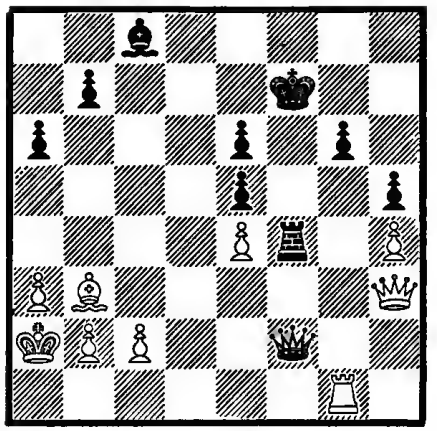

421. **E 85/c**

MUHIN—ESTEVEZ
Luhačovice 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. g4 h6 7. g5 hg5 8. ♗g5 ♘c6 9. ♕d2 **[9. ♘b3 a6 10.** f4 ♕c7 **11.** ♕e2 b5∓ I-№-12/454**]** a6 **[9...** ♕b6!?**]** 10. 0—0—0 ♕b6 11. ♘b3 ♗d7 12. f3?! **[12.** ♗e3; **12.** ♗f4 ♘e5!**]** ♖c8 **[12...** 0—0—0? **13.** ♗e3 ♕c7 **14.** ♘a4 ±**]** 13. ♔b1 ♕c7 14. f4 b5 15. ♗g2 b4 16. ♘e2 a5∓ 17. ♘bc1 ♗e7 18. ♘d3 e5! 19. f5 ♕b7 20. h4 ♘a7 21. ♘f2 ♘b5∓ 22. ♔a1 ♗c6 23. ♕d3 ♖d8 **[23...** a4!?**]** 24. ♗f3 ♘c7 25. c4 **[25.** c3 d5!**]** ♘a6 26. ♘g3 ♘c5 27. ♕e3 ♕a6 28. ♖c1 a4—+ 29. h5 **[29.** ♔b1 ♘b3 **30.** ab3 ab3 **31.** ♕b3 ♖a8 **32.** ♘d3 ♗a4 **33.** ♕b4 d5 **34.** ♕c3 d4△ **35...** ♗b3 —+**]** ♘b3 30. ♔b1 ♘c1 31. ♖c1 ♖c8 32. ♗e2 b3 33. a3 ♕b7 34. ♗f3 ♗d8 35. ♕d2 ♗e7 36. ♖h1 ♕a6 37. ♗e2 ♕a8 38. ♗d3 ♗b7 39. h6 gh6 40. ♗f6 ♗f6 41. ♖h6 ♖g8! **0 : 1 [Minev]**

422. **E 85/c**

RADULOV—TUKMAKOV
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. g4 h6 7. ♗e2 **[7.** g5; **7.** ♖g1!**]** ♘c6 8. ♗e3 a6 9. ♖g1 **[9.** ♕d2? ♘d4△ e5∓**]** ♗e7 10. ♕d2?! **[10.** h4!? ♘d4 **11.** ♕d4 e5 **12.** ♕d2 ♗e6 **13.** g5±**]** ♘d4 11. ♕d4 e5 12. ♕d2 ♗e6 13. h4 **[13.** 0—0—0 ♕a5 **14.** ♔b1?? ♘e4—+**]** d5 14. ed5 ♘d5 15. 0—0—0!? **[15.** ♘d5=**]** ♘e3 **[15...** ♗b4 **16.** ♕d5!? ♗d5 **17.** ♘d5 ♗a5 **18.** g5⩲**]** 16. ♕e3 ♕a5 17. g5! **[17.** ♔b1 ♖c8∓**]** hg5 18. ♗g4! f5 **[18...** ♗g4 **19.** ♖g4 ♖h4 **20.** ♖h4 gh4 **21.** ♖d5 ♕c7 **22.** ♖e5+—**]** 19. ♗f5! ♗f5 20. ♖d5 ♕c7 21. ♖e5 **[21.** ♕e5? ♕e5 **22.** ♖e5 0—0—0! **23.** ♖e7 gh4 **24.** ♖gg7 ♖d7∓**]** g6 22. ♖e1 ♖h7 23. ♕g5! **[23.** ♖e2 0—0—0! **24.** ♖e7 ♖e7 **25.** ♕e7 ♕e7 **26.** ♖e7 gh4 —+**]** ♔f8 **[23...** ♔d8 **24.** ♕d2+—**]** 24. ♖e7 ♖e7 25. ♕f6 ♔e8⊕ 26. ♕h8 ♔f7 27. ♕h7 ♔f8 28. ♕h8 ♔f7 29. ♕h7 ♔f8 30. ♖e7 ♕e7 31. ♕h8 ♔f7 32. ♕a8 g5! 33. h5 **[33.** hg5 ♕g5=**]** ♕e1 34. ♘d1 ♕e4 35. ♘e3 ♕h1 36. ♔d2 ♕f3 37. ♔e1 ♕h1 38. ♔d2 **[38.** ♔e2 ♕h5 **39.** ♔d2 ♕f3=**]** ♕f3 39. ♔c3 ♕c6 40. ♔d2? **[40.** ♘c4! ♗e6? **41.** ♕b7!+—; **40...** ♕f6 **41.** ♔b3 b5 **42.** ♕b7 ♔f8 **43.** ♕b8 ♔g7 **44.** ♕c7 ♔h6 **45.** ♘e5±**]** **1/2 : 1/2**
[Radulov—Minev]

423. **E 85/c**

SZABO—IVKOV
Hilversum 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. g4 ♘c6 7. g5 ♘d7 8. ♘db5! N ♘b6 9. ♗f4 ♘e5 10. ♕h5! ♗d7 **[10...** g6 **11.** ♕h3; **11.** ♕e2 a6 **12.** 0—0—0**]** 11. ♗e5! de5 12. g6 a6! 13. gf7± ♔e7

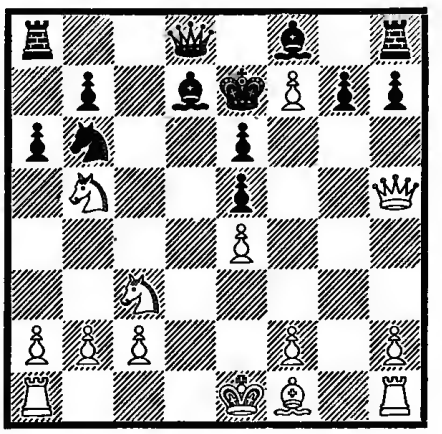

14. ♘a3 ♕c7 15. 0—0—0 g6 16. ♕h4 ♔f7 17. ♘c4! ♘c4 18. ♗c4 ♗e7 19. ♕g3 [△ h4-h5] ♖ad8 20. ♗b3 ♗c8 21. h4 ♖d1 22. ♘d1! ♖d8 23. h5 g5 24. ♘e3 h6 25. ♕g4 ♔f6 26. a3 ♕d6 27. ♔b1 ♔g7 28. ♖d1! ♕c6 29. ♖d8 ♗d8 30. ♕f3 ♕e8!? [30... ♕c7 31. ♘g4△ ♘h6] 31. ♘g4 ♕h5 32. ♕c3! ♕g4 33. ♕c8 ♕d1 34. ♔a2 ♕d6 35. ♕b7 ♔g6 36. ♕c8 ♔f6 37. c4 a5 38. c5 ♕e7 39. ♔b1 g4??⊕ [39. ♗c7] 40. ♗e6+— h5 41. ♗d5 ♔g5 42. ♕f5 ♔h6 43. c6 ♕d6 44. ♔a2 ♗b6 45. ♗e6 [45. ♔b3!△ ♔a4] ♗d8 46. ♗d7 ♕e7 47. ♗e6 ♕d6 48. ♕f7! ♔g5 49. ♕g7 ♔h4 50. ♗f7 ♗b6 51. ♕h7 ♗f2 52. ♗h5 ♗b6 53. ♕f5 ♕d1 54. ♕e5 ♕c2 55. ♗f7 ♕c6 56. ♕h2! ♔g5 57. ♕h5 ♔f4 58. ♕f5 ♔g3 59. ♗e6 ♗d4 60. ♕g4 ♔f2 61. ♕h4 ♔e3 62. ♕e1 ♔f3! [62... ♔f4 63. ♕d2 ♔e5 64. ♗d5 ♕b6 65. ♕h2! ♔f6 66. e5!+—] 63. ♕d1 ♔e3 64. ♗d5 ♕c5 65. ♕e1 ♔f4 66. ♕h4 ♔e5 [66... ♔f3!] 67. ♕g5 ♔d6 68. ♕d8 ♔e5 69. ♕e8 ♔f4 70. ♕f7! ♔e3 71. e5! ♗e5 72. ♕f3 ♔d2 73. ♕g2 ♔c1 74. ♕g5 **1 : 0** **[Ivkov]**

424. **E 86/a**

TUKMAKOV—PETROSJAN
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 d6 [4... ♘f6] 5. ♘c3 e6 6. ♗e2 [6. f4; 6. ♗e3] ♘f6 7. 0—0 ♗e7 8. ♗e3 ♗d7 9. f4 a6 [9... ♘d4 10. ♗d4 ♗c6∞] 10. a4! [10. ♘b3 b5] ♘d4! [10... ♕c7?! 11. ♘b3 b6 12. ♗f3!?±; 10... 0—0 11. ♘b3 b6 12. ♗f3 ♖b8 13. g4±] 11. ♕d4?! [11. ♗d4] ♗c6 12. ♖fd1 0—0 13. a5?! [13. b4∞] ♖c8 14. ♗f3 d5!? 15. e5 ♘d7 [15... ♘e4?!] 16. ♘e2 ♗b5! 17. ♕d2 ♗e2 18. ♕e2? [18. ♗e2] ♗b4! ∓ 19. c3 ♗a5 20. ♔h1 [20. ♗d5? ed5 21. ♖d5 ♗b6 22. ♖ad1 ♗e3 23. ♕e3 ♕b6—+] ♗b6 21. ♖a4 ♗e3 22. ♕e3 ♘b6 23. ♖ad4 ♘c4 24. ♕e2 ♕b6 25. ♖b1 ♖fe8 26. h3 g6 27. ♗e4 ♘a5 28. ♗d3 ♕c7 29. ♖a4 ♘c6 30. ♕e3 ♔g7 31. ♖e1 ♖a8 32. f5!? ef5 33. ♖h4 ♖e5 34. ♕h6 ♔f6 35. ♖f1 ♕b6! 36. ♖hf4 ♔e7 37. g4 ♕e3 38. ♕h4 ♔d6 39. ♖4f3 ♕d2 40. gf5 ♔c5!—+ 41. fg6 hg6 42. c4 ♖h5 43. ♕g4 ♖g5 **0 : 1** **[Gufeljd]**

425. **E 86/a**

ŠTEJN—PETROSJAN
Las Palmas 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 d6 5. ♘c3 e6 6. ♗e3 ♘f6 7. ♗e2 [7. ♗c4!] ♗e7 8. 0—0 ♗d7 9. ♘b3 [9. f4 ♘d4 10. ♗d4 ♗c6 11. ♗d3 ♘d7∞] a6 10. f4 b5 11. a3 [11. ♗f3 b4 12. ♘a4 ♖b8△ ♘a5; 12. ♘e2 e5∞] 0—0 12. ♗f3 ♖b8 13. ♕d2 [13. ♕e2!?] ♕c7 14. g4?! [14. ♖ad1△ ♘d4] ♗e8! 15. g5 ♘d7 16. ♕g2 ♘b6 17. ♖ae1 ♘c4 18. ♗c1 a5 19. ♔h1 b4 20. ab4 ♖b4!∓ 21. f5 [21. ♗e2!?△ ♘a2] a4 22. ♘d2 ♘4e5 23. ♗d1 ♘d4! 24. f6 ♗d8 25. ♖e3 ♗c6 26. ♖h3 ♘g6 [26... ♕b7!] 27. ♕g4 ♖e8 28. ♕h5 ♘f8 29. fg7 ♔g7 30. ♘f3 ♘b5! 31. ♘b5 [31. ♕h6 ♔g8 32. g6? fg6 33. ♘g5 ♗g5 34. ♗g5 ♘c3—+] ♗b5⊕ [31... ♖b5! 32. ♖e1 ♕b7∓] 32. ♖e1 ♗c6 33. ♘d2 ♖b5 34. ♘b1 ♔g8 [34... ♕b7! 35. ♘c3 ♖c5 36. ♕h4 ♗a5△ a3] 35. ♘c3 ♖c5 36. ♔g1 ♕b7 37. ♖f1 ♗b6 38. ♗e3 ♖c3! 39. bc3 ♗e4 40. ♕h4 a3 41. ♗h5 ♗f5 [41...: a2? 42. ♗f7 ♕f7 43. ♖f7 a1♕ 44. ♖f1+—] 42. ♖hf3 ♗e3 43. ♖e3 a2 44. ♕d4 [44... ♖a8 45. ♖3e1 ♕a7 ⩲; 45. c4 ♕a7⩲; 45. ♗f3 ♕b2∓] **1/2 : 1/2** **[Velimirović]**

426. **E 86/b**

WESTERINEN—TUKMAKOV
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗e2 ♗e7 7. 0—0 ♘c6 8. ♗e3 ♗d7 9. f4 0—0 10. ♘b3 [10. ♕e1 ♘d4 11. ♗d4 ♗c6] a6 11. a4 [11. ♗f3 ♖c8 12. g4 b5∞] ♘a5?! [11... ♘b4 12. a5 d5 13. e5 ♘e4!= I-№-4/543] 12. e5 ♘e8 13. ♘a5 ♕a5 14. ♕d2 ♖c8 [14... ♗c6 15. b4±; 14... ♕c7 15. ♗d4 — I-№-13/472] 15. ♗d4 ♗c6 16.

♕e3 [△ b4] ♘c7 17. ♗d3 [17. b4 ♕b4 18. ♖fb1 ♕a5 19. ♗b6 ♘d5!] ♘d5 18. ♕h3± h6 19. f5 [19. ♘e4!?] ♕b4 [19... de5! 20. fe6 f5∞] 20. ♘e2 de5 21. fe6 f5 [21... ed4? 22. ♕f5+−] 22. c4? [22. ♗e5! ♗c5 23. ♔h1 ♘e3 24. ♘f4! +−] ed4 23. cd5 ♗d5 24. ♗f5 d3∞ 25. ♘f4 [25. ♗d3 ♕b6] ♕d4 26. ♔h1 d2 27. ♕g4 ♖f6 28. ♘h5 ♕g4 29. ♘f6 ♗f6 30. ♗g4 ♖c2 31. ♖ad1 ♗b3 32. ♖f3 [32. ♖f2=] ♖b2 33. e7 ♔f7?? [33... ♗a4 34. ♖d3 ♗e7∓; 33... ♗a4 34. ♖f6 gf6 35. ♗h5 ♖b6−+] 34. ♖b3! ♖b3 35. ♗e6 **1 : 0** **[Bukić]**

427. **E 86/b**

PODGAJEC—POLUGAJEVSKI
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 d6 6. ♗e2 ♘f6 7. 0—0 ♗e7 8. ♗e3 0—0 9. f4 ♗d7 10. ♘db5 [10. ♘b3; 10. ♔h1; 10. ♕e1!] ♕b8 11. a4 ♖d8!? 12. ♗f3 [12. f5 ♘e5; 12. ♕e1] ♗e8 13. ♕e2 [13. a5!?] a6! 14. ♘d4 [14. ♘a3 d5 15. e5 ♘d7∓] ♕c7 15. f5?! [15. ♖ad1!? ♘d4 16. ♗d4 e5 17. ♗e3 ♗c6] d5! 16. ed5 ed5∓ 17. ♔h1 ♗d6!? [17... ♗b4 18. ♖ad1 ♗c3 19. bc3 ♘e4∓] 18. g4? [18. ♗g1! ♗e5 19. ♖ad1 ♖d7!∓] ♗e5∓ 19. ♖ad1 ♘e4! 20. ♘b1? [20. ♘d5 ♖d5 21. ♗e4 ♖d4−+; 20. ♕g2!?] ♘d4 21. ♗d4 ♗a4 22. ♗e5 ♕e5 23. ♘c3 ♗c6 24. ♗e4 de4 25. ♕e3 ♖d1! 26. ♖d1 [26. ♘d1 ♖d8−+] h5 27. h3 hg4 28. hg4 ♕f6 29. ♕g3 e3 30. ♔g1 ♖e8 31. ♖e1 ♕h6 32. ♕h2 ♕g5 33. ♕g3 g6! 34. fg6 f5 35. ♖e2 [35. ♘e2 ♖e4 36. ♕b8 ♔g7 37. ♕c7 ♔g6−+] f4 36. ♕h3 ♕g6 37. ♖h2 ♔g7 38. ♘e2 f3 39. ♘d4 f2 40. ♔f1 ♗b5 **0 : 1** **[Gufeljd]**

428. **E 87/a**

BALAŠOV—TALJ
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e3 e6 [6... e5 7. ♘b3 ♗e6 8. f4∞] 7. ♗e2 ♕c7 8. f4 [8. 0—0 b5!?] b5 9. ♗f3 ♗b7 10. a3 ♘bd7?! [10... ♘c6!?=] 11. ♕e2± ♖c8?! [11... e5!? 12. fe5 ♘e5∞; 11... ♗e7 12. g4!±] 12. 0—0 e5 [12... ♗e7!?] 13. fe5 ♘e5 [13... de5 14. ♘f5] 14. ♔h1 ♗e7 15. ♘f5 0—0 16. ♖ad1!± ♘c4 [16... ♖fd8? 17. ♗b6+−; 16... g6 17. ♘e7 ♕e7 18. ♗g5△ ♗f6] 17. ♗d4 ♖ce8 [17... ♘b2 18. e5+−] 18. ♕f2! ♘e5 19. ♕g3 g6 [19... ♘g6 20. h4±] 20. ♗e3 ♔h8 21. ♗h6 ♖g8 22. ♘e7 ♕e7 23. ♗g5 ♕e6 24. ♕f2 [24. ♘d5?! ♗d5 25. ed5 ♕f5 ∞] ♘fd7 25. ♕d4 f6 26. ♗f4 ♘c4?? [26... ♖g7 27. ♗e2 ♘c5 28. ♕d6 ♘e4 ±] 27. b3! ♘a3 28. ♕a7+− ♗c8 29. ♖d6 ♕f7 30. ♖fd1 ♖e7 31. ♘d5 ♖e6 32. ♘b6 ♖d6 33. ♖d6 ♘c2 34. ♘c8 ♖g7 35. ♘b6 ♘c5 **1 : 0** **[Geler]**

429. **E 87/a**

ESTEVEZ—TALJ
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗e2 a6 7. a4 ♕c7 8. ♗e3 b6 9. f4 ♗b7 10. ♗f3 ♘bd7 11. ♕e2 ♗e7 12. 0—0 0—0= 13. ♔h1 ♘c5 14. ♗f2 d5 [⌓ 14... ♖fe8△ 15... e5] 15. ed5 ♘d5 16. ♗d5 ed5 17. ♕g4 ♗f6 18. ♘f5 ♘e6 19. ♗h4 ♗h4 20. ♕h4 ♖fe8 21. ♖ad1 ♕c5 22. ♕g3 ♔h8 23. ♘e2! ♕f8 [23... ♕c2? 24. ♘ed4 ♕b2 25. ♖b1+−] 24. ♘ed4 ♘c5 25. ♕h4 ♖e4 26. ♘g3 ♕e7? [26... ♖4e8 27. ♘gf5 ♖e4=] 27. ♕g4! ♗c8 28. ♕h5 g6 29. ♕h6! ♗g4? 30. ♘e4 ♕e4? [30... ♘e4 31. ♘f3+−] 31. ♖fe1!+− ♗d1 32. ♖e4 ♘e4 33. f5 ♖e8 34. fg6 fg6 35. ♘e6! ♖g8 36. ♕f4 h5 37. ♕h6# **1 : 0** **[Kotov]**

430. **E 87/b**

HONFI—GHITESCU
Bucuresti 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. f4 ♘bd7 7. ♗e2 ♕c7 [7... e6 8. 0—0 b5 9. ♗f3 ♗b7 10. e5!±] 8. 0—0 e6 [8... g6 9. ♔h1 ♗g7

10. ♘d5 ♘d5 **11.** ed5±] 9. ♗f3 g6?! **[9...** ♖b8] 10. ♔h1 ♗g7

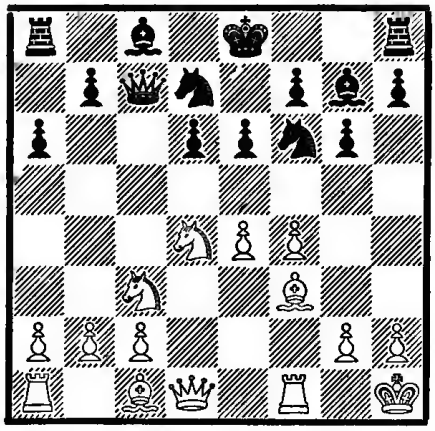

11. ♘db5!? **[11.** g4 0—0 **12.** g5 ♘e8 **13.** f5±] ab5 12. ♘b5 ♕b6! **[12...** ♕a5 **13.** ♘d6 ♔e7 **14.** e5 ♘e8 **15.** ♘c8 ♖c8 **16.** ♗b7±; **12...** ♕b8 **13.** ♘d6 ♔e7 **14.** e5 ♘e8 **15.** ♘b5 f6 **16.** ♗d2∞] 13. ♘d6 ♔e7 14. e5 ♘e8 15. ♘c4 ♕c7 16. b3 ♘b6! 17. ♗a3 ♖a3 18. ♘a3 f6?! **[18...** ♕c5!? **19.** b4! ♕b4 **20.** ♖b1 ♕a3 **21.** ♖b6 ♕c5 **22.** ♖b3∞] 19. ♕d2! ♔f7 **[19...** fe5?! **20.** ♘b5! ♕c5 (**20...** ♕d7 **21.** ♕b4) **21.** fe5 ♗e5 (**21...** ♕b5 **22.** ♖ad1) **22.** ♖ad1 ♘f6 **23.** c4∞] 20. ♘b5 ♕c5 21. c4 ♖f8 **22.** a4 ♔g8? **[22...** fe5 **23.** fe5 ♔g8] 23. a5 ♘d7 **[23...** ♘d5 **24.** ♘d6! ♘d6 **25.** ed6 ♘e3 (**25...** ♕b4 **26.** ♖fd1) **26.** d7 ♘f1 **27.** ♖f1+—] 24. b4! ♕e7 **[24...** ♕c4 **25.** ♘a7+—] 25. ♘a7+— ♕d8 26. ♖ad1 ♖f7 27. ♗g4 ♘c7 28. b5 f5 29. ♗f3 ♗f8 30. a6 ba6 31. b6 ♘e8 32. b7 ♗b7 33. ♗b7 ♕b8 34. ♘c6! ♕c7 **[34...** ♕b7 **35.** ♘d8 ♕c7 **36.** ♘f7+—] 35. ♗a6! ♘c5 36. ♗b5 ♖d7 37. ♕a5 ♕c8 38. ♖d7 ♕d7 39. ♕d8 ♕f7 40. ♖a1 g5 41. ♕g5 ♘g7 42. ♖a7 **1 : 0 [Honfi]**

431. **E 88/a**

TRINGOV—JANOŠEVIĆ

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♕c7 5. ♘c3 e6 6. ♗e2 a6 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 d6 **[8...** ♗b4 **9.** ♘c6!] 9. f4 ♗d7 10. a4 ♗e7? **[10...** b6!? **11.** ♘b3 ♘a5] 11. ♘b3 ♘b4 12. ♗f3 ♗c6 13. a5 d5 14. e5 ♘d7? **[14...** ♘e4] 15. ♘d4 0—0 16. ♘ce2! ♗b5 17. ♘b5 ab5 18. c3 ♘c6 19. b4 b6 20. a6!± ♕c8 21. ♕d3 ♖a6 22. ♕b5 ♖a7 23. ♘d4?? **[23.** ♕d3!±] ♖c7?? **[23...** ♖a1 **24.** ♖a1 ♘ce5! **25.** fe5 ♕c3 **26.** ♘c2 ♘e5 **27.** ♕e2 ♘f3∓] 24. ♘c6 ♖c6 25. ♗d4 f6 26. ♖a7 fe5 27. fe5+— ♗g5? 28. ♗d5 ♖f1 29. ♔f1 **1 : 0 [Tringov]**

432. **E 88/b**

TALJ—LANGEWEG

Wijk aan Zee I 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 ♕c7 6. ♗e2 a6 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 e6 9. f4 ♗e7 10. ♕e1 0—0 11. ♕g3 ♘d4 12. ♗d4 b5 **[12...** d5 **13.** ♔h1! de4 **14.** ♘e4±] 13. a3 [△ ♗d3, e5] ♗b7 14. ♖ae1 N **[14.** ♗d3] ♗c6 [△ ♕b7, a5, b4] 15. ♗d3 ♖ad8 [⌓ **15...** a5!] 16. ♔h1 ♕b7 17. ♕h3!± [△ **18.** e5] g6 **[17...** h6 **18.** ♖e3 a5 (**18...** e5 **19.** fe5 de5 **20.** ♗e5 ♗c5 **21.** ♖f6+—) **19.** ♖g3 ♔h8 **20.** e5! de5 **21.** fe5 ♘d5 (**21...** ♖d4 **22.** ef6 ♗f6 **23.** ♖f6!+—) **22.** ♕g4 g6 **23.** ♖f7!+—] 18. f5 e5 19. ♗e3 ♖fe8 **[19...** d5 **20.** ed5 ♗d5 (**20...** ♘d5 **21.** ♘d5 ♗d5 **22.** f6+—) **21.** ♗h6 ♖fe8 **22.** ♖e5+—] 20. ♗g5 [△ **21.** fg6] ♘h5 21. f6 ♗f8 22. ♕h4 [△ **23.** ♗e2] h6 23. ♗c1 a5 24. ♘d5 ♖d7 **[24...** ♗d5 **25.** ed5 ♕d5 **26.** ♗g6 fg6 **27.** f7+—]

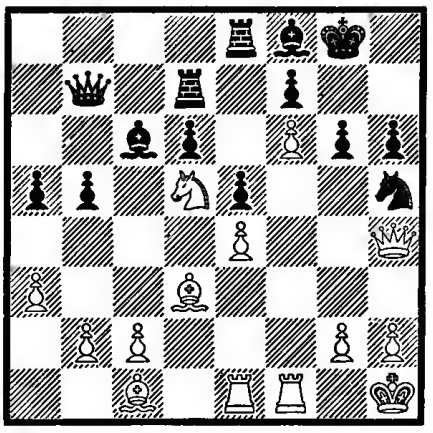

25. ♖f3 ♗d5 26. ed5 ♕d5 27. ♕g4 ♖e6 28. ♗g6 fg6 29. ♕g6 ♘g7 30. ♗h6 [△ 31. f7 ♔h8 32. ♗g7 ♗g7 33. ♖h3; 30... ♖f7 31. ♕f7 ♔f7 32. fg7] **1 : 0 [Trifunović]**

433. **E 88/b**

BALAŠOV—ANDERSSON
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. ♘c3 ♘c6 4. d4 cd4 5. ♘d4 a6 6. ♗e2 ♕c7 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 d6 9. f4 ♗e7 10. ♕e1 0—0 11. ♕g3 ♘d4 12. ♗d4 b5 13. a3 ♗b7 14. ♗d3 g6? [14... ♘h5 15. ♕g4 ♘f6 16. ♕h3 e5±; 14... ♘h5 15. ♕h3 ♘f4 16. ♖f4 e5=] 15. f5!± ♖ae8 [⌓ 15... ♘h5 16. ♕h3 e5 17. ♗e3 ♘f4 18. ♗f4 ef4 19. ♖f4 ♕c5 20. ♔h1 ♕e5⩲] 16. ♕h3 gf5?? 17. ♕h6! [17. ef5? e5] e5 [17... ♕d8 18. ♖f3 ♔h8 19. ♗f6 ♗f6 20. ♖h3] 18. ♖f5 ♘g4 19. ♕h3! ed4 20. ♘d5 ♕d7 21. e5! ♔h8 [21... ♘e5 22. ♖g5+—] 22. ♖h5 f5 23. e6! **1 : 0 [Andersson]**

434. **E 88/c**

BEDNARSKI—KRISTINSSON
Oslo 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♕c7 5. ♘c3 e6 6. ♗e2 a6 7. 0—0 ♘f6 8. ♗e3 ♗e7 9. f4 d6 10. ♕e1 0—0 11. ♕g3 ♗d7 12. ♖ae1 b5 13. e5! [13. a3 — I-№-1/307] de5 14. fe5 ♘d4 [14... ♘e5?! 15. ♗h6 ♘e8 16. ♗f4 ♗d6 17. ♘e4 f6 18. ♘d6±; 14... ♕e5?? 15. ♘c6!+—] 15. ♗d4 ♘e8 16. ♘e4 ♗c6 17. ♗d3± ♖d8 18. c3 [△ ♘f6] ♗e4 19. ♖e4 g6 20. ♕h3?! [⌓ 20. ♕e3! ♕b7 21. ♕h6 ♘g7 22. ♖e3△ ♖h3] ♘g7 21. ♖g4 ♗c5!? 22. ♔h1 [22. ♕h6? ♕e5 23. ♖h4 ♘h5 24. ♖h5 ♗d4—+] ♘f5 23. ♗f5 ef5 24. ♖h4 [24. ♖f5? ♗d4 25. ♖d4 ♖d4—+] ♗d4 25. cd4 ♕c4 26. ♔g1 h5 27. b3 ♕e2?! [⌓ 27... ♕e6±] 28. ♖f2 ♕e1 29. ♖f1 ♕e2 30. ♕g3 ♕a2?! [30... ♔h7 31. ♕g5 (△ ♖f5) f6 32. ef6 ♖d6 33. ♖f5+—] 31. e6!? ♖fe8 [31... ♖d5!? (△ 32. ♖h5? f4!—+) 32. e7?! ♖e8 33. ♖h5 ♕e2!; 33... f4? 34. ♕f4+—; 33... ♖e7 34. ♕b8+—] 32. ef7+— ♔f7 33. ♖h5 ♕e2 [33... gh5 34. ♖f5 ♔e6 35. ♕g6 ♔d7 36. ♖f7 ♖e7 37. ♕f5+—] 34. ♖h7 ♔f6 35. ♕h4 ♔e6 36. ♖e1 **1 : 0 [Marić]**

435. **E 89/a**

DŽINDŽIHAŠVILI—RAŠKOVSKI
SSSR 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e3 e5!? 7. ♘b3 ♗e7 8. ♕d2 ♗e6 9. f3 0—0 [9... d5 10. ed5 ♘d5 11. ♘d5 ♕d5 12. ♕d5 ♗d5 13. 0—0—0±] 10. 0—0—0 ♘bd7 11. g4 b5! 12. a3 [12. ♘d5 ♗d5 13. ed5 ♘b6∓; 12. g5 ♘h5 13. ♘d5 ♗d5 14. ed5 b4!∓] ♘b6 13. g5 ♘h5 14. ♘d5 ♗d5 15. ed5 ♖c8 16. ♘a5!? ♘d5 17. ♕d5 ♕a5 18. ♗d3∞ g6 19. ♔b1 ♕c7 20. ♗e4 ♖b8 21. ♕b3 ♖fc8 [21... ♕c4 22. ♗d5 ♕b3 23. cb3±] 22. ♗d5 ♗f8 23. f4! ♘g7! [23... ef4 24. ♖hf1 ±] 24. h4 ♘f5 25. ♖h2 ♗g7 26. h5 a5 27. hg6 hg6 28. ♕d3! b4 [28... a4 29. c3!] 29. a4 ♖e8 30. ♖dh1 b3!? 31. cb3 ♖b4 32. fe5 ♖e5 33. ♖c1 [33. ♖c2?? ♖d5 34. ♕d5 ♕c2—+] ♕d8? [33... ♖e3 34. ♕e3 ♘e3 35. ♖c7 ♘d5 36. ♖c8 ♗f8 37. ♖e2 ♘f4 38. ♖ee8 ♘e6 39. ♖a8∞] 34. ♗d2 ♖d4 35. ♕a6 ♖e8 36. ♗c6 ♖f8 37. ♗c3?! [37. ♕a5+—] ♕g5! 38. ♕a5 ♕f4 39. ♖ch1 ♘g3 40. ♖g1 ♘e4 41. ♗d4 ♕h2 [41... ♗d4!?] 42. ♕d5!+— ♘f2 43. ♖c1 ♘d3 44. ♗g7 ♕d2 45. ♖h1 ♔g7 46. ♕d4 f6 47. ♗e4 **1 : 0 [Gufeljd]**

436. **E 89/a**

VELIMIROVIĆ—FORINTOS
Vrnjačka Banja 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. f4 ♘c6 5. ♗e3 [5. ♘f3 ♗g4] ♘f6 6. ♘f3 0—0 7. ♗b5 [7. e5!? de5 8. de5] a6 [7... ♗d7 8. e5!±] 8. ♗c6 bc6 9. ♕d2 ♗d7 10. 0—0 [10. h3!?] ♕b8 11. b3 ♘g4 12. h3 ♘e3 13. ♕e3 ♕b4 14. e5! ♖ae8

15. a3 ♕a5 16. ♘d2 **[16.** g4!?**]** ♕b6 17. ♘c4 ♕a7 18. ♖ae1 a5 **[18...** ♗e6 **19.** ♘d2 f6 **20.** ♘f3±**]** 19. g4!± **[△ 20.** f5**]** f5 20. g5 ♗e6 21. ♘d2! ♗c8 **[21...** c5 **22.** dc5 de5 **23.** ♘f3 e4 **24.** ♘b5 ♕b7 **25.** ♘5d4△ ♘e5±**]** 22. ♘f3 ♗a6 23. ♖f2 e6 24. h4! ♔f7 25. h5 ♖h8 26. ♖h2 ♕b7 27. ♔f2 ♕a8 28. ♔g3 ♕b8 29. ♘a4 ♗b5 30. ♘b2 ♗a6 31. ♕c3 ♕b6 32. h6 ♗f8 33. ed6 cd6 34. d5+— e5 35. fe5 de5 36. ♘e5 ♔g8 37. ♘g6! ♕b8 38. ♘f4 ♗d6 **[38...** ♖e1 **39.** ♕e1 △ ♕e6+—**]** 39. ♕g7# **1 : 0**
[Velimirović]

437. **E 89/d**

BEDNARSKI—ZUCKERMAN
Polanica Zdruj 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗e7 9. f4 0—0 10. e5 de5 11. fe5 ♘fd7 12. ♕h5 ♘f6?! **[12...** ♕b6 — I-№-13/498; **12...** g6 — I-№-13/497; **12...** ♘c5 — I-№-14/475; RR **12...** ♘c5 **13.** ♗e3 ♗b7? **14.** ♖f7+— Bednarski—Pytel, Lublin 1972**]** 13. ef6! ♕d4 14. ♔h1 ♗f6 15. ♕f3!∞ ♕a7 16. ♘e4 ♘d7 17. ♗e3 ♕b8 18. ♖ad1 ♔h8? **[18...** ♗e5!?**]**

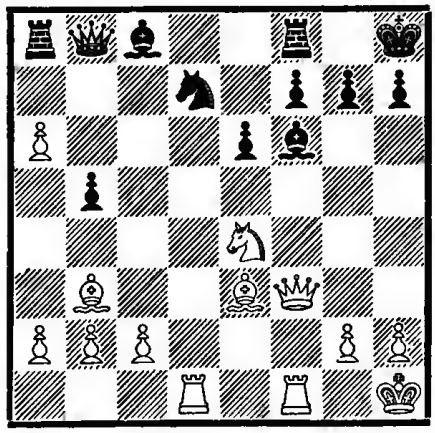

19. ♖d7!± ♗d7 20. ♘f6 ♕d8 21. ♗g5! h6 22. ♕h5+— ♗c6 23. ♗h6 gf6 24. ♗g5 ♔g7 25. ♕h6 ♔g8 26. ♗f6 ♗g2 27. ♔g2 **1 : 0** **[Marić]**

438. **E 89/d**

MESTEL—BROWNE
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘c3 d6 3. ♘f3 ♘f6 4. d4 cd4 5. ♘d4 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗e7 **[8...** ♗b7 **9.** ♗g5±**]** 9. f4 0—0 10. e5 de5 11. fe5 ♘d7 12. ♕h5 **[12.** ♗f4 ♘c5∓**]** ♘c5 **[12...** ♘c6! **13.** ♘c6 ♕b6 **14.** ♗e3 ♕c6∓**]** 13. ♗e3 ♘b3 **[13...** ♗b7? **14.** ♖f7! ♖f7 **15.** ♘e6 +—**]** 14. ab3 ♗b7 15. ♖f2 ♘c6 16. ♘c6 ♗c6= 17. ♖af1 f5 18. ef6 ♗f6 **[18...** ♖f6? **19.** ♕g4±**]** 19. ♕g4 ♕e7 20. ♘e4 ♗e4 21. ♕e4 ♗b2 22. ♖f8 ♖f8 23. ♖f8 ♔f8 24. ♕h7 ♕b4 25. ♕h8 ♔f7 26. ♕h5 g6 27. ♕f3 ♔g8 28. ♗b6 ♕e1 **29.** ♕f1 ♕e4 30. ♕d3 ♕e1 31. ♕f1 ♕e4 32. ♕d3 ♕d3 33. cd3 ♗c3 34. ♗c5 a5 35. ♗a3 b4 **[35...** ♗d4!? **36.** ♔f1 ♔f7∓**]** 36. ♗c1 a4 37. ba4 b3 38. a5 b2 39. ♗b2 ♗b2 40. ♔f2 ♔f7 41. ♔e3 e5 42. h4 **1/2 : 1/2** **[Bukić]**

439. **E 89/d**

ROMANIŠIN—ANIKAJEV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. ♘c3 a6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘f6 6. ♗c4 e6 7. ♗e3 b5 8. ♗b3 ♗b7 9. 0—0 ♘c6 10. f4 ♘a5 11. e5 ♘b3 12. ab3 de5 13. fe5 ♘d7 14. ♕h5 g6 15. ♕h3 ♕e7 16. ♘f3 **[16.** ♖ad1; **16.** ♘db5**]** h6 **[16...** ♗g7 **17.** ♘g5 ♘e5 **18.** ♘ce4 h6 **19.** ♘e6 ♕e6 **20.** ♕e6 fe6 **21.** ♘d6±**]** 17. ♘g5 ♘e5 18. ♘ge4! **[18.** ♘ce4? 0—0—0! **19.** ♗c5 hg5 **20.** ♗e7 ♖h3 **21.** ♗d8 ♖e3∓**]** f5?! **[18...** 0—0—0! **19.** ♘c5 ♕c5! **20.** ♗c5 ♗c5 **21.** ♔h1 ♖d2 **22.** ♖ae1 ♗g2 **23.** ♕g2 ♖g2 **24.** ♔g2 ♗d6 **25.** ♘e4 ♗c7=**]** 19. ♕g3 fe4 20. ♘e4! **[20.** ♕e5 ♗g7 **21.** ♕g3 g5∓**]** 0—0—0 21. ♕e5 ♗g7 22. ♕c5! ♕c5 23. ♘c5± ♗b2 **[⌓ 23...** ♖hf8**]** 24. ♘b7 ♔b7 25. ♖f7 ♔c6 26. ♖a6 ♔d5 27. ♖b7 e5 **[27...** ♖b8 **28.** ♖d7 ♔e5 **29.** ♖e7+—**]** 28. ♖b5 ♔e4 29. ♔f2 ♖hf8 30. ♔e2 ♖c8 31. ♖a4 ♗d4

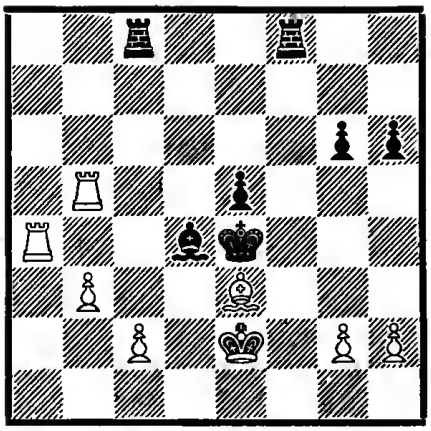

32. c3! ♖c3 33. ♖e5! **1 : 0 [Kotov]**

440. **E 89/d**

SILVA F.—SILVA L.
Portugal 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗e7 **[8... ♗b7 — I-№-14/474]** 9. f4 ♗b7 10. e5! de5 11. fe5 ♗c5 12. ♗e3 ♘c6 13. ef6 ♗d4 14. fg7! ♗e3 15. ♔h1 ♖g8

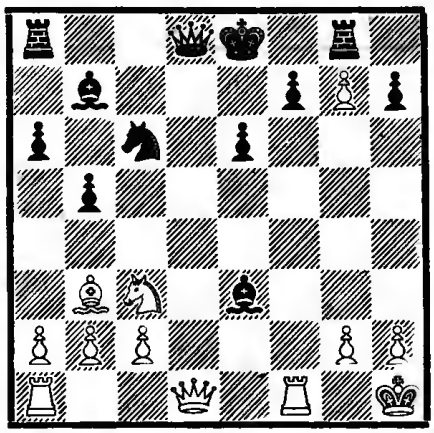

16. ♗e6!! N **[16.** ♕f3 — I-№-8/439**]** ♖g7 **[16... fe6]** 17. ♕h5 ♕e7 18. ♗f7! ⩱ ♔d8 **[18...** ♖f7 **19.** ♘d5 ♕f8 **20.** ♖ae1± **]** 19. ♘d5

(diagram)

19... ♘b4!? 20. ♖ad1 **[20.** ♘e7? ♗g2 #**]** ♘d5 21. ♗d5 ♔c7 22. ♗b7 ♔b7 23. ♕f3 ♔a7 24. ♖fe1± ♖e8 25. ♖d3

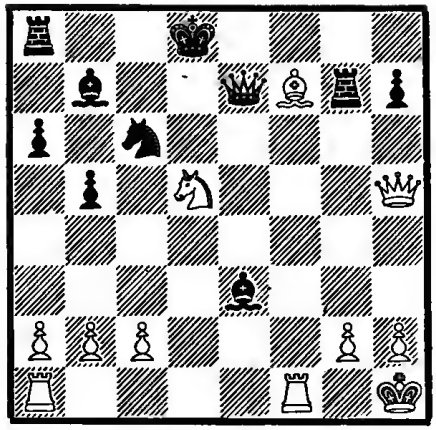

♕b4 26. c3 **[26.** ♖de3? ♕e1!—+**]** ♕b2 27. ♖de3 ♖c8 28. a4?! ♖cc7 **[28...** ba4!? **29.** ♖e7 ♖c7**]** 29. ab5 ♕b5 30. ♖e8 ♕c6 31. ♕e3!+— ♕c5 32. ♕e4 ♕c6 33. ♕d4 ♕c5 34. ♕d8 **[34...** ♖b7 **35.** ♕a8 ♔b6 **36.** ♖b1 ♔a5 **37.** ♖a1+—**]** **1 : 0 [Marić]**

441. **E 89/d**

MARJANOVIĆ—BALJON
Groningen 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗e7 9. f4 ♗b7 10. e5! de5 11. fe5 ♗c5 12. ♗e3 ♘c6 13. ef6 ♘d4 14. fg7 ♖g8

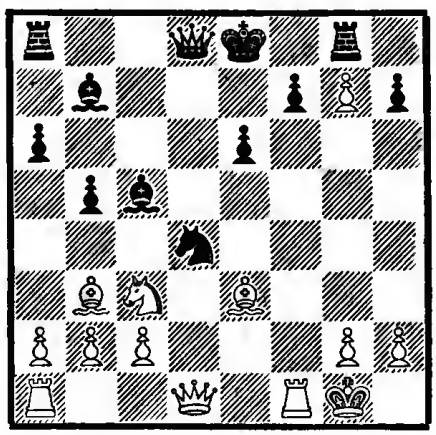

15. ♖f7!? ♘b3?! **[15...** ♔f7!? **16.** ♕h5 ♔g7 **17.** ♕e5 ♕f6 **18.** ♕c5 ♔h8∓; **17.** ♕c5 ♘b3 **18.** ab3⩲**]** 16. ♕h5!! ♗e3 17. ♔h1 ♕g5? **[17...** ♗g2! **18.** ♔g2 ♕g5 **19.** ♕g5 ♗g5 **20.** ♖af1 0—0—0

21. ♘e4 ♗h6 **22.** ab3±] 18. ♖f8 ♔d7 19. ♕f7 ♔c6 20. ♕e6 **[20.** ♕g8? ♔d6] ♔c7 21. ♘b5!! ♕b5 **[21...** ab5 **22.** ♖f7 ♔b8 **23.** ♕d6 ♔a7 **24.** ab3+−] 22. ♕g8± ♘a1 23. ♕f7 ♔b6 24. g8♕ ♖f8 25. ♕ff8 ♘c2 26. ♕d8 ♔c5 27. ♕gf8+− ♔c4 28. ♕f1 ♔b4 29. ♕e7 **1 : 0 [Marić]**

442. **E 89/d**

LEVY—SAVON
Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗e7 9. f4 0—0 10. e5 de5 11. fe5 ♘fd7 12. ♕h5?! ♘c6! **[12...** g6 — I-№-13/492; **12...** ♘f6 **13.** ef6! ♕d4 **14.** ♔h1 ♗f6 **15.** ♕f3 ♕a7∞; **12...** ♕b6 — I-№-13/498; **12...** ♘c5! **13.** ♗e3 ♘b3 **14.** ab3 ♗b7 **15.** ♖f2∞] 13. ♘c6 ♕b6 14. ♗e3! ♕c6 **[14...** ♕e3? **15.** ♔h1±] 15. ♖f3 ♗b7 16. ♔h1 **[16.** ♖af1 g6! **17.** ♕h6 ♖fe8△ ♗f8] ♗c5?! **[16...** b4! **17.** ♗a4 ♕c7 **18.** ♖h3 h6 **19.** ♗d7 bc3∓] 17. ♖e1 f5?? **[17...** ♖ad8; **17...** b4] 18. ef6! ♖f6 19. ♗c5! +− ♖f3 **[19...** ♘c5 **20.** ♘d5!! ed5 **21.** ♗d5 ♕d5 **22.** ♖e8; **19...** ♕c5 **20.** ♗e6 ♔h8 **21.** ♕c5] 20. ♗e6 ♔h8 21. ♗d5 ♕c5 22. ♗f3 ♕f2 23. ♕e8 ♘f8 24. ♕e3 ♕e3 25. ♖e3 ♗f3 26. gf3?! ♔g8 27. ♔g2 ♖c8 28. a3 ♔f7 29. ♔f2 ♘e6 30. ♖d3 ♘c5 31. ♖d2 ♖c6 32. ♘e4 ♘e4 33. fe4 ♔e6 34. ♔e3 ♖c5 35. c3 a5?! **[35...** g5] 36. ♖f2 a4 37. ♔d3 ♖h5? **[37...** g5] 38. ♔d4 ♔d6 39. ♖e2 g5 40. c4 **[40.** e5! ♔e6 **41.** ♔c5] bc4 41. ♔c4 g4 42. ♖d2!! **[42.** ♔b4 ♖g5 **43.** ♔a4 h5 **44.** b4 h4 **45.** b5 g3 **46.** hg3 hg3 **47.** ♖g2 ♔c5=] ♔e6 **[42...** ♔c6 **43.** ♔b4 ♖g5 **44.** ♔a4 h5 **45.** b4 h4 **46.** ♔b3△ ♔c4+−] 43. ♔b4 ♖g5 44. ♔a4 h5 45. b4 h4 46. b5 g3 47. hg3 hg3 48. ♖g2? **[48.** b6] ♔d6 49. ♔b4 ♖g4 50. ♔a5 ♖g8 51. ♔b6?? **[51.** a4! ♔c5 52. ♔a6 ♖a8 **53.** ♔b7 ♖a4 **54.** ♖g3 ♔b5 **55.** ♖e3+−] ♖b8 52. ♔a7? **[52.** ♔a5 ♔c5 **53.** ♖c2] ♖b5 53. ♖g3 ♖b1 54. ♖g5 ♖e1 55. ♖d5 ♔c6 56. ♖d4 ♖e3 57. a4 **1/2 : 1/2 [Levy]**

443. **E 89/d**

ZINN—SCHÖNEBERG
DDR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♗c4 a6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 ♗b7 9. ♖e1 **[9.** ♗e6!? fe6 **10.** ♘e6 ♕d7 **11.** ♘d5∞] b4?! 10. ♘d5!? ♘bd7 **[10...** ed5 **11.** ed5 ♔d7 12. ♗a4 ♔c7 **13.** ♗g5 ♘bd7 **14.** ♘c6∞] 11. ♘b4 ♕b6 12. c3 a5 13. ♘d3 ♘e4 14. ♗e3 d5?! **[△ 14...** ♘ec5]

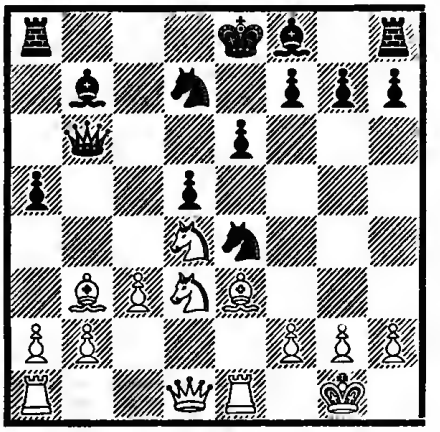

15. ♘e6!! ♕e6 16. ♘f4 ♕f5 17. g4!≅ ♕e5 18. ♘d5 ♗c5? **[18...** 0—0—0!? **19.** ♗f4 ♕e6! **20.** f3 ♘dc5∞] 19. ♗f4! +− ♗f2 20. ♔g2 ♕f4 21. ♘f4 ♗e1 22. ♗f7! ♔e7 23. ♗d5 **1 : 0 [Marić]**

444. **E 89/d**

BANAS—JANKOVEC
ČSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 b5 8. 0—0 b4?! **[△ 8...** ♗e7] 9. ♘a4 ♗b7 **[9...** ♘e4? **10.** ♖e1 ♘f6 **11.** ♗g5 ♗e7 **12.** ♘f5! 0—0 13. ♘e7 ♕e7 **14.** ♘b6] 10. ♖e1 ♘bd7 11. f4 ♘e4?! **[11...** ♗e7 **12.** ♗e6!±; **11...** ♘c5 12. ♘c5 dc5 **13.** ♗a4 ♔e7! **14.** ♘c6 ♗c6∞] 12. f5 e5 13. ♘e6!? fe6 14. ♕h5 ♔e7?! **[△ 14...** g6 **15.** fg6 ♘df6 **16.** g7 ♘h5 **17.** gh8♕ ♕h4∞] 15. fe6≅ g6 16. ♕h4 ♘df6

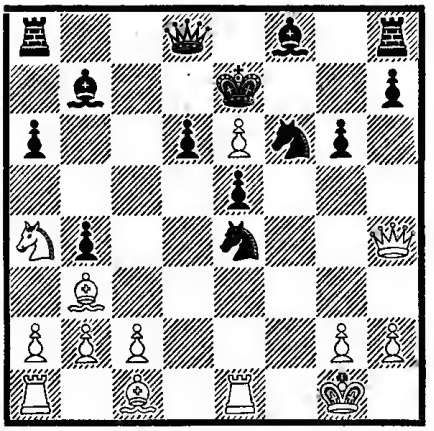

17. ♖e4! ♗e4 18. ♗g5 ♗g7 19. ♕e4± ♖b8 20. ♖f1 ♖f8 21. ♕h4 ♔e8 22. c3!+− [△ cb4, ♘c3-d5+−] h6 23. ♗h6! ♘h5 [23... ♖h8 24. ♗g7 ♖h4 25. ♗f6+−] 24. ♖f8 ♗f8 [24... ♔f8 25. ♕f2 ♘f6 26. ♕a7+−] 25. ♕e4 **1 : 0** **[Marić]**

445. **E 89/d**

LJUBOJEVIĆ—RIBLI

Lanzarote 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗c4 e6 7. ♗b3 ♘c6 [7... b5; 7... ♘bd7 — I-№-9/413] 8. ♗e3 [8. f4 ♘a5 9. f5 — I-№-9/412] ♕c7 9. ♕e2 ♗e7 10. 0—0—0 0—0 11. f4 ♘d4 12. ♖d4 [12. ♗d4? e5△ ♗g4] b5 13. ♖f1 ♗b7?! [13... e5!?] 14. f5! e5 15. ♖d3± b4 16. ♘d5 ♗d5 17. ♗d5 ♖ac8 18. ♔b1! [△ ♖c1] a5 19. ♖c1 a4 [⌓ 19... ♕b8△ ♗d8-b6] 20. c4 ♘d5 [20... ♕a5 21. g4±] 21. ♖d5 b3?! [21... ♕b8 22. ♖b5; 21... ♕d8 22. c5±; 21... ♕c6!?△ ♕a6] 22. ab3 ab3 23. ♖b5 ♕c6 24. ♕d3 ♖b8 25. ♖c3 ♖fc8 26. ♖cb3+− ♖a8 27. ♖5b4 g6 28. g4 ♖a4 29. ♕d5! ♕a6 30. ♖a4 ♕a4 31. ♖b7 ♖c4 32. b3 ♖b4 33. f6! ♖b7 34. ♕b7 **1 : 0** **[Marić]**

446. **E 90/a**

STEAN—RAJKOVIĆ

Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. f4 ♕c7 7. ♗d3 b5 8. 0—0 ♘bd7 9. ♘f3 b4 10. ♘e2 [10. ♘d5 ♘d5 11. ed5 ♕c5] ♗b7 11. ♘g3 h5!? [11... e6 — I-№-11/379] 12. ♘h4? [12. ♕e2!? h4 13. ♘h1 h3 14. g3△ ♘f2] e6 13. f5 e5∓ 14. ♗g5 ♗e7 15. ♕e2 ♘c5 16. ♘f3 ♕b6 17. ♔h1 h4! 18. ♗h4 ♘fe4 19. ♘e4 ♗h4 20. ♘c5 ♕c5 21. a3 ♗g3 22. h3 a5 23. ab4 ab4 24. ♖a8 ♗a8 25. ♘g5 ♖h4 26. f6 [26. ♘e4 ♗e4 27. ♗e4 d5∓] gf6 27. ♖f6 ♗f4 28. ♘e4 ♕e3! 29. ♘d6 ♔e7! 30. ♘f5 ♔f6 31. ♕e3 [31. ♘e3 ♖h3 32. ♔g1 ♗e3 33. ♔f1 ♖h1#] ♗e3 32. ♘h4 e4 33. ♗c4 ♗f2 34. g3 ♗g3 35. ♘g2 ♗e5—+ 36. c3 bc3 37. bc3 ♗c3 38. ♘e3 ♔g6 39. ♔g2 f5 40. ♘d5 ♗d4 41. ♘e7 ♔f6 42. ♘g8 ♔g5 43. ♘e7 ♗b7 44. h4 ♔g4 45. ♗e2 ♔f4 46. ♘g6 ♔e3 47. ♔f1 f4 48. h5 f3 49. ♗c4 ♔d2 **0 : 1** **[Bukić]**

447. **E 90/a**

STANCIU—GHEORGHIU

Bucuresti 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. f4 ♘bd7 7. ♗c4 ♕c7 8. ♕e2 e6 9. f5?! e5 10. ♗f7?! ♔f7 11. ♘e6 ♕a5! 12. ♗d2 [12. ♕c4 d5∓] ♘c5! 13. ♘d5 ♕b5 14. ♘d8 ♔g8!∓ [14... ♔e8!? 15. ♘c7 ♔d8 16. ♘b5 ab5∓] 15. ♘f6 gf6 16. ♕g4 ♗g7 17. ♗h6 ♕a5! [17... ♕d7 18. b4 ♔f8 19. bc5 ♗h6 20. ♘e6 ♔e7 21. ♖d1∞] 18. b4! ♕b4 19. ♔d1 [19. ♔f1 ♕b5! 20. ♔g1 ♕d7∓] ♕d4 20. ♔c1 ♕a1 21. ♔d2 ♕d4 22. ♔c1 ♘d3! 23. cd3 ♕c3 24. ♔b1 ♕d3 25. ♔c1 ♕c3 26. ♔b1 ♕c7 27. ♖c1 ♕e7 28. ♖c8! ♖c8 29. ♘e6 ♕d7! 30. a4? [30. ♗g7 ♕b5 31. ♔a1 ♖c1#; 30. ♘g7 ♔f7!; 30. ♔a1! ♖c7!∓] ♖c6? [30... ♖c4!] 31. ♘g7? [31. ♔b2!! ♖b6? 32. ♔a3△ 33. ♗g7; 31... ♖c7! 32. ♗g7 ♕g7 33. ♘g7 ♖g7∓] ♖b6 32. ♔c2 ♔f7 33. ♘e6 ♕a4 34. ♔d2 ♖b2 35. ♔e1 ♕a1 36. ♕d1 ♖b1 **0 : 1**

[Tajmanov]

448. **E 91/b**

KERES—POPOV L.
Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. ♘c3 a6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♕c7 6. g3 ♘f6 7. ♗g2 d6 8. 8. 0—0 ♗d7 **[8... ♘c6 9.** ♖e1 ♗e7 **10.** ♘c6 bc6 **11.** e5 de5 **12.** ♖e5 ♗b7 **13.** ♗f4± **]** 9. ♖e1 ♗e7 **[9...** ♘c6? **10.** ♘d5! ed5 **11.** ed5 ♘e5 **12.** f4± **]** 10. a4 ♘c6 11. ♘c6 ♗c6!? **[11...** bc6 **12.** a5 e5 **13.** ♗e3 0—0 **14.** h3 ♗e6= **]** 12. b3 0—0 13. ♗b2 b6 14. ♕d4 ♖fd8 15. ♖ad1 ♕b7 16. ♖d2 b5 17. ab5 ab5 18. b4 ♖ac8 19. ♖a1 ♖a8 20. ♖dd1 ♘e8 21. ♕e3 ♗f6 22. h4 h6 23. ♖e1 ♘c7 24. ♖a8 ♘a8 25. ♘d1 ♗b2 26. ♘b2 ♘b6= 27. ♖a1 d5! 28. ♕d4 **[28.** ed5 ♗d5 **29.** ♗d5 ♘d5 **30.** ♕d4 ♕c6∓; **28.** e5 d4 **29.** ♗c6 ♕c6 **30.** ♕e2 ♘d5 **31.** ♘d3 ♕c4∓ **]** e5 29. ♕e5 de4 30. ♖d1 ♖e8 **[30...** ♖d1? **31.** ♘d1 ♘c4 **32.** ♕d4 ♕e7 **33.** c3 f5 **34.** ♘e3 ♘e3 **35.** fe3± **]** 31. ♕c5? **[31.** ♕c3 **]** ♘d7 32. ♕e3 ♘e5 33. ♖d6 ♕a8 34. ♕b6? **[34.** ♕c3 **]** ♕a1 35. ♘d1 e3!! 36. fe3 **[36.** ♗c6 e2! **37.** ♗e8 e1♕ **38.** ♔g2 ♕a8 —+; **36.** ♕e3 ♘f3! **37.** ♗f3 ♖e3 **38.** fe3 ♗f3—+; **36.** ♗f1 ♘f3 **37.** ♔g2 ♘d4 **38.** ♖c6 ♕d1—+ **]** ♗g2 37. ♔g2 **[37.** ♖d8 ♗c6! **38.** ♖e8 ♗e8 **39.** ♕d8 ♔h7!—+ **]** ♕a8 38. ♔g1 ♘c4 **0 : 1**
[Popov L.]

449. **E 91/c**

BALAŠOV—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. g3 **[6.** ♗g5; **6.** ♗c4; **6.** ♗e2; **6.** f4 **]** e5 7. ♘de2 ♘bd7 8. ♗g2 **[8.** a4! **]** ♗e7 9. 0—0 b5 10. h3 ♗b7 11. g4 b4 12. ♘d5 ♘d5 13. ed5 0—0∓ 14. c4 bc3 15. ♘c3 a5 16. ♖e1 ♘c5 17. ♗e3 ♖c8 18. ♘a4 ♘a4 19. ♕a4 ♖a8 20. ♖ac1 f5!∓ 21. ♕b5 ♗a6 22. ♕c6 fg4 23. hg4 ♗h4 24. ♗e4 ♕f6 25. ♕c2 g6 26. ♔g2 ♖ab8 27. ♖h1 ♖b4 28. ♖h3 ♗g5 29. b3 ♗e3 30. ♖e3 ♖e4! —+ 31. ♖e4 **[31.** ♕e4 ♕f2 **32.** ♔h1 ♕h4 **33.** ♔g1 ♖f4—+ **]** ♗d3! 32. ♕d3 ♕f2 33. ♔h1 ♖f3 34. ♖c8 ♔g7 35. ♖c7 ♔f6 36. g5 ♔g5 37. ♖c2 ♕g3 38. ♕d2 ♔f5 39. ♕g2 ♔e4 40. ♖c4 ♔d5 **0 : 1** **[Keres — Nej]**

450. **E 92/a**

WESTERINEN—STEAN
Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 e5 7. ♘f3 ♗e7?! **[7...** h6! **]** 8. ♗g5 ♘bd7? **[⌓ 8...** ♗e6 **]** 9. a4 b6? **[⌓ 9...** ♕c7 **]** 10. ♗c4± ♗b7 11. ♕e2 0—0 12. ♖d1 ♕c7 13. 0—0 h6 14. ♗f6 ♘f6 15. ♘h4 ♖fc8 **[15...** ♘e4? **16.** ♘d5 **]** 16. ♗b3 ♕c5 17. ♖d3 ♖c7 18. ♔h1 ♖e8 19. ♘f5 ♗f8 20. ♖g3 ♔h8 21. ♕f3 d5 22. ♘h6 de4

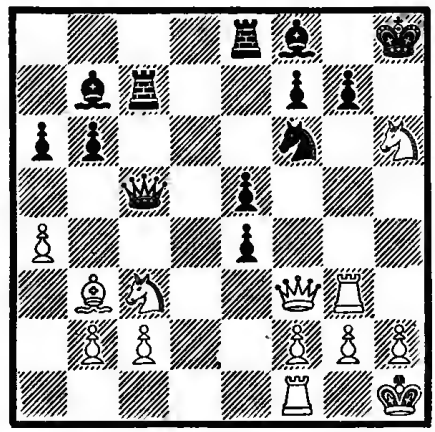

23. ♖h3!+— gh6 **[23...** ef3 **24.** ♘f7 ♔g8 **25.** ♖h8# **]** 24. ♕f6 ♗g7 25. ♖h6 ♔g8 26. ♖g6 ♕f8 27. ♕b6 ♖d7 28. ♖g4 ♖b8 29. ♕f6 ♗a8 30. ♕e5 ♖b3 31. cb3 f5 32. ♖g5 ♖f7 33. ♕e6 ♔h7 34. ♖h5 **[34...** ♗h6 **35.** ♖h6 **]** **1 : 0**
[Bukić]

451. **E 92/a**

GIPSLIS—QUINTEROS
Olot 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 ♘bd7 **[6...** e6; **6...** e5 **]** 7. f4 ♘c5 **[7...** g6 **8.** g4!? **]** 8. ♗f3 ♕b6? **[8...** e6 **]** 9. ♘b3! ♘b3 **[9...** g6 **10.** ♗e3! **]** 10. ab3± g6 **[10...**

e5 11. f5 g6 12. g4 gf5 13. gf5∞; 11. g4!?; 10... e6 11. ♕e2±] 11. e5 de5 [11... ♘d7 12. ♘d5 ♕d8 13. ed6 ed6 14. ♕d4±] 12. fe5 ♘d7 13. ♘d5 ♕d8 14. ♗g5+−

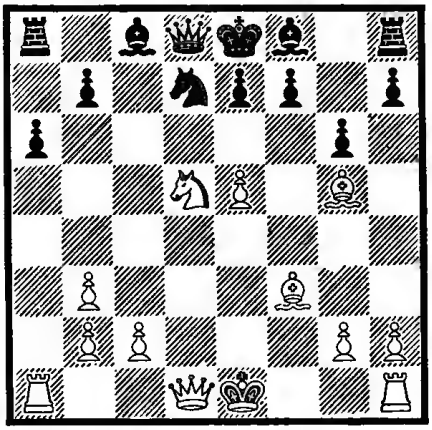

14... h6 15. ♗h4 g5 16. ♗g3! [16. e6? gh4? 17. ef7 ♔f7 18. ♗h5 ♔g8 19. ♕g4 ♗g7 20. ♕e6 ♔h7 21. ♗g6#; 16... ♘f6! 17. ♘f6 ef6 18. ef7 ♔f7! 19. ♕d8 ♗b4 20. ♕d2 ♗d2 21. ♔d2 gh4±] ♗g7 [16... e6 17. ♘f6! ♘f6 18. ♕d8 ♔d8 19. ef6+−] 17. e6 ♘e5 [17... fe6 18. ♘c7+−] 18. ef7 ♔f7? [18... ♔f8 19. ♕e2 ♘f3 20. ♕f3 ♗b2 21. ♖d1 ♕a5 22. b4 ♕b5 23. c3+−] 19. ♗h5 ♔g8 20. ♘f6 **1 : 0**

[Gipslis]

452. **E 94/b**

MATULOVIĆ—LJUBOJEVIĆ

Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 ♘bd7 7. ♗c4 e6 8. f4 ♕b6!? 9. ♗b3 ♗e7 10. f5 ♘c5 11. fe6 fe6 12. ♗e3 ♕c7 13. 0—0 b5 14. ♕f3 0—0 15. ♕h3?! N [15. e5?! I-№-14'491] ♘b3 16. cb3 [16. ab3? e5 17. ♘f5 ♗f5△ b4∓] e5! 17. ♘f5 b4 18. ♘d4 ♘e4 19. ♘b6 ♗f5 20. ♖f5 ♖ad8? [20... ♖ae8! 21. ♘d5 ♕b7 22. ♖f8 ♗f8∓] 21. ♘d5 ♕b7 22. ♖f8 ♗f8 [22... ♖f8? 23. ♕e6 ♖f7 24. ♖c1! ♘c5 25. ♗c5 dc5 26. ♖f1±] 23. ♕h4! ♘f6 24. ♘f6 gf6 25. ♕f6 ♕e7?! [25... ♖e8!△ d5∓] 26. ♕f5 ♗g7 27. ♗g5 ♕d7 28. ♕d3± ♖e8 29. ♖d1 ♖e6 30. ♕a6 e4 31. ♕a8 ♔f7? [31... ♖e8! 32. ♖d6 ♖a8 33. ♖d7 ♖a2=] 32. ♕d5! +− [32. ♖f1 ♔g6△ e3∞] ♗b2!?⊕ [32... h6 33. ♖f1 ♔g8 34. ♗h6! ♗h6 35. ♖f6+−] 33. ♖e1! [33. ♖f1 ♔g7; 33. ♕f5 ♔g7 34. ♕g4! ♔h8 35. ♖f1 ♕e8!∞] ♕a7 [33... ♔g6 34. ♗d2] 34. ♗e3?⊕ [34. ♔h1! ♕f2 35. ♕d1! ♔g6 (35... e3 36. ♗e3!) 36. ♖f1 ♕d4 37. ♕g4+−; 35... ♗f6!? 36. ♖f1 e3 (36... ♕c5 37. ♕h5 ♔g8 38. ♕g4! ♔f7 39. ♗f6 ♖f6 40. ♕d7 ♔g6 41. ♕e8 ♔g5 42. h4+−) 37. ♖f2 ef2 38. ♗d2! ♖e1!? (38... ♗c3 39. ♕f3 ♖f6 40. ♗f4!+−) 39. ♕e1 fe1♕ 40. ♗e1 ♗c3 41. ♗g3! ♔e6 42. ♔g1+−] ♕e7 35. ♗d2 ♕a7 36. ♗e3 ♕e7 37. ♗d2 [37. ♗g5! ♕a7 38. ♔h1!] ♕a7 38. ♗e3 **1/2 : 1/2**

[Marić]

453. **E 95/c**

KAMESHVARAN—AARON

India 1972

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♘bd7 8. ♗c4 ♕c7 [8... b5?! 9. ♗e6!; 8... ♕a5; 8... ♕b6!?] 9. ♕e2 ♘b6 [9... b5 10. ♗e6!?] 10. ♗b3 ♗e7 11. 0—0—0 h6?! [11... ♗d7!?] 12. ♗f6 ♗f6 13. ♘db5!! ab5 14. ♘b5 ♕c5 15. ♘d6 ♔f8 16. f5! ♕e5 17. c3 ♗e7 18. ♘f7! ♔f7 19. ♕h5 ♔f8? [19... ♔g8!? 20. ♖hf1!] 20. ♖hf1 ♗g5 21. ♔b1 ♔e7 22. fe6 ♗e6 23. ♖f7! ♔e8 24. ♖f5 **1 : 0**

[Sokolov]

454. **E 95/c**

VITOLINŠ—ŠMIT

SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♘bd7 8. ♗c4 b5 [8... ♕b6!?] 9. ♗e6 fe6 10. ♘e6 ♕a5 11. 0—0 N b4 12. ♘d5 ♔f7 13. f5 h5? [13... ♗b7!∞]

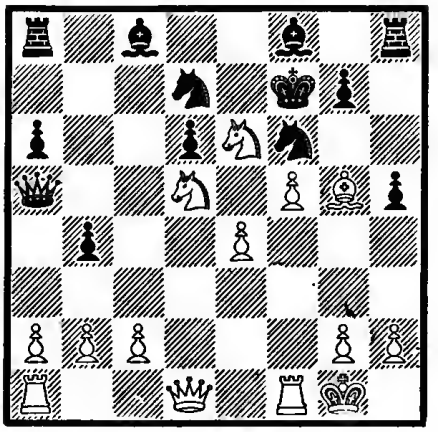

14. a3! ♘d5 15. ed5 ♘f6 16. ♗f6 gf6 17. ab4 ♕b4 18. ♖a3! ♗e6 19. fe6 ♔e8 20. ♕d3 ♗e7 21. ♖b3 ♕c5 22. ♔h1+− ♖h6 23. ♕g3 ♗f8 24. e7! ♕d5 25. ♖e1 h4 26. ♕g4 ♔f7 **[26... h3 27.** ♕a4!+−**]** 27. c4 f5 28. ♖f3 ♖e6 29. ♖f5 **1 : 0 [Gipslis]**

455. **E 95/c**

MATULOVIĆ—TRINGOV

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♘bd7 8. ♗c4 **[8.** ♕f3; **8.** ♕e2**]** b5 **[8...** ♕b6!? I-№-14/491**]** 9. ♗e6 fe6 10. ♘e6 ♕a5 **[10...** ♕b6?! **11.** ♘d5! I-№-7/430**]** 11. ♘f8 **[11.** ♕d4; **11.** 0—0**]** ♖f8 12. ♕d6 ♕b6 13. 0—0—0 ♕d6 14. ♖d6 b4 15. ♘e2! N **[15.** ♘a4 — I-№-12/495**]** h6?! **[**⌓ **15...** ♘c5**]** 16. ♗h4 ♘c5 **[16...** ♗b7? **17.** e5! ♘d5 **18.** ♖d1 ♘7b6 **19.** e6±; **17...** ♘e4 **18.** ♖e6 ♔f7 **19.** ♖e7 +−**]** 17. ♘g3 ♗b7 **[17...** ♘fe4? **18.** ♘e4 ♘e4 **19.** ♖e1 ♖f4 **20.** g3 ♖h4 **21.** gh4 ♗f5 **22.** ♖e4 ♗e4 **23.** ♖e6 ♔f7 **24.** ♖e4+−; **21...** ♗b7? **22.** ♖b6; **19...** ♗b7 **20.** ♖e6 ♔d7 **21.** ♖e7 ♔c8 **22.** ♖g7 ♖f4 **23.** ♗g3!+−; **19...** ♗f5 **20.** g4 ♔f7! **21.** ♖b6 ♗h7 **22.** f5+−**]** 18. ♖e1 ♖c8 19. b3 a5 20. ♔b2 ♖f7 21. ♗f6 ♖f6 22. ♘f5! ♔f8 23. ♖f6 gf6 24. e5!+− fe5 25. fe5 ♘e6 **[25...** ♗g2? **26.** e6△ e7, ♘d6**]** 26. ♖f1 ♖c7 27. ♘h6 ♔g7 28. ♘f5 ♔h8 29. g4 ♗g2 30. ♖e1 ♗h3 31. ♖g1 ♖c3 32. a3 ♖f3 33. ab4 ab4 34. ♘e7 ♖e3 35. ♘d5 ♖e4 **[35...** ♖e5 **36.** ♘b4 ♖e4 **37.** ♘d3 ♖g4 **38.** ♖g4 ♗g4 **39.** c4+−**]** 36. ♖g3 ♗f1 37. h3 ♗b5 38. h4 ♗c6 39. ♘f6 ♖e5 40. g5 ♖e2 41. ♖g4 ♗b5 42. ♖b4 ♗d3 43. ♖b8 ♔g7 44. ♖c8 ♘d4 45. ♘h5 ♔f7 46. ♖c7 ♔f8 47. ♘f4 ♖c2 48. ♖c2 ♗c2 49. ♔c3 ♘b3 50. ♔c2 ♘d4 51. ♔d3 ♘f3 52. ♘g2 ♔f7 53. ♔e4 ♘d2 54. ♔f4 **1 : 0 [Krnić]**

456. **E 95/c**

CALVO—KAVALEK

Las Palmas 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♕c7?! 8. ♕e2 **[RR 8.** ♗f6 gf6 **9.** f5 ♕c5 **10.** ♕d3 ♗h6?! (**10...** ♘c6 **11.** ♘b3 ♕b6 **12.** ♗e2 h5=) **11.** ♖d1± Litvinov—Juferov, SSSR 1973**]** ♘bd7 **[8...** b5!∞**]** 9. 0—0—0 ♗e7 10. g4 **[10.** ♘f3! e5 **11.** g4±**]** h6?! **[10...** b5!? **11.** ♗g2 ♗b7 **12.** e5 de5 **13.** fe5 b4!∞**]** 11. ♗h4 g5? **[11...** ♘c5!?**]** 12. fg5 ♘h7 13. ♘f5!+− ef5 14. ♘d5 ♕d8 **[14...** ♕a5 — I-№-14/490**]** 15. ef5 ♘e5 **[15...** hg5 **16.** ♗g3+−; **15...** ♘g5 **16.** ♗g3+−**]** 16. ♗g3 ♗g5 17. ♔b1 0—0 **[17...** f6 **18.** h4+−; **17...** ♔f8 **18.** h4 ♗e7 (**18...** ♗f6 **19.** ♘f6 ♕f6 **20.** ♖d6! ♕d6 **21.** ♗e5 ♕e7 **22.** ♗g7+−) **19.** ♘e7 ♕e7 **20.** ♖d6! ♘c6 **21.** ♕d2±**]** 18. h4 ♗f6 **[18...** ♗e7 **19.** ♗e5 de5 **20.** g5+−**]** 19. g5! hg5 20. hg5 ♗g5 21. ♗e5 de5 22. ♕g4 ♔g7 23. f6! ♔g8 **[23...** ♕f6 **24.** ♖h7**]** 24. ♕e4 **1 : 0 [Velimirović]**

457. **E 96/a**

VELJKOVIĆ—ŠAHOVIĆ

Sutomore (Jugoslavija) 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 b5 8. e5 de5 9. fe5 ♕c7 10. ♕e2 **[10.** ef6 — I-№-6/566**]** ♘fd7 11. 0—0—0 ♗b7 **[11...** ♗b4 **12.** ♘e4 ♕e5 **13.** ♘f3±**]** 12. ♕g4 ♕e5 **[12...** h5; **12...** ♕b6**]** 13. ♗b5!? **[13.** ♗d3 h6! I-№-14/495**]** ab5 **14.** ♖he1 h5 15. ♕h4 ♕c5 N **[15...**

♕c7? **16.** ♘cb5 ♕a5 **17.** ♘e6 fe6 **18.** ♖e6 ♔f7 **19.** ♕c4!+− I-№-5/469] 16. ♘cb5 ♖a2? **[16...** ♘a6 **17.** ♘e6 fe6 **18.** ♖e6 ♔f7 **19.** ♖d7 ♔e6 **20.** ♕h3 ♔e5 **21.** ♗e3+−; **20...** ♕f5 **21.** ♘d4 ♔d7 **22.** ♕f5+−; **16...** ♖a6 **17.** b4! +−; **16...** ♗d5!? **17.** ♖d3∞] 17. ♔b1 ♖a5 **[17...** ♖a6 **18.** ♕f4 ♗d6 **19.** ♘e6! +−; **17...** ♗d5 **18.** ♖d3 ♕b6 **19.** ♘e6! ♗e6 **20.** ♕c4+−] 18. ♕f4 ♖b5 **[18...** e5 **19.** ♖e5! ♕e5 **20.** ♘c7+−; **19...** ♘e5 **20.** ♘e6!+−] **19.** ♘b5 ♘a6 20. ♖d7!+− ♔d7 21. ♕f7 ♔c6 22. ♕e8 ♔b6 23. ♗d8 ♘c7 24. ♗c7 ♔a6 25. ♖e6 ♗d6 26. ♖d6 ♕d6 27. ♘d6 ♖e8 28. ♘e8 **1 : 0 [Ugrinović]**

458. **E 96/a**

MINIĆ—RAJKOVIĆ

Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 b5 **[7...** ♗e7 **8.** ♕f3 h6 **9.** ♗h4 ♘bd7∞] 8. e5 de5 **9.** fe5 ♕c7 10. ef6! **[10.** ♕e2 ♘fd7 **11.** 0—0—0 ♗b7 **12.** ♕g4 ♕e5 **13.** ♗d3 h6! **14.** ♘e6 hg5 **15.** ♖de1 ♖h4!∞] ♕e5 11. ♗e2 **[11.** ♕e2 ♕g5 **12.** ♘e4 ♕e5 **13.** 0—0—0 ♖a7!=; **13...** ♗b7? **14.** ♘b5!! ab5 **15.** ♕d2 ♕c7 **16.** fg7 ♗g7 **17.** ♘d6 ♔e7 **18.** ♘b7 ♖a2 **19.** ♕b4!+−] ♕g5 12. ♕d3 ♖a7 13. ♘e4 ♕e5 14. ♘f3! **[14.** 0—0 ♖d7 **15.** ♘f3 ♕c7!∞] ♕b2 15. 0—0 ♖d7 16. ♕e3 ♗b7 17. a4! b4 18. c3! ♕c2 **[18...** b3 **19.** ♘e5+−] 19. ♘fg5 b3 20. ♖ac1 ♕a2 21. ♖a1 ♕c2 22. ♖ac1 ♕a2 23. ♗c4!! g6 **[23...** ♕a4? **24.** ♕f4+− ♕c4? **25.** ♘d6; **24...** ♘c6 **25.** ♖a1+−] 24. ♘f7!! ♕a4? **[24...** ♗c5 **25.** ♕c5 ♗e4 **26.** ♘d6! ♖d6 **27.** f7 ♔e7; **27...** ♔d7 **28.** ♕a7 ♔c6 **29.** ♕a8+−; **28.** ♕g5 ♔d7 **29.** f8♕±] 25. ♘ed6+− ♖d6 26. ♘d6 ♔d7 27. ♕e6 ♔c7 28. ♘b7 **[28.** ♘e8?? ♕e8 **29.** ♕e8 ♗c5 **30.** ♔h1 ♖e8 **31.** f7 ♖f8∓] ♔b7 **29.** ♖b1 ♗c5 30. ♔h1 ♔a7 31. ♖b3 ♖d8 32. ♖fb1 ♕c6 33. ♕c6 ♘c6 34. g3?? ♘a5 35. ♖b4? **[35.** ♖3b2 ♘c4 **36.** ♖b7 ♔a8 **37.** ♖c7+−] ♗b4 36. ♖b4 ♖f8 37. ♗d5 ♖f6 38. ♔g2 ♖d6 **39.** c4 ♖b6!∓ **1/2 : 1/2 [Rajković]**

459. **E 96/a**

VELIMIROVIĆ—RIBLI

Budapest 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 b5 8. ♕f3 **[8.** e5!] ♗b7 **[8...** b4 9. 0—0—0 bc3 **10.** e5 ♕b6 **11.** ♕c3±] 9. 0—0—0 ♘bd7 **[9...** b4 **10.** ♘d5 ed5 **11.** e5±] 10. ♗d3 ♖c8 **[10...** ♕b6!?∞] 11. ♘d5! ♕a5 **[11...** ed5 **12.** e5! de5 **13.** fe5 ♘e5 **14.** ♖he1 ♗d6 **15.** ♕f5±] 12. ♔b1 **[12.** ♗f6 gf6 **13.** ♕h5 ed5 **14.** ed5 ♕a2 **15.** ♖he1 ♔d8 **16.** ♕f7 ♗d5=] ed5 **[12...** ♘d5 **13.** ed5 ♘b6 **14.** ♘b3△ ♗e4±; **13...** ♗d5 **14.** ♕d5! ed5 **15.** ♖he1 ♘e5 **16.** fe5⩱] 13. ♖he1?! **[13.** ed5!?] ♘c5? **[13...** de4!?] 14. ed5 ♔d8 15. ♗f5 ♖c7 16. ♘c6 ♗c6 17. dc6 ♕b6? **[17...** ♘e6! **18.** ♗e6 fe6 **19.** ♖e6 ♗e7 **20.** ♗f6 gf6 **21.** ♕e4 ♕b6 **22.** ♖de1 ♖e8 **23.** ♖d6 ♔c8 **24.** ♖f6±; **20...** ♗f6 **21.** ♕e4 ♗e7 (**21...** ♖e7 **22.** ♖dd6 ♔e8 **23.** ♖e7 ♗e7 **24.** b4!+−) **22.** ♖de1 ♖e8 **23.** ♖d6 ♔c8 **24.** ♖e6±] 18. ♕c3 ⊕ **[18.** ♗f6! gf6 **19.** ♕c3 ♗e7 **20.** ♖d6 ♗d6 **21.** ♕f6 ♖e7 **22.** ♕h8 ♔c7 **23.** ♕c8#; **20...** ♔e8 **21.** ♕f6 ♖g8 **22.** ♗d7] ♖c6 **19.** ♗f6 ♔c7 20. ♗d4 ♕b8 **[20...** b4 **21.** ♕c4] 21. ♕a5 ♕b6 **[21...** ♔b7 **22.** b4 ♘a4 **23.** ♗e4+−] 22. ♕b6 ♖b6 23. b4+− ♘a4 24. ♗b6 ♔b6 25. ♖d3 g6 26. ♗g4 d5 27. ♖e8 ♗g7 28. ♖h8 ♗h8 **29.** a3 ♘c3 30. ♔c1 d4 31. ♖h3 h5 32. ♗h5! gh5 33. ♖h5 ♗g7 34. ♖h7 ♗f8 35. ♖f7 ♗d6 36. ♔d2 ♔c6 37. ♔d3 ♔d5 38. g3 ♘b1 39. h4 ♘a3 40. h5 ♘c4 41. h6 ♘b2 42. ♔e2 ♗b4 43. h7 ♗c3 44. ♖c7 **1 : 0 [Velimirović]**

460. **E 96/a**

LJUBOJEVIĆ—POLUGAJEVSKI

Hilversum 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 b5 8. e5 de5 9. fe5 ♕c7 10. ef6 **[10.** ♕e2]

♕e5 11. ♗e2 ♕g5 12. ♕d3 **[12.** ♘e4] ♕f6! 13. ♖f1 ♕e5 14. ♖d1 ♖a7 15. ♘f3 ♕c7 16. ♘e5 ♗e7 17. ♘f7 0—0 **[17...** ♕h2! **18.** g3 0—0 **19.** ♕f3 (△ ♖h1) ♗b7 **20.** ♕e3 ♖f7 **21.** ♖f7 ♔f7 **22.** ♕a7 ♕g3 **23.** ♕f2 ♕f2 **24.** ♔f2∓**]** 18. ♘d6± ♖f1 **19.** ♔f1 ♗d7 20. ♘ce4 ♘c6 21. g3! ♘d8 **[21...** ♖a8 **22.** ♘b5; **21...** ♘b4 **22.** ♕f3 ♘d5 **23.** ♕f7 ♔h8 **24.** ♘e8 ♕e5 **25.** ♘4f6**]** 22. c4 **[22.** ♕d4!△ c4; **22.** ♕d4 ♘c6 **23.** ♕f2 ♘e5 **24.** ♕f4; **22.** ♕d4 ♗c6 **23.** ♘c8!**]** bc4 23. ♕c4 ♕c4 24. ♗c4 ♘f7 25. ♔e2 ♘d6 26. ♘d6 ♔f8 27. b3 a5 28. a4 ♖c7 29. ♘b5 ♖b7 30. ♖d3 ♗c5 31. ♘d6 ♖c7 32. ♘e4 ♔e7 33. ♘c5 ♖c5 **1/2 : 1/2 [Ljubojević]**

461. **E 96/b**

PLANINC—MINIĆ
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♘bd7 8. ♕f3 **[8.** ♗c4!?**]** ♕c7 **9.** 0—0—0 b5 10. e5 **[RR 10.** ♗b5!? N ab5 **11.** ♘db5 ♕b8 **12.** ♖he1 e5 (**12...** ♗b7!?) **13.** ♕d3 ♖a6 **14.** ♕c4 ♘c5 **15.** ♗f6 ♗e6 **16.** ♘d5? (**16.** ♕c5! dc5 **17.** ♗e5 ♕b7 **18.** ♘c7±) ♗d5= Vitolinš—Gutman, SSSR 1973**]** ♗b7 11. ♕h3 de5 12. ♘e6 fe6 13. ♕e6 ♗e7 14. ♗b5= **[14.** ♘b5? ab5 **15.** ♗b5 ♗d5! **16.** ♖d5 ♘d5 **17.** ♕d5 ♖c8 **18.** c4 ♗g5 **19.** fg5 ♔e7∓; **14.** ♗f6 gf6 **15.** ♗e2 h5! **16.** ♘d5 ♗d5 **17.** ♖d5 ♘b6 **18.** ♗d3 ♖h6 **19.** ♕g8 ♗f8=**]** ab5 **[14...** 0—0—0 **15.** ♗d7 ♖d7 **16.** fe5+—**]** 15. ♘b5 ♕c6 16. ♘d6 ♔d8 17. fe5 ♔c7! N **[17...** ♖e8!? **18.** ef6 gf6 **19.** ♘b7 ♔c7 **20.** ♖d7! ♕d7 **21.** ♗f4 ♔c8 **22.** ♕b3! ♕a4 **23.** ♕f3 ♖a6 **24.** ♖d1±**]** 18. ♕e7!? **[18.** ♗f6 gf6 **19.** ♕e7 ♖a2 **20.** ♘b7 ♖a1 **21.** ♔d2 ♕g2 **22.** ♔c3 ♕c6=**]** ♖a2! **[18...** ♘d5 **19.** ♖d5 ♕d5 **20.** ♖d1 ♕e5! **21.** ♘b7 ♕e7 **22.** ♗e7 ♖a2 **23.** ♔b1!±; **20...** ♕c6? **21.** e6+—**]** **19.** ♖d4? **[19.** ♗f6! gf6 **20.** ♘b7=**]** ♖a1! **[19...** ♕g2 **20.** ♘e8! ♖e8? **21.** ♕d6 ♔c8 **22.** ♖c4 ♔d8 **23.** ♕c7 ♔e7 **24.** ef6 ♔f8 **25.** ♕d6 ♔g8 **26.** f7 ♔f7 **27.** ♕d7+—; **19...** ♕g2 **20.** ♘e8! ♔c8!**]** 20. ♔d2 ♕g2 21. ♔c3 ♕f3 22. ♔b4 **[22.** ♔d2 ♖h1 **23.** ♘e8 ♖e8 **24.** ♕d6 ♔c8 **25.** ♖c4 ♔d8 **26.** ♕c7 ♔e7 **27.** ef6 ♔e6—+; **22.** ♔d2 ♖h1 23. ♘b5 ♔b6—+**]**

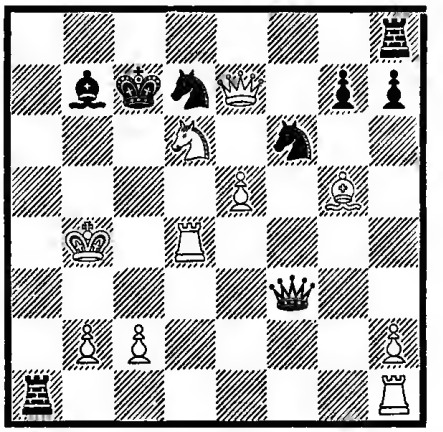

22... ♖a4!! 23. ♔a4 ♗c6 24. ♔b4? **[24.** ♘b5! ♗b5 **25.** ♔b4 ♘d5 **26.** ♖d5 ♕d5 **27.** ♕d6 ♕d6 **28.** ed6 ♔c6∓; **24.** ♘b5! ♗b5 **25.** ♔b5? ♖b8—+**]** ♖b8 —+ 25. ♔c4 ♘d5 **[25...** ♗d5 **26.** ♖d5 ♕d5 **27.** ♔c3 ♕h1 **28.** ef6 ♕f3—+**]** 26. ♘e8 ♖e8 27. ♕d6 ♔b7 28. ♖d5 ♕h1 **29.** ♖a5 ♕e4 30. ♔b3 ♖e5?!⊕ **[30...** ♘b6!—+**]** 31. ♗d8! ♕f3 32. c3 **[32.** ♔b4 ♕f8! **33.** ♕f8 ♖e4—+**]** ♕f7 33. c4 ♖e3 34. ♔b4 ♕f8—+ 35. ♕f8 ♘f8 36. ♖f5 ♖f3 37. ♖h5 ♘e6 38. ♗e7 **[38.** ♖h7 ♘d8 **39.** ♖g7 ♔b6 —+**]** h6 **39.** ♗d6 ♖d3 40. ♗e5 ♖e3 41. ♗g3 ♗e8 42. ♖a5 ♖e2 43. b3 g5 44. ♖f5 h5 45. c5 ♖e4 46. ♔c3 ♔c6 47. ♗d6 ♖e3 48. ♔c4 ♖b3! **49.** ♖e5 ♖f3 50. ♔b4 ♗d7 51. ♖e2 ♘d4 52. ♖a2 ♔d5 53. ♔a5 ♖b3 54. ♖d2 ♔c4 **0 : 1 [Minić]**

462. **E 97/b**

KUPREJČIK—PERESIPKIN
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♕b6 8. ♕d2 ♕b2 **9.** ♘b3 ♘c6 10. ♗f6 gf6 11. ♗e2 d5 12. ♘a4 ♕a3 13. ♘b6 d4? **[13...** ♖b8!**]** 14. 0—0 ♖b8 15. ♘c4

♕b4 16. ♕d1!± ♗g7 17. ♖f3 h5 18. ♔h1 b5 19. ♘cd2 h4 20. ♖h3 ♗b7 21. ♗d3! [△ **22.** ♕g4!±] ♔e7 22. ♕g4 ♖bg8 23. ♖h4 f5 24. ♖h8! fg4 25. ♖g8 ♗h6 26. ♖g4 a5 27. ♖h4 ♗g7 28. a3 ♕c3 29. ♗b5 ♕e3 30. ♖f1 ♕c3 31. ♖h3 ♕c2 32. ♖c1 ♕b2 33. a4+− ♘d8 34. ♖c7 ♔f8 35. e5 ♗d5 36. ♖d3 ♗b3 37. ♘b3 ♗h6 38. ♖c8 ♗f4 39. ♖d8 ♔g7 40. ♖f3 ♗e5 41. ♘a5 ♗f6 42. ♖d7 ♕a1 43. ♖f1 ♕c3 44. ♘c4 ♔g6 45. ♘d6 e5 46. ♘e4 **1 : 0** **[Kotov]**

463. **E 97/b**

ZAHAROV—DEMENTJEV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♕b6 8. ♕d2 ♕b2 9. ♘b3 ♘c6 10. ♗d3 **[10.** a3 ♘a5**]** ♕a3 11. 0—0 ♗d7 12. ♖ae1 0—0—0!? 13. ♗h4! **[13.** e5 h6 **14.** ♗h4 de5 **15.** fe5 g5 **16.** ♗f2 ♘g4 **17.** ♗b6 ♗g7**]** ♗e7 14. ♗f2± ♘g4 15. ♗b6 ♕b4 16. ♗d8 ♗d8 17. ♔h1 h5 18. ♖b1 ♕b6 **[18...** ♗b6 **19.** a3!**]** 19. ♘d1 ♕a7 20. ♗e2 ♗c7 21. c3 g6 22. ♗f3 e5 **[22...** ♖d8**]** 23. f5! gf5 24. ef5 ♘e7 **[24...** ♗f5 **25.** ♗g4 ♗g4 **26.** ♖f7**]** 25. c4 ♗f5 26. ♖c1 ♗e6 27. ♘a5 ♗a5 28. ♕a5 ♕c5 **[28...** f5**]** 29. ♕c5 dc5 30. ♗d5! ♔d7 **[30...** ♘d5 **31.** cd5 ♗d5 **32.** ♖c5 ♗c6**]** 31. ♗b7 ♘c6? **[31...** f5!**]** 32. h3 ♘h6 33. ♗a6 ♘f5 34. ♔h2 ♖a8 **[34...** ♘fd4**]** 35. ♗b5 ♖a2 36. ♘c3 ♖a8 37. ♖fe1 ♔c7 38. ♗c6 ♔c6 39. ♖e5+− ♘d6 40. ♘e4 ♘e4 41. ♖e4 ♖a2 42. ♔g3 ♗f5 43. ♖f4 ♗g6 44. ♖e1 ♖c2 45. ♖e8 ♗d3 46. ♖c8 **1 : 0** **[Judovič]**

464. **E 97/b**

MINIĆ—QUINTEROS
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♕b6 8. ♕d2 ♕b2 9. ♘b3 ♕a3 **[9...** ♘c6?! **10.** ♗f6 gf6 **11.** ♘a4! ♕a3 **12.** ♘b6 ♖b8 **13.** ♘c4 ♕a4 **14.** ♗e2±**]** 10. ♗f6 **[RR 10.** ♗d3 ♘bd7 **11.** 0—0 ♗e7 **12.** ♖ae1 e5 **13.** ♕f2 ♕b4? (**13...** h6!?) **14.** fe5± Kapengut—Ziljberštejn, SSSR 1972**]** gf6 11. ♗e2 ♕b4 N **[11...** ♘c6 **12.** 0—0 ♗g7 **13.** ♖f3!±; **11...** h5 **12.** 0—0 ♘c6 **13.** ♔h1 ♗d7 **14.** ♘b1 ♕b4? **15.** ♕e3 d5? **16.** ed5 ♘e7 **17.** c4!±**]** 12. 0—0 ♗e7 13. ♔h1 ♕b6?! **[13...** h5**]** 14. f5 **[14.** ♗h5! ♘c6 **15.** f5 ♘e5 **16.** ♘d4 ♘c4 **17.** ♕f2 ♕b4 **18.** ♕g3±**]** h5 15. fe6 fe6 16. ♕d1 h4 **[⌓ 16...** ♕b4! **17.** ♖f3 h4 **18.** a3 ♕b6∞**]** 17. ♗h5 ♔d8 18. ♗g4 ♘c6 **[18...** ♕e3 **19.** ♕d4! ♕g5 **20.** ♘d5! ♕g4 **21.** ♘f6+−; **20.** ♘d5! ed5 **21.** ♕b6 ♔e8 **22.** ♗c8+−**]** 19. ♘a4 ♕b4 20. ♘ac5!± e5 **[20...** h3**]** 21. ♗c8 ♔c8 22. ♕g4 ♔b8 23. ♘d7 ♔a7 **[23...** ♔c7 **24.** ♘f6 ♗f6 **25.** ♖f6 ♖ag8 **26.** ♕f3△ ♖d1±**]** 24. ♕e2 **[24.** ♕h3! ♕e4? **25.** ♖ae1+−; **24.** ♕f3! ♖ad8 **25.** ♕e3 ♔a8 **26.** ♘b6 ♔b8 **27.** ♘d5±**]** ♘d4 25. ♘d4 ed4 26. ♖ab1 ♕c3 27. ♘b6 ♖ae8 28. ♘d5 ♕c5 29. ♕d3 **[29.** ♖f5 ♗d8!**]** ♗d8 30. ♖b4 f5! 31. ♖f5 ♖hf8 32. ♖f8 ♖f8 33. h3± **[33.** ♔g1±**]** ♗a5? **[33...** ♖f2! **34.** ♖c4 ♖d2 **35.** ♕d2 ♕c4 **36.** ♔h2∞**]** 34. ♖c4± ♕b5 35. ♔h2??⊕ **[35.** ♕d4 ♔b8 **36.** ♘e3!±; **35.** ♕d4 ♔a8 **36.** ♔h2 ♕b1 **37.** c3±**]** ♗e1!∓ 36. ♕d4? **[36.** ♕b3! ♕a5 **37.** c3**]** ♔b8 37. ♖c3 ♕f1 **[37...** ♗c3−+**]** 38. ♕g7? **[38.** ♕b6! ♗g3 **39.** ♖g3 hg3 **40.** ♔g3 ♖g8 **41.** ♔h4 ♕g2 **42.** ♕c7=; **38.** ♕b6! ♖g8 **39.** ♕d6 ♔a8 **40.** ♖c8! ♖c8 **41.** ♘b6=**]** ♗c3−+ 39. ♕c3 ♕f7 **0 : 1** **[Minić]**

465. **E 98/a**

RODRIGUEZ O.—SAVON
Cienfuegos 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕e2!? h6! N **[8...** ♘bd7 9. 0—0—0 ♕c7 **10.** g4 b5 **11.** ♗g2 ♗b7 **12.** ♖he1±**]** 9. ♗f6 **[9.** ♗h4 ♘e4! **10.** ♗e7 ♘c3 **11.** ♕g4 ♕e7 **12.** ♕g7 ♕f8=**]** ♗f6 10. 0—0—0 ♘d7 11. e5?? **[11.** g3! ♕b6 **12.** ♕d2 0—0 **13.** ♗g2±; **11.** g4? g5!∓**]** de5 12. ♘e6 **[12.** fe5 ♗e5 **13.** ♘e6 fe6

14. ♕h5 ♔e7 **15.** ♖d7 ♔d7!!−+] fe6 13. ♕h5 ♔f8 14. fe5 ♗g5 15. ♔b1 ♕e8 −+ 16. ♕f3 ♕f7 17. ♕e2 ♗f4! 18. g3 ♗e5 19. ♘a4 **[19.** ♖d7 ♗d7 **20.** ♕e5 ♗c6−+] ♗f6 20. ♗h3 ♕e7 21. ♖hf1 b5 22. ♕e4 ♖b8 23. ♘c3 ♘c5 24. ♕e5 ♖b7 25. ♖d6 ♖c7! 26. ♘d5 ed5 27. ♕d5 **[27.** ♖df6 gf6 **28.** ♖f6 ♔e8 **29.** ♕h5 ♔d8−+] ♘b7! **0 : 1 [Savon]**

466. **E 98/c**

VASJUKOV—NAJDORF

Wijk aan Zee I 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 h6 **[9...** ♘bd7 **10.** ♗d3 b5 **11.** ♖he1 ♗b7 **12.** ♕g3! 0—0—0 **13.** ♗f6 ♘f6 **14.** ♕g7±; **9...** ♘bd7 **10.** ♗d3 h6 **11.** ♕h3!±] 10. ♗h4 ♘bd7 11. ♗e2 **[11.** ♗d3] ♖b8 N **[11...** g5] 12. ♕g3 0—0 **[12...** g5 **13.** fg5 ♖g8? (**13...** hg5) **14.** ♘e6! fe6 **15.** gf6! ♖g3 **16.** ♗h5 ♔f8 **17.** fe7+−; **12...** b5!?∞] 13. ♗f3 **[13.** ♘d5 ♘d5 (**13...** ed5? **14.** ♘f5) **14.** ed5 ♗h4 **15.** ♕h4 ♘f6 ±] ♘b6 **[13...** b5? **14.** e5] 14. ♖he1 ♘c4?! **[14...** ♘h7] 15. e5 de5 16. fe5 ♘h7 17. ♗e7 ♕e7 18. ♗e2?!± ♕b4?! **[18...** ♕c7 **19.** ♗c4 ♕c4 **20.** ♖e4±] 19. ♘b3 [△ **20.** ♖d4] b5? **[19...** ♘a5! **20.** ♗d3±] 20. ♖d4! ♖b7 21. a3 ♕e7 22. ♗c4 bc4 23. ♘d2± ♖d7 24. ♖d7 ♗d7 25. ♘c4 f5? **[25...** ♗c6] 26. ef6 ♘f6 27. ♘e5+− ♗e8 28. ♔b1 ♘h5 29. ♕e3 ♘f4 30. ♕e4 ♕g5 31. g3 ♘h3 32. ♕c4 **[32...** ♕d2 33. ♕e6 ♔h7 **34.** ♖e2 ♖f1 **35.** ♔a2△ **36.** ♕e8: **36.** ♕h3] **1 : 0 [Vasjukov]**

467. **E 98/c**

IVANOVIĆ—OSTOJIĆ

Vrnjačka Banja 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 h6 8. ♗h4 ♗e7 9. ♕f3 ♕c7 10. 0—0—0 ♘bd7 11. ♗d3 g5 12. fg5 ♘e5 13. ♕e2 ♘fg4 14. ♘f3 ♘f3 **[14...** hg5! **15.** ♗g5 ♗g5 **16.** ♘g5 ♕c5≅; **15.** ♗g3!∞] 15. gf3 hg5 16. fg4! ♖h4 **[16...** gh4!±] 17. ♖hf1 ♖h6 **[17...** ♗d7 **18.** ♕f3 f6 **19.** e5!±] 18. ♖f3 **[18.** e5!? de5 **19.** ♕f3 ♖f6 **20.** ♕h3±] ♗d7 19. e5! de5 20. ♕f1 f6 21. ♖h3 ♖h3 22. ♗g6 ♔d8 23. ♕h3 ♔c8 24. ♕h7± ♕d8 25. ♗f7 ♕f8 26. ♕d3 ♗c6 27. ♗e6 ♔c7 28. ♗d5 **[28.** ♘d5!? ♗d5 **29.** ♗d5△ ♕b3] ♖d8 29. ♕c4 ♕e8 30. a4 ♖d6 **[30...** ♔b8!?] 31. ♘e4 ♖d8 32. ♖d3 ♔b8 33. ♗c6 ♕c6 34. ♕c6 bc6 35. ♖d8 ♗d8 36. ♔d2 ♗e7 37. ♔d3 ♔c7 38. ♘d2 ♔d6 39. ♔e4 ♔e6 40. ♘c4 ♗c5 41. ♘a5 ♔d7 42. ♔f5 ♗g1 43. ♘c4 **[43.** h3!+−] e4! **[43...** ♗h2 **44.** ♔f6 +−] 44. ♔e4 ♗h2 45. ♔f5 ♔e7 46. ♘a5 **[46.** ♘d2! ♗e5 **47.** c3△ ♘e4-g5; **47...** ♗f4 **48.** ♘e4 ♗c1 **49.** b4 ♗b2 **50.** a5+−] ♔d6! 47. ♔f6 ♗f4 48. ♔f5 ♔d5 49. c3 c5 50. b3 ♗d2 51. c4 ♔d4 52. ♘b7 ♗e3= 53. ♔e6 ♔c3 54. ♔d5 ♔b4 55. a5 ♗f2 56. ♘d6 ♗g1 57. ♘b7 ♗e3 58. ♔e4 ♗d4 59. ♔d5 ♗e3 60. ♔c6 ♔b3 61. ♘d6 ♔b4 62. ♔b6 ♗f4 63. ♘e4 ♔c4 64. ♔a6 ♔b4 65. ♔b7 c4? **[65...** ♔a5=] 66. a6 ♗e3 67. ♘g5 c3 68. ♘f3 ♔c4 69. ♘e1 ♔d5 70. ♘c2 ♗g1 71. ♘b4 ♔d6 72. g5 ♔e6? **[72...** ♔d7! 73. g6 ♔e8=] 73. g6!+− ♗c5 **[73...** ♔f6 **74.** ♘d5 ♔g6 **75.** ♘c3+−] 74. ♔c6 **[74...** ♗b4 **75.** g7 ♔f7 **76.** a7+−] **1 : 0 [Velimirović]**

468. **E 99/a**

WESTERINEN—BROWNE

Hastings 1972/73

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 h6 9. ♗h4 ♘bd7 10. 0—0—0 ♕c7 11. ♗d3 g5 12. fg5 ♘e5 13. ♕e2 ♘fg4 **[13...** ♘h7 — I-№-10//553] 14. ♘f3 ♘f3 15. gf3 hg5 16. ♗g3 **[16.** ♗e1 — I-№-5/483; **16.** fg4 — I-№--8/457] ♘e5 17. f4 gf4 18. ♗f4 ♗d7 19. h4 0—0—0 **[19...** ♗h4? **20.** ♗e5 de5 **21.** ♕g4 ♕d8 **22.** ♖dg1 ♕f6 **23.** ♖h4+−; RR **19...** ♗h4 **20.** ♕f2 ♗f2 **21.** ♖h8 ♔e7 **22.** ♖a8 ♕c5 **23.** ♔b1 ♗e3 **24.** ♗g3 ♗g5 **25.** ♗e2 ♕e3∓

Robatsch—Gheorghiu, Palma de Mallorca 1972] 20. h5 ♖dg8 21. ♔b1 ♗c6 22. ♖h3 ♗g5 23. ♗h2 ♗h6= 24. ♕f1 ♔b8 25. ♘e2 ♖g4 26. ♕f2 ♖hg8 27. ♗g1 ♖g2 28. ♕a7 ♔c8 29. ♘c3 ♖8g3 30. ♖g3 ♖g3 31. ♗e2 ♕b8 32. ♕f2 ♖g8 33. ♗h2 ♕c7 34. ♕a7 f6? 35. ♕a8 ♕b8 36. ♕b8 ♔b8 37. ♖d6 ♖g2 38. ♗e5 fe5 39. a4 ♗e4 40. ♖e6 ♗f4 41. ♘e4 ♖e2 42. ♘c5± ♔c7 43. b4 ♗d2 44. b5 ab5 45. ab5 ♗a5 46. h6 ♖h2 47. ♖g6 **[47.** ♔b2!?] ♖h4 48. c4 e4 49. ♖g7 ♔b6 50. ♘d7 ♔a7 51. ♖g6 e3 52. ♖e6 e2 53. ♖e2 ♖h6 54. b6 ♔a6 55. c5 ♖h7 56. ♘e5 ♔b5
1/2 : 1/2 [Bukić]

469. **E 99/a**

PLANINC—NAJDORF
Wijk aan Zee I 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 ♘bd7 7. f4 e6 8. ♕f3 ♗e7 9. 0—0—0 ♕c7 10. ♗d3 h6 **[**⌓ **10...** b5] 11. ♕h3! **[**△ **12.** f5!] ♘c5 **[**⌓ **11...** ♘f8 **12.** ♖he1 ♘g6! **13.** ♗f6 ♘f4 **14.** ♕f3 ♗f6] 12. ♖he1 ♖g8? **[**⌓ **12...** e5 **13.** ♘f5 ♗f5 **14.** ef5 0—0—0 **15.** ♗f6 ♗f6 **16.** ♘d5 ♕a5 **17.** ♔b1 ♘d3 **18.** ♕d3 ♔b8±; **12...** e5 **13.** ♘f5 g6 **14.** ♕h4!+—] 13. e5!+— de5 14. fe5 hg5 **[14...** ♘d5 **15.** ♗e7 ♘e7 (**15...** ♘c3 **16.** ♗d6 ♘a2 **17.** ♔b1 ♕a5 **18.** ♗c5+—) **16.** ♕g3!△ **17.** ♗h7 +—] 15. ef6 ♗f6 **[**⌓ **15...** gf6] 16. ♘d5 ♕d8 **[16...** ♕a5 **17.** ♗h7 ♖h8 **18.** ♘f6 gf6 **19.** ♘f5 ♕a2 **20.** ♕c3+—] 17. ♗h7 ♖h8 18. ♘f5 **[**△ **19.** ♘d6] g4 19. ♕g3 ♔f8 **[19...** ♖h7 **20.** ♘c7] 20. ♘f6 **[20...** ♕f6 **21.** ♕d6 ♔e8 **22.** ♘g7 ♕g7 **23.** ♕d8#] **1 : 0**
[Trifunović]

470. **E 99/a**

PIOCH—PYTEL
Polska 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♘bd7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♗e7 10. ♗d3 b5 11. ♖he1 ♗b7 12. ♘d5 **[12.** ♕g3! I-№-14/507] ♘d5 13. ed5 ♗g5 14. ♖e6? fe6 15. ♘e6 ♕b6! N **[15...** ♕a5? I-№--13/523] 16. ♕h5 g6 17. ♗g6 ♔e7 18. ♕g5 **[18.** ♗e8!?△ **18...** ♖ae8? **19.** ♕g5 ♘f6 **20.** ♕g7; **18...** ♗f4!—+] ♘f6 19. ♗f5 **[19.** ♖e1 ♕f2 **20.** ♔d1; **20.** ♖e4 ♗d5; **20...** hg6!] ♖ag8 20. ♕h4 ♕e3 21. ♔b1 ♖g2 22. ♗h3 ♕f2 23. ♕f2 ♖f2 **0 : 1 [Pytel]**

471. **E 99/a**

VITOLINŠ—ZILJBER
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. cd4 4. ♘d4 ♘f6 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. ♗d3 b5 11. ♖he1 ♗b7 12. ♘d5 **[12.** ♕g3!?] ed5 **[12...** ♘d5 — I-№-13/523] 13. ♘f5 ♗f8 **[13...** ♔f8 — I-№-14/510; **13...** h6 — I-№-14/508] 14. e5 de5 **[14...** ♘e4 **15.** ♗e4±] 15. fe5 ♘e4 **[15...** ♘e5 **16.** ♘g7+—] 16. ♗e4 de4 17. ♖e4 ♕c4 **[17...** ♕c6 **18.** e6! fe6 **19.** ♘d6+—] 18. e6+— ♘f6 **[18...** fe6 **19.** ♘g7 ♗g7 **20.** ♕h5 ♔f8 **21.** ♖c4+—] 19. ef7 ♔f7 20. ♘h6 **[20...** gh6 **21.** ♕f6 ♔g8 **22.** ♖c4+—; **20...** ♔g6 **21.** ♕f5 ♔h5 **22.** ♗e3+—] **1 : 0**
[Gipslis]

472. **E 99/a**

MINIĆ—NOVOSELSKI
Sutomore (Jugoslavija) 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. ♗d3 b5 11. ♖he1 ♗b7 12. ♕g3 0—0—0 **[12...** b4? **13.** ♘d5!] 13. ♗f6 ♘f6 14. ♕g7 ♖df8 15. ♕g3 b4 16. ♘a4 ♖hg8 **[16...** ♕a5!?] 17. ♕f2 ♘d7 18. c3!? N **[18.** ♔b1 — I-№-14/507] ♘c5 19. ♗c2 ♘a4 20. ♗a4 bc3 21. ♖d3 cb2 22. ♔b2 **[22.** ♔b1? ♗e4!—+] ♕b6 23. ♔a1 **[23.** ♖b3? ♖g2! **24.** ♕g2 ♕d4 **25.**

♖c3 ♔b8 **26.** ♗b3 ♗f6−+] ♗f6∞ 24. ♖c1 **[24.** ♖b1?! ♖g2! **25.** ♖c3 ♔b8! **26.** ♖b6 ♖f2 **27.** e5 de5 **28.** fe5 ♗e5 **29.** ♘c6 ♔c7 **30.** ♖b7 ♔b7 **31.** ♘e5 ♖h2−+; **25...** ♔d8? **26.** ♖b6 ♖f2 **27.** ♖b7 ♗d4 **28.** ♖d7+−] ♔b8 25. ♖b1 ♖g2! 26. ♕e3 **[26.** ♖b6? ♖f2 **27.** e5 de5 **28.** ♖db3 ed4 **29.** ♖b7 ♔a8 −+; **27.** ♗c6 ♗d4 **28.** ♖d4 ♔c7 **29.** ♖b7 ♔c6−+] ♕a5 27. e5! ♕a4 28. ♖a3 ♕c4 29. ef6 ♔a8? **[29...** ♖h2! **30.** ♕e4!? d5 **31.** ♕e5 ♔a8 **32.** ♘b5 ♖d8! **33.** ♘c7 ♔a7=; **33.** ♘d6?? ♖d6!; **30.** ♖ab3?! ♔a8!△ ♗d5∓; **29...** ♖c8?! **30.** ♕e4! ♕d5 **31.** ♕d5 ed5 **32.** ♖ab3 ♖c7 **33.** ♘f5 ♖d7 **34.** ♖b6+−; **33...** ♔a7 **34.** ♘d6 ♗a8 **35.** ♖b8+−; **30...** ♖c7 **31.** ♕g2 ♕d4 **32.** ♕b2 ♕b2 **33.** ♔b2 ♖c5±] 30. ♘b5!+− ♕c5 31. ♕c5 dc5 32. ♘c7 ♔a7 33. ♘b5⊕ ♔a8 34. ♘c7 ♔a7 35. ♘b5 ♔a8 36. ♘d6 ♖b8 37. ♘f7 ♖f2 **[37...** ♗c8 **38.** ♖b8 ♔b8 **39.** ♘e5] 38. ♘d6 ♖f4 39. f7 ♔a7 40. ♖ab3 ♗e4 41. ♖b8 ♗b1 42. f8♕ **1 : 0 [Krnić]**

473. **E 99/a**

MESING—ČABRILO

Jugoslavija 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. ♗d3 b5 11. ♖he1 ♗b7 12. ♕g3 0—0—0 13. ♗f6 ♘f6 14. ♕g7 ♖df8 15. ♕g3 b4 16. ♘a4 ♕a5!? **[16...** ♖hg8 **17.** ♕f2 ♘d7 **18.** b3!? ♘c5 **19.** ♘b2 ♔b8 **20.** ♔b1 ♗f6 21. g3 ♖d8 **22.** ♘c4 ♗e4? **23.** ♗e4 ♘e4 **24.** ♖e4 d5 **25.** ♘c6! ♕c6 **26.** ♘e5+− Mesing—Vujačić, Sutomore 1973; **18.** ♔b1; **18.** c3] 17. b3 ♖hg8 **[17...** ♘h5?! **18.** ♕f2 ♘f4 **19.** ♗a6! ♗a6 **20.** ♘c6 ♗g5! 21. ♕a7 ♗b5 **22.** ♘b6 ♕b6 **23.** ♘e7±] 18. ♕f2 ♘d7 19. ♔b1 ♔b8 20. g3 ♖c8 21. ♘f3 ♖c7 22. ♘b2 ♘b6 23. ♘c4 ♘c4 24. ♗c4 ♖gc8 25. e5 d5 26. ♗d3 ♗c6 27. ♗h7 f5! 28. ♘d4 **[28.** ef6?? ♗f6 **29.** ♗d3 ♗c3−+] ♗c5 **[28...** ♗b5 **29.** ♗g6 ♗c5 **30.** ♖d2 ♕b6 **31.** ♖ed1 ♗d4 **32.** ♕d4! ♕d4 **33.** ♖d4 ♖c2 **34.** ♖4d2 ♖2c3±; **32.** ♖d4?! ♖c2 **33.** ♕c2 ♖c2 **34.** ♔c2 ♕c7 **35.** ♔b1 ♕g7 **36.** ♗h5 ♕h7 **37.** ♗f3 ♕h2∓; **31.** ♖c1 ♖g7 **32.** ♗h5 ♖h8 **33.** ♗f3 ♖gh7 **34.** h4 ♖g7 △ ♖g3] **29.** ♘c6 ♖c6 30. ♕d2 ♗d4! 31. ♕d4 ♖c2 32. ♕a1 ♕a3?? **[32...** ♕c7! **33.** ♗g6 ♖h2 **34.** ♖c1 ♕c1! **35.** ♖c1 ♖c1 **36.** ♔c1 ♖h1=; **34...** ♕g7? **35.** ♖c8 ♔c8 **36.** ♗f5 ef5 **37.** e6+−; **36...** ♕g3 **37.** ♖c1 ♔b7 **38.** ♗c2+−; **33.** ♗f5 ef5 **34.** e6 ♖h2 **35.** ♕e5 ♕e5 **36.** ♖e5 ♖cc2=; **35.** ♖c1 ♖c2=; **35...** ♕c1? **36.** ♖c1 ♖c1 **37.** ♔c1 ♖h1 **38.** ♔d2!] 33. ♗f5! ef5 34. e6 ♕a5 35. e7 **1 : 0 [Krnić]**

474. **E 99/c**

ARMAS—GRÜNBERG

Hungary 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. g4 b5 11. ♗f6 ♘f6 12. g5 ♘d7 13. a3 ♖b8 14. h4 b4 15. ab4 ♖b4 16. ♗h3 ♕c5 17. ♘b3 ♕b6 18. h5 ♘c5 19. ♘c5 ♕c5 20. g6 **[20.** ♖hg1 — I-№-12/507] fg6 **[20...** 0—0!? I-№-14/514] 21. hg6 h6 **[21...** h5!?] 22. ♗g4 ♕a5 23. b3 ♕a3 **[23...** ♗f6 **24.** e5 ♕a3 (**24...** ♖f4 **25.** ♕f4 ♗g5 **26.** ♕g5+−) **25.** ♔b1 ♗b7 **26.** ♕d3 ♗e5 **27.** fe5 ♗h1 **28.** ♗e6! +−] 24. ♔d2 **[24.** ♔b1 0—0] ♖d4 25. ♔e2 ♖d1 26. ♖d1 ♕c5 27. ♕e3 ♕c6 **[27...** ♕e3 **28.** ♔e3±] 28. ♕h3!± **[28.** ♖d3] ♖f8 29. ♖d4! a5 **[29...** ♖f4 **30.** ♖c4 ♕b7 **31.** ♗e6 ♗d7 **32.** ♘d5±] 30. ♗e6 ♗a6? **[30...** ♗f6!? **31.** ♖c4!? ♗a6 **32.** ♕d3 ♗c4 **33.** ♗c4⩲] 31. ♗c4 ♖f4 32. ♘d5!+− ♗f6 33. ♕e6 ♔d8 34. ♘f6 ♗c4 35. ♖c4 ♖f6 36. ♕f6 **1 : 0 [Marić]**

D

475. **D 03/b**

JAMROZ—MIKENAS
Lublin 1972

1. d4 d5 2. c4 dc4 3. ♘f3 ♘f6 4. e3 e6 5. ♗c4 a6 6. a4 c5 7. 0—0 ♘c6 8. ♕e2 cd4 9. ♖d1 ♗e7 10. ed4 ♘b4 11. ♘c3 ♘fd5 12. ♘e5 0—0 13. ♕e4! b6 N **[13... ♖a7 — I-№-12/513]** 14. ♘c6!? ♘c6 15. ♘d5 ♗b7!? **[15... ed5? 16.** ♗**d5+—]** 16. ♘e7 ♕e7 17. d5 ♘a5? **[17... ed5! 18.** ♗**d5** ♕**e4 19.** ♗**e4** ♖**fe8 !?]** 18. ♗d3 g6 19. ♗h6! ♕f6 **[19...** ♗**d5 20.** ♕**d4!]** 20. ♗f8 ♗d5 21. ♕e3 ♖f8 22. b4! ♘c6 23. b5 ab5 24. ♗b5+— ♘e5 25. ♖ac1 h5 26. h3 g5 27. ♕b6 ♗g2?! 28. ♔g2 ♕f3 29. ♔g1 ♕h3 30. ♗e2 g4 31. ♕e3 ♘f3 32. ♗f3 gf3 33. ♕g5 ♔h7 34. ♖c7!! **[34...** ♖**g8 35.** ♖**f7** ♔**h8 36.** ♖**d8+—]** **1 : 0**
[Sokolov]

476. **D 03/b**

UHLMANN—RADULOV
Hastings 1972/73

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4. d4 dc4 5. e3 **[5.** e4**!?]** c5 6. ♗c4 a6 7. a4 ♘c6 8. 0—0 ♕c7 9. d5!? N **[9.** ♕e2 — **I-№-1/353, 4/600]** ed5 10. ♘d5 ♘d5 11. ♕d5 ♗d6!! **[11...** ♗**e6 12.** ♕**e4±; 11...** ♘**b4 12.** ♕**e5** ♕**e5 13.** ♘**e5±; 11...** ♘**a5 12.** ♗**a2±]** 12. ♖d1 ♘e5 13. ♕d6 **[13.** ♗**a2!?** ♘**f3 14.** ♕**f3** ♗**h2? 15.** ♔**h1** ♗**e5 16.** ♗**f7!±; 15...** ♗**d6 16.** ♖**d6!?** ♕**d6 17.** ♕**f7** ♔**d8 18.** e4**!△** ♗**g5∞; 14... 0—0!]** ♕d6 14. ♖d6 ♘c4 15. ♖d3! **[15.** ♖**d5 b6 16.** b3 ♘**a5 17.** ♖**b1** ♗**e6]** b6?! **[15...** ♘**a5!△ 16.** ♗**d2 c4]** 16. b3 ♘a5□ **[16...** ♗**f5?? 17.** ♖**d5** ♗**e6 18.** bc4+— **]** 17. ♗d2± ♘c6 **[17...** ♗**f5? 18.** e4**!]** 18. a5 ba5 19. ♖c3 **[19.** ♖**c1** ♘**b4!]** 0—0 20. ♖c5 ♗d7 21. ♗a5 ♖fb8 22. ♘d2 ♖b5! 23. ♖b5 ab5 24. ♗c3 ♖a1 25. ♗a1 b4 **[△** ♘**a5,** ♗**e6]** 26. ♘c4 ♗f5 27. ♘d2
1/2 : 1/2 **[Minev]**

477. **D 03/b**

GLIGORIĆ—RADULOV
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 d5 2. c4 dc4 3. ♘f3 ♘f6 4. e3 e6 5. ♗c4 c5 6. 0—0 a6 7. a4 ♘c6 8. ♕e2 ♕c7 **[8...** cd4 **9.** ♖**d1** ♗**e7±]** 9. ♘c3 ♗d6!? N **[9...** ♗**e7]** 10. b3 0—0 11. ♗b2 cd4 12. ed4 e5 13. ♘e4! **[13.** de5 ♘**e5=; 13.** d5 ♘**d4]** ♘e4 14. ♕e4 ed4± **[14...** ♘**d4?? 15.** ♘**d4** ed4 **16.** ♕**d4+—]** 15. ♖ad1 **[△ 16.** ♖**d4!; 15.** ♖**fe1!]** ♕e7! 16. ♕e7 ♗e7 17. ♘d4 ♗d7= 18. ♗d5 ♖ad8 **1/2 : 1/2** **[Gligorić]**

478. **D 05/a**

GRÜNBERG—KNAAK
DDR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. g3 c5 4. ♘f3 cd4 5. ♘d4 d5 6. ♗g2 e5 7. ♘f3 **[7.** ♘**b3; 7.** ♘**c2]** d4 8. 0—0 ♘c6 9. e3 ♗e7 10. ed4 ed4 11. ♗f4 0—0 12. ♘e5± ♘e5 13. ♗e5 ♗c5 14. ♘d2 ♘g4 **[14...** ♖**e8!? 15.** ♗**f6** ♕**f6 16.** ♖**e1** ♖**e1 17.** ♕**e1** ♗**d7=]** 15. ♗f4 ♗d6 **[15...** g5 **16.** ♘**e4** ♗**e7 17.** ♗**c1** f5∞**; 16.** ♘**b3±; 15...** ♘**e3 16.** fe3 de3 **17.** ♔**h1±]** 16.

♗d6 ♕d6 17. ♘e4 ♕h6 18. h3± ♘f6 19. ♕d4 ♘e4 20. ♕e4 ♗h3 21. ♗h3 ♕h3 22. ♕b7 ♖ab8 23. ♕a7 f5 **[23... ♖b2 24. ♕d4]** 24. ♕d7! ♔h8 25. ♖fe1 ♖bd8 26. ♕e6 ♖f6 27. ♕e8? **[27. ♕d5! ♖df8 28. ♕h1 ♕g4 29. ♕h4+−]** ♖f8 28. ♕e6 ♖f6 **1/2 : 1/2 [Malich]**

479. **D 05/b**

KNAAK—TAJMANOV

Bucuresti 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. ♗g2 ♘c6?! 5. ♘f3 **[5. cd5 ed5 6. ♘f3±]** dc4 6. 0—0 **[6. ♕a4 ♗b4 7. ♗d2 ♘d5∞]** ♖b8 N 7. ♘c3 ♗b4 8. ♗g5 0—0 **[8... h6? 9. ♗f6 ♕f6 10. ♘e5!]** 9. ♖c1 h6! **[9... b5? 10. b3!]** 10. ♗f6 ♕f6 11. ♘e4 ♕f5= 12. ♘ed2 ♕a5 13. a3 ♗d2 14. ♘d2 ♕b6 15. ♘c4 **[15. ♗c6!? ♕c6 16. ♖c4 ♕b6 17. ♕c2 ♗d7∞]** ♕d4 16. ♗c6 ♕d1 17. ♖fd1 bc6 18. b4? **[18. ♖d2 ♖b5]** c5! 19. bc5 ♖b3!∓ 20. e3? **[20. f3 f6 21. ♔f2∓]** f6 21. ♖b1 ♖c3 22. ♖bc1 ♖c1 23. ♖c1 ♗b7∓ 24. c6 **[24. ♖b1 ♗e4; 24. ♖d1 ♗d5△ 25... ♖b8]** ♗a6 25. ♘d2 ♖b8 26. ♘e4 ♖b6! 27. a4 ♖b4! 28. ♘c3 **[28. ♘c5 ♖c4∓]** ♖c4 29. f3 ♖c6 30. ♔f2 ♔f7 31. e4 ♖c4 32. ♔e3 ♔e7 33. f4 c5 34. e5 f5 35. ♖c2 g5! 36. ♖c1 gf4 37. gf4 ♗b7 38. a5 ♗a6 39. ♖c2 h5 40. ♖c1 h4 41. ♖c2 ♔e8 42. ♖c1 ♔e7 43. ♖c2 ♔f7 44. ♖c1 ♔g6 **0 : 1 [Tajmanov]**

480. **D 06/a**

SMEJKAL—PARMA

Ljubljana — Portorož 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♘c3 ♘f6 4. g3 e6 5. ♗g2 ♗e7 6. 0—0 d5 7. cd5 ♘d5 8. d4 0—0 9. e4!? **[9. ♘d5— I-№-14/525]** ♘c3 10. bc3 b6? **[10... cd4!? 11. cd4 ♗f6; 11... b6!?]** 11. d5! **[11. ♗f4? cd4 12. cd4 ♗a6 13. ♖e1 ♘b4 14. ♗f1 ♗f1 15. ♔f1 ♖c8 16. ♖e2 ♖c3∓]** ♘a5 12. ♕c2 **[12. ♗f4! I-№-3/544]** ed5 13. ed5 ♗f6 14. ♗f4 g6 15. ♖ad1 ♗f5 16. ♕c1 ♕d7 17. ♖fe1 ♖fe8? **[17... ♖ae8!?]** 18. ♗e5 ♗g7 19. ♗g7 ♔g7 20. ♘e5± ♕d6 21. ♕h6! **[21. ♕f4? ♕f6=]**

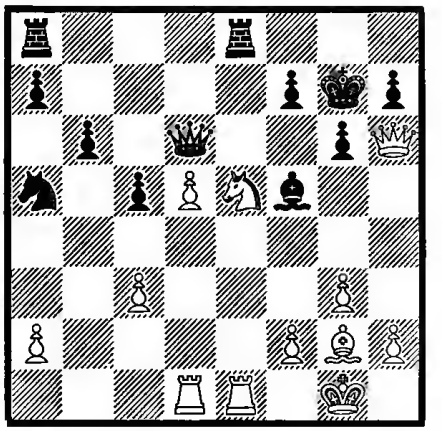

21... ♔g8 22. ♕f4 ♘b7 **[22... ♖e7? 23. ♘g6! ♖e1 24. ♖e1 ♕g6 25. ♖e5! +−]** 23. g4 ♖e7? **[23... f6!?]** 24. gf5 ♖ae8 25. ♕a4!+− ♖e5 26. ♖e5 ♖e5 27. ♕c6 ♖e7 28. f6 ♖d7 29. ♖e1 h5 30. ♗h3 ♖c7 31. ♖e8 ♔h7 32. ♕d6 ♘d6 33. ♖d8 ♘f5 **[33... ♘b7 34. d6 ♖c6 35. ♖d7 ♘d6 36. ♗g2+−; 33... ♘e4 34. d6+−]** 34. ♗g2 c4 35. d6 ♖c5 36. d7 **1 : 0 [Parma]**

481. **D 06/b**

POLUGAJEVSKI—KROGIUS

SSSR 1973

1. c4 e6 2. g3 d5 3. ♗g2 ♘f6 4. ♘f3 ♗e7 5. 0—0 0—0 6. d4 dc4 7. ♕c2 a6 8. a4 **[8. ♕c4 b5 9. ♕c2 ♗b7±]** ♘c6 9. ♕c4 ♕d5 10. ♕d3 ♖d8 11. ♘c3 ♕h5 12. ♕c4!± ♘d5!? **[12... ♗d7 13. ♗f4 ♗d6 14. ♗g5±]** 13. a5?! ♗d7? 14. e4 ♘c3 15. bc3 ♘a5 16. ♕c7 ♘b3 17. ♖b1 ♘c1 18. ♖fc1 ♗a3! 19. ♖c2 **[19. ♖d1±]** ♗d6! **[19... b5 20. ♖a2±]** 20. ♕b6 ♖ac8! 21. c4 **[21. ♘d2 ♗c7 22. ♕b7 ♖b8 23. ♗f3 ♕a5∓]** ♗c7 22. ♕b2 **[22. ♕b7?? ♖b8]** b5 23. cb5 ♕b5! 24. ♕b5 ab5 25. ♗f1 ♗a5?! **[25... ♗d6 26. ♖c8 ♖c8 27. ♗b5 ♖b8 28. ♗d3 ♖b1 29. ♗b1±]** 26. ♖c8 ♖c8 27. ♘e5! ♗e8 28. ♗b5 ♖b8 29. ♘c4 ♗c3! **[29... ♗c7 30. ♘a3!±]** 30. ♘d6 ♗d7!! 31. ♖c1 ♗b4 32. ♗d7 ♗d6 33.

♖c6 ♗e7 34. ♖c7 **[34.** d5 ed5 **35.** ed5 ♖d8 **36.** ♖c7± **]** ♗d8 35. ♖c4 ♔f8 36. ♔g2 ♖b2 37. ♗a4 ♔e7 38. ♔f3 ♗b6 39. e5 f6 40. ef6 gf6 41. ♗c2 h6 **[41...** ♗d4!? **42.** ♖d4 ♖c2 **43.** ♖h4 ♔f7 **44.** ♖h7 ♔g6± **]** 42. ♔e4 ♗a5 43. ♖c5 ♗b6! 44. ♖c4 ♗a5 45. ♔d3 ♖b4 46. ♖c6 ♗b6 47. ♔c3 ♔d7 48. d5 **[48.** ♗a4?? ♗a5−+ **]** ed5 49. ♖f6 ♗d4!= 50. ♔b4 ♗f6 51. ♔c5 ♔e6 52. ♗b3 ♗e7 53. ♔d4 ♗f6 54. ♔e3 ♔e5 55. ♔f3 ♗d8 56. ♔g4 ♔f6 57. ♔h5 ♔g7 58. h4 ♗b6 59. f3 ♗c7 60. g4 d4 61. ♗c4 d3 62. ♗d3 ♗d6 63. g5 hg5 64. hg5 ♗c7 65. ♔g4 ♗d6 66. f4 ♗c7 67. f5 ♗d8 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

482. **D 07/a**

POLUGAJEVSKI−PFLEGER
Tallinn 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. g3 d5 **[3...** c5**]** 4. ♗g2 ♗e7 5. 0−0 0−0 6. d4 ♘bd7 **[6...** dc4**]** 7. ♕c2 c5 8. ♖d1 cd4? **[8...** b6**]** 9. ♘d4 ♘b6 10. cd5 ♘bd5 11. e4± ♘b4 12. ♕e2! ♕c7 13. ♘c3 e5 14. ♘db5 ♕a5 15. ♗e3 **[15.** a3!**]** a6± 16. ♘d6 ♗g4 17. f3 ♗e6 18. a3 ♕c7 19. ♘f5 **[19.** ♘f7!?**]** ♗f5 20. ab4 ♗e6 21. ♖dc1± ♕c4 **[21...** ♗c4 **22.** ♘d5!± **]** 22. ♕c4 ♗c4 23. ♘a4 ♗b5 24. ♗c5! ♗c5 **[24...** ♖fe8!**]** 25. ♘c5 ♖ad8? **[25...** ♖fd8**]** 26. ♘b7 ♖d4 27. ♘c5 ♖b4 28. ♖c2± ♖c8 **[28...** g6 **29.** ♘a6 ± **]** 29. ♘a6! ♖c2 30. ♘b4 ♖b2 31. ♘d3 ♖d2 32. ♘e5 g5 33. ♖b1!± ♗a4 34. ♗f1 g4? 35. ♘c4 ♖a2 36. e5 ♘d5 37. fg4+− ♗c6 38. ♘d6 ♔g7 39. ♘f5 ♔g6 40. ♖c1 ♗b7 41. ♗c4 ♖d2 42. ♖b1 ♗c6 43. ♖b8 **1 : 0**
[Keres − Nej]

483. **D 07/a**

SMISLOV−DAMJANOVIĆ
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. ♗g2 ♗e7 5. ♘f3 0−0 6. 0−0 c6 7. ♕c2 ♘bd7 8. b3 b6 **[8...** b5 **9.** ♘bd2 ♗a6∞**]** 9. ♖d1 ♗b7 10. ♘c3 ♖c8 11. e4 ♘e4 12. ♘e4 de4 13. ♕e4 ♖e8 14. ♗f4 ♗a8 15. ♕e2 ♘f8 16. h4! ♗d6 17. ♗e3 ♕e7 18. ♘g5 e5 19. ♕h5 ♖ed8 20. de5 ♗e5 21. ♖d8 ♖d8 22. ♖e1! g6 **[22...** c5 **23.** ♗a8 ♖a8 **24.** ♗f4 f6 **25.** ♗e5 fe5 **26.** ♘f3+−**]** 23. ♕e2 ♗c3 24. ♗f4 ♕e2 25. ♖e2 c5 26. ♗a8 ♖a8 27. ♖e7 ♗f6 28. ♖b7 ♗g5 29. ♗g5 ♘e6 30. ♗f6 h6 31. ♔g2 ♔f8 32. ♔f3 ♘g7 33. ♔e4 ♘e8 34. ♗e5 a5 **[34...** f6 **35.** ♗b8! +−**]** 35. ♖b6 a4 36. ♔d5 ab3 37. ab3 ♖a2 38. ♖b8 **1 : 0** **[Damjanović]**

484. **D 09/b**

TALJ−ŽIDKOV
SSSR 1972

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. g3 d5 4. ♗g2 c5 5. 0−0 ♘c6 6. cd5 ed5 7. d4 ♗e7 8. ♘c3 0−0 9. ♗g5 cd4 10. ♘d4 h6 11. ♗e3 ♗g4 **[11...** ♖e8 **12.** ♖e1 ♗f8 **13.** ♘c6 bc6 **14.** ♘a4± **]** 12. ♕a4 ♘a5 13. ♖ad1 ♖c8? **[13...** ♘c4 **14.** ♗c1**]** 14. ♘d5! N ♘d5 15. ♘f5 ♖c4! **[15...** ♗f5 **16.** ♖d5+−**]** 16. ♕b5 **[16.** ♘e7? ♕e7 **17.** ♕a5 ♘e3∓**]** ♗f5 17. ♖d5 a6! 18. ♕a5 ♕a5 19. ♖a5 ♗c8 20. ♖d5 ♗e6 **[20...** ♗g4 **21.** ♖d4!± **]** 21. ♖d2 ♗b4 22. ♖dd1! **[22.** ♖d4 ♖d4 **23.** ♗d4 ♗a2 **24.** ♗b7 ♗c4± **]** ♖c2 23. a3 ♗e7 24. ♗d4 b5 25. e3 a5 **[25...** b4**]** 26. ♗e4 ♖cc8 27. f4 ♗c4!? 28. ♗d3 **[28.** ♖f2 ♗b3! **29.** ♖e1 b4!**]** ♖fd8 29. ♗f5 ♗f1 **[29...** ♖c7 **30.** ♖fe1 b4 **31.** ab4 ♗b4 **32.** ♗c3!**]** 30. ♗c8 ♖c8 31. ♖f1 f5 32. ♔g2 ♔f7 **[32...** ♖c2!?**]** 33. ♔f3 g6 34. ♖f2 h5 35. ♖d2 a4 36. e4 b4 37. ab4 ♗b4 38. ♖e2 fe4 39. ♔e4 a3 40. ba3 ♗a3 41. ♖a2 ♗c5? **[41...** ♗e7!± **]** 42. ♖c2 ♖e8 43. ♗e5 ♗e7 44. ♖c7 ♖d8 45. ♗d4 ♔e6 46. ♖a7 ♖b8 47. ♖a6 ♔f7 48. f5 gf5 49. ♔f5 ♖b5 50. ♗e5 ♗f8 51. h3 ♖c5 52. h4 ♖b5 53. ♖c6 ♖a5 54. ♖b6 ♖c5 55. ♔e4 ♖a5 56. ♖f6 ♔e7 57. ♖g6 ♔f7 58. ♖f6 ♔e7 59. ♖f5 ♔e6 60. ♖g5 **[60.** ♖h5 ♗g7=**]** ♖b5 61. ♖g6 ♔f7 62. ♖a6 ♖b4 63. ♔f5 ♖b5 64. ♖a7 ♗e7 65. ♖c7 ♖a5 66. ♖b7 ♖c5 67. ♔e4!± ♖c6 68. ♗d4 ♖c4 69. ♔d5 ♖c1 70. ♗e3! ♖d1 71.

♔e4 ♖e1 72. ♔f3! ♔e6 73. ♖b6! ♔d7 74. ♖b5! ♗d6 75. ♗f4 ♖f1 76. ♔g2 ♗f4 77. ♔f1 ♗g3 78. ♖h5 ♔e6 79. ♔g2 ♗e1 80. ♔h3 ♗d2 81. ♔g4 ♔f6 82. ♖f5 ♔g6 83. ♖d5 ♗c1 84. ♖d6 ♔g7 85. h5 ♗e3 86. ♖g6 ♔h7 87. ♖f6 ♔g7 88. ♔f5 ♗d2 89. h6!+− ♗h6 90. ♖g6 ♔h7 91. ♔f6 ♗e3 92. ♔f7 ♗a7 93. ♖a6 ♗b8 94. ♖a8 ♗c7 95. ♖c8 ♗f4 96. ♖c4 ♗g5 97. ♖c3 **1 : 0**
[Talj — Gufeljd]

485. **D 09/b**

TIMMAN—KERES
Tallinn 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 c5 3. ♗g2 ♘c6 4. 0—0 d5 5. c4 e6 6. cd5 ed5 **[6... ♘d5]** 7. d4 ♗e7 8. ♘c3 0—0 9. b3 **[9. dc5; 9. ♗g5]** ♗g4 **[9... ♘e4 10. ♗b2 ♗f6 11.** ♘a4 b5? **12.** ♘c5 ♘c5 **13.** ♖c1!± **]** 10. ♗b2 ♖c8! 11. dc5 ♗c5 12. ♘a4 ♗e7 13. ♖c1 ♖e8 14. ♕d3 ♕d7 15. ♘d4 ♘d4 16. ♗d4 ♖c1 17. ♖c1 ♗a3 18. ♖e1 ♗b4 19. ♗c3 ♗c3 20. ♘c3 d4 21. ♘e4 ♘e4 22. ♗e4 **1/2 : 1/2** **[Nej]**

486. **D 09/b**

PFLEGER—ANDERSSON
Tallinn 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. ♘c3 e6 4. g3 ♘c6 5. ♗g2 d5 6. cd5 ed5 7. d4 ♗e7 8. 0—0 0—0 9. ♗g5 **[9. dc5]** ♗e6 10. ♖c1 h6 **[10... ♘e4; 10... c4]** 11. ♗f6 ♗f6 12. dc5 d4 13. ♘e4 ♗e7⩲ 14. ♕a4 ♕d5! 15. ♘fd2 ♕a2∞ 16. ♕b5!? **[16.** ♕a2 ♗a2 **17.** b3∞**]** a6! 17. ♕b6 **[17.** ♕b7? ♖ab8 **18.** ♕c6?! ♖fc8 **19.** ♖a1 ♖c6! **20.** ♖a2 ♗a2 **21.** ♘f6 ♗f6 **22.** ♗c6 ♖b2∓**]** ♖fb8 18. ♖a1 ♕a1 19. ♖a1 ♗d8 20. ♘d6! ♗b6 21. cb6⩱ ♘d8 22. ♘e8∞ **1/2 : 1/2** **[Nej]**

487. **D 11/c**

DONNER—HORT
Wijk aan Zee I 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ed5 5. ♗g5 ♗e7 6. e3 c6 7. ♕c2 ♘bd7 8. ♗d3 0—0 9. ♘f3 ♖e8 10. 0—0 ♘f8 11. ♖ab1 **[△ 12.** b4**]** a5 12. ♖fc1 ♘e4 **13.** ♗e7 ♕e7 14. a3 ♘g6 **[⌓ 14... ♘d6]** 15. b4 ab4 16. ab4 b5? **[17... ♘d6]** 17. ♗e4!± **[△ 18.** ♘f3-d2-c5**]** de4 18. ♘d2 ♗f5 19. ♘e2 ♗d7 20. ♘b3 h5 21. ♘c5 h4 **[⌓ 21... ♗c8]** 22. ♘d7 ♕d7 23. h3 **[23.** ♕c6? ♕g4 **24.** ♕c2 h3 **25.** ♘g3 **26.** ♘h4!∞**]** ♖e6 24. ♖a1 ♖a1 25. ♖a1 ♕d5 **[△ 26... ♕g5]** 26. ♖a8 ♔h7 27. ♕c5! ♕c5 **[27...** ♘e7 **28.** ♘c3**]** 28. bc5 **[28.** dc5? ♘e5**]** f5 29. ♔f1 ♖e7 30. ♔e1 **[30.** ♖c8? ♖a7△ **31...** ♖a1**]** ♖d7 31. ♔d2 ♔h6 **[⌓ 31...** ♘e5 **32.** ♔c3 ♘d3 **33.** f4 b4**]** 32. ♔c2 ♔g5 33. ♖a6 ♖c7 34. ♔b3 f4? **[34...** ♘e7**]** 35. ♘c3 ♔f5 36. d5!+− cd5 37. ♘b5 ♖b7 **[37...** ♖c5 **38.** ♘d4 ♔g5 **39.** ♘e6+−**]** 38. ♖b6 ♖b6 **39.** cb6 ♘f8 **[39...** ♘e7 **40.** b7 ♘c6 **41.** ♘d4+−**]** 40. ♘d4 ♔e5 41. b7 ♘d7 42. ♔c3! **[42.** ♘c6? ♔d6 **43.** b8♕ ♘b8 **44.** ♘b8 g5!△ **45...** f3**]** ♘b8 43. ef4 ♔f4 44. ♔b4 e3 45. fe3 ♔g3 **[45...** ♔e3 **46.** ♔c5 ♔f2 47. ♘c6 ♘d7 **48.** ♔d6+−**]** 46. ♔c5 ♘d7 47. ♔d5 ♔g2 48. ♘c6 **1 : 0**
[Trifunović]

488. **D 12/a**

TALJ—ZUIDEMA
Wijk aan Zee I 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4. d4 ♗e7 5. ♗f4 0—0 6. e3 c5 7. dc5 ♕a5?! **[7...** ♗c5 **8.** cd5 ed5 **9.** ♗g5 ♗e6 **10.** ♗f6? ♕f6 **11.** ♘d5 ♗d5 **12.** ♕d5 ♕b2 −+**]** 8. a3 dc4 **[8...** ♘e4? **9.** b4 ♘c3 **10.** ♕b3+−**]** 9. ♗c4 ♕c5 10. ♕e2± a6 **[⌓ 10...** ♘d5**]** 11. b4 ♕h5 **[⌓ 11...** ♕a7**]** 12. 0—0 b5 13. ♗d3 ♗b7 14. e4 ♘bd7 15. h3! ♖ac8 **[⌓ 15...** ♖fc8**]** 16. ♖ac1 ♘b6 17. ♕e3! ♘fd7 **[17...** ♘c4? **18.** ♗c4 ♖c4 **19.** ♕a7+−**]** 18. ♘e2 **[△ 19.** ♘g3 ♕g6 **20.** e5**]** f6 19. ♗c7! ♘a8 20. ♗a5 ♘e5 21. ♘e5 ♕e5 22. ♗b1 **[△** ♗a2**]** ♗d6 23. f4 ♕b2 24. ♖cd1 ♗b8 25. ♔h2 **[25.** ♖d2 ♗a7!=**]** f5 26. ♖d2 ♗a7 27. ♘d4 ♗d4 28. ♕d4 **[28.** ♖d4 ♖c3**]** ♕d4 **[28...** ♕a3 **29.** ♖d3 ♕a4 **30.** ♕b2△ **31.** ♖a3**]** 29. ♖d4

fe4 30. ♗e4 ♗e4 31. ♖e4 ♖c6 32. ♖fe1 ♖f6? [⌓ **32...** ♔f7] 33. ♗d8! ♖f8 34. ♗e7 ♖e8 35. ♗c5+− ♘c7 36. ♖d4 ♖c8 37. ♖d7 ♘d5 38. f5 ♘f4 [**38...** ♘f6 **39.** fe6 ♘d7 **40.** ed7+−] 39. ♖e4 ♘h5⊕ **1 : 0 [Trifunović]**

489. **D 13/c**

KOPILOV—SIČEV

correspondence 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 c5 5. cd5 ♘d5 6. e4 ♘c3 7. bc3 cd4 8. cd4 ♗b4 [**8...** ♘c6! I-№-14/542] 9. ♗d2 ♗d2 10. ♕d2 0—0 11. ♗c4 ♘c6 12. 0—0 b6 13. ♖ad1 ♗b7 14. ♖fe1 ♖c8 15. d5 ♘a5 16. ♗d3 ed5 17. e5 ♕e7 [**17...** ♘c4 **18.** ♕f4 ♘b2 **19.** ♗h7±] 18. ♕f4 [**18.** ♘d4 ♘c4? **19.** ♘f5; **18...** g6] f5 19. ♘d4 [**19.** ef6] g6 20. g4 fg4 21. ♕g4 ♔h8 22. e6 ♘c6 23. ♘c6 ♗c6 24. ♕d4 ♔g8 25. ♖e5 ♖f6 26. ♖de1 ♗b7 27. ♗b5 [**27.** ♗f1] ♖f3 28. ♖5e3 [**28.** ♗f1] ♖e3 29. ♖e3 ♖c1 30. ♔g2 a6 31. ♗d3 ♖c6∓ 32. ♔f1 b5 [**32...** ♖e6 **33.** ♕b6] 33. ♕g4 ♖c1 34. ♔e2 ♗c6 35. ♕d4 [**35.** h4] a5 36. ♔d2 ♖h1 37. ♕c3 d4!∓ 38. ♕d4 ♖h2 39. ♕f4 ♖h4 40. ♕b8 ♕f8 41. ♕g3 ♕b4 42. ♔c2 ♖h1 43. ♕b8 ♕f8 44. ♕f8 ♔f8—+ 45. f4 ♔e7 46. f5 ♖h2 47. ♔c3 gf5 48. ♗f5 h5 49. ♔d4 ♖a2 50. ♖c3 ♔d6 51. ♔e3 ♖a1 **0 : 1 [Judovič]**

490. **D 13/c**

FORINTOS—OSTOJIĆ

Vrnjačka Banja 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 c5 5. cd5 ♘d5 6. e4 ♘c3 7. bc3 cd4 8. cd4 ♗b4 [**8...** ♘c6 — I-№-14/542] 9. ♗d2 ♗d2 10. ♕d2 0—0 11. ♗c4 ♘c6 [**11...** b6; **11...** ♘d7] 12. 0—0 b6 13. ♖ad1 ♗b7 14. ♕f4 N [**14.** ♖fe1 — I-№-13/ /564] ♖c8 15. d5 ed5 16. ed5 ♘e7 [**16...** ♘a5 **17.** ♗d3 ♗d5? **18.** ♗e4 ♖c5 **19.** ♕d2] 17. ♖d4 ♘g6 18. ♕g4 ♕d6 [**18...** ♖c4 **19.** ♖c4 ♗a6 **20.** ♖d1!] 19. ♖fd1 ♖cd8 [**19...** ♖fd8] 20. ♘g5! ± [△ **21.** ♘e4; **21.** ♘e6!] ♗c8? [**20...** ♖fe8? **21.** ♕h5 h6 **22.** ♘f7 **23.** ♗d3±; **20...** ♘e5 **21.** ♕e4! g6 **22.** ♕h4 h5 **23.** ♘e4±] 21. ♕h5 h6

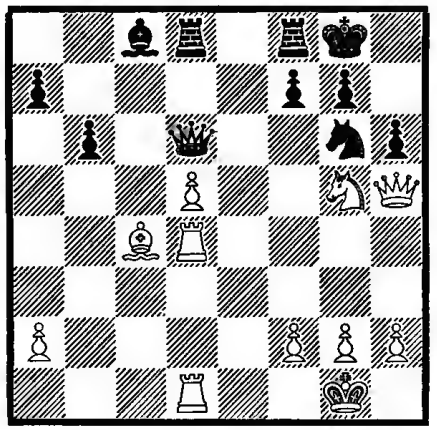

22. ♘e6!+− ♗e6 [**22...** fe6 **23.** de6 ♕d4 **24.** ♖d4 ♖d4 **25.** e7 ♖c4 **26.** ♕d5 ♔h7 **27.** ef8♘! ♘f8 **28.** ♕c4+−; **23...** ♕e7 **24.** ♖d8 ♖d8 **25.** ♖d8 ♕d8 **26.** e7] 23. de6 ♕d4 24. ♖d4 ♖d4 25. ♗b3! ♔h7 [**25...** ♔h8 **26.** g3] 26. ef7 ♖f4 [**26...** ♖c8 **27.** g3] 27. ♗c2 ♖f6 28. h4! ♖8f7 29. ♕g4 ♖c7 30. ♗e4 **1 : 0 [Forintos]**

491. **D 13/c**

POLUGAJEVSKI—KERES

Tallinn 1973

1.c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4. d4 c5 5. cd5 cd4!? [**5...** ♘d5] 6. ♕d4 ♘d5 N 7. e4 ♘c3 8. ♕c3 ♗d7 [**8...** ♘c6!?] 9. ♗e2± ♘a6 [**9...** ♘c6△ ♖c8] 10. 0—0 ♖c8 11. ♕b3 ♘c5 12. ♕e3 ♗e7 13. ♘e5 0—0 14. b3 ♕b6 15. ♘c4± ♕c6 16. ♗a3 ♕a6 17.♗b2 ♖fd8

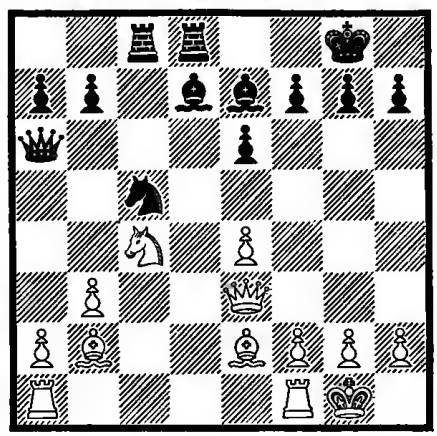

18. ♖fc1!± ♗e8 **[18... ♗b5 19.** a4 ♗c4 **20.** ♖c4±**]** 19. e5 ♘d7 20. a4 ♗c5 21. ♕f3 ♕c6 22. ♕g3 ♕e4 **[22...** ♖b8 **23.** ♘d6 ♕b6 **24.** a5+−**]** 23. ♗d3 ♕d5 24. ♖d1 ♕c6 25. ♖ac1 ♖b8 26.♘d6± ♕b6 27. ♘e8 ♖e8 28. ♗b5+− ♘f8 29. ♗e8 ♖e8 30. h4 ♘g6 31. ♖d7 ♘e7 32. ♕f3 ♖f8 33. ♖b7 ♕a5 34. ♕e2 a6 35. ♕e1 ♕e1 36. ♖e1 ♘d5 37. ♖c1 ♗b4 38. ♖c4 a5 39. ♗d4 ♖d8 40. ♗c5 ♗c3 41. ♗d6 f6 42. ♗e7 **1 : 0**
[Keres—Nej]

492. **D 14/d**

HORT—MUHIN
Luhačovice 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 d5 4. ♘c3 c5 5. cd5 ♘d5 6. e3 cd4 7. ed4 ♗e7 8. ♗d3 0—0 9. 0—0 ♘c6 10. ♖e1 ♘f6 **[10...** ♗f6**]** 11. ♗g5 b6 12. a3 **[12.** ♕e2!?**]** ♗b7 13. ♗c2 ♖c8 14. ♖c1 ♖e8! 15. ♕d3?! g6 16. ♗h6 ♕d6 17. h3∞ ♗f8 18. ♗g5 ♗g7 19. ♖cd1 ♘a5?! 20. ♘e5 a6 21. ♗b1 b5 22. ♕d2 ♘c4 **[22...** ♕c7!?∞**]** 23. ♕f4 ♕e7?! **[23...** ♘e5 **24.** de5 ♕c6∞**]** 24. ♘c4± bc4 25. ♕h4! h6 26. ♗h6 ♗h6 27. ♕h6 ♕f8 28. ♕g5 ♕g7 29. ♗e4! ♗e4 30. ♘e4 ♘e4 **31.** ♖e4 ♖b8 32. ♖d2 ♖b5 33. ♕e3 ♖eb8 34. ♕e2 ♕h6! 35. ♖e3 ♕f4 36. ♖c3 ♕f5?! 37. ♖dc2 ♖d5 38. ♖c4 ♖bd8 39. ♖c5 a5 40. ♖d5 ♕d5 41. ♖c4+− ♕b7 42. ♕d2 ♖b8 43. b4 ♕a6 44. ♕f4! ♖f8 45. ♖c5 ab4 46. ab4 ♕d3 47. b5 ♖a8 48. ♔h2 ♕b1 49. ♖c7 ♖f8 50. ♖b7 **1 : 0** **[Hort]**

493. **D 16/c**

KNAAK—BRAMEYER
DDR 1973

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘c3 ♘f6 4. ♗g5 ♗e7 5. ♘f3 0—0 6. e3 h6 7. ♗f6 ♗f6 8. ♕d2 ♘c6! **[8...** b6 — I-№-10/614**]** 9. ♖d1 **[9.** 0—0—0 dc4 **10.** ♗c4 e5=; **9.** cd5 ed5 **10.** h3△ **11.** 0—0—0∞**]** dc4 10. ♗c4 e5 11. d5 ♘e7 12. 0—0 ♗g4= 13. h3?! **[13.** ♗e2=**]** ♗f3 14. gf3 ♕d7 15. ♔h2 ♘f5 16. ♕e2 a6 17. ♖g1 ♖ad8 18. ♗d3 g6 19. ♕c2 ♘h4∓ 20. ♖g3 ♔h8 21. ♕b3 ♖b8 22. ♕c4? b5 23. ♕g4 ♕e7 24. d6?! cd6 25. ♘d5 ♕d8 26. ♕b4 ♖c8?! **[26...** a5**]** 27. ♗e4 ♗g7 28. ♘c3 ♕e7 29. ♕d6 ♕d6 30. ♖d6 ♖fd8 **[30...** f5!?**]** 31. ♖d8 ♖d8 32. ♖g1 ♖d2⊕ **[32...** f5! **33.** ♗b7 e4!−+**]** 33. ♔g3 ♘f5 34. ♗f5 gf5 35. ♖b1 f4 36. ♔g4 ♖f2 37. ef4 ef4 38. ♘d5 ♗b2 39. ♘b4 ♗e5 40. ♘d3 ♖e2? **[40...** ♖g2 **41.** ♔f5 ♗c3−+**]** 41. ♘e5 ♖e5 42. ♔f4 ♖e2 43. a4 ♖e6 44. cb5 ♖b6 45. ♔e4 ♔h7 **[45...** ♔g7? **46.** ♖g1**]** 46. ♔d4 ♖b5 47. ♖c1 ♔g7 48. ♖c7 a5 49. ♖a7 ♔g6 50. ♔e3 f6 51. ♔f2 h5 52. ♔g3 ♖g5 53. ♔h4 ♖c5 54. ♔g3 ♔f5 55. ♖a8 h4 56. ♔h4 ♔f4 57. ♖b8 ♔f3 58. ♖b3 ♔e4 59. ♔g3 ♖c4 **[⌓ 59...** f5△ **60...** f4**]** 60. h4 ♖b4 61. ♖f3 f5 62. h5 ♔e5 63. h6 f4 64. ♔g2 ♖b2 65. ♔g1 ♖b1 66. ♔g2 ♖b2 67. ♔g1 ♖b8 68. ♖a3 **1/2 : 1/2**
[Malich]

494. **D 16/d**

JUDOVIČ—ZAGOROVSKI M.
correspondence 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♗e7 5. e3 0—0 6. ♘f3 h6 7. ♗h4 ♘e4 8. ♗e7 ♕e7 9. ♕c2 ♘c3 **[9...** c6**]** 10. ♕c3 dc4 11. ♗c4 ♘d7 12. ♖c1! **[12.** 0—0 b6 **13.** ♖fd1 ♗b7 **14.** ♖ac1 ♖fd8 **15.** ♗e2 c5 **16.** ♕a4 a5=**]** b6 13. ♗b5 ♗b7 14. ♗c6± ♗c6 15. ♕c6 ♕b4 16. ♔e2 ♖fd8 17. ♖c2 ♕a5 18. ♖a1! ♕a6 19. ♔e1 ♖ac8 20. b4 ♘b8 21. ♕c4 c5 22. dc5 bc5 23. ♖ac1 ♕b6 **[23...** ♕a3**]** 24. bc5 ♕a5 25. ♕c3 ♖c5 26. ♕a5 ♖a5 27. ♖c8!± ♖ad5 28. ♖1c7 a6 **[28...** a5 **29.** ♖c5**]** 29. h4! ♔f8 30. ♖d8 ♖d8 31. ♘e5 f6 32. ♘g6 ♔g8 33. ♘f4 e5 **[33...** ♖e8 **34.** ♘h5**]** 34. ♘e6 ♖d6 **[34...** ♖d7 **35.** ♖c8 ♔f7 **36.** ♘c5**]** 35. ♖c8 ♔f7 36. ♘d8 ♔e7 37. ♘b7 ♖b6 38. ♖b8 ♖b1 39. ♔e2 e4 40. ♘a5
1 : 0 **[Judovič]**

495. **D 17/a**

ESTEVEZ—KARPOV
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 d5 4. ♘c3 ♗e7 5. ♗g5 0—0 6. e3 h6 7. ♗h4 b6 8. ♗e2 ♗b7 9. ♗f6 ♗f6 10. cd5 ed5 11. b4 c6 12. 0—0 a5 13. a3 ♕d6 14. ♕b3 ab4 15. ab4 ♘d7= 16. ♖fd1 ♖a1 17. ♖a1 ♗e7 18. ♖a7 ♖b8 19. ♘a2 ♗c8 20. ♕c2 ♗f6 21. ♘c1 ♘f8 22. ♘d3 ♗f5 23. ♕a4 ♘d7 24. ♖a8 ♖a8 25. ♕a8 ♔h7 26. ♕a6 g6 27. ♕b7 ♔g7 28. h3 h5 29. ♕a7 ♗d8 30. ♕b7 ♕c7 31. ♕a8 ♗e7 32. ♘de5 ♗b4 33. ♕c6?! **[33.** ♘c6! ♗d6 **34.** ♗b5=**]** ♕c6 34. ♘c6 ♗d6 35. ♗b5 ♘f6 36. ♘d2 ♘e8 37. f3 ♘c7 38. ♗e2 ♗c2 39. ♔f2 ♗a4 40. ♘e5 b5= 41. ♘d3 **[**⌓ **41.** ♘c6! b4 **42.** ♘a5=**]** h4! 42. ♘b2 **[**⌓ **42.** ♘c1△ **43.** ♗d3, **44.** ♘db3**]** ♗b4 43. ♘b1 ♗b3 44. ♗d3 ♗c4 45. e4 g5 46. ed5 ♗d5 47. ♘d1 ♗c6 48. ♘bc3 ♗d7 49. ♘e4 ♗e7 50. ♘c5? **[**⌓ **50.** ♔e2**]** ♗c5! 51. dc5 ♘e6 52. ♘c3 b4 53. ♘e4 b3 54. ♘d2 ♘c5 55. ♗b1 ♔f6 56. ♔e3⊕

0 : 1 **[Kotov]**

496. **D 19/a**

PANNO—DIEZ del CORRAL
Las Palmas 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4.d4 ♗e7 5. ♗g5 0—0 6. e3 a6 7. ♖c1 ♘bd7 8. a4 c6 9. ♗d3 dc4 10. ♗c4 b5 11. ♗d3 ba4 12. ♗f6 **[12.** e4!±**]** ♘f6?! **[12...** ♗f6! **13.** ♘a4 ♕a5△ e5∞**]** 13. ♘a4 ♕a5 14. ♔e2! ♗d7 15. ♘c5 ♗c5? **[15...** ♖ab8!?**]** 16. ♖c5 ♕b4 17. ♕c2 ♖fb8 18. ♖b1 a5 19. ♘e5± a4 20. ♘d7 21. ♖c6 g6 22. h3⊕ **[22.** ♕c3!?**]** ♘b6 23. ♕c5 ♘d5 24. ♕b4 ♘b4 25. ♖c3 ♘d3 26. ♔d3 a3? **[26...** ♖b5 **27.** ♔c2 ♖ab8 **28.** ♖a3 ♖c8 **29.** ♖c3 ♖cb8±**]** 27. b3 +— ♔f8 28. ♖a1 ♔e7 29. ♔c2 ♔d6 30. ♔b1 e5 31. ♔a2 ♖b5 32.de5 ♔e5 33. ♖d1 ♖d5 34. ♖d5 ♔d5 35. ♖c4 ♖a6 36. ♖a4 **1 : 0** **[Velimirović]**

497. **D 19/b**

SUETIN—BARLE
Ljubljana—Portorož 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4. d4 ♗e7 5. ♗g5 0—0 6. e3 ♘bd7 7. ♖c1 c6 8. ♗d3 dc4 9. ♗c4 ♘d5 10. ♗e7 ♕e7 11. 0—0 ♘c3 12. ♖c3 e5 13. ♕b1?! **[13.** de5 ♘e5 **14.** ♘e5 ♕e5 **15.** f4 ♕e4 **16.** ♗b3 ±; **13.** ♕c2 ed4 **14.** ed4 ♘f6 **15.** ♖e1 ♕d6 **16.** ♘g5 ♗g4 **17.** ♖g3 ♗h5 **18.** ♖h3 ♕b4!∞**]** ed4 14. ed4 ♘b6 15. ♖e1 **[15.** ♖e3! ♕f6 **16.** ♗b3 ♘d5 **17.** ♖e5! ±**]** ♕d8! 16. ♗d3 h6 17. ♘e5 ♗e6 **[17...** ♘d5 **18.** ♖b3±**]** 18. ♗h7 ♔h8 19. ♗f5 ♗f5 20. ♕f5 ♕d4?! **[20...** ♔g8±**]** 21. ♘f7 ♔g8 22. ♖f3 ♕d2 **[22...** ♖ae8? **23.** ♘h6! gh6 **24.** ♕g6 ♕g7 **25.** ♖e8 ♕g6 **26.** ♖3f8 ♔g7 **27.** ♖g8**]** 23. ♕e6 ♔h7 24. ♕e4 ♔g8 25. ♕e6 **[25.** ♘h6? ♕h6 **26.** ♖h3 ♖f4!!**]** ♔h7 26. h4 ♕d5 27. ♕e7 ♘d7!

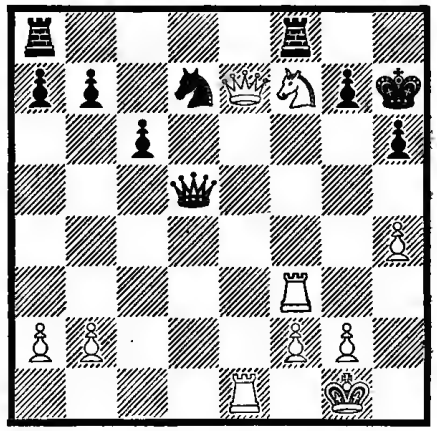

28. h5 **[28.** ♖e6 ♖ae8!! **29.** ♖h6? gh6 **30.** ♘g5 ♔g6 **31.** h5 ♔h5 **32.** ♖h3 ♔g4! ∓**]** ♖ae8 29. ♕e8 ♖e8 30. ♖e8 ♕h5= 31. ♖e7 ♕d5 32. ♖g3 ♕d1 33. ♔h2 ♕h5 34. ♔g1 ♕d1 35. ♔h2 ♕h5 36. ♔g1 ♕d1 37. ♔h2 ♕h5 **1/2 : 1/2** **[Suetin]**

498. **D 22/b**

WALTER—BAUMBACH
DDR 1973

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘f3 ♘f6 4. e3 e6 5. ♘bd2?! ♘bd7 6. ♗d3 ♗d6 7. 0—0

0—0 8. b3 e5! 9. cd5 cd5 10. de5 ♘e5 11. ♗e2 ♕e7 12. ♗b2 ♗f5± 13. ♘e5 ♗e5 14. ♗e5 ♕e5 15. ♘f3 ♕d6 16. ♘d4 ♗e4 17. ♕d2 ♖ad8!? 18. ♖fc1 a6= 19. ♕c3 ♖d7! 20. ♕c5 ♕e5 21. ♕b6 **[21.** ♗f3] h5!∓ 22. ♖c3? [⌓ **22.** f3 ♗g6 **23.** ♖c3△ f4-f5∞]

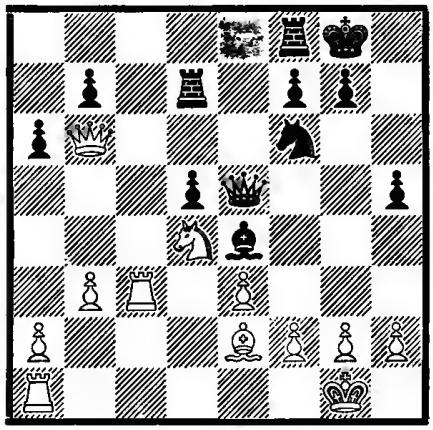

22... ♗g2!! 23. ♔g2 ♕g5 24. ♔f1□ ♘e4∓ 25. ♘f3!? **[25.** ♖c2 ♖d6 **26.** ♕b7 ♖g6 **27.** ♔e1 ♕g1 **28.** ♗f1 ♖f6 **29.** ♕d5 ♖f2 **30.** ♕c4 ♖c2 **31.** ♕c2 ♕e3—+] ♕g4 26. ♖ac1!? **[26.** ♖c2 ♖d6△ ♖g6] ♖d6?! **[26...** ♕h3 **27.** ♔e1 ♕g2⩲] 27. ♕b7 ♖g6 28. ♖c8! ♕g2 29. ♔e1 ♕f2 30. ♔d1 ♖c8 **[30...** ♖g2? **31.** ♖f8 ♔h7 **32.** ♖c2 ♕e3 **33.** ♕a6 +—] 31. ♖c8 ♔h7 32. ♕b8!± **[32.** ♕d5? ♖d6 **33.** ♘g5 ♔g6 **34.** ♖c6 ♘c3! —+] ♖g2 33. ♖h8 ♔g6 34. ♘e5??⊕ **[34.** ♘h4! ♕h4 **35.** ♗h5 ♕h5 **36.** ♖h5 ♔h5 **37.** ♕f4+—] ♔f5—+ 35. ♕c8 ♔e5 36. ♖e8 ♔f6 37. ♕c6 ♔g5 38. ♕d5 f5 39. h4 ♔h4 40. ♖e4 fe4 41. ♕h5 ♔g3 42. ♕e5 ♔h3 43. ♕h5 ♕h4 44. ♕f5 ♔h2 **0 : 1 [Marić]**

499. **D 22/b**

KERES—NEJ
Tallinn 1973

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘f3 ♘f6 4. e3 e6 **[4...** ♗f5] 5. ♘bd2 c5! **[5...** ♘bd7? **6.** ♗d3 dc4 **7.** ♘c4±] 6. ♗e2 ♘c6 7. 0—0± cd4 **[7...** ♗d6 **8.** cd5 ed5 **9.** dc5; **7...** ♗d6 **8.** dc5 ♗c5 **9.** a3±] 8. ed4 ♗e7 9. a3 0—0 **[9...** dc4 **10.** ♘c4±] 10. c5 ♘e4!± 11. ♕c2 ♗f6 **[11...** f5 **12.** b4±] 12.♖d1 **[12.** ♕d3 e5∞] ♘d4! **[12...** ♘d2±] 13. ♘d4 ♘f2⩲ 14. ♘2f3 **[14.** ♔f2 ♗d4 **15.** ♔f1 ♕h4 **16.** ♘e4! f5! **17.** ♘g3 f4 **18.** ♘h1∞] ♘d1 15. ♕d1 e5 16. ♘c2 e4∞ **1/2 : 1/2 [Nej]**

500. **D 23/b**

HÜBNER—RADULOV
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 e6 3. d4 d5 4. ♘c3 dc4? 5. e4 c5 6. ♗c4 cd4 7. ♘d4 ♘bd7 8. 0—0 ♗c5 **[8...** ♗e7 **9.** ♗e6±] 9. ♘b3 **[9.** ♗e3 0—0 **10.** ♕e2 ♕e7=] ♗e7 10. ♕e2 e5 11. ♗e3 0—0 12. ♖fd1 a6 **[12...** b6 **13.** ♘d5 ♗b7 **14.** ♘f6 ♗f6 **15.** ♗b5 ♗c8 **16.** ♖ac1+—; **13...** ♘d5 **14.** ♗d5 ♖b8 **15.** ♖ac1 ♗b7 **16.** ♕b5 a6 **17.** ♕d7 ♕d7 **18.** ♗f7 ♖f7 **19.** ♖d7 ♗e4 **20.** ♖cc7] 13. a4 ♗b4 14. ♘a2 ♗e7 **[14...** ♕e7 **15.** ♘b4 ♕b4 **16.** ♗d2 ♕e7 **17.** ♕e1 ♖d8 **18.** ♗b4 ♕e8 **19.** a5±] 15. a5 ♕e8 **[15...** ♕c7 **16.** ♖dc1 ♕b8 **17.** ♘c3 b5 **18.** ab6 ♘b6 **19.** ♗a6±] 16. f3 **[16.** ♘c3 ♗b4 **17.** f3 ♗c3 **18.** bc3 ♕e7 **19.** ♗c1 ♖d8 **20.** ♗a3 ♕e8△ ♘f8, ♗e6] ♘b8 17. ♘c3 ♗d7 **[17...** ♘c6 **18.** ♘a4 ♗e6 **19.** ♗e6 fe6 **20.** ♕c4 ♕f7 **21.** ♘ac5 ♗c5 **22.** ♘c5 ♖ae8·**23.** ♖d6 +—] 18. ♘c5 **[18.** ♘d5 ♘d5 **19.** ed5 ♗d6 **20.** ♘c5 ♗c8 **21.** ♘e4 ♕e7 **22.** ♘d6 ♕d6 **23.** ♕f2 ♘d7±] ♗c6 19. ♘d5 ♗d8 20. ♘b4 [△ **21.**♘c6 ♕c6 **22.** ♗d5 ♘d5 **23.** ed5 ♕c8 **24.** ♖ac1] ♕e7 21. ♘d5 **[21.** ♕d3 ♗c7 **22.** ♘c6 bc6 **23.** ♘a6? ♖d8 **24.** ♕e2 ♖d1=] ♕e8 22. ♗d2 ♔h8 **[22...** ♗d5 **23.** ed5 b6 **24.** ♘b7 b5 **25.** ♗b3△ ♗b4, d6, ♖ac1±] 23. ♗b4 ♖g8 24. ♕d3 ♘bd7 25. ♘f6 ♘f6 **[25...** ♘c5 **26.** ♘e8 ♘d3 **27.** ♘d6+—] 26. ♕b3 ♖f8 27. ♘b7 ♗e7 **[27...** ♗b7 **28.** ♗f8 ♕f8 **29.** ♕b7 ♕c5 **30.** ♔h1 +—] 28. ♘d6 ♕b8 29. ♗a3 **[29.** ♗f7? ♕a7 **30.** ♔h1 ♗d6 **31.** ♖d6 ♗e4] ♕a7 30. ♔h1 ♖ab8 31. ♕c3 ♗b5 32. ♗b5 ab5 33. ♗c5 **1 : 0 [Hübner]**

501. **D 23/c**

TIMMAN—BRONŠTEJN
Tallinn 1973

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘f3 ♘f6 4. ♘c3 dc4 5. a4 ♗g4 **[5. . .** ♗f5**]** 6. ♘e5 ♗h5 7. g3! **[7.** f3; **7.** h3**]** a5 8. ♗g2 e6 9. 0—0 ♗e7 10. ♘c4 ♘a6 11. b3 **[11.** h3! ♘b4 **12.** g4 ♗g6 **13.** e4±**]** 0—0 12. ♗b2 ♘d5 13. ♕d2 ♗b4 14. e4 ♘b6 15. ♕e3 ♘c4 16. bc4 e5! 17. ♘a2 ed4 18. ♗d4 ♗e7 19. f3 ♕d4! 20. ♕d4 ♗c5 21. ♖fd1 ♖fd8 22. ♕c5 ♘c5 23. ♘c3 f6 24. ♖ab1 ♔f8 25. ♔f2 ♔e7 26. ♔e3 ♖d1 27. ♘d1 ♖d8 28. ♘b2 ♔d6 29. ♖d1 ♔c7 30. ♖d8 ♔d8 31. ♔d4 ♘e6 32. ♔c3 ♔c7 33. f4 ♔b6 34. ♗h3 ♘c5 35. ♔d4 ♗g6 36. f5 ♗f7 37. e5 fe5 38. ♔e5 ♔c7± 39. f6? g6!∓ 40. ♗g4 **[40.**♘d1**]** h5 41. ♗h3 b6 42. ♔f4 ♔d6 43. ♗c8 ♗e6 44. ♗e6 ♔e6 45. ♔g5 ♔f7 46. g4 hg4 47. ♔g4 ♔f6 48. h4 ♘d7 49. ♘d3? ♘e5—+ 50. ♘e5 ♔e5 51. ♔g5 b5 52. cb5 cb5 **0 : 1** **[Keres—Nej]**

502. **D 23/c**

KUZMIN—TAJMANOV
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 c6 3. ♘c3 d5 4. d4 dc4 5. a4 ♗g4 6. ♘e5 ♗h5 7. f3?! **[**⌓ **7.** g3 e6 **8.** ♗g2 ♗b4 **9.** 0—0 0—0 **10.** ♘e4±**]** ♘fd7! 8. ♘c4 e5 9. g3 N **[9.** ♘e5?! ♘e5 **10.** de5 ♘d7 **11.** f4 ♗b4⩲; **9.** e4 ♕h4! **10.** g3 ♕f6⩲**]** ♗b4! **[9. . .** ed4 **10.** ♕d4 ±**]** 10. de5 0—0 11. ♕d4 ♘a6⩲ 12. ♗f4 ♘dc5 13. ♕d8 ♖ad8 14. ♘d2 ♖fe8 15. 0—0—0 ♘c7! **[15. . .** ♗c3?! **16.** bc3 ♘a4 **17.** ♔c2±**]** 16. ♗g5! **[16.** g4? ♗g6 **17.** e4 ♗c3 **18.** bc3 ♘d3 **19.** ♗d3 ♖d3 **20.** ♔c2 ♖f3!∓**]** ♖a8 17. e4 ♖e5 18. ♗f4 ♖e7∓ 19. g4 ♗g6 20. ♘db1

(diagram)

20. . . ♘d5! 21. ♖d5! **[21.** ed5?? ♘b3 #; **21.** ♘d5? cd5 **22.** ♖d5 ♘e4!—+**]** cd5 22. ♘d5 ♘b3 23. ♔c2 ♘d4 **[23. . .** ♘a1!? **24.** ♔d1 ♖d8! **25.** ♗d2! (**25.** ♗c4 ♗e4!) ♖d5! **26.** ed5 ♗d2! (**26. . .**

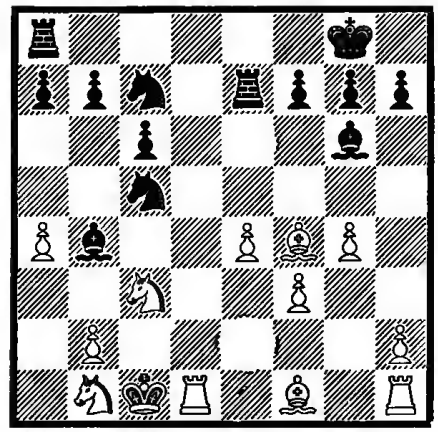

♗c2 **27.** ♔c1 ♗d2 **28.** ♔d2 ♗b1 **29.** ♗c4) **27.** d6! (**27.** ♔d2 ♘b3 **28.** ♔c3 ♖e3 **29.** ♔b4 a5 **30.** ♔b5 ♗b1—+) ♖d7 **28.** ♘d2 ♖d6∓**]** 24. ♔d3 ♘f3 25. ♘e7 **[25.** ♘b4? ♖e4—+**]** ♗e7 26. ♘c3 ♖d8 **[26. . .** ♘g5?! **27.** ♗g5 ♗g5 **28.** h4!**]** 27. ♔e3 ♘g5 **[27. . .** ♘g1?! **28.** ♔f2!**]** 28. b4!!= ♘e6 **[28. . .** ♗b4 **29.** ♗g5 f6 **30.** ♗f6!**]** 29. ♘d5 ♗h4 30. ♗c4 ♖c8 31 ♖c1 ♘f4 32. ♘f4 ♔f8 33. ♔d4 ♗g5 34. ♘g6 **1/2 : 1/2** **[Tajmanov]**

503. **D 25/b**

VAJSER—SVEŠNIKOV
SSSR 1973

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘f3 ♘f6 4. ♘c3 e6 5. ♗g5 h6 6. ♗f6 ♕f6 7. e3 ♘d7 8. cd5 ed5 9. ♗d3 ♗d6 10. ♕c2 ♕e7 11. 0—0—0 ♘f6= 12. h3 ♗e6 13. ♘e5 0—0—0 14. ♔b1 ♔b8 15. ♘a4 ♗c8 16. f4 ♘d7 17. e4 de4 18. ♗e4 ♘e5 19. fe5 ♗c7 20. ♖hf1 ♖hf8 21. ♖f3 f6! 22. ♖b3? **[22.** ef6=**]** fe5! 23. ♕c6 ♗b6! 24. ♕c2 ♗d4∓ 25. ♖f3 ♗e6 26. ♘c3 ♖f3 27. ♗f3 ♖c8 28. ♖c1 ♕b4 29. a3 ♕b6 30. ♕d3 ♗c4 31. ♕c2 ♗f7 32. ♔a1 ♕a6 33. ♗e2 ♕a5 34. ♕d2 ♗c3 35. ♖c3 ♖c3 36. ♕c3 ♕c3 37. bc3 ♔c7—+ 38. ♔b2 ♔b6 39. ♔c2 ♔c5 40. g3 ♗c4 41. ♗f3 ♗d5 42. ♗e2 g5 43. h4 gh4 44. gh4 ♔b6 45. ♔d3 ♔b5 46. ♗d1 b6 47. c4 **[**⌓ **47.** ♗c2**]** ♗c4 48. ♔e4 a5 49. ♔e5 ♔c5 50. h5 b5 51. ♔f6 a4 52. ♗c2 ♔d4 53. ♔g7 ♔c3 54. ♗b1 ♔b2 **0 : 1** **[Kotov]**

504. **D 27/b**

FURMAN—KUZMIN
SSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. d4 c6 5. e3 ♘bd7 6. ♗d3 ♗b4 7. a3 ♗a5 8. 0—0 0—0 9. ♕c2 ♗c7? **[9... ♕e7]** 10. ♗d2 dc4 11. ♗c4 e5 12. ♗a2 ♗d6 **[12... ♕e7 13. ♘b5!]** 13. h3 ed4 14. ♘d4 ♘b6 15. ♖ad1 ♕e7 16. e4± ♕e5 17. ♘f3 ♕h5 18. ♗g5 ♗e7 19. ♘e2! ♘fd5 **[19... ♗h3 20. ♘f4]** 20. ♘g3 ♕g6 21. ♗e7 ♘e7 22. ♘e5 ♕f6 23. ♘f7! ♘ed5 **[23... ♗e6 24. ♖d6!]** 24. ed5 ♕f7 25. ♗b1 g6 26. dc6+— bc6 27. ♘e4 ♗f5 28. ♕c6 ♖ac8 29. ♕b5 ♕c4 30. ♕e5 ♖c6 31. ♘d6 ♕e6 32. ♕e6 ♗e6 33. ♗e4 **1 : 0** **[Karpov—Tukmakov]**

505. **D 28/b**

RUKAVINA—KORČNOJ
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 d5 2. d4 ♘f6 3. c4 e6 4. ♘c3 c6 5. e3 ♘bd7 6. ♗d3 **[6. ♕c2; 6. ♘e5; 6. a3]** dc4 7. ♗c4 b5 8. ♗d3 ♗b7 9. e4 **[9. 0—0 a6 10. e4 c5=]** b4 10. ♘a4 c5 11. e5 ♘d5 12. dc5 **[12. ♘c5 ♗c5 13. dc5 ♘c5 14. ♗b5±; 12. 0—0]** ♕a5 13. 0—0 ♗c5 14. ♖e1 ♘5b6 15. ♘b6 ♕b6 16. ♕e2 ♖c8 17. a3 **[17. ♗d2]** ♗f3 18. gf3 **[18. ♕f3 ♗d4 19. ♕g3 ba3—+]** b3?! 19. ♖d1 ♖c7 20. ♗f4 0—0 21. ♖d2 ♘b8 22. ♖ad1 ♘c6 23. ♕e4 g6 24. ♗g5 ♖d7?! 25. ♕f4 ♗e7 26. ♗f6 ♗f6 27. ef6 ♔h8 28. ♗e4 ♘d4 29. ♔g2 **[29. ♔h1]** ♖g8 30. h4 **[30.♕e5]** ♕c5 31. ♕g5 e5 32. f4 ♘e6 33. ♕e5 ♖d2 34. ♖d2 ♕c1 35. ♗d5 **[35. ♖d7]** ♕d2 **[35... g5∞]** 36. ♗e6 ♕d8?? **[36... ♖e8 37. ♕c7; 36... ♕d1=]** 37. ♗f7 ♖f8 38. ♕e7 h5 39. ♗g6 ♕d5 **1 : 0** **[Rukavina]**

506. **D 32/a**

VAGANJAN—FARAGO
Graz (Stud. Olympiade) 1972

1. d4 e6 2. c4 ♘f6 3. ♘f3 b6 4. a3 ♗b7 5. ♘c3 d5 6. ♗g5 ♗e7 7. e3 **[7. cd5 — I-№-8/522]** ♘bd7 **[RR 7... 0—0 8. ♖c1 ♘bd7 9. cd5 ed5 10. ♗d3 ♘e4 11. ♗f4 ♗d6 12. ♗d6 ♘d6 13. ♘b5 ♘b5 14. ♗b5 ♖c8 15. ♗c6± Grigorjan K.—Razuvajev, Baku—SSSR 1972]** 8. cd5 ♘d5 **[8... ed5 — I-№-10/638]** 9. ♗e7 ♕e7 10. ♘d5 ♗d5 **[10... ed5!?]** 11. ♖c1 ♕d6 **[11... c5 12. ♗b5!]** 12. ♕c2! c5 13. e4 ♗b7 14. ♗b5 0—0 15. 0—0 ♖ac8 **[15... cd4? 16. ♕c7!±]** 16. ♕a4 ♖fd8 17. ♖fd1! cd4 18. ♖c8 ♗c8 19. ♕d4 ♕d4 20. ♖d4± f6 21. ♖d6 e5 22. ♘h4 ♔f8 23. h3 g6 24. ♗d7 ♗d7 25. ♖f6 ♔e7 26. ♖f3 ♗c6 27. ♖e3 ♖d1 28. ♔h2 ♖d2 29. ♘f3 ♖f2?! **[29... ♖b2!?]** 30. ♘e5 ♗b7 31. b4+— ♖f4 32. ♖f3!! g5 **[32... ♖e4 33. ♖f7 ♔e6 34. ♖b7 ♖e5 35. ♖h7+—]** 33. ♖f4 gf4 34. ♘d3 ♗e4 35. ♘f4 ♔d6 36. g4 ♔c6 37. ♘e2! ♗d3 38. ♘f4 ♗c4 39. g5 ♔b5 40. h4 ♔a4 41. h5 ♔a3 42. h6! ♔b4 43. g6 **1 : 0** **[Sokolov]**

507. **D 32/b**

SPASKI—KERES
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 b6 4. ♘c3 ♗b7 5. ♗g5 h6 6. ♗h4 ♗e7 **[6... ♗b4]** 7. e3 c5 **[7... ♘e4 8. ♗g3!?]** 8. ♗e2 0—0 9. 0—0 cd4 **[9... ♘e4]** 10. ♘d4 ♘c6 11. ♘db5 **[11. ♖c1 ♘d4 12. ♕d4 ♘e4!]** ♖c8 **[11... d5!?]** 12. ♘d6± ♗d6 13. ♕d6 ♘e4! **[13... ♘e8?? 14. ♕f8+—]** 14. ♘e4 **[14. ♗d8 ♘d6 15. ♗h4 ♘f5]** ♕h4 15. ♗f3 **[15. ♕d7 ♗a8 16. ♘d6 ♖cd8 17. ♕c7 ♘e5∓ 18. ♘f5?! ♕e4—+]** ♘a5 16. b3 ♗e4 17. g3 ♘b7! 18. ♕d4 **[18. ♕d7? ♕f6 19. ♗e4 ♘c5 —+]** ♕f6 19. ♗e4 ♕d4 20. ed4 ♘d6 21. ♗g2 ♖fd8= 22. ♖ad1 ♔f8 23. ♖fe1 ♔e7 24. ♔f1 g6 25. ♔e2 h5 26. ♔d3 h4 27. ♖c1 hg3 28. hg3 ♖h8 29. ♖h1 **1/2 : 1/2** **[Nej]**

508. **D 33/b**

NAJDORF—LANGEWEG
Wijk ann Zee I 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. e3 b6 4. ♗d3 ♗b7 5. 0—0 c5 6. c4 ♗e7 7. b3 cd4!

.8 ed4 0—0 9. ♕e2 d5 10. ♗b2 ♘c6 11. ♘bd2 ♖c8 [⌓ **11...** ♘b4 **12.** ♗b1 ♖c8 **13.** a3 ♘c6 **14.** ♗d3 ♘a5∞] 12. ♖ac1 ♖e8 13. ♖fd1 ♗f8 14. ♘e5 ♘b4 15. ♗b1 g6 16. ♕e3 dc4?! [⌓ **16...** ♗g7] 17. bc4 ♗g7 18. ♘df3± ♖c7 19. ♘g5 ♘h5 [△ **20...** f6] 20. g4?! ♘f6 21. ♕h3 [△ **22.** a3 ♘c6 **23.** ♘c6 ♗c6 **24.** d5 ed5 **25.** cd5+—] h6 22. ♘gf7!? ♖f7 23. ♗g6 ♖ff8 24. a3 ♘c6? [⌓ **24...** ♘bd5! **25.** ♗e8 ♘e8 **26.** cd5 ♕d5 **27.** f3 ♗e5 **28.** de5 ♕b3!—+] 25. f4 ♘e7 26. ♗e8 ♘e8 27. ♕e3? [⌓ **27.** d5 ed5 **28.** g5∞] b5? [⌓ **27...** ♘d5! **28.** cd5 ♕d5 **29.** ♕g3 ♖f4!—+] 28. d5! ed5 [**28...** bc4 **29.** de6+—] 29. cb5 d4! 30. ♕d4 ♘d5⊕ [⌓ **30...** ♕d4 **31.** ♖d4 ♘d5! **32.** ♖f1 ♘ec7△ **33...** ♘e6∞] 31. ♕a7+— ♘d6 [**31...** ♗a8 **32.** ♘c6 ♗c6 **33.** ♗g7 ♘g7 **34.** bc6+—]

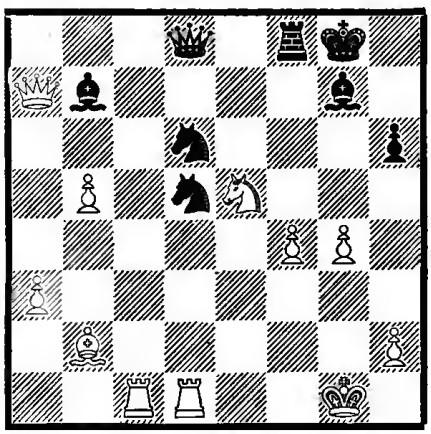

32. ♖d5! ♗d5 33. ♘c6 ♗b2 [**33...** ♖f7 **34.** ♘d8 ♖a7 **35.** ♗g7 ♔g7 **36.** ♖d1+—] 34. ♘d8 ♗c1 35. ♕c5 ♖d8 36. ♕d5 ♘f7 37. ♕f3 ♖d4 38. b6! ♗f4 [**38...** ♖f4 **39.** ♕a8 ♔g7 **40.** b7 +—] 39. ♕f4! ♖f4 40. b7 ♖g4 41. ♔h1 **1 : 0 [Trifunović]**

509. **D 33/c**

KERES—ANDERSSON

Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 b6 4. e3 ♗b7 5. ♗d3 ♗e7 [**5...** ♗b4; **5...** ♘e4!?] 6. ♘c3 d5 [**6...** 0—0 **7.** e4!±] 7. 0—0 0—0 8. b3 c5 9. ♗b2 cd4 [**9...** ♘bd7; **9...** ♘c6!] 10. ed4 ♘c6 11. ♖c1 [**11.** ♕e2 dc4 **12.** bc4 ♘b4!∞] ♖c8 12. ♖e1 ♖e8 [**12...** ♘b4 **13.** ♗f1 ♘e4!] 13. ♘e5± dc4 14. ♘c6 ♗c6 15. bc4 ♗f8 16. ♗c2 ♕d6 17. ♕d3 g6 18. ♖cd1 [**18.** d5! ed5 **19.** cd5 ♗d7 **20.** ♗b3±] ♗g7 19. h3 a6 20. ♗b3 ♗b7 21. d5 ed5 22. ♘d5 ♘d5 23. ♗g7 ♔g7 **1/2 : 1/2 [Nej]**

510. **D 33/c**

LARSEN—RADULOV

Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. b3 ♗e7 4. ♗b2 0—0 5. ♘c3 d5 6. e3 b6 7. d4 ♗b7 8. ♗d3 c5 9. 0—0 ♘bd7 [**9...** cd4!? **10.** ed4 ♘c6!; **10.** ♘d4!? — I-№-14/563] 10. ♕e2 ♘e4?! [**10...** ♖c8] 11. cd5 ed5 [**11...** ♘c3 **12.** ♗c3 ♗d5 **13.** ♖fd1±] 12. ♖fd1± ♘c3 [**12...** f5!? **13.** dc5?! bc5? **14.** ♘d5! ♗d5 **15.** ♗c4; **13...** ♘c3!; **12...** f5!? **13.** ♗a6±] 13. ♗c3 ♖c8 14. ♖ac1 ♖c7!? [△ ♕a8] 15. dc5! bc5 16. ♕c2 g6? [**16...** h6 **17.** e4±] 17. e4± ♕a8?! 18. ♕d2! ♗f6? [**18...** de4? **19.** ♕h6+— ♘f6 **20.** ♘g5 ♖e8 **21.** ♘h7; **18...** ♖fc8 **19.** ed5 ♗d5 **20.** ♗g6] 19. ♕f4 ♕d8 20. ♗a5+— ♘b6 21. b4!? [**21.** ed5] ♗e7 [**21...** c4!? **22.** ♗c4 ♖c4 **23.** ♖c4 dc4 **24.** ♖d8 ♖d8 **25.** h4+—] ♗e7 22. ed5+— ♗d6 23. ♕h6 cb4? [**23...** ♕f6 **24.** ♘g5 ♕g7 **25.** ♕g7 ♔g7 **26.** ♘e4] 24. ♘g5 f5 25. ♘e6 ♕d7 26. ♖c7 **1 : 0 [Larsen]**

511. **D 34/b**

ESTEVEZ—PLACHETKA

Luhačovice 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 b6 4. g3 ♗a6 5. ♕a4 [RR **5.** ♘bd2 c5 **6.** ♕a4 ♗b7 **7.** e4 cd4 **8.** e5 ♘g4!? N **9.** h3 ♘h6 **10.** ♗g2 ♘c6 **11.** 0—0 ♘f5 **12.** g4 ♘fe7 **13.** ♘b3 h5 **14.** g5?! ♘g6∓ Gofštejn—Gurgenidze, SSSR 1973] c6 6. ♗g2 b5 7. cb5 cb5 8. ♕b3 ♘c6= 9. 0—0 d5 10. ♗f4 ♗e7 11. ♖c1 ♕b6 12. ♘c3 0—0 13. ♕d1 ♖fc8 14. ♘e5 ♘e5 15. ♗e5 ♘g4!? **16.** ♗f4 g5!? 17. e3 ♘f2∞

18. ♔f2 gf4 19. gf4 ♔h8 20. ♕h5 ♖g8 21. ♗f1 ♖g7 22. ♗d3? **[22.** ♘e2!△ ♘g3±**]** ♖ag8−+! 23. ♖g1 b4 24. ♘a4 ♕c6 25. ♗a6 ♕a6 26. ♖g7 ♖g7 27. ♘c5 ♕c4! 28. ♖g1 ♕c2 **0 : 1**
[Hort]

512. **D 36/a**

BALAŠOV—TIMMAN
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 b6 4. g3 ♗b7 5. ♗g2 ♗e7 6. 0—0 0—0 7. d5!? **[7.** ♘c3; **7.** ♕c2**]** ed5 8. ♘d4 ♘c6 **[8...** c6**]** 9. cd5 ♘d4 10. ♕d4 c5 11. ♕d2 **[11.** ♕c4!±**]** d6 12. ♘c3 a6 13. b3 b5= 14. ♗b2 ♖e8 15. e4 ♘d7 16. ♖fe1 ♗f6∓ 17. a4 b4 18. ♘d1 a5 19. ♘e3 ♗b2 20. ♕b2 ♘e5 21. ♕c2 ♗a6 22. ♖ad1 c4! 23. ♘c4 ♗c4 24. bc4 ♖c8 25. ♕e2 ♕b6 **[25...** ♘c4**]** 26. ♖c1 b3∞ 27. ♗f1 b2 28. ♖b1 ♘c4 29. ♕c2 ♘e5 30. ♕e2 ♘c4 **[30...** ♖b8∓**]** 31. ♕c2 ♘e5 **[31...** ♕b4 **32.** ♗c4 ♖c4 **33.** ♕b2 ♖ee4 **34.** ♖e4!; **33...** ♕a4 **34.** ♕b5=**]** 32. ♕e2 ♘c4 **1/2 : 1/2** **[Nej]**

513. **D 36/b**

RIBLI—LJUBOJEVIĆ
Wijk aan Zee I 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 c5 3. g3 b6 4. ♗g2 ♗b7 5. 0—0 e6 6. ♘c3 ♗e7 7. d4 0—0 8. b3 **[⌓ 8.** d5 ed5 **9.** cd5 d6 **10.** e4±**]** ♘e4 9. ♗b2 ♗f6 10. ♕c2 ♘c3 11. ♗c3 cd4!? **[11...** g6**]** 12. ♘g5 ♗g5 13. ♗b7 dc3 14. ♗a8 ♘c6 15. ♗c6 dc6 **[△ 16...** ♗d2**]** 16. f4!? **[16.** ♕c3! ♗f6=**]** ♗f6 17. ♖ad1 ♗d4 18. ♔g2 c5 19. e3 **[⌓ 19.** ♖f3 ♕a8 **20.** g4 g6 **21.** ♔g3**]** ♕a8 20. ♔f2 ♗f6 21. ♖d7 a6 22. ♖fd1 b5 23. ♖c7 bc4 24. ♖c5 **[24.** bc4 ♖c8=**]** cb3 25. ab3 g6 26. ♖c4 a5 27. e4 ♖c8! 28. e5 ♖c4 29. bc4 ♗e7 30. g4 **[30.** ♕c3 ♗c5 **31.** ♔e2 ♕g2 **32.** ♔d3 ♕h2∞**]** ♗b4 31. ♔g3 a4 32. f5? **[⌓ 32.** ♖e1**]** ♕a5 33. ♕e4? **[33.** ♖e1 a3 **34.** ♖e2**]** c2!−+ 34. ♕c2 **[34.** ♖c1 ♗c3 **35.** ♖c2 **(35.** ♔f4 ♗d2**)** ♗e5 **36.** ♔f3 ef5! **37.** gf5 a3−+**]** ♕e5 35. ♔g2 a3 36. fe6 ♕e6 37. h3 ♕e5 **[△ 38...** ♗d6**]** 38. ♖f1 ♗d6 39. ♔h1 ♕e3 40. ♕g2 ♗e5 41. ♖f3 **[41.** ♖d1 a2 **42.** ♕a2 ♕h3 **43.** ♔g1 ♕g4**]** ♕e1 42. ♖f1 ♕f1! **[43.** ♕f1 a2 **44.** c5 a1♕ **45.** ♕a1 ♗a1 **46.** c6 ♗e5**]** **0 : 1** **[Trifunović]**

514. **D 37/a**

IVKOV—POLUGAJEVSKI
Hilversum 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 e6 3. d4 b6 4.g3 ♗b7 5. ♗g2 ♗e7 6. 0—0 0—0 7. ♘c3 ♘e4 8. ♘e4 ♗e4 9. ♘e1 ♗g2 10. ♘g2 d5! 11. ♕a4 ♕d7 12. ♕d7 ♘d7 13. cd5± ed5 14. ♗f4! ♗f6!? 15. ♖fd1 **[15.** ♖ac1 ♗d4 **16.** ♖c7 ♘c5**]** c5 16. ♗e3!± **[16.** dc5 ♘c5**]** ♖fd8! 17. ♘f4 ♘f8 18. dc5 d4 19. ♗d2 bc5 20. ♖ac1 ♗e7 21. ♗a5!? **[21.** ♖c4 g5! **22.** ♘d3 ♘d7△ ♘b6; **21.** ♖c2 g5 **22.** ♘d3 ♘d7△ a5-a4**]** ♖d7 22. ♖c4 ♘e6 23. b4? **[⌓ 23.** ♘d3±**]** cb4 24. ♘e6 fe6 25. ♖dd4 ♖d4 26. ♖d4 ♖b8 27. ♖d7 ♗c5± 28. ♖c7 ♖b5 29. ♖c8 ♔f7 30. ♗c7 ♗b6! 31. ♗b6 ab6= 32. f4 h5 33. ♔f2 b3 34. ab3 ♖b3 35. ♖c7 ♔f6 36. e4 g5 37. e5 ♔g6 38. fg5 ♖b2 39. ♔f3 ♖h2 40. ♖c6 ♔g5 41. ♖e6 ♔f5 **1/2 : 1/2** **[Ivkov]**

515. **D 37/b**

ANDERSSON—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 b6 4. g3 ♗b7 5. ♗g2 ♗e7 6. 0—0 0—0 7. d4 **[7.** d3**]** ♘e4 8. ♗d2 **[8.** ♕c2; 8. ♘e4**]** d5 **[RR 8...** ♘c3 **9.** ♗c3 d5 **10.** cd5 ed5 **11.** b4 N ♘d7?! **12.** ♕b3± Raškovski—Holmov, SSSR 1972**]** 9. ♘e5 ♘d7 10. ♗f4 **[10.** ♘e4**]** ♘e5 11. ♗e5 ♘c3 12. bc3 ♕d7 13. ♖e1 ♖fd8 14. cd5 ed5 15. e4 de4 16. ♗e4 ♗e4 17. ♖e4 ♗f8 18. ♕b3 c5∓ 19. ♖d1 ♕f5 **[19...** ♖ac8**]** 20. ♖de1! cd4 21. ♗d4 ♖ac8 22. ♖1e3 ♕d5 23. ♖e5 ♕c4 24. h4 f6 25. ♖e6 ♕b3 26. ab3 ♔f7 27. ♖e1 ♖d5 28. ♖6e2 ♖c7 29. ♖a1 **1/2 : 1/2**
[Keres—Nej]

516. **D 37/d**
(D 73/d)

ŠTEJN—RIBLI
Las Palmas 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. ♘c3 d6 6. ♘f3 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 ♖b8 9. e4 b5 10. cb5 ab5 11. ♖e1! **[11.** e5 de5 **12.** de5 ♕d1 **13.** ♖d1 ♘d7 **=]** ♘d7 **[11...** e5 **12.** de5± **;** **12.** ♗g5! ± **;** **11...** b4 **12.** ♘d5± **;** **11...** ♗d7 **12.** e5±**]** 12. ♗g5 h6 13. ♗e3 ♘a5 **[13...** e5 **14.** d5+**]** 14. b3 c5 15. ♕d2± ♔h7 16. ♖ac1 ♘c6 17. ♖ed1 b4 **[18...** cd4 **19.** ♘d4 ♘d4 **20.** ♗d4± **]** 18. ♘e2 ♕a5 19. e5! ♖d8 **[19...** de5 **20.** ♘e5 ♘ce5 **21.** de5 ♗e5 **22.** ♗h6 ♖d8 **23.** ♗g5± **]** 20. ed6 ed6 21. ♘g5 hg5 22. ♗c6+— cd4 23. ♘d4 ♘e5 24. f4! ♗h3 25. ♕h2 g4 26. ♗g2 ♗h6 27. ♗h3 gh3 28. ♕h3 ♔g7 29. ♘c6! ♘c6 30. ♖c6 ♕a2 31. ♗d4 ♔h7 32. g4 ♕e2 33. ♖cc1 ♕e6 34. ♖e1 ♕d7 **[34...** ♕d5 **35.** ♗f6 ♖e8 **36.** ♖e8 ♖e8 **37.** g5+—**]** 35. ♕h4 ♔g8 36. ♕h6 **[36...** ♕g4 **37.** ♔f2**]** **1 : 0** **[Velimirović]**

517. **D 40/a**

PARTOS—TAJMANOV
Bucuresti 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. f3 0—0 **[4...** d5! **5.** a3 ♗c3 **6.** bc3 c5 **7.** cd5 ♘d5 **8.** dc5 f5; **4...** c5! **5.** d5 ♘h5 **6.** g3 ♗c3 **7.** bc3 f5 **8.** ♘h3=**]** 5. e4 ♘e8 6. ♘e2 b6 7. ♗e3 ♗b7 8. a3 ♗e7 9. ♕d2 f5 10. e5 **[10.** ef5!? ♘d6 **11.** ♘g3 ♘f5 **12.** ♘f5 ef5 **13.** ♗e2 d6 **14.** 0—0 ♘d7 **15.** b4±**]** ♗h4! 11. ♔d1 **[11.** ♘g3 d6! **12.** ed6 (**12.** f4 de5 **13.** fe5 ♘c6! **14.** 0—0—0? f4!! **15.** ♗f4 ♖f4!) cd6 **13.** d5 ♘a5! **14.** ♖d1 e5 **15.** ♗f2 ♖c8∓; **11.** g3?! ♗f3!**]** d6 12. f4 de5 13. de5 ♕c8 14. ♔c2 **[14.** ♖g1? ♘f6! **15.** ef6 ♖d8 **16.** ♘d4 c5∓**]** c5 15. ♖g1 ♖f7 16. g3 ♖d7 17. ♕e1 ♗e7 18. ♖d1 ♘c6 19. ♗g2 ♘a5 **[19...** ♘d4 **20.** ♘d4 ♗g2 **21.** ♖g2 cd4 **22.** ♖d4 ♖d4 **23.** ♗d4 ♕c4 **24.** ♖d2=**]** 20. ♗b7 ♕b7 21. ♖d7 ♕d7 22. b3 ♖d8 23. ♘c1 ♘c6 24. ♔b2 ♕b7 25. ♕f2 ♘c7 26. ♖d1 ♖d1 27. ♘d1 ♘d8 28. ♗d2! ♕c6 **[28...** ♕e4! **29.** ♕e2 ♕h1 **30.** ♘e3 ♘c6 **31.** ♕g2 ♕g2 **32.** ♘g2 ♘d4 **33.** ♘e1=**]** 29. ♘e3 ♘f7 30. ♕g2 ♕g2 31. ♘g2 g5 32. ♘d3 gf4 33. gf4 **1/2 : 1/2**
[Partos]

518. **D 41/a**

SPASKI—TALJ
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♗g5 h6 5. ♗h4 c5 6. d5 b5!? **[6...** d6**]** 7. de6 **[7.** e4**]** fe6 8. cb5 d5! **[8...** ♕a5 — I-№-12/575**]** 9. e3 0—0 10. ♘f3? **[10.** ♗d3; **10.** a3**]** ♕a5 11. ♗f6 ♖f6⩲ 12. ♕d2 **[12.** ♕c1**]** a6 13. ba6 ♘c6! 14. ♗e2 d4!∓ 15. ed4 ♖f3! **[15...** cd4 **16.** ♘d4 ♘d4 **17.** ♕d4 ♗c5 **18.** ♕e4 ♗f2 **19.** ♔d1; **18.** ♕a4!∞**]** 16. ♗f3 cd4 17. 0—0 dc3 18. bc3 ♗c3 19. ♕d6 ♖a6 20. ♗c6 ♗b4!∓ 21. ♕b8 ♖c6 22. ♖ac1 ♗c5 23. ♖c2 ♕a4 24. ♕b3 ♕f4 25. ♕g3? **[25.** ♕f3; **25.** ♕b5!? ♕d6∓**]** ♕f5 26. ♖fc1 ♗b7! 27. ♕f3 **[27.** h3**]** ♕g5 28. ♕b3 **[28.** ♕g3 ♗f2! **29.** ♔f2 ♖c2—+; **28.** h3△ ♕g4**]** ♖c7—+ 29. g3 ♗f2! 30. ♔f2 ♕f6 31. ♔e1 ♕e5 32. ♔f1 ♗a6! 33. ♔g1 ♕d4 34. ♔g2 ♕e4 35. ♔g1 ♗b7 36. h4 ♕h1 37. ♔f2 ♖f7 38. ♔e2 ♕e4 **0 : 1**
[Keres — Nej]

519. **D 41/a**

SPASKI—TIMMAN
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♗g5 h6 5. ♗h4 c5 6. d5 ♗c3 **[6...** b5!?**]** 7. bc3 e5 8. d6! ♘c6 9. e3! N **[9.** ♕c2 g5 **10.** ♗g3 ♘h5∞**]** g5 10. ♗g3 ♘e4 11. f3? **[11.** ♗e5!±**]** ♘g3 12. hg3 ♕f6 13. e4 h5= 14. ♕d2 b6 15. g4 h4 16. ♘h3 ♖g8 17. ♘f2 ♖g6 18. ♘d1 ♕d6 19. ♕d6 ♖d6∓ 20. ♘e3 ♘e7 21. g3 ♖h6 22. ♖d1 d6 **[22...** ♗b7!?△ 0—0—0**]** 23. ♖d2 ♗e6 24. ♖d6 ♖d8 25. ♖d8 ♔d8∓ 26. ♘f5 ♖h7 27. ♖h2 ♘g6 28. ♘e3 ♖h8 29. ♔f2 ♔c7 **[29...** hg3 **30.** ♔g3 ♖h2∓**]** 30. gh4 gh4 31.

♘d5 ♗d5 **[31...** ♔d6**]** 32. ed5 ♔d6 33. ♔e3 ♔e7 **[33...** ♘f4**]** 34. ♗d3 ♘f4 35. ♗f5 h3 36. ♔f2 ♖d8 **[36...** b5!?**]** 37. a4! ♔f6 38. ♔g3 ♔g5 39. ♖d2 ♖d6 40. ♗e4 ♖h6 **1/2 : 1/2 [Nej]**

520. **D 42/a**

DUEBALL—KEENE
Dortmund 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 0—0 5. a3 ♗c3 6. ♕c3 ♕e8!? N 7. f3! d6 8. e4 e5 9. d5 **[9.** ♘e2!? ed4? **10.** ♘d4 d5 **11.** ♗g5!; **9...** c5!**]** ♘fd7! 10. g4 **[10.** ♗d3 f5! **11.** ♘e2 ♘c5 **12.** ♗c2 fe4 **13.** fe4 ♕g6∓; **11.** ef5 ♘c5△ ♗f5, e4**]** a5 11. b4! ab4 12. ab4 ♖a1 13. ♕a1 ♘a6 14. ♗d2 **[14.** ♕a3 c5 **15.** dc6 bc6 **16.** c5 dc5! **17.** ♗a6 cb4 **18.** ♕a1 ♗a6 **19.** ♕a6 ♘c5!?∞; **19...** ♕a8!?∞**]** ♕e7 15. ♗d3 h5 16. h3 **[16.** g5? f5! **17.** ef5 e4 **18.** ♗e4 ♖f5∞; **17.** gf6 ♕f6 **18.** h4 ♕g6 **19.** ♔f1 ♘f6∓**]** c5 17. dc6 bc6 18. ♔f2 **[18.** c5? ♘c7∓**]** d5 **[18...** c5? **19.** b5 ♘b4 **20.** ♕a3!±; **18...** ♘c7!?**]** 19. c5! ♘ac5!∞ **[19...** ♘c7 **20.** ♕a5!**]** 20. bc5 ♘c5 21. ♗c2 **[21.** ♕b1 ♖d8!**]** ♘e4 22. ♗e4 **[22.** fe4?? ♕c5∓**]** de4 23. fe4 ♕h4 24. ♔g2 hg4 25. ♕e5 gh3 26. ♘h3 ♕g4 27. ♔f2 ♕h4 28. ♕g3 ♕e4 29. ♖g1 ♕d4 30. ♗e3 ♕b2 31. ♔f3 ♗h3! 32. ♕h3 ♕f6 33. ♔g2 **1/2 : 1/2 [Keene]**

521. **D 43/a**

FORINTOS—COSULICH
Madonna di Campiglio 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 c5 5. dc5 ♘c6 **[5...** 0—0; **5...** ♘a6**]** 6. ♘f3 ♕a5!? **[6...** ♗c5**]** 7. ♗d2 ♕c5 8. e3 e5 **[8...** d5!**]** 9. a3 ♗c3 10. ♗c3 a5 11. b3 0—0 12. ♗e2 ♖e8? **[12...** ♕e7 (△ d5) **13.** e4±**]** 13. 0—0 ♕e7 **[13...** d5? **14.** b4△ b5**]** 14. ♖fd1± d6 15. h3 h6 16. ♖ab1 ♗e6 17. c5! dc5 18. ♘e5 ♗d5 **[18...** ♘e5 **19.** ♗e5 ♗b3 **20.** ♖b3±**]** 19. ♘g4 ♗e4 20. ♘f6 ♕f6 21. ♗d3 ♕g6 **[21...** ♗d3!? **22.** ♖d3 ♕e7△ ♖ad8**]** 22. ♗e4 ♖e4 23. ♖d7 b6 24. ♖bd1 ♖ae8 25. ♕e2 ♖4e6 26. ♔h2 ♖8e7 27. ♖7d2 ♕e4 28. ♕f3 ♕f3 29. gf3± ♘e5? 30. ♖d8 ♔h7 31. f4 ♘c6 32. ♖c8 ♘a7 33. ♖b8 **[△** f5, ♖dd8**]** f5 34. a4 ♖f7 35. h4 ♔g6 36. ♖g1 ♔h5? 37. ♔h3 **[△** ♖h8, ♖g5#**]** **1 : 0 [Matanović]**

522. **D 43/a**

REE—LJUBOJEVIĆ
Las Palmas 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 c5 5. dc5 ♕a5 6. ♗d2 ♕c5 7. e3 **[7.** a3!? ♗c3 **8.** ♕c3 ♘e4 **9.** ♗e3±**]** ♘c6 8. ♘f3 e5! 9. a3 ♗c3 10. ♗c3 a5 11. ♗e2 **[11.** ♗d3!? a4 **12.** 0—0 d6 **13.** ♘d2 0—0 **14.** ♖ae1△ f4∞**]** a4 12. 0—0 0—0 13. ♖fd1 **[13.** ♘g5!? d6 **14.** ♔h1 h6 **15.** ♘e4 ♘e4 **16.** ♕e4 ♗e6 **17.** f4 f5 **18.** ♕d3∞**]** d6 14. b4 **[14.** ♘g5!?**]** ab3 15. ♕b3 ♗g4 16. h3 ♗h5 17. g4? **[17.** ♗b4**]** ♗g6 18. ♕b5 ♕a7 19. ♗e1 **[19.** ♖d6 ♘e4 **20.** ♖d3 ♘f2∓**]** ♖fd8∓ 20. ♘h4 ♗c2! 21. ♖dc1 ♗a4 22. ♕b2 ♘e4 23. ♖ab1 ♖d7 24. ♗f3 ♘c5 25. ♕c3 ♕b8! 26. ♘f5 ♕d8 27. ♔h2 ♘e7 28. ♘e7 ♕e7 29. ♗d5 ♖c7 30. f3⊕ ♗c6 31. ♗g3 ♖ac8 32. ♕d2 ♕f6 33. ♖f1 ♕g6 34. ♖bd1 h6⊕ 35. ♖f2 ♔h8 36. ♕c2? ♕c2 37. ♖c2 ♗a4 38. ♖cd2 ♗d1 39. ♖d1 ♘a4 40. ♖c1 ♘b6 **0 : 1 [Velimirović]**

523. **D 43/b**

KUZMIN—FURMAN
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 c5 5. dc5 0—0 6. ♗f4!? **[6.** a3 ♗c3; **6...** ♕a5!?**]** ♘a6 **[6...** ♗c5 **7.** ♘f3 ♘c6 **8.** e3±**]** 7. ♘f3?! ♘c5 8. a3 ♗c3 9. ♕c3 d6 10. ♖d1 ♘ce4 11. ♕c2 ♕a5 12. ♗d2 ♕c7 13. e3 e5 14. ♗d3 ♘c5∓ 15. ♗e2 ♗g4 16. 0—0 ♖ac8 17. ♗b4 ♖fd8 18. b3 ♘e6 **[18...** a5!?**]** 19. h3 ♗h5 20. ♕d2= ♘e4 21. ♕c2 ♘f6 22. ♕d2 d5?! **[22...** ♘e4=**]** 23. cd5 ♖d5 24. ♕b2 ♕c2?! **[24...** a5 **25.** ♖c1 ♕d8 **26.** ♗c3±**]** 25. ♕c2 ♖c2 26. ♗c4±

♖d1 27. ♖d1 ♗f3 28. gf3 h6 29. ♖d6 +− e4 30. f4 b6 31. ♖c6 ♔h7 32. ♗e7 ♘g8 33. ♗d6 ♘f6 34. ♗e5 ♖a2 35. a4 ♔g6 36. ♔g2 ♖a3 37. ♖c8 ♘c5 38. ♖c7 ♘fd7 39. ♗d4 a5 40. ♖c6 f6 41. ♖d6 ♔h5 42. ♗b5 **[42... ♘f8 43.** ♗e8 ♔h4 **44.** ♖f6+−**]** **1 : 0 [Gufeljd]**

524. **D 44/b**

DIEZ DEL CORRAL−LJUBOJEVIĆ
Las Palmas 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. a3 ♗c3 5. bc3 c5 6. f3 d5 7. cd5 ed5 **[7...** ♘d5!**]** 8. e3 0−0 9. ♗d3 b6 10. ♘e2 ♖e8 11. 0−0 ♗a6 12. ♖a2 **[12.** ♘g3! ♗d3 **13.** ♕d3 ♘c6 **14.** ♗b2 ♖c8 **15.** ♖ae1±; **12.** ♗a6!? ♘a6 **13.** ♕d3△ c4±**]** ♗d3 13. ♕d3 ♘c6 14. ♘f4 **[14.** ♘g3 ♖c8 **15.** ♖e2 ♘d7! **16.** ♗b2 ♘f8 **17.** ♖d1 cd4 **18.** cd4 ♘e6=**]** ♖c8 15. ♖e2 **[15.** g4!?**]** ♖c7 16. g4 h6 17. h4 ♘a5 18. ♖g2 **[18.** g5!? hg5 **19.** hg5 ♘h5?! **20.** ♖h2!∞; **19...** ♘h7 **20.** g6 ♘f6∞**]** cd4 19. cd4 ♘h7 20. g5 hg5 21. hg5 ♘g5 22. ♔f2 ♘e6 23. ♖h1 ♘f4 24. ♕h7 ♔f8 25. ef4 **[25.** ♕h8? ♔e7 **26.** ♕h4 g5! **27.** ♕g5 ♔d7 **28.** ♕f4 ♖c2 −+**]** g6 **[26.** ♕h8 ♔e7 27. ♕e5 ♔d7 **28.** ♕d5 ♔c8 **29.** ♕a8 ♔d7 **30.** ♕d5=**]** **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

525. **D 44/c**

SAKOVIČ−ŠMIT
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. a3 ♗c3 5. bc3 c5 6. f3 d5 7. cd5 ♘d5 8. dc5 f5 9. e4 fe4 10. ♕c2 0−0 11. fe4 ♕h4 12. g3 ♕f6 13. ♗g2 ♕c3 14. ♕c3 ♘c3 15. ♗f4 ♗d7 16. ♘e2 ♘a4 17. ♗d6 ♖c8 18. e5 ♗c6 19. ♗c6 ♘c6 20. 0−0 ♘a5 21. ♖f4= ♘c5 22. ♖af1 b6 23. ♘d4 h6 **[23...** ♘ab7? **24.** ♘c6! +−**]** 24. ♖f7 ♘ab7 25. ♖e7 **[25.** ♘b5!**]** ♖e8 26. ♗c5 ♘c5 27. ♖c7 ♖ec8 28. ♖e7 ♖f8 29. ♖f8 **[29.** ♘e6 ♘e6 **30.** ♖e6 ♖ae8∓**]** ♔f8 30. ♖c7 ♖d8!−+ 31. ♖c5 bc5 32. ♘e6 ♔e7 33. ♘d8 ♔d8 34. ♔f2 ♔e7 35. ♔e3 ♔e6 36. ♔e4 h5 37. a4 a5 38. h3 g5 39. h4 g4 40. ♔f4 c4 41. ♔e4 c3 42. ♔d3 ♔e5 43. ♔c3 ♔e4 **0 : 1 [Gipslis]**

526. **D 44/c**

PŘIBYL−TIMOŠČENKO
ČSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. a3 ♗c3 5. bc3 c5 6. f3 d5 7. cd5 ♘d5 8. dc5 ♕a5 9. e4 ♘e7 10. ♗e3 ♕c3 11. ♔f2 0−0 12. ♘e2 ♕a5 13. h4!? N **[13.** ♕d2 ♕d2 **14.** ♗d2±**]** e5 14. ♕c1 ♗e6 15. h5 ♘bc6 16. ♖b1 ♖ab8 17. g4 b5 **[17...** ♖fd8!?△ ♘d4∞**]** 18. cb6 ab6 19. h6 g6 20. ♕b2!± f5!? **[20...** f6 **21.** ♗b6±**]** 21. gf5 gf5 22. ♖g1 ♘g6 23. ♗h3 **[**△ ♘f4!+−**]** ♔h8 24. ♗b6 **[24.** ♖g5 fe4! **25.** ♗e6 ♖f3 **26.** ♔g1 ♖e3∞**]** ♕a6 25. ♖gc1?! **[25.** ♖g5! ♘ce7 **26.** ♘f4 ♗f7 **27.** ef5+−**]** fe4!! 26. ♗e6 ♖f3 27. ♔e1 **[27.** ♔g1? ♖b6! **28.** ♕b6 ♕e2 **29.** ♕b2 ♖g3−+**]** ♖bf8 ∞ 28. ♗c4 **[28.** ♖c3!?**]**

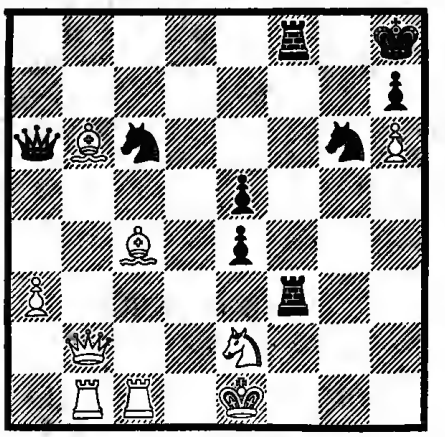

28... e3!? 29. ♘f4!! ♕c8 30. ♘g6?! **[30.** ♘e6! ♖8f6 **31.** ♕g2+−**]** hg6 31. ♕g2 ♕f5 32. ♖b2 ♕f4∞ 33. ♗e2?⊕ ♖f2?⊕ **[33...** ♖g3! 34. ♕h2 ♕g5 **35.** ♔d1 ♖g1 **36.** ♔c2 ♖g2−+**]** 34. ♕h3 ♖h2? **[34...** ♘d4!? **35.** ♗d4 ed4 **36.** ♖c8 ♕g5! **37.** ♖f8 ♖f8 **38.** ♕h2 ♕c5 **39.** ♗b5 ♕c3 **40.** ♔d1 d3−+**]** 35. ♕e3 +− ♖h1 36. ♔d2 ♖c1 37. ♕f4 ef4 38. ♔c1 f3 39. ♗b5 ♘e5 40. ♗d4 ♖f5 41. ♖f2 ♔h7 42. ♗e5 **1 : 0 [Marić]**

527. **D 47/a**

CUELLAR—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 b6?! 3. ♘c3 ♗b7 4. ♘f3 **[4.** ♕c2!?; **4.** f3!?**]** e6 5. e3 **[5.** ♗g5!?**]** ♗b4 6. ♗d2 0—0 7. a3?! ♗c3 8. ♗c3 ♘e4 9. ♖c1 d6 10. ♗d3 ♘bd7 11. 0—0 f5∓ 12. ♗e4 **[12.** ♘d2 ♕g5**]** fe4 13. ♘e1 ♕g5 14. ♕e2 ♘f6∓ 15. f4 ef3 16. ♘f3 ♕h5 17. d5 ♖ae8! **[17...** ed5? **18.** ♗f6∞**]** 18. ♗f6 ♖f6 19. de6 ♖fe6 20. ♖c3 ♕c5 21. ♖e1 a5 22. ♕d2 ♖g6 23. ♖f1 ♖f8—+ 24. ♘e1 ♖f1 25. ♔f1 ♕h5 26. ♔g1 ♗e4 27. ♖c1 ♖h6 28. h3 ♕g5 29. ♔h2 ♕e5 30. ♔g1 ♕g3 31. ♕f2 ♖h3 32. ♕g3 ♖g3 33. ♔f2 ♖g5 34. b4 ♔f7 35. ♘f3 ♖f5 36. ♔g3 ♔e7 37. ♘d2 ♗b7 38. ♘f3 h6 39. ♖c2 ♗e4 40. ♖d2 d5 **[40...** ♗f3!? **41.** gf3 ab4 **42.** ab4 b5**]** 41. c5 bc5 42. bc5 ♔d7 43. ♘d4 ♖f1 44. ♖f2 ♖f2 45. ♔f2 h5 46. ♔g3 g5 47. ♔h3 a4! 48. ♔g3 ♗d3 49. ♔f3 ♔e7 50. ♘c6 ♔f6 51. ♘d4 ♗a6 52. ♘c6 ♗c8 53. ♘d4 ♗d7 54. ♘c2 h4 55. ♘b4 ♔e5 56. ♘d3 ♔f5 57. ♘f2 ♗c6 58. g4 **[58.** ♔e2 g4**]** ♔f6 59. ♔e2 ♗b5 60. ♔f3 ♗f1 61. ♘d1 ♔e5 62. ♘c3 d4 63. ed4 ♔d4 64. ♘a4 ♗d3! 65. ♘b2 ♗c2 66. a4 ♔c3 67. a5 ♔b2 68. a6 ♗a4 **0 : 1**
[Larsen]

528. **D 47/b**

SZABO—HORT
Wijk aan Zee I 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. d4 ♗b4 4. e3 b6 5. ♘e2 ♗a6 6. ♘g3 ♗c3! **[**△ 7... d5**]** 7. bc3 d5 8. ♗a3 ♗c4 9. ♗c4 dc4 10. e4?! **[**⌓ **10.** ♕a4 ♕d7 **11.** ♕c4 ♕c6! =**]** ♕d7 11. 0—0 ♕b5! **[**△ **12...** ♘bd7, **13...** 0—0—0**]** 12. d5 **[12.** f4!?**]** ♘bd7 **[12...** ed5 **13.** ed5 ♕d5 **14.** ♖e1±**]** 13. de6 fe6 14. e5?! **[14.** f4 0—0—0 **15.** ♗e7 ♖de8 **16.** a4⩲**]** ♕e5 15. ♖e1 ♕d5 16. ♕a4 **[16.** ♕d5 ♘d5 **17.** ♖e6 ♔f7∓**]** 0—0—0! 17. ♕a7 ♖he8 18. ♖ab1 ♘b8! 19. ♗c1 ♕a5 20. ♕a5 ba5 21. ♗g5 ♖d5 **[21...** ♖d3 **22.** ♗f6 gf6 **23.** ♖b5 =**]** 22. ♗f6 gf6 23. ♖e4 ♘d7 24. ♖c4 ♖d8= **[**△ **25...** ♘e5**]** 25. h3? **[25.** ♔f1=**]** ♘e5 26. ♖h4 **[**⌓ **26.** ♖a4**]** ♖d1 27. ♖d1 ♖d1 28. ♔h2 ♖d2 29. ♘e4 ♖a2 30. ♘c5 **[30.** ♘f6? ♖f2**]** ♘d7 31. ♘d7 ♔d7 32. ♖h7 ♔d6∓ 33. h4 **[33.** ♔g3; **33.** f3 ♖c2**]** ♖f2 34. h5 ♖f5! 35. g4 ♖g5 **[**△ **36...** f5!**]** 36. ♔h3 a4 37. ♖h8 a3 38. ♖a8 f5!—+ 39. ♖a6 ♔e7 40. h6 fg4 41. ♔h4 ♖g8 42. ♖a3 g3 43. h7 ♖h8 44. ♔g3 ♖h7 45. ♔f4 ♔d6 46. ♔e4 ♖h4 47. ♔d3 ♔d5 48. ♖a8 ♖h3 49. ♔c2 e5 50. ♖e8 ♖h1 51. ♔b3 ♖h6 52. ♖e7 c6 53. ♔c2 ♖e6 54. ♖d7 ♖d6 55. ♖e7 e4 56. ♔d2 c5 57. ♖a7 **[57.** ♔e3 ♔c4**]** ♔e5 **[58.** ♔e2 ♖d3 **59.** ♖e7 ♔d5? **60.** ♖d7 ♔c4 **61.** ♖d3 ed3 **62.** ♔d2 ♔b3 **63.** ♔d3=; **59...** ♔f5 **60.** ♖f7 ♔e6—+**]** **0 : 1**
[Trifunović]

529. **D 47/c**

RITOV—TIMMAN
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 b6 5. ♘e2 ♗a6 6. a3 **[6.** ♘g3**]** ♗c3 7. ♘c3 d5 8. b3 **[8.** b4 ♗c4 **9.** ♗c4 dc4 **10.** ♕e2 a5!=**]** 0—0 9. ♗e2 ♘c6 10. b4? **[10.** a4 dc4 **11.** bc4 ♕d7 **12.** ♘b5 ♖fd8=; **10.** 0—0 ♘a5 **11.** ♖b1!±; **10.** 0—0 dc4**]** ♗c4 11. ♗c4 dc4 12. ♕e2 b5!∓ 13. ♘b5 ♕d5 14. ♘c7 ♕g2 15. ♕f1 ♕f3 16. ♘a8 ♘d4!⩲ 17. ed4 ♕c3 18. ♔e2 ♕a1—+ 19. ♕g2 ♕a2 20. ♔e1 ♕b1 21. ♔d2 ♘e4 22. ♔e3 ♕d3 23. ♔f4 g5 24. ♔e5 ♖d8 **0 : 1** **[Nej]**

530. **D 50/b**

MUHIN—SAVON
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 5. ♗d3 c5 6. ♘e2 d5 7. 0—0 cd4 8. ed4 dc4 9. ♗c4 ♘c6 10. ♗e3 ♘a5 11. ♗d3 b6 12. a3 ♗e7 13. ♘f4 ♗b7 14. ♕e2 ♖c8 15. ♖ac1 ♗d6 **[15...** g6!**]** 16. ♘h5 ♘h5 17. ♕h5 g6 18. ♕e2 ♗e7 **[18...** ♘b3 **19.** ♖cd1 ♕e7=**]** 19. ♗a6! ♕d7? **[19...** ♗a6 **20.** ♕a6 ♘c4∞**]**

20. ♗b7 ♕b7 **[20... ♘b7 21.** d5! ed5 **22.** ♖cd1± **]** 21. ♗h6! ♖fe8 22. ♕e5 ♗f8 23. ♗f8 ♖f8 24. ♘e4 ♘c6 25. ♘f6 ♔h8

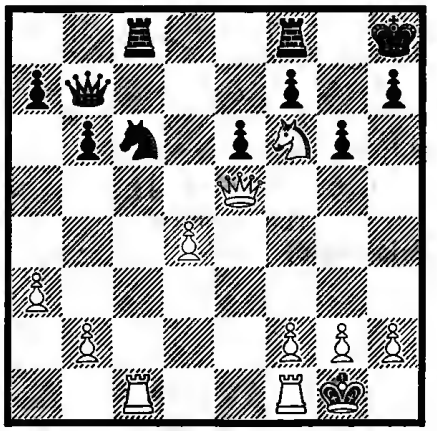

26. ♕f4!+− **[26.** ♕g5 ♕e7? **27.** ♖c6! ♖c6 **28.** ♕h6+−; **26...** ♔g7!**]** ♔g7 27. ♖c3! ♖h8 **[27...** h6 **28.** ♘g4!; **27...** ♕e7 **28.** ♖h3 h5 **29.** ♘h5 gh5 **30.** ♖h5+−; **27...** ♘e7 **28.** ♕e5! ♖c3 **29.** ♘e8 ♔h6 **30.** ♕f4! g5 **31.** ♕f6 ♘g6 **32.** ♕g7 ♔h5 **33.** ♘f6 ♔h4 **34.** ♕h6#**]** 28. ♖fc1! h5 29. ♘e4 ♕d7 30. ♕f6 ♔g8 31. ♘g5 ♖h7 32. ♕f3 **1 : 0**
[Kotkov]

531. **D 51/b**

IVANOV—KORČNOJ
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 5. ♘f3 c5 6. ♗e2 **[6.** ♗d3**]** b6 7. 0—0 ♗b7 **[7...** ♗c3 **8.** bc3 ♘e4 **9.** ♕c2 ♗b7 **10.** ♗d3 f5=**]** 8. ♘a4 cd4 **[8...** ♕e7 — I-№-12/588**]** 9. ed4 ♗e7 10. ♗f4 **[10.** ♖e1 ♗b4!?**]** d6 11. a3 ♘bd7 12. b4 ♖e8 13. ♖e1 **[13.** ♘c3±**]** ♘f8 14. h3 ♘g6 15. ♗h2= **[15.** ♗e3!±**]** ♖c8 **[**△ ♗f3**]** 16. ♗f1 **[**⌓ **16.** ♗d3**]** ♘e4 17. ♖c1 **[17.** ♗d3 ♘g5**]** ♘h4 **[**△ **18...** b5 **19.** cb5 ♖c1 **20.** ♕c1 ♘f3 **21.** gf3 ♘g5**]** 18. ♘h4 **[18.** ♗e2!**]** ♗h4 19. ♖c2 **[19.** g3 ♗g5∓**]** b5! 20. g3 **[20.** ♘b2 bc4 **21.** ♘c4 d5−+**]** ♗f6 21. cb5 **[21.** ♘b2 bc4 **22.** ♘c4 ♗d7∓**]** ♖c2 22. ♕c2 ♘g5 23. ♗g2 ♕a8−+ 24. ♗b7 ♕b7 25. ♕c6 ♕c6 26. bc6 ♘f3 27. ♔f1 ♘e1 28. ♔e1 ♗d4 29. ♔e2 ♖c8 **0 : 1** **[Korčnoj]**

532. **D 54/c**

TAJMANOV—KARPOV
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 c5 5. ♗d3 0—0 6. ♘f3 d5 7. 0—0 dc4 8. ♗c4 cd4 **[RR 8...** ♘c6 **9.** a3 ♗a5 **10.** ♗d3 cd4 **11.** ed4 ♗b6 **12.** ♗e3 ♘d5 **13.** ♘d5 ed5 **14.** h3 ♕d6 **15.** ♖e1 ♗c7 **16.** ♖c1 ♗e6 **17.** ♕c2 N (**17.** ♗b1? I-№-10/683) h6 **18.** ♘e5 ♖fc8!∓ Gligorić—Matanović, Ljubljana — Portorož **1973]** 9. ed4 b6 10. ♕e2 ♗b7 11. ♖d1 ♘bd7 12. ♗d2 **[12.** ♗d3 ♖c8 **13.** ♗d2 ♗e7 **14.** ♖ac1 ♘d5 **15.** ♗a6 ♘c3 **16.** ♗c3 ♗a6 **17.** ♕a6 ♖c7 **18.** d5!? ♘c5 **19.** ♕c4 ♖d7 **20.** ♕g4!± I-№-14/588**]** ♖c8 13. ♗a6 ♗a6 14. ♕a6 ♗c3 15. bc3 ♖c7!= 16. ♖ac1 ♕c8 17. ♕a4 ♖c4! 18. ♕a7 ♕c6 19. ♕a3 ♖fc8 20. h3 h6 21. ♖b1 ♖a4 22. ♕b3 ♘d5 23. ♖dc1 ♖c4 24. ♖b2 **[24.** ♕b5 ♕b5 **25.** ♖b5 ♖a8=**]** f6!? **[24...** ♘c3 **25.** ♗c3 ♖c3 **26.** ♖c3=**]** 25. ♖e1 ♔f7 26. ♕d1 ♘f8 27. ♖b3 ♘g6 28. ♕b1 ♖a8 29. ♖e4 **[29.** ♕d3!? ♖a2 **30.** ♖e6!?∞**]** ♖ca4 30. ♖b2 ♘f8 31. ♕d3 ♖c4 32. ♖e1 ♖a3 **[32...** ♘g6 **33.** ♖e6!**]** 33. ♕b1 ♘g6 34. ♖c1?! **[34.** ♕d3! ♘c3?? **35.** ♖b3!**]** ♘c3∓ 35. ♕d3 ♘e2! 36. ♕e2 ♖c1 37. ♗c1⊕ ♕c1 38. ♔h2?! **[38.** ♘e1**]** ♖f3!? **[38...** ♘f4?! **39.** ♕d2**]** 39. gf3 ♘h4⊕ **[40.** ♖b6? ♕c7; **40.** ♔g3 ♕g5−+; **40.** ♖b3 ♕g5 **41.** ♕f1 ♕f4 **42.** ♔g1 ♘f3∓; **40.** d5!∓**]** **0 : 1**
[Gufeljd]

533. **D 55/a**

BRONŠTEJN—BALAŠOV
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 c5 5. ♗d3 d5 6. ♘f3 dc4 7. ♗c4 a6 8. 0—0 b5 9. ♗e2 0—0 10. a4 cd4? **[10...** ba4**]** 11. ♕d4 ♕d4 12. ♘d4± ba4 13. ♗f3 ♖a7 14. ♖a4 ♗c5 **[14...**

a5] 15. ♘b3 ♗b6 16. ♖b4! ♘bd7? [16... ♘fd7] 17. ♗d2 ♖c7 18. ♘a4 ♗a7 19. ♗c3 e5 20. ♘a5 ♖e8 21. ♖d1 e4 22. ♗e2 ♘e5 23. ♘b6! [23. ♗e5 ♖e5 24. ♖d8 ♖e8 25. ♖e8 ♘e8 26. ♖e4 ♖c1 27. ♗f1 ♘d6] ♗f5 24. ♘d5 ♘d5 25. ♖d5 ♖c5 [25... f6] 26. ♖e5 ♖ee5 27. ♗e5 ♖a5 [27... ♖e5 28. ♘c6] 28. ♗d4! ♗c5 29. ♖b8 ♗f8 30. g4 ♗e6 31. b4 ♖a2 32. ♗c5 h6 33. ♔f1 ♖a1 34. ♔g2 ♖a2 35. ♗f1 **1 : 0**
[Karpov — Tukmakov]

534. **D 55/a**

GLIGORIĆ—KUZMIN
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 c5 5. ♗d3 0—0 6. ♘f3 d5 7. 0—0 dc4 8. ♗c4 a6 9. ♗d3! ♘bd7 [9... b5 10. ♘e4!] 10. a4! cd4 [10... b6? 11. ♘a2 ♗a5 12. e4!] 11. ed4 b6 12. ♕e2 ♗b7 13. ♖d1 ♖e8± 14. ♗f4 ♘f8 15. ♘e5 ♘d5 [15... ♘g6 16. ♘g6 hg6 17. ♗e5] 16. ♗d2! f6 17. ♘c4 ♗e7 18. ♘d5 ♕d5 19. ♕g4 f5 20. ♕g3 ♗h4 21. ♕h3 ♖ad8 22. ♗c3 ♘g6 23. ♘e3 ♕d6 24. d5 ♕e7 25. ♗c4 ♘f4 26. ♕f3 ♘d5 27. ♗d5 ♗d5 28. ♘d5 ♖d5? [28... ed5 29. ♖d5 ♖d5 30. ♕d5 ♕f7 31. ♕d4 ♗d8±] 29. ♖d5 ed5 30. g3 ♗f6 31. ♖e1!+— ♕d7 32. ♖e8 ♕e8 33. ♕d5 ♔h8 34. ♗f6 gf6 35. ♕f5 ♕c6 36. b3 ♔g7 37. h4 a5 38. ♔h2 ♕d6 39. ♕e4 ♕c5 40. ♔g2 ♕d6 41. ♕g4 ♔h6 42. ♕f5 [42... ♔g7 43. g4△ h5, f3, ♔h3, ♕e4-e3] **1 : 0** **[Gligorić]**

535. **D 56/a**

DONNER—FARAGO
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 [4... c5] 5. ♗d3 d5 6. ♘f3 c5 7. 0—0 dc4 8. ♗c4 ♘bd7 9. ♗d3 b6 10. a3 cd4 11. ed4 ♗c3 12. bc3 ♕c7 13. ♗d2 ♗b7 14. ♖e1 ♖ad8 15. ♘e5 ♘e5 16. ♖e5 ♖d5! 17. ♖d5? [17. ♖e3 e5 18. de5 ♖e5 19. ♖g3∞] ♗d5 18. ♕e2? [18. ♖c1 ♗c4 19. ♗c2 ♕d6 20. a4 ♘d5 21. ♕f3=] ♖c8 19. a4 ♗c4 20. f3 ♘d5 21. ♗c4 ♕c4 22. ♕c4 ♖c4 23. ♖a3 f6 24. ♔f1 ♘e7! 25. ♔e2 ♘c6 26. ♔d3 ♘a5 27. ♖a1 ♔f7 28. ♗f4 e5! 29. ♗g3 ed4 30. cd4 ♔e6 31. ♗b8 ♔d5 32. ♗a7 ♖d4 33. ♔c3 ♖c4 34. ♔d3 ♖b4 35. ♗b8 ♘b7! 36. ♔c3 ♖c4 37. ♔d2 ♘c5 38. ♖e1 ♖a4 39. ♖e7 ♖a2 40. ♔e3 ♖g2 41. ♗g3 h5 42. f4 b5 43. ♖g7 b4 44. ♖g8 b3 45. ♖b8 b2 46. ♗e1 ♖h2 **0 : 1**
[Damjanović]

536. **D 56/a**

VAJSER—PETROSJAN A.
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 5. ♗d3 d5 6. ♘f3 c5 7. 0—0 dc4 8. ♗c4 ♘bd7 9. ♕b3 b6 10. d5 ♗c3 11. de6 ♘e5 12. ef7 ♔h8 13. ♕c3 ♘f3 14. gf3 b5 15. ♗b5 ♗h3 16. ♖e1 ♕b6

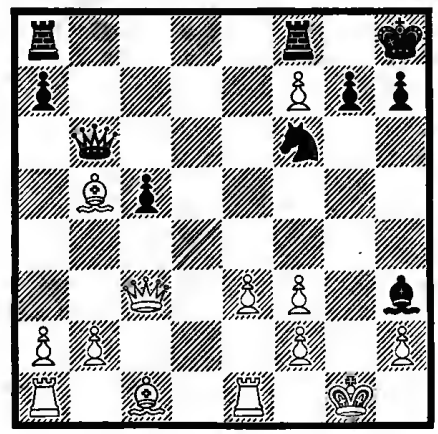

17. ♕c4!! [17. ♗f1 ♘e4 18. fe4 ♕g6 19. ♔h1 ♕e4 20. ♔g1 ♕g4=] ♘h5 [17... ♘d7 18. ♕h4! ♕b5 19. ♕h3 ♘e5 20. ♕h5; 19... ♖f7 20. f4 ♕d3 21. ♕f3±] 18. ♔h1 ♕b7 19. e4 ♖ab8 20. ♗e8 ♕e7 21. ♕d5 ♘f6 22. ♕g5!+— h6 23. ♕h4 ♕e6 24. ♖g1 ♘e8 25. fe8♕ ♖fe8 26. ♗d2 ♖b2 27. ♗c3 ♖c2 28. ♗g7 ♔h7 29. ♗f6 ♖g8 30. ♖g8 ♔g8 31. ♕g3 ♔f7 32. ♕g7 ♔e8 33. ♖d1 **1 : 0** **[Kotov]**

537. **D 56/d**

PORTISCH—PARMA

Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 c5 5. ♗d3 0—0 6. ♘f3 d5 7. 0—0 dc4 8. ♗c4 ♘bd7 **9.** ♕e2 **[9.** ♕b3 — I-№-9/523] cd4 **[9...** b6? **10.** d5± **]** 10. ed4 b6 11. d5 **[11.** ♖d1 ♗b7 **12.** d5 ♗c3 **13.** de6 ♗f3=; **12.** ♗d3 ♗c3 **13.** bc3 ♕c7**]** ♗c3 12. de6 ♗b4 13. ed7 ♕d7 14. a3 ♗d6 15. ♗g5 N **[15.** ♖d1?! ♕c7 **16.** h3 ♗b7 **17.** ♗e3 ♖ad8△ ♕e7= I-№-14/590**]** ♖e8 16. ♕d3 ♗c5! **[16...** ♗f8? **17.** ♕b3 ♘e4 **18.** ♗b5 ♕e6 **19.** ♕d1+—**]** 17. ♕b3 ♗b7 **[17...** ♘e4? **18.** ♗b5 ♕e6 **19.** ♕a4 ♖f8 **20.** ♗c6 ♗f2 **21.** ♖f2 ♘c5 **22.** ♕c2△ b4+—; **19.** ♕d3!?**]** 18. ♗f6± gf6 **19.** ♖ad1 ♕c7 20. ♗d5 ♖ad8 21. ♗b7 ♖d1! **[21...** ♕b7 **22.** ♕a4!±**]** 22. ♕d1 **[22.** ♖d1!?**]** ♕b7 23. ♕d2 ♕e4!= 24. h3 a5 25. ♖e1 ♕a4 26. ♖e8 ♕e8 27. ♘h2 h5 28. ♘f1 ♕e5 29. a4 ♔g7 30. ♘h2 ♕e4 31. ♕d1 ♕e5 32. b3 ♕e4 33. ♘f3 ♕f5 34. ♔f1 **1/2 : 1/2 [Parma]**

538. **D 57/b**

ŠAŠIN—KORČNOJ

SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 5. ♗d3 c5 6. ♘f3 d5 7. 0—0 ♘c6 8. a3 cd4 9. ed4 **[9.** ab4 dc3 **10.** bc3± I-№-10/689**]** ♗c3 10. bc3 dc4 11. ♗c4 ♕a5 12. ♗b2 **[12.** ♕e1 b6=; **12.** ♕e2 ♕c3 **13.** ♗d2 ♕c2 **14.** ♗d3⩲; **12.** ♗d2 !?; **12.** ♕c2 e5= I-№-13/632**]** e5 13. ♖e1 ♗g4 **[13...** ed4 **14.** cd4±; **13...** e4!? **14.** ♘d2 ♗g4 **15.** ♕c2 ♗f5**]** 14. h3 ♗f3 15. ♕f3 ♖ad8 16. ♗a2! **[16.** ♖ad1 ♖d6! **17.** d5 e4 **18.** ♕g3 ♖fd8 **19.** ♗a2 ♘d5 **20.** ♗d5 ♖d5 **21.** c4 ♖g5 ∓; **16...** ♖d7 **17.** d5 e4 **18.** dc6 ef3 **19.** cd7 ♕c7 **20.** ♗a2! ♘d7 **21.** ♖e7 ♕b6 **22.** ♖dd7 ♕b2 **23.** ♖f7+—**]** ♖d7 **[16...** ed4 **17.** cd4 ♘d4 **18.** ♗d4 ♖d4 **19.** ♖e7 ♘d5 **20.** ♖b7±**]** 17. ♖e2 ♖fd8 **[17...** ed4 **18.** cd4 ♖d4 **19.** ♖e7! ♘e7 **20.** ♗d4 ♘fd5⩲; **19.** ♕g3 ♕h5**]** 18. ♖ae1 ed4 **[18...** ♕b6 **19.** ♕e3± **]** 19. cd4 ♕b6 **[19...** ♘d4?? **20.** ♗d4 ♖d4 **21.** ♖e8+—**]** 20. ♕c3! **[△** d5**]** ♘d4 **[20...** ♖d4 **21.** ♕g3+—**]** 21. ♖e7 ♖e7 22. ♖e7 ♘f5! **[22...** ♘e6 **23.** ♕b3±; **22...** ♕d6 **23.** ♕e1!±**]** 23. ♖f7! **[23.** ♖e5 ♖d1 **24.** ♔h2 ♘d6∓**]** ♖d1 24. ♔h2 ♕d6? **[24...** ♘g4! **25.** hg4 ♕d6 **26.** ♕g3! ♘g3 **27.** ♖d7 ♔f8 **28.** ♗g7 ♔e8 **29.** ♖d6 ♘f1 **30.** ♔h3 ♖d6 **31.** g5 ♖d2 **32.** ♗g8 ♖f2 **33.** ♗h7∞; **30.** ♔g1 ♘d2 **31.** ♔h2 ♘f1**]** 25. g3 ♘g4 26. ♔g2 ♘h4 27. gh4 ♕h2 28. ♔f3 ♕f2 **29.** ♔e4 **[29.** ♔g4?? ♖g1 **30.** ♔h5 g6 **31.** ♔h6 ♕h4#**]**

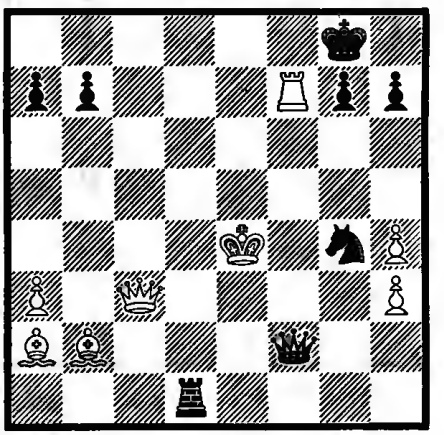

29... ♕e2? **[29...** ♖e1 **30.** ♔d5!! ♘e3 **31.** ♔d6 ♘c4 **32.** ♕c4 ♕b6 **33.** ♔d7 ♖d1 **34.** ♗d4!! ♖d4 **35.** ♕d4 ♕d4 **36.** ♔c8+—; **32...** ♖d1 **33.** ♔c7 ♕b6 **34.** ♔b8 ♖d8 **35.** ♕c8 ♕d6 **36.** ♖c7 ♔f8 37. ♗g7 ♔e8 **38.** ♗f7#; **30...** ♕f7 **31.** ♔d6! ♖d1 **32.** ♔c5 b6 **33.** ♔b4 a5 **34.** ♔a4 b5 **35.** ♔a5+—; **31.** ♔c5 ♖e5!**]** 30. ♔f4 ♖f1 31. ♔g5 h6 32. ♔g6 ♘e5 33. ♕e5 ♖g1 34. ♕g5! ♕b2 35. ♖g7 **1 : 0 [Korčnoj]**

539. **D 59/b**

RAJKOVIĆ—HORT

Hastings 1972/73

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 0—0 5. ♗d3 c5 6. ♘f3 d5 7. 0—0 ♘c6 8. a3 ♗c3 9. bc3 dc4 10. ♗c4 ♕c7 11. ♗d3 e5 12. ♕c2 ♖e8 13. e4 ♗g4?!

[13... c4 **14.** ♗c4 ed4 **15.** cd4 ♘a5!=; **13...** ed4 **14.** cd4 ♗g4! **15.** ♕c5 ♗f3 **16.** gf3 ♕d7 **17.** d5? (**17.** ♗b2 ♘e4!=) ♘e5∓**]** 14. ♘e5 ♘e5 15. de5 ♕e5 16. f4 ♕e7 17. c4!? ♘e4 18. ♗b2 ♘f6 **[18...** f5 **19.** ♖ae1±**]** 19. ♗e5∞ ♘d7 **[19...** h6 **20.** h3! ♗d7 **21.** ♖ae1±**]** 20. ♗h7 ♔h8 21. ♖ae1± ♕h4 22. ♗f5 ♔g8 23. ♖e3! ♘e5 24. fe5 ♖ad8 **[24...** ♗f5 **25.** ♕f5 ♕e7 **26.** ♖h3 g6 **27.** ♕f4 +−; **24...** ♖e7 **25.** ♖f4 ♗f5 **26.** ♕f5 ♕h7 **27.** ♕h7 ♔h7 **28.** ♖h3 ♔g8 **29.** ♖fh4+−**]**

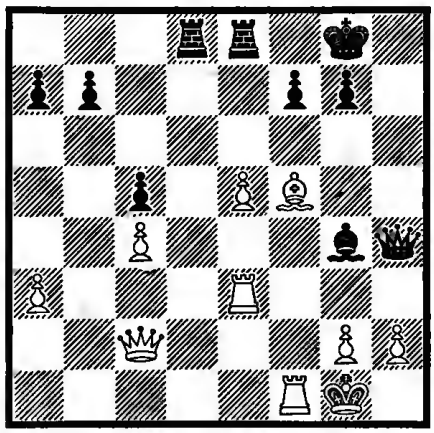

25. e6! ♖e6 **[25...** fe6 **26.** ♗g4 ♕g4 **27.** ♖h3+−**]** 26. ♗e6 ♗e6 27. ♕e4 ♕e4 28. ♖e4 ♖d2 29. ♖f3 ♖c2 30. ♖d3 ♗c4 31. ♖d7+− ♔h7 32. ♖h4 ♔g6 33. ♖g4 ♔f6 34. ♖b7 **1 : 0**
[Bukić]

540. **D 60/c**

GOFŠTEJN—KOTKOV
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 d5 5. cd5 ♘d5 6. e4 ♘b4!? **[6...** ♘b6**]** 7. d5 c6 8. ♘c3?! **[8.** a3 ♕a5!; **8.** ♘e2!? cd5 **9.** a3 ♕a5 **10.** 0−0 de4 **11.** ♗d2 ♘8c6 **12.** ♗e4 ♕a6! **13.** ♗c3 0−0! **14.** ♗g7 ♔g7 **15.** ♘bc3 ♖d8 **16.** ab4 ♖d1 **17.** ♖a6 ♖f1 **18.** ♔f1 ♗h3∞; **13.** ♘bc3 ♘d3 **14.** ♘d5 0−0 **15.** ♘c7 ♕c4 **16.** ♗d3 ♕d3 **17.** ♘a8 ♗g4 **18.** ♘f4 ♗d1 **19.** ♘d3 ♗e2 **20.** ♖fe1 ♗d3∓**]** cd5 9. ed5 ♗f5! 10. ♕a4 ♘8c6 11. ♘ge2 **[11.** dc6 ♗c3 **12.** bc3 ♘c2−+**]** ♘c2 12. ♔f1 0−0 13. dc6 b5! 14. ♕f4 **[14.** ♘b5?? ♕d1#; **14.** ♕b5? ♗c3**]** ♘a1−+ 15. g4 e5! 16. ♕b4 ♗d3 17. ♕c5 e4 18. ♘e4 ♗e4 **[18...** ♖e8−+**]** 19. ♗e4 ♕d1 20. ♔g2 ♕e2 21. ♗f3 ♕c4 22. ♕c4 bc4 23. c7 ♖ac8 24. ♗f4 ♗b2? **[24...** g5 **25.** ♗d6 ♗b2 **26.** ♗b7 c3 **27.** ♗f8 ♖f8 **28.** c8♕ ♖c8 **29.** ♗c8 c2 −+; **24...** ♘c2−+**]** 25. ♗b7 ♘c2? **[25...** g5! **26.** ♗c8 ♖c8 **27.** ♖d1 ♗f6 **28.** ♗e5 ♔g7−+**]** 26. ♗c8 ♖c8 27. ♖b1! **[27.** ♖d1 ♗f6**]** c3 28. ♖d1 ♔g7 29. g5? **[29.** ♖d8=**]** ♘e3! 30. ♗e3 c2 −+ 31. ♖d7 **[31.** ♖e1 ♖c7 **32.** ♗c1 ♗c1 **33.** ♖c1 f6−+**]** c1♕ 32. ♗c1 ♗c1 33. ♔f3 ♗g5 34. ♔e4 ♔f6 35. f4 ♔e6 **0 : 1** **[Kotkov]**

541. **D 61/b**

ROMANIŠIN—GULJKO
SSSR 1973

1. ♘f3 g6 2. c4 ♗g7 3. d4 ♘f6 4. g3 0−0 5. ♗g2 d5 6. cd5 ♘d5 7. 0−0 ♘b6 8. ♘c3 ♘c6 9. d5 ♘a5 10. e4 c6 11. ♗g5 h6 12. ♗f4 ♘ac4 N **[12...** cd5 **13.** ed5?! g5 **14.** ♗c1 ♗g4**]** 13. b3!? **[13.** ♕e2 cd5 **14.** ed5 e5∞**]** g5!? **[13...** ♗c3 **14.** bc4 ♗a1 **15.** ♕a1 g5 **16.** ♗c1 ♘c4 **17.** ♕c3∞**]** 14. bc4 gf4 15. ♕d3 cd5 16. cd5 fg3 17. hg3 ♗g4 18. ♖ac1 ♖ac8 19. ♘e2?! ♕d6 20. ♘h4 ♕b4 21. ♘f4 ♕b2 22. ♖c8 ♖c8 23. ♘f5 ♖c3!∓ 24. ♕b1 **[24.** ♘e7 ♔f8−+**]** ♕b1 25. ♖b1 ♗f5 26. ef5 ♖c2 **[26...** ♗e5!? **27.** ♖e1 ♗f4 **28.** gf4 ♔f8 **29.** f6 ef6 **30.** d6 ♖d3∓**]** 27. ♖e1 ♔f8 **[27...** ♘c8? **28.** d6!**]** 28. ♖e2 ♖e2 29. ♘e2 ♘c4 30. ♘f4 ♔e8 31. ♘d3 ♗d4 32. ♔h2 ♔d7 33. ♔h3 ♔d6 34. ♔g4 b5 **[34...** ♘b6 **35.** ♔h5 ♗g7 **36.** ♘f4**]** 35. ♔h5 ♗g7 36. ♘b4 a5 37. ♘c6 a4 38. g4 **[38.** ♘d8 b4−+**]** ♔c5 39. ♘e7 b4 40. ♗e4 ♘d2 41. ♗d3 b3 **[42.** d6 ba2 **43.** d7 a1♕ **44.** d8♕ ♕h1#; **42.** a3 b2 **43.** ♘c8 b1♕ **44.** ♗b1 ♘b1 **45.** d6 ♘a3 **46.** f4 ♘c4 **47.** d7 ♗f6 **48.** g5 hg5 **49.** fg5 ♘e5!−+**]** **0 : 1** **[Gufeljd]**

542. **D 62/b**

CSOM—GAPRINDAŠVILI
Olot 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. ♗g2 ♗g7 4. 0—0 0—0 5. d4 d5 6. c4 dc4 7. ♘a3 c3 **[7... ♘c6]** 8. bc3 c5 9. ♘e5 ♘d5! **[9... ♘bd7? 10.** ♘d7 ♘d7 **11.** ♖b1 ♘b6 **12.** dc5 ♕d1 **13.** ♖d1 ♘a4 **14.** ♗b7 ♗b7 **15.** ♖b7 ♘c3 **16.** ♖d2± **]** 10. ♗d2 **[10.** ♗b2 ♘c6! **11.** ♘ac4 ♘e5 **12.** ♘e5 ♘b6 **13.** ♗a3 ♗e5 **14.** de5 ♕c7∓ **]** ♘c6! 11. ♘c6 bc6 12. ♖c1 cd4 **[12...** ♕a5 **13.** c4 ♕a3 **14.** cd5±; **12...** ♖b8 **]** 13. cd4 ♗d4 14. ♗h6 ♗g7 15. ♗g7 ♔g7 16. ♖c6 ♗e6! **[16...** ♘b4 **17.** ♕a1± **]** 17. ♖c5 ♕d6 18. ♕d4 ♘f6! 19. ♕d6 ed6 20. ♖a5 **[20.** ♗a8 dc5∓ **]** ♖ab8 21. ♖a1 **[21.** ♖a7 **]** ♖b2 22. ♘b5 ♖fb8? **[22...** a6! **23.** ♘d6? ♖d8∓; **23.** ♘d4 ♗c4∓ **]** 23. a4 ♗c4 24. ♖a7 ♗b5 **[24...** ♗e2!? **]** 25. ab5 ♖8b5 26. ♗f3 g5? **[26...** ♖b1 **27.** ♖b1 ♖b1 **28.** ♔g2 h5= **]** 27. h3 h5 28. ♖1a4 ♖5b4 29. ♖b4 ♖b4 30. ♖a5 g4 31. hg4 hg4 32. ♗c6 ♖c4 33. ♗b7 ♖c7 34. ♗a6 ♖a7 35. ♖g5! ♔f8 **[35...** ♔h6 **36.** ♖f5 ♔g6 **37.** ♗d3 **]** 36. ♗d3 ♖a4 37. ♖f5 ♔g7 38. ♔g2 ♖d4 39. ♖g5 ♔f8 40. ♖f5 ♔e7 41. ♖a5 ♘d7 42. ♖a7 ♔d8? **[42...** ♔e6! **]** 43. ♖a2 ♘e5 44. ♗a6 ♔e7 45. f4 gf3 46. ef3 ♔f6 47. ♔f2 ♖b4 48. ♗e2 ♖b3 49. ♖d2 ♔e7 50. ♖d4 ♖c3 51. g4 ♖c2 52. ♖a4 d5! 53. ♔e3 ♘c4 54. ♗c4 dc4 55. ♔d4 ♔f6 56. ♖a6 ♔g7 57. ♖c6 ♖f2 58. ♔e4 ♖c2 59. ♔f5 c3 60. ♖c8 ♖c1 61. f4 c2 62. ♔g5 ♔h7 63. f5 ♔g7 64. ♖c7 ♖f1 **[64...** ♔g8 **65.** ♔f6 ♖g1 **66.** ♖c8 ♔h7 **67.** ♖c2 ♖g4 **68.** ♔f7 ♖g7 **69.** ♔e6 ♖a7= **]** 65. ♖c2 f6= 66. ♔h4 ♖h1 67. ♔g3 ♖g1 68. ♔f3 ♖f1 69. ♔g2 ♖a1 70. ♖c7 ♔h6 **[70...** ♔g8! **71.** ♔g3 ♖g1 **]** 71. ♔g3 ♖g1 **[71...** ♖a3 **72.** ♔h4 ♖f3= **]** 72. ♔f3 ♖f1 73. ♔e4 ♖e1 74. ♔d5 ♔g5 75. ♖g7 ♔f4 76. ♔d6 ♖e2 77. ♖e7 ♖a2 78. ♔e6 ♖a6 79. ♔f7 ♔g4??+— **[79...** ♔g5! **80.** ♔g7 ♖a4 **81.** ♖f7 ♖g4 **82.** ♖f6 ♖f4= **]** 80. ♔g6! ♔f4 81. ♖e6 ♖a1 82. ♖b6! **[82.** ♔f6 ♖a5= **]** ♖a5 83. ♖f6 ♔g4 84. ♖f8 ♖b5 85. f6 **1 : 0**
[Gipslis]

543. **D 62/c**

FURMAN—GUFELJD
SSSR 1972

1. ♘f3 g6 2. c4 ♗g7 3. d4 ♘f6 4. g3 c6 5. ♗g2 **[5.** d5? cd5 **6.** cd5 ♕a5 **]** d5 6. ♘e5 0—0 7. 0—0 dc4!?= 8. ♘c4 ♗e6 9. b3 ♗d5 10. ♗b2 **[10.** ♗h3? c5!? **]** ♗g2 11. ♔g2 ♘bd7 **[11...** ♘a6!? **]** 12. ♘bd2 c5 13. ♘f3 cd4 14. ♗d4 b5 **[14...** ♘b8△ ♘c6 **]** 15. ♘e3 ♕b8 16. ♖c1 ♕b7 17. ♔g1 ♖ac8 18. ♖c8 ♖c8 19. ♕a1 a6 20. ♖d1 h6 21. ♗b2 ♔h7 22. h3 ♖c5!? 23. ♔g2 ♗f8 24. ♕b1 ♘e5 25. ♖d8 ♘f3 26. ef3 ♗g7 27. ♕d3 ♖c8 28. ♗e5 ♖d8 29. ♕d8

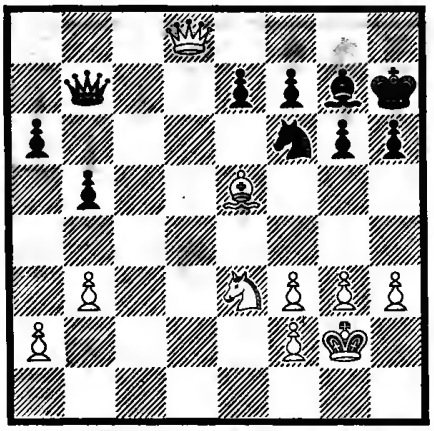

29... ♘g8?? **[29...** ♕d7 **30.** ♕b6 ♘d5 **31.** ♘d5? ♗e5 **32.** ♘b4 ♕d2∓ **33.** ♘c6 ♗d6 **34.** a4 ♕c2—+; **30.** ♕a5 ♘d5=; **30.** ♕a8 ♕e6= **]** 30. ♗g7 ♔g7 31. ♘d5 +— a5 32. ♘c3 b4 33. ♘d5 e6 34. ♘e3 ♕b5 35. ♘c4 a4 36. ♘d6 ♕c6 37. ba4 e5 38. a5 ♕a4 39. ♕b6 ♕a2 40. ♕b4 ♘f6 41. ♕c4 **1 : 0** **[Gufeljd]**

544. **D 62/d**

PORTISCH—GLIGORIĆ
Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. d4 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 c6 6. 0—0 d5 7. cd5 **[RR 7.** ♘bd2 ♗f5 **8.** b3 ♘e4 **9.** ♗b2 ♘d2 **(9...** ♕a5 **)** **10.** ♘d2 ♘a6 **11.** a3 ♕d7

12. b4± Ribli—Saidy, Lanzarote 1973] cd5 8. ♘c3 ♘c6 9. ♘e5 e6 10. ♗g5 **[10.** ♗f4 ♘e5 **11.** ♗e5 ♗d7±; **10.** ♗f4 ♘d7? **11.** ♘f3!] h6! 11. ♘c6 bc6 12. ♗f4 ♘d7 **[12...** ♘h5∞] 13. ♕d2 g5! N 14. ♗d6 ♖e8 15. e4! ♘b6! **[15...** ♗a6 **16.** ♖fe1±] 16. ♗c5 ♘d7! [△ **17...** ♘c5] 17. ♗d6 ♘b6= 18. ♗c5 ♘d7 **1/2 : 1/2 [Gligorić]**

545. **D 63/a**

JUFEROV—RAZUVAJEV
SSSR 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♘e4 5. ♗h4 c5 6. e3 **[6.** cd5 ♘c3 **7.** bc3 ♕d5 **8.** e3 cd4 **9.** ♕d4±; **8...** ♗g7!] ♕a5 7. ♕b3 **[7.** ♘f3 ♘c3 **8.** ♕d2 cd4 **9.** ed4 ♗e6!∓] cd4 8. ed4 ♗h6!= TN

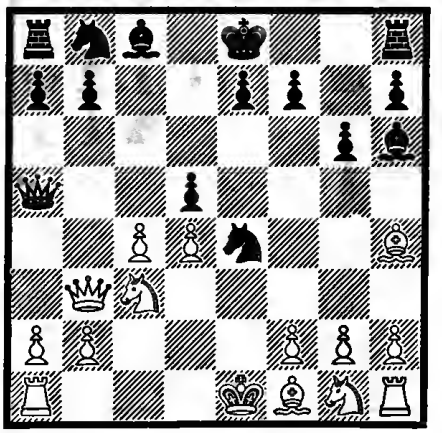

9. ♘f3? **[9.** ♖d1!=] g5!∓ 10. ♗g3 g4 11. ♘e5 ♗d2 12. ♔d1 ♗c3 13. bc3 f6! 14. ♘d3 ♘c3 15. ♔c2 ♘e4 16. ♕b5 ♘c6! 17. ♕a5 ♘a5 18. cd5 ♗f5 19. ♔b2? ♘c4 20. ♔b3 ♘cd2 **[21.** ♔c2 ♖c8 **22.** ♔d1 ♘f1 **23.** ♖f1 ♘g3] **0 : 1 [Razuvajev]**

546. **D 63/a**

DONNER—GARCIA G.
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♘e4 5. ♗h4 c5 6. e3 ♕a5 7. ♕b3 cd4 8. ed4 ♗h6! N **[8...** e5∞] 9. ♖d1 0—0 10. cd5 ♗d7 **[⌓ 10...** ♘d7 **11.** ♗d3 ♘c3 **12.** bc3 ♘b6 **13.** ♘e2 ♕d5=] 11. ♗d3 ♘c3 12. bc3 ♘a6 **[12...** ♗a4 **13.** ♕a3 ♕d5 **14.** ♕a4 ♕g2 **15.** ♔e2 ♕h1 **16.** ♘f3 ♕g2 **17.** ♗f5!±] 13. ♘e2 ♘c7 14. ♗e7? **[14.** 0—0 ♘d5 **15.** c4±] ♖fe8 15. ♗b4 ♕d5 16. 0—0 ♗c6 17. ♕d5 ♘d5 18. ♗d6 ♖e2! 19. ♗e2 ♘c3 20. ♖de1 ♘e2 21. ♖e2 ♗b5 22. ♖c2 ♗f1 23. ♔f1 ♗f8 24. ♗f8 ♔f8 25. ♖c7 ♖b8! 26. ♔e2 ♖e8 27. ♔d3 ♖e7 28. ♖c8 ♖e8 29. ♖c2 ♖e6 30. d5 ♖a6 **1/2 : 1/2 [Donner]**

547. **D 63/a**

MAROSHCZIK—BAGIROV
ČSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♘e4 5. ♗h4 c5 6. cd5 **[6.** e3 ♕a5 **7.** ♕b3] ♘c3 7. bc3 ♕d5 8. e3 ♗g7 9. ♕f3 ♕d8 **[9...** ♕f3 **10.** ♘f3±] 10. ♗b5 ♘d7 11. ♘e2 cd4 **[11...** 0—0? **12.** 0—0 cd4 **13.** cd4!] 12. ed4 0—0 13. 0—0 ♘f6 14. ♖fe1 ♗g4!? [RR **14...** ♕b6 N **15.** ♗d3 ♗g4 **16.** ♕g3 ♗e2 **17.** ♖e2?! ♖ac8∓ Vilela—Barreras, Cienfuegos 1972] 15. ♕b7 ♖b8 16. ♕a6 ♘d5 17. ♗g3 **[17.** ♗c6 ♗e2 **18.** ♕e2 ♘c3=] ♖c8 18. h3? **[18.** f3! ♗e6 **19.** ♗f2 ♘c3 **20.** ♘c3 ♖c3 **21.** ♕a7 ♕d5=] ♗e2 19. ♗e2 ♘c3 20. ♗g4 e6 **[20...** f5 **21.** ♕e6 ♔h8 **22.** ♗f3∞] 21. ♗e5 ♗e5 22. de5 ♕b6!∓ 23. ♕b6 ab6 24. ♗f3 ♖fd8 25. a4 ♖c5 26. ♖a3 ♖d2 27. ♖e3 ♖c2 28. ♖a1 ♔g7 29. ♗b7 **[29.** ♗d1!∓] ♖b2 30. ♗f3 ♖b4 31. ♔h2? **[31.** ♗d1] ♖a4—+ 32. ♖a4 ♘a4 33. ♖e4 b5 34. g4 ♘c3 35. ♖b4 ♖e5 36. ♗c6 ♖c5 37. ♗e8 ♔f8 38. ♗d7 ♔e7 39. ♖d4 ♘d5 **0 : 1 [Bagirov]**

548. **D 63/a**

DONNER—UHLMANN
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♘e4 5. ♗h4 c5 6. e3 **[6.** cd5] ♕a5 7. ♘f3?! **[7.** ♕b3] ♘c3 8. ♕d2 cd4 9. ed4 ♗e6! 10. c5 **[10.** bc3 dc4∓] b6! 11. ♕c3? **[11.** cb6 ab6 **12.** ♕c3 ♕c3 **13.**

bc3 ♗h6! **14.** ♗e2 f6! **15.** 0—0 ♔f7 **16.** ♖fb1 ♘d7 **17.** ♗b5 ♖hc8∓] ♕c3 12. bc3 bc5 13. dc5 ♗g7 14. ♘d4 ♗d7! 15. ♔d2 **[15.** ♗b5 ♗d4! **16.** ♗d7 ♔d7! **17.** cd4 ♘c6∓] ♘c6 16. ♘b5 ♖c8! 17. ♖b1 0—0 18. ♗e2 ♖fe8! 19. ♖hd1 ♘a5! 20. ♘a7 ♖c5 21. ♘b5 ♘c4! 22. ♗c4 ♖c4 23. ♗g3 ♖a8!! 24. ♔e3? **[24.** ♖b2 ♗b5 **25.** ♖b5 ♖a2 **26.** ♔e1 ♗c3 **27.** ♔f1 e6—+] ♖e4! 25. ♔d3 ♗f5!! **0 : 1 [Uhlmann]**

549. **D 63/b**

SMEJKAL—UHLMANN

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♗f4 ♗g7 5. e3 c5 6. dc5 ♕a5 7. ♕a4 **[7.** ♖c1 dc4! **8.** ♗c4 ♘c6 **9.** ♘f3 0—0 **10.** 0—0 ♕c5 **11.** ♗b3 ♕a5!=] ♕a4 8. ♘a4 ♘a6! N 9. ♘f3 **[9.** cd5 ♘d5 **10.** ♗b5 ♗d7 **11.** ♗d7 ♔d7 **12.** 0—0—0 ♔c6=] ♗d7 10. ♘c3 dc4 11. ♗c4 ♘c5 = 12. 0—0 **0**—0 13. ♖fd1 ♖ac8 14. ♗e5 ♗c6 **[14...** ♗e6=] 15. ♘d4 ♘cd7 16. ♗g3! ♗g2 17. ♘e6!? ♖fe8! **[17...** ♖c4 **18.** ♘f8 ♗c6 **19.** ♘d7 ♘d7 **20.** ♘d5 ♔f8 **21.** b3! ♖c5 **22.** ♖ac1±] 18. ♘c7!? **[18.** ♘g7 ♔g7 **19.** ♗f7±] ♗f3! 19. ♘e8 ♗d1 20. ♘f6 ♘f6 21. ♗d5!± ♗g4 22. ♗b7 ♖d8 23. ♗e5 ♘e8 24. ♗g7 ♔g7 25. b4 ♘d6 26. ♗g2 ♖c8 27. ♘d5 e6 28. ♘e7 ♖c7 29. ♘c6 ♘f5 30. b5 ♘h4 31. ♗h1± **[31.** ♘e5!?] ♗e2 32. ♘d4 ♗d3 33. a4 e5 34. ♘c6 e4 35. ♘e5 ♗c2 36. ♖c1 f5? **[36...** ♖c5! **37.** ♗e4 ♖e5 **38.** ♗c2 ♖c5! **39.** ♔f1 ♘f3 **40.** h3 ♘g5∞] 37. f4!+— ♖c5 38. ♔f2 g5 39. ♔e1 **[39.** fg5+—] gf4 30. ef4 ♖e5 41. fe5 **[41...** ♗a4 **42.** ♖c7 ♔h6 **43.** ♖b7 ♔g5 **44.** ♔d2 ♘g6 **45.** e6 ♔f6 **46.** e7 ♔f7 **47.** ♗g2△ ♗f1] **1 : 0 [Filip]**

550. **D 65/a**

RODRIGUEZ O.—BARRERAS

Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 0—0 8. ♘e2 ♘c6 9. 0—0 **[9.** ♗e3 ♘a5! I-№-10/717; **9...** b6 **10.** ♕d2 — I-№-10/718] b6 10. ♗g5! **[10.** ♗e3 ♗b7 **11.** ♖c1± I-№-2/595, 3/651, 5/599; **10...** ♘a5 **11.** ♗d3 e6 — I-№-11/537] ♗b7 11. f4 ♕d7 **[11...** ♘a5 **12.** ♗d3 c5 **13.** d5 c4 **14.** ♗c2 ♕d7 **15.** ♘d4±] 12. f5! ♘a5 13. ♗d3 c5 14. d5± ♖ac8 [⌓ **14...** ♕d6△ **15.** ♗f4 ♗e5] 15. ♖c1 gf5 **[15...** ♕d6!?△ **16.** c4 b5!] 16. ♖f5 e6 17. ♖f3! ed5 18. e5!+— ♗e5 **[18...** ♖ce8 **19.** ♗f6+—; **18...** ♖c6 **19.** ♗f6 +—] 19. ♗f5 ♕d6 20. ♘f4 [△ **21.** ♗h7] f6 21. ♗e6 ♔g7 22. ♖h3 **[22...** ♗f4 **23.** ♖h7+—; **22...** fg5 **23.** ♖h7 ♔f6 **24.** ♕g4+—] **1 : 0 [Minev]**

551. **D 65/b**

ESTEVEZ—SMEJKAL

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 0—0 9. 0—0 ♘c6 10. ♗e3 ♕c7 11. ♖c1 ♖d8 12. ♗f4!? **[12.** ♕e1 ♕a5 =; **12.** f4 ♗g4 **13.** f5 gf5 **14.** h3 — I-№-14/606; **12.** h3 e6 **13.** f4 ♘a5 **14.** ♗d3 f5 **15.** ♕e1 b6 **16.** g4 ♗b7! I-№-13/650; **12.** ♔h1 e6 **13.** f4 ♘a5 **14.** ♗d3 f5; **12.** f3 — I-№-12/617; **12.** ♕a4; **12.** ♕d2 ♕a5 N **13.** ♕b2 b6 **14.** ♗d5 ♗b7 **15.** ♖fd1 e6 **16.** ♗b3 cd4 **17.** cd4 ♖ac8= Gligorić—Tukmakov, Lenjingrad 1973] ♕d7 13. dc5 **[13.** d5 ♘a5 **14.** ♗d3 e5 **15.** ♗e3 c4; **14...** b5 **15.** ♖b1 a6 **16.** ♕c1 e5 **17.** ♗e3 c4=; **17.** ♗g5! f6 **18.** ♗e3 c4 **19.** ♗c2 ♘b7=; **13.** ♕b3!? I-№-14/608] ♕e8 14. ♗d5 ♗d7 **[14...** ♘e5?! **15.** ♕b3±; **14...** e6?! **15.** ♗c6±] 15. ♕d2 N **[15.** ♗g5 ♘a5! **16.** f4 ♖dc8 **17.** f5 e6 **18.** fe6 fe6 **19.** ♗b3 ♖c5∓] e6 16. ♗b3 ♘e5! **[16...** ♘a5?! **17.** ♗d6±] 17. ♗e5 **[17.** ♖fd1 ♗b5 **18.** ♕e3 ♘d3∓; **17.** ♕e3 ♗b5 **18.** ♗e5 ♗e5∓; **18.** c4? ♖d3—+] ♗e5∓ 18. f4 ♗b5 19. ♕e3 ♗g7 20. ♖fd1 ♕c6! 21. c4 ♗a6 22. ♖d6 **[22.** e5 ♖d1 **23.** ♖d1 ♖c8] ♖d6 23. cd6 ♕d6 24. e5 ♕c6 25. ♘g3 b6 26. ♗d1

[26. ♘e4 ♗b7 **27.** ♖e1 ♗f8 **28.** ♖e2 ♖d8△ ♗c5, ♖d4] ♗f8 27. ♔h1 ♖d8 28. ♗f3 ♕c5 29. ♕b3 ♕a3 30. ♖a1 ♖d3 31. ♕c2 ♗h6 32. ♗e4 ♖d4 33. ♖d1 ♖d1 34. ♕d1 ♗f4 35. ♕d8 ♕f8 **0 : 1 [Krnić]**

552. **D 65/b**

TATAI—SAIDY
Netanya 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♖c1 ♖d8 12. ♗f4 ♕d7 **[12...** e5 **13.** ♗g5] 13. d5 ♘a5 14. ♗d3 b5!? 15. ♖b1! a6 16. ♕c1 e6 17. ♕a3 c4! 18. ♗c2 ♘b7 19. de6 ♕e6 20. ♖bd1 ♗d7± 21. ♗g5 ♗f8 22. ♕c1 f6 23. ♗e3 ♘c5 24. ♘f4 ♕f7 25. ♕d2 ♗e7 26. f3 ♗c6 27. ♕f2 ♘e6 28. ♘e2 ♖d1 29. ♖d1 ♖d8 30. ♖f1? ♕f8 31. h4 ♗c5! 32. ♘d4 ♘d4 33. cd4 ♗b6 34. h5? **[34.** d5 ♗e3 **35.** ♕e3±] ♕a3 35. hg6 hg6 36. ♖d1 ♕a2 37. f4 b4 38. ♕g3 ♗e8 39. ♗b1 ♕b3 40. ♕f3 c3 41. ♕e2 ♕a4 **0 : 1 [Damjanović]**

553. **D 65/b**

GLIGORIĆ—SMEJKAL
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♖c1 ♖d8 12. ♕a4 ♗d7 13. ♕a3 ♗f8! **[13...** cd4? **14.** cd4±] 14. ♕b2 **[14.** dc5? ♘e5; **14.** ♕c5? e5] b5! 15. ♗d3 **[15.** ♗b5 ♖ab8] ♖ab8 16. ♗f4 e5 17. ♗g5 ♖e8 18. d5 **[18.** ♕d2] ♘a5 19. ♕d2 c4 20. ♗b1 **[20.** ♗c2] ♘b7 21. ♘g3 ♘c5 22. ♗h6 ♖b6 23. ♗f8 ♖f8 24. f4 f6 25. ♖f2 **[25.** fe5] ♗c8 26. ♖cf1 ♘d7 27. ♘e2 a5∓ **[△ 28...** b4] 28. a3 ♕c5 29. ♕c1 ef4 30. ♘f4 ♘e5 31. h3 ♗d7 32. ♔h1 ♔g7 33. ♗c2 ♖fb8 34. ♔h2 ♖f8 35. ♔h1 **1/2 : 1/2 [Gligorić]**

554. **D 65/b**

GLIGORIĆ—RAZUVAJEV
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 **[10...** cd4 **11.** cd4 ♗g4 **12.** f3 ♘a5±; **10...** ♘a5 **11.** ♗d3 b6±] 11. ♖c1! **[11.** ♕c1 cd4! **12.** cd4 ♗d7=] b6 **[11...** ♖d8 **12.** f4! ♗g4 **13.** f5±; **12...** e6 **13.** g4!?∞] 12. ♕d2! **[12.** f4 — I-№-14/607] ♗b7 13. ♗h6 ♖ad8 14. ♕g5 [△ ♘g3-f5] ♘a5 15. ♗g7 ♔g7 16. ♗d3 f6 17. ♕h4 g5?!± **[17...** e5 **18.** f4 ♘c6 **19.** d5 ♘e7 **20.** c4 ♘c8 **21.** ♔h1 ♘d6=] 18. ♕h5 e5 19. ♘g3 ♗c8 20. d5 ♘b7 **[20...** c4 **21.** ♗e2 ♘b7 **22.** ♗g4 ♘d6±] 21. ♗a6! ♘d6 22. ♗c8 ♖c8 **[22...** ♕c8!±] 23. ♕g4! [△ f4!] ♔h8 24. h3?! **[24.** ♘f5!±; **24.** c4 a6∞] c4? **[24...** b5!±] 25. ♘f5 ♘f5 26. ♕f5 ♖cd8 **[26...** ♕d6!?±] 27. ♖b1!± ♕d7 28. ♕d7 ♖d7 29. ♖b4 **[29.** a4±] ♖c8 **[29...** f5 **30.** f3!±] 30. a4 ♖c5 31. ♖fb1 ♔g7 32. ♖b5 ♖b5 **[32...** ♖dc7 **33.** d6? ♖b5 **34.** dc7? ♖c5∓; **33.** a5 ♖b5 **34.** ♖b5 ba5 **35.** ♖a5 ♔f7 **36.** ♖a6±] 33. ♖b5 ♔f7 34. a5 ♖b7 35. ab6? **[35.** g3±] ab6 36. g3 ♖b8!? **[36...** ♖a7!=] 37. ♔g2 ♖a8!= 38. ♖b6 **[38.** ♖b4 b5!=] ♖a3 39. h4 gh4 40. gh4 h5! 41. ♖b7 ♔g6 42. ♖c7 ♖c3 43. ♔f1 f5! 44. ♖c6 ♔f7 45. ♖e6 ♖d3 **1/2 : 1/2 [Razuvajev]**

555. **D 65/b**

RADEV—MERDINIAN
Bulgaria 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 c5 7. ♗c4 ♗g7 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♖c1 ♘a5 **[11...** ♖d8; **11...** b6] 12. ♗d3 b6 13. f4! **[13.** ♕d2 ♗b7 **14.** ♗h6 ♖ad8 **15.** ♗g7 ♔g7 **16.** ♕e3 e5!=; **13.** d5] e6 **[13...** f5? **14.** ef5 ♗f5 **15.** ♗f5 gf5 **16.** ♘g3 e6 **17.** ♘h5△ **18.** ♖f3 ±; **13...** ♗b7 **14.** f5!±] 14. f5!± ef5 15. ef5 ♕e7 **[15...** ♗b7 **16.** ♘g3 ♖fe8

17. ♕d2±] 16. ♖f3! ♗b7 17. ♖g3 ♗e4 18. ♘f4 ♖fe8 **[18...** cd4 **19.** cd4 ♖ad8 **20.** ♘h5 ♗d4 **21.** ♗d4 ♖d4 **22.** ♕d2!+−] 19. ♘h5! ♗h8 20. ♗g5 ♕d6 21. ♗e4 ♖e4 22. ♕f3 ♖ae8 23. fg6 hg6 24. ♖f1 ♕e6 25. ♘f6 ♗f6 26. ♗f6+− ♖e3 **[26...** ♖e1 **27.** ♖h3+−] 27. ♕h5 ♕f6 28. ♖f6 ♖g3 29. ♕d5 **1 : 0 [Minev]**

556. **D 65/b**

VAGANJAN—SAX

Budapest 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♖c1 ♘a5 12. ♗d3 b6 13. ♕d2!? ♖d8 14. ♗h6 ♗h8 15. ♕e3± ♕d7 16. ♖cd1?! **[16.** e5! ♗b7 **17.** f4 ♕d5 **18.** ♕g3 e6 **19.** f5! ♗e5 **20.** de5 ♕d3 **21.** fe6 fe6 **22.** ♖f8+−; **16.** d5 c4 **17.** ♗b1 e6 **18.** f4 ed5 **19.** e5±] cd4 17. cd4 ♗b7 18. d5 e6 19. ♘f4± ed5 20. ed5 ♖e8 21. ♕g3 ♗e5 22. ♖fe1!? **[22.** h4 ♗f4! **23.** ♗f4 ♕d5 **24.** ♗g6 ♕g2 **25.** ♕g2 ♗g2 **26.** ♗f7 ♔f7 **27.** ♔g2 ♖ad8 **28.** ♗g5±] ♕d6 23. ♖e3?! ♗f4 24. ♗f4 ♖e3 25. fe3 **[25.** ♗e3 ♕g3 **26.** hg3 ♗d5 **27.** ♗g6 ♗a2 **28.** ♗f5 ♗e6∓] ♕d5 26. ♗e2 **[26.** ♗c2! ♕c6 **27.** ♗b8! ♔g7! **28.** ♖d8 ♖b8 **29.** ♖b8 ♕c2 **30.** ♕e5 f6−+; **28.** ♗e5 ♔g8 **29.** ♗b8=; **26...** ♕a2 **27.** ♕g5! ♕c2 **28.** ♖d8 ♖d8 **29.** ♕d8 ♔g7 **30.** ♗e5 ♔h6 **31.** ♕h4#] ♕a2 27. ♕g5 ♕e2 **[27...** ♕e6 **28.** ♖d6△ ♕f6+−] 28. ♖d8 ♖d8 29. ♕d8 ♔g7 30. ♗e5 ♔h6 31. ♗f4 ♔g7 32. ♗e5 **1/2 : 1/2 [Vaganjan]**

557. **D 65/b**

GLIGORIĆ—IVKOV

Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♕c1 **[11.** ♖c1] ♖d8 **[11...** ♗d7] 12. ♖d1 ♗d7 13. ♗f4! ♕a5!? **[13...** e5 **14.** ♗g5±; **13...** ♕c8] 14. ♗h6! cd4 15. cd4 ♖ac8 16. ♕f4! **[16.** ♗g7 ♔g7 **17.** ♕f4 e6±] ♗h6 17. ♕h6± [△ **18.** ♗f7 ♔f7 **19.** ♕h7 ♔f8 **20.** ♖d3] ♗e8 18. ♗b3 ♕h5 19. ♕h5 **[19.** ♕e3!] gh5 20. d5 ♘e5 21. f4 ♘g6 22. g3 h4 23. ♖ac1 hg3 24. hg3 ♗d7 25. ♔f2 ♗g4 26. ♖c8 ♖c8 27. ♖c1 ♖c1 28. ♘c1 ♔f8 29. ♘d3 **[29.** e5!] f6 30. ♔e3 h5 31. f5 **[31.** e5 fe5 **32.** fe5 ♗f5 **33.** e6±] ♘e5 32. ♘c5 b6 33. ♘e6 ♔f7 34. ♘c7 ♔f8 35. ♘b5 a5 36. ♘c7 ♗h3 37. ♘e6 ♔e8 38. ♗a4 ♔f7 39. ♗b5 ♗g4 40. ♘c7 ♗d1 41. ♘a8 ♘g4 42. ♔f4 ♗c2 43. ♘b6 ♘f2 44. e5 **[44.** ♘c4 ♘e4 **45.** ♘a5 ♘d6=] ♘h3 45. ♔e3 fe5 46. ♗e2 ♗f5 47. ♗h5 ♔f6 48. a3 ♘g5 49. ♗e2 ♗h3? **[49...** ♗e4!±] 50. ♗f3! ♘f7± 51. ♘c4 a4 52. ♗d1 ♗g2 53. ♘b6 e6 54. de6 ♔e6 55. ♗a4 ♘d6 56. ♗d7 ♔f6 57. a4 ♔e7 58. ♗g4 ♗c6 59. a5 ♔d8 60. ♗e6 ♗b5 **[60...** ♘b7? **61.** ♘c4 ♗b5 **62.** ♗d5!] 61. ♗d5 ♔c7 62. g4 ♔b8 63. g5 ♔a7 64. ♗e6+− ♔a6 65. g6 ♘e8 66. ♘c4! ♘f6 **[66...** ♗c4 **67.** ♗c4 ♔a5 **68.** ♔e4+−] 67. ♗c8! **[67...** ♔a7 **68.** ♘e5] **1 : 0 [Gligorić]**

558. **D 65/b**

GLIGORIĆ—SMEJKAL

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 c5 7. ♗c4 ♗g7 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♘a5 11. ♗d3 b6 12. ♕d2 **[12.** dc5? bc5 **13.** ♗c5 ♕c7∓; **12.** ♖c1! ♗b7 **13.** d5±] ♗b7 13. ♗h6 cd4 14. cd4 e6!= 15. ♖ad1 [△ d5] ♖c8 16. ♗g7 ♔g7 17. ♖fe1 ♕e7 18. ♘f4 ♖fd8 19. d5!? ed5!? **[19...** e5] 20. e5 **[20.** ed5? ♕f6] ♘c4 21. ♕e2 ♖e8 22. e6 fe6 23. ♕g4 **[23.** ♘e6 ♔g8 **24.** ♕g4 ♕f6 **25.** h4 ♘e5 **26.** ♖e5 ♕e5 **27.** ♗g6 ♖c4] e5! 24. ♘g6 hg6 25. ♗g6 **[25.** ♕g6 ♔f8 **26.** ♗c4 ♖c4 **27.** ♖d3 ♖f4 **28.** ♖g3 ♕f6] ♖g8 26. ♖d3 ♖c6 27. ♗h7 ♔h7 28. ♖h3 ♖h6 29. ♖h6 ♔h6 30. ♕g8 ♕g7∓ 31. ♕e6 ♕g6 32. ♕e7 ♕g7 33. ♕h4 **[33.** ♕e6 ♕g6 **34.** ♕e7 ♗c6] ♔g6 34. f4 e4 35. g4 ♕d4 36. ♔h1 e3 37. f5

♔f7 38. ♕h7 ♔f8 39. ♕h6 ♕g7 40. ♕h4 d4 41. ♔g1 ♘e5 42. ♕d8 ♔f7 43. ♕c7 ♔f6 **[44.** ♕d8 ♔f7 **45.** ♕c7 ♔g8 **46.** ♕d8 ♕f8 **47.** ♕g5 ♔f7 **48.** ♕h5 ♔e7**]** **0 : 1** **[Filip]**

559. **D 65/c**

DONNER—JIMENEZ

Cienfuegos 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 c5 7. ♗c4 ♗g7 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 cd4 10. cd4 b5!? N 11. ♗d5 **[11.** ♗b5 ♕a5 **12.** ♘c3 ♕c3 **13.** ♗d2 ♕d4 **14.** ♗c6 ♗d7±**]** ♗d7 12. ♖c1 ♖c8± 13. 0—0 e6 14. ♗b3 **[14.** ♗c6 ♖c6 **15.** ♖c6 ♗c6 **16.** d5! ed5 **17.** ♕c2 ♗b7 **18.** ♗c5±; **14...** ♗c6!?**]** ♘a5 15. d5 ♖c1 16. ♕c1 ♘b3 17. ab3 0—0 18. ♘d4 ed5 19. ed5 a5 20. ♘c6 ♕a8 21. ♘e7 ♔h8 22. ♗h6 a4 23. ♗g7 ♔g7 24. ba4 ba4 25. ♕c3?! **[25.** ♕c7±**]** f6 26. ♕c7 ♕d8 27. ♕c5 ♖f7 **[27...** ♖e8**]** 28. d6 ♖f8 29. h3 ♕b8 30. ♖c1 ♕b2 31. ♖c3 ♖b8! 32. ♘d5 ♖b5 33. ♕a7 ♖d5 34. ♕d7 ♔h6 35. ♖c7 ♖d1 36. ♔h2 ♕f2 37. ♕h7 ♔g5 38. h4 ♕h4 39. ♕h4 ♔h4 40. ♖c4 ♔g5 41. ♖a4 ♖d6 42. g3 f5 43. ♔g2 ♖e6 44. ♖a2 ♔g4 45. ♖b2 ♖e4 46. ♖a2 g5 47. ♖b2 ♖a4 48. ♖c2 ♖a3 49. ♖c4 f4 50. gf4 ♖a2 51. ♔f1 gf4 52. ♖c3 **1/2 : 1/2**

[Quinteros — Jimenez]

560. **D 65/c**

SMEJKAL—MALICH

Luhačovice 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 cd4 10. cd4 ♕a5?! 11. ♗d2 ♕a3 12. ♖b1 0—0 **[12...** ♘d4?? **13.** ♘d4 ♗d4 **14.** ♗b5+—**]** 13. 0—0! **[13.** d5? ♘e5 **14.** ♗b4 ♕f3!∓**]** ♗g4 14. f3 **[14.** d5 b5! I-№-13/647**]** ♗e6?! **[14...** ♗c8△ **15.** ♗c3 ♖d8; **15.** ♔h1!±**]** 15. ♗c1 ♕a5 16. ♗e6 fe6 17. ♖b7± ♖ad8 18. ♕b3 ♕a6 **[18...** ♘d4 **19.** ♘d4 ♗d4 **20.** ♗e3 ♗e3 **21.** ♕e3 ♕a2 **22.** ♖a7 ♕c2 **23.** ♖e7 ♖d2 **24.** ♕g5 ♖d1 **25.** ♖d1 ♕d1 **26.** ♔f2+—**]** 19. ♕e6 ♔h8 20. ♖b2 ♖d6 **[20...** ♖d4 **21.** ♘d4 ♗d4 **22.** ♖bf2△ ♗b2+—**]** 21. ♕b3 ♘d4 22. ♘d4 ♗d4 23. ♗e3 ♗g7? **[⌓ 23...** ♗b2 **24.** ♕b2 ♔g8 **25.** ♗h6 ♕b6 **26.** ♕b6 ♖b6 **27.** ♗f8 ♔f8 **28.** g3 ♖a6 **29.** ♖f2 ♖a2**]** 24. ♕b5 ♕a3 **[24...** ♗b2**]** 25. ♖e2 a6 26. ♗c5!+— ab5 27. ♗a3 ♖d7 28. ♖c1 ♔g8 29. e5 ♖a8 30. ♗b4 ♖d5 31. f4 e6 32. g3 g5 33. fg5 ♗e5 34. ♔g2 ♔f7 35. h4 ♖a7 36. ♖f1 ♔g6 37. ♖fe1 ♔f5 38. ♔h3 **[△ 39.** g4 ♔f4 **40.** ♖f1#**]** ♗d4 39. ♖f1 ♔g6 40. ♖e6 ♔g7 41. ♗f8 ♔g8 42. ♖e8 **1 : 0** **[Minev]**

561. **D 65/c**

SPASKI—DUEBALL

Dortmund 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. d4 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 cd4 11. cd4 ♗g4 12. f3 ♘a5 13. ♗d3 **[13.** ♖c1 ♘c4 **14.** ♖c4 ♗d7 **15.** ♕b3 ♕a5 **16.** ♘c3 b6 **17.** ♖c1 e6!=**]** ♗e6 14. ♖c1 **[15.** d5!? ♗a1 **15.** ♕a1 f6 **16.** ♖b1! ∞ I-№-12/620; **14.** ♕a4!? a6 **15.** d5! b5 **16.** ♕b4 ♗a1 **17.** ♖a1∞ I-№-14/609**]** ♗a2 15. ♕a4! **[15.** d5 ♗b3 **16.** ♕e1! ♗a4 **17.** ♕b4 ♗d7±; **15...** b6 **16.** ♕a4 ♗b3 **17.** ♕b4 e6 **18.** ♘d4 ♗d4 **19.** ♕d4±; **15...** e6! **16.** ♕a4 ♗b3 **17.** ♕b4 ed5 **18.** ♖c5 ♗c4 **19.** ♖a5 ♗d3 **20.** ♖d5 ♗e2! **21.** ♖d8 ♖fd8∓; **19.** ♗c4 ♘c4 **20.** ♖d5 ♕d5! **21.** ed5 ♘e3=**]** ♗e6 16. d5 ♗d7 17. ♕b4⩲ e6 18. ♘c3 b6 19. ♗a6 ♕f6! **[△** ♖fd8, ♗f8**]** 20. f4 ed5 21. ♘d5 ♕b2 22. ♘e7! ♔h8 23. ♕b2 ♗b2 24. ♖c7 ♖fd8! 25. ♖d1 **[25.** f5!? gf5? **26.** ♘f5! ♗e5 **27.** ♘h6!+—; **25...** ♗e5! **26.** fg6?! fg6 **27.** ♖f7? ♗e6 —+; **27.** ♗g5 ♔g7∓; **27.** ♗f4 ♗c7 **28.** ♗c7 ♔g7∓; **26.** ♗f4 ♗c7 **27.** ♗c7 ♘c6 **28.** ♘c6 ♗c6 **29.** fg6 hg6 **30.** ♗d8 ♖d8 **31.** ♖f7=; **27...** ♔g7!?∓; **26.** ♖d1! ♗a4 **27.** ♖d8 ♖d8 **28.** ♖a7 ♗d4 =**]** ♗e6 26. ♖d8 ♖d8 27. ♖a7 ♘c4! 28. ♗c4 ♗c4 29. ♗b6 ♗d4 30. ♗d4

♖d4= **[31.** f5 ♖e4 **32.** f6? ♖e1 **33.** ♔f2 ♖f1∓**]** **1/2 : 1/2 [Dueball]**

562. **D 66/a**

UHLMANN—STEAN
Hastings 1972/73

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♕a4 c6 **[5. . .** ♗d7 — I-№-12/649**]** 6. cd5 ♘d5 7. e4 ♘c7 **[7. . .** ♘b6 **8.** ♕d1 ♗g4 **9.** ♗e3 ♗f3 **10.** gf3**]** 8. ♗e2 0—0 **[8. . .** b5 **9.** ♕a5**]** 9. 0—0 ♘d7 10. ♗g5 **[10.** ♗e3! ♘b6 **11.** ♕c2±**]** ♘e6 11. ♗e3 ♘b6 12. ♕d1 f5 13. ♕b3 ♔h8 **[13. . .** fe4 **14.** ♘g5 ♘d5 **15.** ♗c4±**]** 14. d5! fe4 15. de6 ef3 16. ♗f3 ♕d6 17. ♗g4± ♘d5 18. ♘d5 cd5 19. ♖ad1 ♗e6 20. ♗e6 ♕e6 21. ♖d5 a6 22. ♖fd1 ♖ac8 23. h3 **[23.** ♕b7 ♖b8**]** ♗f6 24. ♗h6 ♗g7 25. ♗e3 ♗f6 **[25. . .** b5!?**]** 26. a4 ♕c6 27. a5 ♕c4 28. ♕b6 ♕e2 **[28. . .** ♕c7 **29.** ♖d7!+—**]** 29. ♖5d2 ♕h5 30. b4 g5 **31.** ♕b7+— g4 32. hg4 ♕g4 33. ♕a6 ♖g8 34. ♕f1 ♕b4 35. a6 ♖g2 **[35. . .** ♖c4 **36.** a7 ♖cg4 **37.** ♖d8+—**]** 36. ♕g2 ♖g8 37. ♖d8 **1 : 0 [Bukić]**

563. **D 66/a**

WALTER—UHLMANN
DDR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. cd5 ♘d5 6. ♗d2 0—0 7. ♖c1 c6 8. e4 ♘b6 9. ♗e3 ♗g4 10. ♗e2 ♘8d7 11. 0—0 ♗f3 12. ♗f3 **[12.** gf3!?**]** ♘c4 13. ♕e2 **[13.** ♗g5 h6 **14.** ♗h4 ♘b2 **15.** ♕e2 ♕b6∓**]** ♘e3 14. ♕e3 e5!= 15. d5 c5 16. ♗e2 **[16.** ♖fd1!?**]** a6 17. a4 f5 18. ♖fd1 ♖f6!∓ **[**△ ♕f8**]** 19. ♖c2 ♔h8 20. ♖cd2?! ♕f8 21. ♕h3 ♘b6 **[**△ ♘c8-d6∓**]** 22. d6! ♖d8 23. d7 ♗h6 24. ♖d3 **[24.** ♘d5 ♖d6!**]** c4 25. ♖f3 ♖d7 26. ♖d7 ♘d7 27. ♗c4 ♘b6 28. ♗d3? **[28. . .** ♗d5!?**]** f4∓ 29. a5 ♘c8 30. ♘d5 ♖c6 31. ♗f1 ♘d6 32. ♕d7 **[32.** ♘c3△ ♖d3∓**]** ♕c8! 33. ♕e7 ♕e8 34. ♖h3!? ♕e7!!—+ **[34. . .** ♗g7? **35.** ♖h7!+—; **34. . .** ♕f8 **35.** ♖h6 ♕h6 **36.** ♕d8!+—**]** 35. ♘e7 ♖c1! 36. ♖h6 ♘e4 37. f3 ♘d2 38. ♔f2 ♘f1 39. g4 ♔g7 40. g5 ♘e3 **[**△ ♖c7**]** **0 : 1 [Marić]**

564. **D 66/b**

KARPOV—ADORJAN
Budapest 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♗g5 ♘e4 6. cd5 ♘g5 7. ♘g5 e6 8. ♕d2 h6 9. ♘h3 ed5 10. ♘f4 **[10.** ♕e3 ♔f8 **11.** ♘f4 c5! **12.** dc5 d4 — I-№-6/721**]** 0—0! 11. g3 **[11.** ♘fd5 c6∓**]** ♘c6!? **[11. . .** c6**]** 12. e3 ♘e7 13. ♗g2 c5! 14. dc5 **[14.** 0—0 cd4 **15.** ed4 ♘c6 **16.** ♘ce2 g5 **17.** ♘h5 ♗h8 **18.** f4 ♗g4 **19.** ♗f3 ♗f3 **20.** ♖f3 g4∓**]** d4 15. ♘d1! **[15.** ♖d1 ♗g4!; **15.** 0—0—0!?**]** de3 16. ♘e3 ♕d2 17. ♔d2 ♗b2 18. ♖ab1 ♗a3 19. ♘d3 ♖d8 20. ♔c3 **[20.** ♔e2 ♘f5**]** a5 21. ♖hd1 ♗e6! 22. ♗b7 **[22.** ♖b7 ♘d5 **23.** ♘d5 ♗d5 **24.** ♗d5 ♖d5**]** ♖ab8 23. c6 ♗d6 24. ♘c4 ♘d5 25. ♔b2 ♘e7! 26. ♔c3 ♘d5 27. ♔c2?! ♗f5 28. a3 ♗c7 29. ♖b5 ♘e7 30. f3 **[30.** ♘a5 ♖d4**]** h5? **[30. . .** ♖d4! **31.** ♘e3? ♖bd8—+; **31.** ♔c3 ♖bd8 **32.** ♘cb2∓**]** 31. ♔c3 ♘d5 32. ♔b2 ♘e7 33. ♘f2 ♖d1 34. ♘d1 h4! 35. gh4 ♗d3 36. ♔c3 ♗e2 37. ♘de3 ♗f3 38. ♘a5

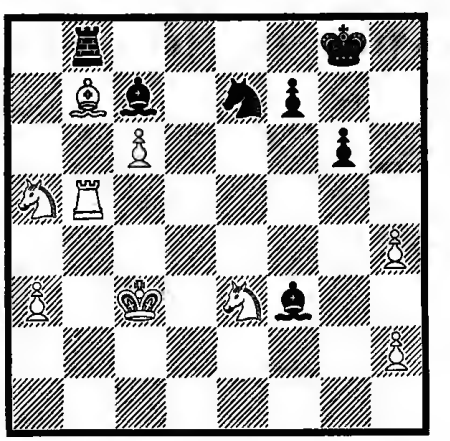

38. . . ♗a5?? **[38. . .** f5∓**]** 39. ♖a5 ♘c6? **[39. . .** ♗c6**]** 40. ♖a8!+— ♖a8 41. ♗a8 ♘e5 42. ♗f3 ♘f3 43. a4 ♘e5 **1 : 0 [Adorjan]**

565. **D 66/b**

MISTA—BAGIROV
ČSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♗g5 ♘e4 6. cd5 ♘g5 **[6... ♘c3 7. bc3 ♕d5 8. e3 c5=]** 7. ♘g5 e6 8. ♕a4?! **[8. ♕d2; 8. ♘f3]** c6! **[8... ♗d7 9. ♕b3 ♕g5 10. ♕b7∞]** 9. dc6 ♘c6 10. ♘f3 ♗d7 11. ♖d1 **[11. ♕a3; 11. 0—0—0]** ♕b6∓ 12. ♕b3 ♘d4 13. ♕b6 **[13. ♘d4 ♗d4 14. ♕b6 ♗c3! 15. bc3 ab6∓]** ♘f3 14. ef3 ab6 15. ♗c4 ♔e7 16. ♔d2 b5! 17. ♘b5 **[17. ♗b5? ♗c3; 17. ♗b3 b4∓]** ♖hc8 18. ♔d3 ♗b5 19. ♗b5 ♖a2∓ 20. ♖b1 **[20. ♖d2 ♖d8 21. ♔e2 ♖d2 22. ♔d2 ♖b2; 20. ♖c1 ♖d8 21. ♔e4 ♖b2 22. ♖c7 ♔f8! 23. ♖b7 ♖b4∓]** ♖a5 21. ♗c4 ♖ac5 22. ♗b3 ♖d8 23. ♔e3 **[23. ♔e2 ♖e5 24. ♔f1 ♖d2—+]** ♖e5 24. ♔f4 ♖d4 25. ♔g3 ♖g5 26. ♔h3 ♖h5 27. ♔g3 ♗e5 **0 : 1** **[Bagirov]**

566. **D 66/b**

BOGDANOV—GULJKO
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♗g5 ♘e4 6. cd5 ♘g5 7. ♘g5 e6 8. ♘f3 **[8. ♕d2 ed5 9. ♕e3 ♔f8 10. ♕f4 ♗f6 11. h4 h6 12. ♘f3 ♔g7]** ed5 9. e3 0—0 10. b4 c6 11. ♕b3 ♗e6 12. ♗e2 ♘d7 **[12... ♕d6]** 13. 0—0 g5!? 14. ♖ac1 a6 15. ♘e1? **[15. ♘a4]** f5 16. ♘d3 f4 17. ♘e4 ♕e7 18. ♘ec5 fe3 19. fe3 ♗f5 20. ♖f3? **[20. ♘f2]** ♗g4! 21. ♘d7 **[21. ♖f8 ♖f8 22. ♗g4 ♕e3 23. ♔h1 ♕c1]** ♗f3 22. ♗f3 ♕e3 23. ♔f1 **[23. ♔h1 ♖f3—+]** ♗d4 24. ♘f8 **[24. ♖e1 ♖f3]** ♖e8! **0 : 1** **[Judovič]**

567. **D 66/c**

ANIKAJEV—GEORGADZE
SSSR 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. d4 ♗g7 4. ♘c3 d5 5. ♗f4 0—0 6. cd5 ♘d5 7. ♘d5 ♕d5 8. ♗c7 ♘c6 9. e3 ♗f5 10. ♗e2 **[10. a3 ♖ac8 11. ♗g3 ♘a5 12. ♗d3 ♘b3=; 10. ♕a4 ♖ac8 11. ♗g3 e5! 12. ♗c4 ♕a5±]** ♖ac8 11. ♗g3 ♕a5 12. ♕d2 ♘b4! 13. 0—0 ♖c2 14. ♕e1 ♖b2 15. ♘e5 ♗e5 16. ♗e5 f6 17. ♗c4 ♔h8 18. ♗g3 ♕b6∓ 19. ♕d1 ♖c8 20. ♗b3 ♗c2 21. ♕g4 ♕d8 22. ♗e6 ♖c6 23. a3 ♘d5 24. e4?! **[24. ♗d5 ♕d5 25. ♖fc1∓]** ♘c3 25. d5 ♖c4 26. f3 ♗d3 27. ♖fe1 ♘e2 28 ♔h1 ♖cc2∓ 29. ♗f2 ♕d6 30. ♕h4 ♔g7 31. ♗e3 h5 32. ♗h3 ♕e5 33. ♖ad1 ♕c3! **[△34... ♗e4]**

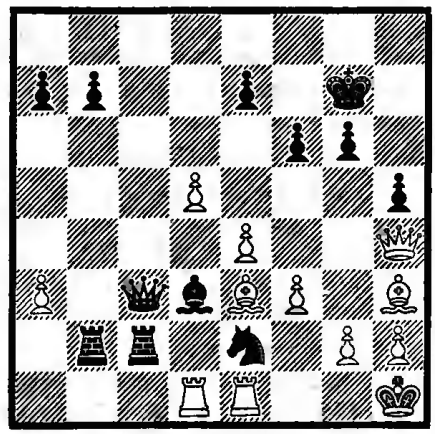

34. d6 ed6 35. e5 de5 36. ♕a4 ♗b5 37. ♕a7 ♕c7!—+ 38. ♕a8 ♘d4 39. ♗d4 ed4 40. ♖d4 ♖c1 41. ♖dd1 ♖bb1! **0 : 1** **[Kotov]**

568. **D 66/c**

KAVALEK—RIBLI
Las Palmas 1973

1. c4 g6 2. ♘f3 ♗g7 3. d4 ♘f6 4. ♘c3 d5 5. ♗f4 0—0 6. ♖c1 c5! **[6... dc4 7. e3 ♗e6 8. ♘g5 ♗d5 9. e4! h6 10. ed5 hg5 11. ♗g5 ♘d5 12. ♗c4 ♘b6 13. ♗b3±]** 7. dc5 ♗e6! 8. ♘d4 ♘c6 9. ♘e6 fe6 10. e3 ♕a5 11. ♗e2 e5! **[11... ♘e4 12. 0—0 ♘c3 13. bc3 ♕c5 14. cd5 ed5 15. ♕b3 ♘a5 16. ♕b4±; 12... ♗c3 13. cd5 ♗b2 14. dc6 ♗c1 15. cb7 ♘c3 16. ba8♕ ♖a8 17. ♕c2±; 11... ♖ad8 12. ♕a4 ♕c5 13. 0—0 e5 14. cd5 ef4 15. dc6 fe3 16. ♘d5 ef2 17. ♔h1 ♕d6 18. ♘f6 ♗f6 19. cb7! ♕b6 20. ♗f3±]** 12. cd5 ef4 13. dc6 bc6 14. ♕a4?! **[14. ef4 ♘e4 15. 0—0 ♘c3 16.**

bc3 ♖f4 **17.** ♕b3 ♔h8 **18.** ♕b7 ♖af8 **19.** ♕c6 ♖4f5!=] ♕a4 15. ♘a4 fe3 16. fe3 ♗h6 17. ♗f3 **[17.** ♖c3 ♘d5 **18.** ♗c4 e6∓] ♗e3 18. ♖c3 ♗d4 19. ♖c4 ♖ad8 20. ♗c6 ♘g4∓ 21. ♖c2 ♘f2? **[21...** ♖f6!−+ a) **22.** ♗e4 ♖e6 **23.** ♖e2 ♗f2; b) **22.** ♗f3 ♖e6 **23.** ♗e2 ♗f2 **24.** ♔f1 ♖d1 **25.** ♗d1 ♖e1#] 22. ♖f1 ♘d3 23. ♔e2 ♘b4 24. ♗e4 ♖f1 25. ♔f1 ♘c2 26. ♗c2 ♗e5 27. c6 ♖d2 **[27...** ♖c8!?] 28. ♗b3 ♔g7 29. ♘c5= ♔h6 30. ♘e6 ♖d6 **[30...** ♖b2 **31.** c7 ♖b1 **32.** ♔e2 ♖c1 **33.** ♔d2! ♖c3 **34.** ♗d5△ ♗b7=] 31. c7 ♖c6 32. ♗d5 ♖c1 33. ♔e2 ♗h2 34. ♔d2 ♖c7 35. ♘c7 ♗c7 36. ♔e3 ♔g5 37. ♔f3 h5 38. ♗f7 ♔f5 39. ♗e8 ♗d6 40. ♗f7 e5 41. ♗d5 g5 42. ♗e4 ♔f6 43. g4 h4 44. ♔e2 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

569. **D 67/a**

BUKIĆ—GAPRINDAŠVILI

Olot 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. d4 ♗g7 5. e3 0—0 6. ♗d2 c5! 7. dc5 **[7.** cd5 cd4 **8.** ♘d4 ♘d5=] ♘a6 8. cd5 ♘c5 9. ♗c4 ♗f5 **[9...** a6!?] 10. 0—0 ♖c8! **[10...** a6? **11.** ♘d4 ♗d3 **12.** ♗d3 ♘d3 **13.** ♕e2 ♘c5 **14.** e4!±] 11. ♕e2 **[11.** ♘d4 ♗e4! **12.** ♕e2 ♘d5 **13.** ♖fd1 ♘b6 **14.** ♘e4 ♘e4=] ♘fe4! 12. ♘d4 **[12.** ♖fd1 ♘c3 **13.** ♗c3 ♗c3 **14.** bc3 ♘e4 **15.** ♖d4 ♕a5 **16.** ♖c1 b5=] ♘d2 13. ♕d2 ♘e4 14. ♕e2 ♘c3 15. bc3 ♗e4 16. ♗b3 ♗d5= **[16...** ♖c3! **17.** ♖fd1 ♖c5∓] 17. c4 ♗e4 18. ♖ad1 ♕b6 19. f3 ♗c6 20. ♘c6 ♕c6 21. ♖d3 ♖fd8 22. ♘fd1 ♖d3 23. ♕d3 ♕c5 24. ♕e4 ♗f6 25. ♔f2 ♖c6 26. ♖d5 ♕a3 27. ♕d3 ♔g7 28. f4 ♕c1 29. ♕d1 ♕d1 30. ♖d1 ♖c7 31. ♔f3 e6 **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

570. **D 67/a**

BAGIROV—GULJKO

SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. e3 0—0 6. b4 c6 **[6...** b6; **6...** a5] 7. ♗b2 a5 8. b5 ♘e4 9. ♖c1 ♘d7 10. cd5 ♘c3 11. ♖c3 cd5 12. ♗e2 ♘f6 13. ♘e5± ♘e4 14. ♖c1 a4 15. 0—0 ♘d6 16. ♗a3 ♗f5 17. ♕e1! **[17.** ♕d2? ♗e5 **18.** de5 ♘c4 **19.** ♗c4 dc4 **20.** ♕d8 ♖fd8 **21.** ♗e7 ♖d2=] f6 **[17...** ♗e5 **18.** de5 ♘c4 **19.** ♗c4 dc4 **20.** e4! ♗e6 **21.** f4△ f5±] 18. ♘f3 ♖e8 19. ♕c3 ♗f8 20. ♕b2 ♕d7 21. ♘d2 ♖ec8 22. b6± ♖c1 23. ♖c1 ♖c8 24. ♖c8 ♘c8 25. ♗c5 ♘d6 **[25...** e6? **26.** ♗f8 ♔f8 **27.** g4; **25...** ♕d8 **26.** ♗a6! ♕d7 **27.** ♗b5△ **28.** ♗a4] 26. ♕b4 ♕c6 27. h3 ♔f7 28. a3 ♗d7 29. ♗d6 **[29.** ♗d3△ ♘b1-c3, ♗c2-a4±] ♕d6 30. ♕d6 ed6 31. ♘b1 ♗e7 32. ♘c3 ♔e6 **[32...** ♗d8 **33.** ♘d5 ♗c6 **34.** ♗c4 ♗d5 **35.** ♗d5 ♔e7 **36.** ♗b7 ♗b6 **37.** ♗c6+−] 33. ♗d1 ♗d8 34. ♗a4 ♗a4 35. ♘a4 ♔d7 36. ♔f1 ♔c6 37. ♔e2 ♔b5 38. ♘c3 ♔c4 39. ♔d2 ♗b6 40. ♔c2 ♗a5 41. ♘d1 ♔b5 **[41...** ♗e1 **42.** ♘b2 ♔b5 **43.** ♘d3 ♗a5 **44.** ♔b3±] 42. ♘b2 g5 43. g4! ♗e1 44. f3 ♔c6 45. ♔d3 ♗a5 46. e4! de4 47. fe4 **[47.** ♔e4? ♗c3 **48.** ♘d1 ♗a1△ ♔b5-a4] ♔b5 48. ♔c2 ♔c6 49. ♘c4 ♗c7 50. ♘e3 ♔b5 51. ♔b3 ♗b6 52. a4 ♔a6 53. ♘f5 ♗c7 54. ♔b4 ♔b6 55. ♘e3 ♔a6 56. ♘c4 ♗b8 57. ♘a3 ♔b6 **[57...** ♗c7 **58.** ♘b5 ♗b8 **59.** ♔c4 ♔a5 **60.** ♔b3 ♔a6 **61.** ♔b4 ♔b6 **62.** ♘c3+−] 58. ♘b5 ♔c6 59. ♘c3 ♗a7 60. ♔c4 ♗b6 61. ♘d5 ♗d8 62. ♔b4+− ♔d7 63. ♔b5 ♔c8 64. ♘b6 ♔c7 **[64...** ♗b6 **65.** ♔b6 ♔b8 **66.** d5△ a5-a6+−] 65. a5 ♔b8 66. a6 ♗b6 **[66...** ♗c7 **67.** ♘d7; **66...** ♗e7 **67.** a7 ♔a7 **68.** ♘c8] 67. ♔b6 ba6 68. ♔a6 d5 **[68...** ♔c7 **69.** d5] 69. ed5 ♔c7 70. ♔b5 ♔d6 71. ♔c4 f5 72. gf5 h5 73. ♔d3! **[73.** f6? g4? **74.** hg4 h4 **75.** g5 h3 **76.** f7 ♔e7 **77.** g6 h2 **78.** d6 ♔f8 **79.** d7 h1♕ **80.** d8♕+−; **73...** h4! **74.** ♔d3 g4 **75.** ♔e3 g3!=] **1 : 0 [Bagirov]**

571. **D 68/b**

HYBL—BARCZAY

correspondence 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♕b3 dc4 6. ♕c4 0—0 7. e4 a6!?

8. ♕b3 b5 9. a4 **[9.** e5! I-№-9/553**]** c5! 10. dc5 ♗e6 11. ♕a3 b4! 12. ♕b4 ♘c6 13. ♕b7 **[13.** ♕a3 ♖b8 **14.** ♗b5 ab5 **15.** ab5 ♕d3**]** ♕e8 14. ♘g5 **[14.** ♗a6 ♖b8 **15.** ♕c7 ♘b4 **16.** ♗b5 ♖b5 **17.** ab5 ♘c2∓**]** ♖b8 15. ♕c7 ♘b4⩲ 16. ♘e6 fe6 17. ♖b1 ♘g4!−+ 18. ♗c4 **[18.** ♗d2 ♘f2 **19.** ♖g1 ♘c2; **18.** ♘d1 ♕a4**]** ♗c3 19. bc3 ♘c2 20. ♔d1 ♘ce3! 21. fe3 ♕a4 **0 : 1 [Marić]**

572. **D 69/c**

DARMOGRAJ—GELER A.
correspondence 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 ♗g7 5. ♕b3 dc4 6. ♕c4 0—0 7. e4 ♗g4 8. ♗e3 ♘fd7 9. ♕b3 ♘b6 10. ♖d1 ♘c6 11. d5 ♘e5 12. ♗e2 ♘f3 13. gf3 ♗h5 14. f4 **[14.** a4 ± I-№-12/649; **14.** h4!?**]** ♗e2 15. ♘e2 c6 16. dc6 **[16.** h4 — I-№-10/743**]** ♕c7 17. cb7 ♕b7 18. ♘c3 ♗c3 **[18...** ♕a6!?**]** 19. ♕c3 ♕e4 20. 0—0 ♘d5 21. ♕d4 ♕d4 22. ♖d4 ♖fd8∓ 23. ♖a4 a5 **[23...** a6!?**]** 24. ♖c1 ♘e3 25. fe3 ♖d2 26. b4 ♖b8 27. ba5 ♖bb2 28. a6? **[28.** ♖a1=**]** ♖g2 29. ♔h1 ♖h2 30. ♔g1 ♖bg2 31. ♔f1 ♖a2 32. ♖a2 ♖a2 33. ♖c7 ♖a6 34. ♖e7 ♖e6 **0 : 1 [Korčnoj]**

573. **D 70/b**

ANTOŠIN—ADORJAN
Budapest 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 c5 5. ♘f3 ♕a5! N 6. ♗d2 **[6.** ♘c3? ♘e4 7. 0—0 ♘c3 **8.** bc3 ♕c3∓**]** ♕b6 7. ♘c3! **[7.** ♗c3? ♘e4∓; 7. dc5 ♕c5∓; 7. ♕b3 ♘e4 **8.** ♗e3 ♘c6 **9.** ♘c3 cd4 **10.** ♘d4 ♘d4 **11.** ♗d4 ♗d4 **12.** ♕b6 ab6 **13.** ♗e4 ♗c3 **14.** bc3 ♖a4∓**]** cd4 8. ♘a4 ♕d6! **[8...** ♕d8 **9.** ♘d4 ♘c6 **10.** ♗c3 0—0 **11.** c5±**]** 9. ♗f4! **[9.** c5 ♕d5 **10.** 0—0 ♘c6 **11.** ♘g5 ♕c4∓**]** ♕b4 10. ♗d2 ♕d6 11. ♗f4 ♕b4 12. ♗d2 ♕d6 **1/2 : 1/2 [Adorjan]**

574. **D 71/a**

SMISLOV—BROWNE
Hastings 1972/73

1. d4 ♘f6 2. g3 c5 3. dc5 ♘a6 **[3...** e6!**]** 4. ♗g2 ♘c5 5. c4 g6 6. ♘c3 ♗g7 7. ♘h3 0—0 8. 0—0 d6 9. ♘f4 a6 10. ♗e3 ♖b8 11. ♖c1 ♘g4 **[11...** b5? **12.** cb5 ab5 **13.** b4△ ♗a7**]** 12. ♗d2 b5 13. cb5 ab5 14. b4 ♘e6 15. ♘fd5 ♘e5? **[15...** ♗d8∞**]**

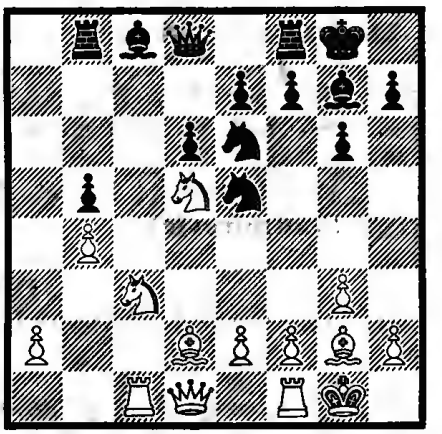

16. ♘b5! ♗a6 **[16...** ♖b5 **17.** ♖c8!**]** 17. ♘bc7 **[17.** a4 ♗b5 **18.** ab5 ♖b5 **19.** ♕a4±**]** ♘c7 18. ♖c7 e6 19. ♖a7 ♗b5 20. ♘c7 ♗c6 21. ♕c2? **[21.** a4!? ♖b6 **22.** a5; **21.** a4!? ♗g2 **22.** ♔g2 ♘c4 **23.** ♘b5 ♕b6 **24.** ♖c7 ♘b2 **25.** ♕b3 ♘a4 **26.** ♕a4 ♕b5 **27.** ♕b5 ♖b5 **28.** ♖fc1±**]** ♖b6! 22. b5 ♕b8 23. ♖a3? **[23.** ♖a6!?**]** ♗g2 24. ♔g2 ♖c8∓ 25. ♖c1 **[25.** ♖c3? ♘d7**]** ♖b5 26. ♘b5? **[26.** ♖b3 ♕b7 **27.** f3 ♖b3 **28.** ab3∓**]** ♖c2 27. ♖c2 ♕b5 28. ♖c8 ♗f8 29. ♖aa8 ♔g7−+ 30. ♗c3 **[30.** ♖f8 ♕d5**]** ♗e7 31. f4 ♕e2 32. ♔g1 ♔h6 33. fe5 ♗g5 **0 : 1 [Bukić]**

575. **D 71/c**

SMISLOV—WESTERINEN
Hastings 1972/73

1. c4 g6 2. d4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. ♘f3 ♘f6 5. ♗g5 h6 6. ♗h4 0—0 7. e3 ♘bd7 8. ♕c2! **[8.** ♗e2 c6 **9.** 0—0 g5 **10.** ♗g3 ♘h5 **11.** ♘d2 ♘g3 **12.** hg3 ♘f6=**]** c6 9. ♖d1 **[9.** ♗e2 e5 **10.** ♖d1 ♕e7 **11.**

de5 de5 **12.** 0—0 a5 **13.** ♘e4 g5 **14.** ♘f6 ♗f6! **15.** ♗g3 ♘c5=] ♕a5 **[9...** ♕e8!?△ e5] 10. ♗e2 e5 11. 0—0 ♖e8 12. de5 de5 13. ♘d2 ♘f8 14. a3 ♗f5 **[14...** g5 **15.** ♗g3 ♘g6 **16.** ♗d3±] 15. ♕c1 g5 16. ♗g3 ♘g6 17. b4 ♕c7 18. f3 ♖ad8 **[18...** h5!? **19.** c5 h4 **20.** ♗f2 e4∞] 19. c5 ♘d5 **[19...** ♗d3 **20.** ♘c4 ♗e2 **21.** ♘e2 ♗f8 **22.** ♘d4!±] 20. ♘de4± ♘c3 21. ♕c3! ♗e6 **[21...** ♗e4 **22.** fe4 ♖d1 **23.** ♗d1!+—] 22. ♘d6 ♖f8 23. ♗c4 ♕e7 24. ♕b3 ♗c4 25. ♕c4 ♔h7 26. ♘f5 ♕f6 27. ♕e4 **[27.** e4 ♘f4 **28.** ♗f4 ef4 **29.** ♖d6±] ♖d5 28. ♘g7 ♖d1 29. ♖d1 ♔g7 30. ♖d6 **[30.** ♖d7 ♖d8 **31.** ♖b7? ♖d1 **32.** ♔f2 ♕e6!∓] ♕e7 31. ♕d3 ♖e8 32. ♖d7 ♕f6 33. ♖b7 ♖d8 34. ♖d7 **[34.** ♕c4? ♖d1 **35.** ♔f2 e4∓] e4 35. fe4 ♕a1 36. ♔f2 ♕a2 37. ♔f1 ♖d7 38. ♕d7 ♕b1 **[38...** ♕a3 **39.** ♕d4 ♔g8 **40.** ♗e1△ ♗c3+—] 39. ♔e2 ♕a2 **40.** ♕d2 ♕a3 41. ♕d4 ♔g8 **42.** ♗e1 ♕a2 43. ♗d2 ♕c2 44. h3 ♘f8 45. ♕d3 ♕a2 **[45...** ♕b2 **46.** ♕a6+—] 46. b5+— ♕e6 **47.** b6 ab6 48. cb6 c5 49. b7 ♕b6 50. ♕d5 ♘e6 51. ♗c3 ♔f8 52. ♗e5 **1 : 0**
[Bukić]

576. **D 71/c**

KNEŽEVIĆ—VELIMIROVIĆ
Jugoslavija 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. c4 ♗g7 4. ♘c3 0—0 5. ♗g5 c5 6. e3 d6 7. ♗e2 ♘bd7 8. ♕c2 **[△ 8...** h6 **9.** ♗h4 g5? **10.** ♗g3 ♘h5?? **11.** ♘g5!+—] cd4 9. ed4? **[9.** ♘d4∞] d5! 10. c5 **[10.** cd5 ♘b6⩲] ♘b8! 11. b4 a6 12. ♘e5 ♘e4 13. ♘e4 ♗f5 14. ♕d2 **[14.** ♗d3? de4 **15.** ♗e4 ♕d4—+] ♗e4 15. f3 ♗f5 16. ♗h6 ♗h6 17. ♕h6 f6 18. g4 **[18.** ♘d3 ♘c6∓] fe5 19. gf5 ♖f5 20. de5 ♘c6 **[20...** ♖e5 **21.** f4] 21. f4 ♕f8 **[21...** ♘b4 **22.** ♖g1] 22. ♕f8 ♖af8 23. 0—0—0 d4? **[23...** ♖f4! **24.** ♖d5 ♖b4—+] 24. ♖hf1! ♖f4 25. ♖f4 ♖f4 26. ♗c4 ♔g7 **[26...** ♔f8! **27.** ♗d5 ♔e8△ ♔d7] 27. ♗d5 g5 **[27...** ♖f5!?] 28. a4 ♘e5 29. ♗b7 d3 30. b5 ab5 31. a5 ♖c4 32. ♔d2 ♖c5 33. a6 ♘c6⊕ **[33...** ♖c2△ ♖a2] 34. ♖e1 **[34.** ♔d3! ♖d5 **35.** ♔e2 ♖d1 **36.** ♔d1 ♘a7 **37.** ♔d2 ♔f6 **38.** ♔c3 ♔e5 **39.** ♔b4 ♔d6 **40.** h3=] ♔f6 35. ♖f1 **[35.** ♔d3? ♘b4△ ♖c2, ♖a2∓] ♔e5 36. ♖f8 ♖c2 37. ♔d1 **[37.** ♔d3 ♘b4 **38.** ♔e3 ♖a2∓] ♘a7 **[37...** ♘a5? **38.** ♖d8!] 38. ♖a8 b4! 39. ♖a7 ♖c7? **[39...** b3—+ **40.** ♗f3 b2 **41.** ♖b7 ♖c1 **42.** ♔d2 b1♕ **43.** ♖b1 ♖b1 **44.** a7 ♖a1 **45.** a8♕ ♖a8 **46.** ♗a8 ♔d4△ e5, e4, e3; **40.** ♗h1 ♖h2 **41.** ♗f3 ♖a2! **42.** ♖b7 b2 **43.** a7 ♔f4 **44.** ♗d5 ♖a7 **45.** ♖b2 ♔e3—+] 40. ♖a8 b3 41. ♖d8! **[41...** b2 **42.** ♖d5 ♔f4 **43.** ♖b5 ♖c2 (**43...** ♖c1 **44.** ♔d2 b1♕ **45.** ♖b1 ♖b1 **46.** a7 ♖a1 **47.** a8♕ ♖a8 **48.** ♗a8△ ♔d3) **44.** ♖b3!! (**44.** a7? ♔e3 **45.** ♖e5 ♔d4 **46.** ♖b5 ♔c3 **47.** ♖c5 ♔b4+—) ♖c1!=; **44...** ♔e3 **45.** ♖d3!=] **1/2 : 1/2**
[Velimirović]

577. **D 72/c**

RUKAVINA—STANCIU
Bucuresti 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. d5?! c6 4. ♘c3 cd5 5. cd5 d6 6. g3 ♗g7 7. ♗g2 0—0 **[7...** ♕a5!? I-№-11/555] 8. ♘f3 b5! 9. a3 ♗d7 10. 0—0 a5 11. e4 ♘g4 12. ♗f4 ♘a6 13. h3 b4! 14. ab4 **[14.** hg4?! bc3 **15.** bc3 ♗g4∓] ab4 15. ♘a4 ♘e5 16. ♘e5 ♗e5 17. ♗e3? **[17.** ♗e5! de5 **18.** ♕b3 ♗b5 **19.** ♖fc1 ♕d6=] ♗b5! **[17...** ♗a4 **18.** ♖a4 ♗b2? **19.** ♕e2+—] 18. ♖e1 ♗a4 19. ♖a4 ♗b2! 20. ♖e2 **[20.** ♕e2 ♗c3!] ♗c3 21. ♖ea2 ♘c7 22. ♖a8 ♘a8∓ 23. h4 ♘b6 24. h5 ♕c7 25. h6 ♘c4 26. ♗d4 ♘e5 27. ♖c2 **[27.** f4 ♕c4!] ♕c4 28. ♗c3 bc3 29. f4 ♘d3 30. ♔h2 ♘b4—+ 31. ♖c1 c2 32. ♕d2 ♖c8 33. ♗h3 ♕c3! 34. ♕e2 ♘d3! 35. ♗c8 ♘c1 36. ♕b5 **[36.** ♕a6 ♘e2!△ ♕g3] ♕c8 37. ♕b2 f6 38. ♕c1 ♕c4 39. e5 ♕e2 40. ♔h3 ♕d1 41. ♕b2 ♕h1 **0 : 1** **[Ciocaltea]**

578. **D 72/c**

SMEJKAL—TORRE
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘f3 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 d6 6. 0—0 c6 7. ♘c3 ♕a5 8. h3 e5 9. d5 **[9.** e4 ed4 **10.** ♘d4 ♕c5 **11.** ♘b3 ♕c4 **12.** ♕d6 a5! **13.** ♖d1 ♕b4=**]** cd5 10. cd5 ♘a6 **[10...** b5!?**]** 11. ♘d2 ♘c7? **[11...** ♗d7! **12.** ♘b3±**]** 12. ♘b3 ♕a6 13. e4± **[△** ♖e1, ♗f1**]** ♗d7 14. a4 ♘fe8 15. ♗e3 b6 16. ♕d2 f5 17. ♖fc1 **[17.** ef5! gf5 **18.** f4±**]** ♘f6 18. ef5 gf5 19. f4 ♖ae8? **[19...** e4±**]** 20. a5 b5 **[20...** ♕c4 **21.** ab6 ab6 **22.** ♘a4 ♕b3 **23.** ♖a3 ♕b5 **24.** ♖c7+—**]** 21. fe5 de5? **[21...** ♖e5**]** 22. ♘c5 ♕d6 23. ♘b7± ♕a6 24. ♘c5 ♕d6 25. ♘b7 ♕a6 26. d6 ♘e6 27. ♘d5 e4? **[27...** ♘e4? **28.** ♗e4 fe4 **29.** ♘e7 ♔h8 **30.** ♖c7! ♘c7 **31.** ♘c5+—; **27...** ♘d5! **28.** ♗d5 f4!?**]** 28. ♘e7 ♔f7 **[28...** ♔h8 **29.** ♘c5 ♘c5 **30.** ♖c5 ♘h5 **31.** ♖c7; **30...** ♖d8 **31.** ♖d1 ♘e8 **32.** ♗d4**]** 29. ♘c5+— ♘c5 30. ♖c5 ♖d8 31. ♖c7 ♘e8 32. ♖d7 **[△ 33.** ♕d5**]** **1 : 0** **[Filip]**

579. **D 72/c**

SMEJKAL—TALJ
Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 c6 6. d4 d6 7. ♘c3 ♕a5 8. h3! **[8.** d5 ♕b4 **9.** ♘d2 cd5 **10.** cd5 ♗d7**]** e5 9. e4 **[9.** d5 cd5 **10.** cd5 b5**]** ed4 **[9...** ♘bd7 **10.** ♖e1!**]** 10. ♘d4 ♕c5 11. ♘b3 ♕c4 12. ♕d6 a5! N **[△** ♕b4**]** 13. ♖d1 ♕b4 **[13...** a4? **14.** ♖d4**]** 14. ♖b1 **[14.** ♕c7 ♘bd7; **14.** ♗g5 ♗e6**]** ♘bd7 15. ♗e3 **[15.** ♗f4 ♘h5**]** ♕d6 16. ♖d6= a4 **[16...** ♖fe8!?**]** 17. ♘c5 a3 18. ba3! ♖a3 **19.** ♖b3 ♖b3 20. ab3 ♖e8 21. ♘3a4 ♗f8 22. ♖d1 b5 23. ♘d7 ♘d7 24. ♘c3! **[△** ♘e2; **24.** ♘b6? ♘b6 **25.** ♗b6 ♗e6**]** ♘c5 25. e5 b4! **[25...** ♗b7? **26.** ♗c5 ♗c5 **27.** ♘e4 ♖e5 **28.** ♖d7 ♗a6 **29.** ♘c5 ♖c5 **30.** ♖a7 ♖c1 **31.** ♔h2 ♖a1 **32.** ♗c6±**]** 26. ♗c5 bc3 27. ♗f8 ♔f8 28. ♖c1 ♖e5 29. ♖c3 ♗e6 30. ♗c6 ♗h3 31. b4 ♖e1 32. ♔h2 ♗e6 **1/2 : 1/2** **[Filip]**

580. **D 72/c**

QUINTEROS—LARSEN
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 g6 2. d4 ♘f6 3. c4 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 d6 6. ♘c3 c6 7. 0—0 ♗f5 8. b3 **[8.** ♖e1 ♘e4 **9.** ♘g5 ♘c3 **10.** bc3 h6 **11.** e4 ♗c8 **12.** ♘f3 ♘d7= I-№-10/754**]** ♕a5 9. ♕d2 **[△** e4**]** e5 10. ♗b2 ♖e8 11. e4 ♗g4 12. d5± c5 **[12...** cd5 **13.** cd5 b5 **14.** a3±**]** 13. ♘e1 ♘a6 14. ♘d3 ♗d7 **[△** b5**]** 15. a4± h5 16. h3 h4 17. g4 ♘h7 18. f4! ef4 19. ♕f4 ♗c3 **[19...** ♖f8 **20.** ♘b5+—**]** 20. ♕f7 ♔h8 21. ♘f4 ♘f8 22. ♘g6! **[22.** ♘h5 ♘h7 **23.** e5 gh5 **24.** ♗e4+—; **23...** ♖g8!; **23.** ♕g6 ♖g8 **24.** ♕h6 ♖af8 **25.** ♕d2! ♗b2 **26.** ♕b2+—; **23...** ♖e7! **24.** ♕d6 ♖ae8∞**]** ♘g6 23. ♕g6 ♖e7 24. ♕d6+— **[24.** ♕h6 ♔g8 **25.** ♖f6 ♖g7**]** ♗b2 25. ♕e7 ♕d8 26. ♕d6 ♕e8 27. ♕h6 ♔g8 28. ♖ae1 ♗g7 29. ♕h4 ♕e5 30. g5 ♗e8 31. ♖f6! ♖d8 32. ♔h1 ♘b4 33. ♖e6 ♕c7 34. g6 ♗g6 35. ♖g6 ♖f8 36. e5 ♕f7 37. ♗e4 **[37...** ♘d3 **38.** ♖eg1 ♘f2 **39.** ♕f2 ♕f2 **40.** ♖g7 ♔h8 **41.** ♖h7#**]** **1 : 0**
[Quinteros]

581. **D 73/d**

TALJ—RAŠKOVSKI
SSSR 1972

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 d6 6. 0—0 ♘c6 7. d4 a6 **[7...** e5; **7...** ♗f5**]** 8. h3 ♖b8 **[8...** e5**]** 9. ♗e3 b5 10. ♘d2 ♘a5!? N **[10...** ♗d7**]** 11. cb5 ab5 12. b4 ♘c4 13. ♘c4 bc4 14. b5 ♗b7 15. d5?! **[15.** ♗b7 ♖b7 **16.** a4**]** e6 16. de6 **[16.** ♖b1 ed5 **17.** ♘d5 ♗d5! **18.** ♗d5 ♕d7∓**]** fe6 17. ♗b7 ♖b7 18. ♖c1 ♕d7 19. a4 c6!∓ 20. ♕d2 ♖c8 21. ♖fd1 d5 22. bc6 **[22.** ♗d4 c5 **23.** ♗f6 ♗f6 **24.** ♘e4 ♗e7 **25.** ♖c4? ♕e8—+**]** ♕c6 23. ♗d4 ♖e8! 24. e4 **[24.** ♗e5 ♘e4; **24.** ♕g5 e5 **25.** ♗e5 h6—+**]** de4?? **[24...** e5! **25.** ed5 ♕c8!

26. ♗e3 ♕h3 **27.** d6 ♖f7∓; **25...** ♕d7 **26.** ♗c5 ♕h3 **27.** ♕g5] 25. ♕e2± ♖c7 **[25...** ♘d5 **26.** ♘e4±] 26. ♗e5 **[26.** ♘b5 ♖d7 **27.** ♖c4 ♕d5 **28.** ♘c7+−] ♖cc8 27. ♘b5 e3! 28. ♗f6 **[28.** ♘d6!? ♘e4! **29.** ♖c4 ♕a6 **30.** ♖c7!!] ♗f6 29. ♘d6 ef2 30. ♕f2 ♖f8 31. ♖c4? **[31.** ♘c8+−] ♕d6! 32. ♖d6 ♖c4 33. ♕d2 **[33.** ♕e3 ♖a4 **34.** ♕e6 ♔h8 **35.** h4 ♖a7!] ♖a4 34. ♕e3 ♖a1 35. ♔g2 ♖a2 36. ♖d2 ♖d2 37. ♕d2 ♖d8 38. ♕a5 ♖d7 39. ♕b5 ♖e7 40. ♔f3 ♔g7 41. g4 g5 42. h4 gh4 43. g5 ♗d4 44. ♔g4 ♖f7 **1/2 : 1/2 [Talj — Gufeljd]**

582. **D 73/d**

LARSEN—TUKMAKOV
Hastings 1972/73

1. g3 g6 2. ♗g2 ♗g7 3. c4 ♘f6 4. ♘c3 0—0 5. d4 d6 6. ♘f3 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 ♖b8 9. ♗g5 N **[9.** ♗e3 b5 **10.** ♘d2 — I-№-6/739] ♗f5 10. ♖c1 h6 11. ♗e3 e5 12. c5 **[12.** d5!?] ♖e8 **[12...** e4 **13.** ♘h4] 13. cd6 cd6 14. de5 de5 15. ♕d8 ♖ed8 16. ♖fd1 ♗e6= 17. ♘e1 ♘b4 18. a3 ♘bd5 19. ♘d5 ♘d5 20. ♗a7 ♖a8 21. ♗c5 b6 22. e4 **[22.** ♗d5 ♖d5 **23.** ♖d5 ♗d5 **24.** ♗b6 ♖b8 ∓] ♘f4 23. gf4 bc5 24. f5 ♖d1 25. ♖d1 ♗b3 26. ♖d6 ♗f8! 27. ♖b6 c4 28. fg6 ♗c5!∞ 29. ♖c6 ♗d4 30. ♗f1 **[30.** gf7 ♔f7 **31.** ♖h6? ♗b2] ♗b2 31. ♗c4 ♗c4 32. ♖c4 ♗a3 **[32...** fg6=] 33. ♘f3 fg6 34. ♘e5 g5 35. ♘g4 ♗f8 36. ♖c6 a5! 37. ♘h6 ♗h6 38. ♖h6 a4 39. ♖c6 a3 40. ♖c1 ♔f7 41. ♔g2 a2 **1/2 : 1/2 [Bukić]**

583. **D 73/d**

QUINTEROS—ADORJAN
Wijk aan Zee II 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. ♘c3 d6 6. ♘f3 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 ♖b8 9. ♗e3 b5 10. ♘d2 ♘a5? **[⌓ 10...** ♗d7] 11. cb5 ab5 12. b4! ♘c4 13. ♘c4 bc4 14. b5± e6 15. a4 ♗b7 16. ♗g5 **[△ 17.** e4] h6 17. ♗f6 ♕f6 18. e3 d5 **[⌓ 18...** ♗g2 **19.** ♔g2 c6] 19. ♕c2 c5 20. ♖fd1 cd4 21. ed4 ♖fd8 **[△ 22...** e5] 22. f4 g5 23. ♘e2! gf4 24. gf4 h5 25. a5 ♗h6 26. ♕c3 ♕f5 **[26...** ♗f4? **27.** ♖f1 e5 **28.** de5 ♕e5 **29.** ♖f4 ♕e2 **30.** a6 ♗a8 **31.** ♕g3 ♔f8 **32.** ♖af1 ♖d7 **33.** ♕g6+−] 27. ♖f1 ♕d3 28. ♖ad1 ♕c3 **[28...** ♕e2? **29.** ♖d2+−] 29. ♘c3 ♗a8 30. ♖b1 ♗g7 31. ♖fd1 ♗h6 32. ♖f1 ♗g7 33. ♘e2 f6 **[△** e5] 34. f5 e5 35. ♖fd1 ♗f8 36. ♔f1 ♗d6 37. ♗f3 h4 38. de5 ♗e5 **[38...** fe5 **39.** ♗d5] 39. ♘d4 c3 **[△ 40...** ♗d4 **41.** ♖d4 c2 **42.** ♖c1 ♖b5=] 40. ♗e2! ♖dc8 41. ♖bc1 ♖c5 42. a6 ♔f7 43. ♔f2 c2 44. ♖d2 ♖c3 45. ♘f3 d4 **[45...** ♗f4 **46.** ♖dc2] 46. ♘e5 fe5 47. ♖dc2 ♖h3 **[47...** ♖c2 **48.** ♖c2 e4 **49.** ♖c4!+−] 48. ♖c8+− ♖h2 49. ♔e1 ♖h1 50. ♔d2 ♖c8 51. ♖c8 ♗e4 52. b6 ♖b1 53. b7 ♖b2 54. ♔c1 ♖b1 55. ♔d2 ♖b2 56. ♔e1 h3 57. ♖h8! **[57.** b8♕ ♖b8 **58.** ♖b8 h2 **59.** ♖h8 h1♕ **60.** ♖h1 ♗h1 **61.** ♔f2 ♗c6=] ♔f6 58. ♖h3 ♖b1 59. ♔f2 ♖b2 60. ♖h8 ♗b7 61. ab7 **[61.** ♖b8? ♖e2 **62.** ♔e2 ♗a6=] ♖b7 62. ♗d3 ♖b3 63. ♖h6 ♔g5 64. ♖g6 ♔f4 65. f6! ♖d3 66. f7 ♖f3 67. ♔g2 **[67.** ♔e2 d3 **68.** ♔d2 ♔e4=] ♔e4 68. ♖g4 **[68...** ♔e3 **69.** ♖g3] **1 : 0 [Trifunović]**

584. **D 73/d**

REICHER—BEDNARSKI
Wijk aan Zee II 1973

1. d4 g6 2. c4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. ♘f3 ♘f6 5. g3 0—0 6. ♗g2 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 **[8.** ♗e3 ♘g4] e5 9. ♗e3 ♖e8 10. ♕d2 e4? **[⌓ 10...** ♗f5] 11. ♘g5 d5 12. ♘d5! **[12.** cd5 ♘d5 **13.** ♘ge4 ♘e3 **14.** fe3 f5 **15.** ♘f2 (**15.** ♘c5 ♖e3!) ♕g5−+] ♘d5 13. cd5 ♕d5 14. ♖ac1! f5 **[14...** h6 **15.** ♖c5 ♕a2 **16.** ♘e4; **14...** ♘d4? **15.** ♖c7+−] 15. h4 **[△ 15...** h6 **16.** ♘h3] ♖d8 16. ♖fd1+− ♕a2 17. d5 ♘e7 18. ♖c7 ♖d5 **[18...** ♘d5 **19.** ♖g7 ♔g7 **20.** ♗b6 ♖d6 **21.** ♕d4 ♔g8 **22.** ♕e5!+−]

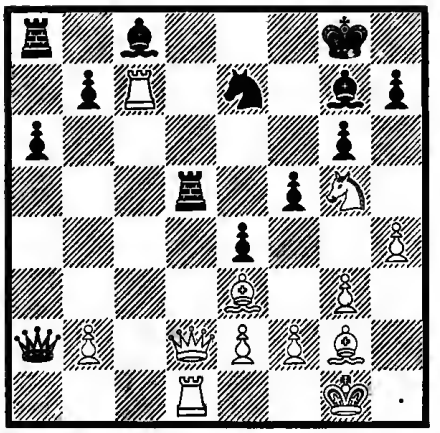

19. ♖e7! ♖d2 20. ♖e8 ♗f8 21. ♖d2 ♔g7 **[21... h6 22. ♖dd8+−]** 22. ♗d4 ♔h6 23. ♖f8 ♔h5 24. ♖h8 h6 25. ♗g7 **1 : 0 [Trifunović]**

585. **D 73/d**

MAROVIĆ—PEEV
Cienfuegos 1973

1. ♘f3 g6 2. c4 ♘f6 3. ♘c3 ♗g7 4. d4 0—0 5. g3 d6 6. ♗g2 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 ♗d7?! **[8... ♖b8]** 9. e4 e5 10. d5 ♘a5 **[⌓ 10... ♘e7]** 11. c5 **[11. ♕d3]** dc5 12. ♘e5 ♘e4 13. ♘e4 ♗e5 14. ♘c5 **[14. ♗g5? f6 15. ♗h6 ♗b2!]** ♗b5 15. ♖e1 ♗g7 16. a4 ♗c4? 17. ♗d2 ♗d5 18. ♗a5 ♗g2 19. ♔g2 b6 20. ♘d7 ♖e8 **[⌓ ba5]** 21. ♗c3 ♖e1 **[21... ♗c3? 22.** ♖e8 ♕e8 **23. bc3]** 22. ♗e1 ♕e7 23. ♕d5 **[23. ♖a3]** ♖d8 24. ♖d1 ♗b2 25. a5 b5 26. ♕b3 ♗g7 27. ♗b4 ♕e4 28. ♔h2 ♕f5 29. ♕e3+− h5 30. ♔g2 ♕c2 31. ♖d2 ♕c4 32. ♕e7 ♖c8 33. ♕c5 ♕e4 34. f3 ♕e6 35. ♗c3⊕ ♖d8 36. ♗g7 ♔g7 37. ♕c7 ♕e3 38. ♕d6 ♕c3 39. ♕d3 b4 40. ♔f2 f6 41. h4! ♕c6 42. ♕d4 ♕c3 **[42... b3 43. ♕a7+−]** 43. ♕e3 ♕c7 44. ♕e7 ♔h6 45. ♕f6 ♖d7 46. ♖d7 ♕d7 47. ♕h8 ♕h7 48. ♕h7 ♔h7 49. ♔e3 ♔g7 50. ♔d4 ♔f6 51. ♔c4 ♔e5 52. ♔b4 ♔d4 53. g4 ♔e5 54. gh5 **1 : 0 [Marović]**

586. **D 73/d**

CUELLAR—BYRNE R.
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. c4 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 d6 6. d4 ♘c6 7. ♘c3 ♖b8 8. h3 a6 9. ♗e3 **[9. e4]** b5 10. cb5 **[10.** ♘d2] ab5 11. d5 ♘a5 12. ♘d4?! **[12.** b4 ♘c4 **13.** ♗a7 ♖b7 **14.** ♗d4 e5 **15.** de6 fe6 **16.** ♕b3] b4 13. ♘cb5 e5! **[13...** ♗d7 **14.** ♘a7 e5 **15.** de6 fe6 **16.** ♘ac6 ♘c6 **17.** ♘c6 ♗c6 **18.** ♗c6± **]** 14. de6 c5! 15. ef7 ♖f7 16. ♘c6 ♘c6 17. ♗c6 ♖b6 **[17...** ♕b6? **18.** ♕d6 ♗f8 **19.** ♗c5 ♕c5 **20.** ♕b8± **]** 18. ♘d6 ♖c6 19. ♘f7 ♕d1 20. ♖fd1 ♔f7 21. ♖ac1 ♗f8 **[21... c4!? 22.** ♔g2 ♗e6 **23.** ♗d4 ∓] 22. ♔g2 ♗e6 **[22... c4!?]** 23. b3 ♘d5 24. ♗d2 ♗g7 25. e4 ♘c3 26. ♗c3 bc3 27. ♖d8? ♗f6 28. ♖dd1 **[28.** ♖b8? ♖d6△ ♖d2, ♗d4] ♖b6 **[28...** ♗d4 **29.** b4] 29. f4 ♗d4 30. g4 ♗c8 **[⌓ 30...** h6△ g5] 31. ♔f3 **[31.** g5] ♗b7 32. ♖c2 ♖b4 **[32... h6]** 33. ♖e2 ♔e6 34. g5 ♗c6 35. h4 ♖b8 36. ♔g4 ♖f8 37. ♔g3 ♖h8 38. ♔g4 h5! 39. ♔g3 ♖f8⊙−+ 40. f5 **[40.** ♔f3 ♗e5; **40.** a4 ♖b8 **41.** ♖b1 ♗a4; **40.** ♖ee1 ♗b5△ ♖a8] ♔e5 41. f6 ♗b5 42. ♖g2 ♔e4 43. ♖e1 ♔d5 44. ♔f4 ♗d3 45. ♖d1 c2 46. ♖c1 ♖e8 47. ♖cc2 ♖e4 48. ♔f3 ♖e3 49. ♔f4 ♖h3? **[49...** ♗e4! **50.** ♖g3 ♖g3 **51.** ♔g3 ♗c2; **50.** ♖gf2 ♖d3!△ ♗e5#] 50. ♖ce2 ♖h4 51. ♔f3 ♗e2 52. ♖e2 ♗e5 53. a4 ♖h3 54. ♔f2 ♖b3 **0 : 1**
[Byrne R. — Zuckerman]

587. **D 73/d**

QUINTEROS—TUKMAKOV
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. d4 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 d6 6. ♘c3 ♘c6 7. 0—0 a6 8. h3 ♖b8 9. e4 **[9.** a4; **9.** ♗e3] b5 **[9...** ♘d7 **10.** ♗g5± **]** 10. cb5!? **[10.** ♕e2? bc4! **11.** ♕c4 ♖b4!; **10.** e5; **10.** ♘d2] ab5 11. ♗e3 **[11.** e5 — I-№-8/592] b4 12. ♘e2!? **[12.** ♘a4?! ♗a6 **13.** ♖e1 b3! **14.** ab3 ♘b4 **15.** e5 ♘fd5∞; **14.** ♘d2 ba2! **15.** e5 de5! **16.** ♗c6 ed4 **17.** ♗f4

♘d5 **18.** ♗e5 ♘b4∓] e5 **[12...** ♘e4?? **13.** ♕c2+−] 13. de5 de5 14. ♕c2± ♗b7 **[14...** ♗d7? **15.** ♖fd1 ♕c8 **16.** ♖ac1+−] 15. ♖fd1 ♕c8 16. ♘d2 ♖e8 17. ♘b3 ♗a8 18. ♘c5 ♗f8 19. ♘c1 ♗d6 20. ♘1b3 ♘d7 21. ♖d2 **[21.** ♘d7 ♕d7 **22.** a4?! ba3 **23.** ♖a3 ♘b4 **24.** ♕c4 ♕b5!; **23.** ba3 ♕e7∓] ♘c5 22. ♘c5 ♘d8 23. ♗f1 ♗c6 24. ♔h2 ♖a8 **[24...** ♗b5? **25.** ♗b5 ♖b5 **26.** ♕c4 ♖b8 **27.** ♘a6+−; **26...** ♕b8 **27.** ♘d7△ ♘f6+−] 25. ♗c4 ♘b7 26. ♘b3 ♗d7 27. h4 ♗e6 28. ♗e6 ♕e6 29. ♕c6 ♘a5 30. ♘a5 ♖a5 31. a4 ba3 32. ba3 ♖ea8 **[32...** ♖a3?? 33. ♖d6!+−; **32...** ♗a3 **33.** ♕c7±; **33.** ♕e6?! ♖e6 **34.** ♖da2 ♖ea6 **35.** ♗c1 ♗b4−+] 33. a4 ♖5a6 **[33...** ♕b3?! **34.** ♗h6! ♖5a6 **35.** ♕d7 ♖a4? **36.** ♖d6! cd6 37. ♕d6△ ♕f6+−; **34.** ♖da2?! ♖5a6 **35.** ♕d7 ♕d3∓; **34.** ♖d5?! ♖5a6!; **34...** ♖a4?? **35.** ♖b5! +−] 34. ♕b7 ♔g7 35. ♖d5?! ♖a4 36. ♕a8 ♖a8 37. ♖a8 ♕g4 38. ♖a4 f5 39. ♖a7 ♔f6?? **[39...** f4! **40.** ♖d6 fe3 **41.** ♖c7 ♔h6 **42.** fe3=; **42.** ♖dd7? ♕d7!! **43.** ♖d7 e2−+; **40.** ♗d2 ♕e2! −+; **40.** gf4 ef4 **41.** ♗d4 ♔h6−+; **40.** ♗b6 ♔h6! **41.** ♗c7 ♗c7 **42.** ♖c7 fg3 **43.** fg3 ♕e4 **44.** ♖d2!△ ♖cc2=; **44.** ♖dd7 ♔h5! **45.** ♖h7 ♔g4−+] 40. ♖d6 **[40...** cd6 **41.** ♗g5 ♔e6 **42.** ♖e7#] **1 : 0 [Krnić]**

588. **D 74/a**

MUHIN—BILEK

Luhačovice 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 d6 4. ♘c3 g6 5. ♘f3 ♗g7 6. g3 0—0 7. ♗g2 ♘e8 8. 0—0 ♘d7 **9.** ♕c2 **[9.** e4 ♘c7 **10.** ♖e1 a6 **11.** a4△ **12.** ♗f4±] a6 10. a4 ♘c7 11. a5 b5 12. ab6 ♘b6 13. ♘b1?! **[13.** ♘d2△ b3, ♗b2±] e6 14. de6 ♘e6 15. ♘bd2 ♗b7 16. ♘b3 ♘d4! 17. ♘bd4 cd4∓ 18. ♗d2 ♖e8 19. ♗a5 ♗e4 20. ♕d1 **[20.** ♕b3 ♖b8 **21.** ♖fd1 ♕c7 **22.** ♖ac1 ♕c6∓] ♕b8 21. b3 ♕b7 22. ♖a2 ♘d7 23. ♗h3 ♗f3 24. ef3 ♖ab8 25. f4 ♘c5 26. b4 ♘e4 27. ♕d3 ♘c3? **[27...** f5 **28.** ♗g2 ♖e7∓] 28. ♗g2 ♕d7 29. ♖d2 ♕a4 30. f5± ♖e7 31. ♗f3 ♗f6 32. fg6 fg6 **[32...** hg6 **33.** h4±] 33. ♔g2 ♔g7⊕ 34. h4 h5 35. ♔h2 ♗e5? **[35...** ♖b4 **36.** ♗b4 ♕b4∞] 36. ♖e1!± ♖b4 **[36...** ♗g3? **37.** fg3 ♖e1 **38.** ♕d4+−] 37. ♗b4 ♕b4 38. ♗g2 ♖c7 **[38...** ♗g3 **39.** fg3 ♖e1 **40.** ♕d4 ♔h7 **41.** ♕f6+−] 39. f4 ♗f6 40. ♗f1 a5 41. ♖g2! d5 42. g4 dc4 **[42...** ♕c4 **43.** ♕g3+−] 43. ♕g3 ♕c5 44. f5 ♖c6 **[44...** ♖e7!? **45.** g5 ♗e5 **46.** f6 ♔f7 **47.** ♗c4 ♔e8 **48.** ♖e5 ♖e5∞] 45. ♖e8?! ♔f7 46. ♖e1 d3 47. ♔h1 ♕d6 48. ♕e3 ♕d8 49. gh5 gf5 50. ♕h6 ♘e4 51. ♕h7?? **[51.** ♕g6! ♔e6 **52.** ♖f2! ♕d5 **53.** ♖f5!+−; **52...** ♖c5 **53.** ♖e4! fe4 **54.** ♗h3 ♔d5 **55.** ♖f6+−; **52...** ♔d6 **53.** ♖e4+−; **52...** d2! **53.** ♖e4 fe4 **54.** ♕e4 ♔f7 **55.** ♕h7 ♔f8 **56.** ♕h6 ♔f7 **57.** ♖d2 ♕e7∞] ♔e6 52. ♖e4 fe4−+ 53. ♕e4 ♕d6 **0 : 1 [Minev]**

589. **D 75/a**

PFLEGER—PŘIBYL

Tallinn 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. d4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 c5 6. c4 cd4 **[6...** d6] 7. ♘d4 d6 8. ♘c3 ♘c6!? 9. ♘c6 bc6 10. ♗c6 ♖b8 11. ♗g2 ♕a5 12. ♘b5! N a6 13. ♗d2! ♕b6 **[13...** ♕d8 **14.** ♘d4 ♖b2? **15.** ♗c3±] 14. ♘c3 ♕c5 15. b3± ♕h5 16. e4 ♗g4 17. f3 ♕c5 18. ♔h1 ♗d7 19. ♖c1 **[19.** ♕e2 a5 **20.** ♖ab1] a5 20. a4 **[20.** ♘d5] ♕b6 21. ♘b5 ♗c6 22. ♕e1 ♖a8 23. ♗e3 ♕b8 24. ♗d4± ♘d7 25. ♗g7 ♔g7 26. ♕e3 ♖a6 27. ♗h3 ♘c5 28. e5 ♗b5 29. cb5 ♖a7 30. f4 f5 31. ♗g2 ♕b6 32. ♖fd1 ♘a4 33. ♕b6 ♘b6 34. ed6 ed6 35. ♖d6± ♖b8 36. h4 a4 37. ba4 ♖a4 38. ♔h2 ♖b4 39. ♖c5 ♖b2 40. ♔h3 ♘a4 41. ♖c7 ♔h6 42. ♖a6 ♖b4 43. ♖aa7+− ♖h8 44. ♗d5 **[△** ♗g8] **1 : 0 [Nej]**

590. **D 75/c**

SMEJKAL—HÜBNER

Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. d4 ♗g7 4. g3 c5 5. ♗g2 ♘c6 6. 0—0 0—0 7. ♘c3 d6

8. d5 ♘a5 9. ♘d2 e5 10. e4 ♘e8 **[10...** ♘g4!?] 11. b3 a6 12. ♗b2 ♖b8 13. ♕c2 f5 14. ef5 gf5 15. ♖ae1 b5 16. ♘d1 ♖b7 17. f4 e4 18. ♗g7 **[18.** g4 ♗d4 **19.** ♔h1 bc4 **20.** bc4 ♕f6∓] ♖g7 19. ♕c3 h5 20. ♘e3 b4 21. ♕a1 ♘b7 22. ♖f2 a5 **23.** ♘df1 ♗d7 **24.** ♗h3 a4 25. ba4?! **[25.** ♖b1!?] ♘a5 26. ♖c1 ♖g6 27. ♔h1 **[27.** ♘g2 h4!?] ♕f6 28. ♕f6 ♖gf6 29. ♘g2 ♘c7 30. ♖b2?! **[30.** ♘h4△ ♘e3=] ♘a8 31. ♘d2? ♘b6 32. ♘e3 ♘a4 33. ♖bc2 ♖6f7 34. ♘b3 ♖a8 35. ♘d1 ♘b6 [△ **36...** ♘bc4 **37.** ♖c4 ♘c4 **38.** ♖c4 ♖a2] 36. ♘e3 ♔g7 37. ♗f1 ♔g6 38. ♗e2 ♗e8 39. ♖e1? **[39.** h3!?] ♖fa7 40. ♘c1 ♘b7 41. ♔g2 ♖a3 42. ♔f2 ♘a4? **[42...** ♗a4 **43.** ♖b2 ♘a5 **44.** ♖b1 ♖c3−+] 43. ♘d1 **[43.** h3] ♘c3 44. ♘c3 bc3 45. h3 **[45.** ♘b3 ♖a2 **46.** ♖c3 ♖b2! **47.** ♖a1 ♖a1 **48.** ♘a1 ♗a4 **49.** ♔e3 ♘a5 **50.** ♖a3 ♗d1 **51.** ♗f1 ♘b7−+; **50.** ♖c1 ♗b3 **51.** h3 ♖a2△ ♗c4−+; **45.** ♗f1 ♗a4 **46.** ♖ce2 ♘a5 **47.** ♖e3 ♖b8 **48.** h3 ♖b2 **49.** ♔g1 ♗c2△ ♖b4−+] ♗a4 46. ♘b3 ♘a5 47. g4 ♗b3 48. ab3 ♘b3 49. gh5 ♔h7 50. ♖c3 ♘d4 51. ♖a3 ♖a3 52. ♗d1 ♖c3 **0 : 1 [Hübner]**

591. **D 75/d**

LENGYEL—RIBLI

Budapest 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘f3 ♗g7 4. g3 0—0 5. ♗g2 c5 6. 0—0 ♘c6 7. ♘c3 d6 8. d5 ♘a5 9. ♘d2 a6 10. ♕c2 ♖b8 11. b3 b5 12. ♗b2 **[12.** ♖b1!? bc4 **13.** bc4 ♖b1 **14.** ♘cb1 ♕b6 **15.** ♘c3 ♗f5 **16.** e4 ♗d7 17. ♗a3 ♗h6 **18.** f4±] ♗h6 13. f4 **[13.** e3? bc4 **14.** bc4 ♗f5 **15.** ♘ce4 ♘e4 **16.** ♗e4 ♗e4 **17.** ♘e4 ♘c4−+] bc4 14. bc4 e5 15. ♖ae1 ef4 16. gf4 ♘h5 **[16...** ♖e8 17. ♘d1 ♖b7 **18.** ♗c3 ♗d7 **19.** e3±; **17...** ♘h5 **18.** e3 ♗f5 **19.** ♕c3 ♗g7 **20.** ♕a3 ♗b2 **21.** ♘b2 ♕b6 **22.** ♘d3±] 17. e3 ♗g7! **[17...** ♖e8 **18.** ♘ce4! ♗f5 **19.** ♗c3±] 18. ♘d1 ♗f5 19. ♗e4 **[19.** e4? ♖b2 **20.** ♘b2 ♗d4 **21.** ♔h1 ♕h4∓] ♗b2 20. ♘b2 ♕f6 21. ♘d3 ♖fe8 22. ♗f5 ♕f5 23. e4 ♕g4 24. ♔h1 ♘g3 25. hg3 ♕h3 26. ♔g1 ♕g3 27. ♔h1 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

592. **D 75/d**

SMEJKAL—CIOCALTEA

Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. d4 d6 6. 0—0 ♘c6 7. ♘c3 a6 8. d5 ♘a5 9. ♘d2 **[RR 9.** b3 c5 **10.** dc6 bc6 **11.** ♗b2 ♖b8 **12.** ♕d2 ♗g4 **13.** h3 ♗f3 **14.** ♗f3 ♘d7 **15.** ♗g2 ♘e5 **16.** ♖b1 f5 **17.** ♘a4± Kavalek—Calvo, Lanzarote 1973] c5 10. ♕c2 ♖b8 11. b3 b5 12. ♗b2 bc4 13. bc4 ♗h6 14. ♘cb1 ♗d7 15. ♗c3 ♕c7 16. h3!? **[16.** e3 — I-№-13/687; **16.** ♘a3 — I-№-13/688] ♗g7! 17. ♘a3 **[17.** e4 e5! **18.** ♕d3 ♘h5 **19.** ♘a3 f5 **20.** ♖ab1 f4=] ♖b4?! **[17...** e5!] 18. ♕d3! ♘h5 19. ♘c2 ♖b7 20. e4 ♗c3?± **[20...** ♖fb8!△ ♗c3] 21. ♕c3 ♖fb8 22. ♘e1! e5 23. ♘d3 f5 24. ♔h2 ♖e8 25. f4 ef4 26. ♘f4 ♘g7 **[26...** ♘f4 **27.** gf4] 27. ♖ae1 ♖bb8 28. ef5+− gf5 **[28...** ♘f5 **29.** ♘e4; **28...** ♗f5 **29.** g4!△ ♘e4] 29. ♕f6! ♖e1 **[29...** ♖f8 **30.** ♕h6△ ♘f3-g5] 30. ♖e1 ♖e8 31. ♖e7 ♖e7 32. ♕e7 ♘e8 **[32...** ♘b7 **33.** ♘e6] 33. ♘e6 **1 : 0 [Ciocaltea]**

593. **D 75/d**

CSOM—SUETIN

Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 g6 2. d4 ♘f6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. c4 d6 6. ♘c3 ♘c6 7. 0—0 a6 8. d5 ♘a5 9. ♘d2 c5 10. ♕c2 ♖b8 11. b3 b5 12. ♗b2 bc4 13. bc4 ♗h6?! 14. ♘cb1 **[14.** e3? ♗f5!∓; **14.** f4 e5! **15.** ♖ae1 ef4 **16.** gf4 ♘h5 **17.** e3 ♗g7!∞] ♗d7 **[14...** e5!? **15.** ♗c3 ♕c7 **16.** ♘a3 ♖b4!=] 15. ♗c3 ♕c7 16. h3! N **[16.** ♘a3 ♖b4! **17.** ♘b3 ♗a4 **18.** ♕d3 ♘b3 **19.** ♗b4 ♘c1! **20.** ♖fc1 cb4 **21.** ♘c2 ♗c1 **22.** ♖c1 ♗c2 **23.** ♕c2 ♘d7∓] ♗g7 17. e4 e5! 18. ♕d3 **[18.** f4 ♘h5! **19.** fe5 ♗e5 **20.** ♗e5 de5] ♘h5 19. ♘a3 **[19.** f4?! ef4 **20.** ♗g7 ♘g7 **21.** gf4 f5 **22.** e5!? de5 **23.** d6 ♕b6 **24.** fe5 ♘c6]

f5= 20. ♖ab1 f4! 21. ♖b8 ♖b8 22. g4 ♘f6 23. ♖b1 **1/2 : 1/2 [Suetin]**

594. **D 77/c**

SMEJKAL—PLANINC

Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 d6 6. d4 ♘bd7 7. ♘c3 e5 8. e4 ♖e8 9. h3 **[9.** ♗e3 ♘g4 **10.** ♗g5 f6 **11.** ♗c1± **; 9.** d5 ♘c5 **10.** ♘e1 a5± **]** ed4 10. ♘d4 ♘c5 11. ♖e1 a5 12. ♕c2 c6 13. ♗e3 **[13.** ♗f4 ♘fd7! **14.** ♖ad1 ♘e5**]** a4 14. ♖ab1 **[14.** ♖ad1 ♘fd7 **15.** ♘de2 ♕a5 **16.** ♖d6 ♘e5⩲ **; 14.** ♖ad1 ♘fd7 **15.** ♖e2!? ♕a5 **16.** ♖ed2 ♕b4 **17.** ♘b1 ♘b6 **18.** ♘a3± **]** ♗d7!? 15. b4 ab3 16. ab3 ♕e7! 17. ♖bd1? **[17.** f3!? ♘h5 **18.** ♔h2 f5!?∞**]** ♘fe4! 18. ♗f4 f5 19. ♘e4 **[19.** f3 ♗d4 **20.** ♖d4 ♕f6∓**]** ♘e4 20. f3 g5 21. ♗c1 **[21.** fe4 gf4! **22.** ♘f5 ♗f5 **23.** ef5 ♕e1 **24.** ♖e1 ♖e1 **25.** ♔f2 ♖ea1∓**]** ♗d4 22. ♖d4

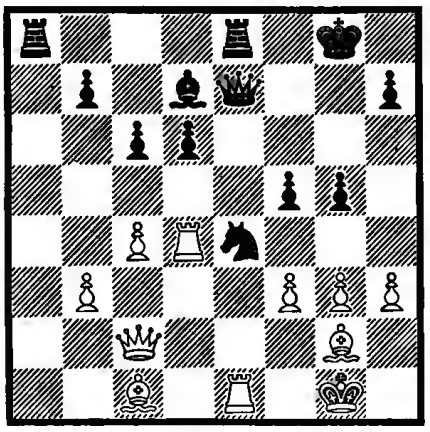

22... ♕e5! **[22...** ♕f6 **23.** ♖ed1**]** 23. ♗b2 **[**⌓ **23.** ♖dd1 ♕c3 24. ♖e2 ♘g3 **25.** ♖e8 ♗e8 **26.** ♕c3 ♘e2 **27.** ♔h2 ♘c3 **28.** ♖d6 f4 **29.** h4**]** ♖a2! 24. ♕c1 ♕g3 25. ♖e2 c5 26. ♖d1 f4—+ 27. fe4 f3 28. ♖d3 **[28.** ♕c3 ♖b2—+**]** ♖f8 29. ♖f2 ♗h3 30. ♖dd2 ♖f4 31. ♕c3 ♖b2 ⊕ 32. ♖b2 ♗g2 33. ♖g2 f2 34. ♖bf2 ♕c3 35. ♖f4 h6 36. ♖f5 ♕b3 37. ♖d5 ♕c4 38. ♖d6 ♕c1 **0 : 1 [Minić]**

595. **D 78/a**

PACHMAN—TATAI

Netanya 1973

1. c4 g6 2. g3 ♗g7 3. ♗g2 ♘f6 4. ♘c3 0—0 5. d4 d6 6. ♘f3 ♘bd7 7. 0—0 e5 8. e4 c6 9. ♖b1 a6!? 10. h3 b5 11. c5 b4 12. ♘a4 d5 13. de5 ♘e4 14. ♘d4± ♗b7 15. e6 ♘dc5 16. ♘c5 ♘c5 17. ef7 ♖f7 18. ♗e3 ♕d6 19. ♖c1 ♘e4 **[19...** ♘e6 **20.** ♘c6! ♗c6 **21.** ♖c6 ♕c6 **22.** ♗d5 ♕c8 **23.** ♕b3 ♖e7 **24.** ♗g5 ♖e8 **25.** ♖e1± **]** 20. ♘c6 ♗c6 21. ♗e4 ♖d8 22. ♗c5 ♕d7 23. ♗g2?! ♗b2 24. ♖b1 ♗a4 25. ♕g4 ♕g4 26. hg4 ♗c3 27. ♗b4 d4 28. ♖fc1 ♖c7 29. ♗e4 a5 30. ♗c3 dc3 31. ♗c2 ♖d4 32. ♗a4 ♖a4 33. ♖b3 ♖ac4 34. ♖c2 a4 35. ♖b8 ♔f7 36. g5 ♔e6 37. ♔f1 ♔f5 38. ♖b5 ♖7c5 39. ♖b7 ♔g5 40. ♖h7 **1/2 : 1/2 [Damjanović]**

596. **D 78/b**

SMEJKAL—CSOM

Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. c4 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 d6 6. ♘c3 e5 7. d4 ♘bd7 8. e4 c6 9. h3 ♖e8!? 10. d5 **[**⌓ **10.** ♗e3! ed4 **11.** ♘d4 ♘c5 **12.** ♕c2 a5 **13.** ♖ad1! ± **; 12...** ♕e7 **13.** ♖fe1± **]** ♘c5 **[10...** cd5!? **11.** cd5 b5! **12.** a3 ♘b6 **13.** ♖e1 ♗d7 **14.** ♗f1 ♕b8!= **]** 11. ♘e1 **[**⌓ **11.** ♖e1**]** cd5 12. cd5 a5 13. ♘c2 **[13.** ♘d3 b6 **14.** ♘c5 bc5= **]** ♗d7 14. ♕e2 **[14.** ♖e1! b5 **15.** b4 ab4 **16.** ♘b4= **]** b5! 15. b4? **[**⌓ **15.** ♘b5 ♘fe4 **16.** ♘ca3! ♕b8 **17.** ♗e3**; 15.** ♘b5 ♗b5! **16.** ♕b5 ♘fe4 **17.** ♘a3 ♖b8 **18.** ♕e2 f5∓**]** ab4 16. ♘b4 ♘b3!∓ 17. ♖b1 ♘d4 18. ♕d3 ♕c7 19. ♘c6 **[19.** ♗e3?? ♕c3—+**; 19.** ♗d2 ♖fc8 **20.** ♖fc1 ♕c4∓**]** ♗c6 20. dc6 ♕c6 21. ♘b5 ♘b5 22. ♖b5 ♖a2∓ 23. ♗g5 **[23.** ♗e3 ♕a6! **24.** ♖d1 ♗f8∓**]** ♘d7 24. ♗e3 ♖ea8 25. ♖d1 ♗f8 26. ♗f1 ♘c5 27. ♗c5 dc5 28. ♕d5 ♕f6! 29. ♖d2 ♖d2 30. ♕d2 ♖a1 31. ♔g2 ♖a3 32. ♗e2 **[**⌓ **32.** ♕e2**]** c4! 33. ♕b2 **[33.** ♗c4 ♕f3 **34.** ♔g1 ♖a1 **35.** ♗f1 ♕e4—+**]** ♕c6—+ 34. ♕e5 ♖a8! 35.

♕d5 ♕d5 36. ♖d5 **[36.** ed5 c3 **37.** d6 ♗d6 **38.** ♖b6 ♖c8!−+**]** c3 37. ♗d3 ♖a2 38. ♔f3 c2 39. ♗c2 ♖c2 **0 : 1 [Minić]**

597. **D 78/c**

SMEJKAL—MINIĆ

Ljubljana — Portorož 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. g3 g6 3. ♗g2 ♗g7 4. c4 0—0 5. 0—0 d6 6. d4 ♘bd7 7. ♘c3 e5 8. e4 c6 9. h3 ♕a5!? 10. ♗e3 **[10.** ♖e1; **10.** ♕c2; **10.** d5**]** ♘b6! N **[10...** ed4 **11.** ♘d4 ♘b6 **12.** ♘b3! ♕a6 **13.** c5±; **10...** ♕b4? **11.** ♕e2 ed4 **12.** a3! ♕a5 **13.** ♘d4 ♘b6 **14.** ♖fd1 ♖e8 **15.** ♘db5! ±**]** 11. ♘d2 **[11.** ♕d3 ed4 **12.** ♘d4 ♕a6 **13.** b3 d5∓**]** ed4 12. ♗d4 ♗e6 13. ♕e2?! **[**⩲ **13.** ♕f3 ♘e8 **14.** ♗g7 ♘g7 **15.** b3 f5∞**]** c5!∓ 14. ♗e3 ♕b4 15. e5 **[15.** ♖fc1 ♗c4 **16.** a3 ♕a4!∓**]** ♘fd7 16. ed6 ♕b2! **[16...** ♘c4 **17.** ♘d5 ♗d5 **18.** ♗d5 ♘d6∓**]** 17. ♘d5 **[17.** ♘ce4? ♗c4−+**]** ♗d5 18. ♗d5 ♘d5 19. cd5 ♕e5 **[19...** b6!?**]** 20. ♕b5 ♕d6 21. ♘c4? **[**⩲ **21.** ♖ad1! b6 **22.** ♘c4 ♕e7 **23.** a4**]** ♕d5−+ 22. ♖ad1 a6 23. ♕a4 **[23.** ♕d7 ♕c4 **24.** ♕b7 ♕a2 **25.** ♗c5 ♖fb8△ a5−+**]** ♗d4 **[**⩲ **23...** ♕e4! **24.** f3? ♘b6−+; **23...** ♕e4! **24.** ♘b6 ♕a4 **25.** ♘a4 ♖fd8 **26.** ♘c5 ♘c5 **27.** ♗c5 b5−+**]** 24. ♗d4 cd4 25. ♘e3 ♕e6 26. ♕d4 ♘e5 27. ♕d5⊕ ♖ad8 **[**⩲ **27...** ♖fe8 **28.** ♕e6 ♖e6 **29.** f4 ♘c6 **30.** ♘d5 ♖d8−+**]** 28. ♕e6 fe6 29. ♘g4! ♘g4 **[29...** ♘c6!**]** 30. hg4 ♔f7 **[**⩲ **30...** ♖d5**]** 31. ♖b1 b5 32. a4 ♖d5 33. ab5 ab5 34. ♖fc1 ♔f6 35. ♖c7 ♖f7 36. ♖c6 ♖b7 37. ♖b4 g5 38. ♔g2 ♖a7 39. ♖c2? **[39.** ♖b6! ♖a2? **40.** ♖4b5 ♖dd2 **41.** ♖f5!=**]** ♔e5 **[39...** ♖a4!? **40.** ♖b3! b4 **41.** ♖c4 ♖b5∓**]** 40. ♖cb2 ♖a5 41. f4! ♔d6 42. ♖e4 ♖a4 **[**⩲ **42...** e5!**]** 43. ♖a4 ba4 44. ♖b6 ♔e7 **[44...** ♔c5 **45.** ♖e6 a3 **46.** ♖a6 ♔b4 **47.** f5=**]** 45. ♖a6 ♖d4 46. ♔f3 ♖d3 47. ♔f2 a3 48. ♖a7 ♔f6 49. ♖h7 gf4? **[**⩲ **49...** e5**]** 50. gf4= ♖d4 51. ♖a7 ♖f4 52. ♔g3 e5 53. ♖a3 ♔g5 54. ♖a5 ♖g4 55. ♔f3 **1/2 : 1/2 [Minić]**

598. **D 80/a**

LARSEN—GLIGORIĆ

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘ge2 0—0 6. ♗g5!? N h6 7. ♗e3 ♘g4 **[7...** e5 **8.** f3!△ **9.** ♕d2**]** 8. ♗c1 c5! 9. d5 e6 10. h3 ♘e5 11. ♘f4? **[11.** ♘g3∞**]** ed5 12. ed5 ♖e8∓ 13. ♗e3 ♘bd7 14. ♗e2 ♘f6 15. ♕b3 **[15.** 0—0? g5 **16.** ♘h5 ♘h5 **17.** ♗h5 ♘c4**]** ♗f5! 16. 0—0—0?! **[16.** 0—0 g5 **17.** ♘h5 ♘h5 **18.** ♗h5 ♗d3 **19.** ♗e2 ♗e2 **20.** ♘e2 f5!∓**]** b5! 17. cb5 **[17.** ♘b5 a6 **18.** ♘c3 ♖b8; **17.** ♕b5 ♖b8**]** g5 18. ♘h5 ♘h5 19. ♗h5 **[19. g4** ♘f4!**]** ♘d3 20. ♔d2 a6!−+ 21. b6 ♖b8 22. ♘a4 ♘b2 23. ♖b1 c4 24. ♕b4 a5 25. ♕b2 **[25.** ♕b5 ♗d7**]** ♗b2 26. ♖b2 c3! 27. ♔c3 **[27.** ♘c3 ♖e3 **28.** fe3 ♖b6**]** ♗d7 28. ♔b3 ♖e4 **[29.** ♘c3 ♖e3 **30.** fe3 ♕b6**]** **0 : 1 [Gligorić]**

599. **D 80/c**

MAKAROV—FEDOROV

SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. h3 **[5.** ♘ge2 — I-№-13/692**]** 0—0 6. ♗e3 e5 7. d5 ♘bd7 8. ♘f3 **[8.** ♗d3 — I-№-12/664**]** ♘c5 9. ♘d2 a5 10. g4 c6?! **[10...** ♘e8 **11.** ♗e2 f5=**]** 11. ♗e2 cd5 12. cd5 ♘e8 13. h4 f5 14. h5 fg4 15. hg6 hg6 16. ♘b3 ♘b3 17. ♕b3 ♘f6 18. 0—0—0 ♗d7 19. ♔b1 ♕e7? **[19...** b5! **20.** ♗b5 ♗b5 **21.** ♕b5 ♖fb8 **22.** ♕e2 ♖b4⩱**]** 20. ♕b6!± ♖fc8 21. ♗g5 ♕f8 22. ♗f6 ♕f6 23. ♖dg1 a4 24. ♗g4 ♖d8 25. ♗e6! ♗e6 26. de6 ♕e6 27. ♘d5+— ♖d7 28. ♘c7 ♖c7 29. ♕c7 ♖f8 30. ♖g2 d5 31. ♖hg1 ♖c8 32. ♕b7 **1 : 0 [Korčnoj]**

600. **D 82/a**

KAVALEK—BYRNE R.

Chicago 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0—0 6. h3?! **[6.** ♗e2**]** e5 7. d5 ♘a6 **[7...** ♘h5 **8.** ♘h2! a5 **9.** g3 ♘a6

10. ♗e2 ♘c5 **11.** ♗h5 gh5 **12.** g4 hg4 **13.** hg4 ♕h4 **14.** ♕f3± **]** 8. ♗g5 ♕e8 **[**△ ♘fd7, f5; **8...** h6 **9.** ♗e3 ♘c5 **10.** ♘fd2 — I-№-14/647**]** 9. g4 ♘d7 10. ♖g1 ♔h8 **[10...** f5? **11.** gf5 gf5 **12.** ♗h6± **]** 11. ♕d2 ♘dc5 12. 0—0—0 ♗d7 13. h4 **[**⌓ **13.** ♗h6**]** f5 14. gf5 gf5 15. ♗h6 ♗h6 16. ♕h6 ♕e7 17. ♘g5 ♖f6 18. ♕h5 ♖af8! 19. ♗h3 ♗e8 20. ♕e2 fe4 21. ♘ce4 ♖f4∓ 22. f3 **[22.** h5 ♖h4 ∓**]** ♖h4 **[22...** ♗g6!?∓**]** 23. ♖g3 ♗g6 24. ♖dg1 ♖ff4? **[24...** ♘e4 **25.** fe4 ♘c5∓**]** 25. ♕g2! ♘e4 26. fe4 ♕f8≅ **[26...** ♗e4? **27.** ♘f7 ♕f7 **28.** ♖g8; **26...** ♕f6 **27.** ♗f5!; **26...** ♘c5 **27.** ♗f5**]**

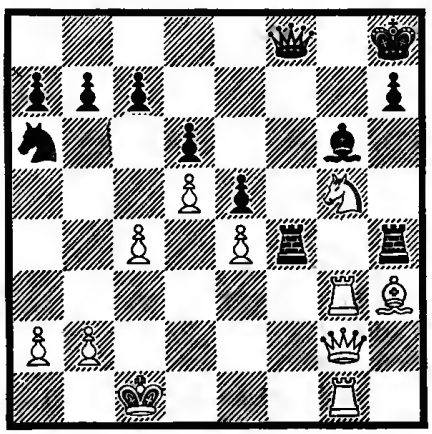

27. ♘f3? **[27.** ♘e6! ♕h6 **28.** ♘f4 ♕f4 **29.** ♕d2 ♕e4∓; **29.** ♔d1 ♕e4 **30.** ♕e4 ♖e4 **31.** ♗f5!∞**]** ♖e4!∓ 28. ♖g6 **[28.** ♘h4 ♖c4 **29.** ♖c3 ♖h4∓**]** hg6 29. ♘h4 ♖c4 30. ♔b1 ♖h4 31. ♗e6 **[31.** ♕g6 ♖h3∓**]** ♕f4 32. ♔a1 **[32.** ♕g6 ♕e4**]** g5 33. ♕c2 **[**△ **34.** ♕g6**]** ♔g7 34. a3 ♘c5 35. ♕d1 ♖h2 36. ♖f1 ♖f2 37. ♖f2 ♕f2 38. ♕h5 ♕f1 39. ♔a2 ♘e6 40. de6 ♕c4 **0 : 1 [Trifunović]**

601. **D 82/a**

JANSA—VUKIĆ
Vrnjačka Banja 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. d4 0—0 5. e4 d6 6. h3 e5 **[6...** c5**]** 7. d5 ♘bd7 **[7...** ♘h5 **8.** ♘h2!±**]** 8. ♗g5!? **[8.** ♗e3 ♘c5 **9.** ♘d2 a5 **10.** ♗e2 ♘e8 **11.** g4 f5 **12.** ef5 gf5 **13.** ♕c2 ♘a6! **14.** f3 ♗h6!∓**]** h6 9. ♗e3 ♘c5 10. ♘d2 a5 11. ♗e2 ♗d7 **[11...** ♘e8; **11...** ♘h7**]** 12. ♕c2 a4?! 13. 0—0!± ♘h5!? **[13...** ♘e8 **14.** b4±**]** 14. ♗h5 gh5 15. f3 f5 16. ef5 ♗f5 17. ♘de4 ♕e8? **[17...** a3 **18.** ♗c5±**]** 18. ♕d2!± ♗e4 19. fe4 ♕g6 20. ♗c5 dc5 21. ♕e3 b6 22. ♖f8 ♖f8 **[22...** ♗f8 **23.** a3; **23.** ♖f1±**]** 23. ♘a4 ♖f4 24. ♘c3 ♗f6 25. d6+— cd6 26. ♘d5 ♕g5 **[26...** ♖h4 **27.** ♖f1+—**]** 27. ♖d1 **[27.** g3 h4 **28.** ♘f3 ef4 **29.** ♕f4 ♕g3 **30.** ♕g3 hg3 **31.** ♖d1 ♗e5 **32.** ♖d3+—**]** h4 **[27...** ♖h4 **28.** ♕g5 ♗g5 **29.** ♖e1+—**]** 28. ♕e2 h5 29. ♘b6 ♗g7 30. ♘d5 ♖f7 31. ♘e3 ♕f4 32. ♘f5 ♖f5 33. ef5 e4 34. ♖f1 ♗d4 35. ♔h1 ♕g3 36. ♕h5 ♗e5 37. ♕g6 ♔f8 38. ♕g3 ♗g3 39. ♖c1 e3 40. ♖c2 ♗e1 41. ♔g1 ♔f7 42. ♔f1 **1 : 0 [Jansa]**

602. **D 82/a**

HORT—DODA
Luhačovice 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 d6 5. e4 ♗g7 6. ♘f3 0—0 7. ♗f4!? e5 8. de6 ♗e6 9. ♗e2 **[9.** ♗d6 ♕a5∞**]** ♕b6!? TN 10. ♕c2 **[10.** ♕b3!?**]** ♘c6 11. ♖d1 ♘d4 12. ♘d4 cd4 13. ♘b5 ♘d7!= 14. 0—0 **[14.** ♕d2? ♘c5 **15.** f3 d3∓**]** ♖ac8 15. ♕d2 ♖c4?! **[15...** ♗c4!? **16.** ♘d6 ♗e2 **17.** ♘c8 ♕a6 **18.** ♘e7∞**]** 16. b3! ♖c6 17. ♘d4 ♗d4 18. ♕d4 ♖c2?! **[18...** ♕d4!? **19.** ♖d4 ♖c2 **20.** ♖d2 ♖d2 **21.** ♗d2 d5±**]** 19. ♕b6 ♘b6 20. ♖d2 ♖fc8 21. ♖fd1 d5 22. e5 ♖d2 23. ♖d2 ♖c1 24. ♗d1∓ ♖a1 25. h3 ♘d7 26. ♔h2 ♘b8 27. ♗f3 ♘c6 28. ♗d5 ♗d5 29. ♖d5 ♖a2 30. ♖d7 **[30.** ♗h6?! ♖a5! **31.** ♖d7 ♖e5 **32.** ♖b7 ♖e8±**]** ♖f2? **[30...** h5!? **31.** ♔g3±**]** 31. ♗h6+— **[**△ ♖c7**]** f6 32. e6 ♖e2 33. ♖f7 **1 : 0 [Hort]**

603. **D 82/a**

MALICH—HORT
Karlovi Vari 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0—0 6. ♗g5!? h6 7. ♗h4 g5 8. ♗g3 ♘h5 9. ♗e2 ♘bd7 10. 0—0

e6∞ 11. d5 ♘c5 12. ♘d4 ♘f4 13. ♗f4?! **[13.** b4? ♘a4!∓**]** gf4 14. ♖c1?! **[14.** b4!? ♕f6 **15.** ♘db5 ♘a6∞**]** a5∓ 15. ♗f3 ♗d7 16. ♕d2 ♕g5 17. ♖fd1? **[17.** ♔h1△ g3**]** ♔h8 18. ♘ce2 ♗e5 19. ♘b5 ♖ac8! 20. ♘bc3?! ♖g8∓ 21. ♔h1 ♕h4 22. ♘g1 ♖g6 23. ♖c2 ♖cg8 24. h3□ ed5 25. cd5 b5! 26. ♕e2□ ♕f6?! **[26...** b4 **27.** ♘b1 a4−+**]** 27. ♘b5 ♕g7 28. ♗g4 ♗b5 29. ♕b5 h5 30. ♗f3 ♖g2 31. ♕f1 ♖g5 32. b3∓ ♕g6 33. ♖e2? ♕f6! −+ 34. ♖c2 ♖g1 35. ♕g1 ♖g1 36. ♖g1 ♕h4 37. ♔g2 ♔h7 38. ♖h1 ♔h6 39. ♖d1 ♕g5 40. ♔f1 f5 41. ef5 ♕f5 42. ♖c4 ♕h3 43. ♔e2 ♕f5 **0 : 1**
[Hort]

604. **D 82/b**

PARTOS—OSTOJIĆ
Bucuresti 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 **[3...** b5!**]** 4. ♘c3 ♗g7 5. e4 d6 6. h3 0—0 7. ♗g5 e6 **[7...** h6 **8.** ♗e3 e6 **9.** ♗d3 ed5 **10.** ed5 ♖e8 **11.** ♘f3 ♘h5 **12.** 0—0± **]** 8. ♗d3 ed5 9. ed5 ♘bd7 10. f4 a6 11. a4 ♕e8! 12. ♘ge2 ♘h5 13. ♘e4! **[13.** ♕d2? ♘g3∓; **13.** 0—0 ♕e3 **14.** ♔h1 ♘e5!! **15.** fe5 ♕g5 **16.** ed6 f5!∓**]** f6 14. ♗h4 ♘f4! 15. ♘f4 f5 16. ♘e6 fe4 17. ♘f8 ♘f8! **[17...** ♕f8 **18.** ♖f1 ♕e8 **19.** ♕e2 ♗b2 **20.** ♕b2! ed3 **21.** ♔d2! ♕e2 **22.** ♔c3 ♕e5 **23.** ♔b3±**]** 18. ♕e2 ♗d7! **[18...** ♗b2!? **19.** ♕b2 ed3 **20.** ♔f2 ♕e4 **21.** ♕f6!±**]** 19. ♗b1 ♗d4! 20. ♗g3 **[20.** ♖f1!? ♕e5! **21.** ♖a2 g5!**]** ♕e7 21. ♔d1 ♖e8 22. ♖e1 ♕f6 23. ♖f1 ♗f5 **[23...** ♕e7=**]** 24. ♖a2 ♘d7!? **[24...** h5!**]** 25. ♗e1!! ♘e5 **[25...** h5 **26.** g4! hg4 **27.** hg4 ♗g4 **28.** ♕g4! ♕f1 **29.** ♕d7 ♕f3 **30.** ♔c1 ♗e3 **31.** ♔c2 ♕e2 **32.** ♔b3±**]** 26. g4 ♘c4? 27. ♕c4 **1 : 0** **[Partos]**

605. **D 82/b**

BRONŠTEJN—POLUGAJEVSKI
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 d6 5. e4 ♗g7 6. ♘f3 0—0 7. ♗d3 e6 8. de6!? **[8.** 0—0**]** ♗e6! 9. 0—0 ♘c6 10. ♘g5!? ♗g4!∓ 11. f3 ♗d7 12. f4 ♘d4∓ 13. e5!? de5 14. fe5 ♘g4 15. ♗e4 **[15.** e6 ♗e6 **16.** ♘e6 ♘e6 **17.** ♕g4 ♕d3∓**]** h6 16. ♘f3 ♗c6 17. ♗d5 ♘f3 18. ♕f3 ♘e5∓ 19. ♕e4 ♔h7 20. ♗f4 f5 21. ♕e2 ♘g4 22. ♕f3 g5 23. ♗d2 ♕d6 24. ♕h3 ♗d4 25. ♔h1 ♘f2 26. ♖f2 ♗f2 27. ♖f1 **[27.** ♗g5 ♗d4∓**]** g4−+ 28. ♕d3 ♗d4 29. b4 ♖ae8 30. bc5 ♗c5 31. ♗f4 ♕f6 32. ♘e2 ♗d5 33. cd5 ♖e4 34. ♗d2 ♗d6 35. ♗c3 ♕h4 36. g3 ♕e7 37. ♘d4 ♖e3 38. ♕d2 ♕e4 39. ♔g1 ♖d3 40. ♕b2 ♗c5 41. ♕b7 ♔g8 42. ♖f4 ♗d4 43. ♗d4 ♖d1 **0 : 1**
[Nej]

606. **D 83/a**

TUKMAKOV—ANDERSSON
Hastings 1972/73

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f3 ♘c6 **[RR 5...** a6 **6.** ♗e3 c6 **7.** ♗d3 b5 **8.** e5 ♘fd7 N **9.** ed6 bc4 **10.** ♗c4 ed6 **1/2 : 1/2** Panno—Quinteros, Sao Paulo 1972**]** 6. ♗e3 a6 7. ♕d2 **[7.** ♘ge2 — I-№-13/697**]** ♖b8 8. 0—0—0 0—0 **[8...** e5 **9.** d5 ♘d4!?; **8...** e5 **9.** ♘ge2 b5∞**]** 9. h4 e5 10. ♘ge2 h5 11. ♔b1 **[11.** d5!? ♘a5 **12.** ♘g3±**]** ed4? **[11...** b5!∞**]** 12. ♘d4 ♘d4 13. ♗d4 ♗e6 14. ♗e2± c5 15. ♗e3 b5 16. ♗h6! **[16.** cb5 ab5 **17.** ♗b5 ♕a5∞**]** ♗h6?! **[16...** bc4!?**]** 17. ♕h6 ♕e7 **[17...** ♕a5 **18.** ♖d6 bc4 **19.** ♕d2±**]** 18. cb5 ab5 19. ♗b5 ♖b6 20. ♕d2 ♖a8 21. ♕d3 ♕b7 22. a4 ♖a5 23. ♖d2 ♗b3 24. ♖e1 ♘d7 25. f4 ♘f8 26. e5! d5 **[26...** de5 **27.** ♖e5±; **26...** ♘e6 **27.** ed6 ♘d4 **28.** d7+−**]** 27. f5 ♖bb5 **[27...** d4 **28.** ♘e4 ♖bb5 **29.** ♘d6+−**]** 28. ♘b5 ♗c4 **[28...** ♗a4 **29.** ♘d6△ ♕d5**]** 29. ♕c3 ♖a4 30. ♘a3 d4 31. ♕c2 ♗b3 **[31...** ♕a6 **32.** e6+−**]** 32. ♕c5 ♘d7 33. ♕e7 ♗d5 34. e6+− fe6 35. fg6 ♘f8 36. ♕b7 ♗b7 37. ♘c2 ♘g6 38. ♘d4 e5 39. ♘f3 e4 40. ♘g5 **1 : 0**
[Bukić]

607. **D 83/a**

LARSEN—BYRNE R.
Lenjingrad 1973

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f3 a6 6. ♗e3 c6 7. c5 0—0 **[7... b5 — I-№-12/668]** 8. ♘ge2 ♘bd7 9. ♘c1 b5 10. ♗e2 dc5 11. dc5 ♘e5 12. ♕c2 ♗e6 13. 0—0 **[13.** b3 ♘h5 **14.** 0—0 f5∓; **14.** g4; **13...** ♘fd7△ f5, ♕a5**]** ♗c4 **[13...** ♘c4!? **14.** ♗f2? ♗h6!; **14.** ♗c4 ♗c4 **15.** ♖d1 ♕c7 **16.** b3 ♗e6 **17.** ♘1e2 ♖ad8∓**]** 14. ♖d1 ♕c7 15. b3 ♗e2 16. ♘1e2 ♖fd8 17. h3! ♖d1 18. ♖d1 ♖d8 19. f4 ♖d1 20. ♕d1 ♘ed7 21. e5± ♘e8 22. b4 ♘b8 23. a4? **[23.** ♘d4 ♕d7 **24.** ♕f3 ♘c7**]** ♕d7 24. ♘d4?! **[24.** ♕d7=**]** ♘c7 25. ♕b3? **[25.** ab5 ab5 **26.** ♕f3∓**]**

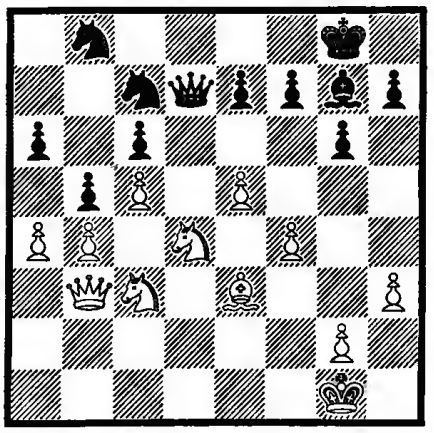

25... g5!∓ 26. fg5 ♗e5 27. ♘f3? **[27.** ♘ce2 ♕d5**]** ♗c3! **[27...** ♕d3?? **28.** ♕f7!**]** 28. ♕c3 ♕d1 29. ♔h2 ♘d5—+ 30. ♕e5?? ♘d7 31. ♕e4 ♕e2 **0 : 1**
[Byrne R.—Zuckerman]

608. **D 84/b**

GULJKO—PODGAJEC
SSSR 1973

1. e4 g6 2. d4 ♗g7 3. c4 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. f3 0—0 6. ♗g5 h6 7. ♗e3 e5 8. d5 c6 9. ♕d2 cd5 10. cd5 a6 11. ♗d3 **[11.** ♗h6 ♘e4 **12.** ♘e4 ♕h4 **13.** g3 ♕h6 **14.** ♕h6 ♗h6 **15.** ♘d6 ♘d7 **16.** ♗c4 ♘b6 **17.** ♗b3 ♖d8 **18.** ♘c8 ♖ac8 **19.** ♖d1 ♖c1 =**]** ♘bd7 12. ♘ge2 ♘h7 13. 0—0 h5 **[△** ♗g7-f6-g5**]** 14. a4 a5? **[⌓ 14...** ♗f6 **15.** a5 ♗g5 **16.** f4 ef4 **17.** ♘f4 ♗f6=**]** 15. ♘b5 ♘c5 16. ♗c5! dc5 17. ♗c4 ♘g5 18. ♖ad1 ♔h8 19. ♘ec3 h4 20. f4!± ef4 21. ♕f4 h3 22. g3 ♖a6 **[22...** f6 **23.** ♘c7 ♖b8 **24.** ♘e6**]** 23. e5! ♗f5 24. e6!+— ♘h7 25. ♖fe1 fe6 **[25...** ♗f6 **26.** ♕c7+—**]** 26. de6 ♕d1 27. ♘d1 ♗e6 28. ♖e6 ♖e6 29. ♗e6 ♖f4 30. gf4 ♗h6 31. f5 gf5 32. ♗f5 ♘g5 33. ♘f2 ♔g7 34. ♘h3 ♘f3 35. ♔h1 c4 36. ♘d6 ♘e5 37. ♗e6 ♗c1 38. ♘c4 ♘c4 39. ♗c4 ♗b2 40. ♔g2 **1 : 0**
[Kotov]

609. **D 85/a**

ZILJBERŠTEJN—RAZUVAJEV
SSSR 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f3 c6 6. ♗e3 a6 7. ♗d3 b5 8. ♕d2 **[8.** ♘ge2 bc4 **9.** ♗c4 d5 **10.** ♗b3 de4 **11.** ♘e4±**]** ♘bd7 9. ♘ge2 0—0 10. ♖c1 bc4 11. ♗c4 ♘b6 12. ♗b3! a5 13. ♘a4! ♗d7 14. 0—0 ♘a4 15. ♗a4 c5 16. ♘c3! cd4 17. ♗d4 ♖b8 18. b3! ♗a4 19. ♘a4 ♘d7 20. ♗g7 ♔g7 21. ♖c2± **[21.** ♖fe1?!**]** f6 22. ♖fc1 **[22.** ♕d5 ♘b6 **23.** ♕a5 ♘a4 **24.** ♕a4 ♕b6 **25.** ♔h1 ♖fc8 **26.** ♖c4±**]** ♖b7 23. h3 ♘e5 24. ♔h1 g5 25. ♘b2 ♕d7 26. ♘c4 ♘c4 **[26...** ♘f3 **27.** gf3 ♕h3 **28.** ♔g1 ♕f3 **29.** ♕g2±**]** 27. ♖c4 ♕b5? **[27...** ♕e6!?**]** 28. ♖c7± ♖fb8? 29. ♕d6 ♕e8 30. e5 ♔h6 31. ♕e6 ♕f8 32. ♖b7 ♖b7 33. ♖c8 ♖b6 34. ♕c4 ♕g7 35. ♖g8 **1 : 0**
[Gufeljd]

610. **D 85/a**

HÜBNER—GLIGORIĆ
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. ♗e3 c6 7. ♗d3 e5 8. ♘ge2 ed4 9. ♗d4 d5 **[9...** ♘bd7 **10.** 0—0 ♘e5 **11.** f4 ♘d3 **12.** ♕d3**]** 10. cd5 cd5 11. e5 ♘fd7 12. f4 ♘c6 13. ♗f2 **[13.** ♘d5 ♕a5 **14.** ♘dc3 ♘d4 **15.** ♘d4 ♘c5 **16.** ♘b3 ♘b3 **17.** ab3 ♕c5∓**]** ♘b6?!

[13... f6 14. 0—0 fe5 15. ♘d5 ♘f6=] 14. 0—0 f6 15. ♗h4 ♘e7 **[15... ♕e8 16. ♘b5; 15... ♕d7 16. ef6 ♗f6 17. ♗f6 ♖f6 18. ♘g3△ f5]** 16. ef6 ♗f6 17. ♗f6 ♖f6 18. ♘d4 ♕f8! 19. ♕f3 ♗d7 20. ♖ae1 **[20. ♖ad1!?]** ♘c6 21. ♘b3 ♕f7 22. ♘c5 ♗f5 23. ♗f5 ♖f5 24. ♘d3 ♖f8 **[24... d4 25. g4 ♖a5 26. ♘e4 ♖a2 27. f5]** 25. b3 **[25. ♘e2 ♘c4]** ♕g7 26. ♘e2 ♖5f7 27. ♘g3 ♘d4?! **[27... ♕d4 28. ♔h1 ♘d7 29. ♘e2 ♕e4=]** 28. ♕f2 ♘d7 29. ♖d1 **[29. ♘b4 ♘b6]** ♘c6 **[29... ♘b5 30. ♖d2△ 31. a4; 31. ♘b4]** 30. f5 ♘e7 **[30... gf5? 31. ♘f4±; 30... ♘d4 31. ♘f4? ♘f5 32. ♘e6 ♘g3 33. ♘g7 ♖f2 34. ♖f2 ♖f2 35. ♔f2 ♘e4—+; 31. ♘e5! ♘e5 32. ♕d4 gf5 33. ♕d5△ 34. ♖f5; 34. ♘h5; 31... ♕e5 32. ♖fe1 ♕d6 33. ♖d4 gf5 34. ♖f4±]** 31. ♕a7 ♘f5 32. ♘f5 ♖f5 33. ♖f5 ♖f5 34. h3 **[34. ♕b7? ♕d4 35. ♔h1 ♕d3—+; 34. ♘b4 ♕c3 35. ♕b7 ♕e3 36. ♔h1 ♕e2 37. ♖g1 ♘f6△ ♘e4]** ♘f8 **[34... ♘f6 35. ♕b8; 34... ♕c3 35. ♕b7 ♕c2 36. ♖e1 ♘f6 37. ♖e7±]** 35. ♘b4 ♕f7 36. ♕b6 **[△ 37. ♕d6; 36. ♕e3 ♘d7△ ♘f6]** ♕d7 37. ♕e3 ♘e6 38. g4 ♖g5? **[38... ♖f8 39. ♘d5 ♕f7 40. ♔g2±]** 39. ♖e1 ♔f7 40. ♘d3 ♕d6 41. ♕f3 **1 : 0 [Hübner]**

611. **D 85/c**

BALAŠOV—RAŠKOVSKI
SSSR 1972

1. c4 g6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 0—0 5. ♗e3 d6 6. f3 b6! 7. ♗d3 **[7. ♘ge2; 7. ♖c1; 7. ♕d2]** a6 8. ♘ge2 c5 9. e5 **[9. d5 e6 10. 0—0 ed5 11. ed5** ♘bd7 **12. ♗c2 ♖e8 13. ♕d2 b5 14.** cb5 ab5 **15. ♘g3 b4∓]** ♘e8 10. ♗e4 ♖a7 11. dc5 bc5 12. ♗c5 ♖d7 13. ♗e3 ♗b7!? 14. ♗b7 ♖b7 15. ♕d2 ♗e5 16. 0—0 ♘c6 17. ♖ad1 ♗g7 **[17... ♕a5!?]** 18. b3 ♕a5 19. ♗h6 ♗h6 20. ♕h6 ♘f6 21. ♖d2 ♘b4! 22. ♖fd1 ♖c8 23. ♕e3 ♕c5 24. ♔f2 h5 25. ♕c5 ♖c5 26. ♘f4 g5 27. ♘fd5 ♘bd5 28. ♘d5 ♔g7 29. ♔e3 a5 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

612. **D 85/c**

GHITESCU—ANTUNAC
Wijk aan Zee II 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. d4 ♗g7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. ♗e3 b6 7. ♗d3 ♗b7 **[7... a6 — I-№-12/788]** 8. ♘ge2 c5 9. d5 e6 10. 0—0 **[10. ♗g5]** ed5 11. ed5 **[11.** cd5 **— I-№-11/581]** ♘bd7 12. ♗g5 h6 13. ♗h4 ♘e5 14. f4 ♘d3 15. ♕d3± ♕d7? **[15... ♗c8! 16. ♘e4 g5! 17. fg5** ♘e4 **18. ♕e4 hg5±]** 16. ♗f6! ♗f6 17. f5± ♗e5 18. ♖f3! **[18. fg6 fg6 19. ♕g6** ♕g7 **20. ♕g7 ♔g7±]** ♖ae8 19. ♖af1 ♗c8 20. fg6 fg6 21. ♕g6 ♕g7 22. ♖f8 ♖f8 23. ♕g7 ♔g7 24. ♖f8 ♔f8 25. ♔f2 ♗f5 **[25... ♗h2 26. g3]** 26. b3 ♔e7 27. ♔f3 a6 28. h3 ♗d7 29. ♘e4 b5 30. g4 h5?? **[30... bc4 31. bc4 ♗a4∞]** 31. gh5 ♗h3 32. ♘f4!+— ♗f4 **[32... ♗f5 33. ♘g6+—]** 33. ♔f4 bc4 34. bc4 ♗f1 35. h6 ♔f7 36. ♔g5 ♔g8 37. ♘d6 ♔h7 38. ♘e4 **1 : 0 [Trifunović]**

613. **D 88/a**

POLUGAJEVSKI—GELER
Hilversum 1973

1. c4 g6 2. e4 ♗g7 3. d4 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. f3 0—0 6. ♗e3 e5 7. d5 c6 8. ♕d2 **[8. ♗d3** cd5 **9.** cd5 ♘e8 **10. ♘ge2 ♗h6 =]** cd5 9. cd5 ♘a6 10. ♘ge2?! **[10. ♗d3; 10. 0—0—0]** ♗d7 11. ♘c1 ♘e8 12. ♗b5 ♗b5 13. ♘b5 f5= 14. ef5 **[14. ♘c3!?]** gf5 15. 0—0 ♕d7 16. ♘c3 **[16. ♘a7? ♘c7△ ♕a4]** ♘c5 17. ♘1e2 a5 18. ♖ab1! a4 19. b4 ab3 20. ab3 ♖c8 21. ♖fc1 ♘f6 22. ♗g5 ♖ce8! 23. b4 ♘a4 24. ♘a4 ♕a4 25. ♘g3 **[25. ♖c7** ♕b5!**]** ♕d7 26. b5 f4! **[26... e4 27. b6±]** 27. ♗f6 **[27. ♘e2 ♘g4!∓]** fg3 28. ♗g7 gh2 29. ♔h2 **[29. ♔h1!?]** ♕g7 30. ♖b4 e4!= 31. ♖e4 ♖e4 32. fe4 ♕e5 33. ♔g1 ♖f4 34. ♖c8 ♔g7 35. ♖c7 ♔g6 36. ♖c4 ♕a1 **[36... ♖h4!?]** 37. ♔h2? **[37. ♕c1=]** ♕e5 38. g3? **[38. ♔h1]** ♖f3 39. ♕e1 **[39. ♕g2** ♕h5 **40. ♔g1** ♕g4 **41. ♔h2 ♖e3 42. ♖c2 ♖e1! —+]** ♕b2 40. ♔h3 ♖f2 41. e5! **[41. ♕g1** ♕e2 **42.** e5 ♖f1 **43. ♖g4** ♕g4—+**]**

♖h2 42. ♔g4 h5 43. ♔f3 ♕b3 44. ♖c3 ♕d5 45. ♕e4 ♕e4 46. ♔e4 ♖e2 47. ♔f3 **[47.** ♔d5 ♖e5 **48.** ♔d6 ♖b5∓**]** ♖e5∓ 48. ♖d3 d5 49. ♖c3 ♔f6 50. ♖c8 ♖e7 51. ♖h8 ♔e5 52. ♖h5 ♔d4 53. g4 **[53.** ♖h8 ♔c4 **54.** b6 ♖e6∓**]** ♔c4 54. g5 d4 55. ♖h8 d3 56. ♖d8 ♔c3 57. g6 d2 58. b6 ♔c2 59. ♖c8 ♔d1 60. ♖c7 ♖e6! 61. ♖b7 **[61.** g7 ♔e1 **62.** ♖d7 ♖e8−+**]** ♖g6 62. ♖b8 ♖d6! **0 : 1 [Geler]**

614. **D 90/b**

QUINTEROS−CARVAJAL

Sao Paulo 1972

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 d6 3. d4 g6 4. e4 ♗g7 5. ♗e2 0−0 6. g4!? N c5 **[6... e5]** 7. d5 a6 8. a4 ♖e8 9. g5 ♘fd7 10. h4 ♘f8 11. h5 **[⌓ 11.** ♗e3**]** e6 12. hg6 fg6 13. ♕d3± ed5 14. cd5 ♘bd7 15. ♕g3 ♖b8 16. ♖h4! ♕c7 17. ♘f3 c4 18. a5 b5 19. ab6 ♖b6 20. ♔f1 ♘c5 21. ♘d2 ♘b3 22. ♘b3 ♖b3 23. ♖a4± ♗d7 24. ♖c4 ♕a5 25. ♕f4 ♗c3 **[⌓ 25... ♕a1]** 26. ♖c3 ♖c3 27. bc3 ♕c3 28. ♗e3 ♖b8 29. ♔g2! ♕e1 30. ♗f3 ♖b1 31. ♔g3+− ♕b4 32. ♕f6 ♕b7 33. ♗d4 **[33...** ♗a4 34. ♖f4**]** **1 : 0**
[Quinteros]

615. **D 91/a**

UHLMANN−PEEV

Cienfuegos 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. e4 d6 4. d4 ♗g7 5. ♗e2 0−0 6. ♗g5 c5 7. dc5!? **[7.** d5**]** ♕a5 **[7...** dc5 **8.** ♕d8 ♖d8 **9.** e5 ♘g4 **10.** ♗e7 ♖e8 **11.** ♗c5±; **9.** e5 ♘fd7 **10.** ♘f3 ♘c6 **11.** 0−0−0∞**]** 8. ♗d2 ♕c5 9. ♘f3 ♗g4 10. 0−0 ♘bd7 11. b4 ♕c8? **[11...** ♕b4! **12.** ♘d5 ♕a3 **13.** ♗b4 ♕b2**]** 12. ♖c1 ♖e8 13. a3 a6 14. ♗e3 b6 15. h3! ♗f3 16. ♗f3 ♖b8 17. ♕b3 ♘e5 18. ♗e2 ♘c6 19. ♖fd1 ♘d7 20. ♘d5± ♕d8? 21. ♕a4! ♕c8 22. b5! ♘a7 **[22...** ♘a5? ♘b6+−**]** 23. ♕a6 ♕a6 24. ba6 ♘c5 25. ♖b1! e6 **[25...** ♘e4 **26.** ♖b6 ♖b6 **27.** ♗b6+−**]** 26. ♗c5! bc5 **[26...** dc5 **27.** ♘b6 ♗d4 **28.** ♘d7+−**]** 27. ♘c7! ♖ed8 28. ♖b8 ♖b8 29. ♖d6 ♗e5 30. ♖d7 ♘c6 **[30...** **[30...** ♖b1 **31.** ♗f1△ ♘b5+−**]** 31. ♘b5 ♖a8 32. a7 ♔f8 33. g3 ♔e8 34. ♖b7 ♘a5 35. ♘c7 **1 : 0 [Uhlmann]**

616. **D 91/a**

UHLMANN−GLIGORIĆ

Lenjingrad 1973

1. c4 g6 2. e4 ♗g7 3. d4 d6 4. ♘c3 ♘f6 5. ♗e2 0−0 6. ♗g5 h6 **[6... c5 7.** d5±**]** 7. ♗e3 e5 **[7...** c5 **8.** d5; **8.** dc5 ♕a5 **9.** ♗d2! ♕c5∞**]** 8. d5 ♘bd7 9. ♕d2 **[9.** h4; **9.** g4**]** h5! N **[9...** ♔h7 **10.** h4±**]** 10. h3 ♘c5 11. ♗f3 a5 12. ♘ge2 ♗d7 13. ♘c1= ♘h7 **[13...** c6**]** 14. g4 h4 **[14...** f5**]** 15. g5 c6 16. ♘b3 cd5! 17. ♘c5 d4 18. ♘d7 ♕d7 19. ♘d5 ♕d8 **[19...** ♖a6**]** 20. ♖g1 ♖c8 21. ♗e2 ♖e8 22. ♗d4 ed4 23. ♗d3 ♘f8 24. ♖g4 ♘d7! 25. ♖h4?! ♘e5 26. ♔e2 ♖c5! **[26...** ♘c4?! **27.** ♕f4 ♘e5 **28.** ♘f6 ♗f6 **29.** gf6△ **30.** ♖h8!+−**]** 27. b3 **[27.** ♕f4? ♖d5 **28.** cd5 ♕b6∓**]** b5 28. ♖c1 a4!∓ 29. f4 ♘d3 30. ♕d3 ab3 31. ab3 ♕a8 32. ♖g4 bc4 33. bc4 ♖a5 34. ♖g3 ♖b8 35. ♘c7 ♕c6 36. ♘d5 ♖a2? **[36...** ♕a8 **37.** ♘c7 ♖a2! **38.** ♔f1 ♕a5**]** 37. ♔f3! **[△ 38.** ♘e7**]** ♕a4 38. ♔g4 ♕d7 39. ♔h4 ♔h7 40. ♖c2 ♖a1 41. ♘f6 ♗f6 42. gf6 ♖h8? **[42...** ♕e6=**]** 43. f5!± ♔g8 44. ♔g4 ♖a5! **[44...** gf5 **45.** ef5△ **46.** ♔f4+−**]** 45. ♔f3 ♕c6 46. fg6 ♖h4 **[△ 47...** ♖f5**]** 47. ♖e2! fg6 48. ♖g6 ♔f7 49. ♖g7 **[49.** ♖g3**]** ♔f6 50. ♕d4 ♖e5 51. ♕a7 ♕e8 52. ♔g3 ♖eh5 **[52...** ♖he4? **53.** ♖f2 ♖f5 **54.** ♖f7!+−**]** 53. e5? **[53.** ♔g2!**]** de5 54. ♖f2 ♖f4 55. ♖g4 ♖h3!∓ 56. ♔h3 ♕h5 57. ♔g2 ♕g4 58. ♔f1 ♔g6 59. ♕a6 ♔g5 60. ♖f4 ef4 61. ♕a5 **1/2 : 1/2**
[Gligorić]

617. **D 91/b**

BUHMAN−LUKIN

SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♗e2 0−0 6. ♗g5 h6 7. ♗e3 c5

8. d5 **[8.** ♗f4 — I-№-14/658] e6 **[8...** b5 — I-№-14/663] 9. de6 **[9.** h3 — I-№-14/656; **9.** ♕d2 — I-№-14/659, 662] ♗e6 10. ♕d2 ♔h7 11. 0—0—0?! **[11.** ♘f3 ♘c6 **12.** 0—0±; **11.** h3 — I-№-12/682, 684] ♕a5 12. ♔b1 **[12.** ♕d6 ♘fd7∞; **12...** ♘g4⩲] ♘c6 13. f3 ♖ab8? **[13...** a6△ b5] 14. ♘h3 b5 15. cb5 **[15.** ♘b5? ♖b5—+] a6 16. ♘f4 **[16.** bc6 ♘e4—+] ab5 17. ♘e6 fe6 18. ♕d6 ♖fc8 19. e5 **[19.** ♕e6 c4] b4 20. ♘e4 ♘e4 21. fe4 c4?! **[21...** ♘e5!? **22.** ♕e6 c4 **23.** ♖d5 ♕a4⩱] 22. ♗c4 b3 23. a3 ♘e5 24. ♗e6 ♖c2 25. ♗d4 ♖d8

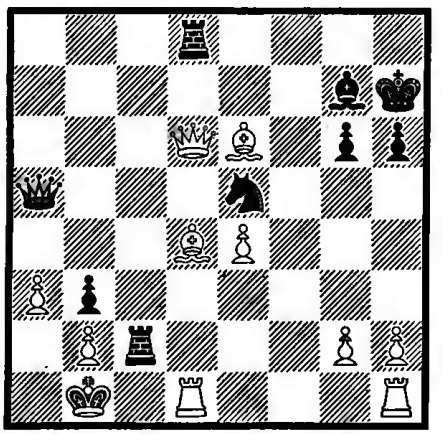

26. ♕d8? ♕d8 27. ♗b3 ♖g2 28. ♗e5 ♕e7 29. ♗g7 ♕g7 30. ♗c2 ♕c7 31. ♗a4 ♕e5 32. ♗c2 **[32.** ♖d7 ♔g8 **33.** ♖d8 ♔g7 **34.** ♖d7 ♔f6 **35.** ♖f1 ♔e6∓] ♕c7 33. ♗a4 ♕e5 34. ♗c2 h5 35. h4 ♔h6 36. ♖d5 ♕f4 37. ♖c1 ♕h4—+ 38. a4 ♕f2 39. a5 h4 40. ♖d8 ♕f6 41. ♖d3 ♖g3 42. ♖d5 h3 43. e5 ♕e6 44. ♖d8 ♕e5 45. a6 ♕f6 46. ♖a8 h2 47. ♗e4 ♖g4 48. ♖e8 ♕f4 **0 : 1**
[Korčnoj]

618. **D 91/b**

FORINTOS—ADORJAN
Budapest 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 ♗g7 3. d4 c5 4. d5 d6 5. e4 ♘f6 6. ♗e2 0—0 7. ♗g5 h6 8. ♗f4 e6! 9. de6 **[9.** ♕d2 ed5 **10.** ed5 ♔h7 **11.** ♗d3 ♖e8 **12.** ♘ge2 ♘a6 **13.** 0—0 ♘g4∓] ♗e6 10. ♕d2 **[10.** ♗d6 ♖e8 **11.** ♘f3 ♘c6 **12.** 0—0 ♘d4!] ♕b6! 11. 0—0—0 **[11.** ♗h6? ♗h6 **12.** ♕h6 ♕b2 **13.** ♖c1 ♘c6 **14.** h4 ♘e5 **15.** h5 ♘fg4! **16.** ♕f4 ♘f2!!—+] ♔h7 12. h4 ♘c6 13. h5 g5 14. ♗d6 ♖fd8 15. ♕e3!? **[15.** e5 ♘e8∓] ♘d4! 16. ♗e7 **[16.** e5 ♘e8∓] ♘e2 17. ♘ge2 ♖d1 18. ♖d1 ♘g4! 19. ♕c5 ♘f2 20. ♖d2 **[20.** ♕b6 ab6 **21.** ♖d8 (**21.** ♖d6? ♖e8 **22.** ♗d8 ♗f8 **23.** ♖d2 ♗c5—+) ♖d8 **22.** ♗d8 ♗c4 **23.** ♗b6 ♘e4—+] ♖e8!∓ 21. ♕b6 **[21.** ♘g3 ♖e7! **22.** ♕e7 ♕e3—+; **21.** b3 ♖e7!? **22.** ♕e7 ♕e3 **23.** ♔c2 ♘e4 **24.** ♖d3! ♕f2 **25.** ♖f3 ♕g2 **26.** ♖f7!=; **21.** b3 ♗g4! **22.** ♘g3 ♗c3 **23.** ♖f2 ♖e7! —+] ab6 22. ♗d8 ♗c4 23. ♗b6 ♘e4 24. ♘e4 ♖e4 25. ♘c3 ♖h4—+ 26. ♔c2 ♖h5 27. a4 ♖h2? **[27...** ♖h4!] 28. ♗c7 ♖h1 29. ♘e4 ♖g1? **30.** ♗b6 ♖e1 31. ♘d6 ♗e6 32. ♘b7 ♗e5 33. ♗f2 ♖a1 34. ♘c5 ♗f5 35. ♔b3 ♗f4 36. ♖d5 ♔g6 37. g3 ♗c7 38. ♖d2 ♖f1? 39. ♔b4 h5 40. a5?! ♖a1 41. ♘b3? **[41.** ♘a4!] ♖a2 42. ♔b5? **[42.** ♗e1 ♗e6∓] h4!—+ 43. gh4 ♗f4 44. ♘c1 ♖a5! 45. ♔a5 ♗d2 46. b4 ♗c1 47. hg5 ♔g5 48. b5 ♗e4 49. ♔a6 ♗d3 50. ♔a5 f5 51. ♗e1 f4 52. b6 ♗e3 53. b7 ♗a7 54. ♗f2 ♗b8 55. ♔b6 ♔g4 56. ♔c6 ♗e4 57. ♔b6 f3 **0 : 1** **[Adorjan]**

619. **D 91/b**

UHLMANN—DAMJANOVIĆ
Cienfuegos 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. e4 d6 4. d4 ♗g7 5. ♗e2 0—0 6. ♗g5 c5 7. d5 h6 8. ♗f4 e5!? 9. de6 ♗e6 10. ♗d6 ♖e8 11. ♘f3 ♘c6 12. 0—0 ♘d4! 13. e5! ♘d7 14. ♘d4! **[14.** ♖e1?] cd4 15. ♘b5! ♘e5 16. c5! d3 17. ♗d3 ♘d3 18. ♕d3 ♖c8 **[18...** ♗b2 **19.** ♖bd1! ♖c8 **20.** ♘a7! ♖a8 **21.** ♘b5±] 19. ♖ad1! **[19.** ♘a7? ♖c5!] ♕a5 **[19...** a6 **20.** ♘c3±] 20. ♗c7!! ♕a2 **[20...** ♖c7 **21.** b4! ♕b4 **22.** ♘c7 ♗c4 **23.** ♕b1!+—; **21.** b4! ♖d7 **22.** ba5! ♖d3 **23.** ♖d3 ♗c4 **24.** ♘d6! ♗d3 **25.** ♘e8 ♗f1 **26.** ♔f1+—] 21. ♘d6 ♗c4?? **[21...** ♕b2 **22.** ♘e8 ♖e8 **23.** ♖b1+—] 22. ♘c4 ♖c7 23.

♖a1! ♕a1 24. ♖a1 ♖c5 25. g3 ♖ec8 26. ♘d6 ♖d8 27. ♕a3 ♖c7 **[27... b6 28.** ♕a7! ♖d6 **29.** ♕b8 ♗f8 **30.** ♖a8 +−**]** 28. ♕a7 ♖e7 29. ♕b6 ♖dd7 30. ♖a8 ♔h7 31. ♖d8 ♖c7 32. ♘e8 ♖c1 33. ♔g2 ♖e2 34. ♘f6 **1 : 0**
[Uhlmann]

620. **D 91/b**

POPOV L.—CEBALO
Zagreb 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 d6 4. ♘c3 g6 5. e4 ♗g7 6. ♗e2 0—0 7. ♗g5 h6 8. ♗f4!? **[8.** ♗**e3** e6 **9.** ♕d2 ed5 **10.** ed5 ♔h7 **11.** h3 ♖e8 **12.** ♘f3 b5!?**]** e6 **9.** de6 ♗e6 10. ♗d6 ♖e8 11. ♘f3 ♘c6 12. 0—0 ♕a5!? **[12...** ♘d4! Lengyel — Antunac, Zagreb 1973**]** 13. e5 **[13.** ♗f4 ♖ad8 **14.** ♗d2 ♘d4 **15.** ♘d5 ♘e2 **16.** ♕e2 ♕a4 **17.** b3 ♕a3 **18.** ♗c1 ♕a5 **19.** ♗b2 ♘e4=**]** ♘d7 14. ♘d5 ♗d5 15. ♕d5 ♖ac8! **[15...** ♘ce5?! **16.** ♕b7! ±**]** 16. a3 ♘de5 17. ♕c5 ♕c5 18. ♗c5 b6 **19.** ♗d6 ♘f3 20. ♗f3 ♗b2 21. ♖a2 ♗e5 22. c5= ♘d4 23. ♗b7 ♖cd8 24. ♗e5 ♖e5 25. cb6 ab6 26. g3 ♖d7 27. ♗g2 ♖a7 28. ♖b2 b5 29. ♖d1 ♘e2 30. ♔f1 ♘c3 31. ♖d8 ♔g7 32. ♖b3 b4 33. ♖a8?⊕ **[33.** ♖b4 ♖a3 **34.** ♗f3 ♘a2 **35.** ♖b2=**]** ♖d7 34. ♗f3 ♖d3 35. ♗c6 **[35.** ♔g2? ♖f5 **36.** ♗e4? ♖f2 −+**]** ♖d1 36. ♔g2 ♖d2 37. ab4 ♘d1 38. ♗f3?? **[38.** ♖f3 ♘e3 **39.** ♖e3 ♖e3 **40.** ♖a1 ♖3e2 **41.** ♖f1 ♖b2 **42.** b5 f5 **43.** h4∓**]** ♖f2 39. ♔h3 ♘e3! 40. ♖e3 ♖e3 **0 : 1** **[Popov L.]**

621. **D 91/b**

LENGYEL—ANTUNAC
Zagreb 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. e4 d6 4. d4 ♗g7 5. ♗e2 0—0 6. ♗g5 c5 7. d5 h6 8. ♗f4!? **[8.** ♗**e3** e6 **9.** ♕d2 ed5 **10.** ed5 ♔h7 **11.** h3 ♖e8 **12.** ♘f3 b5!?∞**]** e5 9. de6 ♗e6 10. ♗d6 ♖e8 11. ♘f3 ♘c6 12. 0—0 ♘d4! **[12...** ♕a5 **13.** e5 ♘d7 **14.** ♘d5 ♗d5 **15.** ♕d5 ♖ac8!=**]** 13. e5 ♘d7 14. ♘d4 cd4 15. ♘b5 ♘e5 16. c5 d3 17. ♗d3 ♖c8! **[17...** ♘d3 **18.** ♕d3 ♖c8 **19.** ♖ad1 ♕a5 **20.** ♗c7!!+— Uhlmann —Damjanović, Cienfuegos 1973**]** 18. ♗e2 **[18.** ♘a7? ♘d3 **19.** ♕d3 (**19.** ♘c8 ♘b2△ ♕c8) ♖c5!−+**]** ♘c4! 19. ♕a4 ♘b2 20. ♕b4 a5! 21. ♕f4 ♗d7 22. ♕d2 ♗f5 23. ♖fc1 **[23.** ♖fe1 ♖c5!−+**]** ♖e2! 24. ♕e2 ♗d3 25. ♕f3 ♗b5 26. ♕b7 ♘d3! 27. ♕b5 ♘c1 28. ♖c1 ♕d6!−+ 29. ♕a5 ♕d5 **0 : 1** **[Popov L.]**

622. **D 91/c**

MOČALOV—VAGANJAN
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 ♗g7 5. e4 d6 6. ♗e2 0—0 7. ♗g5 e6 8. ♕d2 ed5 **9.** ed5 a6 10. a4 ♖e8 11. ♘f3 ♗g4 12. 0—0 ♘bd7 13. h3 ♗f3 14. ♗f3 ♕a5 **[14...** ♕e7△ ♕f8 — I-№-10/808**]** 15. ♕c2! ♖e7 16. ♗d2 ♕c7 17. ♖ae1 ♖ae8 18. ♖e7 ♖e7 19. ♖e1 ♘e5 20. ♗e2 ♘e8 21. g3 **[21.** g4!**]** f5 22. f4 ♘f7 23. ♗f3 h5 24. g4!± hg4 25. hg4 ♗d4 26. ♔g2 ♖e1 27. ♗e1 ♕d7 **[27...** ♕e7?! **28.** ♕e2 ♕e2 **29.** ♗e2 ♘f6 **30.** g5 ♘d7 **31.** a5±**]** 28. a5 ♘g7 29. g5 ♕e7 30. ♕e2? **[30.** ♘e2 ♗e3? (△ ♗f4) **31.** ♔f1±; **30...** ♘e8 **31.** ♔f1 ♗g7 **32.** ♗d2±**]** ♕d8! 31. ♗d2 **[31.** ♘a4? ♘g5**]** b6? **[31...** ♕a5! **32.** ♘b5 ♕a2 **33.** ♘d4 cd4 **34.** ♗c1≅**]** 32. ♕d3 ♘e8 33. ab6 ♕b6 34. ♘a4 ♕b8 35. b4?! **[35.** b3!△ ♗a5±**]** ♘c7 36. ♕a3 **[36...** ♕a7△ ♘b5**]** **1/2 : 1/2**
[Boleslavski — Kapengut]

623. **D 93/a**

ANDERSSON—SZABO
Wijk aan Zee I 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. ♗e2 ♗g4!? 7. ♗e3 ♘fd7 8. ♖c1 **[△ 8...** c5 **9.** d5 ♗c3 **10.** ♖c3**]** c5 9. d5 ♘b6? 10. b3 ♘a6 11. h3 ♗f3 12. ♗f3± ♘c7 13. ♕d2 e5 14. g4 ♘c8 15. h4 a6 16. ♗e2 ♕d7 17. h5 b5 18. f3 bc4? **[⌓ 18...** ♖b8; **18...** ♘b6**]** 19. bc4 ♖b8 20. ♗d3 ♘e7? 21. ♕h2 f6 22. h6! ♗h8 23. ♕c2 ♖b7? **[23...** ♖b4! **24.** a3 ♖b7**]** 24. ♖b1 ♖fb8

25. ♔f2 ♔f7 26. ♖b7 ♖b7 27. ♖b1 ♕c8 28. ♖b7 ♕b7 29. ♕b3 ♕b3 30. ab3+− g5 31. ♘a4 ♘g8 32. b4! cb4 33. ♗b6 **[33.** c5? ♘b5!**]** ♘e8 34. c5 dc5 35. ♗c5 ♘h6 36. ♗c4 ♔g6 37. d6 ♘d6 38. ♗d6 a5 39. ♘c5 ♗g7 40. ♗e6 ♘f7 41. ♗e7 ♘h8 42. ♘b7 h5 43. ♘a5 h4 44. ♗b4 ♔h6 45. ♗f5 ♘g6 46. ♘c6 **1 : 0 [Andersson]**

624. **D 93/a**

CUELLAR—TALJ
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 d6 2. d4 ♘f6 3. c4 g6 4. ♘c3 ♗g7 5. e4 0—0 6. ♗e2 ♗g4 7. ♗e3 ♘fd7 8. 0—0 **[8.** ♖c1 e5 **9.** d5 ♗f3 **10.** ♗f3 f5 **11.** b4 ♘f6 **12.** c5±; **9...** a5 **10.** 0—0 ♘a6 **11.** b3± I-№-10/817; **8.** h3; **8.** ♘g1 — I-№-13/714**]** ♗f3 **[8...** a5 **9.** ♘e1 ♗e2 **10.** ♕e2± I-№-13/713**]** 9. ♗f3 ♘c6 10. d5 ♘a5 11. ♗e2 ♗c3! 12. bc3 e5 13. de6 fe6 14. f4 ♕e7 15. ♕a4 b6 16. ♖ae1 ♘b7 17. ♗f3 ♘bc5 18. ♕c2 ♖ae8∓ 19. g3 ♖f7 20. ♗g2 ♖ef8 21. ♗h3 ♔h8 22. ♖e2 e5 23. f5 g5 24. ♗g2 **[24.** f6!? ♖f6 **25.** ♗f5**]** ♖g8 25. h3 h6 26. ♕d1 ♘f6∓ 27. ♗c5 dc5 28. ♖d2 ♘e8 29. ♖d8? **[29.** ♗f3!? ♘d6 **30.** ♕e2△ ♗h5, ♗g6, ♔g2, ♖h1, h4**]** ♖gf8? **[29...** ♕d8! **30.** ♕d8 ♘d6 **31.** ♕g8 ♔g8—+**]** 30. ♖a8 a5 31. ♗f3 ♘d6 32. ♕d5 ♖a8 33. ♕a8 ♖f8 34. ♕c6 ♖f6 35. ♕d5 ♔g7 36. ♖d1 ♖f8 37. ♗h5 ♖d8 38. ♕c6 ♔f6 39. ♔g2 ♕d7 40. ♕d5 ♕e7 41. ♕c6 ♕d7 42. ♕d5 c6 43. ♕d3 ♕c7 44. ♕e2 a4 45. a3 b5 46. cb5 cb5 47. ♕d3 ♕c6 48. h4 ♘f7 49. hg5 hg5 50. ♕e3 ♖d1 51. ♗d1 ♘d6 52. ♗c2 b4 **[52...** ♘c4?! **53.** ♕e2 ♘a3 **54.** ♕h5; **53...** ♕e8 **54.** ♗a4**]** 53. ♔h3 b3 54. ♗b1 c4—+ 55. ♔g4 ♘f7 56. ♔f3 ♕d6 57. ♕c1 ♔g7 58. ♔e2 ♕h6 59. ♕g1 ♕h5 60. ♔e3 ♘d6⊙ 61. ♔d2 ♕f3 62. ♕c5 ♕g2 63. ♔c1 b2 64. ♔d1 ♕f1 65. ♔d2 ♘f7 66. ♗a2 ♕d3 67. ♔e1 ♕c3 68. ♔f1 ♕f3 69. ♔g1 ♕g3 70. ♔h1 ♕e1 71. ♔h2 ♕d2 72. ♔h3 g4 73. ♔g4 ♕f4 74. ♔h3 ♘g5 75. ♔g2 ♕e4 76. ♔h2 ♕c2 77. ♔h1 b1♕ 78. ♗b1 ♕b1 79. ♔h2 ♘f3 **0 : 1 [Krnić]**

625. **D 93/a**

UNGUREANU—TAJMANOV
Bucuresti 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 0—0 5. d4 d6 6. ♗e2 c6 7. 0—0 a6?! **[7...** e5**]** 8. a4! **[8.** h3 b5**]** a5 9. h3 ♘a6 10. ♗e3 ♘d7 11. ♕d2 ♖e8? **[11...** e5**]** 12. ♖ad1 ♕c7 13. ♘h2! e5± 14. f4 ed4 15. ♗d4 f6 **[15...** ♗d4 **16.** ♕d4 ♘dc5 **17.** f5!; **16...** ♘ac5 **17.** ♘g4**]** 16. ♘g4 ♘ac5 17. ♕c2 ♘e6 18. ♗e3 ♘ef8?! **[18...** ♘d8!?△ **19...** ♘f7±**]** 19. f5! ♘e5 **[19...** gf5 **20.** ♘h6 ♗h6 **21.** ♗h6 fe4 **22.** ♘e4+—**]** 20. ♘e5 de5 **[20...** fe5? **21.** f6**]** 21. c5! ♖d8 22. ♘b1! **[△** ♘a3-c4**]** ♔h8 23. ♘d2 gf5 24. ef5 ♗d7 **[24...** e4 **25.** ♗f4!△ **25...** ♕e7 **26.** ♗d6; **25...** ♕f7 **26.** ♘c4△ ♘d6**]** 25. ♘e4 ♗e8 26. ♗c4 ♖d7 27. ♖d7 ♘d7?! **[27...** ♕d7!?**]** 28. ♗a2 **[28.** ♗b3 b5**]** b5 29. ♕b3 ♗h5 30. g4+— ba4 31. ♕c4 ♕b7 32. gh5 h6 **[32...** ♕b2 33. h6**]** 33. ♖f2 **[33.** ♖d1**]** ♕b4 34. ♖d2 a3 35. ba3 ♕a3 36. ♔f2 ♖b8 37. ♖d7 ♕b2 38. ♘d2 ♖f8 39. ♖f7 ♖d8 40. ♖d7 ♖f8 41. ♕g4 **1 : 0 [Ciocaltea]**

626. **D 93/a**

GLIGORIĆ—SUETIN
Ljubljana — Portorož 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 d6 4. ♘c3 g6 5. e4 ♗g7 6. ♘f3 0—0 7. ♗e2 e6 8. 0—0 ♖e8!? 9. ♘d2?! **[9.** de6 ♗e6 **10.** ♗f4 ♘c6; **10.** h3 ♕b6!=**]** ♘a6! 10. ♔h1 **[10.** ♖e1∞**]** ♘c7 11. a4 ♖b8 12. f3 b6 13. ♘db1?! a6 14. ♘a3 ♕e7?! **[14...** ed5 **15.** cd5 ♕e7**]** 15. ♗g5 **[15.** e5 ♘d7 **16.** ed6 ♕d6 **17.** ♘e4 ♕f8 **18.** d6 ♘a8±**]** h6 16. ♗h4 g5 17. ♗f2 ed5 18. cd5 ♘d7! 19. ♕d2 ♘e5 20. ♖ae1 **[20.** ♘c2!**]** ♗d7 21. ♘c2 ♕f6 22. ♘e3 b5∓ 23. ab5 ab5 24. ♗g3 ♘g6! **[24...** b4 **25.** ♘d1 ♘b5 **26.** ♗e5 ♕e5 **27.** ♘c4

♕d4 **28.** ♕d4 ♗d4 **29.** ♘e3=**]** 25. ♘f5 ♗f8!∓

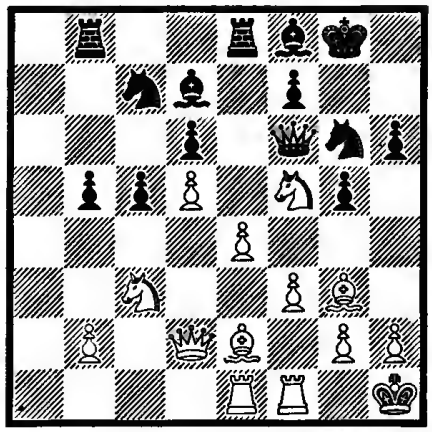

26. ♗d3 b4 27. ♘d1 ♗f5 28. ef5 ♖e1 29. ♖e1 ♘e7 30. ♘e3 ♘ed5 31. ♘c4 **[31.** ♘g4 ♕d8 **32.** h4 ♘f6!∓**]** ♘b6 32. ♘e3 ♖e8 33. ♘g4 ♖e1 34. ♕e1?! **[34.** ♗e1 ♕d8∓**]** ♕b2! 35. f6 ♕d4 36. ♗b1 ♘d7−+ 37. ♗f2 ♕c4 38. h4 ♕e6 39. ♕d2 ♘f6! 40. hg5 ♘g4 41. fg4 ♕g4 42. gh6 ♕h5 43. ♔g1 ♕h6 44. ♗e3 ♕g7 45. ♗a2 ♘b5! 46. ♗c4 ♘c3 47. ♕d3 ♕g3! 48. ♕d2 d5 **0 : 1 [Suetin]**

627. **D 93/b**

NEJ−TALJ

Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 0−0 5. ♘f3 d6 6. ♗e2 **[6.** ♗g5; **6.** h3**]** e5 7. de5 de5 8. ♕d8 ♖d8 9. ♗g5 ♖e8 **[9...** ♗g4 **10.** ♗f6!; **9...** h6 **10.** ♗f6!; **9...** ♘bd7 **10.** 0−0−0 ♖f8=**]** 10. 0−0−0 **[10.** ♘d5 ♘d5 **11.** cd5 c6 **12.** ♗c4 cd5 **13.** ♗d5 ♘d7!=**]** h6 **[10...** ♘a6 **11.** ♘e5?! ♘c5!; **11.** ♘e1! c6 **12.** ♘c2; **10...** c6? **11.** ♘e5!; **10...** ♗g4 **11.** ♘d5!**]** 11. ♗e3 **[11.** ♗h4!?**]** c6 **[11...** ♘g4?! **12.** ♘d5 ♘a6 **13.** c5 c6 **14.** ♗a6 cd5 **15.** ♗b5 d4 **16.** ♗e8 ♗e6 **17.** h3 ♘f6 **18.** ♗d4 ed4 **19.** ♗a4 ♘e4 **20.** ♘d4 ♘f2 **21.** ♘e6±**]** 12. ♘e1 ♗e6 **[12...** ♘g4 **13.** ♗g4 ♗g4 **14.** ♖d2 ♘d7 **15.** b3±; **12...** ♘bd7 **13.** ♘c2 ♘f8 **14.** ♖d2±**]** 13. f3 **[13.** ♘c2△ ♖d2, ♖hd1**]** ♗f8 14. b3 ♘a6 15. ♘c2 ♔g7 16. ♖d2 ♘d7 17. ♖hd1 ♘b6 18. ♔b2 ♘c5 19. g3 a5 20. f4 ♘bd7 21. ♗f3 ♔h7 22. f5?! **[22.** ♖f2!; **22.** h4!?**]** gf5 23. ef5 ♗f5 24. g4 ♗e6 25. ♘e4 ♔g7 26. g5 **[26.** ♘d6! ♖eb8 **27.** ♗f2△ ♘e3**]** ♘e4 27. gh6 ♔h8 28. ♗e4 ♘f6!∓ **[28...** f5? **29.** ♖d7 ♗d7 **30.** ♖d7 fe4 **31.** ♗g5!**]** 29. ♗f3 ♘g8 30. ♗h5 ♗h6 31. ♖f2 ♗e3 32. ♘e3 ♘h6 33. ♔c3 ♖ad8 34. ♖e1 ♖g8 35. ♖f6 **[35.** c5!?**]** ♔h7 36. ♖ef1 ♖g5 37. ♗d1 ♔g7 38. ♗c2 ♖h5 39. ♖1f2 ♖h3 40. ♖6f3 ♖f3 41. ♖f3 ♖d4 42. c5 ♖h4 43. ♗f5 **0 : 1 [Keres]**

628. **D 93/c**

IVKOV−TOTH

Madonna di Campiglio 1973

1. ♘f3 g6 2. c4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. d4 ♘f6 5. e4 0−0 6. ♗e2 e5 7. ♗e3 ♕e7 **[⌓ 7...** ♘g4**]** 8. d5 ♘g4 9. ♗g5 f6 10. ♗h4 ♕e8 11. h3 **[11.** ♘d2 f5**]** ♘h6 12. ♘d2 f5 13. f3 a5 14. ♗f2 ♘a6 15. a3± ♗d7 16. b3 ♘f7 **[16...** ♔h8!? △ ♘g8**]** 17. ♕b1 ♗h6 18. b4 ab4 19. ab4 ♕e7 20. ♖a2 ♕g5 21. g3 ♕e7 **[21...** ♘b4?? **22.** ♕b4 ♖a2 **23.** ♘a2+−**]** 22. h4! ♗g7?! 23. ♕b3 ♘h6 24. c5± fe4 25. ♘ce4 ♔h8 **[25...** ♘f5 **26.** c6 ♗c8 **27.** b5 ♘c5 **28.** ♘c5 ♖a2 **29.** ♕a2 dc5 **30.** d6+−**]** 26. g4 ♘g8 27. c6 ♗c8 28. b5+−

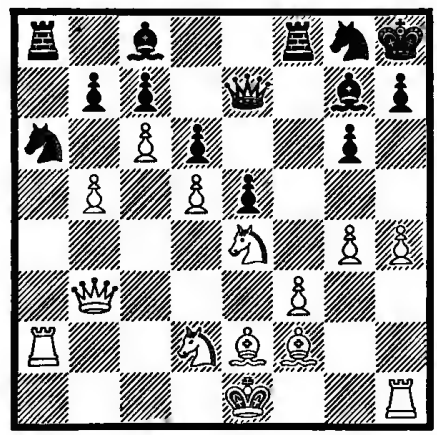

28... ♘c5 29. ♘c5 ♖a2 30. ♕a2 dc5 31. ♘e4 b6 32. h5 g5? 33. ♕d2 h6 34. ♕e3 ♘f6 35. ♘f6 ♖f6 36. ♗g3 ♖f8 37. 0−0 ♖e8 38. ♕e4! ♕f7 39. ♗d3

♗f6 40. ♖a1 ♕g7 41. ♖a7 ♖d8 42. ♔f1 ♔g8 43. ♕g6 ♕g6 44. hg6 ♔f8 45. ♖c7 **1 : 0 [Ivkov]**

629. **D 93/c**

GHEORGHIU—DIEZ DEL CORRAL
Las Palmas 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. e4 d6 4. d4 ♗g7 5. ♘f3 0—0 6. ♗e2 e5 7. ♗e3 ♕e7?! 8. d5?! **[8.** ♕c2!**]** ♘g4 9. ♗g5 f6 10. ♗h4 h5! 11. ♘d2 a5 12. h3 ♘h6 13. f3 **[13.** g4 hg4 **14.** hg4 ♘f7△ ♗h6**]** ♘a6 14. a3 ♗d7 15. ♖b1 ♘c5 16. b4 ab4 17. ab4 ♘a4 18. ♘a4 ♖a4 19. ♗f2 ♘f7 20. c5 ♖fa8 21. ♘c4 ♖a2 22. cd6? **[22.** ♖b2=**]** ♘d6 23. ♘d6 cd6 24. ♗c4 **[24.** 0—0 ♗h6∓**]** ♗a4 25. ♗b3 ♗b3 26. ♕b3 ♕c7 **[26... ♖**8a3 **27.** ♕c4**]** 27. 0—0 ♖8a3 28. ♕d1 ♗h6∓ 29. b5 **[29.** ♖b3 ♕c4∓**]** ♕c4 30. b6 ♖d3 31. ♖b4 **[31.** ♕e1 ♖3d2△ ♖e2—+**]** ♕a6! 32. ♕b1 ♖3d2 33. ♕b3 ♕f1! 34. ♔f1 ♖f2 35. ♔g1 **[35.** ♔e1 ♖g2 **36.** ♔f1 ♖af2 **37.** ♔e1 ♗d2**]** ♖g2 36. ♔h1 ♖gc2 **0 : 1 [Velimirović]**

630. **D 93/c**

RESHEVSKY—BYRNE R.
Chicago 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 ♗g7 3. d4 ♘f6 4. e4 d6 5. ♗e2 0—0 6. ♘f3 e5 7. ♗e3 ♘g4 8. ♗g5 f6 9. ♗c1 **[9.** ♗h4 — I-№-14/668**]** f5 **[9...** c6 **10.** h3 ♘h6 **11.** ♗e3 ♘f7 **12.** g4±**]** 10. ♗g5 ♕e8 11. de5 ♘e5 **[11...** de5 **12.** ef5 gf5 **13.** ♘d5!±**]** 12. ♘e5 ♕e5 **[12...** de5 **13.** ♘d5!**]** 13. ef5 ♕f5 14. ♗e3 ♘c6 15. ♕d2 ♗e6 16. 0—0 ♖ae8 17. b3 ♗c8 **[17...** ♔h8!?△ ♗g8**]** 18. ♖ad1 ♕f7 19. ♘d5 b6 20. f4 ♘d8 21. ♗f3 ♘e6 22. ♗g4 ♘c5 23. ♗c8 ♖c8 24. f5!± gf5 25. ♖f5 ♕d7 26. ♖df1 ♖f5 27. ♖f5 c6? **[27...** ♘e4! **28.** ♕d3 ♖e8=**]** 28. ♗c5! ♔h8 **[28...** dc5 **29.** ♘f6+—; **28...** bc5 **29.** ♘f6 ♗f6 **30.** ♖f6±**]** 29. ♘e7!± ♕e7 30. ♕d6 ♕e2 31. ♖f2 ♕h5 32. ♗e3 **[32.** ♗d4? ♕d1—+**]** ♖e8 **[32...** ♗e5? **33.** ♖f8+—**]** 33. ♖f3 c5 34. h3 ♕h4 **[△ 35...** ♕e1 **36.** ♔h2 ♗e5—+**]** 35. ♗f2 ♕e4 36. ♖e3! ♕b1 37. ♔h2 ♖g8 **[37...** ♖e3? **38.** ♕d8+—**]** 38. ♗g3+— ♕a2 39. ♗e5?? **[39.** ♖e7!△ **40.** ♖g7+—**]**

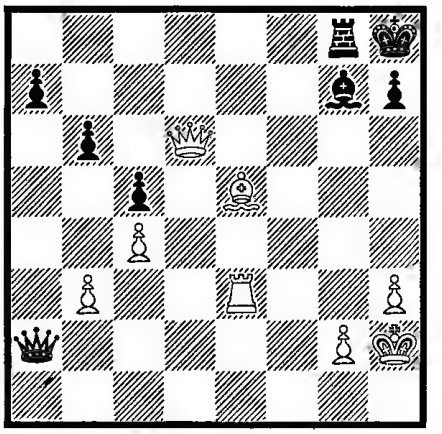

39... ♕g2!—+ 40. ♔g2 ♗e5 **0 : 1 [Trifunović]**

631. **D 93/c**

IVKOV—GELER
Hilversum 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0—0 6. ♗e2 e5 7. ♗e3 ♘g4?! **[7...** ♘bd7; **7...** c6**]** 8. ♗g5 f6 9. ♗h4 ♘c6?! **[9...** ♕d7!?**]** 10. d5! ♘e7 11. ♘d2± ♘h6 **[11...** h5 **12.** h3 ♘h6 **13.** g4!±**]** 12. f3 ♘f7?! **[12...** g5!? **13.** ♗f2 f5±**]** 13. b4!± f5 **[13...** a5!? **14.** ba5 ♖a5 **15.** ♘b3 ♖a8 **16.** c5 f5±**]** 14. c5!± g5 15. ♗f2 ♘g6 16. g3! h5 17. ef5 ♗f5 18. ♘de4 ♕e7 19. ♗e3 ♖ae8 20. ♕d2? **[20.** ♗b5! ♗d7 **21.** ♗d7 **(21.** ♗d3!?**)** ♕d7 **22.** 0—0±**]** a6 21. ♖c1?! **[21.** ♘g5 e4!; **21.** 0—0!?±**]** ♗h3! 22. ♘f2? **[22.** ♘g5 ♘g5 **23.** ♗g5 ♕d7∓; **22.** ♗f1!?**]** e4! 23. ♘ce4 **[23.** fe4 ♗c8 **24.** ♗h5 ♘fe5 **25.** ♕e2 g4 **26.** 0—0 ♖f3⩲**]** ♗f5⩲ 24. 0—0 g4 25. ♖ce1? **[25.** ♗d4!? ∞**]** h4! 26. ♗d1 gf3 27. ♗f3 ♘fe5 28. ♗e2 ♗e4 29. ♘e4 ♖f1 30. ♖f1 ♘c4 31. ♘f6! **[31.** ♗c4 ♕e4 **32.** ♗d3 ♕e3 **33.** ♕e3 ♖e3 **34.** ♗g6 hg3∓**]** ♗f6 32. ♗c4 ♕e3 33. ♕e3 ♖e3 34. ♖f6 ♘e5 35. cd6 cd6 **[35...** ♘c4?? **36.** d7+—**]** 36. ♗f1 hg3= 37. hg3 ♖g3 38. ♔f2

♘g4 39. ♔g3 ♘f6 40. ♗h3 ♔f8 41. ♗c8 **1/2 : 1/2 [Geler]**

632. **D 94/c**

TIMMAN—TALJ
Tallinn 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 ♗g7 5. e4 d6 6. ♘f3 0—0 7. ♗e2 e5 **[7... e6]** 8. 0—0 **[8. ♗g5]** ♘e8 9. ♘e1 **[9. a3△ 10. ♖b1]** ♘d7 **[9... f5 10.** f4!± **]** 10. ♘d3 f5 11. f4 ♕e7 12. ef5 gf5 **[12... e4 13.** f6!; **13.** fg6?! **]** 13. ♔h1? **[13.** ♕c2**]** e4 14. ♘f2 ♗c3!∓ 15. bc3 ♘df6 16. ♗e3 ♔h8 17. h3 **[17.** ♕d2**]** ♖g8 18. ♕d2 **[18.** ♖g1 ♘g4∓**]** ♘g7 19. ♘d1 ♘gh5∓ 20. ♗h5 ♘h5 21. ♗f2 ♗d7 22. ♗e1 ♖af8! 23. ♘e3 ♕f6 24. ♔h2? **[24.** ♖b1**]** ♕h6 25. g3 ♖f6 26. ♖g1 ♖fg6! **[26... ♘f4!?∓]** 27. ♖g2 ♘f4 —+ 28. gf4 ♕f4 29. ♔g1 ♕f3 30. ♕f2 ♕h3 31. ♖b1 f4 32. ♖b2 f3 **0 : 1 [Keres — Nej]**

633. **D 94/d**

WRIGHT—HUSS
England 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. ♗e2 e5 7. d5 ♘bd7 **[7... a5!]** 8. ♗g5 h6 9. ♗h4 g5 10. ♗g3 ♘h5 11. h4 g4 **[11... ♘f4 12.** hg5 hg5 **13.** ♕c2!± **]** 12. ♘d2 **[12.** ♘h2 — I-№-4/858**]** f5! 13. ef5 ♘g3? **[13... ♘df6! I-№-2/690]** 14. fg3 ♘c5 15. 0—0 ♗f5 16. ♖f5!! ♖f5 17. ♗g4 ♖f8 18. ♘de4 ♘e4 19. ♘e4± ♕e7 20. ♗e6 ♔h8 21. a4 a5 22. ♖a3 c6 **[22... b6 23.** ♕g4± **]** 23. ♕g4 cd5 24. ♗d5 ♖ad8 25. ♖b3 b5!? **[25... ♖d7 26.** ♖b5 ♖a8 **27.** ♕g6 +—**]** 26. ab5 a4 27. ♖b4 a3 **[27... ♕a7 28.** b6 ♕a5 **29.** ♕g6! ♕b4 **30.** ♘g5+—**]** 28. ba3 ♕a7 29. b6 ♕a3 30. ♖b1 ♕d3 31. ♖d1 ♕e3 32. ♔h2 ♕b6 33. ♕g6 ♕c7

(diagram)

34. ♘g5! hg5 35. ♗e4 ♗f6 **[35... ♔g8 36.** ♕h7 ♔f7 **37.** ♖f1 ♔e8 **38.** ♗g6+—**]** 36. ♕h6 ♔g8 37. ♗d5 ♖f7 38. ♕f6 ♖df8 39. ♖f1 **1 : 0 [Bukić]**

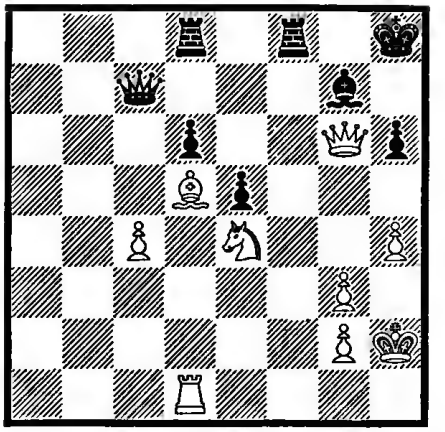

634. **D 95/a**

DŽINDŽIHAŠVILI—SAVON
SSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. d4 d6 5. e4 0—0 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♕e7 N 8. d5 **[8.** de5 de5 **9.** ♘d5 ♘d5 **10.** cd5± **]** a5 9. ♗e3 ♘a6 10. ♘d2 **[10.. ♘e1!?]** h5!? 11. f3 **[11.** h3!?**]** ♔h7 12. ♗d3 ♗h6 13. ♗h6 ♔h6 14. a3 **[14** ♘b3!? b6 **15.** ♕d2 ♔g7 **16.** f4!± **]** ♗d7 15. ♖b1 ♘c5 16. ♘b3! **[16.** ♗c2 a4∓**]** ♘b3 17. ♕b3 ♔g7 18. ♕c2 h4∓ **[18... a4?! 19.** ♕d2**]** 19. b4 ab4 20. ab4 ♘h5 21. ♕d2 ♖a3 22. ♖a1 ♖fa8 23. ♖a3 ♖a3 24. ♕b2 ♖a8 25. ♘e2 ♕f6 26. c5 ♘f4 27. ♘f4 ef4?! **[27... ♕f4∓]** 28. ♕f6 ♔f6 29. c6!= **[29.** ♖c1 b6!∓**]** bc6 30. dc6 ♗c6 **[30... ♗c8 31.** b5=**]** 31. ♖c1 ♗e8 32. ♖c7 ♖b8 33. ♖c4 ♔e5 34. b5! ♗d7 **[34... ♖b5 35.** ♖c8 ♗d7 **36.** ♖c7 ♖b3 **37.** ♗c2 ♖b2 **38.** ♖d7 ♖c2 **39.** ♖f7 h3! **40.** gh3=**]** 35. ♖b4 ♖b6 36. h3 g5 37. ♖b1 **[37.** ♔f2!? =**]** f5 38. ef5 ♗f5 39. ♖e1 **[39.** ♗f5! ♔f5**]** ♔f6 40. ♗f1 d5 41. ♔f2 ♖b8 42. ♖a1 ♔e5 43. ♖a2 ♔d4 44. ♔e1 ♗d7 45. ♖d2 ♔c5 46. ♖c2 ♔d6 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

635. **D 95/b**

UHLMANN—SAVON
Cienfuegos 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 g6 3. e4 e5 4. ♘f3 ♘c6?! **[4... d6 5.** d4 ♘bd7**]** 5. d4 ed4

6. ♘d4 ♗g7 **[6... ♗b4 7. ♘c6 bc6 8. ♗d3±]** 7. ♗e3 0—0 8. ♗e2 ♖e8 9. f3± d6 10. 0—0 ♘e5 11. ♕d2 a6 12. ♖ad1 ♗d7 13. ♗g5! ♘c6 14. ♘b3 a5 15. ♘d5! a4 16. ♘a1! ♗e6 17. ♘c2 ♗d5 18. cd5 ♘e5 19. ♔h1 ♕b8 20. ♘e3! c6 **[20... h6 21. ♗f6! ♗f6 22.** f4 ♘d7 **23.** ♗b5 ♕d8 **24.** ♘g4! ♗g7 **25.** e5! h5 **26.** e6!!+—**]** 21. dc6 bc6 22. ♗f6! **[22.** ♕d6 ♕b2 **23.** ♖d2 ♕b6 **24.** ♗f6 ♕e3!**]** ♗f6 23. f4 ♘d7 24. e5 ♗e7 25. ed6 ♕d6! **[25... ♗d6? 26.** ♘g4 ♗f8 **27.** ♗f3+—; **26.** ♘g4! h5 **27.** ♘h6 ♔g7 **28.** ♘f7! ♔f7 **29.** ♗c4+—**]** 26. ♕c3!? **[26.** ♕d6! ♗d6 **27.** ♗f3! ♖e3 **28.** ♖d6 ♘f8 **29.** ♖c6+—**]** ♕f6! **[26...** ♕c5 **27.** ♗c4! ♗f6 **28.** ♗f7+—; **27.** ♗c4! ♘b6 **28.** ♘g4!! h5 **29.** ♗f7! ♔f7 **30.** ♘h6+—; **28.** ♘g4!! ♕h5 **29.** ♘e5 +—**]** 27. ♕c2!? **[27.** ♗f3!**]** ♗f8! 28. ♘c4 **[28.** ♘g4 ♕f5!**]** ♖a7 29. ♗f3 ♖b8 30. g3 h5?! 31. f5! ♘c5 32. fg6 ♕g6 33. ♕f2! **[33.** ♕g6 fg6 **34.** ♗c6±**]** ♖b4 34. ♘e5 ♕g7 35. ♖de1 ♖ab7 **1 : 0 [Uhlmann]**

636. **D 95/c**

ENKLAAR—VASJUKOV
Wijk aan Zee I 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. ♗e2 ♘bd7 7. 0—0 e5 8. ♗e3 ♖e8 **[8... ♘g4 9.** ♗g5 f6 **10.** ♗d2**]** 9. ♕c2 ed4?! **[⌓ 9... c6]** 10. ♘d4 c6 11. ♖fe1 a6 **[11... ♕e7 12.** f3 d5 **13.** cd5 ♘d5 (**13...** cd5 **14.** ♘cb5) **14.** ♘d5 cd5 **15.** ♘b5!+—**]** 12. ♖ad1 ♕e7 13. ♗g5 **[⌓ 13.** f3 d5 **14.** cd5 ♘d5 **15.** ♗f2 ♘c3 **16.** bc3; **15...** ♘f4 **16.** ♗f1∞**]** ♘c5 14. ♗f1 a5! 15. ♗h4 **[15.** ♘b3 ♘e6 **16.** ♗e3 a4 **17.** ♘d4 ♘g4∓; **17.** ♘c1 ♘g4 **18.** ♘a4? ♘e3 **19.** ♖e3 ♘d4—+**]** a4∞ 16. f3 ♕c7 17. ♗f2 ♘fd7 18. ♖b1 ♕a5 19. ♖ed1 ♗e5?! 20. ♘de2 ♕b4 21. b3 ab3 22. ab3 ♖a3 23. ♘a2 ♕a5 24. ♘ac1? **[⌓ 24.** ♘ec3 ♘a6 **25.** ♗e1△ **26.** b4+—**]** ♘f8! **[△ 25...** f5**]** 25. g3 **[25.** b4 ♕a4!**]** f5 26. b4 ♕a4 27. ♕d2 **[27.** ♕a4 ♘a4 **28.** f4 ♗g7 **29.** ♖d6 fe4△ **30...** e3—+**]** fe4!

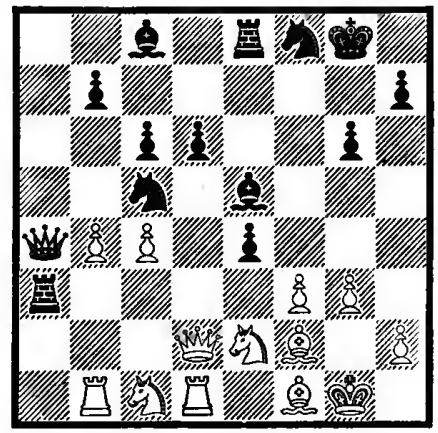

28. bc5 e3—+ 29. ♗e3 ♖e3 30. cd6 **[30.** ♕e3 ♕d1△ **31...** ♗h3**]** ♖f3 31. ♘d3 **[31.** c5 ♕a3!**]** ♗d6 32. c5 ♖d3! 33. ♕d3 ♗c5 34. ♔g2 ♖e3 35. ♘c3 **[35.** ♕d2 ♕e4—+**]** ♕a3 36. ♕d8 ♖c3 37. ♕c8 ♖c2 38. ♔h3 ♕f3 **[39.** ♕g4 ♖h2**]** **0 : 1** **[Trifunović]**

637. **D 96/a**

ORNSTEIN—ADAMSKI
Warszawa 1973

1. c4 g6 2. ♘c3 ♗g7 3. d4 d6 4. ♘f3 ♘d7 5. e4 e5 6. ♗e2 ♘gf6 7. 0—0 0—0 8. d5 ♘c5 9. ♕c2 a5 10. ♗g5 h6 11. ♗e3 ♘g4 12. ♗c5 dc5 13. h3 ♘f6 14. ♘e5 ♘d5 15. cd5 ♗e5 16. f4 ♗d4 17. ♔h2 ♗d7 **[17... c6? — I-№-14/674]** 18. e5!? ♔g7 **[18... g5? 19.** e6! fe6 **20.** ♕g6 ♗g7 **21.** ♗d3+—; **19...** ♗e8 **20.** f5!; **18...** ♔h8!?**]** 19. ♗d3 ♕h4 20. ♘e2 **[20.** ♖f3!? g5 **21.** ♘e2 g4 **22.** ♖g3 ♗f2 **23.** ♗f5 ♗f5 **24.** ♕f5 h5 **25.** ♖f1 ♗g3 **26.** ♘g3 ♖h8 **27.** ♕e4! ♔g8 **28.** f5±**]** ♗f2 21. f5!? **[21.** e6! fe6 **22.** g3 ♗g3 **23.** ♘g3 ed5 **24.** f5±**]** ♗d4 22. ♘d4 ♕d4 23. e6 **[23.** f6!**]** fe6 24. fe6 ♖f1 25. ♖f1 ♗e8 26. ♗e4 g5 **[26...** c6!?**]** 27. g3 ♗h5 28. ♗g2 ♖f8 **[28...** ♖e8 **29.** ♕b3 b6 **30.** ♕b5 ♖e7 **31.** ♕d7!!; **29...** ♕b4 **30.** ♕d3 ♗g6 **31.** ♕e2 ♕d4 **32.** ♕b5+—**]** 29. ♖f8 ♔f8

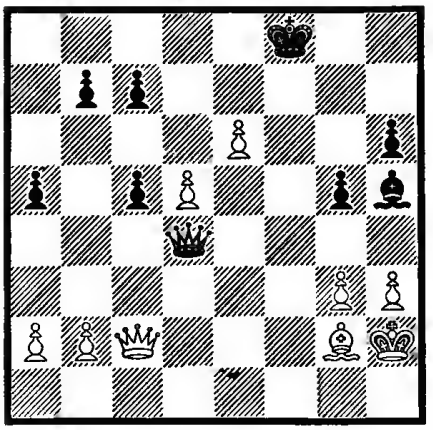

30. ♕h7!+— ♕f6 **[30... ♕g7 31.** e7 ♕e7 **32.** ♕h6+—**]** 31. ♕c7 ♗e8 32. ♕c5 ♔g7 33. ♕c7 ♔g8 34. ♕c8 ♔f8 35. d6 h5 36. d7 **1 : 0 [Nilsson]**

638. **D 96/a**

DONNER—DAMJANOVIĆ
Cienfuegos 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♗e2 0—0 6. ♘f3 e5 7. d5 ♘bd7 8. 0—0 ♘c5 9. ♕c2 a5 10. ♗g5 h6 11. ♗e3 ♘g4? **[11...** ♘fd7 **12.** ♘d2 f5 **13.** ef5 gf5 **14.** f4 ef4 **15.** ♗f4 ♘e5=**]** 12. ♗c5 dc5 13. h3 ♘f6 14. ♘e5 ♘d5 15. cd5 ♗e5 16. f4 ♗d4 17. ♔h2! ♕h4 18. ♖f3 c6 19. dc6 bc6 20. ♗c4 ♖b8 21. ♖af1 ♗g4 22. ♖g3 h5 23. b3 ♔h8 24. ♘e2 ♗g7 25. e5 ♖be8 26. ♘g1 g5 27. ♕e4 f5 28. ♕e3! ♔h7 29. ♘f3 ♗f3 30. ♖gf3 g4?? **[30...** gf4 **31.** ♖f4 ♗h6 **32.** ♖h4 ♗e3 **33.** g4 fg4 **34.** ♖h5 ♔g6 **35.** ♖f8!? g3! **36.** ♔g2 ♖f8±**]** 31. ♖3f2 ♖d8 32. g3 ♕e7 33. hg4 hg4 34. ♖d2 ♔g6 35. ♖fd1 ♖h8 36. ♔g2 ♖d2 37. ♕d2 ♗f8 38. ♕d7 ♕d7 39. ♖d7 ♖h7 40. ♖d8 ♗e7 41. ♖g8 ♖g7 42. ♖a8 ♖h7 43. a4 ♖h6 44. ♖a5 **1 : 0 [Damjanović]**

639. **D 98/b**

TAJMANOV—CEJTLIN
SSSR 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 0—0 5. d4 d6 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7 9. ♗d2 ♘e8 10. ♖c1 f5 11. ♕b3 b6 12. ef5 gf5 13. ♘g5 h6 N **[13...** ♘f6? **14.** f4! h6 **15.** fe5 de5 **16.** c5 ♘ed5 **17.** ♘d5 ♘d5 **18.** cb6 ab6 **19.** ♖c6 ♔h8 **20.** ♕h3!±**]** 14. ♘e6 ♗e6 15. de6 ♕c8 16. ♘d5 N ♕e6 17. ♘e7 ♕e7 18. c5 ♔h8 19. cd6 ♘d6 **[19...** ♕d6 **20.** ♖fd1 ±**]** 20. ♖c6 ♖ad8 21. ♖fc1 ♖d7 22. ♗b4?! **[22.** ♕c2! e4! **23.** ♖c7 f4∞**]** e4! 23. ♗c4 a5 24. ♗a3 ♕g5 25. ♗f1 **[25.** ♗e6 ♖e7 **26.** ♖c7 ♖c7 **27.** ♖c7 ♕d2∞**]** ♕e7 26. ♕h3 **[26.** ♖6c2!?△ **27.** ♗b5**]** f4 27. ♗e2 f3! 28. gf3 e3 29. ♗d6 ♖d6 **[29...** cd6? **30.** ♖c8±**]** 30. ♖c7 ef2 31. ♔f1 ♕g5 **[31...** ♖g6??! **32.** ♖e7 ♖g1 **33.** ♔f2 ♗d4 **34.** ♖e3!**]** 32. ♕g3 ♖g6 33. ♕g5 ♖g5 34. ♖d1 ♗e5 35. ♖cd7 ♗h2 36. ♔f2 ♗g3 37. ♔f1 h5 38. ♖1d5 ♖d5 **[38...** ♖fg8? **39.** ♗d3±**]** 39. ♖d5 h4 40. ♔g2 ♖f6 **1/2 : 1/2 [Tajmanov]**

640. **D 98/b**

GELER—SAX
Hilversum 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7± 9. ♗d2 ♘e8 10. ♖c1 **[10.** b4!?; **10.** ♕b3?!**]** c5!? 11. dc6 **[11.** ♖b1 f5 **12.** b4 b6**]** bc6 **[11...** ♘c6 **12.** h3±**]** 12. b4 f5? **[12...** ♘c7 **13.** ♕b3±**]** 13. c5!± fe4 14. cd6 ♘d6 15. ♘g5 ♘ef5 16. ♘ce4 ♘e4 17. ♗c4 ♔h8 18. ♘e4± h6 **[18...** ♘d4 **19.** ♗g5 ♕c7 **20.** ♕d2±**]** 19. ♗c3!? ♕h4 **[19...** ♘d4 **20.** ♗d4 ♕d4 **21.** ♕d4 ed4 **22.** ♗d3+—; **20...** ed4 **21.** ♗d3±**]** 20. ♕e1 ♘d4 21. f3 ♕e1? **[22...** ♕d8!?±**]** 22. ♖fe1 ♗d7 23. ♘d6 ♔h7 24. ♗d4 ed4 25. ♖e7 ♗f5 **[25...** ♖ad8 **26.** ♘b7+—**]** 26. ♘f5 **[26.** g4 ♖ad8 **27.** ♘b7 ♖d7!**]** ♖f5 27. ♗d3 ♖f6 28. b5+— ♖c8 **[28...** cb5 **29.** ♖cc7 ♖g8 **30.** ♗b5△ **31.** ♗c4**]** 29. ♖a7 c5 30. a4 ♖e6 31. a5 ♖e3 32. ♗e4 ♖a3 **[32...** c4 **33.** b6 c3 **34.** ♖d7+—**]** 33. b6 d3 34. ♖d7 ♖a5 35. b7 ♖e8 36. ♗d3 ♖a2 37. ♗e4 ♔h8 38. ♖c5 **1 : 0 [Geler]**

641. **D 98/b**

KORČNOJ—BYRNE R.

Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0—0 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7 **9.** ♗d2 c5!? **[9...** ♘e8 **10.** ♘e1 f5 **11.** ♘d3 ♘f6 **12.** f3 f4 **13.** c5 g5 **14.** ♖c1 ♘g6 **15.** cd6 cd6 **16.** ♘b5 ♖f7∞**]** 10. dc6 bc6 11. ♗g5! ♗e6? **[11...** h6? **12.** ♗f6 ♗f6 **13.** ♕d2 ♗g7 **14.** ♖ad1±; **11...** c5?! **12.** ♗f6?! ♗f6 **13.** ♘b5 ♖b8 **14.** b3 a6 **15.** ♕d6 ♕d6 **16.** ♘d6 ♗g4∓; **11...** c5?! **12.** ♕d3!±; **11...** ♕c7!?**]** 12. c5!± ♘e8 **[12...** d5 **13.** ♘e5 ♕b8 **14.** ed5 ♕e5 **15.** ♗f6 ♕f6 **16.** de6±**]** 13. cd6 ♘d6 14. ♕a4 f6 15. ♗e3 ♕c7 16. ♖ac1 ♖fb8 17. ♖fd1 ♗f8 18. ♖d2 ♘ec8 19. ♘d5 ♕f7 20. ♕c6 ♘e4 21. ♘f6+— ♘f6 22. ♘g5 ♗d7 23. ♕a6 ♕e7 24. ♗c5 ♕g7 25. ♕c4 ♔h8 26. ♘f7 ♔g8 27. ♘e5 ♔h8 28. ♗f8 **1 : 0 [Osnos]**

642. **D 99/a**

MALICH—VOGT

DDR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0—0 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7 **9.** b4 ♘h5 10. c5 **[10.** g3**]** ♘f4 11. ♗f4 ef4 12. ♖c1 a5! **[12...** h6 **13.** h3 g5 **14.** a4!± I-№-13/726**]** 13. cd6 **[13.** a3!?**]** cd6 14. ♕d2 **[14.** a3 ab4 **15.** ab4 ♕b6∓**]** ab4 15. ♘b5 ♗g4 **[15...** f5∞**]** 16. ♖c7 ♘c8! 17. ♖fc1 N **[17.** ♘fd4 ♗e2 **18.** ♘e2 — I-№-12/691**]** ♗f3 18. ♗f3 ♗c3!∓ **19.** ♕e2 ♘a7 20. ♖b7 ♘b5 21. ♖b5 ♖a7 **[⌓ 21...** ♖a3!△ **22...** ♕a8, **23...** ♕a6∓**]** 22. h3 ♖e8 23. ♕c4 ♕a8 24. ♖c2 **[△ 25.** ♖b6, **26.** ♖c6=**]** **1/2 : 1/2 [Malich]**

643. **D 99/b**

TIMMAN T.—CVETKOVIĆ

Graz 1972 (Stud. Olympiade)

1. c4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. ♗e2 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7 9. ♘e1 ♘e8 10. ♘d3 f5 11. f4 c6!? N **[11...** ef4 **12.** ♗f4 ♗c3? **13.** bc3 fe4 **14.** ♗g5!±; **12...** fe4 **13.** ♘e4±**]** 12. ef5?! **[12.** fe5!?∞**]** cd5! 13. fe5 ♘f5 14. ♘d5 de5 15. ♘c5? **[15.** ♘f2!?**]** ♘ed6 16. ♗d3 ♕h4!∓ 17. ♗f5 ♗f5 18. b3?! ♗c2!! 19. ♖f8 ♖f8 20. ♕e2 ♕d4 21. ♘e3 ♕a1 22. ♕c2 ♗h6! **0 : 1 [Sokolov]**

644. **D 99/c**

GIPSLIS—BUKIĆ

Olot 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♗e2 0—0 6. ♘f3 e5 7. 0—0 ♘c6 8. d5 ♘e7 **9.** ♘e1 ♘d7 10. f3 f5 11. g4 ♘f6 12. ♘d3 **[12.** ♘g2 c6 **13.** ♖b1 cd5 **14.** cd5 ♗d7 **15.** ♗e3 f4 **16.** ♗f2 g5 **17.** ♕d3 h5 **18.** h3 hg4 **19.** hg4 ♔f7=; **12.** ♗e3 ♗d7 **13.** ♔h1 ♕c8 **14.** ♖g1 f4 **15.** ♗f2 g5 **16.** c5! ♕e8 **17.** ♕b3 b6 **18.** cd6 cd6 **19.** ♕b4 ♘c8 **20.** ♗b5!±**]** c6 **[12...** c5 **13.** ♗d2 a6 **14.** ♘f2 ♗d7 **15.** ♖b1 ♖b8 **16.** b4 cb4 **17.** ♖b4 ♘c8 **18.** ♕b1 b6 **19.** ♖b2 ♔h8 **20.** a4 a5∞; **12...** ♔h8 **13.** h4 ♘fg8 **14.** g5 c6 **15.** ♔g2 fe4 **16.** fe4±**]** 13. ♗e3 cd5 14. cd5 f4 **[14...** ♗d7 **15.** ♘f2 ♔h8 **16.** ♖c1 ♘fg8 **17.** ♕b3 b6 **18.** ♔g2 ♗h6 **19.** ♘b5∞**]** 15. ♗f2 g5 16. a4 h5 17. h3 ♔f7 **[17...** ♘g6 **18.** a5 a6 **19.** ♘a4 hg4 **20.** hg4 ♗g4 **21.** fg4 ♘e4 **22.** ♗f3 ♘f6 **23.** ♘c3±**]** 18. a5 **[18.** ♘b5 a6 **19.** ♘a3±**]** ♖h8 **19.** a6 ba6! **[19...** b6 **20.** ♘b5±**]** 20. ♕b3?= **[20.** ♘b4!±**]** hg4 21. hg4 ♘g6 22. ♔g2 ♘h4 23. ♗h4 ♖h4 24. ♘f2 ♕h8 25. ♖h1 ♖h1 26. ♖h1 ♕d8 27. ♖a1 ♕b6 28. ♕a3 ♗f8 **29.** ♘a4? **[29.** ♗a6!**]** ♕b7 30. ♖c1 ♗d7 31. ♘c3 ♖b8 32. ♘fd1 ♗e7 33. ♗a6 ♕b4 34. ♕b4 ♖b4 35. ♘e2 ♗d8 36. ♗c8 ♗a4 37. ♘ec3 ♗d1 38. ♘d1 ♗b6 **39.** ♔f1 **1/2 : 1/2 [Gipslis]**

ANNEX

645. **R 66/b**

SAIDY—SPASKI
Tallinn 1973

1. ♘f3 d5 2. c4 e6 3. d4 ♗e7 4. ♘c3 f5!? 5. g3 ♘f6 6. ♗g2 c6 7. 0—0 0—0 8. ♗g5!? **[8.** ♖b1!?; **8.** ♕b3!?; **8.** ♘e5!? ♘bd7 **9.** ♘d3!? dc4 **10.** ♘f4 ♘b6 **11.** e4**]** ♘bd7 9. e3 b6!? 10. cd5 cd5?! **[10...** ed5**]** 11. ♖c1± ♘e4 12. ♗e7 ♕e7 13. ♕a4 ♗b7 14. ♘e2 ♕d6 15. ♘f4 g5 16. ♘d3 a5 17. ♘fe5 ♘ef6 18. ♖c3 ♖fc8 19. ♖fc1 ♘f8 20. ♖c8!? **[20.** ♘c6∞; **20.** h3!?**]** ♖c8 21. ♖c8 ♗c8 22. ♕c6± ♕c6 23. ♘c6 ♔f7 24. ♘de5 ♔e8!? 25. ♗f1 ♗d7

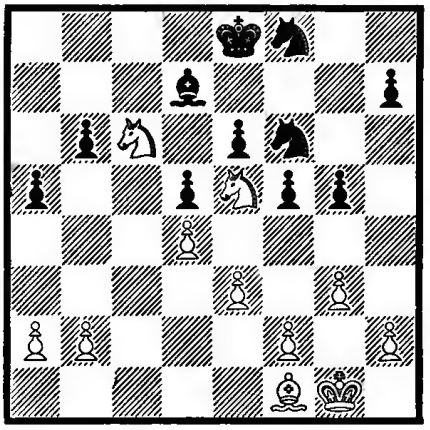

26. ♗b5 ♗c6 27. ♘c6 ♔f7 28. ♘a7 g4 29. ♘c8 ♘6d7 30. ♔f1 ♔f6 31. ♔e2 h5 32. ♔d2 **[**△ ♔c3-b3-a4**]** h4! **[**△ h3, e5**]** 33. gh4 ♔g6 34. ♔e2 ♔h5 35. ♔f1 ♔h4 36. ♔g2 ♔g5 37. ♔g3 ♔f6 38. ♔f4 ♘g6 39. ♔g3 ♘gf8 40. ♗c6 ♔g5 41. ♗a4 ♔h5 42. h3 gh3 43. ♔h3 ♔g6 44. ♔h4 ♔h6 45. f3 ♔g6 46. ♗c6 ♔f6 47. ♗b5 ♔g6 48. a4! ♔f6 49. ♔h5 f4! **[49...** ♔g7? **50.** ♔g5 ♔f7 **51.** e4 de4 **52.** fe4 fe4 **53.** ♔f4+—**]** 50. ef4 ♔f5 51. ♔h6 ♔f4 52. ♔g7 ♔f3 **[52...** e5?! **53.** de5 ♘e6 **54.** ♔f7 ♘g5 **55.** ♔e7 ♘e5 **56.** ♘b6 d4 **57.** b4!! ab4 **58.** a5 b3 **59.** ♘a4+—; **57...** d3 **58.** ba5 d2 **59.** ♘d5! ♔f3 **60.** ♘c3+—**]** 53. ♔f7 ♔e4 54. ♗d7 **[54.** ♔e7 ♔d4 **55.** ♗d7 ♘d7 **56.** ♔d7 ♔c5 **57.** ♔e6 d4 **58.** ♘d6 d3 **59.** ♔e5 ♔b4 **60.** ♘e4 ♔b3 **61.** ♔d4 ♔b2 **62.** ♔c4 ♔a3 **63.** ♔b5 ♔b3=; **62.** ♔d3 ♔b3 **63.** ♘c3 ♔b4 **64.** ♔c2 ♔a3=**]** ♘d7 55. ♔e6 ♘b8 **[55...** ♔d4=**]** 56. ♘b6 ♔d4 57. ♔d6 ♘a6 58. ♔c6 ♘c5 59. ♘d5= **[59.** ♔b5 ♘d3=**]** **1/2 : 1/2** **[Saidy]**

646. **R 82/b**

PAOLI—MARTZ
Norristown 1973

1. e4 ♘f6 2. e5 ♘d5 3. c4 ♘b6 4. c5 ♘d5 5. ♘c3 e6 6. ♗c4 ♘c3 7. dc3 b6 **[7...** ♗c5?! **8.** ♕g4; **7...** ♘c6!?; **7...** d5 **8.** cd6 cd6 **9.** ed6 ♗d6 **10.** ♕g4 — I-№-13/139**]** 8. cb6 ab6 9. ♕g4 ♗a6 10. ♗a6 ♘a6 11. ♘f3 ♘c5 12. 0—0 ♕c8 **[12...** ♘b3 **13.** ♗g5△ ab3; **12...** ♖a4'?△ ♕a8, ♘b3**]** 13. ♗e3 ♕b7 14. ♗c5 bc5 15. b3 d5 16. ed6 cd6 17. ♖fe1 h5!? **[17...** g6 **18.** ♘g5 ♗e7 **19.** ♘f7 ♔f7 **20.** ♕e6 ♔f8 **21.** ♖e3∞**]** 18. ♕g3 ♖h6 19. ♖e2 ♖g6?! 20. ♕h3 ♖g4? 21. ♖e6!+— fe6 22. ♕h5 ♔d7 23. ♕g4 ♕b3 24. ♘e5! ♔c7 25. ♕f3 ♕d5 26.

♕f7 ♔b6 27. ♖b1 ♔a6 28. ♕d7 **[28... c4 29.** ♕a4 ♕a5 **30.** ♕c4**]** **1 : 0** **[Martz]**

647. **E 01/d**

ROGOFF—MEDNIS
Norristown 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘c6 4. ♘gf3 ♘f6 5. e5 ♘d7 6. ♘b3 ♗e7 7. ♗b5 ♘cb8 8. 0—0 b6 9. ♕e2 c5 **[9... a5!?]** 10. dc5 bc5 11. ♗d2! 0—0 12. c4 ♘b6 13. ♗a5 a6 14. ♗a4 ♕c7 15. cd5 ed5 16. ♖ac1 ♕b7 **[16...** ♕a7 **17.** ♘c5 ♗c5 **18.** ♖c5 ♘a4 **19.** ♖c7 ♗b7 **20.** ♕c2 ♘b6 **21.** ♘g5 g6 **22.** e6; **16...** ♘c6 **17.** ♗c6 ♕c6 **18.** ♘fd4 ♕c7 **19.** ♘c5 ♗c5 **20.** b4**]** 17. ♖c5!! ♘a4 **[17...** ♗c5 **18.** ♘c5 ♕a7⩲**]** 18. ♖c7 ♕b5 19. ♕c2! **[19.** ♕b5 ab5 **20.** ♖e7 ♘c6**]** ♕e8 **[19...** ♘d7 **20.** ♘fd4 ♕b8 **21.** ♘c6+—**]** 20. ♘bd4 ♗d7 21. b3 ♗d8 22. ba4 ♗c7 23. ♘g5 g6 24. ♗c7 ♕c8 25. ♖c1 ♖a7 26. h4 h6 27. ♘gf3 ♗a4 28. ♕c5 ♖c7 29. ♕c7 ♕c7 30. ♖c7 ♘d7 31. ♖a7 **[31. e6!]** ♘c5 32. ♘h2 ♗d7 33. ♘f1 **[33.** ♘b3!**]** ♖b8 34. ♘e3 ♗e6 35. ♖c7 ♖b1 36. ♔h2 ♘d3 37. ♖c6±⊕ **1 : 0** **[Rogoff]**

648. **E 02/b**

MATANOVIĆ—PORTISCH
Ljubljana — Portorož 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘fd7 5. f4 c5 6. c3 ♘c6 7. ♘df3 ♕a5 8. ♘e2?! **[8.** ♔f2**]** b5 9. ♗d2 b4 10. cb4 N **[10.** g4 — I-№-14/226**]** ♘b4 11. ♘c3 c4! 12. a3 ♘c6 13. b3 ab3 14. ♕b3 ♖b8 15. ♕c2 ♕b6! 16. ♖b1 ♘d4 17. ♘d4 ♕d4⩲ 18. ♖b8 ♘b8 19. ♘d5 ♕c5 **[19...** ♗c5? **20.** ♗e3 ♕a1 **21.** ♔f2 ♗e3 **22.** ♘e3 0—0 **23.** ♕h7**]** 20. ♗b5! ♗d7 21. ♗d7 ♘d7 22. ♕c5 ♗c5 23. ♘b4 ♘b6 24. ♔e2 ♔d7 25. ♖c1 ♖c8 26. ♘d3= ♗e7 27. ♖c8 ♘c8 28. ♘b4 ♗b4 29. ♗b4 ♔c6 30. ♗f8 g6 31. ♔f3 h5 32. ♔e4 ♘b6 33. h3 ♘d5 34. g4 hg4 35. hg4 ♘c3 36. ♔d4 ♘e2 37. ♔e3 ♘c3 38. ♔d4 ♘e2 39. ♔e3 ♘c3 40. ♔d4 **1/2 : 1/2** **[Matanović]**

649. **E 03/d**

KUZMIN—UHLMANN
Lenjingrad 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. ♘gf3 ♘c6 5. ed5 ed5 6. ♗b5 ♗d6 7. dc5 ♗c5 8. 0—0 ♘ge7 9. ♘b3 ♗d6 10. ♗g5 0—0 11. ♗h4 ♗g4 12. ♗e2 ♕b6 13. ♗e7!? **[13.** ♗g3**]** ♘e7 14. ♕d4 ♕d4 15. ♘fd4 ♗d7= 16. ♖ad1 ♖fd8 17. ♖fe1 ♔f8 18. c3 a5 19. a3 a4 20. ♘a1 ♘c8 21. ♘ac2 ♘b6 22. ♘e3 ♗f4 23. ♘dc2 ♗e6 24. ♖d4 ♗e3 25. ♘e3 ♘c4 26. ♖ed1 ♖dc8 27. ♘d5 ♘b2 28. ♖b1 ♗d5 29. ♖d5 ♘c4 30. ♖b7 ♘a5 31. ♖bb5± ♘c4 32. ♖d7 g6 33. f4 ♖a6 34. ♖b4 ♖ac6 35. ♗d3 ♔g7 36. ♖d4! ♘a3 37. c4! ♖a6 38. ♔f2 ♖a5 39. ♔e3 ♖c7 40. ♔d2 h5 41. ♖e4!+— ♖d7 42. ♖e1 ♖c5 43. ♖c1 ♖d4 44. ♔e3 **1 : 0** **[Kotov]**

650. **E 09/a**

ROMM—TATAI
Netania 1973

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♗b4 4. e5 c5 5. a3 ♗c3 6. bc3 ♕c7 7. ♘f3 ♘e7 8. a4 b6 9. ♗b5 ♗d7 10. ♗d3 ♘bc6 11. 0—0 h6 12. h4!? 0—0 13. ♗f4?! c4? **[13...** cd4 **14.** cd4 ♘b4=**]** 14. ♗e2 f5 15. h5 ♔h7 16. ♕d2 ♖g8 17. g3 ♗e8 18. ♘h4 ♕c8 **[△ 19...** ♗h5**]** 19. ♔g2 ♗h5?! 20. ♗h5 g5 21. ♖h1 gf4 22. ♕f4 ♖g7 **[22...** ♕f8 **23.** ♘f3 ♕g7 **24.** ♗f7+—**]**

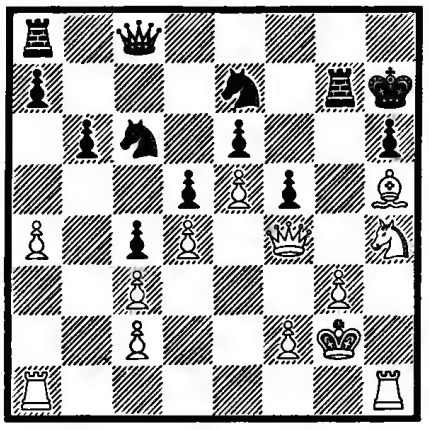

23. ♕h6!! ♔h6 [23... ♔g8+−] 24. ♘f5 ♔g5 [24... ♘f5 25. ♗f7 ♔g5 26. f4 ♔g4 27. ♗h5#] 25. ♘d6! [25. ♘g7? ♕g8!] ♘g6 [25... ♖h7 26. f4 ♔h6 27. ♘c8 ♖c8 28. ♗f7 ♔g7 29. ♖h7 ♔h7 30. ♗e6 ♖f8 31. ♔f3+−; 25... ♕f8 26. f4 ♕f4 27. gf4 ♔f4 28. ♔f2+−] 26. ♘c8 ♖c8 27. f4 ♘f4 [27... ♔f5 28. ♔f3+−] 28. gf4 ♔f4 29. ♔f2+− ♖cg8 [29... ♖b8 30. ♖h4 ♔g5 31. ♖ah1 ♖gb7 32. ♖g4 ♔f5 33. ♔g3+−] 30. ♗f3 ♘d8 31. ♖h6 [31. ♖h3!△ 32. ♖ah1+−] ♖g6 32. ♖ah1 ♖h6 33. ♖h6 ♖f8? [33... ♖g7 34. ♖h8 ♘f7 (34... ♖d7 35. ♖g8+−) 35. ♖f8 ♔g5 36. ♖e8 ♔f5 37. ♖e7±] 34. ♖g6!+− ♔f5 35. ♖g7 a5 36. ♔e3! [△ 37. ♗g4] **1 : 0** **[Romm]**

651. **E 14/b**

UZMAN—BISGUIER

Norristown 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 ed4 4. c3 ♘f6!? [4... d5; 4... dc3] 5. e5 ♘e4 6. ♕e2 f5 [6... d5 7. ed6 f5 8. ♘d4=] 7. ♘d4 [7. ef6 d5 8. ♘d4 ♘d4 9. cd4 ♗b4 10. ♗d2 ♗d2 11. ♘d2 0—0! 12. ♘e4 ♖e8∞] ♘d4? [7... ♗c5! 8. ♘f5 0—0 9. ♕e4 d5 10. ed6 ♗f2 11. ♔f2 ♗f5∓; 7... ♗c5! 8. ♗e3 ♘e5] 8. cd4 d5 9. ed6 ♗d6 10. f3! ♕h4 [10... ♗b4 11. ♗d2] 11. ♔d1 0—0 12. fe4 fe4 13. h3!+− [△ ♗e3] ♖f2 14. ♕e1 ♗g3 15. ♘c3! ♗f5 [15... ♗g4 16. hg4 ♕h1 17. ♗c4; 15... ♖b2 16. ♕e4; 15... e3!? 16. ♕e3? ♗d7 17. ♗d2 ♖e8 18. ♕g5 ♕d4 19. ♕d5 ♕d5 20. ♘d5 ♗c6 21. ♗c4 ♖d8; 15... e3!? 16. ♕e3? ♗d7 17. ♗d2 ♖e8 18. ♕d3 ♗g4 19. ♔c1 ♗f4!; 15... e3!? 16. ♗e3! ♖b2 17. ♗c4 ♔f8 18. ♕f1; 15... e3!? 16. ♘e2! ♕e4 17. ♕c3] 16. ♘e2 ♗g6 17. ♘g3 ♕g3 18. ♗e3 ♖g2 19. ♗g2 ♕g2 20. ♔c1 ♖f8 21. a4! ♖f3 22. ♖a3 ♗f7 23. ♖c3 c6 24. h4 ♕g4 25. ♕d2 ♖g3 26. ♖f1 ♖g2 27. ♖f2 ♖g1 28. ♔c2 ♖a1 29. ♖g2 ♕h4 30. ♖h2 ♕e7 31. ♖c5 ♗a2 32. ♕c3 ♕f7 33. ♖f2 ♗b1 34. ♔d2 ♕a2 35. ♕b4 h6 36. ♕b7 ♗d3 37. ♖c6 ♖h1 38. ♕c8 **1 : 0** **[Soltis]**

652. **E 43/b**

VASJUKOV—SMEJKAL

Polanica Zdruj 1972

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘bd2 ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 13. b4 ♗f8 14. a4 ♘b6 15. a5 ♘bd7 16. ♗b2 ♕b8 17. ♖b1 c5 18. bc5 dc5 19. de5 ♘e5 20. ♘e5 [20. c4!? I-№-14/298] ♕e5 21. c4 ♕f4 22. ♗f6 ♕f6 23. cb5 ♖ed8 24. ♕c1 ab5!? [24... ♕c3 — I-№-14/300] 25. ♖b5 ♗a6 26. ♖b6 ♕c3 27. ♘b3 g6! TN [27... c4?! 28. e5 g6 29. ♖e3!+−] 28. e5 ♗h6! 29. ♕b1 c4 30. ♘c5 ♕a5 31. ♘e4 ♗c8 32. ♘d6 ♖a6! [32... ♗e6? 33. ♘b7+−] 33. ♖b8 ♗e6 34. ♖e4 ♗f8! 35. ♖d8 ♕d8 36. ♘c4 ♕c7 37. ♗d3 ♖c6 38. ♕f1 ♗f5 39. ♖f4 ♗e6 40. ♕e2 ♗g7 **1/2 : 1/2** **[Sokolov]**

653. **E 43/b**

KERES—SPASKI

Dortmund 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 [10. d3!?; 10. a4!? ♗b7 11. d3 — I-№-13/318, 14/295, 296] ♘bd7 11. ♘bd2 [11. ♘h4 — I-№-13/322, 325; 11. c4 — I-№-13/319, 323, 324; 11. ♗g5 ♗b7 12. ♘bd2 h6 13. ♗h4 ♖e8 14. a4 ♘h7?! I-№-12/313; 14... ed4!; 14. ♗c2 — I-№-9/255; 14. ♗g3 — I-№-13/321] ♗b7 12. ♗c2 ♖e8 [12... c5 13. d5 ♘b6 14. ♘f1 ♖e8 15. ♘g3 g6 16. b3!⩲; 13. ♘f1 ♖e8 14. ♘g3 g6?! (14... ♗f8!?) 15. ♗h6!⩲ I-№-14/304] 13. ♘f1 [13. b4!? ♗f8 14. a4 a5!; 14... ♘b6?! I-№-14/298, 300, 301; 14... d5?! I-№-14/303] ♗f8 14. ♘g3 g6 15. a4 [15. ♗d2 — I-№-13/320] c5 16. b3!? [16. d5!? c4 17. ♗g5⩲] ♗g7 17. de5 ♘e5 18. ♘e5 de5 19. ♗e3 ♘d7 20. ♕e2

♗c6 **[20... ba4?! 21.** ♖a4!± **]** 21. ab5 ab5 22. ♗d3± ♕b6 23. b4 ♗f8 24. ♖eb1 ♕b7! **[24...** ♖a1?! **25.** ♖a1△ ♖a5, ♕a2± **]** 25. ♖a8 ♖a8 26. bc5 ♖a5 27. ♗c4 ♗c5 28. ♗d5 ♗d5 29. ed5 ♕d5 30. ♖b5 ♖b5 31. ♕b5 **1/2 : 1/2**
[Ciocaltea]

654. **E 43/b**

BYRNE R.—RUKAVINA
Lenjingrad 1973

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 ♘f6 5. 0—0 ♗e7 6. ♖e1 b5 7. ♗b3 d6 8. c3 0—0 9. h3 ♘b8 10. d4 ♘bd7 11. ♘h4?! ♖e8! 12. ♘f5 ♗f8 13. f3?! **[13.** ♘d2!?**]** ♗b7?! **[13...** c6△ **14.** ♗g5 ♕b6; **13...** h6!?; **13...** ♘h5? **14.** de5 ♘e5 **15** f4 ♗f5 **16.** ♕h5! ♗g6 **17.** ♕d1! ♘c4 **18.** f5+—**]** 14. ♗g5 h6 15. ♗h4 d5? **[15...** g6 **16.** ♘e3 ♗g7=**]** 16. ed5 ed4 17. cd4 g6 18. ♘e3 ♘b6 19. ♘c3 g5? **[19...** ♗e7±**]** 20. ♗g3 ♘fd5 21. ♘ed5 ♖e1 22. ♕e1 ♘d5 23. ♕e4! ♘c3?? **[23...** c6±**]** 24. ♕g6 ♗g7 25. ♕f7 ♔h8 26. bc3 b4 **[26...** ♗d4 **27.** cd4 ♕d4 **28.** ♔h2 ♕a1 **29.** ♕e7+—**]** 27. ♗e5 ♗e5 28. de5 bc3 29. ♖d1 ♕f8 30. ♕c7 ♖c8 31. ♕b7 c2 32. ♖c1 ♖d8 33. ♗c2 **1 : 0**
[Byrne R. — Zuckerman]

655. **E 52/b**

SVEŠNIKOV—TAJMANOV
SSSR 1973

1. e4 c5 2. c3 d5 3. ed5 ♕d5 3. d4 ♘c6? 5. dc5 ♕c5 6. ♘a3 e5 7. ♘b5 ♕e7 **[7...** ♕b6 **8.** ♗e3 ♕a5 9. b4**]** 8. ♗e3 b6 9. ♕f3 ♗b7 10. 0—0—0 ♖d8 11. ♖d8 ♘d8 12. ♕d1 ♘c6 13. ♕a4 a6

(diagram)

14. ♘f3! f6 **[14...** ab5 **15.** ♗b5 ♕c7 **16.** ♘e5±**]** 15. ♗b6! ab5 16. ♗b5 ♕e6 17. ♖e1 ♘e7 18. ♗c4 ♘d5 **[18...** ♕c8 **19.** ♕b3**]** 19. ♕b5± ♘c3 20. bc3 ♗a3 21. ♔c2 ♕f5 22. ♔b3 ♗e7 23. ♘d4 ♕d7 **[23...** ♕f2 24. ♘c6 ♕e1 **25.** ♘e5 ♔f8 **26.** ♘d7+—**]** 24. ♘e6

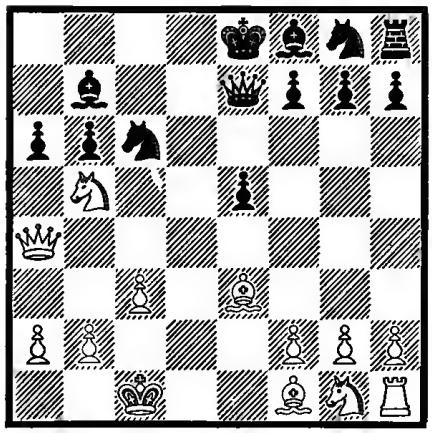

♘b8 25. ♘g7 ♔f8 26. ♘e6 ♔e8 27. ♘c7 ♔f8 28. ♕d7 **1:0** **[Svešnikov]**

656. **E 64/a**

KORČNOJ—HÜBNER
Lenjingrad 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 c5 3. ♘f3 g6 4. e4 ♗g7 5. d4 cd4 6. ♘d4 ♘c6 7. ♘c2 d6 8. ♗e2 ♘d7 9. ♗d2 ♘c5= 10. b4 ♘e6 11. ♖c1 0—0 12. ♘d5 ♘ed4 13. ♘d4 ♘d4 14. ♗g5 ♖e8 15. 0—0 ♗e6 16. ♖e1 ♘e2 17. ♖e2 ♕d7 18. ♖d2 ♗d5 19. ♖d5 ♕e6 20. ♕d3± ♖ac8 21. ♗e3 a6 22. h3 ♖f8 23. g4 ♕f6 24. ♗g5 ♕b2 **[**⌓ **24...** ♕e6±**]** 25. a3 ♖c7 26. c5! ♖fc8 **[26...** dc5 **27.** ♖dc5±**]** 27. ♔g2 ♗f8 28. cd6! ed6 **[28...** ♖c1 **29.** ♗c1 ♕c1 **30.** d7 ♖d8 **31.** ♖c5!△ **32.** ♖c8**]** 29. ♖c7 ♖c7 30. e5! **[**△ **30...** de5 **31.** ♖d8, **32.** ♗h6**]** ♖c2 31. ♗d2! de5 32. ♖d8 ♔g7 33. ♕e3! ♗e7 34. ♕h6 ♔f6 35. ♕h4! ♔e6 36. ♖e8!

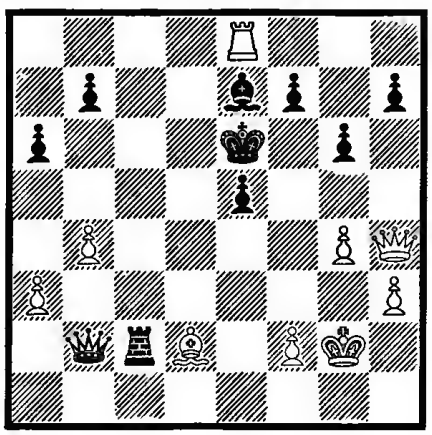

36. . . ♖d2 37. ♕e7 ♔d5 38. ♖d8 **1 : 0 [Kotov]**

657. **E 65/a**

KAVALEK—KAUFMAN
USA 1972

1. c4 g6 2. e4 c5 3. ♘f3 ♘c6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘f6 6. ♘c3 d6 7. f3 ♘d4 8. ♕d4 ♗g7 9. ♗e3 0—0 10. ♕d2 ♕a5 11. ♖c1 ♗e6?! **[11. . . ♗d7!?]** 12. ♘d5! ♕a2 **[12. . . ♕d2 13. ♔d2±]** 13. ♘e7 ♔h8 14. ♗d4!? ♖fe8 **[14. . . ♖ae8 — I-№-14/362]** 15. ♕c3 **[15. ♘d5 — I-№-14/360]** ♘h5 16. ♗g7 N **[16. g4 — I-№-14/361]** ♘g7 17. b3! **[△ ♖a1+—]** ♕a3 18. ♘d5 ♗d5 19. cd5 a6 20. g4! h6 **[20. . . h5!?]** 21. ♖a1 ♕c5 22. ♕c5 dc5 23. ♔d2± ♖ed8 24. ♗d3 a5? 25. h4 b6 26. g5 h5 27. f4 ♖a7 28. ♖he1 ♔g8 29. ♔c3 ♔f8 30. ♗b5 ♘e8 31. ♖ad1 ♘d6 32. ♗d3 ♘c8 33. ♗f1 ♘d6 34. ♖a1 ♘e8 35. ♗g2 ♘d6 36. e5! ♘f5 37. d6 ♘d4 **[37. . . ♘h4? 38. ♗e4! △ ♖h1+—]** 38. ♗d5 ♘f5 39. ♔d3 ♘g7 40. ♗e4 ♘e6 41. ♖f1! ♘g7 42. f5!+— gf5 43. ♗f5 ♘f5 44. ♖f5 ♔g7 45. ♔c4 ♖dd7 46. ♔b5 ♖db7 47. ♖f6 ♖a8 48. g6! **[48. . . fg6 49. ♖g1+—]** **1 : 0 [Sokolov]**

658. **E 65/a**

SCHMIDT—ANDERSSON
Warszawa 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 c5 3. ♘c3 g6 4. d4 cd4 5. ♘d4 ♘c6 **[5. . . d5!?]** 6. e4 d6 7. f3 **[7. ♘c2]** ♘d4 **[7. . . ♕b6? 8. ♗e3!]** 8. ♕d4 ♗g7 9. ♗e3 0—0 10. ♕d2 ♕a5?! **[10. . . ♗e6; 10. . . ♗d7]** 11. ♖c1 **[11. a3!?]** ♗e6 12. ♘d5 ♕a2 **[12. . . ♕d2? 13. ♔d2 ♗d5 14. cd5 ♖fc8 15. ♖c8 ♖c8 16. g3!!+—]** 13. ♘e7 ♔h8 14. ♗e2!? **[14. ♗d4 ♖fe8! 15. ♘d5 ♗d5 16. cd5 ♖ac8 17. ♗e2 ♕a4 18. 0—0 ♔g8!∞]** ♘g8 15. ♘d5! **[15. ♘g8 ♔g8 16. ♗d4 ♗d4 17. ♕d4 ♕a5 18. ♔f2 ♕e5=]** ♕b2 **[15. . . ♗d5? 16. cd5 ♖fc8 17. 0—0 ♕a4 18. b4! a6 19. ♗d4 ♕d7 20. ♕b2±]** 16. ♕b2 ♗b2 17. ♖b1 ♗g7 **[17. . . ♗d5 ! 18. ♖b2 ♗c6 19. ♗f4±]** 18. ♘c7! **[18. ♖b7 a5]** ♖ac8 19. ♖b7 **[19. ♘e6!? fe6 20. ♖b7]**

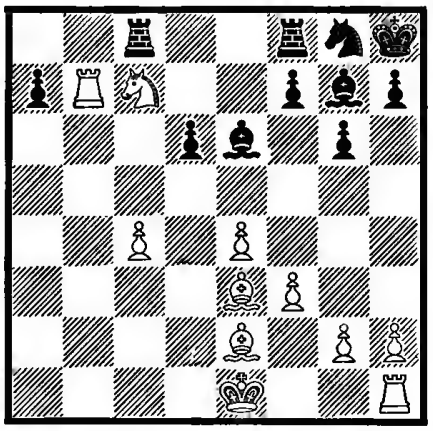

19. . . ♖b8! 20. ♖b8 **[20. ♘e6!?]** ♖b8 21. ♘e6 fe6 22. ♗a7 ♖b1 23. ♗d1 ♘e7!! **[23. . . ♖c1 24. ♔e2 ♖c4 25. ♗b3 ♖c7 26. ♗e3±]** 24. 0—0 ♘c6 25. ♗f2 ♗d4! 26. ♗a4 ♗f2 27. ♔f2 ♖b2 28. ♔g3 ♘d4= 29. f4 ♔g7?! **[⌓ 29. . . ♖b4]** 30. ♖d1 e5 31. fe5 de5 32. c5 ♖a2 33. ♗d7 ♖c2 34. c6 h5 35. h4 ♘c6 36. ♖d5! ♘d4 37. ♖e5 ♘e2 38. ♔f3 ♘g1 39. ♔g3 ♘e2 40. ♔h2 ♘f4 41. ♖g5 ♖e2 42. e5 ♖e3 43. ♗e8 ♔h7 **1/2 : 1/2 [Schmidt]**

659. **E 67/b**

WESTERINEN—ANDERSSON
Dortmund 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 e6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘c6 5. ♘c3 ♕c7 6. g3 a6 7. ♗g2 d6 8. 0—0 ♗d7 **[8. . . ♘f6 9. ♖e1 ♗e7 10. ♘c6 bc6 11. e5 de5 12. ♖e5 ♗b7 13. ♗f4 ♗d6 14. ♖e6 fe6 15. ♗d6±]** 9. a4! **[9. ♖e1! ♘f6 10. ♘c6 bc6 11. ♘a4△ c4±; 10. . . ♗c6 11. ♘d5! ♗d5 12. ed5 e5 13. a4!±]** ♘f6 10. ♘b3 ♗e7 11. f4 0—0 12. a5 **[12. g4!?∞]** b6 13. e5? **[13. ab6]** de5 14. fe5 ♘e5! 15. ♗a8 ♖a8? **[15. . . ♗c5! 16. ♘c5 ♕c5 17. ♖f2 ♖a8 (17. . . ♘eg4 18. ♕f3!) 18. h3 b5∓; 18. . . ba5∓]** 16. ♕d4! ♗c5 17. ♘c5 bc5 18. ♕h4 ♗c6 19. ♗f4 ♗b7 20. ♗e5 ♕c6! 21. ♔f2 **[21. ♕h3 ♕h1 22. ♔f2 ♕f3 23. ♔g1 ♕e3 24.**

♖f2 ♕e5∓] ♕f3 22. ♔e1 ♕e3 23. ♘e2 ♕e5 24. c3 g5! 25. ♕a4? [25. ♕h6!] ♖c8 26. ♖d1 ♗g2−+ 27. ♖f6 ♕f6 28. ♖d6 ♖b8 29. ♕c2 ♕f1 30. ♔d2 ♕f2 31. b4 cb4 [31... ♗f1 32. ♕d3 ♕e2 33. ♕e2 ♗e2 34. ♔e2 cb4 35. ♖b6!!] 32. cb4 ♗f1 33. ♕d3 ♕e2 34. ♕e2 ♗e2 35. ♔e2 ♖b4 36. h3 h5 37. ♖a6 ♖a4 38. ♔f3 ♖a3 39. ♔f2 ♔g7 40. ♖a7 h4 41. gh4 gh4 42. ♔g2 ♔g6 43. a6 e5 44. ♖a8 e4 45. ♔f2 ♔f5 46. ♖a7 f6 47. ♖a8 ♔f4 48. a7 f5 49. ♔g2 ♖a2 50. ♔h1 e3 51. ♔g1 ♖a6 52. ♔g2 ♖a1 53. ♔h2 e2 54. ♖e8 ♔f3 55. ♖e5 ♖a7 56. ♖f5 ♔e4 [57. ♖f8 ♖e7−+] **0 : 1 [Andersson]**

660. **E 82/a**

LARSEN—HÜBNER
Lenjingrad 1973

1. ♘f3 g6 2. c4 ♗g7 3. d4 ♘f6 4. ♘c3 0—0 5. e4 d6 6. ♗e3!? e5 7. de5 de5 8. ♕d8 ♖d8 9. ♘d5 ♘d5 [9... ♖d7!?] 10. cd5 c6 11. ♗c4± cd5 [11... b5? 12. ♗b3 ♗b7 13. ♖c1! cd5? 14. ♖c7 ♖d7 15. ♖b7!+−] 12. ♗d5 ♘c6 13. ♗c6 [13. 0—0—0 ♗d7 14. ♗g5 ♖f8=] bc6 14. 0—0 f5 [14... a5!?; 14... ♖b8?! 15. ♖fd1!] 15. ♖fc1 [15. ♖fd1? ♖d1 16. ♖d1 ♗e6] a5 16. ♖c5 a4 17. ♖ac1 ♖ab8? [17... fe4!] 18. ♘e5 ♗e5 [18... ♖b2 19. ♘c6 ♖e8 20. ♘e7±] 19. ♖e5± ♖b2 20. h4 ♖b4 [20... ♖a2 21. ♗g5 ♖f8 22. ♗h6 ♖d8 23. ♖e7 ♖b2 24. ♖c6 ♖b7 25. ♖c8! ♖b1 26. ♖c1 ♖c1 27. ♗c1 ♖d1 28. ♔h2 ♖c1 29. ef5+− gf5 30. ♖e5 f4 31. ♖g5 ♔h8 32. ♖a5] 21. ♗g5 ♖f8 22. ♗h6 ♖d8 23. ♖e7 ♖e4 24. ♖g7 ♔h8 25. ♖a7 ♔g8 26. f3 ♖e6 27. ♖c4 [27. ♖g7!? ♔h8 28. ♖c4] ♖d7 28. ♖ca4 [28. ♖a8 ♖e8 29. ♖aa4!?] ♔f7 29. ♖d7 ♗d7 30. ♖a7? [30. ♖a8] ♖d6 31. ♖a8 ♔e6 32. ♖h8 c5? [32... ♖d4!] 33. ♖h7 ♗b5 [33... ♖a6 34. ♗g5!] 34. ♖a7 ♖a6 35. ♖a6 ♗a6 36. ♔f2 ♗b5 [36... c4!?△ 37. ♗d2?! c3! 38. ♗c3 f4=] 37. ♔e3 ♔e5 [37... ♗f1!? 38. ♔f2 ♗b5 39. ♗f8 ♔d5 40. ♔e3 ♗f1 41. g3] 38. ♗g7 ♔e6 39. ♗f8 ♔d5 40. ♔f4 c4 [40... ♔d4 41. ♔g5 ♗e8 42. ♔f6] 41. ♗g7 ♔e6 42. ♗c3 ♗d7 43. ♔g5 ♔f7 44. a3!⊙ ♗c8 45. a4 ♗d7 46. a5 ♗c8 47. ♗b2⊙ ♗a6 48. h5 gh5 49. ♔f5 **1 : 0 [Larsen]**

661. **E 82/c**

SZABO—GELER
Hilversum 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 g6 6. ♗e3 ♗g7 7. ♗e2 [7. ♗c4 — I-№-14/352] ♘c6 8. 0—0 [8. ♕d2 — I-№-13/347] 0—0 9. ♕d2 [9. f4 — I-№-14/350] d5?! 10. ed5 ♘d5 11. ♘c6 [11. ♘d5? ♘d4!∓] bc6 12. ♖ad1! ♗e6 13. ♘d5 cd5 14. ♗f3?± ♕c7 [14... ♗b2 15. c4!±; 14... ♖b8 15. b3±] 15. ♗d5 ♗d5 16. ♕d5 ♕c2 [16... ♗b2 17. c4±] 17. ♖d2! [17. b4 ♕a4!=] ♕c7 18. b4 ♖ad8 19. ♕e4 ♖d2 20. ♗d2 ♕d7 21. ♗e3 ♖c8 22. a4! a6! [22... ♕a4 23. ♕b7±] 23. a5 e6 24. ♗c5 ♕b5 25. h3± ♖d8 26. ♖c1 [△ 26... ♗b2 27. ♗b6!±] h5 27. ♗b6 ♖d5 28. ♔h2 ♗f6? 29. ♖c5! ♕d7 30. ♖d5! ed5 31. ♕f4!± ♗e7 32. ♗d4! ♗d6 [32... ♕d6 33. ♗e5 ♕b4 34. ♕h6 ±] 33. ♗e5 ♗e5 34. ♕e5 d4? [34... ♔h7±] 35. b5! d3 36. ba6 d2 37. ♕b8 ♔g7 38. a7 d1♕ 39. a8♕ ♕7d6 40. f4 **1 : 0 [Szabo]**

662. **E 85/c**

BYRNE R.—ESTEVEZ
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. g4 h6 7. h3 a6 8. ♗g2 ♗d7 9. ♗e3 ♘c6 10. ♕e2 ♖c8± 11. f4 ♘d4? [⌓ 11... ♗e7] 12. ♗d4 ♕a5? [⌓ 12... ♕c7] 13. e5! de5 14. ♕e5! ♕b4 15. a3 ♕d6 [15... ♕b2 16. ♖a2 ♕c1 17. ♔e2 ♗b5 18. ♕b5 ab5 19. ♖c1+−] 16. ♗b7 ♖b8 17. ♗a6 ♗c6 18. 0—0 ♕d8 19. ♗b5 ♗b5 20. ♘b5 ♖c8 21. ♖ac1 ♗e7 22. ♘a7 **1 : 0 [Kotov]**

663. **E 85/c**

PILNIK—ROGOFF
Norristown 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 e6 6. g4 h6 7. g5 hg5 8. ♗g5 ♘c6 **9.** ♘b3 **[⌓ 9.** ♕d2 ♕b6 **10.** ♘b3 ♗d7 **11.** ♗g2 0—0—0 **12.** ♗e3**]** a6 10. ♗g2 ♕c7 11. ♕e2 ♗d7 12. 0—0—0 0—0—0 13. f4 ♔b8! 14. ♔b1 **[14.** e5 de5 **15.** fe5 ♘e5 **16.** ♗f4 ♘d3; **14.** e5 de5 **15.** fe5 ♘e5 **16.** ♖hf1 ♘g6!**]** ♖c8 15. e5 ♘e8! 16. f5? **[16.** ♘e4**]** ♘e5∓ 17. fe6 fe6 18. ♗f4 ♘c4 **19.** ♖d3 ♘f6 20. ♗c1? d5—+ 21. h3 ♗d6 22. ♖f1 ♖he8 23. ♕d1 ♘e5 24. ♖g3 ♖e7 25. ♘e2 ♘c4 26. ♖d3 ♕b6 27. ♔a1 ♗e8 28. ♘f4 ♗f7 **29.** h4 ♖h8 30. ♕e1 ♔a8 31. ♘d2 ♕c7 32. ♘c4 ♕c4 33. ♕d1 ♕c7 **[33...** ♖h4 **34.** ♖c3**]** 34. ♖c3 ♕d8 35. ♖h1 ♖c7 36. ♖b3 ♖c4 37. ♘d3 ♖hh4 38. ♖h4 ♖h4 39. ♕e1 ♖c4 40. c3 ♘d7 41. ♗e3 ♗g6 42. ♕e2 ♗e4 43. ♗f1 ♕h4 44. ♕d1 ♖c7 45. ♘f2 ♗f5 46. ♕e2 **[△ 47.** ♖b7**]** ♕c4 47. ♕d1 ♕a4 48. ♕e2 ♖c6 49. ♕d2 ♘e5 50. ♖b6 ♘c4 51. ♗c4 ♕c4 52. ♖c6 ♕f1 53. ♘d1 bc6 54. ♕d4 c5 55. ♕a4 ♕b5 56. ♕h4 ♕d3 **0 : 1**
[Rogoff]

664. **E 90/a**

TUKMAKOV—TALJ
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. f4 ♕c7 7. ♗d3 g6 N 8. ♘f3 ♘bd7 9. 0—0 e5!? 10. ♕e1 b5 11. ♔h1 **[⌓ 11.** ♕h4± **]** ♗b7 12. fe5?! **[⌓ 12.** f5**]** de5 13. ♕h4 ♗e7 14. ♕g3 ♘h5 15. ♕f2 0—0∓ 16. ♗h6 ♖fe8 17. ♘d2 ♘df6 18. a4 b4 **19.** ♘e2 ♗f8 20. ♗g5 **[20.** ♗f8 ♖f8 **21.** h3∓**]** ♗g7 21. h3 ♖e6 22. ♖ae1 **[22.** g4 ♘f4!**]** ♖ae8 23. b3 h6 24. ♗e3 ♘h7 25. g4?! ♖f6 26. ♕h2 ♖f1 27. ♖f1 ♘5f6 28. ♘g3 ♘g5∓ 29. ♕g2 ♘e6 30. ♕f2 ♖f8 31. ♔h2 ♘d7 32. ♗c4 ♔h7 33. ♘f3 ♘dc5 34. ♗d5 ♗d5 35. ed5 ♘d4! 36. ♘d4 ed4 37. ♗f4 **[37.** ♗d4? ♘e4 **38.** ♕e3 ♕g3—+**]** ♕d7 38. ♕f3 a5 39. ♖e1 d3! 40. cd3 ♘b3 **0 : 1** **[Kotov]**

665. **E 92/b**

GELER—IVKOV
Hilversum 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e2 e5 7. ♘b3 ♗e7 8. 0—0 ♗e6 9. f4 ♕c7 10. a4 ♘bd7 11. ♔h1 ♖c8?! **[11...** 0—0**]** 12. f5 ♗c4 13. a5 0—0 14. ♗c4 ♕c4 15. ♖a4! ♕c6 16. ♗e3± ♖fd8 17. ♕f3 h6?! **[17...** ♘c5 **18.** ♖c4 ♕e8 **19.** ♘c5 dc5 **20.** b3!±**]** 18. ♖aa1! **[18.** g4 ♘h7! **19.** ♖aa1 ♘df6∓**]** ♘c5 19. ♘d5! ♘d5 20. ed5 ♕b5 21. ♘c5 dc5 22. ♕g4± ♕b2 23. ♗h6? **[23.** c4!+—**]** e4 24. ♖ab1 ♕e5 25. c4 **[25.** ♖b7 ♗d6; **25.** ♖b6 ♗f8!**]** e3 26. ♖be1 ♕d4 27. ♖f4 ♕f6! **[27...** ♕c3 **28.** ♖ef1 ♕f6 **29.** ♖e4 ♕h6 **30.** ♖e7 ♖e8 **31.** f6+—; **28...** ♗d6 **29.** f6**]** 28. ♖e4 ♕h6 29. ♖e7 ♖e8 30. ♕e4 ♖e7 31. ♕e7 ♕f4 32. h4 ♕f5 **[32...** ♕c4 **33.** d6+—**]** 33. d6 ♕e6 **[33...** ♕f6 **34.** ♕f6 gf6 **35.** ♖e3 ♖d8 **36.** ♖d3 ♖d7 **37.** ♔h2+—**]** 34. d7 **1 : 0**
[Geler]

666. **E 95/a**

VASJUKOV—RAŠKOVSKI
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. ♕d3 ♘bd7 8. 0—0—0 b5 **9.** a3 ♗b7 10. f4 ♖c8 11. ♕h3 ♕b6 12. ♗e2 ♗e7 13. ♗g4! ♘g4 14. ♕g4 ♗g5 15. ♕g5 0—0 16. f5 h6 17. ♕g3 ♘f6 18. fe6 ♘e4 19. ♘e4 ♗e4 20. ♖he1 f5? **[20...** ♗h7**]** 21. e7 ♖f7 22. ♘f5!± ♕c6 23. ♕c3 ♕c3 24. bc3 ♖f5 25. ♖d6 ♖e8 26. ♖e4 ♔f7 27. ♖a6 **[27.** ♖de6!**]** ♖f2! 28. g4 ♖h2 29. ♖b6 ♖e7 30. ♖e7 ♔e7 31. ♖b5 ♖h4 32. ♖b4 h5 33. gh5 ♖h5 34. ♖b7 ♔f6 35. ♖b6 ♔f7 36. ♖b7 ♔f6 37. ♖b6 ♔f7 38. ♔b2 ♖a5 39.

c4 ♖a8 40. c5 ♖c8 41. c6 ♔e7 42. ♔b3 ♔d6 43. ♔b4 ♖f8 44. ♖b7 ♔c6 45. ♖g7 **1/2 : 1/2 [Magergut]**

667. **E 97/a**

KARPOV—QUINTEROS
Lenjingrad 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♕b6 8. ♘b3 ♗e7 **[8. . .** ♕e3 **9.** ♕e2 ♕e2 **10.** ♗e2± **]** 9. ♕f3 h6 10. ♗h4 ♘bd7 **[10. . .** ♘e4? **11.** ♗e7 ♘c3 **12.** ♕c3 ♔e7 **13.** ♕g7± **]** 11. 0—0—0 ♕c7 12. ♗g3! **[12.** g4 g5**]** b5 13. e5 ♗b7 14. ♕e2 de5? **[14. . .** ♘d5 **15.** ed6 ♘c3 **16.** dc7 ♘e2 **17.** ♗e2 ♖c8 **18.** f5 e5±; **15.** ♘d5 ♗d5 **16.** ed6 ♕d6 **17.** f5 e5!± **]** 15. fe5 ♘h7 **[15. . .** ♘d5 **16.** ♘d5 ♗d5 **17.** ♖d5 ed5 **18.** e6± **]** 16. ♘e4 ♗g5? **[⌓ 16. . .** ♘g5 **17.** ♘f6 gf6 **18.** ef6 ♕c4!**]** 17. ♔b1 0—0 18. h4 ♗e7 19. ♘d6 ♗d5? **[⌓ 19. . .** ♖ad8**]**

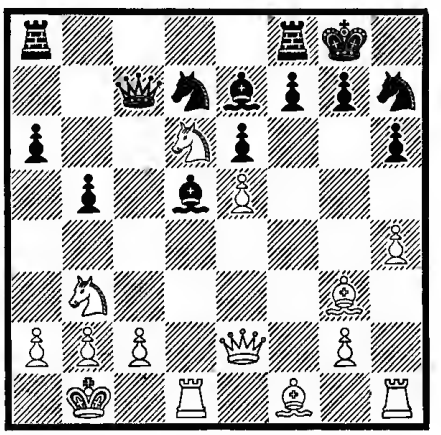

20. ♖d5! ed5 21. ♘f5 ♕d8 22. ♕g4 g6 23. ♘h6 ♔g7 24. ♘f5 **[24.** ♘d4! ♔h6 **25.** ♘f5!! gf5 **26.** ♗f4 ♘g5 **27.** ♕f5 ♔g7 **28.** hg5 ♖h8 **29.** ♖h6+—**]** ♔h8 25. ♗d3 ♖g8 26. ♘h6 ♖g7 27. h5 ♕e8 28. e6! ♘df6 29. ef7 ♕d8 **[29. . .** ♕f8 **30.** hg6! ♘g4 **31.** ♘g4 ♗d6 **32.** ♘f6! ♗g3 **33.** ♘h7 ♕d6 **34.** ♘f6 ♗h2 **35.** ♘e8!+—**]** 30. ♕d4 ♘h5 31. ♗e5 ♗f6 32. ♖e1 ♗e5 33. ♖e5 ♘5f6 34. g4 ♕f8 35. g5 ♘e4 36. ♗e4 de4 37. ♕e4

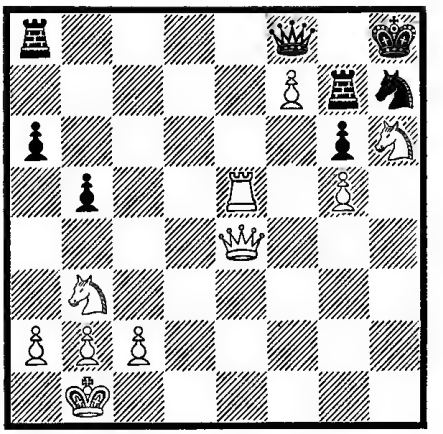

1 : 0 [Kotov]

668. **E 99/a**

SOLONJEC—BALANDIN
SSSR 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. ♗d3 b5 11. ♖he1 ♗b7 12. ♘d5!? ♘d5 13. ed5 ♗g5 14. ♖e6 fe6 15. ♘e6 ♕a5? **[15. . .** ♕b6!**]** 16. ♕h5 g6 17. ♕g5 ♖f8 18. f5! ♗d5 19. ♘f8 ♘f8 20. fg6 ♕a2 21. gh7 ♘h7 22. ♗h7 ♗f7 23. ♖e1 ♔d7 24. ♖e7 ♔c6 25. ♗e4 ♗d5 26. ♗d5 ♕d5 27. ♖c7 **1 : 0 [Judovič]**

669. **E 99/c**

ESTRIN—SOROKIN
correspondence 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. g4 b5 11. ♗f6 ♘f6 12. g5 ♘d7 13. a3 ♖b8 14. h4 **[14.** f5!?**]** b4 15. ab4 ♖b4 16. ♗h3 0—0? **[16. . .** ♕c5! **17.** ♘b3 ♕b6; **17.** ♕d3 ♕b6 **18.** ♘f5!? ♘c5 **19.** ♘d6 ♗d6 **20.** ♕d6 ♖b2 **21.** ♕b6 ♖b6 **22.** ♖d4 ♖c6=**]** 17. ♘e6! fe6 18. ♗e6 ♔h8 19. ♘d5 ♕c4! **[19. . .** ♕b7? **20.** ♘e7 ♖b2 **21.** ♘g6!+—**]** 20. ♗f5! ♘c5 21. ♘e7 **[21.** ♗h7? ♗g4!**]** ♗f5 22. ♘f5 ♖b2 23. ♔b2 ♖b8 24. ♔c1 ♘b3 25. ♕b3 ♖b3 26. ♖d6+— ♖b8 27. ♖hd1 ♖g8 28. ♖6d4 ♕c3 29. h5! ♕f3 30. e5

♕h3 **[30... ♕h5 31. e6!]** 31. ♘d6 ♕e3 32. ♖1d2 ♕e1 33. ♔b2 ♖b8 34. ♔c3 ♔g8 35. ♖e4 ♕a1 36. ♔c4 ♖b6 37. ♖ed4 ♕a3 38. f5! a5 39. ♔d5 ♕c3 40. ♘c4 ♕f3 41. ♖e4 ♖b5 42. ♔e6 ♖b8 43. ♘d6 ♕h5 44. f6 ♕g5 45. ♖dd4 g6 46. ♖c4 ♕g3 47. ♖c7 **1 : 0 [Estrin]**

670. **E 99/c**

JAUDRAN—MEIFERT
correspondence 1973

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♘d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♗e7 8. ♕f3 ♕c7 9. 0—0—0 ♘bd7 10. g4 b5 11. ♗f6 ♘f6 12. g5 ♘d7 13. a3 ♖b8 14. h4 b4 15. ab4 ♖b4 16. ♗h3 ♕b6 17. ♘f5 ♖b2 18. ♘g7 ♔f8 19. ♘e6 fe6 20. ♗e6 ♔e8 21. ♗d7 **[21. e5 — I-№-12/506]** ♗d7 22. e5? **[22. f5!△ f6±]** ♗f5 23. ♖h2 d5! 24. ♕h5 **[24. ♕d5 ♗a3!]** ♔f8 25. e6 ♗g6 26. ♕f3 ♗a3 27. f5 ♔g7! 28. ♖h3 **[28. fg6 ♖f8 29. ♕g3 d4; 28. fg6 ♖f8 29. ♕d3 ♖c2 30. ♔c2 ♕b2#]** ♖c8 29. ♖d5 **[29. ♖d3 ♗h5 30. ♕h5 ♖a2 31. ♔d2 ♕f2 32. ♕e2 ♖c2; 29. ♖d3 ♗h5 30. ♕e3 ♖c2]** ♖b3 30. ♔d2 ♖bc3 31. ♕c3 ♖c3 32. ♔c3 ♕b4 33. ♔d3 ♕g4 **0 : 1 [Meifert]**

671. **D 05/b**

TUKMAKOV—KORČNOJ
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. ♗g2 dc4 5. ♘f3 b5!? 6. a4 **[6. ♘e5 ♘d5 7. 0—0 ♗b7 8. e4 ♘f6 9. ♖e1 ♘bd7∓]** c6 7. 0—0?! **[7. ♘e5!?]** ♗b7 8. ♘e5 a6 9. b3 cb3 10. ♗b2 **[10. ♕b3?! ♕d4 11. ♗b2 ♕b4 12. ♕c2 ♕c5∓]** ♕b6 11. ♕b3 ♘bd7 12. ♘d7 **[12. ♘bd2 ♘e5 13. de5 ♘d7∓]** ♘d7 13. ♘d2 ♗e7 14. d5 cd5 **[14... ♘c5? 15. ♕c2△ ♗g7]** 15. ♗g7 ♖g8 16. ♗c3 **[16. ♗b2]** ♖g4 **[16... b4!? 17. ♗b2 a5∓]** 17. ♖fb1 ♗c5 18. e3∞ ♗e3!? 19. fe3 ♕e3 20. ♔h1 ♖c8!∓ **[20... ♘c5?! 21. ♘f1 ♕d3 22. ♕a3 ♘a4 23. ♖b3!±]** 21. ♗a5 **[21. ♖c1 ♘c5!∓]** ♕b3 22. ♘b3 ♖a4 23. ♖a4 ba4 24. ♘d2 **[24. ♘d4 ♖c4]** ♗c6 25. ♖c1 ♘e5 26. ♔g1 ♔d7 27. ♘f3 ♘f3 28. ♗f3 d4 29. ♗h5 f5 30. g4 fg4? **[30... ♖g8∓]** 31. ♖d1?! **[31. ♖c4! ♗d5 32. ♖a4=]** ♗d5 32. ♖d4? **[32. ♗g4 ♖g8 33. ♖d4 h5? 34. ♖d5±; 32... ♖c4∓]** ♖c1 33. ♔f2 a3 34. ♗g4 a2 35. ♗c3 ♖c2!—+ **[35... ♖c3? 36. ♖d5 ♔e7 37. ♖d1∓]** 36. ♔e1 ♖c3 37. ♖d5 ♔e7 38. ♖d1 ♖b3 **0 : 1 [Osnos]**

672. **D 06/b**

POLUGAJEVSKI—IVKOV
Hilversum 1973

1. c4 e6 2. g3 d5 3. ♗g2 ♘f6 4. ♘f3 ♗e7 5. 0—0 0—0 6. d4 dc4 **[6... c6; 6... ♘bd7]** 7. ♕c2 **[7. ♘e5!?]** a6 8. a4!? **[8. ♕c4 b5 9. ♕c2 ♗b7△ 10... c5∞]** ♘c6 **[8... c5 9. dc5 ♗c5 10. ♘bd2±]** 9. ♕c4 ♕d5 10. ♕d3 **[10. ♘bd2!? ♖d8 11. e3]** ♘b4 **[10... ♖d8 11. ♘c3 ♕h5∞]** 11. ♕d1 c5 12. ♘c3 ♕c4! 13. dc5 ♖d8 14. ♗d2 ♕c5 15. ♕b3 ♗d7 16. ♖fc1 **[16. a5!?±]** ♗c6 **[16... ♕h5?! 17. ♘e4 ♘e4 18. ♗b4±]** 17. ♘e4 ♕d5 18. ♘f6 gf6 19. ♖c4 **[19. ♕e3!?±]** a5 20. ♗b4 **[20. ♗h6 ♔h8∞]** ♗b4 21. ♕c2! **[21. ♘e1 ♕e5!=]** ♖ac8! **[21... ♕h5 22. ♘d4!±]** 22. ♖g4 **[22. ♖ac1 ♗d7; 22. ♘e1 ♕d2=]** ♔h8 23. ♖h4 f5!= **[23... ♕f5 24. ♕f5 ef5 25. ♘d4±]** 24. ♖d4 ♕c5 25. ♖d8 **[25. ♖c4? ♗a4!∓]** ♖d8 26. ♕c5 ♗c5 27. ♘e5 ♗e8= 28. ♗b7 ♗d4 29. ♘c4 ♗b2?! **[29... ♖b8 30. ♗a6 ♖b4!=; 30... ♗b2? 31. ♖b1 ♗e5 32. ♖b8 ♗b8 33. ♗b5 ♗b5 34. ab5 a4 35. ♔f1±]** 30. ♘b2 ♖b8 31. ♘c4! ♖b7 32. ♘d6 ♖e7 33. ♘e8 ♖e8 34. ♖b1± ♔g7 35. ♖b5 ♖a8 36. ♔g2 ♔f6 37. ♔f3 h6 **[37... ♖a7!?△ 38... ♔e7]** 38. ♔e3 ♖a7 39. ♔d3 ♖d7 40. ♔c3 ♖c7 41. ♔b3 ♖a7 **[41... ♖d7?! 42. ♖a5 ♖d2 43. ♖c5 ♖e2 44. ♖c2+—]** 42. f4! **[42. ♔c4 ♖c7 43. ♖c5 ♖d7]** ♔e7 43. ♔c4 ♔d7 **[43... ♖c7 44. ♖c5 ♖d7 45. ♖a5**

♖d2 **46.** ♖e5±] 44. ♔d4!? [**44.** ♔c5 ♖c7 **45.** ♔b6 ♖c2 **46.** ♖e5 ♖b2 **47.** ♔a5 ♔c6] h5? [**44...** ♔d6 **45.** ♖b6! ♔c7 **46.** ♔c5±; **44...** f6! **45.** ♖b8!] 45. e4! fe4 46. ♖h5! ♔d6 [**46...** ♖b7 **47.** ♖a5 ♖b4 **48.** ♔c3! ♖b7 49. ♖b5 +−] 47. g4!+− [**47.** ♔e4? f5] ♖b7 48. ♖a5 ♖b4 49. ♔e3 ♖b2 [**49...** f5 **50.** gf5 ef5 **51.** ♖f5 ♖a4 **52.** ♖e5!+−] 50. g5! [**50.** h4? ♖b3 **51.** ♔e4 ♖b4] ♖h2 51. ♖a7 ♖a2 [**51...** ♖h7 **52.** ♔d4! ♔c6 **53.** a5 ♔b5 **54.** ♖e7! ♔a5 **55.** ♔e4+−] 52. ♔e4 ♖a1 53. a5 ♖a4 54. ♔f3 ♔d5 55. ♖d7 ♔c6 56. ♖f7 ♖a5 57. g6 ♖a1 58. ♔g4 **1 : 0**
[Polugajevski]

673. **D 14/a**

PACHMAN—YANOFSKY
Netanya 1973

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. d4 c5 5. cd5 ♘d5 6. e3 ♘c6 7. ♗c4 ♘f6 [△ cd4] 8. 0—0 ♗e7 9. ♕e2 0—0 10. ♖d1 cd4 11. ed4 ♘b4 12. ♗g5 ♘bd5 13. ♘e5 ♘c3?! 14. bc3 ♘d5 15. ♗e7 ♕e7 16. ♕f3! ♕d6 17. ♗b3 ♖b8 18. c4 ♘f6 19. ♕e3 ♗d7 20. f4! ♖bd8? 21. a4 ♗c6 22. a5 a6? 23. ♗c2 g6 24. ♖ab1 ♘d7 25. h4!! ♘e5 26. fe5 ♕c7 27. ♖b6 ♕e7 28. h5 ♕h4 29. hg6 hg6 30. ♗b3 ♕g4 31. d5 ed5 32. ♖d4 ♕f5 33. cd5 ♗b5 34. ♖f6 ♕b1 35. ♖d1 ♕b2 36. d6 ♔g7 37. ♖f2 ♕a3 38. ♕f3 ♕c5 39. ♕f6 ♔h7 40. ♗f7 ♖g8 41. e6 **1 : 0** **[Damjanović]**

674. **D 14/b**

UHLMANN—KARPOV
Lenjingrad 1973

1. c4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e3 e6 6. d4 ♘c6 7. ♗d3 cd4 8. ed4 ♗e7 9. 0—0 0—0 10. ♖e1 ♘f6 11. a3 b6 12. ♗e3 ♗b7 13. ♖c1 ♖c8 14. ♗b1 ♖c7 15. ♕d3 ♖d7 16. ♕c2 g6 17. ♗a2 ♘g4! 18. ♖cd1 ♘e3 19. fe3 ♗f6 20. ♕f2 ♗g7 21. ♖d2 ♘e7= 22. e4 h6 23. ♖ed1 ♕b8 24. ♕e3 ♖fd8 25. h3 ♔h7 26. ♔h1 a6 27. ♖f2 ♘g8 28. ♖df1 b5 29. h4?! [⌓ **29.** ♗b1=] ♘f6 30. ♘e5?! ♖d4 31. ♖f6! ♕e5! 32. ♖f7 ♖8d7 33. ♖d7 ♖d7 34. ♕h3 ♖d6 35. ♗b1 ♖d2 36. h5 gh5 37. ♘d1

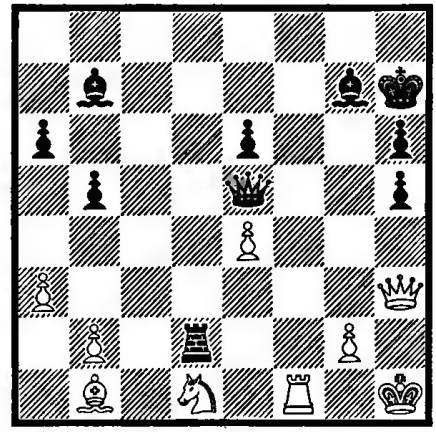

37... ♗c6! [△ ♗c6-e8-g6] 38. ♕f3 ♗e8 39. b4 ♗g6 40. ♘f2 ♕d4∓ 41. ♘h3 e5 42. ♘f2 ♖b2 43. ♔h2 ♕c4 44. ♖d1 ♖b3 45. ♘d3 ♕e4 **0 : 1** **[Kotov]**

675. **D 14/d**

RESHEVSKY—PACHMAN
Netanya 1973

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 d5 4. d4 c5 5. cd5 ♘d5 6. e3 ♘c6 7. ♗d3 [7. ♗c4] ♗e7 8. 0—0 0—0 9. ♖e1 b6 10. ♘e4 cd4 11. ed4 ♘cb4 12. ♗b1= ♘f6 13. ♘f6 ♗f6 14. a3 ♘d5 15. ♕d3 g6 16. ♗h6 ♗g7 17. ♕d2 ♗b7 18. ♗e4 ♕e7 19. ♘e5 ♖fd8 20. h4 ♗h6 21. ♕h6 ♘f6 22. ♗b7 ♕b7 23. ♖ad1 ♖ac8 24. ♖d3 ♕e7 25. g4?! ♘d5 26. ♘f3 ♕f8 27. ♕d2 ♕d6! 28. ♖e5 ♕c6 29. ♔g2 ♕c1 30. ♖e1 ♕d2 31. ♖d2 ♖c7∓ 32. ♔g3 h6 33. ♘e5 ♖dc8 34. ♖ed1 ♖c2 35. ♔f3 ♖d2 36. ♖d2 ♖c1 37. ♘d3 ♖h1 38. ♔g3 ♔g7 39. f3 ♔f6 40. ♘f4 ♘f4 41. ♔f4 ♖h4 42. d5 ed5 43. ♖d5 ♖h2 44. ♖d7 ♖b2 45. ♖a7 ♖b5 46. ♔g3 ♖a5 47. ♖c7 ♖c5 48. ♖b7 ♖c6 49. a4 ♔e6 50. ♖a7 f5 51. gf5 ♔f5 52. a5 ba5 53. ♖a5 ♔f6 54. f4 ♖c3 55. ♔g2 h5 56. ♖e5 **1/2 : 1/2**
[Damjanović]

676. **D 17/c**

TIMMAN—GELER
Hilversum 1973

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗e7 4. ♘f3 ♘f6 5. ♗g5 0—0 6. e3 h6 7. ♗h4 b6 8. cd5 ♘d5 9. ♗e7 ♕e7 10. ♘d5 ed5 11. ♖c1 ♗e6 12. ♕a4 c5 13. ♕a3 ♖c8 14. ♗b5?! ♕b7!∓ TN 15. dc5 bc5 16. ♖c5 ♖c5 17. ♕c5 ♘a6! 18. ♗a6 **[18.** ♕c6 ♕c6 **19.** ♗c6 ♖b8! **20.** 0—0 ♖b2 ∓; **19...** ♖c8 **20.** ♗a4=**]** ♕a6 19. ♕a3 ♕c4 20. ♔d2? **[20.** ♕c3!? ♖b8 **21.** ♕c4 dc4 **22.** b3! cb3 **23.** ab3 ♖b3 **24.** 0—0∓**]** ♕g4 21. ♖g1 d4!∓ 22. ♘d4 **[22.** ed4 ♖b8! **23.** b3 ♗d5—+**]** ♕h4 23. ♖e1 ♕f2 **[23...** ♗c4 **24.** f3! ♕f2 **25.** ♔d1 ♕g2 **26.** ♕c5!=**]** 24. ♖e2 ♕f1 25. ♘e6 fe6 26. ♕d6 ♔h8∓ 27. e4 ♖c8 28. ♔e3 ♖f8 29. ♖d2 e5! 30. ♕e5?—+ ♕e1 31. ♖e2 ♕g1 32. ♔d3 ♖d8 33. ♔c3 ♕d1! 34. ♕b5 ♕d4 35. ♔c2 a6 36. ♕a6 ♕c5 **0 : 1** **[Geler]**

677. **D 31/a**

HOLMOV—MAKARIČEV
SSSR 1973

1. d4 e6 2. ♘f3 ♘f6 3. c4 ♗b4 4. ♘bd2 d5 5. ♕a4 ♘c6 6. a3 ♗d2 7. ♗d2 0—0 8. ♖c1 ♘e4 9. ♗f4? **[9.** e3**]** g5! 10. cd5 ed5 **[10...** ♕d5 **11.** ♘g5!**]** 11. ♗e3 **[11.** ♗g3 h5!**]** f5 12. g3 f4 13. gf4 gf4 14. ♗d2 ♔h8 15. ♖g1 ♘d2 16. ♔d2 ♕f6∓ 17. ♘e5!? ♘e5 18. de5 ♕e5 19. ♖c7 ♗f5 **[19...** ♕b2 **20.** ♕c2**]** 20. ♕b4 ♖fc8 21. ♖c8 ♖c8 22. e3 a5 **[23...** fe3—+**]** 23. ef4 ♕f6 24. ♕b5 ♕d4 **0 : 1** **[Holmov]**

678. **D 32/a**

PODGAJEC—AVERBAH
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘f3 b6 4. a3 ♗b7 5. ♘c3 d5 6. ♗g5 ♗e7 7. e3 0—0 8. ♖c1 ♘bd7 9. cd5 ed5 10. ♗d3 c5 11. 0—0 ♘e4 12. ♗f4 ♘c3 13. ♖c3 c4! 14. ♗b1 b5 15. ♘e5 ♘f6? **[15...** ♘e5**]** 16. f3 a5 17. ♖c2 b4? **[17...** ♘h5**]** 18. ab4 ab4 19. g4 ♘d7 20. ♖g2 ♘e5 21. ♗e5 ♗d6 **[21...** f6**]** 22. f4 f6 23. ♗h7!? ♔h7 24. g5 fg5 **[24...** fe5 **25.** ♕h5 ♔g8 **26.** g6**]** 25. ♕h5 ♔g8 26. ♗g7! **[26.** ♖g5 ♗e5 **27.** de5 ♕e8**]** ♔g7 27. ♖g5 ♕g5 28. ♕g5 ♔f7 29. ♔h1 ♔e8? **[29...** ♗e7!**]** 30. e4!± ♗e7 31. ♕g6 ♔d7 32. e5 ♖a6 33. ♕g7 ♖a2 34. f5 ♖b2 35. f6 ♖e8 36. ♕f7 c3 37. e6 ♔d8 38. fe7 ♖e7 39. ♕f8 **1 : 0** **[Holmov]**

679. **D 33/a**

KORČNOJ—CUELLAR
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. ♗g5 ♗e7 5. e3 0—0 6. ♘f3 h6 7. ♗h4 b6 8. ♗e2 ♗b7 9. ♗f6 ♗f6 10. cd5 ed5 11. 0—0 **[11.** b4**]** ♕e7 12. ♕b3 c6 13. ♖fe1 ♗c8 14. ♖ac1 ♗e6 15. ♕a4 a5 16. ♗d3 ♖fc8 17. e4! ♕d8? **[⌓ 17...** de4 **18.** ♘e4 ♘d7; **17...** de4 **18.** ♗e4 ♕b4±**]** 18. ed5 cd5 19. ♘d5! ♘d7 **[19...** ♗d5 **20.** ♖c8 ♕c8 **21.** ♖e8**]** 20. ♗c4 ♘f8 21. ♘f6 ♕f6 22. ♘e5 ♕g5 23. ♕d1 b5 24. ♗e6 ♘e6 25. ♘c6 ♘f4 26. ♕f3 ♖e8 27. h4 ♕f6 28. ♖e5 ♔f8 29. g3+— ♘e6 30. ♖f5 ♕g6 31. h5 ♕h7 32. ♖f7 ♔g8 33. ♘e7 **1 : 0** **[Kotov]**

680. **D 40/a**

SZABO—CSOM
Hungary 1973

1. c4 e6 2. d4 ♘f6 3. ♘c3 ♗b4 4. f3 c5 5. d5 ♗c3 6. bc3 ♘h5 7. g3 f5 8. e4 f4! 9. ♗f4!? **[9.** ♘e2?! I-№-14/569**]** ♘f4 10. gf4 ♕h4 11. ♔e2 ♕f4 12. ♘h3 ♕f6 13. ♖g1?! **[13.** ♕d2**]** d6 **[13...** ♕c3!? **14.** ♖c1 ♕e5**]** 14. ♖g3 ♘d7 15. ♔d2 ♘f8? **[⌓ 15...** 0—0∞**]** 16. f4 ed5 17. ♕h5! g6 **[17...** ♕f7 **18.** ♕f7 ♔f7 **19.** ♘g5±**]** 18. ♕d5 ♘d7 **[18...** ♗h3 **19.** ♗h3 ♕f4 **20.** ♔d3±; **18...** ♗e6 **19.** ♕b7 ♖d8 **20.** f5!±**]** 19. e5! de5 20. ♖e1+— ♖f8 21. ♖ge3 a5 22. ♘g5 ♖a6 23. ♖e5 ♔d8 24. ♔c2 ♕f4 25. ♘e6 ♖e6 26. ♖e6 ♕h2 27. ♖1e2 ♖f2 28. ♗g2! ♖e2 29. ♖e2 ♔c7 30. ♗f3 ♕f4 31. ♖e7 h5 32. ♖g7 ♕h2 33. ♔b3

♕g1 34. ♗e4 a4 35. ♔a4 ♕f2 36. ♔b3 h4 37. ♖g6 ♕f4 38. ♖g7 ♕f2 39. ♕e5 ♔b6 40. ♕d6 ♔a7 41. ♖d7 **1 : 0 [Marić]**

681. **D 43/c**

BAGIROV—MURATOV
SSSR 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 c5 5. dc5 ♗c5 6. ♘f3 0—0 7. ♗f4 ♘c6 8. e3 d5 9. ♖d1 ♕a5 10. a3 ♘e4 **[10... ♖d8]** 11. cd5 **[11.** b4? ♘b4] ed5 12. ♖d5 ♘c3 13. bc3 **[13.** ♕c3 ♗b4!] ♕a3 14. ♘g5± g6 15. ♗c4 ♗f5 **[15...** ♘e7 **16.** ♖d2 ♕a5 **17.** ♘f7!] 16. ♖f5! gf5 17. 0—0 ♘e7 18. ♗e5 ♕a5 **[18...** ♗d6 **19.** ♕d1! ♗e5 **20.** ♕h5] 19. ♕b3 **1 : 0 [Judovič]**

682. **D 47/b**

SZABO—TIMMAN
Hilversum 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. e3 b6 5. ♘e2 **[5.** ♗d3 — I-№-13/616, 617, 621] ♗a6 6. ♘g3 ♗c3 7. bc3 d5 8. ♗a3 dc4 9. ♗e2!? **[9.** e4] ♕d7 10. ♗f3 **[△ 10...** ♘d5 **11.** ♕c1, **12.** e4] ♘c6?! 11. ♕a4! ♗b7 12. ♕c4 ♘a5 13. ♕e2 ♘d5!? **[14...** ♗f3 **15.** ♕f3 ♕c6 **16.** ♕c6 ♘c6 ±] 14. ♗b2 ♕a4 15. ♗e4! ♘c4 16. ♗d3!± ♗a6 17. 0—0 0—0—0 **[17...** ♗b5? **18.** ♗c2! ♕a6 **19.** a4!±] 18. ♖fc1 ♖he8 19. ♘e4! ♔b7 20. ♖ab1 f5 21. ♘d2 ♘d2 22. ♕d2 ♗c4! **[22...** ♗d3 **23.** ♕d3±] 23. ♕e2! b5 24. ♗a1 ♔c6?! 25. ♖b5!!± ♗b5 26. ♗b5 ♕b5 27. c4 ♕b6 28. cd5 ♔d5? 29. ♕f3 ♔d6 30. d5! ed5 **[30...** ♔d7 **31.** de6] 31. ♗d4 c5 **[31...** ♕a6 **32.** ♕f5±] 32. ♗c5 ♕c5 33. ♕f4± **[33.** ♕g3! ♔c6 **34.** ♖c5 ♔c5 **35.** ♕g7±] ♔c6 34. ♕a4 **1 : 0 [Szabo]**

683. **D 65/b**

LECANDER—ORNSTEIN
Sverige 1972

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 d5 4. cd5 ♘d5 5. e4 ♘c3 6. bc3 ♗g7 7. ♗c4 c5 8. ♘e2 ♘c6 9. ♗e3 0—0 10. 0—0 ♕c7 11. ♖c1 ♖d8 12. h3 b6 13. f4 e6 14. g4!? **[14.** ♕e1 — I-№-10/720, 12/618] ♘a5 15. ♗d3 f5 16. ♘g3! fe4 17. ♘e4 ♗b7 18. ♕e2 ♖ac8?! **[18...** ♕c6!?∞] 19. ♘g5! cd4?! **[19...** ♖e8!?] 20. ♗d4 ♕c6 21. ♗e4! ♗d4 22. cd4 ♕c1 23. ♗g6!! ♕c4 **[23...** hg6? **24.** ♕e6+—; **23...** ♕f1 **24.** ♔f1 ♖c1 **25.** ♔f2+—] 24. ♗h7 ♔f8 25. ♕e5! ♕d4 26. ♕d4 ♖d4 27. ♘e6 ♔f7 28. ♘d4+— ♖h8 29. ♗f5 ♖h3 30. ♗e6 ♔g6 31. g5! ♖h4 32. ♘f5 ♖g4 33. ♔h2 ♖g2 34. ♔h3 ♖e2 35. ♘h4 ♔g7 36. f5 ♗e4 37. f6 ♔f8 38. g6 ♗g2 39. ♘g2 ♖e6 40. ♔g4 ♘c6 41. ♔g5 **1 : 0 [Sokolov]**

684. **D 66/d**

SMEJKAL—NOWAK
ČSSR 1972

1. c4 g6 2. d4 c6 3. ♘f3 ♗g7 4. ♘c3 d5?! 5. cd5 cd5 6. ♗f4!? ♘c6 7. e3 ♘f6 8. ♗d3 0—0 **[8...** ♗f5!?] 9. h3 ♕b6?! **[9...** ♗f5!?] 10. a3! ♗f5 11. ♗f5 gf5 12. ♕c2 ♖fd8 13. g4! ♘e4!? **[13...** fg4 **14.** hg4+—] 14. gf5 ♖ac8 15. 0—0 ♘a5 16. ♔h2 ♕b3 17. ♕e2 ♘c3 18. bc3 ♕c4 **[18...** ♕c3 **19.** ♖g1!] 19. ♕d1 ♕b3 20. ♖g1! ♕d1 21. ♖ad1 ♔f8

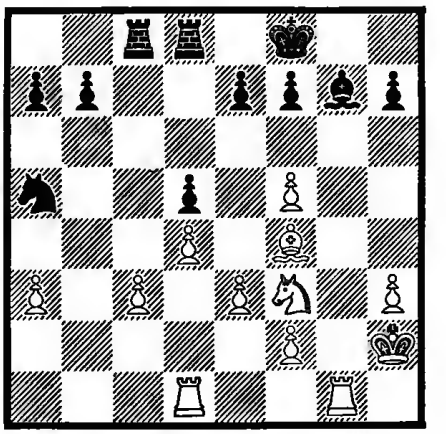

22. ♖g7!! ♔g7 23. ♖g1 ♔f6 **[23...** ♔h8 **24.** ♘e5 ♖f8 **25.** ♗h6!+—; **23...** ♔f8 **24.** ♗h6 ♔e8 **25.** ♘e5+—] 24. ♘h4! **[△** ♗e5#] ♘c6 25. ♗g5 ♔g7 26. ♗e7 ♔h6 27. ♗d8 ♘d8 28. f6! ♖c3

29. ♘f5 ♔h5 30. ♘g7 ♔h6 31. f4 ♖c2 32. ♔h1 **1 : 0 [Sokolov]**

685. **D 77/b**

CUELLAR—GLIGORIĆ
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 g6 3. g3 ♗g7 4. ♗g2 0—0 5. 0—0 d6 6. c4 ♘bd7 7. ♘c3 e5 8. e4 ed4 9. ♘d4 ♖e8 10. h3 ♘c5 11. ♖e1 a5 12. ♘b3 ♘e6 13. a4 ♘d7 14. ♗e3 ♘dc5 15. ♔h2 ♗d7 16. ♕c2 ♗c6 17. ♘b5 ♘b3 18. ♕b3 ♘c5 19. ♗c5 dc5 20. ♖ad1 ♕e7 21. e5!± ♗g2 22. ♔g2 ♖ad8 23. ♕f3 c6! 24. ♘d6 ♖f8 25. ♕e3 b6 26. f4 f6! 27. ♕e4 fe5 28. fe5 ♕c7 29. ♕g4 ♕e7 30. ♕e4 ♕c7 31. h4 **[31. ♕g4=]** ♖d7 32. ♕g4 ♖e7 33. e6 ♗b2 34. h5 ♖f6 35. ♘f7 ♗d4 36. ♖d4! cd4 37. ♕d4 ♖ef7 38. ef7 ♔f7 39. hg6 **[⌓ 39. ♖e5△ c5]** ♖g6 40. ♖e5 ♕d6 41. ♕e3? **[⌓ 41. ♕d6! ♖d6 42.** c5! ♖d2 **43.** ♔f3 b5 **44.** ab5 cb5 **45.** c6=; **42. . .** ♖d4 **43.** cb6 ♖a4 **44.** ♖c5! **=]** ♖f6 42. ♕e2 ♕d7 43. ♕h5 ♔f8 44. ♖e2 c5 45. ♕e5 ♕d6∓ 46. ♕h5 ♕c6 47. ♔h2 ♖f1 48. ♔h3 ♖h1 49. ♖h2 ♕e6 50. ♔g2 ♕e4 51. ♔h3 ♔e7 52. ♕g5 ♔d7 53. ♕g7 ♔c6 54. ♕f7 ♖d1 55. ♖f2 ♖h1 56. ♖h2 ♖e1 57. ♖f2 ♕e6 58. ♕e6 ♖e6 59. ♔g4 ♖g6 60. ♔h4 ♔d6 61. ♖f7 h5! 62. ♖f3 ♖g4 63. ♔h5 ♖c4 64. ♖a3 ♖c1 65. g4 c4 66. g5 c3 67. ♔g6 ♔c5 68. ♖b3 c2 69. ♖b2 ♔c4 70. ♖b6 ♖b1 **0 : 1 [Kotov]**

686. **D 80/b**

PEEV—VOGT
Varna 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. f4 0—0 6. ♘f3 c5 7. d5 e6 8. ♗e2 ed5 9. cd5 ♖e8 10. e5 de5 11. fe5 ♘g4 12. ♗g5 ♕b6 13. 0—0 ♘e5 14. d6! ♗e6? **[14. . .** ♕b2!∓**]** 15. ♘e5 ♗e5 16. ♘d5!± ♗d4 17. ♕d4 cd4 18. ♘b6 ab6 19. ♗b5 ♘c6 20. a4 f5 21. ♖ac1 ♗d7 22. ♗e7 ♔g7 23. ♖fe1 h6 24. h4 ♖ac8 25. ♔f2 ♖a8 26. ♔g3 ♖ac8 27. b3 ♖a8 28. ♖e2 ♖ac8 29. ♔f4 d3? **[29. . .** ♖a8± **]** 30. ♗d3 ♘e7 31. ♖e7 +— ♖e7 32. ♖c8 ♗c8 33. de7 ♔f7 34. h5 ♔e7 35. hg6 ♗e6 36. b4?! **[36.** ♗f5 ♗b3 **37.** ♔e5△ ♗e4, ♗d5+—**]** ♔f6 37. g7 ♔g7 38. ♗f5 ♗b3 39. a5 ba5 40. ba5 ♗d5 41. ♗e4 ♗e4 **[42.** ♔e4 ♔f6 **43.** ♔d5 ♔e7 **44.** ♔e5**]** **1 : 0 [Mesing]**

687. **D 82/a**

GLIGORIĆ—BYRNE R.
Lenjingrad 1973

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. ♘f3 0—0 5. e4 d6 6. h3 e5 7. d5 ♘a6 **[7. . .** ♘h5!?**]** 8. ♗e3 **[8.** ♗g5 ♕e8△ ♘d7**]** ♘c5 9. ♘d2 a5 10. ♗e2 **[10.** g4!?**]** ♘e8 **[10. . .** ♘fd7 **11.** g4 f5 **12.** gf5 gf5 **13.** ef5 ♘f6 **14.** ♕c2 e4 **15.** 0—0—0 ♗f5±**]** 11. 0—0?! **[11.** g4 f5 **12.** ef5 gf5 **13.** ♕c2 ♘a6! **14.** f3 ♗h6 **15.** g5 f4 **16.** ♗f2 ♗g5 **17.** h4 ♗h6∓; **11.** h4!?**]** f5 12. ef5 ♗f5 **[12. . .** gf5 **13.** f4±**]** 13. ♘f3 **[13.** f3? ♕h4!**]** ♕e7?! 14. ♖e1 b6 15. ♗f1?! ♘f6 16. ♖c1 ♗d7 17. ♘h2 ♕d8 18. ♗e2 ♖f7 19. ♖f1 ♕e7 20. ♘g4 **[20. . .** ♘h5! **21.** ♘h6? ♗h6 **22.** ♗h6 ♘f4△ ♕h4∓; **21.** g3=**]** **1/2 : 1/2 [Byrne R. — Zuckerman]**

688. **D 86/a**

BAGIROV—GUFELJD
SSSR 1973

1. d4 g6 2. c4 ♗g7 3. ♘c3 d6 4. e4 ♘f6 5. f3 0—0 6. ♗e3 ♘c6 7. ♘ge2 ♖b8 8. ♕d2 a6 9. ♗h6 b5 10. h4 e5 11. ♗g7 ♔g7 12. h5 ♔h8 13. ♘d5 bc4 14. hg6 fg6 15. ♕h6 ♘h5! **[15. . .** ♖f7 **16.** ♕g6 ♕g8 **17.** ♕f6 ♖f6 **18.** ♘f6±**]** 16. g4 ♖b2 17. gh5 g5 18. ♖g1 g4 19. 0—0—0 ♖a2 20. ♘ef4? **[20.** ♗h3!**]** ef4 21. ♘f4 ♖f4 22. ♕f4 c3! 23. ♕c4 ♖a3 24. fg4 ♘b4 25. ♔b1 ♗e6! 26. ♗e6 ♘d3 27. ♕f7 **[27.** ♖d3 ♕b8—+**]** ♕b8 28. ♗b3 **[28.** ♔c2 ♕b2 **29.** ♔d3 c2—+**]** ♖b3 29. ♔c2 ♘b4! 30. ♔b3 ♘d5 31. ♔c2 ♕b2 32. ♔d3 ♕b5 **0 : 1 [Magergut]**

REGISTAR PARTIJA — ИНДЕКС ПАРТИЙ — INDEX OF GAMES — REGISTER DER PARTIEN — REGISTRE DES PARTIES — REGISTRO DE PARTIDAS — REGISTRO DELLE PARTITE — PARTIREGISTER

A

AARON — Kameshvaran 453
ADAMSKI — Ornstein 637
ADORJAN — Antošin 573, — Forintos 618, — Geler 168, — Harandi **248,** — Hort **156,** — Karpov 564, — Quinteros 583, — Sax **316,** — Velimirović **344**
ALJBURT — Džindžihašvili 105, — Peev 107
ANDERSSON — Balašov 433, — Geler 164, — Hartston **161,** — Hort **74,** — Keres 509, — Korčnoj 30, — Larsen **391,** — Ljubojević 212, 218, — Nej **39,** — Pfleger 486, — Polugajevski **20, 515,** — Radulov 360, — Sax 202, — Schmidt 658, — Szabo **623,** — Timman 355, — Tukmakov 606, — Westerinen 158, 659, — Zuidema 213
ANGELOV — Hasin 261
ANIKAJEV — Georgadze **567,** — Romanišin 439
ANTOŠIN — Adorjan **573,** — Ciocaltea **170**
ANTUNAC — Ghitescu 612, — Lengyel 621
ARMAS — Grünberg **474**
ARNAUDOV — Ermenkov 409, — Mesing **59**
ATANASOV — Mesing 183
ATARS — Tomson **231**
AVERBAH — Balašov **45,** — Podgajec 678

B

BAGIROV — Gufeljd **688** — Guljko 22, **570,** — Maroshczik 547, — Mista 565, — Muratov **681,** — Savon **121**
BALANDIN — Solonjec 668
BALAŠOV — Andersson **433,** — Averbah 45, — Bronštejn 533, — Keres **276,** — Kuzmin **25,** — Makaričev **51,** — Planinc 263, — Polugajevski **449,** — Raškovski **611,** — Spaski **294,** — Szabo **244,** — Talj 415, **428,** — Timman **512,** — Zuidema **282**
BALJON — Marjanović 441
BANAS — Jankovec **444**
BARCZA — Matulović 281
BARCZAY — Hybl 571
BARLE — Suetin 497
BARRERAS — Rodriguez O. 550
BAUMBACH — Walter 498
BEDNARSKI — Kristinsson **434,** — Reicher 584, — Zuckerman **437**
BENGTSSON — Torfason 333
BELJAVSKI — Kuprejčik **405,** — Pančenko **258,** — Petrosjan A. **285,** — Timoščenko 346
BENKÖ — Forintos **85,** — Martz **76,** — Matulović 366, — Velimirović 184
BILEK — Muhin 588
BISGUIER — Tarjan **165,** — Uzman 651
BOGDANOV — Guljko **566**
BOGDANOVIĆ — Bukić 110
BOTTERILL — Stean 178
BOUDY — Kuzmin **372**
BRAMEYER — Espig L. **103,** — Knaak 493, — Möhring **367**
BRONŠTEJN — Balašov **533,** — Nej **236,** — Polugajevski **605,** — Saidy **179,** — Talj **10,** 166, **350,** — Timman 501
BROWNE — Keres 84, — Martz **150,** — Mestel 438, — Radulov **380,** — Smislov 574, — Tukmakov **387,** — Wade 196, — Westerinen 468
BUHMAN — Cejtlin 182, — Lukin **617**
BUKIĆ — Bogdanović **110,** — Gaprindašvili **569,** — Gipslis 644
BYRNE D. — Evans **72**
BYRNE R. — Cuellar 586, Estevez **662,** — — Gligorić 687, — Kavalek 600, — Korčnoj 641, — Larsen 607, — Reshevsky 630, — Rukavina **654,** — Smejkal **296,** — Tajmanov **330,** — Torre 18, — Tukmakov **301**

C

CALVO — Kavalek **456,** — Panno **419**
CAMPOS-LOPEZ — Keres 274
CARVAJAL — Quinteros 614
CEBALO — Matulović 359, — Popov 620
CEJTLIN — Buhman **182,** — Klaman **241,** — Korčnoj 52, — Tajmanov 639, — Vorotnikov **181**

CIOCALTEA — Antošin 170, — Gligorić **296**, — Hecht **214**, — Hort 118, — Ivkov **224**, — Razuvajev **163**, — Sax **402**, — Smejkal 592, — Spaski **293**, — Vaganjan **222**, — Velimirović 186, — Westerinen **149**
COBO — Janošević **347**
COSULICH — Forintos 521
COULON — Marić 312
CSOM — Gaprindašvili **542**, — Geler 386, — Gipslis 382, — Ivkov **17**, — Smejkal 596, — Suetin **593**, — Szabo 680, — Szabolcsi **99**
CUELLAR — Byrne R. **586**, — Gligorić **685**, — Karpov 64, — Korčnoj 679, — Larsen **527**, — Radulov 397, — Talj **624**, — Uhlmann **54**
CUIBUS — Haàg 319, — Tompa 318
CVETKOVIĆ — Timman T. 643
CZERNIAK — Tatai **305**

Č

ČABRILO — Krnić **351**, — Mesing 473

D

DAMJANOVIĆ — Donner 638, — Farago **56**, — Kraidman 112, — Kuzmin **399**, — Reshevsky 5, — Smislov 483, — Tatai **2**, — Uhlmann 619
DARMOGRAJ — Geler A. **572**
DE GREIFF — Smislov 240
DELY — Vigh 130
DEMENTJEV — Zaharov 463
DEUTSCH — Florian 237
DIEZ DEL CORRAL — Gheorghiu 629, — Hort **215**, — Lombard 115, — Ljubojević **524**, — Panno 496
DODA — Hort 602
DONNER — Damjanović **638**, — Farago **535**, — Garcia G. **546**, — Garcia S. **61**, — Hort **487**, — Jimenez **559**, — Ljubojević 174, — Peev 129, — Planinc **119**, — Rodriguez O. **126**, — Savon 176, — Talj 70, — Uhlmann **548**
DUEBALL — Keene **520**, — Spaski 561, — Süss **384**
DUNKELBLUM — Ivkov 69
DVORECKI — Heuer 219, — Keres 198

DŽ

DŽINDŽIHAŠVILI — Aljburt **105**, — Raškovski **435**, — Savon **634**

E

ELEY — Larsen 1
ENKLAAR — Vasjukov **636**
ERMENKOV — Arnaudov **409**, — Espig L. **104**
ESPIG L. — Brameyer 103, — Ermenkov 104
ESPIG TH. — Zinn **185**
ESTEVEZ — Byrne R. 662, — Hübner 53, **195**, — Jansa 12, — Karpov **495**, — Larsen **353**, — Muhin 421, — Plachetka **511**, — Smejkal **551**, — Talj **429**
ESTRIN — Kozlov 272, — Sorokin **669**
EUWE — Ree 32, **234**
EVANS — Byrne D. 72

F

FAJBISOVIČ — Korelov **416**, — Tajmanov **217**
FARAGO — Damjanović 56, — Donner 535, — Levy 225, — Uhlmann 93, — Vaganjan 506
FEDOROV — Makarov 599
FILIP — Janata **108**
FLORIAN — Deutsch **237**
FORINTOS — Adorjan **618**, — Benkö 85, — Cosulich **521**, — Ivkov **15**, — Janošević 131, — Ostojić **490**, — Velimirović 317, 436
FURMAN — Gufeljd **543**, — Kuzmin **504**, 523, — Talj 277

G

GAPRINDAŠVILI — Bukić 569, — Csom 542, — Kurajica **357**, — Medina **254**, — Pomar **190**
GARCIA G. — Donner 546
GARCIA S. — Donner 61
GELER A. — Darmograj 572
GELER — Adorjan **168**, — Andersson **164**, — Csom **386**, — Hecht **152**, — Holmov 390, — Ivkov 631, **665**, — Karpov **291**, — Polugajevski 613, — Ribli 14, — Sax **169**, **640**, — Szabo **171**, **242**, 661, — Timman 676
GEORGADZE — Anikajev 567, — Kuprejčik **251**, — Svešnikov **193**
GERUSEL — Kurajica 326, — Spaski 327
GHEORGHIU — Diez del Corral **629**, — Janošević 371, — O'Kelly **68**, — Pytel 109, — Stanciu 447, — Stoica **23**
GHITESCU — Antunac **612**, — Honfi 430
GHIZDAVU — Honfi 135, — Markland 134, — Ostojić **374**, — Padevski **201**
GIPSLIS — Bukić **644**, — Csom **382**, — Pijoan **256**, — Pomar **189**, — Quinteros **451**
GIZELAK — Pinkas 228
GLIGORIĆ — Byrne R. **687**, — Ciocaltea 296, — Cuellar 685, — Hübner 610, — Ivkov **557**, — Karpov 278, 300, — Kuzmin **534**, — Larsen 598, — Planinc **102**, — Portisch 544, — Puc **83**, — Radulov **477**, — Razuvajev **554**, — Smejkal **553**, **558**, — Suetin **626**, — Tajmanov **128**, — Talj 299, — Torre 232, — Uhlmann 616
GOFŠTEJN — Kotkov **540**
GONSIOR — Oetzel 38

GORČAKOV — Svešnikov 323
GRIGORJAN K. — Gufeljd 146, — Talj **92**
GROSS — Sax 329
GROTTKE — Uhlmann **211**
GUFELJD — Bagirov 688, — Furman 543, — Grigorjan K. **146**, — Štejn **414**, — Svešnikov 310, — Talj 340
GULJKO — Bagirov **22**, 570, — Bogdanov 566, — Podgajec **608**, — Romanišin 541
GUNDERSSON — Hloušek **133**
GRÜNBERG — Armas 474, — Knaak **478**

H

HAAG — Cuibus **319**
HANSEN — Wirth **227**
HARANDI — Adorjan 248
HARTOCH — Planinc 11
HARTSTON — Andersson 161, — Larsen 73, — Radulov **369**, — Tukmakov **376**, — Uhlmann **220**
HASIN — Angelov **261**
HAZAI — Szell **247**
HECHT — Ciocaltea 214, — Geler 152, — Hort 292, — Keene 78, — Paoli 199, — Popov L. **328**, — Sax 151, — Spaski **337**, — Vaganjan **26**, — Velimirović **314**
HENNINGS — Jansa 280
HEUER — Dvorecki **219**
HLOUŠEK — Gundersson 133
HOLM — Pytel **106**
HOLMOV — Geler **390**, — Makaričev **677**, — Malich 40, — Smejkal 71
HONFI — Ghitescu **430**, — Ghizdavu **135**, — Partos **403**, — Tajmanov 60
HORT — Adorjan 156, — Andersson 74, — Ciocaltea **118**, — Diez del Corral 215, — Doda **602**, — Donner 487, — Hecht **292**, — Hug 336, — Karpov 200, — Malich **29**, — , — Mestel **3**, — Muhin **492**, — Plachetka 420, — Planinc 223, — Rajković 539, — Smejkal **21**, — Szabo 528, — Velimirović **208**
HUG — Hort **336**
HUGUET — Kavalek 400
HUSS — Wright 633
HÜBNER — Estevez **53**, 195, — Gligorić **610**, — Karpov 324, — Korčnoj 656, — Larsen 660, — Radulov **500**, — Smejkal 590, — Talj 331, — Uhlmann 34
HYBL — Barczay **571**

I

IVANOV — Korčnoj **531**
IVANOVIĆ — Ostojić **467**, — Padevski **203**, — Tringov 257
IVKOV — Ciocaltea 224, — Csom 17, — Dunkelblum **69**, — Forintos 15, — Geler **631**, 665, — Gligorić 557, — Planinc 264, — Polugajevski **514**, 672, — Pritchett 221, — Torre **44**, — Sax 206, — Silva 249, — Szabo 423, — Timman 267, — Toth **628**, — Williams 250

J

JAČEK — Krečmer **286**
JAMROZ — Mikenas **475**
JANATA — Filip 108
JANKOVEC — Banas 444
JANOŠEVIĆ — Cobo 347, — Gheorghiu **371**, — Forintos **131**, — Matulović **358**, — Tringov 431
JANSA — Estevez **12**, — Hennings **280**, — Mesing 354, — Tatai 352, — Vukić **601**
JAUDRAN — Meifert **670**
JIMENEZ — Donner 559
JOVČIĆ — Mesing **239**
JUDOVIČ — Zagorovski M. **494**
JUFEROV — Razuvajev **545**

K

KAMESHVARAN — Aaron **453**
KAPENGUT — Kuzmin 339, — Raškovski 66
KAPLAN — Keres **268**
KARPOV — Adorjan **564**, — Cuellar 64, — Estevez 495, — Geler 291, — Gligorić **278**, **300**, — Hort **200**, — Hübner **324**, — Korčnoj **172**, — Kuzmin **210**, — Markland **378**, — Quinteros **667**, — Radulov **81**, — Rukavina 67, — Smejkal 362, — Spaski **279**, — Szabo **401**, — Tajmanov 532, — Talj 298, — Torre **141**, — Tukmakov 302, — Uhlmann 674, — Vaganjan **209**
KAUFMAN — Kavalek 657
KAVALEK — Byrne R. **600**, — Calvo 456, — Huguet **400**, — Kaufman **657**, — Ljubojević **143**, **145**, — Reshevsky **290**, 343, — Ribli **568**, — Yanofsky **265**
KÄRNER — Keres 187, — Polugajevski **27**
KEENE — Dueball 520, — Hecht **78**, — Keres **28**, — Kunsztowicz 101, — Parma 177
KELEČEVIĆ — Meštrović 373
KERES — Andersson **509**, — Balašov 276, — Browne **84**, — Campos-Lopez **274**, — Dvorecki **198**, — Kaplan 268, — Kärner **187**, — Keene 28, — Nej **499**, — Polugajevski 491, — Popov L. **448**, — Saidy 46, — Smith **19**, — Spaski 507, **653**, — Suttles 37, — Talj 262, — Timman 485, — Westerinen **159**
KERNAŽICKI — Kotkov 270
KESTLER — Spaski **388**
KLAMAN — Cejtlin 241
KLOKOV — Lomov **364**
KNAAK — Brameyer **493**, — Grünberg 478, — Tajmanov **479**
KNEŽEVIĆ — Velimirović **576**
KRAIDMAN — Damjanović **112**
KREČMER — Jaček 286

KRISTINSSON — Bednarski 434
KRNIĆ — Čabrilo 351
KROGIUS — Polugajevski 481
KRZYNTOCH — Nielsen **246**
KORILOV — Sičev **489**
KORČNOJ — Andersson **30,** — Byrne R. **641,** — Cejtlin **52,** — Cuellar **679,** — Hübner **656,** — Ivanov 531, — Karpov 172, — Kuzmin **63,** 204, — Larsen 41, — Lukin 377, — Makarov **345,** — Quinteros **113,** — Rukavina 505, — Šašin 538, — Tajmanov **55,** — Talj 62, — Torre **127,** — Tukmakov 671
KORELOV — Fajbisovič 416, — Vaganjan 125
KOSTRO — Pioch **271,** — Přibyl **142,** — Schinzel **194**
KOTKOV — Gofštejn 540, — Kernažicki **270**
KOZLOV — Estrin **272**
KUNSZTOWICZ — Keene **101,** — Schmid 389
KUPREJČIK — Beljavski 405, — Georgadze 251, — Peresipkin **462,** — Romanišin **303**
KURAJICA — Gaprindašvili 357, — Gerusel **326,** — Portisch F. 100
KUZMIN — Balašov 25, — Boudy 372, — Damjanović 399, — Furman 504, **523,** — Gligorić 534, — Kapengut **339,** — Karpov 210, — Korčnoj 63, **204,** — Larsen **338,** — Levy **411,** — Rodriguez O. **370,** — Savon 275, — Tajmanov **502,** — Talj **116,** — Uhlmann **649**

L

LANGEWEG — Najdorf 508, — Talj 432, — Vasjukov **89**
LARSEN — Andersson 391, — Byrne R. **607,** — Cuellar 527, — Eley **1,** — Estevez 353, — Gligorić **598,** — Hartston **73,** — Hübner **660,** — Korčnoj **41,** — Kuzmin 338, — Quinteros 580, — Radulov 188, **510,** — Rukavina 96, — Smejkal 98, — Smislov 306, — Stean 36, — Talj **79,** — Tukmakov 266, **582,** — Uhlmann 31, 43, — Westerinen **91**
LECANDER — Ornstein **683**
LENGYEL — Antunac **621,** — Ribli **591,** — Tatai **120,** — Velimirović **75**
LEVY — Farago **225,** — Kuzmin 411, — Savon **442**
LITTLEWOOD — Miles **406**
LOMBARD — Diez del Corral **115**
LOMOV — Klokov 364
LUCZAK — Szczepaniec **365**
LUKIN — Buhman 617, — Korčnoj **377,** — Vorotnikov **260**

LJ

LJUBOJEVIĆ — Andersson **212, 218,** — Diez del Corral 524, — Donner **174,** — Kavalek 143, 145, — Matulović 452, — Panno **243,** — Polugajevski 315, **460,** — Ree 522, — Ribli **445,** 513, — Sax 191, — Szabo **42.** — Talj 139, — Timman **8,** 144

M

MAKARIČEV — Balašov 51, — Holmov 677
MAKAROV — Fedorov **599,** — Korčnoj 345
MALICH — Holmov **40,** — Hort 29, **603,** — Smejkal 560, — Vogt **642**
MARIĆ — Coulon **312**
MARJANOVIĆ — Baljon **441**
MARKLAND — Ghizdavu **134,** — Karpov 378
MAROSHCZIK — Bagirov **547**
MAROVIĆ — Peev **585,** — Rodriguez O. **123**
MARSZALEK — Schmidt 13
MARTZ — Benkö 76, — Browne 150, — Matanović 140, — Padevski 136, — Paoli 646, — Velimirović 137
MARTIN — Medina **255**
MATANOVIĆ — Martz **140,** — Micheli 288, — Portisch **648,** — Razuvajev 295, — Torre 273
MATULOVIĆ — Barcza **281,** — Benkö **366,** — Cebalo **359,** — Janošević 358, — Ljubojević **452,** — Popov L. **325,** — Tringov **455,** — Velimirović **393**
MEDINA — Gaprindašvili 254, — Martin 255, — Parma **167**
MEDNIS — Padevski **418,** — Rogoff 647
MEIFERT — Jaudran 670
MERDINIAN — Radev 555
MESING — Arnaudov 59, — Atanasov **183,** — Čabrilo **473,** — Jansa **354,** — Jovčić 393, — Padevski 245, — Velimirović **410**
MESTEL — Browne **438,** — Hort 3, — Radulov **335,** — Smislov 48
MEŠTROVIĆ — Kelečević **373**
MICHELI — Matanović **288,** — Torre 392
MIKENAS — Jamroz 475
MILES — Littlewood 406
MINIĆ — Novoselski **472,** — Planinc 461, — Quinteros **464,** — Rajković **458,** — Smejkal 597, — Suetin **361**
MISTA — Bagirov **565**
MOČALOV — Vaganjan **622**
MÖHRING — Brameyer 367
MUHIN — Bilek **588,** — Estevez **421,** — Hort 492, — Přibyl **321,** — Savon 284, **530**
MURATOV — Bagirov 681
MUREJ — Vaganjan 192

N

NAGY E. — Varnusz 33
NAJDORF — Langeweg **508,** — Planinc 469, — Vasjukov 466
NEJ — Andersson 39, — Bronštejn 236, — Keres 499, — Polugajevski **413,** — Přibyl 307, — Ritov **86,** — Saidy **154,** — Spaski **394,** — Talj **627,** — Westerinen 259

NESIS — Trofimov 407
NIELSEN — Krzyntoch 246
NIJDAM — Quinteros 162
NOVOSELSKI — Minić 472
NOWAK — Smejkal 684
NYMANN — Rittner **226**

O

OETZEL — Gonsior **238**
O'KELLY — Gheorghiu 68
O'KELLY R. — Penrose **117**
ORNSTEIN — Adamski **637,** — Lecander 683
OSTOJIĆ — Forintos 490, — Ghizdavu 374, — Ivanović 467, — Partos 604, — Timman **175,** — Velimirović **412**
OZSVATH — Varnusz **304**

P

PACHMAN — Reshevsky 675, — Tatai **595,** Yanofsky **673**
PACKROFF — Schöneberg **398**
PADEVSKI — Ghizdavu 201, — Ivanović 203, — Martz **136,** — Mednis 418, — Mesing **245,** — Spasov 97, — Velimirović **308**
PALATNIK — Svešnikov 311
PANČENKO — Beljavski 258
PANNO — Calvo 419, — Diez del Corral **496,** — Ljubojević 243
PARMA — Keene **177,** — Medina 167, — Portisch 537, — Smejkal 480
PARTOS — Honfi 403, — Ostojić **604,** — Tajmanov **517**
PAOLI — Hecht **199,** — Martz **646,** — Savon 385
PEEV — Aljburt **107,** — Donner **129,** — Marović 585, — Spasov **124,** — Uhlmann 615, — Vogt 686
PEKKER — Šagivaljejev **138**
PENROSE — O'Kelly R. 117
PERESIPKIN — Kuprejčik 462, — Podgajec 4, — Svešnikov **363,** — Timoščenko **349**
PERETZ — Tatai **197**
PETROSJAN A. — Beljavski 285, — Vajser 536
PETROSJAN — Štejn 425, — Tukmakov **57,** 424
PFLEGER — Andersson **486,** — Polugajevski 482, — Přibyl **589,** — Talj **153**
PIASETZKI — Zuk 147
PIJOAN — Gipslis 256
PILNIK — Rogoff **663**
PINKAS — Gizelak **228,** — Pioch **233**
PIOCH — Kostro 271, — Pinkas 233, — Pytel **470**
PLACHETKA — Estevez 511, — Hort **420,** — Zinn 252
PLANINC — Balašov **263,** — Donner 119, — Gligorić 102, — Hartoch **11,** — Hort **223,** — Ivkov **264,** — Minić **461,** — Najdorf **469,** — Puc 235, — Ribli **417,** — Smejkal 594, — Suetin **356,** — Talj **9,** — Vasjukov **229**
PODGAJEC — Averbah **678,** — Guljko 608, — Peresipkin **4,** — Polugajevski 50, **427,** — Šereševski **111,** — Timoščenko 148
POLUGAJEVSKI — Andersson 20, 515, — Balašov 449, — Bronštejn 605, — Geler **613,** — Ivkov 514, **672,** — Kārner 27, — Keres **491,** — Krogius **481,** — Ljubojević **315,** 460, — Nej 413, — Pfleger **482,** — Podgajec **50,** 427, — Sax **24,** — Spaski **38,** — Timman **348,** — Westerinen 375
POMAR — Gaprindašvili 190, — Gipslis 189, — Quinteros 16, — Torre **90**
POPOV L. — Cebalo **620,** — Hecht 328, — Keres 448, — Matulović 325
PORTISCH — Gligorić **544,** — Matanović 648, — Parma **537**
PORTISCH F. — Kurajica **100**
PŘIBYL — Kostro 142, — Muhin 321, — Nej **307,** — Pfleger 589, — Spaski 320, — Timoščenko **526,** — Vogt 342
PRITCHETT — Ivkov **221**
PUC — Gligorić 83, — Planinc **235,** — Quinteros **313**
PURINS — Salnins 230
PYTEL — Gheorghiu **109,** — Holm 106, — Pioch 470

Q

QUINTEROS — Adorjan **583,** — Carvajal **614,** — Gipslis 451, — Karpov 667, — Korčnoj 113, — Larsen **580,** — Minić 464, — Nijdam **162,** — Pomar **16,** — Puc 313, — Radulov 332, — Tukmakov **587,** — Uhlmann **88**

R

RADEV — Merdinian **555**
RADULOV — Andersson **360,** — Browne 380, — Cuellar **397,** — Gligorić 477, — Hartston 369, — Hübner 500, — Karpov 81, — Larsen **188,** 510, — Mestel 335, — Quinteros **332,** — Smejkal **395,** — Suetin 383, — Tajmanov **334,** — Torre 396, — Tukmakov 381, **422,** — Uhlmann 80, 476
RAJKOVIĆ — Hort **539,** — Minić 458, — Stean 446, — Uhlmann 47
RAŠKOVSKI — Balašov 611, — Džindžihašvili 435, — Kapengut **66,** — Talj 581, — Vasjukov 666
RAZUVAJEV — Ciocaltea 163, — Gligorić 554, — Juferov 545, — Matanović **295,** — Smejkal **297,** — Ziljberštejn 609
REE — Euwe **32,** 234, — Ljubojević **522,** — Ribli **132,** — Talj **408**
REICHER — Bednarski **584**

RESHEVSKY — Byrne R. **630,** — Damjanović **5,** — Kavalek 290, **343,** — Pachman **675** — Tatai **6**
REŠKO — Tajmanov 58
RIBLI — Geler **14,** — Kavalek 568, — Lengyel 591, — Ljubojević 445, **513,** — Planinc 417, — Ree 132, — Štejn 516, — Vasjukov 155, — Velimirović 459, — Zuidema **253**
RITOV — Nej 86, — Spaski **47,** — Timman **529**
RITTNER — Nymann **226**
ROBATSCH — Saren 368
RODRIGUEZ O. — Barreras **550,** — Donner 126, — Kuzmin 370, — Marović 123, — Savon **465**
ROGOFF — Mednis **647,** — Pilnik 663
ROMANIŠIN — Anikajev **439,** — Guljko **541,** — Kuprejčik 303
ROMM — Tatai **650**
RUKAVINA — Byrne R. 654, — Karpov **67,** — Korčnoj **505,** — Larsen **96,** — Stanciu **577,** — Talj **7**

S

SAIDY — Bronštejn 179, — Keres **46,** — Nej 154, — Spaski **645,** — Tatai 552
SAKOVIČ — Šmit **525**
SALNINS — Purins **230**
SAREN — Robatsch **368**
SAVON — Bagirov 121, — Donner **176,** — Džindžihašvili 634, — Kuzmin **275,** — Levy 442, — Muhin **284,** 530, — Paoli **385,** — Rodriguez O. 465, — Uhlmann 635
SAX — Adorjan 316, — Andersson **202,** — Ciocaltea 402, — Geler 169, 640, — Gross **329,** — Hecht **151,** — Ivkov **206,** — Ljubojević **191,** — Polugajevski 24, — Vaganjan 556, — Velimirović **341**
SCHINZEL — Kostro 194
SCHMID — Andersson **658,** — Kunsztowicz **389**
SCHMIDT — Marszalek **13**
SCHÖNEBERG — Packroff 398, — Zinn 443
SIČEV — Kopilov 489
SILVA — Ivkov **249**
SILVA F. — Silva L. **440**
SILVA L. — Silva F. 440
SMEJKAL — Byrne R. 269, — Ciocaltea **592,** — Csom **596,** — Estevez 551, — Gligorić 553, 558, — Holmov **71,** — Hort 21, — Hübner **590,** — Karpov **362,** — Larsen **98,** — Malich **560,** — Minić **597,** Nowak **684,** — Parma **480,** — Planinc **594,** — Radulov 395, — Razuvajev 297, — Suetin 95, — Sznapik **160,** — Talj **579,** — Torre **578,** — Uhlmann **549,** — Vasjukov 652
SMISLOV — Browne **574,** — Damjanović **483,** — De Greiff **240,** — Larsen **306,** — Mestel **48,** — Uhlmann 49, **205,** — Westerinen **575**
SMITH — Keres 19
SOLONJEC — Balandin **668**
SOROKIN — Estrin 669
SPASKI — Balašov 294, — Ciocaltea 293, — Dueball **561,** — Gerusel **327,** — Hecht 337, — Karpov 279, — Keres **507,** 653, — Kestler 388, — Nej 394, — Polugajevski 38, — Přibyl **320,** — Ritov 77, — Saidy 645, — Talj **518,** — Timman **519.** — Westerinen 289
SPASOV — Padevski **97,** — Peev 124, — Tringov **114,** — Uhlmann 35
SPIRIDONOV — Stanciu **94,** — Tajmanov 87, — Tringov 216
STANCIU — Gheorghiu **447,** — Rukavina 577, — Spiridonov 94
STEAN — Botterill **178,** — Larsen **36,** — Rajković **446,** — Uhlmann 562, — Westerinen 450
STOICA — Gheorghiu 23
SUETIN — Barle **497,** — Csom 593, — Gligorić 626, — Minić 361, — Planinc 356, — Radulov **383,** — Smejkal **95**
SUTTLES — Keres **37**
SÜSS — Dueball 384
SVEŠNIKOV — Georgadze 193, — Gorčakov **323,** — Gufeljd **310,** — Peresipkin 363, — Palatnik **311,** — Štejn **309,** — Tajmanov **655,** — Vajser 503
SZABO — Andersson 623, — Balašov 244, — Csom **680,** — Geler 171, 242, **661,** — Hort **528,** — Ivkov **423,** — Karpov 401, — Ljubojević 42, — Timman **682**
SZABOLCSI — Csom 99
SZCZEPANIEC — Luczak 365
SZELL — Hazai 247
SZNAPIK — Smejkal 160

Š

ŠAGIVALJEJEV — Pekker 138
ŠAHOVIĆ — Veljković 457
ŠAŠIN — Korčnoj **538**
ŠEREŠEVSKI — Podgajec 111
ŠIDLO — Žlebčik 287
ŠMIT — Sakovič 525, — Vitolinš **404,** 454
ŠTEJN — Gufeljd 414, — Petrosjan **425,** — Ribli **516,** — Svešnikov 309

T

TAJMANOV — Byrne R. 330, — Cejtlin **639,** — Fajbisovič 217, — Gligorić 128, — Honfi **60,** — Karpov **532,** — Knaak 479, — Korčnoj 55, — Kuzmin 502, — Partos 517, — Radulov 334, — Reško **58,** — Spiridonov **87,** — Svešnikov 655, — Ungureanu 625
TALJ — Balašov **415,** 428, — Bronštejn 10, **166,** 350, — Cuellar 624, — Donner 70, — Estevez 429, — Furman **277,** — Gligorić **299,** — Grigorjan K. 92, — Gufeljd **340,** — Hübner **331,** — Karpov **298,** — Keres **262,** — Kor-

čnoj **62**, — Kuzmin 116, — Langeweg **432**, — Larsen 79, — Ljubojević **139**, — Nej 627, — Pfleger 153, — Planinc 9, — Raškovski **581**, — Ree 408, — Rukavina 7, — Smejkal 579, — Spaski 518, — Timman 632, — Torre **82**, — Tukmakov 379, 664, — Westerinen 322, — Zuidema **488**, — Židkov **484**
TARJAN — Bisguier 165
TATAI — Czerniak 305, — Damjanović 2, — Jansa **352**, — Lengyel 120, — Pachman 595, — Peretz 197, — Reshevsky 6, — Romm 650, — Saidy **552**
TIMMAN — Andersson **355**, — Balašov 512, — Bronštejn **501**, — Geler **676**, — Ivkov **267**, — Keres **485**, — Ljubojević 8, **144**, — Ostojić 175, — Polugajevski 348, — Ritov 529, — Spaski 519, — Szabo 682, — Talj **632**
TIMMAN T. — Cvetković **643**
TIMOŠČENKO — Beljavski **346**, — Peresipkin 349, — Přibyl 526, — Podgajec **148**
TORFASON — Bengtsson **333**
TOMPA — Cuibus **318**
TOMSON — Atars 231
TORRE — Byrne R. **18**, — Gligorić **232**, — Ivkov 44, — Karpov 141, — Korčnoj 127, — Matanović **273**, — Micheli **392**, — Pomar 90, — Radulov **396**, — Smejkal 578, — Talj 82
TOTH — Ivkov 628
TRINGOV — Ivanović **257**, — Janošević **431**, — Matulović 455, — Spasov 114, — Spiridonov **216**, — Vukić **180**, — Židkov 157
TROFIMOV — Nesis **407**
TUKMAKOV — Andersson **606**, — Browne 387, — Byrne R. 301, — Hartston 376, — Karpov **302**, — Korčnoj **671**, — Larsen **266**, 582, — Petrosjan 57, **424**, — Quinteros 587, — Radulov **381**, 422, — Talj **379**, **664**, — Uhlmann **207**, — Westerinen 426, — Židkov **122**

U

UHLMANN — Cuellar 54, — Damjanović **619**, — Donner 548, — Farago **93**, — Gligorić **616**, — Grottke 211, — Hartston 220, — Hübner **34**, — Karpov **674**, — Kuzmin 649, — Larsen **31**, **43**, — Peev **615**, — Quinteros 88, — Radulov **80**, **476**, — Rajković **47**, — Savon **635**, — Smejkal 549, — Smislov **49**, 205, — Spasov **35**, — Stean **562**, — Tukmakov 207, — Walter 563
UNGUREANU — Tajmanov **625**
UZMAN — Bisguier **651**

V

VADASZ — Weichert 173
VAGANJAN — Ciocaltea 222, — Farago **506**, — Hecht 26, — Karpov 209, — Korelov **125**, — Močalov 622, — Murej **192**, — Sax **556**
VAJSER — Petrosjan **536**, — Svešnikov **503**
VARNUSZ — Nagy E. **33**, — Ozsvath 304
VASJUKOV — Enklaar 636, — Langeweg 89, — Najdorf **466**, — Planinc 229, — Raškovski **666**, — Ribli **155**, — Smejkal **652**, — Ziljberštejn 65, — Zuidema **283**
VELIMIROVIĆ — Adorjan 344, — Benkö **184**, — Ciocaltea **186**, — Forintos **317**, **436**, — Hecht 314, — Hort **208**, — Knežević 576, — Lengyel 75, — Matulović 393, — Martz **137**, — Mesing 410, — Ostojić 412, — Padevski 308, — Ribli **459**, — Sax 341
VELJKOVIČ — Šahović **457**
VIGH — Dely **130**
VITOLINŠ — Šmit 404, **454**, — Ziljber **471**
VOGT — Malich 642, — Peev 686, — Přibyl **342**
VOROTNIKOV — Cejtlin 181, — Lukin 260
VUKIĆ — Jansa 601, — Tringov 180

W

WADE — Browne **196**
WALTER — Baumbach **498**, — Uhlmann **563**
WEICHERT — Vadasz **173**
WESTERINEN — Andersson **158**, **659**, — Browne **468**, — Ciocaltea 149, — Keres 159, — Larsen 91, — Nej **259**, — Polugajevski **375**, — Smislov 575, — Spaski **289**, — Stean **450**, — Talj **322**, — Tukmakov **426**
WILLIAMS — Ivkov **250**
WIRTH — Hansen 227
WRIGHT — Huss **633**

Y

YANOFSKY — Kavalek 265, — Pachman 673

Z

ZAGOROVSKI M. — Judovič 494
ZAHAROV — Dementjev **463**
ZILJBER — Vitolinš 471
ZILJBERŠTEJN — Razuvajev **609**, — Vasjukov **65**
ZINN — Espig Th. 185, — Plachetka **252**, — Schöneberg **443**
ZUCKERMAN — Bednarski 437
ZUK — Piasetzki **147**
ZUIDEMA — Andersson **213**, — Balašov 282, — Ribli 253, — Talj 488, — Vasjukov 283

Ž

ŽIDKOV — Talj 484, — Tringov **157**, — Tukmakov 122
ŽLEBČIK — Šidlo **287**

KOMENTATORI PARTIJA — КОММЕНТАТОРЫ ПАРТИЙ — GAMES' COMMENTATORS — DIE KOMMENTATOREN DER PARTIEN — LES COMMENTATEURS DES PARTIES — COMMENTARISTAS DE LAS PARTIDAS — COMMENTATORI DELLE PARTITE — PARTIKOMMENTATORER

ADORJAN (7)
156, 168, 316, 344, 564, 573, 618

ANDERSSON (7)
74, 164, 213, 218, 433, 623, 659

ANTUNAC (1)
359

BAGIROV (5)
22, 131, 547, 565, 570

BALAŠOV (2)
263, 282

BENKÖ (1)
76

BOLESLAVSKI — KAPENGUT (3)
111, 125, 622

BUKIĆ (32)
1, 3, 31, 36, 47, 48, 49, 73, 91, 110, 158, 161, 196, 207, 220, 306, 369, 376, 387, 391, 426, 438, 446, 450, 468, 539, 562, 574, 575, 582, 606, 633

BYRNE R. — ZUCKERMAN (6)
18, 330, 586, 607, 654, 687

CIOCALTEA (14)
149, 163, 170, 186, 224, 293, 296, 374, 402, 403, 577, 592, 625, 653

CSOM (1)
99

ĆIRIĆ (4)
157, 183, 201, 216

DAMJANOVIĆ (16)
2, 5, 56, 61, 112, 176, 240, 265, 399, 483, 535, 552, 595, 638, 673, 675

DONNER (2)
126, 546

DUEBALL (2)
384, 561

ESTRIN (2)
272, 669

EUWE (1)
195

FILIP (6)
269, 395, 549, 558, 578, 579

FLORIAN (7)
33, 130, 237, 247, 304, 318, 319

FORINTOS (3)
85, 131, 490

GELER (15)
6, 14, 152, 169, 171, 242, 350, 386, 390, 415, 428, 613, 631, 640, 665, 676

GEORGADZE — KUPREJČIK (1)
251

GERUSEL (1)
327

GHEORGHIU (2)
23, 109

GHIZDAVU (1)
135

GIPSLIS (15)
189, 190, 254, 255, 256, 357, 382, 404, 451, 454, 471, 525, 542, 569, 644

GLIGORIĆ (12)
83, 102, 232, 299, 300, 477, 534, 544, 553, 557, 598, 616

GUFELJD (29)
4, 25, 50, 57, 65, 66, 92, 105, 122, 146, 166, 198, 204, 309, 310, 339, 340, 414, 424, 427, 435, 481, 523, 532, 541, 543, 609, 611, 634

HARTSTON (1)
11

HECHT (7)
26, 78, 199, 214, 314, 328, 337

HENNINGS (1)
211

HOLMOV (3)
45, 677, 678

HONFI (1)
430

HORT (15)
12, 29, 118, 208, 215, 223, 252, 280, 292, 336, 420, 492, 511, 602, 603

HÜBNER (5)
324, 331, 500, 590, 610

IVKOV (15)
8, 15, 17, 44, 69, 206, 221, 249, 250, 264, 267, 315, 423, 514, 628

JANSA (2)
354, 601

JUDOVIČ (7)
138, 463, 489, 494, 566, 668, 681

KARPOV (2)
200, 209

KARPOV — TUKMAKOV (3)
279, 504, 533

KEENE (4)
28, 101, 117, 520

KERES (13)
19, 37, 39, 84, 86, 154, 236, 259, 268, 274, 307, 394, 627

KERES — NEJ (11)
153, 179, 322, 413, 449, 482, 491, 501, 515, 518, 632

KONDRATJEV (1)
364

KORČNOJ (16)
30, 55, 181, 182, 217, 241, 260, 345, 377, 407, 416, 531, 538, 572, 599, 617

KOSTRO (3)
194, 233, 271

KOTKOV (5)
270, 275, 284, 530, 540

KOTOV (38)
62, 63, 64, 67, 81, 82, 113, 116, 141, 172, 193, 210, 258, 298, 301, 302, 303, 311, 323, 362, 363, 405, 429, 439, 462, 495, 503, 536, 567, 608, 649, 656, 662, 664, 667, 674, 679, 685

KRNIĆ (7)
351, 455, 472, 473, 551, 587, 624

KURAJICA (1)
326

KUZMIN (2)
370, 372

LARSEN (10)
43, 79, 96, 98, 266, 338, 353, 510, 527, 660

LEVY (3)
225, 411, 442

LITTLEWOOD (1)
406

LJUBOJEVIĆ (4)
42, 144, 191, 460

MAGERGUT (2)
666, 688

MAKARIČEV (1)
51

MALICH (6)
103, 185, 398, 478, 493, 642

MARIĆ (28)
21, 108, 115, 134, 142, 219, 227, 238, 286, 287, 312, 365, 367, 389, 434, 437, 440, 441, 443, 444, 445, 452, 474, 498, 526, 563, 571, 680

MAROVIĆ (2)
123, 585

MARTZ (2)
136, 646

MATANOVIĆ (12)
68, 90, 120, 140, 145, 273, 288, 352, 388, 392, 521, 648

MEIFERT (1)
670

MESING (8)
59, 97, 104, 114, 239, 245, 366, 686

MILIĆ (2)
230, 231

MINEV (17)
40, 71, 80, 188, 321, 332, 335, 360, 380, 381, 409, 421, 476, 550, 555, 560, 588

MINIĆ (7)
235, 278, 461, 464, 594, 96, 597

MUREJ (1)
192

MÜHRING (2)
32, 234

NEJ (23)
27, 38, 46, 77, 159, 187, 262, 276, 289, 294, 320, 355, 375, 485, 486, 499, 507, 509, 512, 519, 529, 589, 605

NILSSON (1)
637

OSNOS (4)
41, 127, 641, 671

OSTOJIĆ (1)
175

PADEVSKI (2)
203, 308

PARMA (7)
167, 177, 347, 371, 418, 480, 537

PARTOS (2)
517, 604

PEEV (2)
124, 129

POLUGAJEVSKI (4)
20, 24, 348, 672

POPOV L. (5)
281, 325, 448, 620, 621

PYTEL (3)
228, 246, 470

QUINTEROS (5)
16, 162, 313, 580, 614

QUINTEROS — JIMENEZ (1)
559

RADULOV — MINEV (3)
396, 397, 422

RAJKOVIĆ (1)
458

RAZUVAJEV (4)
295, 297, 545, 554

RIBLI (3)
132, 155, 417

ROGOFF (2)
647, 663

ROMM (1)
650

RUKAVINA (2)
7, 505

SAIDY (1)
645

SAVON (2)
385, 465

SAX (1)
202

SCHMIDT (2)
13, 658

SMEJKAL (1)
95

SMISLOV (1)
205

SOKOLOV (23)
53, 72, 106, 107, 133, 147, 160, 173, 226, 248, 329, 333, 342, 368, 378, 453, 475, 506, 643, 652, 657, 683, 684

SOLTIS (1)
651

SPIRIDONOV (1)
94

STEAN (1)
178

SUETIN (9)
52, 148, 261, 356, 361, 383, 497, 593, 626

SVEŠNIKOV (1)
655

SZABO (2)
661, 682

TALJ (2)
70, 408

TALJ — GUFELJD (5)
10, 277, 379, 484, 581

TAJMANOV (9)
58, 60, 87, 128, 334, 447, 479, 502, 639

TATAI (3)
6, 197, 305

TIMOŠČENKO (3)
285, 346, 349

TRIFUNOVIĆ (26)
9, 89, 100, 119, 139, 150, 151, 165, 174, 244, 253, 290, 343, 432, 469, 487, 488, 508, 513, 528, 583, 584, 600, 612, 630, 636

TRINGOV (3)
180, 257, 431

UGRINOVIĆ (1)
457

UHLMANN (9)
34, 35, 54, 88, 93, 548, 615, 619, 635

VAGANJAN (2)
222, 556

VASJUKOV (3)
229, 283, 466

VELIMIROVIĆ (30)
75, 137, 143, 184, 212, 243, 291, 317, 341, 358, 373, 393, 400, 401, 410, 412, 419, 425, 436, 456, 459, 467, 496, 516, 522, 524, 568, 576, 591, 629

TURNIRSKE TABELE • ТУРНИРНЫЕ ТАБЛИЦЫ • TOURNAMENTS' LISTS • TURNIERTABELLEN • TABLEAUX DES TOURNOIS • TABLAS DE TORNEOS • TABELLE DI TORNEI • TURNERINGSTABELLER

HASTINGS XII 1972 — I 1973 IT 2454 IX - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			634
1. LARSEN	g	•	0	1	½	1	0	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	11½	1	901
2. UHLMANN	g	1	•	1	½	½	½	½	0	1	½	½	1	1	1	1	1	11	2	867
3. HARTSTON	m	0	0	•	½	½	½	1	1	½	1	1	½	½	½	1	1	9½	3	767
4. HORT	g	½	½	½	•	½	½	½	½	½	1	½	0	½	1	1	1	9	4	734
5. BROWNE	g	0	½	½	½	•	1	0	½	1	½	½	1	½	1	½	½	8½	5—7	701
6. RADULOV	g	1	½	½	½	0	•	½	½	½	0	½	½	1	1	½	1	8½	5—7	701
7. TUKMAKOV	g	½	½	0	½	1	½	•	0	½	1	1	1	0	1	1	0	8½	5—7	701
8. WESTERINEN	m	½	1	0	½	½	½	1	•	0	½	1	½	1	½	0	½	8	8	667
9. SMISLOV	g	0	0	½	½	0	½	½	1	•	½	½	½	½	½	1	1	7½	9	634
10. BARCZA	g	0	½	0	0	½	1	0	½	½	•	0	1	1	1	½	½	7	10	601
11. ANDERSSON	g	0	½	0	½	½	½	0	0	½	1	•	½	½	½	1	½	6½	11—12	567
12. RAJKOVIĆ		0	0	½	1	0	½	0	½	½	0	½	•	1	½	½	1	6½	11—12	567
13. STEAN		0	0	½	½	½	0	1	0	½	0	½	0	•	½	1	½	5½	13	501
14. ELEY		0	0	½	0	0	0	0	½	½	0	½	½	½	•	½	1	4½	14—15	434
15. WADE	m	0	0	0	0	½	½	0	1	0	½	0	½	0	½	•	1	4½	14—15	434
16. MESTEL		0	0	0	0	½	0	1	½	0	½	½	0	½	0	0	•	3½	16	367

REGGIO EMILIA XII — 1972 — I — 1973 IT 2374 V - b

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			502
1. Lengyel	g	•	½	1	½	½	½	½	½	½	1	1	½	7	1—3	638
2. Popov L.	m	½	•	½	½	½	½	½	½	1	1	½	1	7	1—3	638
3. Torre	m	0	½	•	½	½	1	½	½	½	1	1	1	7	1—3	638
4. Ghizdavu	m	½	½	½	•	½	½	½	½	½	½	½	1	6	4—6	547
5. Cobo	m	½	½	½	½	•	½	1	½	0	1	½	½	6	4—6	547
6. Bisguier	g	½	½	0	½	½	•	½	1	1	½	½	½	6	4—6	547
7. Zichichi		½	½	½	½	0	½	•	½	1	½	1	0	5½	7—8	502
8. Markland		½	½	½	½	½	0	½	•	1	0	½	1	5½	7—8	502
9. Kriz		½	0	½	½	1	0	0	0	•	1	0	½	4	9—12	366
10. Levy	m	½	0	0	½	0	½	½	1	0	•	½	½	4	9—12	366
11. Paoli	m	0	½	0	½	½	½	0	½	1	½	•	0	4	9—12	366
12. Wagman		0	0	0	0	½	½	1	0	½	½	1	•	4	9—12	366

WIJK AAN ZEE I I 1973 IT 2513 XI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			688
1. TALJ	g	●	½	½	½	1	½	1	½	½	½	½	1	1	1	½	1	10½	1	888
2. BALAŠOV	m	½	●	½	½	0	1	½	½	½	½	1	1	½	1	1	1	10	2	855
3. VASJUKOV	g	½	½	●	½	1	½	½	0	1	1	½	0	½	½	1	1	9	3	788
4. HORT	g	½	½	½	●	0	½	1	½	½	½	1	½	0	½	1	1	8½	4—5	755
5. PLANINC	g	0	1	0	1	●	0	½	1	0	1	½	0	1	½	1	1	8½	4—5	755
6. ANDERSSON	g	½	0	½	½	1	●	½	0	½	½	1	½	½	1	½	½	8	6—9	721
7. LJUBOJEVIĆ	g	0	½	½	0	½	½	●	1	0	½	½	½	1	½	1	1	8	6—9	721
8. RIBLI	m	½	½	1	½	0	1	0	●	0	0	½	½	1	1	½	1	8	6—9	721
9. ENKLAAR		½	½	0	½	1	½	1	1	●	½	0	½	½	½	½	½	8	6—9	721
10. NAJDORF	g	½	½	0	½	0	½	½	1	½	●	½	1	½	½	½	½	7½	10—11	688
11. SZABO	g	½	0	½	0	½	0	½	½	1	½	●	1	½	½	½	1	7½	10—11	688
12. LANGEWEG	m	0	0	1	½	1	½	½	½	½	0	0	●	½	0	1	½	6½	12	621
13. DONNER	g	0	½	½	1	0	½	0	0	½	½	½	½	●	½	0	1	6	13—14	588
14. ZUIDEMA	m	0	0	½	½	½	0	½	0	½	½	½	1	½	●	½	½	6	13—14	588
15. REE	m	½	0	0	0	0	½	0	½	½	½	½	0	1	½	●	½	5	15	521
16. HARTOCH	m	0	0	0	0	0	½	0	0	½	½	0	½	0	½	½	●	3	16	388

WIJK AAN ZEE II I 1973 IT 2399 VI - b

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			529
1. GHITESCU	m	●	1	0	½	½	½	1	1	½	½	1	1	1	½	½	1	10½	1—2	729
2. QUINTEROS	m	0	●	½	½	½	½	½	½	1	1	1	½	1	1	1	1	10½	1—2	729
3. GERUSEL	m	1	½	●	1	½	½	0	½	½	1	½	1	½	1	1*	½	10	3—4	696
4 HECHT	m	½	½	0	●	½	0	1	½	½	1	1	1	1	1	½	1	10	3—4	696
5. PORTISCH F.		½	½	½	½	●	½	1	½	½	½	1	1	½	½	1	½	9½	5—7	662
6. SAX	m	½	½	½	1	½	●	½	½	½	½	1	0	1	1	½	1	9½	5—7	662
7. KURAJICA	m	0	½	1	0	0	½	●	1	½	1	0	1	1	1	1*	1	9½	5—7	662
8. ANTUNAC		0	½	½	½	½	½	0	●	1	½	1	1	½	½	1*	1	9	8	629
9. ADORJAN	m	½	0	½	½	½	½	½	0	●	½	½	½	1	1	1*	½	8	9	562
10. REICHER		½	0	0	0	½	½	0	½	½	●	½	1	0	½	½	1	6	10	429
11. KUŠNIR		0	0	½	0	0	0	1	0	½	½	●	½	½	½	1*	½	5½	11	396
12. BEDNARSKI		0	½	0	0	0	1	0	0	½	0	½	●	½	½	½	1	5	12	362
13. MARKLAND		0	0	½	0	½	0	0	½	0	1	½	½	●	½	½	0	4½	13—15	329
14. V.D. WEIDE		½	0	0	0	½	0	0	½	0	½	½	½	½	●	½	½	4½	13—15	329
15. V. SCHELTINGA	m	½	0	0*	½	0	½	0*	0*	0*	½	0*	½	½	½	●	1	4½	13—15	329
16. NIJDAM		0	0	½	0	½	0	0	0	½	0	½	0	1	½	0	●	3½	16	262

ORENSE I 1973 IT 2433 VIII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			591
1. Gheorghiu	g	●	1	1	½	½	½	½	1	½	1	1	1	8½	1	864
2. Benkö	g	0	●	½	½	½	1	1	1	½	1	½	1	7½	2—3	773
3. Padevski	g	0	½	●	½	½	½	1	½	1	1	1	1	7½	2—3	773
4. Parma	g	½	½	½	●	½	½	½	½	½	1	1	½	6½	4—5	682
5. Ciocaltea	m	½	½	½	½	●	½	½	½	1	½	½	1	6½	4—5	682
6. Pomar	g	½	0	½	½	½	●	½	½	½	½	1	½	5½	6—7	591
7. Cobo	m	½	0	0	½	½	½	●	½	½	1	½	1	5½	6—7	591
8. Medina	m	0	0	½	½	½	½	½	●	½	1	½	0	4½	8—9	500
9. Mednis		½	½	0	½	0	½	½	½	●	0	½	1	4½	8—9	500
10. Janošević	g	0	0	0	0	½	½	0	0	1	●	1	1	4	10	455
11. Durao	m	0	½	0	0	½	0	½	½	½	0	●	1	3½	11	411
12. De Castro		0	0	0	½	0	½	0	1	0	0	0	●	2	12	273

MADONNA di CAMPIGLIO I 1973 IT 2410 VII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			561
1. Jansa	m	•	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	7	1	761
2. Lengyel	g	½	•	½	½	1	½	½	½	½	½	1	6	2	661
3. Forintos	m	½	½	•	½	½	0	1	0	1	½	1	5½	3—6	611
4. Ivkov	g	½	½	½	•	½	1	½	½	½	0	1	5½	3—6	611
5. Tatai	m	½	0	½	½	•	1	½	½	½	1	½	5½	3—6	611
6. Torre	m	½	½	1	0	0	•	1	1	0	½	1	5½	3—6	611
7. Cosulich		½	½	0	½	½	0	•	½	1	0	1	4½	7—9	511
8. Matanović	g	0	½	1	½	½	0	½	•	½	½	½	4½	7—9	511
9. Micheli		0	½	0	½	½	1	0	½	•	1	½	4½	7—9	511
10. Cardoso	m	0	½	½	1	0	½	1	½	0	•	0	4	10	461
11. Toth		0	0	0	0	½	0	0	½	½	1	•	2½	11	311

OLOT II 1973 IT 2393 VI - b

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			514
1. Kurajica	m	•	½	½	½	1	½	0	1	1	1	1	1	8	1—2	741
2. Csom	m	½	•	½	½	½	½	1	1	1	½	1	1	8	1—2	741
3. Gipslis	g	½	½	•	½	1	½	½	½	½	1	1	1	7½	3—5	696
4. Bukić	m	½	½	½	•	½	½	½	1	½	1	1	1	7½	3—5	696
5. Quinteros	m	0	½	0	½	•	½	1	1	1	1	1	1	7½	3—5	696
6. Pomar	g	½	½	½	½	½	•	1	½	½	1	½	1	7	6	650
7. Gaprindašvili	m	1	0	½	½	0	0	•	½	½	½	1	1	5½	7	514
8. Torre	m	0	0	½	0	0	½	½	•	1	½	1	1	5	8	469
9. Medina	m	0	0	½	½	0	½	½	0	•	½	1	1	4½	9	423
10. Martin		0	½	0	0	0	0	½	½	½	•	½	1	3½	10	332
11. Pijoan		0	0	0	0	0	½	0	0	0	½	•	½	1½	11	150
12. Pujal		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	•	½	12	59

BUDAPEST II — III 1973 IT 2512 XI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			690
1. GELER	g	•	½	1	½	½	1	½	½	1	½	½	½	1	1	1	½	10½	1	890
2. KARPOV	g	½	•	1	1	1	½	½	½	½	½	½	½	1	½	½	½	9½	2	823
3. ADORJAN	m	0	0	•	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	½	½	1	8½	3—6	757
4. VAGANJAN	g	½	0	½	•	½	½	1	½	½	½	1	½	½	½	1	½	8½	3—6	757
5. HORT	g	½	0	½	½	•	0	1	½	½	1	1	1	0	1	½	½	8½	3—6	757
6. SZABO	g	0	½	½	½	1	•	½	½	½	½	½	1	½	1	½	½	8½	3—6	757
7. ANTOŠIN	g	½	½	½	0	0	½	•	½	1	½	½	1	0	½	1	1	8	7—8	723
8. BILEK	g	½	½	½	½	½	½	½	•	½	½	½	1	½	½	½	½	8	7—8	723
9. CSOM	m	0	½	½	½	½	½	0	½	•	½	½	½	1	½	1	½	7½	9	690
10. RIBLI	m	½	½	½	½	0	½	½	½	½	•	½	0	½	1	½	½	7	10	657
11. CIOCALTEA	m	½	½	0	0	0	½	½	½	½	½	•	½	1	½	½	½	6½	11	623
12. VELIMIROVIĆ	m	½	½	0	½	0	0	0	0	½	1	½	•	1	0	1	½	6	12—14	590
13. SAX	m	0	0	0	½	1	½	1	½	0	½	0	0	•	½	½	1	6	12—14	590
14. HECHT	m	0	½	½	½	0	0	½	½	½	0	½	1	½	•	0	1	6	12—14	590
15. LENGYEL	g	0	½	½	0	½	½	0	½	0	½	½	0	½	1	•	½	5½	15—16	557
16. FORINTOS	m	½	½	0	½	½	½	0	½	½	½	½	½	0	0	½	•	5½	15—16	557

TALLINN II — III 1973 IT 2507 XI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			677
1. TALJ	g	●	½	½	½	1	1	½	1	1	1	½	½	1	1	1	1	12	1	977
2. POLUGAJEVSKI	g	½	●	1	1	1	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	½	10½	2	877
3. BALAŠOV	m	½	0	●	½	1	½	1	1	½	½	1	½	½	1	0	½	9	3—6	777
4. BRONŠTEJN	g	½	0	½	●	½	½	½	½	1	½	½	1	½	1	1	½	9	3—6	777
5. KERES	g	0	0	0	½	●	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	9	3—6	777
6. SPASKI	g	0	½	½	½	½	●	½	½	½	1	1	1	½	½	½	1	9	3—6	777
7. ANDERSSON	g	½	½	0	½	½	½	●	½	0	1	½	½	½	½	1	1	8	7—8	710
8. NEJ	m	0	½	0	½	½	½	½	●	1	½	½	½	1	0	1	1	8	7—8	710
9. TIMMAN	m	0	½	½	0	½	½	1	0	●	1	½	1	½	½	1	0	7½	9	677
10. PRIBYL	m	0	½	½	½	½	0	0	½	0	●	0	1	½	½	1	1	6½	10—12	610
11. PFLEGER	m	½	0	0	½	0	0	½	½	½	1	●	½	½	0	1	1	6½	10—12	610
12. RITOV		½	½	½	0	0	0	½	½	0	0	½	●	1	1	½	1	6½	10—12	610
13. POPOV L.	m	0	0	½	½	0	½	½	0	½	½	½	0	●	1	1	½	6	13	577
14. KÄRNER		0	½	0	0	0	½	½	1	½	½	1	0	0	●	0	1	5½	14	544
15. SAIDY	m	0	0	1	0	0	½	0	0	0	0	0	½	0	1	●	1	4	15	444
16. WESTERINEN	m	0	½	½	½	0	0	0	0	1	0	0	0	½	0	0	●	3	16	377

BUCURESTI III 1973 IT 2425 VII - b

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			577
1. TAJMANOV	g	●	½	1	½	½	1	½	1	1	½	1	0	1	1	½	10	1	791
2. GHIZDAVU	m	½	●	½	½	½	½	½	½	1	1	½	1	½	1	1	9½	2	756
3. KNAAK		0	½	●	½	1	1	½	½	1	1	1	½	½	½	0	8½	3—4	684
4. GHEORGHIU	g	½	½	½	●	½	½	½	½	½	1	½	½	1	½	1	8½	3—4	684
5. PARTOS		½	½	0	½	●	1	½	0	½	1	0	1	½	1	1	8	5—6	648
6. HONFI	m	0	½	0	½	0	●	1	1	0	½	1	1	½	1	1	8	5—6	648
7. RUKAVINA	m	½	½	½	½	½	0	●	1	½	½	½	1	1	½	0	7½	7	613
8. PYTEL		0	½	½	½	1	0	0	●	0	1	1	0	½	½	1	6½	8—10	541
9. SPIRIDONOV	m	0	0	0	½	½	1	½	1	●	0	0	½	½	1	1	6½	8—10	541
10. OSTOJIĆ	m	½	0	0	0	0	½	½	0	1	●	½	1	1	½	1	6½	8—10	541
11. GHITESCU	m	0	½	0	½	1	0	½	0	1	½	●	½	0	1	½	6	11—12	506
12. UNGUREANU		1	0	½	½	0	0	0	1	½	0	½	●	½	½	1	6	11—12	506
13. STOICA		0	½	½	0	½	½	0	½	½	0	1	½	●	½	½	5½	13	470
14. FICHTL	m	0	0	½	½	0	0	½	½	0	½	0	½	½	●	1	4½	14	398
15. STANCIU		½	0	1	0	0	0	1	0	0	0	½	0	½	0	●	3½	15	327

CIENFUEGOS II—III 1973 IT 2408 VII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22			542
1. Smislov	g	●	1	½	½	½	½	½	1	1	½	½	1	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	16½	1	826
2. Uhlmann	g	0	●	½	½	1	1	1	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	15½	2	780
3. Kuzmin		½	½	●	½	½	½	½	½	1	1	1	1	0	1	½	½	1	1	½	1	1	1	15	3—4	756
4. Garcia S.	m	½	½	½	●	1	0	½	½	1	1	½	½	½	1	½	1	½	1	1	1	1	1	15	3—4	756
5. Donner	g	½	0	½	0	●	½	1	½	1	0	½	1	1	½	1	1	½	1	1	1	1	½	14	5	709
6. Savon	m	½	0	½	1	½	●	½	0	1	½	1	½	1	1	½	½	1	1	½	1	½	½	13½	6—7	685
7. Spasov	m	½	0	½	½	0	½	●	1	½	1	½	½	1	½	1	½	0	1	1	1	1	1	13½	6—7	685
8. Garcia G.		0	½	½	½	½	1	0	●	½	½	½	½	½	1	1	1	½	0	1	1	½	1	12½	8—9	637
9. Rodriguez O.	m	0	½	0	0	0	0	½	½	●	1	1	½	1	1	½	0	1	1	1	1	1	1	12½	8—9	637
10. Farago		½	0	0	0	1	½	0	½	0	●	1	½	½	½	1	1	1	1	½	½	1	1	12	10	613
11. Marović	m	½	½	0	½	½	0	½	½	0	0	●	½	½	1	½	1	1	1	½	1	½	1	11½	11	590
12. Damjanović	g	0	0	0	½	0	½	½	½	½	½	½	●	1	½	0	1	½	1	½	½	½	1	10	12	518
13. Cobo	m	½	0	1	½	0	0	0	½	0	½	½	0	●	0	½	½	1	½	1	1	½	½	9	13—14	471
14. Peev		0	0	0	0	½	0	½	0	0	½	0	½	1	●	1	1	1	1	½	1	½	0	9	13—14	471
15. Greiff	m	0	0	½	½	0	½	0	0	½	0	½	1	½	0	●	½	½	½	1	½	½	1	8½	15	447
16. Boudy		0	0	½	0	0	½	½	0	1	0	0	0	½	0	½	●	0	½	½	1	1	1	7½	16	399
17. Barreras		½	0	0	½	½	0	1	½	0	0	0	½	0	0	½	1	●	½	0	0	1	½	7	17	375
18. Paoli	m	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	½	0	½	½	½	●	½	0	½	1	6	18—20	328
19. Pinal		0	0	½	0	0	½	0	0	0	½	½	½	0	½	0	½	1	½	●	½	0	½	6	18—20	328
20. Lebredo		0	1	0	0	0	0	0	0	0	½	0	½	0	0	½	0	1	1	½	●	½	½	6	18—20	328
21. Levy	m	0	0	0	0	0	½	0	½	0	0	½	½	½	½	½	0	0	½	1	½	●	0	5½	21	304
22. Diaz C.		0	0	0	0	½	½	0	0	0	0	0	0	½	1	0	0	½	0	½	½	1	●	5	22	280

OSLO IV 1973 IT 2382 VI - b

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			510
1. Kovačević	m	●	½	1	0	½	½	1	1	½	1	1	1	8	1	737
2. Bednarski	m	½	●	1	½	½	1	½	0	1	½	½	½	6½	2—3	601
3. Westerinen	m	0	0	●	½	0	½	1	1	½	1	1	1	6½	2—3	601
4. Johannessen	m	1	½	½	●	½	½	½	½	½	0	½	½	5½	4—7	510
5. Poulsson		½	½	1	½	●	½	½	½	½	½	0	½	5½	4—7	510
6. Ogaard		½	0	½	½	½	●	1	0	1	½	0	1	5½	4—7	510
7. Zwaig		0	½	0	½	½	0	●	1	½	1	1	½	5½	4—7	510
8. Lundin	m	0	1	0	½	½	1	0	●	½	½	½	½	5	8	465
9. Kristinsson		½	0	½	½	½	0	½	½	●	0	1	½	4½	9—12	419
10. Kristiansen		0	½	0	1	½	½	0	½	1	●	½	0	4½	9—12	419
11. Wibe		0	½	0	½	1	1	0	½	0	½	●	½	4½	9—12	419
12. Hoen		0	½	0	½	½	0	½	½	½	1	½	●	4½	9—12	419

LJUBLJANA — PORTOROŽ IV 1973 IT 2474 IX - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			653
1. PORTISCH	g	●	½	½	½	1	½	1	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	12½	1	888
2. GLIGORIĆ	g	½	●	½	½	½	½	0	1	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	11	2—4	800
3. QUINTEROS	m	½	½	●	½	½	½	½	½	½	0	½	½	1	1	1	1	1	1	11	2—4	800
4. SMEJKAL	g	½	½	½	●	0	1	1	½	½	0	½	½	½	1	1	1	1	1	11	2—4	800
5. CSOM	m	0	½	½	1	●	½	½	1	0	½	½	½	½	½	1	1	1	1	10½	5	771
6. PARMA	g	½	½	½	0	½	●	½	½	½	½	1	½	½	½	½	½	1	1	9½	6—7	712
7. SUETIN	g	0	1	½	0	½	½	●	0	½	1	½	1	1	½	½	½	½	1	9½	6—7	712
8. IVKOV	g	½	0	½	½	0	½	1	●	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	9	8—11	682
9. MATANOVIĆ	g	½	½	½	½	1	½	½	½	●	½	0	½	½	1	½	½	0	1	9	8—11	682
10. PLANINC	g	½	½	1	1	½	½	0	½	½	●	½	½	0	0	½	½	1	1	9	8—11	682
11. RAZUVAJEV		½	½	½	½	½	0	½	½	1	½	●	½	½	½	½	½	1	½	9	8—11	682
12. RADULOV	g	½	½	½	½	½	½	0	½	½	½	½	●	½	0	½	½	1	½	8	12	624
13. MINIĆ	m	0	½	0	½	½	½	0	½	½	1	½	½	●	½	½	½	½	½	7½	13	594
14. BARLE		0	0	0	0	½	½	½	½	0	1	½	1	½	●	0	1	1	0	7	14	565
15. TATAI	m	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	½	½	1	●	½	0	½	6	15	506
16. CIOCALTEA	m	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	½	½	0	½	●	½	½	5½	16	477
17. OSTERMAN		0	0	0	0	0	0	½	0	1	0	0	0	½	0	1	½	●	½	4	17—18	388
18. PUC	m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	½	1	½	½	½	●	4	17—18	388

LAS PALMAS IV 1973 IT 2505 XI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			677
1. PETROSJAN	g	●	½	½	½	½	½	½	1	½	1	½	½	½	½	1	1	9½	1—2	810
2. ŠTEJN	g	½	●	½	½	½	1	½	½	½	1	½	1	½	½	½	1	9½	1—2	810
3. ANDERSSON	g	½	½	●	½	½	½	1	½	½	½	1	½	0	½	1	1	9	3—6	777
4. HORT	g	½	½	½	●	½	½	½	1	½	½	½	½	1	½	½	1	9	3—6	777
5. PANNO	g	½	½	½	½	●	½	½	½	½	1	½	½	½	1	½	1	9	3—6	777
6. RIBLI	m	½	0	½	½	½	●	½	½	½	½	1	1	½	1	½	1	9	3—6	777
7. KAVALEK	g	½	½	0	½	½	½	●	0	0	½	1	1	1	1	½	1	8½	7—8	744
8. CALVO		0	½	½	0	½	½	1	●	1	½	½	1	½	½	½	1	8½	7—8	744
9. GHEORGHIU	g	½	½	½	½	½	½	1	0	●	0	½	½	1	½	½	1	8	9	710
10. DIEZ DEL CORRAL	m	0	0	½	½	0	½	½	½	1	●	½	½	1	½	½	1	7½	10	677
11. DARGA	g	½	½	0	½	½	0	0	½	½	½	●	½	½	½	1	1	7	11—12	644
12. LJUBOJEVIĆ	g	½	0	½	½	½	0	0	0	½	½	½	●	1	½	1	1	7	11—12	644
13. SAIDY	m	½	½	1	0	½	½	0	½	0	0	½	0	●	½	1	1	6½	13	610
14. HUG	m	½	½	½	½	0	0	0	½	½	½	½	½	½	●	½	½	6	14	577
15. REE	m	0	½	0	½	½	½	½	½	½	½	0	0	0	½	●	½	5	15	510
16. HUGUET		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	●	1	16	244

LANZAROTE IV — V 1973 IT 2390 VI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			510
1. Kavalek	g	●	½	1	½	1	½	1	1	1	1	1	8½	1	860
2. Andersson	g	½	●	1	½	½	1	1	½	1	1	1	8	2	810
3. Ljubojević	g	0	0	●	1	1	1	½	1	1	1	1	7½	3	760
4. Ribli	m	½	½	0	●	½	½	1	1	1	1	1	7	4	710
5. Calvo		0	½	0	½	●	1	0	1	1	1	1	6	5	610
6. Saidy	m	½	0	0	½	0	●	½	1	1	½	1	5	6	510
7. Visier		0	0	½	0	1	½	●	½	½	½	1	4½	7	460
8. Menvielle		0	½	0	0	0	0	½	●	1	1	1	4	8	410
9. Garcia		0	0	0	0	0	0	½	0	●	1	½	2	9—10	210
10. Huguet		0	0	0	0	0	½	½	0	0	●	1	2	9—10	210
11. Perez		0	0	0	0	0	0	0	0	½	0	●	½	11	60

VRNJAČKA BANJA IV — V 1973 IT 2427 VIII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			583
1. VELIMIROVIĆ	m	●	1	½	1	0	1	1	½	½	½	½	1	½	1	1	1	11	1	816
2. FORINTOS	m	0	●	1	½	½	1	½	1	1	1	½	½	½	1	½	1	10½	2	783
3. VUKIĆ	m	½	0	●	½	½	0	1	½	1	½	1	1	1	½	½	1	9½	3	716
4. TRINGOV	g	0	½	½	●	½	½	0	½	1	½	½	½	1	1	1	1	9	4—5	683
5. PADEVSKI	g	1	½	½	½	●	½	½	½	0	1	½	½	1	0	1	1	9	4—5	683
6. JANSA	m	0	0	1	½	½	●	0	½	1	½	½	½	1	½	1	1	8½	6	650
7. MATULOVIĆ	g	0	½	0	1	½	1	●	½	½	1	½	½	1	½	0	½	8	7—8	616
8. BENKÖ	g	½	0	½	½	½	½	½	●	½	0	½	½	½	1	1	1	8	7—8	616
9. MESING	m	½	0	0	0	1	0	½	½	●	½	1	½	1	1	0	0	6½	9—11	516
10. MARJANOVIĆ		½	0	½	½	0	½	0	1	½	●	½	½	½	½	½	½	6½	9—11	516
11. SIMIĆ R.		½	½	0	½	½	½	½	½	0	½	●	½	½	½	½	½	6½	9—11	516
12. LENGYEL	g	0	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	●	0	½	½	½	6	12	483
13. IVANOVIĆ		½	½	0	0	0	0	0	½	0	½	½	1	●	½	½	1	5½	13—14	450
14. MARTZ		0	0	½	0	1	½	½	0	0	½	½	½	½	●	1	0	5½	13—14	450
15. JANOŠEVIĆ	g	0	½	½	0	0	0	1	0	1	½	½	½	½	0	●	0	5	15—16	416
16. OSTOJIĆ	m	0	0	0	0	0	0	½	0	1	½	½	½	0	1	1	●	5	15—16	416

LUHAČOVICE V 1973 IT 2452 IX - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	2	13	14	15	16			618
1. SMEJKAL	g	●	½	½	½	1	½	½	½	½	1	½	1	½	½	1	1	10	1—2	785
2. ADORJAN	m	½	●	½	½	½	½	1	½	½	½	½	1	1	1	½	1	10	1—2	785
3. HORT	g	½	½	●	0	½	½	½	½	1	½	1	½	1	½	1	1	9½	3	751
4. PLACHETKA		½	½	1	●	½	½	½	½	½	½	½	½	½	1	½	1	9	4—5	718
5. HOLMOV	g	0	½	½	½	●	½	½	1	1	0	1	1	1	½	1	0	9	4—5	718
6. BILEK	g	½	½	½	½	½	●	½	½	½	½	½	½	1	½	½	1	8½	6	685
7. PŘIBYL	m	½	0	½	½	½	½	●	½	½	0	1	½	0	1	1	1	8	7	651
8. KNEŽEVIĆ		½	½	½	½	0	½	½	●	½	0	½	½	½	1	½	1	7½	8—9	618
9. LECHTYNSKY		½	½	0	½	0	½	½	½	●	0	½	½	½	1	1	1	7½	8—9	618
10. JANSA	m	0	½	½	½	1	½	1	1	1	●	½	½	0	0	0	0	7	10—11	585
11. DODA	m	½	½	0	½	0	½	0	½	½	½	●	½	½	½	1	1	7	10—11	585
12. MALICH	m	0	0	½	½	0	½	½	½	½	½	½	●	½	½	1	½	6½	12	551
13. MUHIN		½	0	0	½	0	0	1	½	½	1	½	½	●	½	½	0	6	13—14	518
14. MINEV	m	½	0	½	0	½	½	0	0	0	1	½	½	½	●	½	1	6	13—14	518
15. BAÑAS		0	½	0	½	0	½	0	½	0	1	0	0	½	½	●	½	4½	15	418
16. ESTEVEZ	m	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	½	1	0	½	●	4	16	385

NETANYA V — VI 1973 IT 2386 VI - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			558
1. KAVALEK	g	●	½	½	½	½	1	½	1	1	1	½	1	1	1	½	½	11	1	791
2. RESHEVSKY	g	½	●	½	1	½	½	½	1	½	0	½	½	1	1	1	1	10	2	725
3. PACHMAN	g	½	½	●	½	½	½	1	½	0	1	½	½	1	½	1	1	9½	3—4	691
4. DAMJANOVIĆ	g	½	0	½	●	0	1	½	0	1	1	1	1	0	1	1	1	9½	3—4	691
5. KRAIDMAN	m	½	½	½	1	●	0	1	½	½	1	1	1	0	0	½	1	9	5—6	658
6. SAIDY	m	0	½	½	0	1	●	1	½	½	0	1	1	½	½	1	½	9	5—6	658
7. YANOFSKY	g	½	½	0	½	0	0	●	½	½	½	½	1	1	½	1	1	8	7	591
8. PERETZ		0	0	½	1	½	½	½	●	1	0	0	1	1	1	0	½	7½	8	558
9. FRIEDMAN		0	½	1	0	½	½	½	0	●	1	½	0	½	1	1	0	7	9—10	525
10. CZERNIAK	m	0	1	0	0	0	1	½	1	0	●	0	1	0	½	1	1	7	9—10	525
11. TATAI	m	½	½	½	0	0	0	½	1	½	1	●	0	1	0	0	1	6½	11	491
12. KALDOR		0	½	½	0	0	0	0	0	1	0	1	●	0	1	1	1	6	12	458
13. DOMNITZ		0	0	0	1	1	½	0	0	½	1	0	1	●	½	0	0	5½	13—15	425
14. PORAT	m	0	0	½	0	1	0	½	0	0	½	1	0	½	●	½	1	5½	13—15	425
15. ROMM		½	0	0	0	½	0	0	1	0	0	1	0	1	½	●	1	5½	13—15	425
16. CAMARA	m	½	0	0	0	0	½	0	½	1	0	0	0	1	0	0	●	3½	16	291

VARNA V — VI 1973 IT 2404 VII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		544
1. ERMENKOV		●	0	0	½	1	½	½	½	1	1	½	1	½	1	1	1	10	1	711
2. ESPIG		1	●	1	½	½	½	½	0	½	1	½	0	½	1	1	1	9½	2—4	677
3. PEEV	m	1	0	●	0	½	½	½	½	½	1	1	½	1	1	½	1	9½	2—4	677
4. MESING	m	½	½	1	●	½	0	½	½	½	½	1	½	½	1	1	1	9½	2—4	677
5. SPASOV	m	0	½	½	½	●	1	0	½	½	1	0	1	½	1	1	1	9	5—6	644
6. ŽIDKOV		½	½	½	1	0	●	1	½	1	½	½	½	½	1	½	½	9	5—6	644
7. TRINGOV	g	½	½	½	½	1	0	●	½	½	0	1	½	1	½	½	1	8½	7	611
8. MISTA	m	½	1	½	½	½	½	½	●	1	0	1	½	½	0	½	½	8	8	577
9. GHIZDAVU	m	0	½	½	½	½	0	½	0	●	0	1	1	½	1	1	½	7½	9—11	544
10. SPIRIDONOV	m	0	0	0	½	0	½	1	1	1	●	0	½	½	1	1	½	7½	9—11	544
11. ATANASOV		½	½	0	0	1	½	0	0	0	1	●	½	½	1	1	1	7½	9—11	544
12. PADEVSKI	g	0	1	½	½	0	½	½	½	0	½	½	●	½	0	1	1	7	12—13	511
13. VOGT		½	½	0	½	½	½	0	½	½	½	½	½	●	0	1	1	7	12—13	511
14. RADEV		0	0	0	0	0	0	½	1	0	0	0	1	1	●	1	1	5½	14	411
15. ARNAUDOV		0	0	½	0	0	½	½	½	0	0	0	0	0	0	●	1	3	15	424
16. KARAPČANSKI		0	0	0	0	0	½	0	½	½	½	0	0	0	0	0	●	2	16	177

DORTMUND V — VI 1973 IT 2453 IX - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		595
1. HECHT	m	●	½	1	½	1	½	½	1	½	½	0	½	½	½	1	1	9½	1—3	728
2. ANDERSSON	g	½	●	½	½	½	½	½	½	½	½	1	½	½	½	1	1	9½	1—3	728
3. SPASKI	g	0	½	●	½	½	½	1	½	½	½	½	1	1	1	1	½	9½	1—3	728
4. MAROVIČ	m	½	½	½	●	½	½	½	0	½	1	1	1	1	1	½	0	9	4—5	695
5. POPOV L.	m	0	½	½	½	●	1	½	½	½	½	1	½	½	½	1	1	9	4—5	695
6. KERES	g	½	½	½	½	0	●	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	8½	6—7	662
7. KEENE	m	½	½	0	½	½	½	●	½	0	½	1	½	1	1	½	1	8½	6—7	662
8. DUEBALL		0	½	½	1	½	½	½	●	½	½	½	½	1	½	½	½	8	8—9	628
9. PARMA	g	½	½	½	½	½	½	1	½	●	½	0	1	½	½	½	½	8	8—9	628
10. CIOCALTEA	m	½	½	½	0	½	½	½	½	½	●	½	½	½	½	½	1	7½	10	595
11. KUNSZTOWICZ		1	0	½	0	0	½	0	½	1	½	●	0	1	½	½	1	7	11	562
12. KESTLER		½	½	0	0	½	0	½	½	0	½	1	●	0	1	½	1	6½	12	528
13. WESTERINEN	m	½	0	0	0	½	½	0	0	½	½	0	1	●	1	1	0	5½	13	462
14. SÜSS		½	½	0	0	½	0	0	½	½	½	½	0	0	●	1	½	5	14—15	428
15. GERUSEL	m	0	0	0	½	0	½	½	½	½	½	½	½	0	0	●	1	5	14—15	428
16. PAOLI	m	0	0	½	1	0	0	0	½	½	0	0	0	1	½	0	●	4	16	362

ZAGREB VI 1973 IT 2405 VII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		560
1. MATULOVIČ	g	●	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	1	1	½	9	1	752
2. KOVAČEVIĆ	m	½	●	1	½	½	½	½	½	1	½	1	1	½	½	8½	2	714
3. HULAK		½	0	●	1	½	½	1	1	½	½	½	½	1	½	8	3	675
4. NIKOLAC		½	½	0	●	½	1	½	1	0	1	½	½	1	½	7½	4	637
5. MARANGUNIČ	m	½	½	½	½	●	½	½	½	½	½	½	½	½	1	7	5	598
6. ANTUNAC		½	½	½	0	½	●	½	½	½	1	½	½	½	½	6½	6—8	560
7. POPOV L.	m	0	½	0	½	½	½	●	½	1	½	0	1	½	1	6½	6—8	560
8. BERTOK	m	½	½	0	0	½	½	½	●	½	½	1	½	½	1	6½	6—8	560
9. BARCZA	g	0	0	½	1	½	½	0	½	●	½	½	½	½	1	6	9	522
10. LENGYEL	g	½	½	½	0	½	0	½	½	½	●	½	½	½	½	5½	10—11	483
11. CEBALO		0	0	½	½	½	½	1	0	½	½	●	½	½	½	5½	10—11	483
12. BUKAL		0	0	½	½	½	½	0	½	½	½	½	●	½	½	5	12—13	445
13. HARTOCH	m	0	½	0	0	½	½	½	½	½	½	½	½	●	½	5	12—13	445
14. SIAPERAS	m	½	½	½	½	0	½	0	0	0	½	½	½	½	●	4½	14	406

LENJINGRAD VI 1973 IT 2534 XII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			733
1. KORČNOJ	g	●	½	1	½	1	1	½	½	1	1	1	1	½	1	0	1	1	1	13½	1—2	1027
2. KARPOV	g	½	●	½	1	½	½	1	1	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	13½	1—2	1027
3. BYRNE R.	g	0	½	●	½	1	½	½	½	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	12½	3	968
4. SMEJKAL	g	½	0	½	●	0	0	½	1	½	1	0	1	1	1	1	1	1	1	11	4	880
5. LARSEN	g	0	½	0	1	●	1	1	0	0	½	1	1	1	½	1	½	1	1	10	5—6	821
6. HÜBNER	g	0	½	½	1	0	●	½	1	1	½	½	1	½	1	½	½	0	1	10	5—6	821
7. KUZMIN	m	½	0	½	½	0	½	●	0	1	½	½	½	1	½	1	1	1	½	9½	7	792
8. GLIGORIĆ	g	½	0	½	0	1	0	1	●	0	½	½	½	½	1	½	0	1	1	8½	8—10	733
9. TALJ	g	0	½	½	½	1	0	0	1	●	½	1	1	½	0	0	1	0	1	8½	8—10	733
10. TAJMANOV	g	0	½	0	0	½	½	½	½	½	●	½	1	½	½	1	½	1	½	8½	8—10	733
11. QUINTEROS	m	0	0	0	1	0	½	½	½	0	½	●	0	0	½	½	1	½	1	7½	11—12	674
12. RADULOV	g	0	½	0	0	0	0	½	½	0	0	1	●	1	1	½	½	1	1	7½	11—12	674
13. UHLMANN	g	½	0	½	0	0	½	0	½	½	½	1	0	●	½	½	½	½	1	7	13—14	645
14. TORRE	m	0	0	0	0	½	0	½	0	1	½	½	0	½	●	½	1	1	1	7	13—14	645
15. RUKAVINA	m	1	0	0	0	0	½	0	½	1	0	½	½	½	½	●	0	1	½	6½	15	615
16. TUKMAKOV	g	0	0	0	0	½	½	0	1	0	½	0	½	½	0	1	●	½	1	6	16	586
17. ESTEVEZ	m	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	½	0	½	0	0	½	●	1	4½	17	498
18. CUELLAR	m	0	0	0	0	0	0	½	0	0	½	0	0	0	0	½	0	0	●	1½	18	321

HILVERSUM VI 1973 IT 2540 XII - a

		1	2	3	4	5	6	7	8			732
1. SZABO	g	●	1 0	1 ½	½ ½	½ 1	1 ½	½ 1	1 ½	9½	1—2	910
2. GELER	g	0 1	●	½ ½	½ ½	1 ½	1 ½	1 ½	1 1	9½	1—2	909
3. LJUBOJEVIĆ	g	0 ½	½ ½	●	½ 1	½ 1	½ ½	½ ½	1 1	8½	3	839
4. ANDERSSON	g	½ ½	½ ½	½ 0	●	½ 1	½ ½	½ 0	½ ½	6½	4	695
5. SAX	m	½ 0	0 ½	½ 0	½ ½	●	½ ½	1 0	1 ½	6	5—7	667
6. IVKOV	g	0 ½	0 ½	½ ½	½ ½	½ ½	●	0 ½	½ 1	6	5—7	664
7. POLUGAJEVSKI	g	½ 0	0 ½	½ ½	½ ½	0 1	1 ½	●	0 ½	6	5—7	651
8. TIMMAN	m	0 ½	0 0	0 0	½ ½	½ 0	½ 0	1 ½	●	4	8	524

NORRISTOWN VI 1973 IT 2368 V - a

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		508
1. ROGOFF		●	1	½	½	½	½	½	1	½	1	1	7½		1—4	690
2. PILNIK	g	0	●	½	½	1	½	1	1	½	½	1	1	7½	1—4	690
3. PARMA	g	½	½	●	½	½	½	½	½	1	1	1	1	7½	1—4	690
4. BIYIASAS	m	½	½	½	●	0	½	1	1	1	½	1	1	7½	1—4	690
5. SOLTIS		½	0	½	1	●	½	½	½	½	1	½	½	6	5—6	553
6. BISGUIER	g	½	½	½	½	½	●	½	½	½	1	0	1	6	5—6	553
7. COMMONS		½	0	½	0	½	½	●	0	1	½	1	1	5½	7	508
8. MARTZ		½	0	½	0	½	½	1	●	½	½	1	0	5	8—9	463
9. MEDNIS		0	½	0	0	½	½	0	½	●	1	1	1	5	8—9	463
10. CHELLSTORT		½	½	0	½	0	0	½	½	0	●	0	1	3½	10—11	326
11. UZMAN		0	0	0	0	½	1	0	0	0	1	●	1	3½	10—11	326
12. PAOLI	m	0	0	0	0	½	0	0	1	0	0	0	●	1½	12	144

KOMBINACIJE • КОМБИНАЦИИ • COMBINATIONS • KOMBINATIONEN • COMBINAISONS • COMBINACIONES • COMBINAZIONI • KOMBINATIONER

I Kombinacije sa matnim napadom
II Kombinacije za postizanje remija
III Kombinacije za postizanje materijalnog preimućstva
IV Sve ostale kombinacije

I Комбинации на мат
II Комбинации на ничью
III Комбинации для достижения материального перевеса
IV Все остальные комбинации

I Combinations with mating attack
II Combinations to reach the draw
III Combinations leading to material advantage
IV All the other combinations

I Mattkombinationen
II Remiskombinationen
III Kombinationen zwecks Materialgewinn
IV Die übrigen Kombinationen

I Les combinaisons avec l'attaque du mat
II Les combinaisons pour faire la nulité
III Les combinaisons de l'avantage matériel
IV Toutes les autres combinaisons

I Combinaciones con ataque mate
II Combinaciones para la obtencion de tablas
III Combinaciones para la obtencion de ventaja material
IV Todas las demas combinaciones

I Combinazioni con attacco di matto
II Combinazioni di patta
III Combinazioni con guadagno materiale
IV Altre combinazioni

I Mattkombinationer
II Remikombinationer
III Kombinationer som leder till materiel fördel
IV Alla övriga kombinationer

1. KARPOV—ZSOLDOS
Hungary 1973

I

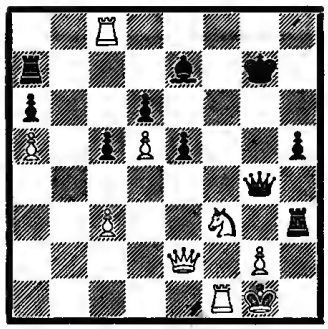

1. ?

2. IVANOV—MAKOV
SSSR 1973

I

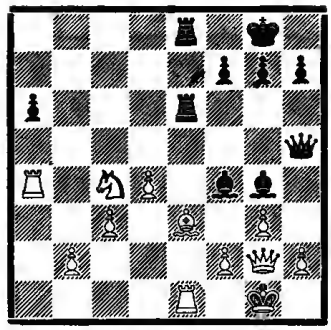

1... ?

3. DZERA—SHAHAR
Canada 1973

I

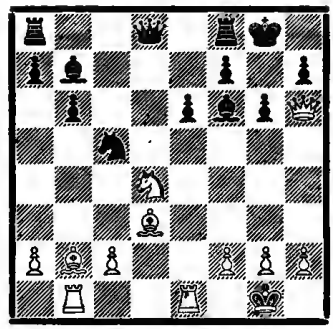

1. ?

4. PATTY—FRANKLE
USA 1973

I

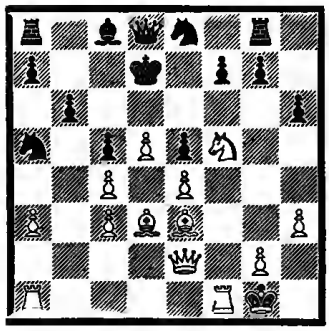

1. ?

5. WESTIN—CARLSSON
Sverige 1973

I

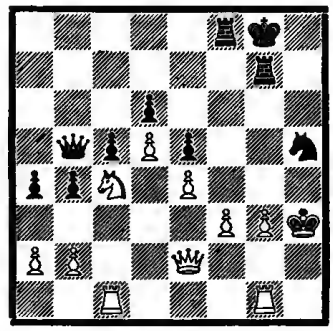

1... ?

6. IVARSSON—
LJUNGQUIST
Sverige 1973

I

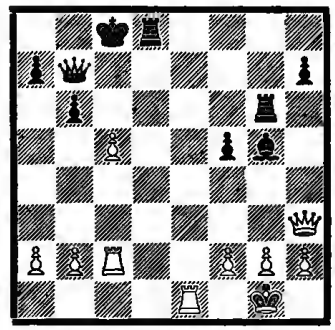

1... ?

7. PETERSSON—ORTIZ
correspondence 1973

I

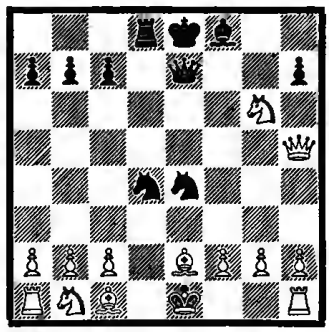

1... ?

8. BAKULIN—SOKOLOV
SSSR 1973

I

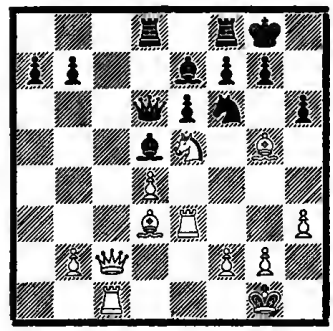

1. ?

9. GAVELA—MARINOVIĆ
Sutomore 1973

I

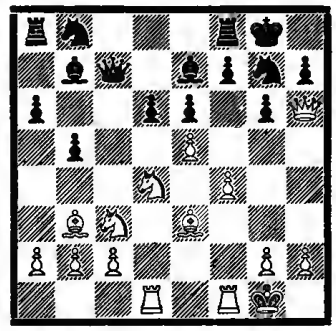

1. ?

10. FOCHT—GHEORGHE
correspondence 1973

I

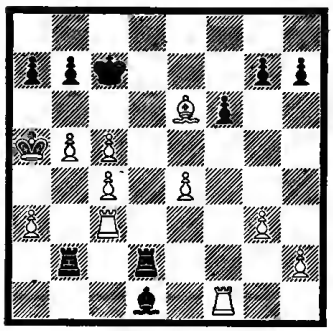

1. . . ?

11. HENNINGS—ZINN
DDR 1973

I

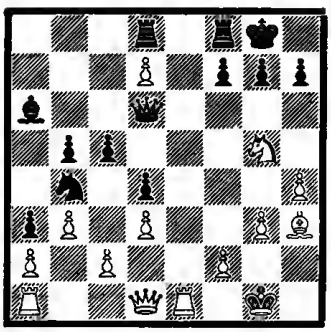

1. ?

12. SUDNJICIN—VANDIŠIN
correspondence 1973

I

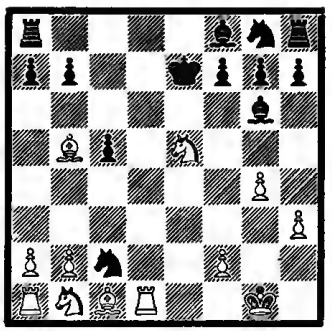

1. ?

13. THELIDZE—GUTKIN
SSSR 1973

I

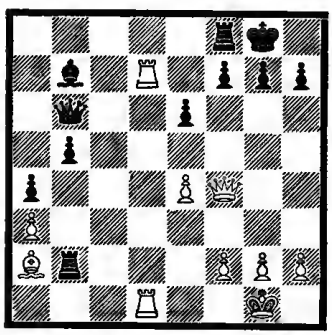

1. ?

14. SIEGERS—AMILIBIA
correspondence 1973

I

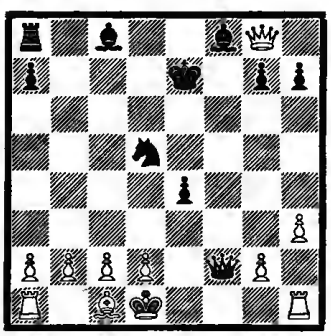

1. . . ?

15. VELIMIROVIĆ—JANOŠEVIĆ
Vrnjačka Banja 1973

I

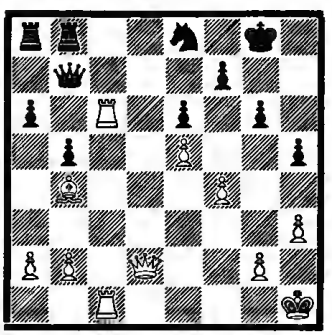

1. ?

16. FORINTOS—ANTOŠIN
Budapest 1973

I

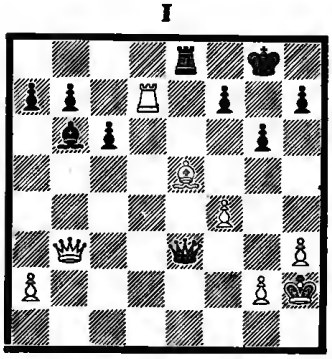

1. . . ?

17. IVANOVIĆ—POPOVIĆ
Jugoslavija 1973

I

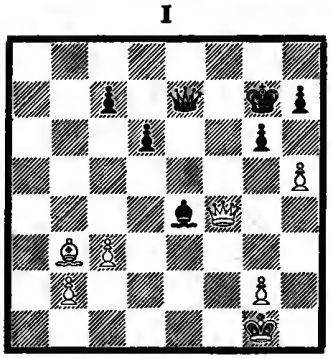

1. ?

18. NEBOLJSIN—PETRUŠIN
SSSR 1973

I

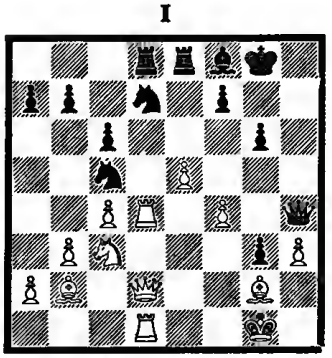

1. . . ?

19. SALAS—POWELL
Mexico 1973

I

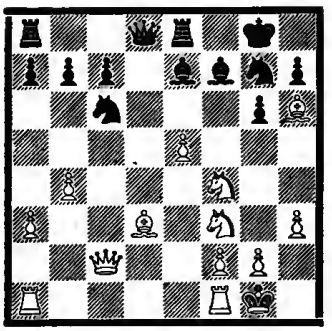

1. ?

20. MARIĆ—
PETREKOVIĆ
Jugoslavija 1973

I

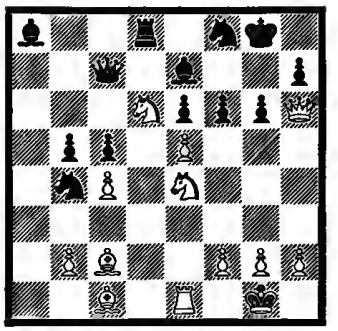

1. ?

21. VELIMIROVIĆ—
LAZIĆ
Jugoslavija 1973

I

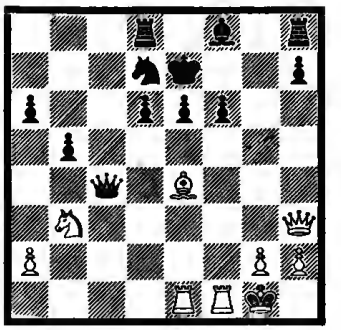

1. ?

22. HUGUET—
LJUBOJEVIĆ
Las Palmas 1973

I

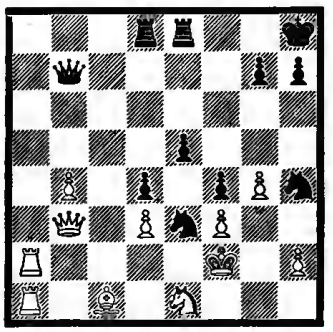

1... ?

23. DVOIRIS—SPASKI
SSSR 1973

I

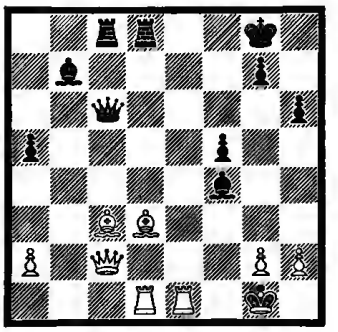

1... ?

24. SZABO—BILEK
Budapest 1973

II

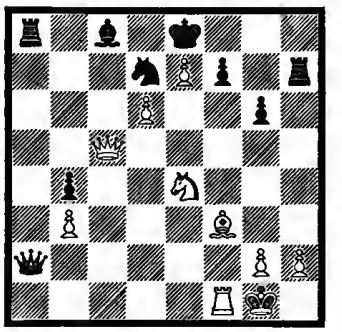

1. ?

25. RAHSIN—
ŽURAVLJEV
SSSR 1973

II

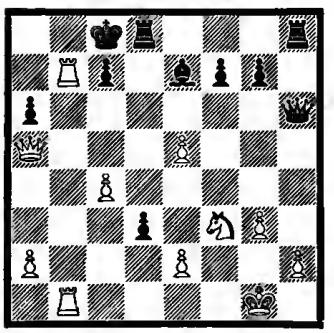

1... ?

26. JANOŠEVIĆ—
VELIMIROVIĆ
Jugoslavija 1973

II

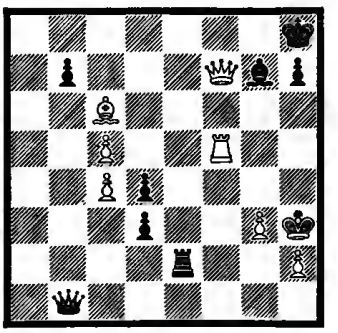

1... ?

27. KARPOV—LENGYEL
Budapest 1973

II

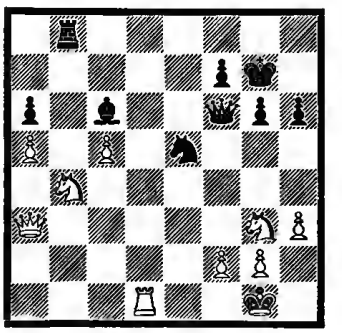

1... ?

28. SIMIĆ—PADEVSKI
Vrnjačka Banja 1973

II

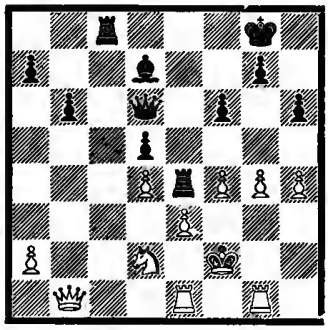

1. . . ?

29. KAPENGUT—GRIGORJAN K.
SSSR 1972

II

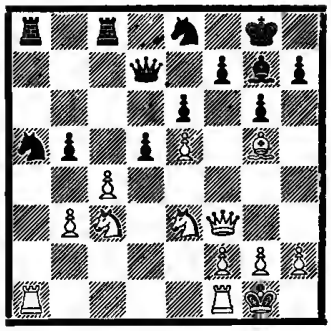

1. ?

30. DIEZ DEL CORRAL—HUG
Las Palmas 1973

II

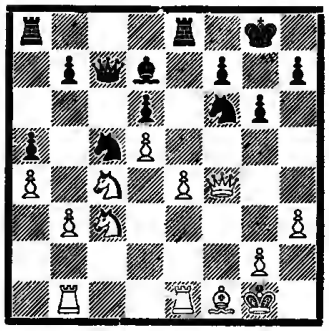

1. . ?

31. FÜSTER—DOBRICH
Canada 1973

III

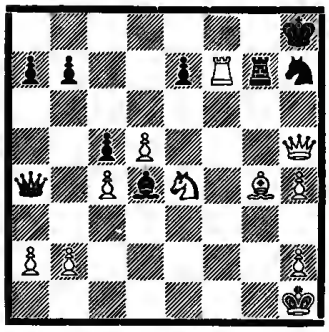

1. . . ?

32. PAVLITZKI—RÄTSCH
DDR 1973

III

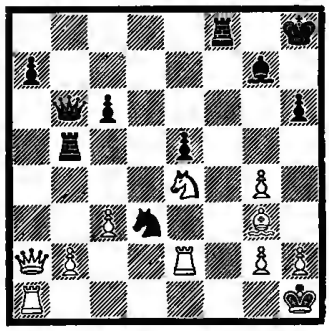

1. . . ?

33. WALTHER—GEBUHR
correspondence 1973

III

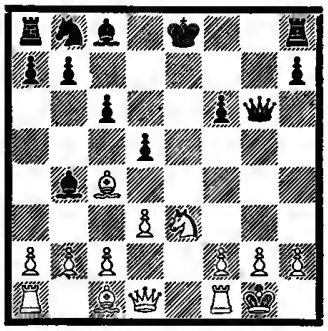

1. ?

34. KALJNOJ—ISLAMOV
SSSR 1973

III

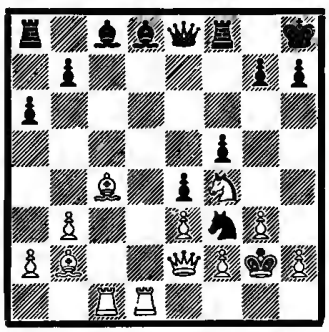

1. ?

35. KNJIŠČENKO—MAKIENKO
SSSR 1973

III

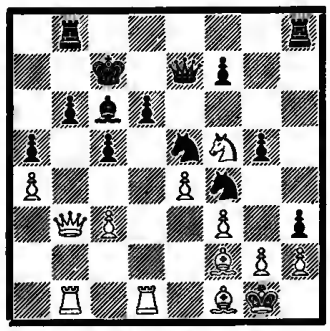

1. . . ?

36. VAJSER—KUPREJČIK
SSSR 1973

III

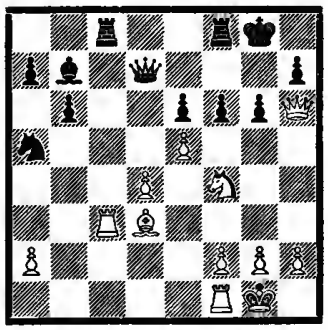

1. ?

37. SZABO—
VELIMIROVIĆ
Budapest 1973

III

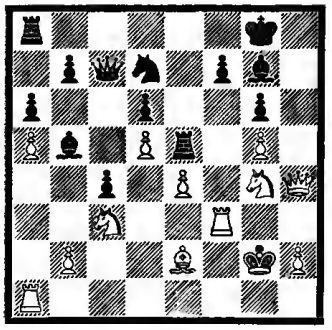

1. ?

38. SAX—FORINTOS
Budapest 1973

III

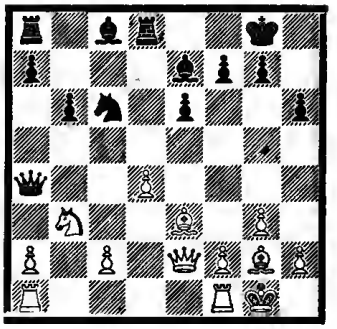

1. ?

39. ESPIG—
BRUGGEMANN
DDR 1973

III

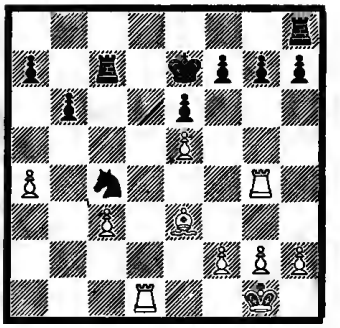

1. ?

40. DIEKS—LINDBLOM
Groningen 1973

III

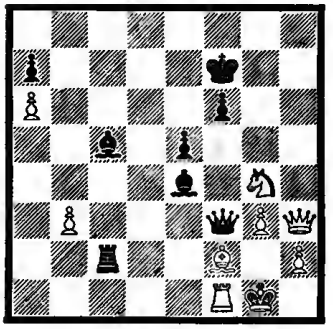

1. ?

41. SZABO—HORT
Budapst 1973

III

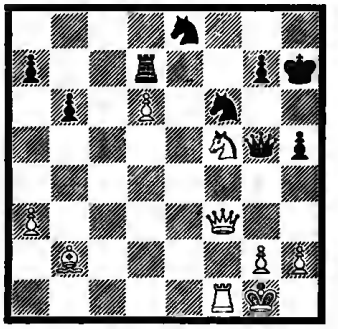

1. ?

42. BELLON—
LJUBOJEVIĆ
Palma de Mallorca 1972

III

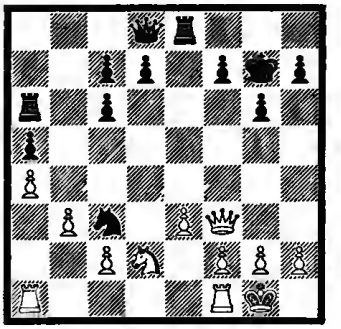

1. ?

43. MARIĆ—BUKAL
Sutomore 1973

III

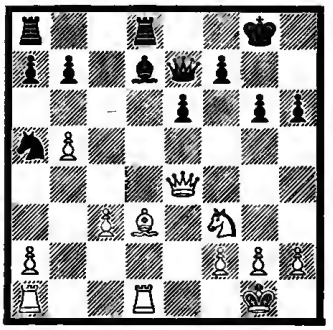

1. ?

44. GILL—DOBSA
correspondence 1973

III

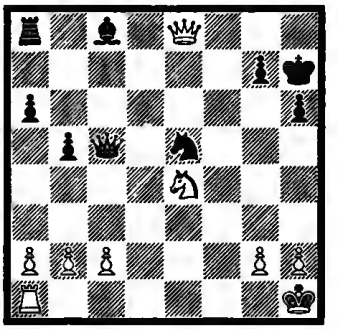

1... ?

45. ZNAJDENKO—
BILJINSKI
SSSR 1973

IV

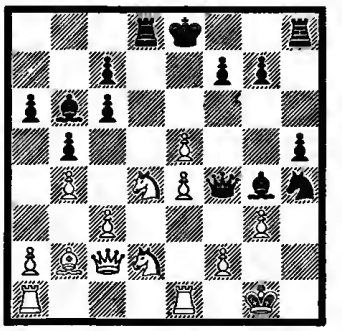

1... ?

46. RIBLI—VAGANJAN
Budapest 1973

IV

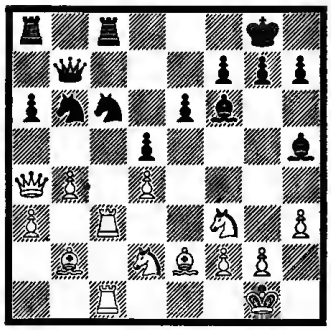

1. ?

4. NAVAROVSZKY—RIGO
Hungary 1973

IV

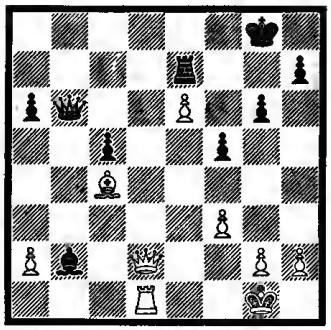

1. ?

48. IVANOVIĆ—MESING
Vrnjačka Banja 1973

IV

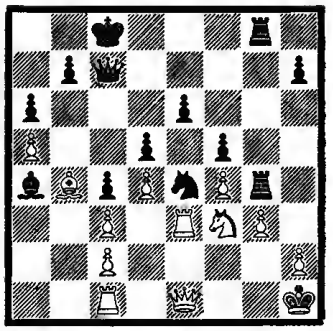

1. . . ?

49. LENJINGRAD („Čigorin") —MOSKVA („CŠK")
SSSR 1973

IV

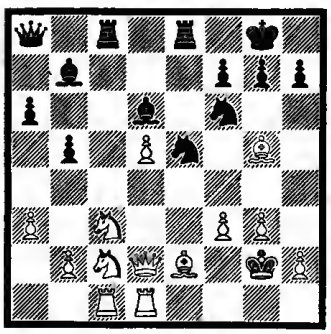

1. . . ?

50. NIEDERMAYR—HANIBAL
Österreich 1973

IV

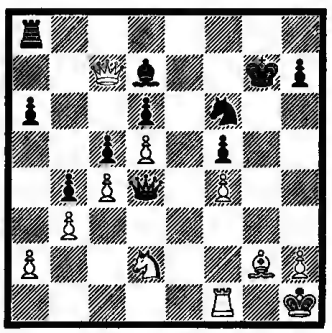

1. ?

51. FÜSTER—POSNER
Canada 1973

IV

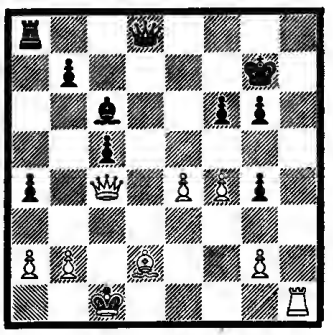

1. ?

52. MAŠIĆ—ADORJAN
Sombor 1972

IV

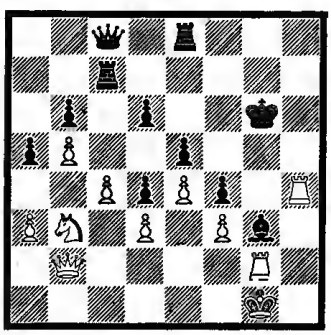

1. . . ?

53. MEŠTROVIĆ—KOVAČEVIĆ
Jugoslavija 1973

IV

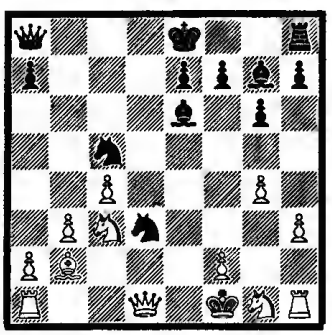

1. ?

54. MARIĆ—SEGI
Jugoslavija 1973

IV

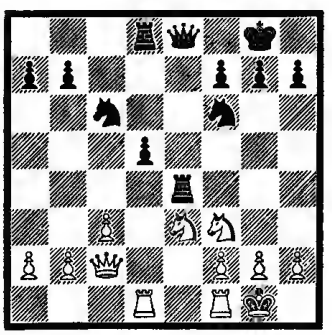

1. ?

I

1. KARPOV—ZSOLDOS

1. ♘e5!! ♕e2 2. ♖f7 ♔h6 3. ♖h8 ♔g5 4. ♖g8 ♔h4 **[4... ♔h6 5.** ♖g6# 5. ♘g6 ♔g5 6. ♘e7 ♔h4 7. ♘f5# **1 : 0 [Florian]**

2. IVANOV—MAKOV

1... ♗f3 2. ♕f1 ♖h6 3. h4 ♕h4! 4. gh4 ♖g6 **[5.** ♕g2 ♖g2 **6.** ♔f1 ♗h2—+] **0 : 1 [Judovič]**

3. DZERA—SHAHAR

1. ♖e3 ♗g5?? **[1...** ♕d5!∞; **1...** ♗d4 **2.** ♖h3 ♖e8 **3.** ♕h7 ♔f8 **4.** ♕h6! ♔g8?? **5.** ♕h8!+—; **4...** ♔e7 **5.** ♕h4 ♔f8 **6.** ♕d4 ♕d4 **7.** ♗d4△ **8.** ♗f6!] 2. ♘f5! **[2...** ♗h6 **3.** ♘h6#; **2...** ♗f6 **3.** ♖h3 ♖e8 **4.** ♘e7! ♕e7 **5.** ♕h7 ♔f8 **6.** ♕h8! ♗h8 **7.** ♖h8#] **1 : 0 [Milić]**

4. PATTY—FRANKLE

1. ♘h6! gh6 2. ♖f7 ♔d6 3. ♕h5 ♗d7 **[3...** ♖g5 **4.** ♕h6+—] 4. ♕e5! ♔e5 5. ♗f4# **1 : 0 [Milić]**

5. WESTIN—CARLSSON

1... ♔f7!! 2. ♘d6 ♔e7 3. ♕b5 ♘f4! **[4.** gf4 ♖h8#] **0 : 1 [Berglund]**

6. IVARSSON—LJUNGQUIST

1... ♕e4! 2. ♕c3 ♗d2! **0 : 1 [Berglund]**

7. PETERSSON—ORTIZ

1... ♘c2 2. ♔f1 ♖d1! 3. ♗d1 ♘g3! **[4.** fg3 ♕e1#] **0 : 1 [Purins]**

8. BAKULIN—SOKOLOV

1. ♗h6! gh6 2. ♖g3 ♔h8 3. ♕d2 ♘g8 4. ♖g8! ♔g8 5. ♕h6 f5 6. ♕g6 ♔h8 7. ♖c3! ♖f6 8. ♕h5 ♔g7 9. ♗f5 ♖g8 **[9...** ♖f5 **10.** ♖g3 ♖g5 **11.** ♖g5 ♗g5 **12.** ♕f7 +—] 10. ♖g3 ♔f8 11. ♖g8 ♔g8 12. ♕h7 **1 : 0 [Judovič]**

9. GAVELA—MARINOVIĆ

1. f5! gf5 **[1...** ef5 **2.** e6+—] 2. ♘f5! ♘f5 **[2...** ef5 **3.** ed6+—] 3. ♖f5! ef5 4. ed6 ♕c6 **[4...** ♗d6 **5.** ♕g5 ♔h8 **6.** ♕f6 ♔g8 **7.** ♗d4+—] 5. ♘d5 ♕d6 6. ♘e7 ♕e7 7. ♗d4 **1 : 0 [Marić]**

10. FOCHT—GHEORGHE

1... b6 2. cb6 ab6 3. ♔a6 ♖b4!! **[4.** ab4 ♖a2—+] **0 : 1 [Marić]**

11. HENNINGS—ZINN

1. ♖e6!! **[1...** ♕c7 **2.** ♕h5 h6 **3.** ♖h6+—; **1...** fe6 **2.** ♗e6 ♔h8 **3.** ♕h5 h6 **4.** ♕g6 hg5 **5.** ♕h5#] **1 : 0 [Hennings]**

12. SUDNJICIN—VANDIŠIN

1. ♗g5 f6 **[1...** ♘f6 **2.** ♖d7! ♔e6 **3.** ♗c4 ♔e5 **4.** f4 ♔e4 **5.** ♘d2 ♔e3

6. f5#; **2...** ♔e8 **3.** ♖d2 ♔e7 **4.** ♘g6+−] 2. ♖d7 ♔e6 3. ♗c4! ♔e5 4. f4 ♔e4 5. ♘d2 ♔e3 6. ♘f1+− ♔f3 **[6...** ♔e4 **7.** ♗d5! ♔d3 **8.** ♖d1 ♔e2 **9.** ♖d2 ♔e1 **10.** ♗h4#] 7. ♗d5 ♗e4 **[7...** ♔e2 **8.** ♔g2! ♘e1 **9.** ♖e1! ♔e1 **10.** ♗f3+−; **8...** ♘e3 **9.** ♘e3 fg5 **10.** ♘f1!+−; **9...** ♔e3 **10.** ♖e1 ♔d2 **11.** ♗f3 ♔c2 **12.** ♖e2 ♔c1 **13.** ♖f2! ♔b1 **14.** ♖d1 ♔a2 **15.** ♗d5+−] 8. ♘d2! ♔g3 **[8...** ♔e3 **9.** ♘c4 ♔e2 **10.** ♗e4 ♘a1 **11.** ♖d2+−; **8...** ♔e2 **9.** ♗e4 ♘a1 **10.** ♘f1!+−] 9. ♘e4 ♔h3 10. ♘f2 ♔g3 11. ♘h1! ♔h3 **[11...** ♔g4 **12.** ♗e6! f5 **13.** ♘f2 ♔h5 **14.** ♗f7 g6 **15.** ♖d3+−; **12...** ♔h5 **13.** ♘g3+−; **12...** ♔f3 **13.** ♖d3 ♔e2 **14.** ♖ad1+−; **13...** ♔e4 **14.** ♘f2#] 12. ♗g2 ♔g4 13. ♗h3!! **[13...** ♔h3 **14.** ♘f2+−; **13...** ♔f3 **14.** ♖d3+−; **13...** ♔h5 **14.** ♘g3+−] **1 : 0 [Judovič—Milić]**

13. THELIDZE—GUTKIN

1. ♖f7! ♖f7 **[1...** ♖d8 **2.** ♖d8 ♕d8 **3.** ♖f8! ♕f8 **4.** ♗e6+−] 2. ♗e6! **[2...** ♕e6 **3.** ♖d8+−; **2...** ♕c7 **3.** ♕f7 ♕f7 **4.** ♖d8#] **1 : 0 [Judovič]**

14. SIEGERS—AMILIBIA

1... ♗g4! 2. hg4 ♘e3! 3. de3 ♖d8 **0 : 1 [Purins]**

15. VELIMIROVIĆ—JANOŠEVIĆ

1. f5! ♘g7 **[1...** gf5 **2.** ♕g5 ♘g7 **3.** ♗e7△ **4.** ♗f6+−; **1...** ef5 **2.** e6 fe6 **3.** ♖e6+−] 2. fg6 fg6 3. ♖c7 ♕d5 4. ♖g7! **[4...** ♔g7 **5.** ♖c7 ♔g8 **6.** ♕h6+−] **1 : 0 [Velimirović]**

16. FORINTOS—ANTOŠIN

1... ♕g1 2. ♔g3 ♕e1! 3. ♔g4 **[3.** ♔f3 ♕f2] h5 4. ♔g5 ♖e5! 5. ♔h6! ♖e6! 6. ♖b7 g5 **0 : 1 [Florian]**

17. IVANOVIĆ—POPOVIĆ

1. h6 ♔h8 2. ♗e6!! **[2...** ♗c6 **3.** ♕d4+−; **2...** d5 **3.** ♕e5+−; **2...** ♕e6 **3.** ♕f8 ♕g8 **4.** ♕g6+−] **1 : 0 [Marić]**

18. NEBOLJSIN—PETRUŠIN

1... ♘e6! 2. ♖d7 ♖d7 3. ♕d7 ♖d8 4. ♕b7 ♖d1 5. ♘d1 ♗c5 6. ♔h1 ♕d8! 7. ♗d5 **[7.** ♘c3 ♕d2 −+; **7.** ♗f3 ♕d2−+] cd5 8. cd5 **[8.** ♕d5 g2!−+] ♘f4 **[△ 9...** g2−+] **0 : 1 [Judovič]**

19. SALAS—POWELL

1. ♗g7 ♔g7 2. e6 ♗g8 3. ♗g6! hg6 **[3...** ♖f8 **4.** ♘h5 ♔h8 **5.** ♖ad1△ **6.** ♕c3+−] 4. ♕g6 ♔h8 **[4...** ♔f8?? **5.** ♕h6#] 5. ♖ad1 ♗d6 6. ♘g5 ♖e7 **[6...** ♕e7 **7.** ♕h6 ♗h7 **8.** ♘g6+−] 7. ♕f6! **[7...** ♖g7 **8.** ♘g6#] **1 : 0 [Milić]**

20. MARIĆ—PETREKOVIĆ

1. ♘f6! ♗f6 2. ef6 ♖d6 **[2...** ♘c2 **3.** f7 ♔h8 **4.** ♗g5+−] 3. ♗f4 ♕b7 4. ♗e4 ♕e4 **[4...** ♖c6 **5.** cb5 ♘d5 **6.** ♗d5 ed5 **7.** ♖e7+−] 5. ♕g7# **1 : 0 [Marić]**

21. VELIMIROVIĆ—LAZIĆ

1. ♕f3! ♔f7 **[1...** ♕c7 **2.** ♗d5 ♕a7 **3.** ♔h1 e5 **4.** ♕f5+−] 2. ♖c1 ♕b4 3. ♖c7 ♗g7 4. ♗c6 ♔e7 5. ♗d7 ♖d7 6. ♖d7 ♔d7 7. ♕b7 ♔e8 8. ♖c1 **1 : 0 [Velimirović]**

22. HUGUET—LJUBOJEVIĆ

1... ♘g4! 2. fg4 **[2.** ♔e2 ♘h2 **3.** ♖a7 ♕c8 **4.** ♕f7 ♖g8△ **5...** ♘4f3 −+] ♕h1 3. ♖a7 **[3.** ♔e2 e4−+]

♕h2 4. ♔f1 e4 5. ♕d1 **[5.** fe4 ♖e4 **6.** ♗d2 ♖de8△ **7...** ♖e1!; **8...** ♕g2#**]** e3 **0 : 1 [Velimirović]**

23. DVOIRIS—SPASKI

1... ♕c3? 2. ♗c4! ♖c4 **[2...** ♕c4 **3.** ♖d8 ♔f7 **4.** ♕f5#**]** 3. ♖d8 ♔f7 4. ♕f5 ♕f6 5. ♖e7!! **[5...** ♔e7 **6.** ♕d7#**]** **1 : 0 [Marić]**

II

24. SZABO—BILEK

1. ♕c6? **[1.** ♖c1! ♕a6 **2.** ♕c7! ♗b7 **3.** ♘f6 ♘f6 **4.** ♗b7+—**]** ♕a7 2. ♔h1 ♕a1!! 3. ♘f6 **[3.** ♗e2 f5!; **3.** ♗d1 f5!**]** ♕f6 4. ♕a8 ♕d6! **[4...** ♕c3? **5.** ♗c6+—**]** 5. ♕c8 ♔e7 6. h3 ♖h4! 7. ♗c6 ♖d4 **[8.** ♖e1 ♘e5 **9.** ♕e8 ♔f6 **10.** ♕h8 ♔e6; **9.** ♕h8 ♖d1!**]** **1/2 : 1/2 [Florian]**

25. RAHSIN—ŽURAVLJEV

1... ♕e3 2. ♔h1 ♖h2! **[3.** ♘h2 ♕e4=; **3.** ♔h2 ♕e2 **4.** ♔h3 ♖h8 **5.** ♘h4 ♖h4!=**]** **1/2 : 1/2 [Judovič]**

26. JANOŠEVIĆ—VELIMIROVIĆ

1... bc6! **[1...** ♕g1? **2.** ♗d5 ♖h2 **3.** ♔g4 ♕d1 **4.** ♖f3 h5 **5.** ♔g5 ♕d2 **6.** ♖f4+—; **1...** ♕e1? **2.** ♗d5 ♖e8 **3.** ♖g5 ♕e7 **4.** ♖g7 ♕f7 **5.** ♖f7 d2 **6.** ♗f3+—**]** 2. ♖g5 ♖e7!! 3. ♕e7 ♕f1 4. ♔h4 **[4.** ♔g4? ♕e2**]** ♕f6 5. ♕e8 ♗f8 6. ♔g4 d2 7. ♕e2 ♗h6 8. ♕e8 ♗f8 9. ♕e2 **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

27. KARPOV—LENGYEL

1... ♗g2! 2. ♔g2 **[2.** ♘a6? ♖b2!**]** ♖b4 3. ♕b4 ♕f3 4. ♔g1 ♕d1 5. ♘f1 ♘f3 6. ♔g2 ♘e1 **1/2 : 1/2 [Florian]**

28. SIMIĆ—PADEVSKI

1... ♖f4! **[1...** ♖e7 **2.** g5±**]** 2. ef4 ♕f4 3. ♘f3 **[3.** ♔e2 ♗g4 **4.** ♖g4 ♕g4∓**]** ♖c3 4. ♖g3 ♗g4 5. ♖e8 ♔f7 6. ♖e7! ♔f8 **[6...** ♔e7? **7.** ♕e1+—**]** 7. ♖e8! **[7.** ♕e1 ♖f3 **8.** ♖f3 ♕f3 **9.** ♔g1 ♗d7∓**]** **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

29. KAPENGUT—GRIGORJAN K.

1. ♘cd5! ed5 2. ♘d5 ♗e5!= **[2...** bc4? **3.** ♘e7! ♔f8 **4.** ♘c8 ♕c8 **5.** e6!+—**]** 3. ♘b6 ♕c6 4. ♕c6 ♖c6 5. ♘a8 ♗a1 6. cb5 ♖c5 7. ♖a1 ♘b3 8. ♖b1 ♖b5 **1/2 : 1/2 [Gufeljd]**

30. DIEZ DEL CORRAL—HUG

1... ♘ce4! 2. ♘e4 ♘e4 3. ♖e4 ♖e4 4. ♕e4 ♗f5 5. ♕e1 ♗b1 6. ♕b1 ♕c5 7. ♔h1 ♖e8 8. ♕d3 ♖e1 9. ♕f3 f5 10. g4?! **[10.** ♔h2!?**]** fg4 11. hg4 ♖e8? **[11...** ♕d4!∓ **12.** ♘d6 ♖f1! **13.** ♕f1 ♕d5; **12.** ♔g2 ♖e4**]** 12. ♕g3 **[12.** ♔g2 ♖f8**]** ♕d5 13. ♗g2 ♕g5 **[14.** ♘d6 ♕h6=**]** **1/2 : 1/2 [Velimirović]**

III

31. FÜSTER—DOBRICH

1... ♕d1! 2. ♔g2 **[2.** ♗d1 ♖g1#**]** ♕g4 **[2...** ♖g4?! **3.** ♔h3**]** 3. ♕g4 ♖g4 4. ♔f3 ♖g7 **0 : 1 [Milić]**

32. PAVLITZKI—RÄTSCH

1... ♖a5! 2. ♕b1 **[2.** ♕a5? ♕a5 **3.** ♖a5 ♖f1#**]** ♖a1 3. ♕a1 ♕a6! 4. ♕b1? **[4.** ♕d1!? ♘b2 **5.** ♕e1 ♘d3 **6.** ♕d1∓; **4.** ♕g1? ♘c5! **5.** ♖e1 ♘e4−+**]** ♘c1! 5. ♕c1 **[5.** ♖f2 ♕f1!−+**]** ♕e2 **0 : 1 [Marić]**

33. WALTHER—GEBUHR

1. ♗d5! cd5 2. ♘d5 ♗d6? **[2...** ♘c6! **3.** ♘b4! ♗h3! **4.** ♕f3 ♗g2±;

3... ♘b4? **4.** ♕e1+−; **3.** ♘c7? ♔f7 **4.** ♘a8 ♗g4!! **5.** f3 ♗h3−+] 3. ♖e1 ♔f7 4. ♗f4! ♖g8 **[4...** ♗f4 **5.** ♖e7 ♔f8 **6.** ♘f4 ♕f5 **7.** ♕e2 ♗d7 **8.** ♖e1! ♕f4 **9.** ♕h5+−; **8...** ♘c6 **9.** ♖d7! ♕d7 **10.** ♘e6 +−] 5. ♕f3 ♗f4 **[5...** ♗g4 **6.** ♗d6!! ♗f3 **7.** ♖e7 ♔f8 **8.** ♖b7! ♔e8 **9.** ♖e1+−] 6. ♖e7 ♔f8 7. ♘f4 ♕f5 8. ♖ae1 ♘c6 **[8...** ♗d7 **9.** ♖d7!+−] 9. ♖e8 ♔f7 10. ♕c6!! **[10...** bc6 **11.** ♖1e7#; **10...** ♕f4 **11.** ♕d5+−; **10...** ♖e8 **11.** ♕e8 ♔g7 **12.** ♘e6+−] **1 : 0 [Milić]**

34. KALJNOJ—ISLAMOV

1. ♖d8! ♕d8 2. ♘h5 ♖f6 3. ♖d1 ♕e7 4. ♗f6 gf6 5. ♕b2 ♘e5 6. ♕a3! **[6...** ♕a3 **7.** ♖d8+−; **6...** ♕e8 **7.** ♘f6 ♘c4 **8.** bc4 ♕f7 **9.** ♖d8 ♔g7 **10.** ♘e8 ♔g6 **11.** ♕d6+−] **1 : 0 [Judovič]**

35. KNJIŠČENKO—MAKIENKO

1... hg2 2. ♗g2 **[2.** ♘e7? ♘f3#] ♕e6! 3. ♕c2 **[3.** ♕e6 fe6 **4.** ♘d6 ♗a4∓] ♘g2 4. ♔g2 ♘f3! 5. ♗g3 ♗e4 6. ♖d6 ♖h2! 7. ♔f1 **[7.** ♗h2 ♘h2 **8.** ♔h2 ♕e5−+] ♕c4 8. ♖d3 ♔c6 **0 : 1 [Judovič]**

36. VAJSER—KUPREJČIK

1. ♘e6! ♕e6 2. ♗g6! ♕e7 **[2...** hg6 **3.** ♕g6 ♔h8 **4.** ♕h5 ♔g7 **5.** ♖g3+−] 3. ef6 ♖f6 4. ♗h7 ♔f7 **[4...** ♕h7 **5.** ♖g3+−] 5. ♕h5 ♔f8 6. ♖g3 ♕e6 7. ♕g5! ♕f7 8. ♗g8! ♕e7 9. ♗b3! **[9...** ♔e8 **10.** ♖e3 ♗e4 **11.** ♖fe1 ♖e6 **12.** ♕g8 +−] **1 : 0 [Gufeljd]**

37. SZABO—VELIMIROVIĆ

1. ♖af1! **[1.** ♘e5? ♘e5∞] ♕d8 **[1...** ♖f8 **2.** ♖h3+−; **1...** ♖e7!?] 2. ♖f7 ♖g5 3. ♖g7! ♔g7 4. ♕h6 ♔g8 5. h4! **[5...** ♖g4 **6.** ♗g4 ♘f8 **7.** ♘b5 ab5 **8.** ♗e6+−] **1 : 0 [Florian]**

38. SAX—FORINTOS

1. ♕g4! ♔f8 **[1...** ♔h8 **2.** ♕f3!] 2. ♕e4 ♗b7 3. ♕h7 ♗f6 4. d5!! ed5 **[4...** ♘a5 **5.** ♘a5 ♕a5 **6.** d6! +−] 5. ♘c5! ♕g4 **[5...** bc5 **6.** ♗c5 ♔e8 **7.** ♗h3!+−] 6. ♘b7 ♗a1 7. ♘d8 ♖d8 8. ♖a1 **1 : 0 [Florian]**

39. ESPIG—BRÜGGEMANN

1. ♗g5! f6 2. ♗f6! **[2...** gf6 **3.** ♖g7+−] **1 : 0 [Marić]**

40. DIEKS—LINDBLOM

1. ♘e5! fe5 2. ♗c5 ♖c1 **[2...** ♖g2 **3.** ♕g2+−] 3. ♕h5! **1 : 0 [Marić]**

41. SZABO—HORT

1. ♕d3! g6 **[1...** ♕g6 **2.** ♖f3] 2. ♗c1! ♕g4 3. ♖f4! ♘d6!? **[3...** ♕g5 **4.** h4+−] 4. ♘d6?! **[4.** ♖g4! ♘f5 **5.** ♕d7! ♘d7 **6.** ♖c4+−] ♕e6 5. ♖d4 ♕e1 6. ♕f1 ♕e5 7. ♕d1 ♘e4! 8. ♘b5! ♖e7 9. ♖d5 ♕f6 [△ **10...** ♕f2 **11.** ♔h1 ♘g3! **12.** hg3 ♖e1−+] 10. ♗e3! a6 11. ♗d4! ♕h4 12. ♖d8! ♖g7 13. ♗g7 ♕f2 14. ♔h1 ♕e3 15. ♗d4+− **[15...** ♘f2 **16.** ♔g1 ♘h3 **17.** ♔f1] **1 : 0 [Florian]**

42. BELLON—LJUBOJEVIĆ

1. e4! ♕f6 2. ♕d3 ♖aa8 3. f4! [△ **4.** e5+−] **1 : 0 [Marić]**

43. MARIĆ—BUKAL

1. ♕b4! **[1...** ♕b4 **2.** cb4+−] **1 : 0 [Marić]**

44. GILL—DOBSA

1... ♕c6! **[1...** ♕d5? **2.** ♘g5!=**]** 2. ♕e5 ♗b7 3. ♖e1 ♔h8!! **[4.** ♕g3 ♖e8—+**]** **0 : 1** **[Marić]**

IV

45. ZNAJDENKO—BILJINSKI

1... ♖d4!! 2. gf4 **[2.** cd4 ♕d2!∓**]** ♖d2 3. ♕d2 ♘f3 4. ♔g2 ♘d2 5. ♔g3 ♗f3! 6. ♗c1 h4 7. ♔h2 ♘e4 8. ♗e3 ♘f2! **[9.** ♗b6 cb6 **10.** ♖f1 ♘g4 **11.** ♔h3 ♗e2 **12.** ♖fe1 ♘f2 **13.** ♔g2 ♘d3—+**]** **0 : 1** **[Judovič]**

46. RIBLI—VAGANJAN

1. ♗a6!! ♘a4 **[1...** ♖a6 **2.** ♕b5 ♘e7 **3.** ♖c8 ♘ec8 **4.** ♕e8#; **1...** ♕a6 **2.** ♕a6 ♖a6 **3.** ♖c6; ±**]** 2. ♗b7 ♘c3 3. ♖c3! **[3.** ♗c8 ♘e2**]** ♘d4! 4. ♖c8 ♖c8 5. ♗d4 ♖c1 6. ♔h2 ♗d4 7. ♘d4 ♖a1 8. b5! **1 : 0** **[Florian]**

47. NAVAROVSZKY—RIGO

1. ♕g5! ♖e8 **[1...** ♔f8 **2.** h4; **1...** ♕a7 **2.** ♖d7!**]** 2. ♕d8!! ♕d8! 3. ♖d8! **[3.** e7? ♕d5!=**]** ♔f8 4. ♖e8! ♔e8 5. ♗a6 ♔e7 6. ♗c4 ♔d6 7. ♔f1 ♗f6 8. ♔e2 ♔e5 9. ♔d3 h5 10. a4 ♗d8 11. a5 ♔d6 12. a6 ♔c6 13. ♗b5 ♔b6 14. ♔c4 ♗e7 15. ♔d5 **1 : 0** **[Florian]**

48. IVANOVIĆ—MESSING

1... ♖g3! **[1...** ♘g3? **2.** hg3 ♖g3 **3.** ♘g5+—**]** 2. ♖e4 **[2.** hg3? ♘g3 **3.** ♔g2 ♕f4 **4.** ♔f2 ♘e4 **5.** ♔f1 ♖g3 **6.** ♔e2 ♖g2 **7.** ♔f1 ♕g4 **8.** ♕h4 ♖g1—+; **6.** ♕e2 ♖h3—+**]** ♖f3 3. ♖e6 ♕f4 4. ♖a6? **[4.** ♗d6!?**]** ♖f1! **[5.** ♕f1 ♕e4—+**]** **0 : 1** **[Velimirović]**

49. LENJINGRAD („ČIGORIN“)—MOSKVA („CŠK“)

1... ♖c3! 2. bc3 ♘d5 3. ♖f1 h6 4. ♗e3 ♘g4 5. ♗d4 **[5.** ♗g1!?**]** ♗f4! 6. ♕d3 **[6.** gf4 ♖e2!—+**]** ♘h2!! **[6...** ♗c1 **7.** ♖c1=**]** 7. ♔h2 ♕d8! 8. ♗f2 ♕h4 9. ♔g2 ♕g5 **10.** ♖ce1 ♗e5! 11. ♕d1 **[11.** ♔h2 ♘f4! **12.** ♕d7 ♕h5 **13.** ♔g1 ♘e2 **14.** ♖e2 ♗f3! **15.** ♕e8 ♔h7△ **16...** ♕h1—+**]** ♖d8 12. ♕c1 ♘f4 13. ♔g1 ♖d2! **[14.** ♕d2 ♘h3 **15.** ♔g2 ♕d2 **16.** ♗d4 ♗d4 **17.** ♘d4 ♘g5 **18.** ♖d1 ♕c3—+**]** **0 : 1** **[Kotkov]**

50. NIEDERMAYR—HANIBAL

1. ♕d6! ♕d2 2. ♕e7 ♔g6 3. ♗f3 ♕c3! **[3...** ♖e8? **4.** ♖g1 ♘g4 **5.** ♖g4! fg4 **6.** ♗e4 ♗f5 **7.** ♕e8 ♔g7 **8.** ♕e5 ♔g8 **9.** ♕f5+—**]** 4. d6!! ♕f3 **[4...** ♖g8? **5.** ♗d5!+—; **4...** ♖e8? **5.** ♖g1 ♘g4 **6.** ♖g4! fg4 **7.** ♗e4 ♗f5 **8.** ♕e8 ♔g7 **9.** ♕e7 +—**]** 5. ♖f3 ♗c6 6. d7! ♗f3 7. ♔g1 ♘d7 8. ♕d7 ♗e4 9. ♕e6 ♔h5 10. ♔f2! ♖a7 11. ♕g8 h6 12. ♕e8 **[△ 13.** ♕g6+—**]** **1 : 0** **[Niedermayr—Milić]**

51. FÜSTER—POSNER

1. ♖h7! ♔h7 2. ♕f7 ♔h8 **[2...** ♔h6 **3.** f5+—**]** 3. ♗c3 ♖a6 4. ♗f6 ♕f6 5. ♕f6 ♔h7 6. ♕e7 ♔h8 7. g3 **1 : 0** **[Milić]**

52. MAŠIĆ—ADORJAN

1... ♖h8 2. ♖g4 ♕g4!! 3. fg4 ♖ch7 4. ♔f1 **[4.** ♖g3 ♖h1 **5.** ♔f2 fg3 **6.** ♔f3 ♖8h2 **7.** ♘d2 g2—+**]** ♖h1 5. ♖g1 **[5.** ♔e2 ♖8h2—+**]** ♖8h2 **[6.** ♕h2 ♖h2 **7.** ♖g2 ♖h3 **8.** ♘d2 ♗h4—+; **6.** ♕d2 a4!! **7.** ♖h1 ♖h1 **8.** ♔e2 ♖h2 **9.** ♔d1 ab3 **10.** ♕b4 f3—+**]** **0 : 1** **[Adorjan]**

53. MEŠTROVIĆ—KOVAČEVIĆ

1. ♘b5! 0—0 **[1...** ♕h1 **2.** ♗g7 ♕h2 **3.** ♕f3 ♖g8 **4.** ♗d4+—**]** 2. ♗g7 ♔g7 3. ♕f3 ♕b8 4. ♘d4 ♗d7 5. ♖d1 ♘e5 6. ♕e3 f5 7. ♘gf3+— ♘e4 8. ♘e5 ♕e5 9. ♘f3! ♘g3 10. ♔g2 ♕e3 11. fe3 **[11...** fg4 **12.** ♖d7 ♖f3 **13.** hg4 ♖e3 **14.** ♖h3+—; **12...** ♘h1 **13.** hg4△ **14.** ♖d1+—**]** **1 : 0** **[Velimirović]**

54. MARIĆ—SEGI

1. ♖fe1 d4 2. ♘g4! d3 3. ♘f6 gf6 4. ♖e4?? **[4.** ♕d2 ♖e2 **5.** ♔f1!±**]** dc2!—+ 5. ♖e8 ♖e8 6. ♖c1 ♖d8! **[7.** ♘d4 ♘d4 **8.** cd4 ♖d4△ **9...** ♖d1—+**]** **0 : 1** **[Marić]**

KOMENTATORI KOMBINACIJA — КОММЕНТАТОРЫ КОМБИНАЦИЙ — COMBINATIONS' COMMENTATORS — DIE KOMMENTATOREN DER KOMBINATIONEN — LES COMMENTATEURS DES COMBINAISONS — COMMENTARISTAS DE LAS COMBINACIONES — COMMENTATORI DELLE COMBINAZIONI — KOMBINATIONS KOMMENTATORER

ADORJAN (1) 52
BERGLUND (2) 5, 6
FLORIAN (9) 1, 16, 24, 27, 37, 38, 41, 46, 47
GUFELJD (2) 29, 36
HENNINGS (1) 11
JUDOVIČ (8) 2, 8, 13, 18, 25, 34, 35, 45
JUDOVIČ—MILIĆ (1) 12
KOTKOV (1) 49
MARIĆ (12) 9, 10, 17, 20, 23, 32, 39, 40, 42, 43, 44, 54
MILIĆ (6) 3, 4, 19, 31, 33, 51
NIEDERMAYR—MILIĆ (1) 50
PURINS (2) 7, 14
VELIMIROVIĆ (8) 15, 21, 22, 26, 28, 30, 48, 53

ZAVRŠNICE • ОКОНЧАНИЯ • ENDINGS • ENDSPIELE • LES FINALES • FINALES • FINALI • SLUTSPEL

A	Damske završnice	A	Ферзевые окончания
B	Topovske završnice	B	Ладейные окончания
C	Završnice lakih figura	C	Борьба легких фигур в эндшиле
D	Pešačke završnice	D	Пешечные окончания
E	Sve ostale završnice	E	Все остальные окончания
A	Queen endings	A	Damenendspiele
B	Rook endings	B	Turmendspiele
C	Minor piece endings	C	Endspiele mit leichten Figuren
D	Pawn endings	D	Bauernendspiele
E	Different endgames	E	Die übrigen Endspiele
A	Finales des dames	A	Finales de damas
B	Finales des tours	B	Finales de torres
C	Finales des pieces legeres	C	Finales de piezas menores
D	Finales des pions	D	Finales de peones
E	Toutes les autres finales	E	Todas las demas finales
A	Finali di Donne	A	Damslutspel
B	Finali di Torri	B	Tornslutspel
C	Finali di Figure	C	Slutspel med lätta pjäser
D	Finali di Pedoni	D	Bondeslutspel
E	Finali diversi	E	Övriga slutspel

1. RADULOV—FLATOW
Skopje — Olympiade 1972

A

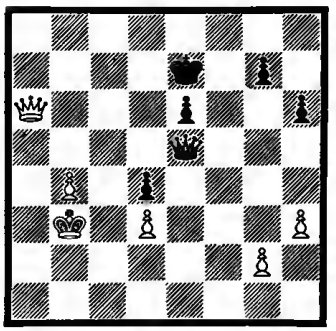

1. ?

2. TATAI—MARIOTTI
Italia 1973

A

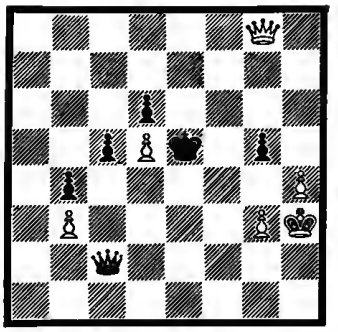

1... ?

3. KOVAČEVIĆ—OGAARD
Oslo 1973

A

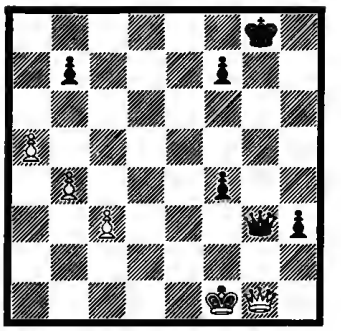

1... ?

4. SPIRIDONOV—PADEVSKI
Bulgaria 1973

A

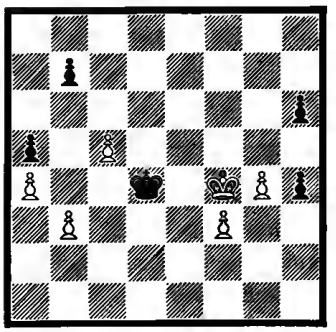

1...?

5. ŠIBAREVIĆ—LJUCA
Jugoslavija 1973

B

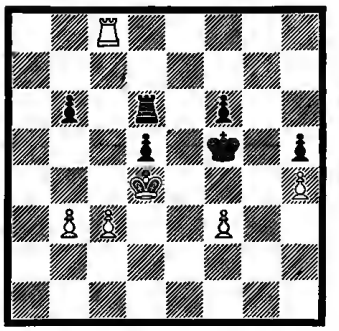

1. ?

6. SÜSS—MAROVIĆ
Dortmund 1973

B

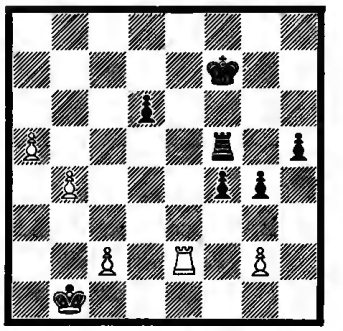

1... ?

7. STOLJAR—TAJMANOV I.
SSSR 1973

B

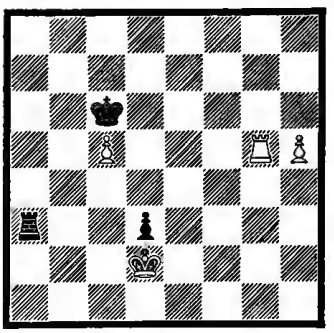

1... ?

8. SCHUSTER—JUST
DDR 1972

B

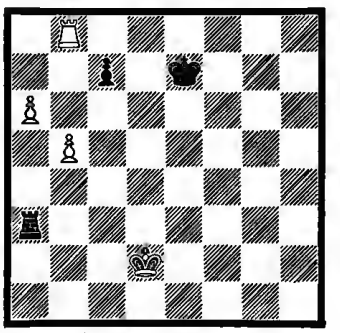

1... ?

9. BALOGH—SOSONKO
Holland 1973

B

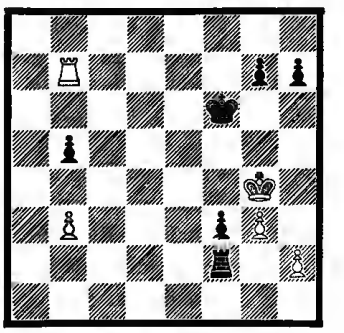

1... ?

10. ROSSMÜLLER—MARIĆ
Strasbourg 1973

B

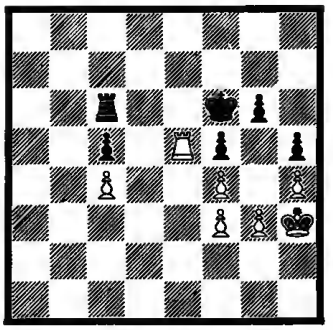

1. . . ?

11. LEVY—PEEV
Cienfuegos 1973

B

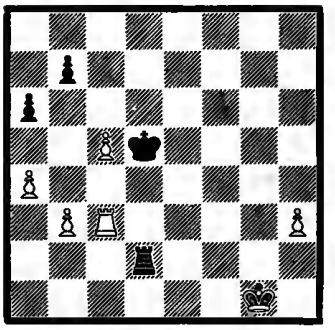

1. ?

12. DAMJANOVIĆ—WEBBS
Strasbourg 1973

B

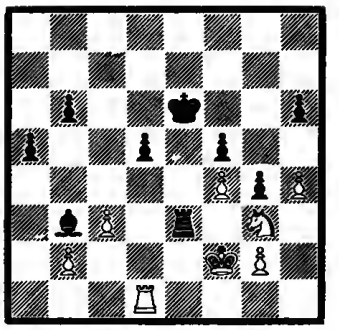

1. . . ?

13. VITASEK—ŠIDLO
correspondence 1973

C

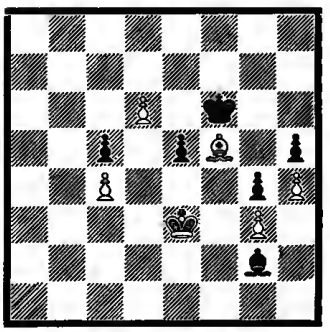

1. ?

14. MILIĆEVIĆ—MARINKOVIĆ
Sutomore 1973

C

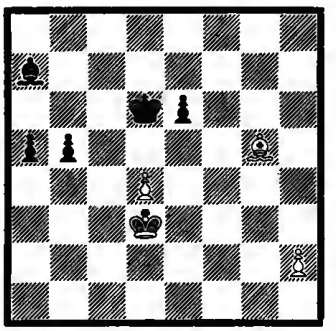

1. ?

15. BENESCH—BUKACEK
Österreich 1972

C

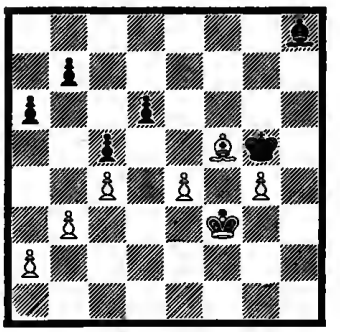

1. ?

16. ANDERSSON—PLANINC
Wij aan Zee I 1973

C

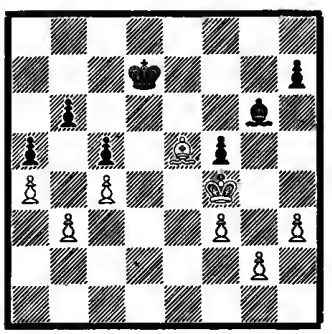

1. ?

17. BEREŽNOJ—GUSEV
SSSR 1973

C

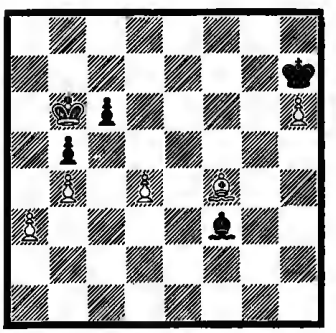

1. . . ?

18. MARIĆ—JOVIĆ
Novi Sad 1972

C

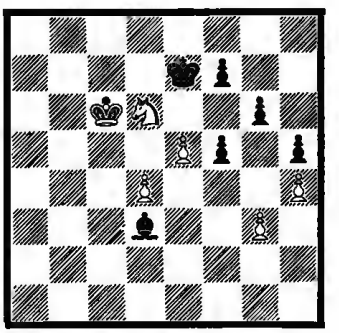

1. ?

19. OSTOJIĆ—CVETKOVIĆ
Jugoslavija 1973

C

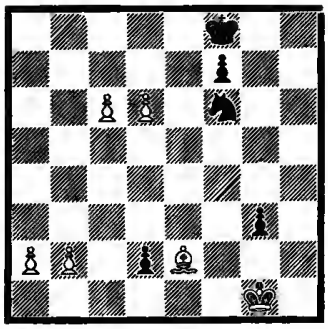

1. . . ?

20. GARCIA R.—RUBINETTI
Buenos Aires 1972

C

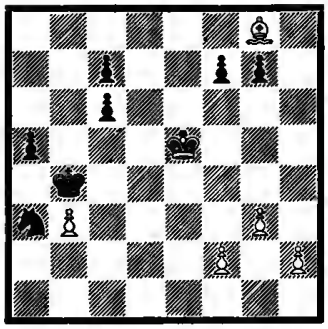

1. . . ?

21. BUJUPI—MILONJIĆ
Sutomore 1973

C

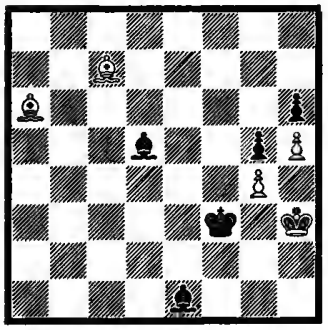

1. ?

22 RAJKOVIĆ—KOVAČEVIĆ S.
Sarajevo 193

C

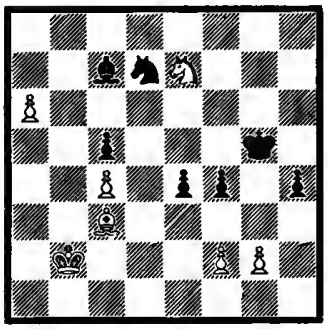

1. ?

23. MILUTINOVIĆ—MARIĆ
Sutomore 1973

C

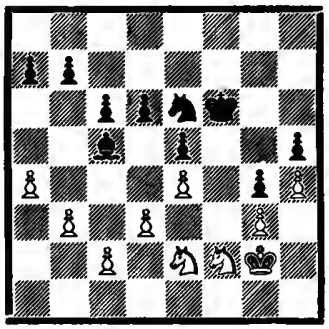

1. . . ?

24. KOVAČEVIĆ—MATULOVIĆ
Jugoslavija 1973

C

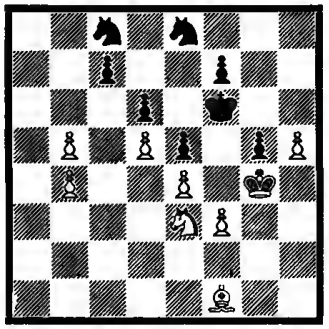

1. ?

25. PYTEL—KOSTRO
Polska 1973

C

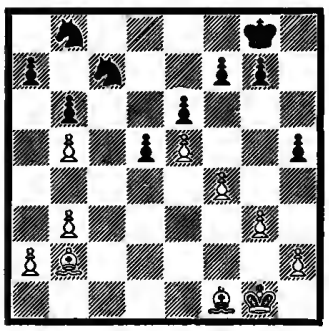

1. ?

26. MINEV—SPASOV
Sofija 1973

D

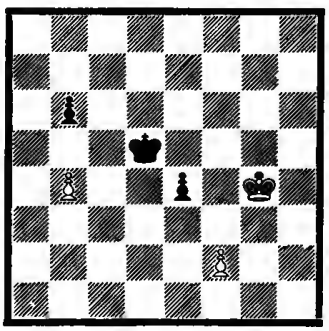

1. . . ?

27. LESNJIČEVSKI—GESLJENKO
SSSR 1973

D

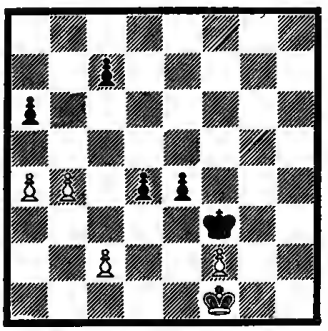

1. . . ?

28. KIROV—ERMENKOV
Sofia 1973

D

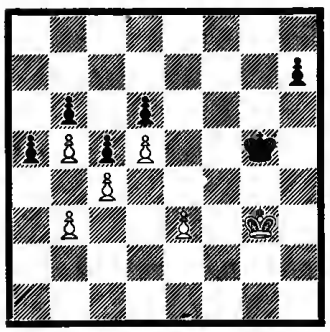

1. ?

29. RADEV—
SPIRIDONOV
Bulgaria 1973

D

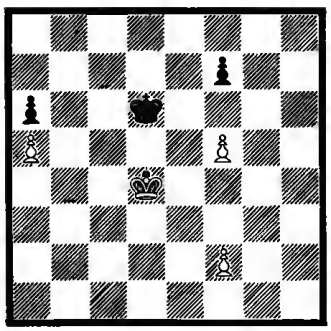

1. ?

30. PAPE—ROTH
BR Deutschland 1972

E

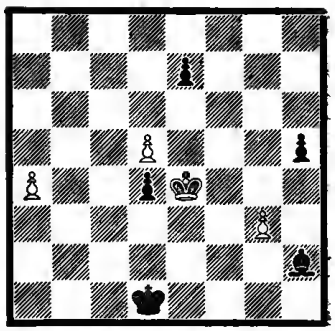

1. ?

31. BEDNARSKI—
HECHT
Wijk aan Zee II 1973

E

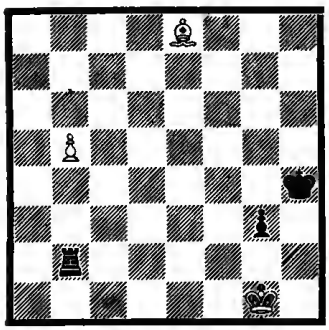

1. ?

32. MUREJ—BAJKOV
SSSR 1973

E

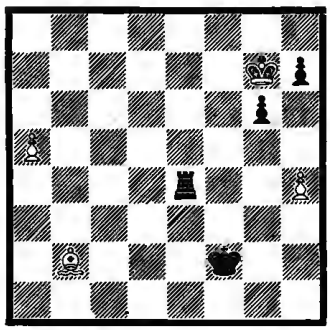

1... ?

33. GHINDA—
MAJSTOROVIĆ
Jugoslavija 1973

E

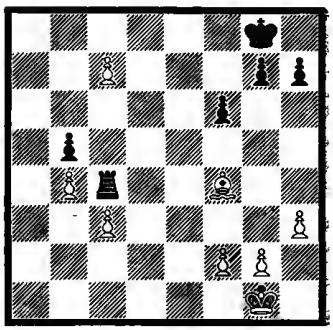

1. ?

34. KENÉZ—
MELEGHFGYI
Hungary 1973

E

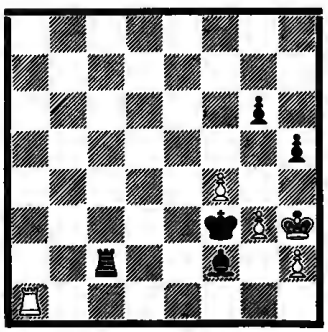

1...?

35. VUJOVIĆ—BERTOK
Sutomore 1973

E

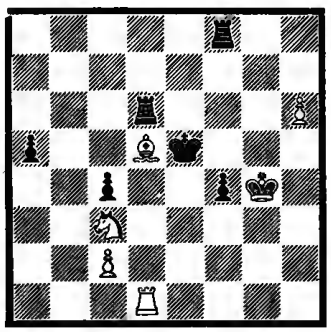

1. ?

36. RIBLI—
VAGANJAN
Budapest 1973

E

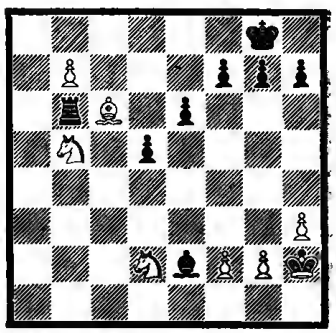

1. ?

A

1. RADULOV—FLATOW

1. ♕b7 ♔f8 2. ♔c4! ♔g8 3. b5 ♕e1 4. ♕a8 ♔f7 **[4... ♔h7? 5.** ♕e4+—**]** 5. ♕a7 ♔g8 6. ♕d4 ♕c1 7. ♕c3 ♕g1 **[7...** ♕f4 **8.** ♔c5 ♕c7 **9.** ♔b4 ♕d6 **10.** ♔a5**]** 8. ♕b2+— ♕b6 9. ♕e5 ♔h8 10. ♔b4 ♕f2 11. ♕e4 ♕b2 12. ♔c5 ♕a3 13. ♔c6 ♕a8 14. ♔c7 ♕a7 15. ♔c8 ♕c5 16. ♕c6 ♕f8 17. ♔b7 ♕f7 18. ♔a6! ♕e7 **[18...** e5 **19.** ♕c4**]** 19. d4 ♕a3 20. ♔b7 ♕b2 21. b6! ♕d4 22. ♔c8! ♕f6 23. ♕d6! ♕c3 24. ♕c7 ♕a5 25. b7 ♕a6 26. ♔d8 ♕d3 27. ♕d7 ♕g3 28. ♕c8 **1 : 0 [Radulov]**

2. TATAI—MARIOTTI

1... g4!! 2. ♕g4 **[2.** ♔g4? ♕f5#**]** ♕f5—+ 3. h5 c4 4. h6 ♕g4 5. ♔g4 ♔f6 **0 : 1 [Marić]**

3. KOVAČEVIĆ—OGAARD

1... ♔h7? **[1...** h2! **2.** ♕g3 fg3 **3.** ♔g2 f5 **4.** b5 f4 **5.** a6 f3 **6.** ♔h1 f2—+; **2.** ♕h1 f3 **3.** b5 ♕h4! **4.** a6 ba6 **5.** ba6 ♕c4 **6.** ♔f2 ♕c5! **7.** ♔f1 ♕b5 **8.** ♔f2 ♕b6—+**]** 2. ♕g3! fg3 3. b5= f5 4. a6 ba6 5. ba6 h2 6. ♔g2 f4 7. a7 f3 8. ♔g3 h1♕ 9. a8♕ **1/2 : 1/2 [Marić]**

4. SPIRIDONOV—PADEVSKI

1... ♔d3! **[1...** ♔c5?? **2.** ♔e3+—**]** 2. b4 ab4 3. a5 b3 4. a6 b2 5. a7 b1♕ 6. a8♕ ♕b4—+ 7. ♔f5 ♕c5 8. ♔g6 **[8.** ♔e6 ♕c6 **9.** ♔e5?? ♕b5! **10.** ♔e6 ♕a6—+; **9.** ♔e7 h3! **10.** ♕a3 ♔e2 **11.** ♕b2 ♔f1 **12.** ♕b1 ♔g2 **13.** ♕b2 ♔g3! **14.** ♕e5 ♔f3△ **15...** ♕e4—+**]** ♕d6! 9. ♔h7 h3 10. ♕b7 h2 11. f4 ♕f4 12. ♕b1 ♔e3 13. ♕e1 ♔f3 14. ♕f1 ♔g3 15. ♕e1 ♔h3 16. g5 hg5 17. ♕c3 ♔g4 18. ♕c6 ♕f3 19. ♕c4 ♔h5 **0 : 1 [Minev—Milić]**

B

5. ŠIBAREVIĆ—LJUCA

1. b4! ♔f4 2. b5 f5 **[2...** ♔f5 **3.** ♖c7! ♔e6 **4.** ♖h7+—; **3...** ♖e6 **4.** ♖d7+—**]** 3. ♖c6 ♖d8 4. ♖b6 ♔f3 5. ♖g6! f4 6. b6 ♔e2 7. ♖e6! ♔f2 **[7...** ♔d2 **8.** ♖f6+—**]** 8. b7 +— f3 9. ♖b6 ♖b8 10. ♔d5 ♔e2 11. ♔c6 f2 **[11...** ♔d3 **12.** ♔c7 +—**]** 12. ♖b2 ♔e3 13. ♖b1 ♖g8 14. c4 ♔d4 15. c5 ♖g6 16. ♔c7 ♖g7 17. ♔b6 ♖g1 18. ♖b4 **1 : 0 [Marić]**

6. SÜSS—MAROVIĆ

1... f3 **[2.** gf3 g3 **3.** a6 ♖b5 **4.** c3 ♖b8! **5.** a7 ♖a8 **6.** ♖a2 h4 **7.** b5 h3 **8.** b6 g2—+; **3.** c4 ♖f3 **4.** a6

♖b3 **5.** ♖b2 ♖b4! **6.** ♖b4 g2−+; **4.** ♔c2 ♖a3 **5.** ♔b2 ♖a4 **6.** ♔b3 ♖a1 **7.** ♔b2 h4! **8.** ♔a1 h3 **9.** a6 g2−+; **8.** ♖g2 h3! **9.** ♖g3 h2 **10.** ♖h3 h1♕ **11.** ♖h1 ♖h1 **12.** a6 ♔e6 **13.** a7 ♖h8−+] **0 : 1** **[Marović]**

7. STOLJAR—TAJMANOV I.

1. . . ♔b5 2. h6 ♔c4 3. c6 **[3.** ♖h5 ♖a2 **4.** ♔e3 ♖e2 **5.** ♔f3 ♖e8 **6.** h7 d2] ♖a2 4. ♔e1! **[4.** ♔c1 ♖a1 **5.** ♔b2 d2 **6.** c7 ♖b1=; **4.** ♔e3 ♖e2 **5.** ♔f3 ♖e7!] ♖a1 5. ♔f2 ♖a2 **[5. . .** d2 **6.** c7+−] 6. ♔f3 ♖e2 7. c7! **[7.** h7? ♖e8 **8.** ♖g7 d2 **9.** ♖d7 ♔c3 **10.** c7 ♔c2] ♖e8 8. ♖g7 ♔c3 9. ♖d7 ♖c8 10. h7 d2 11. ♖d8 ♔c2 12. h8♕ **[12.** ♔e2? d1♕ **13.** ♖d1 ♖e8] d1♕ 13. ♖d1 ♖h8 14. ♖d8 **1 : 0** **[Stoljar]**.

8. SCHUSTER—JUST

1. . . c6? **[1. . .** ♔d6△ **2. . .** ♔c5; **3. . .** c6=] 2. ♖h8! **[2. . .** cb5 **3.** a7+−; **2. . .** ♔d6 **3.** b6+−] **1 : 0** **[Marić]**

9. BALOGH—SOSONKO

1. . . h5! 2. ♔f4 **[2.** ♔h5? ♖h2 **3.** ♔g4 f2 **4.** ♖b6 ♔f7 **5.** ♖b7 ♔g6 **6.** ♖b6 ♔h7−+] g5 3. ♔e3 ♖b2 4. ♖b6! ♔f5! **[4. . .** ♔e7? **5.** ♖b5 f2 **6.** ♖f5=] 5. ♖b5 ♔g4 6. h3 ♔h3! **[6. . .** ♔g3? **7.** ♖g5 ♔h4 **8.** ♖f5 ♖b3 **9.** ♔f2=] 7. ♔f3 g4 8. ♔f4 ♖f2 9. ♔e4 ♔g3 10. ♖h5 ♖f4! 11. ♔d3 **[11.** ♔d5? ♖b4−+] ♔f3 12. ♖h1 ♔g2? **[12. . .** ♖b4! **13.** ♔c3 ♖e4 **14.** b4 g3 **15.** b5 g2 **16.** ♖a1 ♔f2 **17.** b6 g1♕−+; **12. . .** g3? **13.** ♖f1 ♔g4 **14.** ♖f4!=] 13. ♖h4! ♔f2 14. ♖h2 ♔f3 15. ♖h1 ♔g3? **[15. . .** ♖b4!−+] 16. ♖h8!= ♖b4 17. ♔c3 ♖e4 18. b4 ♔f2 **[19.** ♖f8 ♔g2 **20.** b5=] **1/2 : 1/2** **[Marić]**

10. ROSSMÜLLER—MARIĆ

1. . . ♖a6! **[1. . .** ♖c8? **2.** g4 ♖c7 **3.** ♖e8 ♔f7 **4.** ♖h8 ♔g7 **5.** ♖b8 ♔f7 **6.** ♖b6 ♔g7 **7.** ♔g3 ♖c8 **8.** ♖b7 ♔g8 **9.** gf5 gf5 **10.** ♖d7△ **11.** ♖d5+−] 2. ♖c5 ♖a2! 3. ♖b5 ♖c2 4. c5 ♔f7 5. ♖b7 ♔f6 6. ♖b6 ♔f7 7. c6 ♔g7 8. ♖b7 ♔f6 9. c7? **[9.** ♖c7! ♔e6 **10.** ♖c8 ♔f7 **11.** c7 ♔g7 **12.** g4 hg4 **13.** fg4 ♖c3 **14.** ♔h2!! fg4 **15.** h5!! gh5 **16.** f5 h4 **17.** f6 ♔f7 **18.** ♖h8 ♖c2 **19.** ♔g1 ♖c1 **20.** ♔f2 g3 **21.** ♔g2 ♖c2 **22.** ♔h3 ♖h2 **23.** ♔g4 g2 **24.** ♔f5!! g1♕ **25.** ♖f8 ♔f8 **26.** c8♕ ♔f7 **27.** ♕e6! ♔f8 **28.** ♕e7 ♔g8 **29.** f7+−; **14.** ♔g2? fg4 **15.** h5!? gh5 **16.** f5 h4 **17.** f6 ♔f7 **18.** ♖h8 h3! **19.** ♔h2 ♖c2 **20.** ♔g3 h2! **21.** ♖h2 ♖c3 **22.** ♔g4 ♔f6=; **20.** ♔g1 ♖c1 **21.** ♔f2 h2! **22.** ♔g2 h1♕ **23.** ♖h1 ♖c2 **24.** ♔g3 ♔f6=; **12. . .** ♔h7 **13.** gf5 gf5 **14.** ♖f8 ♖c7 **15.** ♖f5 ♔h6 **16.** ♖e5+−; **12. . .** ♖c3 **13.** gf5 gf5 **14.** ♔g2 ♖c2 **15.** ♔f1 ♖c1 **16.** ♔e2 ♖c5 **17.** ♔e3 ♖c1 **18.** ♔d4 ♖c2 **19.** ♔e5 ♖c5 **20.** ♔e6+−] ♔e6 10. g4 **[10.** ♖b6 ♔f7=] fg4 **1/2 : 1/2** **[Marić—Milić]**

11. LEVY—PEEV

1. h4? **[1.** c6! bc6 **2.** h4 ♖e2 **3.** h5 ♖e6 **4.** ♖h3 ♖h6 **5.** ♖h4!+−; **2. . .** ♔d4 **3.** ♖h3 ♔c5 **4.** h5 ♔a4 **5.** h6 ♖d8 **6.** h7 ♖h8 **7.** ♔f2 c5 **8.** ♔e2 c4 **9.** bc4+−] ♔d4! 2. ♖h3 ♔c5 3. h5 ♔b4!! **[3. . .** ♖d7? **4.** ♖h4!] 4. h6 ♖d8 5. h7 ♖h8 6. ♔f2 b5 7. ab5 ab5 8. ♔e2 ♔a3! 9. ♔d2 b4= 10. ♔c2 ♖c8 11. ♔d2 **[11.** ♔d3?? ♖c3−+] ♖h8 12. ♔d1 **[12.** ♔e3 ♔b3=] ♔b2 13. ♔e2 ♔a2 **1/2 : 1/2** **[Minev]**

12. DAMJANOVIĆ—WEBBS

1. . . ♖e4! **[1. . .** ♖g3? **2.** ♖e1+−] 2. ♘e4 **[2.** ♖d4 ♖d4 **3.** cd4 ♗c4 −+] ♗d1 3. ♘g3 d4! 4. cd4 ♗c2

5. ♘f1 **[5.** ♔e3 ♔d5 **6.** ♔d2 ♗b1 **7.** ♔c1 ♗e4−+**]** b5 6. ♔e2 b4 7. ♘e3 ♗e4 8. g3 a4 9. ♔d2 ♔d6 10. h5 ♔e6 11. ♔c1 a3 12. d5 ♔d6! 13. ba3 ba3 14. ♘c4 ♔d5 15. ♘a3 ♗d3!−+ 16. ♔b2 **[16.** ♔d2 ♔d4! −+**]** ♔e4 17. ♔b3 ♔f3 18. ♔c3 ♗e4 **0 : 1 [Marić]**

C

13. VITASEK−ŠIDLO

1. ♗g4! **[1...** hg4 **2.** d7! ♔e7 **3.** h5+−**]** **1 : 0 [Marić]**

14. MILIĆEVIĆ−MARINKOVIĆ

1. h4! ♔d7 **[1...** e5 **2.** de5 ♔e5 **3.** ♗d8 a4 **4.** ♗e7 ♔e6 **5.** ♗a3! ♗f2 **6.** h5 ♔f5 **7.** ♗f8! ♗e1 **8.** ♔d4 b4 **9.** ♔c4 a3 **10.** ♔b3=; **5...** ♗b6 **6.** h5 ♗a5 **7.** h6 ♔f7 **8.** ♔d4 b4 **9.** ♗c1=**]** 2. h5 ♔e8 3. ♗d8! a4 4. h6 ♔f7 5. ♗e7! ♗b8 6. ♔e4 ♗g3 7. ♗b4 ♗h4 8. d5 ♗f6 9. d6 **[9.** de6 ♔e6 **10.** h7=**]** ♔g6 10. d7 ♔h6 11. d8♕! ♗d8 12. ♔e5 ♗g5 13. ♔e6 ♗c1 14. ♔d5 a3 15. ♔c5 a2 16. ♗c3 **1/2 : 1/2 [Ugrinović]**

15. BENESCH−BUKACEK

1. ♗c8 b5 2. cb5 **[2.** ♗a6 b4=**]** ab5 3. a4! ba4? **[3...** c4! **4.** ab5 cb3 **5.** ♗e6 b2 **6.** ♗a2 ♗d4=**]** 4. ba4+− c4 5. ♔e3 c3 6. ♔d3 ♔f4 7. ♗f5 ♗d4 8. a5 ♔e5 9. a6 ♔f4 10. ♗d7! **[**△ **11.** ♗a4; **12.** ♗d1**]** c2 11. ♔c2 ♔e4 12. g5 **1 : 0 [Marić]**

16. ANDERSSON−PLANINC

1. h4 ♔c6 2. ♔g5 f4 3. h5 ♗c2 4. ♔h6 ♔d7 **[4...** ♗b3 **5.** ♔h7 ♗c4 **6.** ♔g7 b5 **7.** h6 ♗d3 **8.** ab5 ♔b5 **9.** ♗f4 c4 **10.** ♗e5 ♔b4 **11.** g4 c3 **12.** ♗c3! ♔c3 **13.** f4 a4 **14.** f5 a3 **15.** h7 a2 **16.** h8♕+−**]** 5. ♗f4 **1 : 0 [Andersson]**

17. BEREŽNOJ−GUSEV

1... ♗e4? **[1...** ♗d5! **2.** ♔a5 ♗b3 =**]** 2. ♔a5 ♔g6 **[2...** ♗c2 **3.** d5 +−**]** 3. a4 ba4 4. ♔a4 ♔f7 5. b5 **1 : 0 [Judovič]**

18. MARIĆ−JOVIĆ

1. d5 ♗c2 **[1...** g5!? **2.** ♘f7!! ♔f7 **3.** d6 ♔e6 **4.** d7! ♗b5 **5.** ♔b5 ♔d7 **6.** hg5 f4 **7.** gf4 h4 **8.** g6 ♔e8 **9.** e6! ♔f8 **10.** f5 h3 **11.** f6 h2 **12.** g7 ♔g8 **13.** e7 h1♕ **14.** e8♕+−; **2...** gh4 **3.** d6 ♔f7 **4.** d7 ♗b5 **5.** ♔b5 ♔e7 **6.** ♔c6 ♔d8 **7.** ♔d6+−; **1...** ♗e4 **2.** ♘e4 fe4 **3.** ♔c7 e3 **4.** d6 ♔e6 **5.** d7 e2 **6.** d8♕ e1♕ **7.** ♕d7!+−**]** 2. ♔c7 **[**△ **3.** ♘b5**]** ♗a4 3. ♘c8 ♔e8 4. ♘b6 ♗b5 5. d6 g5 6. hg5 f4 7. gf4 h4 8. f5 **[8.** d7 ♗d7 **9.** ♘d7 h3 **10.** ♘f6+−**]** h3 9. e6 fe6 10. fe6 h2 11. d7 ♗d7 12. ed7 ♔f7 13. d8♕ h1♕ 14. ♕f6 **1 : 0 [Marić]**

19. OSTOJIĆ−CVETKOVIĆ

1... ♘e4!! 2. d7 **[2.** c7? ♘d6 **3.** b4 ♔e7 **4.** b5 ♔d7 **5.** b6 ♔c6**]** ♔e7 3. a4 **[3.** b4? ♘c3**]** ♘c5!! 4. a5 ♘b3! 5. a6 **[5.** ♗g4? f5!△ **6...** ♘a5−+**]** ♘d4 **[6.** ♗d1 ♘c6 **7.** ♔g2=**]** **1/2 : 1/2 [Marić]**

20. R. GARCIA−RUBINETTI

1... ♘c4!! **[1...** ♔b3? **2.** ♗f7 ♔b4 **3.** h4**]** 2. bc4 **[2.** ♔d4 ♘d6 −+**]** c5! 3. ♗f7 a4 4. ♗g6 a3 5. ♗b1 ♔b3 6. h4 ♔b2 **0 : 1 [Marić]**

21. BUJUPI−MILONJIĆ

1. ♗f1?! **[1.** ♗b6!=; **1.** ♗g3?? ♗g3 **2.** ♗b7 ♔e4! **3.** ♗d5 ♔d5

4. ♔g3 ♔e4−+] ♔f2 2. ♗b5 ♔g1 3. ♗h2?? **[3.** ♗b6! ♔h1 **4.** ♗f2!! ♗f2 **5.** ♗c6=; **4...** ♗b4 **5.** ♗f1 ♗d6 **6.** ♗e3 ♗h2 **7.** ♗d4 ♗g1 **8.** ♗g1! ♔g1 **9.** ♗d3 ♔f2 **10.** ♗f5=] ♔h1−+ 4. ♗f1 ♗d2! **[5.** ♗c7 ♔g1 **6.** ♗a6 ♗g2 **7.** ♔g3 ♗e1#] **0 : 1 [Marić]**

22. RAJKOVIĆ—KOVAČEVIĆ S.

1. a7 ♘b6 2. ♗f6!+− ♔g4 **[2...** ♔f6 **3.** ♘d5; **2...** ♔h5 **3.** ♘d5 ♘a8 **4.** ♘c7 ♘c7 **5.** ♗e5+−] 3. ♘d5 ♘a8 4. ♘c7 ♘c7 5. ♔b3 ♘a8 6. ♔a4 e3 7. fe3 fe3 8. ♗c3! ♔g3 9. ♗e1 ♔g2 10. ♗h4 ♔f3 11. ♔b5 ♔e4 12. ♔c6 **1 : 0 [Rajković]**

23. MILUTINOVIĆ—MARIĆ

1... b5! 2. ♘d1 **[2.** ab5 cb5△ **3...** a5; **4...** a4∓] ba4 3. ba4 ♔e7 [△ ♔d7-c7-b6-a5−+] 4. ♘b2 d5! 5. ♘c3 **[5.** c4 d4△ **6...** ♗a3∓] ♗a3! 6. ♘bd1 d4 7. ♘b1 ♗c1−+ 8. ♔f2 a5 9. c3 ♘c5 10. cd4 ed4 11. ♔e2 ♘a4 **0 : 1 [Marić]**

24. KOVAČEVIĆ—MATULOVIĆ

1. b6!! cb6 **[1...** ♘b6 **2.** ♗b5 ♔e7 **3.** ♘f5 ♔f8 **4.** ♗e8 ♔e8 **5.** h6+−] 2. ♗b5 ♘c7 **[2...** ♘g7 **3.** h6+−] 3. ♗d7 ♘e7 **[3...** ♘a7 **4.** ♘f5 ♘ab5 **5.** ♗c6! ⊙+−] 4. b5! ♘g8 5. ♘f5 ♘a8 6. ♗e8 ♘c7 **[6...** ♘e7 **7.** ♘e7 ♔e7 **8.** ♗c6 ♘c7 **9.** ♔g5+−] 7. ♗c6! **1 : 0 [Marić]**

25. PYTEL—KOSTRO

1. ♗d4 ♘d7 2. b4 g6 **[2...** f6 **3.** a4 ♔f7 **4.** ♗e2 g6 **5.** h3!±] 3. a4 ♔f8 4. ♗d3 ♔g8 5. ♔g2 ♔h7 6. h3!± ♔g8 7. g4 hg4 8. hg4 ♔g7 9. ♔f2 ♔h6 10. ♔e3 ♘a8 11. ♗c3 ♘c7 12. ♔d4 ♔g7 13. ♗e1 ♔f8 14. ♗h4 ♘a8 15. f5! gf5 16. gf5 ♔g7? **[15...** ♔e8 **16.** fe6! fe6 **17.** ♗g6 ♔f8 **18.** ♗d8! ♘b8 **19.** ♔e3 ♘d7 **20.** ♔f4 ♘b8 **21.** ♗h5 ♘d7 **22.** ♔g5! d4! **23.** ♔f4!±] 17. ♗d8 +− ♔h6 18. ♗e2 ♔g7 19. ♗g4 ♘f8 20. ♗f6 ♔g8 21. ♗e7 ♘c7 22. ♗d6 ♘e8 23. ♗b8 ♘d7 24. ♗a7 ♘c7 25. fe6 fe6 26. ♗e2 ♔f7 27. a5 **[27...** ♘a8 **28.** ab6 ♘ab6 **29.** ♗b6 ♘b6 **30.** ♔c5+−] **1 : 0 [Milić]**

26. MINEV—SPASOV

1... e3! 2. fe3 ♔e4! **[3.** ♔g3 ♔e3 **4.** b5 ♔d4 **5.** ♔f3 ♔c4−+] **0 : 1 [Minev]**

D

27. LESNJIČEVSKI—GESLJENKO

1... e3 2. fe3 **[2.** a5 c6−+] d3! 3. ♔e1 ♔e3 4. ♔d1 ♔d4 **0 : 1 [Judovič]**

28. KIROV—ERMENKOV

1. ♔h3!! **[1.** e4? h5 **2.** ♔h3 ♔f4! **3.** ♔h4 ♔e4 **4.** ♔h5 ♔d3 **5.** ♔g5 ♔c3 **6.** ♔f6 ♔b3 **7.** ♔e6 a4 **8.** ♔d6 a3 **9.** ♔c7 a2 **10.** d6 a1♕ **11.** d7 ♕a7−+; **1.** ♔f3? ♔f5 **2.** ♔g3 ♔e4 **3.** ♔f2 h5−+] ♔f5 2. ♔h4 ♔e4 3. ♔g5 ♔e3 4. ♔f5! h5! **[4...** ♔d3 **5.** ♔e6 a4 **6.** ba4 ♔c4 **7.** ♔d6 ♔b4 **8.** ♔c6±] 5. ♔e6! h4 6. ♔d6 h3 7. ♔c7 h2 8. d6 h1♕ 9. d7 ♕h2 10. ♔c8= ♕h3 11. ♔c7 ♕g3 12. ♔c8 ♕g4 13. ♔c7 ♕f4 14. ♔c8

♕f5 15. ♔c7 ♕e5 16. ♔c8 ♕e6 17. ♔c7 ♕e7 18. ♔c8 **[18...** ♔d3 **19.** d8♕ ♕d8 **20.** ♔d8 a4! **21.** ba4 ♔c4 **22.** ♔c7 ♔b4 **23.** ♔b6 c4=; **20...** ♔c3? **21.** ♔c7 ♔b3 **22.** ♔b6 a4 **23.** ♔c5±**]** **1/2 : 1/2 [Minev—Milić]**

29. RADEV—SPIRIDONOV

1. f6! **[1.** f4? f6!=**]** ♔c6 2. ♔e5 ♔c5 **[2...** ♔c7 **3.** ♔d5 ♔d7 **4.** ♔c5 ♔c7 **5.** f3+—**]** 3. ♔f5 ♔b5 4. ♔g5 ♔a5 5. ♔h6 ♔b5 6. ♔g7 a5 7. ♔f7 a4 8. ♔g6 a3 9. f7 a2 10. f8♕ a1♕ 11. ♕f5! ♔c4 **[11...** ♔b4 **12.** ♕f6**]** 12. f4+— ♕g1 13. ♕g5 ♕b6 14. ♔h5 ♕c7 15. f5 ♕h7 16. ♔g4 ♔d5 **[16...** ♕d7 **17.** ♕f4△ **18.** ♕e5!+—**]** 17. ♕d8 ♔e5 18. ♕e8 ♔f6 19. ♕e6 ♔g7 20. ♔g5! ♕g8 **[20...** ♕h1 **21.** f6+—**]** 21. ♕g8 **[21...** ♔g8 **22.** ♔g6+—**]** **1 : 0 [Minev—Milić]**

E

30. PAPE—ROTH

1. d6!! ed6 2. ♔d3! ♗g3 3. a5 d5 4. a6 ♗b8 5. a7! ♗a7 **1/2 : 1/2 [Marić]**

31. BEDNARSKI—HECHT

1. ♗d7? **[1.** ♗c6! ♖d2 **2.** ♗b7! ♖d8 **3.** ♗e4!=**]** ♖d2 2. ♗e6 **[2.** ♗f5 ♖d5—+**]** ♖d6 3. ♗c8 ♖d5!! 4. b6 **[4.** ♗a6 ♖d1 **5.** ♔g2 ♖d2 **6.** ♔g1 ♖b2 **7.** ♔h1 ♔g5 **8.** ♔g1 ♔f4 **9.** ♔h1 g2 **10.** ♔h2 ♔f3 **11.** ♗b7 ♔f2 **12.** ♗g2 ♖b5—+**]** ♖b5 5. b7 ♖b2—+ 6. ♔h1 ♔g5 7. ♔g1 ♔f4 **[△ 8...** ♔f3**]** 8. ♗d7 ♖b7 9. ♗c6 ♖b1 10. ♔g2 ♖b2 11. ♔g1 g2! 12. ♔h2 ♖b6 13. ♗g2 **[13.** ♗d5 ♖g6—+**]** ♖h6 14. ♔g1 ♔g3 **0 : 1 [Hecht]**

32. MUREJ—BAJKOV

1... ♖h4? **[1...** ♔g3! **2.** ♔h7 ♖e6; **2.** ♗f6 h5 **3.** ♔g6 ♔g4—+**]** 2. ♗f6! **[2.** a6 ♖a4 **3.** ♔h7 g5—+**]** ♖h5 3. a6 ♖a5 4. ♔h7 g5 5. ♗d8! ♖a6 **[5...** ♖d5 **6.** ♗b6 ♔f3 **7.** a7=**]** 6. ♗g5 **1/2 : 1/2 [Murej]**

33. GHINDA—MAJSTOROVIĆ

1. ♗d6! **[△ 2.** ♗c5**]** ♖c6 2. c4! ♔f7 **[2...** ♖c4 **3.** ♗c5+—; **2...** bc4 **3.** b5+—**]** 3. cb5 ♖c1 4. ♔h2 ♔e6 5. ♗f4! **[5...** ♖c4 6. b6+—**]** **1 : 0 [Marić]**

34. KENÉZ—MELEGHEGYI

1... h4!! 2. ♖a3 **[2.** gh4 ♔f4 **3.** ♖a6 ♔f5 **4.** ♖a5 ♖c5—+; **2.** ♖a6 hg3 **3.** hg3 ♖c5 **4.** g4 ♖c8—+**]** ♗e3 3. ♔h4 ♖c5! 4. g4 ♔f4 5. ♔h3 **[5.** ♖a4 ♔f3 **6.** ♖a3 ♖c2 **7.** h3 g5 **8.** ♔h5 ♖h2—+**]** ♔f3 **[6.** ♖a8 ♖c7 **7.** ♖h8 ♗f4△ **8...** ♖c2 —+**]** **0 : 1 [Marić]**

35. VUJOVIĆ—BERTOK

1. h7 ♖g6 **[1...** ♖h8 **2.** ♖e1 ♔d4 **3.** ♘b5 ♔d5 **4.** ♖d1 ♔c5 **5.** ♘d6 ♖h7 **6.** c3+—**]** 2. ♔h5 ♖g3 3. ♘e4! ♖h8 **[3...** ♖g2 **4.** ♘g5 ♖c2 **5.** ♗g8+—**]** 4. ♘g3 ♖h7 5. ♔g6 ♖d7 6. ♘f5!!+— a4 **[6...** ♖d5 **7.** ♖e1#**]** 7. ♔g5 a3 8. c3! a2 9.

♖e1? **[9.** ♖a1! ♔d5 **10.** ♔f4 ♖a7 **11.** ♔e3+−] ♔d5 10. ♔f4 ♔c5 [△ **11...** ♖d3=] 11. ♘g3 ♔b5= 12. ♘e4 ♖f7 13. ♔e3 ♔a4 14. ♔d4 ♔a3 15. ♔c4 ♔b2 16. ♖e2 ♔a3 17. ♖e1 ♖b7 18. ♖a1 ♔b2
1/2 : 1/2 [Marić]

36. RIBLI—VAGANJAN

1. ♘c7! **[1.** ♘c3? ♗a6 **2.** ♘a4 ♗b7! **3.** ♘b6 ♗c6 **4.** ♘b3 ♗f8±] ♔f8 **[1...** d4 **2.** ♘f3 d3▲ **3.** ♘d2△ **4.** ♘a6!+−] 2. ♘b3!! [△ **3.** ♘d4, **4.** ♘a8] ♖b3 3. ♘b5 **1 : 0**
[Florian]

KOMENTATORI ZAVRŠNICA — КОММЕНТАТОРЫ ОКОНЧАНИЙ — ENDINGS' COMMENTATORS — DIE KOMMENTATOREN DER ENDSPIELEN — LES COMMENTATEURS DES FINALES — COMMENTARISTAS DE LAS FINALES — COMMENTATORI DEI FINALI — SLUTSPELSKOMMENTATORER

ANDERSSON (1) 16
FLORIAN (1) 36
HECHT (1) 31
JUDOVIČ (2) 17, 27
MARIĆ (18) 2, 3, 5, 8, 9, 12, 13, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 30, 33, 34, 35
MARIĆ—MILIĆ (1) 10
MAROVIĆ (1) 6
MILIĆ (1) 25
MINEV (2) 11, 26
MINEV—MILIĆ (3) 4, 28, 29
MUREJ (1) 32
RADULOV (1) 1
RAJKOVIĆ D. (1) 22
STOLJAR (1) 7
UGRINOVIĆ (1) 14

ŠAHOVSKI TURNIRI, MEČEVI, ČASOPISI
ШАХМАТНЫЕ ТУРНИРЫ, МАТЧИ, ЖУРНАЛЫ
CHESS TOURNAMENTS, ENCOUNTERS, BULLETINS
SCHACHTURNIERE, ZWEIKÄMPFE, ZEITSCHRIFTEN
TOURNOIS, RENCONTRES, BULLETINS
TORNEOS, MATCHS, REVISTA
TORNEI, SFIDE, RIVISTE
TURNERINGAR, MATCHER, TIDSKRIFTER

TURNIRI — ТУРНИРЫ — TOURNAMENTS — TURNIERE — TOURNOIS — TORNEOS — TORNEI — TURNERINGAR

1. Hastings
2. Reggio Emilia
3. Wijk aan Zee I
4. Wijk aan Ze II
5. Orense
6. Madonna di Campiglio
7. Olot
8. Budapest
9. Tallinn
10. Bucuresti
11. Cienfuegos
12. Oslo
13. Ljubljana — Portorož
14. Las Palmas
15. Lanzarote
16. Vrnjačka Banja
17. Luhačovice
18. Netanya
19. Varna
20. Dortmund
21. Zagreb
22. Lenjingrad
23. Hilversum
24. Norristown

Groningen I 1973 **366**

1.	Romanišin	7½	699
2.	Miles	6½	588
3.	Buchal	5½	477
4.	Urzica	5½	477
5.	Spaček	4½	366
6.	Marjanović	3½	255
7.	Baljon	3½	255
8.	Dieks	3	199
9.	Martin	3	199
10.	Kernan	2½	144
10—18.	Bojković		
	Bjelajac		
	Jeremić		
	Despotović		
	Milićević		9
	Ljuca		
	Sindik		
	Janošević		
	Kizov		
	etc.		

Malaga II 1973
IT 2441 VIII - a **598**

1.	Quinteros	m	8½	752
2.	Benkö	g	8½	752
3.	Gheorghiu	g	8	713
4.	Matanović	g	7½	675
5.	Filip	g	7½	675
6.	Torre	m	7½	675
7.	Pomar	g	6½	598
8.	Medina	m	6½	598
9.	Parma	g	6	560
10.	O'Kelly	g	6	560
11.	Martz		6	560
12.	Rossolimo	g	5	483
13.	Bellon		4	406
14.	Ruiz		3½	367

Sutomore (Jugoslavija) II 1973
(13 kola; 260 učesnika)

1.	Ivanović	11
2.	Minić	10
3—9.	Krnić	
	Raičević	
	Marić	
	Hulak	9½
	Vukić	
	Osterman	
	Subašić	

Lone Pine III 1973

1.	Bisguier	6
2.	Browne	5½
3.	Szabo	
4.	Miles	
5.	Grefe	5
6.	Formanek	
7.	Christiansen	
8.	Cleghorn	
9.	Martz	4½
10.	Kavalek	
11.	Jones	
	etc.	

Strasbourg IV 1973 (270 Jouers)

1.	Karaklajić	8
2.	Webbs	
3.	Damjanović	
4.	Keene	7½
5.	Marić	
6.	Flesch	
7.	Belliard	
8.	Puhm	
9.	Eslon	
10.	Scheipl	
11.	Nippgen	7
12.	Eppinger	
13.	Letzelter	
14.	Skorup	
15.	Reust	
	etc.	

CHICAGO II 1973

	1	2	3		
1. BYRNE R.	●	1 ½	1 ½	3	1
2. RESHEVSKY	0 ½	●	½ 1	2	2
3. KAVALEK	0 ½	½ 0	●	1	3

SSSR 1973

	1	2	3		
1. SAVON	●	½ ½	0 1	2	1
2. KUZMIN	½ ½	●	½ ½	2	2
3. MUHIN	1 0	½ ½	●	2	3

FINAL ZONE 10 IV 1973

	1	2	3		
1. TAN LIAN — ANN	●	0 1	1 0	2	1
2. KAN WAI — SHUI	1 0	●	1 0	2	2
3. FULLER	0 1	0 1	●	2	3

MEČEVI — МАТЧИ — ENCOUNTERS — ZWEIKÄMPFE — RENCONTRES — MATCHS — SFIDE — MATCHER

LAS PALMAS II 1973

	1	2	3	4		
1. AMSTERDAM	●	2½	2	3	7½	1
2. SOLINGEN	1½	●	2½	2½	6½	2
3. ZÜRICH	2	1½	●	2½	6	3
4. LAS PALMAS	1	1½	1½	●	4	4

LENJINGRAD IV 1973

SSSR I	23½
SSSR Molod.	18½
SSSR II	18

POLSKA — SVERIGE (**Warszawa**)	10 : 10
SCHWEIZ — ESPANA (**Martigny**)	8 : 8
HOLLAND — BR DEUTSCHLAND (**Hengelo**)	10½ : 9½
ČSSR — DDR (**Karlovi Vari**)	9 : 3

TATAI — MARIOTTI (**Roma**) 3 : 3
1973 (+2 —2 = 2)

ČASOPISI — ЖУРНАЛЫ — BULLETINS — ZEITSCHRIFTEN — BULLETINS — REVISTA — RIVISTE — TIDSKRIFTER

AJEDREZ
BRITISH CHESS MAGAZINE
CANADIAN CHESS CHAT
CHESS
CHESS CANADA
U.S. CHESS LIFE AND REVIEW
ČESKOSLOVENSKY SACH
DEUTSCHE SCHACHBLÄTTER
DEUTSCHE SCHACHZEITUNG
ELLINIKA SKAKISTIKA CHRONIKA
EUROPE ECHECS
FERNSCHACH
ITALIA SCACCHISTICA
ŠAHOVSKI GLASNIK
MAGYAR SAKKELET
MAT
ÖSTERREICHISCHE SCHACHZEITUNG
REVISTA DE SACH
SCHACH
SCHAKEND NEDERLAND
SCHACH-ECHO
SZACHY
SOUTH AFRICAN CHESSPLAYER
SOUMEN SHAKKI
SCHWEIZERISCHE SCHACHZEITUNG
ШАХМАТЫ В СССР
ŠAHMATI — RIGA
ШАХМАТНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ
TIDSKRIFT FÖR SCHACK

F. I. D. E.

INFORMATION

THE RATING SYSTEM IN NATIONAL APPLICATIONS

(A Supplement to the FIDE Presentation of 1970)

A national rating system, as the FIDE System, must conform to the underlying fundamentals, if it is to produce realistic and consistent results. Formulae (1) and (2) given below are basic to the FIDE system, and they serve as well for national systems with minor modifications. The modifications arise out of the differences which exist in the size and composition of the player pool to be rated.

The FIDE pool consists mainly of players who have reached the master level whereas most national pools will consist almost entirely of players below master strength, including the old and young, students, women, transient „one eventers", and most importantly the rapidly improving new players. None of these types figure significantly in the FIDE pool. It is, however, the players in the FIDE pool who serve as references or standards by means of which the other players are measured on the common rating scale.

In the initiation of the rating system by a national chess federation the usual situation found is one in which there are a few FIDE rated players and many others unrated.In such a case it is necessary to hold rating tournaments or use data from previously played tournaments.

The type of tournament best suited for this purpose is the round-robin tournament wherein all the participants encounter each other. From the results of such tournaments, with as few as three rated players taking part, all the participants may then be rated. These newly rated players may then in turn serve as references in other rating tournaments until, with tournaments branching out and encompassing all players within the playing pool, all may be rated. Manifestly such initial ratings have considerable uncertainty because of the limited sampling of the performances of the players. However, the rating system is, by its very nature, self correcting. Thus by continued interplay and rating the system will shortly generate the proper differences between the ratings. In describing the proceduers we shall first restate the basic formulae of the rating system:

The performance rating formula: $R_p = R_c + D(P)$ (1)

Where: R_p is the rating of the performance of a player in a tournament or series of tournaments,

R_c is the average rating of the competition encountered,
D(P) is the difference between the player's rating and the competition rating, based on the percentage score P achieved by the player. This number is obtained from Table I given in the original FIDE presentation and repeated below.

The new rating formula: $R_n = R_o + K(W - W_e)$ (2)

Where: R_o is the pre-tournament rating,
R_n is the post tournament rating,
W is the actual game score,
W_e is the expected game score, and
K is the rating point value of the game score.

Equation (1) is usually used to determine the initial rating of a player entering the rating pool, but it may also be used for all players on a periodic basis. Equation (2) actually performs the arithmetical operation of averaging the pre-tournament rating with the performance rating in the particular tournament to yield a new rating. The numerical value of the coefficient K is determined by the relative weights given to R_o and R_n in the averaging process.

In the FIDE application ratings are issued on an annual basis and a rating remains in force for a period of a year. The annual samples on active players are generally over 50 games. If the sample is less than 80 games the incremental changes in rating are computed after each event en then totalled at the end of the rating period. For the calculation of the increments K is set at 10. If the sample exceeds 80 games, then the performance rating is computed for the rating period and this becomes the new published rating of the player. This means in effect that performances older than one year are disregarded when the annual sample exceeds 80 games. For national appilcations where more frequent rating lists may be published or new ratings are to be computed after each event, instead of a rating period, a lager value of K is recommended, say 15—20 for players whose proficiency has more or less stabilized, and say 25— 30 for new or junior players.

Returning now to equation (1), the performance rating formula, it is seen, that when this is applied to N players in a round-robin tournament, N different calaulations of R_c are required, one for each player, in as much as any given player does not encounter himself. The number of calculations of averages can be reduced to just one by the use of a modified form of equation (1), namely,

$$Rp = Ra + D\,(P)\,\frac{(N-1)}{(N)} \tag{3}$$

Where: R_a is now the average rating of all the participants, and the term to the right of the + sign, namely, $D(P)\,\frac{(N-1)}{(N)}$ is the „adjusted" D(P).

Example: Assume that $R_a = 2350$ in a 16 man tournament, that is, $N = 16$ and $N - 1 = 15$. Assume further that a player scores 9 points of 15. Then $P = 9/15 = .60$, and D(P) from the table is found to be 72. The adjusted D(P) is 15/16 times this or 67. Thus the performance rating $R_p = 2350 + 67 = 2417$.

In a rating tournament the average rating R_a is, of course, unknown at the outset of the tournament. Nevertheless after all results are in this average rating for the entire group can be determined within a reasonable uncertainty.

Again let N be the total number of participants, M the number of rated players and R+ the average rating of just these rated players. Next the sum of the adjusted differences for just the rated players is formed. Dividing this sum by M gives the average adjusted difference for the rated players. Subtracting this from R+ gives R_a. In equation form:

$$Ra = R+ - \frac{1}{M}\,E\,D\,(Pi)\,\frac{(N-1)}{(N)} \tag{4}$$

Where: P_i represents the percent score of an individual, E the summation sign indicating that the terms to its right are to be added, and the entire expression to the right of the minus sign-stands for the „average adjusted difference" for the rated players.

Example: Assume 3 players in a 16 man tournament have ratings of 2450; 2370 and 2350 and they score 12; 9 and $10\frac{1}{2}$ points respectively. ($N = 16$ and $M = 3$) Adding the three ratings and dividing by three we obtain 2390 for R+. The individual percentages (P_i) are .80; .60 and .70 and the corresponding $D(P_i)$s are 240; 72 and 149 respectively. The sum of these differences is 461 and multiplying this by 15/16 and dividing by 3 we obtain 144 for the average adjusted difference. Thus $R_a = 2390 - 144 = 2246$.

It is easy to see that once R_a is known the performance ratings of all the participants, both rated and unrated, may be determined by means of equation (3) as in the previous example.

Next we return to the three rated players to determine their new ratings by means of equation (2). To do this it is necessary to determine the expected score W_e for each. This expected score is best found by summing up the percentage expectancies againts the individual opponents, or $W_e = E(P_i)$, where these percentage expectancies are taken from Table II. This admittedly is a

laborious method which again requires M summations. With negligible loss in accuracy W_e can be determined by using the percentage expectancy against the entire group thus eliminating the summations. In this case for a given player the difference $(R_o - R_a)$ is formed and the percentage expectancy P_e is obtained from Table II. The expected score then becomes:

$$W_e = N(P_e) - \tfrac{1}{2} \qquad (5)$$

The term $\frac{1}{2}$ to the right of the — sign is understandable since a player does not play himself.

Example: Consider player #2 in the previous example with $R_o = 2370$; $W = 9$; $R_0 - R_a = 124$. For a difference of 124 we obtain P_e to be .67 and $N(P_e)$ to be 10.7. The expected score W_e is then $\frac{1}{2}$ less this value or 10.2. Thus $(W - W_e) = -1.2$ and the change in rating will be K(—1.2) or —24 points with K set at 20.

The above examples are sufficient to illustrate the rationale of the calculations reguired to institute the rating system. The methods here described are not to be considered as rigid or inflexible as they are designed primarily for use with a simple desk calculator and slide rule. With progra mmed computers other procedures are available. Also in situations where most of the players in a tournament are already rated, and only a few of the participants unrated, it is simpler and faster to obtain the performance ratings of the unrated players against just the rated players and to use these values in estimating R_a, the average rating of the participants. The calculations of new ratings may then begin from that point on with equation (2). In the subseguent operations the scores of the unrated players against each other will be taken into account automatically.

On the following pages the procedure is summarized step by step and illustrated with an actual example from tournament play, namely, the Brazilian Championship 1972. The illustration is in the form of a work sheet recommended for rating administrators.

OUTLINE FOR THE PROCESSING OF RATING TOURNAMENTS.

1. List players, their ratings and game scores in rank order. (Columns 1 through 3 on work sheet)
2. Compute the percentage for each player and enter this in column 4.
3. Look up in Table I the D(P) corresponding to each percentage score and enter this in column 5.
4. Multiply each D(P) by (N — 1)/N. These are the adjusted D(P)s. Enter these into column 6 distinguishing those for the rated players from the rest by some mark.
5. For the rated players calculate the average rating R+ and enter this on the top line of the work sheet.
6. For the **rated players** form the average of the adjusted D(P)s and enter this on bottom of work sheet under column 6.
7. Obtain the average rating R_a for the entire group by means of equation (4) and enter this on top line of work sheet in the appropriate space.
8. For the unrated players add R_a and the adjusted D(P) obtained in step 4. These are the performance ratings of the unrated players and are entered in column 7. (Though not required, in the example the performance ratings of the rated players are also given for comparison. These are in parentheses.)
9. For the rated players form the differences $(R_o - R_a)$, and enter these in column 8.
10. From Table II obtain the percentage expectancy corresponding to each difference $(R_o - R_a)$. Enter these in column 9.
11. Form the products $N(P_e)$ and enter these in column 10.
12. From each figure in column 10 subtract $\frac{1}{2}$ and enter the results in column 11. These are the respective expected scores.
13. Form the differences between the actual and expected scores for the rated players and enter these in column 12.

WORK SHEET FOR RATING OF TOURNAMENTS

TOURNAMENT **Brazilian Championship** DATE **1972** N **19** M **6** R + **2317** R_a **2215**

PARTICIPANTS	R_0	W	P	D (P)	D (P) Adj.	R_p	R_0-R_a	P_e	N (P_e)	W_e	W-W_e	Change in R	R_n
1 German, E.	2340	14	.78	220	(208)	(2423)	125	.67	12.7	12.2	1.8	+36	2376
2 Trois, F.	2295	13½	.75	193	(183)	(2398)	80	.61	11.6	11.1	2.4	+48	2343
3 Nobrega, W.	U	13½	.75	193	183	2398							
4 Toth, P.	2300	13½	.75	193	(183)	(2398)	85	.62	11.8	11.3	2.2	+44	2344
5 V. Riemsdijk	2345	12½	.695	145	(137)	(2352)	130	.68	12.9	12.4	.1	+ 2	2347
6 Dos Santos	U	11½	.64	102	97	2312							
7 Rocha, A.	U	11	.61	80	76	2291							
8 Pinto Paiva	U	10½	.58	57	54	2269							
9 Azevedo	U	10½	.58	57	54	2269							
10 Tavares, L.	U	9	.50	0	0	2215							
11 Belem	U	9	.50	0	0	2215							
12 Camara, H.	2405	9	.50	0	(0)	(2215)	190	.75	14.2	13.7	—4.7	—94	2311
13 Araujo, R.	U	7	.39	— 80	—76	2139							
14 Chemin	2220	6½	.36	—102	(—97)	(2118)	—5	.49	9.3	8.8	—2.3	—46	2169
15 Asfora	U	6	.33	—125	—118	2097							
16 Goncalves, A.	U	3½	.195	—245	—232	1983							
17 Guerra	U	3½	.195	—245	—232	1983							
18 Macedo, M.	U	3½	.195	—245	—232	1983							
19 Russowsky	U	3½	.195	—245	—232	1983							
Column: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Average Adjusted D(P) for Rated: **102**

14. Multiply each difference in column 12 by K and enter these products in column 13. These are the changes in the ratings of the rated players.
15. Form the sums of the figures in column 2 and column 13 for each rated player and enter these in column 14. These are the new ratings for the rated players. (In the example K = 20).
16. For the players unrated before the tournament the performance ratings in column 7 are now the post tournament ratings and will serve as R_o in the next event.

It may seem odd that an unrated player who finished in third position ends up with a higher rating than the winner of the tournament. It should be kept in mind, however, that the pre-tournament rating of the winner is based upon prior events whose effect on his rating cannot be ignored altogether. On the other hand the rating of player #3 is based on this single event only and will be subject to change in the next event.

Table I. Rating Differences as a Function of Percentage Scores.

P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)
1. 0	+	.83	273	.66	117	.49	— 7	.32	—133	.15	—296
.99	677	.82	262	.65	110	.48	— 14	.31	—141	.14	—309
.98	589	.81	251	.64	102	.47	— 21	.30	—149	.13	—322
.97	538	.80	240	.63	95	.46	— 29	.29	—158	.12	—336
.96	501	.79	230	.62	87	.45	— 36	.28	—166	.11	—351
.95	470	.78	220	.61	80	.44	— 43	.27	—175	.10	—366
.94	444	.77	211	.60	72	.43	— 50	.26	—184	.09	—383
.93	422	.76	202	.59	65	.42	— 57	.25	—193	.08	—401
.92	401	.75	193	.58	57	.41	— 65	.24	—202	.07	—422
.91	383	.74	184	.57	50	.40	— 72	.23	—211	.06	—444
.90	366	.73	175	.56	43	.39	— 80	.22	—220	.05	—470
.89	351	.72	166	.55	36	.38	— 87	.21	—230	.04	—501
.88	336	.71	158	.54	29	.37	— 95	.20	—240	.03	—538
.87	322	.70	149	.53	21	.36	—102	.19	—251	.02	—589
.86	309	.69	141	.52	14	.35	—110	.18	—262	.01	—677
.85	296	.68	133	.51	7	.34	—117	.17	—273	.00	+
.84	284	.67	125	.50	0	.33	—125	.16	—284		

P is the obtained percentage score.
D(P) is the rating point difference, by which the player exceeds his competition.
+ indicates an indeterminate value.

Table II. Percent Scoring Expectancies as a Function of Rating Differences. H for Higher Rated & L for Lower Rated.

Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L
0— 3	.50	.50	92— 98	.63	.37	198—206	.76	.24	345—357	.89	.11
4—10	.51	.49	99—106	.64	.36	207—215	.77	.23	358—374	.90	.10
11—17	.52	.48	107—113	.65	.35	216—225	.78	.22	375—391	.91	.09
18—25	.53	.47	114—121	.66	.34	226—235	.79	.21	392—411	.92	.08
26—32	.54	.46	122—129	.67	.33	236—245	.80	.20	412—43?	.93	.07
33—39	.55	.45	130—137	.68	.32	246—256	.81	.19	433—456	.94	.06
40—46	.56	.44	138—145	.69	.31	257—267	.82	.18	457—484	.95	.05
47—53	.57	.43	146—153	.70	.30	268—278	.83	.17	485—517	.96	.04
54—61	.58	.42	154—162	.71	.29	279—290	.84	.16	518—559	.97	.03
62—68	.59	.41	163—170	.72	.28	291—302	.85	.15	560—619	.98	.02
69—76	.60	.40	171—179	.73	.27	303—315	.86	.14	620—735	.99	.01
77—83	.61	.39	180—188	.74	.26	316—328	.87	.13	over 735	1.0	.00
84—91	.62	.38	189—197	.75	.25	329—344	.88	.12			

The administration of a rating system does not consist solely of making rating calculations. The rating administrator should understand the general composition of his rating pool as well as the rate and direction of its change. Further, he should understand that the rating system by its very nature determines only the differences in ratings between players who interplay, or to put it another way, the system will generate those differences which will conform to the probability function on which the system is based.

The rating scale itself is arbitrary and open ended. There is no reproducible fixed point on the scale such as exists on some physical measuring scales, as for example, the ice point on temperature scales. This is necessarily so because there exists no „standard chess player" whose proficiency remains unchanging with time. Only real chess players are compared by the system and real chess players, over their life time, undergo a development in proficiency. They may improve rapidly and at various rates during their early years, may remain relatively stable in their middle years and will slowly decline in their later years. However, the proficiency in later years will seldom sink to the level at which the player may have entered the rating pool.

Consequently declining players alone will not supply the rating points to be gained by improving players. The improving players will also take points from players who have stabilized in proficiency resulting in a deflation of the ratings of the latter.

The control of deflation is the key to the successful operation and acceptance of the rating system. This control may be achieved by proper rating procedures and regulations. Some recommended practices follow:

1. Observe the proper order of rating of the players. This has already been mentioned before concerning unrated and rated players, however, the rating order should also take cognisance of junior players who are most likely to be improving. Junior players, if they can be identified, should be rated after the unrated and before the other rated players. And if the post-tournament rating of any junior is greater than his pre-tournament rating (R_o), then the post-tournament rating of the junior should be entered in calculating the average rating R_a of the group.
2. Also, already mentioned, a use of a different and larger K factor for juniors and new players than for others helps to reduce deflation. In itself, however, this method is not sufficient to control deflation.
3. Recognition of exceptional performances which by statistical criteria are significantly different from earlier performances. This is, perhaps, the most effective way of controlling deflation and it is also quite simple to apply. It may take the form of bonus points awarded for these exceptional performances or could even consist of cancellation of the pre-tournament rating and starting from the new level indicated by the performance. As a general criterion of an exceptional performance in a standard length tournament, (12—16 rounds) the simple rule may serve, namely, if the difference between the actual and expected score, or $W - W_e$, is 3 points or greater, the performance may deserve attention as exceptional. For shorter tournaments somewhat smaller difference is justified.

Regardless of what method is used to control deflation, however, it is recommended that the ratings of a select control group of players be periodically monitored or examined for any systematic drift in the rating pool. Other regulations for national systems may be patterned after those of the U. S. Chess Federation which are given in some of the references given below.

Arpad E. Elo, Secretary
Qualification Committee FIDE.

REFERENCES:

FIDE Presentation of the Rating System 1970. (Distributed by FIDE to member federations in 3 languages).

CHESS EXPRESS; # 4 & 5, 1971. An Account of the Rating System in English & German.

FIDE Regulations Governing Title Awards. (Distributed by FIDE).

CHESS LIFE, August 1967. A Popular Account of the Rating System in English. (Reprints available from Q. C. Secretary).

THEORY OF RATING SYSTEM. A privately printed brochure in English available from Q. C. Secretary.

ACKNOWLEDGEMENT: Grateful acknowledgement is made to Mr. Nida Uzman, young Turkish chess player and a mathematics student in Berlin University for the algebraic proofs of eguations (3) and (4).

MEETING OF THE FIDE—BUREAU

A regular meeting of the FIDE—Bureau was held in Amsterdam from May 15 to 17, 1973. Its main subjects were the Chess Olympiad 1974 and preparations for marking the 50th anniversary of the founding of the FIDE.

The Men's Olympiad and the **FIDE—Congress** will be held in Nice, in June 1974. Following is a provisional schedule for the Olympiad:

June 4 1974	Arrival of the teams
June 6	Opening ceremonies
June 7 to 13	Preliminaries
June 14	Free day
June 15 to 29	Finals
June 30	Closing ceremony
July 1	Day of departure

The Bureau approved of this provisional schedule, which is based on 64 participating teams. Should there be more than 64 teams, then this schedule has to be adapted.

The French Chess Federation is planning to host 6 players and a captain per team.

The Federation's President, M. Bertolo, informed the meeting that the playing hall would cover 11,000 M². Also, he told it about the serious and thorough preparations made by the organizers for this magnificent event.

Regular FIDE—Congress will simultaneously be held in Nice. Confidence was expressed at the meeting that the 50th jubilee of the FIDE — founded in Paris, in 1924 — would be worthily celebrated by the 1974 Olympiad and the FIDE—Congress.

The FIDE 50th Jubilee

Many suggestions were put forward at the meeting on how to make 1974 a year of chess and how to intensify chess activity throughout the world. It was suggested, among other things, to hold radio matches all over the world, simultaneous exhibitions, living chess, a tournament of the outstanding junior players, a tournament of the strongest grandmasters and a match between „young" and „old" grandmasters (age limit 50 years), as well as to issue chess stamps.

Schedule Candidates' Matches

The meeting decided that the following schedule for 1974 Candidates' Matches should be submitted at the FIDE—Congress in Helsinki (September 1973):

Quarter finals	January 15 to March 1
Semi finals	April 15 to June 1
Final match	September 1 to November 15

In this way all the matches can be played without overlapping the Olympiad.

Regulations for the Men's World Championships Match 1975

The President of FIDE has prepared a draft of Regulations for the Men's World Championships Match 1975; however, the draft has not been discussed. It was decided to send the draft to the members of the FIDE Central Committee, inviting them to send their remarks and suggestions to the President's Central office. The draft is likely to be considered in Helsinki only in its general outline, with the Regulations to be definitively adopted at the 1974 Congress of FIDE.

ENCIKLOPEDIJA ŠAHOVSKIH OTVARANJA

Posle višegodišnjih priprema ŠAHOVSKI INFORMATOR počinje sa objavljivanjem ENCIKLOPEDIJE ŠAHOVSKIH OTVARANJA. Ovo značajno delo pod pokroviteljstvom Svetske šahovske federacije, prihvaćeno na Kongresu u Vancouver-u 1971. godine, označava početak novog pristupa izučavanju teorije šahovskih otvaranja.

Snažan razvoj šaha poslednjih decenija otkrio je u punoj meri haotičnost i nedostatak odgovarajućeg sistema u izučavanju teorije otvaranja. Mnoštvo monografija raznih otvaranja predlaže različite sisteme, različite redoslede izlaganja materijala, različite nazive varijanata i

otvaranja, itd. Na Kongresu FIDE u Skoplju 1972. godine na predlog ŠAHOVSKOG INFORMATORA prihvaćena je Nomenklatura šahovskih otvaranja — na naučnim principima razrađen sistem podele šahovskih otvaranja koji čini osnovu ENCIKLOPEDIJE ŠAHOVSKIH OTVARANJA. Ovaj sistem podele šahovskih otvaranja baziran na metodu eliminacije, metodu koji čini suštinu „šahovskog mišljenja" olakšava izučavanje teorije otvaranja, ukazujući na jedino logičan pristup ovoj materiji.

ENCIKLOPEDIJA ŠAHOVSKIH OTVARANJA
— obuhvata celokupno stvaralaštvo iz oblasti teorije otvaranja,
— metodičnim izlaganjem materije obezbeđuje punu preglednost,
— načinom obrade udovoljava zahtevima početnika i eksperata.

ENCIKLOPEDIJA ŠAHOVSKIH OTVARANJA, delo pod pokroviteljstvom Svetske šahovske federacije, ima internacionalni karakter. Delo je pisano ŠAHOVSKIM JEZIKOM, internacionalnim sistemom znakova, a pisci su najistaknutiji velemajstori iz celog sveta, eksperti za pojedina otvaranja i varijante. Lista pisaca različita je u pojedinim tomovima tako da specijalisti za pojedina otvaranja obrađuju upravo onu materiju koju najbolje poznaju.

Autori sistema ENCIKLOPEDIJE ŠAHOVSKIH OTVARANJA su: **Aleksandar Matanović,** glavni urednik. **Braslav Rabar,** zamenik glavnog urednika i autor sistema klasifikacije **Milivoje Molerović,** direktor edicije.

ENCIKLOPEDIJA ŠAHOVSKIH OTVARANJA sastoji se iz 5 tomova 300—320 stranica svaki. Po redosledu izlaženja iz štampe tomovi će ovim redom donositi materijal — otvaranja koja nastaju posle početnih poteza:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5
— II 1.e4 c5
1.e4 razni odgovori crnog osim 1... c5, 1... e5, 1... e6
— III 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 razni odgovori belog osim 3.♘c3
— IV 1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4
1.d4 ♘f6 2.c4 g6
— V razni početni potezi osim 1.e4 i 1.d4
1.d4 razni odgovori crnog osim 1... d5 i 1... ♘f6
1.d4 ♘f6 2.c4 razni odgovori crnog osim 2... e6 i 2... g6
1.d4 ♘f6 razni odgovori osim 2.c4

Prvi tom ENCIKLOPEDIJE ŠAHOVSKIH OTVARANJA izlazi iz štampe krajem 1973. godine, a svakih 6 meseci posle toga izlazi novi tom.

Pisci prvog toma su:

1. **Barcza Gedeon**
2. **Byrne Robert**
3. **Gipslis Ajvar**
4. **Gligorić Svetozar**
5. **Hort Vlastimil**
6. **Ivkov Borislav**
7. **Keres Paul**
8. **Korčnoj Viktor**
9. **Larsen Bent**
10. **Matanović Aleksandar**
11. **Polugajevski Lav**
12. **Rabar Braslav**
13. **Talj Mihail**
14. **Uhlmann Wolfgang**
15. **Unzicker Wolfgang**

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ

После длительной подготовки „Шахматный информатор" приступил к изданию намеченной „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ". Это капитальное произведение выходит в свет под эгидой Международной шахматной федерации. Решение об издании Энциклопедии, открывающей новые перспективы в изучении теории дебютов, было принято на Конгрессе ФИДЕ в Ванкувере, 1971. г.

Огромное развитие шахмат в последние годы в полной мере выявило отставание исследовательской работы, хаотичность и недостатки нынешней системы изучения теории дебютов.

Множество различных справочников по теории дебютов и монографий, посвященных отдельным дебютам и вариантам, построенно на различных методиках изучения и изложения материала. Номенклатура дебютных названий непродуманна и запутанна, отдельные варианты различными авторами именуются по-разному.

На Конгрессе ФИДЕ в Скопье (1972. г.) по предложению „ШАХМАТНОГО ИНФОРМАТОРА" была утверждена номенклатура шахматных дебютов, построенная на научных основах. Эта номенклатура является основой при разработке „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ". Она базируется на систематическом и последовательном переходе от простого к сложному. Метод элиминации вскрывает сущность шахматного мышления, создает логическую основу, облегчающую изучение теории дебютов.

„ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" охватит все варианты и системы, известнне в теории дебютов и оценитих. С этой точки зрения она будет полезной и нужной шахматистам различных квалификаций, в том числе и специалистам.

„ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ", публикуемая под эгидой ФИДЕ, имеет международный характер. Она будет написана по международной системе знаков, своего рода международным шахматным языком.

Авторы Энциклопедии — ведущие гроссмейстеры и теоретики современных шахмат из различных стран, знатоки тех или иных дебютных систем. Каждый том Энциклопедии будет написан отдельной группой авторов.

Авторы системы „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" — **Матанович Александр** (главредактор), **Рабар Браслав** (заместитель главредактора), **Молерович Миливое** (директор).

„ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" состоит из 5 томов, размером на 300—320 страниц каждый. Вот как распределен материал по отдельным томам:

I. 1.e4 e6
1.e4 e5

II. 1.e4 c5
1.e4 различные ответы черных, за исключением 1. . . c5, 1. . . e5, 1. . . e6.

III. 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 различные ответы белых, за исключением 3. ♘c3.

IV. 1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4
1.d4 ♘f6 2.c4 g6

V. Различные первые ходы белых, за исключением 1.e4 и 2.d4
1.d4 — различные ответы черных, за исключением 1. . . d5 и 1. . . ♘f6
1.d4 ♘f6 2.c4 — различнне ответы черных, за исключением 2. . . e6 у 2. . . g6.
1.d4 ♘f6 — различные ходы белых, за исключением 2.c4.

Первый том „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" выйдет в свет в конце 1973. г. Затем, через каждые шесть месяцев будет выходить по одному тому.

Авторы первого тома:

1. **Барца Гедеон**
2. **Бирн Роберт**
3. **Гипслис Айвар**
4. **Глигорич Светозар**
5. **Горт Властимир**
6. **Ивков Борислав**
7. **Керес Пауль**
8. **Корчной Виктор**
9. **Ларсен Бент**
10. **Матанович Александр**
11. **Полугаевский Лев**
12. **Рабар Браслав**
13. **Таль Михаил**
14. **Ульманн Вольфганг**
15. **Унцикер Вольфганг**

Цена на каждый из томов „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" составит 10 долларов США.

Право исключительной продажи „ЭНЦИКЛОПЕДИИ ШАХМАТНЫХ ДЕБЮТОВ" предоставляется:

B.T. BATSFORD LTD. (4. Fitzhardinge Street, London W_1 Ho AH). — для Западной Европы и стран Британского содружества (кроме Канады)

UNITED STETES CHESS FEDERATION (479 Brodway, Newburg, N.Y. USA) — Amerika.

„МЕЖДУНАРОДНАЯ КНИГА“ (Смоленская — Сенная 32 — 34, Москва СССР) СССР
„ШАХМАТНЫЙ ИНФОРМАТОР“ (7. Июля 30, Белград, Югославия) — остальные страны.
THE CHESS PLAYER PHILIPPINES 215 BUENDIA AVENUE, MAKATI RIZAL, PHILIPPINES phone: 88-33-27. для Азии (кроме Коммонвельтя).

ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS

After many years of preparation CHESS INFORMATOR will start to publish an ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS. This significant work, approved at the 1971 Congress held in Vancouver and carried out under the auspices of the World Chess Federation, marks a new approach to the study of the theory of chess openings.

The rapid development of chess in recent decades has fully revealed the chaos and lack of a suitable system in studying the theory of openings. A multitude of monographs dealing with various opening moves suggest different systems, different sequences of presenting material, different names for variants and openings, etc. At the F.I.D.E. Congress held in Skopje in 1972, at the proposal of the CHESS INFORMATOR a nomenclature of chess openings was adopted — a system of classification of chess openings worked out on the basis of scientific principles which forms the foundation of the ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS. This system of classification of chess openings, based on the method of elimination, the method which represents the essence of „chess reasoning“, facilitates study of the openings theory, indicating the only logical approach to this subject.

ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS

— comprehends the entire creative work from the area of chess openings;

— by methodological presentation of material ensures a full survey;

— satisfies the requirements of beginners and experts by its method of treatment.

ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS, a work under the auspices of the World Chess Federation, has an international character. The work is written in CHESS LANGUAGE, in international system of symbols, and the authors are the most eminent grandmasters from the whole world, experts for individual openings and variants. The list of authors varies in individual volumes so that specialists for individual openings deal with precisely that material which they best know.

Authors of the systems of the ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS are: Aleksandar Matanović, editor-in-chief, Braslav Rabar, assistant of the editor-in chief (system of classification) and Milivoje Molerović, director of the edition.

THE ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS consists of 5 volumes-each amounting to 300—320 pages. According to its order of publication the volumes will present the material according to the following schedule-openings developing after the initial moves:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5

— II 1.e4 c5
1.e4 various responses of black except 1 . . . c5, 1 . . . e5, 1 . . . e6

—III 1.d4 d5
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3. various responses of white except 3.Sc3

—IV 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4
1.d4 Sf6 2.c4 g6

—V various initial moves except 1.e4 and 1.d4
1.d4 various responses of black except 1 . . . d5 and 1 . . . Sf6
1.d4 Sf6 2.c4 various responses of black except 2 . . . e6 and 2 . . . g6
1.d4 Sf6 various responses except 2.c4

The first volume of the ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS comes off the press at the end of 1973, and each six months after it a new volume will appear. The authors of the first volume are:

1. **Gedeon Barcza**
2. **Robert Byrne**
3. **Ajvar Gipslis**
4. **Svetozar Gligorić**
5. **Vlastimil Hort**
6. **Borislav Ivkov**
7. **Paul Keres**
8. **Viktor Korčnoj**
9. **Bent Larsen**
10. **Aleksandar Matanović**
11. **Lav Polugajevski**
12. **Braslav Rabar**
13. **Mikhail Tal**
14. **Wolfgang Uhlmann**
15. **Wolfgang Unzicker**

The price of each volume of the ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS is US $ 10.

Representatives of the Chess Informator, with exclusive sales rights for the ENCYCLOPEDIA OF CHESS OPENINGS in particular countries are:

B.T. BATSFORD LTD (4, Fitzhardinge Street, London Wl Ho AH) — for West Europe and Commonwealth (excl. Canada);

UNITED STATES CHESS FEDERATION (479 Broadway, Newburgh, New York, U.S.A.) — for America;

MEŽDUNARODNAJA KNIGA (Smolenskaja senaja 32/34, Moskva, USSR) — for USSR

THE CHESS PLAYER PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, Philipinnes phone: 88-33-27 — For Asia (Except Commonwealth).

ŠAHOVSKI INFORMATOR (7. jula 30, 11000 Beograd, Yugoslavia) — for other countries

ENZYKLOPÄDIE DER SCHACHERÖFFNUNGEN

Nach vielen Jahren der Vorbereitung wird der SCHACHINFORMATOR mit der Herausgabe einer „Enzyklopädie der Schacheröffnungen" beginnen. Dieses bedeutsame Werk, das auf dem FIDE — Kongreß 1971 in Vancouver genehmigt und unter den Auspizien des Weltschachbundes ausgeführt worden ist, soll auf einen neuen Weg zum Studium der Theorie der Schacheröffnungen hinführen.

Die rasche Entwicklung des Schachs in neuerer Zeit hat die chaotischen Zustände und das Fehlen eines brauchbaren Systems zum Studium der Eröffnugstheorie aufgedeckt. Eine Vielzahl von Monographien, die sich mit den vielfältigen Eröffnungszügen befassen, schlagen verschiedene Systeme, verschiedene Reihenfolgen in der Vorlage des Materials, verschiedene Namen für Varianten und Eröffnungen vor. Beim FIDE — Kongreß in Skopje 1972 wurde auf Vorschlag des Schachinformators eine Nomenklatur der Schacheröffnungen angenommen-ein System der Kennzeichnung von Schacheröffnungen, ausgearbeitet auf der Grundlage wissenschaftlicher Prinzipien, auf der die Enzyklopädie der Schacheröffunngen beruht. Dieses System beruht auf der Methode der Elimination, die den inneren Gehalt des „Schachdenkens" bildet. Es erleichtert das Studium der Eröffnungstheorie, indem es den einzig logischen Weg dafür anzeigt.

ENZYKLOPÄDIE DER SCHACHERÖFFNUNGEN

— enthält das gesamte schöpferische Werk aus dem Gebiet der Schacheröffnungen;
— sichert durch methodologische Darstellung der Materials einen vollen Überblick;
— entspricht den Erfordernissen des Anfängers und Könners durch ihre Behandlungsmethode.

Die Enzyklopädie der Schacheröffnungen, ein Werk unter den Auspizien der FIDE, hat internationalen Charakter. Das Werk ist in der SCHACHSPRACHE geschrieben, in einem internationalen System von Symbolen, und die Verfasser sind die bedeutendsten Großmeister der ganzen Welt und Experten für einzelne Eröffnungen und Varianten. Die Liste der Autoren wechselt in den einzelnen Bänden, so daß Spezialisten für bestimmte Eröffnungen sich mit genau dem Material befassen, das sie am besten kennen.

Die Verfasser des Systems der Enzyklopädie der Schacheröffnungen sind: **Alexander Matanović,** Chefredakteur, **Braslav Rabar,** Assistent des Chefredakteurs (Aufgliederungssystem), und **Milivoje Molerović,** Leiter der Ausgabe.

Die Enzyklopädie der Schacheröffnungen besteht aus fünf Bänden — jeder im Umfange von 300 bis 320 Seiten. Entsprechend der Reihenfolge der Veröffentlichung werden die Bände den Stoff entsprechend der folgenden Aufteilung vorlegen — Eröffnungen, die sich nach folgenden Einleitungen ergeben:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5
— II 1.e4 c5
1.e4 Verschiedene Antworten von Schwarz außer 1... c5, 1... e5, 1... e6.
— III 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3. verschiedene Antworten von Weiß außer 3.♘c3
— IV 1.d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4
1.d4 ♘f6 2.c4 g6
— V Verschiedene Anfangszüge außer 1.e4 und 1.d4.
1.d4 verschiedene Antworten von Schwarz außer 1... d5 und 1... ♘f6.
1.d4 ♘f6 2.c4 verschiedene Antworten von Schwarz außer 2... e6 und 2... g6.
1.d4 ♘f6 verschiedene Antworten außer 2.c4.

Der erste Band der Enzyklopädie der Schacheröffnungen wird Ende 1973 im Druck vorliegen, und jeweils sechs Monate danach wird ein neuer Band erscheinen. Die Verfasser des ersten Bandes sind:

1. **Gedeon Barcza**
2. **Robert Byrne**
3. **Ajwar Gipslis**
4. **Svetozar Gligorić**
5. **Vlastimil Hort**
6. **Borislav Ivkov**
7. **Paul Keres**
8. **Viktor Kortschnoj**
9. **Bent Larsen**
10. **Alexander Matanović**
11. **Lev Polugajevsky**
12. **Braslav Rabar**
13. **Michail Tal**
14. **Wolfgang Uhlmann**
15. **Wolfgang Unzicker**

Der Preis jedes Bandes der Enzyklopädie der Schacheröffnungen beträgt 10 Dollar.

Vertreter des SCHACHINFORMATORS, mit ausschließlichen Verkaufsrechten für die Enzyklopädie der Schacheröffnungen in einzelnen Ländern sind:

B.T. Batsford Ltd. (4, Fitzhardinge Street„ London W1 Ho AH) — für Westeuropa und Großbritannien (außer Canada)

United States Chess Federation (479 Broadway, Newburgh, N.Y., USA) — für Amerika.

Mejdunarodnaja Kniga (Smolenskaja senaja 32/34, Moskwa, UdSSR — für die Sowjetunion).

THE CHESS PLAYER, PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, PHILIPPINES phone: 88—33—27 — für Asien (ausser Commonwealt).

SCHACHINFORMATOR (7 jul 30, 11000 Beograd, Jugoslawien) — für andere Länder.

ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D' ECHECS

Après des années de préparation, 1' Informateur d' Echecs va publier une ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D' ECHECS. Cet ouvrage significatif, approuvé au Congrès de Vancouver en 1971 et réalisé sous les auspices de la Fédération Internationale Des Echecs, marque une nouvelle approche de 1' étude de la théorie des ouvertures d' échecs.

Le rapide développement des échecs au cours des récentes années a totalement révélé le chaos et le manque d' un système valable pour l'étude de la théorie des ouvertures. Une multitude de monographies consacrées aux différentes ouvertures, différents systèmes de notation, différentes formes de présentation du matériel, différents noms pour les variantes et ouvertures, etc. Au congrès de la FIDE tenu à Skopje en 1972, sur la proposition de l'INFORMATEUR D'ECHECS, une nomenclature des ouvertures d'échecs fut adoptée; c'est un système de classification des ouvertures d'échecs établi sur la base des principes scientifiques qui président à la creation de l'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS. Ce système de classification des ouvertures d'échecs, basé sur la méthode d'élimination, celle qui représente l'essense du „raisonnement échiquéen", facilite l'étude de la théorie des ouvertures en indiquant la seule approche logique de ce sujet.

L'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS
— sera un ouvrage couvrant entièrement l'aire des ouvertures d'échecs;
— avec une présentation méthodique du matériel qui assurera un complet examen;
— par sa méthode de traitement, satisfera les besoins des débutants et des experts.

L'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS, ouvrage sous les auspices de la FIDE, a un caractère international. L'ouvrage est écrit en LANGUE ECHIQUEENNE, dans un systeme international de symboles, et les auteurs sont les grands maîtres les plus éminents du monde entier, experts dans les ouvertures et les variantes qu'ils auront traitées. La liste des auteurs variera à chaque volume, chaque ouverture particulière étant traitée par les spécialists qui la connaissent le mieux.

Les auteurs du système de l'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES d'ECHECS sont: **Alexandre Matanovic,** rédacteur en chef, **Braslav Rabar,** assistant du rédacteur en chef (système de classification) et **Milivoje Molerovic,** directeur de l'édition.

L'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS consiste en 5 volumes, chacun d'environ 300 à 320 pages. Suivant leur ordre de publication, les volumes présenteront le matériel selon le modèle suivant, ouvertures développées après les coups initiaux:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5
— II 1.e4 c5
1.e4 différentes réponses noires excepté 1... c5, 1... e5, 1... e6
— III 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2. c4 e6 3. différentes réponses blanches excepré 3. ♘c3.
1.d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4
— IV 1.d4
1.d4 ♘f6 2. c4 g6
— V Différents coups initiaux excepté 1. e4 et 1. d4
1.d4 différentes réponses noires excepté 1... d5 et 1... ♘f6
1.d4 ♘f6 2. c4 différentes réponses noires excepté 2... e6 et 2... g6
1.d4 ♘f6 différentes réponses excepté 2. c4

Le premier volume de l'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS paraîtra fin 1973, et tous les six mois après paraîtra un nouveau volume. Les auteurs du premier volume sont:

1. **Barcza Gedeon**
2. **Byrne Robert**
3. **Gipslis Ajvar**
4. **Gligorić Svetozar**
5. **Hort Vlastimil**
6. **Ivkov Borislav**
7. **Keres Paul**
8. **Kortchnoy Victor**
9. **Larsen Bent**
10. **Matanović Alexandre**
11. **Polougaievsky Lav**
12. **Rabar Braslav**
13. **Tal Michel**
14. **Uhlmann Wolfgang**
15. **Unzicker Wolfgang**

Le prix de chaque volume de l'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES d'ECHECS est de 10 Dollars US.

Les représentants de l'Informateur d'Echecs, avec les droits exclusif de vente pour l'ENCYCLOPEDIE DES OUVERTURES D'ECHECS sont:

B.T. BATSFORD LTD (4 Fitzhardinge Street, LONDON W1 Ho AH) pour l'Europe Occidentale et le Commonwealth (excepté le Canada);

UNITED STATES CHESS FEDERATION (479 Broadway, Newburgh N.Y. USA) pour l'Amérique.

MEZDUNARODNAJA KNIGA (Smolenskaja Senaja 32/34, Moscou URSS) pour l'URSS.

THE CHESS PLAYER, PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, PHILIPPINES phone: 88—33—27 — pour l'Asie (excepté le Commonwealth).

SAHOVSKI INFORMATOR (7 jul 30, 11000 BEOGRAD, Yougoslavie) pour les autres pays.

ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ

Después de muchos años de preparación el INFORMADOR DE AJEDREZ empezará a publicar una ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ.

Este importante trabajo fue aprobado en 1971 por el Congreso de la Federación Internacional de Ajedrez (FIDE) habido en Vancouver, y llevado a cabo con los auspicios de la FIDE. Está destinado a marcar una nueva etapa en el estudio de la teoría de las aperturas de ajedrez.

El rápido desarrollo del ajedrez en las últimas décadas ha revelado el caos existente así como la necesidad de un adecuado sistema en el estudio de la teoría de las aperturas. Multitud de monografías recopilando varias jugadas de apertura que sugieren diferentes sistemas, diferentes secuencias de presentación del material, diferentes nombres para variantes y aperturas, etc.

En el Congreso de la FIDE habido en Skopje en 1972, a propuesta del INFORMADOR DE AJEDREZ, fue adoptada una nomenclatura de las aperturas de ajedrez, un sistema de clasificación de las aperturas de ajedrez preparado en base a principios científicos, que es el fundamento de la ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ.

Este sistema de clasificación de las aperturas de ajedrez, basado en el sistema de eliminación — el método que representa la esencia del „razonamiento ajedrecístico" — facilita el estudio de la teoría de las aperturas, y señala la única aproximación lógica a este respecto.

La ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ:

- — comprende un completo trabajo de creación en el campo de las aperturas de ajedrez;
- — asegura un examen completo por la metódica presentación del material;
- — por el método con que se ha elaborado satisface las necesidades de los principios y de los expertos.

LA ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ es un trabajo realizado con los auspicios de la Federación Internacional de Ajedrez y, por lo tanto, tiene un carácter internacional. La obra está escrita en LENGUAJE AJEDRECISTICO, un sistema internacional de símbolos, y sus autores son los más eminentes grandes maestros de todo el mundo, expertos en determinadas aperturas y variantes. La lista de autores varía en cada volumen debido a que los especialistas de determinandas aperturas se distribuyen el material según sus conocimientos.

Los autores de los sistema de la ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ son: **Alexander Matanovic,** Redactor — Jefe; **Braslav Rabar,** asistente del Redactor — Jefe (sistema de clasificación); y **Milivoje Molerović,** director de la edición.

La ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ comprende 5 volúmenes cada uno de los cuales comporta unas 300/320 páginas .DE acuerdo con el orden de publicación los volúmenes presentarán el material según el siguiente esquema de aperturas, desarrollándose a partir de las jugadas iniciales:

- — I 1.e4 e6
  1.e4 e5
- — II 1.e4 c5
  1.e4 varias respuestas del negro a excepción de 1... c5, 1... e5, 1... e6
- — III 1.d4 d5
  1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3. varias respuestas del blanco excepto 3. ♘c3
- — IV 1.d4 ♘f6 2. c4 e6 3.♘c3 ♗b4
  1.d4 ♘f6 2.c4 g6
- — V Diversas jugadas iniciales a excepción de 1.e4 y 1.d4
  1.d4 diversas respuestas del negro excepto 1... d5 y 1... ♘f6
  1.d4 ♘f6 2.c4 varias respuestas del negro excepto 2... e6 y 2... g6
  1.d4 ♘f6 otras respuestas a excepción de 2.c4

El primer volumen de la ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ saldrá de imprenta hacia finales de 1973, y cada seis meses aparecerá un nuevo volumen.
Los autores del primer volumen son:

1. **Barcza, Gedeon**
2. **Byrne, Robert**
3. **Gipslis, Aivar**
4. **Gligoric ,Svetozar**
5. **Hort, Vlastimil**
6. **Ivkov, Borislav**
7. **Keres, Paul**
8. **Korchnoi, Victor**
9. **Larsen, Bent**
10. **Matanovic, Alexander**
11. **Polugajevski, Lev**
12. **Rabar, Braslav**
13. **Tal, Mikhail**
14. **Uhlmann, Wolfgang**
15. **Unzicker, Wolfgang**

El precio de cada volumen de la ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ será de 10 dólares USA.

Los representantes del Informador de Ajedrez con exclusiva de derechos de venta de la ENCICLOPEDIA DE APERTURAS DE AJEDREZ en determinados paises son:

B.T. BATSFORD LTD (4, Fitzhardinge Street, London Wl Ho AH) para Europa Occidental y Comunidad Británica (excepto Canadá);

UNITED STATES CHESS FEDERATION (479 Broadwaf, Newburgh, N.Y. EE.UU.) para Améfica;

MEZDUNARODNAYA KNIGA (Smolenskaya Senaya 32/34, Moscú, URSS) para la Unión Soviética;

THE CHESS PLAYER PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, PHILIPPINES phone: 88—33—27 — para Asia (excepto comunidad Británica).

ŠAHOVSKI INFORMATOR (7 jul 30, 11000 Belgrado, Yugoslavia) para los demás paises.

ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE

Dopo lunghi anni di preparazione l' INFORMATORE SCACCHISTICO inizierà la pubblicazione di un' ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE. L'importante opera, approvata al Congresso tenuto in Vancouver nel 1971, viene attuata sotto gli auspici della Federazione Scacchistica Internazionale (F.I.D.E.) e segna un grande passo nello studio della teoria delle aperture.

Il rapido sviluppo degli scacchi negli ultimi decenni ha posto in rilievo il caos che regna per la mancanza d' un metodico sistema di classificazione delle aperture. Innumerevoli monografie sulle svariate aperture suggeriscono differenti sistemi, differenti modi di peresentare il materiale, differenti nomi di aperture e varianti e cosi via. L'INFORMATORE SCACCHISTICO ha proposto al Congresso della FIDE di Skopje 1972 una nomenclatura delle aperture, basata su principi scientifici i quali sono il fondamento dell' ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE. Tale sistema di classificazione delle aperture, basaro su un metodo d'eliminazione, metodo che comprende l'essenza del raziocinio scacchistico, facilita lo studio della teoria delle aperture, indicando il solo modo logico di affrontare tale materia.

ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE

— comprende l'intera opera creativa nel campo delle aperture;
— con una metodica presentazione del materiale assicura un completo aggiornamento;
— soddisfa le richieste di principianti ed esperti col suo metodo di svolgimento.

ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE — un' opera sotto gli auspici della FIDE, ha un carattere internazionale. E' scritta in LINGUAGGIO SCACCHISTICO, un sistema internazionale di simboli. Gli autori sono i migliori grandi maestri di tutto il mondo, esperti in aperture e varianti personali. Il loro elenco varia a seconda dei volumi, sicché questi specialisti di aperture trattano solo quelle da loro personalmente sperimentate e meglio note.

Autori del sistema adottato nell' ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE sono: **Aleksandar Matanović,** redattore-capo, **Braslav Rabar,** assistente del redattore-capo (sistema di classificazione), e **Milivoje Molerović,** direttore dell'edizione.

ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE si compone di 5 volumi — — ognuno di 300—320 pagine. In accordo con i tempi di pubblicazione, i volumi presenteranno la materia secondo lo schema seguente — aperture inizianti con i tratti:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5
— II 1.e4 c5
1.e4 varie risposte den N, eccetto 1... c5 1... e5 1... e6
— III 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3. varie risposte del B eccetto 3.♘c3
— IV 1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4
1.d4 ♘f6 2.c4 g6
— V Varie mosse iniziali eccetto 1.e4 e 1.d4
1.d4 varie risposte del N eccetto 1... d5 e 1... ♘f6
1.d4 ♘f6 2.c4 varie risposte del N eccetto 2... e6 e 2... g6
1.d4 ♘f6 varie risposte del B eccetto 2.c4

Il primo volume dell' ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE uscirà verso la fine del 1973 al quale seguiranno gli altri con una periodicità semestrale. Gli autori del primo volume sono:

1. **Barcza Gedeon**
2. **Byrne Robert**
3. **Gipslis Aivar**
4. **Gligorić Svetozar**
5. **Hort Vlastimil**
6. **Ivkov Borislav**
7. **Keres Paul**
8. **Korchnoi Viktor**
9. **Larsen Bent**
10. **Matanović Alexander**
11. **Polugajevski Lev**
12. **Rabar Braslav**
13. **Tal Mikhail**
14. **Uhlmann Wolfgang**
15. **Unzicker Wolfgang**

Il prezzo d' ogni volume dell' ENCICLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE è di Dollari USA 10.

I rappresentanti dell' Informatore Scacchistico, con diritti esclusivi di vendita per l'CLOPEDIA SCACCHISTICA DELLE APERTURE in alcuni stati sono:

B.T. BATSFORD LTD (4, Fitzhardinge Street, London W1 Ho AH) per l' Europa Occidentale e il Commonwealth (trane il Canada).

UNITED STATES CHESS FEDERATION (479 Broadway, Newburgh, N.Y. EE. UU.) per l' America.

MEŽDUNARODNAJA KNIGA (Smolenskaja senaja 32/34, Moskva, SSSR) per l' U.R. S.S.S.

THE CHESS PLAYER, PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, PHILIPPINES, phone: 88—33—27 — per Asia (trane il Commonwealth).

ŠAHOVSKI INFORMATOR (7. jula 30, 11000 Beograd, Yugoslavia) per gli altri paesi.

UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK

Efter många års förberedelser inleder SCHACK—INFORMATOR arbetet med att publicera en UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK. Detta betydelsefulla arbete som vann gillande vid FIDE—kongressen i Vancouver 1971 och utförs i beskydd av Världsschackförbundet inför en ny syn på studiet av spelöppningsteorin.

Schackspelets snabba utveckling under de senaste årtiondena har fullständigt avslöjat oredan och avsaknaden av ett lämpligt system för studium av spelöppningsteorin. Ett otal monografier som behandlar olika spelöppningsdrag använder sig av skilda system, presenterar materialet i olika följd, har olika namn för varianter och öppningar etc. Vid FIDE—kongressen i Skopje 1972 antogs på förslag av SCHACK—INFORMATOR en „Nomenklatur för spelöppningarna i schack" — ett efter vetenskapliga principer utarbetat system att klassificera och indela spelöppningarna. Detta system bildar grundvalen för UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK. Det bygger på uteslutningsmetoden, den metod som utgör det grundväsentliga i „schacktänkandet" och underlättar studiet av spelöppningsteorin genom att anvisa den enda logiska vägen att nalkas detta ämne.

UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK

— omfattar hela det skapande arbetet på spelöppningarnas område;
— genom den metodologiska framställningen av materialet erhålls en fullständig överblick av detta;
— både nybörjarens och expertens fordringar tillfredsställs genom framställningssättet.

UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK är ett verk av internationell karaktär och det har sanktionerats av Världsschack-förbundet. Det är skrivet på „schackspråket" dvs det internationella symbolspråket och de mest framstående stormästare från hela världen medarbetar, experter på respektive öppningar och varianter. Medarbetarförteckningen varierar i de olika delarna av verket, så att specialister på olika områden bearbetar just det material de är bäst förtrogna med.

UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK redigeras av: **Aleksandar Matanović,** chefredaktör, **Braslav Rabar,** andreredaktör (klassificerings-systemet) och **Milivoje Molerović,** produktionschef.

UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK består av fem delar — — varje del räknar 300—320 sidor.

Utgivningen har planerats så att böckerna kommer att presentera materialet enligt följande ordning — öppningarna uppstår efter inledningsdragen:

— I 1.e4 e6
1.e4 e5

— II 1.e4 c5
1.e4 andra svar av svart än 1...c5, 1...e5, 1...e6

— III 1.d4 d5
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3. andra svar av vit än 3.♘c3

— IV 1.d4 ♘f6 2.c4 c6 3.♘c3 ♗b4
1.d4 ♘f6 2.c4 g6

— V andra inledningsdrag än 1.e4 och 1.d4
1.d4 andra svar av svart än 1...d5 och 1...♘f6
1.d4 ♘f6 2.c4 andra svar av svart än 2...e6 och 2...g6
1.d4 ♘f6 andra svar än 2.c4

Första delen av UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK lämnar pressarna i slutet av 1973, och härefter kommer en ny del att utges var sjätte månad. Författarna i den första boken är:

1. **Barcza, Gedeon**
2. **Byrne, Robert**
3. **Gipslis, Ajvar**
4. **Gligorić, Svetozar**
5. **Hort, Vlastimil**
6. **Ivkov, Borislav**
7. **Keres, Paul**
8. **Kortjnój, Viktor**
9. **Larsen, Bent**
10. **Matanović, Aleksandar**
11. **Polugajevskij, Lev**
12. **Rabar, Braslav**
13. **Tal, Michail**
14. **Uhlmann, Wolfgang**
15. **Unzicker, Wolfgang**

Priset för varje del av UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK blir 10 USA-dollar.

Representanter för SCHACK—INFORMATOR med ensamrätt för försäljningen av UPPSLAGSBOK ÖVER SPELÖPPNINGARNA I SCHACK i vissa länder är:

B.T. BATSFORD LTD (4, Fitzhardinge Street, London W1 Ho AH)för Västeuropa och Brittiska samväldet (utom Kanada);

UNITED STATES CHESS FEDERATION (479 Broadway, Newburgh, N.Y., USA) för Amerika;

MEZJDUNARODNAJA KNIGA (Smolenskaja senaja 32/34, Moskva, SSSR) — för Sovjetunionen;

THE CHESS PLAYER, PHILIPPINES 215 Buendia Avenue, Makati RIZAL, PHILIPPINES, phone: 88—33—27 — för Asian (utom Brittiska samvaldet).

ŠAHOVSKI INFORMATOR (7 jul 30, 11000 Beograd, Jugoslavien) — för övriga länder.

SADRŽAJ — СОДЕРЖАНИЕ — CONTENTS — INHALT — SOMMAIRE — INDICE — INDICE — INNEHÅLL

1. Deset najboljih partija XIV toma — Десять лучших партий XIV тома — The ten best games of Volume XIV — Die zehn besten Schachpartien in Band XIV — Les dix meilleures parties du tome XIV — Diez de las mejores partidas del tomo XIV — Le dieci migliori partite del volume XIV — De tio bästa partierna i volym XIV 5

2. Deset najvažnijih teorijskih novosti XIV toma — Десять важнейших теоретических партий XIV тома — The ten most important theoretical novelties of Volume XIV — Die zehn wichtigsten theoretischen Neuerungen in Band XIV — Les dix plus importantes nouveautés theoriques du volume XIV — Diaz de las más importantes noticias theóricas del tomo XIV — Le dieci importantissime novità teoriche del volume XIV — De tio mest betydelsefulla teoretiska nyheterna i volym XIV 6

3. Sistem znakova — Система знаков — Code system — Zeichenerklärung — Systéme de signes — Sistema de signos — Spiegazione dei segni — Teckenförklaring 8

4. Šema podele glavnih grupa otvaranja — Схема главных групп дебютов — Main opening groups scheme — Schematische Aufteilung der Eröffnungs-Hauptgruppen — Schema des groupes principaux d'ouvertures — Esquema de la division de los principales grupos de aperturas — Schema dei principali gruppi di aperture — Översikt av spelöppningarnas huvudgrupper 10

5. Partije — Партии — Games — Partien — Parties — Partidas — Partite — Partier (1 - I — 30 - VI - 1973) 13

6. Annex 215

7. Registar partija — Индекс партий — Index of games — Register der Partien — Registre des parties — Registro de partidas — Registro delle partite — Partiregister 228

8. Komentatori partija — Комментаторы партий — Games' commentators — Die Kommentatoren der Partien — Les Commentateurs des parties — Commentaristas de las partidas — Commentatori delle partite — Partikommentatorer 235

9. Turnirske tabele — Турнирные таблицы — Tournaments' lists — Turniertabellen — Tableaux des tournois — Tablas de torneos — Tabelle di tornei — Turneringstabeller 239

10. Kombinacije — Комбинации — Combinations — Kombinationen — Combinaisons — Combinaciones — Combinazioni — Kombinationer 248

11. Završnice — Окончания — Endings — Endspiele — Les Finales — Finales — Finali — Slutspel 261

12. Šahovski turniri, mečevi, časopisi — Шахматные турниры, Матчи, Журналы — Chess tournaments, encounters, bulletins — Schach-Turnieren, Zweikämpfe, Zeitschriften — Tournois, rencontres, bulletins — Torneos, matchs, revista — Tornei, Sfide, Riviste — Turneringar, matcher, tidskrifter 272

13. F.I.D.E. Information 277

© Copyright 1973 by Chess Informant

Korektori — Корректоры — Proof-readers — Korrektoren — Correcteurs — Correctores — Correttori — Korrektorläsare

A. Božić, Z. Krnić

Tehnički urednik — Технический редактор — Tehnical editor — Technischer Redakteur — Rédacteur technique — Redactor técnico — Redattore tecnico — Teknisk redaktör

Lucijan Stegić

NA OSNOVU MIŠLJENJA REPUBLIČKOG SEKRETARIJATA ZA KULTURU SRS BR. 413-290/73-02 OD 30. MARTA 1973. GODINE NE PLAĆA SE POREZ NA PROMET.

Štampa: Grafičko preduzeće „PROSVETA", Beograd, Đure Đakovića 21

NOTATION: ALGEBRAIC
(NON-FIGURINE
INFORMATOR)

LANGUAGE: ENGLISH

574 PAGES BOUND

PUBLISHED 1973 BY
ZEUSS TRANSACTIONS
STEFFEN ZEUTHEN
WILLEMOESGADE 22
21000 ø COPENHAGEN
DENMARK
(WHOLESALE ONLY)

SON OF SORROW

MODERN BENONI

SURVEY OF A STRUCTURE

CONTENTS:

INDEX OF VARIATIONS

370 PAGES OF THEORY
MIKENAS LINE
TAIMANOV LINE
4 PAWNS ATTACK
NIMZO-PIROUETTE
COMBINED LINES
FIANCHETTO LINE
SEAL-SWEEP LINE
UHLMANN LINE
AVERBAKH LINE
SOLID LINE
930 DIAGRAMS

♚♚ INDEX-PLAYERS

♚♚ INDEX-PLAYERS

865 COMPLETE GAMES

STEFFEN ZEUTHEN

'B.C.M.' QUARTERLIES SERIES

1952 Budapest, by H. Golombek (out of print)
1955 USSR Championship (22nd) (out of print)
24th USSR Championship, by P. H. Clarke
1948 Portoroz Interzonal (out of print)
4th Candidates' Tournament, by H. Golombek
Hastings 1960–1961
Around the Chess World in 80 Years, by N. Divinsky
1930 Scarborough, by H. Golombek
1963 USSR Championship (31st)
Bognor Regis 1965 Tournament
Mir Sultan Khan, by R. N. Coles
Spassky's Road to the Summit (out of print)
The Ben-Oni Defence, by Gelenczei (out of print)
Flank Openings, by R. D. Keene (2nd edition)
Fifth Correspondence Chess World Championship
by Berliner & Messere (2nd edition)

'B.C.M.' CLASSICS REPRINTS SERIES

St. Petersburg 1914 (in English)
London 1899 (in English)
Paris 1878 (in German)
London 1862 (in German)
Leipzig 1877 (in German)
Caxton's Game & Playe of the Chesse (1474)
Vienna 1873 (in German)
New York 1916 Rice Memorial (in English)
Karlsbad 1911 (in German) by Dr. M. Vidmar
Coburg 1904 (in German)
London 1883 (in English)
Alekhine 200 parties d'échecs (in French)
1930 Hamburg Chess Olympiad
A.V.R.O. 1938

. . . and many more to appear shortly. . .

Please ask your usual supplier for a full price list or write direct to the Publishers

THE BRITISH CHESS MAGAZINE Ltd.,
9 Market Street, St. Leonards on Sea, Sussex TN38 0DQ
Great Britain

LIVRES D'ECHECS
(français et étrangers)

Echiquiers – Pièces – Pendules – Revues

LIBRAIRIE SAINT — GERMAIN

140, Bd St-Germain, PARIS (6e), Tel. 326.99-24

En permanence,

la collection complète de
L'INFORMATEUR D'ECHECS (I—XV)

Pour compléter notre fichier: fournisseurs nous désirons recevoir catalogues et tarifs.

a) des éditeurs de livres d'échecs, et de revues

b) des fabricants de matériel, jeux, pièces, pendules, etc... de tous pays.

JUGOSLOVENSKA IZVOZNA I KREDITNA BANKA

Udružena u Združenu jugoslovensku izvoznu i kreditnu banku Beograd sa Komercijalno-investicionom bankom, Bor i Kreditnom bankom, Subotica.

BEOGRAD, Dobračina 1, tel. 632-822, telex 11350 yu

ima svoje filijale u BARU
BITOLJU
ČAČKU
KOPRU
KRAGUJEVCU
KRUŠEVCU
PANČEVU
SVETOZAREVU i
TUZLI

i predstavništvo u TRSTU

Obavlja sve bankarske poslove u zemlji, a putem svoje razgranate korespondentske mreže i sve bankarske poslove sa inostranstvom.

4 P 5 0 4

YUGOSLAV EXPORT & CREDIT BANK

Associated with COMMERCIAL-INVESTMENT BANK Bor, and CREDIT BANK Subotica in YUGOSLAV EXPORT & CREDIT BANK GROUP "BEOGRAD"

Head-office: **Beograd, Dobračina 1**
Telephone 632-822
Telex 11350 yu exban

Branch-offices in BAR
BITOLA
ČAČAK
KOPER
KRAGUJEVAC
KRUŠEVAC
PANČEVO
SVETOZAREVO
TUZLA

Representative office in TRIESTE (Italy)

Handling all banking transactions in Yugoslavia and abroad Cooperating with a broad network of banks in all countries.